Η ΚΑΙΝΗΔΙΑΘΗΚΗ

THE NEW COVENANT

The New Testament in the Original Greek
Stephanus 1550 Textus Receptus
With Critical Apparatus

Introduction

This edition of New Testament in the original Greek is based on *Textus Receptus* and corresponds to the 1550 "royal" edition by Robert Stephanus (Estienne). It was prepared in strict accordance with the following basic principles:

- 1. No variations, however strongly supported by the Greek manuscripts and printed editions have been introduced into the text but were relegated to the margins and footnotes.
- 2. While the modern chapter and verse numbering was preserved for the sake of convenient reference, the elements that rely on human interpretation, such as capital letters and punctuation, were completely disregarded.
- 3. The accents and breathings, though also altogether manmade, were retained.

It should be noted here that the use of full stop and paragraph breaks in this work differs somewhat from that which is found in other printed editions of Greek New Testament. Namely, the full stop is used here only as a verse separator and paragraph breaks are made only at the beginning of each chapter. The reader should understand that these tools were used only for convenient location of a given chapter or verse, and they bear *no* authority, which they might have had if they were supported by the ancient manuscripts with any degree of consistency.

The following symbols were used in the critical apparatus in the footnotes.

- \mathcal{T} Textus Receptus, Stephanus 1550 edition. This is the base text of the present edition.
- \mathcal{K} Scrivener, 1894. This is the text underlying the English Authorised Version of 1611 as found in the edition by Trinitarian Bible Society. It is interesting to note that in many places this text agrees with modern corrupted Egyptian recension \mathcal{V} (see below).
- \mathfrak{M} Majority Text according to Zane C. Hodges and Arthur L. Farstad. This recension differs from the Majority Text of Maurice A. Robinson and William G. Pierpont in many places.
- \mathcal{V} Egyptian (favoured by Vatican and Organised Religion), UBS4. This is the corrupted version of the Greek New Testament which is naturally followed by most modern (*per*)versions of the Bible. Despite the fact that we reject

this recension as unreliable, it was deemed appropriate to include it in the collation in order to show the men of God where and how it differs from others and because it would be foolish to assume that any single recension is completely inerrant.

The verse on which there is a textual variant note has a little asterisk against the verse number in the margin.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

βίβλος γενέσεως ἰησοῦ χριστοῦ υἱοῦ δαβίδ υἱοῦ ἀβραάμ. ἀβραὰμ 1*, 2 έγέννησεν τὸν ἰσαάκ ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰακώβ ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν φαρὲς 3 καὶ τὸν ζαρὰ ἐκ τῆς θαμάρ φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐσρώμ ἐσρώμ δὲ έγέννησεν τὸν ἀράμ. άρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀμιναδάβ ἀμιναδὰβ δὲ 4 έγέννησεν τὸν ναασσών ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν σαλμών. σαλμών δὲ 5* έγέννησεν τὸν βοὸζ ἐκ τῆς ῥαχάβ βοὸζ δὲ ἐγέννησεν τὸν ώβὴδ ἐκ τῆς ρούθ ώβηδ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰεσσαί. ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν δαβίδ τὸν 6* βασιλέα δαβίδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησεν τὸν σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ οὐρίου. σολομών δὲ ἐγέννησεν τὸν ῥοβοάμ ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀβιά 7* άβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀσά. ἀσὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰωσαφάτ ἰωσαφὰτ δὲ 8* έγέννησεν τὸν ἰωράμ ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ὀζίαν. ὀζίας δὲ ἐγέννησεν 9 τὸν ἰωαθάμ ἰωαθὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀχάζ ἀχὰζ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐζεέζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν μανασσῆ μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν 10* άμών άμων δε έγεννησεν τον ίωσίαν. ίωσίας δε έγεννησεν τον ίεχονίαν 11 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος. μετὰ δὲ τὴν 12 μετοικεσίαν βαβυλώνος ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν σαλαθιήλ σαλαθιήλ δὲ έγέννησεν τὸν ζοροβαβέλ. ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀβιούδ ἀβιούδ 13* δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐλιακείμ ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀζώρ. έγέννησεν τὸν σαδώκ σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἀχείμ ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐλιούδ. ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἐλεάζαρ ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν 15 ματθάν ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰακώβ. ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰωσὴφ 16 τὸν ἄνδρα μαρίας ἐξ ης ἐγεννήθη ἰησοῦς ὁ λεγόμενος χριστός. πᾶσαι 17*

v.1 biblog geneses ihoou cristou uiou dauid $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ dabid $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ uiou abraam. **v.5** salman de egennhoen ton boes $^{\mathcal{V}}$ boos $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ek the racable boes $^{\mathcal{V}}$ boos, $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de egennhoen ton iwbhd $^{\mathcal{V}}$ wbhd $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ek the racable boes $^{\mathcal{V}}$ boos, $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de egennhoen ton iwbhd $^{\mathcal{V}}$ wbhd $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de egennhoen ton iessai. **v.6** iessai de egennhoen ton dauid $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ dabid $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ton basile dauid $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ dabid $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ de often ton ouriou. **v.7** soloman de egennhoen ton roboam de egennhoen ton asaah de egennhoen ton asaah de egennhoen ton iwrah iwrah de egennhoen ton obtain. **v.10** exekias de egennhoen ton iwrah iwrah de egennhoen ton abah. **v.13** corobabel de egennhoen ton abioud abioud de egennhoen ton eliakh $^{\mathcal{V}}$ aman $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de egennhoen ton iwrah. **v.13** corobabel de egennhoen ton abioud abioud de egennhoen ton sadwk sadwk de egennhoen ton achien $^{\mathcal{V}}$ achien $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de egennhoen ton achien de egennhoen ton eliakh $^{\mathcal{V}}$ eliakeih $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de egennhoen ton achien de egennhoen ton eliaud. **v.13** corobabel de egennhoen ton achien de egennhoen de egenh

οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ ἀβραὰμ ἕως δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ δαβίδ ἕως τῆς μετοικεσίας βαβυλώνος γενεαί δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ τῆς 18* μετοικεσίας βαβυλώνος ξως τοῦ χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. τοῦ δὲ ίησοῦ χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἠν μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μαρίας τῷ ἰωσήφ πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα 19* ἐκ πνεύματος ἁγίου. ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων 20* αὐτὴν παραδειγματίσαι ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδού ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων ίωσήφ υίὸς δαβίδ μή φοβηθής παραλαβεῖν μαριάμ τήν γυναῖκά σου τὸ 21 γάρ έν αὐτῆ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ 22* τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ 23 τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος. ἰδού ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ έξει καὶ τέξεται υἱόν καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐμμανουήλ ὅ ἐστιν 24* μεθερμηνευόμενον μεθ' ήμῶν ὁ θεός. διεγερθείς δὲ ὁ ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ύπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν 25* την γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτην ἕως οῧ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν.

τοῦ δὲ ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν βηθλέεμ τῆς ἰουδαίας ἐν ἡμέραις ἡρφδου τοῦ βασιλέως ἰδού μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς ἱεροσό λυμα. λέγοντες ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῆ ἀνατολῆ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.
ἀκούσας δὲ ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ ἐν
βηθλέεμ τῆς ἰουδαίας οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου. καὶ

v.17 πασαι ουν αι γενεαι απο αβρααμ εως δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γενεαι δεκατεσσαρες και απο δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εως της μετοικεσιας βαβυλωνος γενεαι δεκατεσσαρες και απο της μετοικεσιας βαβυλωνος εως του χριστου γενεαι δεκατεσσαρες. **v.18** του δε ιησού χριστού η γενεσις γεννησις $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ ουτώς ην μνηστευθεισης γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της μητρος αυτου μαριας τω ιωσηφ πριν η συνελθειν αυτους ευρεθη εν γαστρι εχουσα εκ πνευματος αγιου. **v.19** ιωσηφ δε ο ανηρ αυτης δικαιος ων και μη θελων αυτην δειγματισαι $^{\mathcal{V}}$ παραδειγματισαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εδουληθη λαθρα απολυσαι αυτην. **v.20** ταυτα δε αυτου ενθυμηθεντος ιδου αγγελος κυριου κατ οναρ εφανη αυτω λεγων ιωσηφ υιος δαυιδ $^{m,\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μη φοβηθης παραλαβείν μαρίαν $^{\mathcal{V}}$ μαρίαμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την γυναίκα σου το γαρ εν αυτή γεννήθεν εκ πνευματός εστίν αγίου. **v.22** τουτο δε ολον γεγονεν ινα πληρωθη το ρηθεν υπο του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου δια του προφητου λεγοντος. **v.24** εγερθεις διεγερθεις $\mathcal{T}^{m,K}$ δε ο ιωσηφ απο του υπνου εποιησεν ως προσεταξεν αυτώ ο αγγελος κυριου και παρελαβεν την γυναικα αυτου. **\mathbf{v.25}** και ουκ εγινωσκεν αυτην εως ου ετεκεν τον $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιον αυτης $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρωτοτοκον $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εκαλέσεν το ονομα αυτου ιησουν. δε ηρωδης $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο βασιλευς ηρωδης εταραχθη και πασα ιεροσολυμα μετ αυτου. $\mathbf{v.5}$ οι δε ειπαν^{\mathcal{V}} $\text{eimon}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ autw en bholsem ths ioudaias outws har herralities of the profitou.}$

σύ βηθλέεμ γη ἰούδα οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν ἰσραήλ. τότε ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν 7 τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς βηθλέεμ 8* εἶπεν πορευθέντες ἀκριβῶς έξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου ἐπὰν δὲ εὕρητε ἀπαγγείλατέ μοι ὅπως κάγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαν- 9* τες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν καὶ ἰδού ὁ ἀστήρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προήγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθών ἔστη ἐπάνω οὖ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν 10 άστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν 11* εθρον τὸ παιδίον μετὰ μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ 12 μή ἀνακάμψαι πρὸς ἡρώδην δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν άναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδού ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' 13 όναρ τῷ ἰωσὴφ λέγων ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς αἴγυπτον καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἄν εἴπω σοι μέλλει γὰρ ήρφδης ζητείν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν 14 τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς αἴγυπτον. καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς ἡρώδου ἵνα πληρωθῆ τὸ ἡηθὲν ὑπὸ τοῦ 15* κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος έξ αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. τότε ήρφδης ίδων ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν καὶ ἀπο- 16* στείλας ἀνείλεν πάντας τοὺς παίδας τοὺς ἐν βηθλέεμ καὶ ἐν πάσιν τοῖς δρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ ἰερεμίου τοῦ προφήτου 17* λέγοντος. φωνή ἐν ῥαμὰ ἠκούσθη θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς 18* πολύς δαχήλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἡρώδου ἰδού ἄγγελος κυρίου 19*

ν.8 και πεμψας αυτους εις βηθλεεμ ειπεν πορευθεντες ακριδως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξετασατε ακριδως $^{\mathcal{V}}$ περι του παιδιου επαν δε ευρητε απαγγειλατε μοι οπως καγω ελθων προσκυνησω αυτω. **v.9** οι δε ακουσαντες του βασιλεως επορευθησαν και ιδου ο αστηρ ον ειδον εν τη ανατολη προηγεν αυτους εως ελθων εσταθη $^{\nu}$ $\mathbf{v.11}$ και ελθοντες εις την οικιαν ειδον^{\mathcal{K}}, \mathbf{m} , \mathcal{K} το παιδιον. μετα μαριας της μητρος αυτου και πεσοντες προσεκυνησαν αυτω και ανοιξαντες τους θησαυρους αυτων προσηνεγκαν αυτω δωρα χρυσον και λιβανον και σμυρναν. **ν.15** και ην εκει εως της τελευτης ηρωδου ινα πληρωθη το ρηθεν υπο του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου δια του προφητου λεγοντος εξ αιγυπτου εκαλεσα **v.16** τοτε ηρωδης ιδων στι ενεπαιχθη υπο των μαγων εθυμωθη λιαν και αποστειλας ανείλεν παντάς τους παίδας τους εν βηθλεεμ και εν πασί $^{\mathcal{V}}$ πασίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις ορίοις αυτής από διετους και κατωτερω κατα τον χρονον ον ηκριβωσεν παρα των μαγων. **v.17** τοτε επληρωθη το ρηθεν δια^ν **v.18** φωνη εν ραμα ηκουσθη θρηνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερεμιου του προφητου λεγοντος. κλαυθμος και οδυρμος πολυς ραχηλ κλαιουσα τα τεκνα αυτης και ουκ ηθελεν παρακληθηναι οτι ουκ εισιν. **\mathbf{v.19}** τελευτησαντος δε του ηρωδου ιδου αγγελος κυριου φαινεται $^{\mathcal{V}}$ κατ οναρ φαινεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ιωσηφ εν αιγυπτω.

20 κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ ἰωσὴφ ἐν αἰγύπτῳ. λέγων ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν ἰσραήλ τεθνήκασιν 21* γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ 22* παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν ἰσραήλ. ἀκούσας δὲ ὅτι ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς ἰουδαίας ἀντὶ ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ 23* μέρη τῆς γαλιλαίας. καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην ναζαρέτ ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται.

έν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται ἰωάννης ὁ βαπτιστής κηρύσκαὶ λέγων μετανοεῖτε ἤγγικεν γὰρ ἡ σων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἰουδαίας. 3* βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὖτος γάρ ἐστιν ὁ ἡηθεὶς ὑπὸ ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος φωνή βοῶντος ἐν τῆ ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου 4* εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐ-5 τοῦ ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. τότε έξεπορεύετο πρός αὐτὸν ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ 6* ἰορδάνου. καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι 7 τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων έρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς γεννήματα ἐχιδνῶν τίς 8* ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς. ποιήσατε οὖν καρ-9 πους ἄξιους τῆς μετανοίας. καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς πατέρα ἔχομεν τὸν ἀβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τού-10* των έγεῖραι τέκνα τῷ ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κείται παν οὖν δένδρον μή ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται 11* καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν ο δε οπίσω μου ερχόμενος ίσχυρότερος μου εστίν οδ οὐκ είμὶ ἱκανὸς

v.21 ο δε εγερθεις παρελαβεν το παιδιον και την μητερα αυτου και εισηλθεν $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις γην **v.22** ακουσας δε οτι αρχελαος βασιλευει επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της ιουδαιας αντι ηρωδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του πατρος αυτου ηρωδου $^{\nu}$ εφοβηθη εκει απελθειν χρηματισθεις δε κατ οναρ ανεχωρησεν εις τα μερη της **ν.23** και ελθων κατωκήσεν εις πολιν λεγομένην ναζαρεθ $^{\mathcal{K}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ οπως πληρωθή **v.2** [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων μετανοειτε το ρηθεν δια των προφητων οτι ναζωραιος κληθησεται. 3 **v.3** ουτος γαρ εστιν ο ρηθεις δια $^{\mathcal{V}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ησαιου του ηγγικεν γαρ η βασιλεια των ουρανων. προφητου λεγοντος φωνη βοωντος εν τη ερημω ετοιμασατε την οδον κυριου ευθειας ποιειτε τας τριβους αυτου. **v.4** αυτος δε ο ιωαννης ειχεν το ενδυμα αυτου απο τριχων καμηλου και ζωνην δερματινην περι την οσφυν αυτου η δε τροφη αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην αυτου $^{\mathcal{V}}$ ακριδες και μελι αγριον. **ν.6** και εδαπτίζοντο εν τω ιορδανη ποταμω $^{\mathcal{V}}$ υπ αυτου εξομολογουμενοι τας αμαρτιας αυτων. **v.8** ποιησατε ουν καρπον $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ καρπους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αξιον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αξιους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της μετανοιας. **v.10** ηδη δε και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η αξινη προς την ρίζαν των δενδρων κειται παν ουν δενδρον μη ποιουν καρπον καλον εκκοπτεται και εις πυρ βαλλεται. μεν βαπτίζω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας βαπτίζω $^{\mathcal{V}}$ εν υδατι εις μετανοιαν ο δε οπισω μου ερχομένος ισχυρότερος μου εστιν ου ουκ ειμι ικανος τα υποδηματα βαστασαι αυτος υμας βαπτισει εν πνευματι αγιω και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ $\pi u o i^{T,K,V}$.

τὰ ὑποδήματα βαστάσαι αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίφ καὶ πυρί. οὖ τὸ πτύον ἐν τῆ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ 12 καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσδέστφ. τότε παραγίνεται ὁ ἰησοῦς ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἐπὶ τὸν 13 ἰορδάνην πρὸς τὸν ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰωάννης 14 διεκώλυεν αὐτὸν λέγων ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι καὶ σὺ ἔρχη πρός με. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν ἄφες ἄρτι οὕ-15 τως γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πασαν δικαιοσύνην τότε ἀφίησιν αὐτόν. καὶ βαπτισθεὶς ὁ ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἰδού 16* ἀνεφχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί καὶ εἶδεν τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. καὶ ἰδού φωνὴ ἐκ τῶν 17 οὐρανῶν λέγουσα οὖτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ῷ εὐδόκησα.

τότε ὁ ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι 4 ύπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας 2* τεσσαράκοντα ύστερον ἐπείνασεν. καὶ προσελθών αὐτῷ ὁ πειράζων εἶ- 3* πεν εί υίὸς εἶ τοῦ θεοῦ εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὖτοι ἄρτοι γένωνται. ἀποκριθείς εἶπεν γέγραπται οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω ζήσεται ἄνθρωπος ἀλλ' έπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένω διὰ στόματος θεοῦ. τότε παραλαμβάνει 5* αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ. καὶ λέγει αὐτῷ εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σεαυτὸν κάτω γέ- 6 γραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν άροῦσίν σε μήποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. ἔφη αὐτῷ ὁ 7 ίησοῦς πάλιν γέγραπται οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. πάλιν 8 παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν. καὶ λέγει 9* αὐτῷ ταῦτα πάντα σοι δώσω ἐὰν πεσὼν προσκυνήσης μοι. τότε λέγει 10* αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὕπαγε σατανᾶ γέγραπται γάρ κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος 11 καὶ ίδού ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς 12*

v.16 και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαπτισθεις δε $^{\mathcal{V}}$ ο ιησους ανέθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευθυς ανέθη $^{\mathcal{V}}$ απο του υδατος και ιδου ηνέωχθησαν ανέωχθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ [αυτω] αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ουρανοι και ειδέν [το] το $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνέυμα [του] του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέου καταβαίνον ωσει περιστέραν [και] και νατάς τεσσερακοντα τέσσαρακοντα τέσσαρακοντα τέσσαρακοντα τέσσαρακοντα τέσσαρακοντα τέσσαρακοντα οι ο πείραζων είπεν αυτώ είναι οι θέου είπε ινα οι λίθοι ουτοι αρτοί γένωνται. **v.4** ο δε αποκρίθεις είπεν γέγραπται ουκ επ αρτώ μονώ ζησεται ο τάσολος αλλ επί παντί ρηματί εκπορεύομενω δια στοματός θέου. **v.5** τοτε παραλαμβανεί αυτόν ο διαβολός είς την αγίαν πολίν και έστησεν ιστησίν σπολίν επί το πτέρυγιον του ιέρου. **v.9** και είπεν λέγει την αυτώ ταυτα παντά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοι παντά δωσω εαν πεσών προσκυνήσης μοι. **v.10** τοτε λέγει αυτώ ο ιησούς υπαγε οπισώ μου σατανα γέγραπται γαρ κυρίον τον θέον σου προσκυνήσεις και αυτώ μονώ λατρευσεις.

13* ὅτι ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν γαλιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τήν ναζαρὲτ ἐλθών κατώκησεν εἰς καπερναούμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν 14 δρίοις ζαβουλών καὶ νεφθαλείμ. ἵνα πληρωθη τὸ ἡηθὲν διὰ ἠσαΐου τοῦ 15* προφήτου λέγοντος. γη ζαβουλών καὶ γη νεφθαλείμ δδόν θαλάσσης 16* πέραν τοῦ ἰορδάνου γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει είδε φῶς μέγα καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιὰ θανάτου φῶς 17 ἀνέτειλεν αὐτοῖς. ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν με-18* τανοείτε ήγγικεν γάρ ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. περιπατῶν δὲ ὁ ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς σίμωνα τὸν λεγόμενον πέτρον καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βάλλοντας ἀμφίβληστρον 19 είς τὴν θάλασσαν ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς δεῦτε ὀπίσω μου 20 καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα 21 ήκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο άδελφούς ιάκωβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ πλοίῳ μετά ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν καὶ 22 ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐ-23* τῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν γαλιλαίαν ὁ ἰησοῦς διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 24* καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοἡ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν συρίαν καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους καὶ δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς καὶ 25 έθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας καὶ δεκαπόλεως καὶ ἱεροσολύμων καὶ ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ ίορδάνου.

5* ίδων δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προ-

v.12 ακουσας δε ο^{T,\mathfrak{M},K} ιησους $^{T,\mathfrak{M},K}$ οτι ιωαννης παρεδοθη ανεχωρησεν εις την γαλιλαιαν. **v.13** και καταλιπων την ναζαρα $^{\mathcal{V}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ ελθων κατωκησεν εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},K}$ την παραθαλασσιαν εν οριοις ζαδουλων και νεφθαλιμ $^{\mathcal{V}}$ νεφθαλειμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},K}$. **v.15** γη ζαδουλων και γη νεφθαλιμ $^{\mathcal{V}}$ νεφθαλειμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},K}$ οδον θαλασσης περαν του ιορδανου γαλιλαια των εθνων. **v.16** ο λαος ο καθημενος εν σκοτει ειδεν $^{\mathfrak{M}}$ ειδε $^{\mathcal{T},K}$ φως ειδεν $^{\mathcal{V}}$ μεγα και τοις καθημενοις εν χωρα και σκια θανατου φως ανετειλεν αυτοις. **v.18** περιπατων δε ο $^{\mathcal{T},K}$ ιησους $^{\mathcal{T},K}$ παρα την θαλασσαν της γαλιλαιας ειδεν δυο αδελφους σιμωνα τον λεγομενον πετρον και ανδρεαν τον αδελφον αυτου βαλλοντας αμφιβληστρον εις την θαλασσαν ησαν γαρ αλιεις. **v.23** και περιηγεν εν ολη $^{\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{V}}$ γαλιλαια $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},K}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},K}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},K}$ ο οτ, $^{\mathcal{M},K}$ ο ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},K}$ διδασκων εν ταις συναγωγαίς αυτων και κηρυσσων το ευαγγελιον της βασιλείας και θεραπευων πασαν νοσον και πασαν μαλακίαν εν τω λαω. **v.24** και απηλθεν η ακοη αυτου εις ολην την συρίαν και προσηνεγκαν αυτω παντας τους κακως εχοντας ποικιλαίς νοσοις και βασανοίς συνεχομενους [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},K}$ δαιμονίζομενους και σεληνιαζομενους και παραλυτικους και εθεραπευσεν αυτους.

σῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδα- 2 σκεν αὐτοὺς λέγων. μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι ὅτι αὐτῶν ἐστιν 3 ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοἱ παρακλη- 4 μακάριοι οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. 5 θήσονται. μακάριοι οί πεινώντες καί διψώντες την δικαιοσύνην ὅτι αὐτοί χορτα- 6 σθήσονται. μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. μακάριοι 7,8 οί καθαροί τῆ καρδία ὅτι αὐτοί τὸν θεὸν ὄψονται. μακάριοι οἱ εἰρηνο- 9 ποιοί ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν 10 δικαιοσύνης ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. μακάριοί ἐστε 11* όταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ύμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθὸς 12 ύμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρό ὑμῶν. ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ ἐν τίνι 13* άλισθήσεται είς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εί μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ύπο των άνθρώπων. ύμεῖς ἐστε τὸ φως τοῦ κόσμου οὐ δύναται πόλις 14 κρυβήναι ἐπάνω ὄρους κειμένη. οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν 15 αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὅπως 16 ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφή- 17 τας οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. άμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ἕως 18 αν παρέλθη ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἰῶτα εν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθη ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἄν πάντα γένηται. ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντο- 19 λῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῷ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ος δ' ἄν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ οὖτος μέγας κληθήσεται ἐν τῷ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν 20* ότι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων οὐ μή εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ἡκούσατε 21 ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις οὐ φονεύσεις ὃς δ' ἄν φονεύση ἔνοχος ἔσται τῆ κρίσει. ἐγὰ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ 22*

v.1 ιδων δε τους οχλους ανέθη εις το ορος και καθισαντος αυτου προσηλθαν προσηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω οι μαθηται αυτου. **v.11** μακαριοι έστε όταν ονειδισωσίν υμάς και διωξωσίν και είπωσιν παν πονήρον ρήμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθ υμων [ψευδομενοι] ψευδομενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενέκεν έμου. **v.13** υμεις έστε το αλάς της γης εαν δε το αλάς μωρανθή εν τινι αλισθησεται εις ουδεν ισχυει ετι ει μη βληθεν βληθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ έξω και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καταπατείσθαι υπο των ανθρώπων. **v.20** λεγώ γαρ υμίν ότι εαν μη περισσεύση υμων η δικαιόσυνη υμων πλέιον των γραμματέων και φαρισαίων ου μη εισέλθητε εις την βασιλείαν των ουράνων. **v.22** εγώ δε λεγώ υμίν ότι πας ο οργίζομενος τω αδέλφω αυτού είκη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενόχος έσται τη κρίσει ος δ αν είπη τω αδέλφω αυτού ράκα ενόχος έσται τω συνέδριω ος δ αν είπη μώρε ενόχος έσται είς την γεενναν του πύρος.

ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει ος δ' ἄν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ ος δ' ἀν εἴπῃ μωρέ ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 23* ἐὰν οὖν προσφέρης τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκεῖ μνησθῆς 24 ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ. ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου καὶ τότε 25* ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ότου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ 26 καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτη καὶ εἰς φυλακήν βληθήση. ἀμήν λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθης ἐκεῖθεν ἕως ἄν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. 27*, 28* ήκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν 29 ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἕν τῶν μελῶν 30* σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται εν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. 31* ἐρρέθη δέ ὅτι ὃς ἄν ἀπολύση τὴν γυναῖκα αὐτοῦ δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32* ἐγὰ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἄν ἀπολύση τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεί αὐτὴν μοιχᾶσθαι καὶ ος ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήση 33 μοιχαται. πάλιν ήκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις οὐκ ἐπιορκήσεις 34 ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίφ τοὺς ὅρκους σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι 35 ὅλως μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ ὅτι θρόνος ἐστίν τοῦ θεοῦ. μήτε ἐν τῇ γῇ ὅτι ύποπόδιόν έστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ μήτε εἰς ἱεροσόλυμα ὅτι πόλις ἐστὶν 36* τοῦ μεγάλου βασιλέως. μήτε ἐν τῆ κεφαλῆ σου ὀμόσης ὅτι οὐ δύνασαι 37 μίαν τρίχα λευκήν ή μέλαιναν ποιήσαι. ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί οὐ 38 οὔ τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη 39* ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν

v.23 εαν ουν προσφερης το δωρον σου επι το θυσιαστηριον και $^{\mathfrak{M}}$ εκει $^{\mathfrak{M}}$ κακει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μνησθης ότι ο αδελφος σου έχει τι κατα σου. **v.25** ισθι ευνοων τω αντιδικώ σου ταχύ έως ότου ει μετ $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ εν τη οδω μετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μηποτε σε παραδω ο αντιδικός τω κριτη και ο κριτης σε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραδω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω υπηρετη και εις φυλακην βληθηση. **v.27** ηκουσατε ότι έρρεθη τοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αρχαιοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ου μοιχευσείς. **v.28** εγω δε λεγω υμιν ότι πας ο βλεπών γυναικά προς το επιθυμησαι αυτην $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηδη έμοιχευσείν αυτην εν τη καρδία αυτου. **v.30** και ει η δεξία σου χειρ σκανδαλίζει σε εκκόψον αυτην και βαλε από σου συμφερεί γαρ σοι ίνα απόληται εν των μέλων σου και μη όλον το σωμά σου βληθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς γεενναν απέλθη $^{\mathcal{V}}$. **v.31** ερρεθη δε ότι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος αν απόλυση την γυναίκα αυτού δότω αυτη αποστασίον. **v.32** εγω δε λέγω υμίν ότι πας $^{\mathcal{V}}$ ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απόλυων $^{\mathcal{V}}$ απόλυση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την γυναίκα αυτού παρεκτός λόγου πορνείας ποιεί αυτην μοιχευθηναί $^{\mathcal{V}}$ μοιχασθαί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ος εαν απόλελυμενην γαμηση μοιχαται. **v.36** μητε εν τη κεφάλη σου ομοσης ότι ου δυνασαί μιαν τρίχα λευκην ποιησαί $^{\mathcal{V}}$ η μελαίναν ποιησαί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.39** εγω δε λέγω υμίν μη αντιστηναί τω πονηρω αλλ όστις σε ραπίζει $^{\mathcal{V}}$ ραπίσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις επί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την δεξίαν [σου] $^{\mathfrak{M}}$ σου συσονα [σου] $^{\mathcal{V}}$ στρεψον αυτώ και την αλλην.

μή ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ἐπί τὴν δεξιὰν σου σιαγόνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν 40 χιτῶνά σου λαβεῖν ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει 41 μίλιον εν ύπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα 42* ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. ήκούσατε ὅτι ἐρρέθη ἀγαπή- 43 σεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν 44* άγαπατε τούς έχθρούς ύμων εύλογεῖτε τούς καταρωμένους ύμας καλώς ποιείτε τούς μισούντας ύμας καί προσεύχεσθε ύπερ των έπηρεαζόντων ύμας καὶ διωκόντων ύμας. ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν 45* οὐρανοῖς ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηρούς καὶ ἀγαθούς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας 46 ύμᾶς τίνα μισθὸν ἔχετε οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν 47* άσπάσησθε τοὺς άδελφοὺς ὑμῶν μόνον τί περισσὸν ποιεῖτε οὐχὶ καὶ οἱ τελώναι οὕτως ποιοῦσιν. ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡσπερ ὁ πατήρ ὑμών 48* ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μἡ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ- 6* πων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς εἰ δὲ μήγε μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην μἡ σαλπίσης 2 ἔμπροσθέν σου ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μἡ γνώτω 3 ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου. ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν 4* τῷ κρυπτῷ καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ αὑτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. καὶ ὅταν προσεύχη οὐκ ἔση ὥσπερ οἱ ὑποκριταί 5* ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι ὅπως ἄν φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι

v.42 τω αιτουντι σε $\delta \circ \varsigma^{\mathcal{V}}$ διδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τον θελοντα απο σου δανισασθαι $^{\mathcal{V}}$ δανεισασθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη αποστραφης. **v.44** εγω δε λεγω υμιν αγαπατε τους εχθρους υμων ευλογειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καταρωμενους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις $^{\mathfrak{M}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μισουσιν $^{\mathfrak{M}}$ μισουσιν $^{\mathfrak{M}}$ μισουσιας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και προσευχεσθε υπερ των επηρεαζοντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και προσευχεσθε υπερ των επηρεαζοντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και προσευχεσθε υπερ των επηρεαζοντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διωκοντων υμας. **ν.45** οπως γενησθε υιοι του πατρος υμών του εν $[τοις]^{\mathfrak{M}}$ ουρανοις οτι τον ηλιον αυτου ανατελλει επι πονηρους και αγαθους και βρεχει επι δικαιους και αδικους. $\mathbf{v.47}$ και εαν ασπασησθε τους φιλους $^{\mathfrak{M}}$ αδελφους $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ υμων μονον τι περισσον ποιειτε ουχι και οι εθνικοι $^{\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{V}}$ αυτο $^{\mathcal{V}}$ τελωναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.48** esesbe oun umeis teleioi $\omega_S^{\mathcal{V}}$ wsher $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ o hathr uman o ouranios \mathcal{V} en $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ tois $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ ουρανοις $\mathcal{T}^{m,K}$ τελειος εστιν. **6 ν.1** προσεχετε $[\delta \epsilon]^{\nu}$ την δικαιοσυνην ελεημοσυνην τωμών μη ποιείν εμπροσθέν των ανθρώπων προς το θεαθηναί αυτοίς εί δε μη $^{\nu}$ γε $^{\nu}$ μηγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μισθόν ουκ εχετε παρα τω πατρι υμων τω εν τοις ουρανοις. **v.4** οπως η σου η ελεημοσυνη εν τω κρυπτω και ο πατηρ σου ο βλεπων εν τω κρυπτω αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποδωσει σοι εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φανερω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. οταν προσευχησθε $^{\mathcal{V}}$ προσευχη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εσεσθε $^{\mathcal{V}}$ εση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως $^{\mathcal{V}}$ ωσπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι υποκριται οτι φιλουσιν εν ταις συναγωγαις και εν ταις γωνιαις των πλατειών εστώτες προσεύχεσθαι όπως αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φανώσιν τοις andrwhois ampn legw umin oti $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ apexousin ton misdon autwn.

6* ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὰ δὲ ὅταν προσεύχη εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φα-7* νερῷ. προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί δοκοῦσιν 8 γάρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογία αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς οἶδεν γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι 9 αὐτόν. οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς 10* ανιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά 11 σου ως έν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς 12* ἡμῖν σήμερον. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίε-13* μεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. καὶ μἡ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ρύσαι ήμας ἀπὸ τοῦ πονηροῦ ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις 14 καὶ ἡ δόξα εἰς τοῦς αἰῶνας ἀμήν. ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ 15* παραπτώματα αὐτῶν ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν 16* ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. ὅταν δὲ νηστεύητε μὴ γίνεσθε ὡσπερ οί ὑποκριταὶ σκυθρωποί ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσιν τὸν 17 μισθόν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρό-18* σωπόν σου νίψαι. ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ 19 ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. μἡ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ 20 κλέπτουσιν. θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ ὅπου οὔτε σἡς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτου-21*, 22* σιν. ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν. ὁ

v.6 συ δε οταν προσευχη εισελθε εις το ταμειον $^{\mathcal{V}}$ ταμιειον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου και κλεισας την θυραν σου προσευξαι τω πατρι σου τω εν τω κρυπτω και ο πατηρ σου ο βλεπων εν τω κρυπτω αποδωσει σοι εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\tau\omega^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ janes $\omega^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.7** προσευχομενοι δε μη βατταλογησητε $^{\mathcal{V}}$ βαττολογησητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωσπερ οι εθνικοι δοκουσιν γαρ οτι εν τη πολυλογια αυτων εισακουσθησονται. **v.10** ελθετω η βασιλεια σου υενηθητώ το θελημά σου ως εν ουράνω και επί της $\tau, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ γης. **v.12** και αφες ημιν τα οφειληματα ημων ως και ημεις αφηκαμεν $^{\mathcal{V}}$ αφιεμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις οφειλεταις ημων. ν.13 και μη εισενεγκης ημας εις πειρασμον αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασιλεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\kappa \alpha \iota^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \delta \mathsf{uvamis}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \kappa \alpha \iota^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \delta \mathsf{os} \xi \alpha^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathsf{tous}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \alpha \iota \mathsf{unn} \mathsf{unn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \alpha \mathsf{unn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \alpha \mathsf{unn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} .$ **v.15** εαν δε μη αφητε τοις ανθρωποις τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραπτωματα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδε ο πατηρ υμων **v.16** σταν δε νηστευητε μη γινεσθε ως $^{\mathcal{V}}$ ωσπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι υποκριται αφησει τα παραπτωματα υμων. σκυθρωποι αφανίζουσιν γαρ τα προσωπα αυτων οπως φανωσιν τοις ανθρωποις νηστευοντες αμην λεγω υμιν οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεχουσιν τον μισθον αυτων. **\mathbf{v.18}** οπως μη φανης τοις ανθρωποις νηστευων αλλα τω πατρι σου τω εν τω κρυφαιω^V κρυπτω^{T,m,K} και ο πατηρ σου ο βλεπων εν τω κρυφαιω^V κρυπτω^{T,m,K} αποδωσει σοι εν^{T,K} τω^{T,K} φανερω^{T,K}. **v.21** οπου γαρ εστιν ο θησαυρος σου V υμων^{T,m,K} εκει εσται και η καρδια σου $^{\mathcal{V}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ή όλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς 23 ή όλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος έστίν τὸ σκότος πόσον. οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν ή γὰρ 24* τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾳ. διὰ τοῦτο 25* λέγω ὑμῖν μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίητε μηδὲ τῷ σώματι ύμῶν τί ἐνδύσησθε οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. ἐμβλέψατε είς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ 26 σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας καὶ ὁ πατήρ ύμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν. τίς 27 δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ένα. καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ 28* πῶς αὐξάνει οὐ κοπιᾶ οὐδὲ νήθει. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ σολομών ἐν 29 πάση τῆ δόξη αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς εν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ 30 άγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως άμφιέννυσιν οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι. μή οὖν μεριμνήσητε 31 λέγοντες τί φάγωμεν ή τί πίωμεν ή τί περιβαλώμεθα. πάντα γάρ ταῦτα 32* τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ οἶδεν γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων άπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύ- 33* νην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε 34* είς την αὔριον ή γάρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτης ἀρκετὸν τῷ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

μή κρίνετε ἵνα μή κριθητε. ἐν ῷ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε **7**, 2* καὶ ἐν ῷ μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρ- 3 φος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς. ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ 4*

 $[\]mathbf{v.22}$ ο λυχνός του σωματός έστιν ο οφθαλμός εαν ουν $\mathbf{\eta}^{\mathcal{V}}$ ο οφθαλμός σου απλούς $\mathbf{\eta}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ όλον το σωμα σου φωτεινον εσται. **v.24** ουδεις δυναται δυσι κυριοις δουλευειν η γαρ τον ενα μισησει και τον ετερον αγαπησει η ενος ανθεξεται και του ετερου καταφρονησει ου δυνασθε θεω δουλευειν και μαμωνα^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} μαμμωνα^{\mathcal{T},\mathcal{K}}. $\mathbf{v.25}$ δια τουτο λεγω υμιν μη μεριμνατε τη ψυχη υμων τι φαγητε [η $^{\nu}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι πιητε] $^{\mathcal{V}}$ πιητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μηδε τω σωματι υμών τι ενδυσησθε ουχι η ψυχη πλειον εστιν της τροφης και το σωμα του ενδυματος. **v.28** και περι ενδυματος τι μεριμνατε καταμαθετε τα κρινα του αγρου πως αυξανουσιν $^{\nu}$ αυξανει $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ ου κοπιωσιν $^{\nu}$ κοπια $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ ουδε νηθουσιν $^{\nu}$ νηθει $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$. γαρ ταυτα τα εθνη επιζητουσιν $^{\mathcal{V}}$ επιζητει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οιδεν γαρ ο πατηρ υμών ο ουρανίος ότι χρηζετε τουτών **v.33** ζητειτε δε πρωτον την βασιλειαν $[του^{V} του^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}} θεου]^{V} θεου^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και την δικαιοσυνην αυτου και ταυτα παντα προστεθησεται υμιν. **v.34** μη ουν μεριμνησητε εις την αυριον η γαρ αυριον μεριμνήσει τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτής αρκετον τη ήμερα η κακία αυτής. 7 **v.2** εν ω γαρ κριματι κρινετε κριθησεσθε και εν ω μετρω μετρειτε μετρηθησεται $^{m, \nu}$ αντιμετρηθησεται $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ υμιν. **ν.4** η πως ερεις τω αδελφω σου αφες εκβαλω το καρφος εκ $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του οφθαλμου σου και ίδου η δοκος εν τω οφθαλμω σου.

5* τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ ἰδού ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ. ὑποκριτά ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ καὶ τότε διαβλέψεις ἐκ-6* βαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. μὴ δῶτε τὸ ἄγιον τοῖς κυσίν μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥή-7 ξωσιν ύμας. αίτεῖτε καὶ δοθήσεται ύμιν ζητεῖτε καὶ εύρήσετε κρούετε 8 καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει 9* καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. ἢ τίς ἐστιν έξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃν ἐὰν 10* αἰτήση ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰ-11 τήση μη ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ. εί οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα άγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν πόσῳ μᾶλλον ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς 12* οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. πάντα οὖν ὅσα ἄν θέλητε ίνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς οὗτος γάρ 13* ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ 14* πολλοί είσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. ὅτί στενἡ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ή όδὸς ή ἀπάγουσα είς τὴν ζωήν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. 15* προσέχετε δέ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν 16* ἐνδύμασιν προβάτων ἔσωθεν δὲ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες. ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ 17 ἀπὸ τριβόλων σῦκα. οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ 18 τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον άγαθὸν καρπούς πονηρούς ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρπούς κα-19 λούς ποιείν. παν δένδρον μή ποιούν καρπόν καλόν έκκόπτεται καί είς 20*, 21* πῦρ βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. οὐ

v.5 υποκριτα εκβαλε πρωτον την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοκον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ του οφθαλμου σου την $^{\mathcal{V}}$ δοκον $^{\mathcal{V}}$ και τοτε διαβλεψεις εκβαλειν το καρφος εκ του οφθαλμου του αδελφου σου. **ν.6** μη δωτε το αγιον τοις κυσιν μηδε βαλητε τους μαργαριτας υμων εμπροσθεν των χοιρων μηποτε καταπατησουσιν $^{\mathcal{V}}$ καταπατησωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους εν τοις ποσιν αυτων και στραφεντες ρηξωσιν υμας. **v.9** η τις εστιν εξ υμων ανθρωπος ον αιτησει V εαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιτηση $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υιος αυτου αρτον μη λιθον επιδωσει αυτω. **v.10** $η^{V}$ και εαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιχθυν αιτησει $^{\mathcal{V}}$ αιτηση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη οφιν επιδωσει αυτω. **v.12** παντα ουν οσα εαν $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελητε ινα ποιωσιν υμιν οι ανθρωποι ουτως και υμεις ποιειτε αυτοις ουτος γαρ εστιν ο νομος και οι προφηται. **v.13** εισελθατε V εισελθετε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια της στενης πυλης οτι πλατεία η πυλη και ευρυχώρος η οδος η απαγουσα εις την απωλειαν και πολλοι εισιν οι εισερχομενοι δι αυτης. $\mathbf{v.14}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ στενη η πυλη και τεθλιμμενη η οδος η απαγουσα εις την ζωην και ολιγοι εισιν οι ευρισκοντες αυτην. σεχετε δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο των ψευδοπροφητων οιτίνες ερχονται προς υμας εν ενδυμασίν προβατών εσώθεν δε εισιν λυκοι αρπαγες. **v.16** απο των καρπων αυτων επιγνωσεσθε αυτους μητι συλλεγουσιν απο ακανθων σταφυλας $^{\mathcal{V}}$ σταφυλην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η απο τριβολων συκα. **v.20** αρα $^{\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{V}}$ αραγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο των καρπων αυτων επιγνωσεσθε αυτους. ν.21 ου πας ο λεγων μοι κυριε κυριε εισελευσεται εις την βασιλειαν των ουρανών αλλ ο ποιών το θελημα του πατρος μου του εν τοις $^{\nu}$ ουρανοις.

πᾶς ὁ λέγων μοι κύριε κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. πολλοί 22* έροῦσίν μοι ἐν ἐκείνη τῆ ἡμέρα κύριε κύριε οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια έξεβάλομεν καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλάς ἐποιήσαμεν. καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε 23 ἔγνων ὑμᾶς ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. πᾶς οὖν 24* όστις ἀκούει μου τούς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμω ὅστις ὡκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ κατέβη ή βροχή καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ 25* προσέπεσον τῆ οἰκία ἐκείνη καὶ οὐκ ἔπεσεν τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μἡ ποιῶν αὐ- 26* τους ομοιωθήσεται ανδρί μωρῷ ὅστις ὡκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ 27 ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῆ οἰκία ἐκείνῃ καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους 28* έξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ἢν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς 29* ώς έξουσίαν έχων καὶ ούχ ώς οἱ γραμματεῖς.

καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **8*** καὶ ἰδού λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων κύριε ἐὰν θέλῃς δύνα- 2* σαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ ὁ ἰησοῦς λέγων 3* θέλω καθαρίσθητι καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει 4* αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅρα μηδενὶ εἴπῃς ἀλ'λ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὁ προσέταξεν μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. εἰσελθόντι δὲ τῷ ἰησοῦ εἰς καπερναούμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος 5*

v.22 πολλοι ερουσιν μοι εν εκεινή τη ημέρα κυρίε κυρίε ου τω σω ονοματί επροφητεύσαμεν $^{\mathcal{V}}$ προεφητευσαμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τω σω ονοματι δαιμονία εξεβαλομεν και τω σω ονοματι δυναμείς πολλας εποιησαμεν. **v.24** πας ουν οστις ακουει μου τους λογους τουτους και ποιει αυτους ομοιωθησεται^ν ομοιωσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρι φρονιμω οστις ωκοδομησεν αυτου $^{\mathcal{V}}$ την οικιαν αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι την **v.25** και κατεβη η βροχη και ηλθον οι ποταμοι και επνευσαν οι ανεμοι και προσεπεσαν $^{\mathcal{V}}$ προσεπεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη οικία εκείνη και ουκ επέσεν τεθεμέλιωτο γαρ επί την πετραν. ακουων μου τους λογους τουτους και μη ποιων αυτους ομοιωθησεται ανδρι μωρω οστις ωκοδομησεν autou $^{\mathcal{V}}$ thy oikian autou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ epi thy ammon. **v.28** kai eyeneto ote etelegen $^{\mathcal{V}}$ gunetelegen $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ιησους τους λογους τουτους εξεπλησσοντο οι οχλοι επι τη διδαχη αυτου. **v.29** ην γαρ διδασκων autous ws exousian exwn kai ouc ws oi grammateis autwn $^{\mathcal{V}}$. **8 v.1** katabantos $^{\mathcal{V}}$ katabanti $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de αυτου V αυτω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο του ορους ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι. **v.2** και ιδου λεπρος προσελθων V ελθων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσεκυνει αυτω λεγων κυριε εαν θελης δυνασαι με καθαρισαι. **v.3** και εκτεινας την χειρα ηψατο αυτου $\mathbf{0}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $\mathbf{0}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων θελω καθαρισθητι και ευθεως εκαθαρισθη αυτου η **ν.4** και λεγει αυτώ ο ιησούς ορα μηδενι είπης αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υπαγέ σεαυτον δείξον τω ιέρει και προσενεγκον $^{\mathcal{V}}$ προσενεγκε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το δωρον ο προσεταξέν μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις μαρτυ- $\mathbf{v.5}$ εισελθοντος $^{\mathcal{V}}$ εισελθοντι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αυτου $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathfrak{M}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσηλθεν αυτω εκατονταρχος παρακαλων αυτον.

6 παρακαλῶν αὐτὸν. καὶ λέγων κύριε ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκία 7* παραλυτικός δεινώς βασανιζόμενος. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγὼ ἐλ-8* θών θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη κύριε οὐκ είμι ίκανος ίνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθης ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον 9 καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὰ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν έχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας καὶ λέγω τούτω πορεύθητι καὶ πορεύεται καὶ ἄλλφ ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλφ μου ποίησον τοῦτο καὶ άκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν 11 ἀμήν λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ ἰσραήλ τοσαύτην πίστιν εὖρον. ύμιν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται 12 μετὰ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται 13* ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχω ὕπαγε καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ 14 ἐν τῆ ὥρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ἐλθών ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν πέτρου εἶδεν τὴν 15* πενθεράν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. καὶ ήψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 16 όψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς καὶ έξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγω καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευ-17 σεν. ὅπως πληρωθῆ τὸ ἡηθὲν διὰ ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος αὐτὸς 18* τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς 19 πολλούς ὄχλους περί αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθών είς γραμματεύς είπεν αὐτῷ διδάσκαλε ἀκολουθήσω σοι ὅπου 20 ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ 21* ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη. ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ 22* κύριε ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. δὲ ἰησοῦς εῖπεν αὐτῷ ἀκολούθει μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς 23 ξαυτών νεκρούς. καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ

v.7 και λεγει αυτω ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ιησους^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εγω ελθων θεραπευσω αυτον. **v.8** και αποκριθεις ο εκατονταρχος εφη κυριε ουκ ειμι ικανος ινα μου υπο την στεγην εισελθης αλλα μονον ειπε λογω^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} λογον^{\mathcal{T},\mathcal{K}} και ιαθησεται ο παις μου. **v.10** ακουσας δε ο ιησους εθαυμασεν και ειπεν τοις ακολουθουσιν αμην λεγω υμιν παρ^{\mathcal{V}} ουδενι^{\mathcal{V}} τοσαυτην^{\mathcal{V}} πιστιν^{\mathcal{V}} ουδε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εν τω ισραηλ τοσαυτην^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πιστιν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ευρον. **v.13** και ειπεν ο ιησους τω εκατονταρχη^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} εκατονταρχω^{\mathcal{T},\mathcal{K}} υπαγε και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως επιστευσας γενηθητω σοι και ιαθη ο παις [αυτου]^{\mathcal{V}} αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη ωρα εκεινη. **v.15** και ηψατο της χειρος αυτης και αφηκεν αυτην ο πυρετος και ηγερθη και διηκονει αυτω^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} αυτοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.18** ιδων δε ο ιησους οχλον^{\mathcal{V}} πολλους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οχλους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι αυτον εκελευσεν απελθειν εις το περαν. **v.21** ετερος δε των μαθητων [αυτου]^{\mathcal{V}} αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν αυτω κυριε επιτρεψον μοι πρωτον απελθειν και θαψαι τον πατερα μου. **v.22** ο δε ιησους λεγει^{\mathcal{V}} ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ακολουθει μοι και αφες τους νεκρους θαψαι τους εαυτων νεκρους.

μαθηταί αὐτοῦ. καὶ ίδού σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῷ θαλάσσῃ ιστε τὸ 24 πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. καὶ προ- 25* σελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες κύριε σῶσον ἡμᾶς ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς τί δειλοί ἐστε ὀλιγόπιστοι τότε ἐγερθεὶς 26 έπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσση καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ 27* δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες ποταπός ἐστιν οὖτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς 28* τήν χώραν τῶν γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων έξερχόμενοι χαλεποί λίαν ὥστε μή ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. καὶ ἰδού ἔκραξαν λέγοντες τί ἡμῖν καὶ σοί ἰησου υἱὲ 29* τοῦ θεοῦ ήλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς. ἢν δὲ μακρὰν ἀπ' 30 αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν 31* αὐτὸν λέγοντες εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὑπάγετε οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον 32* είς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων καὶ ίδού ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατά τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ 33 βόσκοντες ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδού πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν 34* τῷ ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῆ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. καὶ **9***, 2* ἰδού προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον καὶ ἰδὼν ὁ ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ θάρσει τέκνον ἀφέωνταί σοί αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἰδού τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς 3* οῧτος βλασφημεῖ. καὶ ἰδὼν ὁ ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν ἵνα 4*

v.25 και προσελθοντες οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαθηται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηγειραν αυτον λεγοντες κυριε σωσον ημας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολλυμεθα. **v.27** οι δε ανθρωποι εθαυμασαν λεγοντες ποταπος εστιν ουτος οτι και οι ανεμοι και η θαλασσα υπακουουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω υπακουουσιν $^{\mathcal{V}}$. **v.28** και ελθοντος $^{\mathcal{V}}$ ελθοντι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το περαν εις την χωραν των γαδαρηνων $^{\mathcal{V}}$ γεργεσηνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπηντησαν αυτω δυο δαιμονιζομενοι εκ των μνημειων εξερχομενοι χαλεποι λιαν ωστε μη ισχυειν τινα παρελθειν δια της οδου **v.29** και ιδου εκραξαν λεγοντες τι ημιν και σοι ιησου $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιε του θεου ηλθες ωδε προ καιρου βασανισαι ημας. **v.31** οι δε δαιμονές παρέκαλουν αυτον λεγοντές ει εκβαλλείς ημας αποστείλον ημας επιτρέψου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απέλθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την αγέλην των χοιρών. **v.32** και είπεν αυτοίς **v.32** και ειπεν αυτοις υπαγετε οι δε εξελθοντες απηλθον εις τους $^{\mathcal{V}}$ χοιρους $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγελην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χοιρων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιδου ωρμησεν πασα η αγέλη των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χοιρων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα του κρημνου εις την θαλασσαν και απέθανον **ν.34** και ιδού πασα η πολίς εξηλθεν είς υπαντησίν $^{\mathcal{V}}$ συναντησίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ίησου και εν τοις υδασιν. ιδοντες αυτον παρεκαλεσαν οπως μεταβη απο των οριων αυτων. πλοιον διεπερασεν και ηλθεν εις την ιδιαν πολιν. **ν.2** και ιδου προσεφερον αυτω παραλυτικον επι κλινης βεβλημενον και ιδων ο ιησους την πιστιν αυτων είπεν τω παραλυτικώ θαρσεί τέκνον αφιενται^ν αφεωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathcal{V}}$ σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αι αμαρτιαι σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\sin n^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ en equiois outos blasshiei.

5* τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον είπεῖν ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι ἢ είπεῖν ἔγειραι καὶ περιπάτει. 6 ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι άμαρτίας τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ ἐγερθεὶς ἄρόν σου τὴν κλίνην καὶ 7 ὕπαγε είς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν είς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 8* ίδόντες δὲ οἱ ἄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξου-9* σίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. καὶ παράγων ὁ ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον ματθαῖον λεγόμενον καὶ λέγει αὐτῷ 10 ἀκολούθει μοι καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἰδού πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες 11* συνανέκειντο τῷ ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν 12* ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς οὐ χρείαν 13* ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί έστιν έλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους 14* άλλ' άμαρτωλούς είς μετάνοιαν. τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ίωάννου λέγοντες διατί ήμεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά οἱ δὲ 15 μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς μὴ δύνανται οἱ υίοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύσουσιν. 16 οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἡματίφ παλαιῷ αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 17* οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς εἰ δὲ μήγε ῥήγνυνται οί ἀσκοί καὶ ὁ οἰνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται ἀλλὰ βάλλου-18* σιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς καὶ ἀμφότερα συντηροῦνται. ταῦτα

v.4 και ίδων ο τησούς τας ενθυμήσεις αυτών είπεν ινατί $^{\mathcal{V}}$ ινα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμείς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενθυμείσθε πονηρα εν ταις καρδιαις υμων. **v.5** τι γαρ εστιν ευκοπωτερον ειπειν αφιενται $^{\mathcal{V}}$ αφεωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αι αμαρτιαι η ειπειν εγειρε $^{\mathcal{V}}$ εγειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και περιπατει. **ν.8** ιδοντες δε οι οχλοι εφοβηθησαν $^{\mathcal{V}}$ εθαυμασαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εδοξασαν τον θεον τον δοντα εξουσιαν τοιαυτην τοις ανθρωποις. **\mathbf{v}.9** και παραγων ο ιησους εκείθεν είδεν ανθρωπον καθημένον επί το τελωνίον μαθθαίον $^{\mathcal{V}}$ ματθαίον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγομένον και λεγει αυτω ακολουθει μοι και αναστας ηκολουθησεν αυτω. $\mathbf{v.11}$ και ιδοντες οι φαρισαιοι ελεγον $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ τοις μαθηταις αυτου δια $^{m,\mathcal{V}}$ τι $^{m,\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετα των τελώνων και αμαρτώλων εσθιει ο δι- $\mathbf{v.12}$ ο δε ιησους $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουσας είπεν αυτοις $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου χρείαν εχουσίν οι ισχυοντές **v.13** πορευθεντες δε μαθετε τι εστιν ελεος $^{\mathcal{V}}$ ελεον ελεον θελω και ιατρου αλλ οι κακως εχοντες. ου θυσιαν ου γαρ ηλθον καλεσαι δικαιους αλλα^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} αλλ^{\mathcal{T},\mathcal{K}} αμαρτωλους εις^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} μετανοιαν $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$. **v.14** τοτε προσερχονται αυτω οι μαθηται ιωαννου λεγοντες δια^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} τι^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} διατι^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ημεις και οι φαρισαιοι νηστευομεν $[\pi ολλα]^{\mathcal{V}}$ πολλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι δε μαθηται σου ου νηστευουσιν. **v.17** ουδε βαλλουσιν οινον νεον εις ασκους παλαιους ει δε μη $^{\nu}$ γε $^{\nu}$ μηγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ρηγνυνται οι ασκοι και ο οινος εκχειται και οι ασκοι απολλυνται $^{\mathcal{V}}$ απολουνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα βαλλουσιν οινον νεον εις ασκους καινους και αμφοτεροι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αμφοτερα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ συντηρουνται.

αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδού ἄρχων ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ή θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερθεὶς ὁ ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οί 19 μαθηταί αὐτοῦ. καὶ ίδού γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα 20 όπισθεν ήψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῆ 21 έὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. ὁ δὲ ἰησοῦς ἐπιστρα- 22* φείς καὶ ίδὼν αὐτὴν εἶπεν θάρσει θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε καὶ έσώθη ή γυνή ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. καὶ ἐλθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν οί- 23 κίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ίδων τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον. λέγει αὐτοῖς ἀναχωρεῖτε οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει 24* ότε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος εἰσελθών ἐκράτησεν 25 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. τῆς χειρὸς αὐτῆς καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη 26 είς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ ἰησοῦ ἠκολούθη- 27* σαν αὐτῷ δύο τυφλοί κράζοντες καὶ λέγοντες ἐλέησον ἡμᾶς υἱὲ δαβίδ. έλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ 28 ίησοῦς πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι λέγουσιν αὐτῷ ναί κύριε. τότε ήψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω 29 ύμιν. καὶ ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί καὶ ἐνεβριμησατο αὐτοῖς ὁ 30* ίησοῦς λέγων ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν 31 αὐτὸν ἐν ὅλη τῆ γῆ ἐκείνη. αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδού προσήνεγκαν 32 αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου 33* έλάλησεν ὁ κωφός καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ ἰσραήλ. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἔλεγον ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων 34 έκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ περιῆγεν ὁ ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς 35* κώμας διδάσκων έν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν ἐκλελυ- 36*

v.18 ταυτα αυτου λαλουντος αυτοις ιδου αρχων εις $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ελθων προσεκυνει αυτω λεγων οτι η θυγατηρ μου αρτι ετελευτησεν αλλα ελθων επιθες την χειρα σου επ αυτην και ζησεται. στραφεις $^{\mathcal{V}}$ επιστραφεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιδων αυτην ειπεν θαρσει θυγατερ η πιστις σου σεσωκεν σε και εσωθη **v.24** ελεγεν λεγει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναχωρειτε ου γαρ απεθανεν το η γυνη απο της ωρας εκεινης. κορασιον αλλα καθευδει και κατεγελων αυτου. **v.27** και παραγοντι εκειθεν τω ιησου ηκολουθησαν $[\operatorname{aut\omega}]^{\mathcal{V}}$ aut $\operatorname{aut\omega}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ duo turdoi krazontes kai legontes elehson hhas $\operatorname{uios}^{\mathcal{V}}$ $\operatorname{uie}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ daui $\operatorname{distall}^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ dabi $\operatorname{distall}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.30}$ και ηνεωχθησαν ανεωχθησαν συν οι οφθαλμοι και ενεβριμηθη ενεβριμησατο $\mathbf{v.m.k}$ αυτων οι οφθαλμοι και ενεβριμησατο $\mathbf{v.m.k}$ τοις ο ιησους λεγων ορατε μηδεις γινωσκετω. **v.33** και εκβληθεντος του δαιμονιου ελαλησεν ο κωφος και εθαυμασαν οι οχλοι λεγοντες οτι $^{\mathcal{T}}$ ουδεποτε εφανη ουτως εν τω ισραηλ. **v.35** και περιηγεν ο ιησους τας πολεις πασας και τας κωμας διδασκων εν ταις συναγωγαις αυτων και κηρυσσων το ευαγγελιον της βασιλείας και θεραπεύων πασάν νόσον και πασάν μαλακίαν εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. δε τους οχλους εσπλαγχνισθη περι αυτων οτι ησαν εσκυλμενοι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκλελυμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ερριμμενοι ωσει προβατα μη εχοντα ποιμενα.

37 μένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς 38 μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ μὲν θερισμὸς πολύς οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς 10 έξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν 2* πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ονόματά ἐστιν ταῦτα πρῶτος σίμων ὁ λεγόμενος πέτρος καὶ ἀνδρέας ὁ άδελφὸς αὐτοῦ ἰάκωβος ὁ τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. 3* φίλιππος καὶ βαρθολομαῖος θωμᾶς καὶ ματθαῖος ὁ τελώνης ἰάκωβος 4* ὁ τοῦ ἁλφαίου καὶ λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς θαδδαῖος. σίμων ὁ κανα-5 νίτης καὶ ἰούδας ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. τούτους τούς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων εἰς ὁδὸν ἐθνῶν 6 μή ἀπέλθητε καὶ εἰς πόλιν σαμαρειτῶν μή εἰσέλθητε. πορεύεσθε δὲ 7 μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου ἰσραήλ. πορευόμενοι δὲ 8* κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε λεπρούς καθαρίζετε νεκρούς έγείρετε δαιμόνια έκβάλλετε 9 δωρεάν έλάβετε δωρεάν δότε. μή κτήσησθε χρυσόν μηδέ ἄργυρον μηδέ 10* χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν. μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ύποδήματα μηδὲ ῥάβδον ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστιν. 11 είς ἣν δ' ἄν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε έξετάσατε τίς ἐν αὐτῷ ἄξιός ἐστιν 12 κάκεῖ μείνατε ἕως ἄν ἐξέλθητε. εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπά-13* σασθε αὐτήν. καὶ ἐὰν μὲν ἢ ἡ οἰκία ἀξία ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' 14* αὐτήν ἐὰν δὲ μὴ ἢ ἀξία ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς έὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούση τοὺς λόγους ὑμῶν ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 αμήν λέγω ύμιν ανεκτότερον έσται γη σοδόμων και γομόρρων έν ήμέρα 16 κρίσεως ή τῆ πόλει ἐκείνη. ἰδού ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσφ λύκων γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περι-

¹⁰ v.2 των δε δωδεκα αποστολων τα ονοματα εστιν ταυτα πρωτος σιμων ο λεγομενος πετρος και ανδρεας ο αδελφος αυτου και $^{\mathcal{V}}$ ιακώδος ο του ζεβεδαιου και ιωαννης ο αδελφος αυτου. **v.3** φιλιππος και βαρθολομαιος θωμας και μαθθαιος ματθαιος και ο τελωνης ιακώδος ο του αλφαιου και λεββαιος π.π.κ ο τελωνης ιακώδος ο του αλφαιου και λεββαιος τ.π.κ ο τελωνης ιακώδος ο του αλφαιου και λεββαιος υποκαριώτης ο και παραδους αυτον. **v.4** σιμών ο καναναίος κανανίτης π.π.κ και ιουδας ο το ισκαριώτης ο και παραδούς αυτον. **v.8** ασθενούντας θεραπεύετε νέκρους εγείρετε λεπρούς καθαρίζετε νέκρους π.κ εγείρετε π.κ δαίμονια εκβαλλετε δωρέαν ελαβετε δωρέαν δοτε. **v.10** μη πηραν είς οδον μηδε δύο χιτώνας μηδε υποδηματά μηδε ραβδούς π. Αραβδούς αξίος γαρ ο εργατης της τρόφης αυτού έστιν π.λ.κ. **v.13** και έαν μέν η η οικία αξία έλθατω ελθετώ π.π.κ η είρηνη υμών επαυτην έαν δε μη η αξία η είρηνη υμών προς υμάς επιστραφητώ. **v.14** και ος αν εαν π.π.κ μη δεξηταί υμας μηδε ακούση τους λογούς υμών εξερχομένοι εξω της οικίας η της πολέως εκείνης εκτιναξατε τον κονιορτον των ποδών υμών.

στεραί. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς 17 συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς. καὶ ἐπὶ 18 ήγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί 19* λαλήσητε δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. ύμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ύμιν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν είς θάνατον καὶ πατήρ τέκνον 21 καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὖτος σωθήσεται. ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ φεύ- 23* γετε είς τὴν ἄλλην ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ ίσραήλ ἕως ἄν ἔλθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. οὐκ ἔστιν μαθητής ὑπὲρ τὸν 24 διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ μαθητῆ 25* ίνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ εί τὸν οἰκοδεσπότην βεελζεβοὺλ ἐκάλεσαν πόσφ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ. μή οὖν φοβηθητε αὐτούς οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ 26 ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὁ οὐ γνωσθήσεται. ὁ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ 27 σκοτία είπατε έν τῷ φωτί καὶ ὁ είς τὸ οὖς ἀκούετε κηρύξατε ἐπὶ τῶν καὶ μὴ φοβηθητε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ 28* ψυχήν μή δυναμένων ἀποκτεῖναι φοβηθήτε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσα- 29 ρίου πωλεῖται καὶ εν έξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ύμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσίν. 30 μή οὖν φοβηθητε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. πᾶς οὖν ὅστις 31*, 32* ομολογήσει εν εμοί εμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὁμολογήσω κάγὼ εν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ὅστις δ' ἄν ἀρνήσηταί με 33* ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ἀρνήσομαι αὐτὸν κάγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ 34

v.19 οταν δε παραδωσιν^ν παραδιδωσιν^{τ,,,,ν} υμας μη μεριμνησητε πως η τι λαλησητε δοθησεται γαρ υμιν εν εκείνη τη ωρα τι λαλησητε^ν λαλησετε^{τ,,,ν}. **v.23** οταν δε διωκωσιν υμας εν τη πολεί ταυτη φευγετε εις την ετέραν^ν αλλην^{τ,,,ν}, αμην γαρ λεγω υμιν ου μη τελέσητε τας πολείς του ισραήλ έως αν έλθη ο υίος του ανθρώπου. **v.25** αρκετον τω μαθητή ίνα γενηταί ως ο διδασκάλος αυτού και ο δουλός ως ο κυρίος αυτού ει τον οικοδεσπότην βεελζεβουβ^κ βεελζεβούλ^{τ,,ν,ν} επέκαλεσαν^ν εκαλέσαν^{τ,,ν,κ} πόσω μαλλον τους οικειακούς^m οικιακούς^{τ,κ,ν} αυτού. **v.28** και μη φοβείσθε^{m,ν} φοβηθητε^{τ,κ} από των αποκτευνοντών^ν αποκτευνοντών^π αποκτείνοντων^{τ,κ} το σωμά την δε ψύχην μη δυναμένων αποκτείναι φοβείσθε^ν φοβηθητε^{τ,,m,κ} δε μαλλον τον δυναμένον και [την]^m ψύχην και [το]^m σωμά απολέσαι εν γέευνη. **v.31** μη ουν φοβείσθε^ν φοβηθητε^{τ,,m,κ} πολλών στρουθίων διαφέρετε υμείς. **v.32** πας ουν όστις ομολογησεί εν εμοί εμπροσθέν των ανθρώπων ομολογησω καγώ εν αυτώ εμπροσθέν του πατρός μου του εν [τοίς]^ν ουρανοίς. **v.33** οστις δ αν αρνησηταί με εμπροσθέν των ανθρώπων αρνησομαί αυτον^{τ,,m,κ} καγώ αυτον^ν εμπροσθέν του πατρός μου του εν [τοίς]^ν ουρανοίς.

35 τὴν γῆν οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς 36* καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ 37 οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου 38 ἄξιος καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου οὐκ ἔστιν 39 μου ἄξιος. ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὁ ἀπολέσας 40 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ 41* δέχεται καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται καὶ ὁ 42* δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ μετέθη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐ2* τῶν. ὁ δὲ ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ χριστοῦ 3 πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. εἶπεν αὐτῷ σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτε4 ρον προσδοκῶμεν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες
5* ἀπαγγείλατε ἰωάννη ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε. τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν νεκροὶ
6 ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἐὰν μὴ
7* σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί. τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὅχλοις περὶ ἰωάννου τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι κάλαμον
8* ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον ἰδού οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις
9* τῶν βασιλέων εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν προφήτην ναί λέγω ὑμῖν καὶ
10* περισσότερον προφήτου. οὖτός γὰρ ˇεστιν περὶ οὖ γέγραπται ἰδού ἐγὼ

v.36 και έχθροι του ανθρώπου οι οικειακοι³⁷ οικιακοι^{7.κ.ν} αυτου. **v.41** ο δεχομένος προφητην εις ονομα προφητου μισθον προφητου λημψεται^ν ληψεται^{τ.33.κ} και ο δεχομένος δικαίον εις ονομα δικαίου μισθον δικαίου λημψεται^ν ληψεται^{τ.33.κ}. **v.42** και ος αν^ν έαν^{τ.33.κ} ποτίση ένα των μικρών τουτών ποτηρίον ψύχρου μονον εις ονομά μαθητού αμην λέγω υμίν ου μη απολέση τον μισθον αυτού. **11 v.2** ο δε ιωάννης ακουσάς εν τω δεσμωτηρίω τα έργα του χριστού πεμψάς δια^ν δυο^{τ.33.κ} των μαθητών αυτού. **v.5** τυφλοί αναβλεπουσίν και χωλοί περιπατουσίν λέπροι καθαρίζονται και κώφοι ακουουσίν και^ν νέκροι εγειρονται και πτώχοι ευαγγελίζονται. **v.7** τουτών δε πορευομένων ηρξατό ο ίησους λέγειν τοις οχλοίς πέρι ιωάννου τι εξηλθατέ^ν εξηλθέτε^{τ.33.κ} εις την ερημον θεασασθαί καλαμόν υπο ανέμου σαλευομένον. **v.8** αλλα τι εξηλθατέ^ν εξηλθέτε^{τ.33.κ} ιδείν ανθρώπον εν μαλακοίς τματίοις ^{τ.33.κ} ημφιεσμένον ίδου οι τα μαλακά φορουντές εν τοις οικοίς των βασιλείων³³ βασιλέων^{τ.κ.ν} είσιν. **v.9** αλλα τι εξηλθατέ^ν εξηλθέτε^{τ.33.κ} ιδείν προφητήν ναι λέγω υμίν και περισσότερον προφήτου. **v.10** ουτος γαρ^{τ.33.κ} εστίν πέρι ου γεγραπται ίδου εγω αποστέλλω τον αγγέλον μου προ προσωπού σου ος κατασκευασει την οδον σου εμπροσθέν σου.

ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευάσει τὴν όδόν σου ἔμπροσθέν σου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς 11 γυναικών μείζων ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν ἰωάννου τοῦ βαπτι- 12 στοῦ ἔως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως ἰωάννου προεφήτευ- 13* σαν. καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι αὐτός ἐστιν ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ 14, 15* έχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην ὁμοία 16* έστιν παιδαρίοις έν άγοραις καθημένοις και προσφωνούσιν τοις έταίροις αὐτῶν. καὶ λέγουσιν ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὡρχήσασθε ἐθρηνήσα- 17* μεν ὑμῖν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ήλθεν γὰρ ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε 18 πίνων καὶ λέγουσιν δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων 19* καὶ πίνων καὶ λέγουσιν ίδού ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἶς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις 20 αὐτοῦ ὅτι οὖ μετενόησαν. οὐαί σοι χοραζίν οὐαί σοι βηθσαϊδάν ὅτι εἰ 21* έν τύρω καὶ σιδωνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν πάλαι ἄν ἐν σάκκω καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν τύρω καὶ σιδῶνι 22 άνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρα κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ σύ καπερναούμ ἡ 23* ξως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα ξως ἄδου καταβιβασθήση ὅτι εἰ ἐν σοδόμοις έγενοντο αί δυνάμεις αί γενόμεναι έν σοί ἔμειναν ἄν μέχρι τῆς σήμερον. πλήν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρα κρίσεως ἢ 24 σοί. ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθείς ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἐξομολογοῦμαί σοι 25* πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι απέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. ναί ὁ πατήρ ὅτι οὕτως 26* έγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός 27

v.13 παντες γαρ οι προφηται και ο νομος εως ιωαννου επροφητευσαν $^{\mathcal{V}}$ προεφητευσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. εχων ωτα ακουειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουετω. **v.16** τινι δε ομοίωσω την γενέαν ταυτην ομοία έστιν παιδιοίς $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παιδαριοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγοραις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθημενοις εν $^{\mathcal{V}}$ ταις $^{\mathcal{V}}$ αγοραις $^{\mathcal{V}}$ προσφωνουντα $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσφωνουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις ετεροις $^{\mathcal{V}}$ εταιροις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.17}$ και $^{\mathcal{T},\dot{m},\mathcal{K}}$ λεγουσιν ηυλησαμεν υμιν και ουκ ωρχησασθε εθρηνησαμεν υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουκ εκοψασθε. **v.19** ηλθεν ο υιος του ανθρωπου εσθιων και πινων και λεγουσιν ιδου ανθρωπος φαγος και οινοποτης τελωνων φιλος και αμαρτωλων και εδικαιωθη η σοφια απο των εργων $^{\mathcal{V}}$ τεκνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτης. **v.21** ουαι σοι χοραζιν ουαι σοι βηθσαιδα $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ βηθσαιδαν $^{\mathcal{T}}$ οτι ει εν τυρω και σιδωνι εγενοντο αι δυναμεις αι γενομεναι εν υμιν παλαι αν εν σακκω και σποδω μετενοησαν. **v.23** και συ καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αν εν σακκώ και σποδώ μετενοήσαν. **ν.23** και συ καφαρνάουμ^ν καπερνάουμ^{ν ωπο} μη^ν η^{ν ωπο} εως του $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουράνου υψωθήση $^{\nu}$ υψωθείσα $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εως αδού καταβήση $^{\nu}$ καταβιβασθήση $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι ει εν σοδομοις ευενηθησαν ευενοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αι δυναμεις αι γενομεναι εν σοι εμεινεν εμειναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αν μεχρι της σημερον. **v.25** εν εκεινω τω καιρω αποκριθεις ο ιησους ειπεν εξομολογουμαι σοι πατερ κυριε του ουρανου και της γης οτι εκρυψας $^{\mathcal{V}}$ απεκρυψας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτα απο σοφων και συνετων και απεκαλυψας auta unpiois. **v.26** vai o patho oti outwe eyeneto^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} eudokia eyeneto^{$\mathcal{V}$} empooven sou.

μου καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ οὐδὲ τὸν πατέρα τις 28 ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ῷ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29* ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῆ καρδία καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

έν ἐκείνω τῶ καιρῶ ἐπορεύθη ὁ ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ 2* ἐσθίειν. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ ἰδού οἱ μαθηταί σου ποιοῦ-3* σιν δ οὐκ ἔξεστιν ποιείν ἐν σαββάτω. δ δὲ εἶπεν αὐτοίς οὐκ ἀνέγνωτε τί 4* ἐποίησεν δαβίδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. πῶς εἰσῆλθεν είς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν ὃυς οὐκ έξον ήν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰ μή τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις. 5 ή οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῷ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ 6* σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ 7* μείζων έστιν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν οὐκ 8* ἄν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. κύριος γάρ ἐστιν καί τοῦ σαββάτου 9 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν 10* αὐτῶν. καὶ ἰδού ἄνθρωπος ἢν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν θεραπεύειν ἵνα κατηγορήσωσιν 11 αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὂς ἕξει πρόβατον έν καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ 12 καὶ ἐγερεῖ. πόσφ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου ὥστε ἔξεστιν τοῖς 13* σάββασιν καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου 14* καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. οἱ δὲ φαρισαῖοι συμ-15* βούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

v.29 αρατε τον ζυγον μου εφ υμας και μαθετε απ εμου οτι πραυς $^{\nu}$ πραος $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειμι και ταπεινος τη καρδια και ευρησετε αναπαυσιν ταις ψυχαις υμων. **12 v.2** οι δε φαρισαιοι ιδοντες ειπαν ειπον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ίδου οι μαθηται σου ποιουσιν ο ουκ εξεστιν ποιειν εν σαββατω. **v.3** ο δε ειπεν αυτοις ουκ ανεγνωτε τι εποιησεν δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\tau,\mathcal{K}}$ οτε επεινασεν αυτος $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οι μετ αυτου. **v.4** πως εισηλθεν εις τον οικον του θεου και τους αρτους της προθεσεως εφαγον εφαγεν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\nu}$ ους εξον ην αυτω φαγειν ουδε τοις μετ αυτου ει μη τοις ιερευσιν μονοις. **v.6** λεγω δε υμιν οτι του ιερου μειζον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μειζων $^{\tau,\mathcal{K}}$ εστιν ωδε. **v.7** ει δε εγνωκειτε τι εστιν ελεος ελεον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελω και ου θυσιαν ουκ αν κατεδικασατε τους αναιτιους. **v.8** κυριος γαρ εστιν και $^{\tau,\mathcal{K}}$ του σαββατου ο υιος του ανθρωπου. **v.10** και ιδου ανθρωπος ην $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χειρα εχων ξηραν και επηρωτησαν αυτον λεγοντες ει εξεστιν τοις σαββασιν θεραπευσαι $^{\nu}$ θεραπευειν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα κατηγορησωσιν αυτου. **v.13** τοτε λεγει τω ανθρωπω εκτείνον την $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χειρα $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοι και απεκατεσταθη αποκατεσταθη $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υγιης ως η αλλη. **v.14** εξελθοντες οι $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε οι $^{\nu}$ φαρισαιοι συμβουλιον ελαβον και αυτου εξελθοντες $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οπως αυτον απολεσωσιν. **v.15** ο δε ιησους γνους ανεχωρησεν εκείθεν και ηκολουθησαν αυτω [οχλοι] $^{\nu}$ οχλοι $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλοι και εθεραπευσεν αυτους παντας.

ίησοῦς γνούς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ 16 φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν. ὅπως πληρωθῆ τὸ ἡηθὲν διὰ ἠσαΐου τοῦ 17* προφήτου λέγοντος. ίδού ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν 18 εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς 19 πλατείαις την φωνήν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ 20 λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει ἕως ἄν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν. καὶ ἐν τῷ 21* όνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος 22* τυφλὸς καὶ κωφός καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον μήτι 23* οὖτός ἐστιν ὁ υἱὸς δαβίδ. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον οὖτος οὐκ 24 ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. είδως δὲ ὁ ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτων εἶπεν αὐτοῖς πῶσα βασιλεία 25* μερισθείσα καθ' ἑαυτής ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθείσα καθ' ξαυτής οὐ σταθήσεται. καὶ εί ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει ἐφ' 26 έαυτὸν ἐμερίσθη πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ. καὶ εἰ ἐγὼ ἐν 27* βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται κριταὶ. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐκβάλλω 28* τὰ δαιμόνια ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς δύναταί 29* τις είσελθεῖν είς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι έὰν μὴ πρῶτον δήση τὸν ἰσχυρόν καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ό μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστιν καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπί- 30 ζει. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς 31* άνθρώποις ή δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ὃς ἄν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται 32*

v.17 va^{ν} οπως $va^{\tau,m,\kappa}$ πληρωθη το ρηθεν δια ησαιου του προφητου λεγοντος. ονοματι αυτου εθνη ελπιουσιν. **v.22** τοτε προσηνεχθη αυτω δαιμονιζομενος τυφλος και κωφος και εθεραπευσεν αυτον ωστε τον τυφλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κωφον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαλειν και βλεπειν. εξισταντο παντες οι οχλοι και ελεγον μητι ουτος εστιν ο υιος δαυιδ m,v δαβιδ T,K . **v.25** ειδως δε ο T,m,K ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας ενθυμησεις αυτων ειπεν αυτοις πασα βασιλεια μερισθεισα καθ εαυτης ερημουται και πασα πολις η οικια μερισθεισα καθ εαυτης ου σταθησεται. **v.27** και ει εγω εν βεελζεβουλ εκβαλλω τα δαιμονια οι υιοι υμων εν τινι εκβαλλουσιν δια τουτο αυτοι υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κριται εσονται $^{\mathcal{V}}$ **v.28** ει δε εγω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν πνευματι θεου εγω $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ εκβαλλω τα δαιμονία αρα εφθασέν εφ υμας **v.29** η πως δυναται τις εισελθειν εις την οικιαν του ισχυρου και τα σκευη αυτου αρπασαι $^{\mathcal{V}}$ διαρπασαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν μη πρωτον δηση τον ισχυρον και τοτε την οικιαν αυτου διαρπασει. **v.31** δια τουτο λεγω υμιν πασα αμαρτια και βλασφημια αφεθησεται τοις ανθρωποις η δε του πνευματος βλασφημια ουκ αφεθησεται τοις $\mathcal{T}^{m,K}$ ανθρωποις $\mathcal{T}^{m,K}$. **v.32** και ος εαν $\mathcal{T}^{m,V}$ αν \mathcal{T}^{K} ειπη λογον κατα του υιου του ανθρωπου αφεθησεται αυτώ ος δ αν ειπη κατά του πνευματός του αγιού ουκ αφεθησεται αυτώ ουτε εν τουτώ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τω νυν $^{\mathfrak{M}}$ αιώνι ουτε εν τω μελλοντι.

αὐτῷ ος δ' ἄν εἴπη κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ 33 οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. 34 γεννήματα έχιδνῶν πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες ἐκ γὰρ 35* τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος έκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τά ἀγαθά καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ ύμιν ὅτι πῶν ῥῆμα ἀργὸν ὁ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀποδώσουσιν 37 περί αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρα κρίσεως. ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιω-38* θήση καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήση. τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων λέγοντες διδάσκαλε θέλομεν ἀπὸ σοῦ 39 σημείον ίδείν. ὁ δὲ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτοῖς γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλίς σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῃ εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ 40 τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδία τῆς 41 γης τρείς ημέρας καὶ τρείς νύκτας. ἄνδρες νινευίται ἀναστήσονται ἐν τῆ κρίσει μετά τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν ὅτι μετενόη-42* σαν είς τὸ κήρυγμα ἰωνᾶ καὶ ἰδού πλεῖον ἰωνᾶ ὧδε. βασίλισσα νότου έγερθήσεται έν τῆ κρίσει μετά τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν ότι ήλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν σολομῶντος καὶ 43 ίδού πλεῖον σολομῶντος ὧδε. ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν καὶ τότε λέγει ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον 45 καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ άνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεῷ ταύτῃ 46* τῆ πονηρᾶ. ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ίδού ἡ μήτηρ καὶ οἱ

v.35 ο αγαθος ανθρωπος εκ του αγαθου θησαυρου της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καρδιας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκβαλλει τα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγαθα και ο πονηρος ανθρωπος εκ του πονηρου θησαυρου εκβαλλει πονηρα. **v.36** λεγω δε υμιν ότι παν ρημα αργον ο λαλησουσιν εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαλησωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ανθρωποι αποδωσουσιν περι αυτου λογον εν ημερα κρισεως. **v.38** τοτε απεκριθησαν αυτω τινες των γραμματεων και φαρισαιων λεγοντες διδασκαλε θελομεν απο σου σημειον ιδειν. **v.42** βασιλισσα νότου ευερθησεται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινει αυτην ότι ηλθεν εκ των περατών της γης ακουσαι την σοφιαν σολομωνος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σολομωντος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ιδου πλειον σολομωνος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σολομωντος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ωδε. **v.44** τοτε λεγει επιστρεψω είς τον οικον μου επιστρεψω οθεν εξηλθον και ελθον ευρισκει σχολαζοντα σεσαρωμενον και κεκοσμημενον. **v.46** ετι δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου λαλουντός τοις όχλοις ιδού η μητηρ και οι αδελφοι αυτου ειστηκείσαν εξω ζητουντές αυτω λαλησαι.

άδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπεν δέ τις 47* αὐτῷ ἰδού ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ εἰπόντι αὐτῷ τίς ἐστιν ἡ μήτηρ 48* μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ 49 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν ἰδού ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις 50 γὰρ ἄν ποιήση τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

έν δὲ τῆ ἡμέρα ἐκείνῃ ἐξελθών ὁ ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ 13* τήν θάλασσαν. καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί ὥστε αὐτὸν 2* είς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν είστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων ἰδού ἐξῆλθεν 3 ό σπείρων τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ 4* τὴν ὁδόν καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ 5 τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν καὶ εὐθέως έξανέτειλεν διὰ τὸ μή ἔχειν βάθος γῆς. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μἡ 6 ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας καὶ ἀνέβησαν αἱ 7* ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ 8 έδίδου καρπόν ο μεν έκατόν ο δε έξήκοντα ο δε τριάκοντα. ο έχων ώτα 9* άκούειν άκουέτω. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ διατί ἐν πα- 10* ραβολαίς λαλείς αὐτοίς. ὁ δὲ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτοίς ὅτι ὑμίν δέδοται 11 γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. όστις γαρ ἔχει δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται ὅστις δὲ οὐκ ἔχει 12 καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ 13 ότι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν. καὶ ἀναπληροῦται ἐπ' αὐτοῖς ἡ προφητεία ἠσαΐου ἡ λέγουσα ἀκοῆ 14* άκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. έπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ἀσὶν βαρέως ἤκουσαν 15*

v.47 [είπεν V είπεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε τις αυτώ ίδου η μητηρ σου και οι αδελφοί σου εξώ εστηκασίν ζητουντές σοι λαλησαι] λαλησαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.48** ο δε αποκριθεις είπεν τω λεγοντι $^{\mathcal{V}}$ είποντι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ τις έστιν η μητηρ μου και τινες εισιν οι αδελφοι μου. **13 v.1** εν δε^{T, m, K} τη ημέρα εκείνη εξέλθων ο ίησους απο^{T, m, K} της οικιας εκαθητο παρα την θαλασσαν. **v.2** και συνηχθησαν προς αυτον οχλοι πολλοι ωστε αυτον εις το $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ πλοιον εμβαντα καθησθαι και πας ο οχλος επι τον αιγιαλον ειστηκει. σπειρειν αυτον α μεν επέσεν παρά την οδον και ελθοντά $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα πετείνα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατέφαγεν **ν.7** αλλα δε επέσεν επι τας ακανθας και ανέβησαν αι ακανθαι και επνιξαν $^{\mathcal{V}}$ απεπνιξαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.9** ο εχων ωτα ακουειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουετώ. **v.10** και προσελθοντές οι μαθηται είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω δια $^{m,\mathcal{V}}$ τι $^{m,\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν παραβολαις λαλεις αυτοις. $\mathbf{v.14}$ και αναπληρουται επ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτοις η προφητεια ησαιου η λεγουσα ακοη ακουσετε και ου μη συνητε και βλεποντες βλεψετε και ου μη ιδητε. **v.15** επαχυνθη γαρ η καρδια του λαου τουτου και τοις ωσιν βαρεως ηκουσαν και τους οφθαλμους αυτών εκαμμυσαν μηποτε ιδώσιν τοις οφθαλμοις και τοις ώσιν ακουσώσιν και τη καρδια συνώσιν και επιστρεψωσιν και ιασομαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιασωμαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτους.

καί τους όφθαλμους αυτών έκάμμυσαν μήποτε ἴδωσιν τοῖς όφθαλμοῖς καὶ τοῖς ἀσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδία συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ 16* ἰάσωμαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ 17* ὧτα ὑμῶν ὅτι ἀκούει. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ίδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδον καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε 18* καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος. 19 παντός ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρός καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ οὖτός ἐστιν ὁ 20 παρά τὴν ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς οῧτός ἐστιν ὁ 21 τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν. οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν γενομένης δὲ θλίψεως ἤ διωγμοῦ 22* διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς οῧτός έστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη 23* τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρείς οὖτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιών ὂς δή καρποφορεί και ποιεί ο μέν έκατόν ο δε εξήκοντα ο δε τριάκοντα. 24* ἄλλην παραβολήν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπω σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρεν ζιζάνια 26 ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ 27* καρπὸν ἐποίησεν τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ κύριε οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ 28* σῷ ἀγρῷ πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια. ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά. ὁ δέ ἔφη οὔ μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα 30* αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ

v.16 υμων δε μακαριοι οι οφθαλμοι οτι βλεπουσιν και τα ωτα υμων οτι ακουουσιν $^{\mathcal{V}}$ ακουει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.17** αμην γαρ λεγω υμιν στι πολλοι προφηται και δικαιοι επεθυμησαν ιδειν α βλεπετε και ουκ ειδαν $^{\mathcal{V}}$ ειδον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ακουσαι α ακουετε και ουκ ηκουσαν. **v.18** υμεις ουν ακουσατε την παραβολην tou speirantos $^{\mathcal{V}}$ speirontos $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.22** ο δε εις τας ακανθας σπαρεις ουτος εστιν ο τον λογον ακουων και η μεριμνα του αιωνος τουτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και η απατη του πλουτου συμπνιγει τον λογον και **v.23** ο δε επι την γην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλην γην $^{\mathcal{V}}$ σπαρεις ουτος εστιν ο τον λογον ακούων και συνιείς συνίων $\tau, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ ος δη καρποφορεί και ποιεί ο μεν έκατον ο δε εξήκοντα ο **v.24** αλλην παραβολην παρεθηκεν αυτοις λεγων ωμοιωθη η βασιλεια των ουρανων andrwing speirantix, speirontix, kalon speria en twantru. **v.25** εν δε τω καθευδειν τους ανθρωπους ηλθεν αυτου ο εχθρος και επεσπειρεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζιζανια ανα μεσον του σιτου και **v.27** προσελθοντες δε οι δουλοι του οικοδεσποτου ειπον αυτω κυριε ουχι καλον σπερμα εσπειρας εν τω σω αγρω ποθεν ουν εχει τα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ζιζανια. **ν.28** ο δε εφη αυτοις εχθρος ανθρωπος τουτο εποιησεν οι δε δουλοι λεγουσιν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω θελεις ουν απελθοντες συλλεξομεν $^{\mathfrak{M}}$ συλλεξωμεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτα. **v.29** ο δε φησιν V εφη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μηποτε συλλεγοντες τα ζιζανια εκριζωσητε αμα αυτοις τον σιτον.

καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν 31 αὐτοῖς λέγων ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως ὃν λαβών ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. "ὁ μικρότερον μέν ἐστιν 32 πάντων τῶν σπερμάτων ὅταν δὲ αύξηθῃ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστίν καὶ γίνεται δένδρον ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν έν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁμοία ἐστίν 33* ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὖ ἐζυμώθη ὅλον. ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς ἐν 34* παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. ὅπως 35* πληρωθή τὸ ἡηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. άφεις τούς ὄχλους ἦλθεν είς τὴν οἰκίαν ὁ ἰησοῦς καὶ προσῆλθον αὐτῷ οί μαθηταί αὐτοῦ λέγοντες φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα 37* έστιν ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου. ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος τὸ δὲ καλὸν 38 σπέρμα οὖτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ. ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος ὁ δὲ θερισμὸς 39* συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. ὥσπερ οὖν συλ- 40* λέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελεία τοῦ αίωνος τούτου. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ 41 καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυ- 42 ρός ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. τότε οἱ δίκαιοι 43* έκλάμψουσιν ως ὁ ήλιος ἐν τῇ βασιλεία τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὁ ἔχων ὧτα

v.30 αφετε συναυξανεσθαι αμφοτερα εως $^{\mathcal{V}}$ μεχρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θερισμου και εν τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καιρω του θερισμου ερω τοις θερισταις συλλεξατε πρωτον τα ζιζανια και δησατε αυτα εις δεσμας προς το κατακαυσαι αυτα τον δε σιτον συναγαγετε εις την αποθηκην μου. **v.33** αλλην παραβολην ελαλησεν αυτοις ομοια εστιν η βασιλεία των ουρανων ζυμη ην λαβούσα γυνη εκρύψεν m ενέκρυψεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εις αλεύρου σατά τρια εως ου εζυμωθη ολον. **v.34** ταυτα παντα ελαλησεν ο ιησους εν παραβολαις τοις οχλοις και χωρις παραβολης ουδεν V ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελαλει αυτοις. **v.35** οπως πληρωθη το ρηθεν δια του προφητου λεγοντος ανοιξω εν παραβολαις το στομα μου ερευξομαι κεκρυμμενα απο καταβολης [κοσμου] $^{\mathcal{V}}$ κοσμου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.36** τοτε αφείς τους οχλούς ηλθέν είς την οικίαν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησούς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και προσηλθόν αυτώ οι μαθηταί αυτου λεγοντες διασαφησον $^{\mathcal{V}}$ φρασον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημιν την παραβολην των ζίζανιων του αγρου. apokribeiz eipen autoiz $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ o speirwn to kalon speria estin o uioz tou anbrwpou. εχθρος ο σπειρας αυτα εστιν ο διαδολος ο δε θερισμος συντελεια του $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ αιώνος εστιν οι δε θερισται αγγελοι εισιν. **ν.40** ωσπερ ουν συλλεγεται τα ζιζανια και πυρι $^{\mathcal{V}}$ κατακαιεται" καιεται $^{\mathfrak{M}}$ κατακαιεται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουτως εσται εν τη συντελεια του αιώνος τουτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.43** τοτε οι δικαιοι εκλαμψουσιν ως ο ηλιος en th basileia tou patros autwn o ecwn wta akouein $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ akouetw.

44* ἀκούειν ἀκουέτω. πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπό-45 **ἐκεῖνον.** ρφ ζητοῦντι καλούς μαργαρίτας. ὅς εὑρὼν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην 47 ἀπελθών πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠχόρασεν αὐτόν. πάλιν ὁμοία έστιν ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνη βληθείση εἰς τὴν θάλασσαν καὶ 48* ἐκ παντὸς γένους συναγαγούση. ἢν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα τὰ δὲ σαπρὰ 49 ἔξω ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελεία τοῦ αἰῶνος ἐξελεύσονται οἱ 50 ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων. βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ 51* ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς συνήκατε ταῦτα πάντα 52* λέγουσιν αὐτῷ ναί κύριε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθείς είς την βασιλείαν των οὐρανων ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπω οἰκο-53 δεσπότη ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. καὶ έγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας μετῆρεν ἐκεῖθεν. 54* καὶ ἐλθών εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν πόθεν τούτῷ ἡ σοφία αὕτη καὶ 55* αἱ δυνάμεις. οὐχ οὖτός εστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός οὐχί ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἰάκωβος καὶ ἰωσῆς καὶ σίμων 56 καὶ ἰούδας. καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν πόθεν 57* οὖν τούτω ταῦτα πάντα. καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῷ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ 58 οἰκία αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλάς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14* ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν ἰησοῦ.

v.44 παλιν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ομοία έστιν η βασίλεια των ουρανών θησαυρώ κέκρυμμενώ εν τω αγρώ ον ευρών ανθρώπος έκρυψεν και από της χαράς αυτού υπαγεί και πώλει^V παντά όσα έχει πώλει^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} και αγοράζει τον αγρον έκεινον. **v.46** ος $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρών δε V ενα πολυτίμον μαργαρίτην απέλθων πέπρακεν παντά όσα είχεν και ηγοράσεν αυτού. **v.48** ην ότε επληρώθη αναβίβασαντές επί τον αιγιαλόν και καθίσαντές συνέλεξαν τα κάλα είς αγγη^V αγγεία $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα δε σαπρά έξω έβαλον. **v.51** λεγεί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοίς $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτύπκατε ταυτά παντά λεγουσίν αυτώ ναι κυρίε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.52** ο δε είπεν αυτοίς δια τουτό πας γραμματεύς μαθητεύθεις τη V βασίλεια V είς $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασίλειαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των ουράνων ομοίος έστιν ανθρώπω οικοδεόποτη όστις εκβαλλεί έκ του θησαύρου αυτού καινα και πάλαια. **v.54** και έλθων είς την πατρίδα αυτού εδίδασκεν αυτούς εν τη συναγώγη αυτών ώστε εκπλησόεοθαι V εκπλητιεόθαι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτούς και λεγείν πόθεν τουτώ η σοφία αυτή και αι δύναμείς. **v.55** ουχ ουτός εστίν ο του τέκτονος υίος ουχ V ουχί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η μητήρ αυτού λεγεταί μαρίαμ και οι αδέλφοι αυτού ιακώδος και ιωσηφ V ιωσης $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και σίμων και ιούδας. **v.57** και εσκανδαλίζοντο εν αυτώ ο δε ιήσους είπεν αυτοίς ουκ εστίν προφητης ατίμος εί μη εν τη πατρίδι αυτού $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εν τη οικία αυτού.

καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ οὕτός ἐστιν ἰωάννης ὁ βαπτιστής αὐτὸς 2 ήγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ό γὰρ ἡρώδης κρατήσας τὸν ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῆ 3* διὰ ἡρφδιάδα τὴν γυναῖκα φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἔλεγεν γὰρ 4* αὐτῷ ὁ ἰωάννης οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀπο- 5 κτείναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν είχον. γενεσίων δὲ 6* άγομένων τοῦ ἡρώδου ἀρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ ἡρῷδη. ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῆ δοῦναι ὁ ἐὰν τ αἰτήσηται. ή δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς δός μοι φησίν 8 δδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ ἐλυπηθη ὁ 9* βασιλεύς διά δὲ τούς ὅρκους καὶ τούς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοκαὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν τὸν ἰωάννην ἐν τῆ φυλακῆ. ηνέχθη ή κεφαλή αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ καὶ ἤνεγκεν τῆ μητρί αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα 12* καὶ ἔθαψαν αὐτό καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ ἰησοῦ. καὶ ἀκούσας ὁ 13* ίησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίφ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν καὶ άκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῃ ἀπὸ τῶν πόλεων. έξελθών ὁ ἰησοῦς εἶδεν πολύν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς καὶ έθεράπευσεν τούς άρρώστους αὐτῶν. ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον 15* αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ξαυτοίς βρώματα. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοίς οὐ χρείαν ἔχουσιν 16* άπελθεῖν δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ οὐκ ἔχομεν 17 ῶδε εἶ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἰπεν φέρετέ μοι αὐ- 18* τοὺς ὧδε. καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους 19*

29

v.1 εν εκείνω τω καίρω ηκούσεν ηρώδης ο τετρααρχης τετραρχης την ακόην ίησου. **v.3** ο γαρ ηρώδης κρατήσας τον ιωαννήν εδησέν [αυτον] αυτον τ, m, κ και έθετο τ, m, κ εν φυλακή απέθετο δια ηρωδιαδα την γυναίκα φιλιππου του αδέλφου αυτού. **v.4** ελέγεν γαρ αυτώ τ, m, κ ο ιωαννής αυτώ ουκ έξεστιν σοι έχειν αυτήν. **v.6** γενέσιοις γενέσιων τ, m, κ δε γενομένοις αγομένων τ, m, κ του ηρώδου ωρχήσατο η θυγατήρ της ηρωδιαδός εν τω μέσω και ηρέσεν τω ηρώδη. **v.9** και λυπήθεις ελυπήθη τ, m, κ ο βασίλευς δια δε τ, m, κ τους ορκούς και τους συνανακείμενους εκέλευσεν δοθηναί. **v.10** και πέμψας απέκεφαλισεν [τον] τον τ, m, κ ιωαννήν εν τη φυλακή. **v.12** και προσέλθοντες οι μάθηται αυτού ήραν το πτώμα σωμά τ, m, κ και έθαψαν άυτον αυτό τ, m, κ και έλθοντες απήγγειλαν τω τήσου. **v.13** και τ, m, κ ακούσας δε ο τησούς ανέχωρησεν έκειθεν εν πλοίω εις ερήμον τοπόν και ιδιαν και ακούσαντες οι οχλοί ηκολούθησαν αυτώ πέξη από των πόλεων. **v.14** και εξέλθων ο τ, m, κ τίσους τ, m, κ είδεν πόλυν όχλον και εσπλαγχνίσθη επ αυτοίς τ, m, κ και εθεραπεύσεν τους αρρωστούς αυτών. **v.15** οψίας δε γενομένης προσήλθον αυτώ οι μαθηται αυτού τ, m, κ λεγοντές ερημός εστίν ο τοπός και η ώρα ηδη παρήλθεν απόλυσον τους οχλούς ίνα απέλθοντές εις τας κώμας αγορασωσίν εαυτοίς βρώματα. **v.16** ο δε [ιησούς] τησούς τ, m, κ είπεν αυτοίς ου χρείαν έχουσίν απέλθειν δότε αυτοίς υμείς φαγείν.

καὶ λαβών τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ 20 μαθηταί τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἦραν τὸ 21 περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες 22* ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ εὐθέως ήνάγκασεν ὁ ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ 23 προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν ἕως οὖ ἀπολύση τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι ὀψίας δὲ 24* γενομένης μόνος ην έκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον ήδη μέσον τῆς θαλάσσης ην 25* βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἢν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτη δὲ φυλακῆ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ 26 τῆς θαλάσσης. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θαλάσσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμά ἐστιν καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου 27* ἔκραξαν. εὐθὲως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λέγων θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι 28* μή φοβεῖσθε. ἀποκριθείς δὲ αὐτῷ ὁ πέτρος είπεν κύριε εἰ σὺ εἶ κέλευ-29* σόν με πρός σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν ἐλθέ καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν ἰησοῦν. 30* βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι 31 ἔκραξεν λέγων κύριε σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα 32* ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ ὀλιγόπιστε εἰς τί ἐδίστασας. καὶ ἐμ-33* βάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίφ 34* έλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. καὶ δια-35 περάσαντες ήλθον είς την γην γεννησαρέτ. και ἐπιγνόντες αὐτὸν οί ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην 36 καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας. καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ ὅσοι

v.19 και κελευσας τους οχλους ανακλιθηναι επι του $^{\mathcal{V}}$ χορτου $^{\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χορτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λαβων τους πεντε αρτους και τους δυο ιχθυας αναβλεψας εις τον ουρανον ευλογησεν και κλασας εδωκεν τοις μαθηταις τους αρτους οι δε μαθηται τοις οχλοις. **v.22** και ευθεως ηναγκασεν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους τους μαθητας αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εμβηναι εις το πλοιον και προαγειν αυτον εις το περαν εως ου απολυση τους οχλους. **v.24** το δε πλοιον ηδη σταδιους $^{\mathcal{V}}$ πολλους $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{V}}$ μεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της γης $^{\mathcal{V}}$ θαλασσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απειχεν $^{\mathcal{V}}$ ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασανίζομενον υπο των κυματων ην γαρ εναντιος ο ανεμος. **v.25** τεταρτη δε φυλακη της νυκτος ηλθεν $^{\mathcal{V}}$ απηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτους ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιπατων επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιχ ηλθεν ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε ελαλησεν [ο $^{\mathcal{V}}$ ιησους] αυτοις ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων θαρσειτε εγω ειμι μη φοδεισθε. **v.28** αποκριθεις δε αυτω ο πετρος είπεν κυρίε ει συ ει κελευσον με ελθειν ηρος σε ελθειν επι τα υδατα και $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν ελθειν ελθε και καταβας απο του πλοιου [ο] $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περος περιεπατησεν επι τα υδατα και $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν ελθειν ελθε και καταβας απο του πλοιου [ο] $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περος περιεπατησεν επι τα υδατα και $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν ελθειν ελθε και καταβας απο του πλοιου [ο] $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περος περιεπατησεν επι τα υδατα και $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν ελθειν ελθειν τον ιησουν. **v.30** βλεπων δε τον ανεμον [ισχυρον] ισχυρον εμβαντων εφοδηθη και αρξαμενος καταποντίζεσθαι εκραξεν λεγων κυριε σωσον με. **v.32** και αναβαντων εμβαντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων εις το πλοιον εκοπασεν ο ανεμος. **v.33** οι δε εν τω πλοιω ελθοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσεκυνησαν αυτω λεγοντες αληθως θεου υιος ει. **v.34** και διαπερασαντες ηλθον επι $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την γην εις $^{\mathcal{V}}$ γεννησαρετ.

ήψαντο διεσώθησαν.

τότε προσέρχονται τῷ ἰησοῦ οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ φα- 15* ρισαῖοι λέγοντες. διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν 2* τῶν πρεσθυτέρων οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίό δὲ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτοῖς διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν 3* έντολήν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὁ γὰρ θεὸς ἐνετείλατο λέ- 4* γων τίμα τὸν πατέρα σοῦ καὶ τὴν μητέρα καί ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτφ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε ὃς ἄν εἴπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ 5* μητρί δῶρον ος ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ἀφεληθῆς. καὶ οὐ μὴ τιμήση τὸν πατέρα 6* αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ύμῶν. ὑποκριταί καλῶς προεφήτευσεν περὶ ὑμῶν ἠσαΐας 7* λέγων. ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὖτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χείλεσίν με 8* τιμᾶ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβονταί με 9 διδάσκοντες διδασκαλίας έντάλματα άνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος 10 τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς ἀκούετε καὶ συνίετε. οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς 11 τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 12* εἶπον αὐτῷ οἶδας ὅτι οἱ φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθηὁ δὲ ἀποκριθείς εἶπεν πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ 13 μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. ἄφετε αὐτούς ὁδηγοί εἰσιν τυφλοί τυ- 14* φλών τυφλός δὲ τυφλόν ἐὰν ὁδηγῃ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἰπεν αὐτῷ φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην. 15* ό δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε. οὔπω νοεῖτε ὅτι πᾶν 16*, 17* τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα

v.1 τοτε προσερχονται τω ιησου οι $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ απο ιεροσολυμων γραμματεις $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ και $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ φαρισαιοι και $^{\mathcal{V}}$ γραμματεις $^{\mathcal{V}}$ λεγοντες. **v.2** δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι μαθηται σου παραβαινουσιν την παραδοσιν των πρεσβυτερών ου γαρ νιπτονται τας χειράς $[auτων]^{\mathcal{V}}$ $auτων^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ όταν αρτόν εσθιώσιν. **v.3** ο δε αποκριθείς είπεν αυτοίς δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατί $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και υμείς παραβαίνετε την εντόλην του θέου δια την $\mathbf{v.4}$ ο γαρ θεος είπεν ενετείλατο \mathcal{T} , \mathcal{M} , λεγων \mathcal{T} , \mathcal{M} , τίμα τον πατέρα σου \mathcal{T} . Και την μητερα και ο κακολογων πατερα η μητερα θανατω τελευτατω. **ν.5** υμεις δε λεγετε ος αν ειπη τω πατρι η τη μητρι δωρον ο εαν εξ εμου ωφεληθης και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μη τιμησει $^{\mathcal{V}}$ τιμηση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον πατερα αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $η^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητερα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου. **v.6** και ηκυρωσατε τον $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λογον $^{\mathcal{V}}$ εντολην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θεου δια την παραδοσιν υμων. **\mathbf{v.7}** υποκριται καλως επροφητευσεν \mathbf{v} προεφητευσεν περι υμων **v.8** εγγιζει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο λαος ουτος τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στοματι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις χειλεσιν με τιμα η δε καρδια αυτων πορρω απεχει απ εμου. **ν.12** τοτε προσελθοντες οι μαθηται λεγουσιν $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω οιδας οτι οι φαρισαιοι ακουσαντες τον λογον εσκανδαλισθησαν. **v.14** αφετε αυτους οδηγοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τυφλοι εισιν $^{\mathcal{V}}$ οδηγοι $^{\mathcal{V}}$ [τυφλων] $^{\mathcal{V}}$ τυφλων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τυφλος δε τυφλον εαν οδηγη αμφοτεροι εις βοθυνον πεσουνται. **ν.15** αποκριθεις δε ο πετρος ειπεν αυτω φρασον ημιν την παραβολην [ταυτην] ταυτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** ο δε ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν ακμην και υμείς ασυνετοι $\mathbf{v.17}$ ou^V outher τ , which is to etotopeuorenouses at to storia eigethy kollian careful tail εις αφεδρωνα εκβαλλεται.

18 ἐκβάλλεται. τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρ-19 χεται κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοί πονηροί φόνοι μοιχεῖαι πορνεῖαι κλοπαί ψευδομαρτυρίαι 20 βλασφημίαι. ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον τὸ δὲ ἀνίπτοις 21 χερσίν φαγείν οὐ κοινοί τὸν ἄνθρωπον. καὶ έξελθών ἐκείθεν ὁ ἰησοῦς 22* ἀνεχώρησεν είς τὰ μέρη τύρου καὶ σιδῶνος. καὶ ἰδού γυνή χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα ἐλέησόν με 23* κύριε υἱὲ δαβίδ ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῆ λόγον καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες 24 ἀπόλυσον αὐτήν ὅτι κράζει ὅπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν οὐκ 25* ἀπεστάλην εί μὴ είς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου ἰσραήλ. 26 ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα κύριε βοήθει μοι. ὁ δὲ ἀποκριθείς εἶπεν οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυ-27 ναρίοις. ή δὲ εἶπεν ναί κύριε καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων 28 τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ ίησοῦς εἶπεν αὐτῇ ὧ γύναι μεγάλη σου ἡ πίστις γενηθήτω σοι ὡς θέλεις 29 καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ ίησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος 30* ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς τυφλούς κωφούς κυλλούς καὶ ἐτέρους πολλούς καὶ ἔρριψαν αὐ-31* τούς παρά τούς πόδας τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ὅστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας κωφούς λαλοῦντας κυλλούς ύγιεῖς χωλούς 32* περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν ἰσραήλ. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν σπλαγχνίζομαι έπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ 33* δδῶ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί αὐτοῦ πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημία ἄρτοι

v.22 και ιδου γυνη χαναναια απο των οριων εκεινων εξελθουσα εκραζεν $^{\mathcal{V}}$ εκραυγασεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγουσα ελεησον με κυριε $\text{uig}^{\mathcal{V}}$ $\text{uie}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η θυγατηρ μου κακως δαιμονίζεται. **v.23** ο δε ουκ απεκριθη αυτη λογον και προσελθοντες οι μαθηται αυτου ηρωτουν $^{\mathcal{V}}$ ηρωτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον λεγοντες απολυσον αυτην οτι κραζει οπισθεν ημων. **v.25** η δε ελθουσα προσεκυνησεν^m προσεκυνει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτω λεγουσα κυριε βοηθει μοι. **v.30** και προσηλθον αυτω οχλοι πολλοι εχοντες μεθ εαυτών χώλους τυφλούς κώφους τ , κύλλους κώφους και ετέρους πολλούς και ερρίψαν αυτούς παρα τους ποδας αυτου $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εθεραπευσεν αυτους. **v.31** ωστε τον $^{\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οχλου $^{\mathcal{V}}$ οχλους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θαυμασαι βλεποντας κωφους λαλουντας κυλλους υγιεις και $^{\mathcal{V}}$ χωλους περιπατουντας και τυφλους βλεποντας και εδοξασαν τον θεον ισραηλ. **v.32** ο δε ιησους προσκαλεσαμενος τους μαθητας αυτου είπεν σπλαγχνίζομαι επί τον οχλον ότι ηδη ημέραι $^{m, \mathcal{V}}$ ημέρας $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ τρείς προσμένουσιν μοι και ουκ εχουσιν τι φαγωσιν και απολυσαι αυτους νηστεις ου θελω μηποτε εκλυθωσιν εν τη οδω. **v.33** και λεγουσίν αυτώ οι μαθηταί αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποθέν ημίν εν ερημία αρτοί τοσουτοί ώστε χορτασαί οχλον τοσουτον.

τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πό- 34* σους ἄρτους ἔχετε οἱ δὲ εἶπον ἑπτά καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ἐκέλευσεν 35* τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ λαβών τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ 36* τοὺς ἰχθύας εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῷ. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἦραν 37* τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες 38 ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ ἀπολύσας 39* τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια μαγδαλά.

καὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι καὶ σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώ- 16 τησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθείς 2* εἶπεν αὐτοῖς ὀψίας γενομένης λέγετε εὐδία πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός. καὶ πρωΐ σήμερον χειμών πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός ὑποκρι- 3* ταί τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε. γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλίς σημεῖον ἐπιζητεῖ 4* καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῆ εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου καὶ καταλιπών αὐτοὺς ἀπῆλθεν. καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς 5* τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβείν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ὁρᾶτε 6 καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων. οἱ δὲ 7 διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. γνοὺς δὲ ὁ 8* ίησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς ὀλιγόπιστοι ὅτι ἄρτους οὔπω νοεῖτε οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν 9 πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε. οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους 10 τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε. πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ 11* περὶ ἄρτοῦ εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδτότε συνήκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ 12* δουκαίων.

v.34 και λεγει αυτοις ο ιησους ποσους αρτους εχετε οι δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επτα και ολιγα ιχθυδια. **v.35** και παραγγείλας^ν εκελευσεν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τω^{$\mathcal{V}$} τοις $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ </sup> οχλω^{\mathcal{V}} οχλοις $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ </sup> αναπεσείν επί την γην. **v.36** ελαβεν^{\mathcal{V}} και $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ λαβων^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τους επτα αρτους και τους ιχθυας και \mathcal{V} ευχαριστήσας εκλασεν και εδίδου^{\mathcal{V}} εδωκεν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τοις μαθήταις αυτου^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} οι δε μαθήται τοις \mathcal{V} τω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} οχλοις \mathcal{V} οχλω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} οχλοις οχλω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.37** και εφαγον παντές και εχορτασθήσαν και ήραν $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ το περισσεύον των κλασματών ήραν \mathcal{V} επτα σπυριδας πληρεις. ν.39 και απολυσας τους οχλους ενεδη εις το πλοιον και ηλθεν εις τα ορια μαναδαν $^{\mathcal{V}}$ μανδαλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.2** ο δε αποκριθείς είπεν αυτοίς [οψίας $^{\mathcal{V}}$ οψίας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενομένης 16 λεγετε ευδια πυρραζει γαρ ο ουρανος. **v.3** και πρωι σημερον χειμων πυρραζει γαρ στυγναζων ο ουρανος υποκριται $\mathcal{T}^{m,K}$ το μεν προσωπον του ουρανου γινωσκετε διακρινειν τα δε σημεία των καιρων ου δυνασθε] $^{\mathcal{V}}$ δυνασθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.4** γενεα πονηρα και μοιχαλις σημείον επίζητει και σημείον ου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και καταλιπών αυτους απηλθεν. ελθοντες οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το περαν επελαθοντο αρτους λαβειν. **v.8** γνους δε ο ιησους ειπεν autois $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ti dialogiseobe en eautois oligopiistoi oti artous ouk exete $^{\mathcal{V}}$ elabete $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ου νοειτε οτι ου περι αρτων αρτου τ, m, κ είπον υμίν προσέχετε δε προσέχειν τ, m, κ από της ζυμής των φαρισαίων και σαδδουκαίων. **\mathbf{v.12}** τοτε συνήκαν οτι ουκ είπεν προσέχειν από της ζυμής των αρτων $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απο της διδαχης των φαρισαιών και σαδδουκαιών.

13* ἄρτου ἀλ'λ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων. δὲ ὁ ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη καισαρείας τῆς φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. 14* οἱ δὲ εἰπον οἱ μὲν ἰωάννην τὸν βαπτιστήν ἄλλοι δὲ ἠλίαν ἕτεροι δὲ ἰερε-15 μίαν ή ἕνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι. 16 ἀποκριθείς δὲ σίμων πέτρος εἶπεν σὰ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ μακάριος εἶ σίμων βαρ ίωνᾶ ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς 18 οὐρανοῖς. κάγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρα οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐ-19* τῆς. καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς έπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς 20* γης ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς 21* αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ἰησοῦς ὁ χριστός. ἀπὸ τότε ήρξατο ὁ ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν είς ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων 22 καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῆ τρίτη ἡμέρα ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων ἵλεώς σοι 23* κύριε οὐ μή ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ στραφείς εἶπεν τῷ πέτρῳ ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ σκάνδαλον μου εἶ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν 24 άνθρώπων. τότε ὁ ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἴ τις θέλει ὀπίσω μου έλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκο-25* λουθείτω μοι. Θς γάρ ἄν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν 26* ὃς δ' ἄν ἀπολέση τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. τί γὰρ ώφελεῖται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήση τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ 27 ζημιωθή ή τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τής ψυχής αὐτοῦ.

v.13 ελθων δε ο ιησους εις τα μερη καισαρειας της φιλιππου ηρωτα τους μαθητας αυτου λεγων **v.14** οι δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι τινα με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγουσιν οι ανθρωποι ειναι τον υιον του ανθρωπου. μεν ιωαννην τον βαπτιστην αλλοι δε ηλιαν ετεροι δε ιερεμιαν η ενα των προφητων. **\mathbf{v.17}** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκριθείς δε $^{\mathcal{V}}$ ο ίησους είπεν αυτώ μακαρίος εί σίμων βαρίωνα $^{\mathcal{V}}$ βαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίωνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι σαρξ και αίμα $\mathbf{v.19}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωσω σοι τας κλειδας $^{\mathcal{V}}$ ουκ απεκαλυψεν σοι αλλ ο πατηρ μου ο εν τοις ουρανοις. κλεις $T, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ της βασιλειας των ουρανων και ο εαν δησης επι της γης εσται δεδεμενον εν τοις ουρανοις και ο εαν λυσης επι της γης εσται λελυμενον εν τοις ουρανοις. **v.20** τοτε διεστειλατο τοις μαθηταις αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα μηδενι ειπωσιν οτι αυτος εστιν ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο χριστος. **v.21** απο τοτε ηρξατο ο ιησους δεικνυειν τοις μαθηταις αυτου οτι δει αυτον απελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ιεροσολυμα απελθειν $^{\mathcal{V}}$ και πολλα παθειν απο των πρεσδυτερων και αρχιερεων και γραμματεων και αποκτανθηναι και τη τριτη ημερα εγερθηναι. **v.23** ο δε στραφεις είπεν τω πετρώ υπαγε οπίσω μου σατάνα σκανδάλον μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εί εμου $^{\mathcal{V}}$ οτι ου φρονεις τα του θεου αλλα τα των ανθρωπων. $\mathbf{v.25}$ ος γαρ εαν^V αν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} θελη την ψυχην αυτου σωσαι απολεσει αυτην ος δ αν απολεση την ψυχην αυτου ενεκεν εμου ευρησει αυτην. ωφεληθησεται $^{\mathcal{V}}$ ωφελειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπος εαν τον κοσμον ολον κερδηση την δε ψυχην αυτου ζημιωθη η τι δωσει ανθρωπος ανταλλαγμα της ψυχης αυτου.

γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῆ δόξη τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστω κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται 28* θανάτου ἕως ἄν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῆ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

καὶ μεθ' ἡμέρας εξ παραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν πέτρον καὶ ἰάκωβον 17 καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψεν τὸ πρό- 2* σωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ ίδού ὤφθησαν αὐτοῖς μωσῆς καὶ ἠλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. 3* ἀποκριθείς δὲ ὁ πέτρος είπεν τῷ ἰησοῦ κύριε καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶ- 4* ναι εί θέλεις ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς σοὶ μίαν καὶ μωσῆ μίαν καὶ μίαν ήλία. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδού νεφέλη φωτεινή ἐπεσκίασεν αὐ- 5* τούς καὶ ἰδού φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα οῧτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ άγαπητός ἐν ῷ εὐδόκησα αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ 6* ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ προσελθών 7* ό ίησοῦς ήψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν ἐγέρθητε καὶ μή φοβεῖσθε. ἐπάραντες 8* δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν ἰησοῦν μόνον. καὶ 9* καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λέγων μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα ἕως οὖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες τί οὖν οἱ γραμματεῖς 10* λέγουσιν ὅτι ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν 11* αὐτοῖς ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα. λέγω δὲ 12*

v.28 amplies umin oti $^{\mathcal{V}}$ eisin tines two two wde estatwo estates estimator estimator ou my γευσωνται θανατου εως αν ιδωσιν τον υιον του ανθρωπου ερχομενον εν τη βασιλεια αυτου. **v.2** και μετεμορφωθη εμπροσθεν αυτων και ελαμψεν το προσωπον αυτου ως ο ηλιος τα δε ιματια αυτου εγενοντο^m εγενετο^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} λευκα ως το φως. **v.3** και ιδου ωφθη $^{\mathcal{V}}$ ωφθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηλιας συλλαλουντες $^{\mathcal{V}}$ μετ αυτου συλλαλουντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.4** αποκριθεις δε ο πετρος είπεν τω τησού κυριέ κάλον έστιν ημας ώδε είναι ει θέλεις ποιησώ $^{\mathcal{V}}$ ποιησώμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ώδε τρείς σκηνας σοι μιαν και μωυσει $^{\mathcal{V}}$ μωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μιαν και μιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλια μιαν $^{\mathcal{V}}$. **v.5** ετι αυτου λαλουντος ιδου νεφελη φωτεινη επεσκιασεν αυτους και ιδου φωνη εκ της νεφελης λεγουσα ουτος εστιν ο υιος μου ο αγαπητος εν ω ευδοκησα αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουετε αυτου $^{\mathcal{V}}$. **v.6** και ακουσαντες οι μαθηται επεσαν $^{\mathcal{V}}$ επεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι προσωπον αυτων και εφοδηθησαν σφοδρα. **v.7** και προσηλθεν $^{\mathcal{V}}$ προσελθων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ihoons hhato $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ autwi $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ kai ahahenos $^{\mathcal{V}}$ autwi $^{\mathcal{V}}$ eihen energhate kai hh fobeishe. ραντες δε τους οφθαλμους αυτών ουδενα είδον εί μη αυτον $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησούν μονον. ταβαινοντων αυτων εκ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του ορους ενετειλατο αυτοις ο ιησους λεγων μηδενι ειπητε το οραμα ews ou o uios tou andrwpiou ek nekrwn egerbh $^{\mathcal{V}}$ anasth $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.10** και επηρωτησαν αυτον οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες τι ουν οι γραμματεις λεγουσιν οτι ηλιαν δει ελθειν πρωτον. ιησους τ, m, κ αποκριθείς είπεν αυτοίς τ, m, κ ηλίας μεν ερχεται πρώτον τ, m, κ και αποκαταστήσει παντά. **v.12** λεγω δε υμιν οτι ηλιας ηδη ηλθεν και ουκ επεγνωσαν αυτον αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εποιησαν εν αυτω οσα ηθελησαν ουτως και ο υιος του ανθρωπου μελλει πασχειν υπ αυτων.

ύμιν ὅτι ἠλίας ἤδη ἦλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν 13 ὑπ' αὐτῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ 14* εἶπεν αὐτοῖς. 15 ἄνθρωπος γονυπετών αὐτῷ καὶ λέγων. κύριε ἐλέησόν μου τὸν υἱόν ότι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ 16 πολλάκις είς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου καὶ 17* οὐκ ήδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκριθείς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ὧ γενεά ἄπιστος καὶ διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν ἕως πότε 18 ἀνέξομαι ὑμῶν φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς 19* ὥρας ἐκείνης. τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον 20* διατί ήμεῖς οὐκ ήδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως έρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ μετάβηθι ἔντεῦθεν ἐκεῖ καὶ μεταβήσεται 21* καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μἡ ἐν 22* προσευχή καὶ νηστεία. ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῆ γαλιλαία εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας 23 ἀνθρώπων. καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ τῆ τρίτη ἡμέρα ἐγερθήσεται 24* καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. έλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς καπερναούμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ πέτρῳ καὶ εἶπον ὁ διδάσκαλος 25* ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα. λέγει ναί καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτὸν ὁ ἰησοῦς λέγων τί σοι δοκεῖ σίμων οἱ βασιλεῖς τῆς γης ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ή κηνσον ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ή ἀπὸ 26* τῶν ἀλλοτρίων. λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων ἔφη αὐτῷ ὁ

v.14 και ελθοντων αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς τον οχλον προσηλθεν αυτω ανθρωπος γονυπετων αυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.17** αποκριθεις δε ο ιησους είπεν ω γένεα απίστος και διεστραμμένη έως ποτέ εσομαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεθ υμων εσομαι $^{\nu}$ εως ποτε ανεξομαι υμων φερετε μοι αυτον ωδε. **v.19** τοτε προσελθοντες οι μαθηται τω ιησου κατ ιδιαν ειπον δια $^{m,\mathcal{V}}$ τι $^{m,\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ημεις ουκ ηδυνηθημεν εκβαλειν αυτο. **v.20** ο δε λεγει^V ιησους $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις δια την ολιγοπιστιαν V απιστιαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων αμην γαρ λεγω υμιν εαν εχητε πιστιν ως κοκκον σιναπεως ερειτε τω ορει τουτω μεταβα $^{\mathcal{V}}$ μεταβηθι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενθεν εντευθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκει και μεταβησεται και ουδεν αδυνατησει υμιν. το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκπορευεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K$ νηστεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.22** συστρεφομενων $^{\mathcal{V}}$ αναστρεφομενων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αυτών εν τη γαλιλαία είπεν αυτοίς ο ιησους μελλει ο υιος του ανθρωπου παραδιδοσθαι εις χειρας ανθρωπων. των εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσηλθον οι τα διδραχμα λαμβανοντες τω πετρω και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο διδασκαλος υμων ου τελει $[\tau a]^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδραχμα. **v.25** λεγει ναι και ελθοντα $^{\mathcal{V}}$ οτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την οικίαν προεφθάσεν αυτόν ο ίησους λεύων τι σοι δοκεί σίμων οι βασίλεις της γης απο τινων λαμβανουσιν τελη η κηνσον απο των υιων αυτων η απο των αλλοτριων. λεγει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο των αλλοτριών εφη αυτώ ο ιησούς αρα $^{\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{V}}$ αραγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελευθεροι εισιν οι υιοι.

ίησοῦς ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς 27* πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἃρον καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

έν ἐκείνη τῆ ὥρα προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ λέγοντες τίς ἄρα 18 μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ὁ 2* ίησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσφ αὐτῶν. καὶ εἶπεν ἀμὴν λέγω 3 ύμιν ἐὰν μὴ στραφητε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον 4* τοῦτο οὖτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃς ἐὰν 5* δέξηται παιδίον τοιοῦτον εν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμε δέχεται. ος δ' αν 6* σκανδαλίση ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῆ μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθή ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῷ ἀπὸ τῶν σκανδάλων 7* ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οῦ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει 8* σε ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ καλόν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν χωλόν ἢ κυλλόν ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε ἔξελε αὐτὸν καὶ 9 βάλε ἀπὸ σοῦ καλόν σοι ἐστίν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ δύο όφθαλμούς ἔχοντα βληθηναι είς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ὁρᾶτε μὴ 10* καταφρονήσητε ένὸς τῶν μικρῶν τούτων λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 11* τί ὑμῖν δοκεῖ ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπω ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ε̈ν 12*

v.27 ινα δε μη σκανδαλισωμεν αυτους πορευθείς είς την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θαλασσαν βαλε αγκιστρον και τον αναβαινοντα $^{\mathfrak{M}}$ αναβαντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πρωτον ιχθυν αρον και ανοίξας το στομα αυτου ευρησείς στατηρα εκείνον **18 ν.2** και προσκαλεσαμενος ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παιδιον λαβων δος αυτοις αντι εμου και σου. esthsen auto en mess autwn. $\mathbf{v.4}$ ostis oun tapeinwsei $^{m,\mathcal{V}}$ tapeinwsh $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ eauton ws to paidinn touto **v.5** και ος εαν δεξηται παιδιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοιουτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτος εστιν ο μειζων εν τη βασιλεια των ουρανων. εν παιδιον V τοιουτο V επι τω ονοματι μου εμε δεχεται. **v.6** ος δ αν σκανδαλιση ενα των μικρων τουτων των πιστευοντών εις εμε συμφερει αυτώ ινα κρεμασθή μύλος ονίκος περι $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathfrak{M}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον τραχήλον αυτου και καταποντισθη εν τω πελαγει της θαλασσης. **v.7** ουαι τω κοσμω απο των σκανδαλων αναγκη γαρ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθειν τα σκανδαλα πλην ουαι τω ανθρωπω εκεινω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δι ου το σκανδαλον ερχεται. $\mathbf{v.8}$ ει δε η χειρ σου η ο πους σου σκανδαλίζει σε εκκοψον αυτον^{\mathcal{V}} αυτα^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K}} και βαλε απο σου καλον σοι εστιν εισελθειν εις την ζωην χωλον^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} </sub> η \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} κυλλον η \mathcal{V} χωλον \mathcal{V} η δυο χειρας η δυο ποδας} εχοντα βληθηναι εις το πυρ το αιωνιον. **ν.10** ορατε μη καταφρονησητε ενος των μικρων τουτων λεγω γαρ υμιν οτι οι αγγελοι αυτών εν ουρανοις δια παντός βλεπουσι $^{\mathcal{V}}$ βλεπουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το προσώπον του πατρος μου του εν ουρανοις. **v.11** ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωσαι^{\mathcal{T} , \mathfrak{M} , \mathcal{K} </sub> το \mathcal{T} , \mathfrak{M} , \mathcal{K} απολωλος \mathcal{T} , \mathfrak{M} , \mathcal{K} .}

έξ αὐτῶν οὐχὶ ἀφεῖς τὰ ἐννενήκονταεννέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ 13* πλανώμενον. καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει έπ' αὐτῷ μᾶλλον ή ἐπὶ τοῖς ἐννενηκονταεννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14* οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς 15* ἵνα ἀπόληται εἴς τῶν μικρῶν τούτων. ἐὰν δὲ ἁμαρτήση εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου ὕπαγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου ἐάν σου 16 ἀκούση ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. ἐὰν δὲ μἡ ἀκούση παράλαβε μετά σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ 17 πᾶν ῥῆμα. ἐὰν δὲ παρακούση αὐτῶν εἰπὲ τῆ ἐκκλησία ἐὰν δὲ καὶ τῆς 18* ἐκκλησίας παρακούση ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ 19* ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. πάλιν λέγω ύμιν ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὖ ἐὰν αἰτήσωνται γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ 20 ἐν οὐρανοῖς. οὖ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα 21* ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσω αὐτῶν. τότε προσελθών αὐτῷ ὁ πέτρος εἶπεν κύριε ποσάκις ἁμαρτήσει είς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ ἕως ἑπτάκις. 22* λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπω βασιλεῖ 24 ὃς ἠθέλησεν συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. άρξαμένου δὲ 25* αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἶς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. μή ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἀποδοθῆ-26* ναι. πεσών οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων κύριε μακροθύμησον 27 ἐπ' ἐμοί καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δού-

v.12 τι υμιν δοκει εαν γενηται τινι ανθρωπω εκατον προβατα και πλανηθη εν εξ αυτων ουχι αφησει $^{\mathcal{V}}$ αφεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα ενενηκοντα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εννεα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εννενηκονταεννεα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επι τα ορη και $^{\mathcal{V}}$ πορευθεις ζητει το **v.13** και εαν γενηται ευρειν αυτο αμην λεγω υμιν οτι χαιρει επ αυτω μαλλον η επι τοις ενενηκοντα $^{m,\mathcal{V}}$ εννεα $^{m,\mathcal{V}}$ εννενηκονταεννεα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τοις μη πεπλανημενοις. **v.14** ουτως ουκ εστιν θέλημα εμπροσθέν του πατρος υμών του εν ουρανοίς ίνα αποληταί εν $^{\mathcal{V}}$ είς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των μικρών τουτών. **v.15** εαν δε αμαρτηση $[εις^{V} εις^{T,m,K} σε]^{V} σε^{T,m,K}$ ο αδελφος σου υπαγε και T,m,K ελεγξον αυτον μεταξυ σου και αυτου μονου εαν σου ακουση εκερδησας τον αδελφον σου. **v.18** αμην λεγω υμιν οσα εαν δησητε επι της γης εσται δεδεμενα εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανω και οσα εαν λυσητε επι της γης εσται λελυμενα εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανω. **v.19** παλιν [αμην] $^{\mathcal{V}}$ αμην $^{\mathfrak{M}}$ λεγω υμιν οτι εαν δυο υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συμφωνησωσιν εξ $^{\mathcal{V}}$ υμων V επι της γης περι παντος πραγματος ου εαν αιτησωνται γενησεται αυτοις παρα του πατρος μου **v.21** τοτε προσελθων αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πετρος είπεν αυτω $^{\mathcal{V}}$ κυρίε ποσακίς αμαρτήσει είς του εν ουρανοις. εμε ο αδελφος μου και αφησω αυτω εως επτακις. **v.22** λεγει αυτω ο ιησους ου λεγω σοι εως επτακις αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εως εβδομηκοντακις επτα. **v.25** μη εχοντος δε αυτου αποδουναι εκελευσεν αυτον ο κυριος αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πραθηναι και την γυναικα αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τα τεκνα και παντα οσα εχει $^{\mathcal{V}}$ ειχεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και αποδοθηναι. **ν.26** πεσων ουν ο δουλος προσεκυνει αυτω λεγων κυριε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μακροθυμησον επ εμοι και παντα σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποδωσω σοι $^{\mathcal{V}}$.

λου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. έξελθών 28* δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὖρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὂς ἄφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων ἀπόδος μοι ὁ τι όφείλεις. πεσών οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκά- 29* λει αὐτὸν λέγων μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ 30* οὐκ ἤθελεν ἀλλὰ ἀπελθών ἔβαλεν αὐτὸν είς φυλακήν ἕως οὖ ἀποδῷ τὸ όφειλόμενον. ίδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν 31* σφόδρα καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἀυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ δοῦλε πονηρέ 32 πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. οὐκ ἔδει 33* καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου ὡς καὶ ἐγώ σὲ ἠλέησα. καὶ ὀργισθεὶς 34* ό κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὖ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει 35* ύμιν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους μετῆρεν ἀπὸ τῆς γαλιλαίας καὶ ἢλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς ἰουδαίας πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. 2 καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ 3* εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς 4* ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ εἶπεν ἕνεκεν τούτου καταλείψει 5* ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῆ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ 6 σὰρξ μία ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν 7*

v.28 εξελθων δε ο δουλος εκεινος ευρεν ενα των συνδουλων αυτου ος ωφειλεν αυτω εκατον δηναρια και κρατησας αυτον επνιγεν λεγων αποδος μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τι οφειλεις. ο συνδουλος αυτου εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποδας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρεκαλει αυτον λεγων μακροθυμησον επ εμοι και παντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αποδωσω σοι. **v.30** ο δε ουκ ηθελεν αλλ $^{\mathcal{K}}$ αλλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απελθων εβαλεν auton eig wulakhn ews ou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ apodw to ofeilomenon. **v.31** ιδοντες ουν $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι συνδουλοι αυτου τα γενομενα ελυπηθησαν σφοδρα και ελθοντες διεσαφησαν τω κυριω εαυτων $^{m, \nu}$ αυτων $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ **v.33** ouk edet kat se elehsat ton sundoulon sou ws kay $\omega^{\mathcal{V}}$ kat $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ey $\omega^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.34** και οργισθεις ο κυριος αυτου παρεδωκεν αυτον τοις βασανισταις εως ου αποδω han to ofeilomenon autw $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.35** ουτως και ο πατηρ μου ο ουρανιος $^{\mathcal{V}}$ επουρανιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησει υμιν εαν μη αφητε εκαστος τω αδελφω αυτου απο των καρδιων υμων τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραπτωματα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.3** και προσηλθον αυτω οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαρισαιοι πειραζοντες αυτον και λεγοντες $\text{aut}\omega^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ei exestin andrwai anorusai thn gunaika autou kata pasan aitian. Jeis eipen autois $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouk anegnwee oti o ktisas $^{\mathcal{V}}$ hoihsas $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ap archiban arothes eigenvalues. **v.5** και είπεν ενέκα $^{\mathcal{V}}$ ενέκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτού καταλείψει ανθρώπος τον πατέρα [αυτού] $^{\mathfrak{M}}$ και την μητέρα και κολληθησεται $^{\mathcal{V}}$ προσκολληθησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη γυναικι αυτου και εσονται οι δυο εις σαρκα **v.7** λεγουσιν αυτώ τι ουν μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενετειλατό δουναι βιβλίον αποστασίου και απολυσαι [αυτην] V αυτην $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

αὐτῷ τί οὖν μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι 8* αὐτήν. λέγει αὐτοῖς ὅτι μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. 9* λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἄν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰ μὴ ἐπὶ πορνεία καὶ γαμήση ἄλλην μοιχαται καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχαται. 10* λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου 11* μετά της γυναικός οὐ συμφέρει γαμήσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οὐ πάντες 12 χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ' οἶς δέδοται. εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες έκ κοιλίας μητρός έγεννήθησαν οὕτως καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ξαυτούς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. 13* τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῃ αὐτοῖς καὶ προσεύ-14 ξηται οί δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ 15* βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἐπορεύθη ἐκεῖκαὶ ἰδού εῖς προσελθών εἶπεν αὐτῷ διδάσκαλε ἀγαθε τί ἀγαθὸν 17* ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον. ὁ δὲ εἰπεν αὐτῷ τί με λέγεις ἀγαθον οὐδείς ἀγαθός εἰ μὴ εῖς ὁ' θεός εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν τήρησον 18 τὰς ἐντολάς. λέγει αὐτῷ ποίας ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν τὸ οὐ φονεύσεις οὐ 19* μοιχεύσεις οὐ κλέψεις οὐ ψευδομαρτυρήσεις. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ 20* τὴν μητέρα καί ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ 21* νεανίσκος πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου τί ἔτι ὑστερῶ. ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς εἰ θέλεις τέλειος εἶναι ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολούθει 22 μοι. ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος ἦν γὰρ

v.8 λεγει αυτοις οτι μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς την σκληροκαρδιαν υμων επετρεψεν υμιν απολυσαι τας γυναικας υμων απ αρχης δε ου γεγονεν ουτως. **ν.9** λεγω δε υμιν οτι ος αν απολυση την γυναικα αυτου ει^{\mathcal{T}}, μη επι πορνεια και γαμηση αλλην μοιχαται και^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathfrak{m} απολελυμενην^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathcal{K} γαμησας^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathcal{K} μοιχαται \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} απολελυμενην \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} ει ουτως εστιν η αιτια του ανθρωπου μετα της γυναικος ου συμφερει γαμησαι. **v.11** ο δε ειπεν αυτοις ου παντες χωρουσιν τον λογον $[toutov]^{\mathcal{V}}$ τουτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ οις δεδοται. **v.13** τοτε προσηνεχθησαν $^{\mathcal{V}}$ προσηνεχθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω παιδια ινα τας χειρας επιθη αυτοις και προσευξηται οι δε μαθηται επετιμησαν αυτοις. επιθεις αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας χειρας αυτοις $^{\mathcal{V}}$ επορευθη εκειθεν. **v.16** και ιδου εις προσελθων ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autw είπεν $^{\mathcal{V}}$ διδασκάλε αγαθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι αγαθον ποίησω ίνα σχω $^{\mathcal{V}}$ εχω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζωην αίωνιον. δε είπεν αυτώ τι με ερώτας $^{\nu}$ περί $^{\nu}$ του $^{\nu}$ αγαθου $^{\nu}$ λεγείς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδείς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαθος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\text{ei}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{mh}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{eig estin}^{\mathcal{V}} \ \text{o agabos}^{\mathcal{V}} \ \text{deos}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{ei de Jeleis eiselhein}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{eig thy zwh eiselhein}^{\mathcal{V}}$ **v.19** τιμα τον πατερα σου T,K και την μητερα και αγαπησεις τον πλησιον τηρησον τας εντολας. **v.20** λεγει αυτω ο νεανισκος παντα ταυτα εφυλαξα $^{\mathcal{V}}$ εφυλαξαμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νεοτητος τ, m, κ μου τ, m, κ τι ετι υστερω. **ν.21** εφη αυτω ο ιησους ει θελεις τελειος ειναι υπαγε πωλησον σου τα υπαρχοντα και δος $[toις]^{\mathcal{V}}$ πτωχοις και εξεις θησαυρον εν ουρανοις $^{\mathcal{V}}$ ουρανω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δευρο ακολουθει μοι.

ἔχων κτήματα πολλά. ό δὲ ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἀμὴν 23* λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπή- 24* ματος ἡαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. άκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ έξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες τίς ἄρα 25* δύναται σωθήναι. ἐμβλέψας δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς παρὰ ἀνθρώποις 26* τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά ἐστίν. τότε ἀποκριθεὶς 27 ό πέτρος είπεν αὐτῷ ίδού ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι τί ἄρα ἔσται ἡμῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 28* ύμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὅς ἀφῆκεν 29* οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκά ἢ τέκνα ἢ άγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. πολλοί δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι 30 πρῶτοι.

όμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη ὅστις 20 ἐξῆλθεν ἄμα πρωΐ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν 2* αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν εἶ- 3* δεν ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορῷ ἀργούς. κἀκείνοις εἶπεν ὑπάγετε καὶ 4* ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ ὅ ἐὰν ῇ δίκαιον δώσω ὑμῖν οἵ δέ ἀπῆλθόν. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐννάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ 5*, 6* δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν εῧρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς καὶ λέγει αὖτοῖς τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί. λέγουσιν αὐτῷ ὅτι οὐ- 7*

v.23 ο δε ιησους είπεν τοις μαθηταίς αυτου αμην λέγω υμίν οτι δυσκολως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλουσίος δυσκολως $^{\mathcal{V}}$ εισελευσεται εις την βασιλειαν των ουρανων. **ν.24** παλιν δε λεγω υμιν ευκοπωτερον εστιν καμηλον δια τρυπηματος ραφιδος διελθειν η πλουσιον εισελθειν $^{\mathcal{V}}$ εις την βασιλειαν του θεου εισελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.25** ακουσαντες δε οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξεπλησσοντο σφοδρα λεγοντες τις αρα δυναται σωθηναι. **v.26** εμβλεψας δε ο ιησους ειπεν αυτοις παρα ανθρωποις τουτο αδυνατον εστιν παρα δε θεω παντα δυνατα $[εστιν]^{\mathfrak{M}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.28** ο δε ιησους ειπεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι υμεις οι ακολουθησαντές μοι εν τη παλιγγένεσια σταν καθισή ο υιος του ανθρώπου επί θρονού δοξης αυτού καθησέσθε $^{\nu}$ καθισεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και υμεις επι δωδεκα θρονους κρινοντες τας δωδεκα φυλας του ισραηλ. πας οστις $^{\mathcal{V}}$ ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφηκέν οικίας η αδέλφους η αδέλφας η πατέρα η μητέρα η γυναικά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τεκνα η αγρους ενέκεν του ονοματος μου εκατονταπλασιονα λημψεται $^{\mathcal{V}}$ ληψεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ζωην αιωνιον **v.2** και $^{\mathfrak{M}}$ συμφωνησας δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μετα των εργατων εκ δηναριου την ημεραν κληρονομησει. απεστείλεν αυτους εις τον αμπελωνα αυτου. **v.3** και εξέλθων περί την $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τρίτην ωραν είδεν αλλους εστώτας εν τη αγορά αργους. **v.4** και $^{m,\nu}$ εκείνοις $^{m,\nu}$ κακείνοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ είπεν υπαγετε και υμείς εις τον **v.5** οι δε απηλθον παλιν [δε]^ν εξελθων περι εκτην και αμπελωνα και ο εαν η δικαιον δωσω υμιν. ενατην $^{m, V}$ εννατην $^{T, K}$ ωραν εποιησεν ωσαυτως. **ν.6** περι δε την ενδεκατην ωραν $^{T, m, K}$ εξελθων ευρεν allous estatas argous $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai legei autois ti ade estirate olhn thn hmeran argoi.

δείς ήμας έμισθώσατο λέγει αὐτοῖς ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα 8 καὶ ὁ ἐὰν ἢ δίκαιον λήψεσθε. ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ άμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς 9 τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες 10* οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖονα λήψονται καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοί ἀνὰ δηνάριον. 11, 12* λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου. λέγοντες ὅτι οὖτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βα-13* στάσασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 14 ένὶ αὐτῶν έταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι. ἄρον 15* τὸ σὸν καὶ ὕπαγε θέλω δὲ τούτω τῷ ἐσχάτω δοῦναι ὡς καὶ σοί. ἤ οὐκ ἔξεστίν μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός 16* έστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι. οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶ-17* τοι ἔσχατοι πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοί ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. καὶ ἀναβαίνων ό ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν 18 ἐν τῆ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἰδού ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υίος τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν 19* καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτω. καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν είς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρα 20* ἀναστήσεται. τότε προσηλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου μετὰ 21* τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ τί θέλεις λέγει αὐτῷ εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὖτοι οἱ δύο υἱοί μου εἶς 22* ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἶς ἐξ εὐωνύμων ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ό ἰησοῦς εἶπεν οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὁ ἐγὼ

v.7 λεγουσιν αυτω οτι ουδεις ημας εμισθωσατο λεγει αυτοις υπαγετε και υμεις εις τον αμπελωνα $και^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ $ο^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ $εαν^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ $η^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ δικαιον $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ ληψεσθε $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$. **v.10** και $^{\mathcal{V}}$ ελθοντες δε $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ οι πρωτοι ενομισαν στι πλειον $^{\mathcal{V}}$ πλειονα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λημψονται $^{\mathcal{V}}$ ληψονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ελαβον [το] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανα δηναριον και $^{\mathcal{V}}$ αυτοι $^{\mathcal{V}}$. **v.12** λεγοντες στι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτοι οι εσχατοι μιαν ωραν εποιησαν και ισους hmin autous epoihsas tois bastasasin bastasasin $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ to baros the hmeras kai ton kauswna. **v.13** ο δε αποκριθείς είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενί αυτών είπεν $^{\mathcal{V}}$ εταίρε ουκ αδικώ σε ουχί δηναρίου συνέφωνη**v.15** $[\eta]^{V}$ $\eta^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εξεστιν μοι ποιησαι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θελω ποιησαι V εν τοις εμοις η^{V} ει $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο οφθαλμος σου πονηρος εστιν οτι εγω αγαθος ειμι. ν.16 ουτως εσονται οι εσχατοι πρωτοι και οι πρωτοι εσχατοι πολλοι $^{\tau,m,\kappa}$ γαρ $^{\tau,m,\kappa}$ εισιν $^{\tau,m,\kappa}$ κλητοι $^{\tau,m,\kappa}$ ολιγοι $^{\tau,m,\kappa}$ δε $^{\tau,m,\kappa}$ εκλεκτοι $^{\tau,m,\kappa}$. αναβαινών ο ιήσους εις ιεροσολύμα παρελάβεν τους δώδεκα [μαθήτας] $^{\mathcal{V}}$ μαθήτας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατ ιδιαν και $^{\mathcal{V}}$ εν τη οδω και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν αυτοις. **v.19** και παραδωσουσιν αυτον τοις εθνεσιν εις το εμπαιξαι και μαστιγωσαι και σταυρωσαι και τη τριτη ημέρα εγερθησεται $^{\mathcal{V}}$ αναστησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. θεν αυτω η μητηρ των υιων ζεβεδαιου μετα των υιων αυτης προσκυνουσα και αιτουσα τι απ $^{\mathcal{V}}$ παρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.21** ο δε είπεν αυτή τι θελείς λεγεί αυτώ είπε ίνα καθίσωσιν ουτοί οι δύο υίοι μου είς εκ δεξιων σου και εις εξ ευωνυμων σου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν τη βασιλεια σου. **v.22** αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ουκ οιδατε τι αιτεισθε δυνασθε πιειν το ποτηριον ο εγω μελλω πινειν η^m και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ βαπτισμα $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαπτιζομαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαπτισθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγουσιν αυτω δυναμεθα.

μέλλω πίνειν καὶ τὸ βάπτισμα ὁ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι λέγουσιν αὐτῷ δυνάμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε καὶ τὸ 23* βάπτισμα δ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ έξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ' οἶς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο 24 ό δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν οἴδατε ὅτι οἱ 25 ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὂς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας 26* γενέσθαι ἔστω ὑμῶν διάκονος. καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος 27* ἔστω ὑμῶν δοῦλος. ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆ- 28 ναι άλλὰ διακονήσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ ἰεριχὼ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 29 καὶ ίδού δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν ἀκούσαντες ὅτι ἰησοῦς 30* παράγει ἔκραξαν λέγοντες ἐλέησον ἡμᾶς κύριε υίὸς δαβίδ. ὁ δὲ ὄχλος 31* έπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον λέγοντες ἐλέησον ήμας κύριε υίος δαβίδ. καὶ στάς ὁ ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτούς καὶ 32 εἶπεν τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν. λέγουσιν αὐτῷ κύριε ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν 33* οἱ ὀφθαλμοὶ. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν 34* καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὅρος 21* τῶν ἐλαιῶν τότε ὁ ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς. λέγων αὐτοῖς πο- 2* ρεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις 3* ὑμῖν εἴπῃ τι ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου 4*

v.23 και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} λεγει αυτοις το μεν ποτηριον μου πιεσθε και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} το^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} βαπτισμα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαπτιζομαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαπτισθησεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το δε καθισαι εκ δεξίων μου και εξ ευωνυμων μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.26** ουχ ουτως δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εστιν εμον $[τουτο]^{\nu}$ δουναι αλλ οις ητοιμασται υπο του πατρος μου. estai en umin all os ean Jelh en umin megas genesbai estai $^{m,\mathcal{V}}$ est $\omega^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ umwn diakonos. ος av^{V} ε $av^{T,m,K}$ θελη εν υμιν ειναι πρωτος εσται v εστω $v^{T,m,K}$ υμων δουλος. **v.30** και ιδου δυο τυφλοι καθημενοι παρα την οδον ακουσαντες οτι ιησους παραγει εκραξαν λεγοντες ελεησον ημας [κυριε] $^{\mathcal{V}}$ κυριε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιος δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.31** ο δε οχλος επετιμησεν αυτοις ινα σιωπησωσιν οι δε μειζον εκραξαν $^{\mathcal{V}}$ εκραζον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες ελεησον ημας κυριε υιος δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. αυτω κυριε ινα ανοιγωσιν $^{\mathcal{V}}$ ανοιχθωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι οφθαλμοι ημων $^{\mathcal{V}}$. **v.34** σπλαγχνισθεις δε ο τησους ηψατο των ομματων σφθαλμων τ, m, κ αυτων και ευθέως ανέβλεψαν αυτων τ, m, κ οι τ, m, κ οφθαλμοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηκολουθησαν αυτω. **21 v.1** και στε ηγγισαν εις ιεροσολυμα και ηλθον εις βηθσφαγη $^{\mathfrak{M}}$ βηθφαγη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το ορος των ελαιων τοτε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους απεστειλεν δυο **v.2** λεγων αυτοις πορευεσθε^V πορευθητε^{T,m,K} εις την κωμην την κατεναντι^V απεναντι^{T,m,K} υμων και ευθεως ευρησετε ονον δεδεμενην και πωλον μετ αυτης λυσαντες αγαγετε μοι. **v.3** και εαν τις υμιν ειπη τι ερειτε οτι ο κυριος αυτών χρειαν εχει ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αποστελλει $^{\mathfrak{M}}$ αποστελει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ **v.4** touto de olon $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ gegonen ina plhrobh to rhben dia tou profitou legontos.

5* λέγοντος. εἴπατε τῆ θυγατρὶ σιών ἰδού ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πρα-6* ΰς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ 7* οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθώς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. ἤγαγον τήν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν 8 καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῆ ὁδῷ ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ 9* ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δαβίδ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν 10 ὀνόματι κυρίου ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς 11* ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα τίς ἐστιν οὖτος. οἱ δὲ ὄχλοι έλεγον οὖτός ἐστιν ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ ναζαρὲτ τῆς γαλιλαίας. 12* καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστών κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τών πωλούντων τὰς περιστεράς. 13* καὶ λέγει αὐτοῖς γέγραπται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται 14* ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυ-15* φλοί καί χωλοί έν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ίδόντες δὲ οἱ άρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δαβίδ ἠγανάκτησαν. 16* καί εἶπον αὐτῷ ἀκούεις τί οὖτοι λέγουσιν ὁ δὲ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ναί οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω καὶ καταλιπών αὐτοὺς έξηλθεν έξω της πόλεως εἰς βηθανίαν 18*, 19 καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασεν. καὶ ίδων συκήν μίαν ἐπὶ τής ὁδοῦ ἠλθεν ἐπ' αὐτήν καὶ οὐδὲν εὖρεν ἐν αὐτῆ εί μη φύλλα μόνον καὶ λέγει αὐτῆ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς

v.5 ειπατε τη θυγατρι σιων ιδου ο βασιλευς σου ερχεται σοι πραυς και επιβεβηκως επι ονον και επι $^{\nu}$ πωλον υιον υποζυγιου. **ν.6** πορευθεντες δε οι μαθηται και ποιησαντες καθως συνεταξεν $^{\nu}$ προσεταξεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ο ιησους. **ν.7** ηγαγον την ονον και τον πωλον και επεθηκαν επ $^{\mathcal{V}}$ επανω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων τα ιματια αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και επεκαθισαν $^{\mathcal{K}}$ επεκαθισεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επανω αυτων. **v.9** οι δε οχλοι οι προαγοντες αυτον $^{\mathcal{V}}$ και οι ακολουθουντες εκραζον λεγοντες ωσαννα τω υιω δαυιδ $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου ωσαννα εν τοις υψιστοις. **v.11** οι δε οχλοι ελεγον ουτος εστιν ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο προφητης ιησους $^{\mathcal{V}}$ ο απο ναζαρεθ $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ της γαλιλαιας. $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τησους εις το ιερον του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εξεβαλέν παντάς τους πωλούντας και αγοράζοντας εν τω ιερω και τας τραπεζας των κολλυβιστων κατεστρεψεν και τας καθεδρας των πωλουντων τας **v.13** και λεγει αυτοις γεγραπται ο οικος μου οικος προσευχης κληθησεται υμεις δε αυτον ποιειτε $^{\mathcal{V}}$ εποιησατε $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σπηλαιον ληστων. **v.14** και προσηλθον αυτω τυφλοι $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ χωλοι και m τυφλοι m εν τω ιερω και εθεραπευσεν αυτους. **v.15** ιδοντες δε οι αρχιερεις και οι γραμματεις τα θαυμασία α εποίησεν και τους παίδας τους $^{\mathcal{V}}$ κραζοντας εν τω ιέρω και λεγόντας ωσαννα τω υιω δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηγανακτησαν. **v.16** και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ακουεις τι ουτοι λεγουσιν ο δε ιησους λεγει αυτοις ναι ουδεποτε ανεγνωτε οτι εκ στοματος νηπιων και θηλαζοντων κατηρτισω αινον. **v.18** proj^{V} $\text{projag}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de eparayon eig thn polin epeinasen.

τὸν αίῶνα καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ 20 έθαύμασαν λέγοντες πῶς παραχρῆμα έξηράνθη ἡ συκῆ. ἀποκριθεὶς 21 δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθητε οὐ μόνον τὸ της συκης ποιήσετε άλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν γενήσεται. καὶ πάντα ὅσα ἀν 22* αἰτήσητε ἐν τῷ προσευχῷ πιστεύοντες λήψεσθε. καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς 23* τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν έξουσίαν ταύτην. ἀποκριθείς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἐρωτήσω ὑμᾶς 24 κάγω λόγον ἕνα ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι κάγω ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα τὸ βάπτισμα ἰωάννου πόθεν ἢν έξ οὐρανοῦ ἢ έξ ἀνθρώπων οἱ 25* δὲ διελογίζοντο παρ ἑαυτοῖς λέγοντες ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ ἡμῖν διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἐὰν δὲ εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων φοβού- 26* μεθα τὸν ὄχλον πάντες γὰρ ἔχουσιν τὸν ἰωάννην ὡς προφήτην. αποκριθέντες τῷ ἰησοῦ εἶπον οὐκ οἴδαμεν ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός οὐδὲ έγω λέγω ύμιν έν ποία έξουσία ταθτα ποιώ. τί δὲ ύμιν δοκεί ἄνθρωπος 28* είχεν τέκνα δύο καὶ προσελθών τῷ πρώτῳ εἶπεν τέκνον ὕπαγε σήμερον έργάζου έν τῷ ἀμπελῶνι μου. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν οὐ θέλω ὕστερον δὲ 29 μεταμεληθείς ἀπηλθεν. καὶ προσελθών τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως ὁ δὲ 30* ἀποκριθείς εἶπεν ἐγώ κύριε καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν 31* τὸ θέλημα τοῦ πατρός λέγουσιν αὐτῷ ὁ πρῶτος λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς άμην λέγω ύμιν ότι οἱ τελώναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθεν γὰρ πρὸς ὑμᾶς ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης 32* καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ ύμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. ἄλλην 33*

v.22 και παντα όσα εαν m αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αιτησητε εν τη προσευχη πιστευοντές λημψεσθε $^{\mathcal{V}}$ ληψεσθε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$. **v.23** και ελθοντος $^{\mathcal{V}}$ ελθοντι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το ιερον προσηλθον αυτω διδασκοντι οι αρχιερεις και οι πρεσβυτεροι του λαου λεγοντες εν ποια εξουσια ταυτα ποιεις και τις σοι εδωκεν την εξουσιαν **v.25** το βαπτισμα το V ιωαννου ποθεν ην εξ ουρανου η εξ ανθρωπων οι δε διελογιζοντο εν V $\text{part}^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ eautois leyontes ean eihomen ex ouranou erei hiin $\text{dia}^{m,\mathcal{V}}$ $\text{ti}^{m,\mathcal{V}}$ $\text{diati}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ oun ouk episteu**v.26** εαν δε ειπωμεν εξ ανθρωπων φοβουμεθα τον οχλον παντες γαρ $\omega \varsigma^{\nu}$ προφητην **v.27** και αποκριθεντες τω ιησου ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ecousin ton iwannan $\omega_{\mathcal{S}}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ profittin $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$. ουκ οιδαμεν εφη αυτοις και αυτος ουδε εγω λεγω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω. υμιν δοκει ανθρωπος ειχεν τεκνα δυο και προσελθων τω πρωτω ειπεν τεκνον υπαγε σημερον εργαζου $\mathbf{v.30}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσελθων δε $^{\mathcal{V}}$ τω ετερω $^{\mathcal{V}}$ δευτερω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν ωσαυτως εν τω αμπελωνι μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ο δε αποκριθεις ειπεν εγω κυριε και ουκ απηλθεν. **v.31** τις εκ των δυο εποιησεν το θελημα του πατρος λεγουσιν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πρωτος λεγει αυτοις ο ιησους αμην λεγω υμιν οτι οι τελωναι και αι πορναι προαγουσιν υμας εις την βασιλειαν του θεου. **v.32** ηλθεν γαρ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννης προς $^{\mathcal{V}}$ υμας V εν οδω δικαιοσυνης και ουκ επιστευσατε αυτω οι δε τελωναι και αι πορναι επιστευσαν αυτω umeis de idontes oude V ou T,m,K metemelhonte usteron tou pisteusai autw.

παραβολήν ἀκούσατε ἄνθρωπος τις ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις ἐφύτευσεν άμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ἄρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ 34 φκοδόμησεν πύργον καὶ έξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς 35 τούς γεωργούς λαβείν τούς καρπούς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τούς δούλους αὐτοῦ ὂν μὲν ἔδειραν ὃν δὲ ἀπέκτειναν ὃν δὲ ἐλιθοβόπάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων καὶ 37 ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν 38* αὐτοῦ λέγων ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς οὖτός ἐστιν ὁ κληρονόμος δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν 39 καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον 40 ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-41* λώνος τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις. λέγουσιν αὐτῷ κακούς κακῶς απολέσει αὐτούς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς οἵτινες 42 ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ό ἰησοῦς οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὖτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας παρὰ κυρίου ἐγένετο 43 αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι άρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι 44* τούς καρπούς αὐτῆς. καὶ ὁ πεσών ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται 45 ἐφ' ὂν δ' ἄν πέση λικμήσει αὐτόν. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 46* φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22* καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγων.
2 ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπω βασιλεῖ ὅστις ἐποίησεν γά3 μους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς
4* κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστει-

ν.33 αλλην παραβολην ακουσατε ανθρωπος $[\text{tig}]^{\mathfrak{M}}$ τις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ην οικοδεσποτης όστις εφυτευσεν αμπελωνα και φραγμον αυτω περιεθηκέν και ωρυξέν εν αυτώ ληνον και ωκοδομησεν πυρίον και εξέδετο εξέδοτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον υξωρύοις και απέδημησεν. **ν.38** οι δε υξωρύοι ιδοντές τον υίον είπον εν εαυτοίς ουτός έστιν ο κληρονομός δευτε αποκτείνωμεν αυτόν και σχώμεν κατασχώμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την κληρονομίαν αυτόυ. **ν.41** λευουσίν αυτώ κακους κακώς απόλεσει αυτούς και τον αμπέλωνα εκδωσεται $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκδοσεται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αλλοίς υξωρύοις οιτίνες απόδωσουσίν αυτώ τους καρπούς εν τοίς καιροίς αυτών. **ν.44** [και $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πέσων επί τον λίθον τουτον συνθλασθησεται έφ ον δ αν πέση λικμησεί αυτόν] αυτόν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.46** και ζητουντές αυτόν κρατήσαι εφοδήθησαν τους οχλούς έπει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητην αυτόν είχον. **22 ν.1** και αποκρίθεις ο τήσους παλίν είπεν αυτοίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν παραβολαίς αυτοίς λέγων. **ν.4** παλίν απέστειλεν αλλούς δουλούς λέγων είπατε τοίς κεκλημένοις ιδού το αριστον μου ητοίμακα ητοίμασα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ταυροί μου και τα σίτιστα τέθυμενα και παντά ετοίμα δεύτε είς τους υξαμούς.

λεν ἄλλους δούλους λέγων εἴπατε τοῖς κεκλημένοις ἰδού τὸ ἄριστόν μου ήτοίμασα οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ πάντα ἕτοιμα δεῦτε είς τούς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν 5* ό δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους 6 αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἀργίσθη καὶ 7* πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ ὁ μὲν γάμος 8 έτοιμός έστιν οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. πορεύεσθε οὖν ἐπὶ 9* τάς διεξόδους τῶν ὁδῶν καὶ ὅσους ἀν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους 10* εθρον πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. είσελθών δὲ ὁ βασιλεύς θεάσασθαι τούς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄν- 11 θρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου. καὶ λέγει αὐτῷ ἑταῖρε πῶς 12 είσηλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου ὁ δὲ ἐφιμώθη. τότε εἶπεν ὁ βασι- 13* λεύς τοῖς διακόνοις δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ έκβάλετε είς τὸ σκότος τὸ έξώτερον έκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. πολλοί γάρ εἰσιν κλητοί ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. τότε 14, 15 πορευθέντες οἱ φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν έν λόγω. καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν 16 ήρωδιανών λέγοντες διδάσκαλε οἴδαμεν ὅτι ἀληθής εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθεία διδάσκεις καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός οὐ γὰρ βλέπεις είς πρόσωπον ἀνθρώπων. είπε οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ ἔξεστιν δοῦναι 17 κήνσον καίσαρι ή ού. γνούς δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν 18 τί με πειράζετε ὑποκριταί. ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου οί 19 δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη 20 καὶ ἡ ἐπιγραφή. λέγουσιν αὐτῷ καίσαρος τότε λέγει αὐτοῖς ἀπόδοτε 21 οὖν τὰ καίσαρος καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἀκούσαντες 22* έθαύμασαν καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. ἐν ἐκείνῃ τῷ ἡμέρα προσῆλ- 23* θον αὐτῷ σαδδουκαῖοι οἵ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν καὶ ἐπηρώτησαν

v.5 οι δε αμελησαντες απηλθον ος $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεν εις τον ιδιον αγρον ος $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε επι εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την εμποριαν αυτου. **v.7** και $^{\mathfrak{M}}$ ακουσας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο δε $^{\mathcal{V}}$ βασίλευς εκείνος $^{\mathfrak{M}}$ ωργισθη και πεμψας τα στρατευματα αυτου απωλέσεν τους φονείς εκείνους και την πολίν αυτών ενέπρησεν. **v.9** πορεύεσθε ουν επι τας διεξοδούς των οδών και όσους εαν $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρητε καλέσατε εις τους γαμούς. **v.10** και εξελθοντες οι δουλοί εκείνοι είς τας όδους συνηγάγον παντάς ους $^{\mathcal{V}}$ όσους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρον πονηρούς τε και αγαθούς και επλήσθη ο γαμός ανακείμενων. **v.13** τοτε είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο βασίλευς είπεν τοις διακόνοις δησαντές αυτου πόδας και χείρας αρατέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκβαλέτε αυτον είς το σκότος το εξωτέρον εκεί εσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των όδοντων. **v.22** και ακουσαντές εθαυμασάν και αφέντες αυτον απήλθαν απήλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.23** εν εκείνη τη ημέρα προσήλθον αυτώ σαδδουκαίοι [οι] $^{\mathfrak{M}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγοντές μη είναι αναστασίν και επηρώτησαν αυτόν.

24* αὐτὸν. λέγοντες διδάσκαλε μωσής εἶπεν ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστή-25* σει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί καὶ ὁ πρῶτος γάμησας ἐτελεύτησεν καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα 26 αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος ἕως τῶν 27*, 28* ξπτά. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνή. ἐν τῷ οὖν ἀναστάσει 29 τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ίησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πλανᾶσθε μὴ εἴδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύνα-30* μιν τοῦ θεοῦ. ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται 31 άλλ' ώς ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσιν. περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως 32* τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος. ἐγώ είμι ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ οὐκ ἔστιν ὁ 33 θεὸς θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο 34 ἐπὶ τῆ διδαχῆ αὐτοῦ. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς 35* σαδδουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπηρώτησεν εἶς ἐξ αὐτῶν 36 νομικός πειράζων αὐτόν καὶ λέγων. διδάσκαλε ποία ἐντολή μεγάλη ἐν 37* τῷ νόμῳ. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ 38* τῆ καρδία σου καὶ ἐν ὅλῃ τῆ ψυχῆ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῆ διανοία σου. αὕτη 39 ἐστὶν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ ἀγαπήσεις τὸν 40* πλησίον σου ώς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος 41 καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. συνηγμένων δὲ τῶν φαρισαίων ἐπηρώτησεν 42* αὐτούς ὁ ἰησοῦς. λέγων τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ τίνος υἱός ἐστιν 43* λέγουσιν αὐτῷ τοῦ δαβίδ. λέγει αὐτοῖς πῶς οὖν δαβίδ ἐν πνεύματι κύ-44* ριον αὐτὸν καλεῖ λέγων. εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῷ μου κάθου ἐκ δεξιῶν 45* μου ἕως ἀν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. εἰ οὖν

v.24 λεγοντες διδασκαλε μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν εαν τις απόθανη μη έχων τέκνα επιγαμβρεύσει ο αδελφος αυτου την γυναικα αυτου και αναστησει σπερμα τω αδελφω αυτου. **ν.25** ησαν δε παρ ημιν επτα αδελφοι και ο πρωτος γημας γαμησας τ, m, κ ετελευτησεν και μη έχων σπέρμα αφήκεν την γυναικα αυτου τω αδελφω αυτου. **v.27** υστερον δε παντων απεθανεν και $T^{m,\kappa}$ η γυνη. th oun $\mathcal{T}^{m,K}$ anastasei oun \mathcal{V} tinos twn epita estai gunh pantes gar escon authn. **v.30** en gar th αναστασει ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ ως αγγελοι του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω V ουρανω εισιν. **\mathbf{v.32}** εγω ειμι ο θεος αβρααμ και ο θεος ισασκ και ο θεος ισκωβ ουκ εστιν $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος νέκρων αλλα ζωντών. **v.35** και επηρώτησεν εις εξ αυτών $[voμικος]^{\mathcal{V}}$ νομικος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πειραζων αυτον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.37** ο δε ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτω αγαπησεις κυριον τον θεον σου εν ολη τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ καρδια σου και εν ολη τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ψυχη σου και εν ολη τη διανοία σου. **v.38** αυτη εστιν η $^{\mathcal{V}}$ πρωτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγαλη και $^{\mathcal{V}}$ πρωτη $^{\mathcal{V}}$ εντολη. ταυταις ταις δυσιν εντολαις ολος ο νομος κρεμαται $^{\nu}$ και οι προφηται κρεμανται $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ti umin dokei peri tou cristou tinos vios estin legousin autw tou david $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ dabid $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}.$ autois pas oun dauid $^{m,\mathcal{V}}$ dabid $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ en pneumati kurion $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ auton $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ kalei auton $^{\mathcal{V}}$ legan. **v.44** είπεν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίος τω κυρίω μου καθού εκ δεξίων μου έως αν θω τους έχθρους σου υποκατώ $^{\mathcal{V}}$ υποποδιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των ποδων σου. **v.45** ει ουν δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καλει αυτον κυριον πως υιος αυτου εστιν.

δαβίδ καλεῖ αὐτὸν κύριον πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν. καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο 46* αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

τότε ὁ ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. λέγων 23, 2* έπὶ τῆς μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἄν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε κατὰ δὲ τὰ 3* ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. γάρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν άνθρώπων τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. πάντα δὲ 5* τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις πλατύνουσιν δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων φιλοῦσιν τὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτο- 6* καθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς. καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς 7* καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί ῥαββί. ὑμεῖς δὲ μἡ κληθῆτε 8* ραββί εῖς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητής ὁ χριστὸς πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελκαὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς εἶς γάρ ἐστιν 9* ό πατήρ ύμων ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί εἶς γὰρ 10* ύμων έστιν ὁ καθηγητής ὁ χριστός. ὁ δὲ μείζων ὑμων ἔσται ὑμων διά- 11 όστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὅστις ταπεινώσει 12 έαυτὸν ὑψωθήσεται. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί 13* ότι κλείετε την βασιλείαν των οὐρανων ἔμπροσθεν των ἀνθρώπων ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.

v.46 και ουδείς εδυνατό αυτώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκρίθηναι αυτώ $^{\mathcal{V}}$ λόγον ουδε ετόλμησεν τις απ εκείνης της **23 v.2** λεγων επι της μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθεδρας εκαημερας επερωτησαι αυτον ουκετι. **v.3** παντα ουν οσα εαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειπωσιν υμιν ποιησατε $^{\mathcal{V}}$ θισαν οι γραμματεις και οι φαρισαιοι. $\ker^{\mathcal{V}}$ τηρειν $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ τηρειτε $\ker^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιειτε $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ κατα δε τα εργα αυτών μη ποιειτε λεγουσίν γαρ και ου ποιουσίν. **ν.4** δεσμευουσίν δε $^{\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φορτία βαρέα [και $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυσβαστακτα] $^{\mathcal{V}}$ δυσβαστακτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και επιτιθεασιν επι τους ωμους των ανθρωπων αυτοι $^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε τω $^{\mathcal{V}}$ δακτυλω αυτών ου θελουσίν κινήσαι αυτά. **ν.5** παντά δε τα έργα αυτών ποιουσίν προς το θεαθήναι τοις ανθρωποις πλατυνουσιν γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα φυλακτηρία αυτών και μεγαλύνουσιν τα κρασπέδα των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **ν.6** φιλουσιν δε $^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την πρωτοκλισιαν εν τοις δειπνοις και τας ιματιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. πρωτοκαθεδριας εν ταις συναγωγαις. **v.7** και τους ασπασμους εν ταις αγοραις και καλεισθαι υπο των ανθρωπων ραββι ραββι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** υμεις δε μη κληθητε ραββι εις γαρ εστιν υμων ο διδασκαλος $^{\mathcal{V}}$ καθηγητης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντες δε υμεις αδελφοι εστε. τέρα μη καλέσητε υμών επι της της εις ταρ έστιν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατηρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμών ο πατηρ $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{V}}$ τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανιος $^{\mathcal{V}}$ ουρανοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.10** μηδε κληθητε καθηγηται οτι $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθηγητης $^{\mathcal{V}}$ $\text{Var}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ umων estin εις $\text{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kaθηγητης $\text{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ o cristos. γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι κλειετε την βασιλειαν των ουρανων εμπροσθεν των ανθρωπων υμεις γαρ ουκ εισερχεσθε ουδε τους εισερχομενους αφιετε εισελθειν. **v.14** $^{\sim \mathcal{K},\mathfrak{M}}$ (23:13) ouai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ umin}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ graphateis}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ kai}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ parisaioi}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ upinkriai}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ oti}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ kateoliete}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ tas}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ otias}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ tan}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ kai}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ propasei}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ makra}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ proseunomenon}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ distance of the parameters}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ propasei}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ propasein}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ distance of the parameters}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ distance of the parameters}$ $\delta_{i\alpha}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ touto $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ limes $\theta_{\epsilon}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ periosoteron $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kriua $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

δέ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι διὰ τοῦτο λήψεσθε πε-15 ρισσότερον κρίμα. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι περιάγετε την θάλασσαν καὶ την ξηράν ποιησαι ένα προσήλυτον καὶ 16 ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν όδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες ος αν ομόση ἐν τῷ ναῷ οὐδέν ἐστιν ος δ' αν 17* ὀμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί τίς γὰρ μείζων 18* ἐστίν ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν. καί ὃς ἐὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ οὐδέν ἐστιν ος δ' ἀν ὀμόση ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ 19* ὀφείλει. μωροί και τυφλοί τί γαρ μείζον τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον 20* τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον. ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ 21* καὶ ἐν πάσιν τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ 22 καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ 23* θρόνω τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένω ἐπάνω αὐτοῦ. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφιέναι. 24 ὁδηγοὶ τυφλοί οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. 25* οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος ἔσωθεν δὲ γέμουσιν έξ ἁρπαγῆς καὶ φαρισαῖε τυφλέ καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου 26* ἀκρασίας. 27 καὶ τῆς παροψίδος ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων 28* νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι ἔσωθεν δέ μεστοὶ ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. 29 οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τά-

v.17 μωροι και τυφλοι τις γαρ μειζων εστιν ο χρυσος η ο ναος ο αγιασας $^{\nu}$ αγιαζων $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον χρυσον. **v.18** και ος αν εαν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ομοση εν τω θυσιαστηριω ουδεν εστιν ος δ αν ομοση εν τω δωρω τω επανω αυτου οφειλει. **v.19** μωροι $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τυφλοι τι γαρ μειζον το δωρον η το θυσιαστηριον το αγιαζον το δωρον. **v.20** ο ουν ομοσας εν τω θυσιαστηριω ομνυει εν αυτω και εν πασι $^{\nu}$ πασιν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις επανω αυτου. **v.21** και ο ομοσας εν τω ναω ομνυει εν αυτω και εν τω κατοικησαντι $^{\mathfrak{M}}$ κατοικουντι $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτον. **v.23** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι αποδεκατουτε το ηδυοσμον και το ανηθον και το κυμινον και αφηκατε τα βαρυτερα του νομου την κρισιν και το $^{\nu}$ τον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελεος ελεον ελεον ελεον τιν πιστιν ταυτα [δε] εδει ποιησαι κακεινα μη αφιεναι. **v.25** ουαι υμιν γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται οτι καθαρίζετε το εξωθεν του ποτηριου και της παροψίδος εσωθεν δε γεμουσίν εξ αρπαγης και αδικιας ακρασίας $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** φαρισαιε τυφλε καθαρίσον πρωτον το εντος του ποτηρίου και της $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της παροψίδος $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον γν.28 ουτως και υμεις εξωθεν μεν φαινεσθε τοις ανθρωποις δικαιοι εσωθεν δε μεστοι $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστε μεστοι υποκρίσεως και ανομίας.

φους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων. καὶ λέγετε 30* εί ήμεν έν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν οὐκ ἄν ήμεν κοινωνοὶ αὐτων έν τῷ αἵματι των προφητών. ώστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε 31 τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν 32 πατέρων ύμων. ὄφεις γεννήματα έχιδνων πως φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως 33 τῆς γεέννης. διὰ τοῦτο ἰδού ἐγὰ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ 34* σοφούς καὶ γραμματεῖς καὶ έξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε καὶ έξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως είς πόλιν. ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ 35* τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος ζαχαρίου υίοῦ βαραχίου ὂν ἐφονεύσατε μεταξύ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. άμην λέγω ὑμῖν ήξει ταῦτα πάντα ἐπὶ την γενεὰν ταύτην. ἰερουσαλημ 36*, 37* ίερουσαλήμ ή ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν ποσάκις ήθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ ήθελήσατε. ίδού ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ ὑμῖν οὐ 38, 39 μή με ίδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἄν είπητε εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

καὶ ἐξελθών ὁ ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ προσῆλθον οἱ 24* μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς 2* εἶπεν αὐτοῖς οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀφεθῆ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθήσεται. καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ 3* ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς βλέπετε μή 4

v.30 και λεγετε ει ημεθα^ν ημεν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εν ταις ημεραις των πατερων ημων ουκ αν ημεθα^ν ημεν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} κοινωνοι^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτων κοινωνοι^ν εν τω αιματι των προφητων. **v.34** δια τουτο ίδου εγω αποστελλω προς υμας προφητας και σοφους και γραμματεις και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ αυτων αποκτενειτε και σταυρωσετε και εξ αυτων μαστιγωσετε εν ταις συναγωγαις υμων και διωξετε απο πολεως εις πολιν. **v.35** οπως ελθη εφ υμας παν αιμα δικαιον εκχυννομενον^ν εκχυνομενον^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} επι της γης απο του αιματος αβελ του δικαιου εως του αιματος ζαχαριου υιου βαραχιου ον εφονευσατε μεταξυ του ναου και του θυσιαστηριου. **v.36** αμην λεγω υμιν οτι^{\mathfrak{M}} ηξει ταυτα^{$T,\mathcal{K},\mathcal{V}$} παντα ταυτα^{$\mathfrak{M}$} επι την γενεαν ταυτην. **v.37** ιερουσαλημ ιερουσαλημ η αποκτενουσα^{\mathfrak{M}} αποκτεινουσα^{$T,\mathcal{K},\mathcal{V}$} τους προφητας και λιθοβολουσα τους απεσταλμενους προς αυτην ποσακις ηθελησα επισυναγαγειν τα τεκνα σου ον τροπον επισυναγει^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ορνις επισυναγει^V τα νοσσια αυτης εαυτης ευτης τους προφητας και ουκ ηθελησατε. **24 v.1** και εξελθων ο πρους επορευετο επορευετο και προσηλθον οι μαθηται αυτου επιδειξαι αυτω τας οικοδομας του ιερου. **v.2** ο δε αποκριθεις τησους $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιεν αυτοις ου βλεπετε παντα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτα παντα αμην λεγω υμιν ου μη αφεθη ωδε λιθος επι λιθον ος ου μη $^{T,\mathcal{K}}$ καταλυθησεται. **v.3** καθημενου δε αυτου επι του ορους των ελαιων προσηλθον αυτω οι μαθηται κατ ιδιαν λεγοντες ειπε ημιν ποτε ταυτα εσται και τι το σημειον της σης παρουσιας και της $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συντελειας του αιωνος.

5 τις ὑμᾶς πλανήση. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες 6* ἐγώ εἰμι ὁ χριστός καὶ πολλούς πλανήσουσιν. μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε δεῖ γὰρ πάντα γενέ-7* σθαι άλλ' οὔπω ἐστὶν τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοί καὶ σεισμοὶ κατὰ 8,9 τόπους. πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ώδίνων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν 10 έθνων διά τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλή-11 λους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν άλλήλους. καὶ πολλοὶ ψευδοπρο-12 φηται έγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς. καὶ διὰ τὸ πληθυνθηναι 13 τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος 14 οὖτος σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας έν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν καὶ τότε ἥξει τὸ 15* τέλος. ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ἡηθὲν διὰ δανιἡλ 16* τοῦ προφήτου ἑστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ ὁ ἀναγινώσκων νοείτω. τότε οἱ ἐν τῆ 17* ἰουδαία φευγέτωσαν ἐπί τὰ ὄρη. ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω 18* ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω 19 ἄραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζού-20* σαις έν έκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγἡ 21 ύμῶν χειμῶνος μηδὲ ἐν σαββάτω. ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη οἵα οὐ 22 γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ έκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι οὐκ ἄν ἐσώθη πᾶσα σάρξ διὰ δὲ τοὺς 23 ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ 24 ίδού ὧδε ὁ χριστός ἤ ὧδε μἡ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφηται καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα ὥστε 25, 26 πλανήσαι εί δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ἰδού προείρηκα ὑμῖν. ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν ἰδού ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν μἡ ἐξέλθητε ἰδού ἐν τοῖς ταμεί-27* οις μή πιστεύσητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-28* που. ὅπου γὰρ ἐὰν ἢ τὸ πτῶμα ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί. εὐθέως δὲ

ν.6 μελλησετε δε ακουείν πολέμους και ακόας πολέμων ορατε μη θροείσθε δεί υαρ παντα^{T,m,K} υενέσθαι αλλ ουπώ έστιν το τέλος. **ν.7** ευερθησεταί υαρ έθνος επί έθνος και βασίλεια επί βασίλειαν και έσονται λίμοι και λοιμοί^{T,m,K} και T,m,K σείσμοι κατά τοπούς. **ν.15** όταν ουν ίδητε το βδελύυμα της έρημωσεως το ρηθεν δια δανίηλ του προφητού έστως^{K,m} Αεστός T εν τόπω αυώ ο αναυνώσκων νόειτω. **ν.16** τότε οι εν τη ιουδαία φευψετώσαν είς V επί T,m,K τα όρη. **ν.17** ο επί του δωματός μη κατάβατω κατάβατνετω T,m,K αραί τα m,V τι T,K έκ της οικίας αυτού. **ν.18** και ο εν τω αυρώ μη επίστρεψατω όπισω αραί το V τα T,m,K ιματίον ιματία T,m,K αυτού. **ν.20** προσεύχεσθε δε ίνα μη υνίται η φυνή υμων χειμώνος μηδε εν T,K σαββατώ. **ν.27** ωσπέρ υαρ η αστραπη εξέρχεται από ανατόλων και φαίνεται έως δυσμών ουτώς εσταί [και] m και T,K η παρουσία του υίου του ανθρώπου.

μετά την θλίψιν των ήμερων έκείνων ὁ ήλιος σκοτισθήσεται καὶ ή σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται τὸ 30* σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αί φυλαί της γης καί ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελών τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλής. καὶ ἀποστελεῖ 31* τούς άγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνής μεγάλης καὶ ἐπισυνάξουσιν τούς ἐκλεκτούς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ξως ἄκρων αὐτῶν. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν ὅταν ἤδη 32 ό κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ γινώσκετε ὅτι ἐγγύς τὸ θέρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα γινώσκετε ὅτι 33* έγγύς έστιν έπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη 34* ξως ἄν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οί 35* δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. περί δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς 36* ώρας οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν εἰ μἡ ὁ πατήρ μου μόνος. ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ νῶε οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ 37* υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ώσπερ γάρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ 38* κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες ἄχρι ης ημέρας είσηλθεν νῶε είς την κιβωτόν. καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ηλθεν 39* ό κατακλυσμός καὶ ἦρεν ἄπαντας οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ ὁ εἶς παραλαμβάνεται καὶ 40* ό εῖς ἀφίεται. δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι μία παραλαμβάνεται καὶ 41* μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε ποία ὥρα ὁ κύριος ὑμῶν 42*

v.28 οπου γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν η το πτωμα εκει συναχθησονται οι αετοι. **v.30** και τοτε φανησεται το σημειον του υιου του ανθρωπου εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανω και τοτε κοψονται πασαι αι φυλαι της γης και οψονται τον υιον του ανθρωπου ερχομενον επι των νεφελων του ουρανου μετα δυναμεως και δοξης πολλης. **v.31** και αποστελει τους αγγελους αυτου μετα σαλπιγγος φωνης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγαλης και επισυναξουσιν τους εκλεκτους αυτου εκ των τεσσαρων ανεμων απ ακρων ουρανων εως $[των]^{\mathcal{V}}$ ακρων αυτων. και υμεις οταν ιδητε παντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ταυτα παντα $^{\mathfrak{M}}$ γινωσκετε οτι εγγυς εστιν επι θυραις. λεγω υμιν οτι $^{\mathcal{V}}$ ου μη παρελθη η γενεα αυτη εως αν παντα ταυτα γενηται. **ν.35** ο ουρανος και η γη παρελευσεται $^{\mathcal{V}}$ παρελευσονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι δε λογοι μου ου μη παρελθωσιν. **ν.36** περι δε της ημερας εκείνης και της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ωρας ουδείς οιδεν ουδε οι αγγελοί των ουράνων ουδε $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{V}}$ υίος $^{\mathcal{V}}$ ει μη ο πατηρ μ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μονος. **v.37** ωσπερ γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αι ημεραι του νωε ουτως εσται και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η παρουσια **v.38** ως $^{\mathcal{V}}$ ωσπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ ησαν εν ταις ημεραις [εκειναις] $^{\mathcal{V}}$ ταις προ του του υιου του ανθρωπου. κατακλυσμου τρωγοντες και πινοντες γαμουντες και γαμιζοντες $^{\mathcal{V}}$ εκγαμιζοντες $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ αχρι ης ημερας εισηλθεν νωε εις την κιβωτον. **v.39** και ουκ εγνωσαν εως ηλθεν ο κατακλυσμος και ηρεν απαντας ουτως εσται [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η παρουσία του υίου του ανθρώπου. **ν.40** τοτε δύο εσονταί εν τω αγρώ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις παραλαμβανεται και $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αφιεται. **v.41** δυο αληθουσαι εν τω μυλω^{\mathcal{V}} μυλωνι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μια παραλαμβανεται και μια αφιεται. **v.42** γρηγορείτε ουν οτι ουκ οιδατε ποια ημέρα $^{\mathcal{V}}$ ωρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο κυριος υμων ερχεται.

43* ἔρχεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῆ ὁ κλέπτης ἔρχεται ἐγρηγόρησεν ἄν καὶ οὐκ ἄν εἴασεν διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι ὅτι ἢ ὥρᾳ οὐ δο-45* κεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὅν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ 46* διδ οναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὅν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς 49* δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῆ καρδίᾳ αὐτοῦ χρονίζει ὁ κύριος μου ἐλθεῖν. καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθυόν-των. ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἢ οὐ προσδοκᾳ καὶ ἐν ὑποκριτῶν θήσει ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

25* τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις αἴτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἀυτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. 2*, 3* πέντε δὲ ἣσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι καὶ αἱ πέντε μωραὶ. αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. 4* αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων ἀυτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν ἰδού ὁ νυμφίος ἔρχεται ἐξέρχετοθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἀυτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. 9* ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ

v.43 εκεινο δε γινωσκετε οτι ει ηδει ο οικοδεσποτης ποια φυλακη ο κλεπτης ερχεται εγρηγορησεν αν και ουκ αν ειασεν διορυχθηναι $^{\mathcal{V}}$ διορυγηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την οικιαν αυτου. **v.44** δια τουτο και υμεις γινεσθε ετοιμοι στι η ωρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου δοκειτε ωρα $^{\mathcal{V}}$ ο υιος του ανθρωπου ερχεται. **v.45** τις αρα εστιν ο πιστος δουλος και φρονιμος ον κατεστήσεν ο κυρίος αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επί της οικετείας $^{\mathcal{V}}$ θεραπείας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου του δουναι διδοναι $\mathcal{T}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις την τροφην εν καιρω. **ν.46** μακαριος ο δουλος εκεινος ον ελθων ο κυριος αυτου ευρησει ποιουντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτως ποιουντα $^{\mathcal{V}}$. **ν.48** εαν δε ειπη ο κακος δουλος εκείνος εν τη καρδία αυτου χρονίζει μου $^{\mathcal{V}}$ ο κυρίος μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.49** και αρξηταί τυπτείν τους συνδούλους αυτού $^{\nu}$ εσθιείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε και πίνη $^{\nu}$ πίνειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα των μεθυοντών. **v.1** τοτε ομοιωθησεται η βασιλεια των ουρανων δεκα παρθενοις αιτινες λαβουσαι τας λαμπαδας εαυτων $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηλθον εις υπαντησιν $^{\mathcal{V}}$ απαντησιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του νυμφιου. **v.2** πεντε δε ησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ αυτων ησαν φρονιμοι $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ και $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ αι $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ πεντε $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ μωραι και \mathcal{T} πεντε \mathcal{T} φρονιμοι $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ μωραι λαδουσαι τας λαμπαδας αυτων \mathcal{T}, \mathcal{K} ουκ ελαδον μεθ εαυτων ελαιον. **v.4** αι δε φρονιμοι ελαβον ελαιον εν τοις αγγειοις αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα των λαμπαδων εαυτων $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.6** μεσης δε νυκτος κραυγη γεγονεν ιδου ο νυμφιος ερχεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξερχεσθε εις απαντησιν [αυτου] $^{\mathcal{V}}$ **v.7** τοτε ηγερθησαν πασαι αι παρθενοι εκειναι και εκοσμησαν τας λαμπαδας εαυτων $^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{v.8}$ αι δε μωραι ταις φρονιμοις ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ δοτε ημιν εκ του ελαιου υμων οτι αι λαμπαδες ημων σβεννυνται.

ύμιν πορεύεσθε δέ μαλλον πρός τούς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἕτοιμοι 10 είσηλθον μετ" αὐτοῦ είς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον δὲ 11 ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι κύριε κύριε ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ 12 δὲ ἀποκριθείς εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς. γρηγορεῖτε οὖν 13* δτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ώσπερ γαρ ανθρωπος αποδημών εκάλεσεν τους ίδίους δού- 14 λους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ ῷ μὲν ἔδωκεν 15 πέντε τάλαντα ῷ δὲ δύο ῷ δὲ ἕν ἑκάστω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. πορευθείς δέ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβών εἰργάσατο 16* έν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. ώσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο 17* ἐκέρδησεν καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ εν λαβών ἀπελθών ἄρυξεν εν 18* τῆ γῆ καὶ ἀπέκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον 19* πολύν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. καὶ προσελθών ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβών προσήνεγκεν ἄλλα πέντε 20* τάλαντα λέγων κύριε πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐ'π αὐτοῖς. ἔφη δέ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ εὖ δοῦλε 21* άγαθὲ καὶ πιστέ ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω εἴσελθε είς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθών δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα 22* λαβών είπεν κύριε δύο τάλαντά μοι παρέδωκας ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ 23 ἐκέρδησα ἐ'π αὐτοῖς. πιστέ ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω εἴσελθε εἰς τὴν χαράν τοῦ κυρίου σου. προσελθών δὲ καὶ ὁ τὸ εν τάλαντον είληφώς εἶπεν 24 κύριε ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. καὶ φοβηθεὶς ἀπελθών ἔκρυψα τὸ 25 τάλαντόν σου ἐν τῷ γῷ ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ 26 εἶπεν αὐτῷ πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ ἤδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα

ν.9 απεκριθησαν δε αι φρονιμοι λεγουσαι μηποτε ου $^{\nu}$ μη $^{\nu}$ ουκ $^{\tau,m,\kappa}$ αρκεση ημιν και υμιν πορευεσθε δε $^{\tau,m,\kappa}$ μαλλον προς τους πωλουντας και αγορασατε εαυταίς. **ν.13** γρηγορείτε ουν ότι ουκ οιδατε την ημέραν ουδε την ωράν εν $^{\tau,m,\kappa}$ η $^{\tau,m,\kappa}$ ο $^{\tau,m,\kappa}$ υιος $^{\tau,m,\kappa}$ του $^{\tau,m,\kappa}$ ανθρωπου $^{\tau,m,\kappa}$ ερχεταί $^{\tau,m,\kappa}$. **ν.16** πορευθείς δε $^{\tau,m,\kappa}$ ο τα πεντε ταλαντα λαβων ηργασατο $^{\nu}$ ειργασατο $^{\tau,m,\kappa}$ εν αυτοίς και εκερδησεν εποιησεν $^{\tau,m,\kappa}$ αλλα πεντε ταλαντα $^{\tau,m,\kappa}$. **ν.17** ωσαυτως και $^{\tau,m,\kappa}$ ο τα δυο εκερδησεν και $^{\tau,m,\kappa}$ αυτος $^{\tau,m,\kappa}$ αλλα δυο. **ν.18** ο δε το εν λαβων απελθων ωρυξεν γην $^{\nu}$ εν $^{\tau,m,\kappa}$ τη $^{\tau,m,\kappa}$ και εκρυψεν απεκρυψεν $^{\tau,m,\kappa}$ το αργυριον του κυρίου αυτου. **ν.19** μετα δε χρονον $^{\tau,m,\kappa}$ πολυν χρονον ερχεταί ο κυρίος των δουλών εκείνων και συναίρει λογον $^{\nu}$ μετ αυτών λογον $^{\tau,m,\kappa}$. **ν.20** και προσελθών ο τα πεντε ταλαντα λαβων προσηνεγκεν αλλα πεντε ταλαντα λεγών κυρίε πεντε ταλαντα μοι παρεδωκας ίδε αλλα πέντε ταλαντα εκερδησα επ $^{\tau,m,\kappa}$ αυτοίς $^{\tau,m,\kappa}$. **ν.21** εφη δε $^{\tau,m,\kappa}$ αυτώ ο κυρίος αυτού ευ δουλε αγαθε και πίστε επι ολίγα ης πίστος επι πολλών σε καταστησω εισελθε είς την χαραν του κυρίου σου. **ν.22** προσελθών [δε] $^{\nu}$ δε $^{\tau,m,\kappa}$ και ο τα δυο ταλαντα λαβων $^{\tau,m,\kappa}$ είπεν κυρίε δυο ταλαντα μοι παρεδωκας ίδε αλλα δυο ταλαντα εκερδησα επ $^{\tau,m,\kappa}$ αυτοίς $^{\tau,m,\kappa}$. αυτοίς $^{\tau,m,\kappa}$ είπεν κυρίε δυο ταλαντα μοι παρεδωκας ίδε αλλα δυο ταλαντα εκερδησα επ $^{\tau,m,\kappa}$ αυτοίς $^{\tau,m,\kappa}$.

27* καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα. ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριον μου 28 τοῖς τραπεζίταις καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἄν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. ἄρατε 29* οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. τῷ γὰρ έχοντι παντί δοθήσεται καί περισσευθήσεται ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καί 30* δ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 31* ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγιοι 32* ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων 33 ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων. καὶ στήσει τὰ 34 μέν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεύς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου κληρονομήσατε την ήτοιμασμένην ύμιν βασιλείαν από καταβολής κό-35 σμου. ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με 36* ξένος ήμην καὶ συνηγάγετέ με. γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με ἠσθένησα 37 καὶ ἐπεσκέψασθέ με ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθετε πρός με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες κύριε πότε σε εἴδομεν πεινῶντα 38 καὶ ἐθρέψαμεν ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν. πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ 39* συνηγάγομεν ή γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν. πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ 40 ή έν φυλακή και ήλθομεν πρός σε. και αποκριθείς δ βασιλεύς έρεῖ αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου 41* τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς έξ εὐωνύμων πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ 42 διαβόλω καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι 43 φαγείν εδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με. ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῆ καὶ οὐκ ἐπε-44* σκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες κύριε πότε

ν.27 εδει ουν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} σε ουν^V βαλειν τα^V το $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αργυρια αργυριον^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} μου τοις τραπεζιταις και ελθων εγω εκομισαμην αν το εμον συν τοκω. **ν.29** τω γαρ εχοντι παντι δοθησεται και περισσευθησεται απο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του δε V μη εχοντος και ο έχει αρθησεται απ αυτου. **ν.30** και τον αχρειον δουλον εκβαλετε $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκβαλλετε $^{T,\mathcal{K}}$ εις το σκοτος το έξωτερον εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων. **ν.31** οταν δε έλθη ο υιος του ανθρωπου εν τη δοξη αυτου και παντες οι αγιοι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγγελοι μετ αυτου τοτε καθισει επι θρονου δοξης αυτου. **ν.32** και συναχθησονται V συναχθησεται $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμπροσθεν αυτου παντα τα έθνη και αφορισει V αφοριει $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους απ αλληλων ωσπερ ο ποιμην αφοριζει τα προβατα απο των εριφων. **ν.36** γυμνος και περιεβαλετε με ησθενησα και επεσκεψασθε με εν φυλακη ημην και ηλθατε V ηλθετε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς με. **ν.39** ποτε δε σε ειδομεν ασθενουντα V ασθενη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η εν φυλακη και ηλθομεν προς σε. **ν.41** τοτε ερει και τοις εξ ευωνυμων πορευεσθε απ εμου [οι] V οι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατηραμενοι εις το πυρ το αιωνιον το ητοιμασμενον τω διαβολω και τοις αγγελοις αυτου. **ν.44** τοτε αποκριθησονται αυτω $^{T,\mathcal{K}}$ και αυτοι λεγοντες κυριε ποτε σε ειδομεν πεινωντα η διψωντα η ξενον η γυμνον η ασθενη η εν φυλακη και ου διηκονησαμεν σοι.

σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακὴ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι. τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων ἀμὴν 45 λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὖτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον οἱ δὲ δίκαιοι 46 εἰς ζωὴν αἰώνιον.

καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους εἶπεν 26 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται καὶ 2 ό υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τότε συνή- 3* χθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσδύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τήν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου καϊάφα. καὶ συνεβουλεύσαντο 4* ΐνα τὸν ἰησοῦν κρατήσωσιν δόλω καὶ ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ μὴ ἐν τῷ 5 έορτῆ ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. τοῦ δὲ ἰησοῦ γενομένου ἐν 6 βηθανία εν οἰκία σίμωνος τοῦ λεπροῦ. προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβα- 7* στρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆν κεφαλὴν αὐτοῦ άνακειμένου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ήγανάκτησαν λέγοντες εἰς 8* τί ἡ ἀπώλεια αὕτη. ήδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ 9* δοθήναι πτωχοίς. γνούς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τί κόπους παρέχετε 10* τῆ γυναικί ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε γὰρ τοὺς πτω- 11 χούς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. βαλοῦσα γὰρ αὕτη 12 τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. άμην λέγω ὑμῖν ὅπου ἐὰν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλφ τῷ κό- 13 σμω λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. πορευθείς είς τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος ἰούδας ἰσκαριώτης πρὸς τοὺς άρχιερεῖς. εἶπεν τί θέλετέ μοι δοῦναι κάγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν οἱ 15 δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν 16 ΐνα αὐτὸν παραδῷ. τῆ δὲ πρώτη τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ 17* τῷ ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα. ό δὲ εἶπεν ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ ὁ δι- 18 δάσκαλος λέγει ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ ἰη- 19

²⁶ v.3 τοτε συνηχθησαν οι αρχιερεις και οι γραμματεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρεσθυτεροι του λαου εις την αυλην του αρχιερεως του λεγομενου καιαφα. **v.4** και συνεβουλευσαντο ινα τον ιησουν κρατησωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δολω κρατησωσιν $^{\mathcal{M},\mathcal{V}}$ και αποκτεινωσιν. **v.7** προσηλθεν αυτω γυνη εχουσα αλαβαστρον μυρου εχουσα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαρυτιμου και κατέχεεν επί της $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κεφαλης $^{\mathcal{V}}$ κεφαλην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου ανακειμένου. **v.8** ιδοντές δε οι μαθηταί αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγανακτήσαν λεγοντές είς τι η απωλεία αυτη. **v.9** εδυνατο $^{\mathcal{V}}$ ηδυνατο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ τουτο το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μυρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πραθηναι πολλου και δοθηναί [τοις] $^{\mathfrak{M}}$ πτώχοις. **v.10** γνους δε ο ιησους είπεν αυτοίς τι κοπούς παρέχετε τη γυναίκι έργον γαρ κάλον ηργασατο $^{\mathcal{V}}$ είς εμε. **v.17** τη δε πρωτή των αζύμων προσηλθον οι μαθηταί τω ησου λεγοντές αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ που θελείς ετοιμασομέν $^{\mathfrak{M}}$ ετοιμασωμέν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ σοι φαγείν το πασχα.

20 σοῦς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἶς ἐξ ὑμῶν 22* παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος 23* αὐτῶν μήτι ἐγώ εἰμι κύριε. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ 24 ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα οῧτός με παραδώσει. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ύπάγει καθώς γέγραπται περί αὐτοῦ οὐαί δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οῦ ό υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται καλὸν ἢν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ 25 ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν 26* μήτι ἐγώ εἰμι ῥαββί λέγει αὐτῷ σὰ εἶπας. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ ίησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ 27* εἶπεν λάβετε φάγετε τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον 28* καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων πίετε έξ αὐτοῦ πάντες. τοῦτο γάρ έστιν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνό-29* μενον είς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ 30 πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλεία τοῦ πατρός μου. καὶ ὑμνήσαντες 31* έξηλθον είς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. τότε λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῷ νυκτὶ ταύτῃ γέγραπται γάρ πατάξω τὸν 32 ποιμένα καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. μετὰ δὲ τὸ 33* έγερθηναί με προάξω ύμας είς την γαλιλαίαν. ἀποκριθείς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί ἐγὼ οὐδέποτε σκαν-34 δαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ 35* πρίν ἀλέκτορα φωνήσαι τρίς ἀπαρνήση με. λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος κἂν δέη με σύν σοί ἀποθανεῖν οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι ὁμοίως καὶ πάντες οἱ 36* μαθηταί εἶπον. τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον

v.22 και λυπουμένοι σφοδρα ηρξάντο λεγείν αυτώ είς $^{\nu}$ εκαστός αυτών $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητί είω είμι κυρίε. **v.23** ο δε αποκρίθεις είπεν ο εμβαψας μετ έμου την $^{\nu}$ χείρα $^{\nu}$ εν τω τρυβλίω την $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χείρα $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτός με παράδωσει. **v.26** εσθιοντών δε αυτών λάβων ο τησούς τον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτόν και ευχαριστήσας $^{\mathfrak{M}}$ ευλογήσας $^{\tau,\mathcal{K},\nu}$ εκλάσεν και δους $^{\nu}$ εδίδου $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις μαθηταίς και $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν λάβετε φαίνετε τουτό εστίν το σώμα μου. **v.27** και λάβων το $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποτηρίον και ευχαριστήσας εδώκεν αυτοίς λείων πίετε εξ αυτόυ παντές. **v.28** τουτό ύαρε έστιν το αίμα μου το $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της καινής $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διαθήκης το περί πολλών εκχυνομένον εκχυνομένον εκχυνομένον είτος αφέστιν αμαρτίων. **v.29** λείω δε υμίν οτί $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μη πίω απαρτί έκ τουτού του γενηματός γεννηματός τως της αμπέλου έως της ημέρας έκεινης όταν αυτό πίνω μεθ υμών καίνον εν τη βασίλεια του πατρός μου. **v.31** τοτέ λεγεί αυτοίς ο τησούς παντές υμείς σκανδαλιόθησεσθε εν έμοι εν τη νυκτί ταυτή γεγραπταί γαρ πατάξω τον ποιμένα και διασκορπίσθησονταί διασκορπίσθησεταί της ποιμνής. **v.33** αποκρίθεις δε ο πετρός είπεν αυτώ εί καί $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντές σκανδαλιόθησονταί εν σοι είω [δε] ουδεπότε σκανδαλιόθησομαι. **v.35** λεγεί αυτώ ο πετρός καν δεη με συν όοι αποθανείν ου μη σε απαρνησωμαί απαρνησομαί $^{\tau,\mathfrak{K},\mathcal{V}}$ ομοιώς δε και παντές οι μαθηταί είπαν επίπον είπον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.36** τοτέ ερχεταί μετ αυτών ο τησούς είς χωριον λεγομένον γεθσημανί γεθσημανη $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και λεγεί τοις μαθηταίς καθίσατε αυτού εως [ου] ου $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απελθών προσευξωμαί $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκει προσευξωμαί.

γεθσημανή και λέγει τοῖς μαθηταῖς καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὖ ἀπελθὼν προσεύξωμαι έκεῖ. καὶ παραλαβών τὸν πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς ζε- 37 βεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. τότε λέγει αὐτοῖς περίλυπός 38* έστιν ή ψυχή μου έως θανάτου μείνατε δδε καί γρηγορείτε μετ' έμοῦ. καὶ προελθών μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ 39* λέγων πάτερ μου εί δυνατόν ἐστιν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο πλήν ούχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ 40 ευρίσκει αὐτούς καθεύδοντας καὶ λέγει τῷ πέτρῳ οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ. γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ 41 εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθών προσηύξατο λέγων πάτερ μου εί οὐ δύνα- 42* ται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀ΄π ἐμοῦ ἐὰν μἡ αὐτὸ πίω γενηθήτω τὸ θέλημά σου. καὶ ἐλθών εὑρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν 43* γάρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς ἀπελθών πάλιν 44* προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς 45* μαθητάς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε ίδού ήγγικεν ή ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας έγείρεσθε ἄγωμεν ίδού ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. άμαρτωλῶν. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδού ἰούδας εἶς τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολύς μετά μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσθυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων 48 ον αν φιλήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθών 49 τῷ ἰησοῦ εἶπεν χαῖρε ῥαββί καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν 50* αὐτῷ ἑταῖρε ἐφ' ὧ πάρει τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν ίησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ίδού εἶς τῶν μετὰ ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν 51 χείρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὖτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἆρχιερέως ἄφείλεν αὖτοῦ τὸ ὧτίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀπόστρεψόν 52*

 $[\]mathbf{v.38}$ τοτε λεγει αυτοις $\mathbf{0}^{\mathfrak{M}}$ ιησους $\mathbf{0}^{\mathfrak{M}}$ περιλυπος εστιν η ψυχη μου εως θανατου μεινατε ωδε και γρηγορειτε μετ εμου. **\mathbf{v.39}** και προσελθων^{\mathfrak{M}} προελθων^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} μικρον επέσεν επι προσωπον αυτου προσευχομένος και λέγων πατέρ μου ει δυνατόν εστιν παρέλθατω $^{\mathcal{V}}$ παρέλθετω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ έμου το ποτηρίον τουτο **v.42** παλιν εκ δευτερου απελθων προσηυξατο λεγων πατερ μου ει πλην ουχ ως εγω θελω αλλ ως συ. ου δυναται τουτο το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποτηριον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρελθειν απ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν μη αυτο πιω γενηθητω το **ν.43** και ελθων ευρισκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν ευρεν $^{\mathcal{V}}$ αυτους $^{\mathcal{V}}$ καθευδοντας ησαν γαρ αυτων οι οφθαλμοι βεβαρημενοι. **ν.44** και αφεις αυτους απελθων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν απελθων $^{\mathcal{V}}$ προ**v.45** τοτε ερχεται προς τους μαθητας αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σηυξατο εκ τριτου τον αυτον λογον ειπων παλιν $^{\nu}$. και λεγει αυτοις καθευδετε $[το]^{\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λοιπον και αναπαυεσθε ιδου ηγγικέν η ωρα και ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται εις χειρας αμαρτωλων. **v.50** ο δε ιησους είπεν αυτώ εταίρε εφ ο $^{\mathcal{V}}$ ω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρει τοτε προσελθοντες επεβαλον τας χειρας επι τον ιησουν και εκρατησαν αυτον. αυτω ο ιησους αποστρεψον σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την μαχαιραν σου $^{\mathcal{V}}$ εις τον τοπον αυτης παντες γαρ οι λαβοντες μαχαιραν εν μαχαιρη^ν μαχαιρα^{\mathcal{T}}, αποθανουνται^{\mathfrak{m}} απολουνται^{\mathcal{T}}, \mathcal{K} .

σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν 53* ἐν μαχαίρα ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγπῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι. 54, 55* γέλων. έκείνη τῆ ὥρα εἶπεν ὁ ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις ὡς ἐπὶ ληστὴν έξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην 56 διδάσκων εν τῷ ἱερῷ καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες 57 αὐτὸν ἔφυγον. οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς καϊάφαν 58 τὸν ἀρχιερέα ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως 59* καὶ εἰσελθών ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. άρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρ-60* τυρίαν κατά τοῦ ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν. καὶ οὐχ εῦρον καὶ πολλών ψευδομαρτύρων προσελθόντων ούχ εθρον ύστερον δέ προσελ-61 θόντες δύο ψευδομάρτυρες. εἶπον οῧτος ἔφη δύναμαι καταλῦσαι τὸν 62 ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. καὶ ἀναστὰς ό ἀρχιερεύς εἶπεν αὐτῷ οὐδὲν ἀποκρίνῃ τί οῧτοί σου καταμαρτυροῦσιν. 63* ὁ δὲ ἰησοῦς ἐσιώπα καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ ἐξορκίζω σε κατά τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπης εἰ σὰ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ 64 θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς σὰ εἶπας πλὴν λέγω ὑμῖν ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον 65* ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι ἐβλασφήμησεν τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων ἴδε νῦν 66* ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. τί ὑμῖν δοκεῖ οἱ δὲ ἀποκριθέντες 67* είπον ἔνοχος θανάτου ἐστίν. τότε ἐνέπτυσαν είς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ

v.53 η δοκεις οτι ου δυναμαι αρτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρακαλεσαι τον πατερα μου και παραστησει μοι αρτι $^{\mathcal{V}}$ πλειους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλειω $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωδεκα λεγιωνας $^{\mathcal{V}}$ λεγεωνας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγγελων. **v.55** εν εκεινη τη ωρα ειπεν ο ιησους τοις οχλοις ως επι ληστην εξηλθατε $^{\mathcal{V}}$ εξηλθετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα μαχαιρων και ξυλων συλλαβειν με καθ ημέραν προς τ, m, κ υμας τ, m, κ εκαθεζομην τ, m, κ διδασκων τ, m, κ εν τω ιέρω εκαθεζομην διδασκων διδασκ **v.59** oι δε αρχιερεις και οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρεσθυτεροι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το συνεδριον και ουκ εκρατησατε με. ολον εζητουν ψευδομαρτυριαν κατα του ιησου οπως αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ θανατωσωσιν αυτον $^{\mathfrak{m}}$. **v.60** και ουχ ευρον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλων ψευδομαρτυρων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσελθοντων ψευδομαρτυρων $^{\mathcal{V}}$ ουχ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ 26:61 υστερον δε προσελθοντες δυο $^{\mathcal{V}}$ 26:61 ψευδομαρτυρες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ουτος εφη δυναμαι καταλυσαι τον ναον του θεου και δια τριων ημερων οικοδομησαι αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ιησους εσιωπα και αποκριθεις $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο αρχιερευς ειπεν αυτω εξορκιζω σε κατα του θεου του ζωντος ινα ημιν ειπης ει συ ει ο χριστος ο υιος του θεου. **ν.65** τοτε ο αρχιερευς διερρηξεν τα ιματια αυτου λεγων οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβλασφημησεν τι ετι χρειαν εχομεν μαρτυρων ιδε νυν ηκουσατε την βλασφημιαν αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.66** ti umin dokei oi de apokoi θ entec eipan t eipon t, t enoxoc t anatou estin. εις το προσωπον αυτου και εκολαφισαν αυτον οι δε εραπισαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

έκολάφισαν αὐτόν οἱ δὲ ἐρράπισαν. λέγοντες προφήτευσον ἡμῖν χριστέ 68 τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. ὁ δὲ πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῆ αὐλῆ καὶ προσῆλ-69* θεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα καὶ σὺ ἦσθα μετὰ ἰησοῦ τοῦ γαλιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα 70*, 71* δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ καὶ οὖτος ἦν μετὰ ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο με'θ ὅρκου ὅτι οὐκ 72* οἶδα τὸν ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον τῷ 73 πέτρῳ ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εῖ καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον 74* καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἐμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ ἑήματος τοῦ 75* ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήση με καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 27 πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ ἰησοῦ ιστε θανατωσαι αὐτόν. καὶ 2* δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτὸν ποντίω πιλάτω τῷ ἡγεμόνι. τότε ἰδων ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς 3* ἀπέστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις. λέγων ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον οἱ δὲ εἶπον τί πρὸς ἡμᾶς 4* σὺ ὄψει. καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἔν τῷ ναῷ ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθών 5* ἀπήγξατο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον οὐκ ἔξεστιν βα- 6* λεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν. συμβούλιον δὲ 7 λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. τότε 8, 9 ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως καθὰ συνέταξέν 10

v.69 ο δε πετρος εξω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκαθητο εξω $^{\mathcal{V}}$ εν τη αυλη και προσηλθεν αυτω μια παιδισκη λεγουσα και συ ησθα μετα ιησου του γαλιλαιου. **\mathbf{v.70}** ο δε ηρνησατο εμπροσθεν αυτων \mathbf{m} παντων λεγων ουκ οιδα τι λεγεις. **v.71** εξελθοντα δε αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον πυλωνα ειδεν αυτον αλλη και λεγει αυτοις $^{\mathfrak{M}}$ τοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκει και $\mathcal{T}^{m,K}$ ουτος ην μετα ιησου του ναζωραιου. **v.72** και παλιν ηρνησατο μετα $\mathcal{T}^{m,K}$ ορκου **ν.74** τοτε ηρξατο καταθεματίζειν $^{m,\nu}$ καταναθεματίζειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ομνυείν οτι ουκ οιδα τον ανθρωπον. οτι ουκ οιδα τον ανθρωπον και ευθεως αλεκτωρ εφωνησεν. **v.75** και εμνησθη ο πετρος του ρηματος του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου ειρηκοτος αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι πριν αλεκτορα φωνησαι τρις απαρνηση με και εξελθων εξω **ν.2** και δησαντες αυτον απηγαγον και παρεδωκαν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποντιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκλαυσεν πικρως. **v.3** τοτε ιδων ιουδας ο παραδιδους αυτον οτι κατεκριθη μεταμεληθεις εστρεψεν $^{\mathcal{V}}$ πιλατω τω ηγεμονι. απεστρεψεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα τριακοντα αργυρια τοις αρχιερευσιν και τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρεσθυτεροις. ημαρτον παραδους αιμα αθωον οι δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι προς ημας συ οψη $^{\mathcal{V}}$ οψει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ριψας τα αργυρια εις $^{\nu}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\nu}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ναον $^{\nu}$ ναω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανεχωρησεν και απελθων απηγξατο. **ν.6** οι δε αρχιερεις λαβοντες τα αργυρια ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εξεστιν βαλειν αυτα εις τον κορβαναν επει τιμη αιματος εστιν.

11* μοι κύριος. ὁ δὲ ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμών λέγων σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἰησοῦς ἔφη 12* αὐτῷ σὺ λέγεις. καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων 13 καὶ τῶν πρεσθυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ πιλᾶτος οὐκ 14 ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐ-15 δὲ εν ρῆμα ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ 16* ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῷ δέσμιον ὂν ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον 17* ἐπίσημον λεγόμενον βαραββάν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ό πιλατος τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν βαραββαν ἢ ἰησοῦν τὸν λεγόμενον 18, 19 χριστόν. ήδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνἡ αὐτοῦ λέγουσα μηδέν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ 20 δι' αὐτόν. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσδύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα 21* αἰτήσωνται τὸν βαραββαν τὸν δὲ ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ήγεμων εἶπεν αὐτοῖς τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν οἱ δὲ εἰπον 22* βαραββάν. λέγει αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος τί οὐν ποιήσω ἰησοῦν τὸν λεγόμενον 23* χριστόν λέγουσιν αὐτῷ πάντες σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη τί γὰρ 24* κακὸν ἐποίησεν οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες σταυρωθήτω. ἰδὼν δὲ ό πιλατος ὅτι οὐδὲν ἀφελεῖ ἀλλὰ μαλλον θόρυβος γίνεται λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ 25 αἵματος τοῦ δικαίου τούτου ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς 26 εἶπεν τὸ αῗμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν βαραββαν τὸν δὲ ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυ-27 ρωθή. τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν ἰησοῦν εἰς 28* τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐκδύσαντες 29* αὐτὸν περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην. καὶ πλέξαντες στέφανον έξ

v.11 o de ihsous estabh $^{\mathcal{V}}$ esth $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ emprosden tou hgemonds kai ephrostasen auton o hgeman legan συ ει ο βασιλευς των ιουδαιων ο δε ιησους εφη αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ λεγεις. **v.12** και εν τω κατηγορεισθαι αυτον υπο των αρχιερεων και των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρεσθυτερων ουδεν απεκρινατο. **v.16** ειχον δε τοτε δεσμιον επισημον λεγομενον [ιησουν] $^{\nu}$ βαραββαν. **v.17** συνηγμενων ουν αυτων ειπεν αυτοις ο πιλατος τινα θέλετε απολύσω υμιν [ιησούν τον] $^{\nu}$ βαραββάν η ιησούν τον λεγομένον χριστόν. **\mathbf{v.21}** αποκρίθεις δε ο ηγεμων είπεν αυτοίς τινα θέλετε από των δύο απόλυσω υμίν οι δε είπαν $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαραββαν. **v.22** λεγει αυτοις ο πιλατος τι ουν ποιησω ιησουν τον λεγομενον χριστον λεγουσιν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντες $\mathbf{v.23}$ ο δε ηγεμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφη τι γαρ κακον εποιησεν οι δε περισσως εκραζον λεγοντες σταυρωθητω. **v.24** ιδων δε ο πιλατος οτι ουδεν ωφελει αλλα μαλλον θορυβος γινεται λαβων υδωρ απενιψατο τας χειρας απεναντι του οχλου λεγων αθωος ειμι απο του αιματος του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δικαιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{v.28}$ και εκδυσαντες αυτον περιεθηκαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χλαμυδα κοκκιτουτου υμεις οψεσθε. νην περιεθηκαν V αυτω V . **v.29** και πλεξαντες στεφανον εξ ακανθων επεθηκαν επι της $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κεφαλης κεφαλην τ, m, κ αυτου και καλαμον εν επι τ, m, κ την την τ, m, κ δεξιαν δεξιαν δεξιαν αυτου και γονυπετησαντες εμπροσθεν αυτου ενεπαίξαν ενεπαίζον τ, m, κ αυτω λεγοντες χαιρε βασιλευ τ, m, κ ουτω λεγοντες χαιρε βασιλευ τ, m, κ βασιλευς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των ιουδαιων.

άκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες χαίρε ὁ βασιλεῦς τῶν ἰουδαίων. καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν 30 κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ 31 έξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. έξερχόμενοι δὲ εὖρον ἄνθρωπον κυ- 32 ρηναῖον ὀνόματι σίμωνα τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον γολγοθᾶ ὅς ἐστιν λεγόμενος κρανίου 33* τόπος. ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον καὶ γευσάμενος 34* οὐκ ἤθελεν πιεῖν. σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ 35* βάλλοντες κλήρον ἵνα πληρωθή τὸ ἡηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς 36, 37 αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην οῧτός ἐστιν ἰησοῦς ὁ βασιλεῦς τῶν ίουδαίων. τότε σταυροῦνται σύν αὐτῷ δύο λησταί εἶς ἐκ δεξιῶν καὶ εἶς 38 έξ εὐωνύμων. οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες 39 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. καὶ λέγοντες ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν 40* ήμέραις οἰκοδομῶν σῶσον σεαυτόν εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων 41* καὶ πρεσθυτέρων ἔλεγον. ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι εἰ 42* βασιλεύς ἰσραήλ ἐστιν καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν ἡυσάσθω νῦν αὐτόν εἰ θέλει αὐτόν εἶπεν 43* γάρ ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ 44* ώνείδιζον αὐτῷ. ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν 45* ξως ὥρας ἐννάτης. περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ ἰησοῦς φωνῆ 46* μεγάλη λέγων ηλι ηλι λαμά σαβαχθανι τοῦτ' ἔστιν θεέ μου θεέ μου ἱνατί

v.33 και ελθοντες εις τοπον λεγομενον γολγοθα $o^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ $o\varsigma^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εστιν λεγομενος $c^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κρανιου τοπος λεγομενος V . **v.34** εδωκαν αυτω πιειν οινον V οξος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα χολης μεμιγμενον και γευσαμενος ουκ ηθελησεν $^{\mathcal{V}}$ ηθελεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιειν. **v.35** σταυρωσαντες δε αυτον διεμερισαντο τα ιματια αυτου βαλλοντες κληρον ινα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πληρωθη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ρηθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προφητου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ διεμερισαντο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $\mathsf{ta}^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ imatia $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ mou $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ eautois $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ kai $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ ent $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ tov $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ imatiomov $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ ebalov $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ klypov $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$. **v.40** και λεγοντες ο καταλυων τον ναον και εν τρισιν ημεραις οικοδομων σωσον σεαυτον ει υιος ει $\mathbf{v.41}$ ομοιως δε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} και οι αρχιερεις εμπαιζοντες του θεου $[και]^{V}$ καταβηθι απο του σταυρου. μετα των γραμματεων και πρεσβυτερων και $^{\mathfrak{m}}$ φαρισαιων $^{\mathfrak{m}}$ ελεγον. **v.42** αλλους εσωσεν εαυτον ου δυναται σωσαι ει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασιλευς ισραηλ εστιν καταβατω νυν απο του σταυρου και πιστευσομεν επ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.43** πεποίθεν επί τον θέον ρυσασθώ νυν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εί θέλει αυτον είπεν γαρ **v.44** το δ αυτο και οι λησται οι συσταυρωθεντες συν $^{\mathcal{V}}$ αυτω ωνειδιζον αυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ autw $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.45** and de ekths wras skotos egeneto epi pasan thu ghu ews wras enaths $^{m,\mathcal{V}}$ ennaths $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.46** περι δε την ενατην $^{m,\mathcal{V}}$ εννατην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ωραν ανεβοήσεν ο ιήσους φωνή μεγάλη λεγών ηλι ηλι λεμά $^{\mathcal{V}}$ λ_{μ} λ_{μ

47* με έγκατέλιπες. τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι ἠλίαν 48 φωνεί οὖτος. καὶ εὐθέως δραμών εἶς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβών σπόγγον πλή-49 σας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμω ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον 50 ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ἠλίας σώσων αὐτόν. ὁ δὲ ἰησοῦς πάλιν κράξας 51* φωνή μεγάλη ἀφήκεν τὸ πνεῦμα. καὶ ίδού τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ έσχίσθη είς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη καὶ αἱ πέτραι 52* ἐσχίσθησαν. καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κε-53 κοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη. καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. 54 ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες ἀληθῶς θεοῦ 55 υίος ην ούτος. ήσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ ἰησοῦ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ. 56* ἐν αἶς ἦν μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἡ τοῦ ἰακώβου καὶ ἰωσὴ μήτηρ 57* καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου. ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ ἁριμαθαίας τοὔνομα ἰωσήφ ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ 58* ἰησοῦ. οὖτος προσελθών τῷ πιλάτῳ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ τότε ὁ 59* πιλατος ἐκέλευσεν ἀποδοθηναι τὸ σῶμα. καὶ λαβών τὸ σῶμα ὁ ἰωσήφ 60 ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾶ. καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείω ο έλατόμησεν έν τῆ πέτρα καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῆ 61* θύρα τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. ἦν δὲ ἐκεῖ μαρία ἡ μαγδαληνή καὶ ἡ 62 ἄλλη μαριά καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. τῆ δὲ ἐπαύριον ἥτις ἐστὶν μετά τὴν παρασκευήν συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς 63 πιλατον. λέγοντες κύριε έμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζων 64* μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον έως της τρίτης ημέρας μήποτε έλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη 65* πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος ἔχετε κουστωδίαν

ν.47 τίνες δε των εκει εστηκοτων εστωτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουσαντες ελεγον οτι ηλίαν φωνει ουτος. **ν.51** και ιδου το καταπετασμα του ναου εσχισθη απ^{\mathcal{V}} εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανώθεν εως κατω εις $^{\mathcal{V}}$ δυο και η γη εσεισθη και αι πετραι εσχισθησαν. **ν.52** και τα μνημεία ανέωχθησαν και πολλά σωματά των κεκοιμημένων αγίων ηγερθησαν ηγερθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.56** εν αις ην μαρία η μαγδαληνή και μαρία η του ιακώθου και ιωσηφ $^{\mathcal{V}}$ ιωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητηρ και η μητηρ των υίων ζεβεδαίου. **ν.57** οψίας δε γενομένης ηλθέν ανθρώπος πλουσίος από αριμαθαίας τουνομά ιωσηφ ος και αυτός εμαθητεύθη $^{\mathcal{V}}$ εμαθητεύσεν τω πίλατω ητησατό το σωμά του ιησού τότε ο πίλατος εκελεύσεν απόδοθηναι το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωμά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.59** και λάβων το σωμά ο ίωσηφ ενετυλίξεν αυτό [εν] $^{\mathcal{V}}$ σίνδονι καθαρα. **ν.61** ην δε εκεί μαρίαμ $^{\mathcal{V}}$ μαρία $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η μαγδαληνή και η αλλή μαρία καθημέναι απέναντι του ταφού. **ν.64** κελεύσον ουν ασφαλίσθηναι τον ταφον εως της τρίτης ημέρας μηποτέ ελθοντές οι μαθηται αυτού νυκτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κλέψωσιν αυτόν και είπωσιν τω λάω ηγερθή από των νέκρων και εσται η εσχατή πλανη χείρων της πρώτης.

ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν 66 τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

όψε δε σαββάτων τῆ ἐπιφωσκούση εἰς μίαν σαββάτων ἦλθεν μαρία ἡ 28* μαγδαληνή καὶ ή ἄλλη μαριὰ θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδού σεισμὸς 2* έγένετο μέγας ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς έξ οὐρανοῦ προσελθών ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ 3* ίδεα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. ἀποκριθείς δὲ ὁ ἄγγελος είπεν ταῖς γυναιξίν μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς οἶδα 5 γὰρ ὅτι ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. οὐκ ἔστιν ὧδε ἠγέρθη γὰρ 6* καθώς εἶπεν δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ κύριος. καὶ ταχὺ 7 πορευθείσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ίδού προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε ἰδού εἶπον ύμιν. καὶ έξελθοῦσαι ταχύ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς 8* μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγείλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐπορεύοντο 9* άπαγγείλαι τοίς μαθηταίς αὐτοῦ καὶ ίδού ὁ ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταίς λέγων χαίρετε αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῶ. τότε λέγει αὐταῖς ὁ ἰησοῦς μἡ φοβεῖσθε ὑπάγετε 10* ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν γαλιλαίαν κάκεῖ με ὄψονται. πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες 11 είς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συ- 12 ναχθέντες μετά τῶν πρεσδυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ έδωκαν τοῖς στρατιώταις. λέγοντες εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς 13 έλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῆ τοῦτο ἐπὶ 14* τοῦ ἡγεμόνος ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οί δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν καὶ διεφημίσθη ὁ 15*

v.65 εφη δε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ο πιλατος εχετε κουστωδιαν υπαγετε ασφαλισασθε ως οιδατε. δε σαββατών τη επιφωσκούση εις μιαν σαββατών ηλθεν μαριαμ $^{\mathcal{V}}$ μαρια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η μαγδαληνή και η αλλη μαρια θεωρησαι τον ταφον. **v.2** και ιδου σεισμος εγενετο μεγας αγγελος γαρ κυριου καταβας εξ ουρανου και V προσελθων απεκυλισεν τον λιθον απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θυρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εκα**v.3** ην δε η ειδεα $^{\mathcal{V}}$ ιδεα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου ως αστραπη και το ενδυμα αυτου λευθητο επανω αυτου. κον ως $^{\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιων. **v.4** απο δε του φοβου αυτου εσεισθησαν οι τηρουντες και εγενηθησαν εγενοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως $^{\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νεκροι. **v.6** ουκ εστιν ωδε ηγερθη γαρ καθως είπεν δευτε ίδετε τον τοπον οπου εκειτο $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριος $v^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.8** και απελθουσαι $^{\mathcal{V}}$ εξελθουσαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταχυ απο του μνημειου μετα φοβου και χαρας μεγαλης εδραμον απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου. $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επορευοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απαγγειλαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαθηταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιδου ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησους υπηντησεν $^{\mathcal{V}}$ απηντησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυταις λεγων χαιρετε αι δε προσελθουσαι εκρατησαν αυτου τους ποδας και προσεκυνήσαν αυτώ. **ν.10** τοτε λεγει αυταίς ο ίησους μη φοβείσθε υπαγετε απαγγείλατε τοις αδελφοις μου ινα απελθωσιν εις την γαλιλαιαν και m εκει m κακει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ με οψονται. ακουσθη τουτο επι του ηγεμονος ημεις πεισομεν [αυτον] $^{\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και υμας αμεριμνους ποιησομεν.

16 λόγος οὖτος παρὰ ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὖ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς.

17*, 18* καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν ὁ ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ 19* καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

20* διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν καὶ ἰδού ἐγὼ

μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀμήν.

v.15 οι δε λαβοντες τα αργυρια εποιησαν ως εδιδαχθησαν και διεφημισθη ο λογος ουτος παρα ιουδαιοις μεχρι της σημερον [ημερας] $^{\mathcal{V}}$. **v.17** και ιδοντες αυτον προσεκυνησαν αυτω $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ οι δε εδιστασαν. **v.18** και προσελθων ο ιησους ελαλησεν αυτοις λεγων εδοθη μοι πασα εξουσια εν ουρανω και επι [της] $^{\mathcal{V}}$ γης. **v.19** πορευθεντες ουν $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ μαθητευσατε παντα τα εθνη βαπτιζοντες αυτους εις το ονομα του πατρος και του υιου και του αγιου πνευματος. **v.20** διδασκοντες αυτους τηρειν παντα οσα ενετειλαμην υμιν και ιδου εγω μεθ υμων ειμι πασας τας ημερας εως της συντελειας του αιωνος αυτη $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

άρχη τοῦ εὐαγγελίου ἰησοῦ χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. ὡς γέγραπται 1*, 2* έν τοῖς προφήταις ίδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. φωνὴ βοῶντος ἐν 3 τῆ ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. ἐγένετο ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῆ ἐρήμω καὶ κηρύσσων βάπτισμα 4* μετανοίας είς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ έξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ 5* ίουδαία χώρα καὶ οἱ ἱεροσολυμῖται καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἦν δὲ ἰωάν- 6* νης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. καὶ ἐκήρυσσεν λέγων ἔρ- 7 χεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου οὖ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι 8* αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίφ. καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς 9* ήμέραις ήλθεν ἰησοῦς ἀπὸ ναζαρὲτ τῆς γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ ίωάννου είς τὸν ἰορδάνην. καὶ εὐθὲως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδεν 10* σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον έπ' αὐτόν. καὶ φωνή ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγα- 11* πητός ἐν ὧ εὐδόκησα. καὶ εὐθύς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν 12 καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμε- 13* νος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν

v.1 arch tou euggyeliou ihoon criston $[uiou^{\mathcal{V}} \ \varthetaeou]^{\mathcal{V}} \ uiou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \varthetaeou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.2** καθως $^{\mathcal{V}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γεγραπται εν τω $^{\mathcal{V}}$ ησαια $^{\mathcal{V}}$ προφητη $^{\mathcal{V}}$ τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφηταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδου εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου ος κατασκευασει την οδον σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμπροσθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{v.4}$ εγενετο ιωαννης $\left[\mathbf{o}\right]^{\mathcal{V}}$ βαπτίζων εν τη ερημω και κηρυσσων βαπτισμα μετανοίας εις αφεσιν **v.5** και εξεπορευετο προς αυτον πασα η ιουδαια χωρα και οι ιεροσολυμιται παντες $^{\nu}$ και εβαπτίζοντο υπ $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ παντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω ιορδανη ποταμώ υπ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξομολογουμενοι **ν.6** και $^{\mathcal{V}}$ ην δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιωαννης ενδεδυμενος τριχας καμηλου και ζωνην δερματινην περι την οσφυν αυτου και εσθιων ακριδας και μελι αγριον. **v.8** εγω μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβαπτισα υμας εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υδατι αυτος δε βαπτισει υμας εν πνευματι αγιω. **\mathbf{v}.9** και εγενετο εν εκειναις ταις ημεραις ηλθεν ιησους απο ναζαρεθ $^{\mathcal{K}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ της γαλιλαίας και εβαπτισθη υπο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις **v.10** και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναβαινων εκ $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του υδατος τον ιορδανην υπο $^{\mathcal{V}}$ ιωαννου $^{\mathcal{V}}$. είδεν σχίζομενους τους ουράνους και το πνευμά ως $^{\mathcal{V}}$ ωσεί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περίστεραν κατάβαινον είς $^{\mathcal{V}}$ επ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον. **v.11** και φωνη εγένετο εκ των ουρανών συ ει ο υιος μου ο αγαπητός εν σοι $^{\mathcal{V}}$ ω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευδοκήσα. **v.13** και ην εκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη ερημω τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ ημερας τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πειραζομενος υπο του σατανα και ην μετα των θηριων και οι αγγελοι διηκονουν αυτω.

μετά δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν ἰωάννην ἦλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν 15 γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ λέγων ότι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετανοεῖτε 16* καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας είδεν σίμωνα και άνδρέαν τὸν άδελφὸν αὐτοῦ βάλλοντας άμ-17 φίβληστρον ἐν τῷ θαλάσση ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 18* δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐ-19* θέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβὰς ἐκεῖθεν όλίγον είδεν ιάκωβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ 20* καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθεὼς ἐκάλεσεν αὐτούς καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν 21* μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ εἰσπορεύονται εἰς καπερναούμ 22 καὶ εὐθεὼς τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. καὶ έξεπλήσσοντο έπὶ τῆ διδαχῆ αὐτοῦ ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς έξου-23* σίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ ἦν ἐν τῷ συναγωγῷ αὐτῶν 24* ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτω καὶ ἀνέκραξεν. λέγων ἔα τί ἡμῖν καὶ σοί ἰησοῦ ναζαρηνέ ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδά σε τίς εἶ ὁ ἄγιος τοῦ καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς λέγων φιμώθητι καὶ ἔξελθε έξ 26* αὐτοῦ. καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φω-27* νῆ μεγάλη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν παντές ὥστε συζητεῖν πρός αὐτοὺς λέγοντας τί ἐστιν τοῦτο τις ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὑτη ὅτι κατ' έξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει καὶ ὑπακούου-28* σιν αὐτῷ. ἐξῆλθεν δὲ ἡ ἀκοἡ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς 29* γαλιλαίας. καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰ-

v.14 μετα δε το παραδοθηναι τον ιωαννην ηλθεν ο ιησους εις την γαλιλαιαν κηρυσσων το ευαγγελιον $\operatorname{ths}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ basileias $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ tou Jeou. **v.16** kai^V peripatan $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ parayan det decided the dalassan της γαλιλαίας είδεν σίμωνα και ανδρέαν τον αδέλφον αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathfrak{M}}$ σίμωνος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αμφίβαλλοντας $^{\mathcal{V}}$ βαλλοντας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμφίβληστρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη θαλασσή ήσαν γαρ αλίεις. **ν.18** και εύθυς $^{\mathcal{V}}$ εύθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφεντες τα δικτυα αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηκολουθησαν αυτω. **v.19** και προβας εκειθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ολιγον ειδεν ιακωβον τον του ζεβεδαιου και ιωαννην τον αδελφον αυτου και αυτους εν τω πλοιω καταρτίζοντας τα **v.20** και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκαλέσεν αυτους και αφέντες τον πατέρα αυτών ζεδεδαίον εν τω πλοιω μετα των μισθωτων απηλθον οπισω αυτου. **v.21** και εισπορευονται εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις σαββασιν εισελθων εις την συναγωγην εδιδασκεν. **v.23** και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ην εν τη συναγωγη αυτων ανθρωπος εν πνευματι ακαθαρτω και ανεκραξεν. γων εα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι ημιν και σοι ιησου ναζαρηνε ηλθες απολεσαι ημας οιδα σε τις ει ο αγιος του θεου. **v.26** και σπαραξαν αυτον το πνευμα το ακαθαρτον και φωνησαν κραξαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φωνη μεγαλη εξηλθεν εξ αυτου. **v.27** και εθαμβηθησαν απαντες παντες συζητειν προς εαυτους αυτους αυτους τις τουτο τις τ , διδαχη τ , διδαχη τ , καινη αυτη τ , στι τουτο τις τουτο τις τ , διδαχη τ , διδαχη τ , καινη αυτη τ , στι τουτο τις τουτο τις τ , διδαχη τ , διδαχη τ , καινη αυτη τ , καινη εξουσιαν και τοις πνευμασι $^{\mathcal{V}}$ πνευμασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις ακαθαρτοις επιτασσει και υπακουουσιν αυτω. **v.28** και^ν εξηλθεν δε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η ακοη αυτου ευθυς πανταχου V εις ολην την περιχωρον της γαλιλαιας. **v.29** και ευθυς V ευθεως $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ της συναγωγης εξελθοντες ηλθον εις την οικιαν σιμωνος και ανδρεου μετα ιακωβου και ιωαννου.

κίαν σίμωνος καὶ ἀνδρέου μετὰ ἰακώβου καὶ ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ 30* σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα καὶ εὐθὲως λέγουσιν αὐτῶ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθών ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός αὐτῆς καὶ ἀφῆκεν 31* αὐτὴν ὁ πυρετός εὐθὲως καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ὀψίας δὲ γενομένης ὅτε 32 έδυ ὁ ήλιος ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. 33* καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ δαιμό- 34 νια πολλά έξέβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια ὅτι ἤδεισαν αὐτόν. καὶ πρωΐ ἔννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον 35* κάκεῖ προσηύχετο. καὶ κατεδίωξάν αὐτὸν ὁ σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. 36* καὶ εὖροντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέγει 37*, 38* αὐτοῖς ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις ἵνα κάκεῖ κηρύξω εἰς τοῦτο γάρ έξελήλυθα. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην 39* τὴν γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λε- 40* πρός παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλης δύνασαί με καθαρίσαι. ὁ δὲ ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν 41* χείρα ήψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ θέλω καθαρίσθητι. καὶ εἰπόντος 42* αὐτοῦ εὐθὲως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβρι- 43* μησάμενος αὐτῷ εὐθὲως ἐξέβαλεν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτῷ ὅρα μηδενὶ 44* μηδέν εἴπης ἀλλ ὕπαγε σεαυτὸν δείξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ 45* έξελθών ἤρξατο κηρύσσειν πολλά καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις

v.30 η δε πενθερα σιμωνος κατεκειτο πυρεσσουσα και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγουσιν αυτω περι αυτης. **v.31** και προσελθων ηγειρεν αυτην κρατησας της χειρος αυτης $\mathcal{T}^{m,K}$ και αφηκεν αυτην ο πυρετος ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και διηκονει αυτοις. **v.33** και ην ολη η πολις ολη επισυνηγμένη ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς την θυραν. **v.35** και πρωι εννυχα εννυχον λίαν αναστας εξηλθέν και απήλθεν είς έρη**v.36** και κατεδιωξεν $^{\mathcal{V}}$ κατεδιωξαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιμων και οι μον τοπον κακει προσηυχετο. **v.37** kai euron $^{\mathcal{V}}$ eurontes $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ auton kai $^{\mathcal{V}}$ degousin auto oti pantes zhtousin $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ se **v.38** και λεγει αυτοις αγωμεν αλλαχου $^{\nu}$ εις τας εχομενας κωμοπολεις ινα και $^{m,\nu}$ εκει $^{m,\nu}$ κακει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κηρυξω εις τουτο γαρ εξηλθον $^{\mathcal{V}}$ εξεληλυθα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.39** και ηλθεν $^{\mathcal{V}}$ ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κηρυσσων εις $^{\mathcal{V}}$ $\mathrm{en}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tas $\mathrm{tas}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ sunagoras $\mathrm{tas}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ sunagoras sunagoras $\mathrm{tas}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ auton eig odgn thn yadidaian kai ta daimonia **v.40** και ερχεται προς αυτον λεπρος παρακαλων αυτον $[και^{\mathcal{V}}$ γονυπετων] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γονυπετων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και λεγων αυτω οτι εαν θελης δυνασαι με καθαρισαι. **v.41** και $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους σπλαγχνισθείς εκτείνας την χείρα ηψατο αυτού ηψατο και λεύει αυτώ θέλω $\mathbf{v.42}$ και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ειποντος $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ απηλθεν απ αυτου η λεπρα **v.43** και εμβριμησαμενός αυτώ ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεώς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξεβάλεν αυτόν. λεγει αυτώ ορα μηδενι μηδεν ειπης αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαγε σεαυτον δείξον τω ιερει και προσενεγκε περι του καθαρισμού σου α προσεταξέν μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις μαρτυρίον αυτοίς. ηρξατο κηρυσσειν πολλα και διαφημιζειν τον λογον ωστε μηκετι αυτον δυνασθαι φανερως εις πολιν εισελθειν αλλ εξω επ $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερημοις τοποις ην και ηρχοντο προς αυτον παντοθεν $^{\mathcal{V}}$ πανταχοθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ην και ήρχοντο πρός αὐτὸν πανταχόθεν.

καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς καπερναούμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς 2* οἶκον ἐστίν. καὶ εὐθὲως συνήχθησαν πολλοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ 3* τὰ πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς 4* αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ην καὶ έξορύξαντες χαλῶσιν τὸν κράββατον ἐφ' ὧ ὁ παραλυτικὸς κατέ-5* κειτο. ἰδών δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ τέκνον 6 ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. ήσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ 7* καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. τί οῧτος οὕτως 8* λαλεῖ βλασφημίας τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἶς ὁ θεός. καὶ εύθέως ἐπιγνούς ὁ ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται 9* ἐν ἑαυτοῖς εἶπεν αὐτοῖς τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί έστιν εύκοπώτερον είπεῖν τῷ παραλυτικῷ ἀφέωνταί σοί αἱ ἁμαρτίαι ἢ 10* είπεῖν ἔγειραι καὶ ἄρον σου τὸν κράββατον καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ είδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας 11* λέγει τῷ παραλυτικῷ. σοὶ λέγω ἔγειραι καὶ ἄρον τὸν κράββατον σου καὶ 12* ὕπαγε είς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη εὐθὲως καὶ ἄρας τὸν κράββατον έξηλθεν έναντίον πάντων ὥστε έξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν 13 λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν. καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θά-14 λασσαν καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ παράγων είδεν λευίν τὸν τοῦ ἁλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον καὶ λέ-15* γει αὐτῷ ἀκολούθει μοι καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγενέτο ἐν

v.1 και εισελθων παλιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εισηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν $^{\mathfrak{M}}$ εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δι ημερων και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηκουσθη οτι εν $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οικω $^{\mathcal{V}}$ οικω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν. **v.2** και ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνηχθησαν πολλοι ωστε μηκετι χωρειν μηδε τα προς την θυραν και ελαλει αυτοις τον λογον. **ν.3** και ερχονται φεροντες $^{\mathcal{V}}$ προς αυτον παραλυτικον φεροντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιρομένον υπο τεσσαρών. **\mathbf{v.4}** και μη δυναμενοι προσενεγκαι $^{\mathcal{V}}$ προσεγγισαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ δια τον όχλον απέστεγασαν την στέγην όπου ην και εξορυξαντες χαλωσι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον κραβαττον $^{\mathcal{V}}$ οπου $^{\mathcal{V}}$ κραββατον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο παραλυτικός κατέκειτο. $\mathbf{v.5}$ και $^{\mathcal{V}}$ ιδων δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ιησούς την πιστίν αυτών λεγεί τω παραλυτικώ τέκνον αφιενται $^{\mathcal{V}}$ αφεωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathcal{V}}$ σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αι αμαρτιαι σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. βλασφημιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις δυναται αφιεναι αμαρτιας ει μη εις ο θεος. **v.8** και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιγνους ο ιησους τω πνευματι αυτου οτι ουτως αυτοι $^{\mathfrak{M}}$ διαλογιζονται εν εαυτοις λεγει $^{\mathcal{V}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις τι ταυτα διαλογιζεσθε εν ταις καρδιαις υμων. **ν.9** τι εστιν ευκοπωτερον ειπειν τω παραλυτικω αφιενται $^{\mathcal{V}}$ αφεωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αι αμαρτιαι η ειπειν εγειρε $^{\mathcal{V}}$ εγειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και αρον σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ton krabatton $\sigma ou^{\mathcal{V}}$ krabbaton σw krabbaton kai peripatei. **v.10** ινα δε ειδητε οτι εξουσιαν εχει ο υιος τον κραβαττον' σου' κραβατον' και περιπατει. **v.10** ινα δε είδητε οτι εξουσίαν έχει ο υίος του ανθρωπου αφιεναι αμαρτίας επί της γης αμαρτίας λεγεί τω παραλυτικώ. **v.11** σοι λεγω εγείρε εγείραι $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρόν τον κραβατίον κραβατίον σου και υπαγε είς τον οίκον σου. **v.12** και ηγερθη ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ αρας τον κραβαττον $^{\mathcal{V}}$ κραββατον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηλθεν εμπροσθεν $^{\mathcal{V}}$ εναντιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντων ωστε εξιστασθαι παντας και δοξαζειν τον θεον λεγοντας οτι ουδεποτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτως ουδεποτε V ειδομεν.

τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοί συνανέκειντο τὧ ίησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἦσαν γὰρ πολλοί καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἰδόντες 16* αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ τι ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει. άκούσας ὁ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ άλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους άλλὰ ἁμαρτωλούς είς μετάνοιαν. καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ τῶν φαρισαίων νη- 18* στεύοντες καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οί τῶν φαρισαίων νηστεύουσιν οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν. καὶ 19* εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς μὴ δύνανται οἱ υἱοἱ τοῦ νυμφῶνος ἐν ῷ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν ὅσον χρόνον μεθ" ἑαυτῶν ἔχουσιν τὸν νυμφίον οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' 20* αὐτῶν ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραῖς. καὶ 21* ούδεις ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱμάτίω παλαιῷ εἰ δὲ μή αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ και χεῖρον σχίσμα καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς εἰ δὲ μή 22* ρήσσει ο οίνος ο νέος τους άσκους και ο οίνος έκχειται και οι άσκοί ἀπόλοῦνται ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς βλητέον. καὶ ἐγένετο 23* παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων καὶ ἤρξαντο οί μαθηταί αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. καὶ οἱ φαρισαῖοι 24* ἔλεγον αὐτῷ ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν. καὶ αὐτὸς 25*

v.15 και γινεται $^{\mathcal{V}}$ εγενετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατακεισθαι αυτον εν τη οικία αυτου και πολλοι τελωναι και αμαρτωλοι συνανεκειντο τω ιησου και τοις μαθηταις αυτου ησαν γαρ πολλοι και ηκολουθουν ηκολουθησαν τ, m, κ αυτω. **v.16** και οι γραμματεις των φαρισαιων και τ, m, κ οι τ, m, κ φαρισαιοι τ, m, κ ιδοντες οτι αυτον τ, m, κ εσθιει εσθιοντα τ, m, κ μετα των τελωνων τ, m, κ και τ, m, κ αμαρτωλων και $^{\nu}$ τελωνων $^{\nu}$ ελεγον τοις μαθηταις αυτου τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιει και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πινει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.17** και ακουσας ο ιησους λεγει αυτοις $[\text{oti}]^{\mathcal{V}}$ ου χρειαν εχουσιν οι ισχυοντες ιατρου αλλ οι κακως εχοντες ουκ ηλθον καλεσαι δικαιους αλλα αμαρτωλους εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετανοιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** και ησαν οι μαθηται ιωαννου και οι φαρισαιοι $^{\mathcal{V}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαρισαιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νηστευοντες και ερχονται και λεγουσιν αυτω δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι μαθηται ιωαννου και οι μαθηται $^{\mathcal{V}}$ των φαρισαιων νηστευουσιν οι δε σοι μαθηται ου νηστευουσιν. **v.19** και ειπεν αυτοις ο ιησους μη δυνανται οι υιοι tou numpanos en ω o numpios met autan estin nhsteuein oson cronon me $\theta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eautan $\mathcal{T}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ecousin **v.20** ελευσονται δε ημεραι σταν απαρθη απ αυτον νυμφιον μετ $^{\nu}$ αυτων $^{\nu}$ ου δυνανται νηστευειν. των ο υυμφιος και τοτε υηστευσουσιν εν εκεινη $^{\mathcal{V}}$ εκειναις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{V}}$ ταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημερα $^{\mathcal{V}}$ ημεραις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.21** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδεις επιβλημα ρακους αγναφου επιραπτει $^{\mathcal{V}}$ επιρραπτει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι ιματιον $^{\mathcal{V}}$ ιματιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλαιον $^{\mathcal{V}}$ παλαιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει δε μη αιρει το πληρωμα απ $^{\mathcal{V}}$ αυτου το καινον του παλαιου και χειρον σχισμα **v.22** και ουδεις βαλλει οινον νεον εις ασκους παλαιους ει δε μη ρηξει V ρησσει $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο οινος $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους ασκους και ο οινος απολλυται $^{\mathcal{V}}$ εκχειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οι ασκοι απολουνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα οινον νεον εις ασκους καινους βλητεον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.23** και εγενετο παραπορευεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον εν τοις σαββασιν παραπορευεσθαι $^{\nu}$ δια των σποριμών και ηρξαντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι μαθηται αυτου ηρξαντο $^{\nu}$ οδον ποιείν τιλλοντές τους σταχύας. **v.24** και οι φαρισαίοι έλεγον αυτώ ίδε τι ποιουσίν έν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις σαββασιν ο ουκ εξεστιν.

ἔλεγεν αὐτοῖς οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν δαβίδ ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ 26* ἐπείνασεν αὐτός καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἀβιαθὰρ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ 27* οὖσιν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο οὐχ ὁ 28 ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξη-3 2 ραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν 3* θεραπεύσει αὐτόν ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ 4* τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα ἐγεῖραι εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι 5* ή ἀποκτείναι οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς συλλυπούμενος ἐπὶ τῆ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ 6* ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. καὶ ἐξελθόντες οἱ φαρισαῖοι εὐθὲως μετὰ τῶν ἡρφ-7* διανῶν συμβούλιον ἐποίουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. ό ἰησοῦς ἀνεχώρησεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πολύ πλήθος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῶ καὶ ἀπὸ τῆς ἰουκαὶ ἀπὸ ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ ίορδάνου καὶ οἱ περὶ τύρον καὶ σιδῶνα πληθος πολύ ἀκούσαντες ὅσα 9 ἐποίει ἢλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιά-10 ριον προσκαρτερή αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μή θλίβωσιν αὐτόν. πολλούς γὰρ ἐθεράπευσεν ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον 11* μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει προσέπι-

v.25 και λεγει^V αυτος $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελεγεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ουδεποτε ανεγνωτε τι εποιησεν δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{T,\mathcal{K}}$ στε χρειαν εσχεν και επεινασεν αυτος και οι μετ αυτου. **v.26** πως εισηλθεν εις τον οικον του θεου επι αβιαθαρ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αρχιερεως και τους αρτους της προθεσεως εφαγεν ους ουκ εξεστιν φαγειν ει μη τους $^{\mathcal{V}}$ $\cos^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ iereis $^{\mathcal{V}}$ iereusin $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai edwken kai tois sun autw ousin. **v.27** kai edegen autois to sabbaτον δια τον ανθρωπον εγενετο και νουχ ο ανθρωπος δια το σαββατον. 3 ν.3 και λεγει τω ανθρωπω τω εξηραμμενην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχοντι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την ξηραν $^{\mathcal{V}}$ χειρα εχοντι $^{\mathcal{V}}$ εγειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το μεσον. λεγει αυτοις εξεστιν τοις σαββασιν αγαθον $^{\mathcal{V}}$ ποιησαι $^{\mathcal{V}}$ αγαθοποιησαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η κακοποιησαι ψυχην σωσαι η αποκτειναι οι δε εσιωπων. **ν.5** και περιβλεψαμενος αυτους μετ οργης συλλυπουμενος επι τη πωρωσει της καρδιας αυτων λεγει τω ανθρωπω εκτεινον την χειρα σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εξετεινεν και απεκατεσταθη $^{\mathcal{V}}$ αποκατεσταθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η χειρ αυτου υγιης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.6** και εξελθοντες οι φαρισαιοι ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα των ηρωδιανών συμβουλιον εδιδουν εποιουν εποιουν κατ αυτου όπως **v.7** και ο ιησους ανεχωρησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα των μαθητων αυτου ανεχωρησεν $^{\mathcal{V}}$ προς αυτον απολεσωσιν. την θαλασσαν και πολυ πληθος απο της γαλιλαίας [ηκολουθησεν] $^{\mathcal{V}}$ ηκολουθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και **v.8** και απο ιεροσολυμων και απο της ιδουμαιας και περαν του ιορδανου και οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι τυρον και σιδωνα πληθος πολυ ακουοντες $^{\mathcal{V}}$ ακουσαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οσα εποιει ηλθον προς αυτον.

πτεν αὐτῷ καὶ ἔκραζεν λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ πολλὰ 12* έπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσιν. καὶ ἀναβαίνει είς 13 τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ὧσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κη- 14* ρύσσειν. καὶ ἔχειν έξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ 15* δαιμόνια. καὶ ἐπέθηκεν τῷ σίμωνι ὄνομα πέτρον. καὶ ἰάκωβον τὸν τοῦ 16*, 17* ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς όνόματα βοανεργές ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς. καὶ ἀνδρέαν καὶ φίλιππον 18* καὶ βαρθολομαῖον καὶ ματθαῖον καὶ θωμᾶν καὶ ἰάκωβον τὸν τοῦ ἑλφαίου καὶ θαδδαῖον καὶ σίμωνα τὸν κανανίτην. καὶ ἰούδαν ἰσκαριώτην 19* δς καὶ παρέδωκεν αὐτόν καὶ ἔρχονται εἴς οἶκον. καὶ συνέρχεται πάλιν 20 ὄχλος ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες 21 οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. καὶ οἱ 22 γραμματεῖς οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι βεελζεβοὺλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκα- 23 λεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν. καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ οὐ δύναται 24 σταθηναι ή βασιλεία ἐκείνη. καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθη οὐ δύ- 25* ναται σταθήναι ή οἰκία ἐκείνη. καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ 26* μεμερίσται οὐ δύναται σταθηναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐ δύναται οὐδεὶς 27* τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθών εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήση καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ἀμὴν 28* λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ βλασφημίαι ὅσας ἄν βλασφημήσωσιν. ὅς δ' ἄν βλασφημήση 29*

 $[\]mathbf{v.11}$ και τα πνευματα τα ακαθαρτα οταν αυτον εθεωρουν $^{\mathcal{V}}$ εθεωρει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσεπιπτον $^{\mathcal{V}}$ προσεπιπτεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ και εκράζον $^{\mathcal{V}}$ εκράζεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντές $^{\mathcal{V}}$ λεγοντά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι συ εί ο υίος του θέου. **v.12** και πολλα επετιμα αυτοις ινα μη αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ φανερον αυτον $^{\mathfrak{M}}$ ποιησωσιν. σεν δωδεκα $[ous^{V} και^{V}$ αποστολους vu ωνομασεν $]^{V}$ ινα ωσιν μετ αυτου και ινα αποστελλη αυτους κηρυσσειν. **V.15** και εχειν εξουσιαν θεραπευειν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νοσους $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκδαλλειν **v.16** [και $^{\mathcal{V}}$ εποιησεν $^{\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{V}}$ δωδεκα] $^{\mathcal{V}}$ και επεθηκεν ονομα $^{\mathcal{V}}$ τω σιμωνι ονομα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα δαιμονια. **v.17** και ιακωβον τον του ζεβεδαιου και ιωαννην τον αδελφον του ιακωβου και επεθηκεν autois $^{\mathcal{V}}$ ovolata" ovolata $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ boanhoyes $^{\mathcal{V}}$ boanefyes $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ o estin uioi bronths. δρεαν και φιλιππον και βαρθολομαιον και μαθθαιον $^{\mathcal{V}}$ ματθαιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και θωμαν και ιακωβον τον του αλφαιου και θαδδαιον και σιμωνα τον καναναιον $^{\mathcal{V}}$ κανανιτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.19** και ιουδαν ισκαριωθ V ισκαριωτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος και παρεδωκεν αυτον. **v.25** και εαν οικία εφ εαυτην μερισθη ου δυνησεται $^{\mathcal{V}}$ δυναται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σταθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η οικια εκείνη σταθηναι $^{\mathcal{V}}$. **v.26** και εί ο σατανάς ανέστη εφ εαυτον και εμερισθη $^{\mathcal{V}}$ μεμερισται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου δυναται στηναι $^{\mathcal{V}}$ σταθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα τέλος έχει. **v.27** αλλ $^{\mathcal{V}}$ ου δυναται $^{\mathcal{T},\mathcal{M},\mathcal{K}}$ ουδείς δυναται $^{\mathfrak{M}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σκεύη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είσελθων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς την οικιαν του $^{\nu}$ ισχυρου $^{\nu}$ εισελθων $^{\nu}$ τα $^{\nu}$ σκευη $^{\nu}$ αυτου διαρπασαι εαν μη πρωτον τον ισχυρον δηση και τοτε την οικίαν αυτου διαρπαση $^{\mathfrak{M}}$ διαρπασει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.28** αμην λεγω υμίν οτι παντα αφεθησεται τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτηματα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις υιοις των ανθρωπων τα $^{\mathcal{V}}$ αμαρτηματα $^{\mathcal{V}}$ και αι $^{\mathcal{V}}$ βλασφημιαι οσα $^{\mathcal{V}}$ οσας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\epsilon \alpha v^{\mathcal{V}} \alpha v^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βλασφημησωσιν.

είς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον οὐκ ἔχει ἄφεσιν είς τὸν αἰῶνα ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν 30, 31* αἰωνίου κρίσεως. ὅτι ἔλεγον πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. ἔρχονται οῦν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν 32* φωνοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτὸν εἶπον δὲ αὐτῷ ἰδού ἡ 33* μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀπεκριθη αὐτοῖς 34* λέγων τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἡ οἱ ἀδελφοί μου. καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελ-35* φοί μου. ὂς γὰρ ἄν ποιήση τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ οὖτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφἡ μου καὶ μήτηρ ἐστίν.

4* καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὅχλος πολύς ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῆ 2 θαλάσση καὶ πᾶς ὁ ὅχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῷ διδαχῷ 3*, 4* αὐτοῦ. ἀκούετε ἰδού ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ τοῦ 5* οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτό. ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν καὶ εὐθὲως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος 6* γῆς. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν 7 ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας καὶ ἀνέβησαν αὶ ἄκανθαι 8* καὶ συνέπνιξαν αὐτό καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόντα καὶ 9* ἔφερεν ἕν τριάκοντα καὶ ἕν ἑξήκοντα καὶ ἕν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὃ

v.29 ος δ αν βλασφημηση εις το πνευμα το αγιον ουκ εχει αφεσιν εις τον αιωνα αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενοχος εστιν αιωνιου αμαρτηματος $^{\mathcal{V}}$ κρισεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** ερχονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ερχεται $^{\nu}$ η μητηρ αυτου και οι $^{\nu}$ αδελφοι $^{\nu}$ αυτου $^{\nu}$ και $^{\nu}$ εξω στηκοντες $^{\nu}$ εστωτες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεστειλαν προς αυτον καλουντες $^{\mathcal{V}}$ φωνουντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον. **v.32** και εκαθητο οχλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι αυτον οχλος $^{\mathcal{V}}$ και εκαθητο οχλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι αυτον οχλος $^{\mathcal{V}}$ και εκαθητο οχλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον οχλος $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{W}}$ αυτον είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ίδου η μητηρ σου και οι αδελφοι σου $^{\mathcal{M}}$ και $^{\mathcal{M}}$ αδελφαι $^{\mathcal{M}}$ σου $[και^{\mathcal{V}} αι^{\mathcal{V}} αδελφαι^{\mathcal{V}} σου]^{\mathcal{V}}$ εξω ζητουσιν σε. **v.33** και αποκριθεις απεκριθη^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K}} αυτοις λεγει λεγων^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K}} τις εστιν η μητηρ μου και $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T}$, \mathfrak{m} , \mathcal{K} </sub> οι αδελφοι $[μου]^{\mathcal{V}}$ μου $^{\mathcal{T}$, \mathfrak{m} , \mathcal{K} </sup>. **v.34** και περιβλεψαμενος κυκλω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους περι αυτον κυκλω $^{\mathcal{V}}$ καθημενους λεγει ιδε η μητηρ μου και οι αδελφοι μου. **v.35** ος $[\text{gar}]^{\mathcal{V}}$ $\text{gar}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ an poihsh to Jelhha tou Jeou outos adelhos mou kai adelhoh mou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai mhthr **4 v.1** και παλιν ηρξατο διδασκειν παρα την θαλασσαν και συναγεται V συνηχθη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτον οχλος πλειστος $^{\mathcal{V}}$ πολυς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωστε αυτον εμβαντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλοιον εμβαντα $^{\mathcal{V}}$ καθησθαι en th Jalassh kai pas o oclos pros thn Jalassan epi ths ghs hsan' $\text{hn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}.$ εξηλθεν ο σπειρων του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σπειραι. **v.4** και εγενετο εν τω σπειρειν ο μεν επεσεν παρα την οδον και ηλθεν τα πετεινα του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουρανου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και κατεφαγεν αυτο. **v.5** και $^{\mathcal{V}}$ αλλο δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επεσεν επι το πετρωδες όπου ουκ είχεν την πολλην και εύθυς εύθεως τ, m, κ εξανετείλεν δια το μη έχειν βαθός της. **ν.6** και οτε ανετείλεν σ^{ν} ηλίος ηλίου σ^{ν} ηλίου σ^{ν} ηλίου ανατείλαντος σ^{ν} εκαυματίσθη και δια το μη εχειν ρίζαν εξηρανθη. **ν.8** και αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επέσεν εις την γην την καλην και εδιδού καρπον αναβαινοντα και αυξανομενα αυξανοντα $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εφερεν εν τριακοντα και εν εξηκοντα και εν εκατον. **v.9** kai eleyen os^V exei V autois $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ o $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ exwi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ wta akouein akouetw.

ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας ἠρώτησαν αὐτὸν 10* οί περί αὐτὸν σύν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὑμῖν 11* δέδοται γνώναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐκείνοις δὲ τοῖς έξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται. ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ 12* ἴδωσιν καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῆ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. καὶ λέγει αὐτοῖς οὐκ οἴδατε τὴν 13 παραβολήν ταύτην καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε. ὁ σπείρων 14 τὸν λόγον σπείρει. οὖτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται 15* ό λόγος καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὲως ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ οῧτοί εἰσιν ὁμοίως 16* οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὲως μετά χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν. καί οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς 17* άλλὰ πρόσκαιροί είσιν εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὲως σκανδαλίζονται. καὶ οὖτοί εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι 18* ούτοί είσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες. καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου 19* καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὖτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν 20* γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν εν τριάκοντα καὶ εν εξήκοντα καὶ εν εκατόν. καὶ 21* ἔλεγεν αὐτοῖς μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῆ. οὐ γάρ ἐστιν τί κρυπτὸν ὁ ἐὰν 22* μή φανερωθή οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα είς φανερόν ἔλθη. εἴ 23 τις ἔχει ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς βλέπετε τί ἀκούετε 24*

v.10 και $^{\mathcal{V}}$ στε δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγένετο καταμονάς πρώτων $^{\mathcal{V}}$ πρώτησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτόν οι πέρι αυτόν συν τοις δωδεκα τας $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραβολας $^{\mathcal{V}}$ παραβολην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.11** και ελεγεν αυτοις υμιν δεδοται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νωναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το μυστηριον δεδοται $^{\mathcal{V}}$ της βασιλειας του θεου εκεινοις δε τοις εξω εν παραβολαις τα παντα γινεται. **ν.12** ινα βλεποντες βλεπωσιν και μη ιδωσιν και ακουοντες ακουωσιν και μη συνιωσιν μηποτε επιστρεψωσιν και αφεθη αυτοις τα $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτηματα $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.15** ουτοι δε εισιν οι παρα την οδον οπου σπειρεται ο λογος και οταν ακουσωσιν ευθυς ευθεως $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερχεται ο σατανας και αιρει τον λογον τον εσπαρμενον εις αυτους εν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταις $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδιαις $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** και ουτοι εισιν ομοιως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι επι τα πετρωδη σπειρομενοι οι οταν ακουσωσιν τον λογον ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθέως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα χαρας λαμβανουσιν αυτον. **v.17** και ουκ εχουσιν ριζαν εν εαυτοις αλλα προσκαιροι εισιν ειτα γενομενης θλιψεως η διωγμου δια τον λογον ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σκανδαλιζονται. αλλοι $^{\mathcal{V}}$ ουτοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισιν οι εις τας ακανθας σπειρομενοι Αουτοι $^{\mathcal{T}}$ Αεισιν $^{\mathcal{T}}$ οι τον λογον ακουσαντες $^{\mathcal{V}}$ ακουοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.19** και αι μεριμναι του αιωνος τουτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και η απατή του πλουτου και αι περι τα λοιπα επιθυμιαι εισπορευομεναι συμπνιγουσιν τον λογον και ακαρπος γινεται. ουτοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισιν οι επι την γην την καλην σπαρεντες οιτινες ακουουσιν τον λογον και παραδεχονται **v.21** και ελεγεν αυτοις μητι και καρποφορουσιν εν τριακοντα και εν εξηκοντα και εν εκατον. ερχεται $^{\mathcal{V}}$ ο λυχνος ερχεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα υπο τον μοδιον τεθη η υπο την κλινην ουχ ινα επι την λυχνιαν $te\theta\eta^{\mathcal{V}}$ epite $\theta\eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.22** ou gar estin $ti^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ krupton $0^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ean ti in ti ganerwhy oude energy to αποκρυφον αλλ ινα ελθη $^{\mathcal{V}}$ εις φανερον ελθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** και ελεγεν αυτοις βλεπετε τι ακουετε εν ω μετρω μετρειτε μετρηθησεται υμιν και προστεθησεται υμιν τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

έν φ μέτρφ μετρείτε μετρηθήσεται ύμιν καί προστεθήσεται ύμιν τοίς 25* ἀκούουσιν. ὂς γὰρ ἄν ἔχῃ δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὃς οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει 26* ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἔλεγεν οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς 27* ἐάν ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθεύδη καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν 28* αὐτός. αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον εἶτα στάχυν εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός εὐθέως ἀποστέλλει 30* τὸ δρέπανον ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. καὶ ἔλεγεν τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν 31* βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ ἐν ποὶα παραβολῆ παραβάλωμεν αὐτὴν. ὡς κόκκω σινάπεως ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων 32* ἐστίν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους ὥστε δύνασθαι ὑπὸ 33* τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθώς ἠδύναντο ἀκούειν. 34* χωρίς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 35 ἐπέλυεν πάντα. καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρα ὀψίας γενομένης 36* διέλθωμεν είς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν 37* ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαίλαψ ἀνέμου μεγάλη τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοίον ὥστε αὐτό 38* ἤδη γεμίζεσθαι. καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῷ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ διδάσκαλε οὐ μέλει 39 σοι ὅτι ἀπολλύμεθα. καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσση σιώπα πεφίμωσο καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη

v.25 ος γαρ εχει $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοθησεται αυτω και ος ουκ εχει και ο εχει αρθησεται απ αυτου. **v.26** και ελέγεν ουτως έστιν η βασιλεία του θέου ως έαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρώπος βαλή τον σπορον έπι της **ν.27** και καθευδη και εγειρηται νυκτα και ημεραν και ο σπορος βλαστα $^{\mathcal{V}}$ βλαστανη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μηκυνηται ως ουκ οιδεν αυτος. **ν.28** αυτοματη γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η γη καρποφορει πρωτον χορτον ειτα σταχυν ειτα $^{\mathcal{V}}$ πληρης" πληρη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιτον εν τω σταχυι. **v.29** σταν δε παραδοι $^{\mathcal{V}}$ παραδω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο καρπος ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστελλει το δρεπανον οτι παρεστηκέν ο θερισμός. **v.30** και έλεγεν πως $^{\mathcal{V}}$ $tini^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ομοιωσωμέν την βασιλείαν του θέου η εν $tini^{\mathcal{V}}$ ποια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραβολη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραβαλωμέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτην παραβολη $^{\mathcal{V}}$ θωμεν $^{\mathcal{V}}$. **v.31** ως κοκκον $^{\mathfrak{m}}$ κοκκω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ σιναπέως ος σταν σπαρη επί της γης μικροτερον^ν ον^ν μικροτερος $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ παντών των σπερματών εστιν $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ των επί της γης. **v.32** και όταν σπαρη αναβαίνει και γινεται μείζον $^{\mathcal{V}}$ παντών των λαχανών μείζων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ποιεί κλαδούς μεγαλούς ωστε δυνασθαί υπο την σκίαν αυτού τα πετείνα του ουράνου κατασκήνουν. **v.33** και τοιαυταίς παραβολαίς πολλαις ελαλει αυτοις τον λογον καθως εδυναντο $^{\mathfrak{m}}$ ηδυναντο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ακουείν. **v.34** χωρις δε παραβολης ουκ ελαλει αυτοις κατ ιδιαν δε τοις ιδιοις $^{\mathcal{V}}$ μαθηταις αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επελυεν παντα. τον οχλον παραλαμβανουσιν αυτον ως ην εν τω πλοιω και αλλα πλοια $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλοιαρια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην μετ **v.37** και γινεται λαιλαπς ανεμου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγαλη ανεμου $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ τα δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυματα επεβαλλεν εις το πλοιον ωστε αυτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηδη γεμιζεσθαι το $^{\mathcal{V}}$ πλοιον $^{\mathcal{V}}$. **v.38** και ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος ην $^{\mathcal{V}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη πρυμνη επι το προσκεφαλαιον καθευδων και εγειρουσιν $^{\mathcal{V}}$ διεγειρουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον και λεγουσιν αυτω διδασκαλε ου μελει σοι οτι απολλυμεθα.

μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί δειλοί ἐστε οὕτως πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν. 40* καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους τίς ἄρα οῧτός 41* ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ.

καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν. 5* καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὲως ἀπήντησεν αὐτῶ ἐκ τῶν μνη- 2* μείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτω. ος τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς 3* μνήμείοις καὶ οὖτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι. διὰ τὸ αὐτὸν 4* πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς άλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυεν δαμάσαι. καὶ διαπαντός νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν 5* κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. ἰδὼν δὲ τὸν ἰησοῦν ἀπὸ μακρό- 6* θεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ κράξας φωνῆ μεγάλη εἶπεν 7* τί ἐμοὶ καὶ σοί ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ὁρκίζω σε τὸν θεόν μή με βασανίσης. ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ 8 άνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν τί σοι ὄνομά καὶ ἀπεκρίθη λέγων λεγεών 9* ὄνομά μοι ὅτι πολλοί ἐσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτοὺς 10* ἀποστείλη ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων με- 11* γάλη βοσκομένη. καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες 12* πέμψον ήμᾶς είς τούς χοίρους ἵνα είς αὐτούς εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρε- 13* ψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ ἰησοῦς καὶ έξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα είσηλθον είς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ είς τήν θάλασσαν ήσαν δὲ ὡς δισχίλιοι καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῷ θαλάσσῃ. οἱ 14*

v.40 kai eipen autois ti deiloi este oup $\omega^{\mathcal{V}}$ out $\omega_{S}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ pas $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouk $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ exete pistin. εφοβηθησαν φοβον μεγαν και ελεγον προς αλληλους τις αρα ουτος εστιν οτι και ο ανεμος και η θαλασσα υπακουει $^{\mathcal{V}}$ υπακουουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω. **5 v.1** και ηλθον εις το περαν της θαλασσης εις την χωραν των γερασηνων γαδαρηνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.2** και εξελθοντος εξελθοντι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου αυτω αυτω αυτω πλοιου ευθυς ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπηντησεν απηντησεν αυτω εκ των μνημειών ανθρώπος εν πνευματι ακαθαρτω. $\mathbf{v.3}$ ος την κατοικησιν είχεν εν τοις μνημασιν^{\mathfrak{m},\mathcal{V}} μνημειοις^{\mathcal{T},\mathcal{K}} και ουδε^{\mathcal{V}} αλυσειν ουκετι^{\mathcal{V}} ουτε $\mathcal{T}^{,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ αλυσεσιν $\mathcal{T}^{,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ ουδεις εδυνατο $\mathcal{T}^{,\mathcal{K}}$ αυτον δησαι. $\mathbf{v.4}$ δια το αυτον πολλακις πεδαις και αλυσεσιν δεδεσθαι και διεσπασθαι υπ αυτου τας αλυσεις και τας πεδας συντετριφθαι και ουδεις αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ισχυεν αυτον $^{\mathcal{V}}$ δαμασαι. **v.5** και δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παντος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διαπαντος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ νυκτος και ημέρας εν τοις μνημασιν $^{\mathcal{V}}$ ορέσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εν τοις ορέσιν $^{\mathcal{V}}$ μνημασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην κράζων και κατακο**ν.6** και $^{\nu}$ ιδων δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον ιησουν απο μακροθεν εδραμεν και προσεκυνησεν **v.7** και κραξας φωνη μεγαλη λεγει $^{\mathcal{V}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι εμοι και σοι ιησου υιε του θεου του υψιστου ορκίζω σε τον θεον μη με βασανίσης. **ν.9** και επηρωτα αυτον τι σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονομα σοι $^{\mathcal{V}}$ και λεγει $^{\mathcal{V}}$ απεκρίθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω $^{\mathcal{V}}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονομα μοι οτι πολλοι εσμεν. **ν.10** και παρεκαλει αυτον πολλα ινα μη αυτα $^{\mathcal{V}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστειλη εξω της χωρας. **v.11** hn de ekei pros $t\omega^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ **v.12** και παρεκαλεσαν αυτον παντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathsf{ta}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ορει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ορη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη. $oi^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δαιμονες $final {\mathfrak{T}}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες πεμψον ημας εις τους χοιρους ινα εις αυτους εισελθωμεν. επετρεψεν αυτοις ευθεως τ, m, κ ο τ, m, κ ιησους τ, m, κ και εξελθοντα τα πνευματα τα ακαθαρτα εισηλθον εις τους χοιρους και ωρμησεν η αγέλη κατά του κρημνού εις την θαλάσσαν ησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως δισχιλιοι και επνιγοντο εν τη θαλασση.

δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον καὶ ἀνήγγειλάν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς 15* τούς ἀγρούς καὶ έξηλθον ίδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονός. καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμέ-16* νον καὶ σωφρονοῦντα τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα καὶ ἐφοβήθησαν. καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων 18* αὐτῶν. καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονι-19* σθείς ίνα ἢ μετ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν ἀλλὰ λέγει αὐτῷ ύπαγε είς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι 20 ὁ κύριός ἐποίησεν καὶ ἠλέησέν σε. καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν έν τῆ δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς καὶ πάντες ἐθαύμαζον. 21* καὶ διαπεράσαντος τοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίφ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη 22* ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ ἰδοὺ ἔρχεται είς των αρχισυναγώγων ονόματι ίαειρος καὶ ίδων αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς 23* πόδας αὐτοῦ. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου έσχάτως έχει ἵνα έλθών ἐπιθῆς αὐτῆ τὰς χεῖρας ὅπως σωθῆ καὶ ζήσεται. 24 καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς καὶ συνέθλι-25*, 26* βον αὐτόν. καὶ γυνὴ τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα. καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα 27 καὶ μηδὲν ώφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα. ἀκούσασα περί τοῦ ἰησοῦ ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῷ ὅπισθεν ήψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 28*, 29* ἔλεγεν γὰρ ὅτι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι σωθήσομαι. καὶ εὐθὲως έξηράνθη ή πηγή τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ 30* τῆς μάστιγος. καὶ εὐθὲως ὁ ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν έξ αὐτοῦ

v.14 και^ν οι δε^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} βοσκοντες αυτους^{$\mathcal{V}$} τους^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} χοιρους^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} εφυγον και απηγγειλαν^{\mathcal{V}} ανηγγειλαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την πολιν και εις τους αγρους και ηλθον $^{\mathcal{V}}$ εξηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδειν τι εστιν το γεγονος. **v.15** και ερχονται προς τον ιησουν και θεωρουσιν τον δαιμονιζομενον καθημενον και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιματισμενον και σωφρονουντα τον εσχηκοτα τον λεγιωνα $^{\mathcal{V}}$ λεγεωνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εφοδηθησαν. **\mathbf{v.16}** και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ διηγησαντο δε $^{\mathfrak{m}}$ αυτοις οι ιδοντες πως εγενετο τω δαιμονιζομενω και περι των χοιρων. εμβαινοντος $^{\mathcal{V}}$ εμβαντος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου εις το πλοιον παρεκαλει αυτον ο δαιμονισθεις ινα η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετ αυτου $\mathbf{v.19}$ και $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ αφηκέν αυτον αλλα λέγει αυτώ υπαγέ εις τον οικον σου προς τους σους και απαγγείλον αναγγείλον αυτοίς οσα σοι τ, m, κ ο κυρίος σοι τ πεποίηκεν τ, ν εποιησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ηλεησεν σε. **v.21** και διαπερασαντος του ιησου [εν $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω πλοιω] $^{\mathcal{V}}$ πλοιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν εις το περαν συνηχθη οχλος πολυς επ αυτον και ην παρα την θαλασσαν. ερχεται εις των αρχισυναγωγων ονοματι ιαιρος $^{\mathcal{V}}$ ιαειρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιδων αυτον πιπτει προς τους ποδας **v.23** και παρακαλει $^{\mathcal{V}}$ παρεκαλει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον πολλα λεγων οτι το θυγατριον μου εσχατως εχει ινα ελθων επιθης αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας χειρας αυτη $^{\mathcal{V}}$ ινα $^{\mathcal{V}}$ οπως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωθη και ζηση $^{\mathcal{V}}$ ζησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.25** και γυνη τις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουσα εν ρυσει αιματος ετη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωδεκα ετη $^{\mathcal{V}}$. **v.26** και πολλα παθουσα υπο πολλων ιατρων και δαπανησασα τα παρ αυτης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εαυτης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παντα και μηδεν ωφεληθεισα αλλα μαλ**v.28** ελεγεν γαρ οτι εαν $^{\mathcal{V}}$ αψωμαι $^{\mathcal{V}}$ καν των ιματιων αυτου αψωμαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.29** και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηρανθη η πηγη του αιματος αυτης και εγνω τω σωματι οτι ιαται απο της μαστιγος.

δύναμιν έξελθοῦσαν ἐπιστραφείς ἐν τῷ ὄχλῷ ἔλεγεν τίς μου ήψατο τῶν ίματίων. καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλί- 31 βοντά σε καὶ λέγεις τίς μου ήψατο. καὶ περιεβλέπετο ίδεῖν τὴν τοῦτο 32 ποιήσασαν. ή δὲ γυνή φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα είδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' 33* αὐτῆ ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ό δὲ εἶπεν αὐτῷ θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ 34* ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ 35 άρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει 36* τῷ ἀρχισυναγώγω μὴ φοβοῦ μόνον πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα 37* αὐτῷ συνακολουθῆσαι εί μὴ πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν ἰακώβου. καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ θεωρεῖ 38* θόρυβον κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. καὶ εἰσελθών λέγει αὐτοῖς 39 τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ 40* κατεγέλων αὐτοῦ ὁ δὲ ἐκβαλὼν ἄπαντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον. καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῆ 41* ταλιθα κοῦμι ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον τὸ κοράσιον σοὶ λέγω ἔγειραι. καὶ εὐθὲως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει ἢν γὰρ ἐτῶν δώδεκα καὶ 42* έξέστησαν έκστάσει μεγάλη. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς 43* γνῷ τοῦτο καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῷ φαγεῖν.

καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ ἀκολου- **6*** θοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν 2*

 $[\]mathbf{v.30}$ και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ιησους επιγνους εν εαυτω την εξ αυτου δυναμιν εξελθουσαν επιστραφεις εν τω οχλω ελεγεν τις μου ηψατο των ιματιων. **ν.33** η δε γυνη φοβηθεισα και τρεμουσα ειδυια ο γεγονεν επ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτη ηλθεν και προσεπεσεν αυτω και ειπεν αυτω πασαν την αληθειαν. δε είπεν αυτή θυγατηρ $^{\mathcal{V}}$ θυγατερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η πιστις σου σεσώκεν σε υπάγε είς ειρήνην και ίσθι υγίης από της μαστίγος σου. **v.36** ο δε ίησους παρακούσας $^{\mathcal{V}}$ εύθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακούσας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον λογόν λαλουμενον λεγει τω αρχισυναγωγω μη φοβου μονον πιστευε. $\mathbf{v.37}$ και ουκ αφηκεν ουδενα μετ $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνακολουθησαι ει μη τον $^{\mathcal{V}}$ πετρον και ιακωβον και ιωαννην τον αδελφον ιακωβου. **v.38** και ερχονται $^{\mathcal{V}}$ ερχεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον οικον του αρχισυναγωγου και θεωρει θορυβον και $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κλαιοντας και αλαλαζοντας πολλα. **v.40** και κατεγελων αυτου αυτος $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε εκβαλων παντας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απαντας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παραλαμβανει τον πατερα του παιδιου και την μητερα και τους μετ αυτου και εισπορευεται οπου ην το παιδιον ανακειμενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.41** και κρατήσας της χειρός του παιδιού λεγεί αυτή ταλίθα κουμ $^{\mathcal{V}}$ $\mathsf{koum}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ o estin meveringenon to korasion soi lega eyeire v eyeirai v . ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανέστη το κορασίον και περιέπατει ην γαρ ετών δωδέκα και εξέστησαν [ευθυς] $^{\mathcal{V}}$ εκστάσει **v.43** και διεστειλατο αυτοις πολλα ινα μηδεις γνοι $^{\mathcal{V}}$ γνω $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ τουτο και ειπεν δοθηναι **v.1** και εξηλθεν εκειθεν και ερχεται $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την πατριδα αυτου και ακολουθουσιν αυτω οι μαθηται αυτου. **ν.2** και γενομενου σαββατου ηρξατο διδασκειν $^{\mathcal{V}}$ εν τη συναγωγη διδασκειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πολλοι ακουοντες εξεπλησσοντο λεγοντες ποθεν τουτω ταυτα και τις η σοφια η δοθεισα τουτω $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και αι $^{\mathcal{V}}$ δυναμεις τοιαυται δια των χειρων αυτου γινομεναι $^{\mathcal{V}}$ $vivovtai^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

τῆ συναγωγῆ διδάσκειν καὶ πολλοὶ ἀκούοντες έξεπλήσσοντο λέγοντες πόθεν τούτω ταῦτα καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ ὅτι καὶ δυνάμεις 3* τοιαθται διά τῶν χειρῶν αὐτοθ γινόνται. Οὐκ οθτός ἐστιν ὁ τέκτων ὁ υίὸς μαρίας άδελφὸς δὲ ἰακώβου καὶ ἰωσῆ καὶ ἰούδα καὶ σίμωνος καὶ ούκ είσιν αι άδελφαι αύτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς και ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐ-4* τῷ. ἔλεγεν δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν 5* τῆ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ ἐν τῆ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ούκ ήδύνατο έκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι εί μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις 6 ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. καὶ ἐθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐ-7 τῶν καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλφ διδάσκων. καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξου-8* σίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον μὴ πήραν μὴ ἄρτον μὴ εἰς τὴν ζώ-9* νην χαλκόν. άλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο 10 χιτώνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν ἐκεῖ μένετε 11* ἕως ἀν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. καὶ ὅσοι ἀν μὴ δέξωνταί ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδών ύμων είς μαρτύριον αὐτοῖς ἀμήν λέγω ὑμῖν ἀνεκτοτερον ἔσται 12* σοδόμοις ή γομόρροις έν ἡμέρα κρίσεως ή τῆ πόλει ἐκείνη. καὶ ἐξελ-13 θόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσιν. καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον 14* καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλούς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον. καὶ ἤκουσεν ό βασιλεύς ήρώδης φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν ὅτι ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ 15* δυνάμεις έν αὐτῷ. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι ἡλίας ἐστίν ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προ-16* φήτης ἐστίν ἢ ὡς εἶς τῶν προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ ἡρώδης εἶπεν ὅτι ὃν

v.3 ουκ ουτος εστιν ο τεκτων ο υιος της $^{\mathcal{V}}$ μαριας και $^{\mathcal{V}}$ αδελφος δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιακωβου και ιωσητος $^{\mathcal{V}}$ ιωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιουδα και σιμωνος και ουκ εισιν αι αδελφαι αυτου ωδε προς ημας και εσκανδαλι**v.4** και $^{\mathcal{V}}$ ελεγεν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ο ιησους οτι ουκ εστιν προφητης ατιμος ει μη εν τη πατριδι αυτου και εν τοις συγγενευσιν $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ συγγενεσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εν τη οικια αυτου. ουκ εδυνατο^V ηδυνατο^{T,m,K} εκει ποιησαι^V ουδεμιαν δυναμιν ποιησαι^{T,m,K} ει μη ολιγοις αρρωστοις επιθεις τας χειρας εθεραπευσεν. **ν.8** και παρηγγειλεν αυτοις ινα μηδεν αιρωσιν εις οδον ει μη ραβδον μονον μη πηραν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτον μη $^{\mathcal{V}}$ πηραν $^{\mathcal{V}}$ μη εις την ζωνην χαλκον. αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υποδεδεμενους σανδαλια και μη ενδυσασθαι $^{\mathcal{K}}$ ενδυσησθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δυο χιτωνας. οσοι $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ αν τοπος $^{\mathcal{V}}$ μη δεξηται $^{\mathcal{V}}$ δεξωνται $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ υμας μηδε ακουσωσιν υμων εκπορευομενοι εκειθεν εκτιναξατε τον χουν τον υποκατω των ποδων υμων εις μαρτυριον αυτοις αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανεκτοτερον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοδομοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γομορροις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημερα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κρισεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{th}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{poles}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{ekein}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}.$ **v.12** και εξελθοντες εκηρυξαν $^{\mathcal{V}}$ εκηρυσσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα μετανοωσιν $^{\nu}$ μετανοησωσιν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** και ηκουσεν ο βασιλευς ηρωδης φανερον γαρ εγενετο το ονομα αυτου και ελεγον $^{\mathcal{V}}$ ελεγεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ιωαννης ο βαπτιζων εγηγερται $^{\mathcal{V}}$ εκ νεκρων ηγερθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δια τουτο ενεργουσιν αι δυναμεις εν αυτω. **v.15** αλλοι δε^V ελεγον οτι ηλιας εστιν αλλοι δε ελεγον οτι profiths estint, $\mathfrak{m}, \mathcal{K}$ $\mathfrak{n}^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ ws eis twn profitwn.

έγω άπεκεφάλισα ίωάννην οὖτος ἐστιν αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. αὐτὸς 17* γὰρ ὁ ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῆ φυλακῆ διὰ ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ἔλεγεν γὰρ ὁ ἰωάννης τῷ ἡρώδη ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι 18 ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ ἡρφδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ 19 ήθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι καὶ οὐκ ήδύνατο. ὁ γὰρ ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν 20* ίωάννην είδως αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον καὶ συνετήρει αὐτόν καὶ άκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. καὶ γενομένης 21* ήμέρας εὐκαίρου ὅτε ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστάσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς γαλιλαίας. καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης 22* καὶ ἄρεσασης τῷ ἡρώδη καὶ τοῖς συνανακειμένοις εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίω αἴτησόν με ο ἐὰν θέλης καὶ δώσω σοι. καὶ ἄμοσεν αὐτῆ ὅτι 23* ο έαν με αἰτήσης δώσω σοι ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. έξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς τί αἰτήσομαι ἡ δὲ εἶπεν τὴν κεφαλὴν καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὲως μετὰ σπουδῆς πρὸς 25* ίωάννου τοῦ βαπτίστου. τὸν βασιλέα ἤτήσατο λέγουσα θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλήν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασι- 26* λεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτήν άθετήσαι. καὶ εὐθὲως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν 27* ένεχθηναι την κεφαλην αὐτοῦ ὁ δὲ ἀπελθών ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῃ φυλακή. καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν 28 τῷ κορασίῳ καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκού- 29*

v.16 ακουσας δε $[o]^m$ $o^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ηρωδης ελεγεν $^{\mathcal{V}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ον εγω απεκεφαλισα ιωαννην ουτος $\text{estin}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ autos}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ hgerbh ek}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ nekrwn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}. \quad \textbf{v.17} \text{ autos gar o hrwsh aposterias ekrathsen}$ τον ιωαννην και εδησεν αυτον εν τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φυλακη δια ηρωδιαδα την γυναικα φιλιππου του αδελφου αυτου οτι αυτην εγαμησεν. ν.20 ο γαρ ηρωδης εφοβειτο τον ιωαννην ειδως αυτον ανδρα δικαιον και αγιον και συνετηρει αυτον και ακουσας αυτου πολλα ηπορει $^{\mathcal{V}}$ εποιει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηδεως αυτου ηκουεν. **v.21** και γενομένης ημέρας ευκαιρού ότε ηρώδης τοις γενέσιοις αυτού δείπνον εποίησεν $^{\mathcal{V}}$ εποίει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις μεγιστασιν αυτου και τοις χιλιαρχοις και τοις πρωτοις της γαλιλαιας. **v.22** και εισελθουσης της θυγατρος αυτου $^{\mathcal{V}}$ αυτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηρωδιαδος και ορχησαμενης ηρεσεν $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρεσασης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ηρωδη και τοις συνανακειμενοις ειπεν ο βασιλευς τω κορασιω αιτησον με ο εαν θελης και δωσω σοι. **v.23** και ωμοσεν αυτη $[πολλα]^{V}$ οτι $^{T,\mathfrak{M},K}$ ο τι V εαν με αιτησης δωσω σοι εως ημισους της βασιλειας μου. **v.24** και $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξελθουσα είπεν τη μητρί αυτης τι αιτησωμαί $^{\mathcal{V}}$ αιτησομαί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η δε είπεν την κεφαλην ιωαννου του βαπτιζοντος βαπτιστου τ, m, κ . **v.25** και εισελθουσα ευθυς ευθεως τ, m, κ μετα σπουδης προς τον βασίλεα ητήσατο λεγούσα θέλω ίνα εξαύτης $^{\mathcal{V}}$ μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δως μοι $^{\mathcal{V}}$ εξ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτής $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι πινακι την κεφαλην ιωαννου του βαπτιστου. • ν.26 και περιλυπος γενομένος ο βασιλεύς δια τους ορκους και τους ανακειμενους $^{\mathcal{V}}$ συνανακειμενους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ ηθελησεν αυτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αθετησαι αυτην $^{\mathcal{V}}$. **ν.27** και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστειλας ο βασιλευς σπεκουλατορα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σπεκουλατωρα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επεταξεν ενεγκαι $^{\mathcal{V}}$ ενεχθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την κεφαλην αυτου και $^{\mathcal{V}}$. **v.29** και ακουσαντες οι μαθηται αυτου ηλθον και ηραν το πτωμα αυτου και εθηκαν αυτο εν τω $^{\mathcal{T}}$ μνημειω.

σαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν 30* αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ. καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ 31* ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύεσθε όλίγον ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί καὶ οὐδὲ φα-32* γεῖν ηὐκαίρουν. καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. 33* καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί καὶ πεζή ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προήλθον αὐτούς 34* καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτὸν. καὶ ἐξελθών εἶδεν ὁ ἰησοῦς πολύν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα 35* καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ 36* τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή. ἀπόλυσον αὐτούς ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλω άγρους και κώμας άγοράσωσιν ξαυτοίς άρτους τί γαρ φάγωσιν 37* οὐκ ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτοῖς δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους 38* καὶ δώμεν αὐτοῖς φαγεῖν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς πόσους ἄρτους ἔχετε ὑπά-39 γετε καὶ ἴδετε καὶ γνόντες λέγουσιν πέντε καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν 40* αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ 41* ἀνέπεσον πρασιαί πρασιαί ἀνὰ ἑκατὸν καί ἀνὰ πεντήκοντα. καί λαβὼν τούς πέντε ἄρτους καὶ τούς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 42 ἵνα παραθώσιν αὐτοῖς καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ ἔφα-

v.30 και συναγονται οι αποστολοι προς τον ιησουν και απηγγείλαν αυτω παντα και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σσα εποιησαν και οσα εδιδαξαν. **v.31** και λεγει $^{\mathcal{V}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις δευτε υμεις αυτοι κατ ιδιαν εις ερημον τοπον και αναπαυσασθε $^{\mathcal{V}}$ αναπαυεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ολιγον ησαν γαρ οι ερχομενοι και οι υπαγοντες πολλοι και ουδε φαγειν ευκαιρουν $^{m,\nu}$ ηυκαιρουν $^{T,\mathcal{K}}$. **v.32** και απηλθον εν $^{\nu}$ τω $^{\nu}$ πλοιω $^{\nu}$ εις ερημον τοπον τω $^{T,m,\mathcal{K}}$ πλοιω $^{T,m,\mathcal{K}}$ και είδον αυτους υπαγοντας οι $^{T,\mathcal{K}}$ οχλοι $^{T,\mathcal{K}}$ και επεγνωσαν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλοι και πεζη απο πασων των πολεων συνεδραμον εκει και προηλθον αυτους και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνηλθον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.34** και εξελθων είδεν ο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολυν οχλον και εσπλαγχνισθη επ αυτους $^{\mathcal{V}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ησαν ως προβατα μη εχοντα ποιμένα και ηρξατο διδασκείν ${f v.35}$ και ηδη ωρας πολλης γενομενης προσελθοντες αυτω οι μαθηται αυτου ελεγον $^{\cal V}$ legousin $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ oti erhmos estin o topos kai hdh wra pollhi. **v.36** απολυσον αυτους ινα απελθοντες εις τους κυκλω αγρους και κωμας αγορασωσιν εαυτοις αρτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαγωσιν ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.37** ο δε αποκριθείς είπεν αυτοίς δοτε αυτοίς υμείς φαγείν και λεγουσίν αυτώ απέλθοντες αγορασωμεν διακοσιων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δηναριων διακοσιων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αρτους και δωσομεν $^{\mathcal{V}}$ δωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις **v.38** ο δε λεγει αυτοις ποσους αρτους εχετε υπαγετε και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδετε και γνοντες λεγουσιν $\mathbf{v.40}$ και ανεπεσαν^{\mathcal{V}} ανεπεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρασιαι πρασιαι κατα $^{\mathcal{V}}$ ανα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκατον πεντε και δυο ιχθυας. και κατα^V ανα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πεντηκοντα. **\mathbf{v.41}** και λαβων τους πεντε αρτους και τους δυο ιχθυας αναβλεψας εις τον ουρανον ευλογησεν και κατεκλασεν τους αρτους και εδιδου τοις μαθηταις [αυτου] V αυτου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα παρατιθωσιν $^{\mathcal{V}}$ παραθωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις και τους δυο ιχθυας εμερισεν πασιν.

γον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἦραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους 43* πληρεις καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ὡσεὶ 44* πεντακισχίλιοι ἄνδρες. καὶ εὐθὲως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ 45* έμβηναι είς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν είς τὸ πέραν πρὸς βηθσαϊδάν ἕως αὐτὸς ἀπολύση τὸν ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ 46 ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης ἢν τὸ πλοῖον ἐν μέσω τῆς 47 θαλάσσης καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομέ- 48* νους ἐν τῷ ἐλαύνειν ἢν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς καὶ περὶ τετάρτην φυλακήν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἤθελεν παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ 49* της θαλάσσης ἔδοξαν φάντασμά είναι καὶ ἀνέκραξαν. πάντες γὰρ αὐτὸν 50* είδον καὶ ἐταράχθησαν καὶ εὐθὲως ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς θαρσείτε έγώ είμι μή φοβείσθε. καὶ ἀνέβη πρός αὐτούς είς τὸ πλοίον 51* καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ έθαύμαζον. οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν 52* καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν γενησαρέτ καὶ 53* πεπωρωμένη. προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὲως ἐπι- 54* γνόντες αὐτὸν. περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην ἤρξαντο 55* έπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι έκεῖ ἐστιν. καὶ ὅπου ἄν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγροὺς ἐν 56* ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται καὶ ὅσοι ἄν ἤπτοντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

v.43 και ηραν κλασματα $^{\mathcal{V}}$ κλασματων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωδεκα κοφινων $^{\mathcal{V}}$ κοφινους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πληρωματα $^{\mathcal{V}}$ πληρεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και απο των ιχθυων. **v.44** και ησαν οι φαγοντες $[\mathsf{toug}^{\mathcal{V}} \mathsf{aptoug}]^{\mathcal{V}} \mathsf{toug}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \mathsf{aptoug}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πεντακισχιλιοι ανδρες. **v.45** και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηναγκασεν τους μαθητας αυτου εμβηναι εις το πλοιον και προαγειν εις το περαν προς βηθσαιδα $^{\mathcal{K}}$ βηθσαιδαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εως αυτος απολυει $^{\mathcal{V}}$ απολυση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον οχλον. **v.48** και ιδων $^{\mathcal{V}}$ ειδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους βασανιζομένους εν τω ελαυνείν ην γαρ ο ανέμος εναντίος αυτοίς και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περί τεταρτην φυλακήν της νύκτος ερχεταί προς αυτούς περίπατων επι της θαλασσης και ηθελεν παρελθειν αυτους. **\mathbf{v.49}** οι δε ιδοντες αυτον περιπατουντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι της θαλασσης περιπατουντα $^{\mathcal{V}}$ εδοξαν οτι $^{\mathcal{V}}$ φαντασμα εστιν $^{\mathcal{V}}$ ειναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ανεκραξαν. **\mathbf{v}.50** παντες γαρ αυτον είδον και εταραχθήσαν ο V δε V ευθυς V και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελαλήσεν μετ αυτών και λεύει αυτοίς θαρσειτε εγω ειμι μη φοβεισθε. **v.51** και ανεβη προς αυτους εις το πλοιον και εκοπασεν ο ανεμος και λιαν $[εκ^{V} εκ^{T,m,K}]$ περισσου] V περισσου T,m,K εν εαυτοις εξισταντο και T,m,K εθαυμαζον T,m,K . **v.52** ου γαρ συνηκαν επι τοις αρτοις αλλ $^{\mathcal{V}}$ ην γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ η καρδια αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πεπωρωμενη. **v.53** και διαπερασαντές ηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι την γην ηλθον $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{V}}$ γεννησαρετ $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ γενησαρετ $^{\mathcal{T}}$ και προσωρμισθησαν. **v.54** και εξελθοντων αυτων εκ του πλοιου ευθυς ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιγνοντες αυτον. **v.55** περιεδραμον περιδραμοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ολην την χωραν περιχωρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκείνην και ηρξαντο επί τοις κραβαττοις κραβατοις τους κακως εχοντας περιφερείν οπού ηκούον ότι έκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστίν. **v.56** και οπού an eisepodeneto eig kwhag \mathbf{n} eig $^{\mathcal{V}}$ podeig \mathbf{n} eig $^{\mathcal{V}}$ and engenerate eigenspaces eigenspaces eigenspaces. The eigenspaces eigenspa ασθενουντας και παρεκαλουν αυτον ινα καν του κρασπεδου του ιματιου αυτου αψωνται και οσοι αν ηψαντο^V ηπτοντο^{T, M, K} αυτου εσωζοντο.

καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι καί τινες τῶν γραμματέων 2* έλθόντες ἀπὸ ἱεροσολύμων. καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 3 κοιναίς χερσίν τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις ἐσθίοντας ἄρτους ἐμέμψαντο. γάρ φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ ἰουδαῖοι ἐὰν μἡ πυγμῆ νίψωνται τὰς χεῖ-4* ρας οὐκ ἐσθίουσιν κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων. ἀπό ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν βαπτισμούς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ 5* κλινών. ἔπειτα ἐπερωτώσιν αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς διὰτι οί μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσιν κατά τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων 6* άλλὰ ἀνίπτοις χερσίν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ότι καλῶς προεφήτευσεν ήσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν ὡς γέγραπται οὖτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τιμᾶ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' 7 έμοῦ. μάτην δὲ σέβονταί με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀν-8* θρώπων. ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν άνθρώπων βαπτισμούς ξεστῶν καὶ ποτηρίων καὶ άλλὰ παρόμοια τοιαῦτα 9* πολλά ποιείτε. καὶ ἔλεγεν αὐτοίς καλῶς ἀθετείτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ 10* ίνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. μωσῆς γὰρ εἶπεν τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καί ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτω 11 τελευτάτω. ύμεῖς δὲ λέγετε ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί 12* κορβαν ὅ ἐστιν δῶρον ὁ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ἀφεληθῆς. καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν 13 οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρί αὐτοῦ. ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ῇ παρεδώκατε καὶ παρόμοια τοιαῦτα 14* πολλά ποιείτε. καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοίς 15* ἀκούετέ μου πάντες καὶ συνίετε. οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου

ν.2 και ιδοντές τίνας των μαθητών αυτού οτι $^{\nu}$ κοιναίς χέρσιν τουτ έστιν ανίπτοις εσθιουσίν $^{\nu}$ $touς^{\mathcal{V}}$ εσθιοντας touς αρτους εμεμψαντο touς και απtouς απο touς απο touς απο touς ανορας εαν μη βαπτισωνται ουκ εσθιουσιν και αλλα πολλα εστιν α παρελαβον κρατειν βαπτισμους ποτηριων και ξεστων και χαλκιων [και $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κλινων] $^{\mathcal{V}}$ κλινων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.5}$ και $^{\mathcal{V}}$ επειτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επερωτωσιν αυτον οι φαρισαιοι και οι γραμματείς δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{V}}$ περιπατουσιν $^{\mathcal{V}}$ οι μαθηται σου ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιπατουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα την παραδοσίν των πρεσθυτερων αλλα κοιναίς $^{\mathcal{V}}$ ανίπτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χερσίν εσθίουσιν τον αρτον. $\mathbf{v.6}$ ο δε αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτοίς οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλως επροφητεύσεν $^{\mathcal{V}}$ προεφητεύσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ησαίας περί υμών των υποκριτων ως γεγραπται $\left[\text{οτι} \right]^{\nu}$ ουτος ο λαος τοις χειλεσιν με τιμα η δε καρδια αυτων πορρω $\mathbf{v.8}$ αφέντες γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την εντολην του θέου κρατείτε την παραδοσίν των ανθρωπων βαπτισμους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ξεστων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποτηριων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρομοια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοιαυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.9** και ελεγεν αυτοις καλως αθετειτε την εντολην του θεου ινα την παραδοσιν υμων στησητε $^{\mathcal{V}}$ τηρησητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.10** μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ είπεν τίμα τον πατερα σου και την μητερα σου και ο κακολογων πατερα η μητερα θανατω τελευτατω. ουκετι αφιετε αυτον ουδεν ποιησαι τω πατρι αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η τη μητρι αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** και προσκαλεσαμενος παλιν $^{\mathcal{V}}$ παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον οχλον ελεγεν αυτοις ακουσατε $^{\mathcal{V}}$ ακουετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μου παντες και συνετε $^{\mathcal{V}}$ συνιετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.15** ουδεν εστιν εξωθεν του ανθρωπου εισπορευομένον εις αυτον ο δυναται αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοινωσαι αυτον $^{\mathcal{V}}$ αλλα τα εκ $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{V}}$ ανθρωπου $^{\mathcal{V}}$ εκπορευομένα απ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκεινα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν τα κοινουντα τον ανθρωπον.

είσπορευόμενον είς αὐτὸν ὃ δύναται αὐτόν κοινῶσαι ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἀπ' αὐτοῦ ἐκεῖνά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. εἴ τις ἔχει ὧτα 16* άκούειν άκουέτω. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐπηρώτων 17* αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τὴς παραβολής. καὶ λέγει αὐτοῖς οὕτως 18 καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι. ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ 19* είς την καρδίαν άλλ' είς την κοιλίαν καὶ είς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. ἔλεγεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκ- 20 πορευόμενον έκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας 21* τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται μοιχεῖαι πορνεῖαι φόνοι. κλοπαί πλεονεξίαι πονηρίαι δόλος ἀσέλγεια ὀφθαλμὸς πονηρός 22* βλασφημία ὑπερηφανία ἀφροσύνη. πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν 23 έκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν 24* είς τὰ μεθόρια τύρου καὶ σιδῶνος καὶ είσελθὼν είς τὴν οἰκίαν οὐδένα ήθελεν γνώναι καὶ οὐκ ήδυνήθη λαθεῖν. άκούσασα γ'ᾶρ γυνή περί 25* αὐτοῦ ἡς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρός τούς πόδας αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ γυνἡ ἑλληνίς συροφοινίσσα 26* τῷ γένει καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῆ ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα οὐ 27* γάρ καλὸν ἐστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ή δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ ναὶ κύριε καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω 28* τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῆ διὰ 29* τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε ἐξελήλυθεν τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός σου. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὖρεν τὸ δαιμόνιον έξεληλυθός καὶ 30*

v.16 $\text{et}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\text{tig}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\text{exet}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\text{wta}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ akoueiv $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ akouei $\text{tig}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.17** και στε εισηλθεν εις οικον απο του οχλου επηρωτών αυτόν οι μαθηται αυτού την παραβολην περι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραβολης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.19** οτι ουκ εισπορευεται αυτου εις την καρδιαν αλλ εις την κοιλιαν και εις τον αφεδρωνα εκπορευεται καθαριζων $^{\mathcal{V}}$ καθαριζον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντα τα βρωματα. **v.21** εσωθεν γαρ εκ της καρδιας των ανθρωπων οι διαλογισμοι οι κακοι εκπορευονται μοιχειαι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορνειαι κλοπαι $^{\mathcal{V}}$ φονοι. **ν.22** μοιχειαι $^{\mathcal{V}}$ κλοπαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλεονεξιαι πονηριαι δολος ασελγεια οφθαλμος πονηρος βλασφημια υπερηφανία αφροσύνη. **v.24** και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εκείθεν δε^{$\mathcal{V}$} αναστάς απήλθεν είς τα ορία^{\mathcal{V}} μεθορία^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τυρου και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σίδωνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εισέλθων είς την $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οικίαν ουδένα ηθέλεν γνωναί και ουκ ηδυνήθη λαθείν. **v.25** αλλ $^{\mathcal{V}}$ ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ακουσασα γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γυνη περι αυτου ης είχεν το θυγατρίον αυτης πνευμα ακαθαρτον ελθουσα προσεπεσεν προς τους ποδας αυτου. **v.26** $ην^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $δε^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $δε^{\mathcal{V}}$ υνη $ην^{\mathcal{V}}$ ελληνις συραφοινικισσα m συροφοινισσα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ συροφοινικισσα $^{\mathcal{V}}$ τω γενει και ηρωτα αυτον ινα το δαιμονιον εκβαλη $^{m,\nu}$ εκβαλλη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ της θυγατρος αυτης. εκβαλη $^{m,\nu}$ εκβαλλη $^{T,\mathcal{K}}$ εκ της θυγατρος αυτης. **v.27** και $^{\nu}$ ελεγεν $^{\nu}$ ο $^{T,m,\mathcal{K}}$ δε $^{T,m,\mathcal{K}}$ ιησους $^{T,m,\mathcal{K}}$ ειπεν $^{T,m,\mathcal{K}}$ αυτη αφες πρωτον χορτασθηναι τα τεκνα ου γαρ καλον $^{T,m,\mathcal{K}}$ εστιν καλον $^{\nu}$ λαβειν τον αρτον των τέκνων και βαλειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις κυναριοίς βαλειν $^{\mathcal{V}}$. **v.28** η δε απέκριθη και λέγει αυτώ ναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριε και γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα κυναρια υποκατώ της τραπεζης εσθιουσιν $^{\mathcal{V}}$ εσθιει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο των ψιχιών των παιδιων. **ν.29** και είπεν αυτή δια τουτον τον λογον υπαγε εξεληλύθεν το $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ δαιμονίον $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ εκ της θυγατρος σου το^V δαιμονιον^V.

31* τὴν θυγατερα βεβλημένην ἐπὶ τὴς κλίνης. καὶ πάλιν ἐξελθών ἐκ τῶν ὁρίων τύρου καὶ σιδῶνος ἦλθεν πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας ἀνὰ 32* μέσον τῶν ὁρίων δεκαπόλεως. καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον 33 καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῆ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ῶτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ. καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν καὶ λέγει αὐτῷ εφφαθα ὅ ἐστιν διανοίχθητι. 35* καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες καλῶς πάντα πεποίηκεν καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν προσκαλεσάμενος ὁ ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς.
2* σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι
3* καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον
4* αὐτῶν ἐκλυθήσονται ἐν τῆ ὁδῷ τινες γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥκασιν. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε
5* χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας. καὶ ἐπηρώτα αὐτούς πόσους ἔχετε ἄρτους
6* οἱ δὲ εἶπον ἑπτά. καὶ παρήγγειλεν τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθη7* ταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν καὶ παρέθηκαν τῷ ὅχλῳ. καὶ εῖχον ἰχθύδια

v.30 και απελθουσα εις τον οικον αυτης ευρεν το παιδιον $^{\nu}$ βεβλημενον $^{\nu}$ επι $^{\nu}$ την $^{\nu}$ κλινην $^{\nu}$ και $^{\nu}$ το^ν δαιμονιον εξεληλυθος και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} την^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} θυγατερα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} βεβλημενην^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} επι^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} της^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} κλινης $\mathcal{T}^{m,K}$. **v.31** και παλιν εξελθων εκ των οριων τυρου και $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδωνος $\mathcal{T}^{m,K}$ ηλθεν δια $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδωνος $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδωνος $\mathcal{T}^{m,K}$ ηλθεν δια $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδωνος $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδων $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδων $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδων $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδων $\mathcal{T}^{m,K}$ σιδων $\mathcal{T}^{$ εις $^{\nu}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την θαλασσαν της γαλιλαιας ανα μεσον των οριων δεκαπολεως. **\mathbf{v.32}** και φερουσιν αυτω κωφον και $^{\mathcal{V}}$ μογγιλαλον $^{\mathfrak{M}}$ μογιλαλον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και παρακαλουσιν αυτον ινα επιθη αυτω την χειρα. **v.35** και $[ευθεως]^{V}$ ευθεως $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηνοιγησαν διηνοιχθησαν αυτου αι ακοαι και ελυθη ο δεσμος της γλωσσης αυτου και ελαλει ορθως. **ν.36** και διεστειλατο αυτοις ινα μηδενι λεγωσιν $^{\mathcal{V}}$ ειπωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οσον δε αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις διεστελλετο αυτοι $^{\mathcal{V}}$ μαλλον περισσοτερον εκηρυσσον. περισσως εξεπλησσοντο λεγοντες καλως παντα πεποιηκέν και τους κωφούς ποιεί ακουείν και $[τους]^{\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλαλους λαλειν. **8 v.1** εν εκειναις ταις ημέραις παλιν ηπολλου παμπολλου σχλου οντος και μη εχοντών τι φαγωσιν προσκαλεσαμένος ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους μαθητας αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγει **ν.2** σπλαγχνιζομαι επι τον οχλον οτι ηδη ημεραι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημερας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τρεις προσμενουσιν μοι και ουκ εχουσιν τι φαγωσιν. **v.3** και εαν απολυσω αυτους νηστεις εις οικον αυτων εκλυθησονται εν τη οδω και $^{\mathcal{V}}$ τινες γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτών απο $^{\mathcal{V}}$ μακροθεν ηκουσιν $^{\mathfrak{M}}$ ηκασιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. οι μαθηται αυτου οτι $^{\nu}$ ποθεν τουτους δυνησεται τις ωδε χορτασαι αρτων επ ερημιας. επηρωτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους ποσους έχετε αρτους οι δε είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επτα. παρηγγειλεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω οχλω αναπεσειν επι της γης και λαβων τους επτα αρτους ευχαριστησας εκλασεν και εδιδου τοις μαθηταις αυτου ινα παρατιθωσιν $^{\mathcal{V}}$ παραθωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και παρεθηκαν τω οχλω. $\mathbf{v.7}$ και είχον ιχθυδια ολίγα και ευλογήσας είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραθείναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτα είπεν $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ ταυτα $^{\mathcal{V}}$ παρατιθεναι V .

όλίγα καὶ εὐλογήσας εἶπεν παραθεῖναι καὶ αὐτὰ. ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορ- 8* τάσθησαν καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. ἦσαν δὲ 9* οί φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ εὐθὲως ἐμβὰς 10* είς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν είς τὰ μέρη δαλμανουθά. καὶ έξηλθον οἱ φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ ζητοῦντες παρ' αὐ- 11 τοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας τῷ 12* πνεύματι αὐτοῦ λέγει τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ ἀμὴν λέγω ὑμῖν εί δοθήσεται τῆ γενεᾶ ταύτη σημεῖον. καὶ ἀφείς αὐτοὺς ἐμβὰς πάλιν 13* είς τὸ πλοῖον ἀπῆλθεν είς τὸ πέραν. καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους καὶ 14* εί μη ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίφ. καὶ διεστέλλετο 15 αὐτοῖς λέγων ὁρᾶτε βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης ἡρώδου. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ 16* έχομεν. καὶ γνούς ὁ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους 17* οὐκ ἔχετε οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ύμῶν. ὀφθαλμούς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὧτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε καὶ 18 ού μνημονεύετε. ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλί- 19* ους πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ήρατε λέγουσιν αὐτῷ δώδεκα. ότε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους πόσων σπυρίδων πληρώματα 20* κλασμάτων ήρατε οἱ δὲ εἶπον ἑπτά. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς πῶς οὐ συνίετε. 21* καὶ ἔρχεταί εἰς βηθσαϊδάν καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦ- 22* σιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ 23* έξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἐπιθεὶς τάς χείρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτόν εἴ τι βλέπει. καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν 24* βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. εἶτα πά- 25*

ν.8 και $^{\mathcal{V}}$ εφαγον δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εχορτασθησαν και ηραν περισσευματα κλασματων επτα σπυριδας. **v.9** ησαν δε οι^{T,m,K} φαγοντες^{T,m,K} ως τετρακισχιλιοι και απελυσεν αυτους. ευθεως $T, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ εμβας εις το πλοιον μετα των μαθητων αυτου ηλθεν εις τα μερη δαλμανουθα. **v.12** και αναστεναξας τω πνευματι αυτου λεγει τι η γενεα αυτη ζητει $^{\mathcal{V}}$ σημειον επιζητει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμην λεγω υμιν ει δοθησεται τη γενεα ταυτη σημείον. **v.13** και αφείς αυτούς εμβας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλίν εμβας $^{\mathcal{V}}$ είς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πλοιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απηλθεν εις το περαν. **v.14** και επελαθοντο οι $^{\mathcal{K}}$ μαθηται $^{\mathcal{K}}$ λαβειν αρτους και ει μη ενα αρτον ουκ ειχον μεθ εαυτων εν τω πλοιω. **v.16** και διελογίζοντο προς αλληλούς λεγοντές $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι artous ouk exousin exomen $\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}$. **v.17** και γνους $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγει αυτοις τι διαλογιζεσθε οτι αρτους ουκ έχετε ουπώ νοείτε ουδε συνίετε ετί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πεπώρωμενην έχετε την καρδίαν υμών. **v.19** στε τους πεντε αρτους εκλασα εις τους πεντακισχιλιους ποσους κοφινους πληρεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κλασμα**v.20** στε $\delta ε^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους επτα εις τους τετρακισχιλιους των πληρεις $^{\nu}$ ηρατε λεγουσιν αυτω δωδεκα. ποσων σπυριδων πληρωματα κλασματων ηρατε και $^{\mathcal{V}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγουσιν $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ [αυτω] $^{\mathcal{V}}$ ειπον ειπα. **v.21** και ελεγεν αυτοις ουπω $^{\mathcal{V}}$ πως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνιετε. **v.22** και ερχονται $^{\mathcal{V}}$ ερχεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις βηθσαιδα $^{\mathcal{K}}$ βηθσαιδαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και φερουσιν αυτω τυφλον και παρακαλουσιν αυτον ινα αυτου αψηται. **ν.23** και επιλαδομενος της χειρος του τυφλου εξηνεγκεν $^{\mathcal{V}}$ εξηγαγεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον εξω της κωμης και πτυσας εις τα ομματα αυτου επιθεις τας χειρας αυτω επηρωτα αυτον ει τι βλεπεις $^{\mathcal{V}}$ βλεπει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. αναβλέψας έλεγεν βλέπω τους ανθρωπούς οτι $^{T,m,\nu}$ ως δενδρά ορω $^{T,m,\nu}$ περιπατούντας.

λιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν 26* αναβλέψαι καὶ ἀποκατεστάθη καὶ ἐνέβλεψεν τηλαυγῶς ἅπαντας. απέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλ-27 θης μηδέ εἴπης τινὶ ἐν τῆ κώμη. καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας καισαρείας τῆς φιλίππου καὶ ἐν τῷ ὁδῷ ἐπηρώτα τούς μαθητάς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι. 28* οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἰωάννην τὸν βαπτιστήν καὶ ἄλλοι ἠλίαν ἄλλοι δὲ ἕνα 29* τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι 30 ἀποκριθείς δὲ ὁ πέτρος λέγει αὐτῷ σὺ εἶ ὁ χριστός. καὶ ἐπετίμησεν 31* αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ότι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ 32* μετά τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. καὶ παρρησία τὸν λόγον ἐλάλει καὶ προ-33* σλαβόμενος αὐτὸν ὁ πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ίδων τούς μαθητάς αὐτοῦ ἐπετίμησεν τῷ πέτρῳ λέγων ὕπαγε ὀπίσω μου 34* σατανᾶ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σύν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν 35* αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὅς γὰρ ἄν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι απολέσει αὐτήν ος δ' αν απολέση την ψυχην αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ 36* τοῦ εὐαγγελίου οὐτὸς σώσει αὐτήν. τί γὰρ ἀφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν 37* κερδήση τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ἢ τί δώσει 38* ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. ὅς γὰρ ἄν ἐπαισχυνθῆ με καὶ

v.25 ειτα παλιν επεθήκεν τας χειρας επι τους οφθαλμους αυτου και διεβλεψεν $^{\mathcal{V}}$ εποιήσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναβλεψαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και απεκατεστη $^{\mathcal{V}}$ αποκατεσταθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ενεβλεπεν $^{\mathcal{V}}$ ενεβλεψεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τηλαυγως απαντα $^{\mathcal{V}}$ απαντας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** και απεστείλεν αυτον είς $[tov]^{\mathfrak{M}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οίκον αυτού λεγων μηδε εις την κωμην εισελθης μηδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειτιης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τινι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κωμη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.28** οι δε ειπαν $^{\nu}$ αυτω $^{\nu}$ λεγοντες $^{\nu}$ [οτι] $^{\nu}$ απεκριθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννην τον βαπτιστην και αλλοι ηλιαν αλλοι δε οτι $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{V}}$ ενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των προφητων. **ν.29** και αυτος επηρωτα $^{\mathcal{V}}$ λεγει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους $^{\mathcal{V}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμεις δε τινα με λεγετε ειναι αποκριθεις δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πετρος λεγει αυτώ συ ει ο χριστός. **v.31** και ηρξατο διδασκειν αυτους οτι δει τον υιον του ανθρωπου πολλα παθειν και αποδοκιμασθηναι υπο $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των πρεσθυτερων και των $^{m,\nu}$ αρχιερεων και των $^{m,\nu}$ γραμματεων και αποκτανθηναι και μετα τρεις ημερας **v.32** και παρρησία τον λόγον ελάλει και προσλαβομένος αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πέτρος αυτον $^{\mathcal{V}}$ ηρξατο επιτιμαν αυτω. **\mathbf{v.33}** ο δε επιστραφεις και ιδων τους μαθητας αυτου επετιμησεν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρω και $^{\mathcal{V}}$ λεγει $^{\mathcal{V}}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαγε οπισω μου σατανα οτι ου φρονεις τα του θεου αλλα τα των ανθρωπων. **v.34** και προσκαλεσαμένος τον οχλον συν τοις μαθηταίς αυτου είπεν αυτοίς ει $^{\mathcal{V}}$ τις $^{\mathcal{V}}$ οστις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέλει οπισω μου ακολουθειν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ελθειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απαρνησασθω εαυτον και αρατω τον σταυρον αυτου και ακο**v.35** os gar ean anth, which helm the yuchn autou swsai apolesei authn os δ an απολεσει $^{\mathcal{T}}$ απολεση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την εαυτου $^{\mathfrak{M}}$ ψυχην αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ενέκεν εμού και του ευαγγελίου ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.36** τι γαρ ωφελει^V ωφελησει^{T,m,K} ανθρωπον κερδησαι^V εαν^{T,m,K} κερδηση T,m,K τον κοσμον ολον και ζημιωθηναι ζημιωθη $\dot{\tau}$, χημιωθη $\dot{\tau}$, την ψυχην αυτου. **v.37** η $\dot{\tau}$, τι γαρ $\dot{\tau}$ δοι $\dot{\tau}$ δωσει $\dot{\tau}$, δωσει $\dot{\tau}$ ανθρωπος ανταλλαγμα της ψυχης αυτου.

τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῆ γενεᾳ ταύτη τῆ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθη ἐν τῆ δόξη τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων 9* οἵτινες οὐ μή γεύσωνται θανάτου ἕως ἄν ἴδωσιν τήν βασιλείαν τοῦ θεοῦ έληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. καὶ μεθ" ἡμέρας εξ παραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν 2* πέτρον καὶ τὸν ἰάκωβον καὶ τὸν ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ύψηλὸν κατ' ίδίαν μόνους καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ τὰ 3* ίματια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν ὡς χιὼν οἶα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γης οὐ δύναται λευκάναι. καὶ ἄφθη αὐτοῖς ἠλίας σὺν μωσεῖ καὶ ἦσαν 4* συλλαλοῦντες τῷ ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ πέτρος λέγει τῷ ἰησοῦ ῥαββί 5* καλόν έστιν ήμας ὧδε είναι καὶ ποιήσωμεν σκηνάς τρεῖς σοὶ μίαν καὶ μωσεῖ μίαν καὶ ἠλία μίαν. οὐ γὰρ ἤδει τί λαλήση ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. 6* καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς καὶ ἦλθεν φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης 7* λέγουσα οὖτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐξά- 8 πινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν ἰησοῦν μόνον μεθ' έαυτῶν. καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα 9* μηδενί διηγήσωνται ἃ είδον εί μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν άναστῆ. καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτούς συζητοῦντες τί ἐστιν 10 τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες ὅτι λέγουσιν 11 οί γραμματεῖς ὅτι ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. ὁ δὲ ἀποκριθείς εἶπεν αὐ- 12* τοῖς ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστα πάντα καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθη καὶ ἐξουδενώθη. ἀλλὰ λέγω 13*

v.38 oς γαρ εαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επαισχυνθη με και τους εμους λογους εν τη γενεα ταυτη τη μοιχαλιδι και αμαρτωλω και ο υιος του ανθρωπου επαισχυνθησεται αυτον οταν ελθη εν τη δοξη του πατρος αυτου μετα των αγγελων των αγιων. 9 **v.1** και ελεγεν αυτοις αμην λεγω υμιν οτι εισιν τινες $\tan^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ wde $\tan^{\mathcal{V}}$ esthkotwn oitines ou my geuswntai Janatou ews an idwsin thn basileian tou Jeou εληλυθυιαν εν δυναμει. **ν.2** και μετα $^{\mathcal{V}}$ μεθ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημερας εξ παραλαμβανει ο ιησους τον πετρον και τον ιακωβον και $[\text{τον}]^{\mathfrak{M}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ιωαννην και αναφερει αυτους εις ορος υψηλον κατ ιδιαν μονους και μετεμορφωθη εμπροσθεν αυτων. **\mathbf{v.3}** και τα ιματια αυτου εγενοντο^{\mathfrak{m}} εγενετο^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} στιλβοντα λευκα λιαν ως $\mathcal{T}^{m,K}$ χιων $\mathcal{T}^{m,K}$ οια γναφευς επι της γης ου δυναται ουτως $\mathcal{T}^{m,K}$ λευκαναι. autois hlias sun mwusei $^{\mathcal{V}}$ mwsei $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai hoan sullalountes tw ihsou. πετρος λεγει τω ιησου ραβδι καλον εστιν ημας ωδε ειναι και ποιησωμεν σκηνας τρεις σκηνας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τρεις σκηνας $^{\mathcal{V}}$ σοι μιαν και μωυσει $^{\mathcal{V}}$ μωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μιαν και ηλια μιαν. λαληση $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκφοβοι γαρ $^{\mathcal{V}}$ εγενοντο $^{\mathcal{V}}$. **v.6** ου γαρ ηδει τι αποκριθη $^{\mathcal{V}}$ λαλησει $^{\mathfrak{M}}$ **v.7** και εγενετο νεφελη επισκιαζουσα αυτοις και ευένετο $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φωνη εκ της νεφέλης λεύουσα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουτος έστιν ο υίος μου ο αυάπητος **v.9** και $^{\mathcal{V}}$ καταβαινοντών δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτών εκ $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του όρους διεαυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουετε αυτου $^{\mathcal{V}}.$ στειλατο αυτοις ινα μηδενι διηγησωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ α ειδον διηγησωνται $^{\mathcal{V}}$ ει μη σταν ο υιος του ανθρωπου **v.12** ο δε εφη $^{\mathcal{V}}$ αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ηλιας μεν ελθων πρωτον αποκαθιστανει $^{\mathcal{V}}$ αποκαθιστα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντα και πως γεγραπται επι τον υιον του ανθρωπου ινα πολλα παθη και εξουδενηθη $^{\mathcal{V}}$ εξουδενωθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.13** αλλα λεγω υμιν οτι και ηλιας εληλυθεν και εποιησαν αυτω οσα ηθελον $^{\mathcal{V}}$ ηθελησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθως γεγραπται επ αυτον.

ύμιν ὅτι καὶ ἠλίας ἐλήλυθεν καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελησαν καθὼς 14* γέγραπται ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐλθών πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὄχλον πο-15* λύν περί αὐτούς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. 16*, 17* καὶ ἐπηρώτησεν τοῦς γραμματεῖς τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς. καὶ ἀποκριθείς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν διδάσκαλε ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς 18* σέ ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. καὶ ὅπου ἄν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει αὐτόν καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται καὶ εἶπον τοῖς 19* μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει ὧ γενεὰ ἄπιστος ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι ἕως πότε ἀνέ-20* ξομαι ύμῶν φέρετε αὐτὸν πρός με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν καὶ ίδων αὐτὸν εὐθὲως τὸ πνεῦμα εσπάραξεν αὐτόν καὶ πεσών ἐπὶ τῆς γῆς 21* ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ πόσος χρόνος 22* ἐστίν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ ὁ δὲ εἶπεν παιδιόθεν. καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν ἀλλ' εἴ τι δύνασαι 23* βοήθησον ήμιν σπλαγχνισθείς έφ' ήμας. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ 24* δύνασαι πιστεῦσαι πάντα δυνατά τῷ πιστεύοντι. καὶ εὐθὲως κράξας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγεν πιστεύω κύριε βοήθει μου τῆ 25* ἀπιστία. ἰδών δὲ ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτως τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ 26* σοι ἐπιτάσσω ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθης εἰς αὐτόν. καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν έξηλθεν καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός ὥστε

v.14 και ελθοντες $^{\mathcal{V}}$ ελθων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς τους μαθητας ειδον $^{\mathcal{V}}$ ειδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οχλον πολυν περι αυτους και γραμματείς συζητουντάς προς V αυτούς V αυτούς T,m,K . **v.15** και εύθυς V εύθεως T,m,K πας ο όχλος ιδοντες $^{\mathcal{V}}$ ιδων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον εξεθαμβηθησαν $^{\mathcal{V}}$ εξεθαμβηθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και προστρεχοντες ησπαζοντο αυτον. **v.16** και επηρωτήσεν αυτους $^{\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γραμματείς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι συζητείτε προς αυτους. **v.17** και απεκριθη $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{V}}$ αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις εκ του οχλου ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδασκαλε ηνεγκα τον υιον μου προς σε εχοντα πνευμα αλαλον. **v.18** και οπου εαν $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον καταλαβη ρησσει αυτον και αφρίζει και τριζει τους οδοντας αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ξηραινεται και ειπα $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις μαθηταις σου ινα αυτο εκβαλωσιν και ουκ ισχυσαν. **v.19** ο δε αποκριθεις αυτοις $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγει ω γενεα απιστος εως ποτε προς υμας εσομαι εως ποτε ανεξομαι υμων φερετε αυτον προς με. **ν.20** και ηνεγκαν αυτον προς αυτον και ιδων αυτον ευθεως τ, m, κ το πνευμα ευθυς συνεσπαραξεν εσπαραξεν αυτον και πεσων επι της γης εκυλιετο αφριζων. **v.21** και επηρωτησεν τον πατερα αυτου ποσος χρονος εστιν ως τουτο γεγονεν αυτω ο δε ειπεν εκ $^{\nu}$ παιδιοθεν. **v.22** και πολλακις αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εις το $^{\mathfrak{M}}$ πυρ αυτον $^{\nu}$ εβαλεν και εις υδατα ινα απολεση αυτον αλλ ει τι δυνη $^{\nu}$ δυνασαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βοηθησον ημιν σπλαγχνισθεις εφ ημας. **v.23** ο δε τησους είπεν αυτώ το εί δυνη $^{\mathcal{V}}$ δυνασαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστευσαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντά δυνατά τω πιστευοντί. **v.24** ευθυς $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κραξας ο πατηρ του παιδιου μετα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δακρυων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελεγεν πιστευω κυριέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βοηθει μου τη απιστια. **ν.25** ιδων δε ο ιησους οτι επισυντρέχει οχλος επετιμήσεν τω πνευματι τω ακαθαρτω λεγων αυτώ το πνευμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλαλον και κώφον πνευμα $^{\mathcal{V}}$ εγώ σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιτασσω σοι V εξελθε εξ αυτου και μηκετι εισελθης εις αυτον. **v.26** και κραξας V κραξαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πολλα σπαραξας $^{\mathcal{V}}$ σπαραξαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηλθεν και εγενετο ωσει νεκρος ωστε τους $^{\mathcal{V}}$ πολλους λεγειν οτι απεθανεν.

πολλούς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς 27* ήγειρεν αὐτὸν καὶ ἀνέστη. καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ 28* αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὅτι ἡμεῖς οὐκ ήδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται έξελθεῖν εἰ μὴ 29* έν προσευχή καὶ νηστεία. καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ 30* της γαλιλαίας καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῶ. ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς 31* αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ άναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. 32 καὶ ἦλθεν εἰς καπερναούμ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς 33* τί ἐν τῷ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε. οἱ δὲ ἐσιώπων πρὸς ἀλλήλους 34 γὰρ διελέχθησαν ἐν τῷ ὁδῷ τίς μείζων. καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώ- 35 δεκα καὶ λέγει αὐτοῖς εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. καὶ λαβών παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ 36 έναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς. ὂς ἐὰν ε̈ν τῶν τοιούτων παιδίων 37* δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται οὐκ ἐμὲ δέχεται άλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ ἰωάννης λέγων 38* διδάσκαλε εἴδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. ὁ δὲ 39 ίησοῦς εἶπεν μὴ κωλύετε αὐτόν οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχύ κακολογῆσαί με. ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν 40* καθ' ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. ὅς γὰρ ἄν ποτίση ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος 41* έν τῷ ὀνόματι μου ὅτι χριστοῦ ἐστε ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθόν αὐτοῦ. καὶ ὂς ἄν σκανδαλίση ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων 42*

ν.27 ο δε ιησους κρατησας αυτον^{T,\mathfrak{M},K} της χειρος αυτου^V ηγειρεν αυτον και ανέστη. **ν.28** και εισελθοντος εισελθοντα^{T,\mathfrak{M},K} αυτου αυτον^{T,\mathfrak{M},K} εις οικόν οι μαθηται αυτου επηρωτων^{T,\mathfrak{M},K} αυτον^{T,\mathfrak{M},K} κατ ιδιαν επηρωτων^V αυτον^V οτι ημεις ουκ ηδυνηθημεν εκβαλειν αυτο. **ν.29** και είπεν αυτοίς τουτό το γενός εν ουδενί δυναταί εξέλθειν ει μη εν προσευχή και $^{T,\mathfrak{M},K}$ νηστεία $^{T,\mathfrak{M},K}$. **ν.30** κακείθεν και $^{T,\mathfrak{M},K}$ εκείθεν τως εξέλθοντες παρεπορεύοντο δια της γαλιλαίας και ουκ ηθέλεν ινα τις γνοι γνω $^{T,\mathfrak{M},K}$. **ν.31** εδίδασκεν γαρ τους μαθητας αυτού και ελέγεν αυτοίς ότι ο υίος του ανθρώπου παραδίδοται εις χειρας ανθρώπων και αποκτένουσιν αυτον και αποκτάνθεις μετα V τη $^{T,\mathfrak{M},K}$ τρείς τριτη $^{T,\mathfrak{M},K}$ ημέρας ημέρα $^{T,\mathfrak{M},K}$ αναστήσεται. **ν.33** και ηλθον ηλθέν $^{T,\mathfrak{M},K}$ εις καφαρναουμ καπερναουμ $^{T,\mathfrak{M},K}$ και εν τη οικία γενομένος επηρώτα αυτούς τι εν τη όδω προς $^{T,\mathfrak{M},K}$ εαυτούς δελογίζεσθε. **ν.37** ος αν εαν $^{T,\mathfrak{M},K}$ εν των τοιουτών παιδιών δεξηται επί τω ονοματί μου έμε δεχεται και ος αν εαν $^{T,\mathfrak{M},K}$ εμε δεχηται δεξηται $^{T,\mathfrak{M},K}$ ουκ εμε δεχεται αλλα τον αποστείλαντα με. **ν.38** εφη απεκριθη $^{T,\mathfrak{M},K}$ δεξαμται $^{T,\mathfrak{M},K}$ ουκ εμε δεχεται αλλα τον αποστείλαντα με. **ν.38** εφη απεκριθη $^{T,\mathfrak{M},K}$ δεξηται δεξηται $^{T,\mathfrak{M},K}$ ωμέν $^{T,\mathfrak{M},K}$ διδασκαλε ειδομέν τίνα εν K,V τω ονοματί σου εκβαλλοντα δαίμοντα ος $^{T,\mathfrak{M},K}$ ουκ $^{T,\mathfrak{M},K}$ ακολουθεί $^{T,\mathfrak{M},K}$ διδασκαλε ειδομέν τίνα εν K,V εκώλυσαμέν $^{T,\mathfrak{M},K}$ αυτον ότι ουκ ηκολουθεί ακολουθεί $^{T,\mathfrak{M},K}$ ημίν $^{T,\mathfrak{M},K}$ και εκώλυομεν εκώλυσαμέν $^{T,\mathfrak{M},K}$ υπέρ ημών $^{T,\mathfrak{M}}$ υπέρ ημών $^{T,\mathfrak{M}}$ εστίν. **ν.41** ος γαρ αν ποτίση υμάς ποτηρίον υδατός εν τω T,K ονοματί μου $^{T,\mathfrak{M},K}$ οτι χρίστου εστε αμην λέγω υμίν οτι V ου μη απολεση τον μισθον αυτου.

εἰς ἐμέ καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λὶθος μύλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ ἐὰν σκανδαλίζη σε ἡ χείρ σου ἀπόκοψον αὐτήν καλόν σοι ἐστίν κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτῷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυ-45* ται. καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζη σε ἀπόκοψον αὐτόν καλόν ἐστίν σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὰ τὰ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζη σε ἔκβαλε αὐτόν καλόν σοι ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς. 48, 49* ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτῷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ 50* πυρὶ ἀλισθήσεται καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ ἀλισθήσεται. καλὸν τὸ ἄλας ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλας καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10* κακείθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου καὶ συμπορεύονται πάλιν ὅχλοι πρὸς αὐτόν καὶ ὡς εἰώθει
2* πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι ἐπηρώτη3* σαν αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ
4* ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς τί ὑμῖν ἐνετείλατο μωσῆς. οἱ δὲ εἶπον μωσῆς
5* ἐπέτρεψεν βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν

v.42 και ος εαν^m αν^{T,K,V} σκανδαλιση ενα των μικρων τουτων^{K,V} των πιστευοντων [εις V εις T ,m,K</sub> εμε] V εμε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλον εστιν αυτω μαλλον ει περικειται μυλος $^{\mathcal{V}}$ λιθος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονικος $^{\mathcal{V}}$ μυλικος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι τον τραχηλον αυτου και βεβληται εις την θαλασσαν. **v.43** και εαν σκανδαλιζη σε η χειρ σου αποκοψον αυτην καλον σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν σε $^{\mathcal{V}}$ κυλλον εισελθειν $^{\mathcal{V}}$ εις την ζωην εισελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η τας δυο χειρας econta apelhein eig thn geennan eig to pur to asbeston. $\mathbf{v.44}$ opou $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ okwlh $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τελευτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πυρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σδεννυται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.45** και εαν ο πους σου σκανδαλίζη σε αποκοψον αυτον καλον εστιν σε $^{\mathcal{V}}$ σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισελθειν εις την ζωην χωλον η τους δυο ποδας εχοντα βληθηναι εις την γεενναν εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πυρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασθεστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασθεστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τελευτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πυρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πυρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πυρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πυρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σβεννυται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.47** και εαν ο οφθαλμος σου σκανδαλιζη σε εκβαλε αυτον καλον σε $^{\mathcal{V}}$ σοι $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν μονοφθαλμον εισελθειν εις την βασιλειαν του θεου η δυο οφθαλμους εχοντα βληθηναι EIG THY VEENVAY TOU $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ huros $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.49** πας γαρ πυρι αλισθησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θυσια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλισθησεται. **v.50** καλον το αλας εαν δε το αλας αναλον γενηται εν τινι αυτο artusete exete en eautois ala $^{\mathcal{V}}$ alas $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai eirhneuete en allhlois. **v.1** και $^{\mathcal{V}}$ εκειθεν $^{\mathcal{V}}$ κακειθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστας ερχεται εις τα ορια της ιουδαιας [και] $^{\mathcal{V}}$ δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περαν του ιορδανου και συμπορευονται παλιν οχλοι προς αυτον και ως ειωθει παλιν εδιδασκεν αυτους. προσελθοντες $[oi]^m$ $oi^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φαρισαίοι επηρωτων επηρωτησαν αυτόν ει εξεστίν ανδρί γυναίκα απολυσαι πειραζοντες αυτον. **v.3** ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις τι υμιν ενετειλατο μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.4** οι δε ειπαν ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επετρεψεν μωυσης $^{\mathcal{V}}$ βιβλιον αποστασιου γραψαι και απολυσαι. **v.5** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο δε $^{\mathcal{V}}$ ιησους ειπεν αυτοις προς την σκληροκαρδιαν υμων εγραψεν υμιν την εντολην ταυτην.

έντολήν ταύτην. ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς 6* ό θεός. Ένεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν 7* μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἔσονται οἱ 8 δύο είς σάρκα μίαν ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σάρξ. δ οὖν ὁ θεὸς 9 συνέζευξεν ἄνθρωπος μή χωριζέτω. καὶ ἐν τῷ οἰκία πάλιν οἱ μαθηταὶ 10* αὐτοῦ περί τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς ος ἐὰν ἀπο- 11* λύση την γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήση ἄλλην μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν. ἐὰν γυνἡ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῆ ἄλλφ μοιχᾶται. προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ἄψηται αὐτῶν οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. ίδων δὲ ὁ ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἄφετε τὰ 14* παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὂς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ 15* θεοῦ ὡς παιδίον οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ 16* τιθείς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά ηὐλόγει αὐτὰ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς 17 όδὸν προσδραμών εἶς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν διδάσκαλε άγαθέ τί ποιήσω ἵνα ζωήν αἰώνιον κληρονομήσω. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐ- 18 τῷ τί με λέγεις ἀγαθόν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἶς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς 19* οίδας μή μοιχεύσης μή φονεύσης μή κλέψης μή ψευδομαρτυρήσης μή ἀποστερήσης τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 20* εἶπεν αὐτῷ διδάσκαλε ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ 21* ίησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ ἕν σοί ὑστερεῖ ύπαγε ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ δὲ στυγνάσας 22 ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. καὶ 23

v.6 απο δε αρχης κτισεως αρσεν και θηλυ εποιησεν αυτους $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. του καταλειψει ανθρώπος τον πατέρα αυτου και την μητέρα [και $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου] $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.10** και εις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οικια $^{\mathcal{V}}$ οικια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι τουτου $^{\mathcal{V}}$ επηρώτησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου. **v.11** και λεγει αυτοις ος αν $^{\nu}$ εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολυση την γυναικα αυτου και γαμηση αλλην μοιχαται επ αυτην. **v.12** και εαν αυτη $^{\mathcal{V}}$ γυνη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολυσασα $^{\mathcal{V}}$ απολυση τον ανδρα αυτης γαμηση $^{\mathcal{V}}$ αλλον $^{\mathcal{V}}$ $και^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαμηθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοιχαται. **v.13** και προσεφερον αυτώ παιδια ινα αψηται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autwn ayhtai $^{\mathcal{V}}$ oi de mabhtai epetimhsan $^{\mathcal{V}}$ autois $^{\mathcal{V}}$ epetimwn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tois $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ prosperousin $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** ιδων δε ο ιησους ηγανακτησεν και ειπεν αυτοις αφετε τα παιδια ερχεσθαι προς με και T,K μη **v.15** αμην λεγω υμιν ος αν V εαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κωλυετε αυτα των γαρ τοιουτων εστιν η βασιλεια του θεου. μη δεξηται την βασιλειαν του θεου ως παιδιον ου μη εισελθη εις αυτην. **ν.16** και εναγκαλισαμενος αυτα κατευλογει $^{\mathcal{V}}$ τιθεις τας χειρας επ αυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευλογει $^{\mathfrak{M}}$ ηυλογει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτα. οιδας μη μοιχευσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φονευσης μη $^{\mathcal{V}}$ μοιχευσης $^{\mathcal{V}}$ μη κλεψης μη ψευδομαρτυρησης μη **v.20** ο δε εφη $^{\mathcal{V}}$ αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστερησης τιμα τον πατερα σου και την μητερα. αυτω διδασκαλε ταυτα παντα εφυλαξαμην εκ νεοτητος μου. **v.21** ο δε ιησους εμβλεψας αυτω ηγαπήσεν αυτού και είπεν αυτώ εν σε V σοι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υστέρει υπάγε όσα έχεις πώλησου και δος $[\text{tois}]^{V}$ τοις $^{T,\mathcal{K}}$ πτωχοις και έξεις θησαυρον εν ουρανώ και δευρο ακολουθει μοι αρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σταυρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

περιβλεψάμενος ὁ ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πῶς δυσκόλως οἱ 24* τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ ὁ δὲ ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς τέκνα πῶς δύσκολόν ἐστιν τοὺς πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμα-25* σιν είς την βασιλείαν τοῦ θεοῦ είσελθεῖν. εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν 26 τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυ-27* τούς καὶ τίς δύναται σωθηναι. ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λέγει παρὰ άνθρώποις άδύνατον άλλ' οὐ παρὰ τῷ θεῷ πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστίν παρὰ 28* τῷ θεῷ. καὶ ἤρξατο ὁ πέτρος λέγειν αὐτῷ ίδού ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα 29* καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ούδείς έστιν ος ἀφηκεν οἰκίαν η ἀδελφούς ή άδελφας ή πατέρα ή μη-30 τέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου. ἐὰν μή λάβη ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῷ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν καὶ ἐν 31* τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι 32* καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς καὶ ἐθαμβοῦντο καὶ ἀκολουθοῦντες έφοβοῦντο καὶ παραλαβών πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ 33* μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. ὅτι ἰδού ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτω καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν καὶ τῆ τρίτη ἡμέρα ἀναστήσεται.

v.24 οι δε μαθηται εθαμβουντο επι τοις λογοις αυτου ο δε ιησους παλιν αποκριθεις λεγει αυτοις τεκνα πως δυσκολον εστιν τους τ, m, κ πεποιθοτας τ, m, κ επι τ, m, κ τοις τ, κ χρημασιν τ, m, κ εις την βασιλείαν του θεου εισελθείν. **v.25** ευκοπωτέρον εστιν καμήλον δια $[tης]^{\mathcal{V}}$ της $tης^{\mathcal{T},m,\kappa}$ τρυμαλίας $[tης]^{\mathcal{V}}$ της $tης^{\mathcal{T},m,\kappa}$ ραφιδος διελθειν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εισελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ η πλουσιον εις την βασιλειαν του θεου εισελθειν. $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ο ιησους λεγει παρα ανθρωποις αδυνατον αλλ ου παρα τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεω παντα γαρ δυνατα **v.28** και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηρξατο λεγειν $^{\mathcal{V}}$ ο πετρος λεγειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ιδου ημεις αφηεστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρα τω θεω. καμέν παντά και ηκολούθηκαμέν $^{\mathcal{V}}$ ηκολούθησαμέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοι. **v.29** εφη^V αποκριθεις^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} [δε]^{$\mathfrak{M}$} $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο ίησους είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμην λέγω υμίν ουδείς έστιν ος αφήκεν οίκιαν η αδέλφους η αδέλφας η πατέρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητέρα η πατέρα $^{\mathcal{V}}$ γυναικα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η τέκνα η αγρούς ενέκεν εμού και ενέκεν $^{\mathcal{V}}$ $[\text{eneken}]^{\mathfrak{M}}$ tou eugggeliou. $\mathbf{v.31}$ polloi de esontai protoi escatoi kai $[\text{oi}]^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ oi $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ escatoi protoi. **v.32** ησαν δε εν τη οδω αναβαινοντες εις ιεροσολυμα και ην προαγων αυτους ο ιησους και εθαμβουντο οι V δε V και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακολουθουντες εφοβουντο και παραλαβων παλιν τους δωδεκα ηρξατο αυτοις λεγειν τα μελλοντα αυτω συμβαινειν. **v.33** οτι ιδου αναβαινομέν εις ιεροσολύμα και ο υίος του ανθρώπου παραδοθησεται τοις αρχιερευσιν και τοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γραμματευσιν και κατακρινουσιν αυτον θανατω και **v.34** και εμπαιξουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραδωσουσιν αυτον τοις εθνεσιν. και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμπτυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν $^{\mathcal{V}}$ αποκτενουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον και αποκτενουσιν $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ μετα $^{\mathcal{V}}$ τρεις $^{\mathcal{V}}$ ημερας $^{\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τριτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημερα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστησεται.

καὶ προσπορεύονται αὐτῷ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης οἱ υἱοὶ ζεβεδαίου λέγον- 35* τες διδάσκαλε θέλομεν ἵνα ο ἐὰν αἰτήσωμέν ποιήσης ἡμῖν. ο δὲ εἶπεν 36* αὐτοῖς τί θέλετέ ποιήσαι με ὑμῖν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ δὸς ἡμῖν ἵνα εἶς ἐκ 37* δεξιῶν σου καὶ εἶς έξ εὐωνύμῶν σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ 38* ίησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ έγὼ πίνω καί τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθηναι. οἱ δὲ εἶπον 39* αὐτῷ δυνάμεθα ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. τὸ δὲ καθί- 40* σαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ' οἷς ήτοίμασται. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ ἰακώβου 41 καὶ ἰωάννου. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς οἴδατε 42* ότι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ' 43* ος ἐὰν θέλη γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἐσται διάκονος ὑμῶν. καὶ ος ἀν 44* θέλη ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος ἔσται πάντων δοῦλος. καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ 45 άνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι άλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχήν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. καὶ ἔρχονται εἰς ἰεριχώ καὶ ἐκπο- 46* ρευομένου αὐτοῦ ἀπὸ ἰεριχώ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ υίὸς τιμαίου βαρτιμαῖος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν προσαιτῶν. καὶ ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος ἐστιν ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν ὁ 47* ύιὸς δαβίδ ἰησοῦ ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήση 48* ό δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν υἱὲ δαβίδ ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ ἰησοῦς 49* εἶπεν αὐτόν φωνηθῆναι καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ θάρσει

 $[{]f v.35}$ και προσπορευονται αυτω ιακωβος και ιωαννης οι υιοι ζεβεδαιου λεγοντες αυτω $^{\mathcal V}$ διδασκαλε θελομεν ινα ο εαν αιτησωμεν σε^ν ποιησης ημιν. **v.36** ο δε είπεν αυτοίς τι θέλετε $[με]^{\nu}$ ποιησαι^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} ποιησω^ν $με^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ υμιν. **v.37** οι δε είπαν είπον^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} αυτώ δος ημιν ίνα είς σου^ν εκ δεξίων σου^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} και εις εξ αριστερων ευωνυμων τ, m, κ σου τ, m, κ καθισωμεν εν τη δοξη σου. **v.38** ο δε ιησους είπεν αυτοις ουκ οιδατε τι αιτεισθε δυνασθε πιειν το ποτηριον ο εγω πινω $\eta^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το βαπτισμα ο εγω βαπτίζομαι βαπτίσθηναι. **v.39** οι δε είπαν είπον $\tau, \mathfrak{m}, \kappa$ αυτώ δυναμέθα ο δε τήσους είπεν αυτοίς το μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποτηριον ο εγω πινω πιεσθε και το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθησεσθε. δε καθισαι εκ δεξιων μου $\eta^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ ευωνυμων μου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουκ εστιν εμον δουναι αλλ οις ητοιμασται. **v.42** και $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσκαλεσαμένος αυτούς ο $^{\mathcal{V}}$ ιησούς $^{\mathcal{V}}$ λεγεί αυτοίς οίδατε οτι οι δοκουντες αρχειν των εθνων κατακυριευουσιν αυτων και οι μεγαλοι αυτων κατεξουσιαζουσιν αυτων. **v.43** ουχ ουτως δε εστιν $^{\mathcal{V}}$ εσται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν υμιν αλλ ος αν $^{\mathcal{V}}$ εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελη γενεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγας γενεσθαι $^{\mathcal{V}}$ εν υμιν εσται διακονος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμων διακονος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$. **v.44** και ος εαν $^{\mathfrak{M}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ θελη εν $^{\mathcal{V}}$ υμιν ειναι $^{\mathcal{V}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρωτος εσται παντων δουλος. **v.46** και ερχονται εις ιεριχω και εκπορευομενου αυτου απο ιεριχω και των μαθητων αυτου και οχλου ικανου ο $^{\nu}$ υιος τιμαιου βαρτιμαιος $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τυφλος προσαιτης $^{\mathcal{V}}$ εκαθητο παρα την οδον προσαιτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.47** και ακουσας οτι ιησους ο ναζαρηνος $^{\mathcal{V}}$ ναζωραιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν ηρξατο κραζειν και λεγειν $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιε $^{\mathcal{V}}$ δαυιδ $^{\mathcal{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ **v.48** και επετιμών αυτώ πολλοι ινα σιώπηση ο δε πολλώ μαλλον εκράζεν υιε δαυι $\delta^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβι $\delta^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ελεησον με. **v.49** και στας ο ιησους ειπεν φωνησατε^V αυτον φωνηθηναι^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} και jarousin ton turlon legontes auta Jaroei eyeire $^{\mathcal{V}}$ eyeirai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ganei se.

50* ἔγειραι φωνεῖ σε. ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς 51* τὸν ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς λὲγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς τί θέλεις ποιήσω σοι ὁ 52* δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ ἑαββονί ἵνα ἀναβλέψω. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ὕπαγε ἡ πίστις σου σέσωκέν σε καὶ εὐθὲως ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει τῷ ἰησοῦ ἐν τῷ ὁδῷ.

καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς ἰερουσαλήμ εἰς βηθφαγή καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ 11* 2* ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. καὶ λέγει αὐτοῖς ύπάγετε είς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὲως εἰσπορευόμενοι είς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὂν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικεν 3* λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τί ποιεῖτε τοῦτο εἴπατε ὅτι 4* ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει καὶ εὐθὲως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε. ἀπῆλθον δὲ καὶ εὖρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου 5 καὶ λύουσιν αὐτόν. καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς τί ποιεῖτε 6* λύοντες τὸν πῶλον. οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθώς ἐνετείλατο ὁ ἰησοῦς καὶ 7* ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον 🛾 🔞 αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ 9* ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες ὡσαννά εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. 10* εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν 11* δαβίδ ώσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἱεροσόλυμα ὁ ἰησοῦς

 $[\]textbf{v.50} \ \text{o de apobalwn to impation autou anaphrag}^{\mathcal{V}} \ \text{anatag}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{hleen pros ton injount.}$ αποκριθεις λεγει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ ο ίησους είπεν $^{\mathcal{V}}$ τι σοι $^{\mathcal{V}}$ θέλεις ποίησω σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο δε τύφλος είπεν αυτώ **v.52** και^V ο δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους είπεν αυτώ υπάγε η πιστίς σου ραββουνι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ραββονι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ινα αναβλεψω. σεσωκέν σε και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθέως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανέβλεψεν και ηκολούθει αυτώ $^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη οδω. **v.1** και στε εγγιζουσιν εις ιεροσολυμα $^{\mathcal{V}}$ ιερουσαλημ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις βηθσφαγη $^{\mathfrak{M}}$ βηθφαγη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και βηθανιαν προς το ορος των ελαιων αποστελλει δυο των μαθητων αυτου. **v.2** και λεγει αυτοις υπαγετε εις την κωμην την κατεναντι υμων και ευθυς ευθεως εισπορευομενοι εις αυτην ευρησετε πωλον δεδεμενον εφ ον ουδεις ουπω ανθρωπων εκαθισεν κεκαθικεν λυσατε λυσαντες αυτον και $^{\mathcal{V}}$ φερετε $^{\mathcal{V}}$ αγαγετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.3** και εαν τις υμιν είπη τι ποιείτε τουτο είπατε οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο κυρίος αυτου χρείαν έχει και εύθυς $^{\mathcal{V}}$ εύθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον αποστελλεί $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παλιν αποστελεί $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ωδε. **v.4** και $^{\mathcal{V}}$ απηλθον δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ευρον $[\text{tov}]^{\mathfrak{M}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πωλον δεδεμενον προς την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θυραν εξω επι του αμφοδου **v.6** oι δε είπαν είπον $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ αυτοίς καθώς είπεν ενετείλατο $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ ο ίησους και **v.7** και φερουσιν $^{\mathcal{V}}$ ηγαγον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον πωλον προς τον ιησουν και επιδαλλουσιν $^{\mathcal{V}}$ επεβαλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω τα ιματια αυτων και εκαθισεν επ αυτον $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** και^V πολλοι δε^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τα ιματία αυτών εστρώσαν εις την οδον αλλοί δε στιβάδας στοιβάδας κώψαντες εκόπτον εκόπτον και αγρών δενδρών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκόπτον εστρώννυον ετών αγρών δενδρών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστρώννυον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οδον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οδον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. προαγοντες και οι ακολουθουντες εκραζον λεγοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωσαννα ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου. **v.10** ευλογημενη η ερχομενη βασιλεια εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονοματι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του πατρος ημων δαυιδ m,V δαδιδ T,K ωσαννα εν τοις υψιστοις. **v.11** και εισηλθεν εις ιεροσολυμα ο T,m,K ιησους T,m,K και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το ιερον και περιβλεψαμενος παντα οψιας ηδη ουσης της ωρας εξηλθεν εις βηθανιαν μετα των δωδεκα.

καὶ εἰς τὸ ἱερόν καὶ περιβλεψάμενος πάντα ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας έξηλθεν είς βηθανίαν μετά των δώδεκα. καὶ τῆ ἐπαύριον ἐξελθόντων 12 αὐτῶν ἀπὸ βηθανίας ἐπείνασεν. καὶ ἰδών συκῆν μακρόθεν ἔχουσαν 13* φύλλα ήλθεν εί ἄρα εὑρήσει τι ἐν αὐτῆ καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὖρεν εί μή φύλλα οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν 14* αὐτῆ μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι καὶ ἤκουον οἱ μαθηταί αὐτοῦ. καὶ ἔρχονται εἰς ἱεροσόλυμα καὶ εἰσελθών ὁ ἰησοῦς εἰς 15* τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς κατέστρεψεν. καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ 16 ίεροῦ. καὶ ἐδίδασκεν λέγων αὐτοῖς οὐ γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος 17* προσευχής κληθήσεται πασιν τοις έθνεσιν ύμεις δέ εποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ 18* έζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος έξεπλήσσετο ἐπὶ τῷ διδαχῷ αὐτοῦ. καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο ἐξεπορεύετο ἔξω 19* τῆς πόλεως. καὶ πρωΐ παραπορευόμενοι εἶδον τὴν συκῆν έξηραμμένην 20* έκ διζών. καὶ ἀναμνησθείς ὁ πέτρος λέγει αὐτῷ δαββί ἴδε ἡ συκῆ ἣν 21 κατηράσω έξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ἔχετε πίστιν 22* άμην γάρ λέγω ύμιν ὅτι ὑς ἀν εἴπη τῷ ὄρει τούτῷ ἄρθητι καὶ 23* βλήθητι είς την θάλασσαν καὶ μη διακριθη ἐν τη καρδία αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύση ὅτι ἃ λέγεῖ γίνεται ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν 24* πάντα ὅσα ἄν προσεύχομενοι αἰτεῖσθε πιστεύετε ὅτι λαμβάνετέ καὶ ἔσται ύμιν. καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος ἵνα 25*

v.13 και ιδων συκην απο $^{\mathcal{V}}$ μακροθεν εχουσαν φυλλα ηλθεν ει αρα ευρησει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι ευρησει $^{\mathcal{V}}$ εν αυτη και ελθων επ αυτην ουδεν ευρεν ει μη φυλλα $o^{\mathcal{V}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καιρος ουκ $^{\mathcal{V}}$ ην $^{\mathcal{V}}$ συκων. **v.14** και αποκριθείς ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ιησους^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} είπεν αυτή μηκετί εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς τον αίωνα εκ $^{\mathcal{V}}$ σου $^{\mathcal{V}}$ μηδεις καρπον φαγοι και ηκουον οι μαθηται αυτου. **v.15** και ερχονται εις ιεροσολυμα και εισελθων ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το ιερον ηρξατο εκβαλλειν τους πωλουντας και τους $^{\mathcal{V}}$ αγοραζοντας εν τω ιερω και τας τραπεζας των κολλυβιστων και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας κατεστρεψεν. **v.17** και εδιδασκεν και $^{\nu}$ ελεγεν $^{\nu}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ου γεγραπται οτι ο οικός μου οικός προσευχης κληθησεται πασιν τοις εθνεσιν υμεις δε πεποιηκατε V εποιησατε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον σπηλαιον ληστων. **v.18** και ηκουσαν οι αρχιερεις $^{\mathcal{V}}$ γραμματεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οι γραμματεις $^{\mathcal{V}}$ αρχιερεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εζητουν πως αυτον απολεσωσιν $^{m, \nu}$ απολεσουσιν $^{\tau, \kappa}$ εφοβουντο γαρ αυτον οτι $^{\tau, m, \kappa}$ πας γαρ $^{\nu}$ ο οχλος εξεπλησσετο **v.19** και σταν $^{\mathcal{V}}$ στε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σψε εγενετο εξεπορευοντο $^{\mathcal{V}}$ εξεπορευετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξω **v.20** και πρωι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραπορευομενοι πρωι $^{\mathcal{V}}$ ειδον την συκην εξηραμμενην εκ ριζων. **v.22** και αποκριθείς $o^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιησούς λεγεί αυτοίς έχετε πιστίν θεού. **v.23** αμήν γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγώ υμίν οτι ος αν ειπη τω ορει τουτω αρθητι και βληθητι εις την θαλασσαν και μη διακριθη εν τη καρδια αυτου αλλα πιστευη^ν πιστευση^{τ,m,K} οτι ο^{ν} α^{τ,m,K} λαλει^{ν} λεγει $^{\tau,m,K}$ γινεται εσται αυτω ο^{τ,m,K} εαν^{τ,m,K} επη $^{\tau,m,K}$. **v.24** δια τουτο λεγω υμιν παντα οσα προσευχεσθε^{ν} και^{ν} αν^{τ,m,K} προσευχομενοι^{τ,m,K} αιτησθε $^{\mathfrak{M}}$ αιτεισθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πιστευετε οτι ελαβετε $^{\mathcal{V}}$ λαμβανετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εσται υμιν. **v.25** και οταν στηκετε $^{\mathcal{V}}$ στηκητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσευχομενοι αφιετε ει τι έχετε κατά τίνος ίνα και ο πάτηρ υμών ο εν τοις ουρανοίς αφη υμιν τα παραπτωματα υμων.

καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

26* εἰ δὲ ὑμεῖς οὖκ ἀφίετε οὐδε ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφησεὶ

27 τὰ παραπτώματα ὑμῶν. καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς ἱεροσόλυμα καὶ ἐν

τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ

28* γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. καὶ λεΎουσιν αὐτῷ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ

ταῦτα ποιεῖς καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῆς.

29* ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ἐπερωτήσω ὑμᾶς κάγὼ ἕνα λόγον

30* καὶ ἀποκρίθητέ μοι καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ

31* βάπτισμα ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἢν ἢ ἐξ ἀνθρώπων ἀποκρίθητέ μοι. καὶ

ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ διὰτί

32* οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων ἐφοβοῦντο

33* τὸν λαόν ἄπαντες γὰρ εἶχον τὸν ἰωάννην ὅτι ὄντως προφήτης ῆν. καὶ

ἀποκριθέντες λέγουσιν τῷ ἰησοῦ οὐκ οἴδαμεν καὶ ὁ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς

λέγει αὐτοῖς οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

12* καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγεῖν ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ἄρυξεν ὑπολήνιον καὶ ἀκοδόμησεν 2* πύργον καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ 3* τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστει-4* λαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον κἀκεῖνον 5* λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἤτίμωμένον. καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλεν κἀκεῖνον ἀπέκτειναν καὶ πολλοὺς ἄλλους τοὓς μὲν 6* δέροντες τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀγαπητόν αὐτοῦ

v.26 ει^{T,m,K} δε^{T,m,K} υμεις^{T,m,K} ουκ^{T,m,K} αφιετε^{T,m,K} ουδε^{T,m,K} ουδε^{T,m,K} πατηρ^{T,m,K} υμων^{T,m,K} $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ev $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tois $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouravois $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ armosi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ta $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ marginization upon $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.28** και ελεγον λεγουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ εν ποια εξουσία ταυτά ποιείς $\mathfrak{q}^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις σοι εδώκεν την εξουσίαν ταυτην εδωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίνα ταυτά ποίης. **ν.29** ο δε ίησους αποκρίθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτοίς επερωτησω υμας και $^{\mathfrak{M}}$ εγω $^{\mathfrak{M}}$ καγω $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ ενα λογον και αποκριθητε μοι και ερω υμιν εν ποια εξου**v.30** το βαπτισμα το V ιωαννου εξ ουρανου ην η εξ ανθρωπων αποκριθητε μοι. **v.31** και διελογιζοντο^ν ελογιζοντο^{τ}, προς εαυτους λεγοντες εαν ειπωμεν εξ ουρανου ερει δια^{m, ν} τι^{m, ν} διατι^{τ , κ} [ουν] ουν τ , ουκ επιστευσατε αυτω. **v.32** αλλα αλλ τ , αλλ ειπωμεν εξ ανθρωπων εφοβουντο τον οχλον $^{\mathcal{V}}$ λαον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απαντές γαρ είχον τον ιωαννήν οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οντώς οτι $^{\mathcal{V}}$ προ**v.33** και αποκριθεντες λεγουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ιησου λεγουσιν $^{\mathcal{V}}$ ουκ οιδαμεν και ο ιησους αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγει αυτοις ουδε εγω λεγω υμιν εν ποια εξουσια ταυτα ποιω. ξατο αυτοις εν παραβολαις λαλειν $^{\mathcal{V}}$ λεγειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμπελωνα εφυτευσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπος εφυτευσεν $^{\mathcal{V}}$ και περιεθηκεν φραγμον και ωρυξεν υποληνιον και ωκοδομησεν πυργον και εξεδετο $^{\mathcal{V}}$ εξεδοτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον γεωργοις και απεδημησεν. **v.2** και απεστείλεν προς τους γεωργους τω καιρω δουλον ινα παρα των γεωργων λαβη απο των του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρπων καρπου του αμπελωνος. **v.3** και οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαβοντες αυτον εδειραν και απεστειλαν κενον. **v.4** και παλιν απεστειλεν προς αυτους αλλον δουλον κακείνον εκεφαλίωσαν $^{\mathcal{V}}$ λιθοβολησαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκεφαλαίωσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ητιμασαν $^{\mathcal{V}}$ απεστείλαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.5** και παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλον απεστείλεν κακείνον απεκτείναν και πολλούς αλλούς $\sup^{\mathcal{V}} \operatorname{tous}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ men derontes $\operatorname{ous}^{\mathcal{V}} \operatorname{tous}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de aportennontes aportennontes aportennontes aportennontes.

απέστειλεν καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι οῧτός ἐστιν ὁ 7* κληρονόμος δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λαβόντες αὐτόν ἀπέκτειναν καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί οὖν 8*, 9* ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε 10 λίθον ὂν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὖτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. παρά κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς 11 ήμῶν. καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι καὶ ἐφοδήθησαν τὸν ὄχλον ἔγνωσαν 12 γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν φαρισαίων καὶ τῶν ἡρωδιανῶν 13 ίνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγφ. οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ διδάσκαλε 14* οἴδαμεν ὅτι ἀληθής εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις ἔξεστιν κήνσον καίσαρι δοῦναι ή οὔ. δῶμεν ή μή δῶμεν ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν 15 την υπόκρισιν είπεν αυτοίς τί με πειράζετε φέρετέ μοι δηνάριον ίνα ίδω. οί δὲ ἤνεγκαν καὶ λέγει αὐτοῖς τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή οἱ δὲ 16* εἶπον αὐτῷ καίσαρος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἀπόδοτε τὰ 17* καίσαρος καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ. καὶ 18* ἔρχονται σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες. διδάσκαλε μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι 19* έάν τινος άδελφὸς ἀποθάνη καὶ καταλίπη γυναῖκα καὶ τέκνα μἡ ἀφῆ ίνα λάβη ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήση σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα 20* καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα. καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν καὶ 21*

 $[\]textbf{v.6} \text{ eti oun}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ ena eicen}^{\mathcal{V}} \text{ uion ecan}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ againston autou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ anesteilen kai}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ auton escaton}^{\mathcal{V}}$ προς αυτους εσχατον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων οτι εντραπησονται τον υιον μου. **v.7** εκεινοι δε οι γεωργοι ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς εαυτους ειπαν $^{\mathcal{V}}$ οτι ουτος εστιν ο κληρονομος δευτε αποκτεινωμεν αυτον και ημων **ν.8** και λαβοντες αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απέκτειναν αυτον $^{\mathcal{V}}$ και εξέβαλον αυτον $^{\mathcal{V}}$ εξω εσται η κληρονομια. $\mathbf{v.9}$ τι $[\mathsf{ouv}]^\mathcal{V}$ $\mathsf{ouv}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησει ο κυριος του αμπελώνος ελευσεται και απολεσει του αμπελωνος. **v.14** και V οι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθοντες λεγουσιν αυτω τους γεωργους και δωσει τον αμπελωνα αλλοις. διδασκαλε οιδαμεν οτι αληθης ει και ου μελει σοι περι ουδενος ου γαρ βλεπεις εις προσωπον ανθρωπων αλλ επ αληθείας την οδον του θεου διδασκείς εξεστιν δουναί $^{\mathcal{V}}$ κηνσον καισαρί δουναί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η ου. **v.16** οι δε ηνεγκαν και λεγει αυτοις τινος η εικων αυτη και η επιγραφη οι δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω **v.17** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο δε $^{\mathcal{V}}$ ιησους είπεν αυτοίς αποδοτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα καισαρός αποδοτε $^{\mathcal{V}}$ καισαρι και τα του θεου τω θεω και εξεθαυμαζον $^{\mathcal{V}}$ εθαυμασαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ αυτω. χονται σαδδουκαιοι προς αυτον οιτίνες λεγουσίν αναστάσιν μη είναι και επηρωτών επηρωτήσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.19** διδασκαλε μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγραψεν ημιν στι εαν τινος αδελφος αποθανη και καταλιπη γυναικα και τεκνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη αφη τεκνον $^{\mathcal{V}}$ ινα λαβη ο αδελφος αυτου την γυναικα αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εξαναστηση σπερμα τω αδελφω αυτου. **ν.20** επτα ουν $^{\mathcal{K}}$ αδελφοι ησαν και ο πρωτος ελαβεν γυναικα και αποθνησκων ουκ αφηκεν σπερμα.

22* ἀπέθανεν καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκεν σπέρμα καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα ἔσχατη πάντων ἀπέθανεν 23* καὶ ἡ γυνὴ. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει ὅταν ἀναστῶσιν τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή 24* οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφάς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ 25* θεοῦ. ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται 26* άλλ' είσιν ως άγγελοι οί εν τοῖς οὐρανοῖς. περί δὲ των νεκρων ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλω μωσέως ἐπὶ τῆς βάτου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ 27* θεός λέγων έγὼ ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ. οὐκ 28* ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ θεὸς ζώντων ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. καὶ προσελθών εἶς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη ἐπηρώτησεν αὐτόν ποία ἐστὶν πρώτη πασῶν ἐν-29* τολή. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν ἄκουε 30* ἰσραήλ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἶς ἐστίν. καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου έξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ έξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ έξ όλης της διανοίας σου καὶ έξ όλης της ἰσχύος σου αὕτη πρώτη ἐντολή. 31* καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν μείζων 32* τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς καλῶς διδάσκαλε ἐπ' ἀληθείας εἶπας ὅτι εἶς ἐστιν θεὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος 33* πλήν αὐτοῦ. καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν έξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ έξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ έξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ έξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν

v.21 και ο δευτερος ελαβεν αυτην και απεθανεν μη $^{\mathcal{V}}$ καταλιπων $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφηκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σπερμα και ο τριτος ωσαυτως. **v.22** και ελαβον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι επτα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ αφηκαν σπερμα εσχατον $^{\mathcal{V}}$ εσχατη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντων απεθανεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και η γυνη απεθανεν $^{\mathcal{V}}$. $\mathrm{oun}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ anastasei $[\mathrm{otan}^{\mathcal{V}} \ \mathrm{otan}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ anastasei $]^{\mathcal{V}}$ anastasei $]^{\mathcal{V}}$ εσχον αυτην γυναικα. **v.24** εφη^V και^{T,m,K} αυτοις αποκριθεις T,m,K ο ιησους ειπεν T,m,K αυτοις T,m,Kου δια τουτο πλανασθε μη ειδοτες τας γραφας μηδε την δυναμιν του θεου. κρων αναστωσιν ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζονται $^{\mathcal{V}}$ γαμισκονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ εισιν ως αγγελοι οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τοις ουρανοις. **ν.26** περι δε των νεκρων οτι εγειρονται ουκ ανεγνωτε εν τη βιβλω μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι του m,v της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βατου πως v ως $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ειπεν αυτώ ο θέος λέγων εγώ ο θέος αβρααμ και $[o]^{v}$ ο $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ θεος ισαακ και $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος ιακώβ. **v.27** ουκ εστιν $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος νέκρων αλλά θεος $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ζωντων υμεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολυ πλανασθε. **v.28** και προσελθων εις των γραμματεων ακουσας αυτων συζητουντων ιδων $^{\mathcal{V}}$ ειδως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι καλως αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεκριθη αυτοις $^{\mathcal{V}}$ επηρωτησεν αυτον ποια εστιν \mathbf{r} πρωτη \mathbf{r} παντων \mathbf{r} πασων \mathbf{r} εντολη πρωτη \mathbf{r} παντων \mathbf{r} . \mathbf{r} εντολη πρωτη \mathbf{r} παντων \mathbf{r} τους \mathbf{r} εντολη πρωτη \mathbf{r} παντων \mathbf{r} τους \mathbf{r} εντολη πρωτη \mathbf{r} τους \mathbf{r} τους \mathbf{r} εντολη πρωτη \mathbf{r} τους \mathbf{r} τους \mathbf{r} εντολη πρωτη \mathbf{r} τους \mathbf{r} του κριθη ο^ν ιησους^ν αυτω^{\mathcal{T} , $^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$} οτι πρωτη εστιν^{$\mathcal{V}$} παντων $^{\mathfrak{M}}$ πασων^{\mathcal{T} , $^{\mathfrak{K}}$} των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εντολων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουε ισραηλ κυριος ο θεος ημων κυριος εις εστιν. ν.30 και αγαπησεις κυριον τον θεον σου εξ ολης της καρδιας σου και εξ όλης της ψυχης σου και εξ όλης της διανοίας σου και εξ όλης της ισχύος σου αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρωτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εντολη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δευτερα ομοια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτη αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον μειζων τουτων αλλη εντολη ουκ εστιν. **v.32** και ειπεν αυτω ο γραμματευς καλως διδασκαλε επ αληθείας είπας οτι είς εστιν θεος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ουκ εστιν αλλός πλην αυτού. **\mathbf{v.33}** και το αγαπάν αυτον εξ όλης της καρδίας και εξ όλης της συνέσεως και εξ όλης της ψυχης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ όλης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $\mathcal{T}^{m,K}$ ισχυος και το αγαπαν τον πλησιον ως εαυτον περισσοτερον πλειον $\mathcal{T}^{m,K}$ εστιν παντών των ολοκαυτωματών και των $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θυσιών.

τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν πλεῖόν ἐστιν πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. καὶ ὁ ἰησοῦς ἰδών αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ οὐ 34* μακράν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν έπερωτήσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ πῶς 35* λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς ἐστιν δαβίδ. αὐτὸς γὰρ δα- 36* βίδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου έκ δεξιών μου έως ἄν θῶ τοὺς έχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. αὐτὸς οὖν δαβίδ λέγει αὐτὸν κύριον καὶ πόθεν υἱός αὐτοῦ ἐστιν καὶ ὁ 37* πολύς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῷ διδαχῷ αὐ- 38* τοῦ βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγω- 39 γαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν 40* χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι οὖτοι λήψονται περισσότερον κρίμα. καὶ καθίσας ὁ ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει 41* πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο ὅ ἐστιν 42 κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς 43* άμην λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκεν τῶν βαλόντων είς τὸ γαζοφυλάκιον. πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐ- 44 τοῖς ἔβαλον αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν δλον τὸν βίον αὐτῆς.

καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἶς τῶν μαθητῶν **13** αὐτοῦ διδάσκαλε ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ 2* ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς οὐ μὴ ἀφεθῃ λίθος ἐπὶ λίθῷ ὃς οὐ μὴ καταλυθῆ. καὶ καθημένου αὐτοῦ 3*

v.34 και ο ιησους ιδων [αυτον]^ν αυτον^{T,\mathfrak{M},K} οτι νουνέχως απέκριθη είπεν αυτώ ου μάκραν ει από της βασιλείας του θεού και ουδείς ουκεί ετόλμα αυτόν επέρωτησαι. **v.35** και αποκρίθεις ο ιησους έλεγεν διδασκών εν τω ιέρω πως λεγουσίν οι γραμματείς ότι ο χριστός υιος δαυίδ^ν εστίν δαυίδ^{\mathfrak{M}} δαβιδ^{T,K}. **v.36** αυτός γαρ^{T,\mathfrak{M},K} δαυίδ^{\mathfrak{M},V} δαβιδ^{T,K} είπεν εν τω^{T,K,V} πνευματί τω^{T,K,V} αγιώ λεγεί είπεν $^{T,\mathfrak{M},K}$ οτ ποδών σου. **v.37** αυτός ουν^{T,\mathfrak{M},K} δαυίδ^{\mathfrak{M},V} δαβιδ^{T,K} λεγεί αυτόν κυρίον και πόθεν υιος $^{T,\mathfrak{M},K}$ αυτου έστιν υιος^ν και $[0]^{\mathcal{V}}$ ο^{T,\mathfrak{M},K} πολύς όχλος ηκούεν αυτου ηδέως. **v.38** και έλεγεν^{T,\mathfrak{M},K} αυτούς ταις αγοραίς. **v.40** οι κατεοθιοντές τας οικίας των χήρων και προφασεί μακρα προσευχομένοι ουτοί λημψονταί^ν ληψονταί^{T,\mathfrak{M},K} περισσότερον κρίμα. **v.41** και καθισας ο^{T,\mathfrak{M},K} ιπσους $^{T,\mathfrak{M},K}$ κατεναντί του γαζοφυλακίου εθέωρει πως ο όχλος βαλλεί χαλκον είς το γαζοφυλακίον και πολλοί πλουσίοι εβαλλον πολλα. **v.43** και προσκαλεσαμένος τους μαθητάς αυτού επένν λεγεί^{T,\mathfrak{M},K} αυτοίς αμην λέγω υμιν ότι η χήρα αυτή η πτωχή πλείον παντών εβαλέν βεδλήκεν $^{T,\mathfrak{M},K}$ των βαλλοντών $^{\mathfrak{M},V}$ είς το γαζοφυλακίον. **13 v.2** και ο ιησούς αποκρίθεις $^{T,\mathfrak{M},K}$ είπεν αυτώ βλεπείς ταυτάς τας μεγαλας οικοδομας ου μη αφέθη ωδε V λίθος επί λίθον λίθω $^{T,\mathfrak{M},K}$ ος ου μη κατάλυθη.

είς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν 4* πέτρος καὶ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης καὶ ἀνδρέας. εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα 5* ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλη πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι. ίησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήση. 6* πολλοί γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι καὶ 7* πολλούς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέ-8* μων μή θροεῖσθε δεῖ γὰρ γενέσθαι ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος. γάρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται σεισμοὶ κα-9* τὰ τόπους καὶ ἔσονται λιμοί καὶ ταραχαί ἀρχαὶ ἀδίνων ταῦτα. βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγας δαρήσεσθε και ἐπι ἡγεμόνων και βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ 10* είς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ είς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι 11* τὸ εὐαγγέλιον. ὅταν δὲ ἄγαγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε μηδὲ μελετᾶτε άλλ' ὁ ἐὰν δοθῆ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῆ ώρα τοῦτο λαλεῖτε οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον. 12* παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατήρ τέκνον καὶ ἐπα-13 ναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὖ-14* τος σωθήσεται. ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν ὑπὸ δανιήλ τοῦ προφήτου ἑστός ὅπου οὐ δεῖ ὁ ἀναγινώσκων νοείτω τότε οἱ ἐν 15* τῆ ἰουδαία φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω 16* είς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ εἰς τὸν

v.3 και καθημενού αυτού εις το όρος των ελαίων κατέναντι του ιέρου επηρώτα $^{\mathcal{V}}$ επηρώτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.4** ειπον^V ειπε^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ημιν ποτε αυτον κατ ιδιαν πετρος και ιακωβος και ιωαννης και ανδρεας. ταυτα εσται και τι το σημειον οταν μελλη παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτα συντελεισθαι παντα $^{\mathcal{V}}$. **v.5** ο δε ιησους αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηρξατο λεγειν αυτοις $^{\mathcal{V}}$ βλεπετε μη τις υμας πλανηση. **v.6** πολλοι γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελευσονται επι τω ονοματι μου λεγοντες οτι εγω ειμι και πολλους πλανησουσιν. δε ακουσητε πολεμους και ακοας πολεμων μη θροεισθε δει γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενεσθαι αλλ ουπω το τελος. **ν.8** εγερθησεται γαρ εθνος επ $^{\mathcal{V}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσονται σεισμοι κατα τοπους και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσονται λιμοι αρχη $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταραχαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωδινων ταυτα. **v.9** βλεπετε δε υμείς εαυτους παραδωσουσιν γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας είς συνεδρία και είς συναγωγας δαρησεσθε και επί ηγεμονών και βασιλεών αχθησεσθε $^{\mathcal{K}}$ σταθησεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ενέκεν εμού εις μαρτυρίον αυτοίς. εις παντα τα εθνη δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρωτον δει $^{\mathcal{V}}$ κηρυχθηναι το ευαγγελιον. **v.11** και $^{\mathcal{V}}$ οταν αγωσιν $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαγωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας παραδιδοντες μη προμεριμνατε τι λαλησητε μηδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μελετατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ ο εαν δοθη υμιν εν εκεινη τη ωρα τουτο λαλειτε ου γαρ εστε υμεις οι λαλουντες αλλα το πνευμα το αγιον. **v.12** και^V παραδωσει δε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφος αδελφον εις θανατον και πατηρ τεκνον και επαναστησονται τέκνα έπι γονείς και θανατωσούσιν αυτούς. **v.14** όταν δε ίδητε το βδελυγμα της ερημώσεως εστηκότα $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ρηθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δανίηλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστως $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ εστος $^{\mathcal{T}}$ όπου ου δει ο αναγινωσκων νοειτω τοτε οι εν τη ιουδαια φευγετωσαν εις τα ορη. **\mathbf{v.15}** ο $[\delta\epsilon]^{\mathcal{V}}$ $\delta\epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι του δωματος μη καταβατω εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οικιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μηδε εισελθατω $^{\mathcal{V}}$ εισελθετω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αραι τι εκ της **v.16** kai o eig ton agron what, which emistrefats eig to opios arai to impation autou.

άγρὸν ὢν μή ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ 17 ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ή φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. ἔσονται γὰρ αί 18*, 19* ήμέραι ἐκεῖναι θλῖψις οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣς ἔκτισεν ὁ θεὸς ἔως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ κύριος ἐκολόβωσεν 20* τὰς ἡμέρας οὐκ ἄν ἐσώθη πᾶσα σάρξ ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ ἴδοὺ ὧδε ὁ 21* χριστός ή ίδού έκεῖ μή πιστεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ 22* ψευδοπροφήται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε ἰδοῦ προείρηκα ὑμῖν 23* πάντα. ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος 24* σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς. καὶ οἱ ἀστέρες 25* τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν 26 νεφέλαις μετά δυνάμεως πολλής καί δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς 27* άγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων άνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε 28* τὴν παραβολήν ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ταῦτα 29* ἴδητε γινόμενα γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν 30* ότι οὐ μή παρέλθη ή γενεὰ αὕτη μέχρις οῦ πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐ- 31* ρανός καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μἡ παρέλθωσιν. περὶ 32* δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν

v.18 προσευχεσθε δε ινα μη γενηται η^{\mathcal{T}}, $^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φυγη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χειμωνος. **v.19** εσονται γαρ αι ημεραι εκειναι θλιψις οια ου γεγονεν τοιαυτη απ αρχης κτισεως ην $^{\mathcal{V}}$ ης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκτισεν ο θεος εως του νυν και ου μη γενηται. **ν.20** και ει μη κυριος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκολοβωσεν κυριος $^{\mathcal{V}}$ τας ημερας ουκ αν εσωθη πασα σαρξ αλλα δια τους εκλεκτους ους εξελεξατο εκολοβωσεν τας ημερας. $\mathbf{v.21}$ [και]^{\mathfrak{m}} και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ tote ean tis umin $\mathrm{ide}^{\mathcal{V}}$ $\mathrm{idou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ was o cristos $\mathrm{ide}^{\mathcal{V}}$ $\mathrm{idou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ekei mu pisteuete $\mathrm{ide}^{\mathcal{M},\mathcal{V}}$ **v.22** εγερθησονται γαρ ψευδοχριστοι και ψευδοπροφηται και δωσουσιν σημεια και τερατα προς το αποπλαναν ει δυνατον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους εκλεκτους. **v.23** υμεις δε βλεπετε ιδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{v.24}$ αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν εκειναις ταις ημεραις μετα την θλιψιν εκεινην ο προειρηκα υμιν παντα. ηλιος σκοτισθησεται και η σεληνη ου δωσει το φεγγος αυτης. $\mathbf{v.25}$ και οι αστερες εσονται^{\mathcal{V}} εκ $^{\mathcal{V}}$ του ουρανου πιπτοντες $^{\mathcal{V}}$ εσονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκπιπτοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και αι δυναμεις αι εν τοις ουρανοις σαλευθησονται. **v.27** και τοτε αποστελει τους αγγελους αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και επισυναξει τους εκλεκτους [αυτου] $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ των τεσσαρων ανεμων απ ακρου γης εως ακρου ουρανου. **v.28** απο δε της συκης μαθετε την παραβολην όταν αυτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηδη ο κλαδος αυτης $^{\mathcal{V}}$ απαλος γενηται και εκφυή τα φυλλα γινωσκετε ότι εγγυς το θερος εστιν. **ν.29** ουτως και υμείς όταν ταυτά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίδητε ταυτά $^{\mathcal{V}}$ γινομένα γινωσκέτε ότι **v.30** αμην λεγω υμιν οτι ου μη παρελθη η γενεα αυτη μεχρις ου παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγγυς εστιν επι θυραις. $\mathbf{v.31}$ ο ουρανος και η γη παρελευσεται^{\mathfrak{m}} παρελευσονται^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} οι δε λογοι μου ταυτα παντα^ν γενηται. ου μη παρελευσονται^V παρελθωσιν^{T,m,K}. **v.32** περι δε της ημερας εκεινης $\eta^{m,V}$ και^{T,K} της $\tau^{T,K,V}$ wras oudeis oiden oude oi annelsi oi $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ en ourand oude o uios ei mh o hathr.

33* οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός εἰ μὴ ὁ πατήρ. βλέπετε ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχε34* σθε οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἑκάστῷ
35* τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῷ. γρηγορεῖτε οὖν οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται ὀψὲ ἢ μεσονυκτίου ἢ
36 ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ. μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας.
37* ἃ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω γρηγορεῖτε.

- 14 ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλφ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν.
- 2*, 3* ἔλεγον δὲ μὴ ἐν τῆ ἑορτῆ μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν βηθανία ἐν τῆ οἰκία σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς καὶ συντρίψασα τό ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς.
 - 4* ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς καὶ λέγοντες εἰς τί ἡ ἀπώ-
 - 5* λεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν. ἠδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῆ.
 - 6* ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἄφετε αὐτήν τί αὐτῆ κόπους παρέχετε καλὸν ἔργον
 - 7* εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν καὶ
 - 8* ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτούς εὖ ποιῆσαι ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὅ εἶχεν αὕτη ἐποίησεν προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφια-
 - 9* σμόν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅπου ἄν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.
 - 10* καὶ ὁ ἰούδας ὁ ἰσκαριώτης εἶς τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς
 - 11* ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγεί-

v.33 blehete agrunneite kai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ proseuces $\theta\epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouk oidate gar note o kairos estin. ανθρωπος αποδημος αφεις την οικιαν αυτου και δους τοις δουλοις αυτου την εξουσιαν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκαστω το εργον αυτου και τω θυρωρω ενετειλατο ινα γρηγορη. **v.35** γρηγορειτε ουν ουκ οιδατε γαρ ποτε ο κυριος της οικίας ερχεται $\eta^{\mathcal{V}}$ οψε η μεσονυκτίου $^{\mathcal{V}}$ μεσονυκτίου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η αλεκτοροφωνίας η πρωί. **v.37** $\mathbf{o}^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{a}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε υμιν λεγω πασιν λεγω γρηγορειτε. **v.2** ελεγον γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη εν τη 14 eorth mhptote Jorubos $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ estai Jorubos $^{\mathcal{V}}$ tou laou. **v.3** και οντος αυτου εν βηθανια εν τη οικια σιμωνος του λεπρου κατακειμενου αυτου ηλθεν γυνη εχουσα αλαβαστρον μυρου ναρδου πιστικης πολυτέλους και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συντριψασα την το $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλαβαστρον κατέχεεν αυτού κατα $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της κεφαλης. **v.4** ησαν δε τίνες αγανακτούντες προς εαυτούς και $T^{m,\kappa}$ λεγοντες $T^{m,\kappa}$ είς τι η απώλεια αυτή του μυρού **v.5** ηδυνατο γαρ τουτο το $^{\mathcal{V}}$ μυρον $^{\mathcal{V}}$ πραθηναι επανω τριακοσιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δηναριων τριακοσιων $^{\mathcal{V}}$ και δοθηναι τοις πτωχοις και ενεβριμωντο αυτη. **ν.6** ο δε ιησους είπεν αφετε αυτην τι αυτη κοπους παρέχετε καλόν έργον ηργασατο^V είργασατο^{T,m, κ} είςm, είςm, είςm, είρm, είςm, είρm, τους πτωχους έχετε μεθ εαυτών και όταν θέλητε δυνάσθε αυτοίς $^{\mathcal{V}}$ αυτούς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευ ποίησαι έμε δε $\mathbf{v.8}$ ο εσχεν m,v ειχεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτη $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εποιησεν προελαβεν μυρισαι μου $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ το σωμα μου $^{\mathcal{V}}$ εις τον ενταφιασμον. **v.9** αμην $\delta \epsilon^{\mathcal{V}}$ [δε] $^{\mathfrak{m}}$ λεγω υμιν οπου εαν $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κηρυχθη το ευαγγελιον τουτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ολον τον κοσμον και ο εποιησεν αυτη λαληθησεται εις μνημοσυνον αυτης. **v.10** και $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιουδας ισκαριωθ^{\mathcal{V}} ο ισκαριωτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις των δωδεκα απηλθεν προς τους αρχιερεις ινα παραδω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον παραδοι $^{\mathcal{V}}$ αυτοις.

λαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ. καὶ τῆ πρώτη ἡμέρα τῶν ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον λέγουσιν αὐτῷ οἱ 12 μαθηταί αὐτοῦ ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγης τὸ πάσχα. καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς ὑπάγετε 13 είς την πόλιν καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων άκολουθήσατε αὐτῷ. καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι 14* ό διδάσκαλος λέγει ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω. καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνὼγεον μέγα ἐστρωμένον 15* έτοιμον έκει ετοιμάσατε ήμιν. και έξηλθον οι μαθηται αύτου και ήλθον 16* είς την πόλιν καὶ εὖρον καθώς εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν 17, 18* καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἶς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. οἵ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἶς 19* καθ' εἶς μήτι ἐγώ καὶ ἄλλος μήτι ἐγώ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς εἶς 20* έκ τῶν δώδεκα ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ είς τὸ τρύβλιον. ὁ μὲν υἱὸς 21* τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ έκείνω δι' οὖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ έγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβών ὁ ἰησοῦς 22* άρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν λάβετε φάγετε τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβών τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδω- 23* κεν αὐτοῖς καὶ ἔπιον έξ αὐτοῦ πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτό ἐστιν τὸ 24* αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ἀμὴν 25* λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ήμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῷ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

v.11 οι δε ακουσαντες εχαρησαν και επηγγείλαντο αυτώ αργυρίον δουναί και εζητεί πως ευκαιρως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον ευκαιρως $^{\mathcal{V}}$ παραδοι $^{\mathcal{V}}$ παραδω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** και οπου εαν εισελθη ειπατε τω οικοδεσποτη οτι ο διδασκαλος λεγει που εστιν το καταλυμα μου $^{\nu}$ οπου το πασχα μετα των μαθητων μου φαγω. **v.15** και αυτος υμιν δειξει αναγαιον $^{\nu}$ ανωγεον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγα εστρωμενον ετοιμον και $^{\nu}$ εκει **v.16** και εξηλθον οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηλθον εις την πολιν και ευρον καθως είπεν αυτοίς και ητοίμασαν το πασχά. **v.18** και ανακείμενων αυτών και εσθίοντων είπεν $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ίησους είπεν V αμην λεγω υμίν οτι είς εξ υμών παραδωσεί με ο εσθίων μετ έμου. **v.19** οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηρξαντο λυπεισθαι και λεγειν αυτω εις κατα $^{\mathcal{V}}$ καθ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις μητι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.20** ο δε αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτοίς είς εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των δωδεκά ο εμβαπτομένος μετ έμου **v.21** οτι $^{\nu}$ ο μεν υιος του ανθρωπου υπαγει καθως γεγραπται περι αυτου ουαι δε εις το τρυβλιον. τω ανθρωπω εκείνω δι ου ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται κάλον ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ ει ουκ εγεννήθη ο **v.22** και εσθιοντων αυτων λαβων $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $\mathcal{T}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτον ευλογησας εκλαsen kai edwken autois kai eipen labete jagete $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ touto estin to swim mou. το $T^{m,m,K}$ ποτηριον ευχαριστήσας εδώκεν αυτοίς και επίον εξ αυτού παντές. **v.24** και είπεν αυτοίς τουτο εστιν το αιμα μου το $\mathcal{T}^{m,K}$ της καινης $\mathcal{T}^{m,K}$ διαθηκης το εκχυννομένον \mathcal{V} υπέρ \mathcal{V} περι $\mathcal{T}^{m,K}$ πολλών **v.25** αμην λεγω υμιν οτι ουκετι ου μη πιω εκ του γενηματος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ γεννηματος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της αμπελου εως της ημερας εκεινης οταν αυτο πινω καινον εν τη βασιλεια του θεου.

27* ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς δτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῷ νυκτὶ ταύτη ὅτι γέγραπται 28 πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα. ἀλλὰ μετὰ τὸ 29* έγερθηναί με προάξω ύμας είς την γαλιλαίαν. ὁ δὲ πέτρος ἔφη αὐτῷ 30* καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σήμερον ἐν τῷ νυκτὶ ταύτη πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα 31* φωνήσαι τρίς ἀπαρνήση με. ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγεν μᾶλλον ἐὰν με δέη συναποθανείν σοι οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες 32* ἔλεγον. καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὖ τὸ ὄνομα γεθσημανῆ καὶ λέγει τοῖς 33* μαθηταῖς αὐτοῦ καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν πέτρον καὶ τὸν ἰάκωβον καὶ ἰωάννην μεθ" ἑαυτοῦ καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖ-34 σθαι καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως 35* θανάτου μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προελθών μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. 36* καὶ ἔλεγεν αββα ὁ πατήρ πάντα δυνατά σοι παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' 37 έμοῦ τοῦτο ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ λέγει τῷ πέτρῳ σίμων καθεύδεις οὐκ ἴσχυσας 38* μίαν ὥραν γρηγορῆσαι. γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε 39 είς πειρασμόν τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν 40* ἀπελθών προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. καὶ ὑποστρέψας εὖρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρήμενοι 41* καὶ οὐκ ἤδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσιν. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε ἀπέχει ἦλθεν ἡ ὥρα

v.27 και λεγει αυτοις ο τησους οτι παντες σκανδαλισθησεσθε εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νυκτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι γεγραπται παταξω τον ποιμενα και διασκορπισθησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα προβατα διασκορπισθησονται $^{\mathcal{V}}$. **v.29** ο δε πετρος εφη αυτω και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει και $^{\mathcal{V}}$ παντες σκανδαλισθησονται αλλ ουκ εγω. **v.30** και λεγει αυτω ο ιησους αμην λεγω σοι οτι συ^{m,ν} σημερον ταυτη^{ν} εν^{T,m,κ} τη νυκτι ταυτη^{T,m,κ} πριν η δις αλεκτορα φωνησαι τρις απαρνηση^{T,m,κ} με απαρνηση $^{\nu}$. **v.31** ο δε εκπερισσως ελαλει $^{\nu}$ εκ^{T,m,κ} περισσου^{T,m,κ} ελεγεν^{T,m,κ} μαλλον^{T,m,κ} εαν με^{T,m,κ} δεη με $^{\nu}$ συναποθανειν σοι ου μη σε απαρνησωμαι $^{\mathfrak{M}}$ απαρνησομαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ωσαυτως δε και παντες ελεγον. **v.32** και ερχονται εις χωριον ου το ονομα γεθσημανι V γεθσημανη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και λεγει τοις μαθηταις αυτου καθισατε ωδε εως προσευξωμαι. **v.33** και παραλαμβανει τον πετρον και $[tov]^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιακωβον και $[tov]^{\mathcal{V}}$ ιωαννην μετ $^{\mathcal{V}}$ μεθ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ εαυτου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηρξατο εκθαμβεισθαι και αδημονειν. **v.35** και προσελθων $^{\mathfrak{M}}$ προελθων $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μικρον επιπτεν V επεσεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι της γης και προσημχετο ινα ει δυνατον εστιν παρελθη απ αυτου η ωρα. **v.36** και ελέγεν αββα ο πατηρ παντά δυνατά σοι παρένεγκε το ποτηρίον τουτό $^{\mathcal{V}}$ απ έμου τουτό $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.38** γρηγορείτε και προσεύχεσθε ίνα μη ελθητε $^{\mathcal{V}}$ εισελθητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς αλλ ου τι εγω θελω αλλα τι συ. πειρασμον το μεν πνευμα προθυμον η δε σαρξ ασθενης. **\mathbf{v.40}** και παλιν ελθων υποστρεψας $\mathbf{r}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρεν αυτους παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθευδοντας ησαν γαρ αυτων $^{\mathcal{V}}$ οι οφθαλμοι καταβαρυνομενοι $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βεβαρημενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουκ ηδεισαν τι αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκριθωσιν αυτω $^{\mathcal{V}}$. **v.41** και ερχεται το τριτον και λεγει αυτοις καθευδετε το $\mathcal{T}^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λοιπον και αναπαυεσθε απεχει ηλθεν η ωρα ιδου παραδιδοται ο υιος του ανθρωπου εις τας χειρας των αμαρτωλων.

ίδού παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. έγείρεσθε ἄγωμεν ίδού ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν. καὶ εὐθὲως ἔτι αὐτοῦ 42, 43* λαλοῦντος παραγίνεται ἰούδας εἶς ἄν τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολύς μετά μαχαιρών καί ξύλων παρά τών άρχιερέων καί τών γραμματέων καὶ τῶν πρεσθυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον 44* αὐτοῖς λέγων ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε καὶ ἐλθὼν εὐθὲως προσελθὼν αὐτῷ λέγει ἑαββί καὶ 45* κατεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας αὑτῶν καὶ 46* έκράτησαν αὐτὸν. εἶς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαι- 47* ραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ἀτίον. καὶ 48* αποκριθείς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ὡς ἐπὶ ληστὴν έξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ 49 διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ 50* άφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον. καὶ εἰς τις νεανίσκος ήκολούθει αὐτῷ πε- 51* ριβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ καὶ κρατοῦσιν αὐτόν οἱ νεανίσκοι. ὁ 52* δὲ καταλιπών τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἀπήγαγον τὸν 53* ίησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οί πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολού- 54 θησεν αὐτῷ ἔως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετά τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς 55* καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν καὶ οὐχ εὕρισκον. πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ 56 καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύ- 57 ρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες. ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 58 έγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν άλλον άχειροποίητον οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία 59

ν.43 και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετι αυτου λαλουντος παραγινεται ιουδας εις ων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των δωδεκα και μετ αυτου οχλος πολυς τ ,m, κ μετα μαχαιρων και ξυλων παρα των αρχιερεων και των γραμματεων και **v.44** δεδωκει δε ο παραδιδους αυτον συσσημον αυτοις λεγων ον αν φιλησω αυτος εστιν κρατησατε αυτον και απαγετε $^{\mathcal{V}}$ απαγαγετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασφαλως. **ν.45** και ελθων ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσελθων αυτω λεγει αυτω m ραβδι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ραβδι και κατεφιλησεν αυτον. **v.46** οι δε επεβαλον επ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας χειρας αυτω $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εκρατησαν αυτον. **v.47** εις δε [τις] $^{\mathcal{V}}$ τις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των παρεστηκοτων σπασαμενος την μαχαιραν επαισεν τον δουλον του αρχιερεως και αφειλεν αυτου το ωταριον $^{\mathcal{V}}$ $\omega_{\text{TION}}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.48** και αποκριθείς ο ίησους είπεν αυτοίς ως επί ληστην εξηλθατέ $^{\mathcal{V}}$ εξηλθετέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα μαχαιρων και ξυλων συλλαβειν με. **v.50** και αφεντες αυτον παντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφυγον παντες $^{\mathcal{V}}$. $\mathbf{v.51}$ και εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νεανισκος τις $^{\mathcal{V}}$ ηκολουθησεν $^{\mathfrak{M}}$ συνηκολουθει $^{\mathcal{V}}$ ηκολουθει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτω περιδεblhmenos sindona eth numnou kai kratousin auton oi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ neaniskoi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.52** ο δε καταλιπων thn sindona numnos equiven ap $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autwi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.53** και απηγαγον τον ιησουν προς τον αρχιερεα και συνερχονται αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντες οι αρχιερεις και οι πρεσθυτεροι και οι γραμματεις. αρχιερεις και ολον το συνεδριον εζητουν κατα του ιησου μαρτυριαν εις το θανατωσαι αυτον και ουχ ηυρισκον $^{\mathcal{V}}$ ευρισκον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

60* αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησεν τὸν ἰησοῦν 61* λέγων οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν τί οὖτοί σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδέν ἀπεκρίνατο πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ 62* σύ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἐγώ εἰμι καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ 63 ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας 64* τούς χιτώνας αὐτοῦ λέγει τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων. τῆς βλασφημίας τί ὑμῖν φαίνεται οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι 65* ἔνοχον θανάτου. καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ προφήτευσον 66* καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. καὶ ὄντος τοῦ πέτρου ἐν 67* τῆ αὐλῆ κάτω ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως. καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει καὶ σὺ μετὰ τοῦ να-68* ζαρηνοῦ ἰησοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων οὐκ οἶδα οὐδέ ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 69* καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν 70* ὅτι οὖτος έξ αὐτῶν ἐστιν. ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οί παρεστώτες έλεγον τῷ πέτρῳ ἀληθῶς έξ αὐτῶν εἶ καὶ γάρ γαλιλαῖος 71* εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν 72* ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ έφώνησεν καὶ ἀνεμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ ῥήματος οὖ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ότι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς ἀπαρνήση με τρίς καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν. καὶ εὐθὲως ἐπὶ τὸ πρωΐ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ **15***

v.60 και αναστας ο αρχιερευς εις το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μεσον επηρωτήσεν τον ιήσουν λεγών ουκ αποκρινή ουδεν τι ουτοι σου καταμαρτυρουσιν. **ν.61** ο δε εσιωπα και ουκ $^{\mathcal{V}}$ ουδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεκρινατο ουδεν $^{\mathcal{V}}$ παλιν ο αρχιερευς επηρωτα αυτον και λεγει αυτω συ ει ο χριστος ο υιος του ευλογητου. **v.62** ο δε ιησους είπεν εγω είμι και οψεσθε τον υίον του ανθρωπου καθημένον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ δεξίων καθημένον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ της δυναμέως και ερχομενον μετα των νεφελων του ουρανου. **v.64** ηκουσατε της βλασφημιας τι υμιν φαινεται οι δε παντες κατεκριναν αυτον ειναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενοχον ειναι $^{\mathcal{V}}$ θανατου. **ν.65** και ηρξαντο τινες εμπτυειν αυτω και περικαλυπτειν αυτου $^{\mathcal{V}}$ το προσωπον αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και κολαφιζειν αυτον και λεγειν αυτω προφητευσον και οι υπηρεται ραπισμασιν αυτον ελαβον $^{\mathcal{V}}$ εβαλλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.66** και οντος του πετρου κατω $^{\mathcal{V}}$ εν τη αυλη κατω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερχεται μια των παιδισκων του αρχιερεως. **\mathbf{v.67}** και ιδουσα τον πετρον θερμαινομενον εμβλεψασα αυτω λεγει και συ μετα του ναζαρηνου ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ησθα του $^{\mathcal{V}}$ ιησου $^{\mathcal{V}}$. ηρνησατο λεγων ουτε $^{\mathcal{V}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οιδα ουτε $^{\mathcal{V}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επισταμαι τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ τι $^{\mathcal{V}}$ λεγεις και εξηλθεν εξω εις το προαυλιον [και V και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλεκτωρ εφωνησεν] V εφωνησεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.69** και η παιδισκη ιδουσα αυτον παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηρξατο παλιν $^{\mathcal{V}}$ λεγειν τοις παρεστωσιν $^{\mathcal{V}}$ παρεστηκοσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ουτος εξ αυτων εστιν. **v.70** ο δε παλιν ηρνειτο και μετα μικρον παλιν οι παρεστωτες ελεγον τω πετρω αληθως εξ αυτων ει και γαρ γαλιλαιος ει και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαλια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ομοιαζει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.71** ο δε ηρξατο αναθεματιζειν και ομνυναι $^{m, \nu}$ ομνυειν $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ οτι ουκ οιδα τον ανθρωπον τουτον ον λεγετε. δευτερου αλεκτωρ εφωνήσεν και ανεμνήσθη ο πετρος το $^{m,\nu}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ρημα $^{m,\nu}$ ρηματος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ως $^{\nu}$ ο m ου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ είπεν αυτώ ο ίησους ότι πριν αλέκτορα φωνήσαι δις απαρνήση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τρις με $^{\mathcal{V}}$ απαρνήση $^{\mathcal{V}}$ και επιβαλων εκλαιεν.

τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον δήσαντες τὸν ίησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ πιλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν 2* ό πιλατος σύ εἶ ὁ βασιλεύς τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτῷ σὺ λέγεις. καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ὁ δὲ πιλᾶτος 3*, 4* πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη ὥστε θαυμάζειν τὸν 5 πιλατον. κατά δὲ ἑορτήν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον ὅνπερ ήτοῦντο. 6* ην δε ὁ λεγόμενος βαραββας μετά τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος οἵτινες 7* έν τῆ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αί- 8* τεῖσθαι καθώς ἀεί ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ πιλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων 9 θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν ἰουδαίων. ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ 10 φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν 11 τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν βαραββαν ἀπολύση αὐτοῖς. ὁ δὲ πιλατος ἀπο- 12* κριθείς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς τί οὖν θέλετε ποιήσω ὂν λέγετε βασιλέα τῶν ίουδαίων. οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ πιλᾶτος ἔλεγεν 13, 14* αὐτοῖς τί γὰρ κακόν ἐποίησεν οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν σταύρωσον δ δὲ πιλατος βουλόμενος τῷ ὄχλῷ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυ- 15 σεν αὐτοῖς τὸν βαραββᾶν καὶ παρέδωκεν τὸν ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθή. οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τής αὐλής ὅ ἐστιν 16 πραιτώριον καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν 17* πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. καὶ 18* ήρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν χαῖρε βασιλεῦ τῶν ἰουδαίων. καὶ ἔτυπτον 19 αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμω καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορ- 20* φύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα

v.1 και ευθυς ευθεως $\mathcal{T}^{m,K}$ επι $\mathcal{T}^{m,K}$ το $\mathcal{T}^{m,K}$ πρωι συμβουλιον ποιησαντές οι αρχιέρεις μετά των πρεοβυτερων και γραμματεων και ολον το συνεδριον δησαντες τον ιησουν απηνεγκαν και παρεδωκαν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πίλατω. **ν.2** και επηρωτήσεν αυτόν ο πίλατος συ ει ο βασίλευς των ιουδαίων ο δε αποκριθεις ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω λεγει $^{\mathcal{V}}$ συ λεγεις. **v.3** και κατηγορουν αυτου οι αρχιερεις πολλα αυτος $^{\mathcal{K}}$ $δε^{\mathcal{K}}$ ουδεν^{\mathcal{K}} απεκρινατο^{\mathcal{K}}. **v.4** ο δε πιλατος παλιν επηρωτα $^{\mathcal{V}}$ επηρωτησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον λεγων ουκ αποκρινη ουδεν ιδε ποσα σου κατηγορουσιν $^{\mathcal{V}}$ καταμαρτυρουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.6** κατα δε εορτην απελυεν αυτοις ενα δεσμιον $\text{ον}^{\mathcal{V}}$ ονπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρητουντο $^{\mathcal{V}}$ ητουντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. βας μετα των στασιαστων $^{\mathcal{V}}$ συστασιαστων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεδεμενος οιτίνες εν τη στασει φονον πεποιηκείσαν. **v.8** και αναβας V αναβοησας T,m,K ο οχλος ηρξατο αιτεισθαι καθως αει T,m,K εποιει αυτοις. δε πίλατος αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν αποκριθεις $^{\mathcal{V}}$ ελέγεν $^{\mathcal{V}}$ είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοίς τι ουν [θελετε] $^{\mathcal{V}}$ θελετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησω [ον $^{\mathcal{V}}$ λεγετε] τον $^{\mathcal{V}}$ ον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασίλεα των ιουδαίων. **v.14** ο δε πίλατος ελέγεν αυτοίς τι γαρ κακον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εποίησεν κακον $^{\mathcal{V}}$ οι δε περισσως $^{\mathcal{V}}$ περισσοτερως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκραξαν σταυρωσον **v.17** και ενδιδυσκουσιν $^{\mathcal{V}}$ ενδυουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον πορφυραν και περιτιθεασιν αυτω πλεξαντες **v.18** και ηρξαντο ασπαζεσθαι αυτον χαιρε o^m βασιλευς f βασιλευ f των **v.20** και στε ενεπαιξαν αυτω εξεδυσαν αυτον την πορφυραν και ενεδυσαν αυτον τα ιματια αυτου $^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εξαγουσιν αυτον ινα σταυρωσωσιν αυτον.

21 σταυρώσωσιν αὐτόν. καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα σίμωνα κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ τὸν πατέρα ἀλεξάνδρου καὶ ῥούφου ἵνα ἄρῃ 22* τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ γολγοθα τόπον ὅ ἐστιν 23* μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνι-24* σμένον οἶνον ὁ δὲ οὐκ ἔλαβεν. καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν διεμερίζον τὰ 25 ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρη. ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ 26 ἐσταύρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη 27 ὁ βασιλεύς τῶν ἰουδαίων. καὶ σύν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστάς ἕνα ἐκ 28* δεξιῶν καὶ ἕνα έξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφἡ ἡ λέγουσα 29* καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες οὐὰ ὁ καταλύων τὸν 30* ναὸν καὶ ἐν τρισίν ἡμέραις οἰκοδομῶν. σῶσον σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ 31* τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετά τῶν γραμματέων ἔλεγον ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. 32* ὁ χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραἡλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἵνα ίδωμεν καὶ πιστεύσωμεν καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ἀνείδιζον αὐτόν. 33* γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας 34* ἐννάτης. καὶ τῷ ιρα τῷ ἐννάτῃ ἐβόησεν ὁ ἰησοῦς φωνῷ μεγάλῃ λέγων ελωι ελωι λαμμα σαβαχθανι δ έστιν μεθερμηνευόμενον δ θεός μου δ 35* θεός μου είς τί με έγκατέλιπές. καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαν-36* τες ἔλεγον ἰδού ἠλίαν φωνεῖ. δραμών δέ εἶς καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθείς τε καλάμω ἐπότιζεν αὐτόν λέγων ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ἠλίας 37, 38* καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀφεὶς φωνήν μεγάλην ἐξέπνευσεν. καὶ τὸ 39* καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. ἰδὼν δὲ ὁ

v.22 και φερουσίν αυτον επι τον ^V γολγοθαν ^V γολγοθα^{T,M,K} τοπόν ο εστίν μεθερμηνευομένον κρανίου τόπος. **v.23** και εδιδουν αυτώ πιειν^{T,M,K} εσμυρνισμένον οίνον ος ^V ο^{T,M,K} δε ουκ ελάβεν. **v.24** και σταυρουσίν σταυρωσαντές ^{T,M,K} αυτον και ^V διαμερίζονται ^{M,V} διεμερίζον^{T,K} τα ιματία αυτου βαλλοντές κληρον επ αυτά τις τι αρη. **v.28** και ^{T,M,K} επληρωθη ^{T,M,K} γραφη ^{T,M,K} η^{T,M,K} λεγουσα ^{T,M,K} και ^{T,M,K} μετα ^{T,M,K} ανομών ^{T,M,K} ελογισθη ^{T,M,K}. **v.29** και οι παραπορευομένοι εδλασφημουν αυτον κινουντές τας κεφάλας αυτών και λεγοντές ουα ο κατάλων τον ναον και οικοδομών ^V εν τρισίν ημέραις οικοδομών ^{T,M,K}. και οι αρχιέρεις εμπαίζοντές προς αλληλούς μετά των γραμματέων ελεγον αλλούς εσώσεν εαυτον ου δυναταί σώσαι. **v.32** ο χρίστος ο βασίλευς του ^{T,M,K} ισραηλ καταβατών νυν από του σταυρου ινα ιδώμεν και πιστεύσωμεν [αυτώ] και οι συνεσταυρώμενοι συν ^V αυτώ ωνειδίζον αυτον. **v.33** και ^V γενομένης δε^{T,M,K} ωρας εκτίς σκότος εγενετό εφ ολην την γην εως ωρας ενατης ^{M,V} ενατης ^{T,K}. **v.34** και τη ενατη ^V ωρα τη ^{T,M,K} ενατη ^M εννατη ^{T,K} εδοησεν ο ιπόσυς φωνη μεγαλη λεγων ^{T,M,K} ελωι ελωι λεμα ^V λιμα ^M λαμμα ^{T,K} σαβαχθανι ο εστίν μεθερμηνευομένον ο θεος μου ο θεος μου εις τι με ^{T,M,K} εγκατελίπες με ^V. **v.35** και τίνες των παρεστηκότων ακουσαντές ελεγον ιδε ^V ίδου ^{T,M,K} ηλιαν φωνει. **v.36** δραμών δε τις ^V εις ^{T,M,K} [και] ^V και ^{T,M,K} γεμίσας σπογγον οξους περίθεις τε ^{T,M,K} καλαμώ εποτίζεν αυτον λεγών αφετε ιδωμέν ει ερχεται ηλίας καθελείν αυτον. **v.38** και το καταπετασμά του ναου εσχισθη εις δυο απ ^V απο ^{T,M,K} ανώθεν εως κατώ.

κεντυρίων ὁ παρεστηκώς έξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως κράξας ἐξέπνευσεν εἶπεν ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὖτος υἱὸς ἦν θεοῦ. ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες 40* ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι ἐν αἶς ἦν καὶ μαρία ἡ μαγδαληνἡ καὶ μαρία ή τοῦ ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ ἰωσῆ μήτηρ καὶ σαλώμη. αἳ καὶ ὅτε ἦν 41* έν τῆ γαλιλαία ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ καὶ ἄλλαι πολλαὶ αί συναναβασαι αὐτῷ εἰς ἱεροσόλυμα. καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης ἐπεὶ 42 ην παρασκευή ο έστιν προσάββατον. ηλθεν ίωσηφ ο άπο άριμαθαίας 43* εὐσχήμων βουλευτής ὂς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ τολμήσας εἰσῆλθεν πρὸς πιλᾶτον καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. ό δὲ πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεν- 44 τυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανεν. καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ 45* κεντυρίωνος έδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ 46* καθελών αὐτὸν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείφ ο ην λελατομημένον ἐκ πέτρας καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ἡ δὲ μαρία ἡ μαγδαληνή καὶ μαρία ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ 47* τίθεται.

καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἡ 16* τοῦ ἰακώβου καὶ σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωΐ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον 2* ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν 3 τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου. καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν 4 ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος ἢν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς 5 τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκήν καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς μὴ ἐκθαμβεῖσθε 6 ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἠγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλ' ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐ- 7*

v.39 ιδων δε ο κεντυριων ο παρεστηκως εξ εναντιας αυτου οτι ουτως κραξας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξεπνευσεν είπεν αληθως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτος $^{\mathcal{V}}$ ανθρωπος $^{\mathcal{V}}$ υιος $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου $^{\mathcal{V}}$. **v.40** ησαν δε και γυναικες απο μακροθεν θεωρουσαι εν αις $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μαρια η μαγδαληνη και μαρια η του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιακωβου του μικρου και ιωσητος $^{\mathcal{V}}$ ιωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητηρ και σαλωμη. **v.41** αι και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτε ην εν τη γαλιλαια ηκολουθουν αυτω και διηκονουν αυτω και αλλαι πολλαι αι συναναβασαι αυτω εις ιεροσολυμα. **v.43** ελθων $^{\mathcal{V}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωσηφ $[{\rm o}]^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο αριμαθαιας ευσχημων βουλευτης ος και αυτος ην προσδεχομενος την βασιλειαν του θεου τολμησας εισηλθεν προς τον $^{\mathcal{V}}$ πιλατον και ητησατο το σωμα του 1ησου. **v.45** και γνους απο του κεντυριωνος εδωρησατο το πτωμα $^{\mathcal{V}}$ σωμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ιωσηφ. **v.46** και αγορασας σινδονα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθελων αυτον ενειλησεν τη σινδονι και εθηκεν $^{\mathcal{V}}$ κατεθηκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον εν μνημειω ο ην λελατομημενον εκ πετρας και προσεκυλισεν λιθον επι την θυραν του μνημειου. **v.47** η δε μαρια η μαγδαληνη και μαρια η $^{\mathcal{V}}$ ιωσητος $^{\mathcal{V}}$ ιωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθεωρουν που τεθειται $^{\mathcal{V}}$ τιθεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. 16 **v.1** και διαγενομενου του σαββατου μαρια η μαγδαληνη και μαρια [η $^{\mathfrak{M}}$ η $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ του] $^{\mathfrak{M}}$ [του] $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιακωβου και σαλωμη ηγορασαν αρωματα ινα ελθουσαι αλειψωσιν αυτον. **v.2** και λιαν πρωι τη $^{\mathcal{V}}$ μιαν των της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαββατων ερχονται επι το μνημειον ανατειλαντος του ηλιου.

τοῦ καὶ τῷ πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε 8* καθώς εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου εἶχεν δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον ἐφοβοῦντο γὰρ. 9* ἀναστὰς δὲ πρωΐ πρώτη σαββάτου ἐφάνη πρῶτον μαρία τῆ μαγδαληνῆ 10* ἀφ' ἡς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς 11 μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν. κάκεῖνοι ἀκούσαντες 12 ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν. μετὰ δὲ ταῦτα δυσίν έξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρα μορφῆ πορευομένοις εἰς ἀγρόν. 13 κάκείνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοίς λοιποίς οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. 14* ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη καὶ ἀνείδισεν τὴν απιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερ-15 μένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον 16 ἄπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάση τῆ κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βα-17 πτισθείς σωθήσεται ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ταθτα παρακολουθήσει έν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβα-18* λοῦσιν γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς. ὄφεις ἀροῦσιν κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ κα-19* λῶς ἔξουσιν. ὁ μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν 20* οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων ἀμήν.

v.7 αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαγετε είπατε τοις μαθηταίς αυτού και τω πέτρω ότι προαγεί υμας είς την **ν.8** και εξελθουσαι ταχυ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εφυγον απο του μνηγαλιλαιαν εκει αυτον οψεσθε καθως ειπεν υμιν. μειου είχεν γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτας τρομός και εκστασίς και ουδενι ουδέν είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφοβούντο γ αρ $^{\nu}$ [[παντα δε $^{\nu}$ τα $^{\nu}$ παρηγγελμενα $^{\nu}$ τοις $^{\nu}$ περι $^{\nu}$ τον $^{\nu}$ πετρον $^{\nu}$ συντομως $^{\nu}$ εξηγγειλαν $^{\nu}$ μετα $^{\nu}$ δε $^{\nu}$ ταυτα $^{\nu}$ και $^{\nu}$ αυτος $^{\nu}$ ο $^{\nu}$ ιησους $^{\nu}$ απο $^{\nu}$ ανατολης $^{\nu}$ και $^{\nu}$ αχρι $^{\nu}$ δυσεως $^{\nu}$ εξαπεστειλεν $^{\nu}$ δι $^{\nu}$ αυτων $^{\nu}$ το $^{\nu}$ ιερον $^{\nu}$ και $^{\nu}$ αφθαρτον $^{\nu}$ κηρυγμα $^{\nu}$ της $^{\nu}$ αιωνιου $^{\nu}$ σωτηριας $^{\nu}$ αμην]] $^{\nu}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.9** [[αναστας $^{\nu}$ αναστας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε πρωι πρωτη σαββατου εφανή πρωτον μαρία τη μαγδαλήνη παρ $^{\mathcal{V}}$ αφ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ης εκβεβληκει επτα δαιμονία. **ν.10** εκείνη πορευθείσα απηγγείλεν τοις μετ αυτού γενομένοις πενθουσί^ν πενθουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και κλαιουσιν. **v.14** υστέρον $[\delta \epsilon]^{\mathcal{V}}$ ανακειμένοις αυτοίς τοις ενδέκα εφανέρωθη και ωνειδισεν την απιστιαν αυτων και σκληροκαρδιαν οτι τοις θεασαμενοις αυτον εγηγερμενον ουκ **v.18** $[και^{ν} εν^{ν} ταις^{ν} χερσιν]^{ν}$ οφεις αρουσιν καν θανασιμον τι πιωσιν ου μη αυτους βλαψη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ βλαψει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επι αρρωστους χειρας επιθησουσιν και καλως εξουσιν. ιησους $^{\mathcal{V}}$ μετα το λαλησαι αυτοις ανελημφθη $^{\mathcal{V}}$ ανεληφθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον ουρανον και εκαθισεν εκ δεξιων **v.20** εκεινοι δε εξελθοντες εκηρυξαν πανταχου του κυριου συνεργουντος και τον λογον bebaiountoς dia twn epakoloudountwn shieiwn] $^{\mathcal{V}}$ shieiwn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ amhy $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

έπειδήπερ πολλοί ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περί τῶν πε- 1 πληροφορημένων εν ήμιν πραγμάτων. καθώς παρέδοσαν ήμιν οἱ ἀπ' 2 άρχης αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου. **ἔδοξεν κάμοὶ** 3* παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πασιν ἀκριβως καθεξής σοι γράψαι κράτιστε θεόφιλε. ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. ἐγένετο 4, 5* έν ταῖς ἡμέραις ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνόματι ζαχαρίας έξ έφημερίας άβιά καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων ἀαρών καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐλισάβετ. ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ 6* θεοῦ πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου άμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον καθότι ἡ ἐλισάβετ ἦν στεῖρα καὶ 7* άμφότεροι προβεβηκότες έν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. έγένετο δὲ ἐν 8 τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ. κατά τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχεν τοῦ θυμιᾶσαι είσελθών είς τὸν ναὸν 9* τοῦ κυρίου. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ 10* τοῦ θυμιάματος. ἄφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ 11 θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. καὶ ἐταράχθη ζαχαρίας ἰδών καὶ φόβος 12 έπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος μἡ φοβοῦ ζαχα- 13 ρία διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου καὶ ἡ γυνή σου ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰωάννην. καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ 14* άγαλλίασις καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῷ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. ἔσται γὰρ 15* μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ καὶ πνεύματος αγίου πλησθήσεται έτι έκ κοιλίας μητρός αὐτοῦ. καὶ πολλούς τῶν 16 υἱῶν ἰσραἡλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. καὶ αὐτὸς προελεύ- 17 σεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει ἠλίου ἐπιστρέψαι καρδίας

¹ v.3 εδοξε^ν εδοξεν^{τ,m,κ} καμοι παρηκολουθηκοτι ανωθεν πασιν ακριδως καθέξης σοι γραψαι κρατιστε θεοφιλε. **v.5** εγενετο εν ταις ημεραις ηρωδου του^{τ ,m,κ} βασιλεως της ιουδαιας ιερευς τις ονοματι ζαχαριας εξ εφημεριας αδια και η^{τ ,m,κ} γυνη αυτω^{ν} αυτου^{τ ,m,κ} εκ των θυγατερων ααρων και το ονομα αυτης ελισαδετ. **v.6** ησαν δε δικαιοι αμφοτεροι εναντιον^{ν} ενωπιον^{τ ,m,κ} του θεου πορευομενοι εν πασαις ταις εντολαις και δικαιωμασιν του κυριου αμεμπτοι. **v.7** και ουκ ην αυτοις τεκνον καθοτι ην^{ν} η ελισαδετ ην^{τ ,m,κ} στειρα και αμφοτεροι προδεδηκοτες εν ταις ημεραις αυτων ησαν. **v.9** κατα το εθος της ιερατειας ελαχε^{ν} ελαχεν^{τ ,m,κ} του θυμιασαι εισελθων εις τον ναον του κυριου. **v.10** και παν το πληθος ην^{m, ν} του λαου ην^{τ , κ} προσευχομενον εξω τη ωρα του θυμιαματος. **v.14** και εσται χαρα σοι και αγαλλιασις και πολλοι επι τη γενεσει^{ν} γεννησει^{τ}, αυτου χαρησονται. **v.15** εσται γαρ μεγας ενωπιον [του]^{m, ν} του^{τ , κ} κυριου και οινον και σικερα ου μη πιη και πνευματος αγιου πλησθησεται ετι εκ κοιλιας μητρος αυτου.

πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων ἑτοιμάσαι κυρίω 18 λαὸν κατεσκευασμένον. καὶ εἶπεν ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα 19 έν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ ἀποκριθείς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ ἐγώ εἰμι γαβριήλ ὁ παρεστηκώς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς 20 σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. καὶ ίδού ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλήσαι ἄχρι ής ήμέρας γένηται ταῦτα ἀνθ ὧν οὐκ ἐπίστευσας 21* τοῖς λόγοις μου οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν ό λαός προσδοκῶν τὸν ζαχαρίαν καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτόν 22* ἐν τῷ ναῷ. ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι όπτασίαν ξώρακεν ἐν τῷ ναῷ καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς καὶ διέμενεν 23 κωφός. καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ 24 ἀπῆλθεν είς τὸν οἶκον αὐτοῦ. μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν έλισάβετ ή γυνή αὐτοῦ καὶ περιέκρυβεν ἑαυτήν μῆνας πέντε λέγουσα. 25* ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αῖς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ 26* ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῷ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος 27* γαβριήλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς γαλιλαίας ἢ ὄνομα ναζαρὲτ. πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην άνδρὶ ῷ ὄνομα ἰωσὴφ έξ οἴκου δαβίδ καὶ τὸ 28* ὄνομα τῆς παρθένου μαριάμ. καὶ εἰσελθών ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπεν 29* χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κύριος μετὰ σοῦ εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ἡ δὲ ίδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη 30 ὁ ἀσπασμὸς οὖτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῆ μὴ φοβοῦ μαριάμ εὖρες 31* γάρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδού συλλήψη ἐν γαστρὶ καὶ τέξη υἱόν καὶ 32* καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν. οῧτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον δαβίδ τοῦ πατρὸς 33 αὐτοῦ. καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ τῆς βα-34 σιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν δὲ μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον πῶς 35* ἔσται τοῦτο ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐ-

v.21 και ην ο λαος προσδοκων τον ζαχαριαν και εθαυμαζον εν τω χρονίζειν αυτον^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εν τω ναω αυτον^{$\mathcal{V}$}. **v.22** εξελθων δε ουκ εδυνατο^{\mathcal{V}} ηδυνατο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} λαλησαι αυτοις και επεγνωσαν οτι οπτασιαν εωρακεν εν τω ναω και αυτος ην διανευων αυτοις και διεμενεν κωφος. **v.25** οτι ουτως μοι πεποιηκεν ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} κυριος εν ημεραις αις επειδεν αφελειν το^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ονειδος μου εν ανθρωποις. **v.26** εν δε τω μηνι τω εκτω απεσταλη ο αγγελος γαβριηλ απο^{\mathcal{V}} υπο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} του θεου εις πολιν της γαλιλαιας η ονομα ναζαρεθ^{\mathcal{K},\mathcal{V}} ναζαρετ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} **v.27** προς παρθενον εμνηστευμενην^{\mathcal{V}} μεμνηστευμενην^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ανδρι ω ονομα ιωσηφ εξ οικου δαυιδ^{\mathcal{M},\mathcal{V}} δαδιδ^{\mathcal{T},\mathcal{K}} και το ονομα της παρθενου μαριαμ. **v.28** και εισελθων ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αγγελος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτην ειπεν χαιρε κεχαριτωμενη ο κυριος μετα σου ευλογημενη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γυναιξιν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} . **v.29** η δε ιδουσα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διεταραχθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι τω λογω διεταραχθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και διελογιζετο ποταπος ειη ο ασπασμος ουτος. **v.31** και ιδου συλλημψη $^{\mathcal{V}}$ συλληψη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν γαστρι και τεξη υιον και καλεσεις το ονομα αυτου ιησουν. **v.32** ουτος εσται μεγας και υιος υψιστου κληθησεται και δωσει αυτω κυριος ο θεος τον θρονον δαυιδ^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} δαδιδ^{\mathcal{T},\mathcal{K}} του πατρος αυτου.

τῆ πνεῦμα ἄγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἄγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδού ἐλισάβετ ἡ 36* συγγενής σου καὶ αὐτὴ συνείληφυῖα υἱὸν ἐν γήρα αὐτῆς καὶ οὖτος μὴν έκτος ἐστὶν αὐτῆ τῆ καλουμένη στείρα. ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ 37* θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ μαριάμ ἰδού ἡ δούλη κυρίου γένοιτό μοι κατά 38 τὸ ῥῆμά σου καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. ἀναστᾶσα δὲ μαριὰμ ἐν 39 ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν ίούδα. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν ἐλισάβετ. 40 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς μαρίας ἐσκίρτησεν 41* τὸ βρέφος ἐν τῷ κοιλίᾳ αὐτῆς καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ ἐλισάβετ. καὶ ἀνεφώνησεν φωνῆ μεγάλη καὶ εἶπεν εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν καὶ 42* εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθη 43* ή μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς μέ. ἰδού γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ 44* ἀσπασμοῦ σου είς τὰ ὧτά μου ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλία μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλη- 45 μένοις αὐτῆ παρὰ κυρίου. καὶ εἶπεν μαριάμ μεγαλύνει ή ψυχή μου τόν 46 κύριόν. καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου. ὅτι 47,48 ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ ἰδού γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πασαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλεῖα ὁ δυνατός 49* καὶ ἄγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς 50* φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ διεσκόρπισεν 51 ύπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν. καθείλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων 52 καὶ ὑψωσεν ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦν- 53 τας έξαπέστειλεν κενούς. ἀντελάβετο ἰσραήλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθήναι 54 έλέους. καθώς έλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ ἀβραὰμ καὶ τῷ 55 σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. ἔμεινεν δὲ μαριὰμ σὺν αὐτῷ ὡσεὶ μῆνας 56* τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. τῷ δὲ ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ 57

v.35 και αποκρίθεις ο αγγέλος είπεν αυτή πνευμα αγίον επέλευσεται επί σε και δυνάμις υψιστου επίσκιασει σοι διο και το γεννωμένον έκ^κ σου^κ αγίον κληθησεται υίος θέου. **v.36** και ίδου ελισαβετ η συγγένις^ν συγγένης^{ν,ω,κ} σου και αυτή συνείληφεν^ν συνείληφοια^{ν,ω,κ} υίον εν γηρεί^{ω,ν} γηρα^{ν,κ} αυτής και ουτός μην έκτος έστιν αυτή τη καλουμένη στείρα. **v.37** οτι ουκ αδυνατήσει παρά του^ν τω^{ν,ω,κ} θέου^ν θέω^{ν,ω,κ} παν ρήμα. **v.41** και έγενετο ως ηκούσεν η^{ν,ω,κ} ελισαβετ^{ν,ω,κ} τον ασπασμόν της μαρίας η^ν ελισαβετ^ν εσκιρτήσεν το βρέφος εν τη κοίλια αυτής και επίλησθη πνευματός αγίου η έλισαβετ. **v.42** και ανέφωνησεν κραυγη^ν φωνη^{ν,ω,κ} μεγάλη και είπεν ευλογήμενη συ εν γυναίξιν και ευλογήμενος ο καρπός της κοίλιας σου. **v.43** και πόθεν μοι τουτό ίνα έλθη η μητήρ του κυρίου μου προς έμε^ν με^{ν,ω,κ}. **v.44** ίδου γαρ ως εγένετο η φωνή του ασπασμού σου είς τα ωτά μου εσκιρτήσεν εν^{ν,ω,κ} αγαλλιασει^{ν,ω,κ} το βρέφος εν^ω αγαλλιασει^ω εν τη κοίλια μου. **v.49** ότι εποίησεν μοι μεγαλά^ν μεγαλεία^{ν,ω,κ} ο δυνατός και αγιον το ονόμα αυτού. **v.50** και το έλεος αυτού εις γένεας και γένεας^ν γένεας^ν γένεας^ν γένεας^ν γένεων τοις φοβουμένοις αυτόν. **v.56** εμείνεν δε μαρίαμ συν αυτή ως ωσει^{ν,ω,κ} μηνας τρείς και υπεστρέψεν εις τον οικον αυτής.

58 χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς 59* καὶ συνέχαιρον αὐτῆ. καὶ ἐγένετο ἐν τῆ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ζαχαρίαν. 60 καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν οὐχί ἀλλὰ κληθήσεται ἰωάννης. 61* καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγγενεία σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἄν θέλοι καλεῖσθαι 63* αὐτόν. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων ἰωάννης ἐστὶν τὸ ὄνομα 64 αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα 65 καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς ἰουδαίας 66* διελαλείτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῆ καρδία αὐτῶν λέγοντες τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται καὶ χεὶρ κυρίου 67* ην μετ' αὐτοῦ. καὶ ζαχαρίας ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου 68 καὶ προεφήτευσεν λέγων. εύλογητός κύριος ὁ θεὸς τοῦ ἰσραήλ ὅτι 69* ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἤγειρεν κέρας 70* σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ δαβίδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. καθὼς ἐλάλησεν 71 διά στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ. σωτηρίαν έξ 72 ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. ποιῆσαι ἔλεος 73 μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. ὅρκον 74* ὂν ἄμοσεν πρὸς ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν. τοῦ δοῦναί ἡμῖν ἀφόβως 75* ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ. ἐν ὁσιότητι καὶ 76* δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τὴς ζωῆς ἡμῶν. καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθήση προπορεύση γὰρ πρὸ προσώπου 77 κυρίου έτοιμάσαι όδους αὐτοῦ. τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ 78* αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν. διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν ἐν

v.59 και εγένετο εν τη οίδοη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημέρα τη οίδοη $^{\mathcal{V}}$ ηλθον περιτέμειν το παίδιον και έκαλουν αυτο έπι τω ονοματί του πατρος αυτου ζάχαριαν. **v.61** και είπαν είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτην ότι ουδείς έστιν έκ εν εν της της της συγγένειας συγγένειας συγγένειας αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου ος καλείται τω ονοματί τουτώ. **v.62** ενένευον δε τω πατρί αυτου το τι αν θέλοι καλείσθαι αυτου αυτου αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.63** και αιτησας πίνακιδιον εγραψέν λέγων ιωαννής έστιν το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονομα αυτου και εθαυμασάν παντές. **v.66** και εθέντο παντές οι ακουσαντές εν τη καρδία αυτών λέγοντες τι αρά το παίδιον τουτό έσται και γαρ χείρ κυρίου ην μετ αυτου. **v.67** και ζάχαριας ο πατηρ αυτου επλησθή πνευματός αγίου και επροφητεύευς προεφητεύσεν λέγων. **v.69** και ηγείρεν κέρας οωτηρίας ημίν εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οίκω δαυίδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβίδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λέγων. **v.69** και ηγείρεν κέρας οωτηρίας ημίν εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οίκω δαυίδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβίδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παίδος αυτου. **v.70** καθως ελαλησέν δια στοματός των αγίων των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ αιώνος προφητών αυτου. **v.74** αφόδως εκ χείρος των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχθρών ημών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ρυσθέντας λατρευείν αυτώ. **v.75** εν οσιότητι και δικαιόσυνη ενωπίον αυτου πασαίς ταιζ ημέραις πασας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημέρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζώης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημών. **v.76** και συ δε παίδιον προφητής υψιότου κληθησή προπορεύση γαρ ενωπίον προφ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσωπού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίου ετοίμασαι όδους αυτού. **v.78** δια σπλαγχνα ελέους θεου ημών εν οις επισκέψεται επεσκέψατο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημάς ανατόλη εξ υψούς.

οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ έξ ὕψους. ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ 79 σκιᾳ θανάτου καθημένοις τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι καὶ ἦν ἐν 80 ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν ἰσραήλ.

έγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ καίσαρος 2 αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αΰτη ἡ ἀπογραφή 2* πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς συρίας κυρηνίου. καὶ ἐπορεύοντο 3* πάντες ἀπογράφεσθαι ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. ἀνέβη δὲ καὶ ἰω- 4* σήφ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἐκ πόλεως ναζαρὲτ εἰς τὴν ἰουδαίαν εἰς πόλιν δαβίδ ήτις καλείται βηθλέεμ διά τὸ είναι αὐτὸν έξ οἴκου καὶ πατριᾶς ἀπογράψασθαι σύν μαριὰμ τῆ μεμνηστευμένη αὐτῷ γυναικί 5* δαβίδ. οὔση ἐγκύω. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέ- 6 ραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ 7* έσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῷ φάτνῃ διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρα τῇ αὐτῇ 8 άγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην καὶ ίδού ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα κυρίου πε- 9* ριέλαμψεν αὐτούς καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ 10 ἄγγελος μή φοβεῖσθε ίδού γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἥτις έσται παντί τῷ λαῷ. ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ ὅς ἐστιν χριστὸς 11* κύριος έν πόλει δαβίδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον εὑρήσετε βρέφος 12* έσπαργανωμένον κείμενον έν τῆ φάτνη. καὶ έξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ 13 άγγέλω πλήθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων. δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. καὶ 14*, 15* έγένετο ως απήλθον απ' αὐτων είς τον οὐρανον οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἀνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους διέλθωμεν δὴ ἕως βηθλέεμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθον 16*

² ν.2 αυτη $η^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απογραφη πρωτη εγενετο ηγεμονευοντος της συριας κυρηνιου. **ν.3** και επορευοντο παντες απογραφεσθαι εκαστος εις την εαυτου $^{\mathcal{V}}$ ιδιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολιν. **ν.4** ανεδη δε και ιωσηφ απο της γαλιλαιας εκ πολεως ναζαρεθ $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ εις την ιουδαιαν εις πολιν δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαδιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ητις καλειται βηθλεεμ δια το ειναι αυτον εξ οικου και πατριας δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαδιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **ν.5** απογραψασθαι συν μαριαμ τη εμνηστευμενη $^{\mathcal{V}}$ μεμνηστευμενη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω γυναικι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουση εγκυω. **ν.7** και ετεκεν τον υιον αυτης τον πρωτοτοκον και εσπαργανωσεν αυτον και ανεκλινεν αυτον εν τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φατνη διοτι ουκ ην αυτοις τοπος εν τω καταλυματι. **ν.9** και ιδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγγελος κυριου επεστη αυτοις και δοξα κυριου περιελαμψεν αυτους και εφοδηθησαν φοδον μεγαν. **ν.11** οτι ετεχθη υμιν σημερον σωτηρ ος εστιν χριστος κυριος εν πολει δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαδιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **ν.12** και τουτο υμιν το σημειον ευρησετε βρεφος εσπαργανωμενον και $^{\mathcal{V}}$ κειμενον εν τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φατνη. **ν.14** δοξα εν υψιστοις θεω και επι γης ειρηνη εν ανθρωποις ευδοκιας $^{\mathcal{V}}$ ευδοκια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.15** και εγενετο ως απηλθον απ αυτων εις τον ουρανον οι αγγελοι και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ποιμενες ελαλουν ειπον ειπον προς αλληλους διελθωμεν δη εως βηθλεεμ και ιδωμεν το ρημα τουτο το γεγονος ο ο κυριος εγνωρισεν ημιν.

σπεύσαντες καὶ ἀνεῦρον τήν τε μαριὰμ καὶ τὸν ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος 17* κείμενον ἐν τῷ φάτνῃ. ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ 18 λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες 19 έθαύμασαν περί τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. ἡ δὲ μαριάμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδία 20* αὐτῆς. καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν 21* ἐπὶ πᾶσιν οἶς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθώς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. ότε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτώ τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦς τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι 22* αὐτόν ἐν τῆ κοιλία. καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον μωσέως ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς ἱεροσόλυμα παρακαθώς γέγραπται ἐν νόμω κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν 23 στῆσαι τῷ κυρίῳ. 24* διανοίγον μήτραν ἄγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται. καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατά τὸ εἰρημένον ἐν νόμω κυρίου ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς 25* περιστερών. καὶ ίδού ἢν ἄνθρωπος ἐν ἱερουσαλὴμ ῷ ὄνομα συμεών καὶ ό ἄνθρωπος οὖτος δίκαιος καὶ εὐλαβής προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ 26* Ισραήλ καὶ πνεῦμα ἄγιον ἦν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ύπο τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μἡ ίδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν χριστὸν 27 κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ είθισμένον τοῦ νό-28* μου περί αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ 29 εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν. νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα 30 κατά τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ. ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν 31, 32 σου. ὁ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. φῶς εἰς ἀποκά-33* λυψιν έθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου ἰσραήλ. καὶ ἦν ἰωσἡφ καὶ ἡ μήτηρ 34* αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν

v.16 και ηλθαν ηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σπευσαντές και ανευρον την τε μαριαμ και τον ιωσηφ και το βρέφος κειμενον εν τη φατνη. **ν.17** ιδοντες δε εγνωρισαν $^{\mathcal{V}}$ διεγνωρισαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι του ρηματος του λαληθεντος αυτοις περι του παιδιου τουτου. **v.20** και υπεστρεψαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επεστρεψαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι ποιμενες δοξαζοντες και αινουντες τον θεον επι πασιν οις ηκουσαν και ειδον καθως ελαληθη προς αυτους. οτε επλησθησαν ημέραι οκτώ του περιτέμειν αυτον $^{m,\nu}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παιδιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εκληθη το ονομα αυτου ιησους το κληθεν υπο του αγγελου προ του συλλημφθηναι $^{\mathcal{V}}$ συλληφθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον εν τη κοιλια. **v.22** και στε επλησθησαν αι ημεραι του καθαρισμου αυτης $^{\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κατα τον νομον μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανηγαγον αυτον εις ιεροσολυμα παραστησαι τω κυριω. **v.24** και του δουναι θυσιαν κατα το ειρημενον εν τω $^{\mathcal{V}}$ νομω κυριου ζευγος τρυγονων η δυο νοσσους $^{\mathcal{V}}$ νεοσσους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιστερων. **v.25** και ιδου ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπος ην $^{\mathcal{V}}$ εν ιερουσαλημ ω ονομα σιμεων $^{\mathcal{K}}$ συμεων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και ο ανθρωπος ουτος δικαιος και ευλαθης προσδεχομενος παρακλησιν του ισραηλ και πνευμα αγιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ην αγιον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ **v.26** και ην αυτω κεχρηματισμένον υπο του πνευματός του αγίου μη ίδειν θανατόν πριν $[\eta]^{\mathcal{V}}$ an $\eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ idh ton criston kuriou. **v.28** kai autos edexato auto eis tas ankalas autou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai ευλογησεν τον θεον και είπεν. **v.33** και ην ο^ν πατηρ^ν αυτου^ν ιωσηφ^{T,\mathfrak{M},K} και η μητηρ αυτου^{T,\mathfrak{M},K} θαυμαζοντες επι τοις λαλουμενοις περι αυτου.

αὐτοὺς συμεών καὶ εἶπεν πρὸς μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ ίδού οῧτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ ἰσραἡλ καὶ εἰς σημεῖον άντιλεγόμενον. καί σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία ὅπως 35* ἄν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. καὶ ἦν ἄννα προ- 36* φητις θυγάτηρ φανουήλ έκ φυλης ἀσήρ αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. καὶ 37* αὐτή χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοηκοντατεσσάρων ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ αὐτῆ αὕτη 38* τῆ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ κυρίῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν ἰερουσαλήμ. καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα 39* τὰ κατὰ τὸν νόμον κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς τὴν γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν αύτῶν ναζαρέτ. τὸ δὲ παιδίον ηΰξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πλη- 40* ρούμενον σοφίας καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς 41 αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς ἰερουσαλήμ τῆ ἑορτῆ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο 42* έτῶν δώδεκα ἀναβάντων αὐτῶν εἰς ἰεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν ἰη- 43* σοῦς ὁ παῖς ἐν ἰερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνω ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῆ συνοδία εἶναι ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζή- 44* τουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. καὶ μἡ εὑρόντες 45* αὐτόν ὑπέστρεψαν εἰς ἰερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτὸν. καὶ ἐγένετο μεθ" 46* ήμέρας τρεῖς εὖρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξίσταντο δὲ πάντες 47 οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.

v.34 και ευλογησεν αυτους σιμεων $^{\mathcal{K}}$ συμεων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και είπεν προς μαρίαμ την μητέρα αυτου ίδου ουτος κειται εις πτωσιν και αναστασιν πολλων εν τω ισραηλ και εις σημειον αντιλεγομενον. σου $[\delta \epsilon]^{\mathcal{V}}$ $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτης την ψυχην διελευσεται ρομφαία οπως αν αποκαλυφθωσιν εκ πολλών καρδιων διαλογισμοι. **v.36** και ην αννα προφητις θυγατηρ φανουηλ εκ φυλης ασηρ αυτη προβεβηκυια εν ημεραις πολλαις ζησασα ετη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα ανδρος ετη $^{\mathcal{V}}$ επτα απο της παρθενίας αυτης. **v.37** και αυτη χηρα εως $^{\mathcal{V}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετων ογδοηκοντα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τεσσαρων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ογδοηκοντατεσσαρων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η ουκ αφιστατο απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του ιερου νηστειαις και δεησεσιν λατρευουσα νυκτα και ημεραν. **v.38** και αυτη αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη ωρα επιστασα ανθωμολογείτο τω θ εω $^{\mathcal{V}}$ κυριω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ελαλεί περί αυτου πασίν τοις προσδεχομενοις λυτρωσιν εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ. **ν.39** και ως ετελεσαν παντα $^{\mathcal{V}}$ απαντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα κατα τον νομον κυριου επεστρεψαν $^{\mathcal{T}}$ υπεστρεψαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ εις την γαλιλαιαν εις την $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ πολιν εαυτων $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ναζαρεθ^{K,V} ναζαρετ^{T,m}. **ν.40** το δε παιδιον ηυξανεν και εκραταιουτο πνευματι^{T,m,K} πληρουμενον σοφιας σοφιας τ . και χαρις θεου ην επ αυτο. **v.42** και οτε εγένετο ετων δωδέκα αναβαινοντων αναβαντων τ . αυτών εις τ . τεροσολυμα τ . κατα το έθος της εορτης. **v.43** και τελειωσαντων τας ημέρας εν τω υποστρέφειν αυτούς υπέμεινεν ιπόους ο παίς εν ιερουσάλημ και ουκ εγνωσάν οι γονείς εγνω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωσηφ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητηρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτού. **ν.44** νομισάντες δε αυ**v.44** νομισαντες δε αυτον είναι $^{\mathcal{V}}$ εν τη συνοδία είναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλθον ημέρας οδον και ανέζητουν αυτον εν τοις συγγενευσιν $^{\mathcal{V}}$ συγγενεσιν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} και εν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τοις γνωστοις. **v.45** και μη ευροντες αυτον^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} υπεστρεψαν εις ιερουσαλημ αναζητουντες^{\mathcal{V}} ζητουντες^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτον. **v.46** και εγενετο μετα^{\mathcal{V}} μεθ $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ημερας τρεις ευρον αυτον εν τω ιερω καθεζομενον εν μεσω των διδασκαλων και ακουοντα αυτων και επερωτωντα αυτους.

ίδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν τέκνον τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως ἰδού ὁ πατήρ σου κάγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς τί ὅτι ἐζητεῖτέ με οὐκ ἤδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με. καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ἑῆμα ὃ ἐλάλησεν σύτοῖς. καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς ναζαρέτ καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ἑήματα ταῦτα ἐν τῆ καρδία αὐτῆς. καὶ ἰησοῦς προέκοπτεν σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

έν έτει δὲ πεντεκαιδεκάτω τῆς ἡγεμονίας τιβερίου καίσαρος ἡγεμονεύοντος ποντίου πιλάτου τῆς ἰουδαίας καὶ τετραρχοῦντος τῆς γαλιλαίας ήρφδου φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς ἰτουραίας 2* καὶ τραχωνίτιδος χώρας καὶ λυσανίου τῆς ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος. ἐπ' άρχιερέων ἄννα καὶ καϊάφα ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ ἰωάννην τὸν τοῦ 3* ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ 4* ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος φωνή βοῶντος έν τῆ ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους 5 αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας. 6, 7 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθήναι ὑπ' αὐτοῦ γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέδειξεν 8 ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς. ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους της μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς πατέρα ἔχομεν τὸν άβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι 9 τέκνα τῷ ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν οὖν δένδρον μή ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ 10* βάλλεται. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες τί οὖν ποιήσομεν.

v.48 και ιδοντές αυτον εξεπλαγησαν και είπεν τρος αυτον η μητηρ αυτου είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τέκνον τι εποίησας ημίν ουτως ίδου ο πατηρ σου καγώ οδυνώμενοι εζητουμέν σε. **v.51** και κατέβη μετ αυτών και ηλθέν εις ναζαρέθ^{\mathcal{K},\mathcal{V}} ναζαρέτ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ και ην υποτασσομένος αυτοίς και η μητηρ αυτού διέτηρει παντά τα ρηματά ταυτά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη καρδία αυτής. **v.52** και ιήσους προεκοπτέν $[εν^{\mathcal{V}} \ τη]^{\mathcal{V}}$ σοφία και ηλικία και χαρίτι παρά θεώ και ανθρώποις. **3 v.1** εν ετεί δε πεντεκαίδεκατώ της ηγεμονίας τίβεριου καισάρος ηγεμονεύοντος ποντίου πίλατου της ιουδαίας και τετραάρχουντος $^{\mathcal{V}}$ τετραρχουντος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της γαλιλαίας ηρώδου φιλιππου δε του αδέλφου αυτού τετραάρχουντος τέτραρχουντος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της πουραίας και τραχωνιτίδος χώρας και λυσανίου της αβίληνης τετραάρχουντος τέτραρχουντος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.2** επί $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αρχιέρεως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αρχιέρεων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ανά και καιαφά εγένετο ρημά θεού επί ιωαννήν τον του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ζαχαρίου υίον εν τη έρημω. **v.3** και ηλθέν είς πασάν $[την]^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περίχωρον του ιορδανού κηρυσσών βαπτίσμα μετανοίας είς αφέσιν αμαρτίων. **v.4** ως γεγραπταί εν βίδλω λογών ησαίου του προφητού λεγοντος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φωνή βοώντος εν τη έρημω ετοίμασατε την οδον κυρίου ευθείας ποιείτε τας τρίβους αυτού. **v.10** και επηρώτων αυτον οι οχλοί λεγοντες τι ουν ποιησώμεν ποιησομέν ποιησομέν.

ἀποκριθείς δὲ λέγει αὐτοῖς ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι 11* καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆ- 12* ναι καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν διδάσκαλε τί ποιήσομεν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς 13 αὐτούς μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ἐπηρώτων 14* δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν καὶ εἶπεν πρός αὐτούς μηδένα διασείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς όψωνίοις ύμῶν. προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων 15 έν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ ἰωάννου μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ χριστός. άπεκρίνατο ὁ ἰωάννης ἄπασιν λέγων ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς ἔρ- 16* χεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου οὖ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ύποδημάτων αὐτοῦ αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίω καὶ πυρί. οὖ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθᾶριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συ- 17* ναξεῖ τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ άσβέστω. πολλά μέν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. 18 ό δὲ ἡρώδης ὁ τετράρχης ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ ἡρωδιάδος τῆς 19* γυναικός φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρών ὁ ἡρώδης. προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν καὶ κατέκλεισεν 20* τὸν ἰωάννην ἐν τῷ φυλακῷ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα τὸν 21 λαὸν καὶ ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανὸν. καὶ καταβήναι τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν 22* έπ' αὐτόν καὶ φωνήν έξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ άγαπητός έν σοὶ ἠυδόκησα. καὶ αὐτὸς ἢν ὁ ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα 23* άρχόμενος ὢν ὡς ἐνομίζετο υἱός ἰωσἡφ τοῦ ἠλὶ. τοῦ ματθὰτ τοῦ λευὶ 24* τοῦ μελχὶ τοῦ ἰαννὰ τοῦ ἰωσήφ. τοῦ ματταθίου τοῦ ἀμώς τοῦ ναούμ 25

v.11 αποκριθεις δε ελεγεν $^{\mathcal{V}}$ λεγει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις ο εχων δυο χιτωνας μεταδοτω τω μη εχοντι και ο εχων βρωματα ομοίως ποιείτω. **ν.12** ηλθον δε και τελώναι βαπτισθηναι και είπαν είπον τ είπον προς αυτον διδασκαλε τι ποιησωμεν $^{\mathcal{V}}$ ποιησομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** επηρωτων δε αυτον και στρατευομενοι λεγοντες $ti^{\mathcal{V}}$ ποιησωμεν $^{\mathcal{V}}$ και ημεις $ti^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και είπεν αυτοίς $^{\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτούς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μηδενα διασεισητε μηδε συκοφαντησητε και αρκεισθε τοις οψωνιοις υμων. **\mathbf{v.16}** απεκρινατο λεγων πασιν ο ιωαννης απασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω μεν υδατι βαπτιζω υμας ερχεται δε ο ισχυροτερος μου ου ουκ ειμι ικανος λυσαι τον ιμαντα των υποδηματων αυτου αυτος υμας βαπτισει εν πνευματι αγιω και πυρι. **v.17** ου το πτυον εν τη χειρι αυτου διακαθαραι $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διακαθαριει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την αλωνα αυτου και συναγαγειν $^{\mathcal{V}}$ συναξει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον σιτον εις την αποθηκην αυτου το δε αχυρον κατακαυσει πυρι ασβεστω. **v.19** ο δε ηρωδης ο τετρααρχης $^{\mathcal{V}}$ τετραρχης ελεγχομενος υπ αυτου περι ηρωδιαδος της γυναικος φιλιππου T,K του αδελφου αυτου και περι παντων ων εποιησεν πονηρων ο ηρωδης. και τουτο επι πασιν [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατεκλεισεν τον ιωαννην εν τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φυλακη. **v.22** και καταβηναι το πνευμα το αγιον σωματικώ ειδει ως $^{\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιστεραν επ αυτον και φωνην εξ ουρανου γενεσθαι λεγουσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ ει ο υιος μου ο αγαπητος εν σοι ευδοκησα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ηυδοκησα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.23** και αυτος ην ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους αρχομένος $^{\mathcal{V}}$ ωσει ετών τριακοντά αρχομένος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ων υιος $^{\mathcal{V}}$ ως ενομίζετο υιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωσηφ του ηλι. **v.24** του μαθθατ^V ματθατ^{T, \mathfrak{M}}, \mathcal{K} του λευι του μελχι του ιανναι^V ιαννα^{T, \mathfrak{M}}, \mathcal{K} του ιωσηφ.

26* τοῦ ἐσλὶ τοῦ ναγγαὶ. τοῦ μάαθ τοῦ ματταθίου τοῦ σεμεϊ τοῦ ἰωσὴφ τοῦ 27*, 28* ἰουδὰ. τοῦ ἰωὰννα τοῦ ἑησὰ τοῦ ζοροβαβὲλ τοῦ σαλαθιὴλ τοῦ νηρὶ. τοῦ 29* μελχὶ τοῦ ἀδδὶ τοῦ κωσὰμ τοῦ ἐλμωδὰμ τοῦ ἤρ. τοῦ ἰωσὴ τοῦ ἐλιέζερ 30* τοῦ ἰωρεὶμ τοῦ ματθὰτ τοῦ λευὶ. τοῦ συμεὼν τοῦ ἰούδα τοῦ ἰωσὴφ τοῦ 31* ἰωνὰν τοῦ ἐλιακεὶμ. τοῦ μελεὰ τοῦ μαϊνάν τοῦ ματταθὰ τοῦ ναθὰν τοῦ 32*, 33* δαβὶδ. τοῦ ἰεσσαὶ τοῦ ἀβήδ τοῦ βόοζ τοῦ σαλμών τοῦ ναασσὼν. τοῦ 34 ἀμιναδὰβ τοῦ ἀράμ τοῦ ἐσρὼμ τοῦ φαρὲς τοῦ ἰούδα. τοῦ ἰακὼβ τοῦ 35* ἰσαὰκ τοῦ ἀβραὰμ τοῦ θάρα τοῦ ναχὼρ. τοῦ σαρούχ τοῦ ἑαγαὺ τοῦ φα-36* λὲκ τοῦ ἔβερ τοῦ σαλὰ. τοῦ καϊνάν τοῦ ἀρφαξὰδ τοῦ σὴμ τοῦ νῶε τοῦ 37* λάμεχ. τοῦ μαθουσαλὰ τοῦ ἐνὼχ τοῦ ἰαρέδ τοῦ μαλελεὴλ τοῦ καϊνὰν. 38 τοῦ ἐνὼς τοῦ σὴθ τοῦ ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

ἐπσοῦς δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου
καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τήν ἐρήμον, ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ὕστερον ἐπείνασεν. καὶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ διάβολος εἰ υἰὸς εἶ τοῦ θεοῦ εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ
ζήσεται ὁ ἄνθρωπος ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι θεοῦ. καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηὰλον ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῆ χρόνου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἄπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ
ῷ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσης ἐνώπιον μοῦ ἔσται

v.26 του μασθ του ματταθιού του σεμειν^V σεμει^{T,M,K} του ιωσηχ^V ιωσηφ^{T,M,K} του ιωδα^V ιουδα^{T,M,K}. $\mathbf{v.27}$ του ιωαναν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιωαννα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του ρησα του ζοροβαβελ του σαλαθιηλ του νηρι. $\mathbf{v.28}$ του μελχι του αδδι του κωσαμ του ελμαδαμ $^{\mathcal{V}}$ ελμωδαμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του ηρ. **v.29** του ιησου $^{\mathcal{V}}$ ιωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του ελιεζερ του ιωριμ $^{\mathcal{V}}$ ιωρειμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του μαθθατ $^{\mathcal{V}}$ ματθατ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του λευι. **v.30** του σιμεων $^{\mathcal{K}}$ συμεων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ του ιουδα του ιωσηφ του ιωναμ $^{\mathcal{V}}$ ιωναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του ελιακιμ $^{\mathcal{V}}$ ελιακειμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** του μελεα του μεννα $^{\mathcal{V}}$ μεναμ $^{\mathcal{K}}$ μαιναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ του ματταθα του ναθαμ $^{\mathcal{V}}$ ναθαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαδιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.32** του ιεσσαι του ιωθηδ $^{\mathcal{V}}$ ωθηδ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του βοος $^{\mathcal{V}}$ βοος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του σαλα $^{\mathcal{V}}$ σαλμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του ναασσων. του αδμιν $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{V}}$ αραμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του εσρωμ του φαρες του ιουδα. **v.35** του **v.33** του αμιναδαβ **v.35** του σερουχ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σαρουχ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του ραγαυ του φαλεγ $^{\mathfrak{M}}$ φαλεκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ του εβερ του σαλα. **v.36** του καιναμ $^{\mathcal{V}}$ καιναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του αρφαξαδ του σημ του νωε του λαμεχ. **ν.37** του μαθουσαλα του ενωχ του ιαρετ $^{\mathcal{V}}$ ιαρεδ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του μαλελεηλ του καιναμ $^{\mathcal{V}}$ καιναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **4 v.1** ιησους δε πληρης $^{\mathcal{V}}$ πνευματος αγιου πληρης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπεστρεψεν απο του ιορδανου και ηγετο εν τω πνευματι εν $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερημω $^{\mathcal{V}}$ ερημον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ρας τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πειραζομένος υπο του διαβολού και ουκ εφαγέν ουδέν εν ταις ημεραίς εκείναις και συντελεσθείσων αυτών υστερον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επείνασεν. **v.3** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν δε $^{\mathcal{V}}$ αυτω ο διαβολος ει υιος ει του θεου ειπε τω λιθω τουτω ινα γενηται αρτος. $\mathbf{v.4}$ και απεκριθη ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτον $\mathbf{0}^{\mathcal{V}}$ ιησους $\mathbf{0}^{\mathcal{V}}$ λεγων $\mathbf{0}^{\mathcal{V}}$, μεγραπται ότι ουκ επ αρτώ μονώ ζησεται $[\mathbf{0}]^{\mathfrak{M}}$ $\mathbf{0}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ανθρώπος αλλ $\mathbf{0}^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\text{em}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ manti $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ randi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ geou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ορος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υψηλον $^{\mathcal{T},\widetilde{\mathfrak{M}},\widetilde{\mathcal{K}}}$ εδειξεν αυτώ πασας τας βασιλείας της οικουμένης εν στιγμή χρόνου. $\mathbf{v.7}$ συ oun ean proskungshi enwhion emon $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ mou $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ estat sou pasa $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ panta $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$.

σοῦ πάντα. καὶ ἀποκριθείς αὐτῷ εἶπεν ὁ ἰησοῦς ὑπαγε ὀπίσω μου σα- 8* τανᾶ γέγραπται γὰρ προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου καὶ αὐτῷ μόνῷ λατρεύσεις. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς ἰερουσαλήμ καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ 9* πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σεαυτὸν έντεῦθεν κάτω. γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περί 10 σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε. καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε μήποτε προσκό- 11* ψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι 12 εἴρηται οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. καὶ συντελέσας πάντα 13 πειρασμόν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. καὶ ὑπέστρεψεν 14 ό ἰησοῦς ἐν τῷ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν γαλιλαίαν καὶ φήμη έξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς 15 συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ναζα- 16* ρέτ οὖ ἦν τεθραμμένος καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη 17* αὐτῷ βιβλίον ἠσαΐου τοῦ προφήτου καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὖρεν τὸν τόπον οὖ ἦν γεγραμμένον. πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ οὖ ἕνεκεν ἔχρισέν 18* με εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με ἰὰσασθαι τοὺς συντετριμμένους την καρδίαν κηρύξαι αίχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν αποστείλαι τεθραυσμένους έν αφέσει. κηρύξαι ένιαυτὸν κυρίου δε- 19 κτόν. καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτη ἐκάθισεν καὶ πάντων 20* έν τῆ συναγωγῆ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν 21 πρός αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφή αὕτη ἐν τοῖς ἀσὶν ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος 22* τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον οὐχ οῧτος ἐστιν ό υἱός ἰωσὴφ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν 23*

v.8 και αποκριθείς αυτω^{T, m, K} είπεν^{T, m, K} ο ιησούς είπεν^V αυτώ^V υπαγε^{T, m, K} οπίσω $^{T, m, K}$ μου^{T, m, K} σατανα^{T, m, K} γεγραπται γαρ^{T, K} προσκυνησείς $^{T, m, K}$ κυριον τον θεον σου προσκυνησείς V και αυτώ μονω λατρευσείς. **v.9** και $^{T, m, K}$ ηγαγεν δε^V αυτόν είς ιερουσαλημ και εστησεν αυτόν $^{T, m, K}$ επί το πτερυγιον του ιερου και είπεν αυτώ εί ο $^{T, K}$ υπός εί του θεού βαλε σεαυτόν εντεύθεν κατώ. **v.11** και οτι $^{T, K, V}$ επί χειρών αρουσίν σε μηποτε προσκοψης προς λίθον τον πόδα σου. **v.16** και ηλθεν είς την $^{T, m, K}$ ναζαρα V ναζαρεί $^{T, m}$ ου ην τεθραμμενος και είσηλθεν κατά το είωθος αυτώ εν τη ημέρα των σαββατών είς την συναγωγήν και ανέστη αναγνώναι. **v.17** και επέδοθη αυτώ βιβλίον ησαίου $^{T, m, K}$ του προφητού ησαίου V και αναπτύξας το βιβλίον ευρέν τον τόπον ου ην γεγραμμενον. **v.18** πνευμά κυρίου επέμε ου είνεκεν $^{m, V}$ ενέκεν $^{T, K}$ εχρίσεν με ευαγγελίσασθαί $^{m, V}$ ευαγγελίζεσθαί $^{T, M, K}$ πτώχοις απεστάλκεν με ιασασθαί $^{T, m, K}$ τους $^{T, m, K}$ συντετριμμενούς $^{T, m, K}$ καρδίαν $^{T, m, K}$ κηρύξαι αιχμαλωτοίς αφεσίν και τυφλοίς αναβλεψιν αποστείλαι τεθραυσμενούς εν αφέσει. **v.20** και πτύξας το βιβλίον απόδους τω υπηρετή εκαθίσεν και παντών οι V οφθαλμοί V εν τη συναγωγή οι $^{T, m, K}$ οφθαλμοί $^{T, m, K}$ ησαν ατενίζοντες αυτώ. **v.22** και παντές εμαρτύρουν αυτώ και εθαυμάζον επί τοις λογοίς της χαρίτος τοις εκπορευόμενοις εκ του στοματός αυτου και ελέγον ουχί ουχ $^{T, m, K}$ ουτός $^{T, m, K}$ εστίν $^{T, m, K}$ υπός εστίν ωσηφ ουτός V .

ταύτην ἰατρέ θεράπευσον σεαυτόν ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῷ κα-24 περναούμ ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δέ ἀμὴν λέγω ὑμῖν 25 ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῆ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἠλίου ἐν τῷ ἰσραήλ ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας 26* ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ἠλίας εἰ μὴ εἰς 27* σάρεπτα τῆς σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ έλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ ἰσραἡλ καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ 28 μή νεεμάν ὁ σύρος. καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῷ συναγωγῷ 29* ἀκούοντες ταῦτα. καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ήγαγον αὐτὸν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐφ' οῦ ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδό-30 μητο είς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. αὐτὸς δὲ διελθών διὰ μέσου αὐτῶν 31* ἐπορεύετο. καὶ κατῆλθεν εἰς καπερναούμ πόλιν τῆς γαλιλαίας καὶ ἦν 32 διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῷ διδαχῷ 33 αὐτοῦ ὅτι ἐν έξουσία ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος έχων πνεθμα δαιμονίου ἀκαθάρτου καὶ ἀνέκραξεν φωνή μεγάλη. 34* λέγων ἔα τί ἡμῖν καὶ σοί ἰησοῦ ναζαρηνέ ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδά σε 35* τίς εἶ ὁ ἄγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς λέγων φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν 36 ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες τίς ὁ λόγος οὖτος ὅτι ἐν ἐξουσία 37 καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται. καὶ 38* έξεπορεύετο ήχος περί αὐτοῦ είς πάντα τόπον τής περιχώρου. ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σίμωνος ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ 39 αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ καὶ ἀφῆκεν αὐ-40* τήν παραχρήμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου

v.23 και είπεν προς αυτούς παντώς ερείτε μοι την παραβολήν ταυτήν ιατρε θεραπεύσον σεαυτον όσα ηκουσαμεν γενομενα εις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησον και ωδε εν τη πατριδι σου. **ν.26** και προς ουδεμιαν αυτων επεμφθη ηλιας ει μη εις σαρεπτα της σιδωνιας $^{\nu}$ σιδωνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς γυναικα χηραν. **v.27** και πολλοι λεπροι ησαν επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελισσαιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω ισραηλ επι $^{\mathcal{V}}$ ελισαιου $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{V}}$ προφητου $^{\mathcal{V}}$ και ουδεις αυτων εκαθαρισθη ει μη ναιμαν $^{\mathcal{V}}$ νεεμαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο συρος. **v.29** και ανασταντες εξεβαλον αυτον εξω της πολεως και ηγαγον auton ews ths $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ofruos tou orous ef ou h holis autwn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ wkodomhto autwn $^{\mathcal{V}}$ eis $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ woten **v.31** και κατηλθεν εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ πολιν της $to^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατακρημνισαι αυτον. $\mathbf{v.34}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εα τι ημιν και σοι ιησου γαλιλαιας και ην διδασκων αυτους εν τοις σαββασιν. ναζαρηνε ηλθες απολεσαι ημας οιδα σε τις ει ο αγιος του θεου. **v.35** και επετιμησεν αυτω ο ιησους λεγων φιμωθητι και εξελθε απ $^{\mathcal{V}}$ εξ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου και ριψαν αυτον το δαιμονιον εις το $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μεσον εξηλθεν απ αυτου μηδεν βλαψαν αυτον. **ν.38** αναστας δε απο V εκ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της συναγωγης εισηλθεν εις την οικιαν σιμώνος η $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πενθερα δε του σιμώνος ην συνεχομένη πυρετώ μεγάλω και ηρώτησαν αυτόν περι αυτης.

πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστω αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κράζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ 41* ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν ὅτι ἤδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι. γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη 42* εἰς ἔρημον τόπον καὶ οἱ ἄχλοι ἐζήτουν αὐτόν καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς 43* ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὅτι εἴς τοῦτο ἀπεστάλμαι. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς 44* τῆς γαλιλαίας.

έγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον 5* τοῦ θεοῦ καὶ αὐτὸς ἢν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην γεννησαρέτ. καὶ εἶδεν 2* δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἕν τῶν πλοίων ὅ ἢν τοῦ σίμωνος 3* ἤρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν εἶπεν πρὸς 4 τὸν σίμωνα ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ σίμων εἶπεν αὐτῷ ἐπιστάτα δι' ὅλης τῆς νυκτὸς 5* κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν ἰχθύων πλῆθος πολύ διερρήγνυτο δὲ 6* τὸ δίκτυον αὐτῶν. καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ 7* τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς καὶ ἢλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν δὲ σίμων πέτρος προσέπεσεν τοῖς γό- 8*

v.40 δυνόντος δε του ηλίου απάντες πάντες σοοι είχον ασθενούντας νόσοις ποικίλαις ηγαγον αυτους προς αυτον ο δε ενι εκαστω αυτων τας χειρας επιτιθεις $^{\mathcal{V}}$ επιθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθεραπευεν $^{\mathcal{V}}$ εθεραπευσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους. **v.41** εξηρχετο δε και δαιμονία απο πολλων $^{\mathcal{V}}$ κραυγαζοντα" κραζοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και λεγοντα στι συ ει ο χριστος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιος του θεου και επιτιμών ουκ εια αυτα λαλειν οτι ηδεισαν τον χριστον αυτον ειναι. **ν.42** γενομενης δε ημερας εξελθων επορευθη εις ερημον τοπον και οι οχλοι επεζητουν $^{m,\nu}$ εζητουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτον και ηλθον εως αυτου και κατείχον αυτον του μη **v.43** ο δε είπεν προς αυτούς ότι και ταις ετέραις πολέσιν ευαγγελισασθαί με δει την βασιλειαν του θεου οτι επι $^{\nu}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτο απεσταλην $^{\nu}$ απεσταλμαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. κηρυσσων είς $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας $^{\mathcal{V}}$ ταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συναγωγας $^{\mathcal{V}}$ συναγωγαις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της ιουδαίας $^{\mathcal{V}}$ γαλιλαίας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.1** εγένετο δε εν τω τον όχλον επικεισθαί αυτώ και $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουείν τον λούον του θέου και αυτος ην εστως παρα την λιμνην γεννησαρετ. **ν.2** και είδεν δυο πλοία εστωτά παρα την λιμνην οι δε αλιείς αποβαντές $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ αυτών αποβαντές $^{\mathcal{V}}$ επλυνον απεπλυναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα δίκτυα. **ν.3** εμβας δε εις εν των πλοιων ο ην του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιμωνος ηρωτησεν αυτον απο της γης επαναγαγειν ολιγον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθισας δε $^{\mathcal{V}}$ εδιδασκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ του πλοιου εδιδασκεν $^{\mathcal{V}}$ τους οχλους. **v.5** και αποκριθεις $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιμων είπεν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστατα δι όλης της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υυκτος κοπιασαντες ουδεν ελαβομεν επι δε τω ρηματι σου χαλασω τα $^{\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δικτυα $^{\mathcal{V}}$ δικτυον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.6** και τουτο ποιησαντές συνέκλεισαν ιχθυων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πληθος ιχθυων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πολυ διερρησσετο $^{\mathcal{V}}$ διερρηγνυτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε τα $^{\mathcal{V}}$ το το τον διερρησσετο $^{\mathcal{V}}$ διερρηγνυτο. **v.7** και κατένευσαν τοις μετοχοίς τοις $\mathcal{T}^{.\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω έτερω πλοίω του ελθοντάς συλλαβέσθαι αυτοίς και ηλθον και επλησαν αμφοτερα τα πλοια ωστε βυθιζεσθαι αυτα.

νασιν τοῦ ἰησοῦ λέγων ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι κύριε. 9* θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρα τῶν 10 ίχθύων ή συνέλαβον. ὁμοίως δὲ καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην υἱοὺς ζεβεδαίου οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ σίμωνι καὶ εἶπεν πρὸς τὸν σίμωνα ὁ ἰησοῦς 11* μή φοβοῦ ἀπό τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες τὰ 12* πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες ἄπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾳ τῶν πόλεων καὶ ίδού ἀνὴρ πλήρης λέπρας καὶ ίδων τον ίησοῦν πεσών ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων κύριε ἐὰν 13* θέλης δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ήψατο αὐτοῦ εἰ-14* πών θέλω καθαρίσθητι καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ίερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν μω-15* σῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοί ἀκούειν καί θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν 16 ἀσθενειῶν αὐτῶν. αὐτὸς δὲ ἢν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχό-17* μενος. καὶ ἐγένετο ἐν μιᾳ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων καὶ ἦσαν καθήμενοι φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς γαλιλαίας καὶ ἰουδαίας καὶ ἰερουσαλήμ καὶ δύναμις κυρίου 18* ἢν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. καὶ ἰδού ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον δς ην παραλελυμένος καὶ έζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον καὶ μὴ εὑρόντες διὰ ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον άναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῷ 20* είς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ ἰησοῦ. καὶ ίδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐ-21* τῷ ἄνθρωπε ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι

v.8 ίδων δε σίμων πετρος προσεπέσεν τοις γονασίν του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ίησου λέγων εξέλθε απ εμού ότι ανήρ αμαρτωλος είμι κυρίε. **ν.9** θαμβος γαρ περιέσχεν αυτον και παντάς τους συν αυτώ επί τη αγρά των ιχθυων ων $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνελαβον. **v.11** και καταγαγοντές τα πλοία έπι την γην αφέντες παντα $^{\mathcal{V}}$ απαντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηκολουθησαν αυτω. **ν.12** και εγενετο εν τω ειναι αυτον εν μια των πολεων και ιδου ανηρ πληρης λεπρας και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδων δε $^{\mathcal{V}}$ τον ιησουν πεσων επι προσωπον εδεηθη αυτου λεγων κυριε εαν θελης δυνασαι με καθαρισαι. **v.13** και εκτείνας την χείρα ηψατό αυτού λεγων $^{\mathcal{V}}$ είπων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελω καθαρισθητι και ευθεως η λεπρα απηλθεν απ αυτου. **v.14** και αυτος παρηγγείλεν αυτω μηδενι ειπειν αλλα απελθων δειξον σεαυτον τω ιερει και προσενεγκε περι του καθαρισμου σου καθως προσεταξεν μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις μαρτυριον αυτοις. **v.15** διηρχετο δε μαλλον ο λογος περι αυτου και συνηρχοντο οχλοι πολλοι ακουειν και θεραπευεσθαι υπ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο των ασθενειων **v.17** και εγενετο εν μια των ημερων και αυτος ην διδασκων και ησαν καθημενοι φαρισαιοι και νομοδιδασκαλοι οι ησαν εληλυθοτες εκ πασης κωμης της γαλιλαιας και ιουδαιας και ιερουσαλημ και δυναμις κυριου ην εις το ιασθαι αυτον $^{\mathcal{V}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** και ιδου ανδρες φεροντες επι κλινης ανθρωπον ος ην παραλελυμενος και εζητουν αυτον εισενεγκειν και θειναι [αυτον] $^{\nu}$ ενωπιον αυτου. **v.19** και μη ευροντες δια $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ποιας εισενεγκωσιν αυτον δια τον οχλον αναβαντες επι το δωμα δια των κεραμων καθηκαν αυτον συν τω κλινιδιω εις το μεσον εμπροσθεν του ιησου. **v.20** και ιδων την πιστιν autwn eipen autw $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ andrwpe afewntai soi ai amartiai sou.

οί γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι λέγοντες τίς ἐστιν οῧτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μή μόνος ὁ θεός. ἐπιγνοὺς δὲ 22 ό ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν ἀφέωνταί 23* σοι αί ἁμαρτίαι σου ἢ εἰπεῖν ἔγειραι καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι 24* έξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ σοὶ λέγω ἔγειραι καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου είς τὸν οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν ἄρας ἐφ' ῷ 25* κατέκειτο ἀπηλθεν είς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔκστασις 26 ἔλαβεν ἄπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ότι εἴδομεν παράδοξα σήμερον. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο 27 τελώνην ὀνόματι λευίν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀκολούθει μοι. καὶ καταλιπών ἄπαντα ἀναστάς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ 28*, 29* έποίησεν δοχήν μεγάλην ὁ λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. καὶ ἐγόγ- 30* γυζον οί γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες διατί μετά τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε. αποκριθείς ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ ἀλ'λ οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ 32 άμαρτωλούς είς μετάνοιαν. οί δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν διατί οἱ μαθηταὶ 33* ίωάννου νηστεύουσιν πυκνά καὶ δεήσεις ποιοῦνται ὁμοίως καὶ οἱ τῶν φαρισαίων οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς 34* μή δύνασθε τούς υίους τοῦ νυμφῶνος ἐν ῷ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν ποιήσαι νηστεύειν. έλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῃ ἀπ' αὐτῶν 35 ό νυμφίος τότε νηστεύσουσιν έν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ἔλεγεν δὲ καὶ 36*

v.21 και ηρξαντο διαλογιζεσθαι οι γραμματεις και οι φαρισαιοι λεγοντες τις εστιν ουτος ος λαλει βλασφημιας τις δυναται αφιεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτιας αφειναι $^{\mathcal{V}}$ ει μη μονος ο θεος. **v.23** τι εστιν ευκοπωτερον είπειν αφεωνται σοι αι αμαρτιαι σου η είπειν εγειρε $^{\mathcal{V}}$ εγειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και περίπατει. **v.24** ινα δε είδητε οτι εξουσιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υιος του ανθρωπου εξουσιαν $^{\mathcal{V}}$ εχει $^{\mathcal{V}}$ επι της γης αφιεναι αμαρτιας είπεν τω παραλελυμενω σοι λεγω εγειρε $^{\mathcal{V}}$ εγειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και αρας το κλινιδίον σου πορεύου είς τον οι**v.25** και παραχρημα αναστας ενωπιον αυτων αρας εφ $o^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατεκειτο απηλθεν εις **ν.28** και καταλιπων παντα $^{\mathcal{V}}$ απαντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστας ηκολουθει $^{\mathcal{V}}$ τον οικον αυτου δοξαζων τον θεον. ηκολουθησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω. **v.29** και εποιησεν δοχην μεγαλην ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λευις αυτω εν τη οικια αυτου και ην οχλος τελωνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολυς τελωνων $^{\mathcal{V}}$ και αλλων οι ησαν μετ αυτων κατακειμενοι. **v.30** και εγογγυζον οι φαρισαιοι $^{\mathcal{V}}$ γραμματεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οι γραμματεις $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{V}}$ φαρισαιοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς τους μαθητας αυτου λεγοντες δια $^{m,\nu}$ τι $^{m,\nu}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετα των $^{m,\nu}$ τελωνων και αμαρτωλων εσθιετε και πινετε. **v.31** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν προς αυτους ου χρειαν εχουσιν οι υγιαινοντες ιατρου alla $^{\mathcal{V}}$ all $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ of kakes exontes. $\mathbf{v.33}$ of de eigen $^{\mathcal{V}}$ eigen $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ pros auton dia $^{\mathfrak{M}}$ ti $^{\mathfrak{M}}$ diati $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι μαθηται ιωαννου νηστευουσιν πυκνα και δεησεις ποιουνται ομοιως και οι των φαρισαιων οι δε σοι εσθιουσιν και πινουσιν. **v.34** ο δε ιησους V ειπεν προς αυτους μη δυνασθε τους υιους του νυμφωνος en ω o numpios met autwn estin poinsai nnsteusai $^{\mathcal{V}}$ nnsteusin $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

παραβολήν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν εἰ δὲ μήγε καὶ τὸ καινὸν σχίζει καὶ τῷ παλαιῷ 37* οὐ συμφωνει ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς εἰ δὲ μήγε ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκούς 38* καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς 39* ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει νέον λέγει γάρ ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

έγένετο δὲ ἐν σαββάτω δευτεροπρώτω διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν 6* σπορίμων καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας καὶ ἤσθιον ψώ-2* χοντες ταῖς χερσίν. τινές δὲ τῶν φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς τί ποιεῖτε ὃ 3* οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ό ἰησοῦς οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὅ ἐποίησεν δαβίδ ὅποτε ἐπείνασεν αὐτὸς 4* καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες. ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβεν καὶ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ 5* οΰς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εί μή μόνους τοὺς ἱερεῖς. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι 6* κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. ἐγένετο δὲ καὶ έν έτέρω σαββάτω είσελθεῖν αὐτὸν είς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν καὶ 7* ἢν ἐκεῖ ἄνθρωπος καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἢν ξηρά. παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει ἵνα ε* εὕρωσιν κατηγορίαν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ εἶπεν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα ἔγειραι καὶ στῆθι εἰς τὸ 9* μέσον ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς πρὸς αὐτούς ἐπερωτήσω

v.36 ελεγεν δε και παραβολην προς αυτους οτι ουδεις επιβλημα απο $^{\nu}$ ιματιου καινου σχισας $^{\nu}$ επιβαλλει επι ιματιον παλαιον ει δε μη $^{\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{V}}$ μηγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και το καινον σχισει $^{\mathcal{V}}$ σχιζει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τω παλαιω ου συμφωνησει $^{\mathcal{V}}$ συμφωνει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{V}}$ επιβλημα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το απο του καινου. **v.37** και ουδεις βαλλει οινον νεον εις ασκους παλαιους ει δε $\mu\eta^{\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{V}}$ $\mu\eta\gamma\epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\varrho\eta\xi$ ει ο νεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οινος ο $^{\mathcal{V}}$ νεος $^{\mathcal{V}}$ τους ασκους και αυτος εκχυθησεται και οι ασκοι απολουνται. **ν.38** αλλα οινον νεον εις ασκους καινους βλητεον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμφοτεροι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συντηρουνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.39** [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδεις πιων παλαιον ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελει νεον λεγει γαρ ο παλαιος χρηστος γχρηστοτερος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν. **6 v.1** εγενετο δε εν σαββατω δευτεροπρωτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διαπορευεσθαι αυτον δια των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σποριμων και ετιλλον οι μαθηται auτου τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σταχυας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ησθιον τους $^{\mathcal{V}}$ σταχυας $^{\mathcal{V}}$ ψωχοντες ταις χερσιν. ν.2 τινες δε των φαρισαίων είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι ποιείτε ο ουκ εξέστιν ποιείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις σαββασίν. **ν.3** και αποκριθείς προς αυτούς είπεν ο ίησους ουδε τουτό ανέγνωτε ο εποίησεν δαυίδ $^{m, \nu}$ δαβίδ $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ οτε $^{\mathcal{V}}$ οποτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επεινάσεν αυτός και οι μετ αυτού [οντες] $^{\mathcal{V}}$ οντές $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.4}$ [ως] $^{\mathcal{V}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισηλ-Hen eig ton oikon tou Heou kai toug artoug ths probesews labon elaben $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ efagen kai εδωκεν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις μετ αυτου ους ουκ εξεστιν φαγειν ει μη μονους τους ιερεις. **v.5** και ελεγεν autois oti $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kurios estin tou $^{\mathcal{V}}$ sabbatou $^{\mathcal{V}}$ o uios tou anθrώπου kai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ sabbatou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.6** εγένετο δε και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ετέρω σαββατώ εισελθείν αυτον είς την συναγώγην και διδασκείν και ην εκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπος εκει $^{\mathcal{V}}$ και η χειρ αυτου η δεξία ην ξηρα. $\mathbf{v.7}$ παρετηρουντο $^{\mathcal{V}}$ παρετηρουν το δε αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ οι γραμματείς και οι φαρισαίοι ει εν τω σαββατώ θεραπευεί $^{\mathcal{V}}$ θεραπευσεί τυα ευρωσίν κατηγορειν $^{\mathcal{V}}$ κατηγοριαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου. **v.8** αυτος δε ηδει τους διαλογισμους αυτων και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν $\delta \epsilon^{\mathcal{V}}$ τω ανδρι $^{\mathcal{V}}$ ανθρωπω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ξηραν εχοντι την χειρα εγειρε $^{\mathcal{V}}$ εγειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και στηθι εις το μεσον και^V ο^{T,M,K} δε^{T,M,K} αναστας εστη.

ύμας τί ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ή κακοποιῆσαι ψυχήν σῶσαι ή ἀπολέσαι. καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν τῷ ἀνθρώπῳ 10* ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτως καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χείρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας καὶ διελάλουν 11* πρός ἀλλήλους τί ἄν ποιήσειαν τῷ ἰησοῦ. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις 12* ταύταις έξηλθεν είς τὸ ὄρος προσεύξασθαι καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχή τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα προσεφώνησεν τοὺς μα- 13 θητάς αὐτοῦ καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα οὓς καὶ ἀποστόλους ώνόμασεν. σίμωνα ὃν καὶ ώνόμασεν πέτρον καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν 14* αὐτοῦ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην φίλιππον καὶ βαρθολομαῖον. ματθαῖον καὶ 15* θωμαν ιάκωβον τὸν τοῦ άλφαίου καὶ σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτὴν. ίούδαν ἰακώβου καὶ ἰούδαν ἰσκαριώτην ὃς καὶ ἐγένετο προδότης. καὶ 16*, 17* καταβάς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ καὶ πληθος πολύ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης της ἰουδαίας καὶ ἰερουσαλήμ καὶ τῆς παραλίου τύρου καὶ σιδῶνος οἵ ἦλθον ἀκοῦσαί αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι άπὸ τῶν νόσων αὐτῶν. καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων 18 καὶ ἐθεραπεύοντο. καί πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἄπτεσθαι αὐτοῦ ὅτι δύ- 19* ναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ίᾶτο πάντας. καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς 20 όφθαλμούς αὐτοῦ είς τούς μαθητάς αὐτοῦ ἔλεγεν μακάριοι οἱ πτωχοί ότι ύμετέρα έστιν ή βασιλεία τοῦ θεοῦ. μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν ὅτι 21 χορτασθήσεσθε μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν ὅτι γελάσετε. μακάριοί ἐστε 22 όταν μισήσωσιν ύμας οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμας καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ άνθρώπου. χαίρετε έν έκείνη τῆ ἡμέρα καὶ σκιρτήσατε ἰδού γὰρ ὁ μι- 23* σθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις

v.9 είπεν δε^V ουν^{T,m,K} ο ίησους προς αυτούς επερώτω^V επερώτησω^{T,m,K} υμάς εί V τι^{T,m,K} εξέστιν $\mathsf{tw}^{\mathcal{V}}$ τοις $\mathsf{T}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαββατω σαββασιν σαββασιν αγαθοποιησαι η κακοποιησαι ψυχην σωσαι η αποκτειναι M απολεσαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.10** και περιβλεψαμενος παντας αυτους ειπεν αυτω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ανθρωπω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκτεινον την χειρα σου ο δε εποιησεν ουτως $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ και απεκατεσταθη \mathcal{T} αποκατεσταθη $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ η χειρ αυτου υγιης $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ $ω_S^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $η^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.11** αυτοί δε επλησθήσαν ανοίας και διελάλουν προς αλλήλους τι αν ποιησαιεν $^{\mathcal{V}}$ ποιησειαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ιησου. $\mathbf{v.12}$ εγενετο δε εν ταις ημεραις ταυταις εξελθειν αυτον εξηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το ορος προσευξασθαι και ην διανυκτερευων εν τη προσευχη του θεου. **v.14** σιμωνα ον και ωνομασεν πετρον και ανδρεαν τον αδελφον αυτου και $^{\nu}$ ιακωβον και ιωαννην και $^{\nu}$ φιλιππον και **v.15** και $^{\mathcal{V}}$ μαθθαιον ματθαιον και $^{\mathcal{V}}$ και θωμαν και $^{\mathcal{V}}$ ιακωβον τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλφαιου και σιμωνα τον καλουμενον ζηλωτην. **\mathbf{v.16}** και $^{\mathcal{V}}$ ιουδαν ιακωβου και ιουδαν ισκαριωθ $^{\mathcal{V}}$ ισκαριωτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγένετο προδότης. **v.17** και καταβάς μετ αυτών έστη επί τοπου πεδίνου και οχλος πολυς $^{\nu}$ μαθητων αυτου και πληθος πολυ του λαου απο πασης της ιουδαιας και ιερουσαλημ **v.19** και πας ο οχλος εζητουν $^{\mathcal{V}}$ εζητει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απτεσθαι αυτου και της παραλιου τυρου και σιδωνος. οτι δυναμις παρ αυτου εξηρχετο και ιατο παντας. **ν.23** χαρητε $^{m, \nu}$ χαιρετε $^{T, \kappa}$ εν εκείνη τη ημέρα και σκιρτησατε ιδου γαρ ο μισθος υμων πολυς εν τω ουρανω κατα τα $^{\mathcal{V}}$ αυτα $^{\mathcal{V}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ εποιουν τοις προφηταις οι πατερες αυτων.

24 οἱ πατέρες αὐτῶν. πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις ὅτι ἀπέχετε τὴν πα-25* ράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι ὅτι πεινάσετε οὐαί ὑμῖν 26* οἱ γελῶντες νῦν ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ ὑμῖν ὅταν καλῶς ύμας εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδο-27* προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν ἀγαπᾶτε 28* τούς έχθρούς ύμῶν καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ύμᾶς. εὐλογεῖτε τούς 29 καταρωμένους ὑμῖν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός 30* σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε 31* δίδου καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. καὶ καθώς θέλετε ἵνα 32 ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. καὶ εἰ ἀγαπατε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμας ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ 33* τούς άγαπῶντας αὐτούς άγαπῶσιν. καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τούς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ 34* ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν ποία ὑμῖν χάρις έστίν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν 35* τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ ὑψίστου ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. 36*, 37* γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες καθώς καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. καὶ μή κρίνετε καὶ οὐ μή κριθῆτε μή καταδικάζετε καὶ οὐ μή καταδικα-38* σθητε ἀπολύετε καὶ ἀπολυθήσεσθε. δίδοτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν μέτρον καλὸν πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν

v.25 ουαι υμιν οι εμπεπλησμενοι νυν $^{\nu}$ οτι πεινασετε ουαι υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι γελωντες νυν οτι πενθησετε και κλαυσετε. **v.26** ουαι υμιν^{au,au} οταν καλως^{au},au, υμας καλως^{au} ειπωσιν παντες^{au,au},au οι ανθρωποι κατα τα^{au} αυτα^{au} ταυτα^{au,au}, γαρ εποιουν τοις ψευδοπροφηταις οι πατερες αυτων. **v.27** αλλα^{au} αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν λεγω τοις ακουουσιν αγαπατε τους εχθρους υμων καλως ποιειτε τοις μισουσιν υμας. **v.28** ευλογείτε τους καταρωμένους υμας $^{\mathcal{V}}$ υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προσευχέσθε περι $^{\mathcal{V}}$ υπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των επηρεαζοντών υμας. **v.30** παντί δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αίτουντί σε δίδου και από του αίροντος τα σα μη **v.31** και καθως θέλετε ινα ποιωσίν υμίν οι ανθρώποι και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιείτε αυαπαιτει. **v.33** και $[yap]^{V}$ εαν αγαθοποιητε τους αγαθοποιουντας υμας ποια υμιν χαρις εστιν και γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι αμαρτωλοί το αυτό ποιουσίν. **v.34** και εαν δανισητε $^{\mathcal{V}}$ δανείζητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρ ων ελπίζετε λαβειν $^{\mathcal{V}}$ απολαβειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποια υμιν χαρις $[εστιν]^{\mathcal{V}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αμαρτωλοι αμαρτωλοις δανιζουσιν $^{\mathcal{V}}$ δανειζουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα απολαβωσιν τα ισα. $\mathbf{v.35}$ πλην αγαπατε τους εχθρους υμων και αγαθοποιειτε και δανίζετε $^{\mathcal{V}}$ δανείζετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μηδεν απελπίζοντες και εσται ο μισθος υμων πολυς και εσεσθε υιοι του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υψιστου οτι αυτος χρηστος εστιν επι τους αχαριστους και πονηρους. **v.36** γινεσθε ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οικτιρμονες καθως [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πατηρ υμων οικτιρμων εστιν. **v.37** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μη κρινετε και ου μη κριθητε και $^{\mathcal{V}}$ μη καταδικαζετε και ου μη καταδικασθητε απολυετε **v.38** διδοτε και δοθησεται υμιν μετρον καλον πεπιεσμενον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σεσαλευμενον υπερεκχυννομενον $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπερεκχυνομενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωσουσιν εις τον κολπον υμων τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\text{var}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autw $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ metro $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ w $\text{var}^{\mathcal{V}}$ metroeite antimetrohonsetai umin.

είς τὸν κόλπον ὑμῶν τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ῷ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ύμιν. εἶπεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν 39* ούχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. οὐκ ἔστιν μαθητής ὑπὲρ τὸν 40* διδάσκαλον αὐτοῦ κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν δὲ δοκὸν 41 τήν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς. ἤ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελ- 42* φῷ σου ἀδελφέ ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου αὐτὸς την έν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων ὑποκριτά ἔκβαλε πρῶτον την δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ έν τῷ ὀΦθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν 43* καρπὸν σαπρόν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον 44* γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσιν σταφυλήν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος 45* έκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν καὶ ὁ πονηρός ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὑτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὑτοῦ. τί δέ με καλεῖτε κύριε κύριε καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω. πᾶς ὁ ἐρχό- 46, 47 μενος πρός με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς ὑποδείξω ύμιν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπω οἰκοδομοῦντι οἰκίαν ος 48* ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν πλημμύρας δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῆ οἰκία ἐκείνη καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ 49* ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπω οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου ή προσέρρηξεν ὁ ποταμός καὶ εὐθὲως ἔπεσεν καὶ ἐγένετο τὸ

v.39 είπεν δε και $^{\nu}$ παραβολην αυτοίς μητί δυναταί τυφλος τυφλον οδηγείν ουχί αμφοτέροι είς βοθυνον εμπεσουνται $^{\mathcal{V}}$ πεσουνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.40** ουκ εστιν μαθητης υπερ τον διδασκαλον αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατηρτισμένος δε πας εσται ως ο διδασκάλος αυτου. **\mathbf{v.42}** η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πως δυνάσαι λεγείν τω αδέλφω σου αδελφε αφες εκβαλω το καρφος το εν τω οφθαλμω σου αυτος την εν τω οφθαλμω σου δοκον ου βλεπων υποκριτα εκβαλε πρωτον την δοκον εκ του οφθαλμου σου και τοτε διαβλεψεις εκβαλειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το καρφος το εν τω οφθαλμω του αδελφου σου εκβαλειν $^{\mathcal{V}}$. **v.43** ου γαρ εστιν δενδρον καλον ποιουν καρπον σαπρον ουδε παλιν $^{\mathcal{V}}$ δενδρον σαπρον ποιουν καρπον καλον. **v.44** εκαστον γαρ δενδρον εκ του ιδιου καρπου γινωσκεται ου γαρ εξ ακανθων συλλεγουσιν συκα ουδε εκ βατου τρυγωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σταφυλην **v.45** ο αγαθος ανθρωπος εκ του αγαθου θησαυρου της καρδιας αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφερει το αγαθον και ο πονηρος ανθρωπος $\mathcal{T}^{m,K}$ εκ του πονηρου θησαυρου $\mathcal{T}^{m,K}$ της $\mathcal{T}^{m,K}$ καρδιας $\mathcal{T}^{m,K}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφερει το πονηρον εκ γαρ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περισσευματος της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδιας λαλει το στομα **v.48** ομοίος εστιν ανθρωπω οικοδομούντι οικίαν ος εσκάψεν και εβάθυνεν και εθήκεν θεμελιον επι την πετραν πλημμυρης πλημμυρας τ, m, κ δε γενομενης προσερρηξεν προσερρηξεν ο ποταμος τη οικία έκεινη και ουκ ισχύσεν σαλευσαί αυτην δ ία τεθεμελίωτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλως $^{\mathcal{V}}$ $επι^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οικοδομησθαι^ν $την^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτην^ν πετραν^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}. **v.49** ο δε ακουσας και μη ποιησας ομοιος εστιν ανθρωπω οικοδομησαντι οικιαν επι την γην χωρις θεμελιου η προσερηξεν $^{\mathcal{V}}$ προσερρηξεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ποταμος και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ ευθεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνεπεσεν $^{\mathcal{V}}$ επεσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εγένετο το ρηγμα της οίκιας εκείνης μεγα.

ἡῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

έπει δὲ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ 2* εἰσῆλθεν εἰς καπερναούμ. ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων 3 ήμελλεν τελευταν ος ήν αὐτῷ ἔντιμος. άκούσας δὲ περὶ τοῦ ἰησοῦ απέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσθυτέρους τῶν ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως 4* έλθών διασώση τὸν δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ῷ παρέξει 5 τοῦτο. ἀγαπῷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ἀκοδόμη-6* σεν ήμιν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτως κύριε μὴ σκύλλου οὐ γὰρ εἰμι ἱκανός ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην 7* μου εἰσέλθης. διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ήξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἀλλὰ εἰπὲ λόγω 8 καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὰ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας καὶ λέγω τούτω πορεύθητι καὶ πορεύεται καὶ ἄλλφ ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλφ μου ποίησον τοῦτο 9* καί ποιεί. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν καί στραφείς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῷ εἶπεν λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ ἰσραἡλ τοσαύ-10* την πίστιν εθρον. καὶ υποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εθρον 11* τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς ἐπορεύετο είς πόλιν καλουμένην ναΐν καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 12* ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολύς. ὡς δὲ ἤγγισεν τῷ πύλῃ τῆς πόλεως καὶ ἰδού έξεκομίζετο τεθνηκώς υίὸς μονογενής τῆ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτή ἦν χήρα καὶ 13 ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῆ. καὶ ἰδών αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγ-14 χνίσθη ἐπ' αὐτῆ καὶ εἶπεν αὐτῆ μὴ κλαῖε. καὶ προσελθών ήψατο τῆς σοροῦ οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν καὶ εἶπεν νεανίσκε σοὶ λέγω ἐγέρθητι. 15 καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῷ μητρὶ

v.1 επειδη $^{\mathcal{V}}$ επει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επληρωσεν παντα τα ρηματα αυτου εις τας ακοας του λαου εισηλθεν εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.2** εκατονταρχου δε τινος δουλος κακως εχων εμελλεν $^{\mathfrak{M}}$ ημελλεν T,K,V τελευταν ος ην αυτω εντιμος. **v.4** οι δε παραγενομενοι προς τον ιησουν παρεκαλουν αυτον σπουδαίως λεγοντές οτι αξίος έστιν ω παρέξη V παρέξει T,m,K τουτο. **v.6** ο δε ίησους επορεύετο συν αυτοις ηδη δε αυτου ου μακραν απεχοντος απο της οικίας επεμψεν προς $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εκατονταρχος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φιλους ο $^{\mathcal{V}}$ εκατονταρχης $^{\mathcal{V}}$ λεγων αυτώ κυριε μη σκυλλού ου γαρ ειμι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ικανός ειμι $^{\mathcal{V}}$ ινα υπο την στεγην μου εισελθης. **v.7** διο ουδε εμαυτον ηξιωσα προς σε ελθειν αλλ $^{\mathfrak{M}}$ αλλα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ειπε λογω και ιαθητω $^{\mathcal{V}}$ ιαθησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο παις μου. **v.9** ακουσας δε ταυτα ο ιησους εθαυμασεν αυτον και στραφείς τω ακολουθουντι αυτώ οχλώ είπεν λέγω υμίν ουτέ m ουδέ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν τω ισραηλ τοσαυ**v.10** και υποστρεψαντες οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πεμφθεντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον οικον οι $^{\mathcal{V}}$ πεμφθεντες $^{\mathcal{V}}$ την πιστιν ευρον. ευρον τον ασθενουντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δουλον υγιαινοντα. **v.11** και εγένετο εν τω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξης επορεύθη $^{\mathcal{V}}$ επορευετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις πολιν καλουμενην ναιν και συνεπορευοντο αυτω οι μαθηται αυτου ικανοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και **v.12** ως δε ηγγισεν τη πυλη της πολεως και ιδου εξεκομίζετο τεθνηκως υιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μονογένης υιος V τη μητρι αυτου και αυτη $[\eta v]^{\mathfrak{M}}$ ην $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ χηρα και οχλος της πολέως ικανός ην $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ συν αυτη.

αὐτοῦ. ἔλαβεν δὲ φόβος ἄπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι 16* προφήτης μέγας έγήγερται έν ἡμῖν καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὖτος ἐν ὅλῃ τῆ ἰουδαία περὶ αὐτοῦ καὶ 17* έν πάση τῆ περιχώρφ. καὶ ἀπήγγειλαν ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ 18 πάντων τούτων. καί προσκαλεσάμενος δύο τινάς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 19* ό ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς τὸν ἰησοῦν λέγων σὑ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκώμεν. παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον ἰωάννης 20* ό βαπτιστής ἀπέσταλκεν ήμᾶς πρὸς σὲ λέγων σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον έν αὐτῆ δὲ τῆ ὥρα ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων 21* προσδοκῶμεν. καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἀπαγ- 22* γείλατε ἰωάννη ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν χωλοὶ περιπατοῦσιν λεπροί καθαρίζονται κωφοί ἀκούουσιν νεκροί ἐγείρονται πτωχοί εὐαγγελίζονται. καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῆ ἐν 23 ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς 24* ἐμοί. ὄχλους περὶ ἰωάννου τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν ἄνθρωπον ἐν 25* μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον ἰδού οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῷ καὶ τρυφῆ ύπάρχοντες έν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν προφή- 26* την ναί λέγω ὑμῖν καὶ περισσότερον προφήτου. οῧτός ἐστιν περὶ οῧ 27* γέγραπται ίδού ἐγώ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευάσει την όδόν σου ἔμπροσθέν σου. λέγω γάρ ὑμῖν μείζων ἐν 28* γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν ὁ δὲ

v.16 ελαβεν δε φοβος παντας m,V απαντας T,K και εδοξαζον τον θεον λεγοντες στι προφητης μεγας ηγερθη V εγηγερται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ημιν και οτι επεσκεψατο ο θεος τον λαον αυτου. ο λογος ουτος εν ολη τη ιουδαία περί αυτού και εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασή τη περίχωρω. **v.19** και προσκαλεσαμένος δύο τίνας των μαθήτων αυτού ο ιωαννής επέμψεν προς τον κυρίον $^{\mathcal{V}}$ ίησουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων συ ει ο ερχομενος η αλλον προσδοκωμεν. **ν.20** παραγενομενοι δε προς αυτον οι ανδρες ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννης ο βαπτιστης απεστειλεν $^{\mathcal{V}}$ απεσταλκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημας προς σε λεγων συ ει ο ερχομενος η αλλον προσδοκωμεν. **ν.21** εν εκεινη $^{\mathcal{V}}$ αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη ωρα εθεραπευσεν πολλους απο νοσων και μαστιγων και πνευματων πονηρων και τυφλοις πολλοις εχαρισατο το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βλεπειν. αποκρίθεις $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτοίς πορευθέντες απαγγείλατε ίωαννη α είδετε και ηκούσατε οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τυφλοι αναβλεπουσιν χωλοι περιπατουσιν λεπροι καθαριζονται και $^{\mathcal{V}}$ κωφοι ακουουσιν νεκροι εγειρονται πτωχοι ευαγγελιζονται. **ν.24** απελθοντων δε των αγγελων ιωαννου ηρξατο λεγειν τοις m οχλοις $^{\mathfrak{M}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ οχλους $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ περι ιωαννου τι εξηλθατε $^{\mathcal{V}}$ εξεληλυθατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την ερημον θεασασθαι καλαμον υπο ανεμου σαλευομένον. **ν.25** αλλα τι εξηλθατε $^{\mathcal{V}}$ εξεληλυθατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδειν ανθρωπον εν μαλακοις ιματιοις ημφιεσμενον ιδου οι εν ιματισμω ενδοξω και τρυφη υπαρχοντες εν τοις **v.26** αλλα τι εξηλθατε $^{\mathcal{V}}$ εξεληλυθατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδειν προφητην ναι λεγω υμιν και περισβασιλειοις εισιν. **v.27** ουτος εστιν περι ου γεγραπται ιδου εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστελλω τον αγγελον μου προ προσωπου σου ος κατασκευασει την οδον σου εμπροσθεν σου. **ν.28** λεγω γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν μειζων εν γεννητοις γυναικών προφητης τ, m, κ ιωαννού του τ, m, κ βαπτιστού τ, m, κ ουδείς έστιν ο δε μικρότερος εν τη βασιλεια του θεου μειζων αυτου εστιν.

29 μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς άκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα 30 Ιωάννου. οἱ δὲ φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτη-31* σαν είς ξαυτούς μή βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τίνι οὖν 32* δμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι. ὅμοιοί είσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾶ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὡρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν καὶ 33* οὐκ ἐκλαύσατε. ἐλήλυθεν γὰρ ἰωάννης ὁ βαπτιστής μήτε ἄρτον ἐσθίων 34* μήτὲ οἶνον πίνων καὶ λέγετε δαιμόνιον ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγετε ἰδού ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης 35* τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων 36* αὐτῆς πάντων. ήρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ 37* καὶ εἰσελθών εἰς τὴν οἶκὶαν τοῦ φαρισαίου ἀνεκλίθη. καὶ ἰδού γυνὴ έν τῆ πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλός ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῆ οἰκία τοῦ 38* φαρισαίου κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου. καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσεν καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας 39 αὐτοῦ καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ἰδών δὲ ὁ φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν έν ξαυτῷ λέγων οὖτος εί ἦν προφήτης ἐγίνωσκεν ἄν τίς καὶ ποταπή ἡ 40* γυνή ήτις ἄπτεται αὐτοῦ ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν σίμων ἔχω σοί τι εἰπεῖν ὁ δέ φησίν διδάσκαλε εἰπέ. 41* δύο χρεωφειλέται ήσαν δανειστή τινι ὁ είς ἄφειλεν δηνάρια πεντακόσια 42* ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις 43* έχαρίσατο τίς οὖν αὐτῶν εἶπὲ πλεῖον αὐτόν ἀγαπήσει. ἀποκριθεὶς δὲ

v.31 eipen $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ de $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ o $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ kurios $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ tini oun omoiws tous andrwing this general tauths kai tini εισιν ομοιοι. **v.32** ομοιοι εισιν παιδιοις τοις εν αγορα καθημενοις και προσφωνουσιν αλληλοις $\mathbf{a}^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγει $^{\mathcal{V}}$ λεγουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηυλησαμεν υμιν και ουκ ωρχησασθε εθρηνησαμεν υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουκ εκλαυσατε. **v.33** εληλυθεν γαρ ιωαννης ο βαπτιστης $\mu\eta^{\mathcal{V}}$ $\mu\eta$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσθιων αρτον $^{\mathcal{V}}$ μητε οινον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πινων οινον $^{\mathcal{V}}$ και λεγετε δαιμονιον εχει. ν.34 εληλυθεν ο υιος του ανθρωπου εσθιων και πινών και λεγετε ιδου ανθρώπος φαγός και οινοπότης τελώνων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φιλός τελώνων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και αμαρτώλων. **v.35** και εδικαιώθη η σοφία από παντών των τέκνων αυτής παντών $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. de tis auton twn jarisaiwn ina jart autou kai eiseldwn eis ton $^{\mathcal{V}}$ thn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ oikon $^{\mathcal{V}}$ oikian $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tou φαρισαίου κατεκλιθη $^{\mathcal{V}}$ ανεκλιθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.37** και ίδου γυνη ητις $^{\mathcal{V}}$ ην $^{\mathcal{V}}$ εν τη πολεί ητις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτωλος και $^{\nu}$ [και] $^{\mathfrak{M}}$ επιγνουσα οτι κατακειται $^{\nu}$ ανακειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη οικια του φαρισαιου κομισασα **v.38** και στασα οπισω $^{\mathcal{V}}$ παρα τους ποδας αυτου οπισω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κλαιουσα τοις $^{\mathcal{V}}$ αλαβαστρον μυρου. δακρυσιν $^{\mathcal{V}}$ ηρξατο βρεχειν τους ποδας αυτου τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δακρυσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ταις θριξιν της κεφαλης αυτης εξεμασσεν και κατεφιλει τους ποδας αυτου και ηλειφεν τω μυρω. **v.40** και αποκριθεις ο ihoous eipen pros auton simwn ecw soi ti eipein o de fhoin $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ didaskale eipe fhoin $^{\mathcal{V}}.$ χρεοφειλεται $^{\mathcal{V}}$ χρεωφειλεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ησαν δανιστη $^{\mathcal{V}}$ δανειστη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τινι ο εις ωφειλεν δηναρια πεντακοσια **v.42** μη εχοντων δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων αποδουναι αμφοτεροις εχαρισατο τις ουν ο δε ετερος πεντηκοντα. αυτων ειπε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλειον αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναπησει αυτον $^{\mathcal{V}}$.

ὁ σίμων εἶπεν ὑπολαμβάνω ὅτι ῷ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὀρθῶς ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ σίμωνι ἔφη βλέπεις 44* ταὑτην τὴν γυναῖκα εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξὶν τὴς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξεν. φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας αὕτη 45 δὲ ἀφ' ἡς εἰσῆλθον οὐ διέλιπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαίω 46* τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας αὕτη δὲ μύρω ἤλειψεν μου τοὺς πόδας. οῦ χάριν λέγω σοι ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί ὅτι ἠγάπησεν 47 πολύ ῷ δὲ ὀλίγον ἀφίεται ὀλίγον ἀγαπᾳ. εἶπεν δὲ αὐτῆ ἀφέωνταί σου 48 αἱ ἁμαρτίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς τίς οῦτός 49 ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν. εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα ἡ πίστις σου 50 σέσωκέν σε πορεύου εἰς εἰρήνην.

καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην 8 κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ οἱ δώδεκα σύν αὐτῷ. καὶ γυναῖκές τινες αι ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων 2 πονηρών καὶ ἀσθενειών μαρία ἡ καλουμένη μαγδαληνή ἀφ' ἡς δαιμόνια ἑπτὰ έξεληλύθει. καὶ ἰωάννα γυνὴ χουζᾶ ἐπιτρόπου ἡρώδου καὶ 3* σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόνσυνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπο- 4 ρευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς. έξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ 5 σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τήν ὁδόν καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐκαὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ 6* έχειν ίκμάδα. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσφ τῶν ἀκανθῶν καὶ συμφυεῖσαι 7 αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγα- 8* θήν καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα ταῦτα λέγων ἐφώνει δ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. έπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 9* λέγοντες τίς εἴη ἡ παραβολή αὕτη. ό δὲ εἶπεν ὑμῖν δέδοται γνῶναι 10 τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς ἵνα

v.43 αποκριθεις δε^{T,m,K} ο^{T,m,K} σιμων είπεν υπολαμβανω ότι ω το πλείον εχαρισατό ο δε είπεν αυτώ ορθως εκρίνας. **v.44** και στραφείς προς την γυναίκα τω σίμωνι εφή βλεπείς ταυτήν την γυναίκα είσηλθον σου είς την οικίαν υδωρ μοι^V επί τους T,m,K πόδας μου T,m,K ουκ εδωκάς αυτή δε τοις δακρυσίν εβρεξεν μου τους πόδας και ταις θρίξιν της T,m,K κεφάλης T,m,K αυτής εξεμάξεν. **v.46** ελαίω την κεφάλην μου ουκ ηλείψας αυτή δε μυρώ ηλείψεν μου T,m,K τους πόδας μου V . **8 v.3** και ιωάννα γυνή χουζα επίτροπου ηρώδου και σουσάννα και ετέραι πόλλαι αιτίνες διηκονούν αυτοίς V εκ V αυτοίς αυτώ T,m,K των υπαρχοντών αυταίς. **v.6** και ετέρον κατέπεσεν επέσεν T,m,K επί την πέτραν και φυέν εξηράνθη δια το μη έχειν ικμάδα. **v.8** και ετέρον επέσεν είς m,V επί T,K την γην την αγαθην και φυέν εποίησεν καρπον εκατονταπλασίονα ταυτά λεγών εφωνεί ο έχων ωτα ακουείν ακουετώ. **v.9** επηρώτων δε αυτόν οι μαθηταί αυτού λεγοντές T,m,K τις αυτή ετή η παραβολή αυτή T,m,K .

11 βλέποντες μή βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μή συνιῶσιν. ἔστιν δὲ αὕτη ἡ 12* παραβολή ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούοντες εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρ-13 δίας αὐτῶν ἵνα μή πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἳ ὅταν άκούσωσιν μετά χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον καὶ οὖτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν 14 οἵ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ είς τὰς ἀκάνθας πεσόν οῧτοί είσιν οἱ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελε-15 σφοροῦσιν. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ οὖτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδία καλῇ καὶ άγαθη άκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομο-16* νῆ. οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν άλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ 18* οὐ γνωσθήσεται καὶ εἰς φανερὸν ἔλθη. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε ὃς γὰρ αν έχη δοθήσεται αὐτῷ καὶ ος αν μή έχη καὶ ο δοκεῖ έχειν ἀρθήσεται 19* ἀπ' αὐτοῦ. παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ 20* καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λέγοντων ή μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλον-21* τές. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου 22* οὖτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτὸν. καὶ έγένετο έν μιᾶ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης καὶ 23 ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου 24* είς τὴν λίμνην καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες ἐπιστάτα ἐπιστάτα ἀπολλύμεθα ὁ δὲ ἐγερθεὶς έπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος καὶ ἐπαύσαντο καὶ

v.12 οι δε παρα την οδον εισιν οι ακουσαντες $^{\mathcal{V}}$ ακουοντες ειτα ερχεται ο διαβολος και αιρει τον **v.16** ουδεις δε λυχνον αψας καλυπτει λογον απο της καρδιας αυτων ινα μη πιστευσαντες σωθωσιν. αυτον σκευει η υποκατω κλινης τιθησιν αλλ επι λυχνιας τιθησιν $^{\mathcal{V}}$ επιτιθησιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα οι εισπορευομε**v.17** ου γαρ εστιν κρυπτον ο ου φανερον γενησεται ουδε αποκρυφον ο ου νοι βλεπωσιν το φως. $\mu\eta^{\nu}$ γνωσθη $^{\nu}$ γνωσθησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εις φανερον ελθη. $\mathbf{v.18}$ βλεπετε ουν πως ακουετε ος αν^ν γαρ ean^{m} an $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ech dobustai auto kai os ean^{m} an $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ mu ech kai o dokei ecein arbustai autou. **v.19** παρεγενετο^V παρεγενοντο^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δε προς αυτον η μητηρ και οι αδελφοι αυτου και ουκ ηδυναντο **v.20** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απηγγελη δε $^{\mathcal{V}}$ αυτω λεγοντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η μητηρ σου και συντυχειν αυτω δια τον οχλον. οι αδελφοι σου εστηκασιν εξω ιδειν σε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελοντες σε $^{\mathcal{V}}.$ **v.21** ο δε αποκριθεις ειπεν προς αυτους μητηρ μου και αδελφοι μου ουτοι εισιν οι τον λογον του θεου ακουοντες και ποιουντες αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.22** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγενετο δε $^{\mathcal{V}}$ εν μια των ημερων και αυτος ενεβη εις πλοιον και οι μαθηται αυτου και ειπεν προς αυτους διελθωμεν εις το περαν της λιμνης και ανηχθησαν. **ν.24** προσελθοντες δε διηγειραν αυτον λεγοντες επιστατα επιστατα απολλυμεθα ο δε διεγερθεις $^{\mathcal{V}}$ εγερθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επετιμήσεν τω ανέμω και τω κλυδωνι του υδατος και επαυσαντο και εγενετο γαληνη.

έγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν φοβηθέντες 25* δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους τίς ἄρα οὖτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς άνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ κατέπλευ- 26* σαν είς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς γαλιλαίας. έξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως 27* ός είχεν δαιμόνια εκ χρόνων ίκανῶν καὶ ίμάτιον οὐκ ενεδιδύσκετο καὶ έν οἰκία οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδών δὲ τὸν ἰησοῦν καὶ ἀνα- 28* κράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῆ μεγάλη εἶπεν τί ἐμοὶ καὶ σοί ἰησοῦ υίὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου δέομαί σου μή με βασανίσης. παρήγγελλεν 29* γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσιν καὶ πέδαις φυλασσόμενος καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ήλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς έπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς λέγων τί σοι ἐστιν ὄνομά ὁ 30* δὲ εἶπεν λεγεών ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. καὶ παρεκάλει 31* αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἢν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη 32* χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψη αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα 33* δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ή ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες 34* δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τήν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. έξηλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονὸς καὶ ἦλθον 35*

v.25 είπεν δε αυτοίς που εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η πιστίς υμών φοβηθεντές δε εθαυμασάν λεγοντές προς αλληλούς τις αρα ουτος εστιν οτι και τοις ανεμοις επιτασσει και τω υδατι και υπακουουσιν αυτω. κατεπλευσαν εις την χωραν των γερασηνων γαδαρηνων $\tau, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ ητις εστιν αντιπεραν αντιπεραν της $\mathbf{v}.\mathbf{27}$ εξελθοντι δε αυτω επι την γην υπηντησεν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανηρ τις εκ της πολεως εχων $^{\mathcal{V}}$ ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είχεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δαίμονια εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρονων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ικανων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και χρονω $^{\mathcal{V}}$ ικανων ιματίον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ ενεδυσατο V ιματιον V ενεδιδυσκετο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εν οικια ουκ εμένεν αλλ εν τοις μνημασιν. δε τον ιησουν και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανακραξας προσεπεσεν αυτω και φωνη μεγαλη είπεν τι εμοί και σοι ιησου **v.29** παρηγγειλεν $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παρηγγελλεν $^{\mathcal{T}}$ υιε του θεου του υψιστου δεομαι σου μη με βασανισης. γαρ τω πνευματι τω ακαθαρτω εξελθειν απο του ανθρωπου πολλοις γαρ χρονοις συνηρπακει αυτον και εδεσμευετο $^{\mathcal{V}}$ εδεσμειτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλυσεσιν και πεδαις φυλασσομενος και διαρρησσων τα δεσμα ηλαυνετο υπο του δαιμονιου $^{\mathcal{V}}$ δαιμονος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τας ερημους. ν.30 επηρωτησεν δε αυτον ο ιησους λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι σοι εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονομα εστιν $^{\mathcal{V}}$ ο δε είπεν λεγίων $^{\mathcal{V}}$ λεγέων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι είσηλθεν $^{\mathcal{V}}$ δαίμονια πολλα εισηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αυτον. **v.31** και παρεκαλουν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ παρεκαλει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ αυτον ινα μη επιταξη αυτοις εις την αβυσσον απελθειν. **\mathbf{v.32}** ην δε εκει αγελη χοιρων ικανων βοσκομενη $^{\mathcal{V}}$ βοσκομενων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω ορεί και παρεκαλέσαν $^{\mathcal{V}}$ παρεκαλουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον ίνα επίτρεψη αυτοίς είς εκείνους είσελθειν και **v.33** εξελθοντα δε τα δαιμονια απο του ανθρωπου εισηλθον $^{m,\nu}$ εισηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις τους χοιρους και ωρμησεν η αγελη κατα του κρημνου εις την λιμνην και απεπνιγη. οι βοσκοντες το υεύονος γευενημένον $\tau, \mathfrak{m}, \kappa$ εφύνον και απέλθοντες τ, κ απηυγείλαν είς την πολίν και **v.35** εξηλθον δε ιδειν το γεγονος και ηλθον προς τον ιησουν και ευρον καθημενον τον ανθρωπον αφ ου τα δαιμονια εξηλθεν $^{\mathcal{V}}$ εξεληλυθει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιματισμενον και σωφρονουντα παρα τους ποδας του ιησου και εφοβηθησαν.

πρός τὸν ἰησοῦν καὶ εῧρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὖ τὰ δαιμόνια έξεληλύθει ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ 36* καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ 37* δαιμονισθείς. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν ὅτι φόβφ μεγάλφ συνείχοντο αὐτὸς δὲ 38* ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οῦ έξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς λέγων. 39* ὑπόστρεφε είς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησεν σοι ὁ θεός καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς. 40* ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ἄχλος ἦσαν 41* γάρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. καὶ ἰδού ἦλθεν ἀνὴρ ῷ ὄνομα ἰάειρος καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν καὶ πεσών παρὰ τοὺς πόδας 42 τοῦ ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ὅτι θυγάτηρ μονογενής ήν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὐτή ἀπέθνησκεν ἐν δὲ τῷ ὑπά-43* γειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. καὶ γυνἡ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα ἥτις εἰς ἰατρούς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ 44 ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθήναι. προσελθοῦσα ὅπισθεν ήψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος 45* αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τίς ὁ ἁψάμενός μου ἀρνουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐπιστάτα οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε 46* καὶ ἀποθλίβουσιν καὶ λέγεις τίς ὁ ἁψάμενός μου. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν 47* ήψατό μού τις έγω γαρ έγνων δύναμιν έξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ήν αἰτίαν ήψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ

v.36 απηγγείλαν δε αυτοίς και $t^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ιοόντες πως εύωση ο στιμονίσσες. ηρωτησαν $t^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον απάν το πλήθος της περίχωρου των γερασηνών γαδαρηνών $t^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απέλθειν απ **v.38** εδείτο $t^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλοίον υπεστρέψεν. **v.38** εδείτο $t^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.36** απηγγείλαν δε αυτοίς και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ίδοντες πως εσώθη ο δαιμονίσθεις. **v.37** και ηρωτησεν^ν εδεετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αυτου ο ανηρ αφ ου εξεληλυθει τα δαιμονια ειναι συν αυτω απελυσεν δε αυτον ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων. **v.39** υποστρεφε εις τον οικον σου και διηγου οσα εποιησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοι εποιησεν $^{\mathcal{V}}$ **v.40** eyeneto $\dot{\mathcal{T}},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ο θεος και απηλθεν καθ ολην την πολιν κηρυσσων οσα εποιησεν αυτω ο ιησους. $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $\delta \epsilon^{\mathcal{V}}$ τω υποστρεφειν $^{\mathcal{V}}$ υποστρεψαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον ιησουν απεδεξατο αυτον ο όχλος ησαν γαρ παντες προσδοκωντες αυτον. **v.41** και ιδου ηλθεν ανηρ ω ονομα ιαιρος $^{\mathcal{V}}$ ιαειρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουτος $^{\mathcal{V}}$ αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχων της συναγωγης υπηρχεν και πέσων παρά τους πόδας $[\text{του}]^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησού παρέκαλει αυτον εισελθειν εις τον οικον αυτου. **\mathbf{v.43}** και γυνη ουσα εν ρυσει αιματος απο ετων δωδεκα ητις [ιατροις \mathbf{v} ιατροις $^{\mathfrak{M}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιατρους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προσαναλωσασα ολον τον β ιον] $^{\mathcal{V}}$ β ιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ ισχυσεν απ $^{\mathcal{V}}$ υπ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδενος θεραπευθηναι. **v.45** και ειπεν ο ιησους τις ο αψαμενος μου αρνουμενων δε παντων ειπεν ο πετρος και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετ $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστατα οι οχλοι συνεχουσίν σε και αποθλίβουσίν και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγείς $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αψαμένος $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μου $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.46** ο δε ίησους είπεν ηψατό μου τις εγω γαρ εγνων δυναμιν εξεληλυθυιαν εξελθουσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ εμου. **v.47** ιδουσα δε η γυνη οτι ουκ ελαθεν τρεμουσα ηλθεν και προσπεσουσα αυτω δι ην αιτιαν ηψατο αυτου απηγγειλεν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενωπιον παντος του λαου και ως ιαθη παραχρημα.

ώς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ θάρσει θύγατερ ἡ πίστις σου 48* σέσωκέν σε πορεύου εἰς εἰρήνην. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεταί τις παρὰ 49* τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων μὴ φοβοῦ 50* μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται. εἰσελθών δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν 51* εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν ὁ 52* δὲ εἶπεν μὴ κλαίετε οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐ- 53 τοῦ εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας 54* τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων ἡ παῖς ἔγειρου. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ 55 πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἀνέστη παραχρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῆ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ 56 εἰπεῖν τὸ γεγονός.

συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δύ- 9* ναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν. καὶ 2* ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν μήτε 3* ἑάβδους μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἄν οἰκίαν εἰσέλθητε ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχε- 4 σθε. καὶ ὅσοι ἄν μὴ δέξωνταί ὑμᾶς ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης 5* καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι 6 καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. ἤκουσεν δὲ ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γι- 7* νόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι

v.48 o de eipen auth $\operatorname{Fugath}^{\mathcal{V}}$ Farsei $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ Fugater $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ h pistiz sou sesween se poreuou eizen ειρηνην. **ν.49** ετι αυτου λαλουντος ερχεται τις παρα του αρχισυναγωγου λεγων αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι τεθνηκεν η θυγατηρ σου μηκετι $^{\mathcal{V}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σκυλλε τον διδασκαλον. **v.50** ο δε ιησους ακουσας απεκριθη αυτω λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη φοβου μονον πιστευσον $^{\mathcal{V}}$ πιστευε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και σωθησεται. **v.51** ελθων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εισελθων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δε εις την οικίαν ουκ αφήκεν εισελθείν τίνα $^{\mathcal{V}}$ συν $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{V}}$ ουδενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει μη πετρον και ιακωβον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιωαννην και $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιακωβον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και τον πατέρα της παιδος και την μητέρα. **v.52** εκλαιον δε παντές και εκοπτοντο αυτήν ο δε είπεν μη κλαιέτε ου $^{\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{V}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απέθανεν αλλα καθευδεί. **v.54** αυτός δε εκβαλών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντάς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κρατήσας της ceiros auths efwnhoen legwn h hais eyeire $^{\mathcal{V}}$ eyeirou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. 9 **v.1** συγκαλεσαμενος δε τους δωδεκα μαθητας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εδωκεν αυτοις δυναμιν και εξουσιαν επι παντα τα δαιμονια και νοσους θεραπευείν. **ν.2** και απεστείλεν αυτούς κηρυσσείν την βασίλειαν του θέου και ιασθαί [τους $^{\nu}$ $\operatorname{tous}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ as density as denountar $\operatorname{tous}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.3** και ειπεν προς αυτους μηδεν αιρετε εις την οδον μητε ραβδου $^{\mathcal{V}}$ ραβδους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητε πηραν μητε αρτον μητε αργυριον μητε [ava] $^{\mathcal{V}}$ ανα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυο χιτωνας **v.5** και οσοι εαν $^{\mathfrak{M}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μη δεχωνται $^{\mathcal{V}}$ δεξωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας εξερχομενοι απο της πολεως εκείνης και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον κονιόρτον από των πόδων υμών αποτινασσετε $^{\mathcal{V}}$ αποτιναξατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις μαρτυρίον επ αυτους. **v.7** ηκούσεν δε ηρώδης ο τετρααρχης $^{\mathcal{V}}$ τετραρχης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα γινομένα υπ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντα και διηπορεί δια το λεγεσθαί υπο τίνων οτι ίωαννης ηγερθη $^{\mathcal{V}}$ εγηγερταί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ νέκρων.

8* ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν. ὑπό τινων δὲ ὅτι ἠλίας ἐφάνη ἄλλων δὲ 9* ὅτι προφήτης εἶς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. καὶ εἶπεν ὁ ἡρώδης ἰωάννην ἐγὼ απεκεφάλισα τίς δὲ ἐστιν οὖτος περὶ οὖ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα καὶ ἐζήτει καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα 10* ίδεῖν αὐτόν. ἐποίησαν καὶ παραλαβών αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρη-11* μον πόλεως καλουμένης βηθσαϊδά. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ 12* καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο. ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ ἀπόλυσον τὸν ὄχλον ἵνα ἀπελθόντες είς τὰς κύκλφ κώμας καὶ τοῦς ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν 13* ἐπισιτισμόν ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμω τόπω ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν οἱ δὲ εἶπον οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ δύο ίχθύες εί μήτι πορευθέντες ήμεῖς ἀγοράσωμεν είς πάντα τὸν λαὸν 14* τοῦτον βρώματα. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι εἶπεν δὲ πρὸς 15* τούς μαθητάς αὐτοῦ κατακλίνατε αὐτούς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ 16* ἐποίησαν οὕτως καὶ ἀνέκλιναν ἄπαντας. λαβών δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας είς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ 17 κατέκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων 18* κόφινοι δώδεκα. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατάμόνας συνήσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων τίνα 19* με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι. οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον ἰωάννην τὸν βαπτιστήν ἄλλοι δὲ ἠλίαν ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.

v.8 υπο τίνων δε οτι ηλίας εφανή αλλών δε οτι προφήτης τις $^{\mathcal{V}}$ είς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των αρχαίων ανέστη. **v.9** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν δε $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηρωδης ιωαννην εγω απεκεφαλίσα τις δε εστίν ουτός περί ου εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουω τοιαυτα και εζητει ιδειν αυτον. **v.10** και υποστρεψαντες οι αποστολοι διηγησαντο αυτω οσα εποιησαν και παραλαβων αυτους υπεχωρησεν και ιδιαν εις πολιν $^{\mathcal{V}}$ καλουμενην $^{\mathcal{V}}$ τοπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερημον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλουμενης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βηθσαιδαν $^{\mathfrak{M}}$ βηθσαιδα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.11** οι δε οχλοι γνοντες ηκολουθησαν αυτω και αποδεξαμενος δεξαμενος αυτους ελαλει αυτοις περι της βασιλειας του θεου και τους χρειαν εχοντας θεραπειας ιατο. **v.12** η δε ημερα ηρξατο κλινειν προσελθοντες δε οι δωδεκα ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω απολυσον τον οχλον ινα πορευθεντες $^{\mathcal{V}}$ απελθοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τας κυκλω κωμας και τους $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγρους καταλυσωσιν και ευρωσιν επισιτισμον οτι ωδε εν ερημω τοπω εσμεν. **v.13** eithen de pros autous dote autois umeis jayein oi de eithan $^{\mathcal{V}}$ eithon $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouk eisin hmin pleion h πεντε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτοι πεντε $^{\mathcal{V}}$ και δυο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιχθυες δυο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ει μητι πορευθεντες ημεις αγορασωμεν εις παντα τον λαον τουτον βρωματα. **v.14** ησαν γαρ ωσει ανδρες πεντακισχιλιοι ειπεν δε προς τους μαθητας αυτου κατακλινατε αυτους κλισιας $[\omega \sigma \epsilon \iota]^{\mathcal{V}}$ ανα πεντηκοντα. **v.15** και εποιησαν ουτως και κατεκλιναν $^{\mathcal{V}}$ ανεκλιναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απαντας. **v.16** λαβων δε τους πεντε αρτους και τους δυο ιχθυας αναβλεψας εις τον ουρανον ευλογησεν αυτους και κατεκλασεν και εδιδου τοις μαθηταις παραθειναι $^{\mathcal{V}}$ παρατιθεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω **v.18** και εγένετο εν τω είναι αυτον προσευχομένον κατά $^{\mathcal{V}}$ μονάς $^{\mathcal{V}}$ καταμονάς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνήσαν αυτω οι μαθηται και επηρωτησεν αυτους λεγων τινα με λεγουσιν οι οχλοι ειναι. θεντες ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννην τον βαπτιστην αλλοι δε ηλιαν αλλοι δε οτι προφητης τις των αρχαιων ανεστη.

εἶπεν δὲ αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος 20* εἶπεν τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μη- 21* δενὶ εἰπεῖν τοῦτο. εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν 22* καὶ ἀποδοκιμασθήναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρα ἐγερθῆναι. ἔλενεν δὲ 23* πρὸς πάντας εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ άράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν καὶ ἀκολουθείτω μοι. αν θέλη την ψυχην αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτην ος δ' αν ἀπολέση την ψυχήν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ οὖτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ἀφελεῖται ἄνθρω- 25 πος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς. γάρ ἄν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἑστηκό- 27* των οξ οὐ μή γεύσονται θανάτου ἕως ἄν ἴδωσιν τήν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. έγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν 28* τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην καὶ ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ 29 έτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς έξαστράπτων. καὶ ἰδού ἄνδρες 30* δύο συνελάλουν αὐτῷ οἵτινες ἦσαν μωσῆς καὶ ἠλίας. οἳ ὀΦθέντες ἐν 31* δόξη ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλεν πληροῦν ἐν ἰερουσαλήμ. ὁ 32 δὲ πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῷ διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ πέτρος πρὸς 33* τὸν ἰησοῦν ἐπιστάτα καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς μίαν σοὶ καὶ μωσεῖ μίαν καὶ μίαν ἠλία μἡ εἰδώς ὃ λέγει. ταῦτα δὲ 34*

v.20 είπεν δε αυτοίς υμείς δε τίνα με λέγετε είναι αποκρίθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος δε $^{\mathcal{V}}$ αποκριθεις είπεν τον χριστον του θέου. **v.21** ο δε επιτιμήσας αυτοίς παρηγγείλεν μηδενί λεγειν είπειν τ . τουτο. **v.22** είπων ότι δεί τον υίον του ανθρώπου πολλά παθείν και αποδοκιμάσθηναι **v.22** ειπων οτι δει τον υιον του ανθρωπου πολλα παθειν και αποδοκιμασθηναι απο των πρεσδυτερων και αρχιερεων και γραμματεων και αποκτανθηναι και τη τριτη ημερα αναστηναι m ενερθηναί $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.23** ελέγεν δε προς παντάς ει τις θέλει οπίσω μου ερχέσθαι ελθείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρνησασθω^V απαρνησασθω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτον και αρατώ τον σταυρον αυτου καθ $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ημεραν $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ακο- $\mathbf{v.24}$ ος γαρ εαν $^{\mathfrak{M}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ θελη την ψυχην αυτου σωσαι απολεσει αυτην ος δ αν απολεση την ψυχην αυτου ενεκεν εμου ουτος σωσει αυτην. **ν.27** λεγω δε υμιν αληθως εισιν τινες των αυτου $^{\mathcal{V}}$ ωδε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εστωτων m εστηκοτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ οι ου μη γευσωνται $^{m,\mathcal{V}}$ γευσονται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θανατου εως αν ιδωσιν την βασιλείαν του θεου. **v.28** εγένετο δε μετά τους λογούς τουτούς ωσεί ημέραι οκτώ $[και]^{\bar{\nu}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραλαβων τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πετρον και ιωαννην και ιακωβον ανεβη εις το ορος προσευξασθαι. ανδρες δυο συνελαλουν αυτω οιτινες ησαν μωυσης $^{\nu}$ μωσης $^{\tau,m,\kappa}$ και ηλιας. **v.31** οι οφθεντες εν δοξη ελεγον την εξοδον αυτου ην ημελλεν $^{\nu}$ εμελλεν πληρουν εν ιερουσαλημ. **v.33** και εγενετο εν τω διαχωρίζεσθαι αυτους απ αυτου είπεν ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πετρος προς τον ιησούν επίστατα κάλον εστίν ημας ωδε είναι και ποιησωμέν σκηνάς τρείς μιαν σοι και μωσεί $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μιαν μωσεί $^{\mathcal{V}}$ μωσεί $^{\mathfrak{M}}$ και μιαν ηλία μη είδως ο λεγει.

αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς ἐφοβήθησαν δὲ 35* ἐν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα οῧτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ έν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὑρέθη ὁ ἰησοῦς μόνος καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακασιν. 37* ἐγένετο δὲ ἕν τῇ ἑξῆς ἡμέρα κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντη-38* σεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. καὶ ίδού ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησεν λέγων διδάσκαλε δέομαί σου ἐπιβλέψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου ὅτι μονογενής ἐστιν 39 μοί. καὶ ίδού πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρῖβον αὐτόν. 40* καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλλωσιν αὐτό καὶ οὐκ ἠδυνήθη-41* σαν. ἀποκριθείς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ὧ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη ξως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν έτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ 42 σου. συνεσπάραξεν ἐπετίμησεν δὲ ὁ ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ ἰά-43* σατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. έξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν 44 οίς ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Θέσθε ὑμεῖς είς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει 45 παραδίδοσθαι είς χεῖρας ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ ην παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μή αἴσθωνται αὐτό καὶ ἐφοβοῦντο 46 έρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν 47* αὐτοῖς τὸ τίς ἄν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς 48* καρδίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὂς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ

v.34 ταυτα δε αυτου λεγοντος εγενετο νεφελη και επεσκιαζεν $^{\mathcal{V}}$ επεσκιασεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους εφοβηθησαν δε εν τω εκεινους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισελθειν αυτους $^{\mathcal{V}}$ εις την νεφελην. **v.35** και φωνη εγενετο εκ της νεφελης λεγουσα ουτος εστιν ο υιος μου ο εκλελεγμενος $^{\mathcal{V}}$ αγαπητος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου ακουετε. **\mathbf{v}.36** και εν τω γενεσθαι την φωνην ευρεθη $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους μονος και αυτοι εσιγησαν και ουδενι απηγγείλαν εν εκειναίς ταις hmerais ouden wn ewrakan ewrakasin $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.37** εγενετο δε εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη εξης ημερα κατελθοντων αυτων απο του ορους συνηντησεν αυτω οχλος πολυς. **ν.38** και ιδου ανηρ απο του οχλου εβοησεν ν ανεβοησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων διδασκαλε δεομαι σου επιβλεψαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επιβλεψον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επι τον υιον μου οτι μονογενης εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι εστιν $^{\mathcal{V}}$. **v.40** και εδεηθην των μαθητων σου ινα εκβαλωσιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκβαλλωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτο και ουκ ηδυνηθησαν. **ν.41** αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ω γενεα απιστος και διεστραμμενη εως ποτε εσομαι προς υμας και ανεξομαι υμων προσαγαγε ωδε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τον υιον σου ωδε $^{\mathfrak{m}}$. δε παντές επι τη μεγαλειότητι του θέου παντών δε θαυμάζοντών επι πασίν οις εποίει $^{\mathcal{V}}$ εποίησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ihsous $\mathfrak{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ eiken pros tous madhtas autou. **v.47** o de ihsous eidas \mathfrak{V} idan $\mathfrak{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ton dialoγισμον της καρδιας αυτων επιλαβομενος παιδιου $^{\mathcal{V}}$ παιδιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστησεν αυτο παρ εαυτω. είπεν αυτοίς ος εαν δεξηταί τουτο το παίδιον επί τω ονοματί μου εμε δεχεταί και ος αν $^{\mathcal{V}}$ εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμε δεξηται δεχεται τον αποστειλαντα με ο γαρ μικροτερος εν πασιν υμιν υπαρχων ουτος εστιν $^{\mathcal{V}}$ εσται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγας.

δέχεται καὶ ὂς ἐὰν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὖτός ἐσται μέγας. ἀποκριθεὶς δὲ 49* ό ἰωάννης εἶπεν ἐπιστάτα εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τά δαιμόνια καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. καὶ 50* εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς μὴ κωλύετε ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν ὑπὲρ ήμῶν ἐστιν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλή- 51* ψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξεν τοῦ πορεύεσθαι καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ 52* είς ἰερουσαλήμ. πορευθέντες είσηλθον είς κώμην σαμαρειτῶν ὡστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ. καὶ 53 οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς ἰερουσαλήμ. ίδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης εἶπον κύριε 54* θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς ώς καὶ ήλίας ἐποίησεν. στραφείς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν οὐκ 55* οίδατε οίου πνεύματός έστε ύμεῖς. ὁ γὰρ ὑιὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλ- 56* θεν ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι αλλα σῶσαι καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτόν 57* άκολουθήσω σοι ὅπου ἄν ἀπέρχη κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς αἱ 58 άλώπεκες φωλεούς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις ό δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη. εἶπεν δὲ πρὸς 59* έτερον ἀκολούθει μοι ὁ δὲ εἶπεν κύριε ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἄφες τοὺς νεκροὺς θά- 60* ψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς σὺ δὲ ἀπελθών διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος ἀκολουθήσω σοι κύριε πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν 61 μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς 62*

ν.49 αποκριθείς δε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννής είπεν επιστατά είδομεν τίνα εν $^{\mathcal{V}}$ επί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ονοματί σου εκβαλλοντα τα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δαιμονια και εκωλυομεν $^{\mathcal{V}}$ εκωλυσαμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον οτι ουκ ακολουθει μεθ ημων. **v.50** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν δε $^{\mathcal{V}}$ προς αυτον ο ίησους μη κωλύετε ος γαρ ουκ έστιν καθ υμών $^{\mathcal{V}}$ ημών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπερ υμων ημων τ , ημων εστιν. **v.51** εγενετο δε εν τω συμπληρουσθαι τας ημερας της αναλημψεως τ αναληψεως $\mathcal{T}^{m,K}$ αυτου και αυτος το προσωπον εστηρισεν $\mathcal{T}^{m,K}$ αυτου εστηριξεν $\mathcal{T}^{m,K}$ του πορευεσθαι **v.52** και απεστείλεν αγγελούς προ προσώπου αυτού και πορεύθεντες εισήλθον εις κωμην σαμαριτων σαμαρειτων τ, m, κ ως ωστε τ, m, κ ετοιμασαι αυτω. **v.54** ιδοντες δε οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιακωβος και ιωαννης ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριε θελεις ειπωμεν πυρ καταβηναι απο του ουρανου και αναλωσαι αυτους ως $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ και $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ ηλιας $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ εποιησεν $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$. επετιμήσεν αυτοις [και m και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ουκ $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ οιδατε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ οιου $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ πνευματος $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εστε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ υμεις]^m υμεις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.56** [o^m $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γαρ $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ υιος $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ανθρωπου $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ουκ $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ψυχας $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπων $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολεσαι $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωσαι $^{\mathfrak{M}}$ σωσαι $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ και επορευθησαν εις ετεραν λουθησω σοι οπου eav^{V} $av^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απερχη κυριε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.59** ειπεν δε προς ετερον ακολουθει μοι ο δε είπεν $[\text{κυριε}]^{\mathcal{V}}$ κυριε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιτρέψον μοι απέλθοντι πρώτον θαψαί τον πατέρα μου. αυτω ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφες τους νέκρους θαψαι τους εαυτών νέκρους συ δε απέλθων διαγυέλλε την βασιλειαν του θεου.

οὐδεὶς ἐπιβαλών τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

μετά δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα καὶ ἀπέ-**10*** στειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον 2* οῦ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς ὁ μὲν θερισμὸς πολύς οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως 3* ἐκβάλλη ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε ἰδού ἐγὼ ἀποστέλλω 4* ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσφ λύκων. μὴ βαστάζετε βαλάντιον μὴ πήραν μηδὲ 5* ὑποδήματα καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ' ἄν οἰκίαν 6* εἰσέρχησθε πρῶτον λέγετε εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν μέν ἦ ἐκεῖ υίος είρήνης έπαναπαύσεται έπ' αὐτὸν ἡ είρήνη ὑμῶν εί δὲ μήγε ἐφ' 7* ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῆ δὲ τῆ οἰκία μένετε ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστιν μὴ μεταβαίνετε 8* έξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν δ' ἄν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται 9 ύμας ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ύμιν. καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῷ ἀσθε-10* νεῖς καὶ λέγετε αὐτοῖς ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. εἰς ἣν δ' αν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ μὴ δέχωνται ὑμας έξελθόντες εἰς τὰς πλατείας 11* αὐτῆς εἴπατε. καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ύμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς 12* ή βασιλεία τοῦ θεοῦ. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ 13* ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῷ πόλει ἐκείνῃ. οὐαί σοι χωραζίν οὐαί σοι βηθσαϊδά ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἐγε΄νοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν

v.62 είπεν δε $[προς^{V} προς^{T,K} αυτον]^{V}$ αυτον^{T,K} ο ίησους προς^m αυτον^m ουδείς επίβαλων την χείρα αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ αροτρον και βλεπων εις τα οπισω ευθετος εστιν τη $^{\mathcal{V}}$ βασιλεια $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{v.1}$ μετα δε ταυτα ανεδείξεν ο κυρίος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\check{\mathcal{K}}}$ ετέρους εβδοβασιλειαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θεου. **10** μηκοντα $[\delta uo]^{\mathcal{V}}$ και απεστείλεν αυτους ανα δυο $[\delta uo]^{\mathcal{V}}$ προ προσωπου αυτου εις πασαν πολιν και τοπον ου ημελλεν $^{\mathcal{V}}$ εμελλεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος ερχεσθαι. **v.2** ελεγεν δε $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτους ο μεν θερισμος πολυς οι δε εργαται ολιγοι δεηθητε ουν του κυριου του θερισμου οπως εκβαλη $^{\mathfrak{m}}$ εκβαλλη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εργατας **v.3** υπαγετε ιδου εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστελλω υμας ως αρνας εν μεσω εκβαλη $^{\mathcal{V}}$ εις τον θερισμον αυτου. **ν.4** μη βασταζετε βαλλαντιον $^{\mathcal{V}}$ βαλαντιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη πηραν μη $^{\mathcal{V}}$ μηδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υποδηματα και σθε. **v.5** εις ην δ αν εισελθητε $^{\mathcal{V}}$ οικιαν εισερχησθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρωτον λε**ν.6** και εαν μεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκει η $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{K}}$ υιος ειρηνης επαναπαησεται $^{\mathcal{V}}$ μηδενα κατα την οδον ασπασησθε. γετε ειρηνη τω οικω τουτω. επαναπαυσεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ αυτον η ειρηνη υμών ει δε μη $^{\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{V}}$ μηγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφ υμάς ανακαμψει. αυτη δε τη οικια μενετε εσθιοντες και πινοντες τα παρ αυτων αξιος γαρ ο εργατης του μισθου αυτου εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη μεταβαινετε εξ οικίας εις οικίαν. **ν.8** και εις ην $\delta^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αν πολιν εισερχησθε και δεχωνται υμας εσθιετε τα παρατιθεμενα υμιν. **v.10** εις ην δ αν πολιν εισελθητε $^{\mathcal{V}}$ εισερχησθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μη δεχωνται υμας εξελθοντες εις τας πλατειας αυτης ειπατε. **v.11** και τον κονιορτον τον κολληθεντα ημιν εκ της πολέως υμών εις $^{\nu}$ τους $^{\nu}$ ποδας $^{\nu}$ απομασσομέθα υμιν πλην τουτο γινώσκετε οτι ηγγικέν εφ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η βασιλεια του θεου. **v.12** λεγω δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμιν οτι σοδομοις εν τη ημερα εκεινη ανεκτοτέρον έσται η τη πολεί έκεινη. **v.13** ουαί σοι χοραζιν m,v χωραζιν T,K ουαί σοι βηθσαίδα ότι εί εν τυρω και σιδωνι εγενηθησαν $^{\mathcal{V}}$ εγενοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αι δυναμεις αι γενομεναι εν υμιν παλαι αν εν σακκω και σποδω καθημενοι $^{\mathcal{V}}$ καθημεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετενοήσαν.

πάλαι ἂν ἐν σάκκω καὶ σποδῷ καθήμεναι μετενόησαν. πλὴν τύρω καὶ 14 σιδώνι ανεκτότερον ἔσται ἐν τῆ κρίσει ἢ ὑμῖν. καὶ σύ καπερναούμ ἡ 15* ξως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα ξως ἄδου καταβιβασθήση. ὁ ἀκούων ὑμῶν 16 έμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν αποστείλαντά με. ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες 17* κύριε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. εἶπεν δὲ 18 αὐτοῖς ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ίδού δίδωμι ύμιν την έξουσίαν τοῦ πατείν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων 19* καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήση. πλήν ἐν τούτω μή χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται χαίρετε δὲ 20* μαλλον ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ 21* ήγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν έξομολογοῦμαί σοι πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις ναί ὁ πατήρ ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. καὶ στραφείς πρός τούς μαθητάς εἶπεν πάντα 22* παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρός μου καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱὸς εί μη ὁ πατήρ καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ εί μη ὁ υίὸς καὶ ῷ ἐὰν βούληται ό υίὸς ἀποκαλύψαι. καὶ στραφείς πρὸς τοὺς μαθητάς κατ' ίδίαν εἶ- 23 πεν μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι 24* πολλοί προφήται καί βασιλεῖς ήθέλησαν ίδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καί οὐκ είδον καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. καὶ ἰδού νομικός τις 25* ανέστη ἐκπειράζων αὐτὸν καὶ λέγων διδάσκαλε τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται πῶς 26 άναγινώσκεις. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου έξ 27*

v.15 και συ καφαρναουμ^ν μη^ν εως^ν ουρανου^ν υψωθηση^ν καπερναουμ^{T,m,K} η^{T,m,K} εως του ουρανου^{T,m,K} υψωθεισα^{T,m,K} εως^{T,m,K} αδου καταβηση^ν καταβιβασθηση^{T,m,K}. **v.17** υπεστρεψαν δε οι εβδομηκοντα [δυο]^ν μετα χαρας λεγοντες κυριε και τα δαιμονια υποτασσεται ημιν εν τω ονοματι σου. **v.19** ιδου δεδωκα^ν διδωμι^{T,m,K} υμιν την εξουσιαν του πατειν επανω οφεων και σκορπιων και επι πασαν την δυναμιν του εχθρου και ουδεν υμας ου μη αδικησει^K αδικηση^{T,m,V}. **v.20** πλην εν τουτω μη χαιρετε οτι τα πνευματα υμιν υποτασσεται χαιρετε δε μαλλον^{T,K} οτι τα ονοματα υμων εγγεγραπται^V εγραφη^{T,m,K} εν τοις ουρανοις. **v.21** εν αυτη τη ωρα ηγαλλιασατο [εν]^V τω πνευματι τω^V ο T,m,K αγιω^V ιποους T,m,K </sup> και επεν εξομολογουμαι σοι πατερ κυριε του ουρανου και της γης οτι απεκρυψας ταυτα απο σοφων και συνετων και απεκαλυψας αυτα νηπιοις ναι ο πατηρ οτι ουτως εγενετο T,m,K ευδοκια εγενετο εμπροσθεν σου. **v.22** και T,m στραφεις T,m προς T,m τους T,m μαθητας T,m ειπεν T,m παντα παρεδοθη T,K μοι παρεδοθη m,V υπο του πατρος μου και ουδεις γινωσκει τις εστιν ο υιος ει μη ο πατηρ και τις εστιν ο πατηρ ει μη ο υιος και ω εαν βουληται ο υιος αποκαλυψαι. **v.24** λεγω γαρ υμιν οτι πολλοι προφηται και βασιλεις ηθελησαν ιδειν α υμεις βλεπετε και ουκ ειδαν ειδον ειδον T,m,K και ακουσαι α ακουετε και ουκ ηκουσαν. **v.25** και ιδου νομικος τις ανεστη εκπειραζων αυτον και T,m,K λεγων διδασκαλε τι ποιησας ζωην αιωνιον κληρονομησω.

όλης τῆς καρδίας σου καὶ έξ όλης τῆς ψυχῆς σου καὶ έξ όλης τῆς ἰσχύος 28 σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπεν 29* δὲ αὐτῷ ὀρθῶς ἀπεκρίθης τοῦτο ποίει καὶ ζήση. ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν 30* ξαυτόν εἶπεν πρός τὸν ἰησοῦν καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον. δέ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ ἰερουσαλήμ εἰς ἰεριχώ καὶ λησταῖς περιέπεσεν οι καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες 31 ἀπηλθον ἀφέντες ἡμιθανή τυγχάνοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις 32* κατέβαινεν ἐν τῷ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ λευίτης γενόμενος κατά τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. 33* σαμαρείτης δέ τις όδεύων ήλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδών αὐτὸν ἐσπλαγχνί-34 σθη. καὶ προσελθών κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οίνον ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδο-35* χεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθών ἐκβαλών δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐπιμελήθητι αὐτοῦ καὶ ὅ 36* τι ἄν προσδαπανήσης ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς 37* τούς ληστάς. ὁ δὲ εἶπεν ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ εἶπεν οὖν αὐτῷ 38* ὁ ἰησοῦς πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά γυνὴ δέ τις ὀνόματι μάρθα 39* ὑπεδέξατο αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὑτῆς. καὶ τῆδε ἦν ἀδελφἡ καλουμένη μαριά ή καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ ἤκουεν τὸν λό-40* γον αὐτοῦ. ἡ δὲ μάρθα περιεσπατο περὶ πολλὴν διακονίαν ἐπιστασα δὲ εἶπεν κύριε οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπεν διακο-

v.27 ο δε αποκριθείς είπεν αγαπησείς κύριον τον θέον σου εξ όλης $[tης]^{\mathcal{V}}$ $tης^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδίας σου και εν $^{\mathcal{V}}$ εξ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ όλη $^{\mathcal{V}}$ διανοίας διανοίας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου και τον πλησιον σου ως σεαυτον. $\mathbf{v.29}$ ο δε θελων δικαιωσαι $^{\mathcal{V}}$ δικαιουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτον ειπεν προς τον ιησουν και τις εστιν μου πλησιον. **v.30** υπολαβων δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ιησους είπεν ανθρωπος τις κατεβαίνεν απο ιερουσαλημ εις ιεριχω και λησταίς περιεπέσεν οι και εκδυσαντές αυτον και πληγας επιθεντες απηλθον αφεντες ημιθανη τυγχανοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.32** ομοιως δε και λευιτης [γενομενος]^ν γενομενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα τον τοπον ελθων και ιδων αντιπαρηλθεν. **v.33** σαμαριτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε τις οδευων ηλθεν κατ αυτον και ιδων αυτον τ , εσπλαγχνισθη. **v.35** και επι την αυριον εξελθων τ , τ , εσπλαγχνισθη. εκβαλων εδωκεν $^{\mathcal{V}}$ δυο δηναρια εδωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω πανδοχει και είπεν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιμεληθητι αυτου και **v.36** τις ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτων των ο τι αν προσδαπανησης εγω εν τω επανερχεσθαι με αποδωσω σοι. τριών πλησιον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δοκει σοι πλησιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γεγονεναι του εμπεσοντός είς τους ληστάς. πεν ο ποιησας το έλεος μετ αυτου είπεν $\delta \epsilon^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ο ίησους πορεύου και συ ποιεί ομοίως. **v.38** εγένετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν δε $^{\mathcal{V}}$ τω πορευεσθαι αυτους και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος εισηλθεν εις κωμην τινα γυνη δε τις ονοματι μαρθα υπεδεξατο αυτον εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οικον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ην αδελφη καλουμενη μαριαμ $^{\mathcal{V}}$ μαρια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ [η] $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και παρακαθεσθεισα $^{\mathcal{V}}$ παρακαθισασα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\pi \rho \circ \varsigma^{V}$ παρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους ποδας του κυριου V ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηκουεν τον λογον αυτου. **v.40** η δε μαρθα περιεσπατο περι πολλην διακονιαν επιστασα δε ειπεν κυριε ου μελει σοι οτι η αδελφη μου μονην με κατελειπεν $^{\mathfrak{M}}$ κατελιπεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ διακονειν ειπε ουν αυτη ινα μοι συναντιλαβηται.

νεῖν εἰπὲ οὖν αὐτῆ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῆ ὁ 41* ἰησοῦς μάρθα μάρθα μεριμνᾶς καὶ τυρβάζη περὶ πολλά. ἑνὸς δέ ἐστιν 42* χρεία μαριά δέ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον ὡς ἐπαύ- 11 σατο εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν κύριε δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι καθώς καὶ ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ 2* αὐτοῖς ὅταν προσεύχησθε λέγετε πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοις ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς έν οὐρανω καὶ ἐπὶ τὴς γὴς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ 3 καθ' ἡμέραν. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν 4* παντί ὀφείλοντι ἡμῖν καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ῥῦσαι ήμας ἀπό τοῦ πονηροῦ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον 5 καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἴπῃ αὐτῷ φίλε χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους. ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με καὶ 6* οὐκ ἔχω ο παραθήσω αὐτῷ. κάκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπη μή μοι 7 κόπους πάρεχε ήδη ή θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τήν κοίτην εἰσίν οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν εἰ καὶ οὐ 8* δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ έγερθείς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. κάγὼ ὑμῖν λέγω αἰτεῖτε καὶ δοθήσε- 9 ται ύμιν ζητείτε καί εύρήσετε κρούετε καί άνοιγήσεται ύμιν. πας γάρ ο 10* αίτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. τίνα 11* δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ εἰ καὶ ίχθύν μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ. ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ῷόν μὴ ἐπι- 12* δώσει αὐτῷ σκορπίον. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε ἀγαθὰ 13*

δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν πόσω μᾶλλον ὁ πατήρ ὁ έξ οὐρανοῦ 14* δώσει πνεθμα άγιον τοῖς αἰτοθσιν αὐτόν. καὶ ἢν ἐκβάλλων δαιμόνιον καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός 15* καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον ἐν βεελζεβοὺλ ἄρχοντι 16* τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. έτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον 17 παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. αὐτὸς δὲ είδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται καὶ 18 οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη πῶς σταθήσεται ή βασιλεία αὐτοῦ ὅτι λέγετε ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ 19* δαιμόνια. εί δὲ ἐγὼ ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν 20* τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 21 ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσση τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν ἐν εἰρήνη 22* ἐστίν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθών νικήση αὐτόν τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ἢ ἐπεποίθει καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ 23 διαδίδωσιν. ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστιν καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' 24* ἐμοῦ σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν καὶ μὴ εὑρίσκον λέγει 25 ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτά έτερα πνεύματα πονηρότερα έαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ καὶ 27* γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνή φωνήν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. 28* αὐτὸς δὲ εἶπεν μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν. τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν ἡ

v.14 και ην εκβαλλων δαιμονιον [και^V και^{T,M,K} αυτο ην]^V ην^{T,M,K} κωφον εγένετο δε του δαιμονιου εξέλθοντος ελαλησεν ο κωφος και εθαυμασαν οι οχλοι. **v.15** τινές δε εξ αυτών είπον εν βεελζεβουλ τω^V αρχοντι των δαιμονίων εκβαλλει τα δαιμονία. **v.16** ετέροι δε πειραζοντές σημείον παρ^{T,M,K} αυτου^{T,M,K} εξητουν^{T,M,K} εξ ουράνου εζητουν^V παρ^V αυτου^V. **v.19** ει δε εγώ εν βεελζεβουλ εκβαλλώ τα δαιμονία οι υιοί υμών εν τινί εκβαλλουσίν δια τουτό κριται^{T,M,K} υμών^{T,M,K} αυτοί υμών^V κριται^V εσόνται. **v.20** ει δε εν δακτύλω θέου [εγω]^V εκβαλλώ τα δαιμονία αρα εφθασέν εφ υμάς η βασιλεία του θέου. **v.22** επαν δε ο^{T,M,K} ισχυρότερος αυτού επέλθων νίκηση αυτόν την πανοπλίαν αυτού αιρεί εφ η επέποιθει και τα σκύλα αυτού διαδίδωσιν. **v.24** όταν το ακαθαρτον πυέμα εξέλθη από του ανθρώπου διέρχεται δι ανυδρών τόπων ζητούν αναπαυσίν και μη ευρίσκον [τοτε]^V λέγει υποστρέψω είς τον οίκον μου οθέν εξηλθον. **v.26** τοτε πορεύεται και παραλαμβανεί επτα^{T,M,K} ετέρα πνευματα πονηρότερα εαυτού επτα^V και ελθόντα^M εισέλθοντα^{T,K,V} κατοίκει έκει και γίνεται τα εσχατα του ανθρώπου εκείνου χειρονα των πρώτων. **v.27** εγένετο δε εν τω λέγειν αυτόν ταυτά επαρασά τις γυνη^{T,M,K} φωνην γυνη^V εκ του οχλου είπεν αυτώ μακαρία η κοίλια η βαστασασά σε και μαστοί ους εθηλάσας. **v.28** αυτος δε είπεν μενούν^V μενούνγε^{T,M,K} μακαρίοι οι ακουόντες τον λόγον του θεού και φυλασσόντες αυτόν^{T,M,K}.

γενεά αΰτη πονηρά έστιν σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῆ εἰ μἡ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καθώς γὰρ ἐγένετο ἰωνᾶς 30* σημεῖον τοῖς νινευίταις οὕτως ἔσται καὶ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου τῆ γενεᾶ βασίλισσα νότου έγερθήσεται έν τῆ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν 31* ταύτη. της γενεας ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων της γης ἀκοῦσαι την σοφίαν σολομῶντος καὶ ίδού πλεῖον σολομῶντος ὧδε. ἄνδρες νινευΐ ἀναστήσονται ἐν τῷ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κα- 32* τακρινοῦσιν αὐτήν ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα ἰωνᾶ καὶ ἰδού πλεῖον οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας εἰς κρυπτόν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν 33* μόδιον άλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωό λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός 34* σου ἁπλοῦς ἢ καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν ἐπὰν δὲ πονηρὸς ή καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. σκόπει οὖν μή τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος 35 έστίν. εί οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν 36* ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. ἐν δὲ τῷ 37* λαλήσαι ήρωτα αὐτὸν φαρισαῖος τις ὅπως ἀριστήση παρ' αὐτῷ εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. ὁ δὲ φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη 38 πρό τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν νῦν ὑμεῖς οἱ φαρισαῖοι 39 τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει άρπαγης καί πονηρίας. ἄφρονες ούχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καί 40 τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν. πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην καὶ ἰδού πάντα 41 καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαίοις ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ 42* ήδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφιέναι. οὐαὶ 43 ύμιν τοίς φαρισαίοις ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταίς συναγω-

v.29 των δε οχλων επαθροιζομενων ηρξατο λεγειν η γενεα αυτη γενεα $^{\mathcal{V}}$ πονηρα εστιν σημειον ζητει $^{\mathcal{V}}$ επιζητει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και σημειον ου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.30** καθως γαρ εγένετο ιωνάς σημείον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις νινευίταις σημείον $^{\mathcal{V}}$ ουτώς έσται και ο υίος του ανθρωπου τη γενεα ταυτη. **v.31** βασιλισσα νοτου εγερθησεται εν τη κρισει μετα των ανδρων της γενεας ταυτης και κατακρινει αυτους οτι ηλθεν εκ των περατων της γης ακουσαι την σοφιαν σολομωνος m,V σολομωντος T,K και ιδου πλειον σολομωνος m,V σολομωντος T,K ωδε. νινευιται $^{\mathcal{V}}$ νινευι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστησονται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινουσιν αυτην οτι μετενοήσαν εις το κηρυγμα ιωνα και ιδου πλειον ιωνα ωδε. $\mathbf{v.33}$ ουδεις δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λυχνον αψας εις κρυπτην $^{m,\mathcal{V}}$ κρυπτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τιθησιν [ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο τον μοδιον] $^{\mathcal{V}}$ μοδιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ επι την λυχνιαν ινα οι εισπορευομένοι το $φως^{V}$ φεγγος f(x) βλεπωσίν. **ν.34** ο λύχνος του σωματός έστιν ο οφθαλμός σου V οταν ουν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο οφθαλμός σου απλούς η και όλον το σωμά σου φωτείνον έστιν επαν δε πονηρός η και το σωμα σου σκοτείνον. **v.36** ει ουν το σωμα σου ολον φωτείνον μη έχον $ti^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μέρος $ti^{\mathcal{V}}$ σκοτείνον εσταί φωτείνον ολον ως όταν ο λύχνος τη αστραπή φωτίζη σε. $\mathbf{v.37}$ εν δε τω λάλησαι ερωτά^V $\text{prot} \mathbf{a}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ auton jarisais } \mathbf{tis}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ spisthsh har auto eiselbon de anepesen.}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουαι υμιν τοις φαρισαιοις οτι αποδεκατουτε το ηδυοσμον και το πηγανον και παν λαχανον και παρερχεσθε την κρισιν και την αγαπην του θεου ταυτα δε $^{\nu}$ εδει ποιησαι κακεινα μη παρειναι $^{\nu}$ adienai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

44* γαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα καὶ οἱ ἄνθρωποι 45 οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν 46 λέγει αὐτῷ διδάσκαλε ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν καὶ ύμιν τοις νομικοις οὐαί ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. 47 οὐαὶ ὑμῖν ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν 48* ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα μάρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ύμων ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε 49* αὐτῶν τὰ μνημεῖα. διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν ἀποστελῶ είς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους καὶ έξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ 50* ἐκδιώξουσιν. ἵνα ἐκζητηθῆ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμε-51* νον ἀπὸ καταβολής κόσμου ἀπὸ τής γενεᾶς ταύτης. ἀπὸ τοῦ αἵματος άβελ ξως τοῦ αἵματος ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξύ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ναί λέγω ὑμῖν ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52* οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ οὐκ 53* εἰσήλθετε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρός αὐτοὺς ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ 54* ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων. ἐνεδρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητοὺντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

12* ἐν οἶς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον προσέχετε 2 ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὂ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνω-3 σθήσεται. ἀνθ ὧν ὅσα ἐν τῆ σκοτία εἴπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται καὶ

v.44 ουαι υμιν γραμματεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαρισαιοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υποκριται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι εστε ως τα μνημεια τα αδηλα και οι ανθρωποι $[oi]^{\mathcal{V}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ περιπατουντές επανώ ουκ οιδασίν. **v.48** αρά μαρτυρές $^{\mathcal{V}}$ εστε $^{\mathcal{V}}$ μαρτυρειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και συνευδοκειτε τοις εργοις των πατερών υμών ότι αυτοί μεν απέκτειναν autous umeis de oikodomeite autwi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ta $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ muhmeia $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.49** δια τουτο και η σοφια του θεου είπεν αποστελω είς αυτους προφητάς και αποστολούς και εξ αυτών αποκτενούσιν και διωξουσιν $^{\mathcal{V}}$ εκδιωξουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.50** ινα εκζητηθη το αιμα παντών των προφητών το εκκεχυμένον V εκχυνομενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο καταβολης κοσμου απο της γενεας ταυτης. **v.51** απο του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιματος αβελ εως του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιματος ζαχαριου του απολομενου μεταξυ του θυσιαστηριου και του οικου ναι λεγω υμιν εκζητηθησεται από της γένεας ταυτης. **v.52** ουαι υμιν τοις νομικοίς ότι ηρατέ την κλείδα της γνωσέως αυτοί ουκ εισηλθατέ $^{\nu}$ εισηλθετέ $^{\tau,m,\kappa}$ και τους εισέρχομενούς εκώλυσατέ. **v.53** κακείθεν $^{\nu}$ λεγοντος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξελθοντος $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηρξαντο οι γραμματεις και οι φαρισαιοι δεινως ενεχειν και αποστοματίζειν αυτον περι πλειονων. **v.54** ενεδρευοντές αυτον $\mathsf{kai}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \ \mathsf{Intountes}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \ \mathfrak{Infountes}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \ \ \mathfrak{Infountes}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \ \mathfrak{Infountes}^{\mathcal$ **v.1** εν οις επισυναχθεισων των μυριαδων του οχλου ωστε καταπατειν αλληλους ηρξατο λεγειν προς τους μαθητας αυτου πρωτον προσεχετε εαυτοις απο της ζυμης των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαρισαιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ητις εστιν υποκρισις των $^{\mathcal{V}}$ φαρισαιων $^{\mathcal{V}}$.

ο προς το οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων 4* τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. ὑποδείξω 5* δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθητε φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι έξουσίαν ἔχοντα έμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν ναί λέγω ὑμῖν τοῦτον φοβήθητε. οὐχὶ πέντε 6* στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο καὶ εν έξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. άλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι 7* ήρίθμηνται μή οὖν φοβεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. ύμιν πας ος αν όμολογήση έν έμοι ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. ὁ 9 δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν άγγέλων τοῦ θεοῦ. καὶ πᾶς ὅς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου 10 άφεθήσεται αὐτῷ τῷ δὲ εἰς τὸ ἄγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ 11* τὰς έξουσίας μή μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε. τὸ γὰρ 12 άγιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῆ τῆ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν. εἶπεν δέ τις 13* αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου διδάσκαλε εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τήν κληρονομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ἄνθρωπε τίς με κατέστησεν δικαστήν 14* ή μεριστήν έφ' ὑμᾶς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε 15* ἀπὸ τῆς πλεονεξίας ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωἡ αὐτοῦ ἐστιν έκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων 16 άνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ή χώρα. καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ 17 λέγων τί ποιήσω ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου. καὶ εἶπεν 18* τοῦτο ποιήσω καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου. καὶ ἐρῶ τῇ 19 ψυχῆ μου ψυχή ἔχεις πολλά ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά ἀναπαύου φάγε πίε εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός ἄφρων ταύτη τῆ νυκτὶ τὴν 20*

ν.4 λεγω δε υμιν τοις φιλοις μου μη φοβηθητε απο των αποκτενοντων αποκτεινοντων $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ το σωμα και μετα ταυτα μη εχοντων περισσοτερον τι ποιησαι. **ν.5** υποδείξω δε υμιν τινα φοβηθητε φοβηθητε τον μετα το αποκτειναι εξουσιαν εχοντα εξουσιαν εμβαλειν εις την γεενναν ναι λεγω υμιν τουτον φοβηθητε. **ν.6** ουχι πεντε στρουθία πωλουνται πωλειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασσαρίων δυο και εν εξ αυτών ουκ εστιν επιλελησμένον ενώπιον του θέου. **ν.7** αλλά και αι τρίχες της κεφάλης υμών πασαι ηριθμηνται μη ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φοβείσθε πολλών στρουθίων διαφέρετε. **ν.11** οταν δε εισφέρωσιν προσφέρωσιν τως η τι απολογησησθε η τι είπητε. **ν.13** είπεν δε τις αυτώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ του οχλου αυτώ διδασκάλε είπε τω αδέλφω μου μερισασθαί μετ έμου την κληρονομίαν. **ν.14** ο δε είπεν αυτώ ανθρώπε τις με κατέστησεν κριτην δικαστην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η μεριστην εφ υμάς. **ν.15** είπεν δε προς αυτούς ορατε και φυλασσέοθε απο πασης της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλεονέξιας ότι ουκ εν τω περισσευείν τινί η ζωή αυτώ αυτώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστίν εκ των υπαρχοντών αυτώ αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.18** και είπεν τουτο ποιησώ καθέλω μου τας αποθηκάς και μείζονας οικοδομησώ και συναξώ εκει παντά τον στιού στον τα τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενηματα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τα αγαθα μου.

21 ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται. 22* θησαυρίζων έαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω μἡ μεριμνᾶτε τῆ ψυχῆ ὑμῶν τί φάγητε 23* μηδέ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. ἡ ψυχἡ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ 24 σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε τοὺς κόρακας ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οἶς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη καὶ ὁ θεὸς τρέφει 25* αὐτούς πόσω μαλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν 26* μεριμνῶν δύναται προσθείναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα. εἰ οὖν 27 οὐτὲ ἐλάχιστον δύνασθε τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε. κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει οὐ κοπιᾳ οὐδὲ νήθει λέγω δὲ ὑμῖν οὐδὲ σολομών ἐν 28* πάση τῆ δόξη αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς εν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ άγρῷ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως 29* ἀμφιέννυσιν πόσω μαλλον ὑμας ὀλιγόπιστοι. καὶ ὑμεῖς μἡ ζητεῖτε τί 30* φάγητε ή τί πίητε καὶ μή μετεωρίζεσθε. ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ 31* κόσμου ἐπιζητεῖ ὑμῶν δὲ ὁ πατήρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. πλήν ζη-32 τεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατήρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν 33* τὴν βασιλείαν. πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην ποιήσατε ξαυτοῖς βαλάντια μή παλαιούμενα θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν 34 τοῖς οὐρανοῖς ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει. ὅπου γάρ 35 έστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. ἔστωσαν ὑμῶν 36* αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι. καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι άνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν 37 γάμων ΐνα έλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι οί δοῦλοι ἐκεῖνοι οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας ἀμὴν λέγω ύμιν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεί αὐτοὺς καὶ παρελθών διακονήσει

v.20 είπεν δε αυτώ ο θέος αφρον^{\mathcal{K},\mathfrak{M}} Ααφρών^{\mathcal{T}} ταυτή τη νυκτί την ψύχην σου απαίτουσιν από σου α δε ητοιμασας τινι εσται. **v.22** ειπεν δε προς τους μαθητας [αυτου] $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια τουτο υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ lega uming my merimnate th yuch uman $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ti jaghte mhde tw swmati ti endushs θ e. yαρ^ν ψυχη πλειον εστιν της τροφης και το σωμα του ενδυματος. **v.25** τις δε εξ υμων μεριμνων δυναται προσθειναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι την ηλικιαν αυτου προσθειναι $^{\mathcal{V}}$ πηχυν ενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** ει ουν ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελαχιστον δυνασθε τι περι των λοιπων μεριμνατε. **v.28** ει δε τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χορτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγρω τον $^{\mathcal{V}}$ χορτον $^{\mathcal{V}}$ σημερον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οντα σημερον $^{\mathcal{V}}$ και αυριον εις κλιβανον βαλλομενον ο θεος ουτως αμφιεζει $^{\mathcal{V}}$ αμφιεννυσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποσω μαλλον υμας ολιγοπιστοι. **v.29** και υμεις μη ζητειτε τι φαγητε και $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι πιητε και μη μετεωριζεσθε. **v.30** ταυτα γαρ παντα τα εθνη του κοσμου επιζητουσιν $^{\mathcal{V}}$ επιζητει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων δε ο πατηρ οιδεν οτι χρηζετε τουτων. $\mathbf{v.31}$ πλην ζητειτε την βασιλειαν αυτου V του $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ταυτα παντα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προστεθησεται υμιν. **v.33** πωλησατε τα υπαρχοντα υμων και δοτε ελεημοσυνην ποιησατε εαυτοις βαλλαντια $^{\mathcal{V}}$ βαλαντια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη παλαιουμενα θησαυρον ανεκλειπτον εν τοις ουρανοις οπου κλεπτης ουκ εγγιζει ουδε σης διαφθειρει. **v.36** και υμεις ομοιοι ανθρωποις προσδεχομενοις τον κυριον εαυτών ποτε αναλυση $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αναλυσει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ των γαμών ινα ελθοντος και κρουσαντος ευθεως ανοιξωσιν αυτω.

αὐτοῖς. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλ- 38* θη καὶ εὕρη οὕτως μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε 39* δτι εί ήδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία ώρα ὁ κλέπτης ἔρχεται ἐγρηγόρησεν αν καὶ οὐκ ἄν ἀφῆκεν διορυγήναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε 40* έτοιμοι ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. εἶπεν δὲ 41* αὐτῷ ὁ πέτρος κύριε πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρός πάντας. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ 42* φρόνιμος ὂν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι έν καιρῷ τὸ σιτομέτριον. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος 43 αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς 44 ύπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν 45 τῆ καρδία αὐτοῦ χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι καὶ ἄρξηται τύπτειν τούς παίδας καί τάς παιδίσκας ἐσθίειν τε καί πίνειν καί μεθύσκεσθαι. ήξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρα ἡ οὐ προσδοκᾶ καὶ ἐν ὥρα ἡ 46 ού γινώσκει καὶ διχοτομήσει αὐτὸν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ 47* μή έτοιμάσας μηδέ ποιήσας πρός τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς. ό δὲ μὴ γνούς ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν δαρήσεται ὀλίγας παντὶ δὲ ῷ 48 έδόθη πολύ πολύ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ καὶ ὧ παρέθεντο πολύ περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν καὶ τί θέλω εἰ 49* ήδη ἀνήφθη. βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθηναι καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὖ 50* τελεσθή. δοκείτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τή γή οὐχί λέγω 51 ύμιν άλλ' ή διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ 52* διαμεμερισμένοι τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν. διαμερισθήσεται 53* πατήρ ἐφ' υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί μήτηρ ἐπὶ θυγατρί καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί πενθερά ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐ-

v.38 καν και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη δευτερα καν φυλακη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη τριτη φυλακη ελθη και ευρη ουτως μακαριοι εισιν οι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δουλοι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκεινοι. **v.39** τουτο δε γινωσκετε οτι ει ηδει ο οικοδεσποτης ποια ωρα ο κλεπτης ερχεται εγρηγορησεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυκ αν αφηκεν διορυχθηναι διορυγηναι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον οικον αυτου. **v.40** και υμεις ουν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γινεσθε ετοιμοι οτι η ωρα ου δοκειτε ο υιος του ανθρωπου ερχεται. **v.41** είπεν δε αυτω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πετρος κυριε προς ημας την παραβολην ταυτην λεγεις η και προς παντας. **v.42** και είπεν δε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο κυριος τις αρα εστιν ο πιστος οικονομος ο και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φρονιμος ον καταστησει ο κυριος επι της θεραπείας αυτου του διδοναι εν καιρω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιτομετρίον. **v.47** εκείνος δε ο δούλος ο γνους το θελημα του κυρίου αυτου εαυτου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μη ετοίμασας η μηδε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποίησας προς το θελημα αυτου δαρησεται πολλας. **v.49** πυρ ηλθον βαλείν επι είς $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την γην και τι θελω ει ηδη ανηφθη. **v.50** βαπτίσμα δε εχω βαπτίσθηναι και πως συνέχομαι εως οτου V ου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τελέσθη. **v.52** εσονται γαρ απο του νυν πεντε εν οικω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενι οικω διαμερισμένοι τρείς επι δυσίν και δυο επι τρισίν. **v.53** διαμερισθησονται V διαμερισθησεται $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και θυγατηρ επι την μητερα μητρί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατης επι την νυμφην αυτης και νυμφη επι την πενθεραν αυτης $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και θυγατηρ επι την μητερα μητρί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πενθερα επι την νυμφην αυτης και νυμφη επι την πενθεραν αυτης $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$

54* τῆς. ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν 55 ἀπὸ δυσμῶν εὐθέως λέγετε ὅμβρος ἔρχεται καὶ γίνεται οὕτως. καὶ ὅταν 56* νότον πνέοντα λέγετε ὅτι καύσων ἔσται καὶ γίνεται. ὑποκριταί τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον 57, 58* πῶς οὐ δοκιμάζετε. τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον. ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα ἐν τῆ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ μήποτε κατασύρη σε πρὸς τὸν κριτήν καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι καὶ ὁ πράκτωρ σε βάλλη εἰς φυλακήν. 59* λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθης ἐκεῖθεν ἕως οὐ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

13 παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν 2* γαλιλαίων ῶν τὸ αἷμα πιλᾶτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς δοκεῖτε ὅτι οἱ γαλιλαῖοι οὖτοι ἁμαρτωλοὶ 3* παρὰ πάντας τοὺς γαλιλαίους ἐγένοντο ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν. οὐχί 4* λέγω ὑμῖν ἀλλ' ἐὰν μἡ μετανοῆτε πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. ἤ ἐκεῖνοι οἱ δεκα καὶ οκτὼ ἐφ' οὕς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς δοκεῖτε ὅτι οὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους 5* τοὺς κατοικοῦντας ἐν ἰερουσαλήμ. οὐχί λέγω ὑμῖν ἀλλ' ἐὰν μἡ με-6* τανοῆτε πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν συκῆν εἶχέν τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην καὶ ἦλθεν καρπὸν 7* ζητῶν ἐν αὐτῆ καὶ οὐχ εῦρεν. εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν ἰδού τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῷ συκῆ ταύτη καὶ οὐχ εὑρίσκω ἔκκοψον 8* αὐτήν ἱνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ κύριε ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω

v.54 ελεγεν δε και τοις οχλοις όταν ιδητε $[tην]^{\mathcal{V}}$ $tην^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νεφελην ανατελλούσαν επι $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυσμών ευθεως λεγετε ότι $^{\mathcal{V}}$ ομβρος ερχεται και γινεται ουτώς. **v.56** υποκριται το προσώπον $tης^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σου επ αρχοντα εν τη οδω δος εργασιαν απηλλαχθαι απ αυτου μηποτε κατασυρη σε προς τον κριτην και ο κριτης σε παραδωσει $^{\mathcal{V}}$ παραδω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω πρακτορι και ο πρακτωρ σε βαλει $^{\mathcal{V}}$ βαλη $^{\mathfrak{M}}$ βαλλη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις **v.59** legw soi ou mh exelven ews ou $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ kai tov m to $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ escaton lepton apodus. **ν.2** και αποκριθείς $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτοίς δοκείτε ότι οι γαλιλαίοι ουτοί αμαρτώλοι παρα παντας τους γαλιλαιους εγενοντο οτι ταυτα $^{\mathcal{V}}$ τοιαυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πεπονθασιν. $\mathbf{v.3}$ ουχι λεγω υμιν αλλ εαν μη μετανοητε παντες ομοιως $^{\mathcal{V}}$ ωσαυτως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολεισθε. **v.4** η εκεινοι οι δεκαοκτω $^{\mathcal{V}}$ δεκα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οκτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφ ους επέσεν ο πυργός εν τω σίλωαμ και απέκτεινεν αυτούς δοκείτε ότι αυτοί $^{\mathcal{V}}$ ουτοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οφειλεται εγενοντο παρα παντας τους $^{\mathcal{V}}$ ανθρωπους τους κατοικουντας εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ. **v.5** ουχι λεγω υμιν αλλ εαν μη μετανοητε παντες ωσαυτως $^{\mathcal{V}}$ ομοιως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολεισθε. ταυτην την παραβολην συκην είχεν τις πεφυτευμένην $^{\mathcal{V}}$ εν τω αμπελώνι αυτου πεφυτευμένην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηλθεν καρπον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ζητων καρπον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν αυτη και ουχ ευρεν. $\mathbf{v.7}$ ειπεν δε προς τον αμπελουργον ιδου τρια ετη αφ $^{\nu}$ ου $^{\nu}$ ερχομαι ζητων καρπον εν τη συκη ταυτη και ουχ ευρισκω εκκοψον [ουν] $^{\nu}$ αυτην ινα $^{\mathfrak{M}}$ $t^{\mathfrak{M}}$ evat $t^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ kat thy yhy katapyet. **v.8** o de anokribeig leyet auto kurie apec authy kat touto to ετος εως οτου σκαψω περι αυτην και βαλω κοπρια m,v κοπριαν T,K .

κόπριαν. κάν μὲν ποιήση καρπὸν εί δὲ μήγε είς τὸ μέλλον ἐκκόψεις 9* αὐτήν. ἢν δὲ διδάσκων ἐν μιᾶ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. ίδού γυνή ην πνεθμα έχουσα άσθενείας έτη δέκα καὶ όκτώ καὶ ην συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδών δὲ αὐτὴν ὁ 12 ίησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῆ γύναι ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τὰς χεῖρας καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ 13 έδόξαζεν τὸν θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἀγανακτῶν ὅτι τῷ 14* σαββάτω έθεράπευσεν ὁ ἰησοῦς ἔλεγεν τῷ ὄχλω εξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αῖς δεῖ έργάζεσθαι έν ταύταις οὖν έρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρα τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ κύριος καὶ εἶπεν ὑποκριτά ἕκαστος 15* ύμῶν τῷ σαββάτῷ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγών ποτίζει. ταύτην δὲ θυγατέρα ἀβραὰμ οὖσαν ἣν ἔδησεν ὁ 16 σατανας ίδού δέκα καὶ ὀκτώ ἔτη οὐκ ἔδει λυθηναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῆ ἡμέρα τοῦ σαββάτου. καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο 17 πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ένδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. ἔλεγεν δὲ τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι- 18* λεία τοῦ θεοῦ καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν. ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως ὃν 19* λαβών ἄνθρωπος ἔβαλεν είς κῆπον ἑαυτοῦ καὶ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο είς δένδρον μέγα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. καὶ πάλιν εἶπεν τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ὁμοία 20*, 21* έστιν ζύμη ήν λαβοῦσα γυνή ἐνέκρυψεν είς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οῦ έζυμώθη ὅλον. καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ 22* πορείαν ποιούμενος είς ἰερουσαλήμ. εἶπεν δέ τις αὐτῷ κύριε εἰ ὀλίγοι 23 οί σωζόμενοι ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς. ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς 24* στενής πύλης ὅτι πολλοί λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύἀφ' οὖ ἄν ἐγερθῆ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείση τὴν θύραν 25*

v.9 καν μεν ποιηση καρπον ει^{\mathcal{T} , \mathfrak{M} , \mathcal{K} </sub> δε $^{\mathcal{T}}$, \mathfrak{M} , \mathcal{K} μηγε $^{\mathcal{T}$, \mathfrak{M} , \mathcal{K}} εις το μελλον ει $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{V}}$ μη $^{\mathcal{V}}$ εκκοψεις αυτην. **v.11** και ιδου γυνη ην $^{\mathcal{T}$, \mathfrak{M} , \mathcal{K} πνευμα εχουσα ασθενειας ετη δεκαοκτω $^{\mathcal{V}}$ δεκα $^{\mathcal{T}$, \mathfrak{M} , \mathcal{K} και $^{\mathcal{T}}$, \mathfrak{M} , \mathcal{K} οκτω $^{\mathcal{T}}$, \mathfrak{M} , \mathcal{K} και ην συγκυπτουσα και μη δυναμενη ανακυψαι εις το παντελες. **v.14** αποκριθεις δε ο αρχισυναγωγος αγανακτών οτι τω σαββατώ εθεραπεύσεν ο ίησους ελέγεν τω οχλώ οτι $^{\nu}$ εξ ημέραι είσιν εν αις δει εργαζεσθαι εν αυταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν ερχομενοι θεραπευεσθε και μη τη ημερα του σαββατου. **v.15** απεκριθη δε^V ουν^{T, m, K} αυτώ ο κυρίος και είπεν υποκριται^{m, V} υποκριτα^{T, K} εκαστός υμών τω σαββατω ου λυει τον βουν αυτου η τον ονον απο της φατνης και απαγαγων ποτίζει. **v.18** ελεγεν ουν V δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τινι ομοία εστιν η βασίλεια του θέου και τινι ομοίωσω αυτήν. **v.19** ομοια εστιν κοκκω σιναπεως ον λαβων ανθρωπος εβαλεν εις κηπον εαυτου και ηυξησεν και εγενετο εις δενδρον μεγα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τα πετεινα του ουρανου κατεσκηνωσεν εν τοις κλαδοις αυτου. $\mathbf{v.20}$ και $^{\mathcal{T.K.V}}$ παλιν ειπεν τινι ομοιωσω $\mathbf{v.21}$ ομοία εστιν ζυμή ην λαβούσα γυνή $^{\mathcal{V}}$ ένεκρυψεν" ενεκρύψεν είς την βασιλειαν του θεου. αλευρου σατα τρια εως ου εζυμωθη ολον. **v.22** και διεπορευετο κατα πολεις και κωμας διδασκων και πορειαν ποιουμένος εις ιεροσολυμα $^{\mathcal{V}}$ ιερουσαλημ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** αγωνιζεσθε εισελθειν δια της στενης θυρας $^{\mathcal{V}}$ πυλης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι πολλοι λεγω υμιν ζητησουσιν εισελθειν και ουκ ισχυσουσιν.

καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες κύριε κύριε 26 ἄνοιξον ἡμῖν καὶ ἀποκριθείς ἐρεῖ ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. τότε ἄρξεσθε λέγειν ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν καὶ ἐν ταῖς πλατείαις 27* ήμων εδίδαξας. καὶ έρεῖ λέγω ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ ἀπόστητε 28 ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ό βρυγμός τῶν ὀδόντων ὅταν ὄψησθε ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ καὶ πάντας τούς προφήτας έν τῆ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους 29* ἔξω. καὶ ήξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου 30 καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδού εἰσὶν ἔσχατοι οἳ 31* ἔσονται πρῶτοι καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι. ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρα προσήλθόν τινες φαρισαίοι λέγοντες αὐτῷ ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν 32* ὅτι ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες εἴπατε τῆ ἀλώπεκι ταύτη ἰδού ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον 33 καὶ αὔριον καὶ τῆ τρίτη τελειοῦμαι. πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῆ ἐχομένῃ πορεύεσθαι ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω ίερουσαλήμ ίερουσαλήμ ή ἀποκτείνουσα τούς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν ποσάκις ἠθέλησα έπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς 35* πτέρυγας καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδού ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ με ἴδητέ ἕως ἄν ἥξῃ ὅτε εἴπητε εὐλογημένος δ έρχόμενος έν ὀνόματι κυρίου.

14* καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν φαρισαίων σαββάτω φαγεῖν ἄρτον καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.
2, 3* καὶ ἰδού ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ φαρισαίους λέγων ἐι ἔξεστιν τῷ

v.25 αφ ου αν εγερθη ο οικοδεσποτης και αποκλειση την θυραν και αρξησθε εξω εσταναι και κρουειν την θυραν λεγοντες κυριε κυριε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανοιξον ημιν και αποκριθείς ερεί υμίν ουκ οίδα υμας ποθέν εστε. **v.27** και έρει λεγων $^{\mathcal{V}}$ λεγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμίν ουκ οίδα [υμας] $^{\mathcal{V}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποθέν έστε αποστητέ απ έμου παντές οί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ έργαται της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδίκιας. **v.29** και ηξουσίν απο ανατολών και δύσμων και απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ βορρα και νοτου και ανακλιθησονται εν τη βασιλεια του θεου. $\mathbf{v.31}$ εν αυτη τη ωρα $^{\mathcal{V}}$ ημερα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσηλθαν $^{\mathcal{V}}$ προσηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τινες φαρισαιοι λεγοντες αυτω εξελθε και πορευου εντευθεν **v.32** και ειπεν αυτοις πορευθεντες ειπατε τη αλωπεκι ταυτη ιδου οτι ηρωδης θελει σε αποκτειναι. εκβαλλω δαιμονία και ιασείς αποτελω $^{\mathcal{V}}$ επιτελω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σημέρον και αυρίον και τη τρίτη τελείουμαι. **v.34** ιερουσαλημ ιερουσαλημ η αποκτενουσα $^{\mathfrak{M}}$ αποκτεινουσα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τους προφητας και λιθοβολουσα τους απεσταλμενους προς αυτην ποσακις ηθελησα επισυναξαι τα τεκνα σου ον τροπον ορνις την εαυτης νοσσίαν υπο τας πτέρυγας και ουκ ηθέλησατε. **ν.35** ίδου αφιεται υμίν ο οίκος υμών ερημός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγω [δε] $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathfrak{M}}$ υμίν οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μη με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίδητε με $^{\mathcal{V}}$ εως [ηξει $^{\mathcal{V}}$ οτε] $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηξει $^{\mathfrak{M}}$ ηξη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπητε ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου. 14 ελθειν αυτον εις οικον τινος των αρχοντων $[των]^{V}$ των $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαρισαιων σαββατω φαγειν αρτον και αυτοι ησαν παρατηρουμενοι αυτον. **ν.3** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν προς τους νομικους και φαρισαιους leywn $ei^{T,m,K}$ exestin tw sabbatw Jerapeusain η^V ou Jerapeusin T,m,K .

σαββάτω θεραπεύειν. οἱ δὲ ἡσύχασαν καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν 4 καὶ ἀπέλυσεν. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τίνος ὑμῶν ὄνος ἢ 5* βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. 6* έλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλι- 7 σίας έξελέγοντο λέγων πρὸς αὐτούς. ὅταν κληθῆς ὑπό τινος εἰς γάμους 8 μή κατακλιθής είς την πρωτοκλισίαν μήποτε έντιμότερός σου ή κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐλθών ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι δὸς τούτω 9* τόπον καὶ τότε ἄρξη μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ' 10* όταν κληθῆς πορευθείς ἀνάπεσον είς τὸν ἔσχατον τόπον ἵνα ὅταν ἔλθη ό κεκληκώς σε εἴπη σοι φίλε προσανάβηθι ἀνώτερον τότε ἔσται σοι δόξα ένώπιον των συνανακειμένων σοι. ὅτι πας ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθή- 11 σεται καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι 12* αὐτόν ὅταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τούς άδελφούς σου μηδέ τούς συγγενείς σου μηδέ γείτονας πλουσίους μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀντικαλέσωσίν καὶ γένηται σοι ἀνταπόδομά. ἀλλ' 13* δταν ποι<u>η</u>ς δοχήν κάλει πτωχούς αναπήρους χωλούς τυφλούς. μακάριος ἔση ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων 15* ταῦτα εἶπεν αὐτῷ μακάριος ος φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ό δὲ εἶπεν αὐτῷ ἄνθρωπός τις ἐποίησεν δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσεν πολ- 16* λούς. καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς 17* κεκλημένοις ἔρχεσθε ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστιν πάντα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς 18* παραιτεῖσθαι πάντες ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ ἀγρὸν ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην έξελθεῖν καὶ ίδεῖν αὐτόν ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος 19

v.5 και αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτους είπεν τίνος υμών υιος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ονος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η βους είς φρέαρ πέσειται $^{\mathcal{V}}$ εμπεσειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουκ ευθεως ανασπασει αυτον εν τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημερα του σαββατου. ισχυσαν ανταποκριθηναι αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς ταυτα. **v.9** και ελθων ο σε και αυτον 1 δος τουτω τοπον και τοτε αρξη μετα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αισχυνης τον εσχατον τοπον κατεχειν. **v.9** και ελθων ο σε και αυτον καλεσας ερει σοι κληθης πορευθείς αναπέσε $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αναπέσον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ είς τον εσχατόν τόπον ίνα όταν έλθη ο κεκληκώς σε έρει $^{\mathcal{V}}$ ειπη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοι φιλε προσαναβηθι ανωτερον τοτε εσται σοι δοξα ενωπιον παντων $^{\mathcal{V}}$ των συνανακειμενων **v.12** ελεγεν δε και τω κεκληκοτι αυτον οταν ποιης αριστον η δειπνον μη φωνει τους φιλους σου μηδε τους αδελφους σου μηδε τους συγγενεις σου μηδε γειτονας πλουσιους μηποτε και αυτοι $σε^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αντικαλεσωσιν $σε^{\mathcal{V}}$ και γενηται $σοι^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανταποδομα $σοι^{\mathcal{V}}$. **v.13** αλλ οταν ποιης $σε^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοχην ποιης $^{\nu}$ καλει πτωχους αναπειρους $^{\nu}$ αναπηρους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χωλους τυφλους. **v.15** ακουσας δε τις των συνανακειμένων ταυτα είπεν αυτώ μακαρίος όστις $^{\nu}$ ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαγεται αριστον $^{\mathfrak{M}}$ αρτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\nu}$ εν τη βασίλεια **v.16** ο δε είπεν αυτώ ανθρώπος τις εποίει $^{\mathcal{V}}$ εποίησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δείπνον μεγά και εκάλεσεν του θεου. **v.17** και απεστείλεν τον δουλον αυτου τη ωρα του δείπνου είπειν τοις κεκλημένοις ερχέσθε οτι ηδη ετοιμα εστιν παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.18** και ηρξαντο απο μιας παραιτεισθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντες παραιτεισθαι $^{\mathcal{V}}$ ο πρωτος είπεν αυτώ αγρον ηγορασα και έχω αναγκην εξελθών $^{\mathcal{V}}$ εξελθείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίδειν αυτόν ερωτω σε εχε με παρητημενον.

εἶπεν ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά ἐρωτῶ 20 σε ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο 21* οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίω αὐτοῦ ταῦτα τότε ὀργισθείς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλω αὐτοῦ ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως καὶ τοὺς πτωχοὺς 22* καὶ ἀναπήρους καὶ χωλούς καὶ τυφλούς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δοῦ-23* λος κύριε γέγονεν ὡς ἐπέταξας καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰ-24* σελθεῖν ἵνα γεμισθῆ ὁ οἶκος μου. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν 25 ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου. συνεπορεύοντο δὲ 26* αὐτῷ ὄχλοι πολλοί καὶ στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς. εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς ἔτι δέ καὶ τὴν ἑαυτοῦ 27* ψυχήν οὐ δύναται μου μαθητής εἶναί. καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυ-28* ρὸν αὑτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου οὐ δύναται μου εἶναί μαθητής. τίς γάρ έξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει 29* τὴν δαπάνην εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν. ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται 30 έμπαίζειν αὐτῷ. λέγοντες ὅτι οὖτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ 31* οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος συμβαλεῖν ἑτέρω βασιλεῖ εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται εἰ δυνατός ἐστιν έν δέκα χιλιάσιν ἀπαντήσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐ-32* τόν. εί δὲ μήγε ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτῷ τὰ 33* πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν πᾶς έξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς

v.21 και παραγενομένος ο δουλός εκείνος $T^{m,K}$ απηγγείλεν τω κυρίω αυτού ταυτά τότε οργίσθεις ο οικοδεσποτης είπεν τω δουλω αυτου εξελθε ταχέως είς τας πλατείας και ρυμάς της πολέως και τους πτωχους και αναπειρους αναπηρους και και τ , π.κ. χωλους τ , π.κ. και τυφλους και χωλους εισαγαγε ωδε. **ν.22** και ειπεν ο δουλος κυριε γεγονεν ο ω ως ω , επεταξας και ετι τοπος εστιν. **ν.23** και ειπεν ο κυριος προς τον δουλον εξελθε εις τας οδους και φραγμους και αναγκασον εισελθειν ινα γεμισθη μου V ο οικος μου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.24** λεγω γαρ υμιν οτι ουδεις των ανδρων εκείνων των κεκλημένων γευσεται μου του δειπνου $[πολλοι^m γαρ^m$ εισιν^m κλητοι^m ολιγοι^m δε^m εκλεκτοι $]^m$. **v.26** ει τις ερχεται προς με και ου μισει τον πατερα αυτου $^{\mathfrak{M}}$ εαυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και την μητερα και την γυναικα και τα τεκνα και τους αδελφους και τας αδελφας ετι τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και την εαυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ψυχην εαυτου $^{\mathcal{V}}$ ου δυναται ειναι $^{\mathcal{V}}$ μου **ν.27** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οστις ου βασταζει τον σταυρον εαυτου $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ερχεται μαθητης ειναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. οπισω μου ου δυναται μου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειναι μου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μαθητης. οπισω μου ου δυναται μου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειναι μου $^{\widetilde{m},\mathcal{V}}$ μαθητης. **v.28** τις γαρ εξ υμων ο $^{\mathfrak{m}}$ θελων πυργον οικοδομησαι ουχι πρωτον καθισας ψηφίζει την δαπανην ει εχει τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ εις $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απαρτισμον. **v.29** ινα μηποτε θεντος αυτου θεμελιον και μη ισχυοντος εκτελεσαι παντες οι θεωρουντες αρξωνται εμπαιζειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω εμπαιζειν $^{\mathcal{V}}$. **v.31** η τις βασιλευς πορευομένος συμβαλειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετέρω βασιλει συμβαλειν $^{\mathcal{V}}$ εις πολεμον ουχι καθισας πρωτον βουλευσεται $^{\mathcal{V}}$ βουλευεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει δυνατος εστιν εν δεκα χιλιασιν υπαντησαι $^{\mathcal{V}}$ απαντησαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω μετα εικοσι χιλιαδων ερχομενω επ αυτον. **v.32** ει δε μη $^{\mathcal{V}}$ $vε^{\mathcal{V}}$ μηνε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετι αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πορρω αυτου $^{\mathfrak{M}}$ οντος πρεσβείαν αποστείλας ερώτα τα προς ειρήνην.

ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται μου εἶναί μαθητής. καλὸν τὸ ἄλας ἐὰν 34* δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ ἐν τίνι ἀρτυθήσεται. οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν 35 εὔθετόν ἐστιν ἔξω βάλλουσιν αὐτό ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

ήσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν 15* καὶ διεγόγγυζον οἴ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι 2* οὖτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐ- 3 τούς την παραβολην ταύτην λέγων. τίς ἄνθρωπος έξ ύμῶν ἔχων ἑκατὸν 4* πρόβατα καὶ ἀπολέσας εν έξ αὐτῶν οὐ καταλείπει τὰ ἐννενήκονταεννέα έν τῆ ἐρήμω καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὕρη αὐτό. καὶ εὑρών 5* ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ χαίρων. καὶ ἐλθών εἰς τὸν οἶκον 6 συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς συγχάρητέ μοι ὅτι εθρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται 7* έν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐννενήκονταεννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα 8* δέκα ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρη. καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖται τὰς 9* φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα συγχάρητέ μοι ὅτι εὖρον τὴν δραχμὴν ήν ἀπώλεσα. οὕτως λέγω ὑμῖν χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ 10* θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. εἶπεν δέ ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο 11 υίούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί πάτερ δός μοι τὸ ἐπιβάλλον 12* μέρος της οὐσίας καὶ διείλεν αὐτοίς τὸν βίον. καὶ μετ' οὐ πολλάς ἡμέ- 13* ρας συναγαγών ἄπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος 14* δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην καὶ αὐ-

v.33 ουτως ουν πας εξ υμων ος ουκ αποτασσεται πασιν τοις εαυτου υπαρχουσιν ου δυναται μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειναι μου $^{\nu}$ μαθητης. **ν.34** καλον ουν $^{\nu}$ το αλας εαν δε και $^{\nu}$ το αλας μωρανθη εν τινι αρτυθησεται. **v.1** ησαν δε εγγιζοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω εγγιζοντες $^{\mathcal{V}}$ παντες οι τελωναι και οι αμαρτωλοι ακουειν αυτου. **v.2** και διεγογγυζον οι τε V φαρισαιοι και οι γραμματεις λεγοντες οτι ουτος αμαρτωλους προσδεχεται και συνεσθιει αυτοις. **ν.4** τις ανθρωπος εξ υμων εχων εκατον προβατα και απολεσας εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ αυτων $εν^{V}$ ου καταλειπει τα ενενηκοντα m,V εννεα m,V εννενηκονταεννεα T,K εν τη ερημω και πορευεται επι το **v.5** και ευρων επιτιθησιν επι τους ωμους αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χαιρων. απολωλος εως ευρη αυτο. **v.7** λεγω υμιν οτι ουτως χαρα εσται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω ουρανω εσται $^{\mathcal{V}}$ επι ενι αμαρτωλω μετανοουντι η επι ενενηκοντα $^{m,\mathcal{V}}$ εννεα $^{m,\mathcal{V}}$ εννενηκονταεννεα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δικαιοις οιτίνες ου χρειαν εχουσίν μετανοίας. τις γυνη δραχμας εχουσα δεκα εαν απολεση δραχμην μιαν ουχι απτει λυχνον και σαροι την οικιαν και ζητει επιμέλως έως ου $^{\nu}$ οτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρη. **v.9** και ευρουσα συγκαλει $^{\nu}$ συγκαλειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας φιλας και τας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γειτονας λεγουσα συγχαρητε μοι οτι ευρον την δραχμην ην απωλεσα. λεγω υμιν χαρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γινεται χαρα $^{\mathcal{V}}$ ενωπιον των αγγελων του θεου επι ενι αμαρτωλω μετανοουντι. **v.12** και ειπεν ο νεωτερος αυτών τω πατρι πατερ δος μοι το επιβαλλον μερος της ουσίας o^{V} δε V και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διείλεν αυτοίς τον βιον. **v.13** και μετ ου πολλας ημέρας συναγαγών παντα $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο νεωτερος υιος απεδημησεν εις χωραν μακραν και εκει διεσκορπισεν την ουσιαν αυτου ζων ασωτως. **v.14** δαπανησαντος δε αυτου παντα εγενετο λιμος ισχυρα $^{\mathcal{V}}$ ισχυρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα την χωραν εκεινην και αυτος ηρξατο υστερεισθαι.

15 τὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοί-16* ρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὑτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν 17* ἤσθιον οἱ χοῖροι καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπεν πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλ-18 λυμαι. ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ πάτερ 19* ήμαρτον είς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κλη-20* θηναι υίός σου ποίησόν με ώς ένα των μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ηλθεν πρός τὸν πατέρα ἑαυτοῦ ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμών ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον 21* αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱὸς πάτερ ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. 22* εἶπεν δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ έξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ 23* ὑποδήματα είς τοὺς πόδας. καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν 24* θύσατε καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν. ὅτι οὖτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἢν καὶ ἀνέζησεν καὶ ἀπολωλώς ἦν καὶ εὑρέθη καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. 25 ην δε ὁ υίος αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ἐρχόμενος ήγγισεν τῆ 26* οἰκία ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν 27 παίδων αὐτοῦ ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν ὅτι ὑγιαίνοντα 28* αὐτὸν ἀπέλαβεν. ἀργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν ὁ οὖν πατήρ αὐ-29* τοῦ ἐξελθών παρεκάλει αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ ἰδού τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον καὶ ἐμοὶ 30* οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. ὅτε δὲ ὁ

v.16 και επεθυμει χορτασθηναι^ν εκ^ν γεμισαι^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathcal{K} την^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathcal{K} αυτου^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathcal{K} αυτου^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathcal{K} αυτου \mathcal{K} αυτου \mathcal{K} αυτου \mathcal{K} των κερατίων ων ησθίον οι χοιροί και ουδείς εδίδου αυτώ. **v.17** είς εαυτόν δε ελθών εφη^ν είπεν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πόσοι μισθίοι του πατρός μου περισσευονταί^ν περισσευουσίν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αρτών εγω δε λίμω ωδε^ν απολλυμαί. **v.19** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκετι ειμι αξιος κληθηναι υιος σου ποιησον με ως ενα των μισθιων σου. αναστας ηλθεν προς τον πατέρα αυτου $^{\mathfrak{M}}$ εαυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ετι δε αυτου μακραν απέχοντος είδεν αυτον ο πατηρ αυτου και εσπλαγχνισθη και δραμων επεπεσεν επι τον τραχηλον αυτου και κατεφιλησεν αυτον. **v.21** είπεν δε αυτώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υίος αυτώ $^{\mathcal{V}}$ πατέρ ημαρτον είς τον ουράνον και ενώπιον σου και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκετί **v.22** είπεν δε ο πατηρ προς τους δουλους αυτου ταχυ $^{\mathcal{V}}$ εξενεγκατε ειμι αξιος κληθηναι υιος σου. την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στολην την πρωτην και ενδυσατε αυτον και δοτε δακτυλιον εις την χειρα αυτου και υποδηματα **v.23** και φερετε $^{\mathcal{V}}$ ενεγκαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον μοσχον τον σιτευτον θυσατε και φαγοντες **v.24** στι ουτος ο υιος μου νέκρος ην και ανέζησεν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολώλως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην ευφρανθωμεν. απολωλως^ν και ευρεθη και ηρξαντο ευφραινεσθαι. **ν.26** και προσκαλεσαμενος ενα των παιδων αυτου^{\mathcal{T}} επυνθανετο τι αν^{\mathcal{V}} ειη ταυτα. **v.28** ωργισθη δε και ουκ ηθελεν εισελθειν ο δε^{\mathcal{V}} ουν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πατηρ αυτου εξελθων παρεκαλει αυτον. **v.29** ο δε αποκριθεις είπεν τω πατρί αυτου^{\mathcal{V}} ίδου τοσαυτα ετη δουλευω σοι και ουδεποτε εντολην σου παρηλθον και εμοι ουδεποτε εδωκας εριφον ινα μετα των φιλων μου ευφρανθω.

υίός σου οὖτος ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ τέκνον σὺ πάντοτε μετ' 31 ἐμοῦ εἶ καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν. εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει 32* ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὖτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη.

ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος **16*** δς είχεν οἰκονόμον καὶ οὖτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ 2* ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου οὐ γὰρ δύνήση ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος τί ποιήσω ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ- 3 ται την οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ σκάπτειν οὐκ ἰσχύω ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω ἵνα ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί με εἰς 4* τούς οἴκους αὐτῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλε- 5* τῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου. ό δὲ εἶπεν ἑκατὸν βάτους ἐλαίου καὶ εἶπεν αὐτῷ δέξαι σου τὸ γράμμα 6* καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ἔπειτα ἑτέρφ εἶπεν σὺ δὲ πό- 7* σον ὀφείλεις ὁ δὲ εἶπεν ἑκατὸν κόρους σίτου καὶ λέγει αὐτῷ δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον 8* της άδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. κα" γω ύμιν λέγω ποιήσατε έαυτοις φίλους έκ τοῦ μαμωνα της άδικίας 9* ίνα ὅταν ἐκλίπητε δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ὁ πιστὸς 10 έν έλαχίστω καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστω ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε τὸ 11 άληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει. καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε 12

v.30 στε δε ο υιος σου ουτος ο καταφαγων σου τον βιον μετα πορνων ηλθεν εθυσας αυτω τον $\mathbf{v.32}$ ευφρανθηναι δε και χαρηναι εδει οτι ο αδελφος σου ουτος νέκρος ην και εζησεν $^{\mathcal{V}}$ ανεζησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και απολώλως ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ευρέθη. και προς τους μαθητας αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπος τις ην πλουσιος ος είχεν οικονομον και ουτος διεβληθη αυτώ ως διασκορπίζων τα υπαρχοντά αυτου. **ν.2** και φωνήσας αυτον είπεν αυτώ τι τουτό ακουώ περί σου απόδος τον λογόν της οικονομίας σου ου γαρ δυνη $^{\mathcal{V}}$ δυνηση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετι οικονομείν. ποιησω ινα οταν μετασταθω εκ^ν της οικονομιας δεξωνται με εις τους οικους αυτων. σκαλεσαμένος ενα εκαστον των χρεοφειλετων $^{\mathcal{V}}$ χρεωφειλετων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του κυρίου εαυτου έλεγεν τω πρώτω ποσον οφείλεις τω κυρίω μου. **ν.6** ο δε είπεν εκατον βατούς ελαίου ο $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτώ δεξαί σου τα $^{\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γραμματα $^{\mathcal{V}}$ γραμμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και καθισας ταχεως γραψον πεντηκοντα. **v.7** επειτα ετερω είπεν συ δε ποσον οφείλεις ο δε είπεν έκατον κορούς σίτου και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγεί αυτώ δέξαι σου τα $^{\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γραμματα $^{\mathcal{V}}$ γραμμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και γραψον ογδοηκοντα. **ν.8** και επηνεσεν ο κυριος τον οικονομον της αδικιας οτι φρονιμως εποιησεν οτι οι υιοι του αιωνος τουτου φρονιμωτεροι υπερ τους υιους του φωτος εις την γενεαν την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εαυτων εισιν. **ν.9** και $^{\mathcal{V}}$ εγω καγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν λεγω ποιησατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτοις $\mathsf{roingate}^{\mathcal{V}}$ filous ek tou mamona ths adikias ina otan ekliph $^{\mathcal{V}}$ ekliphte $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ dexwitai umas eis tas αιωνιους σκηνας.

13 τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει. οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν ή γαρ τον ένα μισήσει καὶ τον έτερον αγαπήσει ή ένος ανθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾳ. 14* ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες καὶ 15* έξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν ὅτι τὸ 16* ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστιν. ὁ νόμος καὶ οί προφήται ἕως ἰωάννου ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται 17 καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. εὐκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ 18* τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. πᾶς ὁ ἀπολύων τήν γυναίκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην 19 ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει. ἄνθρωπος δέ τις ἢν πλούσιος καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. 20* πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι λάζαρος ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ 21* ήλκωμένος. καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλει-22* χον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἀβραάμ ἀπέθανεν δὲ καὶ 23* ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν τῷ ἄδη ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐν βασάνοις ὁρᾶ τὸν ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ λάζαρον ἐν 24 τοῖς κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν πάτερ ἀβραάμ ἐλέησόν με καὶ πέμψον λάζαρον ἵνα βάψη τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξη τὴν γλῶσσάν μου ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῆ φλογὶ ταύτη. 25* εἶπεν δὲ ἀβραάμ τέκνον μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωή σου καὶ λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά νῦν δὲ οδε παρακαλεῖται σὺ δὲ 26* όδυνᾶσαι. καὶ ἐπὶ πάσιν τούτοις μεταξύ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα

v.14 ηκουον δε ταυτα παντα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι φαρισαιοι φιλαργυροι υπαρχοντες και εξεμυκτηρίζον αυτον. **v.15** και είπεν αυτοίς υμείς έστε οι δικαιούντες εαυτούς ενώπιον των ανθρώπων ο δε θέος γινώσκει τας καρδιας υμών ότι το εν ανθρώποις υψηλον βδελυγμα ενώπιον του θεού εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. και οι προφηται μεχρι V εως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννου απο τοτε η βασιλεία του θέου ευαγγελίζεται και πας είς **v.18** πας ο απολύων την γυναίκα αυτού και γαμών ετέραν μοιχεύει και πας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτην βιαζεται. ο απολελυμενην απο ανδρος γαμων μοιχευει. **v.20** πτωχος δε τις ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονοματι λαζαρος ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβεβλητο προς τον πυλωνα αυτου ειλκωμενος $^{\mathcal{V}}$ ηλκωμενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.21** και επιθυμων χορτασθηναι **v.21** και επιθυμων χορτασθηναι απο των ψιχιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιπτοντων απο της τραπεζης του πλουσιου αλλα και οι κυνες ερχομενοι επελειχον $^{\mathcal{V}}$ απελειχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα ελκη αυτου. **v.22** εγενετο δε αποθανειν τον πτωχον και απενεχθηναι αυτον υπο των αγγελων εις τον κολπον του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αβρααμ απεθανεν δε και ο πλουσιος και εταφη. **v.23** και εν τω αδη επαρας τους οφθαλμους αυτου υπαρχων εν βασανοις ορα τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αβρααμ απο μακροθεν και λαζαρον εν τοις κολποις αυτου. **ν.25** ειπεν δε αβρααμ τεκνον μνησθητι οτι απελαβες συ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα αγαθα σου εν τη ζωη σου και λαζαρος ομοιως τα κακα νυν δε ωδε $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ οδε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παρακαλειται συ δε οδυνασαι.

ἐστήρικται ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς μἡ δύνωνται μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. εἶπεν δέ ἐρωτῶ οὖν σε πά- 27* τερ ἵνα πέμψης αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. ἔχω γὰρ πέντε 28 ἀδελφούς ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς ἵνα μἡ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει αὐτῷ ἀβραάμ ἔχουσιν μωσέα καὶ τοὺς 29* προφήτας ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν οὐχί πάτερ ἀβραάμ ἀλλ' ἐάν 30 τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. εἶπεν δὲ αὐτῷ 31* εἰ μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται.

εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ μἡ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα οὐαὶ δὲ δι' οῦ ἔρχεται. λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικὸς περίκειται 2*
περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἴνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. προσέχετε ἑαυτοῖς ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ 3*
ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ καὶ ἐὰν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν 4*
ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς σὲ καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ
ἐπὶ σὲ λέγων μετανοῶ ἀφήσεις αὐτῷ. καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῷ πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπεν δὲ ὁ κύριος εἰ εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον 6*
σινάπεως ἐλέγετε ἄν τῇ συκαμίνῷ ταύτῃ ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν
τῇ θαλάσσῃ καὶ ὑπήκουσεν ἄν ὑμῖν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα ὂς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ εὐθέως παρελθὼν
ἀνάπεσαι. ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ ἑτοίμασον τί δειπνήσω καὶ περιζωσάμε8
νος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι
σύ. μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῷ ἐκείνῷ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα αὐτῷ 9*
οὐ δοκῶ. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν 10*

ν.26 και εν $^{\mathcal{V}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασι $^{\mathcal{V}}$ πασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτοις μεταξυ ημων και υμων χασμα μεγα εστηρικται οπως οι θελοντες διαβηναι ενθεν $^{m,\mathcal{V}}$ εντευθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προς υμας μη δυνωνται μηδε οι $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εκειθεν προς ημας διαπερωσίν. **v.27** είπεν δε ερωτώ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε ουν $^{\mathcal{V}}$ πατέρ ίνα πεμψης αυτόν είς τον οίκον του $\mathbf{v.29}$ λεγει δε $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αβρααμ εχουσι $^{\mathcal{V}}$ εχουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μωυσεα $^{\mathcal{V}}$ μωσεα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τους προφητας ακουσατωσαν αυτων. $\mathbf{v.31}$ είπεν δε αυτώ ει μωυσεώς μωσεώς $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ και των προφητών ουκ ακουουσιν ουδ $^{\mathcal{V}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν τις εκ νεκρων αναστη πεισθησονται. **17 ν.1** ειπεν δε προς τους μαθητας αυτου V ανενδεκτον εστιν του μη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθειν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα σκανδαλα μη V ελθειν V πλην V ουαι $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δι ου ερχεται. **v.2** λυσιτελει αυτω ει λιθος μυλος μυλος νονικος νονικος περικειται περι τον τραχηλον αυτου και ερριπται εις την θαλασσαν η ινα σκανδαλιση ενα $\overset{\circ}{\mathcal{T}},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ των μικρων τουτων ενα $\overset{\circ}{\mathcal{V}}.$ **v.3** προσεχετε εαυτοις εαν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτη εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο αδελφος σου επιτιμησον αυτω και εαν $\mathbf{v.4}$ και εαν επτακίς της ημερας αμαρτηση $^{\mathcal{V}}$ αμαρτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις σε και επτακίς $tης^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημερας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστρεψη προς $^{\mathcal{V}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λεγων μετανοω αφησεις αυτω. **v.5** και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι αποστολοι τω κυριω προσθες ημιν πιστιν. **v.6** ειπεν δε ο κυριος ει εχετε $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ειχετε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πιστιν ως κοκκον σιναπεως ελεγετε αν τη συκαμινω $[tautη]^{V}$ ταυτη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκριζωθητι και φυτευθητι εν τη θαλασση και υπηκουσεν αν υμιν. **ν.7** τις δε εξ υμων δουλον εχων αροτριωντα η ποιμαινοντα ος εισελθοντι εκ του αγρου ερει αυτω ευθέως παρελθών αναπέσε $^{m,\nu}$ αναπέσαι $^{T,\kappa}$. **v.9** μη χαριν $^{T,m,\kappa}$ έχει χαριν $^{\mathcal{V}}$ τω δουλω έκεινω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι εποίησεν τα διαταχθέντα αυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοκω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν ὅτι ὁ ώφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν. 11* καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς ἰερουσαλήμ καὶ αὐτὸς διήρχετο 12* διὰ μέσου σαμαρείας καὶ γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα 13 κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες οἳ ἔστησαν πόρρωθεν. καὶ 14 αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες ἰησοῦ ἐπιστάτα ἐλέησον ἡμᾶς. εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἐγένετο 15 ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. εἶς δὲ έξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη 16* ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρά τούς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ καὶ αὐτὸς ἦν σα-17 μαρείτης. ἀποκριθείς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν 18 οἱ δὲ ἐννέα ποῦ. οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ 19 εί μή ὁ ἀλλογενής οὖτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀναστὰς πορεύου ἡ πίστις 20 σου σέσωκέν σε. έπερωτηθείς δὲ ὑπὸ τῶν φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία 21* τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως. οὐδὲ ἐροῦσιν ἰδού ὧδε ἤ ἰδού ἐκεῖ ἰδού 22 γάρ ή βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς έλεύσονται ήμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-23* θρώπου ίδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν ίδού ὧδε ἤ ἶδοὺ ἶεκεῖ 24* μή ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ 25 ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρα αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ 26* ἀποδοκιμασθήναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. καὶ καθώς ἐγένετο ἐν ταῖς ήμέραις τοῦ νῶε οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 27* ἤσθιον ἔπινον ἐγάμουν ἐξεγαμίζοντο ἄχρι ἡς ἡμέρας εἰσῆλθεν νῶε εἰς 28* τὴν κιβωτόν καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἄπαντας. ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις λώτ ἤσθιον ἔπινον ἠγόραζον ἐπώλουν

v.10 ουτως και υμεις όταν ποιησητε παντα τα διαταχθεντα υμιν λεγετε ότι δουλοι αχρειοι εσμεν ότι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο οφειλομεν ωφειλομεν ποιησαι πεποιηκαμεν. **v.11** και εγενετο εν τω πορευεσθαι αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ιερουσαλημ και αυτος διηρχετο δια μεσον μεσου αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαμαρειας και γαλιλαιας. **v.12** και εισερχομενου αυτου εις τινα κωμην απηντησαν [αυτω] αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεκα λεπροι ανδρες οι εστησαν πορρωθεν. **v.16** και επεσεν επι προσωπον παρα τους ποδας αυτου ευχαριστών αυτώ και αυτος ην σαμαριτης σαμαρειτης εκει ιδου ωδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκει ιδου γαρ η βασιλεια του θεου εντος υμών εστιν. **v.23** και ερουσιν υμίν ιδου ωδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκει ιδου γαρ η αστραπη η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αστραπτουσα εκ της υπο τον υπ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανον είς την υπ ουρανον λαμπει ουτώς εσται και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υπός του ανθρώπου [εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη ημέρα αυτου] αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** και καθως εγενετο εν ταις ημέραις του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ νωε ουτώς εσται και εν ταις ημέραις του υτου ανθρώπου. **v.27** ησθιον επινον εγαμουν εγαμίζοντο εξεγαμίζοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αχρι ης ημέρας εισηλθέν νώε εις την κιβωτον και ηλθέν ο κατακλυσμός και απώλεσεν παντας απαντας απαντας ται απόλεσεν και πορασζόν επώλουν εφυτεύον ωκοδομούν.

έφύτευον ἀκοδόμουν. ἢ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν λὼτ ἀπὸ σοδόμων ἔβρεξεν 29* πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. κατὰ ταὐτὰ ἔσται 30* ἢ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ τῷ ἡμέρα 31* ὂς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῷ οἰκία μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὁπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς λώτ. ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι 32, 33* ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν ζφογονήσει αὐτήν. λέγω 34* ὑμῖν ταύτῃ τῷ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς ὁ εῖς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό μία 35* παραληφθήσεται καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν 37* αὐτῷ ποῦ κύριε ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ὅπου τὸ σῶμα ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοὶ.

ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι 18* καὶ μὴ ἐκκακεῖν. λέγων κριτής τις ἢν ἔν τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβού- 2 μενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. χήρα δὲ ἢν ἐν τῷ πόλει ἐκείνῃ 3 καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ οὐκ ἤθελησεν ἐπὶ χρόνον μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ εἰ καὶ τὸν 4* θεὸν οὐ φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι. διά γε τὸ παρέχειν 5* μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέ- 6 γει. ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν 7* βοώντων πρὸς αὐτόν ἡμέρας καὶ νυκτός καὶ μακροθυμῶν ἐπὶ αὐτοῖς. λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ 8 ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς. εἶπεν δὲ καὶ πρός 9*

v.29 η δε ημερα εξηλθεν λωτ απο σοδομων εδρεξεν πυρ και θειον απ ουρανου και απωλεσεν παντας $^{\mathcal{V}}$ απαντας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.30** κατα τα $^{\mathcal{V}}$ αυτα $^{\mathcal{T}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσται η ημέρα ο υιος του ανθρωπου αποκαλυπτέται. **v.31** εν εκεινή τη ήμερα ος εσται επι του δωματός και τα σκευή αυτού εν τη οικία μη καταβατώ αραι αυτα και ο εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγρω ομοιως μη επιστρεψατω εις τα οπισω. **\mathbf{v.33}** ος εαν ζητηση την ψυχην αυτου περιποιησασθαι σωσαι αυτην και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος $\delta^{\mathcal{V}}$ αν εαν $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολεση αυτην $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζωογονησει αυτην. **ν.34** λεγω υμιν ταυτη τη νυκτι εσονται δυο επι κλινης μιας ο $\mathcal{T}^{,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εις παραλημφθησεται παραληφθησεται παραληφθησεται \mathbf{v} . **35** δυο \mathbf{v} . \mathbf{v} ετερα αφεθησεται. **v.37** και αποκριθεντες λεγουσιν αυτω που κυριε ο δε ειπεν αυτοις οπου το σωμα εκει και V συναχθησονται $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι αετοι επισυναχθησονται V . **18 v.1** ελεγεν δε και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραβολην autois pros to dein pantote prosenceobai autous $^{\nu}$ kai uh eykakein $^{\nu}$ ekkakein $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$. ηθελεν $^{\mathcal{V}}$ ηθελησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι χρονον μετα δε ταυτα είπεν εν εαυτώ ει και τον θέον ου φοβουμαι ουδε $^{\mathcal{V}}$ $\text{kai}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ andrwhon ouk configuration entrephase. **v.5** δια γε το παρεχειν μοι κοπον την χηραν ταυτην εκδικησω αυτην ινα μη εις τελος ερχομενη υποπιαζη $^{\mathfrak{M}}$ υπωπιαζη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ με. ποιηση $^{m,\mathcal{V}}$ ποιησει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την εκδικησιν των εκλεκτων αυτου των βοωντων αυτω $^{\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ημέρας και νυκτος και μακροθυμει V μακροθυμων $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ αυτοις. **v.9** ειπεν δε και $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ προς τινας τους πεποιθοτας εφ εαυτοις οτι εισιν δικαιοι και εξουθενουντας τους λοιπους την παραβολην ταυτην.

τινας τούς πεποιθότας έφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ έξουθενοῦντας 10 τούς λοιπούς τὴν παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ 11 ίερὸν προσεύξασθαι ὁ είς φαρισαίος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ φαρισαίος σταθείς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο ὁ θεός εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ είμι ώσπερ οι λοιποι των άνθρώπων ἄρπαγες ἄδικοι μοιχοί ή και ώς 12 οὖτος ὁ τελώνης. νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶ-13* μαι. καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστώς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς είς τὸν οὐρανόν ἐπᾶραι ἀλλ' ἔτυπτεν είς τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων ὁ θεός 14* ίλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν κατέβη οὖτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται ὁ δὲ 15* ταπεινών ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα 16* αὐτῶν ἄπτηται ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ 17* μή κωλύετε αὐτά τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. λέγω ὑμῖν ὂς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον οὐ μὴ 18 εἰσέλθη εἰς αὐτήν. καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων διδάσκαλε 19 ἀγαθέ τί ποιήσας ζωήν αἰώνιον κληρονομήσω. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς 20* τί με λέγεις ἀγαθόν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἶς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας μή μοιχεύσης μή φονεύσης μή κλέψης μή ψευδομαρτυρήσης τίμα τὸν 21* πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. ὁ δὲ εἶπεν ταῦτα πάντα ἐφύλαξαμην 22* ἐκ νεότητος μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἔτι ἕν σοι λείπει πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς καὶ ἕξεις θησαυρὸν 23* ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος 24* ἐγε΄νετο ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον είπεν πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς

v.13 και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο δε $^{\mathcal{V}}$ τελωνης μακροθεν εστως ουκ ηθελεν ουδε τους οφθαλμους επαραι $^{\mathcal{V}}$ εις τον ουrand epaint all etupten eix $\mathcal{T}^{m,K}$ all etupten eix $\mathcal{T}^{m,K}$ to sthqus autou legan o Jeos ilasqut moi twamartala. **v.14** λεγω υμιν κατεβή ουτος δεδικαιωμένος εις τον οικον αυτού παρ $^{\mathcal{V}}$ εκείνον $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ $^{\mathfrak{M}}$ εκείνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι πας ο υψων εαυτον ταπείνωθησεται ο δε ταπείνων εαυτον υψωθήσεται. **v.15** προσεφέρον δε αυτώ και τα βρέφη ινα αυτών απτηται ιδοντές δε οι μαθηται επετιμών $^{\mathcal{V}}$ επετιμήσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.16** ο δε ιησους προσεκαλεσατο $^{\mathcal{V}}$ προσκαλεσαμένος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτά λεγων $^{\mathcal{V}}$ είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφετέ τα παιδια ερχεσθαι προς με και μη κωλυετε αυτα των γαρ τοιουτων εστιν η βασιλεια του θεου. **v.17** αμην lega umin os an $^{\mathcal{V}}$ ean $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ mh dexhtai thn basileian tou deou ws paidion ou mh eiseldh eis authn. **v.20** τας εντολας οιδας μη μοιχευσης μη φονευσης μη κλεψης μη ψευδομαρτυρησης τιμα τον πατερα σου και την μητέρα σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.21** ο δε είπεν ταυτά παντά εφυλάξα $^{\mathcal{V}}$ εφυλάξαμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ νεοτήτος **v.22** ακουσας δε ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ιησους είπεν αυτώ ετι εν σοι λείπει πάντα όσα έχεις πώλησον και διαδος πτωχοις και εξεις θησαυρον εν $[\text{τοις}]^{\mathcal{V}}$ ουρανοις συρανω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δευρο ακολουθει μοι. **v.23** ο δε ακουσας ταυτα περιλυπος εγενηθη $^{\nu}$ εγενετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην γαρ πλουσιος σφοδρα. **v.24** ιδων δε αυτον ο ιησους [περιλυπον $^{\mathcal{V}}$ περιλυπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενομενον] $^{\mathcal{V}}$ γενομενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν πως δυσκολως οι τα χρηματα εχοντες εισελευσονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την βασιλειαν του θεου εισπορευονται $^{\mathcal{V}}$.

τήν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρυμα- 25* λιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες καὶ τίς δύναται σωθῆναι. ὁ δὲ εἶπεν τὰ ἀδύ- 26*, 27* νατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ ἐστιν παρὰ τῷ θεῷ. εἶπεν δὲ ὁ πέτρος 28* ίδού ήμεῖς ἀφηκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς 29* άμην λέγω ύμιν ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφηκεν οἰκίαν ἢ γονείς ἢ ἀδελφούς ή γυναῖκα ή τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. ος οὐ μή ἀπολάβη 30* πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αίώνιον. παραλαβών δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτούς ἰδού ἀναβαί- 31* νομεν είς ἱεροσόλυμα καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητών τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ 32 έμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται. καὶ μαστιγώσαν- 33 τες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ τῇ ἡμέρα τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ αὐτοὶ 34 οὐδὲν τούτων συνῆκαν καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς ἰεριχὼ 35* τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. ἀκούσας δὲ ὄχλου δια- 36 πορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι ἰησοῦς ὁ 37 ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησεν λέγων ἰησοῦ υἱὲ δαβίδ ἐλέησόν με. 38* καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήση αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον 39* ἔκραζεν υἱὲ δαβίδ ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν 40 άχθηναι πρὸς αὐτόν ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν. λέγων τί 41* σοι θέλεις ποιήσω ὁ δὲ εἶπεν κύριε ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ ἰησοῦς εἶπεν 42 αὐτῷ ἀνάβλεψον ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν 43 καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῶ θεῶ.

καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν ἰεριχώ. καὶ ἰδού ἀνὴρ ὀνόματι κα- 19, 2*

ν.25 ευκοπωτερον γαρ εστιν καμηλον δια τρηματος τρυμαλίας τ, m, κ βελονης ραφιδος τ, m, κ εισελθείν η πλουσίον είς την βασίλειαν του θεου εισελθείν. **ν.26** είπαν είπον είπον δε οι ακουσαντές και τις δυναται σωθηναι. **ν.27** ο δε είπεν τα αδυνατα παρα ανθρωποίς δυνατα εστιν τ, m, κ παρα τω θέω εστιν. **ν.28** είπεν δε ο τ, κ, κ πετρος ίδου ημείς αφεντές αφηκαμέν τ, m, κ τα παντα τ, m, κ ιδια και τ, m, κ ηκολουθησαμέν σοι. **ν.29** ο δε είπεν αυτοίς αμην λέγω υμίν ότι ουδείς εστιν ος αφηκέν οικίαν η γυναικά γονείς τ, m, κ η αδελφούς η γονείς γυναικά τ, m, κ η τέκνα ενέκεν της βασίλειας του θέου. **ν.30** ος ουχί ου τ, m, κ η αδελφούς η γονείς γυναικά τ, m, κ πολλαπλασίονα εν τω καίρω τουτώ και έν τω αιώνι τω ερχομένω ζωην αιώνιου. **ν.31** παραλάβων δε τους δωδέκα είπεν προς αυτούς ίδου αναβαίνομεν είς ιερουσαλημ ιεροσολυμά τ, m, κ και τελεσθησεται παντά τα γεγραμμένα δια των προφητών τω υίω του ανθρώπου. **ν.35** εγένετο δε εν τω εγγίζειν αυτον είς ιερίχω τυφλός τις εκαθητό παρα την οδον επαίτων προσαίτων τ, m, κ . **ν.38** και εδοησέν λέγων ιπόου υίε δαυίδ τ, κ δαδίδ τ, κ ελέησον με. **ν.39** και οι προαγοντές επετίμων αυτώ ινα σίγηση σιώπηση τ, m, κ αυτος δε πολλώ μαλλον εκράζεν υίε δαυίδ τ, κ δαδίδ τ, κ ελέησον με. **ν.41** λέγων τ, m, κ τι σοι θέλεις ποίησω ο δε είπεν κυρίε ινα αναβλέψω.

λούμενος ζακχαῖος καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ οὖτος ἦν πλούσιος. 3 καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν ἰησοῦν τίς ἐστιν καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου 4* ὅτι τῆ ἡλικία μικρὸς ἦν. καὶ προδραμών ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συ-5* κομωραίαν ΐνα ἴδη αὐτόν ὅτι δι' ἐκείνης ἤμελλεν διέρχεσθαι. καὶ ὡς ήλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ἀναβλέψας ὁ ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ζακχαῖε σπεύσας κατάβηθι σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῷ σου δεῖ με 6, 7* μείναι. καὶ σπεύσας κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες ἄπαντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν 8* καταλῦσαι. σταθείς δὲ ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον ἰδού τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου κύριε δίδωμι τοῖς πτωχοῖς καὶ εἴ τινός τι ἐσυκο-9 φάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς ἀβραάμ ήλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητήσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπο-11* λωλός. άκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ έγγυς αὐτὸν εἶναι ἰερουσαλήμ καὶ δοκεῖν αὐτούς ὅτι παραχρῆμα μέλλει 12 ή βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν οὖν ἄνθρωπός τις εὐγενής ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. 13* καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπεν 14 πρός αὐτούς πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες οὐ θέλομεν 15* τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα την βασιλείαν καὶ εἶπεν φωνηθηναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους 16* οἶς ἔδωκεν τὸ ἀργύριον ἵνα γνῷ τίς τί διεπραγματεύσατο. παρεγένετο 17* δὲ ὁ πρῶτος λέγων κύριε ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. εἶπεν αὐτῷ εὖ ἀγαθὲ δοῦλε ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου ἴσθι ἐξουσίαν

v.2 και ιδου ανηρ ονοματι καλουμενος ζακχαιος και αυτος ην αρχιτελωνης και αυτος $^{\mathcal{V}}$ ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλουσίος. **v.4** και προδραμών είς $^{\mathcal{V}}$ το εμπροσθέν ανέθη επί συκομορέαν συκομωραίαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είνα ίδη αυτον ότι $[\delta\iota]^{\mathfrak{M}}$ $\delta\iota^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκείνης εμέλλεν $^{\mathfrak{M}}$ ημέλλεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ διέρχεσθαί. **v.5** και ως ηλθέν επί τον τόπον αναβλέψας ο ίησους είδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν προς αυτον ζακχαίε $\mathbf{v.7}$ και ιδοντες παντες $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απαντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σπευσας καταβηθι σημερον γαρ εν τω οικω σου δει με μειναι. διεγογγυζον λεγοντες οτι παρα αμαρτωλω ανδρι εισηλθεν καταλυσαι. ν.8 σταθεις δε ζακχαιος ειπεν προς τον κυριον ιδου τα ημισια V μου V ημιση $^{T,m,\mathcal{K}}$ των υπαρχοντών μου $^{T,m,\mathcal{K}}$ κυριε διδωμι $^{T,m,\mathcal{K}}$ τοις πτωχοις διδωμι $^{\mathcal{V}}$ και ει τινος τι εσυκοφαντησα αποδιδωμι τετραπλουν. **v.11** ακουοντων δε αυτων ταυτα προσθεις είπεν παραβολην δια το εγγυς αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είναι ιερουσαλημ αυτον $^{\mathcal{V}}$ και δοκείν αυτους οτι παραχρημα μελλει η βασιλεια του θεου αναφαινεσθαι. ν.13 καλεσας δε δεκα δουλους εαυτου εδωκεν αυτοις δεκα μνας και είπεν προς αυτους πραγματευσασθε εν $^{\mathcal{V}}$ ω $^{\mathcal{V}}$ εως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερχομαι. **v.15** και εγένετο εν τω επανέλθειν αυτον λαβοντά την βασιλείαν [και] $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ είπεν φωνήθηναι αυτώ τους δουλους τουτους οις δεδωκει $^{\mathcal{V}}$ εδωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το αργυριον ινα γνοι $^{\mathcal{V}}$ γνω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι διεπραγματευσαντο $^{\mathcal{V}}$ διεπραγματευσατο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** παρεγενετο δε ο πρωτος λεγων κυριε η μνα σου προσειργασατο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεκα προσηργασατο $^{\mathcal{V}}$ μνας. **ν.17** και είπεν αυτώ εύγε $^{\mathcal{V}}$ εύ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαθε δουλε ότι εν ελαχίστω πίστος εγενου ισθι εξουσιαν εχων επανω δεκα πολεων.

ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων κύριε ἡ μνᾶ 18* σου ἐποίησεν πέντε μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτω καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε 19* πόλεων. καὶ ἔτερος ἦλθεν λέγων κύριε ἰδού ἡ μνᾶ σου ἣν εἶχον ἀπο- 20* κειμένην έν σουδαρίω. έφοβούμην γάρ σε ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ 21 αἴρεις ο οὐκ ἔθηκας καὶ θερίζεις ο οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ αὐτῷ ἐκ τοῦ 22* στόματός σου κρινῶ σε πονηρὲ δοῦλε ἤδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός είμι αἴρων ο οὐκ ἔθηκα καὶ θερίζων ο οὐκ ἔσπειρα. καὶ διατί οὐκ 23* έδωκάς τὸ ἀργύριον μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἄν ἔπραξα αὐτὸ. καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ 24 δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. καὶ εἶπον αὐτῷ κύριε ἔχει δέκα μνᾶς. 25* λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ 26* ο ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους τοὺς 27* μή θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου. καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς 28 ίεροσόλυμα. καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς βηθφαγή καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ 29* ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. εἰπὼν 30* ύπάγετε είς τὴν κατέναντι κώμην ἐν ἡ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὂν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν λύσαντες αὐτὸν άγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτῷ διατί λύετε οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ ὅτι ὁ 31* κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὖρον κα- 32 θώς εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ 33* πρός αὐτούς τί λύετε τὸν πῶλον. οἱ δὲ εἶπον ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν 34* έχει. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ 35* ίμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ 36

v.18 και ηλθεν ο δευτερος λεγων κυριε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η μνα σου κυριε $^{\mathcal{V}}$ εποιησεν πεντε μνας. **v.19** ειπεν δε και τουτω και σου γινου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επανω γινου $^{\mathcal{V}}$ πεντε πολέων. **ν.20** και ο $^{\mathcal{V}}$ ετέρος ηλθέν λέγων κυριε ίδου η μνα σου ην είχον αποκείμενην εν σουδαρίω. **ν.22** λεγεί δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ εκ του στοματός σου κρίνω σε πονηρε δουλε ηδεις οτι εγω ανθρωπος αυστηρος ειμι αιρων ο ουκ εθηκα και θερίζων ο ουκ εσπειρα. **v.23** και δια m,V τι m,V διατι T,K ουκ εδωκας μου V το αργυριον μου T,m,K επι την T,K τραπεζαν καγω V $και^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθων συν τοκω αν επραξα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτο επραξα $^{\mathcal{V}}$. **v.25** και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω κυριε εχει δεκα μνας. **ν.26** λεγω γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν οτι παντι τω εχοντι δοθησεται απο δε του μη εχοντος και ο εχει αρθησεται απ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.27** πλην τους εχθρους μου τουτους $^{\mathcal{V}}$ εκεινους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους μη θελησαντας με βασιλευσαι επ αυτους αγαγετε ωδε και κατασφαξατε αυτους $^{\nu}$ εμπροσθεν μου. **v.29** και εγένετο ως ηγγίσεν εις βηθσφαγη^m βηθφαγη $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ 6ηθανιαν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ προς το ορος το καλουμένον ελαίων απεστείλεν δύο των μαθητών αυτού $^{T,m,\mathcal{K}}$. **v.30** λεγών $^{\mathcal{V}}$ είπων $^{T,m,\mathcal{K}}$. υπαγετε εις την κατεναντι κωμην εν η εισπορευομενοι ευρησετε πωλον δεδεμενον εφ ον ουδεις πωποτε ανθρωπων εκαθισεν και $^{\nu}$ λυσαντες αυτον αγαγετε. **v.31** και εαν τις υμας ερωτα δια $^{m,\nu}$ τι $^{m,\nu}$ diati $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ duete outws ereite autw $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ oti o kurios autou creian ecei. **v.33** λυοντων δε αυτων τον πωλον ειπαν $^{\nu}$ ειπον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι κυριοι αυτου προς αυτους τι λυετε τον πωλον. **v.34** οι δε ειπαν $^{\nu}$ οτι $^{\nu}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο κυριος αυτου χρειαν εχει. **v.35** και ηγαγον αυτον προς τον ιησουν και επιριψαντες $^{\mathcal{V}}$ επιρριψαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων εαυτων εαυτων τα ιματία επί τον πώλον επεβιβασάν τον ιησούν.

37 ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῆ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητών χαίροντες αίνειν τον θεον φωνή μεγάλη περί πασών ών είδον 38* δυνάμεων. λέγοντες εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυ-39* ρίου εἰρήνη ἐν οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. καί τινες τῶν φαρισαίων από τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν διδάσκαλε ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς 40* σου. καὶ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτοῖς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὖτοι σιωπήσωσιν 41* οἱ λίθοι κεκράξονται. καὶ ὡς ἤγγισεν ἰδών τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐ-42* τή. λέγων ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σὺ καὶ γε ἐν τῆ ἡμέρα σου ταύτη τὰ πρὸς 43* εἰρήνην σου νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. ὅτι ήξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσίν 44* σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν. καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου έν σοί καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοί λίθον ἐπὶ λίθω ἀνθ ὧν οὐκ ἔγνως τὸν 45* καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. καὶ εἰσελθών εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν 46* τούς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας. λέγων αὐτοῖς γέγραπται ὁ οἰκός μου οἰκος προσευχής ἐστίν ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον 47 ληστών. καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ 48 οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ. καὶ οὐχ εύρισκον τὸ τί ποιήσωσιν ὁ λαὸς γὰρ ἄπας έξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

20* καὶ ἐγένετο ἐν μιὰ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα2* τεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις. καὶ εἰπὸν πρὸς αὐτόν λέγοντες εἰπε ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην.
3* ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον καὶ

v.38 λεγοντες ευλογημένος ο ερχομένος ο^{\mathcal{V}} βασίλευς εν ονοματί κυρίου ειρηνη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ουρανώ ειρηνη $^{\mathcal{V}}$ και δοξα εν υψιστοις. **v.39** και τινες των φαρισαιων απο του οχλου ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτον διδασκαλε επιτιμησον τοις μαθηταις σου. **\mathbf{v.40}** και αποκριθεις ειπεν αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγω υμιν οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν ουτοι σιωπησουσιν $^{\mathcal{V}}$ σιωπησωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι λιθοι κραξουσιν $^{\mathcal{V}}$ κεκραξονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.41** και ως ηγισεν ιδων την πολιν εκλαυσεν επ αυτην $^{\mathcal{V}}$ αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.42** λεγων οτι ει εγνως και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $και^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $γε^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη ημέρα σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτη και $^{\mathcal{V}}$ συ $^{\mathcal{V}}$ τα προς ειρηνην σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νυν δε εκρυβη απο **ν.43** οτι ηξουσιν ημεραι επι σε και παρεμβαλουσιν $^{\mathcal{V}}$ περιβαλουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι εχθροι σου χαρακα σοι και περικυκλωσουσιν σε και συνεξουσιν σε παντοθεν. **v.44** και εδαφιουσιν σε και τα τέκνα σου εν σοι και ουκ αφησουσιν εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λιθον επι λιθον $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{V}}$ σοι $^{\mathcal{V}}$ λιθω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθ ων ουκ εγνως τον καιρον της επισκοπης σου. **ν.45** και εισελθων εις το ιερον ηρξατο εκβαλλειν τους πωλουντας εν T,m,K αυτω T,m,K και T,m,K αγοραζοντας T,m,K . **ν.46** λεγων αυτοις γεγραπται και V εσται V ο οικός μου οικός προσεύχης εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμείς δε αυτόν εποίησατε σπηλαίον ληστών. εγένετο εν μια των ημέρων εκεινών $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδασκοντός αυτού τον λαον εν τω ιέρω και ευαγγελίζομενού eperthoan of iereis $^{\mathfrak{M}}$ archeris $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ kat of grammaters oun tois presbuterois. λεγοντες V ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτον ειπον V λεγοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημιν εν ποια εξουσία ταυτα ποιείς η τις εστιν ο δους σοι την εξουσιαν ταυτην. **ν.3** αποκριθεις δε ειπεν προς αυτους ερωτησω υμας καγω ενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λογον και ειπατε μοι.

εἴπατέ μοι. τὸ βάπτισμα ἰωάννου έξ οὐρανοῦ ἢν ἢ έξ ἀνθρώπων. οἱ 4, 5* δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ έρει διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῶ. ἐὰν δὲ εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων 6* πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς πεπεισμένος γάρ ἐστιν ἰωάννην προφήτην είναι. καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ είδέναι πόθεν. καὶ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς 7,8 οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ. ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν 9* λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. έν καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμψαι ἕτερον δοῦλον οἱ δὲ κάκεῖνον δείραντες 11* καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον οἱ 12* δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπε- 13* λῶνος τί ποιήσω πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν ἴσως τοῦτον ἰδόντες ίδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυ- 14* έντραπήσονται. τούς λέγοντες οὖτός ἐστιν ὁ κληρονόμος δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν ἵνα ήμῶν γένηται ή κληρονομία. καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος 15 ἀπέκτειναν τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος. ἐλεύσεται 16* καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις άκούσαντες δὲ εἶπον μή γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν τί οὖν 17 έστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὖτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. πᾶς ὁ πεσών ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λί- 18 θον συνθλασθήσεται ἐφ' ὂν δ' ἂν πέση λικμήσει αὐτόν. καὶ ἐζήτησαν 19* οί άρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῆ τῆ ὥρα καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν

v.5 οι δε συνελογισαντο προς εαυτους λεγοντες ότι εαν ειπωμεν εξ ουρανου ερει δια^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} τι^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} διατι^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουκ επιστευσατε αυτω. **v.6** εαν δε ειπωμεν εξ ανθρωπων πας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο λαος απας $^{\mathcal{V}}$ καταλιθασει ημας πεπεισμενος γαρ εστιν ιωαννην προφητην ειναι. **v.9** ηρξατο δε προς τον λαον λεγειν την παραβολην ταυτην ανθρωπος [τις] $^{\mathcal{V}}$ τις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εφυτευσεν αμπελωνα και εξεδετο $^{\mathcal{V}}$ εξεδοτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον γεωργοις και απεδημησεν χρονους ικανους. **v.10** και εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καιρω απεστειλεν προς τους γεωργους δουλον ινα απο του καρπου του αμπελωνος δωσουσιν $^{\mathcal{V}}$ δωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω οι δε γεωργοι δειραντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξαπεστειλαν αυτον $^{\mathcal{V}}$ δειραντες $^{\mathcal{V}}$ κενον. **v.11** και προσεθετο πεμψαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετερον πεμψαι $^{\mathcal{V}}$ δουλον οι δε κακεινον δειραντες και ατιμασαντες εξαπεστειλαν κενον. **v.12** και προσεθετο πεμψαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τριτον πεμψαι $^{\mathcal{V}}$ οι δε και τουτον τραυματισαντες εξεβαλον. **v.13** ειπεν δε ο κυριος του αμπελωνος τι ποιησω πεμψω τον υιον μου τον αγαπητον ισως τουτον ιδοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εντραπησονται. **v.14** ιδοντες δε αυτον οι γεωργοι διελογιζοντο προς αλληλους $^{\mathcal{V}}$ εαυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες ουτος εστιν ο κληρονομος δευτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκτεινωμεν αυτον ινα ημων γενηται η κληρονομια. **v.16** ελευσεται και απολεσει τους γεωργους τουτους και δωσει τον αμπελωνα αλλοις ακουσαντες δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη γενοιτο. **v.19** και εζητησαν οι γραμματεις $^{\mathcal{V}}$ αρχιερεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οι αρχιερεις $^{\mathcal{V}}$ γραμματεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιβαλειν επ αυτον τας χειρας εν αυτη τη ωρα και εφοβηθησαν τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λαον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εγνωσαν γαρ οτι προς αυτους ειπεν $^{\mathcal{V}}$ την παραβολην ταυτην ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

20* παραβολήν ταύτην εἶπεν. καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ύποκρινομένους ξαυτούς δικαίους είναι ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου 21 είς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῷ ἀρχῷ καὶ τῷ έξουσία τοῦ ἡγεμόνος. έπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες διδάσκαλε οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ 22*, 23* θεοῦ διδάσκεις. ἔξεστιν ἡμῖν καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ. κατανοήσας 24* δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς τί μέ πειράζετε. ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν ἀποκριθέντες δὲ εἶπον 25* καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἀπόδοτε τοίνυν τὰ καίσαρος καίσαρι καὶ 26 τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος έναντίον τοῦ λαοῦ καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. 27* προσελθόντες δέ τινες τῶν σαδδουκαίων οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ 28* είναι ἐπηρώτησαν αὐτὸν. λέγοντες διδάσκαλε μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ἐάν τινος άδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα καὶ οῧτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ ἵνα λάβη ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήση σπέρμα τῷ ἀδελφῷ 29 αὐτοῦ. ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν 30* ἄτεκνος. καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα καὶ οὑτὸς απέθανεν ἄτεκ-31* νος. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ οὐ κατέλιπον 32*, 33* τέκνα καὶ ἀπέθανον. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνὴ. ἐν τῆ οὖν ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνὴ οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυ-34* ναίκα. καὶ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτοίς ὁ ἰησοῦς οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου 35* γαμοῦσιν καὶ ἐκγαμίσκονται. οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχείν και της άναστάσεως της έκ νεκρών οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμί-36* σκονται. οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν καὶ υἱοί

v.20 και παρατηρησαντες απεστειλαν εγκαθετους υποκρινομενους εαυτους δικαιους ειναι ινα επιλαbwntai autou logou $\text{wste}^{\mathcal{V}}$ eis $\mathcal{T}^{m,\mathcal{K}}$ to $\mathcal{T}^{m,\mathcal{K}}$ haradounai auton th arch kai th exousia tou hgemons. **v.22** εξεστιν ημας $^{\mathcal{V}}$ ημιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καισαρι φορον δουναι η ου. **v.23** κατανοησας δε αυτών την πανουργιαν είπεν προς αυτους τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πειραζετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** δείξατε $^{\mathcal{V}}$ επιδείξατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι δηναρίον τίνος εχεί είκονα και επιγραφην οι $^{\mathcal{V}}$ αποκρίθεντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καισαρός. **v.25** ο δε είπεν προς $^{\mathcal{V}}$ αυτοίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτούς $^{\mathcal{V}}$ αποδοτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοίνυν αποδοτε $^{\mathcal{V}}$ τα καισαρός καισαρί και τα του θεού **ν.27** προσελθοντες δε τινες των σαδδουκαιων οι $^{\mathcal{V}}$ άντιλεγοντες" αντιλεγοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστα**v.28** λεγοντες διδασκαλε μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγραψεν ημιν εαν σιν μη ειναι επηρωτησαν αυτον. τινος αδελφος αποθανη εχων γυναικα και ουτος ατέκνος $\eta^{\mathcal{V}}$ αποθανη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα λαβη ο αδελφος αυτου την γυναικα και εξαναστηση σπερμα τω αδελφω αυτου. **\mathbf{v.30}** και ελαβεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο δευτερος την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γυναικα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεθανεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ατεκνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** και ο τριτος ελαβεν αυτην τινος αυτων γινεται γυνη οι γαρ επτα εσχον αυτην γυναικα. $\mathbf{v.34}$ και αποκριθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν αυτοις ο ιησους οι υιοι του αιωνος τουτου γαμουσιν και γαμισκονται $^{\mathcal{V}}$ εκγαμισκονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.35** οι δε καταξιωθεντες του αιωνος εκεινου τυχειν και της αναστασεως της εκ νεκρων ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζονται^ν εκγαμιζονται $^{\mathfrak{M}}$ εκγαμισκονται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$.

είσιν τοῦ θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ 37* καὶ μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν ἀβραὰμ καὶ τὸν θεὸν ἰσαὰκ καὶ τόν θεὸν ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ 38 ζώντων πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων 39* εἶπον διδάσκαλε καλῶς εἶπας. οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐ- 40* δέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς πῶς λέγουσιν τὸν χριστὸν υἱόν δαβὶδ εἶναι. 41* καὶ αὐτὸς δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου 42* κάθου ἐκ δεξιῶν μου. ἕως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν 43 ποδῶν σου. δαβὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ καὶ πῶς υἱός αὐτοῦ ἐστιν. 44* ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. προσέχετε 45*, 46 ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. οἷ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χη- 47* ρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται οὖτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.

ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλά- 21* κιον πλουσίους. εἶδεν δέ καὶ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο 2* λεπτὰ. καὶ εἶπεν ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον 3* πάντων ἔβαλεν. ἅπαντες γὰρ οὖτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον 4* εἰς τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὂν εἶχεν ἔβαλεν. καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ 5 ἀναθήμασιν κεκόσμηται εἶπεν. ταῦτα ἃ θεωρεῖτε ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν 6 αῖς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθφ ὂς οὐ καταλυθήσεται. ἐπηρώτησαν 7 δὲ αὐτὸν λέγοντες διδάσκαλε πότε οὖν ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν βλέπετε μὴ πλανηθῆτε πολλοὶ 8*

v.36 ουδε^ν ουτε^{T,m,K} γαρ αποθανειν ετι δυνανται ισαγγελοι γαρ εισιν και υιοι εισιν του^{T,m,K} θεου της αναστασεως υιοι οντες. **v.37** οτι δε εγειρονται οι νεκροι και μωυσης^ν μωσης^{T,m,K} εμηνυσεν επι της βατου ως λεγει κυριον τον θεον αβρααμ και τον^{T,m,K} θεον ισαακ και τον^{T,m,K} θεον ιακωδ. **v.39** αποκριθεντες δε τινες των γραμματεων ειπαν^ν ειπον^{T,m,K} διδασκαλε καλως ειπας. **v.40** ουκετι γαρ^ν δε^{T,m,K} ετολμων επερωταν αυτον ουδεν. **v.41** ειπεν δε προς αυτους πως λεγουσιν τον χριστον υιον^{T,m,K} δαυιδ^{m,V} δαβιδ^{T,K} ειναι δαυιδ^V υιον^V. **v.42** και^{T,m,K} αυτος γαρ^V δαυιδ^{m,V} δαβιδ^{T,K} λεγει εν βιβλω ψαλμων ειπεν ο^{T,m,K} κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξίων μου. **v.44** δαυιδ^{m,V} δαβιδ^{T,K} ουν κυριον αυτον καλει και πως υιος T,m,K αυτου υιος εστιν. **v.45** ακουοντος δε παντος του λαου ειπεν τοις μαθηταις [αυτου] αυτου ^{T,m,K} αυτου T,m,K περισσοτερον κριμα. **21 v.1** αναβλεψας δε ειδεν τους βαλλοντας τα^{T,m,K} δωρα T,m,K αυτων^{T,m,K} εις το γαζοφυλακιον τα δωρα V αυτων πλουσιους. **v.2** ειδεν δε και T,K τινα και χηραν πενιχραν βαλλουσαν εκει δυο T,m,K λεπτα δυο V . **v.3** και ειπεν αληθως λεγω υμιν οτι η χηρα αυτη V η πτωχη αυτη T,m,K πλειον παντων εβαλεν. **v.4** παντες απαντες T,m,K γαρ ουτοι εκ του περισσευοντος αυτοις εβαλον εις τα δωρα του T,m,K θεου T,m,K αυτη δε εκ του υστερηματος αυτης παντα V απαντα V απαντα V σης ουτοι εκ του περισσευοντος αυτοις εβαλον ον ειχεν εβαλεν.

γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὃτι ἐγώ εἰμι καί ὁ καιρὸς 9 ήγγικεν μή οὖν πορευθητε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας μὴ πτοηθῆτε δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον ἀλλ' οὐκ 10* εὐθέως τὸ τέλος. τότε ἔλεγεν αὐτοῖς ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. σεισμοί τε μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ 12* λοιμοί ἔσονται φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ τούτων ἄπαντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν παραδιδόντες είς συναγωγάς καὶ φυλακάς ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς 13* καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύ-14* ριον. θέσθε οὖν εἴς τὰς καρδίας ὑμῶν μἡ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι. 15* ἐγὰ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν ἢ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ 16* ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ θανατώσουσιν έξ ὑμῶν. 17, 18 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ θρὶξ ἐκ τῆς 19 κεφαλής ύμῶν οὐ μή ἀπόληται. ἐν τῆ ὑπομονῆ ὑμῶν κτήσασθε τὰς 20* ψυχὰς ὑμῶν. ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τήν ἰερου-21 σαλήμ τότε γνωτε ότι ήγγικεν ή έρήμωσις αὐτης. τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαία φευγέτωσαν είς τὰ ὄρη καὶ οἱ ἐν μέσφ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν καὶ οἱ ἐν ταῖς 22* χώραις μή είσερχέσθωσαν είς αὐτήν. ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὖταί είσιν 23* τοῦ πληρωθήναι πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἔσται γὰρ ἀνάγκη 24* μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργή ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἰερουσαλὴμ 25* ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄχρι πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν. καὶ ἔσται

v.8 ο δε είπεν βλέπετε μη πλανήθητε πολλοί γαρ ελευσονταί επί τω ονοματί μου λεγοντές οτί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω είμι και ο καίρος ηγγίκεν μη $\text{oun}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορεύθητε οπίσω αυτών. **v.10** τοτε ελέγεν αυτοίς εγέρθησεται εθνος επ V επι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν. **v.11** σεισμοι τε μεγαλοι κατα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοπους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και κατα $^{\mathcal{V}}$ τοπους $^{\mathcal{V}}$ λιμοι και λοιμοι εσονται φοβητρα τε και σημεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ ουρανου $\mathbf{v.12}$ προ δε τουτών παντών $\mathfrak{M}, \mathcal{V}$ απαντών \mathcal{T}, \mathcal{K} επιβαλουσίν εφ υμάς τας χείρας σημεια $^{\mathcal{V}}$ μεγαλα εσται. αυτων και διωξουσιν παραδιδοντες εις τας $^{\mathcal{V}}$ συναγωγας και φυλακας απαγομενους $^{\mathcal{V}}$ αγομενους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι βασίλεις και ηγεμονάς ένεκεν του ονοματός μου. **v.13** απόδησεται δε^{\mathcal{T},m,K} υμίν εις μαρτυριον. **v.14** θετε^{\mathcal{V}} θεσθε^{\mathcal{T},m,K} ουν εν^{\mathcal{V}} εις \mathcal{T},m,K ταις τας τας τας καρδιαις καρδιας ταν υμών μη προμέλεταν απολογηθηναι. **v.15** εγω γαρ δωσω υμιν στομα και σοφιαν η ου δυνησονται αντειπειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αντιστηναι η $^{\nu}$ αντειπειν $^{\nu}$ απαντες $^{\nu}$ παντες $^{\tau,m,\kappa}$ οι αντικειμενοι υμιν. **v.16** παραδοθησεσθε δε και υπο γονεων και αδελφων $^{\tau,\kappa,\nu}$ και $^{\tau,\kappa,\nu}$ συγγενων και φιλων και αδελφων m και m θανατωσουσιν εξ **ν.20** σταν δε ιδητε κυκλουμενην υπο στρατοπεδων την $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ τοτε γνωτε στι ηγγικεν η ερημωσις αυτης. $\mathbf{v.22}$ οτι ημεραι εκδικησεως αυται εισιν του πλησθηναι $^{m, \mathcal{V}}$ πληρωθηναι $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ $\mathbf{v.23}$ ουαι δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταις εν γαστρι εχουσαις και ταις θηλαζουσαις εν εκειπαντα τα γεγραμμενα. ναις ταις ημεραις εσται γαρ αναγκη μεγαλη επι της γης και οργη εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω λαω τουτω. **v.24** και πεσουνται στοματι μαχαιρης $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και αιχμαλωτισθησονται εις παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα εθνη παντα $^{\mathcal{V}}$ και ιερουσαλημ εσται πατουμενη υπο εθνων αχρι ου $^{\nu}$ πληρωθωσιν καιροι εθνων.

σημεῖα ἐν ἡλίφ καὶ σελήνη καὶ ἄστροις καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορία ήχούσης θαλάσσης καὶ σάλου. ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ 26 φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου 27 έρχόμενον έν νεφέλη μετά δυνάμεως καὶ δόξης πολλής. ἀρχομένων δὲ 28 τούτων γίνεσθαι άνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν διότι ἐγγίζει ή ἀπολύτρωσις ὑμῶν. καὶ εἶπεν παραβολήν αὐτοῖς ἴδετε τήν συκῆν 29 καὶ πάντα τὰ δένδρα. ὅταν προβάλωσιν ἤδη βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν 30 γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε 31 ταῦτα γινόμενα γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν 32 λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἄν πάντα γένηται. ὁ 33* οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπά- 34* λη καὶ μέθη καὶ μερίμναις βιωτικαῖς καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῆ ἡ ήμέρα ἐκείνη. ὡς παγίς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους 35* έπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι 36* ίνα καταξιωθήτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθηναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ην δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ 37 διδάσκων τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον έλαιῶν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἄρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ. 38

ἤγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ 22, 2 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. εἰσῆλθεν δὲ ὁ σατανᾶς εἰς ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον ἰσκα- 3* ριώτην ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν 4* τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτόν παραδῷ αὐτοῖς. καὶ 5 ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησεν καὶ 6* ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὅχλου. ἦλθεν δὲ ἡ 7*

v.25 και εσονται^ν εσται^{τ,,m,κ} σημεια εν ηλιω και σεληνη και αστροις και επι της γης συνοχη εθνων εν απορια ηχους^ν ηχουσης^{τ,m,κ} θαλασσης και σαλου. **v.33** ο ουρανος και η γη παρελευσονται οι δε λογοι μου ου μη παρελευσονται^ν παρελθωσιν^{τ,m,κ}. **v.34** προσεχετε δε εαυτοις μηποτε βαρηθωσιν^{m,ν} βαρυνθωσιν^{τ,κ} υμων αι καρδιαι εν κραιπαλη και μεθη και μεριμναις βιωτικαις και επιστη^ν αιφνιδιος^{τ,m,κ} εφ υμας αιφνιδιος^ν επιστη^{τ,m,κ} η ημερα εκεινη. **v.35** ως παγις επεισελευσεται^ν γαρ επελευσεται^{ν,m,κ} επι παντας τους καθημενους επι προσωπον πασης της γης. **v.36** αγρυπνειτε δε^ν ουν^{τ,m,κ} εν παντι καιρω δεομενοι ινα κατισχυσητε^ν καταξιωθητε^{τ,m,κ} εκφυγειν ταυτα^{τ,κ,ν} παντα τα μελλοντα γινεσθαι και σταθηναι εμπροσθεν του υιου του ανθρωπου. **22 v.3** εισηλθεν δε ο^{τ,κ} σατανας εις ιουδαν τον καλουμενον^ν επικαλουμενον^{τ,m,κ} ισκαριωτην οντα εκ του αριθμου των δωδεκα. **v.4** και απελθων συνελαλησεν τοις αρχιερευσιν και τοις^{τ,κ} στρατηγοις το πως αυτον^{τ,m,κ} παραδω^{τ,m,κ} αυτοις παραδω^ν αυτον^ν. **v.6** και εξωμολογησεν και εζητει ευκαιριαν του παραδουναι αυτον αυτοις^{τ,m,κ} ατερ οχλου αυτοις^ν. **v.6** και εξωμολογησεν και εζητει ευκαιριαν του παραδουναι αυτον αυτοις^{τ,m,κ} ατερ οχλου αυτοις^ν. **v.7** ηλθεν δε η ημερα των αζυμων [εν]^ν εν^{τ,m,κ} η εδει θυεσθαι το πασχα.

8 ἡμέρα τῶν ἀζύμων ἐν ῇ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα. καὶ ἀπέστειλεν πέτρον καὶ ἰωάννην εἰπών πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγω-9*, 10* μεν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἰδού είσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ύδατος βαστάζων ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὖ εἰσπορεύεται. 11 καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας λέγει σοι ὁ διδάσκαλος ποῦ ἐστιν 12* τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω. κἀκεῖνος 13* ὑμῖν δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. ἀπελθόντες δὲ 14* εθρον καθώς εἰρήκεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο 15 ή ὥρα ἀνέπεσεν καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ 16* με παθείν. λέγω γὰρ ὑμίν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω έξ αὐτοῦ ἕως ὅτου 17* πληρωθή ἐν τή βασιλεία τοῦ θεοῦ. καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαρι-18* στήσας εἶπεν λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ 19 θεοῦ ἔλθη. καὶ λαβών ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον τοῦτο ποιεῖτε 20* είς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου τὸ ὑπὲρ 21 ύμῶν ἐκχυνόμενον. πλὴν ἰδού ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ 22* ἐπὶ τῆς τραπέζης. καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὡρι-23 σμένον πλήν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὖ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ήρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη έξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων 24 πράσσειν. ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι 25 μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ 26* οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἀλλ' ὁ

v.9 oι δε είπαν είπον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ που θέλεις ετοιμασομέν ετοιμασωμέν $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.10** o δε είπεν αυτοίς ίδου εισέλθοντων υμών είς την πόλιν συναντήσει υμίν ανθρώπος κεραμίον υδατός βασταζών ακολουθήσατε αυτώ είς την οικίαν είς V ην ου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισπορεύεται. **v.12** κακείνος υμίν δείξει αναγαίον ανώγεον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μέγα εστρώμενον έκει ετοιμασατέ. **v.13** απέλθοντες δε ευρόν καθώς είρηκει είρηκεν, αυτοίς και ητοίμασαν το πασχά. **v.14** και ότε εγένετο η ώρα ανέπεσεν και οι δωδέκα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απόστολοι συν αυτώ. **v.16** λέγω γαρ υμίν ότι ουκετί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μή φαγώ αυτό εξ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτού $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εώς ότου πληρώθη εν τη βασίλεια του θέου. **v.17** και δεξαμένος ποτηρίον ευχαριστήσας είπεν λάβετε τουτό και διαμερίσατε είς εαυτούς εαυτοίς $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** λέγω γαρ υμίν [ότι] οτί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μή πιώ από του νυν από του γενηματός $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της αμπέλου εώς ου ότου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η βασίλεια του θέου έλθη. **v.20** ωσαυτώς $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και το ποτηρίον ωσαυτώς μετά το δείπνησαι λέγων τουτό το ποτηρίον η καινή διαθηκή εν τω αιματί μου το υπέρ υμών εκχυννομένον εκχυνομένον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.22** οτί και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο μεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιος μεν του ανθρώπου πορεύεται $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατά το ωρισμένον πορεύεται πλην ουαι τω ανθρώπω εκείνω δι ου παραδίδοται. **v.26** υμείς δε ουχ ουτώς αλλ ο μείζων εν υμίν γινεσθω γενεσθω γενεσθω γενεσθω και ο ηγουμένος ως ο διακόνων.

μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. τίς γὰρ μείζων ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος ἐγὼ δὲ 27* είμι ἐν μέσω ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' 28 έμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. κάγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθώς διέθετό μοι 29 ό πατήρ μου βασιλείαν. ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου 30* έν τῆ βασιλεία μου καὶ καθίσησθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ ἰσραήλ. εἶπεν δὲ ὁ κύριος σίμων σίμων ἰδού ὁ σατανᾶς έξη- 31* τήσατο ύμας τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον. ἐγώ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ 32* έκλείπη ή πίστις σου καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς ό δὲ εἶπεν αὐτῷ κύριε μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν 33 καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν λέγω σοι πέτρε οὐ μή φωνή- 34* σει σήμερον άλέκτωρ πρὶν ἢ τρίς ἀπαρνήση μή είδέναι με. καὶ εἶπεν 35* αὐτοῖς ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων μή τινος ύστερήσατε οἱ δὲ εἶπον οὐδενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀλλὰ νῦν 36* ό ἔχων βαλάντιον ἀράτω ὁμοίως καὶ πήραν καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ίμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι τοῦτο 37* τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί τὸ καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπον κύριε ἰδού μάχαιραι 38* δδε δύο δ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἱκανόν ἐστιν. καὶ ἐξελθών ἐπορεύθη κατὰ 39* τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί αὐτοῦ. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς προσεύχεσθε μὴ εί- 40 σελθείν είς πειρασμόν. καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου 41 βολήν καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο. λέγων πάτερ εἰ βούλει παρενεγ- 42* κεῖν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν

v.27 τις γαρ μείζων ο ανακειμένος η ο διακονών ουχί ο ανακειμένος έγω δε ειμί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν μέσω υμών ειμι $^{\nu}$ ως ο διακονων. **ν.30** ινα εσθητε $^{\nu}$ εσθιητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πινητε επι της τραπεζης μου [εν $^{\mathfrak{M}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\nu}$ τη βασιλεια μου]^{\mathfrak{M}} μου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και καθησεσθε $^{\mathcal{V}}$ καθισεσθε $^{\mathfrak{M}}$ καθισησθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επι θρονων κρινοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας δωδεκα φυλας κρινοντες $^{\mathcal{V}}$ του ισραηλ. **v.31** ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιμων σιμων ιδου ο σατανας εξητησατο υμας του σινιασαι ως τον σιτον. **v.32** εγω δε εδεηθην περι σου ινα μη εκλιπη m,V εκλειπη T,K η πιστις σου και συ ποτε επιστρεψας στηρισον V στηριξον T,m,K τους αδελφους σου. **v.34** ο δε είπεν λεγω σοι πετρε ου μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φωνηση $^{\mathfrak{M}}$ φωνησει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ σημερον αλεκτωρ εως $^{\mathcal{V}}$ πριν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τρις απαρνηση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είδεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με απαρνηση $^{\mathcal{V}}$ είδεναι $^{\mathcal{V}}$. **v.35** και είπεν αυτοίς ότε απέστειλα υμάς ατέρ βαλλαντίου $^{\mathcal{V}}$ βαλαντίου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πηράς και υποδηματών μη τίνος υστερησατε οι δε είπαν είπον τ, m, κ ουθένος τ, ν ουδένος τ, κ . **v.36** είπεν δε ν ουν τ, m, κ αυτοίς αλλα νυν ο εχων βαλλαντιον $^{\mathcal{V}}$ βαλαντιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρατω ομοίως και πηραν και ο μη εχων πωλησει $^{\mathfrak{M}}$ πωλησατω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το ιματιον αυτου και αγορασει $^{\mathfrak{M}}$ αγορασατω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μαχαιραν. **v.37** λεγω γαρ υμιν οτι ετι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτο το γεγραμμενον δει τελεσθηναι εν εμοι το και μετα ανομων ελογισθη και γαρ το $^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι εμου τέλος έχει. **v.38** οι δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριε ιδου μαχαιραι ωδε δυο ο δε ειπεν αυτοις ικανον εστιν. **ν.39** και εξελθων επορευθη κατα το εθος εις το ορος των ελαιων ηκολουθησαν δε αυτω και οι μαθηται αυτου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.42** λεγων πατέρ ει βουλει παρένεγκε $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τουτο $^{\mathcal{V}}$ παρένεγκειν $^{T,\mathfrak{M}}$ το ποτηρίον τουτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ εμού πλην μη το θέλημα μου αλλά το σον υίνεσθω $^{\mathcal{V}}$ υένεσθω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

43*, 44* γενέσθω. ἄφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. γενόμενος εν αγωνία εκτενέστερον προσηύχετο εγένετο δε δ ίδρως αύ-45* τοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλθών πρὸς τοὺς μαθητάς εὖρεν αὐτοὺς κοιμωμένους 46 ἀπὸ τῆς λύπης. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί καθεύδετε ἀναστάντες προσεύχεσθε 47* ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. ἔτι δέ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδού ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος ἰούδας εἶς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτῶν καὶ ἤγγισεν 48* τῷ ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἰούδα φιλήματι τὸν 49* υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως. ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον 50* εἶπον αὐτῷ κύριε εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ. καὶ ἐπάταξεν εἶς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. 51* ἀποκριθείς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν ἐᾶτε ἕως τούτου καὶ ἁψάμενος τοῦ ἀτίου 52* αὐτοῦ ἰάσατο αὐτόν. εἶπεν δὲ ὁ ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους έπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους ὡς ἐπὶ 53* ληστήν έξεληλύθατε μετά μαχαιρῶν καὶ ξύλων. καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ ἀλλ' αὕτη ὑμῶν 54* ἐστὶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως ὁ δὲ πέτρος ἠκολούθει 55* μακρόθεν. ἀψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων 56 αὐτῶν ἐκάθητο ὁ πέτρος ἐν μέσω αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρός τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν καὶ οὕτος σὑν αὖτῷ 57*, 58* ἢν. ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν λέγων γύναι οὐκ οἶδα αὐτὸν. καὶ μετὰ βραχὺ έτερος ίδων αὐτὸν ἔφη καὶ σὺ έξ αὐτῶν εἶ ὁ δὲ πέτρος εἴπεν ἄνθρωπε

 $[\]mathbf{v.43}$ [[ωφθη $^{\mathcal{V}}$ ωφθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αυτω αγγελος απ ουρανου ενισχυων αυτον. $\mathbf{v.44}$ και γενομενος εν αγωνια εκτενεστερον προσημχετο και $^{\mathcal{V}}$ εγένετο δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ιδρως αυτού ωσει θρομβοι αιματός καταβαίνοντες επι την γην]] V γην $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.45** και αναστας απο της προσευχης ελθων προς τους μαθητας αυτου $^{\mathcal{K}}$ ευρεν αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοιμωμενους αυτους $^{\mathcal{V}}$ απο της λυπης. **v.47** ετι δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου λαλουντος ιδου οχλος και ο λεγομενος ιουδας εις των δωδεκα προηρχετο αυτους $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ηγγισεν τω ιησου **v.48** ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους δε $^{\mathcal{V}}$ ειπεν αυτω ιουδα φιληματι τον υιον του ανθρωπου **v.49** idontes de oi peri auton to esomenon eipan $^{\mathcal{V}}$ eipon $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ aut $\omega^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kurie ei paταξομεν εν μαχαιρη $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.50** και επαταξεν εις τις εξ αυτων τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δουλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του αρχιερεως τον δουλον και αφείλεν αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το ους αυτου το δεξίον. **v.51** αποκρίθεις δε ο ιησους είπεν έατε έως τουτού και αψαμένος του ωτίου αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιασατό αυτον. **v.52** είπεν δε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους προς τους παραγενομενους επ αυτον αρχιερεις και στρατηγους του ιερου και πρεσβυτερους ως επι ληστην εξηλθατε $^{\mathcal{V}}$ εξεληλυθατε $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ μετα μαχαιρών και ξύλων. **v.53** καθ ημέραν οντός μου μεθ υμών εν τω ιέρω ουκ εξέτεινατε τας χείρας επ έμε αλλ αυτή υμών $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ εστιν υμών $^{\mathcal{V}}$ η ώρα και η εξουσία $\mathbf{v.54}$ συλλαβοντες δε αυτον ηγαγον και εισηγαγον αυτον $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την \mathcal{T} τον $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οικιαν \mathcal{T} οικον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του αρχιερεως ο δε πετρος ηκολουθει μακροθεν. **v.55** περιαψαντων $^{\mathcal{V}}$ αψαντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε πυρ εν μεσω της αυλης και συγκαθισαντων αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκαθητο ο πετρος μεσος $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autwr. $\mathbf{v.57}$ o de honhoato autor $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ legwr yurai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouk oida autor yurai $^{\mathcal{V}}$. $\mathbf{v.58}$ kai meta βραχυ ετέρος ιδών αυτον εφή και συ εξ αυτών ει ο δε πετρος εφή $^{\mathcal{V}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρώπε ουκ είμι.

οὐκ εἰμί. καὶ διαστάσης ὡσεὶ ώρας μιᾶς ἄλλος τις διϊσχυρίζετο λέγων 59 έπ άληθείας καὶ οὖτος μετ' αὐτοῦ ἦν καὶ γὰρ γαλιλαῖός ἐστιν. δὲ ὁ πέτρος ἄνθρωπε οὐκ οἶδα ὃ λέγεις καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ. καὶ στραφείς ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ πέ- 61* τρω καὶ ὑπεμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήση με τρίς. καὶ ἐξελθών ἔξω ὁ πέτρος 62* ἔκλαυσεν πικρῶς. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν ἰησοῦν ἐνέπαιζον 63* αὐτῷ δέροντες. καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον 64* καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες προφήτευσον τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. καὶ 65 έτερα πολλά βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα 66* συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς καὶ άνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν λέγοντες. εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός 67* είπε ήμιν είπεν δε αὐτοίς ἐὰν ὑμίν είπω οὐ μή πιστεύσητε. ἐὰν δε καί 68* έρωτήσω οὐ μή ἀποκριθητε μοι ή ἀπολύσητε. ἀπό τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς 69* τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. εἶπον δὲ 70* πάντες σύ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη ὑμεῖς λέγετε οί δὲ εἶπον τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας αὐτοὶ γὰρ 71* öτι ἐγώ εἰμι. ήκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν πιλᾶτον. 23* ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ 2* ἔθνος καὶ κωλύοντα καίσαρι φόρους διδόναι λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ πιλᾶτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων σὰ εῗ ὁ βασιλεὰς 3* τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀποκριθεὰς αὐτῷ ἔφη σὰ λέγεις. ὁ δὲ πιλᾶτος εῗ- 4 πεν πρὸς τοὰς ἀρχιερεῖς καὶ τοὰς ὄχλους οὐδὲν εἑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ

v.60 είπεν δε ο πετρος ανθρώπε ουκ οίδα ο λεγείς και παράχρημα ετί λαλούντος αυτού εφωνήσεν $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αλεκτώρ. **ν.61** και στραφείς ο κυρίος ενεβλεψεν τω πετρώ και υπεμνήσθη ο πετρος του ρηματος λογου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του κυριού ως είπεν αυτώ ότι πριν αλέκτορα φωνήσαι σημέρον απαρνήση με $\mathbf{v.62}$ και εξελθων εξω $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκλαυσεν πικρως. $\mathbf{v.63}$ και οι ανδρες οι συnecontes auton $^{\mathcal{V}}$ ton $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ insoun $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ enemaison auto derontes. **v.64** και περικαλυψαντες αυτον ετυπτον $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ το $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ προσωπον $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ και $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ επηρωτών αυτον $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ λεγοντες προφητευσον τις εστιν ο παισας σε. **ν.66** και ως εγενετο ημερα συνηχθη το πρεσβυτεριον του λαου αρχιερεις $tε^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και γραμματείς και απηγαγον ανηγαγον αυτον είς το συνεδρίον αυτων $tε^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ **v.67** Et ou et o cristos ethon^V ethe $\mathcal{T}^{m,K}$ hain ethen de autois ean urin etho ou un **v.68** ean de kai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ erwihow ou mh apokribhte moi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ holushte $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.69** απο του νυν δε $^{\nu}$ εσται ο υιος του ανθρωπου καθημενος εκ δεξιων της δυναμεως του θεου. **v.70** $\sin \alpha v^{\mathcal{V}} = \sin \alpha v^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ de hantes ou our ei o uios tou deou o de hoos autous emp uieis legete oti eyw **v.71** of de eipan $^{\mathcal{V}}$ eipon $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ thete crossing exomen marturian creating and has also have απο του στοματος αυτου. **23 ν.1** και ανασταν απαν το πληθος αυτων ηγαγον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ηγαγεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτον **ν.2** ηρξαντο δε κατηγορειν αυτου λεγοντες τουτον ευραμεν $^{\mathcal{V}}$ ευρομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διαστρεφοντα το εθνος ημων $^{\mathcal{V}}$ και κωλυοντα καισαρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φορους καισαρι $^{\mathcal{V}}$ διδοναι και $^{\mathcal{V}}$ λεγοντα εαυτον $\mathbf{v.3}$ ο δε πιλατος ηρωτησεν $^{\mathcal{V}}$ επηρωτησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον λεγων συ ει ο βασιλευς χριστον βασιλεα ειναι. των ιουδαιων ο δε αποκριθεις αυτω εφη συ λεγεις.

5* ἀνθρώπω τούτω. οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς ἰουδαίας ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἕως ὧδε. 6* πιλατος δὲ ἀκούσας γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος γαλιλαῖός 7 έστιν. καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας ἡρώδου ἐστὶν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρός ἡρώδην ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ε* ὁ δὲ ἡρώδης ἰδών τὸν ἰησοῦν ἐχάρη λίαν ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ἤλπιζέν τι σημεῖον ἰδεῖν 9 ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. έπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς αὐτὸς δὲ 10 οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς 11* εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. έξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας περιβαλών αὐτὸν ἐσθῆτα λαμ-12* πράν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ πιλάτῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε πιλᾶτος καὶ ό ἡρώδης ἐν αὐτῆ τῆ ἡμέρα μετ' ἀλλήλων προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρα 13 ὄντες πρός ἑαυτούς. πιλατος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ 14* τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν. εἶπεν πρὸς αὐτούς προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν καὶ ἰδού ἐγὼ ἐνώπιον ύμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὖρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγο-15* ρεῖτε κατ' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ ἡρώδης ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν 16 καὶ ίδού οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. παιδεύσας οὖν 17* αὐτὸν ἀπολύσω. ἀνάγκην δέ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα. 18* ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ λέγοντες αἶρε τοῦτον ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν βαραββαν. ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον 20* βεβλημένος είς φυλακήν. πάλιν οὖν ὁ πιλᾶτος προσεφώνησεν θέλων 21* ἀπολῦσαι τὸν ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες σταύρωσον σταύρωσον

v.5 οι δε επισχυον λεγοντες οτι ανασειει τον λαον διδασκων καθ ολης της ιουδαιας και $^{\mathcal{V}}$ αρξαμενος απο της γαλιλαιας εως ωδε. **ν.6** πιλατος δε ακουσας γαλιλαιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επηρωτήσεν ει ο ανθρωπος γαλιλαιος εστιν. **ν.8** ο δε ηρωδης ιδων τον ιησουν εχαρη λιαν ην γαρ θ ελων τ , θ εξ ικανων χρονων χρονων θελων $^{\mathcal{V}}$ ικανου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδειν αυτον δια το ακουειν πολλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι αυτου και ηλπίζεν τι σημείον ιδείν υπ **v.11** εξουθενησας δε αυτον $[και]^{\nu}$ ο ηρωδης συν τοις στρατευμασιν αυτου και εμαυτου γινομενον. παιξας περιβαλων αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσθητα λαμπραν ανεπεμψεν αυτον τω πιλατω. **v.12** εγενοντο δε φιλοι ο τε ηρωδης $^{\mathcal{V}}$ πιλατος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ο πιλατος $^{\mathcal{V}}$ ηρωδης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν αυτη τη ημερα μετ αλληλών προυπηρχον har en echra ontes pros autous $^{\mathcal{V}}$ eautous $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** ειπεν προς αυτους προσηνεγκατε μοι τον ανθρωπον τουτον ως αποστρεφοντα τον λαον και ιδου εγω ενωπιον υμων ανακρινας ουθεν $^{\mathcal{V}}$ ουδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρον εν τω ανθρωπω τουτω αιτιον ων κατηγορειτε κατ αυτου. **v.15** αλλ ουδε ηρωδης ανεπεμψεν^ν ανεπεμψα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον προς $^{\mathcal{V}}$ ημας $^{\mathcal{V}}$ και ιδου ουδεν αξιον θανατου εστιν πεπραγμενον αυτω. εορτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε παμπληθει λεγοντες αιρε τουτον απολυσον δε ημιν τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ βαραββαν. **v.19** οστις ην δια στασιν τινα γενομενην εν τη πολει και φονον βληθεις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{V}}$ φυλακη $^{\mathcal{V}}$ βεβλημενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φυλακην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.20** παλιν δε $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πιλατος προσεφωνήσεν αυτοις $^{\nu}$ θελων απολυσαί τον ίησουν. **v.21** οι δε επεφωνούν λεγοντές σταυρού $^{\nu}$ σταυρωσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σταυρου $^{\mathcal{V}}$ σταυρωσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον.

ό δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὖτος 22 ούδὲν αἴτιον θανάτου εὖρον ἐν αὐτῷ παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. οἱ 23* δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι καὶ κατίσχυον αἱ φωναἱ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων. ὁ δὲ πιλᾶτος ἐπέκρινεν 24* γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. ἀπέλυσεν δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ φό- 25* νον βεβλημένον είς τὴν φυλακὴν ὃν ἦτοῦντο τὸν δὲ ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν ἐπιλαβόμενοι σίμωνος τι- 26* νος κυρηναίου τοῦ ἐρχόμενου ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ ἰησοῦ. ἡκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ 27* καὶ γυναικῶν αι καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στραφείς δὲ πρὸς 28* αὐτὰς ὁ ἰησοῦς εἶπεν θυγατέρες ἰερουσαλήμ μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ πλὴν έφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. ὅτι ἰδού ἔρχονται ἡμέραι 29* έν αἷς έροῦσιν μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοί οι οὐκ ἔθήλασαν. τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν πέσετε ἐφ' 30 ήμας καί τοις βουνοίς καλύψατε ήμας. ὅτι εί ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῷ ταῦτα 31 ποιοῦσιν ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται. ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι 32* σύν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον 33* κρανίον έκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ον δε έξ άριστερων. ὁ δε ίησους έλεγεν πάτερ ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἴδα- 34* σιν τί ποιοῦσιν διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλῆρον. καὶ 35* είστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν έξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς λέγοντες ἄλλους ἔσωσεν σωσάτω ἑαυτόν εἰ οὖτός ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλεκτός. ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ 36* όξος προσφέροντες αὐτῷ. καὶ λέγοντες εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων 37

v.23 οι δε επεκειντο φωναις μεγαλαις αιτουμενοι αυτον σταυρωθηναι και κατισχυον αι φωναι αυτων και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχιερεων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** και $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιλατος επεκρινέν γενέσθαι το αιτημα αυτών. **ν.25** απέλυσεν δε αυτοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον δια στασιν και φονόν βεβλημένον εις την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερχομενου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ αγρου επεθηκαν αυτώ τον σταυρον φερείν οπισθέν του ίησου. **v.27** ηκολουθει δε αυτω πολυ πληθος του λαου και γυναικων αι και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκοπτοντο και εθρηνουν αυτον. φεις δε προς αυτας $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους είπεν θυγατέρες ιερουσαλημ μη κλαιέτε επ έμε πλην εφ έαυτας κλαιετε και επι τα τεκνα υμών. **ν.29** οτι ιδού ερχονται ημέραι εν αις ερουσίν μακαρίαι αι στειραι και αι $^{\mathcal{V}}$ κοιλιαι αι ουκ εγεννησαν και μαστοι οι ουκ εθρεψαν $^{\mathcal{V}}$ εθηλασαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.33** και στε ηλθον $^{\mathcal{V}}$ απηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι τον ετεροι δυο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κακουργοι δυο $^{\mathcal{V}}$ συν αυτω αναιρεθηναι. τοπον τον καλουμενον κρανιον εκει εσταυρωσαν αυτον και τους κακουργους ον μεν εκ δεξιων ον δε **v.34** $[[o^{V} o^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}]$ δε ιησους ελεγεν πατερ αφες αυτοις ου γαρ οιδασιν τι ποιουσιν]] V ποιουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διαμεριζομενοι δε τα ιματια αυτου εβαλον κληρους $^{\mathcal{V}}$ κληρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ο λαος θεωρων εξεμυκτηριζον δε και οι αρχοντες συν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες αλλους εσωσεν σωσατω εαυτον ει ουτος εστιν ο χριστος ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θεου ο $^{\mathcal{V}}$ εκλεκτος. **v.36** ενεπαίξαν $^{\mathcal{V}}$ ενεπαίζον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αυτω και οι στρατιωται προσερχομενοι και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οξος προσφεροντες αυτω.

38* σῶσον σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφή γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν έλληνικοῖς καὶ ρωμαικοῖς καὶ έβραικοῖς οὖτος *εστὶν ὁ βασιλεὺς τῶν 39* ἰουδαίων. εἶς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων εβλασφήμει αὖτὸν λέ-40* γων εί σύ εί ὁ χριστός σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθείς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν θεόν ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ. 41 καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν οὖτος δὲ ούδὲν ἄτοπον ἔπραξεν. καὶ ἔλεγεν τῷ ἰησοῦ μνήσθητί μου κύριε ὅταν έλθης εν τη βασιλεία σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀμήν λέγω σοι σή-44* μερον μετ' έμοῦ ἔση ἐν τῷ παραδείσῳ. ἦν δὲ ὡσεὶ ώρα ἕκτη καὶ σκότος έγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καί 46* ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας φωνῆ μεγάλῃ ό ἰησοῦς εἶπεν πάτερ εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου καὶ 47* ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασεν τὸν θεὸν λέγων ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὖτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην θεωροῦντες τὰ γενό-49* μενα τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἱστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοί αὐτοῦ μακρόθεν καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ 50* τῆς γαλιλαίας ὁρῶσαι ταῦτα. καὶ ἰδού ἀνὴρ ὀνόματι ἰωσὴφ βουλευτὴς 51* ὑπάρχων ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος. οὖτος οὐκ ἢν συγκατατεθειμένος τῆ βουλῆ καὶ τῆ πράξει αὐτῶν ἀπὸ ἁριμαθαίας πόλεως τῶν ἰουδαίων ὃς 52 καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. οὖτος προσελθών 53* τῷ πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν

v.38 ην δε και επιγραφη γεγραμμενη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ αυτω γραμμασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελληνικοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ρωμαικοις $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβραικοις $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτος $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο βασιλευς των ιουδαιων ουτος \mathcal{V} . **v.39** εις δε των κρεμασθεντων κακουργων εβλασφημει αυτον λεγων ουχι $^{\mathcal{V}}$ ει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ ει ο χριστος σωσον σεαυτον και ημας. **v.40** αποκριθεις δε ο ετερος επιτιμων επετιμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω εφη $^{\mathcal{V}}$ λεγων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδε φοβη συ τον θεον ότι εν τω αυτώ κριματί ει. $\mathbf{v.42}$ και έλεγεν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησού μνησθητί μου κυρίε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οταν ελθης εις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασιλειαν βασιλεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου. **v.43** και είπεν αυτώ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμην λεγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοι λεγω $^{\mathcal{V}}$ σημερον μετ εμου εση εν τω παραδείσω. **v.44** και $^{\mathcal{V}}$ ην ηδη $^{\mathcal{V}}$ δε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ωσει ωρα εκτη και σκοτος εγένετο εφ όλην την ύην εως ωρας ενατης^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} εννατης^{\mathcal{T},\mathcal{K}}. **v.45** του^{\mathcal{V}} ηλιου^{\mathcal{V}} εκλιποντος^{\mathcal{V}} και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εσκοτισθη $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ο $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ και $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ εσχισθη δε \mathcal{V} το καταπετασμα του ναου μεσον. **ν.46** και φωνησας φωνη μεγαλη ο ιησους ειπεν πατερ εις χειρας σου παρατιθεμαι ^ν παραθησομαι^{T,m,K} το πνευμα μου τουτο^V και^{T,m,K} δε V ταυτα^{T,m,K} είπων εξεπνευσεν. δε ο εκατονταρχης $^{\mathcal{V}}$ εκατονταρχος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το γενομενον εδοξαζεν $^{\mathcal{V}}$ εδοξασεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον θεον λεγων οντως ο **v.48** και παντες οι συμπαραγενομενοι οχλοι επι την θεωριαν ταυτην ανθρωπος ουτος δικαιος ην. θεωρησαντες $^{\mathcal{V}}$ θεωρουντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα γενομενα τυπτοντες εαυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα στηθη υπεστρεφον. στηκεισαν δε παντες οι γνωστοι αυτω $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μακροθεν και γυναικες αι συνακολουθουσαι $^{\mathcal{V}}$ συνακολουθησασαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω απο της γαλιλαιας ορωσαι ταυτα. **v.50** και ιδου ανηρ ονοματι ιωσηφ βουλευτης υπαρχων $[και]^{V}$ ανηρ αγαθος και δικαιος. **v.51** ουτος ουκ ην συγκατατεθειμενος τη βουλη και τη πραξει αυτων απο αριμαθαιας πολεως των ιουδαιων ος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσεδεχετο και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την βασιλείαν του θεου. **v.53** και καθελών αυτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενετυλίξεν αυτο σινδονί και εθηκέν αυτον V αυτο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν μνηματι λαξευτώ ου ουκ ην ουδεπώ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδεις ουπώ V κειμενός.

αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ οὖ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. καὶ ἡμέρα ῆν παρασκευή καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. 54* κατακολουθήσασαι δὲ καὶ γυναῖκες αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ 55* ἐκ τῆς γαλιλαίας ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα καὶ τὸ μὲν σάββατον 56 ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

τῆ δὲ μιᾶ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα φέρουσαι 24* ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα καί τινές σύν αὐταῖς. εὖρον δὲ τὸν λίθον ἀπο- 2 κεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὖρον τὸ σῶμα 3* τοῦ κυρίου ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου 4* καὶ ίδού δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. έμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν 5* εἶπον πρὸς αὐτάς τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν. οὐκ ἔστιν ὧδε 6* άλλ' ήγέρθη μνήσθητε ως έλάλησεν υμίν έτι ων έν τῆ γαλιλαία. λέγων 7* ότι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλών καὶ σταυρωθηναι καὶ τῆ τρίτη ἡμέρα ἀναστηναι. καὶ ἐμνήσθησαν 8 τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν 9 ταθτα πάντα τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ μαγδαληνὴ 10* μαρία καὶ ἰωάννα καὶ μαρία ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς αἱ ἔλεγον πρός τούς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος 11* τὰ ῥήματα αὐτῶν καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. ὁ δὲ πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν 12* έπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα καὶ ἀπηλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. καὶ ἰδού δύο ἐξ αὐτῶν 13* ήσαν πορευόμενοι έν αὐτῆ τῆ ἡμέρα εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους

v.54 και ημέρα ην παρασκευης παρασκευη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ σαββατον επέφωσκεν. λουθησασαι δε αι $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γυναικές αιτίνες ησαν συνεληλυθυίαι αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ της γαλιλαίας αυτω $^{\mathcal{V}}$ εθεασαντο το μνημειον και ως ετεθη το σωμα αυτου. 24 ν.1 τη δε μια των σαββατων ορθρου βαθεως βαθεος π , π , π ηλθον π , π , επι το μνημα ηλθον φερουσαι α ητοιμασαν αρωματα και π , π , τινες π , συν π , αυταις π , αυταις π , π , εισελθουσαι δε π ουχ ευρον το σωμα του κυριου ιησου. $\mathbf{v.4}$ και εγένετο εν τω απορεισθαι διαπορεισθαι συτας περι τουτου και ιδού δυο συδρές δυο $\mathbf{v.4}$ eperthoan autais en equitin esquiesin, astrapartious $^{\mathcal{V}}$ astrapartious $^{\mathcal{V}}$ astrapartious ais $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. γενομένων αυτών και κλινούσων τα $^{\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσώπα $^{\mathcal{V}}$ προσώπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την γην είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτας τι ζητειτε τον ζωντα μετα των νεκρων. **ν.6** ουκ εστιν ωδε αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγερθη μνησθητε **v.7** λεγων $\text{οτι}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον υιον του ανθρωπου $\text{οτι}^{\mathcal{V}}$ ως ελαλησεν υμιν ετι ων εν τη γαλιλαια. δει $^{\nu}$ παραδοθηναι εις χειρας ανθρωπων αμαρτωλων και σταυρωθηναι και τη τριτη ημερα αναστηναι. **v.10** ησαν δε η μαγδαληνη μαρια και ιωαννα και μαρια $\eta^{\mathcal{V}}$ [η] $^{\mathfrak{M}}$ ιακωβου και αι λοιπαι συν αυταις ${\mathfrak a}^{{\mathcal T},{\mathfrak M},{\mathcal K}}$ ελεγον προς τους αποστολους ταυτα. **v.11** και εφανήσαν ενώπιον αυτών ώσει λήρος τα ρήματα ταυτα $^{\dot{\nu}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηπιστουν αυταις. **v.12** ο δε πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον και παρακυψας βλεπει τα οθονια κειμενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μονα και απηλθεν προς εαυτον θαυμαζων το γεγονος. **v.13** και ιδού δύο εξ αυτών ησαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορευομένοι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν αυτή τη ημέρα ησαν V πορευομένοι V εις κωμην απεχουσαν σταδιους εξηκοντα απο ιερουσαλημ η ονομα εμμαους.

14 εξήκοντα ἀπὸ ἰερουσαλήμ ἢ ὄνομα ἐμμαοῦς. καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς 15* ἀλλήλους περί πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ όμιλεῖν αὐτούς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς ὁ ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο οί δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 16 αὐτοῖς. 17* εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς τίνες οἱ λόγοι οῧτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλή-18* λους περιπατοῦντες καὶ ἐστὲ σκυθρωποί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἶς ὧ ὄνομα κλεοπας εἶπεν πρὸς αὐτόν σὺ μόνος παροικεῖς ἐν ἰερουσαλήμ καὶ οὐκ 19* ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῆ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ποία οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ τὰ περὶ ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου ὂς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατός ἐν ἔργω καὶ λόγω ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντός τοῦ 20 λαοῦ. ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς 21* κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός έστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ἰσραήλ ἀλλά γε σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην 22* ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ' οῦ ταῦτα ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες έξ ήμων έξέστησαν ήμας γενόμεναι όρθριαί έπὶ τὸ μνημεῖον. 23 καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέ-24 λων έωρακέναι οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν έπὶ τὸ μνημεῖον καὶ εὖρον οὕτως καθώς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον αὐτὸν 25 δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς ὧ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ 26 καρδία τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἶς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. οὐχὶ ταῦτα 27* ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ. καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς 28* ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην 29* οὖ ἐπορεύοντο καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. παρεδιάσαντο αὐτὸν λέγοντες μεῖνον μεθ' ἡμῶν ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν 30 καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. καὶ ἐγένετο

v.15 και εγένετο εν τω ομίλειν αυτούς και συζητείν και αυτος ο^{T,\mathfrak{M},K} τησούς εγγισας συνεπορεύετο αυτοίς. **v.17** είπεν δε προς αυτούς τίνες οι λογοί ουτοί ους αντιβαλλέτε προς αλληλούς περιπατούντες και εσταθήσαν εστέ^{T,\mathfrak{M},K} σκυθρώποι. **v.18** αποκρίθεις δε ο^{T,\mathfrak{M},K} είς ονοματί ω^{T,\mathfrak{M},K} ονομα^{T,\mathfrak{M},K} κλέοπας είπεν προς αυτού συ μονός παροικείς εν^{T,K} ιερουσαλήμ και ουκ εγνώς τα γενομένα εν αυτή εν ταις ημέραις ταυταίς. **v.19** και είπεν αυτοίς ποια οι δε είπαν είπου^{T,\mathfrak{M},K} αυτώ τα περί ιήσου του ναζαρηνού ναζωραίου $^{T,\mathfrak{M},K}$ ος εγένετο ανήρ προφήτης δυνατός εν έργω και λογώ εναντίου του θεού και παυτός του λαού. **v.21** ημείς δε ηλπίζομεν ότι αυτός εστίν ο μέλλων λυτρουσθαί του ισραήλ αλλά γε και συν πασίν τουτοίς τρίτην ταυτήν ημέραν αγεί σημέρου $^{T,\mathfrak{M},K}$ αφ ου ταυτά εγένετο. **v.22** αλλά και γυναίκες τίνες εξ ημών εξεστησάν ημας γενομέναι ορθρίναι ορθρίναι σορθρίαι το μνημείου. **v.27** και αρξάμενος από μωυσέως μωσέως $^{T,\mathfrak{M},K}$ και από παυτών των προφητών διέρμηνευσέν διηρμηνευέν αυτοίς εν πασαίς ταις γραφαίς τα πέρι εαυτού. **v.28** και ηγγίσαν είς την κώμην ου επορεύοντο και αυτός προσεποίησατο προσεποιείτο $^{T,\mathfrak{M},K}$ πορρωτέρον πορρωτέρω του κάι κέκλικεν ηδη η ημέρα και είσηλθεν του μείναι συν αυτοίς.

έν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν λαβών τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέ- 31 γνωσαν αὐτόν καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς 32* άλλήλους οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῆ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς. καὶ ἀναστάντες αὐτῆ τῆ ώρα 33* ύπέστρεψαν είς ἰερουσαλήμ καὶ εὖρον συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς. λέγοντας ὅτι ἠγέρθη ὁ κύριος ὄντως καὶ ἄφθη 34* σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ 35 κλάσει τοῦ ἄρτου. ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ ἰησοῦς ἔστη ἐν 36* μέσφ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς εἰρήνη ὑμῖν. πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι 37 γενόμενοι έδόκουν πνεθμα θεωρείν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί τεταραγμένοι 38* έστε καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. ἴδετε 39* τάς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι αὐτός ἐγώ εἰμι ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθώς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. 40* ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς 41 ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε. οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος 42* καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. καὶ λαβών ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. εἶπεν 43, 44* δὲ αὐτοῖς οὖτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν ὅτι δεῖ πληρωθήναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῷ μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς 45 γραφάς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν 46* τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ κηρυχθῆ- 47* ναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀρξάμενον ἀπὸ ἰερουσαλήμ. ὑμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες τούτων. καὶ 48*, 49*

v.32 και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αλληλους ουχι η καρδια ημων καιομενη ην $[\epsilon v^{\mathcal{V}}$ $\epsilon v^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημιν] $^{\mathcal{V}}$ ημιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως ελαλει ημιν εν τη οδω και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως διηνοιγεν ημιν τας γραφας. **v.33** και ανασταντες αυτή τη ωρα υπεστρεψαν εις ιερουσαλημ και ευρον ηθροισμενους $^{\mathcal{V}}$ συνηθροισμενους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους εν**v.34** λεγοντας στι οντως $^{\mathcal{V}}$ ηγερθη ο κυριος οντως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ωφθη σιμωνι. δεκα και τους συν αυτοις. **v.36** ταυτα δε αυτων λαλουντων αυτος $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τησους $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστη εν μεσω αυτων και λεγει αυτοις ειρηνη **v.38** και είπεν αυτοίς τι τεταραγμένοι έστε και δια $^{m, \nu}$ τι $^{m, \nu}$ διατί $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ διαλογισμοί αναβαίνουσιν εν τη $^{\mathcal{V}}$ ταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδια $^{\mathcal{V}}$ καρδιαις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων. ν.39 ιδετε τας χειρας μου και τους ποδας μου οτι αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω ειμι αυτος $^{\mathcal{V}}$ ψηλαφησατε με και ιδετε οτι πνευμα σαρκα και οστεα ουκ εχει καθως εμε θεωρείτε εχοντα. **\mathbf{v.40}** και τουτο είπων εδείξεν $^{\mathcal{V}}$ επεδείξεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοίς τας χείρας και **v.42** οι δε επεδωκαν αυτω ιχθυος οπτου μερος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μελισσιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.44** είπεν δε προς $^{\mathcal{V}}$ αυτούς $^{\mathcal{V}}$ αυτοίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτοί οι λογοί μου $^{\mathcal{V}}$ ους ελάλησα προς υμας ετι ων συν υμιν οτι δει πληρωθηναι παντα τα γεγραμμενα εν τω νομω μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τοις $^{\mathcal{V}}$ προφηταις και ψαλμοις περι εμου. **ν.46** και ειπεν αυτοις οτι ουτως γεγραπται και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτως τ , m, κ εδει τ , m, κ παθειν τον χριστον και αναστηναι εκ νεκρων τη τριτη ημέρα. **v.47** και κηρυχθηναι επι τω ονοματι αυτου μετανοιαν εις τ και και τ , αφέσιν αμαρτιων εις παντα τα εθνη αρξαμένοι τ αρξαμενον^{T,m,K} απο ιερουσαλημ. **v.48** υμεις δε^{T,m,K} εστε^{T,m,K} μαρτυρες τουτων.

ίδού ἐγὰ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῆ πόλει ἰερουσαλήμ ἕως οῧ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50* ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς βηθανίαν καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ

51 εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ'

52 αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν

53* ὑπέστρεψαν εἰς ἰερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν θεόν ἀμήν.

v.49 και $[\text{idou}]^{\mathcal{V}}$ ίδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενω αποστελλώ την επαγγελίαν του πατρος μου εφ υμας υμεις δε καθισατε εν τη πολει ιερουσαλημ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εως ου ενδυσησθε δυναμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ υψους δυναμιν $^{\mathcal{V}}$. **v.50** εξηγαγεν δε αυτους $[\text{εξω}]^{\mathcal{V}}$ εξω προς $^{\mathcal{V}}$ εως προς $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βηθανίαν και επαράς τας χειράς αυτου ευλογήσεν αυτους. **v.53** και ησαν δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παντος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διαπαντος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν τω ιερω αινουντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευλογουντες τον θεον αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

έν ἀρχῆ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν καὶ θεὸς ἦν ὁ 1 λόγος. οὖτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ 2, 3 χωρίς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν ὃ γέγονεν. ἐν αὐτῷ ζωἡ ἦν καὶ ἡ ζωἡ ἦν 4 τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτία φαίνει καὶ ἡ σκοτία 5 αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ ὄνομα 6 οὖτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήση περὶ τοῦ 7 αὐτῷ ἰωάννης. φωτός ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς ἀλλ' 8 ίνα μαρτυρήση περί τοῦ φωτός. ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν ὃ φωτίζει πάντα 🥺 ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῷ ἦν καὶ ὁ κόσμος 10 δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. είς τὰ ἴδια ἦλθεν 11 καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν ἔδωκεν αὐτοῖς 12 έξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. οἳ 13 οὐκ έξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς άλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν. καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν 14 έν ήμιν και έθεασάμεθα την δόξαν αὐτοῦ δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός πλήρης χάριτος καὶ άληθείας. ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ 15 καὶ κέκραγεν λέγων οὖτος ἦν ὂν εἶπον ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν. καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ 16* ήμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ὅτι ὁ νόμος διὰ μωσέως 17* έδόθη ή χάρις καὶ ή ἀλήθεια διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς 18* έώρακεν πώποτε ὁ μονογενής υἱός ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος έξηγήσατο. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ ἰωάννου ὅτε ἀπέστειλαν 19* οί ἰουδαῖοι έξ ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτὸν σὺ τίς εἶ. καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο καὶ ὡμολόγησεν ὅτι οὐκ 20* είμι έγω ὁ χριστός. και ήρωτησαν αὐτόν τί οὖν ήλίας εἶ σύ και λέγει 21* οὐκ εἰμί ὁ προφήτης εἶ σύ καὶ ἀπεκρίθη οὔ. εἶπον οὖν αὐτῷ τίς εἶ 22*

^{1.} v.16 οτι $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ του πληρωματος αυτου ημεις παντες ελαβομεν και χαριν αντι χαριτος. **v.17** οτι ο νομος δια μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εδοθη η χαρις και η αληθεια δια ιησου χριστου εγενετο. **v.18** θεον ουδεις εωρακεν πωποτε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μονογενης θεος $^{\mathcal{V}}$ υιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ων εις τον κολπον του πατρος εκεινος εξηγησατο. **v.19** και αυτη εστιν η μαρτυρια του ιωαννου οτε απεστειλαν [προς $^{\mathcal{V}}$ αυτον] $^{\mathcal{V}}$ οι ιουδαιοι εξ ιεροσολυμων ιερεις και λευιτας ινα ερωτησωσιν αυτον συ τις ει. **v.20** και ωμολογησεν και ουκ ηρνησατο και ωμολογησεν οτι εγω $^{\mathcal{V}}$ ουκ ειμι εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο χριστος. **v.21** και ηρωτησαν αυτον τι ουν συ $^{\mathcal{V}}$ ηλιας ει συ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και λεγει ουκ ειμι ο προφητης ει συ και απεκριθη ου. **v.22** ειπαν ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν αυτω τις ει ινα αποκρισιν δωμεν τοις πεμψασιν ημας τι λεγεις περι σεαυτου.

23 ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ. ἔφη έγω φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμω εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου καθώς εἶπεν 24*, 25* ήσαΐας ὁ προφήτης. καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν φαρισαίων. καὶ ήρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὑ οὐκ εἶ ὁ χριστὸς 26* οὔτε ἠλίας οὔτε ὁ προφήτης. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰωάννης λέγων ἐγὼ 27* βαπτίζω ἐν ὕδατι μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτός έστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν οὖ ἐγὼ οὐκ 28* είμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. ταῦτα ἐν βη-29* θαβαρᾶ ἐγένετο πέραν τοῦ ἰορδάνου ὅπου ἢν ἰωάννης βαπτίζων. έπαύριον βλέπει ὁ ἰωάννης τὸν ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει 30* ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὖτός ἐστιν περί οὖ ἐγὼ εἶπον ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν 31* ὅτι πρῶτός μου ἦν. κάγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τῷ ἰσραἡλ 32* διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὰ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. καὶ ἐμαρτύρησεν ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν έξ οὐρανοῦ 33 καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. κάγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν ἐφ ὃν ἄν ἴδης τὸ πνεῦμα καταβαῖνον 34 καὶ μένον ἐπ' αὐτόν οῧτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίω. κάγω 35 ξώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὖτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. τῇ ἐπαύριον 36 πάλιν είστήκει ὁ ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. καὶ ἐμβλέψας 37* τῷ ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ 38* οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ ἰησοῦ. στραφεὶς δὲ ὁ ίησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς τί ζητεῖτε οί δὲ εἶπον αὐτῷ ῥαββί ὁ λέγεται ἑρμηνευόμενον διδάσκαλε ποῦ μένεις. 39* λέγει αὐτοῖς ἔρχεσθε καὶ ἴδετε ἣλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει καὶ παρ' αὐ-

 $[\]mathbf{v.24}$ και οι^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} απεσταλμενοι ησαν εκ των φαρισαιων. $\mathbf{v.25}$ και ηρωτησαν αυτον και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ϵ iπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ τι ουν βαπτίζεις ει συ ουκ ει ο χριστός ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουτέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλίας ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουτέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο προφητης. **ν.26** απεκριθη αυτοις ο ιωαννης λεγων εγω βαπτιζω εν υδατι μεσος δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων εστηκεν ον υμεις ουκ οιδατε. **v.27** αυτος $\mathcal{T}^{m,K}$ εστιν $\mathcal{T}^{m,K}$ ο οπισω μου ερχομένος ος $\mathcal{T}^{m,K}$ εμπροσθέν $\mathcal{T}^{m,K}$ μ ou $\tau^{m,K}$ yeyove $\tau^{T,m,K}$ ou ey $\omega^{T,m,K}$ ouk eimi [ey ω] ν axios ina luow autou ton imanta tou upodhmatos. **v.28** ταυτα εν βηθανια^{m,v} βηθαβαρα^{T,K} εγενετο περαν του ιορδανου οπου ην ο^v ιωαννης βαπτιζων. **v.29** τη επαυριον βλεπει $[o^m o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιωαννης]^m ιωαννης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον ιησουν ερχομενον προς αυτον και λεγει ιδε ο αμνός του θέου ο αιρών την αμαρτίαν του κόσμου. **\mathbf{v.30}** ουτός εστίν υπέρ $^{\mathcal{V}}$ περί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου έγω είπον οπισω μου ερχεται ανηρ ος εμπροσθεν μου γεγονεν οτι πρωτος μου ην. **v.31** καγω ουκ ηδειν αυτον αλλ ινα φανερωθη τω ισραηλ δια τουτο ηλθον εγω εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υδατι βαπτιζων. **ν.32** και εμαρτυρησεν ιωαννης λεγων οτι τεθεαμαι το πνευμα καταβαίνον ως $^{\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιστέραν εξ ουράνου και εμείνεν **v.37** και ηκούσαν αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι δύο μαθηται αυτού $^{\mathcal{V}}$ λαλούντος και ηκολούθησαν τω **v.38** στραφείς δε ο ίησους και θεασαμένος αυτούς ακολουθούντας λέγει αυτοίς τι ζητείτε οι δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ραβδι ο λεγεται μεθερμηνευομενον $^{\mathcal{V}}$ ερμηνευομενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδασκαλε που **v.39** λεγει αυτοίς ερχεσθε και οψεσθε $^{\mathcal{V}}$ ηλθαν $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{V}}$ ιδετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ειδαν $^{\mathcal{V}}$ είδον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ που μενεί και παρ αυτώ εμείναν την ημέραν εκείνην ώρα δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ην ως δεκατή.

τῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὥρα δέ ἦν ὡς δεκάτη. ἦν ἀνδρέας ὁ 40 άδελφὸς σίμωνος πέτρου εἶς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. εὑρίσκει οὖτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν 41* ἴδιον σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ εὑρήκαμεν τὸν μεσσίαν ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον ὅ χριστός. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν ἐμβλέψας 42* δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς εἶπεν σὰ εἶ σίμων ὁ υίὸς ἰωνᾶ σὰ κληθήση κηφᾶς δ έρμηνεύεται πέτρος. τῆ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν 43* γαλιλαίαν καὶ εὑρίσκει φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ 44 ό φίλιππος ἀπὸ βηθσαϊδά ἐκ τῆς πόλεως ἀνδρέου καὶ πέτρου. εὑρίσκει 45* φίλιππος τὸν ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ ὃν ἔγραψεν μωσῆς ἐν τῷ νόμῷ καὶ οἱ προφῆται εὑρήκαμεν ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ναθαναήλ ἐκ ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι λέγει 46* αὐτῷ φίλιππος ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν ὁ ἰησοῦς τὸν ναθαναἡλ ἐρχόμενον 47 πρός αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ ἴδε ἀληθῶς ἰσραηλίτης ἐν ῷ δόλος οὐκ έστιν. λέγει αὐτῷ ναθαναήλ πόθεν με γινώσκεις ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ 48* εἶπεν αὐτῷ πρὸ τοῦ σε φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. ἀπεκρίθη ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ ῥαββί σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ σὺ εἶ 49* ό βασιλεύς τοῦ ἰσραήλ. ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι εἶπόν σοι 50* είδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις μείζω τούτων ὄψει. καὶ λένει 51* αὐτῷ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπ ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγότα καὶ τούς άγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

καὶ τῆ ἡμέρα τῆ τρίτη γάμος ἔγένετο ἔν κανὰ τῆς γαλιλαίας καὶ ἦν ἡ 2 μήτηρ τοῦ ἰησοῦ ἔκεῖ. ἔκλήθη δὲ καὶ ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς 2 τὸν γάμον. καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ ἰησοῦ πρὸς αὐτόν 3 οἶνον οὐκ ἔχουσιν. λέγει αὐτῆ ὁ ἰησοῦς τί ἐμοὶ καὶ σοί γύναι οὔπω 4*

v.41 ευρισκει ουτος πρωτον $^{\mathcal{V}}$ πρωτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον αδελφον τον ιδιον σιμωνα και λεγει αυτω ευρηκαμεν τον μεσιαν $^{\mathfrak{M}}$ μεσσιαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ο εστιν μεθερμηνευομενον ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χριστος. **v.42** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγαγεν αυτον προς τον ιησουν εμβλεψας $[\delta \epsilon]^m$ $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτώ ο ιησούς είπεν συ εί σίμων ο υίος ιωαννού ιωνα $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ συ κληθηση κηφας ο ερμηνευεται πετρος. **ν.43** τη επαυριον ηθελησεν ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξελθειν εις την γαλιλαιαν και ευρισκει φιλιππον και λεγει αυτω o^{ν} $[o^{m}$ ιησους $^{\nu}$ ιησους m ακολουθει μοι. **v.45** ευρισκει φιλιππος τον ναθαναηλ και λεγει αυτώ ον εγραψεν μωυσης $\tilde{\mathcal{V}}$ μωσης $\tilde{\mathcal{V}}$, $\tilde{\mathcal{W}}$, εν τω νομώ και οι προφηται ευρηκαμεν ιησουν τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιον του ιωσηφ τον απο ναζαρε $^{\mathcal{K}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$. είπεν αυτώ ναθαναηλ εκ ναζαρεθ $^{\mathcal{K}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δυναται τι αγαθον είναι λεγεί αυτώ $[o]^{\mathcal{V}}$ φιλιππος ερχου **v.48** λεγει αυτω ναθαναηλ ποθεν με γινωσκεις απεκριθη $0^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησους και είπεν αυτω προ **v.49** απεκριθη ναθαναηλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\dot{\mathfrak{M}},\mathcal{K}}$ του σε φιλιππον φωνησαι οντα υπο την συκην ειδον σε. λεγει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ναθαναηλ $^{\mathcal{V}}$ ραββι συ ει ο υιος του θεου συ ει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασιλευς ει $^{\mathcal{V}}$ του ισραηλ. **v.50** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτώ οτι ειπον σοι οτι $^{\mathcal{V}}$ ειδον σε υποκατώ της συκης πιστευεις μειζώ τουτων οψη^ν οψει $^{\tau,m,\kappa}$. **v.51** και λεγει αυτω αμην αμην λεγω υμιν απ $^{\tau,m,\kappa}$ αρτι $^{\tau,m,\kappa}$ οψεσθε τον ουρανον ανεωγοτα και τους αγγελους του θεου αναβαινοντας και καταβαινοντας επι τον υιον του ανθρωπου.

5 ήκει ή ὥρα μου. λέγει ή μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις ὅ τι ἄν λέγη ὑμῖν 6* ποιήσατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι εξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν 7 τῶν ἰουδαίων χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 8* γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. 9 αὐτοῖς ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῷ καὶ ἤνεγκαν. ὡς δὲ έγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον καὶ οὐκ ἤδει πόθεν έστίν οἱ δὲ διάκονοι ἤδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ φωνεῖ τὸν νυμφίον 10* ὁ ἀρχιτρίκλινος. καὶ λέγει αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τότε τὸν ἐλάσσω σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν 11* οἶνον ἕως ἄρτι. ταύτην ἐποίησεν τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ ἰησοῦς ἐν κανὰ τῆς γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν 12* είς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. μετὰ τοῦτο κατέβη είς καπερναούμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ 13 ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων καὶ 14 ἀνέβη είς ἱεροσόλυμα ὁ ἰησοῦς. καὶ εὖρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστεράς καὶ τοὺς κερματιστάς καθημένους. 15* καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἔξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς 16 τραπέζας ἀνέστρεψεν. καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν μή ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. 17* ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν ὁ ζῆλος τοῦ 18* οἴκου σου κατέφαγεν με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ 19* τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισίν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20* εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι τεσσαράκοντα καὶ εξ ἔτεσιν ἀκοδομήθη ὁ ναὸς

 $[\]pmb{\text{v.4}} \ [\text{kai}]^{\mathcal{V}} \ \text{legel auth o ihsous ti emoi kai soi guvai outw hkei h wra mou.}$ **v.6** ησαν δε εκει υδριαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λιθιναι υδριαι $^{\mathcal{V}}$ εξ κειμεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα τον καθαρισμον των ιουδαιων κειμεναι $^{\mathcal{V}}$ χωρουσαι ανα μετρητας δυο η τρεις. **ν.8** και λεγει αυτοις αντλησατε νυν και φερετε τω αρχιτρικλινω οι $^{\nu}$ δε $^{\nu}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηνεγκαν. **ν.10** και λεγει αυτώ πας ανθρώπος πρώτον τον κάλον οινον τιθησιν και όταν μεθυσθωσιν τοτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον ελασσω συ τετηρηκας τον καλον οινον εως αρτι. **v.11** ταυτην εποιησεν την $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχην των σημείων ο ίησους εν κανά της γαλιλαίας και εφανέρωσεν την δόξαν αυτού και επί**v.12** μετα τουτο κατεβη εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στευσαν εις αυτον οι μαθηται αυτου. αυτος και η μητηρ αυτου και οι αδελφοι [αυτου] $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οι μαθηται αυτου και εκει εμειναν ου πολλας ημερας. **v.15** και ποιησας φραγελλιον εκ σχοινιών παντας εξεβαλεν εκ του ιερου τα τε προβατα και τους βοας και των κολλυβιστων εξεχεεν το κερμα και τας τραπεζας ανετρεψεν $^{\mathcal{V}}$ ανεστρεψεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.17}$ εμνησθησαν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι μαθηται αυτου οτι γεγραμμενον εστιν ο ζηλος του οικου σου καταφαγεται $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κατεφαγεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ με. $\mathbf{v.18}$ απεκριθησαν ουν οι ιουδαιοι και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω τι σημειον δεικνυεις ημιν οτι ταυτα ποιεις. **v.19** απεκριθη $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησους και ειπεν αυτοις λυ**v.20** ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν οι ιουδαιοι σατε τον ναον τουτον και εν τρισιν ημεραις εγερω αυτον. τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσερακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εξ ετεσιν οικοδομηθη $^{\mathcal{V}}$ ωκοδομηθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ναος ουτος και συ εν τρισιν ημεραις εγερεις αυτον.

οὖτος καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν. ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ 21 τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν ἐμνήσθησαν 22* οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς καὶ ἐπίστευσαν τῆ γραφῆ καὶ τῷ λόγῳ ὧ εἶπεν ὁ ἰησοῦς. ὡς δὲ ἦν ἐν ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν 23* τῆ ἑορτῆ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. αὐτὸς δὲ ὁ ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς διὰ 24* τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας. καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήση 25 περὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπφ.

ην δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν φαρισαίων νικόδημος ὄνομα αὐτῷ ἄρχων τῶν 3 ἰουδαίων. οὖτος ἦλθεν πρός τὸν ἰησοῦν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ ῥαββί 2* οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιείν ἃ σὺ ποιείς ἐὰν μὴ ἢ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ 3* ίησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ἐὰν μή τις γεννηθῆ ἄνωθεν οὐ δύναται ίδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νικόδημος 4* πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ἄν μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι. ἀπεκρίθη ὁ 5* ίησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ἐὰν μή τις γεννηθῆ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος ού δύναται είσελθεῖν είς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ 6 τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστιν καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά έστιν. μή θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει οὕτως ἐστίν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἀπεκρίθη νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ πῶς δύναται ταῦτα 9 γενέσθαι. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ σὰ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ 10* ίσραήλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις. άμὴν άμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἴδαμεν 11 λαλοῦμεν καὶ ὁ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εί τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν 12 τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε. καὶ οὐδείς ἀναβέβηκεν είς τὸν οὐρανὸν εί μὴ 13*

v.22 στε ουν ηγέρθη εκ νέκρων εμνησθήσαν οι μαθήται αυτού ότι τουτό έλεγεν αυτοίς $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και επιστέυσαν τη γραφή και τω λογώ ον $^{\mathcal{V}}$ ω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν ο ίησους. **v.23** ως δε ην εν τοίς $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιεροσολυμοίς εν τω πασχα εν τη εορτή πολλοι επιστέυσαν είς το ονόμα αυτού θέωρουντες αυτού τα σημεία α έποιεί. **v.24** αυτος δε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιήσους ουκ επιστέυεν αυτον $^{\mathcal{V}}$ εαυτοίς δια το αυτού γινωσκείν παντάς. **3 v.2** ουτος ηλθέν προς αυτού τι του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιήσουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υυκτός και είπεν αυτώ ράβι οιδαμέν ότι από θέου εληλύθας διδασκάλος ουδείς γαρ δυναταί τα τα σημεία δυναταί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιείν α συ ποιείς εαν μη η ο θέος μετ αυτού. **v.3** απέκριθη ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιήσους και είπεν αυτώ αμήν αμήν λέγω σοι έαν μη τίς γευνήθη ανώθεν ου δυναταί ιδείν την βασίλειαν του θέου. **v.4** λέγει προς αυτού [ο] $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υικοδημος πως δυναταί αυθρώπος γευνήθηναι γέρων ων μη δυναταί είς την κοιλίαν της μητρός αυτού δευτέρου είσελθείν και γευνήθηναι. **v.5** απέκριθη ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιήσους αμήν αμήν λέγω σοι έαν μη τίς γευνήθη εξ υδατός και πνευματός ου δυναταί είσελθείν είς την βασίλειαν του θέου. **v.10** απέκριθη ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιήσους και είπεν αυτώ συ εί ο διδασκάλος του ισραήλ και ταυτά ου γινωσκείς.

14* ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἄν ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ καθώς μωσης ύψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ οὕτως ὑψωθηναι δεῖ τὸν υἱὸν 15* τοῦ ἀνθρώπου. ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν 16* αἰώνιον. οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενη ἔδωκεν ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ 17* ζωήν αίώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον 18 ΐνα κρίνη τὸν κόσμον ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται ὅτι μὴ πεπίστευκεν 19* είς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ότι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον 20 τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα μἡ ἐλεγχθῆ τὰ 21 ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα φανερωθῆ 22 αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν 23* καὶ ἐβάπτιζεν. ἢν δὲ καὶ ἰωάννης βαπτίζων ἐν αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ σαλείμ 24 ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. οὔπω γὰρ ην βεβλημένος είς την φυλακήν ὁ ἰωάννης. ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν 26* μαθητῶν ἰωάννου μετὰ ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ίωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ ῥαββί ος ἢν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου ῷ σύ μεμαρτύρηκας ίδε οὖτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27* ἀπεκρίθη ἰωάννης καὶ εἶπεν οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν ἐὰν 28* μή ή δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου 29 ἐκείνου.

v.13 και ουδεις αναβεβηκεν εις τον ουρανον ει μη ο εκ του ουρανου καταβας ο υιος του ανθρωπου $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathbf{en}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathbf{en}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathbf{t} \mathbf{e}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathbf{ourand}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathbf{v}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathbf{v}^{\mathcal{T},\mathcal{M},\mathcal{K}} \ \mathbf{v}^{\mathcal{T},\mathcal{M},\mathcal{K} \ \mathcal{T},\mathcal{M},\mathcal{K} \$ οφιν εν τη ερημω ουτως υψωθηναι δει τον υιον του ανθρωπου. **v.15** ινα πας ο πιστεύων εν V αυτω V \mathbf{e} ις $\mathbf{r}, \mathbf{m}, \mathbf{k}$ αυτον $\mathbf{r}, \mathbf{m}, \mathbf{k}$ μη $\mathbf{r}, \mathbf{m}, \mathbf{k}$ αποληται $\mathbf{r}, \mathbf{m}, \mathbf{k}$ αλλ $\mathbf{r}, \mathbf{m}, \mathbf{k}$ εχη ζωην αιωνιον. **v.16** ουτως γαρ ηγαπησεν o Jeos τον κόσμον ωστέ τον υιον αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον μονούενη εδώκεν ίνα πας ο πιστεύων είς αυτον μη αποληται αλλ εχη ζωην αιωνιον. **v.17** ου γαρ απεστείλεν ο θέος τον υίον αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον κοσμον ινα κρινη τον κοσμον αλλ ινα σωθη ο κοσμος δι αυτου. **v.19** αυτη δε εστιν η κρισις οτι το φως εληλυθεν εις τον κοσμον και ηγαπησαν οι ανθρωποι μαλλον το σκοτος η το φως ην γαρ πονηρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων πονηρα $^{\mathcal{V}}$ τα εργα. **v.23** ην δε και ο $^{\mathcal{V}}$ ιωαννης βαπτίζων εν αίνων εγγυς του σαλημ $^{\mathfrak{M}}$ σαλειμ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ οτι υδατα πολλα ην εκει και παρεγινοντο και εβαπτιζοντο. **ν.25** εγενετο ουν ζητησις εκ των μαθητων ιωαννου μετα ιουδαιου $^{m,\mathcal{V}}$ ιουδαιων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ περι καθαρισμου. **v.26** και ηλθον προς τον ιωαννην και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ραβδι ος ην μετα σου περαν του ιορδανου ω συ μεμαρτυρηκας ιδε ουτος βαπτίζει και παντές ερχονται προς αυτόν. **ν.27** απέκριθη ιωαννής και είπεν ου δυναται ανθρώπος λαμβανειν ουδε^V εν V ουδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν μη η δεδομενον αυτώ εκ του ουράνου. **v.28** αυτοί υμείς μοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μαρτυρείτε στι είπον $[\text{οτι}]^{V}$ ουκ είμι εγω ο χρίστος αλλ στι απεσταλμένος είμι εμπροσθέν εκείνου.

ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ χαρᾳ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν ἐμὲ δὲ 30 ἐλαττοῦσθαι. ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν ὁ ὢν ἐκ τῆς 31* γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστιν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. καὶ ὁ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ 32* τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν 33 ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθής ἐστιν. ὅν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ 34* ἑήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα. ὁ 35 πατὴρ ἀγαπᾳ τὸν υἱόν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῆ χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων 36* εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωήν ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ώς οὖν ἔγνω ὁ κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι ὅτι ἰησοῦς πλείο- 4* νας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ ἰωάννης. καίτοιγε ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ 2 ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ἀφῆκεν τὴν ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν 3* πάλιν εἰς τὴν γαλιλαίαν. ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς σαμαρείας. 4 ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας λεγομένην συχὰρ πλησίον τοῦ χω- 5* ρίου ὁ ἔδωκεν ἰακὼβ ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἢν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ ἰακώβ ὁ 6* οὖν ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῆ πηγῆ ὥρα ἢν ὡσεὶ ἔκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ λέγει 7* αὐτῆ ὁ ἰησοῦς δός μοι πιεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς 8 τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ σαμαρεῖτις 9* πῶς σὺ ἰουδαῖος ἄν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς οὔσης γυναικὸς σαμαρείτιδος οὐ γὰρ συγχρῶνται ἰουδαῖοι σαμαρείταις. ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν 10* αὐτῆ εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι δός μοι πιεῖν σὺ ἄν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή 11*

v.31 ο ανωθεν ερχομενος επανω παντων εστιν ο ων εκ της γης εκ της γης εστιν και εκ της γης λαλει ο εκ του ουρανου ερχομενος [επανω $^{\mathcal{V}}$ επανω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντων εστιν] $^{\mathcal{V}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.32** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο εωρακεν και ηκουσεν τουτο μαρτυρει και την μαρτυριαν αυτου ουδεις λαμβανει. **v.34** ον γαρ απεστειλεν ο θέος τα επματά του θέου λάλει ου υάρ εκ μετρού διδωσίν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το πυεύμα. πιστεύων εις τον υιον έχει ζωήν αιώνιον ο δε απείθων τω υίω ούκ οψεται $[την]^{\mathfrak{M}}$ ζωήν αλλ η οργή του θέου **v.1** we oun egnic o ihrous $^{\mathcal{V}}$ kurios $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ oti hkousan oi jarisaisi oti ihrous πλειονας μαθητας ποιει και βαπτιζει η ιωαννης. **v.3** αφηκεν την ιουδαιαν και απηλθεν παλιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εις την γαλιλαιαν. • •• ερχεται ουν εις πολιν της σαμαρειας λεγομενην συχαρ πλησιον του χωριου ο εδωκεν ιακωβ $[τω]^{V}$ ιωσηφ τω υιω αυτου. **ν.6** ην δε εκει πηγη του ιακωβ ο ουν ιησους κεκοπιακως ek ths odoipopias ekabezeto outws epi th phyth wra hn ws^ ν wsei $^{\tau,m,\kappa}$ ekth. ${\bf v.7}$ erctai gunh ek ths samaretas anthhsai udwr left auth o ihsous dos moi pein $^{\nu}$ piein $^{\tau,m,\kappa}$. ${\bf v.9}$ left oun autw h gunh h σαμαριτις σαμαρειτις σαμαρειτις συ τουδαίος ων παρ έμου πείν πιείν πιείν αιτείς ουσης τ, m, κ υναίκος σαμαριτίδος $^{\mathcal{V}}$ ουσης $^{\mathcal{V}}$ σαμαρειτίδος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου γαρ συγχρωνται ιουδαίοι σαμαριταίς $^{\mathcal{V}}$ σαμαρειταίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.10** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτη ει ηδεις την δωρεαν του θεου και τις εστιν ο λεγων σοι δος μοι $\text{pein}^{\mathcal{V}} \, \, \text{piein}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \, \, \text{su an hthsas auton kai edwken an soi udwr zwn.}$

κύριε οὔτε ἄντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ πόθεν οὖν ἔχεις τὸ 12 ὕδωρ τὸ ζῶν. μὴ σὰ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἰακώβ ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα 13* αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος 14* τούτου διψήσει πάλιν. ος δ' αν πίη έκ τοῦ ὕδατος οδ έγω δώσω αὐτῷ οὐ μὴ διψήση εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν 15* αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή κύριε δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ έρχωμαι ἐνθάδε 16* ἀντλεῖν. λέγει αὐτῆ ὁ ἰησοῦς ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ 17* ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνἡ καὶ εἶπεν οὐκ ἔχω ἄνδρα λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς 18 καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω. πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες καὶ νῦν ὃν 19 ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή 20* κύριε θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσεκύνησαν καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου 21* δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς γύναι πίστευσον μοι ὅτι ἔρχεται ώρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ 22 πατρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν 23* ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν ότε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ άληθεία καὶ γὰρ ὁ πατήρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. 24 πνεῦμα ὁ θεός καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθεία 25* δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή οἶδα ὅτι μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγό-26 μενος χριστός ὅταν ἔλθη ἐκεῖνος ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. λέγει αὐτῆ ὁ 27* ἰησοῦς ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ έθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει οὐδείς μέντοι εἶπεν τί ζητεῖς ἤ τί

 $[\]mathbf{v.11}$ λεγει αυτω $[\eta^{\mathcal{V}} \eta^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}} \gamma \mathbf{u} \mathbf{v} \eta]^{\mathcal{V}} \gamma \mathbf{u} \mathbf{v} \eta^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ κυριε ουτε αντλημα εχεις και το φρεαρ εστιν βαθυ ποθεν ουν έχεις το υδώρ το ζων. **v.13** απέκριθη ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησούς και είπεν αυτή πας ο πίνων έκ του υδατός τουτου διψησει παλιν. **v.14** os δ αν πιη εκ του υδατος ου εγω δωσω αυτω ου μη διψησει $^{\mathcal{V}}$ διψηση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον αιωνα αλλα το υδωρ ο δωσω αυτω γενησεται εν αυτω πηγη υδατος αλλομενου εις ζωην αιωνιον. **v.15** λεγει προς αυτον η γυνη κυριε δος μοι τουτο το υδωρ ινα μη διψω μηδε διερχωμαι v ερχομαι m **v.16** λεγει αυτη ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαγε φωνησον τον ανδρα σου και ερχωμαι T,K ενθαδε αντλειν. **v.17** απεκριθη η γυνη και ειπεν αυτω $^{\nu}$ ουκ εχω ανδρα λεγει αυτη ο ιησους καλως ειπας οτι ανδρα ουκ εχω. **v.20** οι πατέρες ημών εν τουτώ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω ορεί τουτώ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ προσέκυνησαν και υμεις λεγετε οτι εν ιεροσολυμοις εστιν ο τοπος οπου δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσκυνειν δει $^{\mathcal{V}}$. **v.21** λεγει αυτη ο ihoons pistene, and instenson, mistenson, hoi line fixetai wra ste onte en em orei tonto onte **v.23** αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερχεται ωρα και νυν εστιν στε οι εν ιεροσολυμοις προσκυνησετε τω πατρι. αληθινοι προσκυνηται προσκυνησουσιν τω πατρι εν πνευματι και αληθεια και γαρ ο πατηρ τοιουτους ζητει τους προσκυνουντας αυτον. **v.25** λεγει αυτω η γυνη οιδα οτι μεσιας $^{\mathfrak{M}}$ μεσσιας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ερχεται ο λεγομενος χριστος σταν ελθη εκεινος αναγγελει ημιν απαντα $^{\mathcal{V}}$ παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.27** και επι τουτω ηλθαν $^{\mathcal{V}}$ ηλθον $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ οι μαθηται αυτου και εθαυμαζον $^{\mathcal{V}}$ εθαυμασαν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ οτι μετα γυναικος ελαλει ουδεις μεντοι ειπεν τι ζητεις η τι λαλεις μετ αυτης.

λαλεῖς μετ' αὐτῆς. ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνἡ καὶ ἀπῆλθεν 28 είς την πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις. δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ος εἶπέν 29 μοι πάντα ὅσα ἐποίησα μήτι οὖτός ἐστιν ὁ χριστός. ἐξῆλθον οὖν ἐκ 30* τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἤρώτων αὐτὸν 31* οί μαθηταί λέγοντες ράββί φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἐγὼ βρῶσιν ἔχω 32 φαγείν ην ύμείς οὐκ οἴδατε. ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους μή 33 τις ήνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα 34* ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ 35* ύμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνόν ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται ἰδού λέγω ύμιν ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαί είσιν πρός θερισμόν ήδη. καὶ ὁ θερίζων μισθόν λαμβάνει καὶ συνάγει 36* καρπόν είς ζωήν αἰώνιον ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρη καὶ ὁ θερίζων. έν γὰρ τούτω ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλ- 37* λος ὁ θερίζων. ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε 38 άλλοι κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. ἐκ 39* δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. ώς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ σαμαρεῖται ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐ- 40* τοῖς καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ 41 τὸν λόγον αὐτοῦ. τῆ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν 42* πιστεύομεν αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἴδαμεν ὅτι οῧτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτήρ τοῦ κόσμου ὁ χριστός. μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν 43* καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ ὁ ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι 44* προφήτης ἐν τῷ ἰδίᾳ πατρίδι τιμήν οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν 45* γαλιλαίαν έδέξαντο αὐτὸν οἱ γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν

v.30 εξηλθον ουν^{\mathcal{T} , \mathcal{K}} εκ της πολεως και ηρχοντο προς αυτον. **v.31** εν δε^{\mathcal{T} , \mathfrak{M} , \mathcal{K}} τω μεταξυ ηρωτων αυτον οι μαθηται λεγοντες ραββι φαγε. **ν.34** λεγει αυτοις ο ιησους εμον βρωμα εστιν ινα ποιησω^ν ποιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το θελημα του πεμψαντος με και τελειωσω αυτου το εργον. **v.35** ουχ υμεις λεγετε οτι ετι τετραμηνος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τετραμηνον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εστιν και ο θερισμος ερχεται ιδου λεγω υμιν επαρατε τους οφθαλμους υμων και θεασασθε τας χωρας οτι λευκαι εισιν προς θερισμον ηδη. **v.36** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θεριζων μισθον λαμβανει και συναγει καρπον εις ζωην αιωνιον ινα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο σπειρων ομου χαιρη και ο θεριζων. **v.37** εν γαρ τουτω ο λογος εστιν ο $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M}}$ αληθινος οτι αλλος εστιν ο σπειρων και αλλος ο θερίζων. **v.39** εκ δε της πολέως εκείνης πολλοί επιστεύσαν είς αυτόν των σαμαρίτων $^{\mathcal{V}}$ σαμαρείτων δία τον λογόν της γυναικός μαρτυρούσης ότι είπεν μοι παντά $\mathbf{a}^{\mathcal{V}}$ όσα $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ εποίησα. **v.40** ως ουν ηλθόν προς αυτόν οι σαμαριται $^{\mathcal{V}}$ σαμαρειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηρωτων αυτον μειναι παρ αυτοις και εμεινεν εκει δυο ημερας. τε γυναικι ελεγον οτι ουκετι δια την σην λαλιαν πιστευομεν αυτοι γαρ ακηκοαμεν και οιδαμεν οτι outos estin alhθως ο σωτηρ του κοσμού $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστος $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$. **v.43** μετα δε τας δυο ημερας εξηλθεν εκειθεν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απηλθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την γαλιλαιαν. **v.44** αυτος γαρ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους εμαρτυρησεν οτι προφητης εν τη ιδια πατριδι τιμην ουκ εχει. **v.45** στε ουν ηλθεν εις την γαλιλαιαν εδεξαντο αυτον οι γαλιλαιοι παντα εωρακότες όσα $^{\nu}$ α $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εποιήσεν εν ιεροσολύμοις εν τη έορτη και αυτοί γαρ ηλθόν εις την εορτην.

46* ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. ἦλθεν οὖν ὁ ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν κανὰ τῆς γαλιλαίας ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ 47* οἶνον καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὖ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν καπερναούμ. άκούσας ὅτι ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρός αὐτὸν καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῆ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν 48 ήμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς πρὸς αὐτόν ἐὰν μἡ ση-49 μεῖα καὶ τέρατα ἴδητε οὐ μἡ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός 50* κύριε κατάβηθι πρίν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς πορεύου ὁ υἱός σου ζῆ καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ῷ εἶπεν αὐτῷ 51* ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ 52* ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς σου ζῆ. ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ῇ κομψότερον ἔσχεν καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι 53* χθές ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ιρᾳ ἐν ῇ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ καὶ ἐπίστευσεν 54* αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ό ἰησοῦς ἐλθών ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν γαλιλαίαν.

5* μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων καὶ ἀνέβη ὁ ἰησοῦς εἰς ἱεροσό2* λυμα. ἔστιν δὲ ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῆ προβατικῆ κολυμβήθρα ἡ
3* ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ βηθεσδά πέντε στοὰς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων τυφλῶν χωλῶν ξηρῶν ἐκδεχομένων
4* τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῆ κολυμβήθρα καὶ ἐτάρασσεν τὸ ὕδωρ ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν
5* τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο ῷ δήποτε κατειχετο νοσήματι. ἦν δέ τις ἄνθρω-

v.46 ηλθεν ουν παλιν m,v ο $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ παλιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις την κανα της γαλιλαιας οπου εποιησεν το υδωρ οινον και ην τις βασιλικός ου ο υιος ησθένει εν καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.47** ουτος ακουσας οτι ιησους ηκει εκ της ιουδαιας εις την γαλιλαιαν απηλθεν προς αυτον και ηρωτα αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα καταβη και ιασηται αυτου τον υιον εμελλεν $^{\mathfrak{M}}$ ημελλεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γαρ αποθνησκειν. **v.50** λεγει αυτώ ο ιήσους πορεύου ο υίος σου ζη και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστεύσεν ο ανθρώπος τω λογώ ον $^{\mathcal{V}}$ $ω^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτώ $o^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιησούς και επορεύετο. **v.51** ηδη δε αυτού καταβαίνοντος οι δουλοί αυτού υπηντησαν^{\mathcal{V}} απηντησαν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτώ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απηγγείλαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντές ότι ο παίς αυτού σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζη. **v.52** επύθετο ουν παρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την ώραν παρ $^{\mathcal{V}}$ αυτών $^{\mathcal{V}}$ εν η κομψότερον εσχεν ειπαν $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω οτι εχθες $^{\mathcal{V}}$ χθες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωραν εβδομην αφηκεν αυτον ο **v.53** egyw oun o hathr oti $[en]^{\mathcal{V}}$ en^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ekeinh th wra en h einen autw o ihoous oti $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υιος σου ζη και επιστευσεν αυτος και η οικια αυτου ολη. $\mathbf{v.54}$ τουτο [δε] $^{\mathcal{V}}$ παλιν δευτερον ση**v.1** μετα ταυτα ην $[η]^{\mathfrak{M}}$ μειον εποιησεν ο ιησους ελθων εκ της ιουδαιας εις την γαλιλαιαν. 5 εορτη των ιουδαιων και ανέβη $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους εις ιεροσολυμα. $\mathbf{v}.\mathbf{2}$ εστιν δε εν τοις ιεροσολυμοις επι τη προβατική κολυμβήθρα η επιλεγομένη εβραιστι βήθζαθα $^{\mathcal{V}}$ βήθεσδα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πέντε στοας έχουσα. **v.3** εν ταυταις κατεκειτο πληθος πολυ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των ασθενουντων τυφλων χωλων ξηρων εκδεχομενων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tην^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υδατος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κινησιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.4** αγγελος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατεβαινεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κολυμβηθρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εταρασσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υδωρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $ouv^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\pi \rho \omega tos^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ embas $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathsf{uvinc}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eviveto $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\omega^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δ nhote $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kateixeto $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ vognuati $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

πος ἐκεῖ τριακονταοκτώ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. τοῦτον ἰδὼν ὁ ἰησοῦς 6 κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει λέγει αὐτῷ θέλεις ύγιης γενέσθαι. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν κύριε ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα 7* όταν ταραχθή τὸ ὕδωρ βάλλη με είς τὴν κολυμβήθραν ἐν ῷ δὲ ἔρχομαι έγω ἄλλος προ έμοῦ καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγεῖραι ἄρον τὸν 8* κράββατον σου καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος 9* καὶ ἦρεν τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῆ ἡμέρα. ἔλεγον οὖν οἱ ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ σάββατόν ἐστιν οὐκ 10* ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράββατον. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῆ 11* έκεῖνός μοι είπεν ἄρον τὸν κράββατον σου καὶ περιπάτει. ήρώτησαν 12* οὖν αὐτόν τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι ἆρον τὸν κράββατον σου καὶ περιπάτει. ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν ὁ γὰρ ἰησοῦς ἐξένευσεν 13 ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ 14* ίερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἴδε ὑγιὴς γέγονας μηκέτι ἁμάρτανε ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοί γένηται. ἀπηλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς ἰουδαίοις ὅτι 15 ίησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν ἰησοῦν 16* οἱ ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτω. ό δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται κάγὼ 17* έργάζομαι. διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον έζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι 18 ότι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεόν ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ. ἀπεκρίνατο οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς 19* άμην άμην λέγω ύμιν οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιείν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν ἐὰν μή τι βλέπη τὸν πατέρα ποιοῦντα ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῆ ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς όμοίως ποιεί. ὁ γάρ πατήρ φιλεί τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ 20 αὐτὸς ποιεῖ καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.

v.5 ην δε τις ανθρώπος εκει τριακοντα^{κ,,m,ν} και^κ [και]^{m,ν} οκτω^{κ,m,ν} τριακονταοκτω^τ ετη έχων εν τη ασθένεια αυτου^ν. **v.7** απέκριθη αυτώ ο ασθένων κυρίε ανθρώπον ουκ έχω ινα όταν ταράχθη το υδωρ βαλη^{m,ν} βαλλη^{τ,κ} με εις την κολυμβηθράν εν ω δε έρχομαι έγω αλλός προ έμου καταβαίνει. **v.8** λεγεί αυτώ ο ίησους εγειρε^ν εγειραί^{τ,m,κ} αρον τον κραβαττον^ν κραββατον^{τ,m,κ} σου και περιπατεί. **v.9** και ευθέως εγενετο υγίης ο ανθρώπος και ήρεν τον κραβαττον^ν κραββατον^{τ,m,κ} αυτού και περιπατεί ην δε σαββατον εν έκεινη τη ημέρα. **v.10** ελέγον ουν οι ιουδαίοι τω τεθέραπευμένω σαββατον εστίν και^ν ουκ έξεστιν σοι αραί τον κραβαττον^ν κραββατον^{τ,m,κ}. **v.11** ο^ν δε^ν απέκριθη αυτοίς ο ποιησας με υγίη έκεινος μοι είπεν αρον τον κραβαττον^ν κραββατον^{τ,m,κ} σου και περίπατεί. **v.12** ηρωτησάν ουν^{τ,m,κ} αυτόν τις έστιν ο ανθρώπος ο είπων σοι αρον τον τ^{τ,m,κ} κραββατον^{τ,m,κ} σου τι ερώπος του τον εναμαρτανείνα μη χείρον τι^{τ,m,κ} σοι τι^ν γενηταί. **v.16** και δια τουτό εδιώκον τον^{τ,m,κ} τησουν^{τ,m,κ} οι ιουδαίοι τον^ν ιησούν και^{τ,m,κ} εξητούν^{τ,m,κ} αυτον^{τ,m,κ} αποκτείναι τ^{τ,m,κ} οτί ταυτα εποίει εν σαββατών **v.17** ο δε [ιησούς] ^ν ιησούς και ελέγεν επέν αυτος ο πατηρ μου εως αρτί εργαζεταί καγω εργαζομαί. **v.19** απέκρινατο ουν ο ιησούς και ελέγεν επέν τ^{τ,m,κ} αυτοίς αμην αμην λέγω υμιν ου δυναταί ο υίος ποιείν αφ εαυτού ουδεν εαν μη τι βλέπη τον πατέρα ποιουντά α γαρ αν έκεινος ποιη ταυτά και ο υίος ομοίως ποιεί.

21 ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ οὕτως καὶ ὁ υἱὸς 22 οὓς θέλει ζφοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα ἀλλὰ τὴν κρίσιν 23* πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ. ἵνα πάντες τιμῶσίν τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσίν τὸν πατέρα ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾳ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. 24 ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν 25* ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καί νῦν ἐστιν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ 26* καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ 27* οὕτως ἔδωκεν καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν 28* αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μἡ θαυμάζετε τοῦτο ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ῇ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φω-29 νης αὐτοῦ. καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν 30* ζωῆς οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιείν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν καθώς ἀκούω κρίνω καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία έστίν ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με έὰν ἐγὰ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν 31 πατρός. 32 άληθής. ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν 33 ή μαρτυρία ήν μαρτυρεί περί έμου. ύμεις ἀπεστάλκατε πρός ἰωάννην 34 καὶ μεμαρτύρηκεν τῆ ἀληθεία. ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυ-35* ρίαν λαμβάνω άλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε αγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν 36* ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ ἰωάννου τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκεν μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ 37* ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. καὶ ὁ πέμψας με πατήρ αὐτὸς μεμαρτύρηκεν περί ἐμοῦ οὔτε φωνήν αὐτοῦ ἀκηκόατε 38* πώποτε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε. καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε

v.23 ινα παντές τιμωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον υιον καθώς τιμωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον πατέρα ο μη τιμών τον υιον ου τιμα τον πατερα τον πεμψαντα αυτον. **ν.25** αμην αμην λεγω υμιν οτι ερχεται ωρα και νυν εστιν ότε οι νέκροι ακουσουσιν $^{\mathcal{V}}$ ακουσονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της φωνης του υίου του θέου και οι ακουσαντές ζησουσιν $^{\mathcal{V}}$ ζησονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** ωσπερ γαρ ο πατηρ εχει ζωην εν εαυτω ουτως εδωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και **ν.27** και εξουσιαν εδωκεν αυτω και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\widetilde{\mathcal{K}}}$ κρισιν ποιειν οτι τω υιω εδωκεν $^{\mathcal{V}}$ ζωην εχειν εν εαυτω. υιος ανθρωπου εστιν. **ν.28** μη θαυμαζετε τουτο οτι ερχεται ωρα εν η παντες οι εν τοις μνημειοις ακουσουσιν $^{\mathcal{V}}$ ακουσονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της φωνης αυτου. **v.30** ου δυναμαι εγω ποιειν απ εμαυτου ουδεν καθως ακουω κρινω και η κρισις η εμη δικαια εστιν οτι ου ζητω το θελημα το εμον αλλα το θελημα του πεμψαντος με πατρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.35** εκεινος ην ο λυχνος ο καιομενος και φαινων υμεις δε ηθελησατε αγαλλιαθηναι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αγαλλιασθηναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προς ωραν εν τω φωτι αυτου. **\mathbf{v}.36** εγω δε εχω την μαρτυριαν μειζω του ιωαννου τα γαρ εργα α δεδωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι ο πατηρ ινα τελειωσω αυτα αυτα τα εργα α εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιω μαρτυρει περι εμου οτι ο πατηρ με απεσταλκεν. **v.37** και ο πεμψας με πατηρ εκείνος $^{\mathcal{V}}$ αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεμαρτυρήκεν περί εμού ουτε φωνήν αυτού ακήκοατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πώποτε ακήκοατε $^{\mathcal{V}}$ ουτε ειδος αυτου εωρακατε.

μένοντα ἐν ὑμῖν ὅτι ὂν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος τούτφ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν καὶ 39* ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός 40 με ἵνα ζωὴν ἔχητε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω. ἀλλ ἔγνωκα 41, 42* ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὰ ἐλήλυθα ἐν 43* τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου καὶ οὐ λαμβάνετέ με ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίφ ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι δόξαν 44 παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε. μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὰ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα ἔστιν ὁ 45* κατηγορῶν ὑμῶν μωσῆς εἰς ὂν ὑμεῖς ἤλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε μωσῆ 46* ἐπιστεύετε ἄν ἐμοί περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου 47 γράμμασιν οὐ πιστεύετε πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε.

μετά ταῦτα ἀπηλθεν ὁ ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς γαλιλαίας 6 καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς ὅτι ἑώρων αὐτοῦ 2* τῆς τιβεριάδος. τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ 3* ίησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ 4 πάσχα ή ξορτή τῶν ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν ὁ ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς 5* καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς τὸν φίλιππον πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὖτοι. τοῦτο δὲ ἔλε- 6 γεν πειράζων αὐτόν αὐτὸς γὰρ ἤδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ 7* φίλιππος διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ άρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβη. λέγει αὐτῷ εἶς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνδρέας ὁ 8 άδελφὸς σίμωνος πέτρου. ἔστιν παιδάριον εν ὧδε ο ἔχει πέντε ἄρτους 9* κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους. δὲ ὁ ἰησοῦς ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν ἦν δὲ χόρτος πολὺς

v.38 και τον λογον αυτου ουκ έχετε μενοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν υμιν μενοντα $^{\mathcal{V}}$ οτι ον απεστείλεν έκεινος τουτω υμεις ου πιστευετε. $\mathbf{v.39}$ εραυνατε^{\mathcal{V}} ερευνατε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τας γραφας οτι υμεις δοκειτε εν αυταις ζωην **v.42** αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγνωκα υμας οτι αιωνιον εχειν και εκειναι εισιν αι μαρτυρουσαι περι εμου. την αγαπην του θεου ουκ εχετε εν εαυτοις. **v.43** εγω εληλυθα εν τω ονοματι του πατρος μου και ου λαμβανετε με εαν αλλος ελθη εν τω ονοματι τω ιδιω εκεινον λημψεσθε $^{\mathcal{V}}$ ληψεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.45** μη δοκειτε ότι εύω κατηγορήσω υμών προς τον πατέρα έστιν ο κατηγορών υμών μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς ον υμεις ηλπικατε. **v.46** ει γαρ επιστευετε μωυσει V μωση $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστευετε αν εμοι περι γαρ εμου εκεινος **6 ν.2** και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ηκολουθει δε^{$\mathcal{V}$} αυτω οχλος πολυς στι εθεωρουν^{\mathcal{V}} εωρων^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτου^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} $\mathbf{v.3}$ ανηλθεν δε εις το ορος $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους και εκει εκαθητο τα σημεια α εποιει επι των ασθενουντων. **v.5** επαρας ουν $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους οφθαλμους $o^{\mathcal{V}}$ ιησους $o^{\mathcal{K}}$ και μετα των μαθητων αυτου. θεασαμένος ότι πόλυς όχλος έρχεται προς αυτού λεύει προς του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φιλιππού πόθευ αγορασωμέν $^{\mathcal{V}}$ αγορασομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτους ινα φαγωσιν ουτοι. **v.7** απεκριθη αυτω $[o]^{\mathcal{V}}$ φιλιππος διακοσιων δηναριων αρτοι ουκ αρκουσιν αυτοις ινα εκαστος αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βραχυ [τι] $^{\mathcal{V}}$ τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαβη. $\text{en}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ wde og}^{\mathcal{V}} \text{ o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ ecei pente artous kribinous kai duo oyaria alla tauta ti estin eis tosoutous.}$ **v.10** είπεν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ίησους ποίησατε τους ανθρώπους αναπέσειν ην δε χορτός πόλυς εν τω τόπω anemesan anemeson $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ oun of andres ton aribhon $\omega_{\mathbf{S}}^{\mathcal{V}}$ woel $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ pentakischloi.

έν τῷ τόπῳ ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι. 11* ἔλαβεν δὲ τοὺς ἄρτους ὁ ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς μαθηταῖς οἱ δέ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ώς δὲ ἐνεπλήσθησαν λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ συναγάγετε 12 ἤθελον. 13* τὰ περισσεύσαντα κλάσματα ἵνα μή τι ἀπόληται. συνήγαγον οὖν καὶ έγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων έκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων 14* α ἐπερίσσευσεν τοῖς βεβρωκόσιν. οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες οἱ ἐποίησεν σημείον ὁ ἰησοῦς ἔλεγον ὅτι οὖτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὃ ἐρχό-15* μενος είς τὸν κόσμον. ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ άρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ 16 ὄρος αὐτὸς μόνος. ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ 17* τὴν θάλασσαν. καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης είς καπερναούμ καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς 18* αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς. ή τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. 19* έληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον 20, 21* καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς ἐγώ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβείν αὐτὸν εἰς τὸ πλοίον καὶ εὐθέως τὸ πλοίον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς 22* είς ἣν ὑπῆγον. τῆ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκώς πέραν τῆς θαλάσσης ίδων ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μἡ ἕν ἐκεῖνο εἰς ὁ ἐνέβησαν οἱ μαθηταί αὐτοῦ καί ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ ἰησοῦς εἰς 23* τὸ πλοιάριον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. ἄλλα δὲ ἦλθεν πλοιάρια ἐκ τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαρι-24* στήσαντος τοῦ κυρίου. ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ

 $[\]mathbf{v.11}$ ελαβεν ουν \mathbf{v} δε $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους αρτους ο ιησους και ευχαριστησας διεδωκεν τοις $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαθηταις $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $oi^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαθηται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις ανακειμενοις ομοίως και εκ των οψαρίων όσον ηθέλον. **v.13** συνηγαγον ουν και εγεμισαν δωδεκα κοφινους κλασματων εκ των πεντε αρτων των κριθινων α επερισσευσαν $^{\nu}$ **v.14** οι ουν ανθρωποι ιδοντες ο εποιησεν σημειον ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eperisseusen $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tois befrakosin. ihoons, ensure the sating and or edifferent ensures each operating of ercomenous ensures each operation. ουν γνους οτι μελλουσιν ερχεσθαι και αρπαζειν αυτον ινα ποιησωσιν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βασίλεα ανεχωρησεν παλιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εις το ορος αυτος μονος. **v.17** και εμβαντες εις το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλοιον πρχοντο περαν της θαλασσης εις καφαρναουμ $^{\mathcal{V}}$ καπερναουμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και σκοτια ηδη εγεγονει και ουπω $^{\mathcal{V}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εληλυθει **v.18** η τε θαλασσα ανεμου μεγαλου πνεοντος διεγειρετο V διηγειρετο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. προς αυτους ο ιησους. **v.19** εληλακότες ουν ως σταδίους εικοσι $^{m,\mathcal{V}}$ πεντε $^{m,\mathcal{V}}$ εικοσιπέντε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η τριακόντα θεωρουσίν τον ιησούν περιπατουντα επι της θαλασσης και εγγυς του πλοιου γινομενον και εφοβηθησαν. **v.21** ηθελον ουν labein auton eig to ploion kai eubews to τ, m, κ ploion, eyeneto to ploion, emi the lubews to the ploid ploid expension of the ploid ploid expension of the ploid ploid expension of the ploid expension of **v.22** τη επαυριον ο όχλος ο εστηκώς περάν της θαλάσσης είδον $^{\mathcal{V}}$ ίδων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι πλοιαριον allo ouk hy ekei ei mh en ekeino $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eis $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ o $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ enebhoan $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ oi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οτι ου συνεισηλθεν τοις μαθηταις αυτου ο ιησους εις το πλοιον $^{\mathcal{V}}$ πλοιαριον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα μονοι οι μαθηται αυτου απηλθον. **v.23** αλλα δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλθεν $^{\mathcal{V}}$ πλοιαρια" πλοιαρια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ τιβεριαδος εγγυς του τοπου οπου εφαγον τον αρτον ευχαριστησαντος του κυριου.

ούδε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐνέβησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἦλθον εἰς καπερναούμ ζητοῦντες τὸν ἰησοῦν. καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θα- 25 λάσσης εἶπον αὐτῷ ῥαββί πότε ὧδε γέγονας. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 26 καὶ εἶπεν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα ἀλλ' ότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν 27 την απολλυμένην αλλά την βρώσιν την μένουσαν είς ζωήν αίώνιον ην δ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει τοῦτον γὰρ ὁ πατήρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν τί ποιοῦμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ. 28* άπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ ἵνα 29* πιστεύσητε είς ὂν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ τί οὖν ποιεῖς σύ 30 σημείον ίνα ίδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι τί έργάζη. οἱ πατέρες ἡμῶν 31 τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ καθώς ἐστιν γεγραμμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ούρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν 32* λέγω ὑμῖν οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ 33 ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδούς τῷ κόσμω. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν κύριε πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. 34 εἶπεν δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς ὁ ἐρχόμενος πρός 35* μὲ οὐ μὴ πεινάση καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήση πώποτε. ἀλίλ 36* εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ 37* πατήρ πρός έμε ήξει καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μή ἐκβάλω ἔξω. ὅτι 38* καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός 39* με πατρός ἵνα πᾶν ὂ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω έξ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῆ ἐσχάτη ἡμέρα. τοῦτο δὲ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντος με 40* ΐνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον καὶ

v.24 στε ουν είδεν ο οχλος ότι ιησους ουκ εστίν εκεί ουδε οι μαθηται αυτού ενέδησαν και^{T,K} αυτοί εις τα πλοιαρία πλοια^{T,M,K} και ηλθον εις καφαρναουμ καπέρναουμ ζηπω, ζητουντές τον ιησουν. **v.28** είπον ουν προς αυτον τι ποιωμέν^{K,M,V} ποιουμέν ινα έργαζωμέθα τα έργα του θέου. **v.29** απεκρίθη $[0]^V$ ο^{T,K} ιησους και είπεν αυτοίς τουτο έστιν το έργον του θέου ινα πιστευητέ πιστευσητέ T,M,K εις ον απέστειλεν έκεινος. **v.32** είπεν ουν αυτοίς ο ίησους αμην αμην λέγω υμίν ου μωυσης M,V μωσης T,K δεδωκέν υμίν τον αρτόν έκ του ουρανού αλλ ο πατηρ μου δίδωσιν υμίν τον αρτόν έκ του ουρανού τον αληθίνον. **v.35** είπεν δε T,M,K αυτοίς ο ίησους εγω είμι ο αρτός της ζωης ο έρχομένος προς έμε V με T,M,K ου μη πείναση και ο πιστευών είς έμε ου μη δίψησει διψηση T,M,K πώποτε. **v.36** αλλ είπον υμίν ότι και έωρακατε $[με]^V$ με T,M,K και ου πιστευέτε. **v.37** παν ο δίδωσιν μοι ο πατηρ προς έμε ηξεί και τον έρχομένον προς έμε V με T,M,K ου μη εκβάλω έξω. **v.38** οτι καταβέδηκα από εκ T,M,K του ουρανού ουχ ινα ποίω το θέλημα το έμον αλλα το θέλημα του πεμψάντος με. **v.39** τουτό δε έστιν το θέλημα του πεμψάντος με πατρος T,M,K είνα παν ο δέδωκεν μοι μη απόλεοω έξ αυτού αλλα αναστησω αυτο $[εν]^{M,V}$ εν T,K τη εσχατη ημέρα. **v.40** τουτό γαρ δε V δε T,M,K εστίν το θέλημα του πατρος πεμψάντος T,M,K μου με T,M,K εν απας ο θέωρων τον υίον και πιστεύων είς αυτον έχη ζωην αιώνιον και αναστησω αυτον έγω $[εν]^V$ τη εσχατη ημέρα.

41 ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῆ ἐσχάτη ἡμέρα. ἐγόγγυζον οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ 42* αὐτοῦ ὅτι εἶπεν ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον ούχ οὖτός ἐστιν ἰησοῦς ὁ υἱὸς ἰωσήφ οὖ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα πῶς οὖν λέγει οὖτός ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα. 43* ἀπεκρίθη οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. 44* οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ 45* αὐτόν καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῷ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ θεοῦ πᾶς οὖν ὁ ἀκού-46* σας παρά τοῦ πατρός καὶ μαθών ἔρχεται πρός με. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα 47* τις ξώρακεν εί μή ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ οὖτος ξώρακεν τὸν πατέρα. ἀμήν 48 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος 49* τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῆ ἐρήμῷ καὶ ἀπέθανον. 50 οὖτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ 51* καὶ μὴ ἀποθάνη. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς έάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσεται είς τὸν αίῶνα καὶ ὁ ἄρτος δὲ ον έγω δώσω ή σάρξ μού έστιν ήν έγω δώσω ύπερ της τοῦ κόσμου ζωης. 52* ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἰουδαῖοι λέγοντες πῶς δύναται οῧτος 53 ήμιν δουναι την σάρκα φαγείν. είπεν ουν αυτοίς ὁ ίησους άμην άμην λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε 54* αὐτοῦ τὸ αἷμα οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῷ ἐσχάτῃ 55* ἡμέρα. ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστιν βρῶσις καὶ τὸ αἶμά μου ἀληθῶς 56 ἐστιν πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἐν ἐμοὶ 57* μένει κάγω έν αὐτῷ. καθως ἀπέστειλέν με ὁ ζων πατήρ κάγω ζω διὰ τὸν 58* πατέρα καὶ ὁ τρώγων με κάκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ. οῧτός ἐστιν ὁ ἄρτος

v.42 και έλεγον ουχ ουτος έστιν ιησους ο υιος ιωσηφ ου ημεις οιδαμέν τον πατέρα και την μητέρα πως νυν ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λέγει ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι έκ του ουρανού καταβέβηκα. **v.43** απέκριθη ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτος και είπεν αυτοίς μη γογγυζετε μετ αλληλών. **v.44** ουδείς δυναται έλθειν προς με έαν μη ο πατήρ ο πέμψας με έλκυση αυτον καγώ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστήσω αυτον εν $^{\mathcal{M},\mathcal{V}}$ τη εσχατή ημέρα. **v.45** εστίν γεγραμμένον εν τοις προφηταίς και εσονται παντές διδακτοί του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θέου πας ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ακούων ακούσας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ παρά του πατρός και μαθών έρχεται προς έμε $^{\mathcal{V}}$ με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.46** ουχ ότι τον πατέρα τις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εωρακέν τις $^{\mathcal{V}}$ ει μη ο ων παρά του θέου ουτός έωρακέν τον πατέρα. **v.47** αμην αμην λέγω υμίν ο πιστεύων είς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ έμε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ έχει ζωην αιώνιον. **v.49** οι πατέρες υμών έφαγον το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαννα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη έρημω το $^{\mathcal{V}}$ μαννα $^{\mathcal{V}}$ και απέθανον. **v.51** εγω είμι ο αρτός ο ζων ο έκ του ουρανού κατάβας εαν τις φαγή εκ τουτού του αρτού ζησει $^{\mathcal{V}}$ ζησεταί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς τον αιώνα και ο αρτός δε ον έγω δωσω η σαρξ μου έστιν ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπέρ της του κοσμού ζωης. **v.52** εμαχοντό ουν προς αλληλούς οι ιουδαίοι λεγοντές πως δυναται ουτός ημίν δουναι την σαρκα (αιτού) φαγείν. **v.54** ο τρωγών μου την σαρκα και πίνων μου το αίμα έχει ζωην αιώνιον καγώ $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενώ τη εσχατή ημέρα. **v.55** η γαρ σαρξ μου αληθης $^{\mathcal{V}}$ αληθως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστίν βρωσίς και το αίμα μου αληθης αληθως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστίν πόσις. **v.57** καθως απέστειλεν με ο ζων πατηρ καγώ ζω δια τον πατέρα και ο τρωγών με κακείνος ζησει $^{\mathcal{V}}$ ζησεταί $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δι έμε.

ό ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς οὐ καθώς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ταῦτα 59* εἶπεν ἐν συναγωγῆ διδάσκων ἐν καπερναούμ. πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες 60* έκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον σκληρός ἐστιν οῧτος ὁ λόγος τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν. είδως δὲ ὁ ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τού- 61 του οί μαθηταί αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει. θεωρητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ην τὸ πρότερον. τὸ 63* πνεθμά έστιν τὸ ζωοποιοθν ή σὰρξ οὐκ ώφελεῖ οὐδέν τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωή ἐστιν. ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οι οὐ 64 πιστεύουσιν ήδει γαρ έξ άρχης ὁ ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλεγεν διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι 65* ούδεις δύναται έλθειν πρός με έὰν μὴ ἢ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω καὶ 66* οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τοῖς δώδεκα μἡ καὶ 67 ύμεῖς θέλετε ὑπάγειν. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ σίμων πέτρος κύριε πρὸς 68* τίνα ἀπελευσόμεθα ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. καὶ ἡμεῖς πεπιστεύ- 69* καμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. άπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην καὶ 70* έξ ύμῶν εῖς διάβολός ἐστιν. ἔλεγεν δὲ τὸν ἰούδαν σίμωνος ἰσκαριώτην 71* οὖτος γὰρ ἤμελλεν αὐτόν παραδιδόναι εἶς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

καὶ περιεπάτει ὁ ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῷ γαλιλαίᾳ οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν **7*** τῷ ἰουδαίᾳ περιπατεῖν ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ 2 ἐγγὺς ἡ ἑορτἡ τῶν ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ 3* ἀδελφοὶ αὐτοῦ μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε εἰς τὴν ἰουδαίαν ἵνα καὶ οἱ

v.58 ουτος εστιν ο αρτος ο εξ^ν εκ^{T,\mathfrak{M},K} του^{T,\mathfrak{M},K} ουρανου καταβας ου καθως εφαγον οι πατερες υμων^{T,\mathfrak{M},K} το^{T,\mathfrak{M},K} μαννα^{T,\mathfrak{M},K} και απεθανον ο τρωγων τουτον τον αρτον ζησει^ν ζησεται^{T,\mathfrak{M},K} εις τον αιώνα. **v.59** ταυτα είπεν εν συναγωγη διδασκών εν καφαρναουμ^ν καπερναουμ^{T,\mathfrak{M},K} ο λογος ουτος^ν τις δυναται αυτου ακουείν. **v.63** το πνευμα εστιν το ζωοποιούν η σαρξ ουκ ωφελει ουδείν τα ρηματά α εγω λελαληκα^ν λαλω^{T,\mathfrak{M},K} υμιν πνευμα εστιν και ζωη εστιν. **v.65** και ελεγεν δια τουτο είρηκα υμιν ότι ουδείς δυναται ελθείν προς με εαν μη η δεδομένον αυτώ εκ του πατρός μου^{T,\mathfrak{M},K}. **v.66** εκ τουτού πολλοί [εκ]^ν απηλθον^{T,\mathfrak{M},K} των μαθητών αυτού απηλθον^ν είς τα οπίσω και ουκέτι μετ αυτού περιεπατούν. **v.68** απέκριθη ουν^{T,\mathfrak{M},K} αυτώ σήμων πέτρος κυρίε προς τίνα απέλευσομέθα ρηματά ζωης αιώνου έχεις. **v.69** και ημείς πεπιστεύκαμεν και εγνωκαμέν ότι συ εί ο αγίος ^ν χριστος ^{T,\mathfrak{M},K} ο T,\mathfrak{M},K του θέου του T,\mathfrak{M},K ζωντος T,\mathfrak{M},K . **v.70** απέκριθη αυτοίς $[o^\mathfrak{M}]$ ο T,\mathfrak{M},K μησους T,\mathfrak{M},K ουτος γαρ εμέλλεν T,K αυτον T,\mathfrak{M},K αυτον T,\mathfrak{M},K αυτον είς διαβολός εστιν. **v.71** ελεγεν δε τον ιουδαν σημώνος ισκαριωτού τοκαριωτην T,\mathfrak{M},K ουτος γαρ εμέλλεν T,K αυτον T,\mathfrak{M},K αυτον T,\mathfrak{M},K αυτον T,\mathfrak{M},K αυτον T,\mathfrak{M},K εκ των δωδέκα. **7 v.1** και περιεπατεί T,\mathfrak{M},K ο T,\mathfrak{M},K αυτον T,\mathfrak{M},K μετα ταυτα περιεπατεί T,\mathfrak{M},K εκ των ουν προς αυτον οι αδελφοι αυτου μεταβηθι εντευθέν και υπαγε είς την ιουδαιοι αποκτείναι. **v.3** είπον ουν προς αυτον οι αδελφοι αυτου μεταβηθι εντευθέν και υπαγε είς την ιουδαιαν ινα και οι μαθηται σου θεωρησουσιν σου θεωρησουσιν θεωρησουσιν σουν θεωρησουσιν σουν θεωρησουσιν αυτον οι αυδαιοι αποκτείναι.

4* μαθηταί σου θεωρήσωσιν τὰ ἔργα σοῦ ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γάρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεί καὶ ζητεί αὐτὸς ἐν παρρησία είναι εί ταῦτα ποιείς φανέρωσον 5 σεαυτόν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 6 λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν ὁ δὲ καιρὸς ὁ 7 ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς ἐμὲ δὲ μισεῖ ὅτι ἐγὰ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. 8* ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν ταύτην ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν 9* ταύτην ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς 10* ἔμεινεν ἐν τῆ γαλιλαία. ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τότε καὶ αὐτὸς 11 ἀνέβη είς τὴν ἑορτήν οὐ φανερῶς ἀλλ ὡς ἐν κρυπτῷ. οἱ οὖν ἰουδαῖοι 12* έζήτουν αὐτὸν ἐν τῷ ἑορτῷ καὶ ἔλεγον ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος. καὶ γογγυσμὸς πολύς περί αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθός ἐστιν ἄλλοι 13 δὲ ἔλεγον οὔ ἀλλὰ πλανῷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παρρησία ἐλάλει 14* περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων. ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης 15* ἀνέβη ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. καὶ ἐθαύμαζον οἱ ἰουδαῖοι 16* λέγοντες πῶς οὖτος γράμματα οἶδεν μἡ μεμαθηκώς. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ό ἰησοῦς καὶ εἶπεν ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός έάν τις θέλη τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς 18 πότερον έκ τοῦ θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγώ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἀΦ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος 19* αὐτόν οὖτος άληθής ἐστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον τί με ζητεῖτε ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπεν δαιμόνιον ἔχεις τίς σε ζητεῖ 21* ἀποκτείναι. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ε̈ν ἔργον ἐποίησα καὶ 22* πάντες θαυμάζετε. διὰ τοῦτο μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν οὐχ ότι ἐκ τοῦ μωσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε

v.4 ουδεις γαρ τι^ν εν κρυπτω τι^{T,m,K} ποιει και ζητει αυτος εν παρρησία είναι ει ταυτα ποιεις φανερωσον σεαυτον τω κόσμω. **v.8** υμεις ανάβητε εις την εορτην ταυτην^{T,m,K} εγω ουκ^V ουπω^{T,m,K} ανάβαινω εις την εορτην ταυτην ότι ο καιρος T,m,K ο^{T,m,K} εμος καιρος ουπω πεπληρωται. **v.9** ταυτα δε είπων αυτος αυτοίς εμείνεν εν τη γαλιλαία. **v.10** ως δε ανέβησαν οι αδελφοί αυτού εις V την εορτην τότε και αυτός ανέβη εις T,m,K την T,m,K εορτην T,m,K ου φανέρως αλλα αλλ^{T,m,K} [ως] V ως T,m,K εν κρυπτω. **v.12** και γογγυσμός πολύς T,m,K πέρι αυτού ην πολύς εν τοίς οχλοίς οι μεν έλεγον ότι αγαθός εστιν αλλοί [δε] V δε T,K ελέγον ου αλλα πλανά τον όχλον. **v.14** ηδη δε της εορτης μεσουσης ανέβη ο T,m,K ιήσους εις το ιέρον και εδιδασκέν. **v.15** και T,m,K εθαυμάζον ουν V οι ιουδαιοί λεγοντές πως ουτός γραμματα οίδεν μη μεμαθηκώς. **v.16** απέκριθη ουν m,V αυτοίς [ο] V ο T,m,K ιήσους και είπεν η εμη διδαχη ουκ εστιν εμη αλλα του πεμψαντός με. **v.19** ου μωυσης V μωσης T,m,K δεδωκέν υμιν τον νομον και ουδείς εξ υμών ποιεί τον νομόν τι με ζητείτε αποκτείναι. **v.20** απέκριθη ο οχλός και T,m,K είπεν T,m,K δαίμονιον έχεις τις σε ζητεί αποκτείναι. **v.21** απέκριθη ο T,K ιήσους και είπεν αυτοίς εν εργόν εποίησα και παντές θαυμάζετε. **v.22** δια τουτό μωυσης V μωσης T,m,K δεδωκέν υμιν περιτομην ουχ ότι εκ του μωυσεως V μωσεως T,m,K εστίν αλλ εκ των πατέρων και εν σαββατώ περιτεμνέτε ανθρώπον.

άνθρωπον. εί περιτομήν λαμβάνει ἄνθρωπος έν σαββάτω ἵνα μή λυθῆ ὁ 23* νόμος μωσέως έμοι χολατε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτω. μή κρίνετε κατ' ὄψιν ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. ἔλεγον οὖν τινες 24*, 25 έκ των ἱεροσολυμιτων ούχ οὖτός ἐστιν ὂν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι. ίδε παρρησία λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὖτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ χριστός. ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν 27 πόθεν ἐστίν ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχηται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ ἰησοῦς καὶ λέγων κάμὲ οἴδατε καὶ 28 οἴδατε πόθεν εἰμί καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. έγὼ δὲ οἶδα αὐτόν ὅτι παρ' αὐτοῦ 29* έζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι καὶ οὐδεὶς 30 είμι κάκεῖνός με ἀπέστειλεν. ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. πολλοί 31* δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγον ὅτι ὁ χριστὸς ὅταν έλθη μήτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὖτος ἐποίησεν. ἤκουσαν 32* οί φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περί αὐτοῦ ταῦτα καὶ ἀπέστειλαν οί φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετέ καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ 34* τὸν πέμψαντά με. ύμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς ποῦ 35 οὖτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν μὴ εἰς τὴν διασποράν τῶν ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς ἕλληνας. τίς ἐστιν οὖτος ὁ λόγος ὃν εἶπεν ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετέ καὶ ὅπου 36* είμι έγω ύμεις οὐ δύνασθε έλθειν. έν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ 37 της ξορτης είστηκει ο ίησους και ἔκραξεν λέγων ἐάν τις διψα ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ καθώς εἶπεν ἡ γραφή ποταμοὶ 38 έκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ 39*

ν.23 ει περιτομην λαμβανει ανθρωπος εν σαββατω ινα μη λυθη ο νομος μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμοι χολατε οτι ολον ανθρωπον υγιη εποιησα εν σαββατω. **ν.24** μη κρινετε κατ οψιν αλλα την δικαιαν κρισιν κρινετε $^{\mathcal{V}}$ κρινατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.26** και ιδε παρρησια λαλει και ουδεν αυτω λεγουσιν μηποτε αληθως εγνωσαν οι αρχοντες οτι ουτος εστιν αληθως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο χριστος. **ν.29** εγω δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οιδα αυτον οτι παρ αυτου ειμι κακεινος με απεστείλεν. **ν.31** πολλοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ του οχλου δε $^{\mathcal{V}}$ πολλοι $^{\mathcal{V}}$ επιστευσαν εις αυτον και ελεγον οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο χριστος οταν ελθη μη $^{\mathcal{V}}$ μητι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλειονα σημεια τουτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησει ων ουτος εποιησεν. **ν.32** ηκουσαν οι φαρισαιοι του οχλου γογγυζοντος περι αυτου ταυτα και απεστείλαν υπηρετας $^{\mathfrak{M}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι αρχιερείς και $^{\mathcal{V}}$ οι φαρισαιοι $^{\mathcal{T}}$ υπηρετας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ινα πιασωσίν αυτον. **ν.33** είπεν ουν αυτοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι πρους ετι μικρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρονον μικρον μεθ υμων είμι και υπαγω προς τον πεμψαντα με. **ν.34** ζητησετε με και ουχ ευρησετε [με] $^{\mathcal{V}}$ και οπου είμι εγω υμείς ου δυνασθε ελθείν. **ν.36** τις εστιν ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο λογος ουτος $^{\mathcal{V}}$ ον είπεν ζητησετε με και ουχ ευρησετε [με] $^{\mathcal{V}}$ και οπου είμι εγω υμείς ου δυνασθε ελθείν. **ν.39** τουτο δε είπεν περι του πνευματος $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}$

πνεύματος οὖ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν οὔπω γὰρ ἦν 40* πνεθμα ἄγιον ὅτι ὁ ἰησοθς οὐδέπω ἐδοξάσθη. πολλοὶ οθν ἐκ τοθ ὄχλου 41* ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον οὖτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. ἄλλοι ἔλεγον οὖτός ἐστιν ὁ χριστός ἄλλοι δὲ ἔλεγον μὴ γὰρ ἐκ τῆς γαλιλαίας 42* ὁ χριστὸς ἔρχεται. οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος δαβίδ καὶ 43* ἀπὸ βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν δαβίδ ὁ χριστὸς ἔρχεται. σχίσμα οὖν 44 ἐν τῷ ὄχλῷ ἐγένετο δι' αὐτόν. τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν 45* άλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρός τούς άρχιερεῖς καὶ φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι διατί οὐκ ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν 46* ήγάγετε αὐτόν. 47 ἄνθρωπος ὡς οὖτος ὁ ἄνθρωπος. ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ φαρισαῖοι 48 μή καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε. μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν 49* ἢ ἐκ τῶν φαρισαίων. ἀλλ' ὁ ὄχλος οῧτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον 50* ἐπικατάρατοι είσιν. λέγει νικόδημος πρὸς αὐτούς ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς 51* αὐτὸν εἶς ὢν έξ αὐτῶν. μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ 52* ἀκούση παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῷ τί ποιεῖ. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς γαλιλαίας εἶ ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης 53* ἐκ τῆς γαλιλαίας οὐκ ἐγηγέρται. καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8, 2* ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν καὶ καθίσας
3* ἐδίδασκεν αὐτούς. ἄγουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχεία κατειλημμένην καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέφο. λέγουσιν αὐτῷ διδάσκαλε αὕτη ἡ γυνὴ κατείληφθη ἐπαυτοφώρος

ν.40 πολλοι^{T,m,K} ουν^{T,m,K} εκ του οχλου ουν^V ακουσαντες των ^V λογων V τουτων V τον T,m,K λογον T,m,K ελέγον ουτος εστιν αλήθως ο προφήτης. **ν.41** αλλοι ελέγον ουτος εστιν ο χριστος οι V αλλοι T,m,K δε ελέγον μη γαρ εκ της γαλιλαίας ο χριστος ερχεται. **ν.42** ουχ V ουχι T,m,K η γραφή είπεν οτι έκ του σπερματος δαυίδ^{m,V} δαβιδ T,K και από βηθλέει της κωμης όπου ην δαυίδ^{m,V} δαβιδ T,K ερχεται V ο χριστος ερχεται T,m,K . **ν.43** σχίσμα ουν εγένετο V εν τω όχλω εγένετο T,m,K δι αυτον. **ν.45** ηλθον ουν οι υπηρεται προς τους αρχιέρεις και φαρισαίους και είπον αυτοίς εκείνοι δια m,V τι m,V διατι T,K ουκ ηγαγετε αυτον. **ν.46** απεκριθησαν οι υπηρεται ουδεπότε ουτως T,m,K ελάλησεν ουτως V ανθρωπος T,m,K ων αργώτως νον νομον επαρατοί V,m,K ο T,m,K ανθρωπος. **ν.49** αλλα V αλλη T,m,K ο οχλος ουτος ο μη γινωσκών τον νομον επαρατοί V επικαταρατοί T,m,K είσιν. **ν.50** λέγει νικοδημός προς αυτούς ο ελθων νυκτος T,m,K προς αυτον [το] V προτερον V είς ων εξ αυτων. **ν.51** μη ο νομός ημων κρίνει τον ανθρωπον εαν μη ακουσή πρωτον V παρ αυτου προτερον T,m,K και γνω τι ποίει. **ν.52** απεκρίθησαν και είπον T,m,K εκ της γαλιλαίας προφήτης V ουκ εγειρεταί V εγηγερταί T,m,K και νόο V επικατος είς το ιερον και πας ο λαός ηρχετο [προς m προς T,m,K αυτον] m αυτον T,m,K και καθίσας εδίδασκεν αυτους. **ν.3** αγουσίν δε οι γραμματείς και οι φαρισαίοι προς T,m,K αυτον T,m,K και καθίσας εδίδασκεν αυτους. **ν.3** αγουσίν δε οι γραμματείς και οι φαρισαίοι προς T,m,K αυτον T,m,K και καθίσας εδίδασκεν αυτους. **ν.3** αγουσίν δε οι γραμματείς και οι φαρισαίοι προς T,m,K αυτον T,m,K γυναίκα επί m,V εν T,K μοίχεια κατειλημμενην και στησαντες αυτην εν μεσω.

μοιχευομένη. έν δὲ τῷ νόμῷ μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λι- 5* θοβολεῖσθαι σύ οὖν τί λέγεις. τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν ἵνα 6* ἔχωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ ὁ δὲ ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν είς τὴν γῆν. ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν ἀνάκυψας εἶπεν πρὸς 7* αὐτούς ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὕτη βαλέτω. καὶ 8* πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν είς τὴν γῆν. οἱ δὲ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς 9* συνειδήσεως έλεγχόμενοι έξήρχοντο είς καθ' είς άρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων καὶ κατελείφθη μόνος ὁ ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ έν μέσω έστωσα. ἀνακύψας δὲ ὁ ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν 10* τής γυναικός εἶπεν αὐτῇ ἡ γυνή ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου ούδείς σε κατέκρινεν. ή δὲ εἶπεν ούδείς κύριε εἶπεν δὲ αὐτῇ ὁ ἰησοῦς 11* ούδὲ ἐγώ σε κατακρίνω πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε. πάλιν οὖν ὁ ἰη- 12* σοῦς αὐτοῖς ἐλάλησεν λέγων ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου ὁ ἀκολουθῶν έμοι οὐ μή περιπατήσει ἐν τῇ σκοτία ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. εἶπον 13 οὖν αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι σύ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς ἡ μαρτυρία σου οὐκ έστιν άληθής. ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ 14* έμαυτοῦ ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ύπάγω ύμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς κατὰ 15 τήν σάρκα κρίνετε ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ ἡ κρίσις 16* ή ἐμή ἀληθής ἐστιν ὅτι μόνος οὐκ εἰμί ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία 17

 $[\]mathbf{v.4}$ λεγουσιν αυτω [πειραζοντες] m διδασκαλε ταυτην m ευρομεν m επ m αυτοφωρω m μοιχευομενην m αυτη $^{\mathcal{T}.\mathcal{K},\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T}.\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γυνη $^{\mathcal{T}.\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κατειληφθη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατειληπται $^{\mathcal{V}}$ επαυτοφωρω $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ επ $^{\mathcal{V}}$ αυτοφωρω $^{\mathcal{V}}$ μοιχευομενη $^{\mathcal{T}.\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.5** εν δε τω νομω ημιν $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathfrak{M}}$ μωσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημιν $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ ενετειλατο τας **v.5** εν δε τω νομω ημιν^V ημων^m μωσης T,K μωυσης m,V ημιν T,K ενετειλατο τας τοιαυτας λιθαζειν $^{\mathcal{V}}$ λιθοβολεισθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ ουν τι λεγεις $[\pi \epsilon \rho \iota^{\mathfrak{M}} \ \text{αυτης}]^{\mathfrak{M}}$. **v.6** τουτο δε ελεγον $\pi \epsilon \iota$ razontes auton ina ecwsin kathyorian kat $^{\mathfrak{M}}$ kathyorein $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ autou o de ihsous katw kuias tw δακτυλω κατεγραφεν $^{\mathcal{V}}$ εγραφεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την γην μη $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ προσποιουμενος $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$. **v.7** ως δε επεμενον ερωτωντες αυτον ανεκυψεν $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ ανακυψας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν αυτοίς $^{\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτούς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο αναμαρτητος υμών πρώτος επ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτην $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λίθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βαλετω λίθον $^{\mathcal{V}}$. **v.8** και παλίν κατακυψας $^{\mathcal{V}}$ κατω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυψας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγραφεν εις την γην. **v.9** οι δε ακουσαντες και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $T, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ συνειδησεως $T, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ ελεγχομενοι $T, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ εξηρχοντο εις καθ εις αρξαμενοι απο των πρεσθυτερων $[εως^m εως^{\mathcal{T},\mathcal{K}} των^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}} εσχατων]^m εσχατων^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και κατελειφθη μονος $ο^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ιησους $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ και η γυνη εν μεσω ουσα m,V εστωσα T,K . **v.10** ανακυψας δε ο ιησους και T,m,K μηδενα T,m,K θεασαμενος T,m,K $\mathsf{plank}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \; \mathsf{ths}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \; \mathsf{yunaikos}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \; \mathsf{eipen} \; \mathsf{auth} \; \mathsf{yunai}^{\mathcal{V}} \; [\mathsf{yunai}]^{\mathfrak{M}} \; \mathsf{h}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \; \mathsf{yunh}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \; \mathsf{hou} \; \mathsf{eigin} \; \mathsf{ekeinoi}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $oι^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατηγοροι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδεις σε κατέκρινεν. **v.11** η δε είπεν ουδείς κυρίε είπεν δε $[\mathrm{auth}]^\mathfrak{M} \ \mathrm{auth}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \ \mathrm{o} \ \mathrm{ihsous} \ \mathrm{oude} \ \mathrm{eyw} \ \mathrm{se} \ \mathrm{katakrinw} \ \mathrm{horeuou} \ [\mathrm{kai}]^\mathcal{V} \ \mathrm{kai}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathrm{ano}^\mathcal{V} \ [\mathrm{ano}^\mathfrak{M} \ \mathrm{tou}^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}]$ vuv^{V} $vuv]^{m}$ μηκετι αμαρτανε]] V αμαρτανε T,m,K . **v.12** παλιν ουν αυτοις m,V ελαλησεν V ο ιησους autois $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ elalhsen $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ legan ega eimi to jas tou kosmou o akolou θ an emoi ou mh peripathsh περιπατησει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν τη σκοτια αλλ εξει το φως της ζωης. **v.14** απεκριθη ιησους και ειπεν αυτοις καν εγω μαρτυρω περι εμαυτου αληθης εστιν η μαρτυρια μου οτι οιδα ποθεν ηλθον και που υπαγω υμεις δε ουκ οιδατε ποθεν ερχομαι $\eta^{\mathcal{V}}$ και $\tau^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ που υπαγω. **ν.16** και εαν κρινω δε εγω η κρισις η εμη alhbing alhbhs $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ estin sti monos suk eimi all eyw kai o pemmas me pathr.

18 άληθής ἐστιν. ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ 19* ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. ἔλεγον οὖν αὐτῷ ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου άπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου εἰ ἐμὲ ἤδειτε 20* καὶ τὸν πατέρα μου ἤδειτε ἄν. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς έν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν ὅτι 21* οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐγὼ ύπάγω καὶ ζητήσετέ με καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε ὅπου ἐγὼ 22 ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον οὖν οἱ ἰουδαῖοι μήτι ἀποκτενεῖ 23* ξαυτόν ὅτι λέγει ὅπου ἐγὰ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. καὶ εἴπεν αὐτοῖς ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου 24 τούτου ἐστέ ἐγὰ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι 25* ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον οὖν αὐτῷ σὺ τίς εἶ καὶ εἶ-26* πεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. πολλὰ ἔχω περὶ ύμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν κάγὼ ἃ ἤκουσα 27 παρ' αὐτοῦ ταῦτα λὲγω εἰς τὸν κόσμον. Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα 28* αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ άνθρώπου τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν ἀλλὰ 29* καθώς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ μου ταῦτα λαλῶ. καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ έστιν οὐκ ἀφῆκέν με μόνον ὁ πατήρ ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάν-30, 31 τοτε. ταθτα αὐτοθ λαλοθντος πολλοί ἐπίστευσαν είς αὐτόν. ἔλεγεν οθν ό ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ ἰουδαίους ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν 32 τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ ἀληθῶς μαθηταί μού ἐστε. καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν 33* καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ σπέρμα ἀβραάμ έσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε πῶς σὰ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι 34 γενήσεσθε. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ

v.19 ελεγον ουν αυτώ που εστιν ο πατηρ σου απέκριθη ο^{T,K} τησούς ουτέ έμε οιδατέ ουτέ τον πατέρα μου ει έμε ηδείτε και τον πατέρα μου ηδείτε^{T,M,K} αν ηδείτε^V. **v.20** ταυτά τα ρηματά ελάλησεν ο^{T,M,K} τησούς^{T,M,K} εν τω γαζοφυλακίω διδασκών εν τω ιέρω και ουδείς επίασεν αυτόν ότι ουπώ εληλυθεί η ώρα αυτου. **v.21** είπεν ουν πάλιν αυτοίς ο^{T,M,K} τησούς^{T,M,K} εγώ υπαγώ και ζητήσετε με και εν τη αμάρτια υμών αποθανείσθε όπου εγώ υπαγώ υμείς ου δυνασθε έλθειν. **v.23** και ελέγεν^V είπεν^{T,M,K} αυτοίς υμείς εκ των κατώ έστε εγώ εκ των ανώ είμι υμείς εκ τουτού^V του κοσμού τουτού^{T,M,K} εστέ εγώ ουκ είμι εκ του κοσμού τουτού. **v.25** ελέγον ουν αυτώ συ τις ει και^{T,M,K} είπεν αυτοίς ο τησούς την αρχην ο τι και λάλω υμίν. **v.26** πόλλα έχω πέρι υμών λάλειν και κρινείν άλλ ο πέμψας με αλήθης εστίν καγώ α ηκουσά παρ αυτού ταυτά λάλω^V λέγω^{T,M,K} είς τον κοσμού. **v.28** είπεν ουν [αυτοίς]^V αυτοίς^{T,M,K} ο τησούς όταν υψωσητέ τον υτον του ανθρωπού τοτε γνώσεσθε ότι εγώ είμι και απ εμαυτού ποιώ ουδεν άλλα καθώς εδιδαξέν με ο πατηρ μού^{T,M,K} ταυτά λάλω. **v.29** και ο πέμψας με μετ εμού εστίν ουκ αφηκέν με μόνον ο^{T,M,K} πατηρ^{T,M,K} ότι εγώ τα αρέστα αυτώ ποιώ παντότε. **v.33** απέκριθησαν προς^V αυτον^V αυτώ^{T,M,K} σπέρμα αβρααμ εσμέν και ουδενί δεδούλευκαμέν πώποτε πως συ λέγεις ότι ελευθέροι γενησεσθε.

ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει 35 έν τῆ οἰκία εἰς τὸν αἰῶνα ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς 36 ύμας έλευθερώση ὄντως έλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα ἀβραάμ 37 έστε άλλα ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. έγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρὶ μου λαλῶ καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ 38* τῶ πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ ὁ πατήρ ἡμῶν 39* άβραάμ ἐστιν λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ τέκνα τοῦ ἀβραάμ ἦτε τὰ ἔργα τοῦ ἀβραὰμ ἐποιεῖτε ἄν. νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν 40 άλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦτο ἀβραὰμ οὐκ έποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν εἶπον οὖν αὐτῷ ἡμεῖς 41* έκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν οὖν 42* αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ ὁ θεὸς πατήρ ὑμῶν ἦν ἠγαπᾶτε ἄν ἐμέ ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε ὅτι οὐ δύνασθε 43* άκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς 44* έπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἢν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῷ ἀληθεία οὐχ ἔστηκεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ όταν λαλή τὸ ψεῦδος ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ ὅτι ψεύστης ἐστίν καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω οὐ πιστεύετέ μοι. τίς ἐξ ὑμῶν 45, 46* έλέγχει με περί άμαρτίας εί δὲ ἀλήθειαν λέγω διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι. ὁ ἄν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ 47 άκούετε ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι καὶ 48* εἶπον αὐτῷ οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι σαμαρείτης εἶ σὑ καὶ δαιμόνιον ἔχεις. ἀπεκρίθη ἰησοῦς ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα 49 μου καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου ἔστιν ὁ ζητῶν 50 καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήση 51*

v.38 $\mathbf{a}^{\mathcal{V}}$ εγω $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εωρακα παρα τω πατρι μου $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαλω και υμεις ουν $\mathbf{c}^{\mathcal{V}}$ ο $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηκουσατε $\mathbf{c}^{\mathcal{V}}$ εωρακατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρα του $^{\mathcal{V}}$ πατρος $^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιειτε. **v.39** απεκριθησαν και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ ο πατηρ ημών αβρααμ εστιν λεγει αυτοις ο ιησούς ει τέκνα του αβρααμ εστε $^{\mathcal{V}}$ ητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα εργα του αβρααμ εποιειτε $[av]^{\mathfrak{M}}$ $av^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.41** υμεις ποιειτε τα εργα του πατρος υμων $\sin av^{V} \sin ov^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}} [ouv]^{V} ouv^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autw hier ek horneigg ou venennheba ena hatera exomen ton $\mathbf{v.42}$ eipen oun $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ autois o ihjous ei o deos pathr umwn hn hyapate an eme enw har ek tou θεου εξηλθον και ηκω ουδε γαρ απ εμαυτου εληλυθα αλλ εκεινος με απεστειλεν. διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την λαλιαν την εμην ου γινωσκετε οτι ου δυνασθε ακουείν τον λογόν τον εμον. εκ του $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πατρος του διαβολου εστε και τας επιθυμιας του πατρος υμων θελετε ποιείν εκείνος ανθρωποκτονος ην απ αρχης και εν τη αληθεία ουκ $^{\mathcal{V}}$ ουχ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστηκέν οτι ουκ έστιν αληθεία εν αυτώ όταν λαλη το ψευδος εκ των ιδιων λαλει οτι ψευστης εστιν και ο πατηρ αυτου. ν.46 τις εξ υμων ελεγχει με περι αμαρτίας ει δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αληθείαν λεγω δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμείς ου πιστευέτε μοι. κριθησαν ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ιουδαιοι και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ου καλως λεγομεν ημεις οτι σαμαριτης $^{\mathcal{V}}$ σαμαρειτης $\mathcal{T}^{m,K}$ ει συ και δαιμονιον έχεις. **v.51** αμην αμην λέγω υμίν εαν τις τον λογον $\mathcal{T}^{m,K}$ $\mathsf{ton}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathsf{emon} \ \mathsf{logon}^{\mathcal{V}} \ \mathsf{thrhoss} \ \vartheta \mathsf{anaton} \ \mathsf{ou} \ \mathsf{uh} \ \vartheta \mathsf{ewrhoss} \ \mathsf{eig} \ \mathsf{ton} \ \mathsf{aiwn}.$

52* θάνατον οὐ μὴ θεωρήση εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ σὺ λέγεις ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήση οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς 53* τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραάμ ὅστις ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς. ἀπεκρίθη ἰησοῦς ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με ὂν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ὑμῶν ἐστιν. καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν ἔσομαι ὅμοιος 56 ὑμῶν ψεύστης ἀλλ' οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδη τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν καὶ εἶδεν καὶ 57 ἐχάρη. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις 58* καὶ ἀβραὰμ ἑώρακας. εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν 59* ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν καὶ παρῆγεν οὕτως.

9, 2 καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες ἑαββί τίς ἥμαρτεν οῧτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ
3* ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὔτε οῧτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ
4* γονεῖς αὐτοῦ ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν ἔρχεται νὺξ ὅτε
5 οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῷ ὡ φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.
6* ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ
7 ἐπέχρισεν τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ σιλωάμ ὁ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλ8* μένος ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθεν βλέπων. οἱ οὖν γείτονες καὶ

v.52 είπον $[ouv]^{\mathcal{V}}$ ouv $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ οι ιουδαίοι νυν ευνώκαμεν ότι δαίμονιον έχεις αβρααμ απέθανεν και οι προφηται και συ λεύεις εαν τις τον λούον μου τηρησή ου μη υευσηται $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υευσεται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θανατού εις τον αίωνα. **v.53** μη συ μείζων ει του πατρος ημών αβρααμ ότις απέθανεν και οι προφηται απέθανον τίνα σεαυτού συ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποίεις. **v.54** απέκριθη ιήσους εαν εύω δοξάσω δοξάζω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμαυτού η δοξά μου ουδεν έστιν εστίν ο πατήρ μου ο δοξάζων με ου υμείς λεύετε ότι θέος ημών $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υμών $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εστίν. **v.55** και ουκ εύνωκατε αυτού εύω δε οίδα αυτού καυ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπω ότι ουκ οίδα αυτού εσομαι ομοίος υμίν υμών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ψευστής αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οίδα αυτού και του λούου αυτού τήρω. **v.58** είπεν αυτοίς ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιήσους αμήν αμήν λεύω υμίν πριν αβρααμ μενέσθαι έγω είμι. **v.59** ηραν ουν λίθους ίνα βαλωσίν επ αυτού τήσους δε εκρυβή και εξηλθεύ εκ του τέρου διέλθων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεσου τίλικον και τουλούς και τουλούς ουτε ουτος ημαρτέν ουτε οι γονείς αυτού αλλ τια φανέρωθη τα έργα του θέου εν αυτώ. **v.4** ημάς εμέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δει έργαζεσθαι τα έργα του πεμψάντος με εως ημέρα εστίν έρχεται νυξ ότε ουδείς δυναται έργαζεσθαι. **v.6** ταυτα επών επτύσεν χαμαι και εποίησεν πήλου έκ του πτυσματός και επέχρισεν αυτού τον πήλον επί τους οφθαλμους του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τυφλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην έλεγον ουχ ουτος εστίν ο καθημένος και προσαίτων.

οί θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἢν ἔλεγον οὐχ οὖτός ἐστιν ό καθήμενος καὶ προσαιτῶν. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὖτός ἐστιν ἄλλοι δὲ ὅτι 9* όμοιος αὐτῷ ἐστιν ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγώ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ πῶς 10* άνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί. ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπέν ἄνθρωπος 11* λεγόμενος ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπεν μοι ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ σιλωὰμ καὶ νίψαι ἀπελθών δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. εἶπον οὖν αὐτῷ ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος 12* λέγει οὐκ οἶδα. ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς φαρισαίους τόν ποτε τυφλόν. 13 ην δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς καὶ ἀνέφξεν αὐτοῦ τοὺς 14* όφθαλμούς. πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν ὁ 15* δὲ εἶπεν αὐτοῖς πηλὸν ἐπέθηκέν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν φαρισαίων τινές οὖτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ 16* ἔστιν παρὰ τοῦ θεοῦ ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ ἄλλοι ἔλεγον πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν τῷ τυφλῷ πάλιν σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ ὅτι ἤνοιξεν σου τοὺς 17* όφθαλμούς ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ ἰου- 18* δαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες οῧτός 19* έστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν ὂν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη πῶς οὖν ἄρτι βλέπει. άπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον οἴδαμεν ὅτι 20* οὖτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. πῶς δὲ νῦν βλέπει 21* οὐκ οἴδαμεν ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει αὐτὸν ἐρωτήσατε αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. ταῦτα 22*

v.9 αλλοι ελέγον οτι ουτος έστιν αλλοι έλεγον $^{\mathcal{V}}$ ουχι $^{\mathcal{V}}$ αλλα $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ομοιος αυτω έστιν **v.10** ελεγον ουν αυτω πως $[ouv]^{V}$ ηνεωχθησαν V ανεωχθησαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκεινος ελεγεν οτι εγω ειμι. σου οι οφθαλμοι. **v.11** απεκριθη εκεινος ο^ν και^{T,m,K} ειπεν^{T,m,K} ανθρωπος ο^ν λεγομενος ιησους πηλον εποιησεν και επεχρισεν μου τους οφθαλμους και ειπεν μοι οτι $^{\mathcal{V}}$ υπαγε εις τον $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κολυμβηθραν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιλωαμ και νιψαι απελθων ουν $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και νιψαμενος ανεβλεψα. **v.12** και $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ που έστιν έκεινος λέγει ουκ οίδα. βατον εν V η V ημερα V οτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον πηλον εποιησεν ο ιησους και ανεωξεν αυτου τους οφθαλμους. **v.15** παλιν ουν ηρωτων αυτον και οι φαρισαιοι πως ανεβλεψεν ο δε ειπεν αυτοις πηλον επεθηκεν μου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επι τους οφθαλμους μου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ενιψαμην και βλεπω. **v.16** ελεγον ουν εκ των φαρισαιών tines outos τ, m, κ o τ, m, κ and τ and τ our estin outos τ hara tou τ, m, κ deou o τ and τ out to σαββατον ου τηρει αλλοι $[\delta\epsilon]^{\mathcal{V}}$ ελεγον πως δυναται ανθρωπος αμαρτωλος τοιαυτα σημεια ποιειν και **v.17** λεγουσιν ουν $^{\mathcal{V}}$ τω τυφλω παλιν συ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι συ $^{\mathcal{V}}$ λεγεις περι αυτου οτι ηνεωξεν V ηνοιξεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σου τους οφθαλμους ο δε είπεν οτι προφητής εστίν. ουν οι ιουδαιοι περι αυτου οτι τυφλος $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ ην τυφλος $^{\mathcal{V}}$ και ανεβλεψεν εως οτου εφωνήσαν τους γονεις **v.19** και ηρωτήσαν αυτους λεγοντές ουτος έστιν ο υιος υμών ον υμείς λεαυτου του αναβλεψαντος. yete oti τυφλος εγεννηθη πως ουν αρτι $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ βλεπει αρτι $^{\mathcal{V}}$. **v.20** απεκριθησαν ουν $^{\mathcal{V}}$ δε m αυτοις $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ οι γονεις αυτου και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οιδαμεν οτι ουτος εστιν ο υιος ημων και οτι τυφλος εγεννηθη. **v.21** πως δε νυν βλεπει ουκ οιδαμεν η τις ηνοιξεν αυτου τους οφθαλμους ημεις ουκ οιδαμεν αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ ηλικιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον ερωτησατε ηλικιαν $^{\mathcal{V}}$ εχει $^{\mathcal{V}}$ αυτος περι εαυτου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λαλησει.

εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς ἰουδαίους ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήση χριστόν ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει αὐτὸν ἐρωτή-24* σατε. έφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπον αὐτῷ δὸς δόξαν τῷ θεῷ ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὖτος ἁμαρτωλός 25* ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα ε̈ν 26* οἶδα ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν τί ἐποίησέν σοι 27 πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς. ἀπεκρίθη αὐτοῖς εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε τί πάλιν θέλετε ἀκούειν μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθη-28* ταὶ γενέσθαι. ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτὸν καὶ εἶπον σὺ εἶ μαθητής ἐκείνου 29* ήμεῖς δὲ τοῦ μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μωση λελάλη-30* κεν ὁ θεός τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πό-31* θεν έστίν καὶ ἀνέφξεν μου τοὺς ὀφθαλμούς. οἴδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ό θεός οὐκ ἀκούει ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβής ἢ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῆ 32* τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξεν τις ὀφθαλμούς 33 τυφλοῦ γεγεννημένου. εί μή ἦν οὖτος παρὰ θεοῦ οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν 34* οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος 35* καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. ἤκουσεν ὁ ἰησοῦς ὅτι έξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ σὺ πιστεύεις εἰς τὸν 36* υἱὸν τοῦ θεοῦ. ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν τίς ἐστιν κύριε ἵνα πιστεύσω 37* είς αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ 38 σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη πιστεύω κύριε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

v.22 tauta είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι γόνεις αυτού ότι εφοβούντο τους ιουδαίους ηδή γαρ συνέτεθειντο οι ιουδαιοι ινα εαν τις αυτον ομολογηση χριστον αποσυναγωγος γενηται. **ν.23** δια τουτο οι γονεις αυτου ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ηλικιαν εχει αυτον επερωτησατε $^{\mathcal{V}}$ ερωτησατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** εφωνησαν ουν εκ^{T,m,K} δευτερου^{T,m,K} τον ανθρωπον εκ^V δευτερου^V ος ην τυφλος και ειπαν^V ειπον^{T,m,K} αυτω δος δοξαν τω θεω ημεις οιδαμεν οτι ο^{T,m,K} ανθρωπος^{T,m,K} ουτος ο^V ανθρωπος^V αμαρτωλος εστιν. **v.25** απεκριθη ουν εκεινος και T,m,K ει ειπεν^{T,m,K} ει αμαρτωλος εστιν ουκ οιδα εν οιδα οτι τυφλος ων αρτι βλεπω. **v.26** ειπον ουν δε^{T,m,K} αυτω παλιν^{T,m,K} τι εποιησεν σοι πως ηνοιξεν σου τους οφθαλμους. **v.28** και $^{\mathcal{V}}$ ελοιδορησαν ουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτον και ειπον συ ει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαθητης ει $^{\mathcal{V}}$ εκεινου ημεις δε του μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσμεν μαθηται. **v.29** ημεις οιδαμεν οτι μωυσει $^{\mathcal{V}}$ μωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λελαληκεν ο θεος τουτον δε ουκ οιδαμεν ποθεν εστιν. **\mathbf{v.30}** απεκριθη ο ανθρωπος και ειπεν αυτοις εν γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτω γαρ $^{\mathcal{V}}$ το^ν θαυμαστον εστιν οτι υμεις ουκ οιδατε ποθεν εστιν και ηνοιξεν^ν ανεωξεν^{T,m, κ} μου τους οφθαλμους. **v.31** οιδαμεν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι αμαρτωλων ο θεος ουκ ακουει αλλ εαν τις θεοσεδης η και το θελημα αυτου **v.32** εκ του αιώνος ουκ ηκούσθη ότι ηνεωξεν $^{\mathcal{V}}$ ηνοιξεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις οφθαλμούς ποιη τουτου ακουει. **v.34** απεκριθησαν και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω εν αμαρτιαις συ εγεννηθης τυφλου γεγεννημενου. ολος και συ διδασκεις ημας και εξεβαλον αυτον εξω. $\mathbf{v.35}$ ηκουσεν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους οτι εξεβαλον αυτον εξω και ευρων αυτον είπεν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ πιστευείς είς τον υίον του ανθρώπου $^{\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.36** apekribh ekeinog kai einen kai m,v tig estin kurie ina histeusw eig auton. αυτω ο ιησους και εωρακας αυτον και ο λαλων μετα σου εκεινος εστιν.

καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον ἵνα οἱ 39 μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. καὶ ἤκου- 40* σαν ἐκ τῶν φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ καὶ εἶπον αὐτῷ μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοἱ ἐσμεν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς εἰ τυφλοὶ ἦτε οὐκ ἄν εἴχετε 41* ἡμαρτίαν νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν ἡ οὖν ἡμαρτία ὑμῶν μένει.

άμην άμην λέγω ύμιν ὁ μη είσερχόμενος διὰ της θύρας είς την αὐ- 10 λήν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστής. ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμήν ἐστιν τῶν προβάτων. 2 τούτω ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει 3* καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν τὰ 4* ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ ὅτι οἴδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ἀλλοτρίω δὲ οὐ μὴ ἀκολου- 5* θήσωσιν άλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν άλλοτρίων τὴν ταύτην την παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐκεῖνοι δὲ οὐκ 6 ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 7* άμην άμην λέγω ύμιν ότι έγώ είμι ή θύρα των προβάτων. πάντες όσοι 8* πρό ἐμοῦ ἦλθον κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγώ εἰμι ἡ θύρα δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθη σωθήσεται καὶ εἰ- 9 σελεύσεται καὶ έξελεύσεται καὶ νομὴν εύρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται 10 εί μη ίνα κλέψη καὶ θύση καὶ ἀπολέση ἐγὼ ἦλθον ίνα ζωήν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν. έγω είμι ὁ ποιμήν ὁ καλός ὁ ποιμήν ὁ καλὸς τήν 11 ψυχήν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν 12* ποιμήν οὖ οὐκ είσιν τὰ πρόβατα ἴδια θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ άφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ὁ δὲ μισθωτός φεύγει ὅτι μισθωτὸς ἐστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ 13* περὶ τῶν προβάτων. ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ 14*

ν.40 και $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηκουσαν εκ των φαρισαίων ταυτα οι οντες $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετ αυτού οντες $^{\nu}$ και είπον αυτώ μη και ημείς τυφλοί εσμεν. **ν.41** είπεν αυτοίς ο ίησους ει τυφλοί ητε ουκ αν είχετε αμαρτίαν νυν δε λεγετε ότι βλεπόμεν η ουν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτία υμών μένει. **10 ν.3** τουτώ ο θυρώρος ανοίγει και τα προβατά της φώνης αυτού ακουεί και τα ίδια προβατά φώνει $^{\nu}$ καλεί $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ονόμα και έξαγει αυτά. **ν.4** και $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ όταν τα ίδια παντά προβατά $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκβάλη εμπροσθέν αυτών πορευεταί και τα προβατά αυτώ ακολούθει ότι οιδασίν την φώνην αυτού. **ν.5** αλλότριω δε ού μη ακολούθησουσίν ακολούθησωσίν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα φευξόνται απ αυτού ότι ουκ οιδασίν των αλλότριων την φώνην. **ν.7** είπεν ουν παλίν αυτοίς $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ίποους αμην αμην λεγώ υμίν ότι εγώ είμι η θυρά των προβατών. **ν.8** παντές όσοι προ $^{\tau,\mathcal{K}}$ ηλθόν [προ $^{\nu}$ εμού] κλεπταί είσιν και λήσται αλλ ουκ ηκούσαν αυτών τα προβατά. **ν.12** ο μισθώτος δε $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουκ ων ποίμην ου ουκ εστίν είσιν $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα προβατά ίδια θέωρει τον λυκον ερχομένον και αφιησίν τα προβατά και φευγεί και ο λύκος αρπάζει αυτά και σκορπίζει τα $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προβατά $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.13** ο $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μισθώτος $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φευγεί $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι μισθώτος εστίν και ου μέλει αυτώ περί των προβατών. **ν.14** εγώ είμι ο ποίμην ο καλός και γινώσκω τα εμά και γινώσκουσί $^{\nu}$ νινώσκουαι $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με $^{\nu}$ υπο $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα $^{\nu}$ των $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είμον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είμον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είμον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είμον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είμον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είμον $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

15 γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθώς γινώσκει με ὁ πατήρ κάγὼ γινώσκω 16* τὸν πατέρα καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης κἀκεῖνα με δεῖ ἀγαγεῖν καὶ 17* τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν καὶ γενήσεται μία ποίμνη εἶς ποιμήν. διὰ τοῦτό ὁ πατήρ με ἀγαπῷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου ἵνα πάλιν λάβω 18 αὐτήν. οὐδείς αἴρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ έξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν καὶ έξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν ταύτην 19* τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο 20 ἐν τοῖς ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν 21* δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται τί αὐτοῦ ἀκούετε. ἄλλοι ἔλεγον ταῦτα τὰ ρήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλ-22* μούς ἀνοίγειν. ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις καὶ χειμών καί περιεπάτει ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾳ τοῦ σολομῶντος. 24 ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ ἕως πότε τὴν ψυχὴν 25 ήμῶν αἴρεις εἰ σὑ εἶ ὁ χριστός εἰπὲ ἡμῖν παρρησία. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ίησοῦς εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε τὰ ἔργα ἃ ἐγὰ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι 26* τοῦ πατρός μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε οὐ 27* γὰρ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν καθώς εἶπον ὑμῖν. τὰ πρόβατα τὰ έμα της φωνης μου ακούει κάγω γινώσκω αὐτά καὶ ακολουθοῦσίν μοι. 28* κάγω ζωήν αίωνιον δίδωμι αὐτοῖς καὶ οὐ μή ἀπόλωνται εἰς τὸν αίωνα 29* καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέν μοι μείζών πάντων έστιν καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ 30, 31* πατρός μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ 32* ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς πολλά καλά ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετε μὲ. 33* ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι λέγοντες περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν

v.16 και αλλα προβατα έχω α ουκ έστιν έκ της αυλης ταυτης κακείνα με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δει με $^{\mathcal{V}}$ αγαγείν και της φωνης μου ακουσουσιν και γενησονται $^{\mathcal{V}}$ γενησεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μια ποιμνη εις ποιμην. **\mathbf{v.17}** δια τουτο με $^{\mathcal{V}}$ ο πατηρ με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαπα οτι εγω τιθημι την ψυχην μου ινα παλιν λαβω αυτην. **v.19** σχισμα ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν εγενετο εν τοις ιουδαιοις δια τους λογους τουτους. **ν.21** αλλοι ελεγον ταυτα τα ρηματα ουκ εστιν δαιμονιζομενου μη δαιμονιον δυναται τυφλων οφθαλμους ανοιξαι $^{\mathcal{V}}$ ανοιγειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.22** εγενετο τοτε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα εγκαινια εν τοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ιεροσολυμοις και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χειμων ην. **v.23** και περιεπατει ο ihoons en em een en th stoa tou $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ solohwnos $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ solohwnos $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.26** αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμεις ou pisteuete oti $^{\mathcal{V}}$ ou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ou $^{\mathcal{V}}$ ya $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ este ek twn probatwn twn emwn ka $\theta\omega\varsigma^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eipon $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.27** τα προβατα τα εμα της φωνης μου ακουουσιν $^{\mathcal{V}}$ ακουει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καγω γινωσκω αυτα υσιν μοι. **v.28** καγω ζωην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιωνιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδωμι αυτοις ζωην $^{\mathcal{V}}$ αιωνιον $^{\mathcal{V}}$ και ου μη και ακολουθουσιν μοι. απολωνται εις τον αιωνα και ουχ αρπασει τις αυτα εκ της χειρος μου. **v.29** ο πατηρ μου $o^{\mathcal{V}}$ ος $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεδωκεν μοι μειζων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντων μειζον $^{\mathcal{V}}$ εστιν και ουδεις δυναται αρπαζειν εκ της χειρος του πατρος μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** εβαστασαν ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν λιθους οι ιουδαιοι ινα λιθασωσιν αυτον. **v.32** απεκριθη αυτοις ο ιησους πολλα καλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργα καλα $^{\mathcal{V}}$ εδειξα υμιν εκ του πατρος μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια ποιον αυτων εργον εμε^V λιθαζετε με^{T, m, K}.

σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας καὶ ὅτι σὰ ἄνθρωπος ἄν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῷ ὑμῶν ἐγὰ 34* εἶπα θεοί ἐστε. εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὺς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ 35 ἐγένετο καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή. ὅν ὁ πατὴρ ἡγίασεν καὶ 36 ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς ὅτι εἶπον υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι. εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου μἡ πιστεύετέ μοι. 37 εἰ δὲ ποιῶ κἄν ἐμοὶ μἡ πιστεύητε τοῖς ἔργοις πιστεύσατε ἵνα γνῶτε καὶ 38* πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κάγὰ ἐν αὐτῷ. ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν 39* πιάσαι καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ 40 ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἢν ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι ἰωάννης μὲν σημεῖον 41 ἐποίησεν οὐδέν πάντα δὲ ὅσα εἶπεν ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἢν. καὶ ἀπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτὸν.

ην δέ τις ἀσθενῶν λάζαρος ἀπὸ βηθανίας ἐκ τῆς κώμης μαρίας καὶ 11 μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρφ 2* καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἡς ὁ ἀδελφὸς λάζαρος ήσθένει. ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι κύριε 3 ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ 4 ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἵνα δοξασθῆ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. ήγάπα δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν 5 αὐτῆς καὶ τὸν λάζαρον. ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ τότε μὲν ἔμεινεν ἐν 6 ῷ ἦν τόπω δύο ἡμέρας. ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς ἄγωμεν 7 είς την ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί ῥαββί νῦν ἐζήτουν 8 σε λιθάσαι οἱ ἰουδαῖοι καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὐχὶ 9* δώδεκα είσιν ὧραί τῆς ἡμέρας ἐάν τις περιπατῆ ἐν τῆ ἡμέρα οὐ προσκόπτει ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. ἐὰν δέ τις περιπατῆ ἐν τῆ 10 νυκτί προσκόπτει ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν καὶ μετὰ 11 τοῦτο λέγει αὐτοῖς λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται ἀλλὰ πορεύομαι ίνα έξυπνίσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κύριε εἰ κεκοίμηται 12*

v.33 απεκριθησαν αυτω οι ιουδαιοι λεγοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι καλου εργου ου λιθαζομεν σε αλλα περι βλασφημίας και ότι συ ανθρώπος ων ποιείς σεαυτόν θέον. **v.34** απέκριθη αυτοίς $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίησους ουκ εστιν γεγραμμενον εν τω νομω υμων οτι $^{\nu}$ εγω ειπα θεοι εστε. **v.38** ει δε ποιω καν εμοι μη πιστευητέ τοις έργοις πιστευέτε $^{\mathcal{V}}$ πιστευσατέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίνα γνωτέ και γινωσκητέ $^{\mathcal{V}}$ πιστευσητέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι έν εμοι ο πατηρ καγω εν τω^V πατρι V αυτω T,m,K . **v.39** εζητουν [ουν] V ουν T,m,K παλιν T,m,K αυτον παλιν $^{\mathcal{V}}$ πιασαι και εξηλθεν εκ της χειρος αυτων. **v.42** και επιστευσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλοι επιστευσαν $^{\mathcal{V}}$ 11 **v.2** ην δε μαριαμ $^{\mathcal{V}}$ μαρια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η αλειψασα τον κυριον μυρω και εκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αυτον εκει $^{\mathcal{V}}$. εκμαξασα τους ποδας αυτου ταις θριξιν αυτης ης ο αδελφος λαζαρος ησθενει. **v.9** απεκριθη ο T,K ιησους ουχι δωδεκα εισιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωραι εισιν $^{\mathcal{V}}$ της ημερας εαν τις περιπατη εν τη ημερα ου προσκοπτει οτι το φως του κοσμου τουτου βλεπει. **v.12** ειπαν ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν οι μαθηται αυτω $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριε ει κεκοιμηται σωθησεται.

13 σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐκεῖνοι δὲ 14 ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς 15* ὁ ἰησοῦς παρρησία λάζαρος ἀπέθανεν. καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύ-16 σητε ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν θωμᾶς ὁ λεγόμενος δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνω-17* μεν μετ' αὐτοῦ. ἐλθών οὖν ὁ ἰησοῦς εὖρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη 18 ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ ἡ βηθανία ἐγγὺς τῶν ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ 19* σταδίων δεκαπέντε. καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περί μάρθαν καί μαρίαν ίνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περί τοῦ ἀδελφοῦ 20* αὐτῶν. ἡ οὖν μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ ἰησοῦς ἔρχεται ὑπήντησεν αὐτῷ 21* μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ μάρθα πρὸς τὸν ἰησοῦν 22* κύριε εί ής ὧδε ὁ άδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. άλλὰ καὶ νῦν οἶδα 23 ὅτι ὅσα ἄν αἰτήση τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. λέγει αὐτῆ ὁ ἰησοῦς 24* ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῷ μάρθα οἶδα ὅτι ἀναστήσεται 25 ἐν τῆ ἀναστάσει ἐν τῆ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῆ ὁ ἰησοῦς ἐγώ εἰμι ἡ 26 ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται. καὶ πᾶς ό ζων καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰωνα πιστεύεις τοῦτο. 27 λέγει αὐτῷ ναί κύριε ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ 28* ὁ είς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. καὶ ταῦτά εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν μαρίαν την άδελφην αὐτης λάθρα εἰποῦσα ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ 29* φωνεί σε. ἐκείνη ὡς ἤκουσεν ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. 30* οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου 31* ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ μάρθα. οἱ οὖν ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῆ οἰκία καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν ἰδόντες τὴν μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἠκολούθησαν αὐτῆ λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα 32* κλαύση έκεῖ. ἡ οὖν μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ ἰησοῦς ἰδοῦσα αὐτὸν

v.15 και χαιρω δι υμας ινα πιστευσητε οτι ουκ ημην εκει αλλα^{m,v} αλλ^{T,K} αγωμεν προς αυτον. **v.17** ελθων ουν ο ιησους ευρεν αυτον τεσσαρας ημερας^{T,m,K} ηδη ημερας^V εχοντα εν τω μνημειω. **v.19** και^{T,m,K} πολλοι δε^V εκ των ιουδαίων εληλυθείσαν προς την V τας T,m,K περι T,m,K μαρθαν και μαριαμ^V μαριαν^{T,m,K} ινα παραμυθησωνται αυτας περι του αδελφου αυτων T,m,K . **v.20** η ουν μαρθα ως ηκουσεν οτι ο^{T,K} ιησους ερχεται υπηντησεν αυτω μαριαμ V μαριατ^{T,m,K} δε εν τω οικω εκαθεζετο. **v.21** είπεν ουν η^{T,K,V} μαρθα προς τον ιησουν κυρίε ει ης ωδε ουκ V αν V απεθανεν V ο αδελφος μου ουκ T,m,K αν T,m,K ετεθνηκει T,m,K . **v.22** [αλλα] V αλλα T,m,K και νυν οίδα οτι οσα αν αιτηση τον θεον δωσει σοι ο θεος. **v.24** λεγει αυτω η V μαρθα οίδα οτι αναστησεταί εν τη αναστασεί εν τη εσχατη ημέρα. **v.28** και τουτο V ταυτα T,m,K είπουσα απηλθέν και εφωνήσεν μαριαμ V μαριαν T,m,K την αδελφην αυτης λαθρα είπουσα ο δίδασκαλος παρέστιν και φωνεί σε. **v.29** εκείνη δε V ως ηκούσεν ηγερθη V εγείρεται T,m,K ταχυ και ηρχετο V ερχεται T,m,K προς αυτον. **v.30** ουπω δε εληλυθεί ο ίησους εις την κωμην αλλ ην ετι V εν τω τοπω οπου υπηντήσεν αυτω η μαρθα. **v.31** οι ουν ιουδαίοι οι οντές μετ αυτης εν τη οικία και παραμυθουμενοι αυτην ίδοντες την μαριαμ V μαριαν T,m,K οτι ταχέως ανέστη και εξηλθεν ηκολουθησαν αυτη δοξαντές V λεγοντές T,m,K οτι υπαγεί είς το μνημείον ινα κλαυση εκεί.

ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ λέγουσα αὐτῷ κύριε εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἄν ἀπέθανεν μου ὁ ἀδελφός. ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς 33 συνελθόντας αὐτῆ ἰουδαίους κλαίοντας ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ έτάραξεν ξαυτόν. καὶ εἶπεν ποῦ τεθείκατε αὐτόν λέγουσιν αὐτῷ κύριε 34 ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ ἰουδαῖοι ἴδε πῶς 35, 36 έφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ έξ αὐτῶν εἶπον οὐκ ἠδύνατο οὖτος ὁ ἀνοίξας τοὺς 37* όφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὖτος μὴ ἀποθάνῃ. ἰησοῦς οὖν 38 πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον ἦν δὲ σπήλαιον καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ ἰησοῦς ἄρατε τὸν λίθον λέγει αὐτῷ 39* ή άδελφή τοῦ τεθνηκότος μάρθα κύριε ἤδη ὄζει τεταρταῖος γάρ ἐστιν. λέγει αὐτῆ ὁ ἰησοῦς οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσης ὄψει τὴν δόξαν 40* τοῦ θεοῦ. ἢραν οὖν τὸν λίθον οὖ ἢν ὁ τεθνηκώς κειμένος ὁ δὲ ἰησοῦς 41* ήρεν τους όφθαλμους ἄνω και είπεν πάτερ εύχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ἤδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν πε- 42 ριεστώτα είπον ίνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ ταῦτα είπὼν 43 φωνή μεγάλη ἐκραύγασεν λάζαρε δεῦρο ἔξω. καὶ ἐξήλθεν ὁ τεθνηκώς 44* δεδεμένος τούς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίφ περιεδέδετο λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ὑπάγειν. πολλοί οὖν ἐκ τῶν ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν μαρίαν καὶ θεασά- 45* μενοι ἃ ἐποίησεν ὁ ἰησο ὑς ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν 46* άπηλθον πρός τούς φαρισαίους και είπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς. συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον τί 47* ποιούμεν ὅτι οὖτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ. ἐὰν ἀφῶμεν αὐ- 48 τὸν οὕτως πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν καὶ ἐλεύσονται οἱ ῥωμαῖοι καὶ άροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἶς δέ τις έξ αὐτῶν καϊάφας 49 άρχιερεύς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου εἶπεν αὐτοῖς ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν.

v.32 η ουν μαριαμ^ν μαρια^{T,m,K} ως ηλθεν οπου ην ο^{T,m,K} ιησους ιδουσα αυτον επέσεν αυτου^{m,v} προς v εις T,m,K τους πόδας αυτου T,K λεγουσα αυτω κυριε ει ης ωδε ουκ αν απέθανεν T,m,K μου απέθανεν v ο αδέλφος. **v.37** τίνες δε έξ αυτών είπαν είπαν είπον T,m,K ουκ έδυνατο ηδυνατο T,m,K ουτος ο ανοίξας τους οφθαλμους του τυφλου ποιησαι ίνα και ουτός μη απόθανη. **v.39** λεγει ο ίπσους αρατε τον λίθον λεγει αυτώ η αδέλφη του τετελευτηκότος τέθνηκοτος T,m,K μαρθα κυριε ηδη οζεί τεταρταίος γαρ έστιν. **v.40** λεγει αυτή ο ίπσους ουκ είπον σοι ότι εαν πιστεύσης όψη οψεί T,m,K την δόξαν του θέου. **v.41** πραν ουν τον λίθον ου T,m,K ην T,m,K τέθνηκως T,m,K κείμενος T,m,K ο δε ίπσους πρέν τους οφθαλμούς ανώ και είπεν πατέρ ευχαριστώ σοι ότι ηκουσας μου. **v.44** και T,m,K εξηλθέν ο τέθνηκως δεδέμενος τους πόδας και τας χείρας κείριαις και η όψις αυτού σουδαρώ περιεδεδετό λεγει αυτοίς ο ίπσους λυσατε αυτόν και αφετε αυτόν υπαγείν. **v.45** πόλλοι ουν έκ των ιουδαίων οι ελθόντες προς την μαριαμ μαριαμ μαριαν και αφετε αυτόν υπαγείν. **v.45** πόλλοι ουν έκ των ιουδαίων οι ελθόντες προς την μαριαμ μαριαν μαριαν και εδεασαμένοι α εποίησεν ο T,m,K ιπσούς T,m,K επίστευσαν είς αυτόν. **v.46** τίνες δε εξ αυτών απηλθόν προς τους φαρισαίους και είπαν είπον T,m,K αυτοίς α εποίησεν ο T,m,K ιπσούς. **v.47** συνηγαγον ουν οι αρχιερείς και οι φαρισαίοι συνεδρίον και ελέγον τι ποίουμεν ότι ουτός ο ανθρώπος πόλλα σημεία T,m,K ποίει σημεία V .

50* οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἶς ἄνθρωπος ἀποθάνη ὑπὲρ
51* τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ἄν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελ52 λεν ὁ ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγη εἰς
53* ἔν. ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν
54* αὐτόν. ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρρησία περιεπάτει ἐν τοῖς ἰουδαίοις ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου εἰς ἐφραὶμ λεγομένην
55 πόλιν κἀκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ
56 τοῦ πάσχα ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες τί δοκεῖ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἔλθη εἰς τὴν
57* ἑορτήν. δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἐντολὴν ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν μηνύση ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12* ὁ οὖν ἰησοῦς πρὸ εξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς βηθανίαν ὅπου ἦν 2* λάζαρος ὁ τεθνηκώς ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ καὶ ἡ μάρθα διηκόνει ὁ δὲ λάζαρος εἶς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐ-3* τῷ. ἡ οὖν μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψεν τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πό-4* δας αὐτοῦ ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει οὖν εἶς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἰούδας σίμωνος ἰσκαριώτης ὁ μέλλων αὐτὸν 5* παραδιδόναι. διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς. εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχέν καὶ τὰ βαλλόμενα

v.50 ουδε λογιζεσθε^V διαλογιζεσθε^{T,m,K} οτι συμφερει υμιν^V ημιν^{T,m,K} ινα εις ανθρωπος αποθανη υπερ του λαου και μη ολον το εθνος αποληται. **ν.51** τουτο δε αφ εαυτου ουκ ειπεν αλλα αρχιερευς ων του ενιαυτου εκεινου επροφητευσεν $^{\mathcal{V}}$ προεφητευσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι εμελλεν ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησους αποθνησκειν **v.53** απ εκείνης ουν της ημέρας εθουλευσαντο $^{\mathcal{V}}$ συνεθουλευσαντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίνα απο**v.54** $\mathbf{o}^{\mathcal{V}}$ ιησους συν ιησους ουκετι \mathbf{m}, \mathbf{v} ουκ $\mathbf{r}^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ ετι $\mathbf{r}^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ παρρησία περιεπατεί εν τοις ιουδαιοις αλλα απηλθεν εκειθεν εις την χωραν εγγυς της ερημου εις εφραιμ λεγομενην πολιν κακει εμείνεν διετρίβεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετά των μαθητών αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.57** δεδωκείσαν δε και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι αρχιέρεις και οι φαρισαίοι εντολας $^{\mathcal{V}}$ εντολην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίνα έαν τις γνω που έστιν μηνυσή όπως πιασωσίν **v.1** ο ουν ιησους προ εξ ημερων του πασχα ηλθεν εις βηθανιαν οπου ην λαζαρος $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τεθνηκως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ον ηγείρεν εκ νέκρων ιησούς $^{\mathcal{V}}$. **v.2** εποίησαν ουν αυτώ δείπνον έκει και η μαρθα διηκονει ο δε λαζαρος εις ην εκ $^{\mathcal{V}}$ των ανακειμενων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ συν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ συνανακειμενων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτω. **v.3** η ουν μαριαμ $^{\mathcal{V}}$ μαρια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαβουσα λιτραν μυρου ναρδου πιστικης πολυτιμου ηλειψεν τους ποδας του ιησου και εξεμαξεν ταις θριξιν αυτης τους ποδας αυτου η δε οικια επληρωθη εκ της οσμης του μυρου. $\mathbf{v.4}$ λεγει δε $^{\mathcal{V}}$ ιουδας $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{V}}$ ισκαριωτης $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις [εκ] $^{\mathcal{V}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των μαθητων αυτου ιουδας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιμωνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ισκαριωτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο μελλων αυτον παραδιδοναι. **v.5** δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τουτο το μυρον ουκ επραθη τριακοσιων δηναριων και εδοθη πτωχοις. **ν.6** ειπεν δε τουτο ουχ οτι περι των πτωχων εμέλεν αυτώ αλλα $^{\mathcal{K}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ότι κλέπτης ην και το γλωσσοκομον έχων $^{\mathcal{V}}$ είχεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ τα βαλλομενα εβασταζεν.

έβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς ἄφες αὐτήν εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφια- 7* σμοῦ μου τετηρήκεν αὐτό. τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν 8 έμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν ἰουδαίων ὅτι 9* έκεῖ ἐστιν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν ἰησοῦν μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν λάζαρον ἴδωσιν ὂν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. έβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ 10 τὸν λάζαρον ἀποκτείνωσιν. ὅτι πολλοί δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν ἰουδαίων 11 καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν ἰησοῦν. τῷ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθών εἰς 12* την ξορτήν ακούσαντες ότι ξρχεται ο ίησοῦς είς ἱεροσόλυμα. Ελαβον τὰ 13* βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ καὶ ἔκραζον ὡσαννά εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ. εύρων δὲ ὁ ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό καθώς ἐστιν γεγραμμέ- 14 νον. μή φοβοῦ θύγατερ σιών ίδού ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος 15* έπὶ πῶλον ὄνου. ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον 16* άλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' 17 αὐτοῦ ὅτε τὸν λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν έκ νεκρών. διά τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος ὅτι ἤκουσεν τοῦτο 18* αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ οὖν φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς 19* θεωρείτε ὅτι οὐκ ώφελείτε οὐδέν ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. ήσαν δὲ τινες ἕλληνές ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ 20* έορτῆ. οὖτοι οὖν προσῆλθον φιλίππω τῷ ἀπὸ βηθσαϊδὰ τῆς γαλιλαίας 21 καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες κύριε θέλομεν τὸν ἰησοῦν ἰδεῖν. φίλιππος καὶ λέγει τῷ ἀνδρέα καὶ πάλιν ἀνδρέας καὶ φίλιππος λέγουσιν τῷ ἰησοῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα 23* δοξασθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ ὁ κόκκος 24 τοῦ σίτου πεσών εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ αὐτὸς μόνος μένει ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ

v.7 eipen oun o ihssus afes authn ina $^{\mathcal{V}}$ eis thn hmeran tou entaflashou mou thrhsh $^{\mathcal{V}}$ tethrheen $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.9** εγνω ουν $[o]^{\mathcal{V}}$ οχλος πολυς εκ των ιουδαίων οτι εκεί έστιν και ηλθόν ου δια τον ιησούν μονον αλλ ινα και τον λαζαρον ιδωσιν ον ηγειρεν εκ νεκρων. **\mathbf{v.12}** τη επαυριον ο^{\mathcal{V}} οχλος πολυς ο ελθων εις την εορτην ακουσαντες οτι ερχεται ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ιησους εις ιεροσολυμα. **v.13** ελαβον τα βαια των φοινικών και εξηλθον εις υπαντησιν αυτώ και εκραυγάζον $^{\mathcal{V}}$ εκράζον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωσάννα ευλογημένος ο έρχομένος εν ονοματί κυριου [και] $^{\nu}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ βασίλευς του ισραηλ. **v.15** μη φοβου θυγατηρ $^{\mathcal{V}}$ θυγατερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιων ιδού ο βασίλευς σου ερχεται καθημένος επί πώλον ονού. **\mathbf{v.16}** ταυτά δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εγνώσαν αυτου $^{\mathcal{V}}$ οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το πρώτον αλλ ότε εδοξασθη $[o]^{\mathfrak{M}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησούς τότε εμνήσθησαν ότι ταυτα ην επ αυτω γεγραμμενα και ταυτα εποιησαν αυτω. **ν.18** δια τουτο [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπηντησεν αυτω ο όχλος ότι ηκουσαν $^{\mathcal{V}}$ ηκουσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτό αυτόν πεποιήκεναι το σημείον. ρισαιοι ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς εαυτους θεωρειτε οτι ουκ ωφελειτε ουδεν ιδε ο κοσμος οπισω αυτου **v.20** hoan δε tines $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελλήνες tines $^{\mathcal{V}}$ εκ των αναβαίνοντων ίνα προσκυνήσωσιν εν τη **ν.22** ερχεται $\mathbf{o}^{\mathcal{V}}$ φιλιππος και λεγει τω ανδρεα ερχεται $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρεας και **v.23** ο δε ιησους αποκρινεται $^{\mathcal{V}}$ απεκρινατο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις λεγων φιλιππος και V λεγουσιν τω ιησου. εληλυθεν η ωρα ινα δοξασθη ο υιος του ανθρωπου.

25* πολύν καρπόν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ό μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει 26* αὐτήν. ἐὰν ἐμοί διακονῆ τις ἐμοὶ ἀκολουθείτω καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται καὶ ἐάν τις ἐμοὶ διακονῆ τιμήσει αὐτὸν ὁ 27 πατήρ. νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται καὶ τί εἴπω πάτερ σῶσόν με ἐκ τῆς 28 ὥρας ταύτης ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ δόξασόν σου τὸ ὄνομα ἦλθεν οὖν φωνή ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν 29 δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι 30* ἄλλοι ἔλεγον ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν 31 οὐ δι' ἐμὲ αὕτη ἡ φωνἡ γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κό-32 σμου τούτου νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. κάγὼ 33* ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν 34* σημαίνων ποίφ θανάτφ ήμελλεν ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος ήμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα καὶ πῶς σὰ λέγεις ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου τίς ἐστιν οῧτος 35* ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ" ὑμῶν ἐστιν περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς 36* καταλάβη καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς ἔχετε πιστεύετε εἰς τὸ φῶς ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε ταῦτα ἐλάλησεν 37 ὁ ἰησοῦς καὶ ἀπελθών ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα 38 πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ἵνα ὁ λόγος ήσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῆ ὃν εἶπεν κύριε τίς ἐπίστευσεν τῆ ἀκοῆ 39 ήμῶν καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη. διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο 40* πιστεύειν ὅτι πάλιν εἶπεν ἠσαΐας. τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ 41* νοήσωσιν τῆ καρδία καὶ ἐπιστραφῶσιν καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ταῦτα εἶ-

 $[\]mathbf{v.25}$ ο φιλων την ψυχην αυτου απολλυει απολεσει απολεσει αυτην και ο μισων την ψυχην αυτου εν τω κοσμω τουτω εις ζωην αιωνιον φυλαξει αυτην. **v.26** εαν εμοι διακονη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις διακονη εμοι ακολουθειτω και οπου ειμι εγω εκει και ο διακονος ο εμος εσται και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν τις εμοι διακονη τιμησει αυτον **v.30** απεκριθη $[o]^{\mathfrak{M}}$ $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησους και είπεν ου δι εμε αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η φωνή αυτη $^{\mathcal{V}}$ γεγονέν **v.33** τουτο δε ελεγεν σημαίνων ποιω θανατω εμελλεν $^{\mathfrak{M}}$ ημελλεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αποθνησκείν. αλλα δι υμας. **v.34** απεκριθη ουν $^{\mathcal{V}}$ αυτώ ο όχλος ημείς ηκουσαμέν εκ του νομού ότι ο χρίστος μένει είς τον αιώνα και πως συ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγεις συ $^{\mathcal{V}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ δει υψωθηναι τον υιον του ανθρωπου τις εστιν ουτος ο υιος του **v.35** είπεν ουν αυτοίς ο ίησους ετί μικρον χρόνον το φως εν $^{\mathcal{V}}$ μεθ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν $^{\mathcal{V}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ estin peripateite $\omega_S^{\mathcal{V}}$ e $\omega_S^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ to for exete ina my skotia umas katalaby kai o peripaton en th skotia ouk oiden hou upayei. $\mathbf{v.36} \omega_S^{\mathcal{V}} \epsilon \omega_S^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ to jwe exete pistenete eig to jwe uioi jwetog yenhobe ταυτα ελαλησεν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους και απελθων εκρυβη απ αυτων. **v.40** τετυφλωκεν αυτων τους οφθαλμους και επωρωσεν $^{\mathcal{V}}$ πεπωρωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων την καρδιαν ινα μη ιδωσιν τοις οφθαλμοις και νοησωσιν τη καρδια και στραφωσιν $^{\mathcal{V}}$ επιστραφωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιασομαι $^{\mathcal{V}}$ ιασωμαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους. **v.41** ταυτα είπεν hsaias $\operatorname{oti}^{\mathcal{V}}$ $\operatorname{ote}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eiden thn dožan autou kai elalhsen peri autou.

πεν ἠσαΐας ὅτε εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. ὅμως 42 μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν ἀλλὰ διὰ τοὺς φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. ἠγάπησαν 43 γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. ἰησοῦς 44* δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς εἰς 45, 46 τὸν κόσμον ἐλήλυθα ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῷ σκοτία μὴ μείνᾳ. καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ ἐγὼ οὐ κρίνω 47* αὐτόν οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν 48 ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῷ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ 49* ἔξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκεν τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός 50* ἐστιν ἃ οῦν λαλῶ ἐγὼ καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατήρ οὕτως λαλῶ.

πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ 13* ὅρα ἵνα μεταβῆ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῷ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. καὶ δείπνου γε- 2* νομένου τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἰούδα σίμωνος ἰσκαριώτου ἵνα αὐτὸν παραδῷ. εἰδὼς ὁ ἰησοῦς ὅτι πάντα δἔδωκεν αὐτῷ 3* ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει. ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν λέντιον 4 διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἤρξατο νίπτειν 5 τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ῷ ἢν διεζωσμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς σίμωνα πέτρον καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος κύριε σύ μου 6* νίπτεις τοὺς πόδας. ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὂ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ 7 οἶδας ἄρτι γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει αὐτῷ πέτρος οὐ μὴ νίψης τοὺς 8*

ν.44 ιησους δε εκραξεν και είπεν ο πιστεύων είς εμε ου πιστεύει είς εμε αλλα αλλ^{T,m,K} είς τον πεμμάντα με. **ν.47** και εαν τις μου ακουση των ρηματών και μη φυλαξη πιστεύση T,m,K εύω ου κρίνω αυτού ου γαρ ηλθού ινα κρίνω του κοσμού αλλ ινα σώσω του κοσμού. **ν.49** ότι εύω εξ εμαυτού ουκ ελαλησα αλλ ο πεμμάς με πατήρ αυτος μοι εντολην δεδωκευ εδωκευ καθώς τι είπω και τι λαλησω. **ν.50** και οίδα ότι η εντολή αυτού ζωή αιωνίος εστίν α ουν λαλω καθώς είρηκευ μοι ο πατήρ ουτώς λαλω. **13 ν.1** προ δε της εορτής του πασχα είδως ο ιησούς ότι ηλθευ εληλυθεύ εληλυθεύ

πόδας μου είς τὸν αίῶνα ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐὰν μὴ νίψω σε οὐκ 9 ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ σίμων πέτρος κύριε μἡ τοὺς πόδας 10* μου μόνον άλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ό λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς 11* όλος καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ἤδει γὰρ τὸν παραδι-12* δόντα αὐτόν διὰ τοῦτο εἶπεν οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἀναπεσών πάλιν εἶπεν 13 αὐτοῖς γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν. ὑμεῖς φωνεῖτέ με ὁ διδάσκαλος 14 καὶ ὁ κύριος καὶ καλῶς λέγετε εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν 15 τούς πόδας. ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν 16 καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ 17 κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. εἰ ταῦτα 18* οἴδατε μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω ἐγὼ οἶδα οὕς ἐξελεξάμην ἀλλ' ἵνα ἡ γραφή πληρωθῆ ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν 19* ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ 20* γενέσθαι ΐνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ύμιν ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμ-21* βάνει τὸν πέμψαντά με. ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἶς ἐξ ὑμῶν πα-22* ραδώσει με. ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ 23* τίνος λέγει. ην δέ άνακείμενος είς των μαθητων αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ 24 τοῦ ἰησοῦ ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς. νεύει οὖν τούτω σίμων πέτρος πυθέσθαι 25* τίς ἄν εἴη περὶ οὖ λέγει. ἐπιπεσών δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ ἰησοῦ 26* λέγει αὐτῷ κύριε τίς ἐστιν. ἀποκρίνεται ὁ ἰησοῦς ἐκεῖνός ἐστιν ῷ ἐγὼ

v.10 legel auto o ihoons o lehouhenos ouk $^{\mathcal{V}}$ ou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ creian $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ecel creian $^{\mathcal{V}}$ et $^{\mathcal{V}}$ $^{\mathcal{V}}$ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tous ποδας νιψασθαι αλλ εστιν καθαρος ολος και υμεις καθαροι εστε αλλ ουχι παντες. **v.11** ηδει γαρ τον παραδιδοντα αυτον δια τουτο είπεν οτι^ν ουχί παντές καθαροί έστε. **v.12** στε ουν ενίψεν τους ποδας αυτων [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελαβεν τα ιματια αυτου και $^{\mathcal{V}}$ ανεπεσεν $^{\mathcal{V}}$ αναπεσων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν είπεν αυτοις γινωσκετε τι πεποιηκα υμιν. **ν.18** ου περι παντων υμων λεγω εγω οιδα τινας $^{\mathcal{V}}$ ους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξελεξαμην αλλ ινα η γραφη πληρωθη ο τρωγων μου $^{\nu}$ μετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον αρτον επηρεν επ εμε την πτερναν **v.19** an arti leyw umin pro tou neneral ina pisteushte $^{\mathcal{V}}$ otan neneral pisteushte $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ oti **v.20** αμην αμην λεγω υμιν ο λαμβανων αν $^{\mathcal{V}}$ εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τινα πεμψω εμε λαμβανει ο δε εμε **v.21** ταυτα ειπων $[o]^{V}$ $o^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους εταραχθη τω πνευματι λαμβανων λαμβανει τον πεμψαντα με. και εμαρτυρησεν και ειπεν αμην αμην λεγω υμιν οτι εις εξ υμων παραδωσει με. ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αλληλους οι μαθηται απορουμενοι περι τινος λεγει. εκ $^{\mathcal{V}}$ των μαθητων αυτου εν τω κολπω του ιησου ον ηγαπα ο ιησους. **v.23** ην δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανακειμενος εις **v.25** αναπεσων $^{\mathcal{V}}$ επιπεσων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\operatorname{oun}^{\mathcal{V}}$ de $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ekeinos outas $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ epi to sthqos tou ihsou legei auta kurie tis estin. νεται $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τησους εκείνος εστίν ω εγω βαψω $^{\mathcal{V}}$ βαψας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το ψωμίον επιδωσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δωσω $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{V}}$ βαψας $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{V}}$ εμβαψας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το ψωμιον [λαμβανει $^{\mathcal{V}}$ και] $^{\mathcal{V}}$ διδωσιν ιουδα σιμωνος ισκαριωτου $^{\mathcal{V}}$ ισκαριωτη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν ἰούδα σίμωνος ίσκαριώτη. καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς 27 λέγει οὖν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὃ ποιεῖς ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω 28* τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. τινὲς γὰρ ἐδόκουν ἐπεὶ τὸ γλωσ- 29* σόκομον είχεν ὁ ἰούδας ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν είς τὴν ἑορτήν ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. λαβών οὖν τὸ ψωμίον 30* έκεῖνος εὐθέως έξηλθεν ην δὲ νύξ. ὅτε έξηλθεν λέγει ὁ ἰησοῦς νῦν έδο- 31* ξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. εἰ ὁ θεὸς 32* έδοξάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τεκνία ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι ζητήσετέ με καὶ καθώς εἶπον 33* τοῖς ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγώ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθώς 34 ήγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν τούτῷ γνώσονται 35 πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. αὐτῷ σίμων πέτρος κύριε ποῦ ὑπάγεις ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅπου ύπάγω οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος κύριε διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι τὴν 37* ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς τὴν ψυχήν σου 38* ύπερ εμοῦ θήσεις ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἕως οῦ άπαρνήση με τρίς.

μή ταρασσέσθω ύμῶν ἡ καρδία πιστεύετε εἰς τὸν θεόν καὶ εἰς ἐμὲ **14** πιστεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν εἰ δὲ 2* μή εἶπον ἄν ὑμῖν πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. καὶ ἐὰν πορευθῶ 3* καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἢτε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε 4*

 $[\]textbf{v.28} \text{ touto } [\delta\epsilon]^{\mathcal{V}} \ \delta\epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \text{oudeig egnw twn anakeimenwn pros ti einen autw.}$ **v.29** τινες γαρ εδοκουν επει το γλωσσοκομον είχεν $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιουδας ότι λεγει αυτώ $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησούς αγοράσον ων χρείαν έχομεν εις την εορτην η τοις πτωχοις ινα τι δω. **v.30** λαβων ουν το ψωμιον εκεινος ευθεως $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηλθεν **v.31** στε ουν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εξηλθεν λεγει ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους νυν εδοξασθη ο υιος του ανθρωπου και ο θεος εδοξασθη εν αυτω. **v.32** [ει V ει $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θεος εδοξασθη εν αυτω] V αυτω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ο θεος δοξασει αυτον εν αυτω $^{\mathcal{V}}$ εαυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ευθυς δοξασει αυτον. **\mathbf{v.33}** τεκνια ετι μικρον μεθ υμων ειμι ζητησετε με και καθως ειπον τοις ιουδαιοις οτι οπου υπαγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω υπαγω $^{\mathcal{V}}$ υμεις ου δυνασθε ελθειν **v.36** λεγει αυτώ σιμών πετρος κυρίε που υπαγείς απέκριθη [αυτώ] $^{\mathcal{V}}$ αυτώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και υμιν λεγω αρτι. $\mathbf{o}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους οπου υπαγω ου δυνασαι μοι νυν ακολουθησαι υστερον $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $\mathbf{c}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακολουθησεις δε $\mathbf{c}^{\mathcal{V}}$ **v.37** λεγει αυτω $o^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πετρος κυριε δια $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ου δυναμαι σοι υστερον^V μοι^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.38** αποκρινεται^V απεκριθη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακολουθησαι αρτι την ψυχην μου υπερ σου θησω. $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους την ψυχην σου υπερ εμου θησεις αμην αμην λεγω σοι ου μη αλεκτωρ φωνηση $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ φωνησει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εως ου αρνηση $^{\mathcal{V}}$ απαρνηση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με τρις. 14 **v.2** εν τη οικια του πατρος μου μοναι πολλαι εισιν ει δε μη ειπον αν υμιν οτι $^{\mathcal{V}}$ πορευομαι ετοιμασαι τοπον υμιν. $\mathbf{v.3}$ και εαν πορευθω [και] $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ετοιμασω υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοπον υμιν $^{\mathcal{V}}$ παλιν ερχομαι και παραλημψομαι $^{\mathcal{V}}$ παραληψομαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας προς εμαυτον ινα οπου ειμι εγω και υμεις ητε.

5* καὶ τὴν ὁδόν οἴδατε. λέγει αὐτῷ θωμᾶς κύριε οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις 6* καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν είδέναι. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγώ εἰμι ἡ όδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' 7* ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκειτέ με καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἂν καὶ ἀπ' ἄρτι 8 γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε αὐτόν. λέγει αὐτῷ φίλιππος κύριε δεῖξον 9* ἡμῖν τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με φίλιππε ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν 10* τὸν πατέρα καὶ πῶς σὺ λέγεις δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα. οὐ πιστεύεις ὅτι έγω έν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν τὰ ῥήματα ἃ ἐγω λαλῶ ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ ὁ δὲ πατήρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. 11* πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί εἰ δὲ μή διὰ τὰ 12* ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὰ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει καὶ μείζονα τούτων ποιήσει ὅτι ἐγὰ 13 πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι. καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί 14* μου τοῦτο ποιήσω ἵνα δοξασθῆ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ. ἐάν τι αἰτήσητέ ἐν 15* τῷ ὀνόματί μου ἐγὼ ποιήσω. ἐὰν ἀγαπᾶτέ με τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς 16* τηρήσατε. καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει 17* ὑμῖν ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὁ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβείν ὅτι οὐ θεωρεί αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει αὐτό ὑμείς 18 δὲ γινώσκετε αὐτὸ ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. Οὐκ ἀφήσω 19* ὑμᾶς ὀρφανούς ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκ 20* ἔτι θεωρεῖ ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. ἐν ἐκείνῃ τῆ ἡμέρα γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγώ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ

v.4 και οπου $[εγω]^V$ $εγω^{T,m,K}$ υπαγω οιδατε και T,m,K την οδον οιδατε T,m,K . κυριε ουκ οιδαμεν που υπαγεις και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πως δυναμεθα την οδον ειδεναι. **v.6** λεγει αυτω $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους εγω ειμι η οδος και η αληθεια και η ζωη ουδεις ερχεται προς τον πατερα ει μη δι εμου. **v.7** ει εγνωκατε $^{\mathcal{V}}$ εγνωκειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με και τον πατερα μου γνωσεσθε $^{\mathcal{V}}$ εγνωκειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και απ αρτι γινωσκετε αυτον και εωρακατε αυτον. **ν.9** λεγει αυτω ο ιησους τοσουτω $^{\mathcal{V}}$ τοσουτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρονω $^{\mathcal{V}}$ χρονον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεθ υμων είμι και ουκ εγνωκας με φιλίππε ο εωρακως εμε εωρακεν τον πατέρα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πως συ λεγεις δειξον ημιν τον πατερα. **ν.10** ου πιστευεις οτι εγω εν τω πατρι και ο πατηρ εν εμοι εστιν τα ρηματα α εγω λεγω $^{\mathcal{V}}$ λαλω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν απ εμαυτου ου λαλω ο δε πατηρ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν εμοι μενων αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιεί τα έργα αυτου $^{\mathcal{V}}$. **v.11** πιστέυετε μοι ότι έγω εν τω πατρί και ο πατηρ έν έμοι εί δε μη δια τα εργα αυτα πιστευετε μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.12** αμην αμην λεγω υμιν ο πιστευων εις εμε τα εργα α εγω ποιω κακείνος ποιήσει και μείζονα τουτών ποιήσει στι εγώ προς τον πατέρα μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορεύομαι. $\mathbf{v.14}$ εαν τι αιτησητε με $^{\mathcal{V}}$ [με] $^{\mathfrak{M}}$ εν τω ονοματι μου εγω ποιησω. $\mathbf{v.15}$ εαν αγαπατε με τας εντολας τας εμας τηρησετε $^{\mathcal{V}}$ τηρησατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** καγω $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερωτησω τον πατερα και αλλον παρακλητον δωσει υμιν ινα μενη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεθ υμων εις τον αιωνα η $^{\mathcal{V}}$. **v.17** το πνευμα της αληθειας ο ο κοσμος ου δυναται λαβείν οτι ου θέωρει αυτο ουδε γινώσκει αυτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμείς δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γινώσκετε αυτο οτι παρ υμιν μενει και εν υμιν εσται. **\mathbf{v.19}** ετι μικρον και ο κοσμος με ουκετι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεωρει υμεις δε θεωρειτε με οτι εγω ζω και υμεις ζησετε $^{\mathcal{V}}$ ζησεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.20** εν εκεινη τη ημερα γνωσεσθε υμεις ότι εγώ εν τω πατρί μου και υμείς εν εμοί και m εγώ m καγώ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν υμίν.

κάγω έν ύμιν. ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς ἐκεινός ἐστιν 21* ό ἀγαπῶν με ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου καὶ έγω άγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ ἰούδας 22* ούχ ὁ ἰσκαριώτης κύριε τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐάν τις ἀγαπῷ 23* με τὸν λόγον μου τηρήσει καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεν. ὁ μὴ ἀγαπῶν με 24 τούς λόγους μου οὐ τηρεῖ καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων. ὁ 25, 26* δὲ παράκλητος τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ύμιν. εἰρήνην ἀφίημι ὑμιν εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμιν οὐ καθώς ὁ 27 κόσμος δίδωσιν έγω δίδωμι ύμιν μή ταρασσέσθω ύμων ή καρδία μηδέ δειλιάτω. ήκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς 28* εί ήγαπατέ με έχάρητε ἄν ὅτι εἶπον πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα ὅτι ὁ πατήρ μού μείζων μού έστιν. καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι ἵνα 29 όταν γένηται πιστεύσητε. οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν ἔρχεται γὰρ 30* ό τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν. ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ 31 κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα καὶ καθώς ἐνετείλατο μοι ὁ πατήρ οὕτως ποιῶ ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

έγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστιν. 15 πῶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν αἴρει αὐτό καὶ πῶν τὸ καρπὸν 2* φέρον καθαίρει αὐτὸ ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε 3 διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. μείνατε ἐν ἐμοί κἀγὰ ἐν ὑμῖν καθὰς 4* τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῷ ἀμπέλφ οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐγὰ εἰμι ἡ ἄμπελος 5 ὑμεῖς τὰ κλήματα ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κάγὰ ἐν αὐτῷ οῦτος φέρει καρπὸν

v.21 ο εχων τας εντολας μου και τηρων αυτας εκεινος εστιν ο αγαπων με ο δε αγαπων με αγαπηθησεται υπο του πατρος μου καγω $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαπησω αυτον και εμφανισω αυτω εμαυτον. **v.22** λεγει αυτω ιουδας ουχ ο ισκαριωτης κυριε $[και]^{V}$ και m τι γεγονεν οτι ημιν μελλεις εμφανίζειν σεαυτον **v.23** απεκριθη $o^{T,K}$ ιησους και ειπεν αυτω εαν τις αγαπα με τον λογον μου τηκαι ουχι τω κοσμω. ρησει και ο πατηρ μου αγαπησει αυτον και προς αυτον ελευσομεθα και μονην παρ αυτ ω ποιησομεθα $^{
m V}$ ποιησομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** ο δε παρακλητος το πνευμα το αγιον ο πεμψει ο πατηρ εν τω ονοματι μου εκεινος υμας διδαξει παντα και υπομνήσει υμας παντα α ειπον υμιν $[εγω]^{y}$. **v.28** ηκουσατε οτι εγω ειπον υμιν υπαγω και ερχομαι προς υμας ει ηγαπατε με εχαρητε αν οτι ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορευομαι προς τον πατέρα ότι ο πατηρ μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μείζων μου έστιν. **v.30** ουκετι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πολλα λαλησω μεθ υμων ερχεται γαρ ο του κοσμου τουτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αρχων και εν εμοι ουκ εχει ουδεν. 15 εν εμοι μη φερον καρπον αιρει αυτο και παν το καρπον φερον καθαιρει αυτο ινα πλειονα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρπον **v.4** μεινατε εν εμοι καγω εν υμιν καθως το κλημα ου δυναται καρπον φερειν αφ eautou ean mh menh, meinh, en th ampelo outos oude umeis ean mh en emoi menhte, meinhte, τ , m, κ .

6* πολύν ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν έμοι έβλήθη έξω ώς τὸ κλημα καὶ έξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ 7* είς πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται. ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου 8* ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε καὶ γενήσεται ὑμῖν. έδοξάσθη ὁ πατήρ μου ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ 9* μαθηταί. καθώς ήγάπησεν με δ πατήρ κάγὼ ήγάπησα ὑμᾶς μείνατε ἐν 10 τῆ ἀγάπη τῆ ἐμῆ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε μενεῖτε ἐν τῆ ἀγάπη μου καθώς έγώ τὰς έντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ 11* ἐν τῷ ἀγάπῃ. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ 12 καὶ ἢ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῆ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή ἵνα ἀγαπᾶτε 13 άλλήλους καθώς ήγάπησα ύμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει 14* ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μού 15* έστε έὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὰ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους ότι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους 16 ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με έξελέξασθε άλλ' έγω έξελεξάμην ύμας καὶ ἔθηκα ύμας ἵνα ύμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη ἵνα ὅ τι ἄν αἰτήσητε τὸν 17 πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῷ ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε 18 ἀλλήλους. εί ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν εί ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε ὁ κόσμος ἄν τὸ ἴδιον ἐφίλει ὅτι δὲ 19 μεμίσηκεν. έκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ ἀλλ' ἐγὼ έξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου διὰ 20 τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε τοῦ λόγου οὖ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς διώξουσιν εί τὸν λόγον μου ἐτήρησαν καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21* άλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου ὅτι οὐκ οἴδασιν 22* τὸν πέμψαντά με. εί μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς ἁμαρτίαν οὐκ εἴχον 23 νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ 24* τὸν πατέρα μου μισεῖ. εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος

ν.6 εαν μη τις μενη^ν μεινη^{τ.m.κ} εν εμοι εβληθη εξω ως το κλημα και εξηρανθη και συναγουσιν αυτα και εις το^{m.ν} πυρ βαλλουσιν και καιεται. **ν.7** εαν μεινητε εν εμοι και τα ρηματα μου εν υμιν μεινη ο εαν θελητε αιτησασθε^ν αιτησεσθε^{τ.m.κ} και γενησεσθε^{τ.m.κ} εμοι μαθηται. **ν.9** καθως ηγαπησεν με ο πατηρ καγω ηγαπησα^{τ.m.κ} υμας ηγαπησα^ν μεινατε εν τη αγαπη τη εμη. **ν.11** ταυτα λελαληκα υμιν ινα η χαρα η εμη εν υμιν η^ν μεινη^{τ.m.κ} και η χαρα υμων πληρωθη. **ν.14** υμεις φιλοι μου εστε εαν ποιητε α^ν οσα^{τ.m.κ} εγω εντελλομαι υμιν. **ν.15** ουκετι υμας^{τ.m.κ} λεγω υμας^ν δουλους οτι ο δουλος ουκ οιδεν τι ποιει αυτου ο κυριος υμας δε ειρηκα φιλους οτι παντα α ηκουσα παρα του πατρος μου εγνωρισα υμιν. **ν.21** αλλα ταυτα παντα ποιησουσιν εις^ν υμας^ν υμιν^{τ.m.κ} δια το ονομα μου οτι ουκ οιδασιν τον πεμψαντα με. **ν.22** ει μη ηλθον και ελαλησα αυτοις αμαρτιαν ουκ ειχοσαν^ν ειχον^{τ.m.κ} νυν δε προφασιν ουκ εχουσιν περι της αμαρτιας αυτων.

πεποίηκεν ἁμαρτίαν οὐκ εἴχον νῦν δὲ καὶ ἑωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῆ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος 25* ἐν τῷ νόμῷ αὐτῶν ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος 26* ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. καὶ ὑμεῖς δὲ 27 μαρτυρεῖτε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ἀποσυναγώγους ποιή- 16, 2 σουσιν ὑμᾶς ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν καί ταῦτα ποιήσουσιν ὑμῖν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν 3* προσφέρειν τῶ θεῶ. πατέρα οὐδὲ ἐμέ. άλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα 4* μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ταῦτα δὲ ὑμῖν έξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με καὶ 5 ούδεις έξ ύμῶν ἐρωτῷ με ποῦ ὑπάγεις. ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ 6 λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν 7* συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω ἐὰν γὰρ μἡ ἀπέλθω ὁ παράκλητος οὐκ έλεύσεται πρός ύμας έὰν δὲ πορευθω πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμας. έλθων ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. περὶ ὑμαρτίας μέν ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. περὶ 9, 10* δικαιοσύνης δέ ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με. περί δὲ κρίσεως ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. ἔτι πολλὰ 11, 12* έχω λέγειν ὑμῖν ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος 13* τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πάσαν τῆν ἀληθείαν οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ ἀλλ' ὅσα ἄν ἀκούσῃ λαλήσει καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ 14* ύμιν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστιν διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ 15*

v.24 ει τα εργα μη εποιησα εν αυτοις α ουδεις αλλος εποιησεν $^{\mathcal{V}}$ πεποιηκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτιαν ουκ ειχοσαν $^{\mathcal{V}}$ ειχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νυν δε και εωρακασιν και μεμισηκασιν και εμε και τον πατερα μου. ινα πληρωθη ο λογος ο γεγραμμενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω νομω αυτων γεγραμμενος $^{\mathcal{V}}$ οτι εμισησαν με δωρεαν. **v.26** σταν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθη ο παρακλητος ον εγω πεμψω υμιν παρα του πατρος το πνευμα της αληθειας ο παρα του πατρος εκπορευεται εκεινος μαρτυρησει περι εμου. 16 **v.3** και ταυτα ποιησουσιν υμιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι ουκ εγνωσαν τον πατερα ουδε εμε. **v.4** αλλα ταυτα λελαληκα υμιν ινα οταν ελθη η ωρα αυτων μνημονευητε αυτων οτι εγω ειπον υμιν ταυτα δε υμιν εξ αρχης ουκ ειπον οτι μεθ υμων ημην. **v.7** αλλ εγω την αληθείαν λεγω υμίν συμφέρει υμίν ίνα εγω απέλθω εαν γαρ εγω $^{\mathfrak{m}}$ μη απέλθω ο παρακλητος ουκ ελευσεται προς υμας εαν δε πορευθω πεμψω αυτον προς υμας. **v.10** περι δικαιοσυνης δε ότι προς τον πατέρα μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαγώ και ουκετι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεωρείτε με. **v.12** ετι πολλα εχώ λεγειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν λεγειν $^{\mathcal{V}}$ αλλ ου δυνασθε βασταζείν αρτι. **v.13** όταν δε έλθη έκεινος το πνευμα της αληθείας οδηγησεί υμας εν $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{V}}$ πασαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αληθεία $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παση $^{\mathcal{V}}$ αληθείαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου γαρ λαλησεί αφ εαυτού αλλ όσα ακουσεί $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαλησεί και τα ερχομένα αναγγε**v.14** εκείνος εμε δοξάσει ότι εκ του εμού λημψεται $^{\mathcal{V}}$ ληψεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και αναγγελεί υμίν. **v.15** παντα οσα έχει ο πατηρ έμα έστιν δια τουτο είπον ότι έκ του έμου λαμβανει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ληψεται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και αναγγελει υμιν.

16* λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μι-17* κρὸν καὶ ὄψεσθέ με ὅτι ἐγὰ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους τί ἐστιν τοῦτο ὁ λέγει ἡμῖν μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με καί ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς 18* τὸν πατέρα. ἔλεγον οὖν τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει τὸ μικρόν οὐκ οἴδαμεν 19* τί λαλεῖ. ἔγνω οὖν ὁ ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς περί τούτου ζητεῖτε μετ' άλλήλων ὅτι εἶπον μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με 20* καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε ἀλλ' 21* ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει ὅτι ήλθεν ή ὥρα αὐτης ὅταν δὲ γεννήση τὸ παιδίον οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς 22* θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. ύμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται 23* ὑμῶν ἡ καρδία καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα 24* ἄν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν. ἕως ἄρτι οὐκ ήτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν 25* ή πεπληρωμένη. ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν ἀλλ' ἔρχεται ὥρα δτε οὐκ ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν ἀλλὰ παρρησία περὶ τοῦ πατρὸς 26 ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε καὶ 27* οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ πατήρ φιλεί ύμας ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγώ 28 παρά τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρά τοῦ πατρός καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

v.16 mikron kai ouketi $^{\mathcal{V}}$ ou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ dewreite me kai hadin mikron kai oweode me oti $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ey $\omega^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υπαγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατερα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.17** ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν εκ των μαθητων αυτου προς αλληλους τι εστιν τουτο ο λεγει ημιν μικρον και ου θεωρειτε με και παλιν μικρον και οψεσθε με και ότι εγω^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} υπαγω προς τον πατέρα. **v.18** έλεγον ουν τουτο^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} τι εστιν τουτο^{$\mathcal{V}$} (ο^{$\mathcal{V}$} λεγει]^{$\mathcal{V}$} ο^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} λεγει^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} το μικρον ουκ οιδαμέν τι λάλει. **v.19** εγνω [ο]^{\mathcal{V}} ουν^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} ο σ^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} ιησούς ότι ηθέλον αυτον ερωταν και ειπεν αυτοις περι τουτου ζητειτε μετ αλληλων οτι ειπον μικρον και ου θεωρειτε με και παλιν μικρον και οψεσθε με. **ν.20** αμην αμην λεγω υμιν οτι κλαυσετε και θρηνησετε υμεις ο δε κοσμος χαρησεται υμεις δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λυπηθησεσθε αλλ η λυπη υμων εις χαραν γενησεται. γυνη οταν τικτη λυπην εχει οτι ηλθεν η ωρα αυτης οταν δε γεννηση το παιδιον ουκετι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μνημονευει της θλιψεως δια την χαραν οτι εγεννηθη ανθρωπος εις τον κοσμον. λυπην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νυν μεν $^{\mathcal{V}}$ λυπην $^{\mathcal{V}}$ εχετε παλιν δε οψομαι υμας και χαρησεται υμων η καρδια και την χαραν υμων ουδεις αιρει αφ υμων. **ν.23** και εν εκεινη τη ημερα εμε ουκ ερωτησετε ουδεν αμην αμην λεγω υμιν $\text{οτι}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\text{οσα}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αν $\text{τι}^{\mathcal{V}}$ αιτησητε τον πατέρα εν τω ονοματί μου δωσεί υμιν. **v.24** εως αρτι ουκ ητησατε ουδεν εν τω ονοματι μου αιτειτε και λημψεσθε $^{\mathcal{V}}$ ληψεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα η χαρα **v.25** ταυτα εν παροιμιαις λελαληκα υμιν αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{m}}$ ερχεται ωρα στε ουκετι $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ υμων η πεπληρωμενη. ουκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν παροιμιαις λαλησω υμιν αλλα παρρησια περι του πατρος απαγγελω $^{\mathcal{V}}$ αναγγελω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν. **v.27** αυτος γαρ ο πατηρ φίλει υμας οτι υμεις εμε πεφιληκατε και πεπιστευκατε οτι εγω παρα $[tou]^{\mathcal{V}} tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \vartheta eou exhloon.$

λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἴδε νῦν παρρησία λαλεῖς καὶ παροι- 29* μίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις 30 ἵνα τίς σε ἐρωτῷ ἐν τούτῷ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη 31* αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἄρτι πιστεύετε. ἰδού ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐλήλυθεν 32* ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ 33* εἰρήνην ἔχητε ἐν τῷ κόσμῷ θλῖψιν ἔχετε ἀλλὰ θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς καὶ ἐπῆρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν 17* οὐρανὸν καὶ εἶπεν πάτερ ἐλήλυθεν ἡ ὥρα δόξασόν σου τὸν υἱόν ἵνα καὶ ο υίος σου δοξάση σέ. καθώς ἔδωκας αὐτῷ έξουσίαν πάσης σαρκός 2* ίνα παν δ δέδωκας αὐτῷ δώση αὐτοῖς ζωήν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ з αἰώνιος ζωή ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας ἰησοῦν χριστόν. ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἔργον ετελείωσα ὃ 4* δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. καὶ νῦν δόξασόν με σύ πάτερ παρὰ σεαυτῶ 5 τῆ δόξη ἡ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ἐφανέρωσά σου 6* τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου σοὶ ἦσαν καὶ έμοι αὐτοὺς δέδωκας και τὸν λόγον σου τετηρήκασιν. νῦν ἔγνωκαν 7* ότι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστιν. ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς 8* μοι δέδωκα αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ έξηλθον καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ 9 οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι ὅτι σοί εἰσιν. καὶ 10 τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οῧτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι πάτερ ἄγιε τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὕς δέδωκάς μοι

v.29 λεγουσιν αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι μαθηται αυτου ιδε νυν εν $^{\mathcal{V}}$ παρρησια λαλεις και παροιμιαν ουδεμιαν λεγεις. **v.31** απεκριθη αυτοις $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους αρτι πιστευετε. **v.32** ιδου ερχεται ωρα και νυν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εληλυθεν ινα σκορπισθητε εκαστος εις τα ιδια καμε $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μονον αφητε και ουκ ειμι μονος **v.33** ταυτα λελαληκα υμιν ινα εν εμοι ειρηνην εχητε εν τω κοσμω θλιψιν οτι ο πατηρ μετ εμου εστιν. εξετε $^{\mathcal{K}}$ εχετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλα θαρσειτε εγω νενικηκα τον κοσμον. 17 $\mathbf{v.1}$ ταυτα ελαλησεν ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ιησους και επαρας $^{\mathcal{V}}$ επηρεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους οφθαλμους αυτου εις τον ουρανον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν πατερ εληλυθεν η ωρα δοξασον σου τον υιον ινα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υιος σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοξαση σε. **ν.2** καθως εδωκας αυτω εξουσιαν πασης σαρκος ινα παν ο δεδωκας αυτω δωσει m δωση $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτοις ζωην αιωνιον. $\mathbf{v.4}$ εγω σε εδοξασα επι της γης το εργον τελειωσας $^{\mathcal{V}}$ ετελειωσα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο δεδωκας μοι ινα ποιησω. **v.6** εφανερωσα σου το ονομα τοις ανθρωποις ους εδωκας δεδωκας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι εκ του κοσμου σοι ησαν καμοι και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους εδωκας δεδωκας και τον λογον σου τετηρηκαν τετηρηκασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.7}$ υυν εγνωκαν οτι παντα οσα δεδωκας μοι παρα σου εισιν $^{\mathcal{V}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** οτι τα ρηματα α εδωκας^ν δεδωκας $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι δεδωκα αυτοις και αυτοι ελαβον και εγνωσαν αληθως οτι παρα σου εξηλθον και επιστευσαν οτι συ με απεστειλας. **v.11** και ουκετι m,v ουκ T,K ετι T,K ειμι εν τω κοσμω και αυτοι V ουτοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω κοσμω εισιν καγω $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς σε ερχομαι πατερ αγιε τηρησον αυτους en tw onomati sou $\omega^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ous $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ dedweas moi ina wsin en kabws hmeis.

12* ἵνα ὧσιν ἕν καθώς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῷ ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα καὶ οὐδεὶς ἐξ 13* αὐτῶν ἀπώλετο εί μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ. νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν 14 την έμην πεπληρωμένην έν αὐτοῖς. έγω δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου καθώς ἐγώ 15 οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου 16* άλλ' ἵνα τηρήσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν 17* καθώς ἐγώ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῷ ἀληθεία σου 18 ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν. καθώς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον 19* κάγω ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγω ὡγιάζω 20* έμαυτόν ίνα καὶ αὐτοὶ ὧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθεία. οὐ περὶ τούτων δὲ έρωτῶ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς 21* ἐμέ. ἵνα πάντες εν ὧσιν καθώς σύ πάτερ ἐν ἐμοὶ κάγὼ ἐν σοί ἵνα καὶ 22* αὐτοὶ ἐν ἡμῖν εν ὧσιν ἵνα ὁ κόσμος πιστεύση ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ έγω την δόξαν ην δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς ἵνα ὧσιν ἕν καθώς ήμεῖς 23* ἕν ἐσμεν. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἕν καὶ ἵνα γινώσκη ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς 24* καθώς ἐμὲ ἠγάπησας. πάτερ οὕς δέδωκάς μοι θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεῖνοι ὧσιν μετ' ἐμοῦ ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι 25 ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. πάτερ δίκαιε καὶ ὁ κόσμος σε 26 οὐκ ἔγνω ἐγὼ δέ σε ἔγνων καὶ οὖτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ έγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με έν αὐτοῖς ἢ κάγὼ έν αὐτοῖς.

18* ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ

v.12 ote hmhn met autwn en $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tw $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kosmw $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ egw ethroun autous en two onomati sou $\omega^{\mathcal{V}}$ ους $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεδωκας μοι και \mathcal{V} εφυλαξα και ουδεις εξ αυτων απωλετο ει μη ο υιος της απωλειας ινα η **v.13** νυν δε προς σε ερχομαι και ταυτα λαλω εν τω κοσμω ινα εχωσιν την χαραν την εμην πεπληρωμενην εν εαυτοις $^{\mathcal{V}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.16}$ εκ του κοσμου ουκ εισιν καθως εγω ουκ $^{\mathcal{V}}$ ειμι $^{\mathcal{V}}$ εκ του κοσμου ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειμι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.17** αγιασον αυτους εν τη αληθεία σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο λογος ο σος **v.19** και υπερ αυτων εγω αγιαζω εμαυτον ινα ωσιν $^{\mathcal{V}}$ και αυτοι ωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγιασμενοι **v.20** ου περι τουτων δε ερωτω μονον αλλα και περι των πιστευοντων $^{m,\mathcal{V}}$ πιστευσοντων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δια του λογου αυτων εις εμε. **v.21** ινα παντές εν ωσιν καθως συ πατέρ εν έμοι καγώ εν σοι ινα και αυτοι εν ημιν εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωσιν ινα ο κοσμος πιστευση $^{\mathcal{V}}$ πιστευση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι συ με απεστειλας. και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την δοξαν ην δεδωκας μοι δεδωκα αυτοις ινα ωσιν εν καθως ημεις εν εσμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.23** εγω εν αυτοις και συ εν εμοι ινα ωσιν τετελειωμενοι εις εν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα γινωσκη ο κοσμος οτι συ με απεστείλας και ηγαπησας αυτους καθως εμε ηγαπησας. **ν.24** πατέρ ο $^{\mathcal{V}}$ ους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεδωκας μοι θελω ινα οπου ειμι εγω κακεινοι ωσιν μετ εμου ινα θεωρωσιν την δοξαν την εμην ην δεδωκας $^{\mathcal{V}}$ εδωκας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι οτι ηγαπησας με προ καταβολης κοσμου. 18

χειμάρρου τῶν κεδρὼν ὅπου ἦν κῆπος εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ ήδει δὲ καὶ ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον 2* μαθηταί αὐτοῦ. ότι πολλάκις συνήχθη ὁ ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν 3* ίούδας λαβών την σπείραν καί έκ τῶν ἀρχιερέων καί φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. ἰησοῦς οὖν 4* είδως πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξελθων εἶπεν αὐτοῖς τίνα ζητεῖτε. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐγώ εἰμι 5* είστήκει δὲ καὶ ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν 6* αὐτοῖς ὅτι ἐγώ εἰμι ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. οὖν αὐτούς ἐπηρώτησεν τίνα ζητεῖτε οἱ δὲ εἶπον ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον. άπεκρίθη ὁ ἰησοῦς εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε ἄφετε τού- 8* τους ὑπάγειν. ἵνα πληρωθῆ ὁ λόγος ὂν εἶπεν ὅτι οὓς δέδωκάς μοι οὐκ 9 άπώλεσα έξ αὐτῶν οὐδένα. σίμων οὖν πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν 10* αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ άτίον τὸ δεξιόν ἢν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τῷ 11* πέτρω βάλε τὴν μάχαιραν σου εἰς τὴν θήκην τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ό πατήρ οὐ μή πίω αὐτό. ή οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται 12 τῶν ἰουδαίων συνέλαβον τὸν ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτὸν. καὶ ἀπήγαγον 13* αὐτὸν πρὸς ἄνναν πρῶτον ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ καϊάφα ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ἢν δὲ καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς ἰουδαίοις 14* ότι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. ἤκολούθει δὲ 15* τῷ ἰησοῦ σίμων πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστός τῷ ἀρχιερεῖ καὶ συνεισῆλθεν τῷ ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιε-

v.1 ταυτα είπων ο^{$\mathcal{T},m,\mathcal{K}$} τησούς εξηλθέν συν τοις μαθηταίς αυτού περάν του χειμάρρου του $^{\mathcal{V}}$ των $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ κεδρων οπου ην κηπος εις ον εισηλθεν αυτος και οι μαθηται αυτου. **v.2** ηδει δε και ιουδας ο παραδίδους αυτον τον τοπον οτι πολλακίς συνηχθη $[και]^m$ ο $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ιησούς έκει μετά των μαθητών αυτού. **ν.3** ο ουν ιουδας λαβων την σπειραν και εκ των αρχιερεων και εκ $^{\nu}$ των $^{\nu}$ φαρισαιων υπηρετας ερχεται εκει μετα φανων και λαμπαδων και οπλων. **v.4** ιησους ουν ειδως παντα τα ερχομενα επ αυτον εξηλθεν $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ λεγει $^{\mathcal{V}}$ εξελθων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις τινα ζητειτε. **v.5** απεκριθησαν αυτω ιησουν τον ναζωραίον λεγεί αυτοίς $\mathbf{0}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίησους $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ εγω είμι ειστήκει δε και ιουδας ο παραδίδους αυτον μετ **v.6** ως ουν είπεν αυτοίς οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω είμι απήλθον είς τα οπίσω και επέσαν $^{\mathcal{V}}$ επέσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.7** παλιν ουν αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επηρωτήσεν αυτους $^{\mathcal{V}}$ τινα ζητειτε οι δε ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησουν χαμαι. **v.8** απέκριθη $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ίησους είπον υμίν ότι έγω είμι εί ουν έμε ζητείτε αφέτε τουτούς **v.10** σιμων ουν πετρος εχων μαχαιραν ειλκυσεν αυτην και επαισεν τον του αρχιερεως δουλον και απεκοψεν αυτου το ωταριον $^{\mathcal{V}}$ ωτιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το δεξιον ην δε ονομα τω δουλω μαλχος. ουν ο ιησους τω πετρω βαλε την μαχαιραν σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την θηκην το ποτηριον ο δεδωκεν μοι ο πατηρ **v.13** και ηγαγον απηγαγον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς ανναν πρωτον ην γαρ πενθε**v.14** ην δε καιαφας ο συμβουλευσας τοις ρος του καιαφα ος ην αρχιερευς του ενιαυτου εκεινου. ιουδαιοις οτι συμφερει ενα ανθρωπον αποθανειν $^{\mathcal{V}}$ απολεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπερ του λαου. δε τω ιησού σίμων πετρος και $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ αλλός μαθήτης ο δε μαθήτης εκείνος ην γνωστός τω αρχιέρει και συνεισηλθεν τω ιησου εις την αυλην του αρχιερεως.

16* ρέως. ὁ δὲ πέτρος εἱστήκει πρὸς τῆ θύρα ἔξω ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ άλλος ὅς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν 17* πέτρον. λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός τῷ πέτρω μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν 18* μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου λέγει ἐκεῖνος οὐκ εἰμί. εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες ὅτι ψῦχος ἦν καὶ 19 έθερμαίνοντο ἢν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ 20* τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἐγὼ παρρησία ἐλάλησα τῷ κόσμω ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ ὅπου πάντοτε 21* οἱ ἰουδαῖοι συνέρχονται καὶ ἐν κρυπτῷ ελάλησα οὐδέν. τί με ἐπερωτᾶς έπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς ἴδε οῧτοι οἴδασιν ἃ εἶπον 22* ἐγώ. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἶς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκεν 23* ράπισμα τῷ ἰησοῦ εἰπών οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ό ἰησοῦς εἰ κακῶς ἐλάλησα μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ εἰ δὲ καλῶς 24* τί με δέρεις. ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ ἄννας δεδεμένον πρὸς καϊάφαν τὸν 25* ἀρχιερέα. ἢν δὲ σίμων πέτρος ἑστώς καὶ θερμαινόμενος εἶπον οὖν αὐτῷ μή καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν οὐκ 26 εἰμί. λέγει εἶς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως συγγενής ὢν οῦ ἀπέκο-27* ψεν πέτρος τὸ ἀτίον οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ. 28* οὖν ἠρνήσατο ὁ πέτρος καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. ἄγουσιν οὖν τὸν ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον ἦν δὲ πρωία καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλ' ἵνα φάγωσιν τὸ 29* πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ πιλᾶτος πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπεν τίνα κατηγορίαν

v.16 o de petros eisthkei pros th Jura exw exhlben oun o mabhths o allos $o^{\mathcal{V}}$ os $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ hn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ hn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ hn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{V}}$ $t\omega^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ archeres $^{\mathcal{V}}$ archeres $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai eiden th Jurwrw kai eishyafen ton petron. **v.17** legei ουν τω^V πετρω^V η παιδισκη η θυρωρος τω^{T,m,K} πετρω^{T,m,K} μη και συ εκ των μαθητων ει του ανθρωπου τουτου λεγει εκεινος ουκ ειμι. **v.18** ειστηκεισαν δε οι δουλοι και οι υπηρεται ανθρακιαν πεποιηκοτες οτι ψυχος ην και εθερμαινοντο ην δε και $^{\mathcal{V}}$ μετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πετρος μετ $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{V}}$ εστως και θερμαινομένος. **v.20** απέκριθη αυτώ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησούς εγώ παρρησία λελάληκα $^{\mathcal{V}}$ ελάλησα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω κοσμω εγω παντοτε εδιδαξα εν τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ συναγωγη και εν τω ιερω οπου παντες $^{\mathcal{V}}$ παντοτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ιουδαιοι συνερχονται και εν κρυπτω ελαλησα ουδεν. **v.21** τι με ερωτας $^{\mathcal{V}}$ επερωτας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερωτησον $^{\mathcal{V}}$ επερωτησον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους ακηκοοτας τι ελαλησα αυτοις ιδε ουτοι οιδασιν α ειπον εγω. δε αυτου ειποντος εις παρεστηκως $^{\mathcal{V}}$ των υπηρετών παρεστηκώς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εδώκεν ραπισμά τω ιήσου ειπών **v.23** απεκριθη αυτω ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους ει κακως ελαλησα μαρτυρησον ουτως αποκρινη τω αρχιερει. $\mathbf{v.24}$ απεστείλεν ουν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτον ο αννας δεδεμένον προς περι του κακου ει δε καλως τι με δερεις. **v.25** ην δε σιμων πετρος εστως και θερμαινομένος είπον ουν αυτώ μη και καιαφαν τον αρχιερεα. συ εκ των μαθητων αυτου ει ηρνησατο ουν $^{\mathfrak{M}}$ εκεινος και ειπεν ουκ ειμι. **v.27** παλιν ουν ηρνησατο $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος και ευθεως αλεκτωρ εφωνησεν. **v.28** αγουσιν ουν τον ιησουν απο του καιαφα εις το πραιτωρίον ην δε πρωι m,v πρωια $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και αυτοί ουκ εισηλθον είς το πραιτωρίον ίνα μη μιανθωσίν αλλα v αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαγωσιν το πασχα. **v.29** εξηλθεν ουν ο πιλατος εξω $^{\mathcal{V}}$ προς αυτους και φησιν $^{\mathcal{V}}$ $\sin v^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tina kathyopian jerete [kata] $^{\mathcal{V}}$ kata $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tou andrwhou toutou.

φέρετε κατά τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ εἰ 30* μή ήν οῦτος κακὸποιός οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν 31* αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα. ίνα ὁ λόγος τοῦ ἰησοῦ πληρωθῆ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίφ θανάτφ ἤμελ- 32 λεν ἀποθνήσκειν. εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ πιλᾶτος καὶ 33* έφώνησεν τὸν ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ σὑ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ἀφ' ἑαυτοῦ σύ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι σοι εἶπόν 34* περί έμοῦ. ἀπεκρίθη ὁ πιλᾶτος μήτι έγὼ ἰουδαῖός εἰμι τὸ ἔθνος τὸ σὸν 35 καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί τί ἐποίησας. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς 36* ή βασιλεία ή έμή οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ην ή βασιλεία ή ἐμή οἱ ὑπηρέται ἄν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἵνα μή παραδοθῶ τοῖς ἰουδαίοις νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ πιλᾶτος οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς 37* σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγὼ ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο έλήλυθα είς τὸν κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῆ ἀληθεία πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς άληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ πιλᾶτος τί ἐστιν ἀλήθεια 38* καὶ τοῦτο εἰπών πάλιν έξηλθεν πρός τοὺς ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς έγω οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα 39* ύμιν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα βούλεσθε οὖν ὑμιν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν ἰουδαίων. ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες λέγοντες μὴ τοῦτον ἀλλὰ 40* τὸν βαραββαν ἦν δὲ ὁ βαραββας ληστής.

τότε οὖν ἔλαβεν ὁ πιλᾶτος τὸν ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. καὶ οἱ στρα- 19, 2 τιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῷ κεφαλῷ καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν. καὶ ἔλεγον χαῖρε ὁ βασιλεὺς 3*

v.30 απεκριθησαν και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ει μη ην ουτος κακον $^{\mathcal{V}}$ ποιων $^{\mathcal{V}}$ κακοποιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ αν σοι παρεδωκαμεν αυτον. **v.31** ειπεν ουν αυτοις ο πιλατος λαβετε αυτον υμεις και κατα τον νομον υμων κρινατε αυτον ειπον ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω οι ιουδαιοι ημιν ουκ εξεστιν αποκτειναι ουδενα. σηλθεν ουν παλιν $^{\mathcal{V}}$ εις το πραιτωριον παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πιλατος και εφωνήσεν τον ιήσουν και είπεν αυτω **v.34** απεκριθη αυτω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους απο V αφ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σεαυτου V συ ει ο βασιλευς των ιουδαιων. eautou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ou touto legeig \mathfrak{q} alloi $\mathfrak{ooi}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eihov $\mathfrak{ooi}^{\mathcal{V}}$ heri emou. **v.36** απεκριθη $o^{T,K}$ ιησους η βασιλεια η εμη ουκ εστιν εκ του κοσμου τουτου ει εκ του κοσμου τουτου ην η βασιλεια η εμη οι υπηρεται αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι εμοι ηγωνιζοντο [αν] $^{\mathcal{V}}$ ινα μη παραδοθω τοις ιουδαιοις νυν δε η βασιλεια η εμη ουκ **v.37** είπεν ουν αυτώ ο πίλατος ουκούν βασίλευς εί συ απέκριθη $[o]^{\mathfrak{M}}$ ο^{\mathcal{T} , \mathcal{K}}, ίησους συ λεγεις οτι βασιλευς ειμι εγω εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τουτο γεγεννημαι και εις τουτο εληλυθα εις τον κοσμον ινα μαρτυρησω τη αληθεια πας ο ων εκ της αληθειας ακουει μου της φωνης. **v.38** λεγει αυτω ο πιλατος τι εστιν αληθεια και τουτο ειπων παλιν εξηλθεν προς τους ιουδαιους και λεγει αυτοις εγω ουδεμιαν αιτιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρισκώ εν αυτώ αιτιαν $^{\mathcal{V}}$. **v.39** εστιν δε συνηθεία υμίν ίνα ενα υμίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απόλυσω υμίν $^{\mathcal{V}}$ εν τω πασχα βουλεσθε ουν υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απολυσω υμιν $^{\mathcal{V}}$ τον βασιλεα των ιουδαίων. **ν.40** εκραυγασαν ουν παλιν παντες T, \mathfrak{M} , λεγοντες μη τουτον αλλα τον βαραββαν ην δε ο βαραββας ληστης.

4* τῶν ἰουδαίων καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ πιλατος καὶ λέγει αὐτοῖς ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐ-5* δεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. ἐξηλθεν οὖν ὁ ἰησοῦς ἔξω φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον καὶ λέγει αὐτοῖς ἴδε ὁ ἄνθρωπος. 6* ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν λέγοντες σταύρωσον σταύρωσον λέγει αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ 7* σταυρώσατε έγω γαρ ούχ ευρίσκω έν αυτώ αιτίαν. απεκρίθησαν αυτῷ οἱ ἰουδαῖοι ἡμεῖς νόμον ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει 8 ἀποθανεῖν ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίησεν. ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ πιλᾶτος 9 τοῦτον τὸν λόγον μᾶλλον ἐφοβήθη. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ ἰησοῦ πόθεν εἶ σύ ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν 10* αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ πιλᾶτος ἐμοὶ οὐ λαλεῖς οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν 11* ἔχω σταυρῶσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ εἰ μἡ ἢν σοι δεδομένον ἄνωθεν 12* διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου ἐζήτει ό πιλατος ἀπολῦσαι αὐτόν οἱ δὲ ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης οὐκ εἶ φίλος τοῦ καίσαρος πᾶς ὁ βασιλέα αὐτόν ποιῶν ἀντιλέ-13* γει τῷ καίσαρι. ὁ οὖν πιλατος ἀκούσας τοῦτον τὸν λογὸν ἤγαγεν ἔξω τὸν ίησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον λιθόστρωτον 14* έβραϊστὶ δὲ γαββαθα. ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη καὶ 15* λέγει τοῖς ἰουδαίοις ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ δὲ ἐκραύγασαν ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτόν λέγει αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω 16* ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ καίσαρα. τότε οὖν

v.3 και ηρχοντο^ν προς^ν αυτον^ν και^ν ελεγον χαιρε ο βασιλευς των ιουδαιων και εδιδοσαν^ν εδιδουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ραπισματα. **v.4** και $^{\mathcal{V}}$ εξηλθεν ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν εξω ο πιλατος και λεγει αυτοις ιδε αγω υμιν αυτον εξω ινα γνωτε οτι εν T,m,K αυτω T,m,K ουδεμιαν αιτιαν ευρισκω εν V αυτω V . θεν ουν ο ιησους εξω φορων τον ακανθινον στεφανον και το πορφυρουν ιματιον και λεγει αυτοις ιδου^ν ιδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ανθρωπος. **v.6** στε συν είδον αυτόν οι αρχιέρεις και οι υπηρεταί εκραυγασάν λεγοντές σταυρωσον σταυρωσον αυτον $^{\mathfrak{M}}$ λεγει αυτοις ο πιλατος λαβετε αυτον υμεις και σταυρωσατε εγω γαρ **v.7** απεκριθησαν αυτω οι ιουδαιοι ημεις νομον εχομεν και κατα τον ουχ ευρισκω εν αυτω αιτιαν. νομον ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οφείλει αποθανείν οτι εαυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιον του $^{\mathcal{K}}$ θεου εαυτον $^{\mathcal{V}}$ εποιήσεν. γει ουν αυτώ ο πιλατός εμοι ου λάλεις ουκ οίδας ότι εξουσίαν έχω απολύσαι $^{\mathcal{V}}$ σταυρώσαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε και εξουσιαν εχω σταυρωσαι $^{\mathcal{V}}$ απολυσαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε. **v.11** απεκριθη [αυτω] V ο T,K ιησούς ουκ είχες εξουσιαν ουδεμιαν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ κατ εμου ουδεμιαν $^{\mathcal{V}}$ ει μη ην σοι $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ δεδομενον σοι $^{\mathcal{V}}$ ανωθεν δια τουτο ο παραδους $^{\mathcal{V}}$ παραδιδους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με σοι μειζονα αμαρτιαν εχει. **v.12** εκ τουτου εζητει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πιλατος εζητει $^{\mathcal{V}}$ απολυσαι αυτον οι δε ιουδαιοι εκραυγασαν $^{\mathcal{V}}$ εκραζον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες εαν τουτον απολυσης ουκ ει φιλος του καισαρος πας ο βασιλεα εαυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ποιων αντιλεγει τω καισαρι. πίλατος ακούσας των τουτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λογων του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτων λογον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγαγεν εξω τον ιησούν και εκαθισεν επι του $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βηματος εις τοπον λεγομενον λιθοστρωτον εβραιστι δε γαββαθα. παρασκευή του πασχά ωρα ην $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως $^{\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκτή και λέγει τοις ιουδαίοις ίδε ο βασίλευς **v.15** οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκραυγασαν ουν $^{\mathcal{V}}$ εκεινοι $^{\mathcal{V}}$ αρον αρον σταυρωσον αυτον λεγει αυτοις ο πιλατος τον βασιλεα υμων σταυρωσω απεκριθησαν οι αρχιερεις ουκ εχομεν βασιλεα ει μη καισαρα.

παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῆ παρέλαβον δὲ τὸν ἰησοῦν καὶ άπήγαγον. καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον 17* κρανίου τόπον ος λέγεται έβραϊστὶ γολγοθα. ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν 18 καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν μέσον δὲ τὸν ἰησοῦν. ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἦν δὲ γε- 19 γραμμένον ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος ὁ βασιλεύς τῶν ἰουδαίων. τοῦτον οὖν 20* τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἢν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ ἰησοῦς καὶ ἦν γεγραμμένον ἑβραϊστί ἑλληνιστί ρωμαϊστί. ἔλεγον οὖν τῷ πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν ἰουδαίων μὴ γράφε 21 ό βασιλεύς των ἰουδαίων άλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν βασιλεύς εἰμι των ἰουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ πιλᾶτος ὃ γέγραφα γέγραφα. οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε 22, 23* έσταύρωσαν τὸν ἰησοῦν ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη ἑκάστω στρατιώτη μέρος καὶ τὸν χιτῶνα ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους μὴ σχίσωμεν 24* αὐτόν ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ ἡ λέγουσα διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλήρον οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. εἱστήκεισαν δὲ 25 παρά τῷ σταυρῷ τοῦ ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ άδελφἡ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μαρία ἡ τοῦ κλωπᾶ καὶ μαρία ἡ μαγδαληνή. ἰησοῦς οὖν ἰδὼν 26* τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα λέγει τῇ μητρί αὐτοῦ εἶτα λέγει τῷ μαθητῆ ἰδού ἡ μήτηρ σου καὶ 27* γύναι ίδοῦ ὁ υἱός σου. άπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. μετὰ τοῦτο 28* είδως ὁ ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται ἵνα τελειωθῆ ἡ γραφή λέγει διψῶ. σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον ὄξους 29* καὶ ὑσσώπω περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν 30*

v.16 τοτε ουν παρεδωκεν αυτον αυτοις ινα σταυρωθη παρελαβον ουν $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον ιησουν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγαγον ατηγαγον τον τερατιών τον σταυρον αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηλθεν εις τοπον τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λεγομενον κρανιου τοπον $^{\mathcal{V}}$ ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγεται εβραιστι γολγοθα. **v.20** τουτον ουν τον τιτλον πολλοι ανεγνωσαν των ιουδαίων οτι εγγυς ην της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πολεως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο τοπος της $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πολεως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ οπου εσταυρωθη ο ιησους και ην γεγραμμενον εβραιστι ελληνιστι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ρωμαιστι ελληνιστι $^{\mathcal{V}}$. **v.23** οι ουν στρατιώται στε εσταυρωσαν τον ιησουν ελαβον τα ιματια αυτου και εποιησαν τεσσαρα μερη εκαστω στρατιώτη μερος και τον χιτώνα ην δε ο χιτών αραφος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αρραφος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ των ανώθεν υφαντος δι ολου. **v.24** είπον είπον τιπόν ευτον προς αλληλους μη σχισωμεν αυτον αλλα λαχωμεν περι αυτου τίνος εσται ίνα η γραφη πληρωθη [η $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγουσα] λεγουσα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διεμερισαντο τα ιματια μου εαυτοίς και επι τον ιματισμον μου εβαλον κληρον οι μεν ουν στρατιώται ταυτα εποίησαν. **v.26** ίησους ουν ίδων την μητερα και τον μαθητην παρεστώτα ον ηγαπα λεγει τη μητρί αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γυναι ίδε ίδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο μαθητης αυτην παρεστώτα ον ηγαπα λεγει τη μητρί σου και απ εκείνης της ωρας ελαβέν αυτην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο μαθητης αυτην είς τα ίδια. **v.28** μετα τουτο ίδων είδως $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ο ιησους οτι παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ηθη παντα τετελεσται ίνα τελείωθη η γραφη λεγει δίψω. **v.29** σκεύος ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκείτο οξούς μεστον οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλησαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σπογγον ουν μεστον του οξούς και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υσσωπω περιθεντες προσηνεγκαν αυτου τω στοματι.

τὸ ὄξος ὁ ἰησοῦς εἶπεν τετέλεσται καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ 31* πνεθμα. οἱ οὖν ἰουδαῖοι ἵνα μἡ μείνῃ ἐπὶ τοθ σταυροθ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτω ἐπεὶ παρασκευή ἦν ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου ήρώτησαν τὸν πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. 32 ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ 33* ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. ἐπὶ δὲ τὸν ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον 34* αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. ἀλλ' εἶς τῶν στρατιωτῶν λόγχη αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ύδωρ. καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρ-36* τυρία κα" κείνος οίδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. ἐγένετο 37 γάρ ταθτα ίνα ή γραφή πληρωθή όστοθν οὐ συντριβήσεται αὐτοθ. καὶ 38* πάλιν ετέρα γραφή λέγει ὄψονται είς ον έξεκέντησαν. μετά δε ταθτα ήρώτησεν τὸν πιλατον ὁ ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ ἁριμαθαίας ὢν μαθητής τοῦ ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων ἵνα ἄρη τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ 39* καὶ ἐπέτρεψεν ὁ πιλᾶτος ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. ἦλθεν δὲ καὶ νικόδημος ὁ ἐλθών πρὸς τὸν ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον φέρων 40* μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ ίησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων καθώς ἔθος ἐστὶν 41* τοῖς ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῷ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος 42 καὶ ἐν τῷ κήπῷ μνημεῖον καινὸν ἐν ῷ οὐδέπῷ οὐδείς ἐτέθη. ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον ἔθηκαν τὸν ἰησοῦν.

τῆ δὲ μιᾶ τῶν σαββάτων μαρία ἡ μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωΐ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.
τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς σίμωνα πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν

v.30 oτε oun elaben to oxoς $[o]^{\mathcal{V}}$ o^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ihsous eipen tetelestai και κλίνας την κεφαλήν παρεδώκεν το πνευμα. **v.31** οι ουν ιουδαιοι επει^{K,V} παρασκευη^{K,V} ην^{K,V} ινα μη μεινη επι του σταυρου τα σωματα εν τω σαββατω επει^{T,\mathfrak{M}} παρασκευη^{T,\mathfrak{M}} ην γαρ μεγαλη η ημερα εκεινου του σαββατου ηρωτησαν τον πιλατον ινα κατεαγωσιν αυτων τα σκελη και αρθωσιν. **v.33** επι δε τον ιησουν ελθοντες ως ειδον αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηδη αυτον $^{\mathcal{V}}$ τεθνηκοτα ου κατεαξαν αυτου τα σκελη. **v.34** αλλ εις των στρατιωτων λογχη αυτου την πλευραν ενυξεν και ευθεως $^{\mathfrak{M}}$ ευθυς $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξηλθεν ευθυς $^{\mathcal{V}}$ αιμα και υδωρ. $\mathbf{v.35}$ και ο εωρακως μεμαρτυρηκέν και αληθινή αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εστίν αυτου $^{\mathfrak{m}}$ η μαρτυρία και $^{\mathcal{V}}$ εκείνος $^{\mathcal{V}}$ κακείνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ οιδέν οτι αληθη λεγει ινα και $^{\mathcal{V}}$ υμεις $^{\mathcal{V}}$ πιστευσητε" πιστευσητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.36** εγενετο γαρ ταυτα ινα η γραφη πληρωθη οστουν ου συντριβησεται απ $^{\mathfrak{M}}$ αυτου. **v.38** μετα δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ταυτα ηρωτησεν τον πιλατον $[\mathfrak{o}]^{\mathfrak{M}}$ $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιωσηφ $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο αριμαθαίας ων μαθητής του ίησου κεκρυμμένος δε δια τον φοβον των ιουδαιων ινα αρη το σωμα του ιησου και επετρεψεν ο πιλατος ηλθεν ουν και ηρεν το σωμα αυτου^ν **v.39** ηλθεν δε και νικοδημος ο ελθων προς αυτον $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. νυκτος το πρωτον φερων μιγμα σμυρνης και αλοης $\omega_s^{m,\nu}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λιτρας εκατον. **v.40** ελαβον ουν το σωμα του ιησου και εδησαν αυτο εν $^{\mathfrak{m}}$ οθονιοις μετα των αρωματων καθως εθος εστιν τοις ιουδαιοις $\mathbf{v.41}$ ην δε εν τω τοπω οπου εσταυρωθη κηπος και εν τω κηπω μνημειον καινον εν ω ουδεπω ουδεις ην $^{\mathcal{V}}$ τεθειμενος $^{\mathcal{V}}$ ετεθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ον ἐφίλει ὁ ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτοῖς ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ἔξηλθεν οὖν ὁ πέτρος καὶ ὁ ἄλλος 3 μαθητής καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ 4 ό ἄλλος μαθητής προέδραμεν τάχιον τοῦ πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια οὐ μέντοι 5 τὸ μνημεῖον. έρχεται οὖν σίμων πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν 6* είσηλθεν. είς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα. καὶ τὸ σουδάριον ὃ 7 ην ἐπὶ της κεφαλης αὐτοῦ οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρίς έντετυλιγμένον είς ἕνα τόπον. τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητής 8 ό έλθών πρῶτος είς τὸ μνημεῖον καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν. οὐδέπω γὰρ 9 ήδεισαν την γραφην ότι δεί αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστηναι. ἀπηλθον οὖν 10* πάλιν πρὸς ἑαυτούς οἱ μαθηταί. μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον 11* κλαίουσα έξω ως οὖν ἔκλαιεν παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον. καὶ θεωρεῖ 12 δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους ἕνα πρὸς τῆ κεφαλῆ καὶ ἕνα πρός τοῖς ποσίν ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ 13 έκεῖνοι γύναι τί κλαίεις λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου καὶ οὐκ οίδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ 14* θεωρεῖ τὸν ἰησοῦν ἑστῶτα καὶ οὐκ ἤδει ὅτι ὁ ἰησοῦς ἐστιν. λέγει αὐτῷ ὁ 15* ίησοῦς γύναι τί κλαίεις τίνα ζητεῖς ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν λέγει αὐτῷ κύριε εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν εἰπέ μοι ποῦ αὐτόν ἔθηκας κάγὼ αὐτὸν ἀρῶ. λέγει αὐτῷ ὃ ἰησοῦς μαρία στραφεῖσα ἐκείνη λέγει 16* αὐτῷ ῥαββουνι ὁ λέγεται διδάσκαλε. λέγει αὐτῆ ὁ ἰησοῦς μή μου 17* άπτου οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ύμῶν καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ύμῶν. ἔρχεται μαρία ἡ μαγδαληνὴ 18* άπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακεν τὸν κύριον καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῆ. οὔσης οὖν ὀψίας τῆ ἡμέρα ἐκείνῃ τῆ μιᾳ τῶν σαββάτων καὶ τῶν 19*

²⁰ ν.6 ερχεται ουν και $^{\mathcal{V}}$ σιμων πετρος ακολουθων αυτω και εισηλθεν εις το μνημειον και θεωρει τα οθονία κείμενα. **ν.10** απήλθον ουν παλίν προς αυτους $^{\mathcal{V}}$ εαυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι μαθήται. **ν.11** μαρία δε ειστηκει προς τω $^{\mathcal{V}}$ μνημειω το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μνημειον κλαιουσα εστραφή εις τα οπίσω και θεωρει τον παρέκυψεν εις το μνημείον. **ν.14** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτα είπουσα εστραφή εις τα οπίσω και θεωρεί τον πόσουν εστώτα και ουκ ήδει ότι ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιπόσους εστίν. **ν.15** λεγει αυτή ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιπόσους υνίαι τι κλαιείς τίνα ζήτεις εκείνη δοκουσα ότι ο κηπουρός εστίν λεγει αυτώ κυρίε ει συ εβαστασάς αυτον είπε μοι που αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εθήκας αυτον $^{\mathcal{M},\mathcal{V}}$ καγώ αυτον αρώ. **ν.16** λεγει αυτή ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πόσους μαρίαμ μαρία μου και είπε αυτοίς αναβαίνω προς τον πατέρα μου και πατέρα υμών και θέον μου και θέον υμών. **ν.18** ερχεται μαρίαμ μαρία μαρ

θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων ἦλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς είρηνη υμίν. και τουτο είπων έδειξεν αυτοίς τας χείρας και την πλευράν 21* αὐτοῦ ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ίησοῦς πάλιν εἰρήνη ὑμῖν καθώς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ κάγὼ πέμπω καί τοῦτο είπων ἐνεφύσησεν καί λέγει αὐτοῖς λάβετε πνεῦμα 23* ἄγιον. ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφιένται αὐτοῖς ἄν τινων κρατῆτε 24* κεκράτηνται. θωμας δὲ εἶς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος δίδυμος οὐκ 25* ἢν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί έωράκαμεν τὸν κύριον ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ήλων καὶ βάλω τὴν χεῖρα μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ οὐ μὴ πιστεύσω. 26 καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ θωμᾶς μετ' αὐτῶν ἔρχεται ὁ ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καὶ ἔστη εἰς τὸ 27 μέσον καὶ εἶπεν εἰρήνη ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ θωμᾳ φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς 28* τὴν πλευράν μου καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. καὶ ἀπεκρίθη 29* ὁ θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. λέγει αὐτῷ ο ίησοῦς ὅτι ἑώρακάς με θωμᾶ πεπίστευκας μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες 30* καὶ πιστεύσαντες. πολλά μέν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. 31* ταθτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι ὁ ἰησοθς ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωήν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21* μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς 2 θαλάσσης τῆς τιβεριάδος ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ σίμων πέ-

v.19 ουσης ουν οψιας τη ημερα εκεινη τη μια των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαββατων και των θυρων κεκλεισμενων οπου ησαν οι μαθηται συνηγμενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια τον φοβον των ιουδαιων ηλθεν ο ιησους και εστη εις το μεσον και λεγει αυτοις ειρηνη υμιν. **ν.20** και τουτο ειπων εδειξεν αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας χειρας και την πλευραν αυτοις $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχαρησαν ουν οι μαθηται ιδοντες τον κυριον. **v.21** είπεν ουν αυτοίς $[o^{V} o^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}]$ ιησους] V ιησους $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν ειρηνη υμιν καθως απεσταλκεν με ο πατηρ καγω πεμπω υμας. tinon afrite tag amartiag afewntai $^{\mathcal{V}}$ afientai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autoig an tinon krathte kekrathntai. δε εις εκ των δωδεκα ο λεγομενος διδυμος ουκ ην μετ αυτων στε ηλθεν ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους. ουν αυτω οι αλλοι μαθηται εωρακαμεν τον κυριον ο δε ειπεν αυτοις εαν μη ιδω εν ταις χερσιν αυτου τον τυπον των ηλων και βαλω τον δακτυλον μου εις τον τυπον των ηλων και βαλω μου $^{\mathcal{V}}$ την χειρα **v.28** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεκριθη ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θωμας και ειπεν $μου^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την πλευραν αυτου ου μη πιστευσω. **v.29** λεγει αυτω ο ιησους οτι εωρακας με θωμα T,K πεπιστευκας αυτω ο κυριος μου και ο θεος μου. μακαριοι οι μη ιδοντες και πιστευσαντες. **v.30** πολλα μεν ουν και αλλα σημεία εποίησεν ο ίησους enwition twn mabhien [autou] autou $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ a ouk estin genrammena en tw bibliw toutw. δε γεγραπται ινα $^{\mathcal{V}}$ πιστευσητε" πιστευσητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησους εστιν ο χριστος ο υιος του θεου και ινα πιστευοντες ζωην εχητε εν τω ονοματι αυτου. 21 ν.1 μετα ταυτα εφανερωσεν εαυτον παλιν ο ιησους τοις μαθηταις [αυτου] $^{\mathfrak{M}}$ επι της θαλασσης της τιβεριαδος εφανερωσεν δε ουτως.

τρος καὶ θωμᾶς ὁ λεγόμενος δίδυμος καὶ ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ κανὰ τῆς γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς σίμων πέτρος ὑπάγω ἁλιεύειν λέγουσιν αὐτῷ ἐρχόμεθα καὶ 3* ήμεῖς σὺν σοί ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς καὶ ἐν ἐκείνῃ τῆ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ ἰησοῦς εἰς 4* τὸν αἰγιαλόν οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι ἰησοῦς ἐστιν. λέγει οὖν 5* αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς παιδία μή τι προσφάγιον ἔχετε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οὔ. ό δὲ εἶπεν αὐτοῖς βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον καὶ εὑ- 6* ρήσετε ἔβαλον οὖν καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. λέγει οὖν ὁ μαθητής ἐκεῖνος ὃν ήγάπα ὁ ἰησοῦς τῷ πέτρῳ 7 ὁ κύριός ἐστιν σίμων οὖν πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο ήν γὰρ γυμνός καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. οί δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς 8* γης άλλ' ώς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὡς 9 οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον έπικείμενον καὶ ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν όψα- 10 ρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη σίμων πέτρος καὶ εἵλκυσεν τὸ δίκτυον ἐπὶ 11* τῆς γῆς μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν καὶ τοσούτων όντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς δεῦτε ἀριστήσατε 12 ούδεις δε ετόλμα των μαθητων έξετάσαι αὐτόν σύ τίς εἶ εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. ἔρχεται οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν 13* αὐτοῖς καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ ἰησοῦς 14* τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. ὅτε οὖν ἠρίστησαν λέγει τῷ 15* σίμωνι πέτρω ὁ ἰησοῦς σίμων ἰωνᾶ ἀγαπᾶς με πλεῖόν τούτων λέγει αὐτῷ ναί κύριε σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ βόσκε τὰ ἀρνία μου. λέγει 16*

v.3 λεγει αυτοις σιμων πετρος υπαγω αλιευειν λεγουσιν αυτω ερχομεθα και ημεις συν σοι εξηλθον και ενεβησαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ανεβησαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις το πλοιον ευθυς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εν εκείνη τη νυκτί επίασαν ουδεν. **v.4** πρωίας δε ηδη γενομένης έστη ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιήσους είς τον αιγιαλόν ου μέντοι ηδείσαν οι μαθηταί ότι ιήσους έστιν. **v.5** λεγει ουν αυτοις $[o]^{V}$ $o^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησους παιδια μη τι προσφαγιον εχετε απεκριθησαν αυτω ου. δε είπεν αυτοίς βαλετε είς τα δεξία μερή του πλοίου το δίκτυον και ευρήσετε εβαλόν ουν και ουκετί $^{m, \nu}$ $\text{ουκ}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτο ελκυσαι ισχυον $^{\mathcal{V}}$ ισχυσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο του πληθους των ιχθυων. μαθηται τω πλοιαριω ηλθον ου γαρ ησαν μακραν απο της γης αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως απο πηχων διακοσιων συροντές το δικτύον των ιχθύων. $\mathbf{v.11}$ ανέβη ουν $^{\mathcal{V}}$ σίμων πετρος και ειλκύσεν το δικτύον $\mathbf{eig}^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{eπi}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{tηv}^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{tηg}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{γηv}^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{γηg}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεστον ιχθυων μεγαλών εκατόν πεντηκοντα $\mathbf{m}^{\mathcal{V}}$ τριών $\mathbf{m}^{\mathcal{W},\mathcal{V}}$ **v.13** ερχεται ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πεντηκοντατριών $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και τοσουτών οντών ουκ εσχισθη το δικτύον. ιησους και λαμβανει τον αρτον και διδωσιν αυτοις και το οψαριον ομοιως. **v.14** τουτο ηδη τριτον εφανερωθη ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ιησους τοις μαθηταις αυτου^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εγερθεις εκ νεκρων. **v.15** στε ουν ηριστησαν λεγει τω σιμωνι πετρω ο ιησους σιμων ιωαννου^{\mathcal{V}} ιωνα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αγαπας με πλεον^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τουτων λεγει αυτω ναι κυριε συ οιδας οτι φιλω σε λεγει αυτω βοσκε τα αρνια μου. **v.16** λεγει αυτω παλιν δευτερον σιμων ιωαννου $^{\mathcal{V}}$ ιωνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαπας με λεγει αυτω ναι κυριε συ οιδας οτι φιλω σε λεγει αυτω ποιμαινε τα προβατα μου.

αὐτῷ πάλιν δεύτερον σίμων ἰωνᾶ ἀγαπᾶς με λέγει αὐτῷ ναί κύριε σύ 17* οἶδας ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον σίμων ἰωνᾶ φιλεῖς με έλυπήθη ὁ πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον φιλεῖς με καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριε σὺ πάντα οἶδας σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ 18 σε λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς βόσκε τὰ πρόβατά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι δτε ής νεώτερος έζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ήθελες ὅταν δὲ γηράσης ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίω θανάτω δοξάσει τὸν θεόν καὶ 20* τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ ἀκολούθει μοι. ἐπιστραφεὶς δέ ὁ πέτρος βλέπει τὸν μαθητήν ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνω ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν κύριε τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε. 21*, 22* τοῦτον ἰδών ὁ πέτρος λέγει τῷ ἰησοῦ κύριε οῧτος δὲ τί. λέγει αὐτῷ ὁ ίησοῦς ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι τί πρὸς σέ σύ ἀκολούθει μοι. 23* έξηλθεν οὖν ὁ λόγος οὖτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητής ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἀλλ ἐὰν 24* αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι τί πρὸς σέ. οὖτός ἐστιν ὁ μαθητής ὁ μαρτυρών περί τούτων καί γράψας ταῦτα καί οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστίν 25* ή μαρτυρία αὐτοῦ. ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς άτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία ἀμήν.

v.17 λεγει αυτω το τριτον σιμων ιωαννου^ν ιωνα^{T,m,K} φιλεις με ελυπηθη ο πετρος ότι είπεν αυτω το τριτον φιλεις με και λεγει^ν είπεν^{T,m,K} αυτω κυριε συ^{T,m,K} παντα συ^ν οιδας συ γινωσκεις ότι φιλω σε λεγει αυτω $[o^{V} \ o^{T,m,K} \ infoous]^{V}$ ιησους^{T,m,K} βοσκε τα προβατα μου. **v.20** επιστραφεις δε^{T,m,K} ο πετρος βλεπει τον μαθητην ον ηγαπα ο ιησους ακολουθουντα ος και ανέπεσεν εν τω δείπνω επι το στηθος αυτου και είπεν κυρίε τις έστιν ο παραδίδους σε. **v.21** τουτον ουν^V ίδων ο πετρος λεγει τω ιησου κυρίε ουτος δε τι. **v.22** λεγει αυτω ο ιησούς εαν αυτον θέλω μενείν έως έρχομαι τι προς σε συ ακολουθει^{T,m,K} μοι ακολούθει^V. **v.23** εξηλθέν ουν ουτος V ο λογός ουτος T,m,K είς τους αδελφούς ότι ο μαθητης εκείνος ουκ αποθνησκεί και T,m,K ουκ είπεν δε V αυτώ ο ιησούς ότι ουκ αποθνησκεί αλλ εαν αυτον θέλω μενείν έως έρχομαι $[τι^{V} \ τι^{T,m,K}$ προς σε] $^{V} \ σε^{T,m,K}$. **v.24** ουτος έστιν ο μαθητης ο μαρτυρών περι τουτών και o^{V} γραψας ταυτα και οιδαμέν ότι αληθης αυτού $^{V} \ εστιν^{T,m,K}$ η μαρτυρία εστιν αυτού $^{V} \ εστιν^{T,m,K}$ αυτον οιμαί τον κοσμον χωρησαι τα γραφομένα βιβλία αμην T,m,K .

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων ὧ θεόφιλε ὧν ἤρ- 1 ξατο ὁ ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν. άχρι ής ήμέρας έντειλάμενος 2* τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη. οἶς καὶ 3* παρέστησεν ξαυτόν ζώντα μετά το παθείν αὐτόν ἐν πολλοίς τεκμηρίοις δι' ήμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ ἱε- 4* βασιλείας τοῦ θεοῦ. ροσολύμων μη χωρίζεσθαι άλλα περιμένειν την έπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ήν ήκούσατέ μου. ὅτι ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ΰδατι ὑμεῖς δὲ βαπτι- 5* σθήσεσθε έν πνεύματι ἁγίω οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. οὖν συνελθόντες ἐπήρώτων αὐτὸν λέγοντες κύριε εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτω ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ ἰσραήλ. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς 7 ούχ ὑμῶν ἐστιν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ίδια έξουσία. ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος 8* έφ' ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε ἰερουσαλήμ καὶ ἐν πάση τῆ ίουδαία καὶ σαμαρεία καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπών βλε- 9 πόντων αὐτῶν ἐπήρθη καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ 10* καὶ ἰδού ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήτι λευκῷ. εἶπον ἄνδρες γαλιλαῖοι τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν οῧτος ό ἰησοῦς ὁ ἀναληφθείς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον έθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον είς τὸν οὐρανόν. τότε ὑπέστρε- 12 ψαν είς ἰερουσαλήμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος ὅ ἐστιν ἐγγὺς

^{1.} v.2 αχρι ης ημέρας εντειλαμένος τοις αποστολοίς δια πνευματός αγίου ους έξελεξατό ανέλημφθη ανέληφθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.3** οις και παρέστησεν εαυτον ζωντά μετά το παθείν αυτον εν πολλοίς τέκμηριοις δι ημέρων τεσσέρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οπτανομένος αυτοίς και λέγων τα πέρι της βασιλείας του θέου. **v.4** και συναλίζομένος μετ αυτών παρηγγείλεν αυτοίς από ιεροσολύμων μη χωρίζεσθαι αλλα περιμένειν την επαγγελίαν του πατρός ην ηκουσατέ μου. **v.5** ότι ιωαννής μεν εβαπτίσεν υδατί υμείς δε βαπτίσθησεσθε τωνές εν πνευματί βαπτίσθησεσθε αγίω ου μετά πολλάς ταυτάς ημέρας. **v.6** οι μέν ουν συνέλθοντες ηρώτων επηρώτων αυτόν λέγοντες κύριε ει εν τω χρόνω τουτώ αποκαθίστανείς την βασιλείαν τω ισραήλ. **v.8** αλλά λημψέσθε ληψέσθε πωνές δυναμίν επέλθοντος του αγίου πνευματός εφ ύμας και έσεσθε μου μοί τωνές μαρτύρες εν τε ιερουσάλημ και [εν] εν τωνές πασή τη ιουδαία και σαμάρεια και έως εσχατού της γης. **v.10** και ως ατενίζοντες ήσαν εις τον ουράνον πορευομένου αυτού και ίδου ανδρές δύο παρειστηκείσαν αυτοίς εν εσθησέσι εσθητί εσθητί πωνές λευκή πωνές. **v.11** οι και είπαν είπον τωνές γαλιλαίοι τι εστηκατέ θέμβλεποντές εμβλεποντές εμβλεποντές των ουράνον ουτώς ελευσεται ον τροπού εθεασασθε αυτόν πορευομένου είς τον ουράνου.

13* ἰερουσαλήμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον ἀνέβησαν εἰς τὸ ύπερῷον οὖ ἦσαν καταμένοντες ὅ τε πέτρος καὶ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης καὶ ἀνδρέας φίλιππος καὶ θωμᾶς βαρθολομαῖος καὶ ματθαῖος ἰάκωβος 14* άλφαίου καὶ σίμων ὁ ζηλωτής καὶ ἰούδας ἰακώβου. οὖτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῆ προσευχῆ καὶ τῆ δεήσει σὺν γυναι-15* ξίν καὶ μαριά τῆ μητρὶ τοῦ ἰησοῦ καὶ σύν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς πέτρος ἐν μέσω τῶν μαθητῶν εἶπεν ἦν τε 16* ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν. ἄνδρες ἀδελφοί ἔδει πληρωθήναι τὴν γραφὴν ταύτην ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον διὰ στόματος δαβίδ περὶ ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν τὸν ότι κατηριθμημένος ην σύν ήμιν και έλαχεν τὸν κληρον της 18* διακονίας ταύτης. οὖτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς άδικίας καὶ πρηνής γενόμενος ἐλάκησεν μέσος καὶ έξεχύθη πάντα τὰ 19* σπλάγχνα αὐτοῦ. καὶ γνωστὸν ἐγένετο πάσιν τοῖς κατοικοῦσιν ἰερουσαλήμ ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῷ αὐτῶν ἁκελδαμά 20* τοῦτ" ἔστιν χωρίον αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν βίβλφ ψαλμῶν γενηθήτω ή ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ καί τὴν 21* ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν έν παντί χρόνω έν ῷ εἰσῆλθεν καὶ έξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος ἰησοῦς. 22* ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἡς ἀνελήφθη άφ' ήμῶν μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σύν ήμῖν ἕνα τούτων. 23* καὶ ἔστησαν δύο ἰωσὴφ τὸν καλούμενον βαρσαβᾶν ὃς ἐπεκλήθη ἰοῦστος

v.13 και στε εισηλθον ανεβησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το υπερωον ανεβησαν $^{\mathcal{V}}$ ου ησαν καταμενοντες ο τε πετρος και ιακωβος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννης και $^{\mathcal{V}}$ ιακωβος $^{\mathcal{V}}$ και ανδρεας φιλιππος και θωμας βαρθολομαιος και μαθθαιος $^{\mathcal{V}}$ ματθαιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιακωβος αλφαιου και σιμων ο ζηλωτης και ιουδας ιακωβου. **v.14** ουτοι παντες ησαν προσκαρτερουντες ομοθυμαδον τη προσευχη και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεησει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συν γυναιξιν και μαριαμ^ν μαρια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη μητρι του ιησου και συν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις αδελφοις αυτου. **v.15** και εν ταις ημεραις ταυταις αναστας πετρος εν μεσω των αδελφων μαθητων τ, m, κ είπεν ην τε οχλος ονοματών επί το αυτο ωσει $^{\mathcal{V}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκατον εικοσι $^{\mathcal{V}}$ εικοσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** ανδρες αδελφοι εδει πληρωθηναι την γραφην ταυτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην προείπεν το πνευμά το αγίον δια στομάτος δαυίδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβίδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ περί ιουδά του γενομενου οδηγου τοις συλλαβουσιν τον τ, m, κ τησουν. **ν.17** οτι κατηριθμημένος ην εν τ, m, κ ημιν και ελαχεν τον κληρον της διακονιας ταυτης. **v.18** ουτος μεν ουν εκτησατο χωριον εκ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μισθου της αδικιας και πρηνης γενομενος ελακησεν μεσος και εξεχυθη παντα τα σπλαγχνα αυτου. γνωστον εγενετο πασι $^{\mathcal{V}}$ πασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις κατοικουσιν ιερουσαλημ ωστε κληθηναι το χωριον εκεινο τη ιδια διαλεκτω αυτων ακελδαμαχ $^{\mathcal{V}}$ ακελδαμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εστιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τουτεστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χωριον αιματος. **v.20** γεγραπται γαρ εν βιβλω ψαλμων γενηθητω η επαυλις αυτου ερημος και μη εστω ο κατοικων εν αυτη και την επισκοπην αυτου λαβετω $^{\mathcal{V}}$ λαβοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετερος. **v.21** δει ουν των συνελθοντων ημιν ανδρων εν παντι χρονω εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ω εισηλθεν και εξηλθεν εφ ημας ο κυριος ιησους. **v.22** αρξαμενος απο του βαπτισματος ιωαννου εως της ημερας ης ανελημφθη V ανεληφθη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφ ημων μαρτυρα της αναστασεως αυτου γενεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συν ημιν γενεσθαι $^{\mathcal{V}}$ ενα τουτων. **v.23** και εστησαν δυο ιωσηφ τον καλουμενον βαρσαββαν $^{\mathcal{V}}$ βαρσαβαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος επεκληθη ιουστος και μαθθιαν $^{\mathcal{V}}$ ματθιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

καὶ ματθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπον σὺ κύριε καρδιογνῶστα πάντων 24* ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω. λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς 25* διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς ἐξ ἡς παρέβη ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος 26* ἐπὶ ματθίαν καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαν- 2* τες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος 2 ώσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὖ ἦσαν καθήμενοι. καὶ ἄφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός 3* έκάθισεν τε ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύμα- 4* τος άγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθώς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. ἦσαν δὲ ἐν ἰερουσαλήμ κατοικοῦντες ἰουδαῖοι 5* ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομένης 6 δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη ὅτι ἤκουον εἶς ξκαστος τῆ ἰδία διαλέκτω λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ 7* έθαύμαζον λέγοντες πρρος άλλήλους οὐκ ίδού πάντες οὖτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες γαλιλαῖοι. καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ 8 ἡμῶν ἐν ἡ ἐγεννήθημεν. πάρθοι καὶ μῆδοι καὶ ἐλαμῖται καὶ οἱ κα- 9 τοικοῦντες τὴν μεσοποταμίαν ἰουδαίαν τε καὶ καππαδοκίαν πόντον καὶ τὴν ἀσίαν. φρυγίαν τε καὶ παμφυλίαν αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς λιβύης 10 της κατά κυρήνην καί οἱ ἐπιδημοῦντες ῥωμαῖοι ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι. κρήτες καὶ ἄραβες ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις 11 γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. ἔξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν 12* άλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες τί ἄν θέλοι τοῦτο εἶναι. ἕτεροι δὲ χλευά- 13* ζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν. σταθεὶς δὲ πέτρος σὺν 14*

v.24 και προσευξαμενοι ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ κυριε καρδιογνωστα παντων αναδειξον ον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εξελεξω m,V εκ τουτων των δυο ενα T,m,V ον T,K ενα K εξελεξω T,K . **v.25** λαβειν τον τοπον V κληρον T,m,K της διακονίας ταυτης και αποστολης αφ $^{\nu}$ εξ $^{\tau,m,\kappa}$ ης παρεβη ιουδας πορευθηναι εις τον τοπον τον ίδιον. **ν.26** και εδωκαν κληρους αυτοις αυτων τ, m, κ και επέσεν ο κληρος επι μαθθιαν ματθιαν και συγκατεψηφισθη μετα των ενδεκα αποστολων. 2 **v.1** και εν τω συμπληρουσθαι την ημεραν της πεντηκοστης ησαν παντες V απαντες $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ομου V ομοθυμαδον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι το αυτο. αυτοις διαμεριζομεναι γλωσσαι ωσει πυρος και $^{\mathcal{V}}$ εκαθισεν τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφ ενα εκαστον αυτων. επλησθησαν παντες $^{\mathcal{V}}$ απαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματος αγιου και ηρξαντο λαλειν ετεραις γλωσσαις καθως το πνευμα εδιδου αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποφθεγγεσθαι αυτοις $^{\mathcal{V}}$. **ν.5** ησαν δε εις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ κατοικουντες ιουδαιοι ανδρες ευλαβεις απο παντος εθνους των υπο τον ουρανον. $\mathbf{v.7}$ εξισταντο δε παντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εθαυμαζον λεγοντες ουχ $^{\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλληλους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδου απαντες $^{\mathcal{V}}$ παντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτοι εισιν οι λαλουντες γαλιλαιοι. **v.12** εξισταντο δε παντες και διηπορουν αλλος προς αλλον λεγοντες τι θελει $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτο ειναι. **v.13** ετεροι δε διαχλευαζοντες $^{\mathcal{V}}$ χλευαζοντες ελεγον οτι γλευκους μεμεστωμενοι εισιν. **v.14** σταθεις δε ο $^{\nu}$ πετρος συν τοις ενδεκα επηρεν την φωνην αυτου και απεφθεγξατο αυτοις ανδρες ιουδαιοι και οι κατοικουντες ιερουσαλημ παντες $^{\mathcal{V}}$ απαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτο υμιν γνωστον εστω και ενωτισασθε τα ρηματα μου.

τοῖς ἕνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς ἄνδρες ίουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες ἰερουσαλήμ ἄπαντες τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν 15 ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε 16 οὖτοι μεθύουσιν ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας. άλλὰ τοῦτό ἐστιν 17* τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου ἰωήλ. καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις λέγει ὁ θεός ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα καὶ προφητεύσουσιν οί υίοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ οἱ νεανίσκοι ύμῶν ὁράσεις ὄψονται καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνία ἐνυπνιασθή-18* σονται. καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ήμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου καὶ προφητεύσουσιν. 19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω αἷμα 20* καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ή σελήνη είς αξμα πρὶν ἡ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ 21 ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἄν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήἄνδρες ἰσραηλῖται ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους ἰησοῦν τὸν 22* σεται. ναζωραῖον ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσιν καὶ τέρασιν καὶ σημείοις οἶς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσω ὑμῶν κα-23* θώς καὶ αὐτοὶ οἴδατε. τοῦτον τῆ ὡρισμένη βουλῆ καὶ προγνώσει τοῦ 24 θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες" ανείλετε. ὃν ό θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὰς ἀδῖνας τοῦ θανάτου καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν 25* κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. δαβίδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν ἵνα μὴ σαλευθῶ. 26* διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου ἔτι 27* δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ἄδου οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. 28 έγνώρισάς μοι δδούς ζωῆς πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώ-

v.17 και εσται εν ταις εσχαταις ημέραις λέγει ο θέος έκχεω από του πνευματός μου έπι πασαν σαρκα και προφητευσουσιν οι υιοι υμών και αι θυγατέρες υμών και οι νεανισκοί υμών ορασείς οψονται και οι πρέοδυτεροι υμών ενυπνίοις ενύπνια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενύπνιασθησονται. **v.18** και $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επί τους δουλούς μου και έπι τας δούλας μου έν ταις ημέραις έκειναις έκχεω από του πνευματός μου και προφητευσουσίν. **v.20** ο ηλίος μεταστραφησεται είς σκότος και η σέληνη είς αίμα πριν η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελθείν την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημέραν κυρίου την μεγάλην και έπιφανη. **v.22** ανδρές ισραηλίται ακουσατέ τους λογούς τουτούς ιπσούν τον ναζωραίον ανδρά αποδεδείγμενον από του θέου αποδεδείγμενον είς υμάς δυναμέσι δυναμέσι και τέρασι τέρασι τέρασι τέρασι του θέου αποδεδείγμενον δι αυτού ο θέος εν μέσω υμών καθώς και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τέρασι τέρασι τέρασιν τη ωρισμένη βούλη και προγνώσει του θέου εκδοτού λαβοντές $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια χείρος χείρων χείρων προσπηξαντές ανείλατε ανείλατε του κυρίου εκδοτού λαβοντές την φοραθη λέγει είς αυτού προορωμην προσπηξαντές ανείλατε ανείλατε του καρδία μου και ηγαλλιασατό η γλώσσα μου ετί δε και η σαρξ μου κατασκηνωσεί επ έλπιδι. **v.27** οτι ουκ εγκαταλείψεις την ψυχην μου είς αδην αδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδε δωσείς του οσίου σου ιδείν διαφθοραν.

που σου. ἄνδρες ἀδελφοί έξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περί 29* τοῦ πατριάρχου δαβίδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν ὑπάρχων 30* καὶ είδως ὅτι ὅρκφ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν χριστὸν καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. προϊδών έλάλησεν περί τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη 31* ή ψυχή αὐτοῦ εἰς ἄδου οὔδε ή σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. τὸν ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός οὖ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. τῇ δεξιῷ 33* οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν παρά τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὁ νὺν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ 34* γὰρ δαβίδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς λέγει δὲ αὐτός εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίω μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου. ἕως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπό- 35 διον τῶν ποδῶν σου. ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος ἰσραἡλ ὅτι καὶ 36* κύριον καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεός ἐποίησεν τοῦτον τὸν ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς έσταυρώσατε. άκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῆ καρδία εἶπόν τε πρὸς 37* τὸν πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους τί ποιήσομεν ἄνδρες ἀδελφοί. πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν 38* έπὶ τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λήψεσθε τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις 39 ύμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακρὰν ὅσους ἄν προσκαλέσηται κύριος ὁ θεὸς έτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρετο καὶ παρεκάλει λέγων 40* σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μέν οὖν ἀσμένως ἀπο- 41* δεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν καὶ προσετέθησαν τῷ ἡμέρᾳ

v.29 ανδρες αδελφοι εξον ειπειν μετα παρρησιας προς υμας περι του πατριαρχου δαυιδ $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ δαδιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι και ετελευτήσεν και εταφή και το μνήμα αυτού εστιν εν ήμιν αχρί της ήμερας ταυτής. **v.30** προφητης ουν υπαρχων και ειδως οτι ορκω ωμοσεν αυτω ο θεος εκ καρπου της οσφυος αυτου το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαρκα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστησειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθισαι επι τον $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θρονον $^{\mathcal{V}}$ θρονου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου. **v.31** προιδων ελαλησεν περι της αναστασεως του χριστου οτι ουτε $^{\mathcal{V}}$ εγκατελειφθη $^{\mathcal{V}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατελειφθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ψυχη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αδην $^{\mathcal{V}}$ αδου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτε $^{\mathcal{V}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η σαρξ αυτου ειδεν διαφθοραν. **v.33** τη δεξια ουν του θεου υψωθεις την τε επαγγελιαν του αγιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματος του $^{\mathcal{V}}$ αγιου $^{\mathcal{V}}$ λαβων παρα του πατρος εξέχεεν τουτο ο νυν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμεις [και] $^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{v.34}$ ου γαρ δαυιδ $^{m,\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ανεβη εις τους ουρανους λεγει δε αυτος ειπεν $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριος τω κυριω μου καθου εκ δεξιων μου. **v.36** ασφαλως ουν γινωσκετω πας οικος ισραηλ οτι και κυριον αυτον $^{\mathcal{V}}$ και χριστον εποιησεν $^{\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θέος εποιησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτον τον ιη**v.37** ακουσαντες δε κατενυγησαν την τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδιαν καρδια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σουν ον υμεις εσταυρωσατε. είπον τε προς τον πετρον και τους λοίπους αποστολούς τι ποιησωμέν $^{\mathcal{V}}$ ποιησομέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρές αδέλφοι. **v.38** πετρος δε εφη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτους μετανοήσατε [φησιν] $^{\mathcal{V}}$ και βαπτισθητώ εκαστός υμών επί τω ονοματι ιησου χριστου εις αφεσιν των αμαρτιων υμων και λημψεσθε ληψεσθε την δωρεαν του αγιου πνευματος. **ν.40** ετεροις τε λογοις πλειοσιν διεμαρτυρατο $^{\mathcal{V}}$ διεμαρτυρετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και παρεκαλει αυτους λεγων σωθητε από της γενέας της σκολίας ταυτής. **v.41** οι μεν ουν ασμένως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απόδεξαμενοι τον λογον αυτου εβαπτισθησαν και προσετεθησαν εν $^{\mathcal{V}}$ τη ημερα εκεινη ψυχαι ωσει τρισχιλιαι.

42* ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προ43* σευχαῖς. ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα
44 διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
45 καὶ εἶχον ἄπαντα κοινά. καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον
46 καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον
47* μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας. αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησία.

έπὶ τὸ αὐτό δὲ πέτρος καὶ ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν 3 2 ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην. καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὡραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰ-3* σπορευομένων είς τὸ ἱερόν. ος ίδων πέτρον και ιωάννην μέλλοντας 4 εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. άτενίσας δὲ πέτρος 5 είς αὐτὸν σὺν τῷ ἰωάννῃ εἶπεν βλέψον είς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς 6* προσδοκών τι παρ' αὐτών λαβείν. εἶπεν δὲ πέτρος ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι ὃ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ 7* χριστοῦ τοῦ ναζωραίου ἐγεῖραι καὶ περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ 8 τὰ σφῦρα. καὶ έξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐ-9* τοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν 10* αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν. ἐπεγίνωσκον τε αὐτὸν ὅτι οὑτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ ὡραία πύλη τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβε-11* βηκότι αὐτῷ. κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην

v.42 ησαν δε προσκαρτερουντες τη διδαχη των αποστολων και τη κοινωνια και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη κλασει του **v.43** εγίνετο $^{\mathcal{V}}$ εγένετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε πασή ψυχή φοβος πολλά τε τέρατα και αρτου και ταις προσευχαις. **v.47** αινουντες τον θεον και εχοντες χαριν προς ολον τον λαον σημεια δια των αποστολων εγινετο. ο δε κυριος προσετίθει τους σωζομένους καθ ημέραν τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκκλησια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. τρον και ιωαννην μελλοντας εισιεναι εις το ιερον ηρωτα ελεημοσυνην Αλαβειν $^{\mathcal{T}}$. **\mathbf{v.6}** ειπεν δε πετρος αργυριον και χρυσιον ουχ υπαρχει μοι ο δε εχω τουτο σοι διδωμι εν τω ονοματι ιησου χριστου του ναζωραιου [εγειρε $^{\mathcal{V}}$ εγειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιπατει. **v.7** και πιασας αυτον της δεξιας χειρος ηγειρεν αυτον $^{\mathcal{V}}$ παραχρημα δε εστερεωθησαν αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αι βασεις αυτου $^{\mathcal{V}}$ και τα σφυδρα $^{\mathcal{V}}$ σφυρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.9** και ειδεν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πας ο λαος αυτον $^{\mathcal{V}}$ περιπατουντα και αινουντα τον θεον. **v.10** επεγινωσκον $\delta \epsilon^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον οτι αυτος $^{\mathcal{V}}$ ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην ο προς την ελεημοσυνην καθημενος επι τη ωραια πυλη του ιερου και επλησθησαν θαμβους και εκστασεως επι τω συμβεβηκοτι αυτω. **\mathbf{v.11}** κρατουντος δε αυτου $^{\mathcal{V}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιαθέντος $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χωλου $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον πετρού και του $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιωαννήν συνεδραμέν προς $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτούς $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πας ο λαος προς $^{\mathcal{V}}$ αυτους $^{\mathcal{V}}$ επι τη στοα τη καλουμενη σολομωντος εκθαμβοι.

συνέδραμεν πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῆ στοᾳ τῆ καλουμένη σολοίδων δὲ πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν ἄνδρες 12* μῶντος ἔκθαμβοι. ίσραηλίται τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτω ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδία δυνάμει ἢ εὐσεβεία πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν. ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ 13* καὶ ἰακώβ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν ον ύμεῖς παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτόν κατὰ πρόσωπον πιλάτου κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ύμεῖς δὲ τὸν ἄγιον καὶ δίκαιον ἠρνή- 14 σασθε καὶ ἤτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθηναι ὑμῖν. τὸν δὲ ἀρχηγὸν 15 της ζωης απεκτείνατε ον ο θεος ήγειρεν έκ νεκρών ου ήμεις μαρτυρές έσμεν. καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ 16 οἴδατε ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τήν όλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν ἀδελφοί οἶδα 17 ότι κατά ἄγνοιαν ἐπράξατε ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. ὁ δὲ θεὸς ἃ 18* προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν τὸν χριστὸν ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ 19 έξαλειφθηναι ύμῶν τὰς ἁμαρτίας ὅπως ἄν ἔλθωσιν καιροί ἀναψύξεως ἀπό προσώπου τοῦ κυρίου. καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν 20 ίησοῦν χριστόν. ὂν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκατα- 21* στάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. μωσης μὲν γὰρ πρὸς τούς πατέρας εἶπεν ὅτι 22* προφήτην ύμιν αναστήσει κύριος ὁ θεὸς ύμων ἐκ των αδελφων ύμων ὡς έμε αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἄν λαλήση πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ 23* πασα ψυχή ήτις αν μή ακούση τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται έκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς 24* όσοι έλάλησαν καὶ προκατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ 25*

v.12 ιδων δε ο^ν πετρος απεκρινατο προς τον λαον ανδρες ισραηλιται τι θαυμαζετε επι τουτω η ημιν τι ατενίζετε ως ιδια δυναμει η ευσεβεια πεποιηκοσιν του περιπατειν αυτον. **v.13** ο θεος αβρααμ και $[0^{ν} θεος]^{ν}$ ιακωβ ο θεος των πατερων ημων εδοξασεν τον παιδα αυτου ιησουν ον υμεις μεν^{m,ν} παρεδωκατε και ηρνησασθε αυτον^{T,m,κ} κατα προσωπον πιλατου κριναντος εκεινου απολυειν. **v.18** ο δε θεος α προκατηγγειλεν δια στοματος παντων των προφητων αυτου^{T,m,κ} παθειν τον χριστον αυτου^ν επληρωσεν ουτως. **v.21** ον δει ουρανον μεν δεξασθαι αχρι χρονων αποκαταστασεως παντων ων ελαλησεν ο θεος δια στοματος παντων^{T,m,κ} των^{m,ν} αγιων αυτου^{T,m,κ} προφητων^{T,m,κ} απ αιωνος αυτου^ν προφητων^ν. **v.22** μωυσης ν μωσης T,m,κ μεν γαρ T,m,κ προς T,m,κ τους T,m,κ πατερας T,m,κ είπεν οτι προφητην υμιν αναστησει κυριος ο θεος ημων m υμων T,κ,ν εκ των αδελφων υμων ως εμε αυτου ακουσεσθε κατα παντα οσα αν λαληση προς υμας. **v.23** εσται δε πασα ψυχη ητις εαν m,ν αν T,κ μη ακουση του προφητου εκείνου εξολεθρευθησεται ν εξολοθρευθησεται T,m,κ εκ του λαου. **v.24** και παντες δε οι προφηται απο σαμουηλ και των καθεξης οσοι ελαλησαν και κατηγγείλαν m,ν προκατηγγείλαν T,κ τας ημερας ταυτας. **v.25** υμεις εστε οι ν υιοι των προφητων και της διαθηκης ης διεθετο ο θεος προς τους πατερας υμων ν ημων T,m,κ λεγων προς αδρααμ και εν m,ν τω σπερματι σου ν ένευλογηθησονται ενευλογηθησονται του ποσαι αι πατριαι της γης.

τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἡς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν λέγων πρὸς ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι 26* αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ 2* ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ σαδδουκαῖοι. διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν 3 την έκ νεκρών. καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν 4* είς τὴν αὔριον ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. 5* ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρε-6* σβυτέρους καὶ γραμματεῖς. εἴς ἰερουσαλήμ καὶ ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ καϊάφαν καὶ ἰωάννην καὶ ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερα-7* τικοῦ. καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο ἐν ποίᾳ δυνάμει 8* ή ἐν ποίφ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς. τότε πέτρος πλησθείς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ 9* ἰσραήλ. εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσία ἀνθρώπου ἀσθε-10 νοῦς ἐν τίνι οὖτος σέσωσται. γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ ίσραήλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν ἐν τούτῳ οὖτος παρέστηκεν ἐνώπιον 11* ύμῶν ὑγιής. οὖτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδό-12* μούντων ὁ γενόμενος εἰς κεφαλήν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλω οὐδενὶ ή σωτηρία οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον 13 έν άνθρώποις έν ῷ δεῖ σωθήναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ πέτρου παρρησίαν καὶ ἰωάννου καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί

v.26 υμιν πρωτον αναστησας $^{\mathcal{V}}$ ο θεος αναστησας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον παιδα αυτου ιησουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεστείλεν αυτον ευλογουντα υμας εν τω αποστρεφειν εκαστον απο των πονηριων υμων. 4 ν.2 διαπονουμενοι δια το διδασκείν αυτους τον λαον και καταγυελλείν εν τω ίησου την αναστασίν των $^{\mathfrak{M}}$ την $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ νεκρων. **v.4** πολλοι δε των ακουσαντων τον λογον επιστευσαν και εγενηθη $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αριθμος των ανδρων $[\omega_S]^{\mathcal{V}}$ wosi $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ chiades pente. **v.5** egeneto de epi thn aurion sunachhyai autwn tous arcontas kai τους $^{\mathcal{V}}$ πρεσβυτερους και τους $^{\mathcal{V}}$ γραμματείς εν $^{\mathcal{V}}$ είς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ. **v.6** και αννας $^{\mathcal{V}}$ ανναν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{o}^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχιερευς $^{\mathcal{V}}$ αρχιερεα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και καιαφας $^{\mathcal{V}}$ καιαφαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιωαννης $^{\mathcal{V}}$ ιωαννην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και αλεξανδρος αλεξανδρον $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ και οσοι ησαν εκ γενους αρχιερατικου. **v.7** και στησαντες αυτους εν τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μεσω επυνθανοντο εν ποια δυναμει η εν ποιω ονοματι εποιησατε τουτο υμεις. πετρος πλησθεις πνευματος αγιου ειπεν προς αυτους αρχοντες του λαου και πρεσβυτεροι του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.9** ει ημεις σημερον ανακρινομεθα επι ευεργεσια ανθρωπου ασθενους εν τινι ουτος σεσωται V σεσωσται $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.11** ουτος εστιν ο λιθος ο εξουθενηθεις υφ υμων των οικοδομων $^{\mathcal{V}}$ οικοδομουντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο γενομενος εις κεφαλην γωνιας. **v.12** και ουκ εστιν εν αλλω ουδενι η σωτηρια ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ ονομα εστιν ετερον [υπο $^{\mathfrak{M}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τον ουρανον] $^{\mathfrak{M}}$ ουρανον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το δεδομενον εν ανθρωποις εν ω δει σωθηναι ημας.

είσιν καὶ ίδιῶται ἐθαύμαζον ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ ἰησοῦ ήσαν. τόν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμέ- 14* νον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου 15* άπελθεῖν συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους. λέγοντες τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώ- 16* ποις τούτοις ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν ἰερουσαλήμ φανερόν καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρ΄νησασθαι. ἀλλ' 17* ίνα μή ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῆ εἰς τὸν λαόν ἀπειλῆ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες 18* αὐτοὺς παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν έπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ. ὁ δὲ πέτρος καὶ ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς 19* αὐτούς εἶπον εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἃ εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ 20* λαλείν. οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς μηδὲν εὑρίσκοντες 21* τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς διὰ τὸν λαόν ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν 22* έγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς 23* ίδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ 24* εἶπον δέσποτα σὺ ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. ὁ διὰ στόματος δαβίδ τοῦ παιδός 25* σου είπων ίνατί έφρύαξαν έθνη καὶ λαοὶ έμελέτησαν κενά. παρέστησαν 26 οί βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ 27*

v.14 τον τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπον βλεποντες συν αυτοις εστωτα τον τεθεραπευμενον ουδεν είχον **v.15** κελευσαντες δε αυτους εξω του συνεδριου απελθειν συνεδαλλον $^{m,\mathcal{V}}$ συνεβαλον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ **v.16** λεγοντες τι ποιησωμεν^V ποιησομεν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τοις ανθρωποις τουτοις οτι μεν γαρ γνωστον σημειον γεγονεν δι αυτων πασιν τοις κατοικουσιν ιερουσαλημ φανερον και ου δυναμεθα αρνεισθαι^ν αρνησασθαι^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , κ . **v.17** αλλ ινα μη επι πλειον διανεμηθη εις τον λαον απειλη \mathfrak{T} , \mathfrak{m} , κ απειλησομεθα $^{\mathfrak{m}}$ απειλησωμεθα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτοις μηκετι λαλειν επι τω ονοματι τουτω μηδενι ανθρωπων. **v.18** και καλεσαντες αυτους παρηγγειλαν αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το καθολου μη φθεγγεσθαι μηδε διδασκειν επι **v.19** ο δε πετρος και ιωαννης αποκριθεντες ειπον $^{\mathcal{V}}$ προς αυτους ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει δικαιον εστιν ενωπιον του θεου υμων ακουειν μαλλον η του θεου κρινατε. **v.20** ου δυναμεθα γαρ **v.21** οι δε προσαπειλησαμενοι απελυημεις α ειδαμεν $^{\mathcal{V}}$ ειδομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ηκουσαμεν μη λαλειν. σαν αυτους μηδεν ευρισκοντες το πως κολασονται $^{\mathfrak{M}}$ κολασωνται $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτους δια τον λαον οτι παντες εδοξαζον τον θεον επι τω γεγονοτι. **ν.22** ετων γαρ ην πλειονων τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο andrwhos ef on gegonei $^{\mathcal{V}}$ egegonei $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ to shieron touto the iasews. ν.23 απολυθεντες δε ηλθον προς τους ιδιους και απηγγείλαν οσα προς αυτους οι αρχιερείς και οι πρεσβυτέροι είπαν $^{\mathcal{V}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** οι δε ακουσαντες ομοθυμαδον ηραν φωνην προς τον θεον και ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεσποτα συ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ποιησας τον ουρανον και την γην και την θαλασσαν και παντα τα εν αυτοις. **v.25** ο του $^{\mathcal{V}}$ πατρος $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{V}}$ δια πνευματος $^{\mathcal{V}}$ αγιου $^{\mathcal{V}}$ στοματος δαυιδ $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παιδος σου ειπων ινα $^{\mathfrak{M}}$ τι $^{\mathfrak{M}}$ ινατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εφρυαξαν εθνη και λαοι εμελετησαν κενα.

τὸν ἄγιον παῖδά σου ἰησοῦν ὃν ἔχρισας ἡρώδης τε καὶ πόντιος πιλατος 28* σύν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς ἰσραήλ. ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή 29 σου προώρισεν γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν κύριε ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον 30* σου. ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα 31* γίνεσθαι διά τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ῷ ἦσαν συνηγμένοι καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος άγίου καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας. 32* τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία καὶ οὐδὲ είς τι των ύπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον είναι ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα 33* κοινά. καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς άναστάσεως τοῦ κυρίου ἰησοῦ χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. 34* οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰ-35* κιῶν ὑπῆρχον πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων. έτίθουν παρά τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων διεδίδοτο δὲ ἑκάστω καθότι ἄν 36* τις χρείαν είχεν. ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθείς βαρναβᾶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ὅ έστιν μεθερμηνευόμενον υίὸς παρακλήσεως λευίτης κύπριος τῷ γένει. 37* ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν παρά τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

5* ἀνὴρ δέ τις ἁνανίας ὀνόματι σὺν σαπφείρη τῆ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλη2* σεν κτῆμα. καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς συνειδυίας καὶ τῆς γυναικός αὐτοῦ καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν.
3* εἶπεν δὲ πέτρος ἁνανία διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου

v.27 συνηχθησαν γαρ επ αληθείας εν $^{\nu}$ τη $^{\nu}$ πολει $^{\nu}$ ταυτη $^{\nu}$ επί τον αγίον παίδα σου ίησουν ον εχρισας ηρωδης τε και ποντιος πιλατος συν εθνεσιν και λαοις ισραηλ. **ν.28** ποιησαι οσα η χειρ σου και η βουλη $[σου]^{\mathcal{V}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προωρισεν γενεσθαι. **v.30** εν τω την χειρα $[σου]^{\mathcal{V}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκτεινείν σε είς ιασίν και σημεία και τερατά γινεσθαί δια του ονοματός του αγίου παίδος σου ίησου. **v.31** και δεηθεντων αυτων εσαλευθη ο τοπος εν ω ησαν συνηγμενοι και επλησθησαν απαντες του $^{\mathcal{V}}$ πνευματος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγιου πνευματος και ελαλουν τον λογον του θεου μετα παρρησιας. **ν.32** του δε πληθους των πιστευσαντών ην η $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ καρδια και η $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ψυχη μια και ουδ $^{\mathcal{K}}$ ουδε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{V}}$ εις τι των υπαρχοντών αυτών m αυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ελεγεν ιδιον είναι αλλ ην αυτοίς απαντα κοίνα. **v.33** και μεγαλη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυναμεί μεγαλη $^{\mathcal{V}}$ απεδίδουν το μαρτυρίον οι αποστολοί της αναστάσεως του κύριου ίησου χάρις τε μεγάλη ην επί παντάς **v.34** ουδε γαρ ενδεης τις ην $^{\nu}$ υπηρχεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν αυτοις οσοι γαρ κτητορες χωριων η οικιων αποστολων διεδιδετο^V διεδιδοτο^{T,m,K} δε εκαστω καθοτι αν τις χρειαν είχεν. **v.36** ιωσης t.m,Kδε ο επικληθεις βαρναβας απο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ των αποστολών ο εστιν μεθερμηνευομένον υιος παρακλησεως λευιτης κυπριος τω γενει. **ν.37** υπαρχοντος αυτω αγρου πωλησας ηνεγκεν το χρημα και εθηκεν $προς^{V}$ παρα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους ποδας των αποστολών. **5 v.1** ανηρ δε τις ανανίας ονοματί συν σαπφιρη V σαπφειρη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη γυναικι αυτου επωλησεν κτημα. **v.2** και ενοσφισατο απο της τιμης συνειδυιης $^{\mathcal{V}}$ συνειδυιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και της γυναικός αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ενεγκάς μέρος τι πάρα τους πόδας των αποστολών εθηκεν.

ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου. οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν ἐν τῷ σῷ ἐξουσία ὑπῆρχεν τί 4 δτι έθου έν τῆ καρδία σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. ἀκούων δὲ ἁνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν καὶ 5* έγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ἀναστάντες δὲ 6 οί νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ έξενέγκαντες ἔθαψαν. έγένετο δὲ ὡς 7 ώρων τριων διάστημα καὶ ἡ γυνἡ αὐτοῦ μἡ είδυῖα τὸ γεγονὸς είσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ αΰτη ὁ πέτρος εἰπέ μοι εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε ἡ 8* δὲ εἶπεν ναί τοσούτου. ὁ δὲ πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτήν τί ὅτι συνεφω- 9* νήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου ἰδού οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῆ θύρα καὶ ἐξοίσουσίν σε. ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα παρὰ 10* τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εῧρον αὐτὴν νεκράν καὶ έξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο 11 φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταθτα. διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν 12* τῷ λαῷ πολλὰ καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἄπαντες ἐν τῇ στοῷ σολομῶντος. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς 13 ό λαός. μαλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν 14 τε καὶ γυναικῶν. ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ 15* τιθέναι ἐπὶ κλι'νων καὶ κραββάτων ἵνα ἐρχομένου πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάση τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πληθος τῶν πέριξ πόλεων εἴς 16* ίερουσαλήμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων οἵτινες έθεραπεύοντο ἄπαντες. ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ 17 πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν σαδδουκαίων ἐπλήσθησαν ζήλου. καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο 18* αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσία. ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοι- 19*

v.3 είπεν δε ο^ν πετρος ανανία δια m,v τι m,v διατί $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επληρώσεν ο σατάνας την καρδίαν σου ψευσασθαί σε το πνευμα το αγιον και νοσφισασθαι σε $^{\mathfrak{M}}$ απο της τιμης του χωριου. ανανιας τους λογους τουτους πεσων εξεψυξεν και εγενετο φοβος μεγας επι παντας τους ακουοντας ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** απεκριθη δε προς $^{\mathcal{V}}$ αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτην $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος είπε μοι εί τοσουτού το χωρίον απεδοσθε η δε είπεν ναι τοσουτού. **ν.9** ο δε πετρος είπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτήν τι ότι συνεφωνήθη υμίν πειρασαι το πνευμα κυριου ιδου οι ποδες των θαψαντων τον ανδρα σου επι τη θυρα και εξοισουσιν **v.10** επέσεν δε παραχρημα προς $^{\mathcal{V}}$ παρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους ποδας αυτου και εξεψυξεν εισελθοντες δε οι νεανισκοι ευρον αυτην νεκραν και εξενεγκαντες εθαψαν προς τον ανδρα αυτης. χειρων των αποστολων εγινετο $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εγενετο $^{\mathcal{T}}$ σημεία και τερατά πολλα $^{\mathcal{V}}$ εν τω λάω πολλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $\mathbf{v.15}$ ωστε και^ν εις^ν κατα^{\mathcal{T}}, \mathfrak{M} , \mathcal{K} τας πλατειας ησαν ομοθυμαδον απαντες εν τη στοα σολομωντος. προυν ομοθυματούν απαντές εν τη ότοα σολομώντος. **ν.13** ωστε κατ' είς κατα' τας πλατείας εκφερείν τους ασθένεις και τιθέναι επι κλιναρίων κλινών $^{\tau,m,\kappa}$ και κραβαττών κραββατών $^{\tau,m,\kappa}$ ινα ερχομενου πετρου καν η σκια επισκιαση τινι αυτων. **v.16** συνηρχετο δε και το πληθος των περιξ πολέων εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσάλημ φεροντές ασθένεις και οχλουμένους υπο πνευματών ακαθαρτών οιτίνες **v.18** και επεβαλον τας χειρας αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι τους αποστολους και εθεντο εθεραπευοντο απαντες. αυτους εν τηρησει δημοσια.

20 ξεν τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν. πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλείτε έν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. 21 ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἰσραήλ καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ 22* δεσμωτήριον άχθηναι αὐτούς. οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὖ-23* ρον αὐτοὺς ἐν τῆ φυλακῆ ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν. λέγοντες ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλεία καὶ τοὺς φύλακας έξω έστωτας πρό των θυρών ανοίξαντες δε έσω ούδενα εύρο-24* μεν. ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε ἱερεύς καὶ ὅ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἄν γένοιτο τοῦτο. 25* παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς λέγων ὅτι ἰδού οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῆ φυλακῆ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. 26* τότε ἀπελθών ὁ στρατηγὸς σύν τοῖς ὑπηρέταις ἦγαγεν αὐτούς οὐ μετὰ 27 βίας ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς 28* ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς. οὐ παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ καὶ ἰδού πεπληρώκατε τὴν ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε 29* ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθείς δὲ ὁ πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρε-31* μάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσεν τῆ 32* δεξιᾶ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ ἰσραήλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ήμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων καὶ τὸ πνεῦμα δὲ 33* τὸ ἄγιον ὁ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες

v.19 αγγελος δε κυριου δια της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νυκτος ανοιξας $^{\mathcal{V}}$ ηνοιξεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας θυρας της φυλακης εξαγαγων τε αυτους είπεν. **\mathbf{v.22}** οι δε υπηρεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραγενομένοι υπηρεται $^{\mathcal{V}}$ ουχ εύρον αυτούς εν τη φυλακή $\mathbf{v.23}$ λεγοντες στι το μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεσμωτηριον ευρομεν κεκλεισμένον εν αναστρεψαντες δε απηγγειλαν. παση ασφαλεια και τους φυλακας εξω^{\mathcal{T} , \mathcal{K}} εστωτας επι^{\mathcal{V}} προ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των θυρων ανοιξαντες δε εσω ουδενα ευρομεν. **v.24** ως δε ηκουσαν τους λογους τουτους ο τε ιερευς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στρατηγος του ιερου και οι αρχιερεις διηπορουν περι αυτών τι αν γενοιτό τουτο. **ν.25** παραγενομένος δε τις απηγγείλεν αυτοίς λεγων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ότι ίδου οι ανδρές ους εθέσθε εν τη φυλακή είσιν εν τω ιέρω εστώτες και διδασκοντες τον λαον. **v.26** τοτε απελθων ο στρατηγος συν τοις υπηρεταις ηγεν $^{\mathcal{V}}$ ηγαγεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους ου μετα βιας εφοβουντο γαρ τον λαον ινα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη λιθασθωσιν. **v.28** λεγων [ou] $^{\mathcal{V}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραγγελια παρηγγειλαμεν υμιν μη διδασκειν επι τω ονοματι τουτω και ιδου πεπληρωκατε την ιερουσαλημ της διδαχης υμων και βουλεσθε επαγαγειν εφ ημας το αιμα του ανθρωπου τουτου. **v.29** αποκριθεις δε $\mathbf{0}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πετρος και οι αποστολοι ειπαν ειπον ειπον πειθαρχειν δει θεω μαλλον η ανθρωποις. ο θεος αρχηγον και σωτηρα υψωσεν τη δεξια αυτου $[tou]^{\nu}$ δουναι μετανοιαν τω ισραηλ και αφεσιν **v.32** και ημεις εσμεν αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαρτυρες των ρηματων τουτων και το πνευμα δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το αγιον ο εδώκεν ο θεος τοις πειθαρχουσιν αυτώ. **v.33** οι δε ακουοντες $^{\mathfrak{M}}$ ακουσαντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ διεπριοντο και εβουλοντο^V εβουλευοντο^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ανελειν αυτους.

διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συ- 34* νεδρίω φαρισαῖος ὀνόματι γαμαλιήλ νομοδιδάσκαλος τίμιος παντί τῷ λαῷ ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τί τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. εἶπέν τε πρὸς 35 αὐτούς ἄνδρες ἰσραηλῖται προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη θευδᾶς λέγων 36* εἶναί τινα ἑαυτόν ῷ προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων δς ανηρέθη και πάντες δσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν και ἐγένοντο είς οὐδέν. μετὰ τοῦτον ἀνέστη ἰούδας ὁ γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς 37* απογραφής και απέστησεν λαὸν ίκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ κάκεῖνος ἀπώλετο καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν λέγω 38* ύμιν απόστητε από των ανθρώπων τούτων και έασατε αὐτούς ὅτι ἐὰν ἦ έξ άνθρώπων ή βουλή αΰτη ή τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται. εἰ δὲ ἐκ 39* θεοῦ ἐστιν οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτὸ μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. έπείσθησαν δέ αὐτῷ καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες 40* παρήγγειλαν μή λαλείν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. οί μεν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου ὅτι ὑπὲρ 41* τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι. πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν 42* τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι ίησοῦν τὸν χριστόν.

έν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυ- 6 σμὸς τῶν ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς ἑβραίους ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῆ διακονία τῆ καθημερινῆ αἱ χῆραι αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ 2* πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπον οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν ἀδελφοί ἄνδρας 3*

v.34 αναστας δε τις εν τω συνεδριω φαρισαιος ονοματι γαμαλιηλ νομοδιδασκαλος τιμιος παντι τω λαω εκελευσεν εξω βραχυ τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους ανθρωπους $^{\mathcal{V}}$ αποστολους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησαι. **v.36** προ γαρ τουτων των ημέρων ανέστη θευδας λέγων είναι τινα εαυτόν ω προσέκλιθη $^{\mathcal{V}}$ προσέκληθη $^{\mathfrak{m}}$ προσέκολληθη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αριθμος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρων αριθμος $^{\mathcal{V}}$ ως $^{\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τετρακοσιων ος ανηρεθη και παντές οσοι επειθοντο αυτω διελυθησαν και εγενοντο εις ουδεν. **v.37** μετα τουτον ανεστη ιουδας ο γαλιλαιος εν ταις ημεραίς της απογραφης και απεστήσεν λαον ικανον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οπίσω αυτού κακείνος απώλετο και παντές οσοι επειθοντο αυτω διεσκορπισθησαν. **ν.38** και τα νυν λεγω υμιν αποστητε απο των ανθρωπων τουτών και αφετέ $^{\mathcal{V}}$ εασατέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτούς ότι εαν η εξ ανθρώπων η βούλη αυτη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ η το έργον τουτο καταλυθησεται. **v.39** ει δε εκ θεου εστιν ου δυνησεσθε $^{\mathcal{V}}$ δυνασθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ καταλυσαι αυτους $^{\mathcal{V}}$ αυτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ μηποτε και θεομαχοι ευρεθητε. **ν.40** επεισθησαν δε αυτω και προσκαλεσαμενοι τους αποστολους δειραντες παρηγγείλαν μη λαλείν επί τω ονοματί του ίησου και απέλυσαν αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. μεν ουν επορευοντο χαιροντες απο προσωπου του συνεδριου οτι κατηξιωθησαν^ν υπερ του ονοματος του $^{\mathfrak{M}}$ ιησου $^{\mathfrak{M}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατηξιωθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ατιμασθηναι. **v.42** πασαν τε ημεραν εν τω ιερω και κατ οικον ουκ επαυοντο διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι ιησουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον χριστον ιησουν $^{\mathcal{V}}$. **v.2** προσκαλεσαμενοι δε οι δωδεκα το πληθος των μαθητων ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ αρεστον εστιν ημας **v.3** επισκεψασθε δε V ουν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφοι καταλειψαντας τον λογον του θεου διακονειν τραπεζαις. ανδρας εξ υμων μαρτυρουμενους επτα πληρεις πνευματος αγιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και σοφιας ους καταστησωμεν $^{\mathfrak{M}}$ καταστησομεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επι της χρειας ταυτης.

έξ ύμῶν μαρτυρουμένους ἑπτὰ πλήρεις πνεύματος ἄγιου καὶ σοφίας 4 ους καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ 5* διακονία τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους καὶ ἐξελέξαντο στέφανον ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου καὶ φίλιππον καὶ πρόχορον καὶ νικάνορα καὶ τίμωνα 6 καὶ παρμενᾶν καὶ νικόλαον προσήλυτον ἀντιοχέα. οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 7 καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ηἄξανεν καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν ἰερουσαλήμ σφόδρα πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ 8* πίστει. 9 σημεία μεγάλα έν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης λιβερτίνων καὶ κυρηναίων καὶ ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ 10 κιλικίας καὶ ἀσίας συζητοῦντες τῷ στεφάνῳ. καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι 11* τῆ σοφία καὶ τῷ πνεύματι ῷ ἐλάλει. τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ότι άκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς μωσῆν καὶ τὸν 12 θεόν. συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον. 13* ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας ὁ ἄνθρωπος οὖτος οὐ παύεται ρήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁχίου τούτου καὶ τοῦ νό-14* µou. άκηκόαμεν γάρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος οῧτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν μωϋ-15* σῆς. καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ είδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

7*, 2 εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει. ὁ δὲ ἔφη ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατε ὁ θεὸς τῆς δόξης ἄφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν ἀβραὰμ 3* ὄντι ἐν τῆ μεσοποταμία πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν χαρράν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ δεῦρο 4 εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς χαλδαίων κατώκησεν ἐν

ν.5 και πρέσεν ο λογος ενώπιον παντός του πληθούς και έξελεξαντό στέφανον ανδρά πληρης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πληρη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πιστέως και πνευματός αγιου και φιλιππον και προχορόν και νικανόρα και τιμώνα και παρμέναν και νικολάον προσηλύτον αντίοχεα. **ν.8** στέφανος δε πληρης χαρίτος πιστέως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δυναμέως εποιεί τέρατα και σημεία μεγάλα εν τω λάω. **ν.11** τοτέ υπέβαλον ανδράς λεγοντάς ότι ακηκοάμεν αυτού λάλουντος ρήματα βλασφήμα είς μωυσην μωσην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τον θέον. **ν.13** εστήσαν τε μαρτύρας ψευδείς λεγοντάς ο ανθρώπος ουτός ου παυεταί ρήματα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βλασφήμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λάλων ρήματα κατά του τόπου του αγιού [τουτού] τουτού $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και του νόμου. **ν.14** ακηκοάμεν γαρ αυτού λεγοντός ότι ιήσους ο ναζωραίος ουτός κατάλυσει τον τόπον τουτόν και αλλάξει τα εθή α παρεδώκεν ημίν μωσης μωυσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **ν.15** και ατενίσαντες είς αυτόν παντές απαντές $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι καθεζομένοι εν τω συνεδρίω είδον το προσωπόν αυτού ωσει προσωπόν αγγέλου. **7 ν.1** είπεν δε ο αρχιέρευς εί αρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτά ουτώς έχει. **ν.3** και είπεν προς αυτόν εξέλθε εκ της γης σου και [εκ] εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της συγγένειας σου και δευρό είς την γην ην αν σοι δείξω.

χαρράν κάκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετώκισεν αὐτὸν είς την γην ταύτην είς ην ύμεις νυν κατοικείτε. καί οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ 5* κληρονομίαν έν αὐτῆ οὐδὲ βῆμα ποδός καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ δοῦναι είς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον 6 έν γῆ ἀλλοτρία καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. καὶ τὸ ἔθνος ῷ ἐὰν δουλεύσωσιν κρινῶ ἐγώ εἶπεν ὁ θεὸς καὶ μετὰ ταῦτα 7* έξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ 🔞 διαθήκην περιτομής καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῆ ἡμέρα τῆ ὀγδόη καὶ ὁ ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ καὶ ὁ ἰακώβ τοὺς δώδεκα καί οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς 9 πατριάρχας. αἴγυπτον καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. καὶ έξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν 10* θλίψεων αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' αἴγυπτον καὶ ὅλον ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γὴν αἰγύπτου καὶ χα- 11* τὸν οἶκον αὐτοῦ. νάαν καὶ θλῖψις μεγάλη καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. άκούσας δὲ ἰακὼβ ὄντα σῖτά ἕν αἰγύπτω ἐξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν 12* πρώτον. καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ 13* φανερὸν ἐγένετο τῷ φαραὼ τὸ γένος τοῦ ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ ἰωσήφ 14* μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ ἰακώβ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ έν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. κατέβη δὲ ἰακώβ εἰς αἴγυπτον καὶ ἐτε- 15* λεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. καὶ μετετέθησαν εἰς συχὲμ καὶ 16* έτέθησαν έν τῷ μνήματι ὁ ἀνήσατο ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υίων έμμὸρ τοῦ συχέμ. καθώς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἡς 17*

v.5 και ουκ εδωκεν αυτω κληρονομιαν εν αυτη ουδε βημα ποδος και επηγγείλατο αυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δουναι αυτω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εις κατασχεσιν αυτην και τω σπερματι αυτου μετ αυτον ουκ οντος αυτω τεκνου. το εθνος ω εαν δουλευσουσιν $^{\mathcal{V}}$ δουλευσωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κριν ω εγ ω ειπεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θεος ειπεν $^{\mathcal{V}}$ και μετα ταυτα εξελευσονται και λατρευσουσιν μοι εν τω τοπω τουτω. **ν.8** και εδωκεν αυτω διαθηκην περιτομης και ουτως εγεννησεν τον ισαακ και περιετεμεν αυτον τη ημέρα τη ογδοή και ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ισαακ τον ιακώδ και \mathbf{v} .10 και εξειλατο^{\mathcal{V}} εξειλετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον εκ πασων των θλιψεων αυτου και εδωκεν αυτω χαριν και σοφιαν εναντιον φαραω βασιλεως αιγυπτου και κατεστησεν αυτον ηγουμενον επ αιγυπτον και $[εφ]^{\nu}$ ολον τον οικον αυτου. **v.11** ηλθεν δε λιμος εφ ολην την αιγυπτον^{ν} γην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιγυπτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και χανααν και θλιψις μεγαλη και ουχ ηυρισκον $^{\mathcal{V}}$ ευρισκον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χορτασματα εξαπεστείλεν τους πατερας ημων πρωτον. **v.13** και εν τω δευτερω ανεγνωρισθη ιωσηφ τοις αδελφοις autou kai janeron egeneto twi jaraw to genos $[\mathsf{tou}]^\mathcal{V}$ $\mathsf{tou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ iwshf. ν.14 αποστειλας δε ιωσηφ μετεκαλέσατο ιακώ $\theta^{\mathcal{V}}$ τον πατέρα αυτου ιακώ $\theta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πασάν την συγγένειαν [αυτου] $^{\mathfrak{M}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν **v.15** και $^{\mathcal{V}}$ κατέβη δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιακώβ εις αιγυπτον και ετελευτησέν αυτός ψυχαις εβδομηκοντα πεντε. και οι πατέρες ημών. **v.16** και μετετεθήσαν εις σίχεμ $^{\mathcal{K}}$ σύχεμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και ετέθησαν εν τω μνηματί ω $^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωνησατο αβρααμ τιμης αργυριου παρα των υιων εμμωρ $^{\mathcal{V}}$ εμορ $^{\mathcal{K}}$ εμμορ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ εν $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιχεμ $^{\mathcal{K}}$ συχεμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$.

ώμοσεν ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ ηἄξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν αἰγύπτῳ.

18*, 19* ἄχρις οῦ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ὃς οὐκ ἤδει τὸν ἰωσήφ. οῦτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας ἡμῶν τοῦ ποιεῖν

20* ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζφογονεῖσθαι. ἐν ῷ καιρῷ ἐγεννήθη μωσῆς καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ

21* πατρός αὐτοῦ.

καὶ ἐπαιδεύθη μωσῆς πάση σοφία αἰγυπτίων ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις 23* καὶ ἐν ἔργοις. ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετής χρόνος ἀνέβη έπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν 25* τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν αἰγύπτιον. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς άδελφούς αὐτοῦ ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν 26* οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. τῆ τε ἐπιούση ἡμέρα ἄφθη αὐτοῖς μαχομένοις καὶ συνήλασεν αὐτούς εἰς εἰρήνην εἰπών ἄνδρες ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς ἱνατί 27* ἀδικεῖτε ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών 28* τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς. μὴ ἀνελεῖν με σὺ 29* θέλεις ὂν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν αἰγύπτιον. ἔφυγεν δὲ μωσῆς ἐν τῷ λόγω τούτω καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῆ μαδιάμ οῧ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα ἄφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῷ 31* τοῦ ὄρους σινᾶ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ μωσῆς ίδων έθαύμασεν το δραμα προσερχομένου δε αὐτοῦ κατανοῆσαι έγενετο 32* φωνή κυρίου πρὸς αὐτὸν. ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου ὁ θεὸς ἀβραὰμ

v.17 καθως δε ηγγίζεν ο χρονός της επαγγελίας ης ωμολογήσεν $^{\mathcal{V}}$ ωμοσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θεός τω αβρααμ ηυξησεν ο λαος και επληθυνθη εν αιγυπτω. **ν.18** αχρι V αχρις $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου ανεστη βασιλευς ετερος [επ V αιγυπτον] $^{\mathcal{V}}$ ος ουκ ηδεί τον ιωσηφ. **v.19** ουτος κατασοφισαμένος το γένος ημών εκακώσεν τους πατέρας $[\eta\mu\omega\nu]^{V}$ $\eta\mu\omega\nu^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του ποιείν εκθετα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα βρέφη εκθετα V αυτών είς το μη ζωογονείσθαι. **v.20** εν ω καιρ ω εγεννηθη μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ην αστειος τ ω θε ω ος ανετραφη μηνας τρεις en tw oikw tou patros autou $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.21** εκτεθεντος εκτεθεντα $\mathcal{T}, \mathfrak{m}, \mathcal{K}$ δε αυτου ανειλατο αυτον ανειλετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η θυγατηρ φαραω και ανεθρεψατο αυτον εαυτη εις υιον. **v.22** και επαιδευθη μωυσης $^{\mathcal{V}}$ [εν] $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παση σοφια αιγυπτιων ην δε δυνατος εν λογοις και εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εργοις αυτου $^{\mathcal{V}}$. **v.23** ως δε επληρουτο αυτω τεσσερακονταετης τεσσαρακονταετης χρονος ανέδη επι την καρδιαν αυτου επισκεψασθαι τους αδελφους αυτου τους υιους ισραηλ. ν.25 ενομίζεν δε συνιεναι τους αδελφους $[auτου]^{\mathcal{V}}$ $auτου^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ο θεος δια χειρος auτου διδωσιν $auτοις^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωτηριαν $auτοις^{\mathcal{V}}$ οι**v.26** τη δε $^{\mathcal{K}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επιουση ημερα ωφθη αυτοις μαχομενοις και συνηλλασσεν $^{\mathcal{V}}$ συνηλασεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους εις ειρηνην ειπων ανδρες αδελφοι εστε υμεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα $^{\mathfrak{M}}$ τι $^{\mathfrak{M}}$ ινατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αδικειτε **v.27** ο δε αδικων τον πλησιον απωσατο αυτον ειπων τις σε κατεστησεν αρχοντα και δικαστην εφ ημων ημας T, \mathfrak{m} , \mathfrak{m} . **v.28** μη ανελειν με συ θελεις ον τροπον ανειλες εχθες \mathfrak{m} χθες \mathfrak{m} , χθες \mathfrak{m} , τον αιγυπτιον. **ν.29** εφυγεν δε μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω λογω τουτω και εγενετο παροικός εν γη μαδιαμ **v.30** και πληρωθεντων ετων τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωφθη αυτω ου εγεννησεν υιους δυο. εν τη ερημω του ορους σινα αγγελος κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν φλογι πυρος βατου. μωσης $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},K}$ ιδων εθαυμαζεν $\mathcal{M}^{,V}$ εθαυμασεν $\mathcal{T}^{,K}$ το οραμα προσερχομένου δε αυτού κατανόησαι εγένετο φωνη κυριου προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

καὶ ὁ θεὸς ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ ἔντρομος δὲ γενόμενος μωσῆς οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν 33* ἐτόλμα κατανοῆσαι. ποδών σου ὁ γὰρ τόπος ἐν ὧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν 34* κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτω καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα καὶ κατέβην έξελέσθαι αὐτούς καὶ νῦν δεῦρο ἀποστέλω σε εἰς αἴγυπτον. τοῦτον τὸν μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα 35* καὶ δικαστήν τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτήν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ άγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὖτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας 36* τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ αἰγύπτοῦ καὶ ἐν ἐρυθρῷ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ έρήμω έτη τεσσαράκοντα. οὖτός ἐστιν ὁ μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς 37* ίσραήλ προφήτην ύμιν άναστήσει κύριος ὁ θεὸς ύμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ύμῶν ὡς ἐμέ αὐτοῦ ἀκούσεσθε. οὖτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησία 38* έν τῆ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν ὂς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν. ῷ οὐκ ἠθέλησαν 39* ύπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν ἀλλ' ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς αἴγυπτον. εἰπόντες τῷ ἀαρών ποίησον ἡμῖν θεοὺς 40* οί προπορεύσονται ήμῶν ὁ γὰρ μωσῆς οὖτος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς 41 ημέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν 42* αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾳ τοῦ οὐρανοῦ καθώς γέγραπται ἐν βίβλω τῶν προφητῶν μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα έν τῆ ἐρήμῳ οἶκος ἰσραήλ. καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ μολὸχ καὶ τὸ 43*

v.32 εγω ο θεος των πατερων σου ο θεος αβρααμ και $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ισαακ και $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιακωβ εντρομος δε γενομένος μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ ετολμα κατανοήσαι. κυριος λυσον το υποδημα των ποδων σου ο γαρ τοπος εφ $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ω εστηκας γη αγια εστιν. ειδον την κακωσιν του λαου μου του εν αιγυπτω και του στεναγμου αυτων ηκουσα και κατεβην εξελεσθαι αυτους και νυν δευρο αποστειλω $^{\mathcal{V}}$ αποστελω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε εις αιγυπτον. **v.35** τουτον τον μωσην $^{\mathfrak{M}}$ μωυσην $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ον ηρνησαντο ειποντές τις σε κατέστησεν αρχοντά και δικαστήν τουτον ο θέος [και] $^{\mathcal{V}}$ αρχοντα και λυτρωτην απεσταλκεν $^{\mathcal{V}}$ απεστειλεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συν $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χειρι αγγελου του οφθεντος αυτω εν **v.36** ουτος εξηγαγέν αυτους ποιήσας τέρατα και σημεία έν γη αιγυπτω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αιγυπτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εν ερυθρα θαλασση και εν τη ερημω ετη τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ο μωσης m μωυσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ο ειπας $^{\mathcal{V}}$ ειπων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις υιοις ισραηλ προφητην υμιν αναστησει κυριος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θεος ημων $^{\mathfrak{M}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ των αδελφων υμων ως εμε αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ακουσεσθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. ο γενομενος εν τη εκκλησια εν τη ερημω μετα του αγγελου του λαλουντος αυτω εν τω ορει σινα και των πατερων ημων ος εδεξατο λογον $^{\mathfrak{M}}$ λογια $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ζωντα δουναι ημιν. **v.39** ω ουκ ηθελησαν υπηκοοι γενεσθαι οι πατέρες ημών αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απώσαντο και εστραφησαν εν $^{\mathcal{V}}$ τη $^{\mathfrak{M}}$ ταις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ καρδια $^{\mathfrak{M}}$ **v.40** ειποντες τω ααρων ποιησον ημιν θεους οι προπορευσονται καρδιαις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτων εις αιγυπτον. ημων ο γαρ μωυσης $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτος ος εξηγαγεν ημας εκ γης αιγυπτου ουκ οιδαμεν τι εγενετο $^{\mathcal{V}}$ γεγονεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω. **ν.42** εστρεψεν δε ο θεος και παρεδωκεν αυτους λατρευειν τη στρατια του ουρανου καθως γεγραπται εν βιβλω των προφητων μη σφαγια και θυσιας προσηνεγκατε μοι ετη τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη ερημω οικος ισραηλ.

ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ῥεμφὰν τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν 44* αὐτοῖς καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα βαβυλῶνος. ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ην έν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμω καθώς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ 45* μωσῆ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει. ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ων έξωσεν ο θεός από προσώπου των πατέρων ήμων έως των ήμερων 46* δαβίδ. Θς εθρεν χάριν ένώπιον του θεου καὶ ήτήσατο ευρείν σκήνωμα 47*, 48* τῷ θεῷ ἰακώβ. σολομῶν δὲ ἀκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος 49 ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ καθώς ὁ προφήτης λέγει. ὁ οὐρανός μοι θρόνος ή δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ 50 μοι λέγει κύριος ή τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου. οὐχὶ ἡ χείρ μου 51* ἐποίησεν ταῦτα πάντα. σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῆ καρδία καὶ τοῖς ἀσίν ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε ὡς οἱ πατέρες 52* ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου οὖ 53 νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γεγένησθε. οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς 54 διαταγάς άγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο 55 ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ 56* καὶ ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. καὶ εἶπεν ἰδού θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεφγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ 57 θεοῦ. κράξαντες δὲ φωνῆ μεγάλη συνέσχον τὰ ὧτα αὐτῶν καὶ ὥρμησαν 58* ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου 59 καλουμένου σαύλου. καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν στέφανον ἐπικαλούμενον 60* καὶ λέγοντα κύριε ἰησοῦ δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θείς δὲ τὰ γόνατα

 $[\]mathbf{v.43}$ και ανελαβετε την σκηνην του μολοχ και το αστρον του θεου $[\mathbf{υμων}]^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{υμων}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ραιφαν ρεμφαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους τυπους ους εποιησατε προσκυνειν αυτοις και μετοικιώ υμας επεκείνα βαβυλώνος. **v.44** η σκηνη του μαρτυριού ην εν $^{\mathcal{T}}$ τοις πατρασίν ημών εν τη ερημώ καθώς διεταξατό ο λάλων τω μωυση $^{\mathcal{V}}$ μωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιησαι αυτην κατα τον τυπον ον εωρακει. **v.45** ην και εισηγαγον διαδεξαμενοι οι πατέρες ημών μετα τήσου εν τη κατάσχεσει των έθνων ων έξωσεν ο θέος από προσώπου των πατέρων ημων εως των ημερων δαυι $\delta^{m,\mathcal{V}}$ δαδι $\delta^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.46** ος ευρεν χαριν ενωπιον του θεου και ητησατο ευρειν σκηνωμα τω οικω $^{\mathcal{V}}$ θεω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιακωδ. $\mathbf{v.47}$ σολομων δε οικοδομησεν $^{\mathcal{V}}$ ωκοδομησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω οικον. **ν.48** αλλ ουχ ο υψιστος εν χειροποιητοις ναοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατοικει καθως ο προφητης λεγει. ροτραχηλοι και απεριτμητοι καρδιαις $^{\nu}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τοις ωσιν υμεις αει τω πνευματι τω αγιω αντιπιπτετε ως οι πατερες υμων και υμεις. **v.52** τινα των προφητων ουκ εδιωξαν οι πατερες υμων και απεκτειναν τους προκαταγγειλαντας περι της ελευσεως του δικαιου ου νυν υμεις προδοται kai joneiz eyenes $\theta e^{\mathcal{V}}$ gegenho $\theta e^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.56** και ειπεν ιδου θεωρω τους ουρανους διηνοιγμενους V ανεωγμενους $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τον υιον του ανθρωπου εκ δεξιων εστωτα του θεου. **v.58** και εκβαλοντες εξω της πολεως ελιθοβολουν και οι μαρτυρες απεθεντο τα ιματια αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ παρα τους ποδας νεανιου καλουμενου σαυλου.

ἔκραξεν φωνή μεγάλη κύριε μή στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ 8* τῆ ἡμέρα διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν ἱεροσολύμοις πάντες τε διεσπάρησαν κατά τὰς χώρας τῆς ἰουδαίας καὶ σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνεκόμισαν δὲ τὸν στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ 2* έποίησαντὸ κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλη- 3 σίαν κατά τούς οἴκους εἰσπορευόμενος σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου είς φυλακήν. οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγε- 4 λιζόμενοι τὸν λόγον. φίλιππος δὲ κατελθών εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας 5* έκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν χριστόν. προσεῖχον τὲ οἱ ἄχλοι τοῖς λεγομένοις 6* ύπο τοῦ φιλίππου όμοθυμαδον ἐν τῷ ἀκούειν αὐτούς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα 7* μεγάλη φωνή έξήρχετο πολλοί δέ παραλελυμένοι καί χωλοί έθεραπεύκαὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῷ πόλει ἐκείνῃ. ἀνὴρ δέ τις 8*, 9* όνόματι σίμων προϋπήρχεν έν τῆ πόλει μαγεύων καὶ έξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς σαμαρείας λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. δ προσείχον πάντες 10* ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου λέγοντες οὖτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. προσείχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῷ ταῖς μαγείαις ἐξεστα- 11 κέναι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ φιλίππω εὐαγγελιζομένω τὰ περί 12* τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν καὶ 13* βαπτισθείς ήν προσκαρτερών τῷ φιλίππῳ θεωρών τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας έξίστατο. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν ἱεροσολύμοις 14*

v.60 θεις δε τα γονατα εκραξεν φωνή μεγάλη κυρίε μη στήσης αυτοίς ταυτην $^{\mathcal{V}}$ την αμαρτίαν ταυτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τουτο ειπων εκοιμηθη. **8 ν.1** σαυλος δε ην συνευδοκων τη αναιρεσει αυτου εγενετο δε εν εκεινή τη ημέρα διωγμός μεγάς επί την εκκλησίαν την εν ιεροσολυμοίς παντές δε $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ τε T,K διεσπαρησαν κατα τας χωρας της ιουδαίας και σαμαρείας πλην των αποστολών. κομισαν δε τον στεφανον ανδρες ευλαβεις και εποιησαν $^{\mathcal{V}}$ εποιησαντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοπετον μεγαν επ αυτω. **v.5** φιλιππος δε κατέλθων εις $[tην]^{V}$ πολιν της σαμαρείας εκηρύσσεν αυτοίς τον χρίστον. σειχον $\delta \epsilon^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι οχλοι τοις λεγομενοις υπο του φιλιππου ομοθυμαδον εν τω ακουειν αυτους και βλεπειν τα σημεία α εποιεί. $\mathbf{v.7}$ πολλοι $^{\mathcal{V}}$ πολλων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ των εχοντών πνευματά ακαθαρτά βοωντα μεγαλη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φωνη μεγαλη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εξηρχοντο $^{\mathcal{V}}$ εξηρχετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλοι δε παραλελυμενοι και χωλοι εθεραπευθησαν. $\mathbf{v.8}$ και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγενετο δε $^{\mathcal{V}}$ πολλη $^{\mathcal{V}}$ χαρα μεγαλη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη πολει εκεινη. δε τις ονοματι σιμών προυπηρχεν εν τη πολει μαγεύων και εξιστάνων $^{\mathcal{V}}$ εξιστών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το εθνός της σα**v.10** ω προσείχον παντές $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ από μικρού έως μεγάλου μαρειας λεγων ειναι τινα εαυτον μεγαν. λεγοντες ουτος εστιν η δυναμις του θεου η καλουμενη $^{\mathcal{V}}$ μεγαλη. **v.12** στε δε επιστευσαν τω φιλιππω ευαγγελιζομενω τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι της βασιλειας του θεου και του ονοματος του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησου χριστου εβαπτιζοντο ανδρες τε και γυναικες. **ν.13** ο δε σιμων και αυτος επιστευσεν και βαπτισθεις ην προσκαρτερων τω φιλιππω θεωρων τε Ασημεια $^{\mathcal{T}}$ Ακαι $^{\mathcal{T}}$ δυναμεις και $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ σημεια $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ γινομενα $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ Αμεγαλας $^{\mathcal{T}}$ Αγινομενας $^{\mathcal{T}}$ εξιστατο. **v.14** ακουσαντες δε οι εν ιεροσολυμοις αποστολοι οτι δεδεκται η σαμαρεια τον λογον του θεου απεστείλαν προς αυτους τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρον και ιωαννην.

απόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀπέστειλαν πρὸς 15 αὐτοὺς τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην. οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ 16* αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἄγιον. οὔπω γὰρ ἢν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν έπιπεπτωκός μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα 17* ἰησοῦ. θεασάμενος δὲ ὁ σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν 18* ἄγιον. ἀποστόλων δίδοται τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα. 19* λέγων δότε κάμοὶ τὴν έξουσίαν ταύτην ἵνα ὧ ἄν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμ-20 βάνη πνεῦμα ἄγιον. πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ γὰρ 22* καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ θεοῦ εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ 23 ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας 24 ὁρῶ σε ὄντα. ἀποκριθείς δὲ ὁ σίμων εἶπεν δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ 25* πρὸς τὸν κύριον ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς 26 Ιερουσαλήμ πολλάς τε κώμας τῶν σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο. ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς φίλιππον λέγων ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ ἰερουσαλὴμ εἰς γά-27* ζαν αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη καὶ ἰδού ἀνὴρ αἰθίοψ εύνοῦχος δυνάστης κανδάκης τῆς βασιλίσσης αἰθιόπων ος ἦν ἐπὶ πά-28* σης τῆς γάζης αὐτῆς ος ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς ἰερουσαλήμ. τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν 29 τὸν προφήτην ἠσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ φιλίππῳ πρόσελθε καὶ 30* κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ. προσδραμών δὲ ὁ φίλιππος ἤκουσεν αὐ-

v.16 ουδεπω $^{\mathcal{V}}$ ουπω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαρ ην επ ουδενι αυτων επιπεπτωκός μόνον δε βεβαπτισμένοι υπηρχόν είς του. **v.17** τοτε επετιθεσαν $^{\mathcal{V}}$ επετιθουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας χειρας επ **v.18** ιδων $^{\mathcal{V}}$ θεασαμενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε ο σιμων οτι δια της επιθετο ονομα του χριστου $^{\mathfrak{M}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ιησου. αυτους και ελαμβανον πνευμα αγιον. σεως των χειρων των αποστολων διδοται το πνευμα το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσηνεγκεν αυτοις χρηματα. **v.19** λεγων δοτε καμοι την εξουσίαν ταυτην ίνα ω εαν^{K,m,V} αν^T επίθω τας χείρας λαμβανή πνευμα αγίον. **v.21** ουκ εστιν σοι μερις ουδε κληρος εν τω λογω τουτω η γαρ καρδια σου ουκ εστιν ευθεια εναντι $^{\nu}$ enwhion $\mathcal{T}^{m,K}$ tou Jeou. **v.22** μετανοήσον ουν από της κακίας σου ταυτής και δεήθητι του κυρίου $^{\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει αρα αφεθησεται σοι η επινοια της καρδιας σου. **v.25** οι μεν ουν διαμαρτυραμενοι και λαλησαντες τον λογον του κυριου υπεστρεφον $^{\mathcal{V}}$ υπεστρεψαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ιεροσολυμα $^{\mathcal{V}}$ ιερουσαλημ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλας τε κωμας των σαμαριτων σαμαρειτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευηγγελιζοντο $^{\mathcal{V}}$ ευηγγελισαντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. αναστας επορευθη και ιδου ανηρ αιθιοπς ευνουχος δυναστης κανδακης της $\mathcal{T}^{m,K}$ βασιλισσης αιθιοπων ος ην επι πασης της γαζης αυτης ος εληλυθει προσκυνησων εις ιερουσαλημ. **ν.28** ην τε υποστρεφων και καθημενος επι του αρματος αυτου και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ανεγινωσκεν τον προφητην ησαιαν. **v.30** προσδραμων δε ο φιλιππος ηκουσεν αυτου αναγινωσκοντος ησαιαν $^{\mathcal{V}}$ τον προφητην ησαιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και είπεν αρα γε γινωσκεις α αναγινωσκεις.

τοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην ἠσαΐαν καὶ εἶπεν ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις. ὁ δὲ εἶπεν πῶς γὰρ ἄν δυναίμην ἐὰν μή τις ὁδήγηση 31* με παρεκάλεσέν τε τὸν φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῶ. περιοχή της γραφης ήν ανεγίνωσκεν ήν αυτη ώς πρόβατον ἐπὶ σφαγήν ήχθη καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος οὕτως οὐκ άνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη 33* τήν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωἡ αὐτοῦ. ἀποκριθείς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ φιλίππῳ εἶπεν δέομαί σου περὶ τίνος 34 ό προφήτης λέγει τοῦτο περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός. ἀνοίξας δὲ ὁ 35 φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν ἰησοῦν. ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν ἦλθον ἐπί τι 36 ύδωρ καί φησιν ὁ εὐνοῦχος ἰδού ὕδωρ τί κωλύει με βαπτισθηναι. εἶπεν 37* δὲ ὁ φίλιππος εἰ πιστεύεις έξ ὅλης τὴς καρδίας ἔξεστιν ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πιστεύω τὸν ὑιὸν τοῦ θεοῦ ἐιναι τὸν ἰησοῦν χριστόν. καὶ ἐκέλευ- 38 σεν στῆναι τὸ ἄρμα καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ ὅ τε φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος 39 πνεῦμα κυρίου ήρπασεν τὸν φίλιππον καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς 40 άζωτον καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν είς καισάρειαν.

ό δὲ σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ 9 κυρίου προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ. ἤτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς 2 δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς ἰερουσαλήμ. ἐν δὲ 3* τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ δαμασκῷ καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν 4 φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ σαοὺλ σαοὺλ τί με διώκεις. εἶπεν δέ τίς εἶ κύριε ὁ 5* δέ κύριος εἶπεν ἐγώ εἰμι ἰησοῦς ὂν σὺ διώκεις σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπεν κύριε τί μέ θέλεις ποιῆσαι καὶ ὅ 6*

v.31 ο δε είπεν πως γαρ αν δυναίμην εαν μη τις οδηγησει^ν οδηγηση^{T,m,K} με παρεκαλέσεν τε τον φιλιπιον αναβαντα καθίσαι συν αυτω. **v.32** η δε περιοχή της γραφης ην ανεγινωσκέν ην αυτή ως προβατόν επι σφαγην ηχθη και ως αμνός εναντίον του κειραντος^V κειροντος^{T,m,K} αυτόν αφωνός ουτώς ουκ ανοίγει το στομα αυτου. **v.33** εν τη ταπείνωσει [αυτου]^V αυτου^{T,m,K} η κρίσις αυτου ηρθη την δε^{T,m,K} γενέαν αυτου τις διηγησεται ότι αιρεται από της γης η ζωή αυτου. **v.37** είπεν^{T,K} δε^{T,K} φιλιππος T,K πιστευείς T,K εξε^{T,K} ολης T,K καρδίας T,K εξεστιν T,K αποκρίθεις T,K δεT,K είπεν T,K πιστευω T,K τον T,K υιον T,K δεου T,K είναι T,K τον T,K ιησουν T,K χριστον T,K. **9 v.3** εν δε τω πορευεόθαι εγενετό αυτον εγγίζειν τη δαμασκώ και T,m,K εξαίφνης τε T περιηστραψεν T,M,K αυτον περιηστραψεν T,M,K του ουρανου. **v.5** είπεν δε τις εί κυρίε ο δε κυρίος T,M,K είπεν T,M,K εγω είμι ιπόους ον ου διώκεις σκληρον T,K σοι T,K προς T,K λακτίζειν T,K.

κύριος πρός αὐτόν ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν καὶ λαληθήσεταί 7* σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν 8* ἐννεοί ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. ἤγέρθη δὲ ὁ σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς ἀνεφγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλε-9 πεν χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς δαμασκόν. καὶ ἦν ἡμέρας 10* τρεῖς μὴ βλέπων καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. ην δέ τις μαθητής έν δαμασκῷ ὀνόματι ἁνανίας καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι 11 άνανία ὁ δὲ εἶπεν ἰδού ἐγώ κύριε. ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκία 12* ἰούδα σαῦλον ὀνόματι ταρσέα ἰδού γὰρ προσεύχεται. καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι ἁνανίαν εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα ὅπως 13* ἀναβλέψη. ἀπεκρίθη δὲ ὁ ἁνανίας κύριε ἄκήκοα ἀπό πολλῶν περὶ τοῦ 14 ἀνδρὸς τούτου ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν ἰερουσαλήμ. καὶ δδε ἔχει έξουσίαν παρά τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμέ-15* νους τὸ ὄνομά σου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος πορεύου ὅτι σκεῦος έκλογης μοι έστίν οὖτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ 16 βασιλέων υίων τε ίσραήλ. ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ 17* τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. ἀπῆλθεν δὲ ἁνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν σαοὺλ ἀδελφέ ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῷ ὁδῷ ῇ ἤρχου ὅπως ἀναβλέ-18* ψης καὶ πλησθῆς πνεύματος ἁγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν όφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες ἀνέβλεψέν τε παραχρῆμα καὶ ἀναστὰς 19* έβαπτίσθη. καὶ λαβών τροφήν ἐνίσχυσεν ἐγένετο δὲ ὁ σαῦλος μετὰ τῶν 20* ἐν δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς

 $[\]mathbf{v.6}$ αλλα^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} τρεμων^{\mathcal{T},\mathcal{K}} τε^{\mathcal{T},\mathcal{K}} και^{\mathcal{T},\mathcal{K}} θαμ6ων^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ειπεν^{\mathcal{T},\mathcal{K}} κυριε^{\mathcal{T},\mathcal{K}} με^{\mathcal{T},\mathcal{K}} θελεις^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ποιησαι^{\mathcal{T},\mathcal{K}} και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κυριος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αναστηθι και εισελθε εις την πολιν και λαληθησεται σοι ο $^{\mathcal{V}}$ τι **v.7** oi de andres oi sunodeuontes auto eisthkeisan eneoi $^{m,\mathcal{V}}$ enneoi $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ akouontes men της φωνης μηδενα δε θεωρουντες. **ν.8** ηγερθη δε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαυλος απο της γης ανεωγμενων τε $^{\mathfrak{M}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ των οφθαλμων αυτου ουδεν $^{\mathcal{V}}$ ουδενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβλεπεν χειραγωγουντες δε αυτον εισηγαγον εις δαμασκον. **v.10** ην δε τις μαθητης εν δαμασκω ονοματι ανανίας και είπεν προς αυτον $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίος vοραματι $o^{\mathcal{V}}$ κυριος $^{\mathcal{V}}$ ανανια ο δε ειπεν ιδου εγω κυριε. **v.12** και ειδεν εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οραματι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρα [εν^ν οραματι]^ν ονοματι^{T,m,κ} ανανιαν ονοματι^ν εισελθοντα και επιθεντα αυτω [τας]^ν χειρας^ν χειρασ^{t,m,κ} οπως αναβλεψη. **ν.13** απεκριθη δε ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ανανίας κυρίε ηκούσα $^{\mathcal{V}}$ ακήκοα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ από πολλών περί του ανδρος τουτού όσα κακά εποιήσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις αγιοίς σου εποιήσεν $^{\mathcal{V}}$ εν ιερούσαλημ. προς αυτον ο κυριος πορευου οτι σκευος εκλογης μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν μοι $^{\mathcal{V}}$ ουτος του βαστασαι το ονομα ν.17 απηλθεν δε ανανιας και εισηλθεν εις μου ενωπιον εθνων τε $^{\nu}$ και βασιλεων υιων τε ισραηλ. την οικιαν και επιθεις επ αυτον τας χειρας ειπεν σαουλ αδελφε ο κυριος απεσταλκεν με ιησους $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ο οφθεις σοι εν τη οδω η ηρχου οπως αναβλεψης και πλησθης πνευματος αγιου. απεπεσαν $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ απεπεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο των οφθαλμων ως $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεπιδες ανεβλεψεν τε $[\pi \alpha \rho \alpha \chi \rho \eta \mu a]^{\mathfrak{M}}$ παραχρημα^{\mathcal{T} , \mathcal{K}} και αναστας εδαπτισθη. **v.19** και λαβων τροφην ενισχυσεν εγενετο de o $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ sauloς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ meta twn en damaskw mabhitwn hmeras tinas.

έκήρυσσεν τὸν χριστὸν ὅτι οῧτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. έξίσταντο δὲ 21* πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον οὐχ οῧτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἕν ἰερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς. σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυ- 22* ναμοῦτο καὶ συνέχυνεν τοὺς ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν δαμασκῷ συμβιβάζων ὅτι οῧτός ἐστιν ὁ χριστός. ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί 23 συνεβουλεύσαντο οἱ ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν. ἐγνώσθη δὲ τῷ σαύλῷ ἡ 24* έπιβουλή αὐτῶν παρετηροῦν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν. λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς καθῆκαν διὰ 25* τοῦ τείχους χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. παραγενόμενος δὲ ὁ σαῦλος εἰς 26* ίερουσαλήμ ἐπείρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής. βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος 27 αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ όδῷ εἶδεν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς ἐν δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος 28* καὶ ἐκπορευόμενος ἐν ἰερουσαλήμ. καὶ παρρησιαζόμενος ἕν τῷ ὀνόμα- 29* τί τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς οἱ δὲ έπεχείρουν αὐτόν ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν 30 είς καισάρειαν καὶ έξαπέστειλαν αὐτὸν είς ταρσόν. αἱ μὲν οὖν ἐκκλη- 31* σίαι καθ' όλης τῆς ἰουδαίας καὶ γαλιλαίας καὶ σαμαρείας εἶχον εἰρήνην οἰκοδομουμέναι καὶ πορευομέναι τῷ φόθῷ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο. ἐγένετο δὲ πέτρον διερχόμενον 32* διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας λύδδαν. εθρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα αἰνέαν ὀνόματι ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον 33*

v.20 και ευθέως εν ταις συναγωγαις εκηρυσσέν τον ιησούν χριστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ουτός έστιν ο υιός **v.21** εξισταντο δε παντές οι ακουοντές και έλεγον ουχ ουτός έστιν ο πορθήσας είς $^{\nu}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ τους επικαλουμενους το ονομα τουτο και ωδε εις τουτο εληλυθεν $^{\mathfrak{M}}$ εληλυθει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ινα δεδεμενους αυτους αγαγή επι τους αρχιερεις. **ν.22** σαυλος δε μαλλον ενεδυναμουτο και συνεχυννέν συνέχυνεν $\mathcal{T}^{m,\mathcal{K}}$ [τους] τους τους κατοικούντας εν δαμασκώ συμβιβαζων οτι ουτος εστιν ο χριστος. **ν.24** εγνωσθη δε τω σαυλω η επιβουλη αυτων παρετηρουντο $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{V}}$ $και^{V}$ παρετηρουν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας πυλας ημέρας τε και νυκτός όπως αυτόν ανελώσιν. βοντες δε αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι μαθηται αυτου $^{\mathcal{V}}$ νυκτος καθηκαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια του τειχους καθηκαν $^{\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{V}}$ **v.26** παραγενομένος δε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαυλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathfrak{M}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ιερουσαλημ χαλασαντες εν σπυριδι. επειραζεν $^{\mathcal{V}}$ επειρατο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κολλασθαι τοις μαθηταις και παντες εφοβουντο αυτον μη πιστευοντες οτι εστιν μαθητης. **v.28** και ην μετ αυτών εισπορευομένος [και^{\mathfrak{M}} και^{\mathcal{T} , \mathcal{K}} εκπορευομένος]^{\mathfrak{M}} εκπορευομένος \mathcal{T} , \mathcal{K} εις \mathcal{M} εν \mathcal{T} , ερουσαλημ \mathcal{T} , \mathcal{M} , και εκπορευομένος \mathcal{L} εις \mathcal{M} ιερουσαλημ \mathcal{L} παρρησιαζομένος εν τω ονοματι του κυριου ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.29** ελαλει τε και συνεζητει προς τους ελληνιστας οι δε επεχειρουν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανέλειν αυτον $^{\mathcal{V}}$. $\mathbf{v.31}$ η $^{\mathcal{V}}$ αι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεν ουν εκκλησια $^{\mathcal{V}}$ εκκλησιαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθ ολης της ιουδαιας και γαλιλαιας και σαμαρείας είχεν $^{\mathcal{V}}$ είχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειρηνήν οικοδομουμένη $^{\mathcal{V}}$ οικοδομουμέναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πορευομενη V πορευομεναι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω φοδω του κυριου και τη παρακλησει του αγιου πνευματος επληθυνετο $^{\mathcal{V}}$ επληθυνοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.32** εγενετο δε πετρον διερχομενον δια παντων κατελθειν και προς τους αγιους τους κατοικουντας λυδδα $^{\mathcal{V}}$ λυδδαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

34* ἐπὶ κραββάτω ὂς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πέτρος αἰνέα ίαταί σε ίησους ὁ χριστός ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτώ καὶ εὐθέως ἀνέ-35* στη. καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες λύδδαν καὶ τὸν σαρῶναν 36* οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον. ἐν ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι ταβιθά ή διερμηνευομένη λέγεται δορκάς αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν 37* ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις άσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώω. 38* έγγὺς δὲ οὔσης λύδδης τῷ ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι πέτρος έστιν έν αὐτῆ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ 39 ὀκνήσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. ἀναστὰς δὲ πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον είς τὸ ὑπερῷον καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αί χήραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει 40* μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν ταβιθά ἀνάστηθι ή δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον ἀνεκάθισεν. 41 δούς δὲ αὐτῆ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν φωνήσας δὲ τούς ἁγίους καὶ τὰς 42* χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς ἰόπ-43* πης καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον. ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτόν ἐν ἰόππῃ παρά τινι σίμωνι βυρσεῖ.

10* ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν καισαρεία ὀνόματι κορνήλιος ἑκατοντάρχης ἐκ
2* σπείρης τῆς καλουμένης ἰταλικῆς. εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεό3* μενος τοῦ θεοῦ διαπαντός. εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς ὡσεὶ ώραν ἐννάτην

v.33 ευρεν δε εκει ανθρωπον τινα αινεαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονοματι αινεαν $^{\mathcal{V}}$ εξ ετων οκτω κατακειμενον επι κραβαττου $^{\mathcal{V}}$ κραββατω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος ην παραλελυμενος. **v.34** και είπεν αυτώ ο πέτρος αίνεα ιαταί σε ιησους ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστος αναστηθι και στρωσον σεαυτω και ευθεως ανεστη. **v.35** και ειδαν $^{\mathcal{V}}$ ειδον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ auton hantes oi katoikountes ludda $^{\mathcal{V}}$ luddan $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai ton assarwa $^{\mathfrak{M}}$ sarwan $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ sarwan $^{\mathcal{T}}$ oiti**v.36** εν ιοππη δε τις ην μαθητρια ονοματι ταβηθα $^{\mathfrak{m}}$ ταβιθα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ νες επεστρεψαν επι τον κυριον. η διερμηνευομένη λεγεται δορκάς αυτή ην πληρής αγαθών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργών αγαθών $^{\mathcal{V}}$ και ελεημοσύνων **v.37** εγενετο δε εν ταις ημεραις εκειναις ασθενησασαν αυτην αποθανειν λουσαντες δε ων εποιει. αυτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθηκαν [αυτην] $^{\mathcal{V}}$ εν υπερωω. $\mathbf{v.38}$ εγγυς δε ουσης λυδδας λυδδης $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη ιοππη οι μαθηται ακουσαντες οτι πετρος εστιν εν αυτη απεστείλαν δυο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ανδρας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ προς αυτον παρακαλουντες μη οκνησης $^{\mathcal{V}}$ οκνησαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διελθειν εως ημων $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.40** εκβαλων δε εξω παντας ο πετρος και $^{\mathcal{V}}$ θεις τα γονατα προσηυξατο και επιστρεψας προς το σωμα ειπεν ταβηθα $^{\mathfrak{m}}$ ταβιθα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αναστηθι η δε ηνοιξεν τους οφθαλμους αυτης και ιδουσα τον πετρον ανεκαθισεν. εγένετο καθ όλης της ιόππης και πολλοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστεύσαν πολλοι $^{\mathcal{V}}$ επι τον κυρίον. ημερας ικανας μειναι αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ιοππη παρα τινι σιμωνι βυρσει. **10 v.1** ανηρ δε τις ην^{\mathcal{T} , \mathfrak{M} , \mathcal{K}} εν καισαρεια ονοματι κορνηλιος εκατονταρχης εκ σπειρης της καλουμενης ιταλικης. φοβουμένος τον θέον συν παντί τω οίκω αυτού ποίων τέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελεημοσύνας πολλάς τω λάω και δεομένος του θεου δια^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} παντος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διαπαντος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.3** ειδεν εν οραματι φανερως ωσει περι $^{\mathcal{V}}$ ωραν ενατην $^{\mathcal{V}}$ ενατην $^{\mathfrak{M}}$ εννατην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της ημερας αγγελον του θεου εισελθοντα προς αυτον και ειποντα αυτω κορνηλιε.

τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπεν τί ἐστιν κύ- 4* ριε εἶπεν δὲ αὐτῷ αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν είς μνημόσυνον ενώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον είς ἰόππην ἄνδρας 5* καὶ μετάπεμψαι σίμωνά ος ἐπικαλεῖται πέτρος. οὖτος ξενίζεται παρά 6* τινι σίμωνι βυρσεῖ ὧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν οῧτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ κορνηλίφ φωνήσας δύο 7* τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ. καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἄπαντα ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἰόππην. 8* τῆ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῆ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη 9 πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρό- 10* σπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων ἐπέπεσεν έπ' αὐτὸν ἔκστασις. καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον 11* έπ' αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς. ἐν ῷ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ 12* τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνή 13 πρός αὐτόν ἀναστάς πέτρε θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ πέτρος εἶπεν μηδαμῶς 14* κύριε ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ πάλιν 15 έκ δευτέρου πρός αὐτόν ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ 16* έγένετο ἐπὶ τρίς καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. ὡς δὲ 17* έν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ πέτρος τί ἄν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδεν καὶ ἰδού οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν σίμωνος έπέστησαν έπὶ τὸν πυλῶνα. καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ σίμων ὁ 18 ἐπικαλούμενος πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. τοῦ δὲ πέτρου ἐνθυμουμένου 19*

v.4 ο δε ατενίσας αυτώ και εμφοβος γενομένος είπεν τι έστιν κύριε είπεν δε αυτώ αι προσευχαί σου και αι ελεημοσυναι σου ανεβησαν εις μνημοσυνον εμπροσθεν ενωπιον τ . του θεου. **ν.5** και νυν πεμψον ανδρας εις ιοππην ανδρας τ . και μεταπεμψαι σιμωνα τινα τον τ ος τ . επικαλουμενον επικαλειται τ . πετρον πετρος τ . **ν.6** ουτος ξενιζεται παρα τινι σιμωνι βυρσει ω εστιν οικια παρα θαλασσαν ουτος τ . λαλησει τ . σοι τ . τοι τ . σε τ . δει τ . ποιειν τ . ο λαλων αυτω $^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κορνηλιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φωνησας δυο των οικετων αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και στρατιωτην ευσεβη των προσκαρτερουντων αυτω. **ν.8** και εξηγησαμενος αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απαντα αυτοις $^{\mathcal{V}}$ απεστειλεν αυτους **v.10** εγένετο δε προσπείνος και ηθέλεν γευσασθαί παρασκευαζοντών δε αυτών $^{\nu}$ ekeinwn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eyeneto $^{\mathcal{V}}$ epenesen $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ep auton ekstasis. **v.11** και θεωρει τον ουρανον ανεωγμενον και καταβαίνον επ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σκεύος τι ως οθονήν μεγάλην τεσσαρσίν αρχαίς δεδεμένον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθιεμένον επι της γης. **ν.12** εν ω υπηρχέν παντά τα τετραπόδα και $^{\mathcal{V}}$ ερπετά $^{\mathcal{V}}$ της γης και $\mathsf{ta}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ \mathfrak{H} H $\mathsf{H$ πετρος είπεν μηδαμως κυρίε ότι ουδεπότε εφαγόν παν κοίνον και $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακαθαρτόν. δε εγένετο επι τρις και ευθυς $^{\mathcal{V}}$ παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανελημφθη $^{\mathcal{V}}$ ανεληφθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το σκευος εις τον ουρανον. **v.17** ως δε εν εαυτω διηπορει ο πετρος τι αν ειη το οραμα ο είδεν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίδου οι ανδρες οι απεσταλμενοι υπο $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του κορνηλιου διερωτησαντες την οικιαν του $^{\mathcal{V}}$ σιμώνος επεστησαν επι τον πυλωνα.

περί τοῦ ὁράματος εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα ἰδού ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσιν σε. 20* άλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος 21* διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. καταβὰς δὲ πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλμενοῦς ἀπὸ τοῦ κορνηλίου πρὸς αὑτὸν εἶπεν ἰδού ἐγώ εἰμι ὃν 22* ζητεῖτε τίς ἡ αἰτία δι' ἡν πάρεστε. οἱ δὲ εἶπον κορνήλιος ἑκατοντάρχης άνηρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν ἰουδαίων ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί 23* σε είς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ πέτρος ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς καί τι-24* νες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τὴς ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ τῇ ἐπαύριον είσηλθον είς την καισάρειαν ὁ δὲ κορνήλιος ην προσδοκῶν αὐτούς συγ-25* καλεσάμενος τούς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τούς ἀναγκαίους φίλους. ὡς δὲ έγένετο είσελθεῖν τὸν πέτρον συναντήσας αὐτῷ ὁ κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ 26* τούς πόδας προσεκύνησεν. ὁ δὲ πέτρος αὐτὸν ἤγειρεν λέγων ἀνάστηθι 27 κα" γὼ αὐτὸς ἄνθρωπός είμι. καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν καὶ εὑ-28* ρίσκει συνεληλυθότας πολλούς. ἔφη τε πρὸς αὐτούς ὑμεῖς ἐπίστασθε ώς αθέμιτον έστιν ανδρί ἰουδαίω κολλασθαι ή προσέρχεσθαι αλλοφύλω καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον. 29 διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθείς πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγω 30* μετεπέμψασθέ με. καὶ ὁ κορνήλιος ἔφη ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευχόμενος 31 έν τῷ οἴκῷ μου καὶ ἰδού ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾳ. καὶ φησίν κορνήλιε εἰσηκούσθη σου ή προσευχή καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου 32* ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμψον οὖν εἰς ἰόππην καὶ μετακά-

 $[\]mathbf{v.19}$ του δε πετρου διενθυμουμενου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ενθυμουμενου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ περι του οραματος είπεν [αυτω] $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το πνευμα ιδου ανδρες τρεις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ζητουντες $^{\mathcal{V}}$ ζητουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε. $\mathbf{v.20}$ αλλα αναστας καταβηθι και πορεύου συν αυτοίς μηδεν διακρινομένος οτι $^{\mathcal{V}}$ διοτί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω απέσταλκα αυτούς. **v.21** κατάβας δε πετρος προς τους ανδρας τους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απεσταλμενους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κορνηλιου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ είπεν ίδου εγω είμι ον ζητείτε τις η αιτία δι ην παρέστε. **v.22** οι δε είπαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ είπον $^{\mathcal{T},\mathcal{M},\mathcal{K}}$ κορνηλίος εκατονταρχης ανηρ δικαιος και φοβουμενος τον θεον μαρτυρουμενος τε υπο ολου του εθνους των ιουδαιων εχρηματισθη υπο αγγελου αγιου μεταπεμψασθαι σε εις τον οικον αυτου και ακουσαι ρηματα **v.23** εισκαλεσαμένος ουν αυτούς εξενίσεν τη δε επαυρίον αναστάς $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηλθεν συν αυτοις και τινες των αδελφων των απο της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιοππης συνηλθον αυτω. **v.24** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη δε $^{\mathcal{V}}$ επαυριον εισηλθεν $^{\mathcal{V}}$ εισηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την καισαρείαν ο δε κορνηλίος ην προσδοκών αυτους συγκαλεσαμενος τους συγγενεις αυτου και τους αναγκαιους φιλους. **v.25** ως δε εγένετο του $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εισελθειν τον πετρον συναντησας αυτω ο κορνηλιος πεσων επι τους ποδας προσεκυνησεν. δε πετρος αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγειρεν αυτον $^{\mathcal{V}}$ λεγων αναστηθι και $^{\mathcal{V}}$ εγω $^{\mathcal{V}}$ καγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος ανθρωπος ειμι. **v.28** εφη τε προς αυτους υμεις επιστασθε ως αθεμιτον εστιν ανδρι ιουδαιω κολλασθαι η προσερχεσθαι αλλοφυλω καμοι $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θεος εδείξεν μηδενα κοίνον η ακαθαρτον λεγείν ανθρώπον. **v.30** και ο κορνηλιος εφη απο τεταρτης ημερας μεχρι ταυτης της ωρας ημην νηστευων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ thn enathr^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} ennathr^{\mathcal{T},\mathcal{K}} wrathr^{\mathcal{T},\mathcal{K}} wrathreship projectly energy en two like hou kai idou and esth enwhion hou εν εσθητι λαμπρα.

λεσαι σίμωνα ος ἐπικαλεῖται πέτρος οὖτος ξενίζεται ἐν οἰκία σίμωνος βυρσέως παρά θάλασσαν ος παραγενόμενος λαλήσει σοι. έξαυτης οὖν 33* ἔπεμψα πρὸς σέ σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος νῦν οὖν πάντες ήμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ἀνοίξας δὲ πέτρος τὸ στόμα εἶπεν ἐπ ἀληθείας κατα- 34* λαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης ὁ θεός. ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει 35 ό φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστιν. τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς ἰσραἡλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ 36* ίησοῦ χριστοῦ οὖτός ἐστιν πάντων κύριος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμε- 37* νον βήμα καθ' όλης τής ἰουδαίας ἀρξάμενον ἀπὸ τής γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν ἰωάννης. ἰησοῦν τὸν ἀπὸ ναζαρέτ ὡς ἔχρισεν 38* αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίω καὶ δυνάμει ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τούς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου ὅτι ὁ θεὸς ην μετ' αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε 39* τῆ χώρα τῶν ἰουδαίων καὶ ἐν ἰερουσαλήμ ὃν ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ 40* γενέσθαι. οὐ παντί τῷ λαῷ ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις 41 ύπο τοῦ θεοῦ ἡμῖν οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ άναστήναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ 42* καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτής τούτω πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν ἄφεσιν 43 ζώντων καὶ νεκρῶν. άμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. ἔτι λαλοῦντος τοῦ πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα 44 τὸ ἄγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ 45* περιτομής πιστοί ὅσοι συνήλθον τῷ πέτρῳ ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ

v.32 πεμψον ουν εις ιοππην και μετακαλεσαι σιμωνα ος επικαλειται πετρος ουτος ξενιζεται εν οικια σιμωνος βυρσεως παρα θαλασσαν ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραγενομενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαλησει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. της ουν επεμψα προς σε συ τε καλως εποιησας παραγενομένος νυν ουν παντές ημείς ενωπίον του θέου παρεσμεν ακουσαι παντα τα προστεταγμενα σοι υπο του κυριου $^{\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.34** ανοιξας δε πετρος το στομα είπεν επ αληθείας καταλαμβανομαί οτι ουκ εστίν προσωπολημπτης $^{\mathcal{V}}$ προσωποληπτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο **v.36** τον λογον $[ov]^{\mathcal{V}}$ oν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ appeared tois usois isoard eugypelizomenos eighypn dia iroou χριστου ουτος εστιν παντων κυριος. **v.37** υμεις οιδατε το γενομενον ρημα καθ ολης της ιουδαιας αρξαμενος $^{\mathcal{V}}$ αρξαμενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο της γαλιλαίας μετά το βαπτίσμα ο εκηρυξεν ιωαννής. σουν τον απο ναζαρε $\theta^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ναζαρετ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ ως εχρισεν αυτον ο θεος πνευματι αγιω και δυναμει ος διηλθεν ευεργετων και ιωμενος παντας τους καταδυναστευομενους υπο του διαβολου οτι ο θεος ην μετ αυτου. **v.39** και ημεις εσμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαρτυρες παντων ων εποιησεν εν τε τη χωρα των ιουδαίων και [εν] $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ ον και $^{m,\mathcal{V}}$ ανειλαν $^{\mathcal{V}}$ ανειλον $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ κρεμασαντές επι ξυλου. **v.40** τουτον ο θεος ηγειρεν $[εν]^{V}$ τη τριτη ημέρα και εδώκεν αυτον εμφανή γενέσθαι. **v.42** και παρηγγείλεν ημίν κηρυξαί τω λαώ και διαμαρτυρασθαι οτι ουτος $^{\mathcal{V}}$ αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν ο ωρισμένος υπο του θέου κριτης ζωντών και νέκρων. **ν.45** και εξεστησαν οι εκ περιτομης πιστοι οσοι συνηλθαν συνηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω πετρω οτι και επι τα εθνη η δωρεα του αγιου πνευματος εκκεχυται.

46* τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσ47* σαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν τότε ἀπεκρίθη ὁ πέτρος. μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαί δύναται τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ
48* ἄγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς. προσέταξεν τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

ήκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν ἰουδαίαν 11 2* ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. καί ὅτε ἀνέβη πέ-3* τρος είς ἱεροσόλυμα διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς. λέγοντες ότι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. 4*, 5* ἀρξάμενος δὲ ὁ πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων. ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει ίόππη προσευχόμενος καὶ είδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐ-6 ρανοῦ καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ. εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ ήκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι ἀναστάς πέτρε θῦσον καὶ 8* φάγε. εἶπον δέ μηδαμῶς κύριε ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε 9* εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ἀπεκρίθη δὲ μοι φωνή ἐκ δευτέρου ἐκ 10* τοῦ οὐρανοῦ ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὰ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ 11* τρίς καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἄπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδού έξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἢ ἤμην ἀπεσταλμένοι ἀπὸ 12* καισαρείας πρός με. εἶπεν δὲ μοι τὸ πνεῦμά συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρίνόμενον ήλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ εξ ἀδελφοὶ οῧτοι καὶ εἰσήλ-13* θομεν είς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. ἀπήγγειλεν τε ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν

v.46 ηκουον γαρ αυτων λαλουντων γλωσσαις και μεγαλυνοντων τον θεον τοτε απεκριθη $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος. **v.47** μητι το υδωρ κωλυσαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυναται κωλυσαι $^{\mathcal{V}}$ τις του μη βαπτισθηναι τουτους οιτίνες το πνευμα το αγιον ελαβον ως $^{\mathcal{V}}$ καθως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ημεις. **v.48** προσεταξεν δε $^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους βαπτισθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω ονοματι ιησου $^{\mathcal{V}}$ χριστου $^{\mathcal{V}}$ βαπτισθηναι $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοτε ηρωτησαν αυτον επιμειναι ημερας **ν.2** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στε δε $^{\mathcal{V}}$ ανεβη πετρος εις ιερουσαλημ $^{\mathcal{V}}$ ιεροσολυμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διεκρινοντο προς αυτον οι εκ περιτομης. **ν.3** λεγοντες οτι εισηλθες $^{\mathcal{V}}$ προς ανδρας ακροβυστιαν εχοντας εισηλθες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.4** αρξαμένος δε ο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρος εξετίθετο αυτοίς καθέξης λέγων. και συνεφαγες αυτοις. ημην εν πολει ιοππη προσευχομένος και είδον εν εκστάσει οραμα κατάβαινον σκέυος τι ως οθονήν μεγαλην τεσσαρσιν αρχαις καθιεμενην εκ του ουρανου και ηλθεν αχρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμου. **v.7** ηκουσα δε και $^{\nu}$ φωνης λεγουσης μοι αναστας πετρε θυσον και φαγε. **v.8** ειπον δε μηδαμως κυριε οτι παν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοινον η ακαθαρτον ουδεποτε εισηλθεν εις το στομα μου. **v.9** απεκριθη δε μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φωνη εκ δευτερου εκ του ουρανου α ο θεος εκαθαρισεν συ μη κοινου. **v.10** τουτο δε εγενετο επι τρις και παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανεσπασθη παλιν $^{\mathcal{V}}$ απαντα εις τον ουρανον. **v.11** και ιδου εξαυτης τρεις ανδρες επεστησαν επι την οικίαν εν η ημεν $^{\mathcal{V}}$ ημην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεσταλμενοί απο καισαρείας προς με. δε μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το πνευμα μοι $^{\mathcal{V}}$ συνελθειν αυτοις μηδεν διακριναντα $^{\mathcal{V}}$ διακρινομενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλθον δε συν **v.13** απηγγειλεν δε $^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμοι και οι εξ αδελφοι ουτοι και εισηλθομεν εις τον οικον του ανδρος. ημιν πως είδεν $[tov]^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγγελον εν τω οίκω αυτού σταθέντα και είποντα αυτώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστείλον εις ιοππην ανδρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μεταπεμψαι σιμώνα τον επικαλουμένον πετρον.

ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ ἀπόστειλον εἰς ίόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον. ος 14 λαλήσει δήματα πρὸς σὲ ἐν οἶς σωθήση σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ἐν δὲ 15 τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ έμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου ὡς ἔλεγεν 16* καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῆ. ίωάννης μεν εβάπτισεν ὕδατι ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίω. εί οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν 17* ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν χριστόν ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν θεόν. ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες 18* ἄραγε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν. οἱ μὲν οὖν 19 διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ στεφάνω διῆλθον ἕως φοινίκης καὶ κύπρου καὶ ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον ἰουδαίοις. ἦσαν δέ τινες έξ αὐτῶν ἄνδρες κύπριοι καὶ κυρηναῖοι 20* οἵτινες εἰσελθόντες εἰς ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν πολύς 21* τε άριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. ἤκούσθη δὲ ὁ λόγος 22* είς τὰ ὧτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν καὶ ἐξαπέστειλαν βαρναβάν διελθείν ἕως ἀντιοχείας. δς παραγενόμενος καὶ ἰδών 23* τήν χάριν τοῦ θεοῦ ἐχάρη καὶ παρεκάλει πάντας τῆ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ κυρίῳ. ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος 24 άγίου καὶ πίστεως καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. έξῆλθεν δὲ 25* είς ταρσὸν ὁ βαρνάβας ἀναζητῆσαι σαῦλον. καὶ εὑρών αὐτὸν ἤγαγεν 26* αὐτόν εἰς ἀντιόχειαν ἐγένετο δὲ αὐτούς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῷ έκκλησία καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν χρηματίσαι τε πρώτον ἐν ἀντιοχεία τούς μαθητάς χριστιανούς. ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ 27 ίεροσολύμων προφήται είς άντιόχειαν. άναστάς δὲ είς έξ αὐτῶν ὀνόματι 28*

v.16 εμνησθην δε του ρηματος του $^{\mathcal{V}}$ κυριου ως ελεγεν ιωαννης μεν εδαπτισεν υδατι υμεις δε βαπτισθησεσθε εν πνευματι αγιω. **v.17** ει ουν την ισην δωρεαν εδωκεν αυτοις ο θεος ως και ημιν πιστευσασιν επι τον κυριον ιησουν χριστον εγω δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις ημην δυνατος κωλυσαι τον θεον. **v.18** ακουσαντες δε ταυτα ησυχασαν και εδοξασαν εδοξαζον εδωκεν. **v.20** ησαν δε τινες εξ αυτων ανδρες κυπριοι και κυρηναιοι οιτινες ελθοντες είσελθοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αντιοχειαν ελαλουν και προς τους ελληνιστας ευαγγελιζομενοι τον κυριον ιησουν. **v.21** και ην χειρ κυριου μετ αυτων πολυς τε αριθμος ο πιστευσας επεστρεψεν επι τον κυριον. **v.22** ηκουσθη δε ο λογος εις τα ωτα της εκκλησιας της ουσης εν ιερουσαλημ ιεροσολυμοις π. περι αυτων και εξαπεστειλαν βαρναβαν [διελθειν] διελθειν εως αντιοχειας. **v.23** ος παραγενομενος και ιδων την χαριν [την] του θεου εχαρη και παρεκαλει παντας τη προθεσει της καρδιας προσμενειν τω κυριω. **v.25** εξηλθεν δε εις ταρσον ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαρναβας τη προθεσει της καρδιας προσμενειν τω κυριω. **v.25** εξηλθεν δε εις ταρσον ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαρναβας τη αναζητησαι σαυλον. **v.26** και ευρων αυτον τ. ηγαγεν αυτον τ. εις αντιοχειαν εγενετο δε αυτοις και αυτους τιρωτως πρωτος τ. ημαγεν αυτον τ. ημαγεν αυτον

ἄγαβος ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' 29* ὅλην τὴν οἰκουμένην ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ κλαυδίου καίσαρος. τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ηὐπορεῖτό τις ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν 30 πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς. ὃ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς βαρναβᾶ καὶ σαύλου.

κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας 12 2* κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλεν δὲ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν 3* ἰωάννου μαχαίρα. καὶ ἰδών ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς ἰουδαίοις προσέθετο 4 συλλαβεῖν καὶ πέτρον ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων. ὂν καὶ πιάσας έθετο είς φυλακήν παραδούς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσ-5* σειν αὐτόν βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενής γινομένη 6* ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ ἡρώδης τῆ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ πέτρος κοιμώμενος μεταξύ δύο στρατιωτών δεδεμένος άλύσεσιν δυσίν φύλακές τε πρό της θύρας έτή-7* ρουν τὴν φυλακήν. καὶ ἰδού ἄγγελος κυρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν έν τῷ οἰκήματι πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων 8* ἀνάστα ἐν τάχει καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν τε ό ἄγγελος πρὸς αὐτόν περίζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου ἐποίησεν δὲ οὕτως καὶ λέγει αὐτῷ περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει καὶ ἐξελθών ἠκολούθει αὐτῷ καὶ οὐκ ἤδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ 10* γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην φυλακήν καὶ δευτέραν ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν είς τὴν πόλιν ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς καὶ ἐξελθόντες

v.28 αναστας δε εις εξ αυτων ονοματι αγαβος εσημανεν δια του πνευματος λιμον μεγαλην $^{\mathcal{V}}$ μεγαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μελλειν εσεσθαι εφ ολην την οικουμενην ητις $^{\mathcal{V}}$ οστις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγενετο επι κλαυδιου καισαρος τ , m, κ . **v.29** των δε μαθητών καθώς ευπορείτο τ , ηυπορείτο τ , τις ωρίσαν εκαστός αυτων εις διακονιαν πεμψαι τοις κατοικουσιν εν τη ιουδαια αδελφοις. 12 ν.2 ανείλεν δε ιακωβον τον αδελφον ιωαννου μαχαιρη $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.3** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδων δε $^{\mathcal{V}}$ οτι αρεστον εστιν τοις ιουδαιοις προσεθετο συλλαβειν και πετρον ησαν δε $[ai]^{\mathcal{V}}$ αι^{\mathfrak{M}} ημεραι των αζυμων. **v.5** ο μεν ουν πετρος ετηρειτο εν τη φυλακη προσευχη δε ην εκτενως εκτενης γινομενη υπο της εκκλησίας προς τον θεον περι^ν υπερ^{τ,m,K} αυτου. **v.6** στε δε ημελλεν^ν προαγαγειν^ν εμελλεν^{τ,m,K} αυτον προαγειν^{τ,m,K} ο ηρωδης τη νυκτι εκεινη ην ο πετρος κοιμωμενος μεταξυ δυο στρατιωτων δεδεμενος αλυσεσιν δυσιν φυλακες τε προ της θυρας ετηρουν την φυλακην. **v.7** και ιδου αγγελος κυριου επεστη και φως ελαμψεν εν τω οικηματι παταξας δε την πλευραν του πετρου ηγειρεν αυτον λεγων αναστα εν ταχει και εξεπεσαν εξεπεσον $\tau, \mathfrak{m}, \kappa$ αυτου αι αλυσεις εκ των χειρων. **v.8** ειπεν δε τ τε $\tau, \mathfrak{m}, \kappa$ ο αγγελος προς αυτον ζωσαι $^{\mathcal{V}}$ περιζωσαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και υποδησαι τα σανδαλια σου εποιησεν δε ουτως και λεγει αυτω περιβαλου **ν.9** και εξελθων ηκολουθει αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουκ ηδει οτι αληθες το ιματιον σου και ακολουθει μοι. εστιν το γινομενον δια του αγγελου εδοκει δε οραμα βλεπειν. **v.10** διελθοντες δε πρωτην φυλακην και δευτεραν ηλθαν $^{\mathcal{V}}$ ηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι την πυλην την σιδηραν την φερουσαν εις την πολιν ητις αυτοματη ηνοιχη $^{\mathcal{V}}$ ηνοιχθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις και εξελθοντες προηλθον ρυμην μιαν και ευθεως απεστη ο αγγελος απ αυτου.

προηλθον ρύμην μίαν καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. ό πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ εἶπεν νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι έξαπέστειλεν κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετο με ἐκ χειρὸς ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν ἰουδαίων. συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰ- 12* κίαν μαρίας τῆς μητρὸς ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου μάρκου οὖ ἦσαν ίκανοί συνηθροισμένοι καί προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ τοῦ πέτρου 13* τήν θύραν τοῦ πυλώνος προσήλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι ῥόδη. καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν τὸν 14 πυλώνα εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν πέτρον πρὸ τοῦ πυλώνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον μαίνῃ ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν οἱ δ' 15* ἔλεγον ὁ ἄγγελός αὐτοῦ ἐστιν. ὁ δὲ πέτρος ἐπέμενεν κρούων ἀνοίξαν- 16* τες δὲ εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῷ χειρὶ σιγᾶν 17* διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἶπέν δὲ ἀπαγγείλατε ἰακώβω καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα καὶ ἐξελθών ἐπορεύθη είς ἕτερον τόπον. γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς 18 στρατιώταις τί ἄρα ὁ πέτρος ἐγένετο. ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ 19* μή εύρων ανακρίνας τούς φύλακας ἐκέλευσεν απαχθηναι καὶ κατελθών άπὸ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν καισάρειαν διέτριβεν. ἢν δὲ ὁ ἡρώδης θυμο- 20* μαχῶν τυρίοις καὶ σιδωνίοις ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν καὶ πείσαντες βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἠτοῦντο εἰρήνην διά τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῆ δὲ ἡμέρα 21* ό ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος έδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει θεοῦ φωνή καὶ οὐκ 22* άνθρώπου. παραχρήμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ ὧν οὐκ 23*

v.11 και ο πετρος γενομενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν εαυτω γενομενος $^{\mathcal{V}}$ ειπεν νυν οιδα αληθως οτι εξαπεστείλεν $[o]^{\mathcal{V}}$ κυριος τον αγγελον αυτου και εξειλατο $^{\mathcal{V}}$ εξειλετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με εκ χειρος ηρωδου και πασης της προσδοκιας του λαου των ιουδαιων. **ν.12** συνιδων τε ηλθεν επι την οικιαν της $^{\nu}$ μαριας της μητρος ιωαννου του επικαλουμενου μαρκου ου ησαν ικανοι συνηθροισμενοι και προσευχομενοι. δε αυτου $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την θυραν του πυλωνος προσηλθεν παιδισκή υπακουσαι ονοματι **v.15** oi de pros authy eipay $^{\mathcal{V}}$ eipoy $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ mainh \mathfrak{h} de diiscurizeto outwi ecein oi de $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ d $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ελεγον ο αγγελος αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν αυτου $^{\mathcal{V}}$. **v.16** ο δε πετρος επεμενεν κρουων ανοιξαντες δε ειδαν $^{\mathcal{V}}$ ειδον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον και εξεστήσαν. **v.17** κατασεισας δε αυτοις τη χειρι σιγαν διηγησατο [αυτοις] $^{\nu}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πως ο κυριος αυτον εξηγαγεν εκ της φυλακης είπεν τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απαγγείλατε ιακώθω και τοις αδελφοις ταυτα και εξελθων επορευθη εις ετερον τοπον. **v.19** ηρωδης δε επιζητησας αυτον και μη ευρων ανακρινας τους φυλακας εκελευσεν απαχθηναι και κατελθων απο της ιουδαίας εις την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{v.20}$ ην δε ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ηρωδης^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} θυμομαχων τυριοις και σιδωνιοις ομοθυμαδον καισαρειαν διετριβεν. δε παρησαν προς αυτον και πεισαντες βλαστον τον επι του κοιτωνος του βασιλεως ητουντο ειρηνην δια το τρεφεσθαι αυτων την χωραν απο της βασιλικης. **v.21** τακτη δε ημερα ο ηρωδης ενδυσαμενος εσθητα βασιλικην $[και]^{V}$ και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθισας επι του βηματος εδημηγορει προς αυτους. δημος επεφωνει θεου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ φωνη θεου $^{\mathfrak{M}}$ και ουκ ανθρωπου. **v.23** παραχρημα δε επαταξεν αυτον αγγελος κυριου ανθ ων ουκ εδωκεν την $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ δοξαν τω θεω και γενομενος σκωληκοβρωτος εξεψυξεν.

24 ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. ὁ δὲ 25* λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. βαρναβᾶς δὲ καὶ σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ ἰερουσαλὴμ πληρώσαντες τὴν διακονίαν συμπαραλαβόντες καὶ ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα μᾶρκον.

ήσαν δὲ τινες ἐν ἀντιοχεία κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ 13*διδάσκαλοι ὅ τε βαρναβᾶς καὶ συμεών ὁ καλούμενος νίγερ καὶ λούκιος ό κυρηναῖος μαναήν τε ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ σαῦλος. 2* λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ άγιον ἀφορίσατε δή μοι τὸν τε βαρναβᾶν καὶ τὸν σαῦλον εἰς τὸ ἔργον 3 δ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ 4* ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. οὖτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ύπο τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου κατῆλθον εἰς τὴν σελεύκειαν ἐκεῖθέν τε 5 ἀπέπλευσαν είς τὴν κύπρον. καὶ γενόμενοι ἐν σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν ἰουδαίων εἶχον δὲ καὶ ἰωάν-6* νην ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι πάφου εὖρον τινὰ μάγον 7 ψευδοπροφήτην ἰουδαῖον ῷ ὄνομα βαριησοῦς. ὂς ἦν σύν τῷ ἀνθυπάτω σεργίω παύλω άνδρὶ συνετώ οὖτος προσκαλεσάμενος βαρναβάν καὶ 8 σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς έλύμας ὁ μάγος οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζητῶν δια-9* στρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. σαῦλος δέ ὁ καὶ παῦλος πλη-10* σθείς πνεύματος άγίου καὶ ἀτενίσας είς αὐτὸν. εἶπεν ὧ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας υἱὲ διαβόλου ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης 11* οὐ παύση διαστρέφων τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας. καὶ νῦν ἰδού χεὶρ τοῦ κυρίου ἐπὶ σέ καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ παραχρημά δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος καὶ περιάγων ἐζήτει 12 χειραγωγούς. τότε ίδων ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν ἐκπλησσό-

v.25 βαρναβας δε και σαυλος υπεστρεψαν εις^{m,v} εξ^{T,K} ιερουσαλημ πληρωσαντες την διακονιαν συμπαραλαβοντες και^{T,m,K} ιωαννην τον επικληθεντα μαρκον. **13 v.1** ησαν δε τινες^{T,m,K} εν αντιοχεια κατα την ουσαν εκκλησιαν προφηται και διδασκαλοι ο τε βαρναβας και συμέων ο καλουμένος νίγερ και λουκίος ο κυρηναίος μαναήν τε ηρωδού του τετρααρχού^V τετραρχού^{T,m,K} συντροφος και σαυλός. **v.2** λειτουργούντων δε αυτών τω κυρίω και νηστευοντών είπεν το πνευμά το αγίον αφορίσατε δη μοι τον τε^{T,K} βαρναβαν και τον^{T,m,K} σαυλον είς το έργον ο προσκεκλημαι αυτούς. **v.4** αυτοίV ουτοίV, V, μεν ουν εκπεμφθεντες υπό του πνευματος V, του V, V, απεπλευσαν είς την V, V, απεπλευσαν είς την V, V, είδη διελθοντες δε όλην V την νησον αχρί παφού ευρον ανδράV τινα μαγόν ψευδοπροφητην ιουδαίον V0 ονόμα βαριησούV1 βαριησούς V1. V1. είπεν ω πληρης παντός δολού και πασης ραδιούργιας υιε διαβολού έχθρε πασης δικαιόσυνης ου παυση διαστρεφών τας όδους [τού]V1 κυρίου τας εύθειας. **v.11** και νυν ίδου χειρ τού V1. κυρίου επί σε και εση τυφλός μη βλεπών τον ηλίον αχρί καιρού παραχρημα τεV1 δεV1. επεσενV2 επεπεσενV4. επεπεσενV5 επεπεσενV5 επεπεσενV5 επεπεσεν επαυλος και περίαγων εξητεί χειραγωγούς.

μενος ἐπὶ τῆ διδαχῆ τοῦ κυρίου. ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς πάφου οἱ περὶ 13* τὸν παῦλον ἦλθον εἰς πέργην τῆς παμφυλίας ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας άπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς 14* πέργης παρεγένοντο είς ἀντιόχειαν τῆς πισιδίας καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγήν τῆ ἡμέρα τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν 15* τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες ἄνδρες ἀδελφοί εἴ ἐστιν λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν λέγετε. ἀναστὰς δὲ παῦλος καὶ κατασείσας τῆ χειρὶ εἶπεν ἄνδρες 16 ίσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ 17* τούτου ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικία εν γη αἰγύπτω καὶ μετά βραχίονος ὑψηλοῦ εξήγαγεν αὐτοὺς έξ αὐτῆς. καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῷ 18* έρήμφ. καὶ καθελών ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῆ χανάαν κατεκληροδότησεν αὐτοίς 19* τήν γην αὐτῶν. καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα 20* έδωκεν κριτάς έως σαμουήλ τοῦ προφήτου. κάκεῖθεν ήτήσαντο βασιλέα 21* καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν σαοὺλ υἱὸν κίς ἄνδρα ἐκ φυλῆς βενιαμίν έτη τεσσαράκοντα. καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν δαβὶδ εἰς 22* βασιλέα ῷ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας εὖρον δαβίδ τὸν τοῦ ἰεσσαί ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου ὂς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου ὁ θεὸς 23* ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγειρεν τῷ ἰσραἡλ σωτῆρα ἰησοῦν. προκηρύξαντος ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα 24* μετανοίας παντί τῷ λαῷ ἰσραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ ἰωάννης τὸν δρόμον 25*

v.13 αναχθεντες δε από της παφού οι περί τον $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ παυλού ηλθού είς περίην της παμφυλίας ιωαννής δε αποχωρησας απ αυτων υπεστρεψεν εις ιεροσολυμα. **v.14** αυτοι δε διελθοντες απο της περγης παρεγενοντο εις αντιοχειαν την της τ , πισιδιαν πισιδιας τ , και τ έισελθοντες εισελθοντες τ , πισιδιας τ , πισιδιας τ , και τ έισελθοντες εισελθοντες τ εις την συναγωγην τη ημερα των σαββατων εκαθισαν. **ν.15** μετα δε την αναγνωσιν του νομου και των προφητών απεστείλαν οι αρχισυναγώγοι προς αυτους λεγοντές ανδρές αδέλφοι ει τις $^{\mathcal{V}}$ εστιν λογος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν υμιν λογος $^{\mathcal{V}}$ παρακλησεως προς τον λαον λεγετε. **v.17** ο θεος του λαου τουτου ισραηλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εξελεξατο τους πατερας ημων και τον λαον υψωσεν εν τη παροικία εν γη αιγυπτου $^{\mathcal{V}}$ αιγυπτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μετα βραχιονος υψηλου εξηγαγεν αυτους εξ αυτης. **v.18** και ως τεσσερακονταετη $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακονταετη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρονον ετροποφορησεν αυτους εν τη ερημω. **ν.19** και καθελων εθνη επτα εν γη χανααν κατεκληρονομησεν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κατεκληροδοτησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την γην αυτων. μετα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως ετεσιν τετρακοσιοις και πεντηκοντα και $^{\mathcal{V}}$ μετα $^{\mathcal{V}}$ ταυτα $^{\mathcal{V}}$ εδωκεν κριτας εως σαμουηλ [του] $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητου. **v.21** κακειθεν ητησαντο βασιλεα και εδωκεν αυτοις ο θεος τον σαουλ υιον κις ανδρα εκ φυλης βενιαμιν ετη τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. στησας αυτον ηγείρεν αυτοίς $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ τον δαυίδ $\mathcal{T}^{m,\nu}$ αυτοίς δαβίδ \mathcal{T}^{κ} είς βασίλεα ω και είπεν μαρτυρήσας ευρον δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον του ιεσσαι ανδρα κατα την καρδιαν μου ος ποιησει παντα τα θεληματα **v.23** τουτού ο θέος από του σπέρματος κατ επαγγέλιαν ηγαγέν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ηγείρεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω ισραήλ σωτηριαν $^{\mathfrak{M}}$ σωτηρα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ιησουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.24** προκηρυξαντος ιωαννου προ προσωπου της εισοδου αυτου βαπτισμα μετανοιας παντι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τω λαω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ισραηλ. **v.25** ως δε επληρου $[o]^{\mathfrak{M}}$ $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιωαννης τον δρομον ελεγεν τι $^{\mathcal{V}}$ τινα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμε $^{\mathcal{V}}$ με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπονοείτε είναι ουκ είμι εγω αλλ ίδου ερχεται μετ εμε ου ουκ ειμι αξιος το υποδημα των ποδων λυσαι.

έλεγεν τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι οὐκ εἰμὶ ἐγώ ἀλλ' ἰδού ἔρχεται μετ' ἐμὲ 26* οὖ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. ἄνδρες ἀδελφοί υἱοὶ γένους άβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν ὑμῖν ὁ λόγος τῆς 27* σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν ἰερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς 28 κατά πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν. καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ἠτήσαντο πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. 29* ὡς δὲ ἐτέλεσαν ἄπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα καθελόντες ἀπὸ τοῦ 30, 31* ξύλου ἔθηκαν είς μνημεῖον. ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ἄφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας εἰς 32 ἰερουσαλήμ οἵτινες είσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. ύμας εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην. 33 ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν ἀναστήσας ίησοῦν ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται υἱός μου εἶ σύ ἐγὼ 34* σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν οὕτως εἴρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια 35* δαβίδ τὰ πιστά. διό καὶ ἐν ἑτέρω λέγει οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. δαβίδ μὲν γὰρ ἰδία γενεᾶ ὑπηρετήσας τῆ τοῦ θεοῦ βουλῆ ἐκοι-37 μήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν. ὃν 38 δε ὁ θεὸς ἤγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἄνδρες 39* ἀδελφοί ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται. καί ἀπό πάντων ὤν οὐκ ήδυνήθητε ἐν τῷ νόμῷ μωσέως δικαιωθῆναι ἐν τούτῷ πᾶς 40* ὁ πιστεύων δικαιοῦται. βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον 41* έν τοῖς προφήταις. ἴδετε οἱ καταφρονηταί καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε ὅτι ἔργον ἐγὰ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν ἔργον ἃ οὐ μἡ 42* πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν. ἐξιόντων δὲ ἐκ τὴς συναγωγῆς τῶν

v.26 ανδρες αδελφοι υιοι γενους αβρααμ και οι εν υμιν φοβουμενοι τον θεον ημιν^V υμιν^{T,\mathfrak{M},K} ο λογος της σωτηριας ταυτης εξαπεσταλη^V απεσταλη^{T,\mathfrak{M},K}. **v.27** οι γαρ κατοικουντες [εν]^{\mathfrak{M}} εν^{T,K,V} ιερουσαλημ και οι αρχοντες αυτων τουτον αγνοησαντες και τας φωνας των προφητων τας κατα παν σαββατον αναγινωσκομενας κριναντες επληρωσαν. **v.29** ως δε ετελεσαν παντα^{\mathfrak{M},V} απαντα^{T,K} τα περι αυτου γεγραμμενα καθελοντες απο του ξυλου εθηκαν εις μνημειον. **v.31** ος ωφθη επι ημερας πλειους τοις συναναβασιν αυτω απο της γαλιλαίας εις ιερουσαλημ οιτίνες [νυν]^V είσιν μαρτύρες αυτού προς τον λαον. **v.34** οτι δε ανεστήσεν αυτον εκ νεκρών μηκετι μελλοντα υποστρεφείν εις διαφθοραν ουτως είρηκεν οτι δωσω υμίν τα οσία δαυίδ^{\mathfrak{M},V} δαβίδ^{T,K} τα πίστα. **v.35** διοτί^V διο^{T,\mathfrak{M},K} και εν ετέρω λεγεί ου δωσείς τον οσίον σου ιδείν διαφθοραν. **v.36** δαυίδ^{\mathfrak{M},V} δαβίδ^{T,K} μεν γαρ ιδια γενεα υπηρετήσας τη του θεού βουλη εκοίμηθη και προσετέθη προς τους πατέρας αυτού και είδεν διαφθοραν. **v.39** [και] V και^{T,\mathfrak{M},K} απο παντών ων ουκ ηδυνήθητε εν τω $^{T,\mathfrak{M},K}$ νομώ μωυσεως $^{\mathfrak{M},V}$ μωσεως T,K δικαίωθηναι εν τουτώ πας ο πιστεύων δικαίουται. **v.40** βλέπετε ουν μη επέλθη εφ $^{T,\mathfrak{M},K}$ υμας $^{T,\mathfrak{M},K}$ το είρημενον εν τοις προφηταίς. **v.41** ιδετε οι καταφρονήται και θαυμασατε και αφανισθητε οτι εργον εγω $^{T,\mathfrak{M},K}$ εργαζομαι εγω V εν ταις ημεραίς υμών ο $^\mathfrak{M}$ εργαζομαι ενρούς εν ταις εκδιηγηται υμίν.

ίουδαίων παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξύ σάββατον λαληθηναι αὐτοῖς λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοί 43* τὰ ῥήματα ταῦτα. τῶν ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ παύλω καὶ τῷ βαρναβᾶ οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι 44* τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν 45* ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου λεγομένοις ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί δὲ ὁ παῦλος καὶ ὁ βαρναβᾶς εἶπον 46* ύμιν ἢν ἀναγκαίον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐπειδἡ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ άξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς ἰδού στρεφόμεθα είς τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος τέθεικά σε 47 είς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα 48* δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ ἐπίστευσαν όσοι ήσαν τεταγμένοι είς ζωήν αἰώνιον. διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυ- 49 ρίου δι' όλης της χώρας. οἱ δὲ ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας 50* γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμόν ἐπὶ τὸν παῦλον καὶ τὸν βαρναβᾶν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν 51* αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς ἦλθον εἰς ἰκόνιον. οἵ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς 52* καί πνεύματος ἁγίου.

έγένετο δὲ ἐν ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγω- 14 γὴν τῶν ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι ἰουδαίων τε καὶ ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθοῦντες ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκά- 2* κωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον 3*

 $[\]mathbf{v.42}$ εξιοντων δε αυτων εκ^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} της $\mathbf{r},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ συναγωγης $\mathbf{r},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ των $\mathbf{r},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ τουδαιων παρεκαλουν $ta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθνη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το μεταξυ σαββατον λαληθηναι αυτοις τα ρηματα $[tauta]^{\mathfrak{M}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.43** λυθεισης δε της συναγωγης ηκολουθησαν πολλοι των ιουδαιων και των σεβομενων προσηλυτων τω παυλω και τω βαρναβα οιτινές προσλαλουντές αυτοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επείθον αυτους προσμένειν $^{\mathcal{V}}$ επίμενειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη χαριτι του θεου. **v.44** τω τε^{\mathfrak{M}} δε^{\mathcal{T} , \mathcal{K} , \mathcal{V} ερχομενω σαββατω σχεδον πασα η πολις συνηχθη ακουσαι τον λογον του κυριου^{\mathcal{V}} θεου^{\mathcal{T} , \mathcal{M} , \mathcal{K}}. **v.45** ιδοντες δε οι ιουδαιοι τους οχλους επλησθησαν ζηλου} και αντέλεγον τοις υπο του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλου λαλουμενοις $^{\mathcal{V}}$ λεγομενοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αντίλεγοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βλασφημουντες. **ν.46** παρρησιασαμενοι τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο παυλος και ο βαρναβας ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν ην αναγκαιον πρωτον λαληθηναι τον λογον του θεου επειδη δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απωθεισθε αυτον και ουκ αξιους κρινετε εαυτους της αιωνιου ζωης ιδου στρεφομεθα εις τα εθνη. **v.48** ακουοντα δε τα εθνη εχαιρεν $^{\mathfrak{M}}$ εχαιρον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εδοξαζον τον λογον του κυριου και επιστευσαν οσοι ησαν τεταγμενοι εις **v.50** οι δε ιουδαιοι παρωτρυναν τας σεβομενας γυναικας και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας ευσχημονας και τους πρωτους της πολεως και επηγειραν διωγμον επι τον παυλον και τον $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαρναβαν και εξε- $\mathbf{v.51}$ οι δε εκτιναξαμενοι τον κονιορτον των ποδων αυτων $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαλον αυτους απο των οριων αυτων. επ αυτους ηλθον εις ικονιον. **v.52** οι τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαθηται επληρουντο χαρας και πνευματος αγιου. **v.2** οι δε απειθησαντες $^{\mathcal{V}}$ απειθουντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιουδαίοι επηγείραν και εκακώσαν τας ψυχας των εθνων κατα των αδελφων.

διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ καὶ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν έσχίσθη δὲ τὸ πλήθος τῆς πόλεως καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς 5 ἰουδαίοις οἱ δὲ σύν τοῖς ἀποστόλοις. ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ ἰουδαίων σύν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς. 6 συνιδόντες κατέφυγον είς τὰς πόλεις τῆς λυκαονίας λύστραν καὶ δέρ-7*, 8* βην καὶ τὴν περίχωρον. κάκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. καί τις ἀνὴρ ἐν λύστροις άδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ 9* ὑπάρχων ὂς οὐδέποτε περιπεπατήκει. οὖτος ἤκουεν τοῦ παύλου λα-10* λοῦντος ὂς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι. εἶπεν μεγάλη τῆ φωνῆ ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός καὶ ἥλλετο καὶ 11* περιεπάτει. οἵ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὃ παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λυκαονιστὶ λέγοντες οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν έκάλουν τε τὸν μὲν βαρναβᾶν δία τὸν δὲ παῦλον ἑρμῆν 12* πρὸς ἡμᾶς. 13* ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ο δέ ἱερεὺς τοῦ διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας 14* ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι βαρναβας καὶ παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν εἰς 15* τὸν ὄχλον κράζοντες. καὶ λέγοντες ἄνδρες τί ταῦτα ποιεῖτε καὶ ἡμεῖς όμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεὸν τὸν ζῶντα ἣς ἐποίησεν τὸν οὐρα-16 νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. ὅς ἐν ταῖς παρφχημέναις γενεαίς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταίς ὁδοίς αὐ-17* τῶν. καὶ τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν οὐρανόθεν

 $[\]mathbf{v.3}$ ικανον μεν ουν χρονον διετριψαν παρρησιαζομενοι επι τω κυριω τω μαρτυρουντι $[\text{επι}]^{\mathcal{V}}$ τω λογω της χαριτος αυτου και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ διδοντι σημεία και τερατά γινέσθαι δια των χείρων αυτών. $\mathbf{v.7}$ κακεί ησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευαγγελιζομενοι ησαν $^{\mathcal{V}}$. **v.8** και τις ανηρ αδυνατος $^{\mathcal{V}}$ εν λυστροις αδυνατος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις ποσιν εκαθητο χωλος εκ κοιλιας μητρος αυτου υπαρχων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος ουδεποτε περιεπατησεν $^{\mathcal{V}}$ περιεπεπατηκει $^{\mathcal{K}}$ περιπεπατηκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$. **v.9** ουτος ηκουσεν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ηκουεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του παυλου λαλουντος ος ατενισας αυτω και ιδων οτι πιστιν^{$\mathcal{T}, m, \mathcal{K}$} εχει πιστιν^{$\mathcal{V}$} του σωθηναι. **v.10** ειπεν μεγαλη τη^{$\mathcal{T}, m, \mathcal{K}$} φωνη αναστηθι επι τους ποδας σου ορθως^m ορθος $^{\mathcal{T}, \kappa, \nu}$ και ηλατο^{\mathcal{V}} ηλλετο $^{\mathcal{T}, m, \mathcal{K}}$ και περιεπατει. **v.11** οι τε^{\mathcal{V}} δε^{$\mathcal{T}, m, \mathcal{K}$} οχλοι ιδοντες ο εποιησεν $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλος επηραν την φωνην αυτων λυκαονιστι λεγοντες οι θεοι ομοιωθεντες $\mathbf{v.12}$ εκαλουν τε τον μεν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} βαρναβαν δια τον δε παυλον ερμην ανθρωποις κατεβησαν προς ημας. **v.13** o te^{V} $\delta e^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ iereus tou dios tou ontos pro ths επειδη αυτος ην ο ηγουμενος του λογου. πολέως αυτών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυρούς και στέμματα επί τους πυλώνας ενέγκας συν τοις οχλοίς ηθέλεν θυείν. ${f v.14}$ ακουσαντες δε οι αποστολοι βαρναβας και παυλος διαρρηξαντες τα ιματια αυτων εξεπηδησαν $^{
u}$ εισεπηδησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον οχλον κραζοντες. **v.15** και λεγοντες ανδρες τι ταυτα ποιειτε και ημεις ομοιοπαθεις εσμεν υμιν ανθρωποι ευαγγελιζομενοι υμας απο τουτων των ματαιων επιστρεφειν επι $\mathsf{tov}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ Jeon $\mathsf{tov}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ zwita os epoinsen ton ouranon kai thn yhn kai thn Jalassan kai panta ta en αυτοις.

ήμιν ύετους διδους και καιρους καρποφόρους έμπιπλων τροφής και εύφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυ- 18 σαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ ἀντιοχείας καὶ 19* ίκονίου ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. κυκλωσάντων 20* δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τῇ ἐπαύριον έξηλθεν σύν τῷ βαρναβᾳ εἰς δέρβην. εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκεί- 21* νην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν λύστραν καὶ ἰκόνιον καὶ ἀντιόχειαν. ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν παρακαλοῦντες 22 έμμένειν τῆ πίστει καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τήν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' 23* έκκλησίαν προσευξάμενοι μετά νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ον πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν πισιδίαν ἦλθον εἰς παμφυλίαν. 24* καὶ λαλήσαντες ἐν πέργη τὸν λόγον κατέβησαν εἰς ἀττάλειαν. κἀκεῖθεν 25, 26 ἀπέπλευσαν είς ἀντιόχειαν ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ είς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκ- 27* κλησίαν ανήγγειλάν ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς 28* μαθηταῖς.

καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι 15* ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει μωϋσέως οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενομένης 2* οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ παύλῳ καὶ τῷ βαρναβᾳ πρὸς αὐτοὺς ἔταξαν ἀναβαίνειν παῦλον καὶ βαρναβᾶν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς ἰερουσαλὴμ περὶ τοῦ

 $[\]mathbf{v.17}$ καιτοι $^{\mathcal{V}}$ καιτοιγε $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουκ αμαρτυρον αυτον $^{\mathcal{V}}$ εαυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφηκεν αγαθουργων $^{\mathcal{V}}$ αγαθοποιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανοθεν υμιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υετους δίδους και καιρούς καρποφορούς εμπιπλών τροφης και ευφροσύνης τας καρδίας υμων ημων $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.19** επηλθαν $^{\mathcal{V}}$ επηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε απο αντιοχειας και ικονιου ιουδαιοι και πεισαντες τους οχλους και λιθασαντες τον παυλον εσυρον εξω της πολεως νομιζοντες $^{\mathcal{V}}$ νομισαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον τεθνηκεναι $^{\mathcal{V}}$ τεθναναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.20** κυκλωσαντων δε αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των μαθητων αυτον $^{\nu}$ αναστας εισηλθεν εις την πολιν και τη επαυριον εξηλθεν συν τω βαρναβα εις δερβην. **v.21** ευαγγελισαμενοι τε την πολιν εκεινην και μαθητευσαντες ικανους υπεστρεψαν εις την λυστραν και εις $^{\mathcal{V}}$ ικονιον και εις $^{\mathcal{V}}$ αντιοχειαν. **ν.23** χειροτονησαντες δε αυτοις πρεσβυτερους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατ εκκλησιαν πρεσθυτερους $^{\nu}$ προσευξαμενοι μετα νηστειών παρεθεντο αυτους τω κυρίω είς ον πεπιστευκείσαν. **v.24** και διελθοντες την πισιδιαν ηλθον εις την V παμφυλιαν. **v.27** παραγενομενοι δε και συναγαγοντες την εκκλησιαν ανηγγελλον V ανηγγειλαν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οσα εποιησεν ο θεος μετ αυτών και ότι ηνοίξεν **v.28** διετριβον δε εκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρονον ουκ ολίγον συν τοις μαθηταίς. τοις εθνεσιν θυραν πιστεως. **v.1** και τινες κατελθοντες από της ιουδαίας εδιδασκόν τους αδελφούς ότι εαν μη περιτμήθητε $^{\nu}$ περιτεμνησθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω εθει τω $^{\mathcal{V}}$ μωυσεως ου δυνασθε σωθηναι. **v.2** γενομενης δε $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στασεως και ζητησεως m,V συζητησεως T,K ουκ ολιγης τω παυλω και τω βαρναβα προς αυτους εταξαν αναβαινειν παυλον και βαρναβαν και τινας αλλους εξ αυτών προς τους αποστολους και πρεσθυτερους εις ιερουσαλημ περι του ζητηματος τουτου.

3* ζητήματος τούτου. οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τήν φοινίκην καὶ σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν 4* έθνῶν καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς ἰερουσαλήμ ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσθυτέρων ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. 5 έξανέστησαν δέ τινες των από της αίρέσεως των φαρισαίων πεπιστευκότες λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν 6* νόμον μωϋσέως. συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν 7* περί τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς ἄνδρες άδελφοί ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν έξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι 8* τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς 9* καὶ ἡμῖν. καὶ οὐδέν διέκρινεν μεταξύ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει 10 καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεόν ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε 11* ήμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι. ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος κυρίου ἰησοῦ χρι-12 στοῦ πιστεύομεν σωθήναι καθ' ὂν τρόπον κάκεῖνοι. ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πληθος καὶ ἤκουον βαρναβᾶ καὶ παύλου έξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν 13 ὁ θεός σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. μετά δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη ἰάκωβος λέγων ἄνδρες ἀδελφοί ἀκούσατέ μου. 14* συμεών έξηγήσατο καθώς πρώτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν έξ ἐθνῶν 15 λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ τούτῷ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προ-16* φητῶν καθὼς γέγραπται. μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τήν σκηνήν δαβίδ τήν πεπτωκυῖαν καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικο-17* δομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν. ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν

v.3 οι μεν ουν προπεμφθεντες υπο της εκκλησιας διηρχοντο την τε $^{\nu}$ φοινικην και σαμαρειαν εκδιηγουμενοι την επιστροφην των εθνων και εποιουν χαραν μεγαλην πασιν τοις αδελφοις. νομενοι δε εις ιερουσαλημ παρεδεχθησαν $^{\mathcal{V}}$ απεδεχθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο $^{\mathcal{V}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της εκκλησιας και των αποστολων και των πρεσβυτερων ανηγγειλαν τε οσα ο θεος εποιησεν μετ αυτων. τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι αποστολοι και οι πρεσθυτεροι ιδειν περι του λογου τουτου. $\mathbf{v.7}$ πολλης δε ζητησεως $^{\mathcal{V}}$ συζητησεως $\mathcal{T}^{m,K}$ γενομένης αναστάς πέτρος είπεν προς αυτούς ανδρές αδέλφοι υμείς επίστασθε ότι αφ ημερων αρχαιων $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν υμιν $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξελεξατο $o^{\mathcal{V}}$ θεος δια του στοματος μου ακου**v.8** και ο καρδιογνωστης θεος εμαρτυρησεν σαι τα εθνη τον λογον του ευαγγελιου και πιστευσαι. autois dous autois $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ to pneuma to alion kadas kai hmin. **v.9** και ουθεν $^{\mathcal{V}}$ ουδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διεκρινεν μεταξυ ημων τε και αυτων τη πιστει καθαρισας τας καρδιας αυτων. **\mathbf{v.11}** αλλα δια της χαριτος του $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ κυριου ιησου χριστου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πιστευομέν σωθηναι καθ ον τροπον κακείνοι. **v.14** συμεων εξηγησατο καθως πρωτον ο θεος επεσκεψατο λαβειν εξ εθνων λαον επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ονοματι αυτου. **v.16** μετα ταυτα αναστρεψω και ανοικοδομησω την σκηνην δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την πεπτωκυιαν και τα κατεσκαμμενα αυτης ανοικοδομησω και ανορθωσω αυτην.

άνθρώπων τὸν κύριον καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος 18* έστίν τῶ θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὑτοῦ. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς 19 άπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν. ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ 20* ἀπέχεσθαι ἀπό τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. μωσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν 21* τούς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον άναγινωσκόμενος. τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσθυτέροις 22* σὺν ὅλῃ τῆ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς ἀντιόχειαν σύν τῷ παύλῳ καὶ βαρναβᾳ ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον βαρσαβᾶν καὶ σιλᾶν ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. γράψαντες διὰ χειρὸς 23* αὐτῶν τάδε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ την αντιόχειαν καὶ συρίαν καὶ κιλικίαν άδελφοῖς τοῖς έξ έθνῶν χαίρειν. έπειδή ήκούσαμεν ὅτι τινὲς έξ ἡμῶν έξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις 24* άνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τον νόμον οἶς οὐ διεστειλάμεθα. ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἐκλε- 25* ξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὑν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν βαρναβᾶ άνθρώποις παραδεδωκόσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ 26* ονόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν ἰούδαν 27 καὶ σιλᾶν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ 28* τῷ ἀγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων. ἀπέχεσθαι είδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνι- 29* κτοῦ καὶ πορνείας έξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε ἔρρωσθε. οἱ 30*

v.17 οπως αν εκζητησωσιν οι καταλοιποι των ανθρωπων τον κυριον και παντα τα εθνη εφ ους επικεκληται το ονομα μου επ αυτους λεγει κυριος $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιων ταυτα παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** gnωστα απ αιωνος εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.20** αλλα επιστειλαι αυτοις του απεχεσθαι απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των αλισγηματων των ειδωλων και της πορνειας και του πνικτου και του αιματός. **v.21** μωσης $^{m,\nu}$ μωσης T,K γαρ εκ γενεων αρχαιων κατα πολιν τους κηρυσσοντας αυτον εχει εν ταις συναγωγαις κατα παν σαββατον αναγινωσκομενος. **v.22** τοτε εδοξε V εδοξεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις αποστολοις και τοις πρεσβυτεροις συν ολη τη εκκλησια εκλεξαμενους ανδρας εξ αυτων πεμψαι εις αντιοχειαν συν τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ παυλω και βαρναβα ιουδαν τον καλουμενον $^{\mathcal{V}}$ επικαλουμενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βαρσαββαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ βαρσαβαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και σιλαν ανδρας ηγουμενους εν τοις αδελφοις. **v.23** γραψαντες δια χειρος αυτων ταδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι αποστολοι και οι πρεσθυτεροι και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφοι τοις κατα την αντιοχείαν και συριαν και κιλικιαν αδελφοις τοις εξ εθνων χαιρειν. **v.24** επειδη ηκουσαμεν οτι τινες εξ ημων [εξελθοντες] $^{\mathcal{V}}$ εξελθοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εταραξαν υμας λογοις ανασκευαζοντες τας ψυχας υμων λεγοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιτεμνεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τηρειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νομον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οις ου διεστειλαμεθα. **v.25** εδοξεν ημιν γενομενοις ομοθυμαδον εκλεξαμενοις $^{\mathcal{V}}$ εκλεξαμενους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρας πεμψαι προς υμας συν τοις αγαπητοις ημων βαρναβα και παυλω. **ν.26** ανθρωποις παραδεδωκοσι $^{\mathcal{V}}$ παραδεδωκοσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας ψυχας αυτών υπέρ του ονοματός του κυρίου ημών ιησού χριστού. **ν.28** εδοξέν γαρ τω αγιώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματι τω $^{\mathcal{V}}$ αγιω $^{\mathcal{V}}$ και ημιν μηδεν πλεον επιτιθεσθαι υμιν βαρος πλην τουτων $^{\mathcal{V}}$ των επαναγκες τουτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.29** απεχεσθαι ειδωλοθυτων και αιματος και πνικτων $^{\mathcal{V}}$ πνικτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πορνειας εξ ων διατηρουντες εαυτους ευ πραξετε ερρωσθε.

μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς ἀντιόχειαν καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος 31 ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῷ παρακλήσει. 32* ἰούδας τε καὶ σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες διὰ λόγου πολλοῦ παρε-33* κάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν. ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπε-34* λύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ἔδοξεν 35 δὲ τῷ σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. παῦλος δὲ καὶ βαρναβᾶς διέτριβον ἐν ἀντιοχεία διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν 36* λόγον τοῦ κυρίου. μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν παῦλος πρὸς βαρναβᾶν έπιστρέψαντες δή έπισκεψώμεθα τούς άδελφούς ήμων κατά πασαν πό-37* λιν έν αίς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυρίου πῶς ἔχουσιν. βαρναβᾶς δὲ ἐβούλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν ἰωάννην τὸν καλούμενον μᾶρκον. 38* παῦλος δὲ ήξίου τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ παμφυλίας καὶ μἡ συ-39* νελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο οὖν παροξυσμός ὥστε ἀποχωρισθηναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων τόν τε βαρναβαν 40* παραλαβόντα τὸν μᾶρκον ἐκπλεῦσαι εἰς κύπρον. παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος σιλαν έξηλθεν παραδοθείς τη χάριτι του θεου ύπο των άδελφων. 41* διήρχετο δὲ τὴν συρίαν καὶ κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

16* κατήντησεν δὲ εἰς δέρβην καὶ λύστραν καὶ ἰδού μαθητής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι τιμόθεος υἱὸς γυναικὸς τινος ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ ἕλλη-2, 3* νος. ὂς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν λύστροις καὶ ἰκονίφ ἀδελφῶν. τοῦτον ἤθέλησεν ὁ παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις ἤδεισαν γὰρ ἄπαντες 4* τὸν πατὲρα αὐτοῦ ὅτι ἕλλην ὑπῆρχεν. ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πό-

v.30 οι μεν ουν απολυθεντες κατηλθον $^{\mathcal{V}}$ ηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αντιοχειαν και συναγαγοντες το πληθος επε- $\mathbf{v.32}$ 1ουδας δε^{\mathcal{K}} τε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}$} και σίλας και αυτοι προφηται οντες δια λογου πολλου παρεκαλεσαν τους αδελφους και επεστηριξαν. **ν.33** ποιησαντες δε χρονον απελυθησαν μετ ειρηνης απο των αδελφων προς τους αποστειλαντας $^{\mathcal{V}}$ αυτους αποστολους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $δε^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $τω^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σιλα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επιμειναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.36** μετα δε τινας ημερας ειπεν παυλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς βαρναβαν παυλος $^{\mathcal{V}}$ επιστρεψαντες δη επισκεψωμεθα τους αδελφους ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα πασαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολιν πασαν V εν αις κατηγγειλαμεν τον λογον του κυριου πως εχουσιν. **v.37** βαρναβας δε εβουλετο^ν εβουλευσατο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συμπαραλαβειν και $^{\mathcal{V}}$ τον ιωαννην τον καλουμενον μαρκον. **v.38** παυλος δε ηξιου τον αποσταντα απ αυτων απο παμφυλιας και μη συνελθοντα αυτοις εις το εργον μη συμπαραλαμβανειν $^{\mathcal{V}}$ **v.39** εγένετο $\delta ε^{V}$ ουν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} παροξύσμος ωστέ αποχωρίσθηναι αυτούς συμπαραλαβειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτον. απ αλληλων τον τε βαρναβαν παραλαβοντα τον μαρκον εκπλευσαι εις κυπρον. **v.40** παυλος δε επιλεξαμενος σιλαν εξηλθεν παραδοθεις τη χαριτι του κυριου $^{\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο των αδελφων. **v.41** διηρχετο δε την συριαν και $[την]^{V}$ κιλικιαν επιστηρίζων τας εκκλησίας. 16 $\mathbf{v.1}$ κατηντησεν δε [και] $^{\mathcal{V}}$ εις δερβην και εις $^{\mathcal{V}}$ λυστραν και ιδου μαθητης τις ην εκει ονοματι τιμοθεος υιος γυναικος τινος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\tilde{\mathcal{K}}}$ ιουδαιας πιστης πατρος δε ελληνος. **v.3** τουτον ηθελησεν ο παυλος συν αυτω εξελθειν και λαβων περιετεμεν αυτον δια τους ιουδαίους τους οντάς εν τοις τοποίς εκείνοις ηδείσαν γαρ απάντες τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατερα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ελλην ο $^{\mathcal{V}}$ πατηρ $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{V}}$ υπηρχεν. **v.4** ως δε διεπορευοντο τας πολεις παρεδιδοσαν $^{\mathcal{V}}$ παρεδιδουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις φυλασσειν τα δογματα τα κεκριμενα υπο των αποστολων και $\mathsf{twn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ preobuterwn twn en ierosodumois $^{\mathcal{V}}$ ierosodum $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

λεις παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσθυτέρων τῶν ἐν ἰερουσαλήμ. αἱ μὲν οὖν ἐκ- 5 κλησίαι ἐστερεοῦντο τῆ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν. διελθόντες δὲ τὴν φρυγίαν καὶ τὴν γαλατικὴν χώραν κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ 6* άγίου πνεύματος λαλήσαι τὸν λόγον ἐν τῇ ἀσίᾳ. ἐλθόντες κατὰ τὴν μυ- 7* σίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν βιθυνίαν πορεύεσθαι καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. παρελθόντες δὲ τὴν μυσίαν κατέβησαν εἰς τρφάδα. καὶ ὅραμα 8,9* διὰ τῆς νυκτὸς ἄφθη τῷ παύλῳ ἀνὴρ τις ἦν μακεδών ἑστὼς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων διαβὰς εἰς μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. ὡς δὲ τὸ ὅραμα 10* είδεν εὐθέως έζητήσαμεν έξελθεῖν είς τὴν μακεδονίαν συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ήμας ὁ κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. ἀναχθέντες οὖν 11* άπὸ τὴς τρφάδος εὐθυδρομήσαμεν είς σαμοθράκην τῆ τε ἐπιούση είς νεάπολιν. ἐκειθέν τε εἰς φιλίππους ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος τὴς 12* μακεδονίας πόλις κολωνία ήμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. τῆ τε ἡμέρα τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ 13* ποταμόν οὖ ἐνομίζετο προσευχή εἶναι καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξίν. καί τις γυνή ὀνόματι λυδία πορφυρόπωλις πό- 14 λεως θυατείρων σεβομένη τὸν θεόν ἤκουεν ἡς ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτίσθη 15* καί ὁ οἶκος αὐτῆς παρεκάλεσεν λέγουσα εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίω είναι είσελθόντες είς τὸν οἶκόν μου μείνατε καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. έγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν 16* πνεῦμα πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτης μαντευομένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ παύλῷ καὶ 17*

 $[\]textbf{v.6} \ \text{diglight} \ \delta \text{iglight} \ \delta \text{ethn jsign} \ \kappa \text{aithn} \ \gamma \text{alstikhn cases sign} \ \kappa \text{aithn} \ \gamma \text{alstikhn cases} \ \text{upo tou agiou}$ πνευματος λαλησαι τον λογον εν τη ασια. **\mathbf{v.7}** ελθοντες δε^{\mathcal{V}} κατα την μυσιαν επειραζον εις $^{\mathcal{V}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ την βιθυνιαν πορευθηναι το πορευεσθαι τ, m, κ και ουκ ειασεν αυτους το πνευμα ιησου. **v.9** και οραμα δια $[tης]^{\mathcal{V}}$ $tης^{\mathcal{T},m,\kappa}$ νυκτος ωφθη t, m, κ τω παυλω ωφθη t, m, κ ανηρ μακεδων τις ην μακεδων t, m, κ εστως και τη παρακαλων αυτον και λεγων διαβας εις μακεδονιαν βοηθησον ημιν. οραμα είδεν ευθεως εξητησαμεν εξελθείν είς την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μακεδονίαν συμβιβαζοντές οτι προσκεκληταί ημας ο θ εος $^{\mathcal{V}}$ κυρίος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευαγγελίσασθαι αυτους. **v.11** αναχθεντές δε $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τρωαδος ευθυδρομησαμεν εις σαμοθρακην τη δε $^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιουση εις νεαν $^{\mathcal{V}}$ πολιν $^{\mathcal{V}}$ νεαπολιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.12} \; \text{kakeiben}^{\mathcal{V}} \; \text{ekeiben}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \; \text{te}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \; \text{eig giliphous stis estin }^{\mathcal{V}} \; \text{showths} \; \text{prophos}$ της μακεδονίας πολίς κολώνεια m κολώνια $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ημέν δε εν αυτη m ταυτη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τη πολεί διατρίβοντες **v.13** τη τε ημέρα των σαββατών εξηλθομέν εξώ της πύλης πολέως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρά ποταμον ου ενομιζομεν $^{\nu}$ ενομιζετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσευχην $^{\nu}$ προσευχη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειναι και καθισαντες ελαλουμεν ταις συνελθουσαις γυναιξιν. $\boldsymbol{v.15}$ ως δε εβαπτισθη και ο οικος αυτης παρεκαλέσεν λεγούσα ει κεκρικατέ με πιστην τω κυριω ειναι εισελθοντες εις τον οικον μου μενετε $^{\mathcal{V}}$ μεινατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και παρεβιασατο ημας. **v.16** εγενετο δε πορευομενών ημών εις την $^{\nu}$ προσευχην παιδισκην τινα εχουσαν πνευμα πυθώνα $^{\nu}$ πυθωνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαντησαι $^{\mathcal{V}}$ απαντησαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημιν ητις εργασιαν πολλην παρείχεν τοις κυρίοις αυτης μαντευομενη.

ήμιν ἔκραζεν λέγουσα οῧτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου 18* εἰσίν οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλάς ἡμέρας διαπονηθείς δὲ ὁ παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς 19 καὶ ἐξῆλθεν αὐτῆ τῆ ὥρᾳ. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν παῦλον καὶ τὸν σιλᾶν εἵλκυσαν εἰς 20* τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον οῧτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν ἰουδαῖοι 21 ὑπάρχοντες. καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι 22* οὐδὲ ποιεῖν ῥωμαίοις οὖσιν. καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν καὶ οἱ 23 στρατηγοί περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακήν παραγγείλαντες τῷ δε-24* σμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. ὅς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφως ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφα-25 λίσατο εἰς τὸ ξύλον. κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον παῦλος καὶ σιλᾶς προ-26* σευχόμενοι ύμνουν τὸν θεόν ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου άνεφχθησαν τε παραχρήμα αί θύραι πασαι καί πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27* ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ίδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακής σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν νομίζων ἐκπε-28* φευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησεν δὲ φωνῆ μεγάλη ὁ παῦλος λέγων 29* μηδέν πράξης σεαυτῷ κακόν ἄπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ παύλῷ καὶ καί προαγαγών αὐτοὺς ἔξω ἔφη κύριοι τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα 31* σωθῶ. οἱ δὲ εἶπον πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν χριστὸν καὶ σωθήσῃ

v.17 αυτη κατακολουθουσα $^{\mathcal{V}}$ κατακολουθησασα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω παυλω και ημιν εκραζεν λεγουσα ουτοι οι ανθρωποι δουλοι του θεου του υψιστου εισιν οιτινες καταγγελλουσιν υμιν $^{\mathcal{V}}$ ημιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οδον σωτηριας. **v.18** τουτο δε εποιεί επί πολλας ημέρας διαπονηθείς δε ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλός και επίστρεψας τω πνευματί είπεν παραγγελλώ σοι εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονοματί ιησού χριστού εξελθείν απ αυτής και εξηλθέν αυτή τη ώρα. **v.20** και προσαγαγοντες αυτους τοις στρατηγοις ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτοι οι ανθρωποι εκταρασσου**v.22** και συνεπεστη ο οχλος κατ αυτων και οι στρατησιν ημων την πολιν ιουδαιοι υπαρχοντες. γοι περιρηξαντες $^{\mathcal{V}}$ περιρρηξαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτών τα ιματία εκελεύον ραβδίζειν. τοιαυτην λαβων $^{\mathcal{V}}$ ειληφως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβαλεν αυτους εις την εσωτεραν φυλακην και τους ποδας αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ησφαλισατο αυτων $^{\nu}$ εις το ξυλον. **ν.26** αφνω δε σεισμος εγενετο μεγας ωστε σαλευθηναι τα θεμελια του δεσμωτηριου ηνεωχθησαν $^{\mathcal{V}}$ ανεωχθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ παραχρημα αι θυραι πασαι και παντων **v.27** εξυπνος δε γενομένος ο δεσμοφυλαξ και ιδών ανεωγμένας τας θυράς της φυλακης σπασαμενος $[\text{thy}]^{\mathcal{V}}$ μαχαιραν ημελλεν $^{\mathcal{V}}$ εμελλεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτον αναιρειν νομιζων εκπεφευγεναι τους δεσμιους. **ν.28** εφωνησεν δε φωνη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγαλη φωνη $^{\mathcal{V}}$ [ο] $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλος λεγων μηδεν πραξης σεαυτω κακον απαντες γαρ εσμεν ενθαδε. **ν.29** αιτησας δε φωτα εισεπηδησεν και εντρομος γενομενος προσεπεσεν τω παυλω και $[\tau\omega]^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιλα. **v.31** οι δε ειπαν V ειπον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστευσον epi τον κυρίον ιησούν χριστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και σωθήση συ και ο οίκος σου.

σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ πᾶσιν 32* τοῖς ἐν τῆ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβών αὐτοὺς ἐν ἐκείνη τῆ ὥρα τῆς 33 νυκτός ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρήμα. ἀναγαγών τε αὐτοὺς είς τὸν οἶκον αὑτοῦ παρέθηκεν 34* τράπεζαν καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκώς τῷ θεῷ. ἡμέρας δὲ γε- 35 νομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες ἀπόλυσον τούς άνθρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τούς λόγους 36* τούτους πρός τὸν παῦλον ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς 37* δείραντες ήμας δημοσία άκατακρίτους άνθρώπους ρωμαίους υπάρχοντας ἔβαλον εἰς φυλακήν καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν οὐ γάρ ἀλλὰ έλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς έξαγαγέτωσαν. ἀνήγγειλάν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ 38* ραβδοῦχοι τὰ ρήματα ταῦτα καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι ρωμαῖοί είσιν. καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἐξελ- 39* θεῖν τῆς πόλεως. έξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν λυδίαν 40* καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐτοῦς καὶ ἐξῆλθον.

διοδεύσαντες δὲ τὴν ἀμφίπολιν καὶ ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς θεσσαλο- 17* νίκην ὅπου ἦν ἥ συναγωγὴ τῶν ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ παύλῳ 2* εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν. διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ 3* ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν καὶ ὅτι οὖτός ἐστιν ὁ χριστός ἰησοῦς ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσεκληρώθησαν 4* τῷ παύλῳ καὶ τῷ σιλᾳ τῶν τε σεβομένων ἑλλήνων πολὺ πλῆθος γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες ἰουδαῖοι καὶ 5*

v.32 και ελαλησαν αυτώ τον λογον του κυριού συν $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασίν τοις εν τη οικία αυτού. **v.34** αναγαγων τε αυτους εις τον οικον αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρεθηκεν τραπεζαν και ηγαλλιατο $^{\mathfrak{M}}$ ηγαλλιασατο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πανοικι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πανοικει $^{\mathcal{V}}$ πεπιστευκως τω θεω. **v.36** απηγγειλεν δε ο δεσμοφυλαξ τους λογους [τουτους] $^{\mathcal{V}}$ τουτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς τον παυλον οτι απεσταλκαν $^{\mathcal{V}}$ απεσταλκασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι στρατηγοι ινα απολυθητε νυν ουν εξελθοντες πορευεσθε εν ειρηνη. **ν.37** ο δε παυλος εφη προς αυτους δειραντες ημας δημοσια ακατακριτους ανθρωπους ρωμαίους υπαρχοντας εβαλαν $^{\mathcal{V}}$ εβαλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις φυλακην και νυν λαθρα ημας εκβαλλουσιν ου γαρ αλλα ελθοντες αυτοι ημας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εξαγαγετωσαν. **v.38** απηγγειλαν^V ανηγγείλαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε τοις στρατηγοίς οι ραβδουχοί τα ρηματά ταυτά και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφοβηθησαν δε $^{\mathcal{V}}$ ακουσαντες οτι ρωμαιοι εισιν. **v.39** και ελθοντες παρεκαλεσαν αυτους και εξαγαγοντες ηρωτων απελθειν^ν **v.40** εξελθοντες δε απο $^{\mathcal{V}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της φυλακης εισηλθον προς $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{V}}$ εξελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της πολεως. $\mathbf{eig}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την λυδιαν και ιδοντες τους $\mathbf{r}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφους $\mathbf{r}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρεκαλέσαν τους $\mathbf{r}^{\mathcal{V}}$ αδελφους $\mathbf{r}^{\mathcal{V}}$ αυτους $\mathbf{r}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εξηλθαν $^{\mathcal{V}}$ εξηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **17 v.1** διοδευσαντες δε την αμφιπολιν και την $^{\mathcal{V}}$ απολλωνιαν ηλθον εις θεσσαλονικην οπου ην η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συναγωγη των ιουδαίων. **v.2** κατα δε το είωθος τω παυλώ είσηλθεν προς αυτούς και επί σαββατα τρια διελεξατο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διελεγετο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτούς από των γραφών. **v.3** διανοίγων και παρατιθεμενος οτι τον χριστον εδει παθειν και αναστηναι εκ νεκρων και οτι ουτος εστιν ο χριστος $[o]^{\mathcal{V}}$ ιησους ον εγω καταγγελλω υμιν. **v.4** και τινες εξ αυτων επεισθησαν και προσεκληρωθησαν τω παυλω και τω σίλα των τε σεβομενων ελληνων πολυ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πληθος πολυ $^{\mathcal{V}}$ γυναικων τε των πρωτων ουκ ολιγαι.

προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες έθορύβουν την πόλιν έπιστάντες τε τη οἰκία ἰάσονος έζήτουν αὐτούς 6* ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. μή ευρόντες δὲ αὐτους ἔσυρον τὸν ἰάσονα καί τινας άδελφούς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην 7* ἀναστατώσαντες οὖτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν. οὓς ὑποδέδεκται ἰάσων καὶ οὖτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων καίσαρος πράττουσιν βασιλέα λέ-8 γοντες ἕτερον εἶναι ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας 9 ἀκούοντας ταῦτα. καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ ἰάσονος καὶ τῶν 10* λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε παῦλον καὶ τὸν σιλᾶν εἰς βέροιαν οἵτινες παραγενόμενοι εἰς 11* την συναγωγην των ἰουδαίων ἀπήεσαν. οῦτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι των έν θεσσαλονίκη οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας τὸ 12 καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν έξ αὐτῶν ἐπίστευσαν καὶ τῶν ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων 13* καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς θεσσαλονίκης ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ βεροία κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ 14* ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέμενον δὲ ὅ τε 15* σιλας καὶ ὁ τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν παῦλον ἤγαγον αὐτὸν ξως άθηνῶν καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν σιλᾶν καὶ τιμόθεον ἵνα ὡς 16* τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν. ἐν δὲ ταῖς ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ παύλου παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντι 17 κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μέν οὖν ἐν τῷ συναγωγῷ τοῖς ίουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορῷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς

v.5 προσλαβομενοι m ζηλωσαντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ δε οι απειθουντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιουδαιοι οι m και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ απειθουντες m προσλαβομενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ των αγοραιων τινας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρας τινας $^{\mathcal{V}}$ πονηρους και οχλοποιησαντες εθορυboun thn holin kain epistantes te $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ th oikia iasonos exhtoun autous proagazein agazein $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον δημον. **ν.6** μη ευροντες δε αυτους εσυρον τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιασονα και τινας αδελφους επι τους πολιταρχας βοωντες οτι οι την οικουμενην αναστατωσαντες ουτοι και ενθαδε παρεισιν. υποδεδεκται ιασών και ουτοι πάντες απέναντι των δογματών καισάρος πράσσουσιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πραττουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βασίλεα λεγοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετέρον λεγοντες $^{\mathcal{V}}$ είναι ίησουν. **v.10** οι δε αδέλφοι ευθέως δια της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νυκτος εξεπεμψαν τον τε παυλον και τον σιλαν εις βεροιαν οιτινες παραγενομενοι εις την συναγωγην απηεσαν^{\mathfrak{M}} των ιουδαιων απηεσαν^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$}. **v.11** ουτοι δε ησαν ευγενεστεροι των εν θεσσαλονικη οιτινες εδεξαντο τον λογον μετα πασης προθυμιας το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθ ημεραν ανακρινοντες τας γραφας ει εχοι **v.13** ως δε εγνωσαν οι απο της θεσσαλονικης ιουδαιοι οτι και εν τη βεροια κατηγγέλη υπο του παυλου ο λογος του θέου ηλθον κακει σαλευοντές και ταρασσοντές τους οχλούς. **v.14** ευθέως δε τοτέ τον παυλον εξαπέστειλαν οι αδέλφοι πορευέσθαι έως ως ως ως ως επι την θαλασσαν υπεμειναν $^{\mathcal{V}}$ υπεμενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο τε σιλας και ο τιμοθεος εκει. **v.15** οι δε καθιστανοντες $^{\mathcal{V}}$ καθιστωντές $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον παυλον ηγαγον αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ έως αθηνών και λαβοντές εντολην προς τον σίλαν και τον $^{\nu}$ τιμοθεον ινα ως ταχιστα ελθωσιν προς αυτον εξηεσαν. **v.16** εν δε ταις αθηναις εκδεχομενου αυτους του παυλου παρωξυνετο το πνευμα αυτου εν αυτω θεωρουντος $^{\mathcal{V}}$ θεωρουντι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατειδωλον ουσαν την πολιν.

τούς παρατυγχάνοντας. τινές δέ τῶν ἐπικουρείων καὶ τῶν στωϊκῶν φι- 18* λοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ καὶ τινες ἔλεγον τί ἄν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὖτος λέγειν οἱ δέ ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι ὅτι τὸν ἰησοῦν καί τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ ἐπί 19 τὸν ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινἡ αὕτη ἡ ύπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή. ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς 20* ήμῶν βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί ἄν θέλοι ταῦτα εἶναι. άθηναῖοι δὲ πάν- 21* τες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ άκούειν καινότερον. σταθείς δὲ ὁ παῦλος ἐν μέσω τοῦ ἀρείου πάγου 22* ἔφη ἄνδρες άθηναῖοι κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γάρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὖρον καὶ βωμὸν 23* έν ῷ ἐπεγέγραπτο ἀγνώστω θεῷ ὂν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ύμιν. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐ- 24* τῷ οὖτος οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ. οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος 25* αὐτὸς διδοὺς πάσιν ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα. ἐποίησέν τε έξ ἑνὸς 26* αἵματός πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ προσώπον τῆς γῆς δρίσας προτεταγμένους καιρούς και τας δροθεσίας της κατοικίας αὐτῶν. ζητεῖν τὸν κύριον εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν καίτοιγε οὐ 27* μακράν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ 28 κινούμεθα καὶ ἐσμέν ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν τοῦ γάρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν 29 νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως άνθρώπου τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας 30*

v.18 tines de kai $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ two epikoureiwn kai $\mathsf{twn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ stoikwn $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ stwikwn $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ gilosofwn suneballon αυτω και τινες ελεγον τι αν θελοι ο σπερμολογος ουτος λεγειν οι δε ξενων δαιμονιων δοκει καταγγελευς είναι οτι τον ιησουν και την αναστασίν αυτοίς $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ευηγγελίζετο. **ν.20** ξενίζοντα γαρ τίνα είσφερεις εις τας ακοας ημών βουλομεθα ουν γνώναι τινα $^{\mathcal{V}}$ θελει $^{\mathcal{V}}$ τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτα ειναι. **v.21** αθηναιοι δε παντές και οι επιδημούντες ξένοι εις ουδέν ετέρον ημκαιρούν εμκαιρούν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η λεγειν τι $\eta^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουειν τι $^{\mathcal{V}}$ καινοτερον. **v.22** σταθεις δε $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλος εν μεσω του αρειου παγου εφη ανδρες αθηναιοι κατα παντα ως δεισιδαιμονεστερους υμας θεωρω. **v.23** διερχομενος γαρ και αναθεωρών τα σεβασματά υμών ευρού και βώμου ευ ω επευευραπτό αυνώστω θεω ο $^{\mathcal{V}}$ ουν agnoountes eusebeite touto $^{\mathcal{V}}$ touton $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ egw katagyellw umin. **v.24** ο θεος ο ποιησας τον κοσμον και παντα τα εν αυτω ουτος ουρανου και γης κυριος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαρχων κυριος $^{\mathcal{V}}$ ουκ εν χειροποιητοις **v.25** ουδε υπο χειρων ανθρωπινων ανθρωπων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεραπευεται προσδεομενος τινος αυτος δίδους πασι $^{\mathcal{V}}$ πασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζωην και πνοην και $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ παντα. **v.26** εποιησεν τε εξ ενος αιματος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παν εθνος ανθρωπων κατοικείν επι παντος $^{\mathcal{V}}$ προσωπου $^{\mathcal{V}}$ παν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσωπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της γης ορισας προστεταγμενους $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ προτεταγμενους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καιρους και τας οροθεσιας της κατοικίας αυτών. **ν.27** ζητείν τον θ εον θ κυρίον θ ει αρά γε ψηλαφησείαν αυτόν και ευροίεν και $^{\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{V}}$ καιγε $^{\mathfrak{M}}$ καιτοιγε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ου μακραν απο ενος εκαστου ημών υπαρχοντα. **v.30** τους μεν ουν χρονους της αγνοιας υπεριδων ο θεος τα νυν παραγγελλει τοις ανθρωποις παντας $^{\mathcal{V}}$ πασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πανταχου μετανοειν.

ύπεριδών ὁ θεὸς τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάσιν πανταχοῦ 31* μετανοεῖν. διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ἢ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ῷ ὥρισεν πίστιν παρασχών πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν 32* ἐκ νεκρῶν. ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον οἱ δὲ 33 εἶπον ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ παῦλος ἐξῆλθεν 34 ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν ἐν οῖς καὶ διονύσιος ὁ ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

μετά δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ παῦλος ἐκ τῶν ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς κόρινθον. **18*** 2* καὶ εὑρών τινα ἰουδαῖον ὀνόματι ἀκύλαν ποντικὸν τῷ γένει προσφάτως έληλυθότα ἀπὸ τῆς ἰταλίας καὶ πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ τὸ διατεταχέναι κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς ἰουδαίους ἐκ τῆς ῥώμης 3* προσήλθεν αὐτοῖς. καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ 4 εἰργάζετο ἦσαν γὰρ σκηνοποιοί τήν τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῷ συ-5* ναγωγή κατά πᾶν σάββατον ἔπειθέν τε ἰουδαίους καὶ ἕλληνας. κατήλθον ἀπὸ τῆς μακεδονίας ὅ τε σιλᾶς καὶ ὁ τιμόθεος συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ παῦλος διαμαρτυρόμενος τοῖς ἰουδαίοις τὸν χριστόν ἰησοῦν. 6 αντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς αὐτούς τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν καθαρὸς ἐγώ 7* ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν οῦ ἡ οἰκία ἦν συνομο-8 ροῦσα τῆ συναγωγῆ. κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ κυρίφ σύν ὅλω τῷ οἴκω αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τῶν κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον 9* καὶ ἐβαπτίζοντο. εἶπεν δὲ ὁ κύριος δι' ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ παύλῳ 10* μή φοβοῦ ἀλλὰ λάλει καὶ μή σιωπήσης. διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε διότι λαός ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῆ

v.31 καθοτι^ν διοτι^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εστησεν ημέραν εν η μέλλει κρινείν την οικουμένην εν δικαιόσυνη εν ανδρί ω ωρίσεν πιστίν παρασχών πασίν αναστησας αυτον έκ νέκρων. **v.32** ακουσαντές δε αναστασίν νέκρων οι μεν έχλευαζον οι δε είπαν^ν είπον^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ακουσομέθα σου παλιν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πέρι τουτου. **18 v.1** μετα δε^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ταυτα χωρίσθεις ο^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} παυλος $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ των αθηνών ηλθέν εις κορίνθον. **v.2** και ευρών τίνα ιουδαίον ονοματί ακύλαν ποντικον τω γενεί προσφατώς εληλύθοτα από της Ιταλίας και πρισκιλλάν γυναικά αυτού δια το τεταχέναι^{\mathfrak{M}} διατεταχέναι^{$T,\mathcal{K},\mathcal{V}$} κλαυδίον χωρίζεσθαι παντάς τους ιουδαίους από^{\mathcal{V}} εκ^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} της ρώμης προσηλθέν αυτοίς. **v.3** και δια το ομοτέχνον είναι έμενεν παρ αυτοίς και πρησζετο^{\mathcal{V}} ειργάζετο^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ησαν γαρ σκηνοποιοί τη την^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τέχνη τεχνην^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.5** ως δε κατηλθόν από της μακέδονιας ο τε σίλας και ο τιμοθέος συνείχετο τω λογω^{\mathcal{V}} πνευματί^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ο παυλός διαμαρτυρομένος τοις ιουδαίοις είναι τον χρίστον ίπσουν. **v.7** και μεταβάς εκείθεν είσηλθεν ηλθέν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις οικίαν τίνος ονοματί τίτιου τουστού σεβομένου τον θέον ου η οικία ην συνομορούσα τη συναγωγη. **v.9** είπεν δε ο κυρίος δί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οραματος $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν νυκτί δι οραματος τω παυλώ μη φοβου αλλά λαλεί και μη σιωπησης. **v.10** διότι εγω είμι μετα σου και ουδείς επίθησεται σοι του κακωσαι σε διότι λαος εστί εστίν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι πολύς εν τη πολεί ταυτη.

πόλει ταύτη. ἐκάθισεν τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας εξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν 11* λόγον τοῦ θεοῦ. γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς ἀχαΐας κατεπέστη- 12* σαν ὁμοθυμαδὸν οἱ ἰουδαῖοι τῷ παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα. λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὖτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι 13* τὸν θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ γαλλίων 14* πρός τους ίουδαίους εί μεν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν δ ἰουδαῖοι κατὰ λόγον ἄν ἠνεσχόμην ὑμῶν. εἰ δὲ ζήτημά ἐστιν περὶ 15* λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς ὄψεσθε αὐτοί κριτής γὰρ έγω τούτων οὐ βούλομαι είναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτούς ἀπό τοῦ βήμα- 16 τος. ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ ἕλληνες σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον 17* ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος καὶ οὐδὲν τούτων τῷ γαλλίωνι ἔμελεν. ό δὲ παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος 18* έξέπλει είς τὴν συρίαν καὶ σὺν αὐτῷ πρίσκιλλα καὶ ἀκύλας κειράμενος τήν κεφαλήν έν κεγχρεαίς είχεν γὰρ εὐχήν. κατήντησεν δὲ εἰς ἔφεσον 19* κάκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ αὐτὸς δὲ εἰσελθών εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη τοῖς ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι 20* παρ' αὐτοῖς οὐκ ἐπένευσεν. ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς εἰπών δεῖ με πάντως 21* την ξορτην την ξρχομενην ποιησαι είς ίεροσόλυμα πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρός ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς ἐφέσου. τελθών είς καισάρειαν ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη είς άντιόχειαν. καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ έξηλθεν διερχόμενος καθεξής 23 τὴν γαλατικὴν χώραν καὶ φρυγίαν ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. ίουδαῖος δέ τις ἀπολλῶς ὀνόματι ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει ἀνὴρ λόγιος κα- 24 τήντησεν είς ἔφεσον δυνατός ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. οὖτος ἢν κατηχημένος 25*

v.11 εκαθισεν δε^ν τε^{T,m,K} ενιαυτον και μηνας εξ διδασκων εν αυτοις τον λογον του θεου. **v.12** γαλλιωνος δε ανθυπατου^ν οντος^ν ανθυπατευοντος^{T,m,K} της αχαιας κατεπεστησαν ομοθυμαδον οι ιουδαιοι τω παυλω και ηγαγον αυτον επι το βημα. **v.13** λεγοντες ότι παρα τον νομον ουτος^{T,m,K} αναπειθει ουτος^ν τους ανθρωπους σεδεσθαι τον θεον. **v.14** μελλοντος δε του παυλου ανοιγειν το στομα είπεν ο γαλλιων προς τους ιουδαίους ει μεν ουν^{T,m,K} ην αδικημα τι η ραδιουργημα πονηρον ω ιουδαίοι κατα λογον αν ανεσχομην^V ηνεσχομην^{T,m,K} υμων. **v.15** ει δε ζητηματα^V ζητημα^{T,m,K} εστιν περι λογου και ονοματων και νομου του καθ υμας οψεόθε αυτοι κρίτης γαρ^{T,m,K} εγω τουτών ου βουλομαι είναι. **v.17** επιλαδομενοί δε παντές οι^{T,m,K} ελληνές T,m,K σωσθένην τον αρχισυναγώρον ετύπτον εμπροσθέν του βηματός και ουδεν τουτών τω γαλλιώνι εμέλλεν m εμέλεν T,K,V . **v.18** ο δε παυλός ετί προσμείνας ημέρας ικάνας τοις αδελφοίς αποταξαμένος εξέπλει εις την συρίαν και συν αυτώ πρισκιλλά και ακύλας κειραμένος την T,m,K κεφαλην T,m,K εν κεγχρεαίς την V κεφαλην V είχεν γαρ ευχην. **v.19** κατηντήσαν κατηντησεν T,m,K δε είς εφεσον και m εκείνους m κακείνους T,K,V κατελίπεν αυτου αυτός δε είσελθων είς την συναγωγην διελέξατο V διελέχθη T,m,K τοις ιουδαίοις. **v.20** ερωτωντών δε αυτών επι πλείονα χρόνον μείναι παρ T,m,K αυτοίς T,m,K ουκ επένευσεν. **v.21** αλλά V αλλ T,m,K αποταξαμένος απεταξατο T,m,K και αυτοίς T,m,K είπων δεί T,m,K παντώς T,m,K παντώς T,m,K ανακαμψω προς υμας του θεου θελοντος και T,m,K ανηχθη απο της εφεσού.

τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριδῶς 26* τὰ περὶ τοῦ κυρίου ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα ἰωάννου. οὖτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῷ ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ ἀκύλας καὶ πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ θεοῦ ὁδὸν. βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος. 28 εὐτόνως γὰρ τοῖς ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσία ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εῖναι τὸν χριστὸν ἰησοῦν.

έγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ἀπολλῶ εἶναι ἐν κορίνθῳ παῦλον διελθόντα τὰ **19*** 2* ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς ἔφεσον καὶ εὑρών τινας μαθητάς. πρός αὐτούς εἰ πνεῦμα ἄγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες οἱ δὲ εῖπον πρὸς αὐ-3* τόν ἀλλ οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἄγιον ἔστιν ήκούσαμεν. εἶπέν τε πρὸς αὐτοὺς 4* είς τί οὖν ἐβαπτίσθητε οἱ δὲ εἶπον είς τὸ ἰωάννου βάπτισμα. εἶπεν δὲ παῦλος ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν τοῦτ" ἔστιν εἰς τὸν χριστὸν 5 ἰησοῦν. ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. 6* καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ παύλου τὰς χεῖρας ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον 7* ἐπ' αὐτούς ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες 8* ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. εἰσελθών δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ 9* θεοῦ. ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ένώπιον τοῦ πλήθους ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς καθ' 10* ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῷ σχολῷ τυράννου τινός. τοῦτο δὲ ἐγένετο

v.25 ουτος ην κατηχημενος την οδον του κυριου και ζεων τω πνευματι ελαλει και εδιδασκεν ακριβως τα περι του ιησου^ν κυριου^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , επισταμένος μονον το βαπτισμά ιωάννου. **v.26** ουτός τε ηρξατο παρρησιαζέσθαι εν τη συναγωγη ακουσάντες δε αυτού ακύλας \mathfrak{T} , \mathfrak{m} , \mathfrak{k} και \mathfrak{T} , \mathfrak{m} , \mathfrak{k} πρισκιλλά και \mathfrak{k} ακύλας \mathfrak{t} προσελάδοντο αυτον και ακριβέστερον αυτώ εξέθεντο την του \mathfrak{T} , \mathfrak{m} , \mathfrak{k} θεού \mathfrak{T} , \mathfrak{m} , \mathfrak{k} οδον [του \mathfrak{t} θεού] \mathfrak{t} . **19 v.1** ενενετο δε εν τω τον απολλω ειναι εν κορινθω παυλον διελθοντα τα ανωτερικα μερη $^{\mathcal{V}}$ κατελθειν" ελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις εφεσον και ευρειν $^{\mathcal{V}}$ ευρων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τινας μαθητας. $\mathbf{v.2}$ ειπεν τε^{\mathcal{V}} προς αυτους ει πνευμα αγιον ελαβετε πιστευσαντες οι δε ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτον αλλ ουδ $^{\mathcal{V}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει πνευμα αγιον εστιν **v.3** einen te $poo^{T,m,K}$ autous T,m,K eis ti oun ebantio θ nte oi de einan einon T,m,K eis **ν.4** είπεν δε παυλος ιωαννης μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβαπτίσεν βαπτίσμα μετανοίας τω λαω το ιωαννου βαπτισμα. λεγων εις τον ερχομενον μετ αυτον ινα πιστευσωσιν τουτ $^{m, \nu}$ εστιν $^{m, \nu}$ τουτεστιν $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ εις τον χριστον $^{\mathcal{T}, m, \mathcal{K}}$ **v.6** και επιθέντος αυτοίς του παύλου $[tas]^{V}$ $tas^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χείρας ηλθέν ηλθέν ηλθέν το πνευμα το αγιον επ αυτους ελαλουν τε γλωσσαις και επροφητεύον $^{\mathcal{V}}$ προεφητεύον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. παντες ανδρες ωσει δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ δεκαδυο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.8** εισελθων δε εις την συναγωγην επαρρησιαζετο επι μηνας τρεις διαλεγομενος και πειθων $[\tau a]^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι της βασιλειας του θεου. εσκληρυνοντο και ηπειθουν κακολογουντες την οδον ενωπιον του πληθους αποστας απ αυτων αφωρισεν τους μαθητας καθ ημεραν διαλεγομένος εν τη σχολή τυράννου τινος $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$. **v.10** τουτο δε εγενετο επι ετη δυο ωστε παντας τους κατοικουντας την ασιαν ακουσαι τον λογον του κυριου ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιουδαιους τε και ελληνας.

έπὶ ἔτη δύο ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἰουδαίους τε καὶ ἕλληνας. δυνάμεις τε οὐ τὰς 11* τυχούσας ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν χειρῶν παύλου. ὅστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθε- 12* νοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων ἰουδαίων 13* έξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ λέγοντες ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν ἰησοῦν ὂν ὁ παῦλος κηήσαν δέ τινές υίοὶ σκευᾶ ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ τοῦτο 14* ποιοῦντες. ἀποκριθέν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν τὸν ἰησοῦν γινώ- 15* σκω καὶ τὸν παῦλον ἐπίσταμαι ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ. καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ' 16* αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ῷ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν ὥστε γυμνούς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν ἰουδαίοις τε 17 καὶ ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν ἔφεσον καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. πολλοί τε τῶν 18 πεπιστευκότων ἤρχοντο έξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς 19 βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὖρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. οὕτως κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ 20* κυρίου ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν. ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα ἔθετο ὁ παῦλος 21* έν τῷ πνεύματι διελθών τὴν μακεδονίαν καὶ ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς ἱερουσάλημ είπων ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ ῥώμην ἰδεῖν. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ τιμόθεον 22 καὶ ἔραστον αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν ἀσίαν. ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν 23 καιρόν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περί τῆς ὁδοῦ. δημήτριος γάρ 24*

v.11 δυναμείς τε ου τας τυχούσας εποιεί^{T,m,K} ο θέος εποιεί^V δια των χείρων παύλου. **v.12** ωστέ και επί τους ασθενουντάς αποφέρεσθαι^V επιφέρεσθαι^{T,m,K} από του χρώτος αυτού σουδαρία η σιμικιθία και απαλλασσέσθαι απ αυτών τας νόσους τα τε πνευματά τα πονηρα εκπορευέσθαι^V εξέρχεσθαι^{T,m,K} απ^{T,m,K} αυτών^{T,m,K}. **v.13** επέχειρησαν δε τίνες και^V από^{T,m,K} των περιέρχομενων ιουδαίων εξόρκιστών ονομάζειν επί τους έχοντας τα πνευματά τα πονηρα το ονόμα του κυρίου ιπόου λεγόντες ορκίζω^V ορκίζομεν^{T,m,K} υμας τον ιπόουν ον ο^{T,m,K} παύλος κπρυσσεί. **v.14** πσαν δε τίνος V τίνες T,m,K υιοί^{T,m,K} σκευα ιουδαίου αρχιέρεως επτά υιοί^V οι^{T,m,K} τουτό ποιούντες. **v.15** αποκρίθεν δε το πνευμα το πονηρον είπεν αυτοίς V τον [μεν] V ιπόουν γίνωσκω και τον παύλον επίσταμαι υμείς δε τίνες έστε. **v.16** και εφαλομένος V εφαλλομένος T,m,K αυτούς T,m,K αυτούς T,m,K ο ανθρώπος επ V αυτούς ενω ην το πνευμα το πονηρον και T,m,K κατακυρίευσαν κατακυρίευσας T,K,V αμφότερων αυτών T,m,K ισχύσεν κατ αυτών ωστε γυμνούς και τετραυματίσμενούς εκφυγείν εκ του οίκου εκείνου. **v.20** ουτώς κατα κρατός ο T,m,K λογος T,m,K του κυρίου ο V λογος V πυξάνεν και ίσχυεν. **v.21** ως δε επληρωθη ταυτά εθετό ο παύλος εν τω πνευματί διελθών την μακεδονίαν και αχαίαν πορευέσθαι εις ιεροσολυμα V ιερουσαλημ T,m,K ειπών ότι μετά το γενέσθαι με εκεί δει με και ρωμην ιδείν.

τις ὀνόματι ἀργυροκόπος ποιῶν ναούς ἀργυροῦς ἀρτέμιδος παρείχετο 25* τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην. οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν ἄνδρες ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας 26 ή εὐπορία ἡμῶν ἐστιν. καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον ἐφέσου άλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς ἀσίας ὁ παῦλος οὖτος πείσας μετέστησεν 27* ἱκανὸν ὄχλον λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι μέλλειν δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τήν μεγαλειότητα αὐτῆς ἣν ὅλη ἡ ἀσία καὶ ἡ οἰκουάκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον 28 μένη σέβεται. 29* λέγοντες μεγάλη ή ἄρτεμις ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη συγχύσεως ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν είς τὸ θέατρον συναρπάσαντες γάιον 30* καὶ ἀρίσταρχον μακεδόνας συνεκδήμους τοῦ παύλου. τοῦ δὲ παύλου βουλομένου είσελθεῖν είς τὸν δῆμον οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. 31 τινές δέ καὶ τῶν ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι πέμψαντες πρὸς αὐτὸν πα-32* ρεκάλουν μή δοῦναι ἑαυτὸν είς τὸ θέατρον. άλλοι μέν οὖν άλλο τι ἔκραζον ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ἤδεισαν 33* τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν ἀλέξανδρον προβαλόντων αὐτὸν τῶν ἰουδαίων ὁ δὲ ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα 34* ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ἐπιγνόντων δὲ ὅτι ἰουδαῖός ἐστιν φωνἡ έγένετο μία ἐκ πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων μεγάλη ἡ ἄρτεμις 35* ἐφεσίων. καταστείλας δὲ ὁ γραμματεύς τὸν ὄχλον φησίν ἄνδρες ἐφέσιοι τίς γάρ έστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον 36* οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦς. ἀναντιρρήτων

v.24 δημητριος γαρ τις ονοματι αργυροκοπος ποιων ναους αργυρους αρτεμιδος παρειχετο τοις τεχνιταις εργασιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ ολίγην εργασιαν $^{\mathcal{V}}$. **v.25** ους συναθροίσας και τους περί τα τοιαυτά εργατάς είπεν ανδρές επιστάσθε ότι εκ ταυτής της εργασίας η ευπορία ημίν $^{\mathcal{V}}$ ημών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστίν. **v.27** ου μονον δε τουτο κινδυνευει ημιν το μερος εις απελεγμον ελθειν αλλα και το της μεγαλης θεας αρτεμιδος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ιερον αρτεμιδος $^{\mathfrak{m}}$ εις ουθεν $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ουδεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λογισθηναι μελλειν τε $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{m}}$ και καθαιρεισθαι της $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ μεγαλειοτητος V μεγαλειοτητα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτης ην ολη η ασια και η οικουμενη σεβεται. **ν.29** και επλησθη η πολις ολη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ συγχυσεως ωρμησαν τε ομοθυμαδον εις το θεατρον συναρπασαντες γαιον και αρισταρχον μακεδονας συνεκδημους του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παυλου. **v.30** παυλου $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε παυλου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βουν.32 αλλοι μεν ουν αλλο τι εκραζον ην λομενου εισελθειν εις τον δημον ουκ ειων αυτον οι μαθηται. γαρ η εκκλησια συγκεχυμενη και οι πλειους ουκ ηδεισαν τινος ενεκα $^{\mathcal{V}}$ ενεκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνεληλυθεισαν. **v.33** εκ δε του οχλου συνεβιβασαν $^{\mathcal{V}}$ προεβιβασαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλεξανδρον προβαλοντων $^{\mathcal{V}}$ προβαλλοντων $^{\mathcal{K}}$ προβαλοντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ αυτον των ιουδαίων ο δε αλεξανδρός κατασείσας την χείρα ηθέλεν απολογείσθαι τω **v.34** επιγνοντες $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επιγνοντων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δε οτι ιουδαίος εστίν φωνή εγένετο μια εκ παντών ως επί ωρας δυο κραζοντων μεγαλη η αρτεμις εφεσιων. **v.35** καταστειλας δε ο γραμματευς τον οχλον φησιν ανδρες εφεσιοι τις υαρ εστιν ανθρωπων ανθρωπος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ oς ου υνωσκει την εφεσιών πολιν νεωκορον ουσαν της μεγαλης θεας $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρτεμιδος και του διοπετους. **v.36** αναντιρρητων ουν οντων τουτων δεον εστιν υμας κατεσταλμενους υπαρχειν και μηδεν προπετες πρασσειν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πραττειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$.

οὖν ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράττειν. ἤγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύ- 37* λους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. εἰ μὲν οὖν δημήτριος καὶ 38* οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρός τινα λόγον ἔχουσιν ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. εἰ δέ τι πὲρι ἑτέρων ἐπιζητεῖτε 39* ἐν τῆ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκα- 40* λεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος περὶ οὖ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. καί ταῦτά εἰπών 41 ἀπέλυσεν τήν ἐκκλησίαν.

μετά δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ παῦλος τοὺς 20* μαθητάς καὶ ἀσπασάμενος έξηλθεν πορευθήναι εἰς τὴν μακεδονίαν. διελθών δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγω πολλῷ ἦλθεν 2 είς τὴν ἑλλάδα. ποιήσας τε μήνας τρείς γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς 3* ύπο των ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι είς τὴν συρίαν ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ μακεδονίας. συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς ἀσίας 4* σώπατρος βεροιαίος θεσσαλονικέων δὲ ἀρίσταρχος καὶ σεκοῦνδος καὶ γάιος δερβαίος και τιμόθεος ἀσιανοί δὲ τυχικὸς και τρόφιμος. οὖτοι 5* προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν τρφάδι. ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς 6* ήμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ φιλίππων καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν τρφάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε οὐ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. μιᾶ τῶν σαββάτων συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλάσαι ἄρτον ὁ παῦλος διελέγετο αὐτοῖς μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ήσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώω οὖ ήσαν 8* συνηγμένοι. καθήμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρί- 9*

 $[\]mathbf{v.37}$ ηγαγετε γαρ τους ανδρας τουτους ουτε ιεροσυλους ουτε βλασφημουντας την \mathfrak{P} εον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ \mathfrak{P} εαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ **v.38** ει μεν ουν δημητριος και οι συν αυτω τεχνιται εχουσι $^{\nu}$ εχουσιν m προς τινα λογον εχουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγοραιοι αγονται και ανθυπατοι εισιν εγκαλειτωσαν αλληλοις. τι περαιτερω $^{\mathcal{V}}$ περι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετερων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιζητειτε εν τη εννομω εκκλησια επιλυθησεται. γαρ κινδυνευομεν εγκαλεισθαι στασεως περι της σημερον μηδενος αιτιου υπαρχοντος περι ου $[ou]^{\mathcal{V}}$ ου $^{\mathfrak{M}}$ δυνησομεθα δουναι $^{\mathfrak{M}}$ αποδουναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λογον περι $^{\mathcal{V}}$ της συστροφης ταυτης. δε το παυσασθαι τον θορυβον μεταπεμψαμενος προσκαλεσαμενος $\mathcal{T}^{m,K}$ ο παυλος τους μαθητας και παρακαλέσας $^{\mathcal{V}}$ ασπασαμένος εξηλθέν πορευεσθαι $^{\mathcal{V}}$ πορευθηναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μακεδονίαν. **v.3** ποιησας τε μηνας τρεις γενομένης αυτώ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιβούλης αυτώ $^{\mathcal{V}}$ υπο των ιουδαίων μελλοντί αναγεσθαι εις την συριαν εγένετο γνωμης $^{\mathcal{V}}$ γνωμη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του υποστρέφειν δια μακεδονίας. δε αυτω αχρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασίας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωπατρος πυρρου $^{\mathcal{V}}$ βεροιαίος θεσσαλονικέων δε αρισταρχός και σεκουνδος και γαιος δερβαιος και τιμοθεος ασιανοι δε τυχικος και τροφιμος. προσελθοντες $^{\mathfrak{M}}$ προελθοντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εμενον ημας εν τρωαδι. $\mathbf{v.6}$ ημεις δε εξεπλευσαμεν μετα τας ημερας των αζυμων απο φιλιππων και ηλθομεν προς αυτους εις την τρωαδα αχρι $^{m,\mathcal{V}}$ αχρις $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ ημερων πεντε οπου V ου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διετριψαμεν ημερας επτα. **v.7** εν δε τη μια των σαββατων συνηγμενων ημων V των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαθητων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κλασαι αρτον ο παυλος διελεγετο αυτοις μελλων εξιεναι τη επαυριον παρετείνεν τε τον λογον μεχρι μεσονυκτίου. $\mathbf{v.8}$ ησαν δε λαμπαδες ίκαναι εν τω υπέρωω ου ημεν $^{\mathfrak{m,V}}$ $\eta \sigma \alpha v^{T,K} \sigma u v \eta v \mu \epsilon v \sigma i$.

δος καταφερόμενος ὕπνῷ βαθεῖ διαλεγομένου τοῦ παύλου ἐπὶ πλεῖον κατενεχθείς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἤρθη 10 νεκρός. καταβάς δὲ ὁ παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβών εἶπεν 11* μή θορυβεῖσθε ή γάρ ψυχή αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς οὕτως ἐξῆλ-12, 13* θεν. ήγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν εἴς τὴν ἆσσον ἐκεῖθεν μέλλοντες αναλαμβάνειν τὸν παῦλον οὕτως γὰρ ἦν διατεταγμένος μέλλων 14* αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν ἇσσον ἀναλαβόντες αὐτὸν 15* ἤλθομεν εἰς μιτυλήνην. κάκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῷ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν αντικρύ χίου τῆ δὲ ἑτέρα παρεβάλομεν εἰς σάμον καὶ μεὶναντες ἐν 16* τρωγυλλίω τῆ ἐχομένη ἤλθομεν εἰς μίλητον. ἔκρινεν γὰρ ὁ παῦλος παραπλεῦσαι τὴν ἔφεσον ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ ἀσίᾳ ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι 17 είς ἱεροσόλυμα. ἀπὸ δὲ τῆς μιλήτου πέμψας είς ἔφεσον μετεκαλέσατο 18 τούς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἡς ἐπέβην εἰς τὴν ἀσίαν 19* πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην. δουλεύων τῷ κυρίῷ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμ-20 βάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν ἰουδαίων. ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μἡ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσία καὶ 21* κατ' οἴκους. διαμαρτυρόμενος ἰουδαίοις τε καὶ ἕλλησιν τὴν εἰς τὸν θεὸν 22* μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν. καὶ νῦν ίδού ἐγὰ δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς ἰερουσαλήμ τὰ ἐν αὐτῆ 23* συναντήσοντά μοι μή είδώς. πλήν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον κατὰ πόλιν

v.9 καθεζομενος καθημενος $\tau, \mathfrak{m}, \kappa$ δε τις νεανίας ονοματί ευτύχος επί της θυρίδος καταφέρομενος υπνω βαθει διαλεγομενου του παυλου επι πλειον κατενεχθεις απο του υπνου επεσεν απο του τριστεγου κατω και ηρθη νεκρος. **v.11** αναβας δε και κλασας τον $^{\mathcal{V}}$ αρτον και γευσαμένος εφ ικάνον τε ομιλησας αχρι V αχρις $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυγης ουτως εξηλθεν. **v.13** ημεις δε προσελθοντες $^{\mathfrak{M}}$ προελθοντες $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επι το πλοιον ανηχθημεν επι V εις $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την ασσον εκειθεν μελλοντες αναλαμβανειν τον παυλον ουτως γαρ ην $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διατεταγμενος ην V μελλων αυτος πεζευειν. **v.14** ως δε συνεβαλλεν V συνεβαλεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημιν εις την ασσον αναλαβοντες αυτον ηλθομεν εις μιτυληνην. **ν.15** κακειθεν αποπλευσαντες τη επιουση κατηντησαμεν αντικρυς $^{\mathcal{V}}$ αντικρυ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιου τη δε ετερα παρεβαλομεν εις σαμον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μειναντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $εν^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ τρωγυλλιω $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ τη $δε^{\mathcal{V}}$ εχομενη ηλθομεν εις μιλητον. **v.16** κεκρικει $^{\mathcal{V}}$ εκρινεν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ γαρ ο παυλος παραπλευσαι την εφεσον οπως μη γενηται αυτω χρονοτριβησαι εν τη ασια εσπευδεν γαρ ει δυνατον ειη $^{\mathcal{V}}$ ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτώ την ημέραν της πεντηκοστης γενέσθαι εις ιεροσολύμα. **v.19** δουλευων τω κυριω μετα πασης ταπεινοφροσυνης και πολλων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δακρυων και πειρασμων των συμβαντων μοι εν ταις επιβουλαις των ιουδαίων. **v.21** διαμαρτυρομένος ιουδαίοις τε και ελλησιν την εις τον $\mathcal{T}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέον μετανοιαν και πιστιν την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον κυριον ημων ιησουν χριστον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.22** και νυν ιδου εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεδεμενος εγω V τω πνευματι πορευομαι εις ιερουσαλημ τα εν αυτη συναντησοντα μοι μη ειδως.

διαμαρτύρεταί λέγον ὅτι δεσμὰ με καὶ θλίψεις μένουσιν. ἀλλ' οὐδενὸς 24* λόγον ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν ἐμαυτῷ ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετά χαρᾶς καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου ἰησοῦ διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. καὶ 25* νῦν ἰδού ἐγὰ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οῖς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν 26* έν τῆ σήμερον ἡμέρα ὅτι καθαρός ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. γάρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ῷ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ 28* άγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο ὅτι εἰσελεύσονται 29* μετά την ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μη φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ 30 άποσπαν τούς μαθητάς όπίσω αὐτων. διὸ γρηγορείτε μνημονεύοντες 31 ότι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τανῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς ἀδελφοὶ τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῷ 32* τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν έν τοῖς ἡγιασμένοις πασιν. ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ 33 ούδενὸς ἐπεθύμησα. αὐτοὶ δὲ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς 34* οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὖται. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι 35* οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν μακάριόν ἐστιν διδόναι μαλλον ή λαμβάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν 36 αὐτοῖς προσηύξατο. ίκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων καὶ ἐπιπε- 37*

v.23 πλην οτι το πνευμα το αγιον κατα πολιν διαμαρτυρεται μοι λεγον οτι δεσμα με τ , και θλιψεις με μενουσιν. **v.24** αλλ ουδενος λογον λογον λογον ποιουμαι ουδε τ , εχω τ , την ψυχην μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τιμιαν εμαυτώ ως τελειωσαι τον δρομον μου μετα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χαρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και την διακονιαν ην ελαβον παρα του κυριου ιησου διαμαρτυρασθαι το ευαγγελιον της χαριτος του θεου. **v.25** και νυν ιδου εγω οιδα οτι ουκετι οψεσθε το προσωπον μου υμεις παντες εν οις διηλθον κηρυσσων την βασιλειαν $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** διοτι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μαρτυρομαι υμιν εν τη σημερον ημερα οτι καθαρος ειμι $^{\mathcal{V}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο του αιματος παντων. **v.27** ου γαρ υπεστειλαμην του μη αναγγειλαι υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασαν την βουλην του θεου υμιν^V. **v.28** προσεχετε ουν^{T,m,K} εαυτοις και παντι τω ποιμνίω εν ω υμας το πνευμα το αγιον εθετο επισκοπους ποιμαινειν την εκκλησιαν του κυριου $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathfrak{M}}$ θεου ην περιεποιησατο δια του ιδιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιματος του $^{\mathcal{V}}$ ιδιου $^{\mathcal{V}}$. **v.29** εγω γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οιδα τουτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι εισελευσονται μετα την αφιξιν μου λυκοι βαρεις εις υμας μη φειδομενοι του ποιμνιου. **\mathbf{v.32}** και τα $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ νυν $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τανυν $^{\mathcal{T}}$ παρατιθεμαι υμας αδελφοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω θεω και τω λογω της χαριτος αυτου τω δυναμενω οικοδομησαι $^{\mathcal{V}}$ εποικοδομησαι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δουναι την $^{\mathcal{V}}$ υμιν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κληρονομιαν εν τοις ηγιασμενοις πασιν. $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γινωσκετε στι ταις χρειαις μου και τοις ουσιν μετ εμου υπηρετησαν αι χειρες αυται. υπεδειξα υμιν οτι ουτως κοπιωντας δει αντιλαμβανεσθαι των ασθενουντων μνημονευειν τε των λογων του κυριου ιησου οτι αυτος ειπεν μακαριον εστιν διδοναι T,K μαλλον διδοναι m,V η λαμβανειν. **\mathbf{v.37}** ικανος δε εγενετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κλαυθμος εγενετο $^{\mathcal{V}}$ παντων και επιπεσοντες επι τον τραχηλον του παυλου κατεφιλουν αυτον.

38 σόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ παύλου κατεφίλουν αὐτόν. ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ῷ εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

ώς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν εὐθυδρομήσαντες ήλθομεν είς την κῶν τῆ δὲ ἑξῆς είς την ῥόδον κάκεῖθεν είς 2 πάταρα. καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθηαναφάναντες δὲ τὴν κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς συρίαν καὶ κατήχθημεν εἰς τύρον ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον 4* ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. καὶ ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά οἵτινες τῷ παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος μἡ 5* ἀναβαίνειν εἰς ἰερουσαλήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας έξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξίν καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προ-6* σηυξάμεθα. καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἐπέβημεν είς τὸ πλοῖον ἐκεῖνοι 7 δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ τύρου κατηντήσαμεν είς πτολεμαΐδα καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείνα-8* μεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. τῆ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν παῦλον ἤλθον εἰς καισάρειαν καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον φιλίππου 9* τοῦ εὐαγγελιστοῦ τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῷ 10* δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύουσαι. δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς ἰουδαίας προφήτης ὀνό-11* ματι ἄγαβος. καὶ ἐλθών πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ παύλου δήσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας εἶπεν τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τὸν ἄνδρα οὖ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη οὕτως δήσουσιν ἐν ἰερουσα-

v.1 ως δε εγενετο αναχθηναι ημας αποσπασθεντας απ αυτων ευθυδρομησαντες ηλθομεν εις την $κω^{V}$ $κων^{T,m,K}$ τη δε εξης εις την ροδον κακειθεν εις παταρα. **v.3** αναφανεντες m αναφαναντες T,K,V δε την κυπρον και καταλιποντές αυτην ευωνυμον επλέομεν εις συριαν και κατηλθομέν $^{\mathcal{V}}$ κατηχθημέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τυρον έκεισε γαρ ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το πλοιον ην $^{\mathcal{V}}$ αποφορτίζομένον τον γομον. $\mathbf{v.4}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανευροντές $\delta \epsilon^{\mathcal{V}}$ Ατους $^{\mathcal{T}}$ μαθητας επεμειναμέν αυτού ημέρας επτά οιτίνες τω παυλώ ελέγον δια του πνευματός μη επιβαινειν $^{\mathcal{V}}$ αναβαινειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ιεροσολυμα $^{\mathcal{V}}$ ιερουσαλημ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.5** στε δε εγένετο ημας εξαρτισαι τας ημέρας εξελθοντές επορευομέθα προπεμποντών ημας παντών συν γυναιξι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τέκνοις εως εξω της πολεως και θεντες τα γονατα επι τον αιγιαλον προσευξαμενοι $^{\mathcal{V}}$ προσηυξαμεθα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.6** απησπασαμεθα^V και^{T,m,K} ασπασαμενοι^{T,m,K} αλληλους και^V ανεβημεν^V επεβημεν^{T,m,K} εις το πλοιον εκεινοι δε υπεστρεψαν εις τα ιδια. **v.8** τη δε επαυριον εξελθοντες οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλθομεν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ εις καισαρείαν και εισελθοντές εις τον οίκον φιλιππου του ευαγγελιστου του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οντος εκ των επτα εμειναμεν παρ αυτω. **v.9** τουτω δε ησαν θυγατερες παρθενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.10** επιμενοντων δε ημων $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημερας πλειους κατηλθεν τις τεσσαρες παρθενοι V προφητευουσαι. ειπεν ταδε λεγει το πνευμα το αγιον τον ανδρα ου εστιν η ζωνη αυτη ουτως δησουσιν εν ιερουσαλημ οι ιουδαιοι και παραδωσουσιν εις χειρας εθνων.

λήμ οἱ ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν 12 ταθτα παρεκαλοθμεν ήμεις τε και οι έντόπιοι τοθ μή άναβαίνειν αὐτὸν εἰς ἰερουσαλήμ. ἀπεκρίθη δὲ ὁ παῦλος τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ 13* συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ίησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες τὸ θέλημα τοῦ 14* κυρίου γενέσθω. μετά δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι ἀνεβαί- 15* νομεν είς ἱερουσάλημ. συνηλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ καισαρείας 16 σύν ήμιν ἄγοντες παρ' ῷ ξενισθῶμεν μνάσωνί τινι κυπρίφ ἀρχαίφ μαθητῆ. γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ 17* άδελφοί. τῆ δὲ ἐπιούση εἰσήει ὁ παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς ἰάκωβον πάντες 18 τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς έξηγεῖτο καθ' 19 ἕν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν κύριον εἶπόν τε αὐτῷ θεωρεῖς ἀδελφέ 20* πόσαι μυριάδες είσιν ίουδαίων τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν. κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν δι- 21* δάσκεις ἀπὸ μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας ἰουδαίους λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. τί οὖν ἐστιν 22* πάντως δεῖ πλήθος συνελθεῖν ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν 23 ποίησον ὅ σοι λέγομεν εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' έαυτῶν. τούτους παραλαβών ἁγνίσθητι σύν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' 24* αὐτοῖς ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλήν καὶ γνῶσιν πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περί σοῦ οὐδέν ἐστιν ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. περί δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν 25* τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον

v.13 τοτε $^{\mathcal{V}}$ απεκριθη τε $^{\mathfrak{M}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο παυλος τι ποιειτε κλαιοντες και συνθρυπτοντες μου την καρδιαν εγω γαρ ου μονον δεθηναι αλλα και αποθανειν εις ιερουσαλημ ετοιμως εχω υπερ του ονοματος του κυριου ιησου. **v.14** μη πειθομενου δε αυτου ησυχασαμεν ειποντες το $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θελημα $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του κυριου το $^{\mathcal{V}}$ θελημα $^{\mathcal{V}}$ γινεσθω $^{\mathcal{V}}$ γενεσθω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.15** μετα δε τας ημέρας ταυτάς επισκευασαμένοι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αποσκευασαμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ανεβαινομεν εις ιεροσολυμα $^{\mathcal{V}}$ ιερουσαλημ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ν.17 γενομενων δε ημων εις ιεροσολυμα ασμενως απεδεξαντο εδεξαντο ημας οι αδελφοι. **ν.20** οι δε ακουσαντες εδοξαζον τον κυριον ειποντες θεον ειπον τ . τ αυτω θεωρεις αδελφε ποσαι μυριαδες εισιν $\mathrm{ev}^{\mathcal{V}}$ τοις v ιουδαιοις v ιουδαιων tw των πεπιστευκοτών και παντές ζηλωται του νομού υπαρχουσίν. **v.21** κατηχηθησαν δε περι σου οτι αποστασιαν διδασκεις απο μωυσεως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τους κατα τα εθνη παντας ιουδαίους λεγων μη περιτεμνείν αυτούς τα τέκνα μηδε τοις εθέσιν περιπατείν. **v.22** τι ουν εστιν παντως δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πληθος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακουσονται γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι εληλυθας. τους παραλαβων αγνισθητι συν αυτοις και δαπανησον επ αυτοις ινα ξυρησονται $^{\mathcal{V}}$ ξυρησωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την κεφαλην και γνωσονται $^{\mathcal{V}}$ γνωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντες οτι ων κατηχηνται περι σου ουδεν εστιν αλλα στοιχεις και αυτος φυλασσων V τον νομον φυλασσων $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.25** περι δε των πεπιστευκοτων εθνων ημεις επεστειλαμέν κριναντές μηδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοιουτο $^{\mathfrak{M}}$ τοιουτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τηρειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φυλασσεσθαι αυτους το τε ειδωλοθυτον και το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιμα και πνικτον και πορνειαν.

26 καὶ τό αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. τότε ὁ παῦλος παραλαβὼν τοὺς άνδρας τῆ ἐχομένη ἡμέρα σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσήει εἰς τὸ ἱερόν διαγγέλλων την έκπληρωσιν των ήμερων τοῦ άγνισμοῦ ἕως οὖ προσηνέχθη 27* ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι οἱ ἀπὸ τῆς ἀσίας ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συ-28* νέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν. κράζοντες ἄνδρες ἰσραηλῖται βοηθεῖτε οὖτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων ἔτι τε καὶ ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἄγιον τόπον ήσαν γὰρ προεωρακότες τρόφιμον τὸν ἐφέσιον ἐν τῷ πόλει 29* τοῦτον. 30 σύν αὐτῷ ὂν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ παῦλος. τε ή πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομή τοῦ λαοῦ καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ παύλου είλκον αὐτὸν έξω τοῦ ἱεροῦ καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31* ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης 32* ὅτι ὅλη συγκέχυται ἰερουσαλήμ. ος έξαυτης παραλαβών στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον 33* καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν παῦλον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἁλύσεσιν δυσίν καὶ 34* ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη καὶ τί ἐστιν πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ μὴ δυναμένος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον ἐκέλευσεν 35 ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ 36*, 37* ὄχλου. ήκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον αἶρε αὐτόν. μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ εἰ ἔξεστίν 38 μοι είπεῖν τι πρὸς σέ ὁ δὲ ἔφη ἑλληνιστὶ γινώσκεις. οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ

v.27 ως δε εμελλον αι επτα ημεραι συντελεισθαι οι απο της ασιας ιουδαιοι θεασαμενοι αυτον εν τω ιερω συνέχεον παντά τον οχλον και επέβαλον τας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χειράς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ αυτόν τας $^{\mathcal{V}}$ χειράς $^{\mathcal{V}}$. **v.28** κράζοντες ανδρες ισραηλιται βοηθειτε ουτος εστιν ο ανθρωπος ο κατα του λαου και του νομου και του τοπου τουτου παντας πανταχη $^{\mathcal{V}}$ πανταχου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδασκων ετι τε και ελληνας εισηγαγεν εις το ιερον και κεκοινωκεν ton agion topon touton. **v.29** hoan gar ewrakotes m proewrakotes τ . τ . τ trofilion ton efection en th **v.31** ζητουντων τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον πολει συν αυτω ον ενομιζον οτι εις το ιερον εισηγαγεν ο παυλος. αποκτειναι ανέβη φασις τω χιλιαρχω της σπειρης οτι ολη συγχυννεται $^{\mathcal{V}}$ συγκεχυται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ. **v.32** ος εξαυτης παραλαβων στρατιωτας και εκατονταρχας $^{\mathcal{V}}$ εκατονταρχους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατεδραμεν επ αυτους οι δε ιδοντες τον χιλιαρχον και τους στρατιωτας επαυσαντο τυπτοντες τον παυλον. $\mathbf{v.33}$ τοτε $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ εγγισας δε $^{\mathfrak{M}}$ ο χιλιαρχος επελαβετο αυτου και εκελευσεν δεθηναι αλυσεσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυσι $^{\mathcal{V}}$ δυσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και επυνθανετο τις αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειη και τι εστιν πεποιηκως. **v.34** αλλοι δε αλλο τι επεφωνουν $^{\mathcal{V}}$ εβοων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω οχλω μη δυναμενου $^{\mathcal{V}}$ δυναμενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αυτου $^{\mathcal{V}}$ γνωναι το ασφαλες δια τον θορυβον εκελευσεν αγεσθαι αυτον εις την παρεμβολην. **\mathbf{v.36}** ηκολουθει γαρ το πληθος του λαου κραζοντες $^{\mathcal{V}}$ κραζον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ν.37 μελλων τε εισαγεσθαι εις την παρεμβολην ο παυλος λεγει τω χιλιαρχω ει εξεστιν moi eipein $\mathbf{ti}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ pros se o de efin ellinisti ginwskeis.

αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων. εἶπεν δὲ ὁ παῦ- 39 λος ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι ἰουδαῖος ταρσεὺς τῆς κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης δέομαι δέ σου ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ παῦλος ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν 40* τῆ χειρὶ τῷ λαῷ πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησεν τῆ ἑβραϊδι διαλέκτῳ λέγων.

ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολο- 22* γίας. ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ ἑβραΐδι διαλέκτω προσεφώνει αὐτοῖς μᾶλλον 2 παρέσχον ήσυχίαν καὶ φησίν. ἐγώ μὲν εἰμι ἀνὴρ ἰουδαῖος γεγεννημένος 3* έν ταρσῷ τῆς κιλικίας ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας γαμαλιήλ πεπαιδευμένος κατά ἀκρίβειαν τοῦ πατρώου νόμου ζηλωτής ὑπάρχων τοῦ θεοῦ καθώς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον. ὅς ταύτην 4 την όδον έδίωξα άχρι θανάτου δεσμεύων και παραδιδούς είς φυλακάς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. ώς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν 5 τὸ πρεσθυτέριον παρ' ὧν καὶ ἐπιστολάς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς είς δαμασκόν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους είς ίερουσαλήμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. ἐγένετο δέ μοι πορευομένω καὶ ἐγγίζοντι 6 τῆ δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν έξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. ἔπεσον τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λε- 7* γούσης μοι σαούλ σαούλ τί με διώκεις. ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην τίς εἶ κύριε 8 εἶπέν τε πρός με ἐγώ εἰμι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν 9* έμοι όντες το μεν φως έθεάσαντο και έμφοβοι έγενοντο την δε φωνην οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. εἶπον δέ τί ποιήσω κύριε ὁ δὲ κύριος 10 εἶπεν πρός με ἀναστὰς πορεύου εἰς δαμασκόν κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. ώς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς 11 δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον είς δαμασκόν. άνανίας δέ τις άνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον μαρτυ- 12* ρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων ἰουδαίων. ἐλθὼν πρός με καὶ 13 έπιστας εἶπέν μοι σαούλ ἀδελφέ ἀνάβλεψον κάγὼ αὐτῆ τῆ ὥρᾳ ἀνέβλεψα

v.40 επιτρεψαντος δε αυτου ο παυλος εστως επι των αναβαθμων κατεσεισεν τη χειρι τω λαω πολλης δε σιγης γενομενης προσεφωνει^m προσεφωνησεν^{T,K,V} τη εβραιδι διαλεκτω λεγων. **22 v.1** ανδρες αδελφοι και πατερες ακουσατε μου της προς υμας νυνι^{m,V} νυν^{T,K} απολογιας. **v.3** εγω μεν^{T,m,K} ειμι ανηρ ιουδαιος γεγεννημενος εν ταρσω της κιλικιας ανατεθραμμενος δε εν τη πολει ταυτη παρα τους ποδας γαμαλιηλ πεπαιδευμενος κατα ακριβείαν του πατρωού νομού ζηλωτης υπαρχών του θεού καθως παντές υμείς έστε σημέρον. **v.7** επέσα^{m,V} επέσον^{T,K} τε είς το εδαφος και ηκούσα φωνής λεγουσής μοι σαούλ τι με διώκεις. **v.9** οι δε συν εμοί οντές το μεν φως εθεασαντό και T,m,K εμφοβοί T,m,K εγενοντο T,m,K την δε φωνήν ουκ ηκούσαν του λαλούντος μοι. **v.12** ανανίας δε τις ανήρ ευλαβης ευσεβης T,m,K κατα τον νομον μαρτυρούμενος υπο παντών των κατοικούντων ιουδαίων.

14 είς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόμα-15 τος αὐτοῦ. ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας 16* καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς 17 ἁμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. έγένετο δέ μοι ύποστρέψαντι είς ἰερουσαλήμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέ-18* σθαι με έν έκστάσει. καὶ ίδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι σπεῦσον καὶ ἔξελθε έν τάχει έξ ἰερουσαλήμ διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ 19 έμοῦ. κάγὼ εἶπον κύριε αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ 20* δέρων κατά τάς συναγωγάς τούς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστώς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων 21 αὐτόν. καὶ εἶπεν πρός με πορεύου ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν έξαποστελῶ ήκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον οὐ γὰρ καθῆκον αὐτὸν 23* ζην. κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν 24* βαλλόντων είς τὸν ἀέρα. ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι είς τὴν παρεμβολήν είπων μάστιξιν άνετάζεσθαι αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν 25* οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὡς δὲ προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν εἶπεν πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ παῦλος εἰ ἄνθρωπον ῥωμαῖον καὶ ἀκατά-26* κριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν. ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος προσελθών ἀπήγγειλεν τῷ χιλιάρχῳ λέγων ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν ὁ γὰρ ἄνθρωπος 27* οὖτος ῥωμαῖός ἐστιν. προσελθών δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ λέγε μοι 28* εἶ σὑ ῥωμαῖος εἰ ὁ δὲ ἔφη ναί. ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου την πολιτείαν ταύτην έκτησάμην ὁ δὲ παῦλος ἔφη ἐγὼ δὲ

v.16 και νυν τι μελλεις αναστας βαπτισαι και απολουσαι τας αμαρτιας σου επικαλεσαμενος το ονομα αυτου^V του^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} κυριου^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.18** και ιδειν αυτον λεγοντα μοι σπευσον και εξελθε εν ταχει εξ ιερουσαλημ διοτι ου παραδεξονται σου την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαρτυριαν περι εμου. **v.20** και στε εξεχυννετο $^{\mathcal{V}}$ εξεχειτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το αιμα στεφανου του μαρτυρος σου και αυτος ημην εφεστως και συνευδοκων τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ anairesei $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autou $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ [kai] $^{\mathfrak{M}}$ kai $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ fulasson ta imatia ton anairounton auton. δε αυτου αχρι τουτου του λογου και επηραν την φωνην αυτων λεγοντες αιρε απο της γης τον τοιουτον ου γαρ καθηκεν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ καθηκον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτον ζην. **v.23** κραζοντων $^{\mathfrak{M}}$ κραυγαζοντων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων και ριπτουντων τα ιματία και κονιορτον βαλλοντων είς τον αέρα. **v.24** εκέλευσεν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο χιλιαρχος εισαγέσθαι $^{\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{V}}$ αγέσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς την παρεμβολην είπας $^{\mathcal{V}}$ είπων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαστίξιν ανεταζεσθαι αυτον ινα επιγνώ δι ην αιτιαν ουτώς επεφωνούν αυτώ. **v.25** ως δε προετείναν^{\mathcal{K} , \mathcal{V}} προετείνεν \mathcal{K} , \mathcal{K} αυτον τοις ιμασιν ειπεν προς τον εστωτα εκατονταρχον ο παυλος ει ανθρωπον ρωμαιον και ακατα**ν.26** ακουσας δε ο εκατονταρχης $^{\mathcal{V}}$ εκατονταρχος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσελθων κριτον εξεστιν υμιν μαστιζειν. απηγγειλεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω χιλιαρχω απηγγειλεν $^{\mathcal{V}}$ λεγων ορα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι μελλεις ποιειν ο γαρ ανθρωπος ουτος ρωμαίος εστίν. **ν.27** προσελθων δε ο χιλιαρχός είπεν αυτώ λεύε μοι εί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ ρωμαίος εί ο δε εφη **ν.28** απεκριθη δε $^{\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο χιλιαρχος εγω πολλου κεφαλαιου την πολιτειαν ταυτην εκτησαμην ο δε παυλος εφη εγω δε και γεγεννημαι.

καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν 29* ἀνετάζειν καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. τῆ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς 30* τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν ἰουδαίων ἔλυσεν αὐτόν ἀπὸ τῶν δεσμῶν καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν καὶ καταγαγὼν τὸν παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

άτενίσας δὲ ὁ παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν ἄνδρες ἀδελφοί ἐγὼ πάση 23 συνειδήσει άγαθη πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης της ἡμέρας. δὲ ἀρχιερεὺς ἁνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. τότε ὁ παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός τοῖχε 3 κεκονιαμένε καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι. οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον τὸν ἀρχιερέα τοῦ 4* θεοῦ λοιδορεῖς. ἔφη τε ὁ παῦλος οὐκ ἤδειν ἀδελφοί ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς 5* γέγραπται γὰρ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ ὁ παῦ- 6* λος ὅτι τὸ εν μέρος ἐστὶν σαδδουκαίων τὸ δὲ ετερον φαρισαίων ἔκραξεν έν τῷ συνεδρίῳ ἄνδρες ἀδελφοί ἐγὼ φαρισαῖός εἰμι υἱὸς φαρισαίου περὶ έλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλή- 7* σαντος ἐγένετο στάσις τῶν φαρισαίων καὶ τῶν σαδδουκαίων καὶ ἐσχίσθη σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μηδὲ 8* άγγελον μήτε πνεθμα φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοθσιν τὰ ἀμφότερα. ἐγένετο 9* δὲ κραυγή μεγάλη καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτω εί δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος μἡ θεομαχωμεν. πολλῆς 10* δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῆ ὁ παῦλος

v.29 ευθεως ουν απεστησαν απ αυτου οι μελλοντες αυτον ανεταζειν και ο χιλιαρχος δε εφοβηθη επιγνους οτι ρωμαίος εστίν και οτι ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον ην $^{\mathcal{V}}$ δεδεκως. **v.30** τη δε επαυρίον βουλομένος γνωναι το ασφαλές το τι κατηγορείται υπο $^{\mathcal{V}}$ παρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των ιουδαίων έλυσεν αυτον απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεσμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εκελευσεν συνελθειν $^{\mathcal{V}}$ ελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους αρχιερεις και παν $^{\mathcal{V}}$ ολον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το συνεδριον αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και καταγαγων τον παυλον εστησεν εις αυτους. 23 $\mathbf{v.4}$ οι δε παρεστωτες ειπαν^V $\sin^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ton arciered tou deou loidoreig. **v.5** εφη τε ο παυλος ουκ ηδειν αδελφοι οτι εστιν αρχιερευς γεγραπται γαρ οτι $^{\nu}$ αρχοντα του λαου σου ουκ ερεις κακως. **\mathbf{v.6}** γνους δε ο παυλος οτι το εν μερος εστιν σαδδουκαιών το δε ετέρον φαρισαιών εκράζεν $^{\mathcal{V}}$ εκράξεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω συνέδριω ανδρές αδελφοι εγω φαρισαίος είμι υίος φαρισαίων $^{\mathcal{V}}$ φαρισαίου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περι ελπίδος και αναστάσεως νέκρων [εγω] $^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{v.7}$ τουτο δε αυτου ειποντος λαλησαντος $\mathbf{r}, \mathbf{m}, \mathbf{k}$ εγενετο στασις των φαρισαιων εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κρινομαι. $[\ker^m \ker^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}} \ker^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \operatorname{saddoukaiwy}]^{\mathfrak{M}} \operatorname{saddoukaiwy}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}} \operatorname{kai} \operatorname{escisoh}$ to plyfor. $\mathbf{v.8}$ saddoukaioi μεν γαρ λεγουσιν μη ειναι αναστασιν μητε $^{\mathcal{V}}$ μηδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγγελον μητε πνευμα φαρισαιοι δε ομολογου**v.9** εγενετο δε κραυγη μεγαλη και ανασταντες τινες $^{\mathcal{V}}$ των $^{\mathcal{V}}$ γραμματεων $^{\mathcal{V}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σιν τα αμφοτερα. γραμματεις $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του μερους των φαρισαιων διεμαχοντο λεγοντες ουδεν κακον ευρισκομεν εν τω ανθρωπω τουτω ει δε πνευμα ελαλησεν αυτω η αγγελος μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεομαχωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. γινομενης $^{\mathcal{V}}$ γενομενης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στασεως φοβηθεις $^{\mathcal{V}}$ ευλαβηθεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο χιλιαρχος μη διασπασθη ο παυλος Un autwy ekeleusen to strateuma katabanai m kat m kataban $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ arnasai auton ek meson autwy αγειν τε εις την παρεμβολην.

ύπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου 11* αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. τῆ δὲ ἐπιούση νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ό κύριος εἶπεν θάρσει παῦλε ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς ἰερου-12* σαλήμ οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς ῥώμην μαρτυρῆσαι. γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες τινες των ἰουδαίων συστροφήν ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς λέγον-13* τες μήτε φαγείν μήτε πίειν ἕως οὖ ἀποκτείνωσιν τὸν παῦλον. ἤσαν δὲ 14* πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες. οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον ἀναθέματι άνεθεματίσαμεν ξαυτούς μηδενός γεύσασθαι ξως οῦ ἀποκτείνωμεν τὸν 15* παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῷ σὑν τῷ συνεδρίῷ ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν ἕτοιμοί ἐσμεν 16* τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς παύλου τό ἔνεδρον παραγενόμενος καὶ εἰσελθών εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ 17* παύλφ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ παῦλος ἕνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον ἔχει γὰρ τι ἀπαγγεῖλαί αὐ-18* τῷ. ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλίαρχον καὶ φησίν δ δέσμιος παῦλος προσκαλεσάμενός με ήρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν 19 άγαγεῖν πρὸς σέ ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο τί ἐστιν ὃ 20* ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι. εἶπεν δὲ ὅτι οἱ ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγης τὸν παῦλον ὡς μέλλοντές 21* τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περί αὐτοῦ. σύ οὖν μή πεισθῆς αὐτοῖς

v.11 τη δε επιουση νυκτι επιστας αυτώ ο κυριός είπεν θαρσεί παυλέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως γαρ διεμαρτύρω τα περί εμου εις ιερουσαλημ ουτω V ουτως T,m,K σε δει και εις ρωμην μαρτυρησαι. **\mathbf{v.12}** γενομενης δε ημερας ποιησαντές τίνες τ, m, κ των τ, m, κ ιουδαίων τ, m, κ συστροφην οι ιουδαίοι ανέθεματίσαν εαυτούς λεγοντές μητε φαγείν μητε πιείν έως ου αποκτείνωσιν τον παύλον. **v.13** ησαν δε πλείους τέσσερακοντα τ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ταυτην την συνωμοσιαν ποιησαμενοι $^{\mathcal{V}}$ πεποιηκοτες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** οιτινες προσελθοντες τοις αρχιερευσιν και τοις πρεσθυτεροις ειπαν $^{\mathcal{V}}$ ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναθεματι ανεθεματισαμεν εαυτους μηδενος γευσασθαι εως ου αποκτεινωμεν τον παυλον. **v.15** νυν ουν υμεις εμφανισατε τω χιλιαρχω συν τω συνεδριω οπως αυριον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καταγαγη αυτον $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας ως μελλοντας διαγινωσκειν ακριβεστερον τα περι αυτου ημεις δε προ του εγγισαι αυτον ετοιμοι εσμεν του ανελειν **v.16** ακούσας δε ο υιός της αδελφης παυλού την $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ ενεδραν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ενεδρού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ παραγενομενος και εισελθων εις την παρεμβολην απηγγειλεν τω παυλω. **ν.17** προσκαλεσαμενος δε ο παυλος ενα των εκατονταρχων εφη τον νεανιαν τουτον απαγαγε προς τον χιλιαρχον εχει γαρ τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.18** ο μεν ουν παραλαβων αυτον ηγαγεν προς τον χιλιαρχον και φησιν ο απαγγειλαι τι^ν αυτω. δεσμιος παυλος προσκαλεσαμενος με ηρωτησεν τουτον τον νεανισκον $^{\mathcal{V}}$ νεανιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαγειν προς σε εχοντα τι λαλησαι σοι. **ν.20** ειπεν δε οτι οι ιουδαιοι συνεθεντο του ερωτησαι σε οπως αυριον τον $^{\mathcal{V}}$ παυλον $^{\mathcal{V}}$ καταγαγης $^{\mathcal{V}}$ εις το συνεδριον καταγαγης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως μελλον $^{\mathcal{V}}$ μελλοντα $^{\mathfrak{M}}$ μελλοντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τι ακριβεστερον πυνθανεσθαι περι αυτου.

ένεδρεύουσιν γάρ αὐτὸν έξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα οἵτινες άνεθεμάτισαν ξαυτούς μήτε φαγείν μήτε πιείν ξως οῦ ἀνέλωσιν αὐτόν καὶ νῦν ἕτοιμοι είσιν προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν 22* οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός με. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκα- 23* τονταρχών είπεν έτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν έως καισαρείας καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους διακοσίους άπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός. κτήνη τε παραστῆσαι ἵνα ἐπιβιβάσαντες 24* τὸν παῦλον διασώσωσιν πρὸς φήλικα τὸν ἡγεμόνα. γράψας ἐπιστολὴν 25* περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον. κλαύδιος λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι 26 φήλικι χαίρειν. τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθείντα ὑπὸ τῶν ἰουδαίων καὶ 27* μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτὸν μαθών ὅτι ῥωμαῖός ἐστιν. βουλόμενός δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν 28* ένεκάλουν αὐτῷ κατήγαγον αὐτὸν είς τὸ συνέδριον αὐτῶν. ὅν εὖρον ἐγ- 29* καλούμενον περί ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ή δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα 30* μελλείν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν ἰουδαίων έξαυτης ἔπεμψα πρὸς σέ παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ ἔρρωσο. οἱ μὲν 31* οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν παῦλον ήγαγον διὰ τὴς νυκτὸς εἰς τὴν ἀντιπατρίδα. τῆ δὲ ἐπαύριον ἐάσαν- 32* τες τούς ίππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν. οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ 33 ήγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν 34*

v.21 συ ουν μη πεισθης αυτοις ενεδρευουσιν γαρ αυτον εξ αυτων ανδρες πλειους τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οιτινες ανεθεματισαν εαυτους μητε φαγειν μητε πιειν εως ου ανελωσιν αυτον και νυν ετοιμοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισιν ετοιμοι $^{\mathcal{V}}$ προσδεχομενοι την απο σου επαγγελιαν. **v.22** ο μεν ουν χιλιαρχος απελυσε $^{\mathcal{V}}$ απελυσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον νεανισκον $^{\mathcal{V}}$ νεανιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραγγειλας μηδενι εκλαλησαι οτι ταυτα ενεφανισας προς με. **v.23** και προσκαλεσαμένος δυο $[tivas]^{\mathcal{V}}$ $tivas^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των εκατονταρχων ειπεν ετοιμασατε στρατιωτας διακοσιους οπως πορευθωσιν εως καισαρειας και ιππεις εβδομηκοντα και δεξιολαβους διακοσιους απο τριτης ωρας της νυκτος. **v.24** κτηνη τε παραστησαι ινα επιβιβασαντες τον παυλον διασωσωσι $^{\mathcal{V}}$ διασωσωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς φηλικα τον ηγεμονα. επιστολην εχουσαν $^{\mathcal{V}}$ περιεχουσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον τυπον τουτον. **v.27** τον ανδρα τουτον συλλημφθεντα^ν συλληφθεντα $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ υπο των ιουδαίων και μελλοντα αναιρείσθαι υπ αυτών επίστας συν τω στρατευματί εξειλαμην $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ αυτον $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ αυτον οτι ρωμαίος εστίν. **v.28** βουλομένος τε \mathcal{V} δε $\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ επιγνωναι $^{\mathcal{V}}$ γνωναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την αιτιαν δι ην ενεκαλουν αυτω κατηγαγον αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το συνεδριον **ν.29** ον ευρον εγκαλουμενον περι ζητηματών του νομού αυτών μηδεν δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αξίον θανα**v.30** μηνυθεισης δε μοι επιβουλης εις τον ανδρα του η δεσμων εγκλημα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχοντα εγκλημα $^{\mathcal{V}}$. μελλειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσεσθαι υπο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιουδαιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξαυτης επεμψα προς σε παραγγειλας και τοις κατηγοροίς λεγείν $[ta]^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτον επί σου ερρώσο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** οι μεν ουν στρατιώται κατα το διατεταγμενον αυτοις αναλαβοντες τον παυλον ηγαγον δια της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νυκτος εις την αντιπατοιδα. **v.32** τη δε επαυριον εασαντες τους ιππεις απερχεσθαι $^{\mathcal{V}}$ πορευεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συν αυτώ υπεστρεψαν εις την παρεμβολην.

καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶν καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ κιλι-35* κίας. διακούσομαί σου ἔφη ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται ἐκέλευσεν τε αὐτόν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

μετά δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς ἁνανίας μετά τῶν πρεσβυ-24*τέρων καὶ ῥήτορος τερτύλλου τινός οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ 2 τοῦ παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ τέρτυλλος λέγων πολλής εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ 3 ἔθνει τούτω διὰ τῆς σῆς προνοίας. πάντη τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα 4 κράτιστε φηλιξ μετά πάσης εύχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκό-5* πτω παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὑρόντες γάρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσιν τοῖς ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν ναζωραίων αἱρέσεως. 6* δς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν καὶ κατά τόν 7* ἡμέτερον νόμον ήθελήσαμεν κρίνειν. παρελθών δὲ λυσίας ὁ χιλιαρχος 8* μετά πολλης βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγεν. κελεύσας τούς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπί σέ παρ' οῦ δυνήση αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ 9* πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. συνέθεντο δὲ 10* καὶ οἱ ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. ἀπεκρίθη δέ ὁ παῦλος νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ έθνει τούτω επιστάμενος εύθύμοτερον τὰ περί έμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι. 11* δυναμένου σου γνώναι ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι ἤ δεκαδύο ἀφ' 12* ής ἀνέβην προσκυνήσων ἐν ἰερουσαλήμ. καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὖρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ή ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου οὔτε ἐν ταῖς 13* συναγωγαῖς οὔτε κατά τὴν πόλιν. ο΄ὖτε παραστῆσαι με δύνανταί περὶ

v.34 αναγνους δε $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηγεμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και επερωτήσας εκ ποιας επαρχειας $^{\mathcal{V}}$ επαρχιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν και πυθομένος ότι από κιλικίας. $\mathbf{v.35}$ διακουσομαί σου έφη όταν και οι κατηγοροί σου παραγενώνται κέλευσας εκέλευσεν \mathbf{r} , \mathbf{m} , \mathbf{k} αυτον \mathbf{r} , \mathbf{m} , \mathbf{k} εν τω πραιτωρίω του \mathbf{r} , \mathbf{r} , ηρωδού φυλασ-**24 v.1** μετα δε πεντε ημερας κατεβή ο αρχιερεύς ανανίας μετα των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πρεσθυτερων τινων $^{\mathcal{V}}$ και ρητορος τερτυλλου τινος οιτινες ενεφανισαν τω ηγεμονι κατα του παυλου. **v.5** ευροντες γαρ τον ανδρα τουτον λοιμον και κινουντα στασεις $^{\nu}$ στασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασιν τοις ιουδαιοις τοις κατα την οικουμενην πρωτοστατην τε της των ναζωραιων αιρεσεως. **ν.6** ος και το ιερον επειρασεν βεβηλωσαι ον και εκρατησαμεν και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ημετερον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ νομον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηθελησαμεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κρινειν^{T,K}. **v.7** παρελθων^{T,K} δε^{T,K} λυσιας^{T,K} ο^{T,K} χιλιαρχος^{T,K} μετα^{T,K} πολλης^{T,K} βιας^{T,K} εκ^{T,K} των^{T,K} χειρων^{T,K} ημων^{T,K} απηγαγεν^{T,K}. **v.8** κελευσας^{T,K} τους^{T,K} κατηγορους^{T,K} αυτου^{T,K} ερχεσθαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παρ ου δυνηση αυτος ανακρινας περι παντών τουτών επιγνώναι ων ημείς $\mathbf{v.9}$ συνεπεθεντο $^{m,\mathcal{V}}$ συνεθεντο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δε και οι ιουδαιοι φασκοντες ταυτα ου**v.10** απέκριθη τέ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο παυλός νευσάντος αυτώ του ηγεμονός λεγείν εκ πολλων ετων οντα σε κριτην τω εθνει τουτω επισταμένος ευθυμως $^{\mathcal{V}}$ ευθυμοτέρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα περι εμαυτου **v.11** δυναμενού σου επιγνώναι γνωναι $\tau, \mathfrak{m}, \kappa$ ότι ου πλείους είσιν μοι ημέραι η τ, κ δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ δεκαδυο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφ ης ανεβην προσκυνησων εις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ. **v.12** και ουτε εν τω ιερω ευρον με προς τινα διαλεγομενον η επιστασιν $^{\mathcal{V}}$ επισυστασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιουντα οχλου ουτε εν ταις συναγωγαις ουτε κατα την πολιν.

ὧν νῦν κατηγοροῦσίν μου. όμολογῶ δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν 14* ήν λέγουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρώω θεῷ πιστεύων πάσιν τοῖς κατά τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμένοις. έλπίδα ἔχων είς 15* τὸν θεόν ἣν καὶ αὐτοὶ οὖτοι προσδέχονται ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον 16* συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός. έτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην έλεημοσύνας ποιήσων είς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς. ἐν οἶς εὖρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ οὐ μετὰ ὄχλου 18* οὐδὲ μετὰ θορύβου τινές δέ ἀπό τῆς ἀσίας ἰουδαῖοί. οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ 19* παρείναι καί κατηγορείν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς μέ. ἢ αὐτοὶ οῧτοι εἰπάτωσαν 20* εἴ τί εὖρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου. ἢ περὶ μιᾶς 21* ταύτης φωνής ής ἔκραξα ἑστώς ἐν αὐτοῖς ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν έγω κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμων. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ φῆλιξ ἀνεβά- 22* λετο αὐτοὺς ἀκριβέστερον εἰδώς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ εἴπων ὅταν λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβή διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς. διαταξάμενος τε τῷ ἑκα- 23* τοντάρχη τηρεῖσθαι τὸν παῦλον ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ίδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς 24* παραγενόμενος ὁ φῆλιξ σύν δρουσίλλη τῆ γυναικὶ αὐτοῦ οὔση ἰουδαία μετεπέμψατο τὸν παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν πίδιαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ 25* τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι ἔμφοβος γενόμενος ὁ φῆλιξ ἀπεκρίθη τὸ νῦν ἔχον πορεύου καιρὸν δὲ μεταλαβών μετακαλέσομαί σε.

v.13 ουδε^V ουτε^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} παραστησαι με^{$T,\mathfrak{M}$} δυνανται σοι^V περι ων νυνι^V νυν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} κατηγορουσιν μου. **v.14** ομολογω δε τουτο σοι οτι κατα την οδον ην λεγουσιν αιρεσιν ουτως λατρευω τω πατρωω θεω πιστευων πασι $^{\mathcal{V}}$ πασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις κατα τον νομον και τοις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{V}}$ τοις προφηταις γεγραμμενοις. πιδα έχων εις τον θέον ην και αυτοι ουτοι προσδέχονται αναστασίν μελλείν εσέσθαι νέκρων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δικαίων τε και αδικών. **v.16** εν τουτώ και $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτός ασκώ απροσκόπον συνειδησίν έχων $^{\mathfrak{M}}$ έχειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ προς τον θέον και τους ανθρώπους δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παντός $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διαπαντός $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.17** δι ετών δε πλειονών παρεγενομην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελεημοσυνας ποιησων εις το εθνος μου παρεγενομην $^{\mathcal{V}}$ και προσφορας. $\text{ais}^{\mathcal{V}}$ ois $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ euron me hynishenon en tw ierw ou meta ochou oude meta Jorubou tines Ade $^{\mathcal{T}}$ apo ths **v.19** ους εδει $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ επι σου παρειναι και κατηγορειν ει τι εχοιεν προς εμε $^{\mathcal{V}}$ **v.20** h autoi outoi einatwoan ei T,K ti eupon en $^{T,\mathfrak{M},K}$ emoi $^{T,\mathfrak{M},K}$ adikhua otantog mou eni **v.21** η περι μιας ταυτης φωνης ης εκεκραξα $^{\mathcal{V}}$ εκραξα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν αυτοις εστως $^{\mathcal{V}}$ στι περι αναστασεως νεκρων εγω κρινομαι σημερον εφ $^{\mathcal{V}}$ υφ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων. ακουσας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αυτους $^{\mathcal{V}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο φηλιξ ανεβαλετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακριβεστερον ειδως τα περι της οδου ειπας $^{\mathcal{V}}$ ειπων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οταν λυσιας ο χιλιαρχος καταβη διαγνωσομαι τα καθ υμας. ταξαμένος τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω εκατονταρχη τηρεισθαι αυτον $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχειν τε ανέσιν και μηδένα κωλυειν των ιδιων αυτου υπηρετειν η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσερχεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω. **v.24** μετα δε ημερας τινας παραγενομένος ο φηλίξ συν δρουσίλλη τη ιδια $^{\mathcal{V}}$ γυναικί αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουση ιουδαία μετέπεμψατο τον παυλον και ηκουσεν αυτου περι της εις χριστον ιησουν $^{\nu}$ πιστεως. **ν.25** διαλεγομενου δε αυτου περι δικαιοσυνης και εγκρατείας και του κριματός του μελλοντός εσεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμφοβός γενομένος ο φηλίξ απεκριθη το νυν εχον πορευου καιρον δε μεταλαβων μετακαλεσομαι σε.

26* ἄμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ παύλου ὅπως λύση αὐτὸν διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ.
27* διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ φῆλιξ πόρκιον φῆστον θέλων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς ἰουδαίοις ὁ φῆλιξ κατέλιπεν τὸν παῦλον δεδεμένον.

φήστος οὖν ἐπιβάς τῃ ἐπαρχία μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς ἱεροσό-**25*** 2* λυμα ἀπὸ καισαρείας. ἐνεφάνισάν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεύς καὶ οἱ πρῶτοι 3 τῶν ἰουδαίων κατὰ τοῦ παύλου καὶ παρεκάλουν αὐτὸν. χάριν κατ' αὐτοῦ ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς ἰερουσαλήμ ἐνέδραν 4* ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν παῦλον ἐν καισαρεία ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπο-5* ρεύεσθαι. οί οὖν δυνατοί ἐν ὑμῖν φησίν συγκαταβάντες εἴ τί ἐστιν ἐν 6* τῷ ἀνδρὶ τούτω κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ή δέκα καταβάς είς καισάρειαν τῆ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ 7* τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν παῦλον ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων καταβεβηκότες ἰουδαῖοι πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέροντες κατὰ τοῦ παῦλου ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι. 8* ἀπολογουμένου αὐτοῦ ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ 9* ἱερὸν οὔτε εἰς καίσαρά τι ήμαρτον. ὁ φῆστος δὲ τοῖς ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι ἀποκριθείς τῷ παύλῳ εἶπεν θέλεις εἰς ἱεροσόλυμα 10 ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ. εἶπεν δὲ ὁ παῦλος ἐπὶ τοῦ βήματος καίσαρός έστώς είμι οὖ με δεῖ κρίνεσθαι ἰουδαίους οὐ-11* δὲν ήδίκησα ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ

v.26 αμα δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ελπίζων οτι χρηματα δοθησεται αυτώ υπο του παυλού οπως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λυση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον $T^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διο και πυκνοτερον αυτον μεταπεμπομενος ωμιλει αυτω. **v.27** διετιας δε πληρωθεισης ελαβεν διαδοχον ο φηλιξ πορκιον φηστον θελων τε χαριτας χαριτας καταθεσθαι τοις ιουδαιοις ο φηλιξ κατελιπεν κατελιπεν τον παυλον δεδεμενον. **25 v.1** φηστος ουν επιβας τη επαρχεια $^{\nu}$ **v.2** ενεφανισαν τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επαρχια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα τρεις ημερας ανεβη εις ιεροσολυμα απο καισαρειας. αυτω οι $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχιερευς $^{\mathcal{V}}$ αρχιερευς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και οι πρωτοι των ιουδαίων κατά του παυλού και παρε**v.4** ο μεν ουν φηστος απεκριθη τηρεισθαι τον παυλον εις $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καισαρειαν $^{\mathcal{V}}$ καλουν αυτον. καισαρεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτον δε μελλειν εν ταχει εκπορευεσθαι. $\mathbf{v.5}$ οι ουν δυνατοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν υμιν φησιν δυνατοι $^{\mathcal{V}}$ συγκαταβαντές ει τι έστιν ατοπον $^{\mathcal{K}}$ εν τω ανδρι ατοπον $^{\mathcal{V}}$ τουτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατηγορειτώσαν αυτου. **v.6** διατριψας δε εν αυτοις ημερας ου $^{\nu}$ πλειους οκτω $^{\nu}$ η δεκα καταβας εις καισαρειαν τη επαυριον **v.7** παραγενομενου δε αυτου περιεστηκαθισας επι του βηματος εκελευσεν τον παυλον αχθηναι. σαν αυτον $^{\mathcal{V}}$ οι απο ιεροσολυμων καταβεβηκοτες ιουδαιοι πολλα και βαρεα αιτιωματα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αιτιαματα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φεροντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καταφεροντες $^{\mathcal{V}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ α ουκ ισχυον αποδείξαι. παυλου $^{\mathcal{V}}$ απολογουμενου αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ουτε εις τον νομον των ιουδαίων ουτε εις το ιερον ουτε εις καισαρα τι ημαρτον. $\mathbf{v.9}$ ο φηστος δε θελων τοις ιουδαιοις θελων $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χαριν καταθεσθαι αποκριθεις τω παυλω είπεν θελεις εις ιεροσολυμα αναβας έκει περί τουτών κριθηναι $^{\mathcal{V}}$ κρινέσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ εμού. **v.11** ει μεν ουν $^{\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδικω και αξιον θανατου πεπραχα τι ου παραιτουμαι το αποθανειν ει δε ουδεν εστιν ων ουτοι κατηγορουσιν μου ουδεις με δυναται αυτοις χαρισασθαι καισαρα επικαλουμαι.

ἄξιον θανάτου πέπραχά τι οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν εἰ δὲ οὐδέν έστιν ὧν οὖτοι κατηγοροῦσίν μου οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβου- 12 λίου ἀπεκρίθη καίσαρα ἐπικέκλησαι ἐπὶ καίσαρα πορεύση. ἡμερῶν δὲ 13* διαγενομένων τινῶν ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ βερνίκη κατήντησαν εἰς καισάρειαν άσπασόμενοι τὸν φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον 14* έκει ὁ φηστος τῷ βασιλει ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν παῦλον λέγων ἀνήρ τίς έστιν καταλελειμμένος ὑπὸ φήλικος δέσμιος. περὶ οῦ γενομένου μου 15* είς ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἰουδαίων αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος 16* ρωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον είς ἀπώλειαν πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατά πρόσωπον έχοι τούς κατηγόρους τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περί τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδε- 17* μίαν ποιησάμενος τῆ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα. περὶ οὖ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον 18* ων ύπενόουν έγω. ζητήματα δέ τινα περί της ίδίας δεισιδαιμονίας εί- 19 χον πρός αὐτὸν καὶ περί τινος ἰησοῦ τεθνηκότος ὃν ἔφασκεν ὁ παῦλος ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν ἔλεγον εἰ βού- 20* λοιτο πορεύεσθαι είς ἰερουσαλήμ κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. δὲ παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθηναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ σεβαστοῦ διάγνωσιν ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὖ πέμψω αὐτὸν πρὸς καίσαρα. άγρίππας δὲ πρὸς τὸν φῆστον ἔφη ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου 22* άκοῦσαι ὁ δὲ αὔριον φησίν ἀκούση αὐτοῦ. τῆ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος 23* τοῦ ἀγρίππα καὶ τῆς βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων

v.13 ημέρων δε διαγενομένων τίνων αγριππας ο βασίλευς και βερνική κατηντήσαν εις καισαρείαν ασπασαμενοι m,V ασπασομενοι T,K τον φηστον. **v.14** ως δε πλειους ημερας διετριβεν m διετριβον T,K,V εκει ο φηστος τω βασιλει ανεθετο τα κατα τον παυλον λεγων ανηρ τις εστιν καταλελειμμενος υπο **v.15** περι ου γενομενου μου εις ιεροσολυμα ενεφανισαν οι αρχιερεις και οι πρεοθυτεροι των ιουδαίων αιτουμένοι κατ αυτου καταδικην $^{\mathcal{V}}$ δικην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** προς ους απεκρίθην οτι ουκ εστιν εθος ρωμαιοις χαριζεσθαι τινα ανθρωπον εις τ, m, κ απωλειαν τ, m, κ πριν η ο κατηγορουμενος κατα προσωπον έχοι τους κατηγορους τοπον τε απολογιας λαβοι περι του εγκληματος. νελθοντων ουν $[autων]^{V}$ $autων^{T,\mathfrak{M},K}$ ενθαδε αναβολην μηδεμιαν ποιησαμενος τη εξης καθισας επι του βηματος εκελευσα αχθηναι τον ανδρα. **\mathbf{v.18}** περι ου σταθεντες οι κατηγοροι ουδεμιαν αιτιαν εφερον^{\mathcal{V}} επεφερον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ων υπενοουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω υπενοουν $^{\mathcal{V}}$ πονηρων $^{\mathcal{V}}$. **v.20** απορουμενος δε εγω εις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την περι τουτων $^{\mathcal{V}}$ τουτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζητησιν ελέγον ει βουλοιτο πορευεσθαι εις ιεροσολυμα $^{\mathcal{V}}$ ιερουσαλημ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κακει κρινεσθαι περι τουτων. **v.21** του δε παυλου επικαλεσαμενου τηρηθηναι αυτον εις την του σεβαστου διαγνωσιν εκελευσα τηρεισθαι αυτον εως ου αναπεμψω $^{\mathcal{V}}$ πεμψω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον προς καισαρα. **v.22** αγριππας δε προς τον φηστον εφη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εβουλομην και αυτος του ανθρωπου ακουσαι ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυριον φησιν ακουση αυτου. **v.23** τη ουν επαυριον ελθοντος του αγριππα και της βερνικης μετα πολλης φαντασίας και εισελθοντών εις το ακροατηρίον συν τε τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαρχοίς και ανδρασίν tois kat exochn ousin $\mathcal{T}^{m,m}$ ths holews kai keleusantos tou jhstou hchh o haulos.

είς τὸ ἀκροατήριον σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσιν τῆς πόλεως καὶ κελεύσαντος τοῦ φήστου ἤχθη ὁ παῦλος. καί φησιν ὁ φῆστος ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὖ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε ἐπιδοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν αὐτὸν. περὶ οὖ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ βασιλεῦ ἀγρίππα ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

26* ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν παῦλον ἔφη ἐπιτρέπεταί σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ 2* λέγειν τότε ὁ παῦλος ἀπελογεῖτο ἐκτείνας τὴν χεῖρα. περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ ἰουδαίων βασιλεῦ ἀγρίππα ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον 3* μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον. μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων διὸ δέομαι σου μακρο-4* θύμως ἀκοῦσαί μου. τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν ἱεροσολύμοις ἴσασιν πάντες οἱ ἰου-5* δαῖοι. προγινώσκοντές με ἄνωθεν ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν ὅτι κατὰ τὴν 6* ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα φαρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ 7* θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος. εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενεία νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι περὶ ἡς ἐλπίδος ἐγκα-8 λοῦμαι βασιλεῦ ἀγρίππα ὑπὸ τῶν ἰουδαίων. τί ἄπιστον κρίνεται παρ'

v.24 και φησιν ο φηστος αγριππα βασίλευ και παντές οι συμπαροντές ημίν ανδρές θέωρειτε τουτον περι ου απαν $^{\mathcal{V}}$ παν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το πληθος των ιουδαιών ενετύχον μοι εν τε ιεροσολύμοις και ενθαδε βοωντες $^{\mathcal{V}}$ επιβοωντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη δειν ζην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον ζην μηκετι. **v.25** εγω δε κατελαβομην $^{\mathcal{V}}$ καταλαβομενος $\mathcal{T}^{m,K}$ μηδεν αξιον θανατου $\mathcal{T}^{m,K}$ αυτον θανατου $\mathcal{T}^{m,K}$ αυτου δε τουτου επικαλεσαμενου τον σεβαστον εκρινα πεμπειν αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** περι ου ασφαλες τι γραψαι τω κυριω ουκ εχω διο προηγαγον αυτον εφ υμων και μαλιστα επι σου βασιλευ αγριππα οπως της ανακρισεως γενομενης σχω τι γραψω $^{\mathcal{V}}$ γραψαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **26 v.1** αγριππας δε προς τον παυλον εφη επιτρεπεται σοι περι $^{\mathcal{V}}$ υπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σεαυτου λεγειν τοτε ο παυλος απελογειτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκτείνας την χείρα απελογείτο $^{\mathcal{V}}$. **v.2** περι παντων ων εγκαλουμαι υπο ιουδαιων βασιλευ αγριππα ηγημαι εμαυτον μακαριον μελλων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απολογεισθαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επι σου μελλων $^{m,\mathcal{V}}$ απολογεισθαι m σημερον απολογεισθαι $^{\mathcal{V}}$. **\mathbf{v.3}** μαλιστα γνωστην οντα σε ειδως $^{\mathcal{K}}$ παντων των κατα ιουδαιους ηθων $^{\mathfrak{M}}$ εθων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τε και ζητηματων διο δεομαι σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μακροθυμως ακουσαι μου. **v.4** την μεν ουν βιωσιν μου $[\text{την}]^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ νεοτητός την απ αρχης γενομένην εν τω έθνει μου εν τε $^{\mathcal{V}}$ ιεροσολύμοις ισασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντές $[\text{οι}]^{\mathcal{V}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιουδαιοι. **v.5** προγινωσκοντες με ανωθεν εαν θελωσι $^{\mathcal{V}}$ θελωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαρτυρειν οτι κατα την ακριβεστατην αιρεσιν της ημετερας θρησκειας εξησα φαρισαιος. **v.6** και νυν επ ελπιδι της εις $^{\mathcal{V}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους πατερας ημων επαγγελίας γενομενης υπο του θεου εστηκα κρινομενος. **v.7** εις ην το δωδεκαφυλον ημων εν εκτενεία νυκτα και ημεραν λατρεύον ελπίζει καταντήσαι περί ης ελπίδος εγκαλουμαί βασίλευ $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανοιππα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο των $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιουδαιων βασιλευ $^{\mathcal{V}}$.

ύμιν εί ὁ θεὸς νεκρούς ἐγείρει. ἐγώ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ 9 ὄνομα ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι. ὅ καὶ ἐποίησα 10* έν ἱεροσολύμοις καὶ πολλούς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων έξουσίαν λαβών ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς 11 ήνάγκαζον βλασφημείν περισσώς τε έμμαινόμενος αὐτοίς ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. ἐν οἶς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν δαμασκὸν μετ' 12* έξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων. ἡμέρας μέσης κα- 13 τὰ τὴν ὁδὸν εἶδον βασιλεῦ οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων δέ κα- 14* ταπεσόντων ήμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρός με καὶ λέγουσαν τῆ ἑβραΐδι διαλέκτω σαούλ σαούλ τί με διώκεις σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπον τίς εἶ κύριε ὁ δὲ εἶπεν ἐγώ εἰμι 15* ίησοῦς ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου είς 16* τοῦτο γὰρ ἄφθην σοι προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές ὧν τε ὀφθήσομαί σοι. έξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν 17* είς οὓς νῦν σε ἀποστέλλω. ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι 18* ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς έξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν τοῦ λαβείν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῆ εἰς ἐμέ. ὅθεν βασιλεῦ ἀγρίππα οὐκ ἐγενόμην ἀπειθής τῆ οὐρανίω 19 όπτασία. άλλὰ τοῖς ἐν δαμασκῷ πρῶτόν καὶ ἱεροσολύμοις εἰς πᾶσάν 20* τε την χώραν της ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγέλλων μετανοεῖν καὶ έπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. ἕνεκα 21* τούτων με οι ιουδαιοι συλλαβόμενοι έν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχών τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης 22*

v.10 ο και εποιησα εν ιεροσολυμοις και πολλους τε^ν των αγιων εγω εν^ν φυλακαις κατεκλεισα την παρα των αρχιερεων εξουσιαν λαβων αναιρουμενων τε αυτων κατηνεγκα ψηφον. **v.12** εν οις και^{T,m,K} πορευομενος εις την δαμασκον μετ εξουσιας και επιτροπης της παρα^{T,m,K} των αρχιερεων. **v.14** παντων τε^ν δε^{T,m,K} καταπεσοντων ημων εις την γην ηκουσα φωνην λεγουσαν^ν λαλουσαν^{T,m,K} προς με και^{T,m,K} λεγουσαν^{T,m,K} τη εβραιδι διαλεκτω σαουλ σαουλ τι με διωκεις σκληρον σοι προς κεντρα λακτίζειν. **v.15** εγω δε ειπα^ν ειπον^{T,m,K} τις ει κυριε ο δε κυριος^ν ειπεν εγω ειμι ιησους ον συ διωκεις. **v.16** αλλα αναστηθι και στηθι επι τους ποδας σου εις τουτο γαρ ωφθην σοι προχειρισασθαι σε υπηρετην και μαρτυρα ων τε ειδες $[με]^{ν}$ ων τε οφθησομαι σοι. **v.17** εξαιρουμενος σε εκ του λαου και εκ^ν των εθνων εις ους εγω^{m,V} νυν^{T,K} σε^{T,m,K} αποστελλω σε^V. **v.18** ανοίξαι οφθαλμους αυτων και^K του T,m,V </sub> επιστρεψαι^{T,K,V} υποστρεψαι^m απο σκοτους εις φως και της εξουσιας του σατανα επι τον θεον του λαβειν αυτους αφεσιν αμαρτιων και κληρον εν τοις ηγιασμενοις πιστει τη εις εμε. **v.20** αλλα τοις εν δαμασκω πρωτον τε^V και ιεροσολυμοις εις T,m,K πασαν τε την χωραν της ιουδαιας και τοις εθνεσιν απηγγελλον^{K,V} απαγγελλων T,m μετανοειν και επιστρεφειν επι τον θεον αξια της μετανοιας εργα πρασσοντας. **v.21** ενεκα τουτων με T,K,V οι T,m,K ιουδαιοι με^m συλλαβομενοι [οντα] V εν τω ιερω επειρωντο διαχειρισασθαι.

έστηκα μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ 23* προφήται έλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ μωσής. εἰ παθητὸς ὁ χριστός εί πρῶτος έξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ 24* καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ φῆστος μεγάλῃ τῆ φωνή ἔφη μαίνη παῦλε τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. 25* ὁ δὲ οὐ μαίνομαι φησίν κράτιστε φῆστε ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης 26* δήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι 27 οὐδέν οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνία πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις βασιλεῦ 28* ἀγρίππα τοῖς προφήταις οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ ἀγρίππας πρὸς τὸν 29* παῦλον ἔφη ἐν ὀλίγω με πείθεις χριστιανὸν γενέσθαι. είπεν εύξαίμην ἄν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σὲ άλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος 30* κάγώ είμι παρεκτός τῶν δεσμῶν τούτων. καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἥ τε βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς. 31* καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου 32 ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὖτος. ἀγρίππας δὲ τῷ φήστῳ ἔφη ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὖτος εἰ μὴ ἐπεκέκλητο καίσαρα.

27 ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν ἰταλίαν παρεδίδουν τόν τε παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχη ὀνόματι ἰουλίφ σπεί2* ρης σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίφ ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν ὄντος σὺν ἡμῖν ἀριστάρχου μακεδό3* νος θεσσαλονικέως. τῆ τε ἑτέρα κατήχθημεν εἰς σιδῶνα φιλανθρώπως

v.22 επικουρίας ουν τυχών της απο V παρα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θέου αχρί της ημέρας ταυτής εστήκα μαρτυρομενος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μαρτυρουμενος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μικρω τε και μεγαλω ουδεν εκτος λεγων ων τε οι προφηται ελαλησαν μελλοντων γινεσθαι και μωυσης $^{m,\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.23** ει παθητος ο χριστος ει πρωτος εξ αναστασεως νεκρων φως μελλει καταγγελλειν τω τε $^{\nu}$ λαω και τοις εθνεσιν. **\mathbf{v.24}** ταυτα δε αυτου απολογουμενου ο φηστος μεγαλη τη φωνη φησιν $^{\mathcal{V}}$ εφη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαινη παυλε τα πολλα σε γραμματα εις **v.25** ο δε παυλος $^{\mathcal{V}}$ ου μαινομαι φησιν κρατιστε φηστε αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αληθειας και σωφροσυνης ρηματα αποφθεγγομαι. **ν.26** επισταται γαρ περι τουτων ο βασιλευς προς ον και παρρησιαζομένος λάλω λανθάνειν γαρ αυτον $[ti]^{\mathcal{V}}$ $ti^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτών ου πειθομαι ουθέν $^{\mathcal{V}}$ ουδέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου υαρ εστιν^{\mathcal{T} , \mathcal{K}}, εν γωνια πεπραγμενον τουτο. **v.28** ο δε αγριππας προς τον παυλον εφη^{\mathcal{T} , \mathcal{M}}, εν ολιγω με πειθεις χριστιανον ποιησαι^{\mathcal{V}} γενεσθαι^{\mathcal{T} , \mathcal{M}}, \mathcal{K} . **v.29** ο δε παυλος ειπεν^{\mathcal{T} , \mathcal{M}}, \mathcal{K} ευξαιμην αν τω θεω και εν ολιγω και εν μεγαλω $^{\mathcal{V}}$ πολλω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μονον σε αλλα και παντας τους ακουοντας μου σημερον γενεσθαι τοιουτους οποιος και $^{\mathcal{V}}$ εγω $^{\mathcal{V}}$ καγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειμι παρεκτος των δεσμων τουτων. $\mathbf{v.30}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειποντος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανεστη τε $^{\mathcal{V}}$ ο βασιλευς και ο ηγεμών η τε βερνική και οι συγ**v.31** και αναχωρησαντες ελαλουν προς αλληλους λεγοντες οτι ουδεν θανατου αξιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η δεσμων αξιον $^{\mathcal{V}}$ [τι] $^{\mathcal{V}}$ πρασσει ο ανθρωπος ουτος. **27 v.2** επιβαντες δε πλοιω αδραμυττηνω μελλοντι $^{\mathcal{V}}$ μελλοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλειν εις $^{\mathcal{V}}$ τους κατα την ασιαν τοπους ανηχθημεν οντος συν ημιν αρισταρχου μακεδονος θεσσαλονικεως. **v.3** τη τε ετερα κατηχθημεν εις σιδωνα φιλανθρωπως τε ο ιουλιος τω παυλω χρησαμενος επετρεψεν προς τους $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ φιλους πορευθεντι $^{\mathcal{V}}$ πορευθεντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιμελειας τυχειν.

τε ὁ ἰούλιος τῷ παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς φίλους πορευθέντα έπιμελείας τυχείν. κάκείθεν άναχθέντες ύπεπλεύσαμεν την κύπρον διά 4 τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν κιλικίαν 5 καὶ παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς μύρα τῆς λυκίας. κάκεῖ 6* εύρων ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ήμας είς αὐτό. έν ίκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ 7 μόλις γενόμενοι κατά την κνίδον μη προσεώντος ήμας τοῦ ἀνέμου ὑπεπλεύσαμεν τὴν κρήτην κατὰ σαλμώνην. μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν 8* ήλθομεν είς τόπον τινά καλούμενον καλούς λιμένας ῷ ἐγγὺς ἦν πόλις λασαία. ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ 9 πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι παρήνει ὁ παῦλος. λέγων αὐτοῖς ἄνδρες θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον 10* τοῦ φορίτου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος τῷ κυβερνήτη καὶ τῷ ναυκλήρῷ ἐπείθετο 11* μαλλον ή τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου λεγομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος 12* ύπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι κάκείθεν είπως δύναιντο καταντήσαντες είς φοίνικα παραχειμάσαι λιμένα τῆς κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. ὑποπνεύσαντος 13 δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο τὴν κρήτην. μετ' οὐ πολύ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφω- 14* νικὸς ὁ καλούμενος εὐροκλύδων. συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ 15 μή δυναμένου αντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον 16* δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον κλαύδην μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης. ήν ἄραντες βοηθείαις έχρῶντο ὑποζωννύντες 17* τὸ πλοῖον φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτιν ἐκπέσωσιν χαλάσαντες τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἑξῆς ἐκ- 18 βολήν ἐποιοῦντο. καὶ τῆ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρρι- 19*

ν.6 κακει ευρών ο εκατονταρχης εκατονταρχος $\mathcal{T}^{m,K}$ πλοίον αλέξανδρινόν πλέον εις την ιταλίαν ενέβιβασεν ημας εις αυτο. **v.8** μολις τε παραλεγομενοι αυτην ηλθομεν εις τοπον τινα καλουμενον καλους λιμένας ω έγγυς ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολις ην $^{\mathcal{V}}$ λασαια. **v.10** λεγων αυτοις ανδρες θεωρω οτι μετα υβρεως και πολλης ζημίας ου μονον του φορτιου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ φορτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και του πλοίου αλλα και των ψύχων ημών μελλείν $\mathbf{v.11}$ ο δε εκατονταρχης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκατονταρχος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω κυβερνητη και τω ναυκληρω επειθετο^{\mathcal{T}}, \mathfrak{m} , \mathcal{K} μαλλον επειθετο^{\mathcal{V}} η τοις υπο^{\mathcal{V}} υπο \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} του \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} παυλου λεγομενοις. **v.12** ανευθετου δε του λιμένος υπαρχοντός προς παραχειμασίαν οι πλειονές $^{\mathcal{V}}$ πλειους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθέντο βουλην αναχθηναι εκειθεν $^{\mathcal{V}}$ κακειθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπως δυναιντο καταντησαντες εις φοινικα παραχειμασαι λιμενα της κρητης **v.14** μετ ου πολυ δε εβαλεν κατ αυτης ανεμος τυφωνικος ο βλεποντα κατα λιβα και κατα χωρον. καλουμενος ευρακυλων ευροκλυδων τ, m, κ . **v.16** νησιον δε τι υποδραμοντες καλουμενον καυδα κλαυδην μολις τ, m, κ ισχυσαμεν μολις περικρατεις γενεσθαι της σκαφης. **v.17** ην αραντες **v.17** ην αραντες βοηθειαις εχρωντο υποζωννυντες το πλοιον φοβουμενοι τε μη εις την συρτην $^{\mathfrak{M}}$ συρτιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκπεσωσιν χαλασαντες το σκευος ουτως εφεροντο. **v.19** και τη τριτη αυτοχειρες την σκευην του πλοιου ερριψαν $^{\nu}$ ερριψαμέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

20* ψαμεν. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς τοῦ 21* σώζεσθαι ήμας. πολλής δέ ασιτίας ύπαρχούσης τότε σταθείς ὁ παῦλος έν μέσφ αὐτῶν εἶπεν ἔδει μέν ὧ ἄνδρες πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. 22* καὶ τανῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν ἀποβολή γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται 23* έξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι τῆ νυκτὶ ταύτη ἄγγελος 24 τοῦ θεοῦ οὖ εἰμι ῷ καὶ λατρεύω. λέγων μὴ φοβοῦ παῦλε καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι καὶ ἰδού κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας 25 μετά σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται 26 καθ' ὂν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 27 ως δε τεσσαρεσκαιδεκάτη νύξ εγένετο διαφερομένων ήμων εν τῷ ἀδρία κατά μέσον της νυκτός ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώ-28 ραν. καὶ βολίσαντες εὖρον ὀργυιὰς εἴκοσι βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ 29* πάλιν βολίσαντες εὖρον ὀργυιὰς δεκαπέντε. φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωσιν ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ηὔ-30* χοντο ἡμέραν γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν προφάσει ὡς ἐκ πρώ-31 ρας μελλόντων άγκύρας έκτείνειν. εἶπεν ὁ παῦλος τῷ ἑκατοντάρχη καὶ τοῖς στρατιώταις ἐὰν μὴ οὖτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ ὑμεῖς σωθῆναι οὐ 32* δύνασθε. τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἴα-33* σαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. ἄχρι δὲ οὖ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι παρεκάλει ὁ παῦλος ἄπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμε-34* ρον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλώ ύμας προσλαβείν τροφής τοῦτο γάρ πρὸς τής ύμετέρας σωτη-

v.20 μητε δε ηλιου μητε αστρων επιφαινοντων επι πλειονας ημερας χειμωνος τε ουκ ολιγου επικειμενου λοιπον περιηρειτο πασα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελπις πασα $^{\mathcal{V}}$ του σωζεσθαι ημας. **v.21** πολλης τε $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασιτιας υπαρχουσης τοτε σταθεις ο παυλος εν μεσω αυτων ειπεν εδει μεν ω ανδρες πειθαρχησαντας μοι μη αναγεσθαι απο της κρητης κερδησαι τε την υβριν ταυτην και την ζημιαν. $\mathsf{vuv}^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ταν $\mathsf{uv}^{\mathcal{T}}$ παραίνω υμας ευθυμείν αποβολή γαρ ψυχής ουδεμία εσταί εξ υμών πλην του πλοίου. **v.23** παρέστη γαρ μοι ταυτη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τη νυκτι ταυτη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγγέλος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θέου ου είμι [εγω] $^{\mathcal{V}}$ ω και λατρεύω αγγελος $^{\mathcal{V}}$. **v.29** φοβουμενοι τε μηπου $^{\mathcal{V}}$ μηπως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τραχεις τοπους εκπεσωμεν $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκπεσωσιν $^{\mathcal{T}}$ εκ πρυμνης ριψαντες αγκυρας τεσσαρας ηυχοντο ημεραν γενεσθαι. ζητουντων φυγειν εκ του πλοιου και χαλασαντων την σκαφην εις την θαλασσαν προφασει ως εκ πρωρης $^{\nu}$ $\mathbf{v.32}$ τοτε απεκοψαν $^{\mathcal{V}}$ οι στρατιωται πρωρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μελλοντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγκυρας μελλοντων $^{\mathcal{V}}$ εκτεινειν. απεκοψαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα σχοινια της σκαφης και ειασαν αυτην εκπεσειν. **v.33** αχρι δε ου ημελλεν^m εμελλεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ημερα ημελλεν $^{\mathcal{V}}$ γινεσθαι παρεκαλει ο παυλος απαντας μεταλαβειν τροφης λεγων τεσσαρεσκαιδεκατην σημερον ημεραν προσδοκωντες ασιτοι διατελειτε μηθεν $^{\mathcal{V}}$ μηδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσλαβομενοι. **ν.34** διο παρακάλω υμας μεταλαβείν προσλαβείν τροφης τουτό γαρ προς της υμετέρας σωτηρίας υπαρχει ουδενος γαρ υμών θριξ απο V εκ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της κεφαλης απολειται V πεσειται $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ρίας ὑπάρχει οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρίξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. εἴπων δὲ 35* ταῦτα καὶ λαβών ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων καὶ κλάσας ήρξατο ἐσθίειν. εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο 36 τροφῆς. ήμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσιαι ἑβδομήκον- 37* κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν 38* σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνω- 39* σκον κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο εί δύναιντο έξωσαι το πλοίον. και τας άγκύρας περιελόντες είων είς 40* την θάλασσαν ἄμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῆ πνεούση κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες δὲ 41* είς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα έμεινεν ἀσάλευτος ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. τῶν 42* δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν μήτις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος βουλόμενος διασῶσαι τὸν 43* παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβαν απορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι. καὶ τοὺς 44 λοιπούς οΰς μὲν ἐπὶ σανίσιν οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου καὶ ούτως έγένετο πάντας διασωθήναι έπὶ τὴν γήν.

καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. οἵ **28***, 2* δέ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος δὲ τοῦ παύλου φρυγάνων πλῆθος 3* καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ 4*

v.35 είπας^ν είπων^{$\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$} δε ταυτά και λάβων αρτον ευχαριστήσεν τω θέω ενώπιον παντών και κλασας ηρξατό εσθίειν. **v.37** ημέθα^ν ημέν^{$\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$} δε εν $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ πλοίω $^{\mathcal{T}, \mathfrak{M}, \mathcal{K}}$ αι πασαί ψυχαί εν^{\mathcal{V}} $t\omega^{\mathcal{V}}$ πλοι $\omega^{\mathcal{V}}$ διακοσιαι εβδομηκοντα $t\omega^{\mathcal{W},\mathcal{V}}$ εξ $t\omega^{\mathcal{V}}$ εβδομηκονταεξ $t\omega^{\mathcal{V}}$. **v.38** κορεσθεντες δε της $t\omega^{\mathcal{W}}$ τροφης εκουφίζον το πλοιον εκβαλλομενοι τον σιτον εις την θαλασσαν. **ν.39** οτε δε ημερα εγενετο την γην ουκ επεγινωσκον κολπον δε τινα κατενοουν εχοντα αιγιαλον εις ον εβουλευοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει δυνατον m δυναιντο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εξωσαι το πλοιον. **ν.40** και τας αγκυρας περιελοντες ειων εις την θαλασσαν αμα ανέντες τας ζευκτηρίας των πηδαλίων και επαράντες τον αρτέμωνα $^{\mathcal{V}}$ αρτέμονα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη πνέουση κατείχον είς τον αιγιάλον. **v.41** περιπεσοντές δε είς τοπον διθαλάσσον επέκειλαν $^{\mathcal{V}}$ επώκειλαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την ναυν και η μεν πρωρα ερεισασα εμείνεν ασαλεύτος η δε πρυμνά ελύετο υπό της βιας [των $^{\mathcal{V}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.42** των δε στρατιωτων βουλη εγενετο ινα τους δεσμωτας αποκτεινωκυματων] $^{\mathcal{V}}$ κυματων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. σιν μη $^{m,\mathcal{V}}$ τις $^{m,\mathcal{V}}$ μητις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκκολυμβησας διαφυγη $^{m,\mathcal{V}}$ διαφυγοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.43** ο δε εκατονταρχης V εκατονταρχος $\mathcal{T}_{m,\mathcal{K}}$ βουλομενος διασωσαι τον παυλον εκωλυσεν αυτους του βουληματος εκελευσεν τε τους δυναμενους κολυμβαν αποριψαντας σπορριψαντας πρωτους επι την γην εξιεναι. **v.1** και διασωθεντες τοτε επεγνωμεν^V επεγνωσαν^{T,m,K} οτι μελιτη η νησος καλειται. **v.2** οι τε^V δε^{T,m,K} βαρβαροι παρείχον ου την τυχούσαν φιλανθρωπίαν ημίν αψαντές $^{\mathcal{V}}$ αναψαντές $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ πυραν προσελαβοντο παντας ημας δια τον υετον τον εφεστωτα και δια το ψυχος. **v.3** συστρεψαντος δε του παυλου φρυγανών τι $^{\mathcal{V}}$ πληθος και επιθέντος επι την πυράν εχιδνά απο $^{\mathcal{V}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της θέρμης διεξελθουσά $^{\mathfrak{M}}$ εξελθουσα T,K,V καθηψεν της χειρος αυτου.

τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρω-5 πος οὖτος ὂν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. 6* μέν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν ἐπὶ πολύ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν 7 γινόμενον μεταβαλλόμενοι έλεγον θεόν αὐτὸν εἶναι. τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι ποπλίῳ 8* δς άναδεξάμενος ήμας τρείς ήμέρας φιλοφρόνως έξένισεν. έγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερία συνεχόμενον κατακεῖσθαι πρός ὂν ὁ παῦλος εἰσελθών καὶ προσευξάμενος ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας τούτου οὖν γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες 9* αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. 10* ἀσθενείας ἐν τῷ νήσφ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο. οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρείαν. 11* μετά δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίω παρακεχειμακότι ἐν τῷ νήσω 12 αλεξανδρίνω παρασήμω διοσκούροις. καὶ καταχθέντες εἰς συρακούσας 13* ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς. ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς ῥήγιον καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς 14* ποτιόλους. οὖ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι 15* ἡμέρας ἑπτά καὶ οὕτως εἰς τὴν ῥώμην ἤλθομεν. κάκεῖθεν οἱ άδελφοὶ άκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις ἀππίου φόρου καὶ τριῶν ταβερνῶν οὓς ἰδών ὁ παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβεν 16* θάρσος. ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς ῥώμην ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκεν τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχη τῷ δὲ παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν

v.4 ως δε είδον οι βαρβαροι κρεμαμένον το θηρίον εκ της χείρος αυτού έλεγον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αλληλους ελεγον V παντως φονευς εστιν ο ανθρωπος ουτος ον διασωθεντα εκ της θαλασσης η δικη ζην **v.6** οι δε προσεδοκων αυτον μελλειν πιμπρασθαι η καταπιπτειν αφνω νεκρον επι πολυ δε αυτων προσδοκωντων και θεωρουντων μηδεν ατοπον εις αυτον γινομενον μεταβαλομενοι^ν μεταβαλλομενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελεγον \mathfrak{S} εον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον ειναι \mathfrak{S} εον $^{\mathcal{V}}$. **ν.8** εγενετο δε τον πατερα του ποπλιου πυρετοις και δυσεντεριω $^{\mathcal{V}}$ δυσεντερια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνεχομενον κατακεισθαι προς ον ο παυλος εισελθων και προσευξαμένος επίθεις τας χειρας αυτώ ιασατό αυτόν. **ν.9** τουτού δε $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενομένου και οι λοιποι οι εχοντες $\mathcal{T}^{m,K}$ ασθενειας $\mathcal{T}^{m,K}$ εν τη νησω εχοντες \mathcal{T} ασθενειας \mathcal{T} προσηρχοντο και εθεραπευοντο. **v.10** οι και πολλαις τιμαις ετιμησαν ημας και αναγομενοις επεθεντο τα προς τας $^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρειας $^{\mathcal{V}}$ **v.11** μετα δε τρεις μηνας ηχθημεν $^{\mathfrak{M}}$ ανηχθημεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν πλοιω παρακεχειμακοτι εν χρειαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. τη νησω αλεξανδρινω παρασημω διοσκουροις. **v.13** οθεν περιελοντες $^{\mathcal{V}}$ περιελθοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατηντησαμεν εις ρηγιον και μετα μιαν ημεραν επιγενομενου νοτου δευτεραιοι ηλθομεν εις ποτιολους. **v.14** ου ευροντες αδελφους παρεκληθημεν παρ $^{\nu}$ επ $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοις επιμειναι ημερας επτα και ουτως εις την ρωμην ηλθαμεν $^{\mathcal{V}}$ ηλθομεν $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$. **v.15** κακειθεν οι αδελφοι ακουσαντες τα περι ημων ηλθαν $^{\mathcal{V}}$ εξηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις απαντησιν ημιν αχρι $^{\mathcal{V}}$ αχρις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αππιου φορου και τριών ταβερνών ους ίδων ο παυλος ευχαριστησας τω θεω ελαβε $^{\mathcal{V}}$ ελαβεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θαρσος. **v.16** στε δε εισηλθομεν $^{\mathcal{V}}$ ηλθομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις $ρωμην ο^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εκατονταρχος $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ παρεδωκεν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ δεσμιους $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ στρατοπεδαρχω m στρατοπεδαρχη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επετραπη τω $^{\mathcal{V}}$ παυλω $^{\mathcal{V}}$ μενείν καθ εαυτον συν τω φυλασσοντι αυτον στρατιωτη.

τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτη. ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκα- 17* λέσασθαι τὸν παῦλον τοὺς ὄντας τῶν ἰουδαίων πρώτους συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς ἄνδρες ἀδελφοί ἐγώ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν τοῖς πατρώοις δέσμιος έξ ἱεροσολύμων παρεδόθην είς τὰς χεῖρας τῶν ῥωμαίων. οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦ-18 σαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. ἀντιλεγόντων δὲ 19* τῶν ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι καίσαρα οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορήσαι. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς 20 ίδεῖν καὶ προσλαλῆσαι ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ 21* σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς ἰουδαίας οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ή ἐλάλησέν τι περί σοῦ πονηρόν. άξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ 22* άκοῦσαι ἃ φρονεῖς περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἐστιν ήμιν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἡκον πρὸς 23* αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες οἶς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου μωσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ πρωΐ ἕως ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο 24 τοῖς λεγομένοις οἱ δὲ ἠπίστουν. ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους 25* ἀπελύοντο εἰπόντος τοῦ παύλου ῥῆμα εν ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον έλάλησεν διὰ ήσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν. λέγον 26* πορεύθητι πρός τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπὲ ἀκοῷ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνητε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία 27* τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ἀσὶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ἀσίν ἀκού-

v.17 εγένετο δε μετά ημέρας τρείς συγκαλέσασθαι αυτον τον τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παυλον τους οντάς των ιουδαίων πρώτους συνέλθοντων δε αυτών έλεγεν προς αυτούς έγω $^{\mathcal{V}}$ ανδρές αδέλφοι έγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδέν εναντιον ποιησας τω λαω η τοις εθεσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις πατρωοις δεσμιος εξ ιεροσολυμων παρεδοθην εις τας χειρας των ρωμαιων. **ν.19** αντιλεγοντων δε των ιουδαιων ηναγκασθην επικαλεσασθαι καισαρα oux ws tou equous mou exwn ti kathyopein kathyophoai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.21}$ οι δε προς αυτον ειπαν^V ειπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημεις ουτε γραμματα περι σου εδεξαμεθα απο της ιουδαιας ουτε παραγενομενος τις των αδελφων απηγγείλεν η ελαλησεν τι περι σου πονηρον. **v.22** αξιουμεν δε παρα σου ακουσαι α φρονείς περί μεν γαρ της αιρέσεως ταυτης γνωστον έστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημίν έστιν $^{\mathcal{V}}$ ότι παντάχου αντιλέγεται. **v.23** ταξαμενοι δε αυτώ ημεραν ηλθον ηκον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς αυτόν εις την ξενίαν πλειονές οις εξετίθετο διαμαρτυρομένος την βασιλείαν του θέου πείθων τε αυτούς τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πέρι του ίησου από τε του νομού μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και των προφητων από πρωι έως εσπέρας. **v.25** ασυμφωνοι δε οντες προς αλληλους απελυοντο ειποντος του παυλου ρημα εν οτι καλως το πνευμα το αγιον ελαλησεν δια ησαιου **v.26** λεγων $^{\mathcal{V}}$ λεγον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορευθητι προς τον του προφητου προς τους πατέρας υμων $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. λαον τουτον και ειπον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ειπε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ακοη ακουσετε και ου μη συνητε και βλεποντες βλεψετε και ου **v.27** επαχυνθη γαρ η καρδια του λαου τουτου και τοις ωσιν βαρεως ηκουσαν και τους οφθαλμους αυτων εκαμμυσαν μηποτε ιδωσιν τοις οφθαλμοις και τοις ωσιν ακουσωσιν και τη καρδια συνωσιν και επιστρεψωσιν και ιασομαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιασωμαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτους.

σωσιν καὶ τῆ καρδία συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.
28* γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ
29* αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος ἀπῆλθον οἱ ἰουδαῖοι
30* πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν. ἔμεινεν δὲ ὁ παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίφ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς
31 αὐτόν. κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

v.28 γνωστον ουν εστω υμιν οτι τοις εθνεσιν απεσταλή τουτο^ν το σωτήριον του θέου αυτοι και ακουσονται. **v.29** και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ταυτα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτου $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ειποντος $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ απήλθον $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ιουδαιοι τοι πολλην $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ εχοντες $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ εαυτοις τουζητήσιν $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$. **v.30** ενέμεινεν εμείνεν δε ο $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ παυλος $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ διετίαν ολην εν ίδιω μισθωματί και απέδεχετο παντάς τους εισπορεύομενους προς αυτον.

ΠΑΥΛΟΎ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΎ Η ΠΡΌΣ ΡΩΜΑΙΟΎΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

παῦλος δοῦλος ἰησοῦ χριστοῦ κλητός ἀπόστολος ἀφωρισμένος είς 1* εὐαγγέλιον θεοῦ. ὁ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γρα- 2 φαῖς ἁγίαις. περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος δαβίδ 3* κατά σάρκα. τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιω- 4 σύνης έξ άναστάσεως νεκρών ίησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμών. δι' οῦ 5 έλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολήν εἰς ὑπακοήν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. έν οἷς έστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ ἰησοῦ 6 χριστοῦ. πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ῥώμη ἀγαπητοῖς θεοῦ κλητοῖς ἁγίοις χά- 7 ρις ύμιν και είρηνη από θεοῦ πατρός ήμων και κυρίου ίησοῦ χριστοῦ. πρώτον μεν εύχαριστώ τῷ θεῷ μου διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν 8* ότι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλφ τῷ κόσμφ. μάρτυς γάρ μού 9 έστιν ὁ θεός ῷ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι. πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν 10* μου δεόμενος εἴπως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ έλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν 11 πνευματικόν είς τὸ στηριχθηναι ὑμᾶς. τοῦτο δέ ἐστιν συμπαρακληθη- 12 ναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω 13* δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ έκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο ἵνα καρπὸν τινὰ σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. ἕλλησίν τε καὶ βαρβάροις σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις 14 όφειλέτης είμί. οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν ῥώμη εὐαγ- 15 γελίσασθαι. οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ δύναμις 16* γάρ θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ έλληνι. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πί- 17

¹ v.1 παυλος δουλος ιησου^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} χριστου ιησου^{$\mathcal{V}$} κλητος αποστολος αφωρισμένος εις ευαγγελίον θέου. **v.3** περι του υιου αυτου του γενομένου εκ σπέρματος δαυιδ^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} δαβίδ^{\mathcal{T},\mathcal{K}} κατά σαρκα. **v.8** πρώτον μεν ευχαριστώ τω θέω μου δια ιησού χριστού πέρι^{\mathcal{V}} υπέρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντών υμών ότι η πιστις υμών καταγγελλέται εν όλω τω κόσμω. **v.10** παντότε έπι των προσεύχων μου δεομένος ει^{\mathcal{V}} πως^{\mathcal{V}} είπως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηδη πότε ευόδωθησομαί εν τω θέληματι του θέου έλθειν προς υμάς. **v.13** ου θέλω δε υμάς αγνοείν αδέλφοι ότι πολλάκις προεθέμην έλθειν προς υμάς και έκωλυθην αχρί του δευρό ίνα καρπον^{\mathcal{T},\mathcal{K}} τινα καρπον^{\mathcal{M},\mathcal{V}} σχω και εν υμίν καθώς και έν τοις λοίποις έθνεσιν. **v.16** ου γαρ επαισχυνομαι το ευαγγελίον του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρίστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυναμίς γαρ θέου εστίν εις σωτηρίαν παντί τω πιστεύοντι ιουδαίω τε πρώτον και έλληνι.

στιν καθώς γέγραπται ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. ἀποκαλύπτεται 18 γάρ ὀργή θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων 19* τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικία κατεχόντων. διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φα-20 νερόν έστιν έν αὐτοῖς ὁ γὰρ θεὸς αὐτοῖς έφανέρωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται ἥ τε άΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης είς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους. 21* διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν ἀλλ' ἐματαιώθησαν έν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν 22, 23 καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν. καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετει-24* νῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ 25 σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς. οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ έν τῷ ψεύδει καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτί-26 σαντα ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν 27* φυσικήν χρησιν είς την παρά φύσιν. ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες την φυσικην χρησιν της θηλείας έξεκαύθησαν έν τη ὀρέξει αὐτῶν είς άλλήλους ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν 28 ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. καὶ καθώς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ 29* θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα. πεπληρωμένους πάση άδικία πορνεία πονηρία πλεονεξία κακία μεστούς φθόνου φόνου ἔριδος 30 δόλου κακοηθείας ψιθυριστάς. καταλάλους θεοστυγείς ύβριστάς ύπερηφάνους άλαζόνας έφευρετάς κακῶν γονεῦσιν ἀπειθεῖς. ἀσυνέτους 32 ἀσυνθέτους ἀστόργους ἀσπόνδους ἀνελεήμονας. οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 διὸ ἀναπολόγητος εἶ ὧ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων ἐν ῷ γὰρ κρίνεις τὸν 2 ἕτερον σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. οἴδαμεν δὲ

v.19 διοτί το γνωστον του θέου φανέρον έστιν εν αυτοίς ο γαρ^{T,m,K} θέος γαρ^V αυτοίς έφανέρωσεν. **v.21** διοτί γνοντές τον θέον ουχ ως θέον εδοξάσαν η ηυχαριστήσαν ευχαριστήσαν T,m,K αλλ έματαιωθήσαν εν τοίς διαλογισμοίς αυτών και έσκοτισθη η ασυνέτος αυτών καρδία. **v.24** διο και^{T,m,K} παρεδώκεν αυτούς ο θέος εν ταις επίθυμιαις των καρδίων αυτών εις ακαθαρσίαν του ατιμάζεσθαι τα σωματά αυτών εν αυτοίς V εαυτοίς T,m,K . **v.27** ομοίως τε και οι αρσένες K,V αρρένες T,m αφέντες την φυσικήν χρησίν της θήλειας εξέκαυθησαν εν τη ορέξει αυτών εις αλλήλους αρσένες εν αρσέσιν την ασχημοσύνην κατέργαζομένοι και την αντιμίσθιαν ην έδει της πλανής αυτών εν εαυτοίς απολαμβανόντες. **v.29** πεπληρωμένους πασή αδικία πορνεία T,m,K πονηρία πλέονεξία κακία μεστούς φθονού φονού ερίδος δολού κακοήθειας ψιθυρίστας. **v.31** ασυνέτους ασυνθέτους αστοργούς ασπονδούς T,m,K ανέλεημονας.

ότι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστιν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. λογίζη δὲ τοῦτο ὧ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας 3 καὶ ποιῶν αὐτά ὅτι σὺ ἐκφεύξη τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ. ἢ τοῦ πλούτου τῆς 4 χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς άγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ είς μετάνοιάν σε ἄγει. κατά δὲ τὴν 5* σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ήμέρα όργης καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ. ος ἀποδώσει 6 έκάστω κατά τά ἔργα αὐτοῦ. τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ 7 δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον. τοῖς δὲ ἐξ ἐρι- 8* θείας καὶ ἀπειθοῦσιν μὲν τῇ ἀληθεία πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικία θυμός καὶ ὀργή. θλῖψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχήν ἀνθρώπου τοῦ κα- 9 τεργαζομένου τὸ κακόν ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ ἕλληνος. δόξα δὲ καὶ 10 τιμή καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ έλληνι. οὐ γάρ ἐστιν προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως 11*, 12 ήμαρτον ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ήμαρτον διὰ νόμου κριθήσονται. οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ ἀλλ' οἱ 13* ποιηταί τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα 14* φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιξί οὖτοι νόμον μή ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος. οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν 15 συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξύ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων. ἐν ἡμέρα ὅτε κρίνει ὁ θεὸς 16* τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ ἰησοῦ χριστοῦ. ἴδε σὺ ἰουδαῖος ἐπονομάζη καὶ ἐπαναπαύη τῷ νόμῷ καὶ καυχᾶσαι ἐν 17* θεφ. καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχού- 18 μενος ἐκ τοῦ νόμου. πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν φῶς τῶν 19 έν σκότει. παιδευτήν ἀφρόνων διδάσκαλον νηπίων ἔχοντα τήν μόρφω- 20 σιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον 21 σεαυτὸν οὐ διδάσκεις ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις. ὁ λέγων μὴ 22 μοιχεύειν μοιχεύεις ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς. ὅς ἐν νόμω 23 καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις. τὸ γὰρ 24

² ν.5 κατα δε την σκληροτητα σου και αμετανοήτον καρδιαν θησαυρίζεις σεαυτώ ορύην εν ημέρα ορύης και αποκαλύψεως και $^{\mathfrak{M}}$ δικαιοκρίσιας του θέου. **ν.8** τοις δε έξ εριθείας και απείθουσι απείθουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη αληθεία πείθομενοις δε τη αδικία θυμός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ορύη και θυμός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρα τω θέω. **ν.13** ου γαρ οι ακροαταί του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υόμου δικαίοι παρα $[\mathsf{tω}]^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέω αλλ οι ποίηται του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υόμου δικαίωθησονταί. **ν.14** όταν γαρ έθνη τα μη υόμον έχοντα φυσεί τα του νόμου ποιωσίν $^{\mathcal{V}}$ ποίη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτοί νόμον μη έχοντες εαυτοίς είσιν νόμος. **ν.16** εν ημέρα ότε κρίνει ο θέος τα κρύπτα των ανθρώπων κατά το ευαγγελίον μου δια ίποου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστού ίποου $^{\mathcal{V}}$. **ν.17** ει $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{V}}$ ίδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ ιουδαίος επονομάζη και επαναπαυή τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νόμω και καυχασαί εν θέω.

ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν καθώς γέγραπται.
25 περιτομή μὲν γὰρ ἀφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσης ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου
26* ἢς ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσση οὐχί ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν
27 λογισθήσεται. καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα
28 σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ
29 φανερῷ ἰουδαῖός ἐστιν οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή. ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ ἰουδαῖος καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι οῦ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ ἰουδαίου ἢ τίς ἡ ἀφέλεια τῆς περιτομῆς. 2* πολύ κατά πάντα τρόπον πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ 3 θεοῦ. τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ 4* καταργήσει. μη γένοιτο γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης καθώς γέγραπται ὅπως ἄν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ 5 νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν τί ἐροῦμεν μἡ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν κατὰ ἄν-6, 7* θρωπον λέγω. μή γένοιτο ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον. εἰ γὰρ ἡ άλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ 8 τί ἔτι κάγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι. καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθώς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ 9 ἀγαθά ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστιν. τί οὖν προεχόμεθα οὐ πάντως προητιασάμεθα γὰρ ἰουδαίους τε καὶ ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι. 10*, 11 καθώς γέγραπται ὅτι οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἶς. οὐκ ἔστιν ὁ συνίων 12* οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν. πάντες ἐξέκλιναν ἄμα ἠχρειώθησαν οὐκ 13 ἔστιν ποιῶν χρηστότητα οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. τάφος ἀνεφγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη ων το στόμα άρας και πικρίας γέμει. όξεις οι πόδες αὐτων 14, 15 αὐτῶν. 16, 17 ἐκχέαι αἷμα. σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. καὶ ὁδὸν 18 είρήνης οὐκ ἔγνωσαν. οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν 19 αὐτῶν. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῷ λαλεῖ ἵνα πᾶν 20 στόμα φραγή καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ. διότι ἐξ ἔργων

v.26 εαν ουν η ακροβυστια τα δικαιωματα του νομου φυλασση ουχ^ν ουχι^{T,m,K} η ακροβυστια αυτου εις περιτομην λογισθησεται. **3 v.2** πολυ κατα παντα τροπον πρωτον μεν $[\gamma a \rho]^{\nu}$ $\gamma a \rho^{T,m,K}$ οτι επιστευθησαν τα λογια του θεου. **v.4** μη γενοιτο γινεσθω δε ο θεος αληθης πας δε ανθρωπος ψευστης καθως γεγραπται οπως αν δικαιωθης εν τοις λογοις σου και νικησεις^V νικησης^{T,m,K} εν τω κρινεσθαι σε. **v.7** ει δε^V $\gamma a \rho^{T,m,K}$ η αληθεια του θεου εν τω εμω ψευσματι επερισσευσεν εις την δοξαν αυτου τι ετι καγω ως αμαρτωλος κρινομαι. **v.10** καθως γεγραπται $[\text{otl}]^m$ $\text{otl}^{T,K,V}$ ουκ εστιν δικαιος ουδε εις. **v.12** παντες εξεκλιναν αμα ηχρεωθησαν^V ηχρειωθησαν^V, συκ εστιν ο^V ποιων χρηστοτητα $[\text{ouk}^V]$ ουκ εστιν $[\text{ouk}^V]$ εστιν

νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις άμαρτίας. νυνί δὲ χωρίς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται 21 μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ 22* διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας ού γάρ ἐστιν διαστολή. πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης 23 τοῦ θεοῦ. δικαιούμενοι δωρεάν τῆ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως 24 τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὂν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως 25* έν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων. ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ πρὸς ἔνδειζιν 26* τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως ἰησοῦ. ποῦ οὖν ἡ καύχησις ἐξεκλείσθη διὰ 27 ποίου νόμου τῶν ἔργων οὐχί ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα οὖν 28* πίστει δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρίς ἔργων νόμου. ἢ ἰουδαίων ὁ θεὸς 29* μόνον οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν ναὶ καὶ ἐθνῶν. ἐπείπερ εἶς ὁ θεός ὂς δικαιώσει 30* περιτομήν έκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν 31* καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως μὴ γένοιτο ἀλλὰ νόμον ἱστῶμεν.

τί οὖν ἐροῦμεν ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι κατὰ σάρκα. εἰ 4*, 2* γὰρ ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἔχει καύχημα ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει ἐπίστευσεν δὲ ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ 3 εἰς δικαιοσύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν 4* ἀλλὰ κατὰ τό ὀφείλημα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δι- 5 καιοῦντα τὸν ἀσεβῆ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. καθάπερ 6* καὶ δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ῷ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων. μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν 7 ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. μακάριος ἀνὴρ ῷ οῦ μὴ λογίσηται κύ- 8* ριος ἁμαρτίαν. ὁ μακαρισμὸς οῦν οῦτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ 9*

v.22 δικαιοσυνή δε θεού δια πιστέως ίησου χριστού εις πάντας και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πάντας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους πιστευοντας ου γαρ εστιν διαστολη. **v.25** ον προεθετο ο θεος ιλαστηριον δια $[tης]^{\mathcal{V}}$ $tης^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστεως εν τω αυτου αιματι εις ενδειξιν της δικαιοσυνης αυτου δια την παρεσιν των προγεγονοτων αμαρτηματων. **v.26** εν τη ανοχη του θεου προς την $^{\nu}$ ενδειξιν της δικαιοσυνης αυτου εν τω νυν καιρω εις το ειναι αυτον δικαιον και δικαιουντα τον εκ πιστεως ιησου. **ν.28** λογιζομεθα γαρ $^{\mathcal{V}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.29** η ιουδαιων ο θεος μονον ουχι δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δικαιουσθαι πιστει $^{\nu}$ ανθρωπον χωρις εργων νομου. **v.30** ειπερ V επειπερ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ο θεος ος δικαιωσει περιτομην εκ πιστεως και εθνων ναι και εθνων. και ακροβυστιαν δια της πιστεως. **v.31** νομον ουν καταργουμεν δια της πιστεως μη γενοιτο αλλα νομον ιστανομεν $^{\mathcal{V}}$ ιστωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.1** τι ουν ερουμεν ευρηκεναι^ν αβρααμ τον προπατορα^ν πατερα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων ευρηκεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα σαρκα. **v.2** ει γαρ αβρααμ εξ εργων εδικαιωθη εχει καυχημα αλλ ου προς τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεον. **v.4** τω δε εργαζομενω ο μισθος ου λογιζεται κατα χαριν αλλα κατα το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οφειλημα. **ν.6** καθαπερ και δαυιδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγει τον μακαρισμον του ανθρωπου ω ο **v.8** μακαριος ανηρ ου $^{\mathcal{V}}$ ω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μη λογισηται κυριος θεος λογιζεται δικαιοσυνην χωρις εργων. **v.9** ο μακαρισμός ουν ουτός επί την περιτομήν η και επί την ακροβυστίαν λεγομέν γαρ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελογισθη τω αβρααμ η πιστις εις δικαιοσυνην.

την ακροβυστίαν λέγομεν γάρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δι-10 καιοσύνην. πῶς οὖν ἐλογίσθη ἐν περιτομῆ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστία οὐκ ἐν 11* περιτομή άλλ' έν άκροβυστία. καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομής σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῷ ἀκροβυστίᾳ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ 12* αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην. καὶ πατέρα περιτομής τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστία 13* πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραάμ. οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ άβραὰμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου άλ-14 λὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εί γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι κεκένωται 15* ή πίστις καὶ κατήργηται ή ἐπαγγελία. ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται 16 οῦ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος οὐδὲ παράβασις. διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως ἵνα κατὰ χάριν είς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως ἀβραάμ ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων 17 ήμῶν. καθώς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε κατέναντι οῦ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζφοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ 18 μή ὄντα ὡς ὄντα. ὑς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα 19* σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῷ πίστει οὐ κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον έκατονταετής που ὑπάρχων καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας 20 σάρρας. είς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῆ ἀπιστία ἀλλ' 21 ένεδυναμώθη τῆ πίστει δούς δόξαν τῷ θεῷ. καὶ πληροφορηθείς ὅτι ὁ 22* ἐπήγγελται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δι-23, 24 καιοσύνην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ. ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς οῖς μέλλει λογίζεσθαι τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα 25 ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν. ὂς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ήμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ 2* κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. δι' οὖ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν

v.11 και σημείον ελάβεν περιτομής σφραγίδα της δικαιοσύνης της πιστέως της εν τη ακροβύστια είς το είναι αυτον πατέρα παντών των πιστευοντών δι ακροβύστιας είς το λογισθήναι [και] $^{\nu}$ και $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοίς [την] $^{\nu}$ την $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δικαιοσύνην. **v.12** και πατέρα περιτομής τοις ουκ έκ περιτομής μονον αλλά και τοις στοιχουσίν τοις ίχνεσιν της πιστέως $^{\mathfrak{M}}$ εν τη $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακροβύστια πιστέως $^{\tau,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ του πατρός ήμων αβράαμ. **v.13** ου γαρ δια νόμου η επαγγελία τω αβράαμ η τω σπέρματι αυτού το κληρονομον αυτον είναι του $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοσμού αλλά δια δικαιόσυνης πιστέως. **v.15** ο γαρ νόμος οργην κατέργαζεται ου δε $^{\nu}$ γαρ $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ έστιν νόμος ουδε παράβασις. **v.19** και μη ασθένησας τη πιστεί ου $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατένοησεν το εαυτού σωμα [ηδη] $^{\nu}$ ηδη $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νένεκρωμένον εκατόνταετης που υπαρχών και την νέκρωσιν της μητράς σαρράς. **v.22** διο [και] $^{\nu}$ και $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελογισθη αυτώ είς δικαιόσυνην. **5 v.2** δι ου και την προσαγωγην εσχηκαμέν [τη $^{\nu}$ τη $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστεί] $^{\nu}$ πιστεί $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς την χαρίν ταυτήν εν η εστηκαμέν και καυχωμέθα επ ελπίδι της δοξης του θεού.

τῆ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἡ ἑστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι της δόξης τοῦ θεοῦ. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν 3 είδότες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται. ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν ἡ 4 δὲ δοκιμή ἐλπίδα. ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκ- 5 κέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεδῶν ἀπέθα- 6* νεν. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα 7 τις καὶ τολμῷ ἀποθανεῖν. συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς 8 ό θεὸς ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' 9 αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εί γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ 10 τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα έν τῆ ζωῆ αὐτοῦ. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ 11 κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ δι' οῦ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. διὰ 12 τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διηλθεν ἐφ' ῷ πάντες ήμαρτον. ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμω 13 άμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος 14* ἀπὸ ἀδὰμ μέχρι μωσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως ἀδάμ ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. ἀλλ οὐχ ὡς 15 τὸ παράπτωμα οὕτως καὶ τὸ χάρισμα εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῆ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἰησοῦ χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα τὸ μὲν γὰρ κρίμα 16 έξ ένὸς εἰς κατάκριμα τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. εί γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ 17 τοῦ ἑνός πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῆ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς ἰησοῦ άρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους 18 είς κατάκριμα οὕτως καὶ δι' ἑνὸς δικαιώματος είς πάντας ἀνθρώπους είς δικαίωσιν ζωής. ὥσπερ γὰρ διὰ τής παρακοής τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου 19 άμαρτωλοί κατεστάθησαν οί πολλοί οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεο- 20 νάση τὸ παράπτωμα οὖ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία ὑπερεπερίσσευσεν ἡ

v.6 ετι γαρ χριστος οντών ημών ασθένων ετι^ν κατά καιρον υπέρ ασέδων απέθανεν. **v.14** αλλα^ν αλλ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εδασιλεύσεν ο θανατός από αδαμ μέχρι μωυσέως^{\mathcal{V}} μωσέως^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} και επί τους μη αμαρτησαντάς επί τω ομοιώματι της παραβασέως αδαμ ος έστιν τυπός του μέλλοντος.

χάρις. ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῷ οὕτως καὶ ἡ 21 χάρις βασιλεύση διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

τί οὖν ἐροῦμεν ἐπιμενοῦμεν τῷ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλεονάση. μἡ **6***. 2 3 γένοιτο οἵτινες ἀπεθάνομεν τῷ ἁμαρτίᾳ πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῷ. άγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς χριστὸν ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐ-4 τοῦ ἐβαπτίσθημεν. συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον ίνα ὥσπερ ἠγέρθη χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός 5 οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως 6 ἐσόμεθα. τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῆ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς 7, 8 τῆ ἁμαρτία. ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπε-9 θάνομεν σύν χριστῷ πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ. εἰδότες ὅτι χριστός έγερθείς έκ νεκρών οὐκέτι ἀποθνήσκει θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι 10 κυριεύει. ὂ γάρ ἀπέθανεν τῆ ἁμαρτία ἀπέθανεν ἐφάπαξ ὃ δὲ ζῆ ζῆ τῷ 11* θεώ. ούτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτία 12* ζώντας δέ τῷ θεῷ ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. μἡ οὖν βασιλευέτω ἡ άμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὕτη ἐν ταῖς ἐπιθυ-13* μίαις αὐτοῦ. μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτία άλλα παραστήσατε έαυτους τῷ θεῷ ώς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη 14* ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. ὑμῶν οὐ κυριεύσει οὐ 15* γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν. τί οὖν ἁμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμὲν 16 ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν μὴ γένοιτο. οὐκ οἴδατε ὅτι ῷ παριστάνετε έαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν δοῦλοί ἐστε ῷ ὑπακούετε ἤτοι ἁμαρτίας 17 είς θάνατον ή ύπακοής είς δικαιοσύνην. χάρις δέ τῷ θεῷ ὅτι ἡτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὂν παρεδόθητε τύπον 18 διδαχής. έλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῆ δικαιοάνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν ὥσπερ 19 σύνη. γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῆ ἀκαθαρσία καὶ τῆ ἀνομία εἰς την ανομίαν οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῃ δικαιοσύ-

⁶ v.1 τι ουν ερουμεν επιμενωμεν $^{\mathcal{V}}$ επιμενουμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη αμαρτια ίνα η χαρίς πλεοναση. **v.11** ουτως και υμεις λογίζεσθε εαυτους [είναι] $^{\mathcal{V}}$ νεκρους μεν είναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη αμαρτια ζωντας δε τω θέω εν χριστώ τησου τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.12** μη ουν βασίλευετω η αμαρτία εν τω θνητώ υμών σωματί είς το υπακουείν αυτή $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταις επίθυμιαις αυτού. **v.13** μηδε παριστάνετε τα μέλη υμών οπλα αδικίας τη αμαρτία αλλα παραστήσατε εαυτούς τω θέω ωσεί $^{\mathcal{V}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ νέκρων ζωντάς και τα μέλη υμών οπλα δικαιόσυνης τω θέω. **v.14** αμαρτία γαρ υμών ου κυρέυσει ου γαρ έστε υπό νομον αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπό χαρίν. **v.15** τι ουν αμαρτήσωμεν $^{\mathcal{V}}$ αμαρτήσομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι ουκ έσμεν υπό νομον αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπό χαρίν μη γενοίτο.

20 νη εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἢτε τῆς ἁμαρτίας ἐλεύθεροι ἢτε τῆ δικαιοσύνη. τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε ἐφ' οἶς νῦν ἐπαισχύνεσθε τὸ 21 γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δέ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας 22 δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος τὸ δὲ χάρισμα τοῦ 23 θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

ἢ ἀγνοεῖτε ἀδελφοί γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ ὅτι ὁ νόμος κυριεύει 7 τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῷ. ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρί 2 δέδεται νόμω ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ άνδρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλίς χρηματίσει ἐὰν γένηται 3 άνδρὶ ἑτέρω ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρφ. ὥστε ἀδελφοί 4 μου καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῷ διὰ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρω τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι ἵνα καρποφορήσωμεν τῶ θεῶ. ότε γάρ ημεν έν τη σαρκί τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ 5 διά τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι νυνί δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου ἀποθανόντες ἐν 6* ῷ κατειχόμεθα ιστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. τί οὖν ἐροῦμεν ὁ νόμος ἁμαρτία μὴ γένοιτο 7 άλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἤδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν οὐκ ἐπιθυμήσεις. ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα 8 ή άμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν χωρὶς γάρ νόμου άμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ ἐλθούσης 9 δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν ἐγὼ δὲ ἀπέθανον. καὶ εὑρέθη 10 μοι ή έντολή ή είς ζωήν αΰτη είς θάνατον. ή γάρ άμαρτία άφορμήν 11 λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε 12 ό μεν νόμος ἄγιος καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν 13* άγαθὸν ἐμοὶ γέγονεν θάνατος μή γένοιτο ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία ἵνα φανῆ άμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα γένηται καθ' ύπερβολήν άμαρτωλός ή άμαρτία διά τῆς ἐντολῆς. οἴδαμεν γὰρ ὅτι 14* ο νόμος πνευματικός έστιν έγω δε σάρκικός είμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν άμαρτίαν. ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦτο πράσσω 15

⁷ v.6 υυνι δε κατηργηθημεν απο του νομου αποθανοντος αποθανοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν ω κατειχομεθα ωστε δουλευειν ημας εν καινοτητι πνευματος και ου παλαιοτητι γραμματος. **v.13** το ουν αγαθον εμοι εγενετο γεγονεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θανατος μη γενοιτο αλλα η αμαρτια ινα φανη αμαρτια δια του αγαθου μοι κατεργαζομενη θανατον ινα γενηται καθ υπερβολην αμαρτωλος η αμαρτια δια της εντολης. **v.14** οιδαμεν γαρ οτι ο νομος πνευματικός εστιν εγώ δε σαρκινός σαρκικός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειμι πεπραμένος υπο την αμαρτιαν.

άλλ' ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. εί δὲ ο οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ σύμφημι τῷ 16 17* νόμω ὅτι καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα 18* ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί τοῦτ" ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου ἀγαθόν τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι τὸ δὲ κατεργάζεσθαι 19* τὸ καλὸν οὐχ εὑρίσκω. οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγαθόν ἀλλ' ὃ οὐ θέλω 20* κακὸν τοῦτο πράσσω. εί δὲ οι θέλω ἐγω τοῦτο ποιῶ οἰκέτι ἐγω 21 κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. 22, 23* συνήδομαι γάρ τῷ νόμῷ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῷ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς 24 μέλεσίν μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος 25* τοῦ θανάτου τούτου. ἐυχάριστῶ τῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ήμων ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοΐ δουλεύω νόμῳ θεοῦ τῇ δὲ σαρκὶ νόμφ ἁμαρτίας.

8* οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν χριστῷ ἰησοῦ μὴ κατὰ σάρκα πε-2* ριπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ῷ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἀμαρτίας κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῆ σαρκί. ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῆ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη. διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται οὐδὲ γὰρ
8, 9* δύναται. οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ

v.17 υυνι δε ουκετι ευρ κατερυαζομαι αυτο αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η οικούσα εν εμοί αμάρτια. **v.18** οιδα υάρι οτι ουκ οικεί εν εμοί τουτ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εστίν τουτεστίν εν τη σαρκί μου αυαθόν το υάρ θέλειν παρακείται μοι το δε κατερυαζεσθαί το κάλον ου σύχ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευρισκω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.19** ου υάρο ο θέλω ποίω αυαθόν αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ου θέλω κακόν τουτό πρασώ. **v.20** ει δε ο ου θέλω [ευρισκώ [ευρισκώ ευρισκώ [ευρισκώ [ευρισκώ [ευρισκώ]] ευρισκώ [ευρισκώ]] εν ευρισκώ του νούρ του νούρ εν τοις μέλεσιν μου αντιστρατευομένον τω νομώ του νούς μου και αιχμάλωτίζοντα με ευρισνό των υόμω της αμάρτιας τω οντί εν τοις μέλεσιν μου. **v.25** χαρίς δε ευρισμώ τως τω θέω δια τησού χριστού του κυρίου ημών αρά ουν αυτός ευρισκώ τω μέν νοι δούλευω νόμω θέου τη δε σαρκί νόμω αμάρτιας. **8 v.1** ουδέν αρά νυν κατακριμά τοις εν χριστώ τησού μη ευρισμό του πυευμάτος της ζώης εν χριστώ τησού ηλευθερώσεν σε με κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πυευμά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ από του νόμου της αμάρτιας και του θανατού. **v.9** υμεις δε ουκ έστε εν σαρκί αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν πνευμάτι είπερ πνευμά θεού οικει εν υμίν ει δε τις πνευμά χριστού ουκ έχει ουτός ουκ έστιν αυτού.

έστε εν σαρκί άλλ' εν πνεύματι εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ εν ὑμῖν εἰ δέ τις πνεθμα χριστοθ οὐκ ἔχει οθτος οὐκ ἔστιν αὐτοθ. εί δὲ χριστός ἐν ὑμῖν 10* τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν τὸ δὲ πνεῦμα ζωή διὰ δικαιοσύνην. εί 11* δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν ὁ ἐγείρας τὸν χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζφοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ένοικοῦν αὐτοῦ πνεῦμα ἐν ὑμῖν. ἄρα οὖν ἀδελφοί ὀφειλέται ἐσμέν οὐ 12 τῆ σαρκί τοῦ κατά σάρκα ζῆν. εί γάρ κατά σάρκα ζῆτε μέλλετε ἀπο- 13 θνήσκειν εί δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε ζήσεσθε. όσοι γάρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται οὖτοι είσιν υἱοὶ θεοῦ. οὐ γάρ ἐλάβετε 14*, 15* πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον ἀλλ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας ἐν ῷ κράζομεν αββα ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι 16 ήμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ. εί δὲ τέκνα καὶ κληρονόμοι κληρονόμοι 17 μέν θεοῦ συγκληρονόμοι δὲ χριστοῦ εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθώμεν. λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ 18 πρός τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀποκαρα- 19 δοκία της κτίσεως την ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῃ 20* γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἑκοῦσα ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα έπ' έλπίδι. ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας 21 της φθορας είς την έλευθερίαν της δόξης των τέκνων τοῦ θεοῦ. οἴδαμεν 22 γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. οὐ μόνον 23* δέ άλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ έν ξαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ήμῶν. τῆ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν 24* έλπίς ο γάρ βλέπει τίς τί καί έλπίζει. εί δὲ ο οὐ βλέπομεν έλπίζομεν δι' 25 ύπομονης ἀπεκδεχόμεθα. ώσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνε- 26* ται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν άλλ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις.

v.10 ει δε χριστος εν υμιν το μεν σωμα νέκρον δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αμαρτίαν το δε πνευμα ζωη δια δικαιόσυνην. **v.11** ει δε το πνευμα του εγειραντός τον τησούν εκ νέκρων οικεί εν υμιν ο εγειρας τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστον εκ νέκρων ζωοποίησει και τα θνητα σωματά υμών δια του $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ ενοικούντος $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ενοικούντος $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ενοικούντος $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πυευματος ενόικουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιοί θεού είσιν $^{\mathcal{V}}$. **v.15** ου γαρ ελάβετε πνευμα δουλείας παλίν είς φοβον αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελπίδι. **v.20** τη γαρ ματαιότητι η κτίσις υπεταγή ουχ εκούσα αλλα δια τον υποτάξαντα εφ $^{\mathcal{V}}$ επ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελπίδι. **v.23** ου μονού δε αλλά και αυτοί την απαρχήν του πνευματός εχοντές και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημείς και αυτοί εν εαυτοίς στενάζομεν υιοθεσίαν απέκδεχομενοί την απολύτρωσιν του σωματός ημών. **v.24** τη γαρ ελπίδι εσωθημέν ελπίς δε βλεπομένη ουκ εστίν ελπίς ο γαρ βλεπεί τις τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ελπίζει. **v.26** ωσαυτώς δε και το πνευμά συναντιλαμβανεταί τη ταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασθενείαις ασθενείαις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημών το γαρ τι προσευξομέθα προσευξωμέθα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ καθο δεί ουκ οιδαμέν αλλα αλλα αλλα τοι το πνευμά υπερεντυγχανεί υπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στεναγμοίς αλαλητοίς.

ό δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος ὅτι κατὰ 27* 28 θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν 29 πάντα συνεργεί είς άγαθόν τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς 30 τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. οὓς δὲ προώρισεν τούτους καὶ ἐκάλεσεν καὶ οὓς ἐκάλεσεν τούτους καὶ ἐδικαίωσεν οὓς δὲ 31 έδικαίωσεν τούτους καὶ έδόξασεν. τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα εἰ ὁ θεὸς 32* ὑπὲρ ἡμῶν τίς καθ' ἡμῶν. ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο ἀλλ ὑπὲρ ήμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν πῶς οὐχὶ καὶ σύν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν 33, 34* χαρίσεται. τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ θεὸς ὁ δικαιῶν. κατακρινών χριστός ὁ ἀποθανών μᾶλλον δὲ καί ἐγερθείς ὃς καὶ ἐστιν ἐν 35 δεξια του θεου ος και έντυγχάνει υπέρ ήμων. τίς ήμας χωρίσει από της άγάπης τοῦ χριστοῦ θλίψις ή στενοχωρία ή διωγμός ή λιμός ή γυμνότης 36* ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα. καθὼς γέγραπται ὅτι ἕνεκά σοῦ θανατούμεθα 37 ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶ-38* σιν ύπερνικώμεν διά τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γάρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα 39 οὔτε μέλλοντα. οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ήμας χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

άλήθειαν λέγω ἐν χριστῷ οὐ ψεύδομαι συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιά-3* λειπτος ὀδύνη τῆ καρδία μου. ηὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα.
όἵτινές εἰσιν ἰσραηλῖται ῶν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι. ῶν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ῶν ὁ χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας 6 ἀμήν. οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ γὰρ πάντες τό ἐξ ἰσραήλ οὖτοι ἰσραήλ. οὐδ ὅτι εἰσὶν σπέρμα ἀβραάμ πάντες τέκνα 8* ἀλ'λ ἐν ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. τοῦτ" ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρ-

v.27 ο δε εραυνων ερευνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας καρδίας οιδεν τι το φρονημα του πνευματος ότι κατά θεον εντυγχανεί υπερ αγίων. **v.32** ος γε του ίδιου υίου ουκ εφείσατο αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπερ ήμων παντών παρεδωκεν αυτόν πως ουχί και συν αυτώ τα παντά ημιν χαρίσεται. **v.34** τις ο κατακρίνων χριστός [ίησους] ο απόθανων μαλλού δε και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγερθείς ος και έστιν εν δέξια του θέου ος και εντυγχανεί υπερ ήμων. **v.36** καθως γεγραπται ότι ενέκεν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ενέκα σου θανατούμεθα όλην την ημέραν ελογισθήμεν ως προβατά σφαγής. **v.38** πεπείσμαι γαρ ότι ουτέ θανατός ουτέ ζωή ουτέ αγγέλοι ουτέ αρχαι ουτέ δυναμείς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενέστωτα ουτέ μέλλοντα ουτέ $^{\mathcal{V}}$ δυναμείς $^{\mathcal{V}}$. **9 v.3** ευχομην $^{\mathfrak{M}}$ ηυχομην $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γαρ αυτός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενώ αναθέμα είναι αυτός εγω από του χριστού υπέρ των αδέλφων μου των συγγένων μου κατά σαρκα.

κὸς ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οῧτος κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύ- 9 σομαι καὶ ἔσται τῆ σάρρα υἱός. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ ῥεβέκκα έξ ἑνὸς 10 κοίτην ἔχουσα ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ 11* πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακόν ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ θεοῦ πρόθεσις μένη οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος. ἐρρήθη αὐτῆ ὅτι ὁ μείζων 12* δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. καθώς γέγραπται τὸν ἰακώβ ἠγάπησα τὸν δὲ 13 ήσαῦ ἐμίσησα. τί οὖν ἐροῦμεν μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ μὴ γένοιτο. 14 τῷ γὰρ μωσῆ λέγει ἐλεήσω ὂν ἄν ἐλεῶ καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἄν οἰκτείρω. 15* ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος θεοῦ. 16* λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ φαραὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο έξήγειρά σε ὅπως ἐν- 17 δείξωμαι έν σοι την δύναμίν μου και ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάση τῆ γῆ. ἄρα οὖν ὂν θέλει ἐλεεῖ ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. ἐρεῖς οὖν 18, 19* μοι τί ἔτι μέμφεται τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν. μενοῦνγε 20* ὧ ἄνθρωπε σὑ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ μἡ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι τί με ἐποίησας οὕτως. ἤ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ 21 πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμήν σκεῦος ὃ δὲ είς ἀτιμίαν. εί δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι 22 τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῆ μακροθυμία σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα είς ἀπώλειαν. καὶ ἵνα γνωρίση τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ 23 σκεύη έλέους ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν. οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ 24 μόνον έξ ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ έξ έθνῶν. ὡς καὶ ἐν τῷ ὡσηὲ λέγει καλέσω 25 τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην. καὶ 26* ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὖ ἐρρήθη αὐτοῖς οὐ λαός μου ὑμεῖς ἐκεῖ κληθήσονται υίοὶ θεοῦ ζῶντος. ἠσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ ἰσραήλ ἐὰν ἢ ὁ ἀριθμὸς 27* τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τὸ κατάλειμμα σωθήσεται. λόγον γάρ συντελών καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσυνῃ ὅτι λόγον συντετμη- 28*

v.8 τουτ^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} εστιν^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} τουτεστιν^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ου τα τέκνα της σαρκός ταυτά τέκνα του θεού αλλα τα τέκνα της επαγγελίας λογίζεται εις όπερμα. **v.11** μηπω γαρ γεννηθεντών μηδε πραξαντών τι αγαθόν η φαυλον^{\mathcal{V}} κακον^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ίνα η κατ εκλογην προθεσις^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} του θεού προθεσις^{\mathcal{T},\mathcal{K}} μενή ουκ εξ έργων αλλ έκ του καλουντός. **v.12** ερρέθη^{\mathcal{V}} ερρήθη^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτή ότι ο μείζων δουλευσεί τω ελασσόνι. **v.15** τω μωυση^{\mathcal{V}} γαρ μωυση^{\mathfrak{M}} μωση τ. \mathcal{K} λεγεί ελεησώ ον αν έλεω και οικτίρησω^{\mathcal{V}} οικτείρησω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ον αν οικτίρω^{$\mathcal{V}$} οικτείρω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.16** αρά ουν ου του θελοντός ουδε του τρέχοντος αλλά του έλεωντός \mathcal{K} ελεουντός θεού. **v.19** ερείς ουν $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ μοι ουν \mathcal{V} τι [ουν] ετι μεμφεταί τω γαρ βουληματί αυτού τις ανθεότηκεν. **v.20** μενούνγε $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ω ανθρώπε μενούνγε συ τις ει ο ανταποκρινομένος τω θεώ μη έρει το πλασμά τω πλασαντί τι με εποίησας ουτώς. **v.26** και έσται εν τω τόπω ου έρρεθη \mathcal{K} ερρήθη $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ αυτοίς ου λαός μου υμείς έκει κληθησονταί υίοι θεού ζωντός. **v.27** ησαίας δε κράζει υπέρ του ισραήλ εαν η ο αριθμός των υίων ισραήλ ως η αμμός της θαλασσης το υπολείμμα καταλείμμα $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ σωθησεταί. **v.28** λογόν γαρ συντέλων και συντέμνων εν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δικαιόσυνη $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ οτι $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ δογον συντείμημενον $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ποιήσει κυρίος επί της γης.

μένον ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθὼς προείρηκεν ἠσαΐας εἰ 29 μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα ὡς σόδομα ἄν ἐγενήθη-30 μεν καὶ ὡς γόμορρα ἄν ὡμοιώθημεν. τί οὖν ἐροῦμεν ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως. ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης 32* οὐκ ἔφθασεν. διατί ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων νόμου προσέ-33* κοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος. καθὼς γέγραπται ἰδού τίθημι ἐν σιὼν λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

άδελφοί ή μεν εύδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν **10*** 2 θεόν ὑπὲρ τοῦ ἰσραήλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν. μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆ-3* λον θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι τῷ δικαιοσύνῃ 4 τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ νόμου χριστὸς εἰς δικαιοσύνην 5* παντί τῷ πιστεύοντι. μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ 6 νόμου ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει μη εἴπης ἐν τῆ καρδία σου τίς ἀναβήσεται εἰς 7 τὸν οὐρανόν τοῦτ' ἔστιν χριστὸν καταγαγεῖν. ἤ τίς καταβήσεται εἰς τὴν 8 ἄβυσσον τοῦτ' ἔστιν χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει ἐγγύς σου τὸ ῥημά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῆ καρδία σου τοῦτ' ἔστιν τὸ 9 ρημα της πίστεως ο κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσης ἐν τῷ στόματί σου κύριον ἰησοῦν καὶ πιστεύσης ἐν τῆ καρδία σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν 10 ἐκ νεκρῶν σωθήση. καρδία γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην στόματι δὲ 11 δμολογείται είς σωτηρίαν. λέγει γάρ ή γραφή πας δ πιστεύων έπ' αὐτῷ 12 οὐ καταισχυνθήσεται. οὐ γάρ ἐστιν διαστολὴ ἰουδαίου τε καὶ ἕλληνος ὁ γάρ αὐτὸς κύριος πάντων πλουτῶν είς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐ-13, 14* τόν. πᾶς γὰρ ὃς ἄν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. πῶς οὖν έπικαλέσονται είς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὖ οὐκ ἤκου-15* σαν πῶς δὲ ἀκούσουσιν χωρὶς κηρύσσοντος. πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ

v.31 ισραηλ δε διωκων νομον δικαιοσυνης εις νομον δικαιοσυνης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εφθασέν. $\mathbf{v.32}$ δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι ουκ εκ πιστέως αλλ ως εξ έργων νομου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσέκοψαν γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω λίθω του προσκομματός. $\mathbf{v.33}$ καθως γεγραπται ιδου τίθημι εν σίων λίθον προσκομματός και πέτραν σκανδάλου και πας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο πιστέυων επ αυτώ ου καταισχυνθησέται. $\mathbf{10}$ $\mathbf{v.1}$ αδέλφοι η μεν ευδοκία της έμης καρδίας και η δέησις η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς τον θέον υπέρ αυτών του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ισραηλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις σώτηριαν. $\mathbf{v.3}$ αγνοουντές γαρ την του θέου δικαιοσύνην και την ίδιαν [δικαιοσύνην] $^{\mathcal{V}}$ δικαιοσύνην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζητούντες στησαι τη δικαιοσύνη του θέου ουχ υπέταγησαν. $\mathbf{v.5}$ μώσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μώσης γαρ γραφεί την δικαιοσύνην την έκ [του] του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νόμου ότι ο ποίησας αυτά ανθρωπος ζησέται εν αυτοίς. $\mathbf{v.14}$ πως ουν επικαλεσώνται επικαλεσόνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ον ουκ επιστέυσαν πως δε πιστέυσωσιν πιστέυσουσίν πιστέυσουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου ουκ ηκούσαν πως δε ακούσωσιν ακούσουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χωρίς κηρυσσόντος.

ἀποσταλῶσιν καθὼς γέγραπται ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά. ἀλλ οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ 16 εὐαγγελίῳ ἠσαΐας γὰρ λέγει κύριε τίς ἐπίστευσεν τῷ ἀκοῷ ἡμῶν. ἄρα 17* ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ 18 ἤκουσαν μενοῦνγε εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ ἔγνω 19* ἰσραὴλ πρῶτος μωσῆς λέγει ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς. ἠσαΐας δὲ ἀποτολμῷ καὶ λέγει εὑρέθην 20* τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. πρὸς 21 δὲ τὸν ἰσραὴλ λέγει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

λέγω οὖν μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ γένοιτο καὶ γὰρ ἐγὼ 11 ίσραηλίτης είμί ἐκ σπέρματος ἀβραάμ φυλῆς βενιαμίν. οὐκ ἀπώσατο 2* ό θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω ἢ οὐκ οἴδατε ἐν ἠλία τί λέγει ἡ γραφή ώς έντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ ἰσραήλ λέγων. κύριε τοὺς προφήτας 3* σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν κάγὰ ὑπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός 4 κατέλιπον έμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος 5 γέγονεν. εί δὲ χάριτι οὐκέτι έξ ἔργων ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις 6* εί δὲ ἐξ ἔργων οὐκέτι ἐστὶν χάρις ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστίν ἔργον. τί 7* οὖν ὃ ἐπιζητεῖ ἰσραήλ τούτου οὐκ ἐπέτυχεν ἡ δὲ ἐκλογἡ ἐπέτυχεν οἱ δὲ λοιποί ἐπωρώθησαν. καθώς γέγραπται ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα 8 κατανύξεως ὀφθαλμούς τοῦ μἡ βλέπειν καὶ ὧτα τοῦ μἡ ἀκούειν ἕως της σήμερον ήμέρας. καὶ δαβίδ λέγει γενηθήτω ή τράπεζα αὐτῶν εἰς 9* παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν 10*

διαπαντός σύγκαμψον. λέγω οὖν μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν μὴ γένοιτο 11 άλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ παραζηλῶσαι εί δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα 13* αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν πόσφ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος τὴν διακονίαν μου 14 δοξάζω. εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς έξ αὐτῶν. 15* εί γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου τίς ἡ πρόσληψις εί μὴ ζωἡ εί δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία καὶ τὸ φύραμα καὶ εί ἡ ῥίζα ἁγία 17* καὶ οἱ κλάδοι. εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ ἀγριέλαιος ών ένεκεντρίσθης έν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πιότητος 18* τῆς ἐλαίας ἐγένου. μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι 19* οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλ'λ ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν ἐξεκλάσθησαν οἵ 20* κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν σὼ δὲ 21* τῆ πίστει ἕστηκας μὴ ὑψηλοφρόνει ἀλλὰ φοβοῦ. εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν 22* κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο μήπως οὐδὲ σοῦ φείσηται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότητα ἐὰν ἐπιμείνης τῆ χρηστότητι ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήση. 23* καὶ ἐκεῖνοι δέ ἐὰν μἡ ἐπιμείνωσιν τῷ ἀπιστίᾳ ἐγκεντρισθήσονται δυνατὸς 24 γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν έξεκόπης άγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον 25* πόσω μαλλον οὖτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῷ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί τὸ μυστήριον τοῦτο ἵνα μὴ ἦτε παρ έαυτοῖς φρόνιμοι ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ ἰσραἡλ γέγονεν ἄχρις οῦ 26* τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ. καὶ οὕτως πᾶς ἰσραὴλ σωθήσεται

ν.10 σκοτισθητωσαν οι οφθαλμοι αυτων του μη βλεπειν και τον νωτον αυτων δια^ν παντος διαπαντος T,m,K συγκαμφον. **ν.13** υμιν δε^ν γαρ T,m,K λεγω τοις εθνεσιν εφ οσον μεν ουν ειμι εγω εθνων αποστολος την διακονιαν μου δοξάζω. **ν.15** ει γαρ η αποβολη αυτων καταλλαγη κοσμου τις η προσλημψις προσληψις ει μη ζωη εκ νεκρων. **ν.17** ει δε τινες των κλαδων εξεκλασθησαν ου δε αγριελαιος ων ενεκεντρισθης εν αυτοις και συγκοινωνος της ρίζης και T,m,K της πιστητος της ελαιας εγενου. **ν.18** μη κατακαυχω των κλαδων ει δε κατακαυχασαι ου συ την ρίζαν βασταζεις αλλα αλλ^{T,m,K,K} η ρίζα σε. **ν.19** ερεις ουν εξεκλασθησαν οι T,K κλαδοι ινα εγω εγκεντρισθω. **ν.20** καλως τη απιστια εξεκλασθησαν συ δε τη πιστει εστηκας μη υψηλα φρονει V υψηλοφρονει T,m,K αλλα φοβου. **ν.21** ει γαρ ο θεος των κατα φυσιν κλαδων ουκ εφεισατο $[μη^{V}$ πως] μηπως T,m,K ουδε σου φεισεται m,V φεισηται T,K . **ν.22** ιδε ουν χρηστοτητα και αποτομιαν θεου επι μεν τους πεσοντας αποτομιαν αποτομιαν T,m,K επι δε σε χρηστοτης V θεου V χρηστοτητι επει και συ εκκοπηση. **ν.23** κακείνοι V και T,m,K εκείνοι T,m,K επιμείνης T,m,K τη χρηστοτητι επει και συ εκκοπηση. **ν.23** κακείνοι V και T,m,K ο θεος εστιν παλιν εγκεντρισαι αυτους. **ν.25** ου γαρ θελω υμας αγνοείν αδελφοί το μυστηριον τουτο ίνα μη ητε [παρ] V παρ T,m,K εαυτοίς φρονιμοί οτι πωρωσίς απο μερους τω ισραηλ γεγονεν αχρί V αχρίς T,m,K ου το πληρωμα των εθνων εισελθη. **ν.26** και ουτως πας ισραηλ σωθησεται καθως γεγραπται ηξει εκ σιων ο ρυομενος και T,m,K αποστρεψει ασεβείας απο ιακωβ.

καθώς γέγραπται ήξει ἐκ σιὼν ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ ἰακώβ. καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς κατὰ δὲ τὴν 28 ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα 29 καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ. ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ 30° νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθεία. οὕτως καὶ οὖτοι νῦν ἠπείθησαν 31° τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσιν. συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς 32 τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. ὧ βάθος πλούτου 33° καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου ἢ τίς σύμβουλος 34 αὐτοῦ ἐγένετο. ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ. ὅτι 35, 36 ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστῆ- 12 σαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν εὐάρεστον τῷ θεῷ τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῷ ἀλλὰ μετα- 2* μορφοῦσθε τῆ ἀνακαινώσει τοῦ νοός ὑμῶν εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. λέγω γὰρ διὰ 3 της χάριτος της δοθείσης μοι παντί τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μἡ ὑπερφρονεῖν παρ' δ δεί φρονείν άλλα φρονείν είς το σωφρονείν έκαστω ως ο θεός έμέρισεν καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν τὰ 4* μέτρον πίστεως. δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν. οὕτως οἱ πολλοὶ ε̈ν σῶμά 5* έσμεν έν χριστῷ ὁ δὲ καθ' εἶς ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χαρίσματα 6 κατά τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα εἴτε προφητείαν κατά τὴν άναλογίαν της πίστεως. εἴτε διακονίαν ἐν τῃ διακονία εἴτε ὁ διδάσκων 7 έν τῆ διδασκαλία. εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῆ παρακλήσει ὁ μεταδιδούς 8 έν ἁπλότητι ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῆ ὁ ἐλεῶν ἐν ἱλαρότητι. ἡ ἀγάπη 9 άνυπόκριτος ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φι- 10 λαδελφία είς άλλήλους φιλόστοργοι τῆ τιμῆ άλλήλους προηγούμενοι. τῆ σπουδῆ μή ὀκνηροί τῷ πνεύματι ζέοντες τῷ καιρῷ δουλεύοντες. τῆ 11*, 12

v.30 ωσπερ γαρ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμεις ποτε ηπειθησατε τω θεω νυν δε ηλεηθητε τη τουτων απειθεια. **v.31** ουτως και ουτοι νυν ηπειθησαν τω υμετερω ελεει ινα και αυτοι [νυν] ελεηθωσιν. **v.33** ω βαθος πλουτου και σοφιας και γνωσεως θεου ως ανεξεραυνητα ανεξερευνητα τα κριματα αυτου και ανεξιχνιαστοι αι οδοι αυτου. **12 v.2** και μη συσχηματίζεσθαι συσχηματίζεσθε του νοος υμων τουτω αλλα μεταμορφουσθαι μεταμορφουσθε του τα ανακαινώσει του νοος υμων του το δοκιμαζειν υμας τι το θελημα του θεου το αγαθον και ευαρεστον και τελειον. **v.4** καθαπερ γαρ εν ενι σωματι μελη τολλα μελη εχομεν τα δε μελη παντα ου την αυτην εχει πραξιν. **v.5** ουτως οι πολλοι εν σωμα εσμεν εν χριστω το $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε καθ εις αλληλων μελη. **v.11** τη οπουδη μη οκνηροι τω πνευματι ζεοντες τω κυριω^{$\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}$} καιρω δουλευοντες.

έλπίδι χαίροντες τῆ θλίψει ὑπομένοντες τῆ προσευχῆ προσκαρτεροῦντες. ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. 13

14*, 15* εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιβόντες προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατόν τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες ἀγαπητοί ἀλλὰ δότε τόπον τῆ ὀργῆ γέγραπται γάρ ἐμοὶ ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει κύριος. ἐὰν οῦν πεινᾶ ὁ ἐχθρός σου ψώμιζε αὐτόν ἐὰν διψᾶ πότιζε αὐτόν τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

πῶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ θεοῦ αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν.
ἄστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῆ ἐξουσία τῆ τοῦ θεοῦ διαταγῆ ἀνθέστηκεν οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἀλλὰ τῶν κακῶν θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν τὸ ἀγαθὸν ποίει καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς φοβοῦ οὐ γὰρ εἰκῆ τὴν μάχαιραν φορεῖ θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ τἔ τὸν φόρον τὸν φόρον τῷ τὸ τέλος τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον τῷ
τὴν τιμὴν τὴν τιμήν. μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπῶν ἀλλήλους
ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις

v.14 ευλογειτε τους διωκοντας [υμας]^ν υμας^{T,m,K} ευλογειτε και μη καταρασθε. **v.15** χαιρειν μετα χαιροντων και^{T,m,K} κλαιειν μετα κλαιοντων. **v.20** αλλα^ν εαν ουν^{T,m,K} πεινα ο εχθρος σου ψωμιζε αυτον εαν διψα ποτιζε αυτον τουτο γαρ ποιων ανθρακας πυρος σωρευσεις επι την κεφαλην αυτου. **13 v.1** πασα ψυχη εξουσιαις υπερεχουσαις υποτασσεσθω ου γαρ εστιν εξουσια ει μη υπο^{m,v} απο^{T,K} θεου αι δε ουσαι υπο^V εξουσιαι^{T,m,K} υπο^{T,m,K} του^{T,m,K} θεου τεταγμεναι εισιν. **v.2** ωστε ο αντιτασσομενος τη εξουσια τη του θεου διαταγη ανθεστηκεν οι δε ανθεστηκοτες εαυτοις κριμα λημψονται^V ληψονται^{T,m,K}. **v.3** οι γαρ αρχοντες ουκ εισιν φοδος τω^V των^{T,m,K} αγαθω^V αγαθων^{T,m,K} εργω^V εργω^V. αλλα τω^V των^{T,m,K} κακω^V κακω V κακω V κακω V κακω V πασίν τας οφεισθαι την εξουσιαν το αγαθον ποιει και εξεις επαινον εξ αυτης. **v.7** αποδοτε ουν^{T,m,K} πασίν τας οφειλας τω τον φορον τον φορον τω το τελος το τελος τω τον φοβον τον φοβον τω την τιμην την τιμην. **v.8** μηδενι μηδεν οφειλετε ει μη το αγαπαν T,m,K αλληλους αγαπαν ο γαρ αγαπων τον ετερον νομον πεπληρωκεν.

οὐ φονεύσεις οὐ κλέψεις οὐ ψευδομαρτυρήσεις οὐκ ἐπιθυμήσεις καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή ἐν τούτφ τῷ λόγφ ἀνακεφαλαιοῦται ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται 10 πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν ὅτι ὥρα 11* ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἤ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προέκοψεν ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν ἀποθώμεθα 12* οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καί ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν 13 ἡμέρα εὐσχημόνως περιπατήσωμεν μὴ κώμοις καὶ μέθαις μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις μὴ ἔριδι καὶ ζήλφ. ἀλ'λ ἐνδύσασθε τὸν κύριον ἰησοῦν 14* χριστόν καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῷ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς διακρίσεις δια- 14 λογισμών. ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 2 δ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθί- 3* οντα μή κρινέτω ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὰ τίς εἶ ὁ κρίνων 4* άλλότριον οἰκέτην τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει σταθήσεται δέ δυνατὸς γάρ έστιν ὁ θεὸς στῆσαι αὐτόν. ὅς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν 5* δς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοΐ πληροφορείσθω. ὁ 6* φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίω φρονεῖ καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίω ού φρονεῖ ὁ ἐσθίων κυρίω ἐσθίει εύχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίω οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ 7 καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. ἐάν τε γὰρ ζῶμεν τῷ κυρίῳ ζῶμεν ἐάν τε 8 ἀποθνήσκωμεν τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν τοῦ κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ χριστὸς καὶ ἀπέθανεν καὶ 9* ανέστη καὶ ανέζησεν ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύση. σὺ δὲ τί 10* κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου ἢ καὶ σὺ τί έξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου πάντες

 $[\]mathbf{v.9}$ to gar ou moiceuseis ou foneuseis ou kleweis $[\mathbf{ou}^\mathfrak{M} \ \mathbf{ou}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \ \mathbf{weudomasturphseis}]^\mathfrak{M}$ ψευδομαρτυρησεις $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ ουκ επιθυμησεις και ει τις ετέρα εντολη εν τουτω $\mathcal{T}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω λογώ τουτώ \mathcal{T} ανακέφαλαιουται $[εν^{\mathcal{V}} εν^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} τω]^{\mathcal{V}} τω^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εαυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.11** και τουτο ειδοτες τον καιρον οτι ωρα ημας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηδη υμας $^{\mathcal{V}}$ εξ υπνου εγερθηναι νυν γαρ εγγυτερον ημων η σωτηρια η στε επιστευσαμεν. ν.12 η νυξ προεκοψεν η δε ημερα ηγγικεν αποθωμεθα συν τα εργα του σκοτους και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενδυσωμεθα $[\delta\epsilon]^{\mathcal{V}}$ τα οπλα του φωτος. **v.14** αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενδυσασθε τον κυριον ιησουν χριστον και της σαρκος προνοιαν μη ποιεισθε εις επιθυμιας. τον μη εσθιοντα μη εξουθενειτω και $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ο δε $^{\mathcal{V}}$ μη εσθιων τον εσθιοντα μη κρινετω ο θεος γαρ αυτον **v.4** συ τις ει ο κρινων αλλοτριον οικετην τω ιδιω κυριω στηκει η πιπτει σταθησεται δε δυνατει $^{\mathcal{V}}$ δυνατος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο κυριος $^{\mathcal{V}}$ θεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στησαι αυτον. $\mathbf{v.5}$ ος μεν $[\text{γαρ}]^{\mathcal{V}}$ κρινει ημεραν παρ ημεραν ος δε κρινει πασαν ημεραν εκαστος εν τω ιδιω νοι πληροφορεισθω. **v.6** ο φρονων την ημέραν κυρίω φρονεί και $\mathbf{0}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη $\mathbf{1}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φρονών $\mathbf{1}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $\mathbf{1}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημέραν $\mathbf{1}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίω $\mathbf{1}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου $\mathbf{1}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φρονει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathfrak{M}}$ ο εσθιών κυριώ εσθιει ευχαριστει γαρ τω θέω και ο μη εσθιών κυριώ ουκ εσθιει και ευχαριστει τω θεω. **v.9** εις τουτο γαρ χριστος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεθανέν και ανέστη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξησεν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ανεζησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ινα και νεκρων και ζωντων κυριευση. **ν.10** συ δε τι κρινεις τον αδελφον σου η και συ τι εξουθενεις τον αδελφον σου παντες γαρ παραστησομεθα τω βηματι του θεου $^{\mathcal{V}}$ χριστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

γάρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ χριστοῦ. γέγραπται γάρ ζῷ ἐγώ 11 λέγει κύριος ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περί ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. 12* 13 μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον τὸ μἡ τιθέ-14* ναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ ίησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ εί μή τῷ λογιζομένῷ τι κοινὸν εἶναι 15* ἐκείνω κοινόν. εί δὲ διὰ βρώμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται οὐκέτι κατὰ άγάπην περιπατεῖς μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὖ χρι-16, 17 στὸς ἀπέθανεν. μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. οὐ γάρ ἐστιν ή βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ 18* χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίφ. ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ χριστῷ εὐάρεστος 19 τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν 20 καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ πάντα μὲν καθαρά ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ 21* προσκόμματος ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον 22* μηδὲ ἐν ῷ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἤ ἀσθενεῖ. πίστιν ἔχεις κατὰ σαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μακάριος ὁ μὴ κρίνων 23 ξαυτόν έν ῷ δοκιμάζει. ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγη κατακέκριται ὅτι ούκ ἐκ πίστεως πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.

όφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος γάρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω
εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. καὶ γὰρ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν ἀλλὰ καθὼς γέγραπται οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ'
ἐμέ. ὅσα γὰρ προεγράφη εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα
ἔχωμεν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῷη ὑμῖν τὸ
αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ χριστὸν ἰησοῦν. ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.

v.12 αρα [ουν]^ν ουν^{T,m,K} εκαστος ημων περι εαυτου λογον δωσει $[tω^ν tω^{T,m,K} θεω]^ν θεω^{T,m,K}$. **v.14** οιδα και πεπεισμαι εν κυριω ιησου οτι ουδεν κοινον δι αυτου^m εαυτου T,K,V ει μη τω λογιζομενω τι κοινον ειναι εκεινω κοινον. **v.15** ει γαρ^ν δε^{T,m,K} δια βρωμα ο αδελφος σου λυπειται ουκετι κατα αγαπην περιπατεις μη τω βρωματι σου εκεινον απολλυε υπερ ου χριστος απεθανεν. **v.18** ο γαρ εν τουτω^ν τουτοις T,m,K δουλευων τω χριστω ευαρεστος τω θεω και δοκιμος τοις ανθρωποις. **v.21** καλον το μη φαγειν κρεα μηδε πιειν οινον μηδε εν ω ο αδελφος σου προσκοπτει η T,m,K σκανδαλιζεται T,m,K η σοθενει T,m,K . **v.22** ου πιστιν $[ην]^ν$ εχεις κατα σεαυτον m,ν σαυτον T,K εχε ενωπιον του θεου μακαριος ο μη κρινων εαυτον εν ω δοκιμαζει. **15 v.2** εκαστος γαρ T,K ημων τω πλησιον αρεσκετω εις το αγαθον προς οικοδομην. **v.3** και γαρ ο χριστος ουχ εαυτω ηρεσεν αλλα καθως γεγραπται οι ονειδισμοι των ονειδιζοντων σε επεπεσαν ν επεπεσον T,m,K επ εμε. **v.4** οσα γαρ προεγραφη εις την ημετεραν διδασκαλιαν εγραφη ν προεγραφη T,m,K ινα δια της υπομονης και δια m,ν της παρακλησεως των γραφων την ελπιδα εχωμεν.

7* διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους καθώς καὶ ὁ χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς 8* είς δόξαν θεοῦ. λέγω δὲ ἰησοῦν χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομης ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων. τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν καθώς γέγραπται διὰ τοῦτο 9 έξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ. καὶ πάλιν 10 λέγει εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν αἰνεῖτε τὸν 11* κύριον πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ πάλιν 12 ήσαΐας λέγει ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ ἰεσσαί καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν έπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης 13 χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι έν δυνάμει πνεύματος ἁγίου. πέπεισμαι δέ άδελφοί μου καὶ αὐτὸς 14* έγω περί ύμων ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως δυνάμενοι καὶ άλλήλους νουθετεῖν. τολμηρότερον δὲ 15* ἔγραψα ὑμῖν ἀδελφοί ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν την δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. είς τὸ εἶναί με λειτουργὸν ἰησοῦ 16* χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἵνα γένηται ἡ προσφορά τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίω. ἔχω 17* οὖν καύχησιν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τὰ πρὸς θεόν. οὐ γὰρ τολμήσω λα- 18* λεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ καὶ ἔργφ. ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ 19* ώστε με ἀπὸ ἰερουσαλήμ καὶ κύκλω μέχρι τοῦ ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι 20 ούχ ὅπου ἀνομάσθη χριστός ἵνα μή ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ. άλλὰ καθώς γέγραπται οἶς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται καὶ οἳ οὐκ 21 άκηκόασιν συνήσουσιν. διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς 22 ύμας. νυνί δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασιν τούτοις ἐπιποθίαν δὲ 23*

v.7 διο προσλαμβανεσθε αλληλους καθως και ο χριστος προσελαβετο υμας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις δοξαν του $^{\mathcal{V}}$ θεου. **v.8** λεγω γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χριστον ιησουν $^{\mathfrak{M}}$ διακονον γεγενησθαι περιτομης υπερ αληθειας θεου εις το βεβαιωσαι τας επαγγελιας των πατερων. **v.11** και παλιν αινειτε τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντα τα εθνη τον $^{\mathcal{V}}$ κυριον $^{\mathcal{V}}$ και επαινεσατωσαν $^{\mathcal{V}}$ επαινεσατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτον παντες οι λαοι. **v.14** πεπεισμαι δε αδελφοι μου και αυτος εγω περι υμων οτι και αυτοι μεστοι εστε αγαθωσυνης πεπληρωμενοι πασης $[\text{tης}]^{\mathcal{V}}$ γνωσεως δυναμενοι και αλλους $^{\mathfrak{M}}$ αλληλους $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ νουθετειν. **v.15** τολμηροτερον δε εγραψα υμιν αδελφοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο μερους ως επαναμιμνησκων υμας δια την χαριν την δοθεισαν μοι υπο του θεου. **v.16** εις το ειναι με λειτουργον ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου ιησου $^{\mathcal{V}}$ εις τα εθνη ιερουργουντα το ευαγγελιον του θεου ινα γενηται η προσφορα των εθνων ευπροσδεκτος ηγιασμενη εν πνευματι αγιω. **v.17** εχω ουν $[\text{την}]^{\mathcal{V}}$ καυχησιν εν χριστω ιησου τα προς τον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θεον. **v.18** ου γαρ τολμησω λαλειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι λαλειν $^{\mathcal{V}}$ ων ου κατειργασατο χριστος δι εμου εις υπακοην εθνων λογω και εργω. **v.19** εν δυναμει σημειων και τερατων εν δυναμει πνευματος $[\text{θεου}]^{\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωστε με απο ιερουσαλημ και κυκλω μεχρι του ιλλυρικου πεπληρωκεναι το ευαγγελιον του χριστου. **v.23** νυνι δε μηκετι τοπον εχων εν τοις κλιμασι $^{\mathcal{V}}$ κλιμασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτοις επιποθιαν δε εχων του ελθειν προς υμας απο πολλων ετων.

ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν 24* σπανίαν έλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ύμας καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθηναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους 25 έμπλησθῶ. νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς ἰερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. 26 εὐδόκησαν γὰρ μακεδονία καὶ ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς 27* τούς πτωχούς τῶν ἁγίων τῶν ἐν ἰερουσαλήμ. εὐδόκησαν γάρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἰσὶν εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη 28* ὀΦείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργήσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον ἀπελεύσομαι δι' 29* ὑμῶν εἰς τὴν σπανίαν. οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι 30* εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ ἐλεύσομαι. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς άδελφοί διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαί μοι έν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν 31* θεόν. ἵνα ρυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ ἰουδαία καὶ ἵνα ἡ διακονία 32* μου ή είς ἰερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς ἁγίοις. ἵνα ἐν χαρᾳ 33 ἔλθω πρός ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ θεός τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

συνίστημι δὲ ὑμῖν φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν οὖσαν διάκονον τῆς ἐκ-**16*** 2* κλησίας τῆς ἐν κεγχρεαῖς. ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν άγίων καὶ παραστήτε αὐτή ἐν ῷ ἄν ὑμῶν χρήζη πράγματι καὶ γὰρ αὐτή 3* προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε πρίσκιλλαν 4 καὶ ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν χριστῷ ἰησοῦ. οίτινες ὑπὲρ τῆς ψυχης μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν οἶς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαρι-5* στῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν. καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν έκκλησίαν ἀσπάσασθε ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ

v.24 ως αν $^{\mathcal{V}}$ εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορευωμαι εις την σπανιαν ελευσομαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελπίζω γαρ διαπορευομενος θεασασθαι υμας και υφ υμων προπεμφθηναι εκει εαν υμων πρωτον απο μερους **ν.27** ευδοκησαν γαρ και οφειλεται αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισιν αυτων $^{\mathcal{V}}$ ει γαρ τοις πνευματικοις αυτων εκοινωνησαν τα εθνη οφειλουσιν και εν τοις σαρκικοις λειτουργησαι αυτοις. επιτελεσας και σφραγισαμενος αυτοις τον καρπον τουτον απελευσομαι δι υμων εις την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σπανιαν. **v.29** οιδα δε οτι ερχομένος προς υμας εν πληρωματι ευλογίας του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευαγγελιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **ν.30** παρακαλω δε υμας $[a\delta \epsilon \lambda \phi o i]^{\mathcal{V}}$ $a\delta \epsilon \lambda \phi o i^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια του κυριου ημων ιησου χριστου ελευσομαι. χριστου και δια της αγαπης του πνευματος συναγωνισασθαι μοι εν ταις προσευχαις υπερ εμου προς **v.31** ινα ρυσθω απο των απειθουντων εν τη ιουδαία και ινα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η διακόνια μου η είς $\mathbf{v.32}$ ινα εν χαρα ελθων $^{\mathcal{V}}$ ελθω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερουσαλημ ευπροσδεκτος γενηται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις αγιοις γενηται $^{\mathcal{V}}$. προς υμας δια θεληματος θεου και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συναναπαυσωμαι υμιν. 16 **v.1** συνιστημι δε υμιν φοιβην την αδελφην ημών ουσαν $[και]^{\nu}$ διακονον της εκκλησίας της εν κεγχρεαίς. προσδεξησθε εν κυριω αξιως των αγιων και παραστητε αυτη εν ω αν υμων χρηζη πραγματι και γαρ αυτη προστατις πολλων εγενηθη και αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμου αυτου $^{\mathcal{V}}$. **v.3** ασπασασθε πρισκαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πρισκιλλαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ακυλαν τους συνεργους μου εν χριστω ιησου. **v.5** και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν ασπασασθε epaineton ton againston mou os estin apara ths asias $^{\mathcal{V}}$ axaias $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eig criston.

6* τῆς ἀχαΐας εἰς χριστόν. ἀσπάσασθε μαρίαμ ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς 7* ήμας. ἀσπάσασθε ἀνδρόνικον καὶ ἰουνιαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις οἳ καὶ πρὸ έμοῦ γέγονασιν ἐν χριστῷ. ἀσπάσασθε ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν 🖇 κυρίω. ἀσπάσασθε οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν χριστῷ καὶ στάχυν 9 τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν χριστῷ ἀσπάσα- 10 σθε τούς ἐκ τῶν ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε ἡροδίωνα τὸν συγγενῆ μου 11* άσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν κυρίφ. ἀσπάσασθε 12 τρύφαιναν καὶ τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ ἀσπάσασθε περσίδα τὴν ἀγαπητήν ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίφ. ἀσπάσασθε ῥοῦφον τὸν 13 έκλεκτὸν ἐν κυρίφ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε ἀσύγ- 14* κριτον φλέγοντα έρμαν πατροβάν έρμην καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. άσπάσασθε φιλόλογον καὶ ἰουλίαν νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ 15 όλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν 16* φιλήματι ἁγίφ ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ χριστοῦ. παρακαλῶ 17* δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας καὶ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν. οί γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἰησοῦ χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ 18* έαυτῶν κοιλία καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας έξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοἡ εἰς πάντας ἀφίκετο χαίρω 19* οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μέν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς 20* πόδας ὑμῶν ἐν τάχει ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἀσπάζονταί ὑμᾶς τιμόθεος ὁ συνεργός μου καὶ λούκιος καὶ ἰάσων καὶ 21* σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ τέρτιος ὁ γράψας 22

v.6 ασπασασθε μαριαν^V μαριαμ^{T,m,K} ητις πολλα εκοπιασεν εις υμας^V ημας^{T,m,K}. σθε ανδρονικον και ιουνιαν τους συγγενεις μου και συναιχμαλωτους μου οιτινες εισιν επισημοι εν τοις αποστολοις οι και προ εμου γεγοναν $^{\mathcal{V}}$ γεγονασιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν χριστω. $\mathbf{v.8}$ ασπασασθε αμπλιατον $^{\mathcal{V}}$ αμπλιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον αγαπητον μου εν κυριω. **v.11** ασπασασθε ηρωδιωνα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ηροδιωνα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον συγγενη μου ασπασασθε τους εκ των ναρκισσου τους οντας εν κυριω. **v.14** ασπασασθε ασυγκριτον φλεγοντα ερμαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατροβαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερμην πατροβαν $^{\mathcal{V}}$ ερμαν $^{\mathcal{V}}$ και τους συν αυτοις αδελφους. σθε αλληλους εν φιληματι αγιω ασπαζονται υμας αι εκκλησιαι πασαι $^{\nu}$ του χριστου. δε υμας αδελφοι σκοπειν τους τας διχοστασιας και τα σκανδαλα παρα την διδαχην ην υμεις εμαθετε ποιουντας και εκκλινετε $^{\mathcal{V}}$ εκκλινατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απ αυτων. **v.18** οι γαρ τοιουτοι τω κυριω ημων ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστω ου δουλευουσιν αλλα τη εαυτων κοιλια και δια της χρηστολογιας και ευλογιας εξαπατωσιν τας καρδιας των ακακων. **v.19** η γαρ υμων υπακοη εις παντας αφικετο χαιρω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφ υμιν ουν χαιρω θελω δε υμας σοφους μεν $T, \mathfrak{M}, \mathcal{K}$ είναι εις το αγαθον ακεραίους δε εις το κακον. **v.20** ο δε θεος της ειρηνης συντριψει τον σαταναν υπο τους ποδας υμων εν ταχει η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεθ υμων αμην $^{\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.21}$ ασπαζεται^{\mathcal{V}} ασπαζονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας τιμοθεος ο συνεργος μου και λουκιος και ιασων και σωσιπατρος οι συγγενεις μου.

τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίφ. ἀσπάζεται ὑμᾶς γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς 23* ἐκκλησίας ὅλης ἀσπάζεται ὑμᾶς ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ 24* κούαρτος ὁ ἀδελφός. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ 25* πάντων ὑμῶν ἀμήν. τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου 26* χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου. φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς 27* πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. μόνῳ σοφῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἶῶνας ᾶμήν πρός ἑωμαίους ἐγράφη ᾶπό κορίνθου διὰ φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἕν κεγχρεαῖς *εκκλησίας.

v.23 ασπαζεται υμας γαιος ο ξενος μου και της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκκλησιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ολης της $^{\mathcal{V}}$ εκκλησιας $^{\mathcal{V}}$ ασπαζεται υμας εραστος ο οικονομος της πολέως και κουαρτος ο αδέλφος. **v.24** $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χαρις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.25** [τω $^{\mathcal{V}}$ [$^{\mathfrak{M}}$ 14:24] τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε δυναμένω υμας στηρίξαι κατά το ευαγγελίον μου και το κηρυγμα ιησου χριστού κατα αποκάλυψιν μυστηρίου χρονοίς αιώνιοις σεσίγημενού. **v.26** [$^{\mathfrak{M}}$ 14:25] φανερωθέντος δε νυν δια τε γραφων προφητικών κατ επίταγην του αιώνιου θεού είς υπάκοην πίστεως είς παντά τα εθνη γνωρισθέντος. **v.27** [$^{\mathfrak{M}}$ 14:26] μονώ σοφω θεω δια ιησού χριστού ω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ η δοξα είς τους αιώνας αμην] $^{\mathcal{V}}$ αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΠΑΥΛΟΎ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΎ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΎΣ ΕΠΙΣΤΟΛΉ ΠΡΩΤΗ

παῦλος κλητὸς ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ 1* σωσθένης ὁ ἀδελφός. τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔση ἐν κορίνθω ἡγια- 2* σμένοις ἐν χριστῷ ἰησοῦ κλητοῖς ἁγίοις σὑν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ήμῶν. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ 3 εύχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ 4 θεοῦ τῆ δοθείση ὑμῖν ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν 5 αὐτῷ ἐν παντὶ λόγφ καὶ πάσῃ γνώσει. καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ 6 έβεβαιώθη έν ὑμῖν. ώστε ύμας μη ύστερεῖσθαι έν μηδενί χαρίσματι 7 ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὃς 8* καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῷ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ήμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. πιστὸς ὁ θεὸς δι' οὖ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ 9 υίοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελ- 10 φοί διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ἢ ἐν ὑμῖν σχίσματα ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ καὶ ἐν τῆ αὐτῆ γνώμη. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν ἀδελφοί μου ὑπὸ 11 τῶν χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. λέγω δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν 12 λέγει ἐγὼ μέν εἰμι παύλου ἐγὼ δὲ ἀπολλῶ ἐγὼ δὲ κηφᾶ ἐγὼ δὲ χριστοῦ. μεμέρισται ὁ χριστός μὴ παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν ἢ εἰς τὸ ὄνομα 13 παύλου έβαπτίσθητε. εύχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ 14* μή κρίσπον καὶ γάιον. ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15* έβάπτισα δὲ καὶ τὸν στεφανᾶ οἶκον λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβά- 16 πτισα. οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με χριστὸς βαπτίζειν ἀλ'λ εὐαγγελίζεσθαι οὐκ 17* έν σοφία λόγου ΐνα μή κενωθή ὁ σταυρὸς τοῦ χριστοῦ. ὁ λόγος γὰρ 18 ό τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν τοῖς δὲ σωζομένοις

¹ v.1 παυλος κλητος αποστολος ιησου^{\mathcal{T},m,K} χριστου ιησου^{\mathcal{V}} δια θεληματος θεου και σωσθενης ο αδελφος. **v.2** τη εκκλησια του θεου τη ουση εν κορινθω ηγιασμενοις εν χριστω ιησου κλητοις αγιοις συν πασιν τοις επικαλουμενοις το ονομα του κυριου ημων ιησου χριστου εν παντι τοπω αυτων τε^{\mathcal{T},m,K} και ημων. **v.8** ος και βεβαιωσει υμας εως τελους ανεγκλητους εν τη ημερα του κυριου ημων ιησου [χριστου]^{\mathcal{V}} χριστου^{\mathcal{T},m,K}. **v.14** ευχαριστω [τω^{\mathcal{V}} τω^{\mathcal{T},m,K} θεω]^{\mathcal{V}} θεω $^{\mathcal{T},m,K}$ οτι ουδενα υμων εβαπτισα ει μη κριστον και γαιον. **v.15** ινα μη τις ειπη οτι εις το εμον ονομα εβαπτισθητε^{\mathcal{V}} εβαπτισα $^{\mathcal{T},m,K}$. **v.17** ου γαρ απεστειλεν με χριστος βαπτιζειν αλλα^{\mathcal{V}} αλλ^{\mathcal{T},m,K} ευαγγελιζεσθαι ουκ εν σοφια λογου ινα μη κενωθη ο σταυρος του χριστου.

19 ήμιν δύναμις θεοῦ ἐστιν. γέγραπται γάρ ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν 20* καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. ποῦ σοφός ποῦ γραμματεύς ποῦ συζητητής τοῦ αἰῶνος τούτου οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τήν σοφίαν τοῦ 21 κόσμου τούτου. ἐπειδή γὰρ ἐν τῷ σοφία τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγμα-22* τος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδή καὶ ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν καὶ 23* Ελληνες σοφίαν ζητοῦσιν. ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον 24 ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον ἕλλησιν δὲ μωρίαν. αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς 25* ἰουδαίοις τε καὶ ἕλλησιν χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. τό μωρόν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ 26 θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν άδελφοί ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα οὐ πολλοὶ δυνατοί οὐ πολλοὶ 27* εὐγενεῖς. ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου έξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα τοὺς σοφούς καταισχύνη καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνη 28* τὰ ἰσχυρά. καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ έξουθενημένα έξελέξατο ὁ 29* θεός καὶ τὰ μὴ ὄντα ἵνα τὰ ὄντα καταργήση. ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα 30* σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὃς ἐγενήθη 31 ήμιν σοφία ἀπό θεοῦ δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις. ἵνα καθώς γέγραπται ὁ καυχώμενος ἐν κυρίφ καυχάσθω.

2* κάγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἤ 2* σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ 3* εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ ἰησοῦν χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. 4* καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας 5 λόγοις ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως. ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν

v.20 που σοφος που γραμματευς που συζητητης του αιωνος τουτου ουχι εμωρανεν ο θεος την σοφιαν του κοσμου τουτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.22** επειδη και ιουδαιοι σημεια $^{\mathcal{V}}$ σημειον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιτουσιν και ελληνες σοφιαν ζητουσιν. **v.23** ημεις δε κηρυσσομεν χριστον εσταυρωμενον ιουδαιοις μεν σκανδαλον εθνεσιν^ν ελλησιν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε μωριαν. **v.25** στι το μωρον του θεου σοφωτερον των ανθρωπων εστιν και το ασθενες του θεου ισχυροτερον των ανθρωπων εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.27** αλλα τα μωρα του κοσμου εξελεξατο ο θεος ινα καταισχυνη $^{\mathcal{V}}$ τους σοφους καταισχυνη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τα ασθενη του κοσμου εξελεξατο ο θεος ινα καταισχυνη τα ισχυρα. **v.28** και τα αγενη του κοσμου και τα εξουθενημενα εξελεξατο ο θεος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα μη οντα **v.29** οπως μη καυχησηται πασα σαρξ ενωπιον του m,v θεου m,v αυτου T,K . ινα τα οντα καταργηση. **v.30** εξ αυτου δε υμείς εστε εν χριστω ιησού ος εγενηθη ημιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοφία ημιν $^{\mathcal{V}}$ από θεου δικαιόσυνη τε και αγιασμος και απολυτρωσις. **v.1** καγω ελθων προς υμας αδελφοι ηλθον ου καθ υπεροχην 2 λογου η σοφιας καταγγελλων υμιν το μυστηριον $^{\mathcal{V}}$ μαρτυριον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θεου. $\mathsf{tou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eidenai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ti eidenai $^{\mathcal{V}}$ en umin ei mh ihooun criandumenon. και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ασθενεία και εν φοβω και εν τρομω πολλω εγενομην προς υμας. ο λογος μου και το κηρυγμα μου ουκ εν $^{\mathcal{V}}$ πειθοις" πειθοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπινης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σοφιας [λογοις] $^{\mathcal{V}}$ λογοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ εν αποδείξει πνευματός και δυναμέως.

μή ή ἐν σοφία ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. σοφίαν δὲ λαλοῦμεν 6 έν τοῖς τελείοις σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αίῶνος τούτου τῶν καταργουμένων. ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν 7* μυστηρίω την αποκεκρυμμένην ην προώρισεν ο θεός πρό των αίώνων είς δόξαν ήμῶν. ἡν οὐδείς τῶν ἀρχόντων τοῦ αίῶνος τούτου ἔγνωκεν εί 8 γὰρ ἔγνωσαν οὐκ ἄν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθώς 9 γέγραπται ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν άνθρώπου οὐκ ἀνέβη ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. δὲ ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα έρευνα καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου 11* εί μή τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδείς οίδεν εί μή τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου 12 έλάβομεν άλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ήμιν. ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας 13* λόγοις ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος αγίου πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. ψυχικός δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ 14 θεοῦ μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν καὶ οὐ δύναται γνῶναι ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς 15* άνακρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου ὃς συμβιβάσει αὐτόν ἡμεῖς δὲ 16 νοῦν χριστοῦ ἔχομεν.

καὶ ἐγώ ἀδελφοί οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' **3*** ὡς σαρκικοῖς ὡς νηπίοις ἐν χριστῷ. γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ οὐ βρῶμα 2* οὔπω γὰρ ἠδύνασθε ἀλλ' οὖτε ἔτι νῦν δύνασθε. ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε 3* ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε. ὅταν γὰρ λέγη τις ἐγὼ μέν εἰμι παύλου 4* ἕτερος δέ ἐγὼ ἀπολλῶ οὐχὶ σαρκικοί ἐστε. τίς οὖν ἐστιν παῦλος τίς 5*

v.7 αλλα λαλουμεν σοφιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου σοφιαν $^{\mathcal{V}}$ εν μυστηριω την αποκεκρυμμενην ην προωρισεν ο θεος προ των αιωνων εις δοξαν ημων. **\mathbf{v.10}** ημιν δε απεκαλυψεν $^{\mathcal{V}}$ ο θεος απεκαλυψεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια του πνευματός αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το γαρ πνευμά παντά εραύνα $^{\mathcal{V}}$ ερεύνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τα βαθή του θεού. **v.11** τις γαρ οιδεν ανθρωπων τα του ανθρωπου ει μη το πνευμα του ανθρωπου το εν αυτω ουτως kai ta tou deou oudeic eynwken V oiden $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ei mh to pincha tou deou. **v.13** α και λαλουμεν ουκ εν διδακτοις ανθρωπινης σοφιας λογοις αλλ εν διδακτοις πνευματος αγιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματικοις **v.15** ο δε πνευματικός ανακρινεί [τα] $^{\mathcal{V}}$ μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντά αυτός δε υπ ουπνευματικα συγκρινοντες. **v.1** καγω $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφοι ουκ ηδυνηθην λαλησαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ υμιν δενος ανακρινεται. λαλησαι m ως πνευματικοις αλλ ως σαρκινοις $^{\mathcal{V}}$ σαρκικοις $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ως νηπιοις εν χριστω. **v.2** γαλα υμας εποτισα και $\mathcal{T}^{,m,\mathcal{K}}$ ου βρωμα ουπω γαρ εδυνασθε $^{m,\mathcal{V}}$ ηδυνασθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αλλ ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουτε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ετι νυν δυνασθε. **v.3** ετι γαρ σαρκικοι εστε οπου γαρ εν υμιν ζηλος και ερις και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διχοστασιαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουχι σαρκικοι εστε και κατα ανθρωπον περιπατειτε. **v.4** σταν γαρ λεγη τις εγω μεν ειμι παυλου ετερος δε εγω απολλω ουκ^ν ουχι^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} </sub> ανθρωποι^{\mathcal{V}} σαρκικοι^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K}} εστε. **v.5** τι^{\mathcal{V}} τις \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} ουν εστιν παυλος \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} τις \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} απολλως τι^{\mathcal{V}} δε^{\mathcal{V}} εστιν παυλος \mathcal{V} αλλ \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} διακονοι δι ων επιστευσατε και} εκαστω ως ο κυριος εδωκεν.

δέ ἀπολλῶς ἀλ'λ ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε καὶ ἑκάστῷ ὡς ὁ κύριος 6*, 7 ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύτευσα ἀπολλῶς ἐπότισεν ἀλλ ὁ θεὸς ηὔξανεν. 8* οὔτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι οὔτε ὁ ποτίζων ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν 9 ἴδιον κόπον. θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί θεοῦ γεώργιον θεοῦ οἰκοδομή 10* έστε. κατά την χάριν τοῦ θεοῦ την δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποι-11* κοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον 12* ὅς ἐστιν ἰησοῦς ὁ χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον 13* χρυσόν ἄργυρον λίθους τιμίους ξύλα χόρτον καλάμην. ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται ή γὰρ ἡμέρα δηλώσει ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται 14* καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει. εἴ τινος τὸ ἔργον 15 μενεῖ ὃ ἐπωκοδόμησεν μισθὸν λήψεται. εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται 16 ζημιωθήσεται αὐτὸς δὲ σωθήσεται οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. οὐκ οἴδατε 17 ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἄγιός ἐστιν 18 οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν 19 ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ μωρὸς γενέσθω ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρά τῷ θεῷ ἐστιν γέγραπται γάρ ὁ δρασσό-20 μενος τούς σοφούς ἐν τῇ πανουργία αὐτῶν. καὶ πάλιν κύριος γινώσκει 21 τούς διαλογισμούς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὥστε μηδεὶς καυχάσθω 22* ἐν ἀνθρώποις πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν. εἴτε παῦλος εἴτε ἀπολλῶς εἴτε κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωή εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα πάντα 23 ύμῶν ἐστιν. ὑμεῖς δὲ χριστοῦ χριστὸς δὲ θεοῦ.

4 οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρέτας χριστοῦ καὶ οἰκονό2* μους μυστηρίων θεοῦ. ὅ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα
3 πιστός τις εὑρεθῆ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακρι4 θῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῷ δεδικαίωμαι ὁ δὲ ἀνακρίνων με

ν.6 εγω εφυτευσα απολλως εποτισεν αλλα^ν αλλ^{T, m, K} ο θεος πυξανεν. **ν.8** ο φυτευων δε και ο ποτίζων εν εισιν εκαστος δε τον ιδιον μισθον λημψεται^ν ληψεται^{T, m, K} κατα τον ιδιον κοπον. **ν.10** κατα την χαριν του θεου την δοθεισαν μοι ως σοφος αρχιτεκτων θεμελιον εθηκα^ν τεθεικα^{T, m, K} αλλος δε εποικοδομει εκαστος δε βλεπετω πως εποικοδομει. **ν.11** θεμελιον γαρ αλλον ουδεις δυναται θειναι παρα τον κειμενον ος εστιν ιησους ο^{T, K} χριστος. **ν.12** ει δε τις εποικοδομει επι τον θεμελιον τουτον T, M, K χρυσον αργυρον λιθους τιμιους ξυλα χορτον καλαμην. **ν.13** εκαστου το εργον φανερον γενησεται η γαρ ημερα δηλωσει οτι εν πυρι αποκαλυπτεται και εκαστου το εργον οποιον εστιν το πυρ [αυτο]^ν δοκιμασει. **ν.14** ει τινος το εργον μενει ο εποικοδομησεν M, K επωκοδομησεν K, K μισθον λημψεται K ληψεται K, K τυς ετα επολλως ειτε κηφας ειτε κοσμος ειτε ζωη ειτε θανατος ειτε ενεστωτα ειτε μελλοντα παντα υμων εστιν K, K, K, K, K, K, λοιπον ζητειται εν τοις οικονομοις ινα πιστος τις ευρεθη.

κύριός ἐστιν. ώστε μή πρό καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἄν ἔλθη ὁ κύριος 5 δς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστω ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ταῦτα δέ 6* άδελφοί μετεσχημάτισα είς έμαυτὸν καὶ ἀπολλῶ δι' ὑμᾶς ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν ἵνα μὴ εἶς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατά τοῦ ἑτέρου. τίς γάρ σε διακρίνει τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες 7 εί δὲ καὶ ἔλαβες τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών. ήδη κεκορεσμένοι έστέ 8 ήδη ἐπλουτήσατε χωρίς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε ίνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. δοκῶ γάρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς 9* αποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. ἡμεῖς μωροὶ διὰ χριστόν 10 ύμεις δὲ φρόνιμοι ἐν χριστῷ ἡμεις ἀσθενεις ὑμεις δὲ ἰσχυροί ὑμεις ἔνδοξοι ήμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν 11* καὶ γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν. καὶ κοπιῶμεν 12 έργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν διωκόμενοι άνεχόμεθα. βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν ὡς περικαθάρματα τοῦ 13* κόσμου ἐγενήθημεν πάντων περίψημα ἕως ἄρτι. οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς 14* γράφω ταῦτα ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. ἐὰν γὰρ μυρίους 15 παιδαγωγούς ἔχητε ἐν χριστῷ ἀλλ' οὐ πολλούς πατέρας ἐν γὰρ χριστῷ ίησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὰ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς 16 μιμηταί μου γίνεσθε. διά τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν τιμόθεον ὅς ἐστίν τέκνον 17* μου άγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίφ ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τάς ἐν χριστῷ καθώς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησία διδάσκω. ὡς μὴ ἐρ- 18 χομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες. ἐλεύσομαι δὲ ταχέως 19 πρός ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήση καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων άλλα την δύναμιν. οὐ γαρ ἐν λόγω ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ άλλ' 20 έν δυνάμει. τί θέλετε έν ράβδω έλθω πρός ύμας ή έν αγάπη πνεύματί 21* τε πραότητος.

όλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία καὶ τοιαύτη πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν 5*

v.6 ταυτα δε αδελφοι μετεσχηματίσα εις εμαυτον και απολλων απολλω^{T,m,K} δι υμας ινα εν ημιν μαθητε το μη υπερ α^V ο^{T,m,K} γεγραπται φρονειν^{T,m,K} ινα μη εις υπερ του ενος φυσιουσθε κατα του ετερου. **v.9** δοκω γαρ οτι^{T,m,K} ο θεος ημας τους αποστολους εσχατους απεδείξεν ως επιθανατίους οτι θεατρον εγενηθημεν τω κοσμω και αγγελοις και ανθρωποις. **v.11** αχρι της αρτι ωρας και πεινωμεν και διψωμεν και γυμνιτευομεν^V γυμνητευομεν^{T,m,K} και κολαφίζομεθα και αστατουμεν. **v.13** δυσφημουμενοι^V βλασφημουμενοι T,m,K</sub> παρακαλουμεν ως περικαθαρματα του κοσμου εγενηθημεν παντων περιψημα εως αρτι. **v.14** ουκ εντρεπων υμας γραφω ταυτα αλλ ως τεκνα μου αγαπητα V νουθετων νουθετω V,M,K τουτο επεμψα υμιν τιμοθεον ος εστιν τεκνον μου τεκνον αγαπητον και πιστον εν κυρίω ος υμας αναμνησεί τας οδούς μου τας εν χρίστω [ίησου] καθως πανταχου εν παση εκκλησία δίδασκω. **v.21** τι θελετε εν ραδδω ελθω προς υμας η εν αγαπη πνευματί τε πραυτητος πραοτητος πρ

2* τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι έστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε ἵνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσου 3* ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. ἐγὼ μὲν γάρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμε-4* νον. ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σύν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χρι-5* στοῦ. παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾳ εἰς ὅλεθρον τῆς σαρκός ἵνα 6 τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῆ ἡμέρα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. οὐ καλὸν τὸ καύχημα 7* ὑμῶν οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην ἵνα ἦτε νέον φύραμα καθώς ἐστε ἄζυμοι καὶ γὰρ 8 τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη χριστός. ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾶ μηδὲ ἐν ζύμη κακίας καὶ πονηρίας ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας 9 καὶ ἀληθείας. ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρ-10* νοις. καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἄρπαξιν ἢ είδωλολάτραις ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. 11* νῦνὶ δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ή πόρνος ή πλεονέκτης ή είδωλολάτρης ή λοίδορος ή μέθυσος ή 12* ἄρπαξ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι καί τοὺς ἔξω κρίνειν 13* οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε. τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ καί ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν έξ ὑμῶν αὐτῶν.

6 τολμὰ τις ὑμῶν πρὰγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδί2* κων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλα3, 4 χίστων. οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν μήτι γε βιωτικά. βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῷ ἐκκλησία τού-

v.1 ολως ακουεται εν υμιν πορνεια και τοιαυτη πορνεια ητις ουδε εν τοις εθνεσιν ονομαζεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωστε γυναικα τινα του πατρος εχειν. **ν.2** και υμεις πεφυσιωμενοι εστε και ουχι μαλλον επενθησατε ινα αρθη $^{\mathcal{V}}$ εξαρθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ μεσου υμων ο το εργον τουτο πραξας $^{\mathcal{V}}$ ποιησας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\omega_S^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απων τω σωματι παρων δε τω πνευματι ηδη κεκρικα ω_S παρων τον ουτως τουτο κατεργασαμενον. **v.4** εν τω ονοματι του κυριου [ημων] $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου χριστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συναχθεντων υμων και του εμου πνευματος συν τη δυναμει του κυριου ημων ιησου χριστου $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.5** παραδουναι τον τοιουτον τω σατανα εις ολεθρον της σαρκος ινα το πνευμα σωθη εν τη ημερα του κυριου ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. καθαρατε ουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την παλαιαν ζυμην ινα ητε νεον φυραμα καθως εστε αζυμοι και γαρ το πασχα ημων υπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθυθη $^{\mathcal{K}}$ ετυθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ χριστος. **v.10** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου παντως τοις πορνοις του κοσμου τουτου η τοις πλεονεκταις και $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρπαξιν η ειδωλολατραις επει ωφειλετε $^{\mathcal{V}}$ οφειλετε αρα εκ $\mathbf{v.11}$ νυν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ νυνι $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ δε εγραψα υμιν μη συναναμιγνυσθαι εαν τις αδελφος του κοσμου εξελθειν. ονομαζομενος η πορνος η πλεονεκτης η ειδωλολατρης η λοιδορος η μεθυσος η αρπαξ τω τοιουτω μηδε **v.12** ti gar moi kai $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tous exw krinein ouci tous esw umeis krinete. δε εξω ο θεος κρινει εξαρατε $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξαρειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον πονηρον εξ υμων αυτων. ουκ οιδατε οτι οι αγιοι τον κοσμον κρινουσιν και ει εν υμιν κρινεται ο κοσμος αναξιοι εστε κριτηριων ελαχιστων.

τους καθίζετε. πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω οὕτως οὐκ ἐστιν ἐν ὑμῖν σοφὸς 5* οὐδὲ εἶς ὂς δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἀλλὰ 6 άδελφὸς μετὰ άδελφοῦ κρίνεται καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων. ἤδη μὲν οὖν 7* όλως ήττημα έν ύμιν έστιν ότι κρίματα έχετε μεθ' έαυτων διάτί ούχι μαλλον άδικεῖσθε διάτί οὐχὶ μαλλον ἀποστερεῖσθε. άλλὰ ὑμεῖς ἀδι- 8* κεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε καὶ ταῦτά ἀδελφούς. η ούκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι 9* βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν μή πλανᾶσθε οὔτε πόρνοι οὔτε είδωλολάτραι οὔτε μοιχοί οὔτε μαλακοί οὔτε ἀρσενοκοῖται. οὔτε κλέπται 10* οὔτε πλεονέκται οὔτε μέθυσοι οὐ λοίδοροι οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. καὶ ταῦτά τινες ἦτε ἀλλὰ ἀπελούσασθε ἀλλὰ 11* ήγιάσθητε άλλ' έδικαιώθητε έν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν. πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει 12 πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. τὰ βρώ- 13 ματα τῆ κοιλία καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταθτα καταργήσει τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνεία ἀλλὰ τῷ κυρίῳ καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι. ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς ἔξεγερεῖ 14 διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη χριστοῦ 15 έστιν ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη μὴ γένοιτο. ἢ 16* οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ εν σῶμά ἐστιν ἔσονται γάρ φησίν οί δύο είς σάρκα μίαν. ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῷ ε̈ν πνεῦμά ἐστιν. 17 φεύγετε την πορνείαν παν αμάρτημα ο έαν ποιήση ανθρωπος έκτος του 18 σώματός έστιν ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε 19 ότι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν οὖ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν. ήγοράσθητε γὰρ τιμῆς δοξάσατε δή τὸν θεὸν 20* έν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν ἄτινά ἐστίν τοῦ θεοῦ.

περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε μοι καλὸν ἀνθρώπω γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. διὰ **7***, 2 δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον

ν.5 προς εντροπην υμιν λεγω ουτως ουκ εντ^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} εστιν^{\mathcal{T},\mathcal{K}} εν υμιν ουδεις σοφος ουδε $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος δυνησεται διακριναι ανα μεσον του αδελφου αυτου. **v.7** ηδη μεν $[\mathsf{ouv}]^{\mathcal{V}}$ ουν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ολως ηττημα εν^{$\mathcal{T},\mathcal{K}$} υμιν εστιν οτι κριματα έχετε μεθ εαυτων δια^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} τι^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} διατι^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ουχι μαλλον αδικεισθε δια^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} τι επ^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} διατι^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ουχι μαλλον αποστερεισθε. **v.8** αλλα υμεις αδικειτε και αποστερειτε και τουτο ταυτα $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφους. **v.9** η ουκ οιδατε οτι αδικοι βασιλειαν εσου βασιλειαν ου κληρονομησουσιν μη πλανασθε ουτε πορνοι ουτε ειδωλολατραι ουτε μοιχοι ουτε μαλακοι ουτε αρσενοκοιται. **v.10** ουτε κλεπται $\mathcal{T}^{,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ουτε $\mathcal{T}^{,\mathcal{K}}$ πλεονεκται $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτε πλεονεκται \mathcal{V} ου μεθυσοι ου λοιδοροι ουχ αρπαγές βασιλειαν θέου ου $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εδικαιωθητε εν τω ονοματι του κυριου ιπόου χριστου και εν τω πνευματι του θέου ημών. **v.16** [η] $\mathcal{T}^{,\mathcal{K},\mathcal{K}}$ ουκ οιδατε ότι ο κολλωμένος τη πορνη εν σωμα έστιν εσονται γαρ φησιν οι δυο εις σαρκα μιαν. **v.20** ηγορασθητε γαρ τιμης δοξασατε δη τον θέον εν τω σωματι υμών και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματι $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εντυν αυτεσθαι.

3* ἄνδρα ἐχέτω. τῆ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω 4* ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλ ὁ ἀνήρ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνήρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει 5* ἀλ'λ ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάζητε τῆ νηστεία καὶ τῆ προσευχῆ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε ίνα μή πειράζη ύμας ὁ σατανας διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμων. 6, 7* τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην οὐ κατ' ἐπιταγήν. Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους είναι ώς και έμαυτόν άλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ 8* ὅς μὲν οὕτως ὅς δὲ οὕτως. λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις καλὸν 9* αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κάγώ. εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησά-10* τωσαν κρείσσον γάρ έστιν γαμήσαι ή πυροῦσθαι. τοίς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω οὐκ ἐγὼ ἀλ'λ ὁ κύριος γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆ-11 ναι. ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω καὶ 12* ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγώ λέγω οὐχ ὁ κύριος εἴ τις άδελφός γυναῖκα ἔχει ἄπιστον καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ 13* μή ἀφιέτω αὐτήν. καὶ γυνή ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὑτὸς συνευδο-14* κεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς μὴ ἀφιέτω αὐτόν. ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος έν τῆ γυναικί καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί ἐπεὶ ἄρα τὰ 15* τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν νῦν δὲ ἄγιά ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται χωριζέσθω οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐν δὲ 16 εἰρήνη κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ οἶδας γύναι εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις 17* ἢ τί οἶδας ἄνερ εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις. εἰ μὴ ἑκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ θεός ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος οὕτως περιπατείτω καὶ οὕτως ἐν

v.3 τη γυναικι ο ανηρ την οφειλην $^{\mathcal{V}}$ οφειλομενην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευνοιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποδιδοτω ομοιως δε και η γυνη τω ανδρι. **v.4** η γυνη του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ανηρ ομοιως δε και ο ανηρ του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η γυνη. $\mathbf{v.5}$ μη αποστερειτε αλληλους ει μητι $^{\mathcal{V}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αν εκ συμφωνου προς καιρον ινα σχολασητε $^{\mathcal{V}}$ σχολαζητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νηστεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη προσευχη και παλιν επι το αυτο ητε $^{\mathcal{V}}$ συνερχησθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα μη πειραζη υμας ο σατανας δια την ακρασιαν υμων. **ν.7** θελω δε $^{\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντας ανθρωπους ειναι ως και εμαυτον αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκαστος ιδιον χαρισμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχει χαρισμα $^{\mathcal{V}}$ εκ $^{\mathcal{V}}$ θεου ο $^{\mathcal{V}}$ ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεν ουτως o^{V} $os^{T,m,K}$ δε ουτως. **v.8** λεγω δε τοις αγαμοις και ταις χηραις καλον αυτοις εστιν^{T,m,K} εαν $\mathbf{v.9}$ ει δε ουκ εγκρατευονται γαμησατωσαν κρειττον γκρεισσον $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ εστιν μεινωσιν ως καγω. **v.10** τοις δε γεγαμηκοσιν παραγγελλω ουκ εγω αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο κυριος γαμησαι η πυρουσθαι. γυναικα απο ανδρος μη χωρισθηναι. **ν.12** τοις δε λοιποις εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγω εγω $^{\mathcal{V}}$ ουχ ο κυριος ει τις αδελφος γυναικα εχει απιστον και αυτη συνευδοκει οικειν μετ αυτου μη αφιετω αυτην. γυνη ει $^{\mathcal{V}}$ τις $^{\mathcal{V}}$ ητις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχει ανδρα απιστον και ουτος $^{\mathcal{V}}$ αυτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνευδοκει οικειν μετ αυτης μη αφιετώ τον $^{\mathcal{V}}$ ανδρα $^{\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** ηγιασται γαρ ο ανηρ ο απιστος εν τη γυναικι και ηγιασται η γυνη η απιστος εν τω αδελφω V ανδρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επει αρα τα τεκνα υμων ακαθαρτα εστιν νυν δε αγια εστιν. **v.15** ει δε ο απιστος χωριζεται χωριζεσθω ου δεδουλωται ο αδελφος η η αδελφη εν τοις τοιουτοις εν δε ειρηνη κεκληκεν υμας $^{\mathcal{V}}$ ημας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θεος. **v.17** ει μη εκαστω ως εμερισεν ο κυριος $^{\mathcal{V}}$ θεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκαστον ως κεκληκεν ο 9εος $^{\mathcal{V}}$ κυριος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτως περιπατειτω και ουτως εν ταις εκκλησιαις πασαις διατασσομαι.

ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. περιτετμημένος τις ἐκλήθη μὴ 18* ἐπισπάσθω ἐν ἀκροβυστία τις ἐκλήθη μὴ περιτεμνέσθω. ή περιτομή 19 οὐδέν ἐστιν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. έκαστος έν τῆ κλήσει ἦ ἐκλήθη ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθης μή 20, 21 σοι μελέτω άλλ' εί καὶ δύνασαι έλεύθερος γενέσθαι μαλλον χρησαι. δ 22* γάρ ἐν κυρίω κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν ὁμοίως καί ὁ έλεύθερος κληθείς δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. τιμῆς ἠγοράσθητε μὴ γίνεσθε 23 δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος ἐν ῷ ἐκλήθη ἀδελφοί ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ 24* τῷ θεῷ. περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω γνώμην δὲ 25 δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν 26 ύπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί μη ζήτει λύσιν λέλυσαι ἀπὸ γυναικός μη ζήτει γυναῖκα. 27 έὰν δὲ καὶ γήμης οὐχ ἥμαρτες καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος οὐχ ἥμαρτεν 28* θλίψιν δὲ τῆ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι ἐγὰ δὲ ὑμῶν φείδομαι. τοῦτο δέ 29* φημι άδελφοί ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν ἐστίν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὧσιν. καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες 30 καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες. καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῷ τούτῷ ὡς μὴ καταχρώμενοι παράγει γὰρ τὸ 31* σχήμα τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι ὁ ἄγαμος 32* μεριμνα τὰ τοῦ κυρίου πῶς ἀρέσει τῷ κυρίῳ. ὁ δὲ γαμήσας μεριμνα τὰ 33* τοῦ κόσμου πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί. μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος 34* ή ἄγαμος μεριμνᾳ τὰ τοῦ κυρίου ἵνα ἦ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι ή δὲ γαμήσασα μεριμνῷ τὰ τοῦ κόσμου πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω άλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπρόσεδρον τῷ κυρίω ἀπερισπάστως. εἰ 36 δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει ἐὰν ἢ ὑπέρακμος καὶ

v.18 περιτετμημένος τις εκληθη μη επισπασθώ εν ακροβυστία κεκληται $^{\mathcal{V}}$ τις εκληθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη **v.22** ο γαρ εν κυριω κληθεις δουλος απελευθερος κυριου εστιν ομοιως και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ελευθερος κληθεις δουλος εστιν χριστου. **v.24** εκαστος εν ω εκληθη αδελφοι εν τουτω μενετω **v.28** εαν δε και γαμησης $^{\mathcal{V}}$ γημης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουχ ημαρτες και εαν γημη η παρθενος ουχ ημαρτεν θλιψιν δε τη σαρκι εξουσιν οι τοιουτοι εγω δε υμων φειδομαι. αδελφοι οτι $^{\mathcal{K}}$ ο καιρος συνεσταλμένος εστιν $^{\mathcal{V}}$ το λοιπον εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα και οι εχοντές γυναικάς ως μη econtes woin. $\mathbf{v.31}$ kai oi cromenoi ton kosmon ta $^{\mathcal{V}}$ kosmo $^{\mathcal{V}}$ kosmo $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ toutw $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ws mh katacromμενοι παραγει γαρ το σχημα του κοσμου τουτου. **v.32** θελω δε υμας αμεριμνους ειναι ο αγαμος μεριμνα τα του κυριου πως αρεση $^{\mathcal{V}}$ αρεσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω κυριω. **v.33** ο δε γαμησας μεριμνα τα του κο**ν.34** και $^{\mathcal{V}}$ μεμερισται και $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ η γυνη η $^{\mathcal{V}}$ αγαμος $^{\mathcal{V}}$ και σμου πως αρεση $^{\mathcal{V}}$ αρεσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη γυναικι. η παρθενος η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαμος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεριμνα τα του κυριου ινα η αγια και τω $^{\mathcal{V}}$ σωματι και τω $^{\mathcal{V}}$ πνευματι η δε γαμησασα μεριμνα τα του κοσμου πως αρεση $^{\mathcal{V}}$ αρεσει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω ανδρι. **v.35** τουτο δε προς το υμων αυτων συμφορον $^{\mathcal{V}}$ συμφερον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγω ουχ ινα βροχον υμιν επιβαλω αλλα προς το ευσχημον και ευπαρεδρον $^{\mathcal{V}}$ ευπροσεδρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω κυριω απερισπαστως.

37* οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι ὁ θέλει ποιείτω οὐχ ἁμαρτάνει γαμείτωσαν. ὁς δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος ἐν τῆ καρδία μἡ ἔχων ἀνάγκην ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ τοῦ τηρεῖν 38* τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς ποιεῖ. ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ 39* ὁ δὲ μἡ ἑκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ. γυνἡ δέδεται νόμω ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνἡρ αὐτῆς ἐὰν δὲ κοιμηθῆ ὁ ἀνήρ αὐτῆς ἐλευθέρα ἐστὶν ῷ θέλει γαμηθῆναι μόνον ἐν κυρίω. μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνῃ κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην δοκῶ δὲ κἀγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

περί δὲ τῶν είδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν ἡ γνῶσις 2* φυσιοῖ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἴ δὲ τις δοκεῖ εἰδέναι τι οὐδέπω οὐδὲν 3 ἔγνωκεν καθώς δεῖ γνῶναι. εἰ δέ τις ἀγαπῷ τὸν θεόν οὖτος ἔγνωσται ὑπ' 4* αὐτοῦ. περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν είδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδω-5* λον έν κόσμω καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἶς. καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί είτε έν οὐρανῷ είτε ἐπὶ τῆς γῆς ώσπερ εἰσὶν θεοί πολλοί 6 καὶ κύριοι πολλοί. ἀλλ' ἡμῖν εἶς θεὸς ὁ πατήρ έξ οῧ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς είς αὐτόν καὶ εἶς κύριος ἰησοῦς χριστός δι' οῧ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐ-7* τοῦ. ἀλλ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως άρτι ως είδωλόθυτον έσθίουσιν και ή συνείδησις αὐτῶν ἀσθενής οὖσα 8* μολύνεται. βρώμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν τῷ θεῷ οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν 9* περισσεύομεν οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως 10 ή έξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. ἐὰν γάρ τις ἴδη σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείφ κατακείμενον οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται είς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν. 11* καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῆ σῆ γνώσει δι' ὃν χριστὸς ἀπέ-12 θανεν. οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες αὐτῶν

 $[\]mathbf{v.37}$ os δε εστηκεν εδραιος $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη καρδια αυτου εδραιος μη εχων αναγκην εξουσιαν δε εχει περι του ιδιου θεληματος και τουτο κεκρικέν εν τη ιδια $^{\mathcal{V}}$ καρδια αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τηρειν την εαυτου παρθενον καλως ποιησει^ν ποιει^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , κ}. **v.38** ωστε και ο γαμιζων^{\mathcal{V}} την εαυτου^{\mathcal{V}} παρθενον^{\mathcal{V}} εκγαμιζων^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , κ} καλως ποιει και κ ο δε^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , κ} μη γαμιζων εκγαμιζων κ κρεισσον ποιησει κ ποιει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.39** yunh δεδεται νομω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφ όσον χρονον ζη ο ανηρ αυτης εαν δε και $^{\mathfrak{M}}$ κοιμηθη ο ανηρ αυτης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ελευθερα εστιν ω θελει γαμηθηναι μονον εν κυριω. **8 ν.2** ει δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις δοκει εγνωκεναι $^{\mathcal{V}}$ ειδεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι ουπω $^{\mathcal{V}}$ εγνω $^{\mathcal{V}}$ ουδεπω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγνωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθως δει γνωναι. **v.4** περι της βρωσεως ουν των ειδωλοθυτων οιδαμεν οτι ουδεν ειδωλον εν κοσμω και οτι ουδεις θεος **v.5** και γαρ είπερ είσιν λεγομένοι θέοι είτε εν ουράνω είτε επί $[tης]^\mathfrak{M}$ $tης^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετερος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει μη εις. γης ωσπερ εισιν θεοι πολλοι και κυριοι πολλοι. **\mathbf{v.7}** αλλ ουκ εν πασιν η γνωσις τινες δε τη συνηθεια \mathbf{v} συνειδησει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειδωλου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εως αρτι του $^{\mathcal{V}}$ ειδωλου $^{\mathcal{V}}$ ως ειδωλοθυτον εσθιουσιν και η συ**v.8** βρωμα δε ημας ου παραστησει $^{\mathcal{V}}$ παριστησιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νειδησις αυτων ασθενης ουσα μολυνεται. τω θεω ουτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαγωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περισσευομεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτε εαν μη φαγωμεν υστερουμεθα ουτε $^{\nu}$ εαν $^{\nu}$ φαγωμεν $^{\nu}$ περισσευομεν $^{\nu}$. **v.9** βλεπετε δε $\mu\eta^{\nu}$ πως $^{\nu}$ $\mu\eta$ πως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η εξουσια υμων αυτη προσκομμα γενηται τοις ασθενεσιν $^{\mathcal{V}}$ ασθενουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.11** απολλυται $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ $^{\mathcal{V}}$ απολειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ασθενών εν $^{\mathcal{V}}$ αδελφος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη ση γνώσει ο $^{\mathcal{V}}$ αδελφος $^{\mathcal{V}}$ δι ον χριστος απέθανεν.

τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα 13 σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

ούκ είμι ἀπόστολος ούκ είμι έλεύθερος ούχι ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύ- 9* ριον ήμῶν ἑώρακα οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίφ. εί ἄλλοις 2* ούκ είμι ἀπόστολος ἀλλά γε ὑμιν είμι ἡ γὰρ σφραγίς τῆς ἐμῆς ἀποστολης ύμεις έστε έν κυρίω. ή ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν 3* αὕτη ἐστιν. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν. μὴ οὐκ ἔχομεν 4*, 5 έξουσίαν άδελφὴν γυναῖκα περιάγειν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οί άδελφοί τοῦ κυρίου καὶ κηφᾶς. ἢ μόνος ἐγὼ καὶ βαρναβᾶς οὐκ 6* έχομεν έξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι. τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις 7* ποτέ τίς φυτεύει άμπελωνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει. μὴ 8* κατά ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει. ἐν γὰρ τῷ 9* μωσέως νόμω γέγραπται οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα μή τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ. ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι ἐπ' ἐλπίδι 10* όφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν εί ήμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν μέγα εί ἡμεῖς 11 ύμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν. εί ἄλλοι τῆς έξουσίας ύμῶν μετέχουσιν 12* ού μαλλον ήμεῖς ἀλλ οὐκ ἐχρησάμεθα τῆ ἐξουσία ταύτη ἀλλὰ πάντα στέγομεν ίνα μή έγκοπὴν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. οὐκ 13* οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν οἱ τῷ θυσιαστηρίω προσεδρεύοντες τώ θυσιαστηρίω συμμερίζονται. οὕτως καὶ ὁ 14 κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζην. ἐγὰ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως 15*

v.1 ouk eimi eleu θ eros $^{\mathcal{V}}$ apostolos $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouk eimi apostolos $^{\mathcal{V}}$ eleu θ eros $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ouxi insouv χριστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον κυριον ημων εορακα $^{\mathcal{V}}$ εωρακα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου το εργον μου υμεις εστε εν κυριω. αλλοις ουκ ειμι αποστολος αλλα γε υμιν ειμι η γαρ σφραγις μου $^{\mathcal{V}}$ της εμης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστολης υμεις εστε **v.3** η εμη απολογια τοις εμε ανακρινουσιν αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν αυτη $^{\mathcal{V}}$. **v.4** μη ουκ εχομεν εξουσιαν φαγειν και πειν $^{\mathcal{V}}$ πιειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.6** η μονος εγω και βαρναβας ουκ εχομεν εξουσιαν του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.7** τις στρατευεται ιδιοις οψωνιοις ποτε τις φυτευει αμπελωνα και τον $^{\nu}$ καρπον $^{\nu}$ $εκ^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρπου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου ουκ εσθιει η τις ποιμαινει ποιμνην και εκ του γαλακτος της **v.9** εν γαρ τω μωυσεως $^{m, \nu}$ μωσεως $^{T, K}$ νομω γεγραπται ου κημωσεις $^{\nu}$ φιμωσεις $^{T, m, K}$ βουν αλοωντα μη των βοων μελει τω θεω. **v.10** η δι ημας παντως λενει δι ημας γας ενές το του $^{\nu}$ ποιμνης ουκ εσθιει. **v.8** μη κατα ανθρωπον ταυτα λαλω η ουχι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ο νομος ταυτα ου $^{\mathcal{V}}$ λεγει. οφειλει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο αροτριών αροτριάν και ο αλόων της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελπίδος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετέχειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επ ελπιδι του $^{\nu}$ μετέχειν $^{\nu}$. **v.12** ει αλλοι της εξουσίας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων εξουσίας $^{\nu}$ μετέχουσιν ου μαλλον ημείς αλλ ουκ εχρησαμεθα τη εξουσια ταυτη αλλα παντα στεγομεν ινα μη εγκοπην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τινα εγκοπην $^{\mathcal{V}}$ δωμεν τω ευαγγελιω του χριστου. **v.13** ουκ οιδατε οτι οι τα ιερα εργαζομενοι $[τα]^{\nu}$ εκ του ιερου εσθιουσιν οι τω θυσιαστηριω παρεδρευοντες $^{\mathcal{V}}$ προσεδρευοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω θυσιαστηριω συμμερίζονται.

γένηται ἐν ἐμοί καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἤ τὸ καύχημά μου 16* ίνα τις κενώση. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι οὐκ ἔστιν μοι καύχημα ἀνάγκη 17 γάρ μοι ἐπίκειται οὐαὶ δέ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. εἰ γὰρ ἑκὼν 18* τοῦτο πράσσω μισθὸν ἔχω εἰ δὲ ἄκων οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ έξουσία μού ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. 19 έλεύθερος γάρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα ἵνα τοὺς πλείο-20* νας κερδήσω. καὶ ἐγενόμην τοῖς ἰουδαίοις ὡς ἰουδαῖος ἵνα ἰουδαίους κερδήσω τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω. 21* τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος μἡ ὢν ἄνομος θεῷ ἀλλ' ἔννομος χριστῷ ἵνα κερ-22* δήσω ἀνόμους. ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς 23* κερδήσω τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα ἵνα πάντως τινὰς σώσω. 24 δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. δατε ὅτι οἱ ἐν σταδίω τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν εἶς δὲ λαμβάνει τὸ 25 βραβεῖον οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα έγκρατεύεται έκείνοι μέν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν ἡμεῖς δὲ 26 ἄφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως οὕτως πυκτεύω ὡς 27* οὐκ ἀέρα δέρων. ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ μήπως άλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ
τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον. καὶ πάντες
εἰς τὸν μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῆ νεφέλη καὶ ἐν τῆ θαλάσση. καὶ πάντες
τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας ἡ δὲ

v.15 εγω δε ου $^{\mathcal{V}}$ κεχρημαι $^{\mathcal{V}}$ ουδενι εχρησαμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτων ουκ εγραψα δε ταυτα ινα ουτως γενηται εν εμοι καλον γαρ μοι μαλλον αποθανειν η το καυχημα μου ουδεις $^{\mathcal{V}}$ κενωσει $^{\mathcal{V}}$ ινα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κενωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** εαν γαρ ευαγγελίζωμαι ουκ εστιν μοι καυχημα αναγκη γαρ μοι επικειται ουαι γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι εστιν εαν μη ευαγγελισωμαι $^{\mathcal{V}}$ ευαγγελιζωμαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** τις ουν μου $^{\mathcal{V}}$ μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν ο μισθος ινα ευαγγελιζομενος αδαπανον θησω το ευαγγελιον του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το μη καταχρησασθαι τη εξουσια μου εν τω ευαγγελιω. ν.20 και εγενομην τοις ιουδαιοις ως ιουδαίος ινα ιουδαίους κερδήσω τοις υπο νομον ως υπο νομον μη $^{\nu}$ ων $^{\nu}$ αυτος $^{\nu}$ υπο $^{\nu}$ νομον $^{\nu}$ ίνα τους **v.21** τοις ανομοις ως ανομος μη ων ανομος θεου $^{\mathcal{V}}$ θεω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ εννομος υπο νομον κερδησω. χριστου $^{\nu}$ χριστω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα κερδανω $^{\nu}$ τους $^{\nu}$ κερδησω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανομους. $\mathbf{v.22}$ εγενομην τοις ασθενεσιν $ω_S^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ασθένης ινα τους ασθένεις κερδήσω τοις πασίν γεγονά τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντά ινα παντώς τίνας σωσώ. **v.23** παντα $^{\mathcal{V}}$ τουτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε ποιω δια το ευαγγελιον ινα συγκοινωνος αυτου γενωμαι. αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπωπιαζω μου το σωμα και δουλαγωγω μη $^{\mathcal{V}}$ πως $^{\mathcal{V}}$ μηπως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλοις κηρυξας αυτος αδοκι**v.1** ου θελω γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας αγνοειν αδελφοι οτι οι πατερες ημων παντες υπο την νεφελην ησαν και παντες δια της θαλασσης διηλθον. **ν.2** και παντες εις τον μωυσην m,v μωσην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εβαπτισθησαν $^{\mathcal{V}}$ εβαπτισαντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη νεφελη και εν τη θαλασση. **v.3** και παντες το αυτο βρωμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματικον βρωμα $^{\mathcal{V}}$ εφαγον. **v.4** και παντές το αυτό πομα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματικον επιον πομα $^{\mathcal{V}}$ επινον γαρ εκ πνευματικής ακολουθούσης πετράς η δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πετρά δε $^{\mathcal{V}}$ ην ο χριστός.

πέτρα ἦν ὁ χριστός. ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός 5 κατεστρώθησαν γάρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν 6 είς τὸ μή εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν καθώς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε καθώς τινες αὐτῶν ὥς γέγραπται ἐκάθισεν 7* ό λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἀνέστησαν παίζειν. μηδὲ πορνεύωμεν 8* καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσον ἕν μιᾳ ἡμέρα εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν χριστόν καθώς καὶ τινες αὐτῶν ἐπεί- 9* ρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο. μηδὲ γογγύζετε καθώς καὶ τινὲς 10* αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. ταῦτα δὲ πάντα 11* τύποι συνέβαινον ἐκείνοις ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν. ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ πέση. 12 πειρασμός ύμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος πιστὸς δὲ ὁ θεός ὃς οὐκ 13* έάσει ὑμᾶς πειρασθηναι ὑπὲρ ὁ δύνασθε ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. διόπερ ἀγαπητοί μου 14* φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. ὡς φρονίμοις λέγω κρίνατε ὑμεῖς ὅ 15 φημι. τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὁ εὐλογοῦμεν οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵμα- 16* τος τοῦ χριστοῦ ἐστιν τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστιν. ὅτι εἶς ἄρτος ε̈ν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν οἱ γὰρ πάντες 17 έκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν ἰσραὴλ κατὰ σάρκα οὐχί 18* οί ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοί τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν. τί οὖν φημι 19* ότι εἴδωλόν τί ἐστιν ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστιν. ἀλλ' ὅτι ἃ θύει τά ἔθνη 20* δαιμονίοις θύει καὶ οὐ θεῷ οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων 21 οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ πα- 22 ραζηλοῦμεν τὸν κύριον μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν. πάντα μοι ἔξεστιν 23*

v.7 μηδε ειδωλολατραι γινεσθε καθως τίνες αυτών ωσπερ^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} ως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γεγραπται εκαθίσεν ο λαος φαγείν και πειν^{\mathcal{V}} πιειν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} και ανέστησαν παίζειν. **v.8** μηδε πορνεύωμεν καθώς τίνες αυτών επορνεύσαν και έπεσον εν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} μια ημέρα εικοσί^{$\mathcal{V}$} τρεις εικοστίρεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδές. **v.9** μηδε εκπειραζώμεν τον χριστον καθώς και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τίνες αυτών επειρασαν και υπό των οφέων απώλλυντο απώλοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.10** μηδε γογγυζετε καθαπέρ καθώς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τίνες αυτών εγογγυσαν και απώλοντο υπό του ολοθρεύτου. **v.11** ταυτά δε τυπικώς συνέβαινεν παντά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τυποί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνέβαινον κατηντήκεν κατηντήσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.13** πείρασμος ύμας ουκ είληφεν εί μη ανθρώπινος πίστος δε ο θέος ος ουκ έασει ύμας πείρασθηναί υπέρ ο δυνάσθε αλλά ποίησει συν τω πείρασμω και την εκβασίν του δυνάσθαι υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπένεγκειν. **v.14** διόπερ αγαπητοί μου φευγετε από της είδωλολατρίας είδωλολατρίας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.16** το ποτηρίον της εύλογιας ο ευλογούμεν ουχί κοινώνια εστίν του αίματος του χριστού εστίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον αρτόν ον κλώμεν ουχί κοινώνια του σωματός του χριστού εστίν. **v.18** βλεπετε τον ισραήλ κατα σαρκα ουχί ουχί κοινώνια του σωματός του χριστού εισίν. **v.19** τι ουν φημί ότι είδωλοθυτον είδωλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι εστίν η ότι είδωλον είδωλοθυτον είδωλοθυτον εδαίμοντον θοιμός κοινώνους των δαίμονιων γινεόθαι.

ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει πάντα μοί ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. 24*, 25 μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. πῶν τὸ ἐν μακέλ-26* λῷ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. τοῦ 27* γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. εἴ δὲ τις καλεῖ ὑμῶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύεσθαι πῶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ἐὰν δὲ τις ὑμῖν εἴπη τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστιν μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ 30* ἄλλης συνειδήσεως. εἰ δὲ ἐγὼ χάριτι μετέχω τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ 31 οῦ ἐγὼ εὐχαριστῶ. εἴτε οῦν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ ἰουδαίοις καὶ ἕλλησιν καὶ 33* τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ. καθὼς κἀγὼ πάντα πῶσιν ἀρέσκω μἡ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ σύμφερον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν ἵνα σωθῶσιν.

11, 2* μιμηταί μου γίνεσθε καθώς κάγώ χριστοῦ. ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθώς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις 3* κατέχετε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ κεφαλὴ δὲ χριστοῦ ὁ θεός. πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεσαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῆ κεφαλῆ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς ἕν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῆ ἐξυρημένη. εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή καὶ κειράσθω εἰ δὲ τ* αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι κατακαλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὁ ὑπάρχων γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός. καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα ἀλλὰ

v.23 παντα μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξεστιν αλλ ου παντα συμφερει παντα μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξεστιν αλλ ου παντα οικοδομει. **v.24** μηδεις το εαυτου ζητειτω αλλα το του ετερου εκαστος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.26** του γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου γαρ $^{\mathcal{V}}$ η **v.27** ει δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις καλει υμας των απιστων και θελετε πορευεσθαι παν το γη και το πληρωμα αυτης. παρατιθεμενον υμιν εσθιετε μηδεν ανακρινοντες δια την συνειδησιν. **ν.28** εαν δε τις υμιν ειπη τουτο ιεροθυτον ειδωλοθυτον τ, m, κ εστιν μη εσθιετε δι εκείνον τον μηνυσαντα και την συνειδησίν του τ, m, κ ταρ τ, m, κ κυρίου τ, m, κ η τ, m, κ η τ, m, κ και τ, m, κ το τ, m, κ πληρωμα τ, m, κ αυτής τ, m, κ . τ . τ . τ . τ . τ . **v.32** απροσκοποι γινεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εγω χαριτι μετεχω τι βλασφημουμαι υπερ ου εγω ευχαριστω. ιουδαιοις γινεσθε $^{\nu}$ και ελλησιν και τη εκκλησια του θεου. **\mathbf{v.33}** καθως καγω παντα πασιν αρεσκω μη ζητων το εμαυτου συμφορον V συμφερον $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα το των πολλων ινα σωθωσιν. δε υμας αδελφοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι παντα μου μεμνησθε και καθως παρεδωκα υμιν τας παραδοσεις κατεχετε. **v.3** θελω δε υμας ειδεναι οτι παντος ανδρος η κεφαλη ο χριστος εστιν κεφαλη δε γυναικος ο ανηρ κεφαλη δε του V χριστου ο θεος. **v.5** πασα δε γυνη προσευχομενη η προφητευουσα ακατακαλυπτω τη κεφαλη καταισχυνει την κεφαλην αυτης $^{\mathcal{V}}$ εαυτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν γαρ εστιν και το αυτο τη εξυρημενη. **v.7** ανηρ μεν γαρ ουκ οφειλει κατακαλυπτεσθαι την κεφαλην εικων και δοξα θεου υπαρχων η $^{\mathcal{V}}$ γυνη δε δοξα ανδρος εστιν.

γυνή διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνή ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς 10 κεφαλής διά τοὺς ἀγγέλους. πλήν οὔτε ἀνήρ χωρίς γυναικὸς οὔτε γυνή 11* χωρίς ἀνδρός ἐν κυρίφ. ὥσπερ γὰρ ἡ γυνἡ ἐκ τοῦ ἀνδρός οὕτως καὶ ὁ 12 άνηρ διὰ της γυναικός τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε 13 πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι. ἡ οὐδὲ 14* αὐτή ή φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνήρ μὲν ἐὰν κομᾶ ἀτιμία αὐτῷ ἐστιν. γυνή δὲ ἐὰν κομῷ δόξα αὐτῆ ἐστιν ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται 15* αὐτῆ. εί δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ 16 ἔχομεν οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ. τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ 17* ότι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον ἀλ'λ εἰς τὸ ἣττον συνέρχεσθε. πρῶτον μὲν γὰρ 18* συνερχομένων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι ἵνα οἱ δόκιμοι 19* φανεροί γένωνται έν ὑμῖν. συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ 20 ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμ- 21 βάνει ἐν τῷ φαγεῖν καὶ ὂς μὲν πεινᾳ ὂς δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ 22* έχετε είς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας τί ὑμῖν εἴπω ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτω ούκ ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν 23* ότι ὁ κύριος ἰησοῦς ἐν τῷ νυκτὶ ῷ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον. καὶ εὐχα- 24* ριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν λάβετε φαγετε τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ύπερ ύμων κλώμενον τοῦτο ποιείτε είς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ώσαύτως 25* καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι τοῦτο ποιεῖτε ὁσάκις ἄν πίνητε εἰς τὴν ἐμὴν άνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον 26* τοῦτο πίνητε τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὖ ἄν ἔλθη.

 $[\]overline{\mathbf{v.11}}$ πλην ουτε ανηρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χωρις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γυναικος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γυνη χωρις ανδρος ουτε $^{\mathcal{V}}$ ανηρ $^{\mathcal{V}}$ χωρις $^{\mathcal{V}}$ γυναικος $^{\mathcal{V}}$ εν κυριω. **v.14** η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδε αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η φυσις αυτη $^{\mathcal{V}}$ διδασκει υμας οτι ανηρ μεν εαν κομα ατιμια αυτω εστιν. **v.15** γυνη δε εαν κομα δοξα αυτη εστιν οτι η κομη αντι περιβολαιου δεδοται [αυτη] $^{\mathcal{V}}$ αυτη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.17** τουτο δε παραγγελλων ουκ επαινώ ότι ουκ εις το κρεισσον $^{\mathcal{V}}$ κρειτιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το ησσον $^{\mathcal{V}}$ ητιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνερχεσθε. **v.18** πρωτον μεν γαρ συνερχομενων υμων εν τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκκλησία ακούω σχισματά εν υμιν υπαρχείν και μέρος τι πιστεύω. γαρ και αιρεσεις εν υμιν ειναι ινα $[και]^{\nu}$ οι δοκιμοι φανεροι γενωνται εν υμιν. ουκ έχετε εις το εσθιείν και πίνειν η της εκκλησίας του θέου καταφρονείτε και καταισχύνετε τους μη εχοντας τι υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειπω υμιν $^{\mathcal{V}}$ επαινεσω υμας εν τουτω ουκ επαινω. **v.23** εγω γαρ παρελαβον απο του κυριου ο και παρεδώκα υμιν οτι ο κυριος ιησους εν τη νυκτι η παρεδίδετο $^{\mathcal{V}}$ παρεδίδοτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελαβεν **v.24** και ευχαριστησας εκλασεν και ειπεν λαβετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαγετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτο μου εστιν το σωμα το υπερ υμων κλωμενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτο ποιειτε εις την εμην αναμνησιν. **v.25** ωσαυτως και το ποτηριον μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη διαθηκη εστιν εν τω εμω αιματι τουτο ποιειτε οσακις eav^{V} $av^{T,m,K}$ $\pi innte eig thn emph anamyhsin.$ **v.26** $osakig gar <math>eav^{V}$ $av^{T,m,K}$ esbihte ton arton touton και το ποτηριον τουτο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πινητε τον θανατον του κυριου καταγυκλλετε αχρι^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ου αν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ου αν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ελθη.

27* ὥστε ὂς ἄν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀνα28 ξίως ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου
29* πινέτω. ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει
30 μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς
31* καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν οὐκ
32* ἄν ἐκρινόμεθα. κρινόμενοι δὲ ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα ἵνα μὴ σὺν τῷ
33 κόσμῳ κατακριθῶμεν. ὥστε ἀδελφοί μου συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν
34* ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. εἴ δὲ τις πεινῷ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε τὰ δέ λοιπὰ ὡς ἄν ἔλθω διατάξομαι.

περί δέ τῶν πνευματικῶν ἀδελφοί οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. οἴδατε ὅτι **12**, 2* 3* ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα ἰησοῦν καὶ 4 οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριον ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίω. διαιρέσεις 5 δὲ χαρισμάτων εἰσίν τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν 6* καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν ὁ δὲ αὐτὸς ἐστίν 7 θεός ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἑκάστω δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ 8 πνεύματος πρός τὸ συμφέρον. Τὸ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται 9* λόγος σοφίας ἄλλφ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ 10* πνεύματι. ἄλλφ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων ἄλλφ δὲ προφητεία ἄλλφ δὲ διακρίσεις πνευμάτων έτέρω δὲ γένη γλωσσῶν ἄλλω δὲ ἑρμηνεία γλωσ-11 σων. πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ εν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα διαιροῦν ἰδία 12* ἑκάστω καθώς βούλεται. καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστιν καὶ μέλη ἔχει πολλά πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός πολλά ὄντα ἕν ἐστιν σῶμα 13* οὕτως καὶ ὁ χριστός. καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἕν σῶμα

v.27 ωστε ος αν εσθιη τον αρτον τουτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η πινη το ποτηριον του κυριου αναξίως του $^{\mathfrak{M}}$ κυριου $^{\mathfrak{M}}$ ενοχος εσται του σωματος και του $^{m, \nu}$ αιματος του κυριου. **v.29** ο γαρ εσθιων και πινων αναξιως $^{\mathcal{T}, m, \mathcal{K}}$ κριμα εαυτω εσθιει και πινει μη διακρινων το σωμα του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** ει δε^V γαρ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτους διεκρινομεν ουκ αν εκρινομεθα. **\mathbf{v.32}** κρινομενοι δε υπο $[του]^{\mathcal{V}}$ κυριου παιδευομεθα ινα μη $\mathbf{v.34}$ ει δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις πείνα εν οίκω εσθίετω ίνα μη είς κριμα συνερχήσθε συν τω κοσμω κατακριθωμεν. $\mathbf{v.2}$ οιδατε οτι οτε $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ εθνη ητε προς τα ειδωλα τα τα δε λοιπα ως αν ελθω διαταξομαι. 12 αφωνα ως αν ηγεσθε απαγομενοι. **ν.3** διο γνωριζω υμιν οτι ουδεις εν πνευματι θεου λαλων λεγει αναθεμα ιησους $^{\mathcal{V}}$ ιησουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουδεις δυναται ειπειν κυριος $^{\mathcal{V}}$ κυριον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει μη εν πνευματι αγιω. **ν.6** και διαιρεσεις ενεργηματων εισιν ο δε αυτος εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος ο ενεργων τα παντα εν πασιν. **ν.9** ετερω δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστις εν τω αυτω πνευματι αλλω δε χαρισματα ιαματων εν τω ενι $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματι. **v.10** αλλω δε ενεργηματα δυναμεων αλλω [δε] $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητεια αλλω $[\delta \epsilon]^{\mathcal{V}}$ $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διακρισεις πνευματων ετέρω $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενη γλωσσών αλλω $\delta \epsilon$ ερμηνεία γλωσσών. **v.12** καθαπέρ γαρ το σώμα εν έστιν και μέλη έχει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλα έχει $^{\mathcal{V}}$ παντά $\delta \epsilon$ τα μέλη του σώματος $tou^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ enos $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ holds onto en estin swips outwo kai o cristos.

έβαπτίσθημεν είτε ἰουδαῖοι είτε ἕλληνες είτε δοῦλοι είτε ἐλεύθεροι καὶ πάντες είς εν πνευμα ἐποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν εν μέλος 14 άλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπη ὁ πούς ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος 15 ού παρά τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς ὅτι οὐκ 16 είμι όφθαλμός οὐκ είμι ἐκ τοῦ σώματος οὐ παρά τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. εί ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός ποῦ ἡ ἀκοή εί ὅλον ἀκοή ποῦ ἡ 17 ὄσφρησις. νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη εν εκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι 18 καθώς ήθέλησεν. εί δὲ ἦν τὰ πάντα ἕν μέλος ποῦ τὸ σῶμα. νῦν δὲ πολ- 19, 20 λὰ μὲν μέλη εν δε σῶμα. οὐ δύναται δε ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῷ χειρί χρείαν 21* σου οὐκ ἔχω ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. ἀλλὰ 22 πολλώ μαλλον τα δοκούντα μέλη του σώματος ασθενέστερα υπάρχειν άναγκαῖά ἐστιν. καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος τούτοις 23 τιμήν περισσοτέραν περιτίθεμεν καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει. τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει ἀλλ ὁ θεὸς 24* συνεκέρασεν τὸ σῶμα τῷ ὑστερουντι περισσοτέραν δοὺς τιμήν. ἵνα μὴ 25* ή σχίσμα ἐν τῷ σώματι ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. καὶ εἴτε πάσχει ε̈ν μέλος συμπάσχει πάντα τὰ μέλη εἴτε δοξάζεται ε̈ν μέ- 26* λος συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ 27 μέρους. καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησία πρῶτον ἀποστόλους 28* δεύτερον προφήτας τρίτον διδασκάλους ἔπειτα δυνάμεις εἶτα χαρίσματα ίαμάτων άντιλήψεις κυβερνήσεις γένη γλωσσῶν. μή πάντες ἀπόστολοι 29 μή πάντες προφήται μή πάντες διδάσκαλοι μή πάντες δυνάμεις. πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν μὴ πάντες διερμηνεύουσιν. ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα καὶ ἔτι 31* καθ' ὑπερβολήν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων ἀγάπην δὲ **13** μἡ ἔχω γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἐὰν ἔχω 2* προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν

v.13 και υαρ εν ενι πνευματι ημεις παντες εις εν σωμα εδαπτισθημεν ειτε ιουδαίοι ειτε ελληνες ειτε δουλοί ειτε ελευθέροι και παντές εις $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν πνευμα εποτισθημέν. **v.21** ου δυναταί δε $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ οφθαλμος είπειν τη χειρί χρειαν σου ουκ έχω η παλίν η κεφαλή τοις ποσίν χρειαν υμών ουκ έχω. **v.24** τα δε ευσχήμονα ημών ου χρειαν έχει αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο θέος συνέκερασεν το σωμα τω υστέρουμενών υστέρουντι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περισσότεραν δους τίμην. **v.25** ίνα μη η σχίσματα $^{\mathfrak{M}}$ σχίσμα $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν τω σωματί αλλα το αυτό υπέρ αλλήλων μεριμνωσίν τα μέλη. **v.26** και είτε πασχεί εν μέλος συμπασχεί παντά τα μέλη είτε δοξάζεται [εν] $^{\mathcal{V}}$ εν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μέλος συγχαίρει παντά τα μέλη. **v.28** και ους μέν εθετό ο θέος εν τη έκκλησια πρώτον αποστολούς δευτέρον προφητάς τρίτον δίδασκαλούς επείτα δυνάμεις επείτα $^{\mathcal{V}}$ είτα χαρισματά τα ματών αντίλημψεις $^{\mathcal{V}}$ αντίληψεις $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυβέρνησεις γένη γλώσσων. **v.31** ζήλουτε δε τα χαρισματά τα μείζονα $^{\mathcal{V}}$ κρείττονα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ετί καθ υπέρβολην οδον υμίν δείκνυμί. **13 v.2** και εαν έχω προφητείαν και είδω τα μυστήρια παντά και πασάν την γνωσίν και εαν έχω πασάν την πιστίν ωστε όρη μεθισταναί μεθιστανείν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαπην δε μη έχω ουδεν ουδεν $^{\mathcal{K}}$ ουθεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ειμί.

ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὄρη μεθιστάνειν ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐθέν 3* είμι. καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά 4* μου ἵνα καυθήσωμαι ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐδὲν ὡφελοῦμαι. ἡ ἀγάπη μακροθυμεί χρηστεύεται ή ἀγάπη οὐ ζηλοί ή ἀγάπη οὐ περπερεύεται 5 οὐ φυσιοῦται. οὐκ ἀσχημονεῖ οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς οὐ παροξύνεται οὐ 6 λογίζεται τὸ κακόν. οὐ χαίρει ἐπὶ τῷ ἀδικία συγχαίρει δὲ τῷ ἀληθεία. 7, 8* πάντα στέγει πάντα πιστεύει πάντα έλπίζει πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει εἴτε δὲ προφητεῖαι καταργηθήσονται εἴτε γλῶσσαι 9* παύσονται είτε γνῶσις καταργηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν 10* καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. όταν δὲ ἔλθη τὸ τέλειον τότε τὸ ἐκ 11* μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος ὡς νήπιος ἐλάλουν ὡς νήπιος έφρόνουν ως νήπιος έλογιζόμην ὅτε δέ γέγονα ἀνήρ κατήργηκα τὰ τοῦ 12 νηπίου. βλέπομεν γαρ άρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι τότε δὲ πρόσωπον πρός πρόσωπον ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθώς καὶ 13 ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις ἐλπίς ἀγάπη τὰ τρία ταῦτα μείζων δὲ τούτων ή ἀγάπη.

14 διώκετε τὴν ἀγάπην ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά μᾶλλον δὲ ἵνα προ2* φητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῶ θεῷ
3 οὐδεὶς γὰρ ἀκούει πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. ὁ δὲ προφητεύων ἀν4 θρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν
5* γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύη ἵνα ἡ ἐκκλη6* σία οἰκοδομὴν λάβη. νυνὶ δὲ ἀδελφοί ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν τί ὑμᾶς ἀφελήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν
7* γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῆ. ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα

v.3 καν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ψωμισω παντα τα υπαρχοντα μου και εαν παραδω το σωμα μου ινα καυχησωμαι καυθησωμαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαπην δε μη εχω ουδεν ωφελουμαι. **v.4** η αγαπη μακροθυμει χρηστευεται η αγαπη ου ζηλοι $[\eta^{\mathcal{V}} \ \eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}]$ αγαπη αγαπη ουδεποτε πιπτει εκπιπτει $^{\mathcal{V}}$ εκπιπτει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είτε δε προφητειαι καταργηθησονται είτε γλωσσαι παυσονται είτε γνωσίς καταργηθησεται. **v.9** εκ μερους δε γαρ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γινωσκομεν και εκ μερους προφητευομεν. **v.10** οταν δε ελθη το τελείον τοτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το εκ μερους καταργηθησεται. **v.11** οτε ημην νηπίος ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νηπίος ελογίζομην ως νηπίος ελογίζομην ως νηπίος ν οτε δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γεγονα ανηρ κατηργηκα τα του νηπίου. **14 v.2** ο γαρ λαλων γλωσση ουκ ανθρωποίς λαλεί αλλα τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεω ουδείς γαρ ακουεί πνευματί δε λαλεί μυστηρία. **v.5** θελω δε παντάς υμας λαλείν γλωσσαίς μαλλον δε ίνα προφητευητε μείζων δε γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο προφητεύων η ο λαλων γλωσσαίς εκτός εί μη διερμηνεύει $^{\mathcal{M}}$ διερμηνεύη τοι εκκλησία οικοδομην λαβη. **v.6** νυν νυνι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε αδελφοί εαν ελθω προς υμας γλωσσαίς λαλων τι υμας ωφελησω εαν μη υμιν λαλησω η εν αποκαλύψει η εν γνωσεί η εν προφητεία η [εν] $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδαχη. **v.7** ομως τα αψυχα φωνην διδοντα είτε αυλος είτε κίθαρα εαν διαστολην τοις φθογγοίς μη διδω δω $^{\mathcal{K},\mathcal{K}}$ πως γνωσθησεται το αυλουμενον η το κιθαρίζομενον.

εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον. καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν 8* σάλπιγξ δῶ τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον. οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς 9 γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον ἔσεσθε γάρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἐστιν ἐν 10* κόσμω καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον. έὰν οὖν μἡ είδῶ τἡν δύναμιν τῆς 11 φωνής ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς 12 έκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση προσευ- 13* χέσθω ίνα διερμηνεύη. ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση τὸ πνεῦμά μου 14* προσεύχεται ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. τί οὖν ἐστιν προσεύξομαι 15 τῷ πνεύματι προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ ψαλῶ τῷ πνεύματι ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσης τῷ πνεύματι ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ 16* ίδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμήν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστία ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οίδεν. σύ μέν γάρ καλῶς εὐχαριστεῖς ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 17 εύχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν. ἀλ'λ ἐν 18*, 19 έκκλησία θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλήσαι ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω ή μυρίους λόγους εν γλώσση. άδελφοί μή παιδία γίνεσθε 20 ταῖς φρεσίν ἀλλὰ τῆ κακία νηπιάζετε ταῖς δὲ φρεσίν τέλειοι γίνεσθε. ἐν 21* τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ καὶ οὐδ οὕτως εἰσακούσονταί μου λέγει κύριος. ὥστε αἱ 22 γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ 23* έκκλησία όλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν εἰσέλθωσιν δὲ ίδιῶται ἢ ἄπιστοι οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε. ἐὰν δὲ πάντες προφητεύω- 24 σιν εἰσέλθη δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων ἀνακρίνεται ύπὸ πάντων. καὶ οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνε- 25* ται καὶ οὕτως πεσών ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων

v.8 και γαρ εαν αδηλον φωνην^{T,m,K} σαλπιγξ φωνην^V δω τις παρασκευασεται εις πολεμον. **v.10** τοσαυτα ει τυχοι γενη φωνων εισιν^V εστιν^{T,m,K} εν κοσμω και ουδεν αυτων^{T,m} αφωνον. **v.13** διο^V διοπερ^{T,m,K} ο λαλων γλωσση προσευχεσθω ινα διερμηνευη. **v.14** εαν [γαρ]^V γαρ^{T,m,K} προσευχωμαι γλωσση το πνευμα μου προσευχεται ο δε νους μου ακαρπος εστιν. **v.16** επει εαν ευλογης V ευλογησης T,m,K [εν] V τω T,m,K πνευματι ο αναπληρων τον τοπον του ιδιωτου πως ερει το αμην επι τη ση ευχαριστια επειδη τι λεγεις ουκ οιδεν. **v.18** ευχαριστω τω θεω μου T,m,K παντων υμων μαλλον γλωσσαις λαλω V . **v.21** εν τω νομω γεγραπται οτι εν ετερογλωσσοις και εν χειλεσιν ετερων V ετεροις T,m,K λαλησω τω λαω τουτω και ουδ ουτως εισακουσονται μου λεγει κυριος. **v.23** εαν ουν συνελθη η εκκλησια ολη επι το αυτο και παντες γλωσσαις T,m,K λαλωσιν γλωσσαις V εισελθωσιν δε ιδιωται η απιστοι ουκ ερουσιν οτι μαινεσθε. **v.25** και T,m,K ουτως T,m,K τα κρυπτα της καρδιας αυτου φανερα γινεται και ουτως πεσων επι προσωπον προσκυνησει τω θεω απαγγελλων οτι οντως V ο θεος οντως T,m,K εν υμιν εστιν.

26* ὅτι ὁ θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστιν. τί οὖν ἐστιν ἀδελφοί ὅταν συνέρχησθε ξκαστος ύμῶν ψαλμὸν ἔχει διδαχὴν ἔχει γλῶσσαν ἔχει ἀποκάλυψιν ἔχει 27 ξρμηνείαν έχει πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω. εἴτε γλώσση τις λαλεῖ 28 κατά δύο ή τὸ πλεῖστον τρεῖς καὶ ἀνὰ μέρος καὶ εἶς διερμηνευέτω. ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής σιγάτω ἐν ἐκκλησία ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. 29, 30 προφήται δὲ δύο ή τρεῖς λαλείτωσαν καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. ἐὰν δὲ 31 ἄλλφ ἀποκαλυφθή καθημένφ ὁ πρῶτος σιγάτω. δύνασθε γάρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν ίνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται. 32, 33* καί πνεύματα προφητών προφήταις ὑποτάσσεται. οὐ γάρ ἐστιν ἀκατα-34* στασίας ὁ θεὸς ἀλ'λ εἰρήνης ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. αἱ γυναίκες ύμων εν ταίς εκκλησίαις σιγάτωσαν ού γάρ επιτέτραπται αύ-35* ταῖς λαλεῖν ἀλ'λ ὑποτάσσεσθαι καθώς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν αἰσχρὸν γάρ ἐστιν 36 γυναιξίν εν εκκλησία λαλείν. ή άφ' ύμων ὁ λόγος τοῦ θεοῦ έξηλθεν ή 37* είς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν. εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματι-38* κός ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι τοῦ κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. εἰ δέ τις 39* ἀγνοεῖ ἀγνοέιτω. ὥστε ἀδελφοί ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν καὶ τὸ λαλεῖν 40* γλώσσαις μή κωλύετε. πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν ὃ καὶ 15 2 παρελάβετε εν δ καὶ εστήκατε. δι' οῦ καὶ σώζεσθε τίνι λόγω εὐηγγελι-3 σάμην ύμιν εί κατέχετε έκτὸς εί μη είκη έπιστεύσατε. παρέδωκα γάρ ύμιν έν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρ-4* τιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ 5, 6* ἡμέρα κατὰ τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ἄφθη κηφᾶ εἶτα τοῖς δώδεκα. ἔπειτα ώφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν 7 ξως ἄρτι τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν. ἔπειτα ὤφθη ἰακώβω εἶτα τοῖς ἀπο-8 στόλοις πασιν. ἔσχατον δὲ πάντων ώσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ἄφθη κάμοί.

ν.26 τι ουν εστιν αδελφοι σταν συνερχησθε εκαστος υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ψαλμον εχει διδαχην εχει γλωσσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκαλυψιν εχει $^{\mathcal{V}}$ γλωσσαν $^{\mathcal{V}}$ εχει ερμηνείαν εχει παντά προς οικοδομην γινεσθω $^{m, \nu}$ γενεσθω $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$. **v.33** ου γαρ εστιν ακαταστασιας ο θεος αλλα $^{m, \nu}$ αλλ $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ ειρηνης ως εν πασαις ταις εκκλησιαις των αγιων. **\mathbf{v.34}** αι γυναικες υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ταις εκκλησιαις σιγατωσαν ου γαρ επιτρεπεται $^{\mathcal{V}}$ επιτετραπται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυταις λαλειν αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υποτασσεσθωσαν $^{\mathcal{V}}$ υποτασσεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθως και ο νομος λεγει. **v.35** ει δε τι μαθειν θελουσιν εν οικώ τους ιδιούς ανδράς επερωτατώσαν αισχρον γαρ εστιν γυναικι $^{\mathcal{V}}$ λαλειν $^{\mathcal{V}}$ γυναιξιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν εκκλησια λαλειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.37** ει τις δοκει προφητης είναι η πνευματικός επιγινωσκετώ α γραφώ υμίν ότι του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κυρίου εστιν $^{\mathcal{V}}$ είσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εντολη $^{\mathcal{V}}$ εντολαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.38** ει δε τις αγνοει αγνοειται $^{\mathcal{V}}$ αγνοειτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.39** ωστε αδελφοι [μου] $^{\mathcal{V}}$ ζηλουτε το προφητευείν και το λαλείν γλωσσαις τ, m, κ μη κωλύετε γλωσσαις ν . **v.40** παντα δε ν ευσχημονώς και **15 v.4** και οτι εταφη και οτι εγηγερται τη τριτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημέρα τη $^{\mathcal{V}}$ τριτη $^{\mathcal{V}}$ κατα $\mathbf{v.6}$ επειτα ωφθη επανω πεντακοσιοις αδελφοις εφαπαξ εξ ων οι πλειονες $^{\mathcal{V}}$ πλειους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μενουσιν εως αρτι τινες δε και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκοιμηθησαν.

έγω γάρ είμι ὁ έλάχιστος των ἀποστόλων ὃς οὐκ είμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι 9 ἀπόστολος διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ 10* είμι καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενἡ ἐγενήθη ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὑν ἐμοί. είτε οὖν ἐγὼ είτε ἐκεῖνοι οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. εί 11, 12* δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται πῶς λέγουσιν τινες ἐν ύμιν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν. εί δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν 13 οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται. εί δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται κενὸν ἄρα τὸ 14* κήρυγμα ἡμῶν κενἡ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευ- 15 δομάρτυρες τοῦ θεοῦ ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν ὃν οὐκ ἤγειρεν εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ 16 οὐκ ἐγείρονται οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται. εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται 17 ματαία ή πίστις ύμῶν ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ κοι- 18 μηθέντες ἐν χριστῷ ἀπώλοντο. εί ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἤλπικότες ἐσμὲν ἐν 19* χριστῷ μόνον ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. νυνὶ δὲ χριστὸς 20* έγήγερται έκ νεκρῶν ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. ἐπειδή γάρ 21* δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὅσπερ 22 γὰρ ἐν τῷ ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίφ τάγματι ἀπαρχή χριστός 23* ἔπειτα οἱ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσία αὐτοῦ. εἶτα τὸ τέλος ὅταν παραδῷ τὴν 24* βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί ὅταν καταργήση πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν έξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὖ ἄν θῇ πάν- 25* τας τούς έχθρούς ὑπὸ τούς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται 26 ό θάνατος. πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὅταν δὲ εἴπῃ 27 ότι πάντα ὑποτέτακται δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. όταν δὲ ὑποταγῆ αὐτῷ τὰ πάντα τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται 28* τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα ἵνα ἦ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἐπεὶ τί 29*

v.10 χαριτι δε θεου ειμι ο ειμι και η χαρις αυτου η εις εμε ου κενη εγενηθη αλλα περισσοτερον αυτων παντων εκοπιασα ουκ εγω δε αλλα^ν αλλ^{ν, m, k} η χαρις του θεου $[\eta]^{\nu}$ η^{ν, m, k} συν εμοι. **v.12** ει δε χριστος κηρυσσεται οτι εκ νεκρων εγηγερται πως λεγουσιν τινες^{ν, m, k} εν υμιν τινες^ν οτι αναστασις νεκρων ουκ εστιν. **v.14** ει δε χριστος ουκ εγηγερται κενον αρα $[\kappa ai]^{\nu}$ το κηρυγμα ημων κενη δε^{ν, m, k} και η πιστις υμων. **v.19** ει εν τη ζωη ταυτη ηλπικοτες^{ν, m, k} εσμεν^{ν, m, k} εν χριστω ηλπικοτες^ν εσμεν^ν μονον ελεεινοτεροι παντων ανθρωπων εσμεν. **v.20** νυνι δε χριστος εγηγερται εκ νεκρων απαρχη των κεκοιμημενων εγενετο^{ν, m, k}. **v.21** επειδη γαρ δι ανθρωπου ο^{ν, m, k} θανατος και δι ανθρωπου αναστασις νεκρων. **v.23** εκαστος δε εν τω ιδιω ταγματι απαρχη χριστος επειτα οι του^{m, ν} χριστου εν τη παρουσια αυτου. **v.24** ειτα το τελος σταν παραδιδω^ν παραδω^{ν, m, k} την βασιλειαν τω θεω και πατρι οταν καταργηση πασαν αρχην και πασαν εξουσιαν και δυναμιν. **v.25** δει γαρ αυτον βασιλευειν αχρι^ν αχρις^{ν, m, k} ου αν^{ν, m, k} θη παντας τους εχθρους υπο τους ποδας αυτου. **v.28** οταν δε υποταγη αυτω τα παντα τοτε $[\kappa ai]^{\nu}$ και^{ν, m, k} αυτος ο υιος υποταγησεται τω υποταξαντι αυτω τα παντα ινα η ο θεος $[ta]^{\nu}$ τα^{ν, m, k} παντα εν πασιν.

ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγεί-30 ρονται τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν. τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν 31* πᾶσαν ὥραν. καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω νὴ τὴν ἡμετέραν καύχησιν ἣν 32 ἔχω ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα έν έφέσω τί μοι τὸ ὄφελος εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται φάγωμεν καὶ πίωμεν 33* αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. μὴ πλανᾶσθε φθείρουσιν ἤθη χρησθ ὁμι-34* λίαι κακαί. ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ 35* τινες ἔχουσιν πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. ἀλλ' ἐρεῖ τις πῶς ἐγείρονται οἱ 36* νεκροί ποίφ δὲ σώματι ἔρχονται. ἄφρον σὺ ὃ σπείρεις οὐ ζφοποιεῖται 37 ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. καὶ ὁ σπείρεις οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις 38* ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἤ τινος τῶν λοιπῶν. ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ ἀνθρώπων ἄλλη 40* δὲ σὰρξ κτηνῶν ἄλλη δὲ ἰχθύων ἄλλη δὲ πτηνῶν. καὶ σώματα ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα ἑτέρα δὲ 41 ή τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου καὶ ἄλλη δόξα σελήνης καὶ ἄλλη δόξα 42 ἀστέρων ἀστήρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξη. οὕτως καὶ ἡ ἀνάστα-43 σις τῶν νεκρῶν σπείρεται ἐν φθορᾳ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. σπείρεται έν ἀτιμία ἐγείρεται ἐν δόξη σπείρεται ἐν ἀσθενεία ἐγείρεται ἐν δυνά-44* μει. σπείρεται σῶμα ψυχικόν ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν ἔστιν σῶμα 45 ψυχικόν καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν. οὕτως καὶ γέγραπται ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν ὁ ἔσχατος ἀδὰμ εἰς πνεῦμα 46 ζφοποιοῦν. ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν ἔπειτα τὸ 47* πνευματικόν. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός ὁ δεύτερος ἄνθρωπος 48 ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. οἶος ὁ χοϊκός τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί καὶ οἶος 49* ὁ ἐπουράνιος τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. καὶ καθώς ἐφορέσαμεν τὴν

v.29 επει τι ποιησουσιν οι βαπτίζομενοι υπερ των νεκρων ει ολως νεκροι ουκ εγειρονται τι και βαπτίζονται υπέρ αυτών V των $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νέκρων $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.31** καθ ημέραν αποθνήσκω νη την υμετέραν $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημετεραν $^{\mathcal{T}}$ καυχησιν [αδελφοι] $^{\mathcal{V}}$ ην εχω εν χριστω ιησου τω κυριω ημων. **v.33** μη πλανασθε φθειρουσιν ηθη χρηστα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ χρησθ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ομιλιαι κακαι. **v.34** εκνηψατε δικαιως και μη αμαρτανετε αγνωσιαν γαρ θεου τίνες εχουσίν προς εντροπην υμίν λαλω $^{\nu}$ λεγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.35** αλλα $^{\nu}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερεί τις πως **v.36** αφρων $^{\mathcal{V}}$ αφρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ ο σπειρεις ου ζωοποιειται εγειρονται οι νεκροι ποιω δε σωματι ερχονται. εαν μη αποθανη. **ν.38** ο δε θεος αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδωσιν αυτω $^{\mathcal{V}}$ σωμα καθως ηθελησεν και εκαστω των σπερματών το τ , τ , ιδιον σωμα. **v.39** ου πασα σαρξ η αυτη σαρξ αλλα αλλη μεν σαρξ τ , ανθρωπών all de sark kthuwn allh de sark pithuwn ichuwn ichuwn allh de ichuwn pithuwn pithuwn. σωματα επουρανια και σωματα επιγεια αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετερα μεν η των επουρανιων δοξα ετερα δε η **v.44** σπειρεται σωμα ψυχικον εγειρεται σωμα πνευματικον ει $^{\nu}$ εστιν σωμα ψυχικον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν και $^{\mathcal{V}}$ σωμα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματικον. **v.47** ο πρωτος ανθρωπος εκ γης χοικος ο δευτερος ανθρωπος $0^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριος $0^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ ουρανου. **v.49** και καθως εφορεσαμεν την εικονα του χοικου φορεσωμεν $^{\mathfrak{M}}$ φορεσομεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και την εικονα του επουρανιου.

είκόνα τοῦ χοϊκοῦ φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. τοῦτο 50* δέ φημι άδελφοί ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδού μυστήριον 51* ύμιν λέγω πάντες μέν οὐ κοιμηθησόμεθα πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα. ἐν 52 άτόμω ἐν ῥιπῆ ὀφθαλμοῦ ἐν τῆ ἐσχάτη σάλπιγγι σαλπίσει γάρ καὶ οἱ νεκροί έγερθήσονται ἄφθαρτοι καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. φθαρτόν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι άθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνη- 54 τὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον ποῦ σου 55* ἄδη τὸ νῖκος. τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία ἡ δὲ δύναμις τῆς 56 άμαρτίας ὁ νόμος. τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ κυ- 57 ρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὥστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί ἑδραῖοι γίνεσθε 58 άμετακίνητοι περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίφ.

περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις 16* τῆς γαλατίας οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος 2* ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἄν εὐοδῶται ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι οὓς ἐὰν δοκιμάσητε δι' 3 ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς ἰερουσαλήμ. ἐὰν δὲ ἢ ἄξιον τοῦ κάμὲ πορεύεσθαι σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. ἐλεύσομαι 4*, 5 δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν μακεδονίαν διέλθω μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι. πρὸς 6 ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οῦ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδω ἰδεῖν ἐλπίζω 7* δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπη. ἐπιμενῶ 8 δὲ ἐν ἐφέσω ἕως τῆς πεντηκοστῆς. θύρα γάρ μοι ἀνέφγεν μεγάλη καὶ 9 ἐνεργής καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. ἐὰν δὲ ἔλθῃ τιμόθεος βλέπετε ἵνα 10* ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. μή τις οῦν αὐτὸν ἐξουθενήση προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ ἵνα ἔλθῃ 11

v.50 τουτο δε φημι αδελφοι οτι σαρξ και αιμα βασιλειαν θεου κληρονομησαι ου δυναται^ν δυνανται^{T,m,K} ουδε η φθορα την αφθαρσιαν κληρονομει. **v.51** ιδου μυστηριον υμιν λεγω παντες μεν^{T,m,K} ου κοιμηθησομεθα παντες δε αλλαγησομεθα. **v.55** που σου θανατε το νικος ^ν κεντρον^{T,m,K} που σου θανατε^ν αδη^{T,m,K} το κεντρον^ν νικος ^{T,m,K}. **16 v.1** περι δε της λογειας ^ν λογιας ^{T,m,K} της εις τους αγιους ωσπερ διεταξα ταις εκκλησιαις της γαλατιας ουτως και υμεις ποιησατε. **v.2** κατα μιαν σαββατου ^ν σαββατων ^{T,m,K} εκαστος υμων παρ εαυτω τιθετω θησαυριζων ο τι εαν ^ν αν^{T,m,K} ευοδωται ινα μη οταν ελθω τοτε λογειαι ^ν λογιαι ^{T,m,K} γινωνται. **v.4** εαν δε η T,m,K αξίον η ^ν του καμε πορευεσθαι συν εμοι πορευσονται. **v.7** ου θελω γαρ υμας αρτι εν παροδω ιδειν ελπιζω γαρ ^ν δε^{T,m,K} χρονον τινα επιμειναι προς υμας εαν ο κυριος επιτρεψη ^ν επιτρεπη T,m,K . **v.10** εαν δε ελθη τιμοθεος βλεπετε ινα αφοβως γενηται προς υμας το γαρ εργον κυριου εργαζεται ως καγω ^ν και T,m,K εγω T,m,K .

12 πρός με ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. περί δὲ ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν άδελφῶν καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθη ἐλεύσεται δὲ ὅταν 13 εὐκαιρήση. γρηγορεῖτε στήκετε ἐν τῆ πίστει ἀνδρίζεσθε κραταιοῦσθε. 14, 15 πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπη γινέσθω. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί οἴδατε τὴν οἰκίαν στεφανᾶ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχή τῆς ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁχίοις 16 ἔταξαν ἑαυτούς. ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ 17* τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσία στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οῧτοι ἀνεπλήρωσαν. 18 ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς 19* τοιούτους. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς ἀσίας ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίω πολλά ἀκύλας καὶ πρίσκιλλα σὺν τῆ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησία. 20 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι 21, 22* ἁγίφ. ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον 23* ἰησοῦν χριστόν ἤτω ἀνάθεμα μαρὰν ἀθα. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ 24* χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰησοῦ άμήν πρός κορινθίους πρώτη έγράφη ἀπό φιλίππων διά στεφανᾶ καί φουρτουνάτου καί άχαϊκοῦ καί τιμοθέου.

v.17 χαιρω δε επι τη παρουσια στέφανα και φορτουνατου^ν φουρτουνατου^{τ, M,K} και αχαικου οτι το υμετέρον^ν υμων^{τ, M,K} υστέρημα ουτοι ανέπληρωσαν. **v.19** ασπαζονται υμας αι εκκλησιαι της ασιας ασπαζεται^ν ασπαζονται^{τ, M,K} υμας εν κυριω πολλα ακυλας και πρισκα^ν πρισκιλλα^{τ, M,K} συν τη κατ οικον αυτών εκκλησια. **v.22** ει τις ου φιλει τον κυριον ιησουν^{τ, M,K} χριστον^{τ, M,K} ητώ αναθέμα μαρανα^ν μαραν^{τ, M,K} θα^ν αθα^{τ, M,K}. **v.23** η χαρις του κυριου ιησου χριστου^{τ, M,K} μεθ υμών. **v.24** η αγαπη μου μετα παντών υμών εν χριστώ ιησου αμην^{τ, M,K}.

ΠΑΥΛΟΎ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΎ Η ΠΡΌΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΎΣ ΕΠΙΣΤΟΛΉ ΔΕΥΤΕΡΑ

παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ τιμόθεος 1* ὁ ἀδελφός τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔση ἐν κορίνθω σὺν τοῖς ἁγίοις πασιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ ἀχαΐα. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ 2 πατρός ήμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐλογητός ὁ θεὸς καὶ πατήρ 3 τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὁ πατήρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως. ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ἡμῶν εἰς 4 τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάση θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ής παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ὅτι καθώς περισσεύει 5* τὰ παθήματα τοῦ χριστοῦ εἰς ἡμᾶς οὕτως διὰ χριστοῦ περισσεύει καὶ ή παράκλησις ήμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως 6* καὶ σωτηρίας τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας καὶ ἥ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν. εἰδότες ὅτι ὥσπερ 7* κοινωνοί έστε τῶν παθημάτων οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ήμιν έν τῆ ἀσία ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν ὥστε ἐξαπορηθήναι ήμας καὶ τοῦ ζήν. ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ 9 θανάτου ἐσχήκαμεν ἵνα μή πεποιθότες ὧμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς. ὂς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς 10* καὶ ῥύεται εἰς ὂν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται. συνυπουργούντων καὶ 11*

^{1.} v.1 παυλος αποστολος ιησου^{T,\mathfrak{M},K} χριστου ιησου^V δια θεληματος θεου και τιμοθεος ο αδελφος τη εκκλησια του θεου τη ουση εν κορινθω συν τοις αγιοις πασιν τοις ουσιν εν ολη τη αχαια. **v.5** οτι καθως περισσευει τα παθηματα του χριστου εις ημας ουτως δια του^{\mathfrak{M},V} χριστου περισσευει και η παρακλησις ημων. **v.6** ειτε δε θλίβομεθα υπερ της υμων παρακλησεως και σωτηριας ειτε^V παρακαλουμεθα^V υπερ V της υμων^V παρακλησεως της V ενεργουμενης εν υπομονη των αυτων παθηματων ων και ημεις πασχομεν και $^{\mathfrak{M}}$ ελπις^{\mathfrak{M}} ημων^{\mathfrak{M}} βεβαια υπερ υμων υπερ ειτε $^{T,\mathfrak{M},K}$ υπερ $^{T,\mathfrak{M},K}$ υπερ $^{T,\mathfrak{M},K}$ υμων $^{T,\mathfrak{M},K}$ υμων $^{T,\mathfrak{M},K}$ παρακλησεως $^{T,\mathfrak{M},K}$ και σωτηριας $^{T,\mathfrak{M},K}$ και T,K,V ελπις T,K,V ημων T,K,V βεβαια T,K,V υπερ T,K,V υμων T,K,V υμων T,K,V ελτις είσοτες οτι ως ωσπερ $^{T,\mathfrak{M},K}$ κοινωνοι εστε των παθηματων ουτως και της παρακλησεως. **v.8** ου γαρ θελομεν υμας αγνοειν αδελφοι υπερ της θλιψεως ημων της γενομενης ημιν $^{T,\mathfrak{M},K}$ εν τη ασια οτι καθ υπερβολην εβαρηθημεν $^{T,\mathfrak{M},K}$ υπερ δυναμιν εβαρηθημεν ωστε εξαπορηθηναι ημας και του ζην. **v.10** ος εκ τηλικουτου θανατου ερρυσατο ημας και ρυσεται V ρυεται $^{T,\mathfrak{M},K}$ εις ον ηλπικαμεν [οτι] V οτι $^{T,\mathfrak{M},K}$ και ετι ρυσεται. **v.11** συνυπουργουντων και υμων υπερ ημων τη δεησει ινα εκ πολλων προσωπων το εις ημας χαρισμα δια πολλων ευχαριστηθη υπερ υμων $^{\mathfrak{M}}$ ημων T,K,V .

ύμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρι-12* σμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῆ ὑπὲρ ἡμῶν. ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη έστίν τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὅτι ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινεία θεοῦ οὐκ ἐν σοφία σαρκικῆ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ 13* κόσμω περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώ-14* σεσθε. καθώς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν 15* καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει έβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον ἵνα δευτέραν χάριν 16 ἔχῆτε. καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς μακεδονίαν καὶ πάλιν ἀπὸ μακεδονίας 17* έλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βουλευόμενος μή τι ἄρα τῆ ἐλαφρία ἐχρησάμην ἢ ἃ βουλεύομαι 18* κατὰ σάρκα βουλεύομαι ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὔ οὔ. πιστὸς 19* δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ. γάρ τοῦ θεοῦ υἱὸς ἰησοῦς χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς δι' ἐμοῦ καὶ σιλουανοῦ καὶ τιμοθέου οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ 20* γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ ἐν αὐτῷ τὸ ναί καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν 21 τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σύν ὑμῖν εἰς χριστὸν 22 καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός. ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρρα-23 βώνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμών. ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν έπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς 24 κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν της χαράς ύμων τη γάρ πίστει έστήκατε.

2*, 2* ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο τὸ μὴ πάλιν ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς. εἰ γὰρ ἐγὰ λυπῶ ὑμᾶς καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος 3* ἐξ ἐμοῦ. καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὰν λύπην ἔχω ἀφ'

v.12 η γαρ καυχησις ημων αυτη εστιν το μαρτυριον της συνειδησεως ημων οτι εν απλοτητι και ειλικρινεία του $^{\mathcal{V}}$ θέου [και] $^{\mathcal{V}}$ ουκ εν σοφία σαρκική αλλ εν χαρίτι θέου ανέστραφημέν εν τω κοσμώ περισσοτερως δε προς υμας. **ν.13** ου γαρ αλλα γραφομεν υμιν αλλ η α αναγινωσκετε η και επιγινωσκετε ελπιζω δε οτι και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εως τελους επιγνωσεσθε. **v.14** καθως και επεγνωτε ημας απο μερους οτι καυχημα υμων εσμεν καθαπερ και υμεις ημων εν τη ημερα του κυριου $[ημων]^{\mathcal{V}}$ ιησου. ταυτη τη πεποιθησει εβουλομην προτερον $^{\mathcal{V}}$ ελθειν $^{\mathfrak{m}}$ προς υμας το $^{\mathfrak{m}}$ ελθειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ προτερον $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ ινα δευτεραν χαριν σχητε $^{\mathcal{V}}$ εχητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.17** τουτο ουν βουλομενος $^{\mathcal{V}}$ μητι $^{\mathcal{V}}$ βουλευομενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρα τη ελαφρια εχρησαμην η α βουλευομαι κατα σαρκα βουλευομαι ινα η παρ εμοι το ναι ναι **v.18** pistoz de o Jeoz oti o logoz hiwn o proz umaz ouk estin $^{\mathcal{V}}$ egeneto $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ nai kai **v.19** ο γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θεου γαρ $^{\mathcal{V}}$ υιος ιησους χριστος ο εν υμιν δι ημων κηρυχθεις δι εμου και σιλουανου και τιμοθεου ουκ εγενετο ναι και ου αλλα ναι εν αυτω γεγονεν. **v.20** οσαι γαρ επαγγελιαι Geou en auto to nai $\delta i \circ^{\mathcal{V}}$ kai $\delta i^{\mathcal{V}}$ en $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autou $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ to amply to Geo pros doxan δi have. **v.1** εκρινα γαρ^V δε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμαυτω τουτο το μη παλιν ελθειν $^{T,\mathcal{K}}$ εν λυπη προς υμας ελθειν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$. γαρ εγω λυπω υμας και τις εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ευφραινων με ει μη ο λυπουμενος εξ εμου.

ων έδει με χαίρειν πεποιθώς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ύμῶν ἐστιν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν 4 διὰ πολλῶν δακρύων οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν έχω περισσοτέρως είς ὑμᾶς. εί δέ τις λελύπηκεν οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν 5* άλλ ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ίκανὸν τῷ τοιούτῳ 6 ή ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων. ὅστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς 7* χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι μήπως τῆ περισσοτέρα λύπη καταποθῆ ὁ τοιοῦτος. διό παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. εἰς τοῦτο 8,9 γὰρ καὶ ἔγραψα ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. φ δέ τι χαρίζεσθε καὶ ἐγὼ καὶ γὰρ ἐγώ εἴ τι κεχάρισμαι φ κεχάρισμαι 10* δι' ύμας ἐν προσώπω χριστοῦ. ἵνα μή πλεονεκτηθώμεν ὑπὸ τοῦ σατανα 11 ού γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. ἐλθών δὲ εἰς τὴν τρφάδα εἰς 12 τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεφγμένης ἐν κυρίφ. οὐκ 13 ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν με τίτον τὸν ἀδελφόν μου άλλα ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς μακεδονίαν. τῷ δὲ θεῷ χάρις 14 τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπω. ὅτι χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ 15 θεῷ ἐν τοῖς σῷζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις. οῖς μὲν ὀσμή θανάτου 16* είς θάνατον οἷς δὲ ὀσμή ζωῆς είς ζωήν καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός. οὐ 17* γάρ έσμεν ώς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλ' ὡς ἐξ είλικρινείας άλλ' ώς έκ θεοῦ κατενώπιον τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν.

ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν εἴ μὴ χρήζομεν ὡς τινες συ- 3* στατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν. ἡ ἐπιστολὴ 2 ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων. φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπι- 3* στολὴ χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίας σαρκίναις. πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ πρὸς τὸν 4

v.3 και εγραψα υμιν^{T,m,K} τουτο αυτο ινα μη ελθων λυπην σχω^V εχω^{T,m,K} αφ ων εδει με χαιρειν πεποιθως επι παντας υμας οτι η εμη χαρα παντων υμων εστιν. **v.5** ει δε τις λελυπηκεν ουκ εμε λελυπηκεν αλλα^{m,V} αλλ^{T,K} απο μερους ινα μη επιβαρω παντας υμας. **v.7** ωστε τουναντιον μαλλον υμας χαρισασθαι και παρακαλεσαι μη^V πως V μηπως T,m,K τη περισσοτερα λυπη καταποθη ο τοιουτος. **v.10** ω δε τι χαριζεσθε καγω^V καιτ^{T,m,K} εγω^{T,m,K} και γαρ εγω ο V κεχαρισμαι V ει τι κεχαρισμαι T,m,K ω T,m,K κεχαρισμαι δι υμας εν προσωπω χριστου. **v.16** οις μεν οσμη εκ^V θανατου εις θανατον οις δε οσμη εκ^V ζωης εις ζωην και προς ταυτα τις ικανος. **v.17** ου γαρ εσμεν ως οι λοιποι m πολλοι T,K,V καιτηλευοντες τον λογον του θεου αλλ ως εξ ειλικρινείας αλλ ως εκ θεου κατεναντι V κατενωπιον T,m,K του T,m,K θεου εν χριστω λαλουμεν. **3 v.1** αρχομεθα παλιν εαυτους συνιστανείν η K,V ει T,m μη χρηζομεν ως τίνες συστατικων επιστολων προς υμας η εξ υμων συστατικων T,m,K . **v.3** φανερουμενοι οτι εστε επιστολη χριστου διακονηθείσα υφ ημων εγγεγραμμενη ου μελανι αλλα πνευματι θεου ζωντος ουκ εν πλαξιν λιθιναις αλλ εν πλαξιν καρδιαις m,V καρδιας T,K σαρκιναις.

5* θεόν. οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν ἀλλ' 6* ή ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ. ὂς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει τὸ 7* δὲ πνεῦμα ζφοποιεῖ. εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξη ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον μωσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐ-8 τοῦ τὴν καταργουμένην. πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος 9* ἔσται ἐν δόξη. εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα πολλῷ μᾶλλον 10* περισσεύει ή διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξη. καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτω τῷ μέρει ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης 11 δόξης. εί γάρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον ἐν έχοντες οὖν τοιαύτην έλπίδα πολλῆ παρρησία χρώμεθα. 12, 13* δόξη. οὐ καθάπερ μωσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ πρὸς τὸ 14* μή ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. ἀλλ έπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅ 15* τι ἐν χριστῷ καταργεῖται. ἀλλ' ἔως σήμερον ἡνίκα ἀναγινώσκεται μω-16* σῆς κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ἡνίκα δ ἄν ἐπιστρέψῃ 17* πρὸς κύριον περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν 18 οὖ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου ἐκεῖ ἐλευθερία. ήμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένω προσώπω τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

4* διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἠλεήθημεν οὐκ ἐκκα2* κοῦμεν. ἀλ'λ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης μὴ περιπατοῦντες

 $[\]mathbf{v.5}$ ουχ οτι ικανοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφ εαυτων ικανοι $^{\mathcal{V}}$ εσμεν $^{\mathcal{V}}$ λογισασθαι τι ως εξ εαυτων αλλ η ικανοτης ημων εκ του θεου. **ν.6** ος και ικανωσεν ημας διακονους καινης διαθηκης ου γραμματος αλλα πνευματος το γαρ γραμμα αποκτεννει $^{\mathcal{V}}$ αποκτενει $^{\mathfrak{M}}$ αποκτεινει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το δε πνευμα ζωοποιει. η διακονία του θανατού εν γραμμασίν εντετυπώμενη εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λίθοις εγένηθη εν δοξή ώστε μη δυνασθαι ατενισαι τους υιους ισραηλ εις το προσωπον μωυσεως $^{m,\nu}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δια την δοξαν του προσωπου **v.9** ει γαρ τη $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διακονία της κατακρίσεως δοξα πολλώ μαλλον αυτου την καταργουμενην. περισσευει η διακονία της δικαιοσύνης εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοξη. **v.10** και γαρ ου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δεδοξασται το δεδοξασμενον εν τουτω τω μερει εινεκεν $^{\mathcal{V}}$ ενεκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της υπερβαλλουσης δοξης. **v.13** και ου καθαπερ μωυσης $^{m,\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετιθει καλυμμα επι το προσωπον αυτου $^{\mathcal{V}}$ εαυτου $^{\mathcal{T},\widetilde{m},\mathcal{K}}$ προς το μη ατενισαι τους υιους ισραηλ εις το τελος του καταργουμενου. **\mathbf{v.14}** αλλα^{\mathcal{V}} αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επωρωθη τα νοηματα αυτών αχρι γαρ της σημέρον ημέρας $^{\mathcal{V}}$ το αυτό καλύμμα επί τη αναγνώσει της παλαίας διαθήκης μένει μη ανακαλύπτομένον ότι $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν χρίστω καταργείται. **v.15** αλλ έως σημέρον ηνίκα αν $^{\mathcal{V}}$ αναγινωσκεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναγινωσκηται $^{\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καλυμμα επι την καρδιαν αυτων κειται. **v.16** ηνικα δε $^{\mathcal{V}}$ δ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστρεψη προς κυριον περιαιρειται το καλυμμα. κυριος το πνευμα εστιν ου δε το πνευμα κυριου εκει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ελευθερια. $\mathbf{4}$ **v.1** δια τουτο εχοντες την διακονιαν ταυτην καθως ηλεηθημεν ουκ εγκακουμεν $^{\mathcal{V}}$ εκκακουμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}.$

έν πανουργία μηδέ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῆ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστώντες ἑαυτούς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ένώπιον τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν 3 έν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστίν κεκαλυμμένον. ἐν οἶς ὁ θεὸς τοῦ αίῶνος 4* τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ χριστὸν ἰησοῦν κύριον ἑαυ- 5* τούς δέ δούλους ύμων διὰ ἰησοῦν. ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπών ἐκ σκότους φως 6* λάμψαι ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπω ἰησοῦ χριστοῦ. ἔχομεν δὲ τὸν θη- 7 σαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν ἵνα ἡ ὑπερβολἡ τῆς δυνάμεως ή τοῦ θεοῦ καὶ μή έξ ἡμῶν. έν παντί θλιβόμενοι άλλ' οὐ στενοχω- 8 ρούμενοι ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ έξαπορούμενοι. διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ 9 έγκαταλειπόμενοι καταβαλλόμενοι άλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι. πάντοτε τὴν 10* νέκρωσιν τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες ἵνα καὶ ἡ ζωἡ τοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῆ. ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς 11 θάνατον παραδιδόμεθα διὰ ἰησοῦν ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἰησοῦ φανερωθῆ έν τῆ θνητῆ σαρκὶ ἡμῶν. ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται ἡ δὲ 12* ζωή ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμ- 13 μένον ἐπίστευσα διὸ ἐλάλησα καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν διὸ καὶ λαλοῦμεν. είδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ 14* παραστήσει σύν ύμιν. τὰ γὰρ πάντα δι' ύμᾶς ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα 15 διά τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύση εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται ἀλλ' 16* ό ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν 17 της θλίψεως ήμων καθ' ὑπερβολήν εἰς ὑπερβολήν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ήμιν. μή σκοπούντων ήμων τὰ βλεπόμενα άλλὰ τὰ μή 18

v.2 αλλα^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} αλλ^{\mathcal{T},\mathcal{K}} απειπαμεθα τα κρυπτα της αισχυνης μη περιπατουντες εν πανουργια μηδε δολουντες τον λογον του θεου αλλα τη φανερωσει της αληθειας συνιστανοντες $^{\mathcal{V}}$ συνιστωντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτους προς πασαν συνειδησιν ανθρωπων ενωπιον του θεου. **v.4** εν οις ο θεος του αιωνος τουτου ετυφλωσεν τα νοηματα των απιστων εις το μη αυγασαι αυτοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον φωτισμον του ευαγγελιου της δοξης του χριστου ος εστιν εικών του θεου. **v.5** ου γαρ εαυτους κηρυσσομεν αλλα χριστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησουν χριστον κυριον εαυτους δε δουλους υμών δια ιησουν. **v.6** οτι ο θεος ο ειπών εκ σκότους φως λαμψει $^{\mathcal{V}}$ λαμψαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος ελαμψεν εν ταις καρδιαις ημών προς φωτισμόν της γνώσεως της δοξης του θεου εν προσωπώ [ιησου] $^{\mathcal{V}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου. **v.10** παντότε την νέκρωσιν του κυρίου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου εν τω σωματι περιφέρροντες ινα και η ζωη του ιησου εν τω σωματι ημών φανερωθη. **v.12** ωστε ο μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θανατός εν ημίν ενεργείται η δε ζωη εν υμίν. **v.14** είδοτες ότι ο εγείρας τον κυρίον ιησούν και ημάς συν δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου εγερει και παραστησει συν υμίν. **v.16** διο ουκ εγκακουμέν εκκακουμέν εκκακουμέν αλλ ει και ο εξω ημών ανθρώπος διαφθείρεται αλλ ο εσω ημών εσωθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανακαινουται ημέρα και ημέρα.

βλεπόμενα τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῆ οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρα-2 νοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῷ στενάζομεν τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ 3* ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες. εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθη-4* σόμεθα. καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι ἐπειδή οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ 5* τῆς ζωῆς. ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός ὁ καὶ δοὺς 6 ήμιν τον άρραβώνα τοῦ πνεύματος. Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εί-7 δότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου. διὰ 8 πίστεως γάρ περιπατούμεν οὐ διὰ εἴδους. θαρρούμεν δὲ καὶ εὐδοκούμεν μαλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. 9 διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες εὐάρεστοι 10* αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ χριστοῦ ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς 11 ἃ ἔπραξεν εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν. εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου άνθρώπους πείθομεν θεῷ δὲ πεφανερώμεθα ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συ-12* νειδήσεσιν ύμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτούς συνιστάνομεν ύμιν άλλα άφορμην διδόντες ύμιν καυχήματος ύπερ ήμων ίνα έχητε 13 πρὸς τοὺς ἐν προσώπω καυχωμένους καὶ οὐ καρδία. εἴτε γὰρ ἐξέστη-14* μεν θεῷ εἴτε σωφρονοῦμεν ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ χριστοῦ συνέχει ήμας κρίναντας τοῦτο ὅτι εἰ εἶς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἄρα οἱ πάντες 15 ἀπέθανον. καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς 16* ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα 17* χριστόν ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις ἐν χριστῷ καινἡ κτίσις 18* τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν ἰδού γέγονεν καινά τὰ πάντα. τὰ δὲ πάντα ἐκ

ν.3 ει $^{\mathcal{V}}$ γε $^{\mathcal{V}}$ ειγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εκδυσαμενοι $^{\mathcal{V}}$ ενδυσαμενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου γυμνοι ευρεθησομεθα. γαρ οι όντες εν τω σκηνει στεναζομεν βαρουμενοι εφ $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ω $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επειδη $^{\mathcal{T}}$ ου θελομεν εκδυσασθαι αλλ επενδυσασθαι ινα καταποθη το θνητον υπο της ζωης. **ν.5** ο δε κατεργασαμενος ημας εις αυτο τουτο θεος ο και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δους ημιν τον αρραβωνα του πνευματος. **v.10** τους γαρ παντας ημας φανερωθηναι δει εμπροσθεν του βηματος του χριστου ινα κομισηται εκαστος τα δια του σωματος προς α επραξεν eite αγαθον είτε φαυλον $^{\mathcal{V}}$ κακον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.12** ου γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παλιν εαυτους συνιστανομεν υμιν αλλα αφορμην διδοντες υμιν καυχηματος υπερ ημων ινα εχητε προς τους εν προσωπω καυχωμενους και μη^ν εν^V ου^{T,M,K} καρδια. **v.14** η γαρ αγαπη του χριστου συνέχει ημας κριναντάς τουτό ότι $[ει]^{\mathfrak{M}}$ ει^{\mathcal{T} . \mathcal{K}} εις υπερ παντων απεθανεν αρα οι παντες απεθανον. **v.16** ωστε ημεις απο του νυν ουδενα οιδαμεν κατα σαρκα ει δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εγνωκαμεν κατα σαρκα χριστον αλλα νυν ουκετι γινωσκομεν. ει τις εν χριστώ καινη κτισίς τα αρχαία παρηλθέν ίδου γεγονέν καινά τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. δε παντα εκ του θεου του καταλλαξαντος ημας εαυτω δια ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου και δοντος ημιν την διακονιαν της καταλλαγης.

τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς. ὡς ὅτι θεὸς ἦν ἐν χριστῷ κόσμον 19 καταλλάσσων ἑαυτῷ μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. ὑπὲρ χριστοῦ οὖν πρε- 20 σδεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν δεόμεθα ὑπὲρ χριστοῦ καταλλάγητε τῷ θεῷ. τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν 21* ἐποίησεν ἵνα ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ 6 δέξασθαι ύμας. λέγει γάρ καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρα 2 σωτηρίας έβοήθησά σοι ίδού νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος ίδού νῦν ἡμέρα σωτηρίας. μηδεμίαν έν μηδενί διδόντες προσκοπήν ίνα μή μωμηθή 3 άλλ' ἐν παντὶ συνιστώντες ἑαυτούς ὡς θεοῦ διάκονοι ἐν 4* ύπομονή πολλή ἐν θλίψεσιν ἐν ἀνάγκαις ἐν στενοχωρίαις. ἐν πληγαῖς 5 έν φυλακαῖς ἐν ἀκαταστασίαις ἐν κόποις ἐν ἀγρυπνίαις ἐν νηστείαις. ἐν 6 άγνότητι ἐν γνώσει ἐν μακροθυμία ἐν χρηστότητι ἐν πνεύματι ἁγίω ἐν άγάπη άνυποκρίτω. ἐν λόγω άληθείας ἐν δυνάμει θεοῦ διὰ τῶν ὅπλων 7 της δικαιοσύνης των δεξιων καί άριστερων. διά δόξης καί άτιμίας διά 8 δυσφημίας καὶ εὐφημίας ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς. ὡς ἀγνοούμενοι καὶ 9 ἐπιγινωσκόμενοι ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδού ζῶμεν ὡς παιδευόμενοι καὶ μή θανατούμενοι. ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες ὡς πτωχοὶ πολλοὺς 10 δὲ πλουτίζοντες ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες. τὸ στόμα ἡμῶν 11 άνέωγεν πρὸς ὑμᾶς κορίνθιοι ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ στενο- 12 χωρείσθε έν ήμιν στενοχωρείσθε δὲ έν τοίς σπλάγχνοις ὑμῶν. τὴν δὲ 13 αὐτὴν ἀντιμισθίαν ὡς τέκνοις λέγω πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. μὴ γίνεσθε 14* έτεροζυγοῦντες ἀπίστοις τίς γὰρ μετοχή δικαιοσύνη καὶ ἀνομία τίς δὲ κοινωνία φωτί πρὸς σκότος. τίς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς βελιάρ ἢ 15* τίς μερίς πιστῷ μετὰ ἀπίστου. τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ είδώ- 16* λων ύμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος καθώς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι ἐνοικήσω έν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε λέγει κύριος 17*

v.21 τον γαρ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} μη γνοντα αμαρτίαν υπερ ημών αμαρτίαν εποίησεν ινα ημείς γενωμέθα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ γινωμέθα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δικαιόσυνη θεού εν αυτώ. **6 v.4** αλλ εν παντί συνισταντές $^{\mathcal{V}}$ συνιστώντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτούς ως θεού διακόνοι εν υπομονή πολλή εν θλίψεσιν εν αναγκαίς εν στενοχωρίαις. **v.14** μη γίνεσθε ετέροζυγουντές απίστοις τις γαρ μετοχή δικαιόσυνη και ανόμια $^{\mathcal{V}}$ τις δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοινώνια φωτί προς σκότος. **v.15** τις δε συμφωνήσις χριστών χριστών προς βελιαλ βελίαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η τις μέρις πίστω μετα απίστου. **v.16** τις δε συγκαταθέσις ναω θεού μετα είδωλων ημείς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ ναος θεού εσμέν εστέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζωντός καθώς είπεν ο θέος ότι ενοικήσω εν αυτοίς και εμπεριπατήσω και έσομαι αυτών θέος και αυτοί εσόνται μου μοί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λαός. **v.17** διο εξελθατέ εξελθετέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ μέσου αυτών και αφοριόθητε λεγεί κυρίος και ακαθαρτού μη απτέσθε καγω εισδεξομαι υμάς.

18 καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς. καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας λέγει κύριος παντοκράτωρ.

ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας ἀγαπητοί καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην 2 εν φόβω θεοῦ. χωρήσατε ἡμᾶς οὐδένα ήδικήσαμεν οὐδένα ἐφθείραμεν 3* οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. ού πρὸς κατάκρισιν λέγω προείρηκα γὰρ 4 ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παρρησία πρός ύμας πολλή μοι καύχησις ύπερ ύμων πεπλήρωμαι τῆ παρακλήσει ὑπερπερισσεύομαι τῆ χαρᾶ ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ἡμῶν. 5 καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ 6 ήμῶν ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἔξωθεν μάχαι ἔσωθεν φόβοι. παρακαλών τούς ταπεινούς παρεκάλεσεν ήμας ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσία 7 τίτου. οὐ μόνον δὲ ἐν τῆ παρουσία αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῆ παρακλήσει ή παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν τὸν ὑμῶν 8* όδυρμόν τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ οὐ μεταμέλομαι εἰ καὶ μετεμελόμην 9 βλέπω γαρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω ούχ ὅτι ἐλυπήθητε ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν ἐλυπήθητε 10* γὰρ κατὰ θεόν ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν είς σωτηρίαν άμεταμέλητον κατεργάζεται ή δὲ τοῦ κόσμου 11* λύπη θάνατον κατέργάζεται. ίδού γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθηναι ύμας πόσην κατειργάσατο ύμιν σπουδήν άλλα ἀπολογίαν άλλα άγανάκτησιν άλλὰ φόβον άλλὰ ἐπιπόθησιν άλλὰ ζῆλον άλ'λ ἐκδίκησιν 12* έν παντί συνεστήσατε ξαυτούς άγνούς είναι έν τῷ πράγματι. ἄρα εί καί ἔγραψα ὑμῖν οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος άλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθήναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν 13* πρός ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα ἐπὶ τῇ παρα-

⁷ v.3 ου^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} προς κατακρισιν ου^V λεγω προειρηκα γαρ οτι εν ταις καρδιαις ημων εστε εις το συναποθανειν και συζην. **v.8** οτι ει και ελυπησα υμας εν τη επιστολη ου μεταμελομαι ει και μετεμελομην βλεπω [γαρ]^V γαρ^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} οτι η επιστολη εκεινη ει και προς ωραν ελυπησεν υμας. **v.10** η γαρ κατα θεον λυπη μετανοιαν εις σωτηριαν αμεταμελητον εργαζεται^V κατεργαζεται^V η δε του κοσμου λυπη θανατον κατεργαζεται. **v.11** ιδου γαρ αυτο τουτο το κατα θεον λυπηθηναι υμας $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποσην κατειργασατο υμιν σπουδην αλλα απολογιαν αλλα αγανακτησιν αλλα φοβον αλλα επιποθησιν αλλα ζηλον αλλα^{M,V} αλλ^V. εκδικησιν εν $^{T,\mathcal{K},V}$ παντι συνεστησατε εαυτους αγνους ειναι εν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω πραγματι. **v.12** αρα ει και εγραψα υμιν ουχ ενεκεν εινεκεν εινεκεν του αδικησαντος ουδε ενεκεν εινεκεν V εινεκεν του αδικηθεντος αλλ ενεκεν εινεκεν του φανερωθηναι την σπουδην ημων υμων την υπερ υμων ημων τημος υμας ενωπιον του θεου. **v.13** δια τουτο παρακεκλημεθα επι δε^{M,V} τη παρακλησει ημων υμων υμων περισσοτερως δε^{V,K} μαλλον εχαρημεν επι τη χαρα τιτου οτι αναπεπαυται το πνευμα αυτου απο παντων υμων.

κλήσει ὑμῶν περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῆ χαρᾶ τίτου ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ 14 ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ κατῃσχύνθην ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν ἀναμιμνῃσκομένου 15 τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς 8 ὅτι ἐν πολλῆ δοκιμῆ θλίψεως ἡ περισ- 2* έκκλησίαις τῆς μακεδονίας. σεία της χαράς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν είς τὸν πλοῦτον τῆς ἁπλότητος αὐτῶν. ὅτι κατὰ δύναμιν μαρτυρῶ καὶ ૩* ύπερ δύναμιν αὐθαίρετοι. μετά πολλής παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν 4* τήν χάριν καὶ τήν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους δέξασθαι ήμας. καὶ οὐ καθώς ήλπίσαμεν άλλ' ἑαυτούς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυ- 5* ρίω καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ. εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς τίτον ἵνα 6 καθώς προενήρξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέση εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε πίστει καὶ λόγω καὶ γνώσει καὶ 7* πάση σπουδή καὶ τή ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπη ἵνα καὶ ἐν ταύτη τῆ χάριτι περισσεύητε. οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς καὶ 8 τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν 9 τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ἄν ίνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεία πλουτήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῷ δί- 10 δωμι τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε 11 ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ εί γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται καθὸ ἐὰν ἔχη τις εὐπρόσδεκτος 12* ού καθὸ οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις ὑμῖν δὲ θλῖψις ἀλλ' ἐξ 13* ίσότητος ἕν τῷ νῦν καιρῷ τό ὑμῶν περίσσευμα εἴς τό ἐκείνων ὑστέρημά. ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως 14

v.16 χαιρω ουν^K οτι εν παντι θαρρω εν υμιν. **8 v.2** οτι εν πολλη δοκιμη θλιψεως η περισσεια της χαρας αυτων και η κατα βαθους πτωχεια αυτων επερισσευσεν εις το^V τον^{T,M,K} πλουτος^V πλουτον^{T,M,K} της απλοτητος αυτων. **v.3** οτι κατα δυναμιν μαρτυρω και παρα^V υπερ^{T,M,K} δυναμιν αυθαιρετοι. **v.4** μετα πολλης παρακλησεως δεομενοι ημων την χαριν και την κοινωνιαν της διακονιας της εις τους αγιους δεξασθαι^{T,K} ημας^{T,K}. **v.5** και ου καθως ηλπισαμεν αλλα^V αλλ^{T,M,K} εαυτους εδωκαν πρωτον τω κυριω και ημιν δια θεληματος θεου. **v.7** αλλ ωσπερ εν παντι περισσευετε πιστει και λογω και γνωσει και παση σπουδη και τη εξ ημων^V υμων^{T,M,K} εν υμιν^V ημιν^{T,M,K} αγαπη ινα και εν ταυτη τη χαριτι περισσευητε. **v.12** ει γαρ η προθυμια προκειται καθο εαν εχη τις^{T,M,K} ευπροσδεκτος ου καθο ουκ εχει. **v.13** ου γαρ ινα αλλοις ανεσις υμιν δε^{T,M,K} θλιψις αλλ εξ ισοτητος εν τω νυν καιρω το υμων περισσευμα εις το εκεινων υστερημα.

15 γένηται ἰσότης. καθώς γέγραπται ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν καὶ ὁ τὸ 16* ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησεν. χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν 17 ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδία τίτου. ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο σπου-18 δαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὖ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν 19* τῶν ἐκκλησιῶν. οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν 20 πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν. στελλόμενοι τοῦτο μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῷ ἑδρότητι ταύτῃ τῷ διακονουμένῃ ὑφ' 21* ἡμῶν. προνοοῦμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον 22 άνθρώπων. συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν άδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν έν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον 23 πεποιθήσει πολλή τή είς ύμας. εἴτε ὑπὲρ τίτου κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ύμας συνεργός είτε άδελφοί ήμων απόστολοι έκκλησιων δόξα χριστού. 24* τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδειξασθε καὶ είς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοί ἐστιν τὸ
γράφειν ὑμῖν. οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἢν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι μακεδόσιν ὅτι ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος
ἤρέθισεν τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῆ ἐν τῷ μέρει τούτῳ ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε. μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς ἵνα μή λέγωμεν ὑμεῖς
ἐν τῆ ὑποστάσει ταὑτῃ τῆς καυχήσεως. ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προκατηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν ταὑτην ἑτοίμην εἶναι οὕτως ὡς
εὐλογίαν καὶ μὴ ὡσπερ πλεονεξίαν. τοῦτο δὲ ὁ σπείρων φειδομένως

v.16 χαρις δε τω θεω τω δοντι^ν διδοντι^{T,m,K} την αυτην σπουδην υπερ υμων εν τη καρδια τιτου. **v.19** ου μονον δε αλλα και χειροτονηθεις υπο των εκκλησιων συνεκδημος ημων συν τη χαριτι ταυτη τη διακονουμενη υφ ημων προς την [αυτου]^ν αυτου^{T,m,K} του κυριου δοξαν και προθυμιαν ημων^{m,v} υμων^{T,K}. **v.21** προνοουμεν^ν γαρ^ν προνοουμενοι^{T,m,K} καλα ου μονον ενωπιον κυριου αλλα και ενωπιον ανθρωπων. **v.24** την ουν ενδειξιν της αγαπης υμων και ημων καυχησεως υπερ υμων εις αυτους ενδεικνυμενοι^ν ενδειξασθε^{T,m,K} και^{T,K} εις προσωπον των εκκλησιων. **9 v.2** οιδα γαρ την προθυμιαν υμων ην υπερ υμων καυχωμαι μακεδοσιν οτι αχαια παρεσκευασται απο περυσι και το^ν ο^{T,m,K} εξ^{T,m,K} υμων ζηλος ηρεθισεν τους πλειονας. **v.4** μη^ν πως^ν μηπως^{T,m,K} εαν ελθωσιν συν εμοι μακεδονες και ευρωσιν υμας απαρασκευαστους καταισχυνθωμεν ημεις ινα μη λεγω^ν λεγωμεν^{T,m,K} υμεις εν τη υποστασει ταυτη της T,m,K</sub> καυχησεως T,m,K. **v.5** αναγκαιον ουν ηγησαμην παρακαλεσαι τους αδελφους ινα προελθωσιν εις υμας και προκαταρτισωσιν την προεπηγγελμενην προκατηγγελμενην T,m,K</sub> ευλογιαν υμων ταυτην ετοιμην ειναι ουτως ως ευλογιαν και μη ως T,m,K ωσπερ T,K πλεονεξιαν.

φειδομένως καὶ θερίσει καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος καθώς προαιρεῖται τῆ καρδία μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγ- 7* κης ίλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπῷ ὁ θεός. δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν 8* περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε είς παν ἔργον ἀγαθόν. καθώς γέγραπται ἐσκόρπισεν 9 έδωκεν τοῖς πένησιν ή δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. έπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγησαι καὶ πληθυναῖ τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αύξήσαι τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης έν παντί πλουτιζόμενοι είς πασαν απλότητα ήτις κατεργάζεται 11 δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ. ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης 12 ού μόνον ἐστίν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς 13 διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ύμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτούς καὶ εἰς πάντας. καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς 14 διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. χάρις δὲ τῷ θεῷ ἐπί 15* τῆ ἀνεκδιηγήτω αὐτοῦ δωρεῷ.

αὐτὸς δὲ ἐγὼ παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πρρότητος καὶ ἐπιει- 10* κείας τοῦ χριστοῦ ὂς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς. δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῆ πεποιθήσει ἢ 2 λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευό- 3 μεθα. τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ 4 θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων. λογισμούς καθαιροῦντες καὶ πᾶν 5 ὑψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ χριστοῦ. καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκ- 6 δικῆσαι πᾶσαν παρακοήν ὅταν πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. τὰ κατὰ 7* πρόσωπον βλέπετε εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ χριστοῦ εἶναι τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι καθὼς αὐτὸς χριστοῦ οὕτως καὶ ἡμεῖς χριστοῦ.

v.7 εκαστος καθως προηρηται^ν προαιρειται^{T,m,K} τη καρδια μη εκ λυπης η εξ αναγκης ιλαρον γαρ δοτην αγαπα ο θεος. **v.8** δυνατει^ν δυνατος T,m,K δε ο θεος πασαν χαριν περισσευσαι εις υμας ινα εν παντι παντοτε πασαν αυταρκειαν εχοντες περισσευητε εις παν εργον αγαθον. **v.10** ο δε επιχορηγων σπορον^ν σπερμα^{T,m,K} τω σπειροντι και αρτον εις βρωσιν χορηγησει^ν χορηγησαι^{T,m,K} και πληθυνει^ν πληθυναι^{T,m,K} τον σπορον υμων και αυξησει^ν αυξησαι^{T,m,K} τα γενηματα^{m,v} γεννηματα T,K της δικαιοσυνης υμων. **v.15** χαρις δε^{T,m,K} τω θεω επι τη ανεκδιηγητω αυτου δωρεα. **10 v.1** αυτος δε εγω παυλος παρακαλω υμας δια της πραυτητος v πραοτητος T,m,K και επιεικειας του χριστου ος κατα προσωπον μεν ταπεινος εν υμιν απων δε θαρρω εις υμας. **v.7** τα κατα προσωπον βλεπετε ει τις πεποιθεν εαυτω χριστου ειναι τουτο λογιζεσθω παλιν εφ^v αφ^{T,m,K} εαυτου οτι καθως αυτος χριστου ουτως και ημεις χριστου T,m,K .

8* ἐάν τε γὰρ καὶ περισσότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἡς έδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν οὐκ 9 αἰσχυνθήσομαι. ἵνα μὴ δόξω ὡς ἀν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 10* ὅτι αἱ μέν ἐπιστολαὶ φησίν βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώμα-11 τος ἀσθενής καὶ ὁ λόγος έξουθενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. 12* οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισιν τῶν ἑαυτούς συνιστανόντων άλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτούς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες 13* ξαυτούς ξαυτοίς οὐ συνιοῦσιν. ἡμεῖς δὲ οὐχι εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα άλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὖ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου 14 έφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν έαυτούς ἄχρι γάρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ 15 χριστοῦ. οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις ἐλπίδα δὲ έχοντες αύξανομένης της πίστεως ύμων έν ύμιν μεγαλυνθηναι κατά τὸν 16 κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν. εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι 17 οὐκ ἐν ἀλλοτρίφ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. ὁ δὲ καυχώμενος 18* ἐν κυρίφ καυχάσθω. οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνίστων ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος άλλ ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

11* ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τῆ ἀφροσύνη ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου.
2 ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῷ ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον
3* ἀγνὴν παραστῆσαι τῷ χριστῷ. φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις εὕαν ἐξηπάτησεν ἐν τῆ πανουργίᾳ αὐτοῦ οὕτως φθαρῆ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς
4* ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὁ οὐκ ἐλάβετε
5* ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὁ οὐκ ἐδέξασθε καλῶς ἠνείχεσθε. λογίζομαι γὰρ
6* μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερ λίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ

v.8 εαν $[te]^{\nu}$ $te^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περισσοτερον τι καυχησωμαι περι της εξουσίας ημών ης εδωκέν ο κυρίος ημίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις οικοδομην και ουκ εις καθαίρεσιν υμών ουκ αισχυνθησομαι. **v.10** οτι αι μέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιστολαί μέν $^{\nu}$ φησίν βαρείαι και ισχύραι η δε παρουσία του σωματός ασθένης και ο λογός εξουθένημένος. **v.12** ου γαρ τολμώμεν εγκρίναι η συγκρίναι εαυτούς τίσιν τών εαυτούς συνιστανοντών αλλα αυτοί εν εαυτούς εαυτούς μετρουντές και συγκρίνοντες εαυτούς εαυτούς ου συνιασίν $^{\nu}$ συνιουσίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.13** ημείς δε ουκ $^{\nu}$ ουχί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς τα αμέτρα καυχησομέθα αλλά κατά το μέτρον του κανόνος ου εμέρισεν ημίν ο θέος μετρού εφικέσθαι αχρί και υμών. **v.18** ου γαρ ο εαυτού συνιστάνων $^{\nu}$ συνιστών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκείνος εστίν δοκιμός αλλά $^{\nu}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ον ο κυρίος συνιστήσιν. **11 v.1** οφέλον ανείχεσθε μου μίκρον τι $^{\nu}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφροσύνη $^{\nu}$ αφροσύνη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλά και ανέχεσθε μου. **v.3** φοβουμαι δε μη $^{\nu}$ πως $^{\nu}$ μηπώς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως ο όφις ευαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξηπατήσεν ευαν $^{\nu}$ εν τη πανουργία αυτού ουτως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φθαρη τα νοηματά υμών από της απλότητος $[και^{\nu}$ της $^{\nu}$ αγνότητος] $^{\nu}$ της είς τον χρίστον. **v.4** εί μεν γαρ ο ερχομένος αλλον ιπόσυν κηρυσσεί ον ουκ εκπρυξαμέν η πνευμά ετέρον λαμβάνετε ο ουκ ελαβέτε η ευαγγελίον ετέρον ο ουκ εδεξασθε καλώς ανέχεσθε $^{\nu}$ ηνείχεσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.5** λογίζομαι γαρ μηδέν υστερηκεναι των υπερλίαν $^{\nu}$ υπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποστολών.

λόγω άλλ' οὐ τῆ γνώσει άλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. ή άμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε ὅτι δωρεὰν 7 τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν. ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύ- 8 λησα λαβών ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν. καὶ παρών πρὸς ὑμᾶς 9* καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐδενός τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ μακεδονίας καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ύμιν έμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν ἀλήθεια χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι 10* ή καύχησις αΰτη οὐ σφραγίσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς ἀχαΐας. διατί ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς ὁ θεὸς οἶδεν. ὅ δὲ ποιῶ καὶ ποιήσω ἵνα 11*, 12 έκκόψω την αφορμήν των θελόντων αφορμήν ίνα έν ῷ καυχωνται εύρεθῶσιν καθώς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι ἐργάται δόλιοι 13 μετασχηματιζόμενοι είς ἀποστόλους χριστοῦ. καὶ οὐ θαυμαστόν αὐτὸς 14* γάρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται είς ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα οὖν εί 15 καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. πάλιν λέγω μή τίς με δόξη ἄφρονα 16* είναι εί δὲ μήγε κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με ἵνα μικρόν τι κάγὼ καυχήο λαλῶ οὐ λαλῶ κατὰ κύριον ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ ἐν ταύτῃ 17* τῆ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τήν σάρκα 18* κάγὼ καυχήσομαι. ήδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες. 19 άνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ εἴ τις κατεσθίει εἴ τις λαμβάνει εἴ 20* τις ἐπαίρεται εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. κατὰ ἀτιμίαν λέγω ὡς 21* ότι ήμεῖς ἠσθενήσαμεν ἐν ῷ δ' ἄν τις τολμᾳ ἐν ἀφροσύνῃ λέγω τολμῶ κάγώ. ἑβραῖοί εἰσιν κάγώ ἰσραηλῖταί εἰσιν κάγώ σπέρμα ἀβραάμ εἰσιν 22 διάκονοι χριστοῦ είσιν παραφρονῶν λαλῶ ὑπὲρ ἐγώ ἐν κόποις 23* περισσοτέρως ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν 24*

ν.6 ει δε και ιδιωτης τω λογω αλλ ου τη γνωσει αλλ εν παντι φανερωσαντες φανερωθεντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν πασιν εις υμας. **ν.9** και παρων προς υμας και υστερηθεις ου κατεναρκησα ουθενος ουδενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το γαρ υστερημα μου προσανεπληρωσαν οι αδελφοι ελθοντες απο μακεδονίας και εν παντι αβαρη υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εμαυτον υμιν ετηρησα και τηρησω. **ν.10** εστιν αληθεια χριστου εν εμοι οτι η καυχησις αυτη ου φραγησεται $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σφραγισεται είς εμε εν τοις κλιμασιν της αχαίας. **ν.11** δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι ουκ αγαπω υμας ο θεος οιδεν. **ν.14** και ου θαυμα θαυμαστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος γαρ ο σατανας μετασχηματίζεται είς αγγελον φωτος. **ν.16** παλιν λεγω μη τις με δοξη αφρονα είναι εί δε μη $^{\mathcal{V}}$ γε μηγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καν ως αφρονα δεξασθε με ίνα καγω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μικρον τι καγω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καυχησωμαι. **ν.17** ο λαλω ου λαλω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα κυριον λαλω αλλ ως εν αφροσυνη εν ταυτη τη υποστασεί της καυχησεως. **ν.18** επεί πολλοι καυχωνταί κατα την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαρκα καγω καυχησομαί. **ν.20** ανεχεσθε γαρ εί τις υμας καταδουλοί εί τις κατεσθιεί εί τις λαμβανεί εί τις επαίρεται εί τις υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς προσωπον υμας δερεί. **ν.21** κατα ατιμιαν λεγω ως οτι ημείς ησθενηκαμεν ησθενησαμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς προσωπον υμας δερεί. **ν.21** κατα ατιμιαν λεγω ως οτι ημείς ησθενηκαμεν ησθενησαμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς προσωπον υμας εν αφροσυνη λεγω τολμω καγω. **ν.23** διακονοί χριστού είσιν παραφρονων λαλω υπερ εγω εν κοποίς περισσότερως εν πληγαίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπερβαλλοντως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν θανατοίς πολλακίς.

25* ἔλαβον. τρὶς ἐρραβδίσθην ἄπαξ ἐλιθάσθην τρὶς ἐναυάγησα νυχθήμε26 ρον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα. ὁδοιπορίαις πολλάκις κινδύνοις ποταμῶν κινδύνοις ληστῶν κινδύνοις ἐκ γένους κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν κινδύνοις ἐν πόλει κινδύνοις ἐν ἐρημία κινδύνοις ἐν θαλάσση κινδύνοις ἐν ψευδα27* δέλφοις. ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις ἐν λιμῷ καὶ δίψει
28* ἐν νηστείαις πολλάκις ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ
29 ἐπισύστασις μου ἡ καθ' ἡμέραν ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. τίς
30 ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι. εἰ
31* καυχᾶσθαι δεῖ τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. ὁ θεὸς καὶ πατὴρ
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ ἀριστοῦ οίδεν ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας
32* ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει
33 τὴν δαμασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων. καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνη ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12* καυχᾶσθαι δἡ οὐ συμφέρει μοι ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀπο2 καλύψεις κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα ὁ θεὸς οἶδεν
3* ἁρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα ὁ θεὸς οἶδεν.
4 ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ἑήματα ἃ οὐκ ἐξὸν
5* ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ
6* οὐ καυχήσομαι εἰ μἡ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι οὐκ ἔσομαι ἄφρων ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ φείδομαι δὲ μή τις εἰς ἐμὲ
7* λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. καὶ τῷ ὑπερβολῷ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μἡ ὑπεραίρωμαι ἐδόθη μοι σκόλοψ τῷ σαρκί ἄγγε8 λος σατῶν ἵνα με κολαφίζῃ ἵνα μἡ ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν
9* κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῷ ἀπ' ἐμοῦ. καὶ εἴρηκέν μοι ἀρκεῖ σοι ἡ

v.24 υπο ιουδαίων πεντακίς τεσσερακοντα^ν τεσσαρακοντα^{T,m,K} παρα μιαν ελαβον. **v.25** τρις εραβδισθην^m ερραβδισθην^{T,K,V} απαξ ελίθασθην τρις εναυαγήσα νυχθημερον εν τω βυθω πεποιήκα. **v.27** εν^{T,m,K} κοπω και μοχθω εν αγρυπνίαις πολλακίς εν λίμω και δίψει εν νηστείαις πολλακίς εν ψυχει και γυμνοτητι. **v.28** χωρίς των παρέκτος η επιστασίς^V επισυστασίς^{T,m,K} μοι^V μου^{T,m,K} η καθ ημέραν η μεριμνα πασών των εκκλησιών. **v.31** ο θέος και πατήρ του κυρίου ημών^{T,K} ιήσου χριστου^{T,m,K} οιδεν ο ων ευλογήτος εις τους αιώνας ότι ου ψευδομαι. **v.32** εν δαμασκώ ο εθναρχής αρέτα του βασίλεως εφρουρεί την δαμασκήνων^{T,m,K} πολίν δαμασκήνων^V πιασαί με θέλων T,m,K . **12 v.1** καυχασθαί δει V δη^{T,m,K} ου συμφέρον V συμφέρει T,m,K μεν V μοι T,m,K ελευσομαί δε V γαρ T,m,K εις οπτασίας και αποκαλύψεις κυρίου. **v.3** και οίδα τον τοιουτού ανθρωπον είτε εν σωματί είτε χωρίς εκτος T,m,K του σωματός ουκ οίδα ο θέος οίδεν. **v.5** υπέρ του τοιουτού καυχήσομαι υπέρ δε εμαυτού ου καυχήσομαι ει μη εν ταις ασθενείαις μου T,m,K . **v.6** εαν γαρ θέλησω καυχήσασθαι ουκ εσομαι αφρών αλήθειαν γαρ ερω φείδομαι δε μη τις είς εμε λογισηταί υπέρ ο βλεπεί με η ακουεί [τι] V τι T,m,K εξ εμου. **v.7** και τη υπέρδολη των αποκαλύψεων διο V ινα μη υπέραιρωμαι εδοθη μοι σκολοπς τη σαρκι αγγελος σαταν V σαταν T,m,K ινα με κολαφίζη ινα μη υπεραιρωμαι.

χάρις μου ή γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενεία τελειοῦται ήδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι έν ταῖς ἀσθενείαις μου ἵνα ἐπισκηνώση ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις ἐν ὕβρεσιν ἐν ἀνάγκαις ἐν διωγ- 10* μοῖς ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ χριστοῦ ὅταν γὰρ ἀσθενῶ τότε δυνατός εἰμι. γέγονα ἄφρων καυχώμενος ὑμεῖς με ἠναγκάσατε ἐγὼ γὰρ ἄφειλον ὑφ' 11* ύμῶν συνίστασθαι οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερ λίαν ἀποστόλων εἰ καὶ ούδέν είμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάση 12* ύπομονή ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττή- 13* θητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας εί μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ύμῶν χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. ἰδού τρίτον ἑτοίμως ἔχω ἐλ- 14* θεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλ'λ ύμας οὐ γάρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν 15* ψυχῶν ὑμῶν εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν ἣττον ἀγαπῶμαι. ἔστω 16* δέ έγω οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς ἀλ'λ ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς. 17 παρεκάλεσα τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν μή τι ἐπλεονέκτησεν 18* ύμας τίτος οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν. πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα κατένωπιον τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ 19* λαλοῦμεν τὰ δὲ πάντα ἀγαπητοί ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦμαι 20* γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω ὑμᾶς κάγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε μήπως ἔρεις ζηλοι θυμοί ἐριθείαι καταλαλιαί ψιθυρισμοί φυσιώσεις άκαταστασίαι. μὴ πάλιν έλθόντα με ταπεινώση ὁ θεός μου πρὸς 21*

v.9 και ειρηκεν μοι αρκει σοι η χαρις μου η γαρ δυναμις μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ασθενεια τελειται $^{\mathcal{V}}$ τελειουται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηδιστα ουν μαλλον καυχησομαι εν ταις ασθενειαις μου ινα επισκηνωση επ εμε η δυναμις του χριστου. **ν.10** διο ευδοκω εν ασθενειαις εν υβρεσιν εν αναγκαις εν διωγμοις και $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στενοχωριαις υπερ χριστου σταν γαρ ασθενω τοτε δυνατος ειμι. $\mathbf{v.11}$ γεγονα αφρων καυχωμενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμεις με ηναγκασατε εγω γαρ ωφειλον υφ υμων συνιστασθαι ουδεν γαρ υστερησα των υπερ λιαν αποστολων ει και ουδεν ειμι. **v.12** τα μεν σημεια του αποστολου κατειργασθη εν υμιν εν παση υπομονη εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σημειοις τε $^{\mathcal{V}}$ και τερασίν και δυναμέσιν. **v.13** τι γαρ έστιν ο ησσώθητε $^{\mathcal{V}}$ ηττήθητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπέρ τας λοιπας εκκλησιας ει μη οτι αυτος εγω ου κατεναρκησα υμων χαρισασθε μοι την αδικιαν ταυτην. **v.14** ίδου τριτον τουτο^V ετοιμως εχω ελθειν προς υμας και ου καταναρκήσω υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου γαρ ζήτω τα υμων αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμας ου γαρ οφείλει τα τέκνα τοις γονευσίν θησαυρίζειν αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι **v.15** εγω δε ηδιστα δαπανησω και εκδαπανηθησομαι υπερ των ψυχων υμων ει και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περισσοτερως υμας $^{\mathcal{V}}$ άγαπων" αγαπων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ησσον $^{\mathcal{V}}$ ηττον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαπωμαι. δε εγω ου κατεβαρησα υμας αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαρχων πανουργος δολω υμας ελαβον. καλέσα τίτον και συναπέστειλα τον αδέλφον μητι $^{\mathcal{V}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επλεονέκτησεν υμας τίτος ου τω **v.19** παλαι $^{\mathcal{V}}$ παλιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοκειτε οτι υμιν αυτω πνευματι περιεπατησαμεν ου τοις αυτοις ιχνεσιν. απολογουμεθα κατεναντι V κατενωπιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου εν χριστω λαλουμεν τα δε παντα αγαπητοι υπερ της υμων οικοδομης. **v.20** φοβουμαι γαρ μη $^{\nu}$ πως $^{\nu}$ μηπως $^{\tau,m,\kappa}$ ελθων ουχ οιους θελω ευρω υμας καγω ευρεθω υμιν οιον ου θελετε μη $^{\nu}$ πως $^{\nu}$ ερις $^{\nu}$ ζηλος $^{\nu}$ μηπως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζηλοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θυμοι εριθειαι καταλαλιαι ψιθυρισμοι φυσιωσεις ακαταστασιαι.

ύμας καὶ πενθήσω πολλούς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῆ ἀκαθαρσία καὶ πορνεία καὶ ἀσελγεία ἢ ἔπραξαν.

τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ 13 2* τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προείρηκα καὶ προλέγω ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπών νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς 3 πᾶσιν ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι. έπεὶ δοκιμήν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος χριστοῦ ος εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ καὶ γὰρ εἴ ἐσταυρώθη έξ ἀσθενείας ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως θεοῦ καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ ἀλλὰ ζήσομεθα σύν αὐτῷ ἐκ 5* δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει ἑαυτοὺς δοκιμάζετε ή οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι ἰησοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν 6 εί μή τι άδόκιμοί έστε. έλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν 7* ἀδόκιμοι. εὐχόμαι δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν ούχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε ἡμεῖς δὲ 8* ὡς ἀδόκιμοι ὧμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλ'λ ὑπὲρ 9* της άληθείας. χαίρομεν γαρ όταν ήμεῖς ἀσθενῶμεν ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ 10* ήτε τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω ἵνα παρών μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν 11 μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. λοιπόν ἀδελφοί χαίρετε καταρτίζεσθε παρακαλεῖσθε τὸ αὐτὸ φρονεῖτε εἰρηνεύετε καὶ ὁ 12* θεός της ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀσπάσασθε ἀλλήλους 13, 14 εν αγίω φιλήματι. ἀσπάζονται ύμας οἱ αγιοι πάντες. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετά πάντων ὑμῶν ἀμήν πρός κορινθίους δευτέρα ἐγράφη ἀπό φιλίππων τῆς μακεδονίας διά τίτου καί λουκᾶ.

v.21 μη παλιν ελθοντος V μου V ταπεινωση V ελθοντα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με ταπεινωσει $^{\mathfrak{M}}$ ταπεινωση $^{T,\mathcal{K}}$ ο θεος μου προς υμας και πενθησω πολλους των προημαρτηκοτων και μη μετανοησαντων επι τη ακαθαρσια και πορνεια και ασελγεια η επραξαν. 13 ν.2 προειρηκα και προλεγω ως παρων το δευτερον και απων νυν γραφω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις προημαρτηκοσιν και τοις λοιποις πασιν οτι εαν ελθω εις το παλιν ου φεισομαι. **ν.4** και γαρ ει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσταυρωθη εξ ασθενειας αλλα ζη εκ δυναμεως θεου και γαρ και $^{\mathcal{K}}$ ημεις ασθενουμεν εν αυτω αλλα ζησομεν V ζησομεθα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συν αυτω εκ δυναμεως θεου εις υμας. **v.5** εαυτους πειραζετε ει έστε εν τη πιστει εαυτους δοκιμαζετε η ουκ επιγινωσκέτε εαυτους ότι ιησούς χριστός εν υμιν έστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει μητι V μη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδοκιμοι εστε. **v.7** ευχομεθα $^{\mathcal{V}}$ ευχομαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε προς τον θεον μη ποιησαι υμας κακον μηδεν ουχ ινα ημεις δοκιμοι φανωμεν αλλ ινα υμεις το καλον ποιητε ημεις δε ως αδοκιμοι ωμεν. **\mathbf{v.8}** ου γαρ δυναμεθα τι κατα της αληθείας αλλα^{\mathcal{V}} αλλ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} υπερ της αληθείας. **\mathbf{v.9}** χαιρομεν γαρ σταν ημείς ασθενώμεν υμείς δε δυνατοί ητε τουτό δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ευχομέθα την υμών καταρτίσιν. **v.10** δια τουτο ταυτα απων γραφω ινα παρων μη αποτομως χρησωμαι κατα την εξουσιαν ην εδωκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο κυριος εδωκεν $^{\mathcal{V}}$ μοι $^{\mathcal{V}}$ εις οικοδομην και ουκ εις καθαιρεσιν. **v.12** ασπασασθε αλληλους εν αγιω φιληματι $^{\mathcal{K}}$ (13:13) ασπαζονται υμας οι αγιοι παντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ 13:13 $^{\mathcal{K}}$ 13:14 η χαρις του κυριου ιησου χριστου και η αγαπη του θεου και η κοινωνια του αγιου πνευματος μετα παντων υμων αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ 1 ίησοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ οἱ 2 σύν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί ταῖς ἐκκλησίαις τῆς γαλατίας. χάρις ὑμῖν καὶ 3* είρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. τοῦ δόντος 4* έαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν. ῷ ἡ δόξα 5 είς τούς αίωνας των αίωνων άμήν. θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθε- 6* σθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον. ο οὐκ ἔστιν ἄλλο εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες 7 μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος 8* έξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὁ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω. ὡς προειρήκαμεν καὶ ἄρτι πάλιν λέγω εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται 9 παρ' ὃ παρελάβετε ἀνάθεμα ἔστω. ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν 10* θεόν ή ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν εί γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἄν ἤμην. γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγ- 11* γελισθέν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ 12 άνθρώπου παρέλαβον αὐτό οὔτε ἐδιδάχθην ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως ἰησοῦ χριστοῦ. ἡκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ ἰουδαϊσμῷ 13 ότι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. καὶ προέκοπτον ἐν τῷ ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν 14 τῷ γένει μου περισσοτέρως ζηλωτής ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου 15* καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ. ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν 16 έμοι ίνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐθέως οὐ προσανεθέμην

¹ v.3 χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων και $^{\mathcal{V}}$ κυριου $^{\mathcal{V}}$ του δοντος εαυτον περι $^{\mathfrak{M}}$ υπερ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ των αμαρτιών ημών όπως εξέληται ημας εκ του ενεστωτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιώνος του $^{\mathcal{V}}$ ενεστώτος $^{\mathcal{V}}$ πονηρού κατα το θέλημα του θεού και πατρος ημών. **v.6** θαυμάζω ότι ουτώς ταχέως μετατιθέσθε από του καλέσαντος υμάς εν χαριτί [χριστού] $^{\mathcal{V}}$ χριστού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς ετέρον ευαγγελίον. **v.8** αλλά και έαν ημείς η αγγελός εξουρανού ευαγγελίζηται [υμίν] $^{\mathcal{V}}$ υμίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρ ο ευηγγελισαμέθα υμίν αναθέμα έστω. **v.10** αρτί γαρ ανθρώπους πείθω η τον θέον η ζητώ ανθρώποις αρέσκειν εί γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετι ανθρώποις ηρέσκον χριστού δούλος ουκ αν ημήν. **v.11** γνωρίζω γαρ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμίν αδέλφοι το ευαγγελίον το ευαγγελίσθεν υπ εμού ότι ουκ έστιν κατά ανθρώπον. **v.15** ότε δε ευδόκησεν [ο $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος] $^{\mathcal{V}}$ θεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο αφορίσας με εκ κοίλιας μητρός μου και καλέσας δια της χαρίτος αυτού.

17* σαρκὶ καὶ αἵματι. οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους ἀλ'λ ἀπῆλθον εἰς ἀραβίαν καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς δαμα18* σκόν. ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι πέτρον
19 καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων
20 οὐκ εἶδον εἰ μὴ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν
21 ἰδού ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ῆλθον εἰς τὰ κλίματα
22 τῆς συρίας καὶ τῆς κιλικίας. ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς
23 ἐκκλησίαις τῆς ἰουδαίας ταῖς ἐν χριστῷ. μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι
24 ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἥν ποτε ἐπόρθει. καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν.

ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς ἱεροσόλυμα μετὰ 2 2* βαρναβά συμπαραλαβών καὶ τίτον. ανέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ άνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν κατ' ἰδίαν 3 δὲ τοῖς δοκοῦσιν μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ἀλλ' οὐδὲ τίτος 4* ὁ σὺν ἐμοί ἕλλην ἄν ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι. διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ήμῶν ἡν ἔχομεν ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται. 5 οἶς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῷ ὑποταγῷ ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου 6* διαμείνη πρός ύμας. ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι διαφέρει πρόσωπον θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει ἐμοὶ γὰρ οἱ 7 δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο. ἀλλὰ τοὐναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευ-8 μαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθώς πέτρος τῆς περιτομῆς. ὁ γὰρ ένεργήσας πέτρω είς ἀποστολήν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ είς 9* τὰ ἔθνη. καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἰάκωβος καὶ κηφᾶς καὶ ἰωάννης οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ βαρναβậ 10 κοινωνίας ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν. τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν οι καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. 11* ὅτε δὲ ἦλθεν πέτρος εἰς ἀντιόχειαν κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην ὅτι

 $[\]mathbf{v.17}$ ουδε ανηλθον εις ιεροσολυμα προς τους προ εμου αποστολους αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απηλθον εις αραβιαν και παλιν υπεστρεψα εις δαμασκον. **v.18** επειτα μετα ετη τρια ανηλθον εις ιεροσολυμα ιστορησαι κηφαν $^{\mathcal{V}}$ πετρον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και επεμεινα προς αυτον ημερας δεκαπεντε. ν.2 ανεβην δε κατα αποκαλυψιν και ανεθεμην αυτοις το ευαγγελιον ο κηρυσσω εν τοις εθνεσιν κατ ιδιαν δε τοις δοκουσιν μη $^{\mathcal{V}}$ πως $^{\mathcal{V}}$ μηπως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις κενον τρέχω η εδραμον. **v.4** δια δε τους παρεισακτους ψευδαδελφους οιτινες παρεισηλθον κατασκοπησαι την ελευθεριαν ημων ην εχομεν εν χριστω ιησου ινα ημας καταδουλωσουσιν $^{\mathcal{V}}$ καταδουλωσωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.6** απο δε των δοκουντων ειναι τι οποιοι ποτε ησαν ουδεν μοι διαφερει προσωπον [ο]^ν θεος ανθρωπου ου λαμβανει εμοι γαρ οι δοκουντες ουδεν **v.9** και γνοντες την χαριν την δοθεισαν μοι ιακωβος και κηφας και ιωαννης οι δοκουντες στυλοι ειναι δεξιας εδωκαν εμοι και βαρναβα κοινωνιας ινα ημεις [μεν]³⁰ εις τα εθνη αυτοι **v.11** στε δε ηλθεν κηφας $^{\mathcal{V}}$ πετρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αντιοχείαν κατά προσωπόν αυτώ δε εις την περιτομην. αντεστην οτι κατεγνωσμενος ην.

κατεγνωσμένος ήν. πρό τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ ἰακώβου μετὰ τῶν 12 έθνων συνήσθιεν ότε δὲ ἦλθον ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν φοβούκαὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ 13* μενος τούς έκ περιτομής. ίουδαῖοι ὥστε καὶ βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῷ ὑποκρίσει. ἀλλ' ὅτε 14* είδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου εἶπον τῷ πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων εί σὺ ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς ζῆς καὶ οὐκ ἰουδαϊκῶς τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαίζειν. ἡμεῖς φύσει ἰουδαῖοι 15 καὶ οὐκ έξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί. εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος έξ 16* ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡμεῖς εἰς χριστὸν ίησοῦν ἐπιστεύσαμεν ἵνα δικαιωθώμεν ἐκ πίστεως χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου διότι οὐ δικαιωθήσεται έξ ἔργων νόμου πᾶσα σάρξ. εἰ δὲ 17 ζητοῦντες δικαιωθήναι ἐν χριστῷ εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί ἇρα χριστός ἁμαρτίας διάκονος μή γένοιτο. εί γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν 18* οἰκοδομῶ παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ 19 ἀπέθανον ἵνα θεῷ ζήσω. χριστῷ συνεσταύρωμαι ζῷ δὲ οὐκέτι ἐγώ ζῇ δὲ 20 έν έμοι χριστός ο δε νυν ζω έν σαρκί έν πίστει ζω τη του υίου του θεου τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. τὴν χάριν τοῦ θεοῦ εί γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη ἄρα χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

ὧ ἀνόητοι γαλάται τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν τῆ ἀληθεία μὴ πείθεσθαι 3* οἶς κατ' ὀφθαλμοὺς ἰησοῦς χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος. τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ 2 ἐξ ἀκοῆς πίστεως. οὕτως ἀνόητοί ἐστε ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ 3 ἐπιτελεῖσθε. τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ εἴγε καὶ εἰκῆ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν 4*, 5 ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως. καθὼς ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δι- 6 καιοσύνην. γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως οῦτοι εἰσιν υἱοί ἀβραάμ. 7* προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφἡ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεὸς προευηγγε- 8*

v.13 και συνυπεκριθησαν αυτω $[και]^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι λοιποι ιουδαιοι ωστε και βαρναβας συναπηχθη αυτων τη υποκρισει. **v.14** αλλ ότε είδον ότι ουκ ορθοποδουσίν προς την αληθείαν του ευαγγελίου είπον τω κηφα^{\mathcal{V}} πετρω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εμπροσθεν παντων εί συ ιουδαίος υπαρχων εθνικώς ζης^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} και ουχι^{$\mathcal{V}$} ουκαιουται ανθρώπος εξ εργών νομού εαν μη δια πιστέως ίησου χριστού και ημείς είς χριστού ιησουν επιστευσαμέν ινα δικαιωθώμεν εκ πιστέως χριστού και ουκ εξ έργων νομού οτι^{\mathcal{V}} διοτί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου δικαιωθησεται εξ έργων νομού ου^{\mathcal{V}} δικαιωθησεται παδιο οικόδομω παραβατην εμαυτού συνιστανώ συνιστημί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** εί υαρ α κατέλυσα ταυτα παλιν οικόδομω παραβατην εμαυτού συνιστανώ συνιστημί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.1** ω ανόητοι υπούς υμας εβασκαύεν τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αληθεία $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πείθεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οις κατ οφθαλμούς τησούς χριστός προευραφη εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσταυρώμενος. **v.4** τοσαυτα επαθετε είκη εί $^{\mathcal{V}}$ είνε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και είκη. **v.7** υινώσκετε αρα ότι οι εκ πιστέως ουτοί είσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιοί είσιν αβρααμ.

9 λίσατο τῷ ἀβραὰμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ 10* ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ ἀβραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου είσιν ύπο κατάραν είσιν γέγραπται γάρ έπικατάρατος πας ος οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. 11 ὅτι δὲ ἐν νόμω οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ 12* πίστεως ζήσεται. ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ 13* ἄνθρωπος ζήσεται έν αὐτοῖς. χριστὸς ἡμᾶς έξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα γέγραπται γὰρ ἐπικατάρατος 14 πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ ἀβραὰμ γένηται ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ 15 τῆς πίστεως. ἀδελφοί κατὰ ἄνθρωπον λέγω ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμέ-16* νην διαθήκην οὐδείς άθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ ἀβραὰμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ οὐ λέγει καὶ τοῖς σπέρμασιν ὡς ἐπὶ 17* πολλῶν ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός καὶ τῷ σπέρματί σου ὅς ἐστιν χριστός. τοῦτο δὲ λέγω διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονώς νόμος οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταργῆσαι 18 την έπαγγελίαν. εί γαρ έκ νόμου ή κληρονομία οὐκέτι έξ έπαγγελίας 19 τῷ δὲ ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ θεός. τί οὖν ὁ νόμος τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη ἄχρις οὖ ἔλθη τὸ σπέρμα ῷ ἐπήγγελται 20 διαταγείς δι' άγγέλων εν χειρί μεσίτου. ὁ δὲ μεσίτης ένὸς οὐκ ἔστιν ὁ δὲ 21* θεός εἶς ἐστιν. ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ μὴ γένοιτο εί γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζφοποιῆσαι ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ 22 δικαιοσύνη. ἀλλὰ συνέκλεισεν ή γραφή τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν ἵνα ἡ 23* ἐπαγγελία ἐκ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ δοθῆ τοῖς πιστεύουσιν. πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν 24 μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθήναι. ώστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν 25 γέγονεν είς χριστόν ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθώμεν. ἐλθούσης δὲ τῆς πί-

v.8 προιδούσα δε η γραφή ότι εκ πιστέως δικαίοι τα έθνη ο θέος προευηγγελίσατο τω αβραάμ ότι ευλογήθησονται ενευλογήθησονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν σοι παντά τα έθνη. **v.10** όσοι γαρ έξ έργων νόμου είσιν υπό καταράν είσιν γεγραπται γαρ ότι επικαταράτος πας ος ουκ έμμενει εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασίν τοις γεγραμμένοις εν τω βιβλίω του νόμου του ποίησαι αυτά. **v.12** ο δε νόμος ουκ έστιν εκ πιστέως αλλ ο ποίησας αυτά ανθρώπος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζησεται εν αυτοίς. **v.13** χρίστος ήμας έξηγορασεν εκ της καταράς του νόμου γενομένος υπέρ ημών καταρά ότι γεγραπται γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επικαταράτος πας ο κρέμαμενος επί ξύλου. **v.16** τω δε αβραάμ ερρέθησαν ερρήθησαν ερρήθησαν αι επαγγέλιαι και τω οπέρματι αυτού ου λέγει και τοις οπέρμασιν ως επί πολλών αλλ ως έφ ένος και τω οπέρματι σου ος έστιν χρίστος. **v.17** τουτό δε λέγω διαθήκην προκέκυρωμένην υπό του θέου είς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρίστον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο μετά ετη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τετρακόσια και τριακόντα ετη γεγονώς νόμος ουκ ακυροί είς το καταργήσαι την επαγγέλιαν. **v.21** ο ουν νόμος κατά των επαγγέλιων [του του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέου] θέου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη γενοίτο εί γαρ εδοθή νόμος ο δυναμένος ζωοποιησαι οντώς αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ νόμου αν ην η δικαιόσυνη. **v.23** προ του δε ελθείν την πιστίν υπο νόμον εφρουρουμέθα συγκλειόμενοι συγκεκλεισμένοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είς την μελλουσαν πιστίν αποκαλυφθηναι.

στεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ 26 τῆς πίστεως ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς χριστὸν ἐβαπτίσθητε χριστὸν 27 ἐνεδύσασθε. οὐκ ἔνι ἰουδαῖος οὐδὲ ἕλλην οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθε- 28 ρος οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ πάντες γὰρ ὑμεῖς εῖς ἐστε ἐν χριστῷ ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς χριστοῦ ἄρα τοῦ ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ καὶ κατ' ἐπαγγελίαν 29* κληρονόμοι.

λέγω δέ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν οὐδὲν διαφέρει 4 δούλου κύριος πάντων ἄν. άλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονό- 2 μους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. ούτως καὶ ἡμεῖς ὅτε ἦμεν 3* νήπιοι ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἢμεν δεδουλωμένοι. ὅτε δὲ ἦλθεν 4 τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου έξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον έκ γυναικός γενόμενον ὑπὸ νόμον. ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον έξαγοράση 5 ίνα την υίοθεσίαν ἀπολάβωμεν. ὅτι δέ ἐστε υίοί ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς 6* τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν κρᾶζον αββα ὁ πατήρ. ώστε οὐκέτι εἶ δοῦλος ἀλ'λ υἱός εἰ δὲ υἱός καὶ κληρονόμος θεοῦ διὰ 7* άλλὰ τότε μέν οὐκ είδότες θεὸν έδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει 8* οὖσιν θεοῖς. νῦν δὲ γνόντες θεόν μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ πῶς 9 έπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα οἶς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε. ήμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιρούς καὶ 10 ένιαυτούς. φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῆ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. γίνεσθε 11*, 12 ώς ἐγώ ὅτι κάγὼ ὡς ὑμεῖς ἀδελφοί δέομαι ὑμῶν οὐδέν με ήδικήσατε. οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότε- 13 καί τὸν πειρασμὸν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μοῦ οὐκ ἐξουθενήσατε 14* ούδε έξεπτύσατε άλλ ώς ἄγγελον θεοῦ έδεξασθέ με ώς χριστόν ἰησοῦν. τίς οὖν ἣν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς 15* όφθαλμούς ύμῶν έξορύξαντες ἄν έδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέ- 16 γονα άληθεύων ύμιν. ζηλοῦσιν ύμας οὐ καλῶς άλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμας 17 θέλουσιν ίνα αὐτούς ζηλοῦτε. καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε 18* καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. τεκνία μου οὓς πάλιν 19*

v.29 ει δε υμείς χρίστου αρα του αβρααμ σπέρμα έστε και $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και επαγγελίαν κληρονομοί. **4 v.3** ουτώς και ημείς ότε ημέν νηπίοι υπο τα στοιχεία του κόσμου ημέθα $^{\mathcal{V}}$ ημέν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεδουλώμενοι. **v.6** ότι δε έστε υιοι έξαπεστείλεν ο θέος το πνευμα του υιου αυτου είς τας καρδίας ημών $^{\mathcal{V}}$ υμών $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κράζον αββα ο πάτηρ. **v.7** ωστε ουκετι ει δουλός αλλά $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιος ει δε υιος και κληρονομός θεου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δια θέου $^{\mathcal{V}}$ χριστου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** αλλα τότε μεν ουκ είδοτες θέον εδουλευσατε τοις μη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φυσει μη $^{\mathcal{V}}$ ουσίν θέοις. **v.11** φοβουμαι υμάς μη $^{\mathcal{V}}$ πως $^{\mathcal{V}}$ μηπώς $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είκη κέκοπιακα είς υμάς. **v.14** και τον πειρασμόν υμών $^{\mathcal{V}}$ μου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τη σαρκί μου ουκ εξουθένησατε ουδε εξεπτυσατε αλλά αλλ $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως αγγελόν θέου εδεξάσθε με ως χριστον ίποουν. **v.15** που $^{\mathcal{V}}$ τις $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν ην $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο μακαρισμός υμών μαρτυρώ γαρ υμίν ότι ει δυνατόν τους οφθαλμούς υμών εξορυξαντές αν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εδωκατέ μοι. **v.18** κάλον δε το $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζηλουσθαι εν κάλω παντότε και μη μόνον εν τω παρείναι με προς υμάς.

20 ἀδίνω ἄχρις οὖ μορφωθή χριστὸς ἐν ὑμῖν. ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς 21 ύμας ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. λέγετέ 22 μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε. γέγραπται γὰρ ὅτι ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς 23* έλευθέρας. άλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται ὁ δὲ ἐκ 24* τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ὅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα αῧται γάρ είσιν αί δύο διαθηκαι μία μέν ἀπὸ ὄρους σινᾶ είς δουλείαν γεννῶσα 25* ήτις έστιν άγάρ. τὸ γὰρ άγὰρ σινᾶ ὄρος έστιν ἐν τῆ ἀραβία συστοιχεῖ 26* δὲ τῆ νῦν ἰερουσαλήμ δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω 27 Ιερουσαλήμ έλευθέρα έστίν ήτις έστιν μήτηρ πάντων ήμῶν. γέγραπται γάρ εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὧδίνουσα 28* ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. ἡμεῖς 29 δέ ἀδελφοί κατὰ ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. άλλ' ὥσπερ τότε ὁ 30* κατά σάρκα γεννηθείς έδίωκεν τὸν κατά πνεῦμα οὕτως καὶ νῦν. ἀλλά τί λέγει ή γραφή ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς οὐ γὰρ μὴ 31* κληρονομήση ὁ υίὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υίοῦ τῆς ἐλευθέρας. ἄρα άδελφοί οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5* τῆ ἐλευθερία οὖν ἢ χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν στήκετε καὶ μἡ πάλιν 2 ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. ἴδε ἐγὼ παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέ- 3 μνησθε χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἀφελήσει. μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. 4* κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε τῆς χάριτος 5 ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδε- χόμεθα. ἐν γὰρ χριστῷ ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία 7* ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη. ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἀνέ- 8 κοψεν τῆ ἀληθεία μὴ πείθεσθαι. ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος 9, 10* ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν

v.19 τεκνα^ν τεκνια^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} μου ους παλιν ωδινω μεχρις^ν αχρις^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ου μορφωθη χριστος εν υμιν. **v.23** αλλ ο μεν εκ της παιδισκης κατα σαρκα γεγεννηται ο δε εκ της ελευθερας δι^ν δια^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} της της^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} επαγγελιας. **v.24** ατινα εστιν αλληγορουμενα αυται γαρ εισιν αι^{\mathcal{T},\mathcal{K}} δυο διαθηκαι μια μεν απο ορους σινα εις δουλειαν γεννωσα ητις εστιν αγαρ. **v.25** το δε^ν γαρ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αγαρ σινα ορος εστιν εν τη αραδια συστοιχει δε τη νυν ιερουσαλημ δουλευει γαρ^ν δε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} μετα των τεκνων αυτης. **v.26** η δε ανω ιερουσαλημ ελευθερα εστιν ητις εστιν μητηρ παντων^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ημων. **v.28** υμεις^ν ημεις^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δε αδελφοι κατα ισαακ επαγγελιας τεκνα εστε^ν εσμεν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.30** αλλα τι λεγει η γραφη εκδαλε την παιδισκην και τον υιον αυτης ου γαρ μη κληρονομησει^ν κληρονομηση^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ο υιος της παιδισκης μετα του υιου της ελευθερας. **v.31** διο^ν αρα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αδελφοι ουκ εσμεν παιδισκης τεκνα αλλα της ελευθερας. **5 v.1** τη ελευθερια ουν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} χριστος^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ημας χριστος^ν ηλευθερωσεν στηκετε ουν^ν και μη παλιν ζυγω δουλειας ενεχεσθε. **v.4** κατηργηθητε απο του^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} χριστου οιτινες εν νομω δικαιουσθε της χαριτος εξεπεσατε. **v.4** κατηργηθητε απο του^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ανεκοψεν^{$\mathcal{T},\mathcal{K}$} [τη]^ν τη^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αληθεια μη πειθεσθαι.

κυρίω ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα δστις αν ή. εγώ δε άδελφοί εί περιτομήν έτι κηρύσσω τί έτι διώκομαι 11 ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται 12 οί άναστατοῦντες ὑμᾶς. ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερία ἐκλήθητε ἀδελφοί 13 μόνον μη την έλευθερίαν είς άφορμην τη σαρκί άλλα δια της αγάπης δουλεύετε άλλήλοις. ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγφ πληροῦται ἐν τῷ 14* άγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς εαυτόν. εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ 15* κατεσθίετε βλέπετε μη ὑπό ἀλλήλων ἀναλωθητε. λέγω δέ πνεύματι πε- 16 ριπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ 17* κατά τοῦ πνεύματος τὸ δὲ πνεῦμα κατά τῆς σαρκός ταῦτα δὲ ἀντίκειται άλλήλοις ἵνα μή ἃ ἄν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε οὐκ 18 έστε ύπο νόμον. φανερά δε έστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός ἄτινά ἐστιν μοιχεία 19* πορνεία ἀκαθαρσία ἀσέλγεια. είδωλολατρεία φαρμακεία ἔχθραι ἔρεις 20* ζήλοι θυμοί ἐριθείαι διχοστασίαι αἱρέσεις. φθόνοι φόνοι μέθαι κῶμοι 21* καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἃ προλέγω ὑμῖν καθώς καὶ προεῖπον ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ καρ- 22 πὸς τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη χαρά εἰρήνη μακροθυμία χρηστότης άγαθωσύνη πίστις. πρα στης έγκράτεια κατά των τοιούτων οὐκ ἔστιν 23* νόμος. οἱ δὲ τοῦ χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὑν τοῖς παθήμασιν 24* καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. εἰ ζῶμεν πνεύματι πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μή 25, 26 γινώμεθα κενόδοξοι άλλήλους προκαλούμενοι άλλήλοις φθονοῦντες.

ἀδελφοί ἐὰν καὶ προληφθῆ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώματι ὑμεῖς οἱ **6*** πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρα τότητος σκοπῶν σεαυτόν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως 2* ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι μηδὲν 3*

v.10 εγω πεποιθα εις υμας εν κυριω οτι ουδεν αλλο φρονησετε ο δε ταρασσων υμας βαστασει το κριμα οστις εαν $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η. **v.14** ο γαρ πας νομος εν ενι λογω πεπληρωται $^{\mathcal{V}}$ πληρουται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον $^{\mathcal{V}}$ εαυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.15** ει δε αλληλους δακνετε και κατεσθιετε βλεπετε μη υπ V υπο $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλληλων αναλωθητε. **v.17** η γαρ σαρξ επιθυμει κατα του πνευματος το δε πνευμα κατα της σαρκος ταυτα γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αντικειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλληλοις αντικειται $^{\mathcal{V}}$ ινα μη α εαν $^{\mathcal{V}}$ an $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ Jelhte tauta pointe. **v.19** janera de estin ta erga ths sarkos atina estin moiceia $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορνεια ακαθαρσια ασελγεια. **ν.20** ειδωλολατρια $^{\mathcal{V}}$ ειδωλολατρεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φαρμακεια εχθραι ερις $^{\mathcal{V}}$ ερεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ζηλος $^{\mathcal{V}}$ ζηλοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θυμοι εριθειαι διχοστασιαι αιρεσεις. **v.21** φθονοι φονοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεθαι κωμοι και τα ομοία τουτοις α προλέγω υμιν καθως και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προείπον ότι οι τα τοιαυτά πρασσοντές **v.23** πραυτης $^{\mathcal{V}}$ πραυτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγκρατεία κατά των τοιούτων βασιλειαν θεου ου κληρονομησουσιν. ουκ εστιν νομος. $\mathbf{v.24}$ οι δε του χριστου [ιησου] την σαρκα εσταυρωσαν συν τοις παθημασιν και ταις **v.1** αδελφοι εαν και προλημφθη $^{\mathcal{V}}$ προληφθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπος εν τινι παραπτωματι υμεις οι πνευματικοι καταρτίζετε τον τοιουτον εν πνευματι πραυτητος $^{\mathcal{V}}$ πραοτητος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σκοπών σεαυτον μη και συ πειρασθης. **v.2** αλληλων τα βαρη βασταζετε και ουτως αναπληρωσετε $^{\mathcal{V}}$ αναπληρωσατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του νομού του χριστού. **v.3** ει υαρ δοκεί τις είναι τι μήδεν ων εαυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φρευαπατά εαυτού $^{\mathcal{V}}$.

4 ὤν ἑαυτόν φρεναπατᾳ. τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος καὶ τότε 5 είς ξαυτόν μόνον τὸ καύχημα ξξει καὶ οὐκ είς τὸν ξτερον. ξκαστος γὰρ 6 τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον 7 τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. μἡ πλανᾶσθε θεὸς οὐ μυκτηρίζεται 8 ὃ γὰρ ἐὰν σπείρη ἄνθρωπος τοῦτο καὶ θερίσει. ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ξαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα 9* ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωήν αἰώνιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μή 10 έκκακωμεν καιρώ γάρ ίδίω θερίσομεν μή έκλυόμενοι. καιρὸν ἔχομεν ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας μάλιστα δὲ πρὸς 11 τούς οἰκείους τῆς πίστεως. ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῆ 12* ἐμῆ χειρί. ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπησαι ἐν σαρκί οὖτοι ἀναγκάζουσιν ύμας περιτέμνεσθαι μόνον ίνα μή τῷ σταυρῷ τοῦ χριστοῦ διώκωνται. 13* οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν 14* ὑμᾶς περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. ἐμοὶ δὲ μἡ γένοιτο καυχᾶσθαι εί μή έν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ 15* δι' οὖ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κάγὼ τῷ κόσμῳ. ἐν γὰρ χριστῷ ἰησοῦ 16 οὔτε περιτομή τί ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία ἀλλὰ καινή κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν 17* ἰσραήλ τοῦ θεοῦ. τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδείς παρεχέτω ἐγὼ γὰρ 18 τὰ στίγματα τοῦ κυριοῦ ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ήμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀδελφοί ἀμήν πρός γαλάτας έγράφη ἀπό ῥώμης.

v.9 το δε καλον ποιουντες μη εγκακωμεν^V εκκακωμεν^{T, \mathfrak{M},\mathcal{K}} καιρω γαρ ιδιω θερισομεν μη εκλυομενοι. **v.12** οσοι θελουσιν ευπροσωπησαι εν σαρκι ουτοι αναγκαζουσιν υμας περιτεμνεσθαι μονον ινα μη^{T, \mathfrak{M},\mathcal{K}} τω σταυρω του χριστου μη^V διωκωνται. **v.13** ουδε γαρ οι περιτετμημενοι^{\mathfrak{M}} περιτεμνομενοι^{T, \mathfrak{K},\mathcal{V}} αυτοι νομον φυλασσουσιν αλλα θελουσιν υμας περιτεμνεσθαι ινα εν τη υμετερα σαρκι καυχησωνται. **v.14** εμοι δε μη γενοιτο καυχασθαι ει μη εν τω σταυρω του κυριου ημων ιησου χριστου δι ου εμοι κοσμος εσταυρωται καγω τω^{T, \mathfrak{M},\mathcal{K}} κοσμω. **v.15** εν^{T, \mathfrak{M},\mathcal{K}} γαρ^{T, \mathfrak{M},\mathcal{K}} χριστω^{T, \mathfrak{M},\mathcal{K}} ιησου T, \mathfrak{M},\mathcal{K} ουτε γαρ \mathfrak{M} περιτομη τι εστιν \mathfrak{M} ισχυει \mathfrak{M} ουτε ακροβυστια αλλα καινη κτισις. **v.17** του λοιπου κοπους μοι μηδεις παρεχετω εγω γαρ τα στιγματα του κυριου \mathfrak{M} , \mathfrak{M} ιησου εν τω σωματι μου βασταζω.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις 1* τοῖς οὖσιν ἐν ἐφέσφ καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 2 ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐλογητὸς ὁ θεὸς 3* καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάση εύλογία πνευματική έν τοῖς ἐπουρανίοις χριστῷ. καθὼς ἐξελέξατο 4 ήμας έν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου είναι ήμας άγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπη. προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ ἰησοῦ 5 χριστοῦ εἰς αὐτόν κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ. εἰς ἔπαινον 6* δόξης της χάριτος αὐτοῦ ἐν ἡ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ. ἐν フ* ῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων κατά τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ. ἡς ἐπερίσσευσεν εἰς 8 ήμᾶς ἐν πάση σοφία καὶ φρονήσει. γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ. εἰς 10* οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα έν τῷ χριστῷ τὰ τε έν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ῷ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατά τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς 12* ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ χριστῷ. ἐν ῷ καὶ 13 ύμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ύμῶν ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ. ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς 14* περιποιήσεως είς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. διὰ τοῦτο κάγώ ἀκούσας 15 τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας

¹ v.1 παυλος αποστολος ιπρου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου ιπρου $^{\mathcal{V}}$ δια θεληματος θεου τοις αγιοις τοις ουσιν [εν $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφεσω] $^{\mathcal{V}}$ εφεσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πιστοις εν χριστω ιπρου. **v.3** ευλογητος ο θεος και πατηρ του κυριου πρων ιπρου χριστου ο ευλογησας πρας εν παση ευλογια πνευματικη εν τοις επουρανιοις εν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{K}}$ χριστω. **v.6** εις επαινον δοξης της χαριτος αυτου $\eta_{\mathcal{S}}^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχαριτωσεν πρας εν τω ηγαπημενω. **v.7** εν ω εχομεν την απολυτρωσιν δια του αιματος αυτου την αφεσιν των παραπτωρατων κατα το $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλουτος $^{\mathcal{V}}$ πλουτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της χαριτος αυτου. **v.10** εις οικονομιαν του πληρωματος των καιρων ανακεφαλαιωσασθαι τα παντα εν τω χριστω τα επι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τοις ουρανοις και τα επι της γης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ 1:11 εν αυτω $^{\mathcal{V}}$ 1:11 εν ω και εκληρωθημεν προορισθεντες κατα προθεσιν του τα παντα ενεργουντος κατα την βουλην του θεληματος αυτου. **v.12** εις το ειναι πρας εις επαινον της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δοξης αυτου τους προηλπικοτας εν τω χριστω. **v.14** ο $^{\mathcal{V}}$ ος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν αρραβων της κληρονομιας ημων εις απολυτρωσιν της περιποιησεως εις επαινον της δοξης αυτου.

16* τοὺς ἁγίους. οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμε17 νος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου. ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὁ πατὴρ τῆς δόξης δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπι18* γνώσει αὐτοῦ. πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ καὶ τίς ὁ πλοῦτος
19 τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις. καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν
20* ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἡν ἐνήργησεν ἐν τῷ χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανί21 οις. ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ
22* αἰ ἐν τῷ μέλλοντι. καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ. ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2*.2 καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις. ἐν αῖς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν 3* τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας. ἐν οῖς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν καὶ ἤμεν τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί. ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ῆν ἠγάπησεν ἡμᾶς. καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῶς χριστῷ χάριτί ἐστε σεσφσμένοι. καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν 7* τοῖς ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστό-8* τητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσφσμένοι διὰ τῆς 9 πίστεως καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν θεοῦ τὸ δῶρον. οὐκ ἐξ ἔργων ἵνα μή 10 τις καυχήσηται. αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα κτισθέντες ἐν χριστῷ ἰησοῦ

v.16 ου παυομαι ευχαριστων υπερ υμων μνειαν υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιουμενος επι των προσευχων μου. **v.18** πεφωτισμένους τους οφθαλμους της καρδιας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διανοιας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ [υμων] $^{\mathcal{V}}$ εις το ειδεναι υμας τις έστιν η έλπις της κλησέως αυτού και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις ο πλούτος της δόξης της κληρονομίας αυτού εν τοις αγίοις. **v.20** ην ενηργήσεν εν τω χριστώ εγείρας αυτού έκ των $^{\mathfrak{M}}$ υέκρων και καθίσας $^{\mathcal{V}}$ εκαθίσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν δέξια αυτού εν τοις επουρανίοις. **v.23** ητις έστιν το σώμα αυτού το πληρώμα του τα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παντά εν πασίν πληρούμενου. **2 v.1** και υμάς οντάς νέκρους τοις παραπτώμασιν και ταις αμαρτίαις υμων $^{\mathcal{V}}$. **v.3** εν οις και ημείς παντές ανεστραφημέν πότε εν ταις επιθυμίαις της σαρκός ημών ποιούντες τα θέληματα της σαρκός και των διανοίων και ημέθα $^{\mathcal{V}}$ ημέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τέκνα φυσεί οργης ως και οι λοίποι. **v.7** ίνα ενδείξηται εν τοις αίωσιν τοις επερχομένοις το $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπερβαλλον $^{\mathcal{V}}$ υπερβαλλοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πλούτος $^{\mathcal{V}}$ πλούτος $^{\mathcal{V}}$ πλούτος αυτού εν χρηστοτητί εφ ημας εν χριστώ ιησού. **v.8** τη γαρ χαρίτι εστε σεσωσμένοι δια της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστέως και τουτό ουκ εξ υμών θεού το δωρον.

έπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οῖς προητοίμασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωδιὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί οἱ λεγόμενοι 11* άκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου. ὅτι 12* ήτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῷ χωρίς χριστοῦ ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὑμεῖς οἵ ποτε ὄντες 13* μακράν έγγυς έγενήθητε έν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. αὐτὸς γάρ έστιν ἡ 14 εἰρήνη ἡμῶν ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα εν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας. τήν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκί αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμα- 15* σιν καταργήσας ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαὐτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην. καὶ ἀποκαταλλάξη τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ 16 θεφ διά τοῦ σταυροῦ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτφ. καὶ ἐλθών εὐηγ- 17* γελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς. ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν 18 τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. ἄρα 19* οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ. ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίφ τῶν ἀποστόλων καὶ 20* προφητών ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. ἐν ῷ πᾶσα ἡ οί- 21* κοδομή συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίφ. ἐν ῷ καὶ 22 ύμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

τούτου χάριν ἐγὼ παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν **3*** τῶν ἐθνῶν. εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς 2* δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς. ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισεν μοι τὸ μυ- 3* στήριον καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγω. πρὸς ὁ δύνασθε ἀναγινώσκοντες 4 νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ χριστοῦ. ὁ ἐν ἑτέραις γε- 5* νεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι. εἶναι τὰ ἔθνη 6*

v.11 διο μνημονευετε οτι υμεις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποτε υμεις $^{\mathcal{V}}$ τα εθνη εν σαρκι οι λεγομενοι ακροβυστια υπο της λεγομένης περιτομής εν σαρκί χειροποιήτου. **\mathbf{v.12}** οτι ήτε εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω καίρω εκείνω χωρίς χριστου απηλλοτριωμενοι της πολιτειας του ισραηλ και ξενοι των διαθηκων της επαγγελιας ελπιδα μη εχοντες και αθεοι εν τω κοσμω. **ν.13** νυνι δε εν χριστω ιησου υμεις οι ποτε οντες μακραν eggus $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ egenhyte eggus \mathcal{V} en twaimati tou cristou. **v.15** την εχθραν εν τη σαρκι αυτου τον νομον των εντολων εν δογμασιν καταργησας ινα τους δυο κτιση εν αυτω $^{\mathcal{V}}$ εαυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις ενα καινον ανθρωπον ποιων ειρηνην. **\mathbf{v.17}** και ελθων ευηγγελισατο ειρηνην υμιν τοις μακραν και ειρηνην **v.19** αρα ουν ουκετι εστε ξενοι και παροικοι αλλα εστε $^{\mathcal{V}}$ συμπολιται των αγιων και οικειοι του θεου. **v.20** εποικοδομηθεντες επι τω θεμελιω των αποστολων και προφητων οντος ακρογωνιαιου αυτου ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου ιησου $^{\mathcal{V}}$. **v.21** εν ω πασα η $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οικοδομη συναρμολογουμενη αυξει εις ναον **v.1** τουτου χαριν εγω παυλος ο δεσμιος του χριστου [ιησου] $^{\mathcal{V}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπερ **v.2** ει V γε V ειγε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηκουσατε την οικονομιαν της χαριτος του θεου της δοθεισης **v.3** $[oti]^{V}$ $oti^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα αποκαλυψιν εγνωρισθη V εγνωρισεν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι το μυστηριον καθως προεγραψα εν ολιγω. **ν.5** ο εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετεραίς γενεαίς ουκ εγνωρίσθη τοις υίοις των ανθρωπών ως νυν απεκαλυφθη τοις αγιοις αποστολοις αυτου και προφηταις εν πνευματι.

συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν 7* τῷ χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου. οὖ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσαν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς 8* δυνάμεως αὐτοῦ. έμοι τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ 10 ίησοῦ χριστοῦ. ἵνα γνωρισθῆ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς 11* ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ. κατὰ 12* πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. ἐν ῷ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς 13* πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ 14* ὑμῶν ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς 15 τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ ἐν 16* οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται. ἵνα δ΄ῶη ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθήναι διά τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν 17 ἔσω ἄνθρωπον. κατοικήσαι τὸν χριστὸν διὰ τής πίστεως ἐν ταῖς καρ-18 δίαις ὑμῶν ἐν ἀγάπη ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι. ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σύν πασιν τοῖς αγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος 19 καὶ ΰψος. γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ χρι-20 στοῦ ἵνα πληρωθήτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ. τῷ δὲ δυναμένῳ ύπερ πάντα ποιήσαι ύπερ εκ περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ή νοοῦμεν κατά 21* τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν. αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων ἀμήν.

4 παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς 2* κλήσεως ἡς ἐκλήθητε. μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος

ν.6 είναι τα εθνή συγκληρονομά και συσσώμα και συμμετοχά της επαγγελίας αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστω ιησου $^{\mathcal{V}}$ δια του ευαγγελιου. **\mathbf{v.7}** ου εγενηθην $^{\mathcal{V}}$ εγενομην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διακονος κατα την δωρεαν ths caritos tou deou ths $^{\mathcal{V}}$ thn $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ dodesons dodeson doseson $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ musicata the energy easily this dunamews **v.8** εμοι τω ελαχιστοτερω παντων των $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγιων εδοθη η χαρις αυτη εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις εθνεσιν ευαγγελισασθαι το $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανεξιχνιαστον πλουτος $^{\mathcal{V}}$ πλουτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του χριστου. **v.9** και φωτισαι $[\text{παντας}]^{\mathcal{V}}$ παντας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις η οικονομια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κοινωνια $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του μυστηριου του αποκεκρυμμενου απο των aiwnw en tw dew tw ta hanta ktisanti dia $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ihsou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ cristou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. των αιωνων ην εποιησεν εν τω $^{\nu}$ χριστω ιησου τω κυριω ημων. **v.12** εν ω εχομεν την παρρησιαν και την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσαγωγην εν πεποιθησει δια της πιστεως αυτου. **v.13** διο αιτουμαι μη εγκακειν $^{\mathcal{V}}$ εκκακειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ταις θλιψεσιν μου υπερ υμων ητις εστιν δοξα υμων. **\mathbf{v.14}** τουτου χαριν καμπτω τα γονατα μου προς τον πατερα του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\delta\omega^{\mathcal{V}}$ $\delta\omega\eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν κατα το τον τον πλουτος πλουτον της δοξης αυτου δυναμει κραταιωθηναι δια του πνευματος αυτου εις τον εσω ανθρωπον. **\mathbf{v.21}** αυτω η δοξα εν τη εκκλησια και $^{\mathcal{V}}$ εν χριστω ιησου εις πασας τας γενεας του αιωνος των αιωνων αμην. 4 ν.2 μετα πασης ταπεινοφροσυνης και πραυτητος $^{\mathcal{V}}$ πραστητος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα μακροθυμιας ανεχομενοι αλληλών εν αγαπη.

μετά μακροθυμίας άνεχόμενοι άλλήλων έν άγάπη. σπουδάζοντες τη- 3 ρείν την ένότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Εν σῶμα 4 καὶ εν πνεῦμα καθώς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾳ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν. εῖς κύριος μία πίστις εν βάπτισμα. εῖς θεὸς καὶ πατήρ πάντων ὁ ἐπὶ 5, 6* πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. ἑνὶ δὲ ἑκάστω ἡμῶν ἐδόθη 7 ή χάρις κατά τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ. διὸ λέγει ἀναβὰς εἰς 8* ύψος ήχμαλώτευσεν αίχμαλωσίαν καὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς 9* γῆς. ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν 10 ίνα πληρώση τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους τοὺς 11 δὲ προφήτας τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους. πρός τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας εἰς οἰκοδομὴν τοῦ 12 σώματος τοῦ χριστοῦ. μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα 13 της πίστεως καὶ της ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ εἰς ἄνδρα τέλειον είς μέτρον ήλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ χριστοῦ. ἵνα μηκέτι ὧμεν νή- 14 πιοι κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας έν τῆ κυβεία τῶν ἀνθρώπων ἐν πανουργία πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης. άληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αύξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα ὅς ἐστιν 15* ή κεφαλή ὁ χριστός. έξ οῦ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμ- 16 βιβαζόμενον διὰ πάσης ὰφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρω ένὸς ἑκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν έαυτοῦ ἐν ἀγάπη. τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίφ μηκέτι 17* ύμας περιπατείν καθώς και τὰ λοιπά ἔθνη περιπατεί ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν. ἐσκοτισμένοι τῷ διανοίᾳ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς 18* τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν. οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῷ ἀσελγεία εἰς 19 έργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξία. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε 20 τὸν χριστόν. εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε καθώς ἐστιν 21* άλήθεια έν τῷ ἰησοῦ. ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν 22 τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης.

v.6 εις θεος και πατηρ παντών ο επι παντών και δια παντών και εν πασίν ημιν^{\mathfrak{M}} υμιν^{\mathcal{T}}. **v.8** διο λεγει αναβας εις υψος ηχμαλωτεύσεν αιχμαλωσίαν και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εδώκεν δοματά τοις ανθρώποις. **v.9** το δε ανέβη τι έστιν ει μη ότι και κατέβη πρώτον^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εις τα κατώτερα [μερη]^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} της γης. **v.15** αληθεύοντες δε εν αγαπη αυξησώμεν εις αυτόν τα παντά ος έστιν η κεφάλη ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρίστος. **v.17** τουτό ουν λεγώ και μαρτύρομαι εν κυρίω μηκετί υμας περιπατείν καθώς και τα λοίπα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εθνή περιπατεί εν ματαιότητι του νόος αυτών. **v.18** εσκότωμενοι $^{\mathcal{T}}$ εσκότισμενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη διανοία οντές απηλλοτριώμενοι της ζώης του θεού δια την αγνοίαν την ουσάν εν αυτοίς δια την πωρωσίν της καρδίας αυτών. **v.21** ει $^{\mathcal{V}}$ είγε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτόν ηκουσατέ και εν αυτώ εδιδαχθητε καθώς εστίν αληθεία εν τω ίησου.

- 23, 24 ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν. καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀλη25 θείας. διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ
 26* πλησίον αὐτοῦ ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε
 27* ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. μήτε δίδοτε τόπον τῷ
 28* διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος
 29* τὸ ἀγαθόν ταῖς χερσὶν ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω ἀλ'λ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς
 30 οἰκοδομὴν τῆς χρείας ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώ31 σεως. πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία
 32* ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί εὔσπλαγχνοι χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.
 - 5. 2 γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά. καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπη καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ³* ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν καθὼς ⁴* πρέπει ἁγίοις. καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία τὰ οὐκ ἀνή-5* κοντα ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης οὐκ ἔχει κλη-6 ρονομίαν ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργἡ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς 7.8 ἀπειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. ἢτε γάρ ποτε σκότος νῦν 9* δὲ φῶς ἐν κυρίῳ ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύ-10 ματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθεία. δοκιμάζοντες 11 τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ. καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. τὰ γὰρ κρυφῆ γινό-

v.26 οργίζεσθε και μη αμαρτανέτε ο ηλίος μη επίδυετω επί $[to]^{\mathcal{V}}$ τω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} παροργίσμω υμών. **v.27** μηδε^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} μητε^{\mathcal{T},\mathcal{K}} διδοτε τόπον τω διαβολώ. **v.28** ο κλεπτών μηκετί κλεπτέτω μάλλον δε κοπιατώ εργαζομένος ταις $^{\mathcal{V}}$ (είδιαις) χέρσιν το αγάθον ταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χέρσιν τίνα έχη μεταδίδοναι τω χρειαν έχοντι. **v.29** πας λογός σαπρός έκ του στοματός υμών μη εκπορεύεσθω αλλα αλλ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εί τις αγάθος προς οικοδομην της χρειας ινα δω χαρίν τοις ακουουσιν. **v.32** γινέσθε $[\delta ε]^{\mathcal{V}}$ δε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} είς αλληλούς χρηστοί ευσπλαγχνοί χαρίζομένοι εαυτοίς καθώς και ο θέος εν χρίστω εχαρίσατο ημίν^{\mathfrak{M}} υμίν^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$}. **5 v.3** πορνεία δε και πασα αλλα ακαθαρσία πασα η πλεονέξια μηδε ονομάζεσθω εν υμίν καθώς πρέπει αγίοις. **v.4** και αισχρότης και μωρολογία η ευτραπέλια α τα τα τα συκέν ανηκοντα αλλα μαλλον ευχαρίστια. **v.5** τουτό γαρ ιστέ εστέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γινωσκοντές ότι πας πορνός η ακαθαρτός η πλεονέκτης ο σος σος σος σος τινειδωλολατρής ουκ έχει κληρονομίαν εν τη βασίλεια του χρίστου και θεού. **v.9** ο γαρ καρπός του φωτός πνευματός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν πασή αγαθωσύνη και δικαιόσυνη και αληθεία.

μενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ 13 τοῦ φωτὸς φανεροῦται πᾶν γάρ τό φανερούμενον φῶς ἐστίν. γει ἔγειραι ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός. βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε μἡ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς 15* έξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. καὶ 18 μή μεθύσκεσθε οἴνφ ἐν ῷ ἐστιν ἀσωτία ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι. λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ὠδαῖς πνευματικαῖς ἄδοντες 19* καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ. εὐχαριστοῦντες πάντοτε 20 ύπερ πάντων εν ονόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί. ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβω θεοῦ. αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις 21*, 22* άνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ κυρίῳ. ὅτι ὁ ἀνήρ ἐστιν κεφαλή τῆς γυ- 23* ναικός ώς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλή τῆς ἐκκλησίας καὶ αὐτὸς ἐστίν σωτήρ τοῦ σώματος. ἀλλ' ώσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ οὕτως καὶ 24* αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖ- 25* κας ξαυτῶν καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ξαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς. ἵνα αὐτὴν ἁγιάση καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ 26 ΰδατος ἐν ῥήματι. ἵνα παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν 27* μή ἔχουσαν σπίλον ή ρυτίδα ή τι τῶν τοιούτων ἀλλ' ἵνα ἡ ἁγία καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ 28* έαυτῶν σώματα ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾳ. οὐδεὶς 29* γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλλ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν. ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ 30* έκ της σαρκός αὐτοῦ καί ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου καταλεί- 31*

v.14 dio legei egeire $^{m,\mathcal{V}}$ egeirai $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ o kabeudwy kai anasta ek twu nekrwy kai epitrausei soi o cristos. **v.15** βλεπετε ουν πως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακριβως πως $^{\mathcal{V}}$ περιπατείτε μη ως ασοφοί αλλ ως σοφοί. **v.17** δια τουτο μη γινεσθε αφρονές αλλα συνιετές συνιεντές $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τι το θέλημα του κυριου. **v.19** λαλουντές εαυτοις $[ev]^{\mathcal{V}}$ ψαλμοις και υμνοις και ωδαις πνευματικαις αδοντες και ψαλλοντες $ev^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη καρδια υμων **v.21** υποτασσομενοι αλληλοις εν φοβω χριστου m,v θεου T,K . **v.22** αι γυναικές τοις ιδιοις ανδρασιν υποτασσεσθε $\mathcal{T}^{m,\kappa}$ ως τω κυριω. $\mathbf{v.23}$ οτι ο^{\mathcal{T}} ανηρ εστιν κεφαλη της γυναικος ως και ο χριστος κεφαλη της εκκλησιας και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτος εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωτηρ του σωματος. αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως $^{\mathcal{V}}$ ωσπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η εκκλησία υποτασσεταί τω χρίστω ουτώς και αι γυναίκες τοις ίδιοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρασιν εν παντι. **ν.25** οι ανδρες αγαπατε τας γυναικας εαυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθως και ο χριστος ηγαπησεν **v.27** ινα παραστηση αυτος $^{\mathcal{V}}$ αυτην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτω την εκκλησιαν και εαυτον παρεδωκεν υπερ αυτης. ενδοξον την εκκλησιαν μη εχουσαν σπιλον η ρυτιδα η τι των τοιουτων αλλ ινα η αγια και αμωμος. **ν.28** ουτως οφειλουσιν [και] $^{\nu}$ οι ανδρες αγαπαν τας εαυτων γυναικας ως τα εαυτων σωματα ο αγαπων την εαυτου γυναικα εαυτον αγαπα. **\mathbf{v.29}** ουδεις γαρ ποτε την εαυτου σαρκα εμισησεν αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκτρεφει και θαλπει αυτην καθως και ο χριστος $^{\mathcal{V}}$ κυριος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την εκκλησιαν. **v.30** οτι μελη εσμεν του σωματος αυτου εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οστεων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.31** αντι τουτου καταλειψει ανθρωπος $[τον]^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατερα αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $[την]^{\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μητέρα και προσκολληθησεται προς την γυναικά αυτού και εσονταί οι δύο είς σάρκα μιαν.

ψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται 32 πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυστή- ριον τοῦτο μέγα ἐστίν ἐγὰ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 33 πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6* τά τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίω τοῦτο γάρ ἐστιν 2 δίκαιον. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη 3 ἐν ἐπαγγελία. ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔση μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. 4* καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἀλλ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν 5* παιδεία καὶ νουθεσία κυρίου. οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ 6* χριστῷ. μἡ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι ἀλλ' ὡς δοῦλοι 7* τοῦ χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς. μετ' εὐνοίας 8* δουλεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις. είδότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήση ἀγαθόν τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύ-9* θερος. καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν είδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωπο-10* ληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ. τὸ λοιπὸν ἀδελφοί μου ἐνδυναμοῦσθε ἐν 11 κυρίφ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβό-12* λου. ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἶμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς άρχάς πρὸς τὰς ἔξουσίας πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αίωνος τούτου πρός τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 13 διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι 14 ἐν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρᾶ καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περιζωσάμενοι την ὀσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθεία καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα 15 της δικαιοσύνης. καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία τοῦ εὐαγ-

v.1 τα τέκνα υπακούετε τοις γονευσίν υμών $[εν^{\mathcal{V}} εν^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίω] $^{\mathcal{V}}$ κυρίω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτό γαρ έστιν **v.4** και οι πατέρες μη παροργίζετε τα τέκνα υμών αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκτρέφετε αυτά έν **v.5** οι δουλοι υπακουετε τοις κυριοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατα σαρκα κυριοις $^{\mathcal{V}}$ παιδεια και νουθεσια κυριου. **v.6** μη κατ οφθαλμοδουλιαν $^{\mathcal{V}}$ μετα φοβου και τρομου εν απλοτητι της καρδιας υμων ως τω χριστω. οφθαλμοδουλειαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως ανθρωπαρεσκοι αλλ ως δουλοι του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου ποιουντες το θελημα του θεου εκ ψυχης. **v.7** μετ ευνοιας δουλευοντες ως κ , κ , τω κυριω και ουκ ανθρωποις. **v.8** ειδοτες οτι εκαστος $^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαν τι εκαστος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιηση αγαθον τουτο κομισεται $^{\mathcal{V}}$ κομιειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρα του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου ειτε δουλος ειτε ελευθερος. **v.9** και οι κυριοι τα αυτα ποιειτε προς αυτους ανιεντες την απειλην ειδοτες οτι και υμων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων και $^{\mathcal{V}}$ υμων $^{\mathcal{V}}$ ο κυριος εστιν εν ουρανοις και προσωπολημψια $^{\mathcal{V}}$ **v.10** του $^{\mathcal{V}}$ λοιπου $^{\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λοιπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσωποληψια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εστιν παρ αυτω. μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενδυναμουσθε εν κυριω και εν τω κρατει της ισχυος αυτου. **v.12** οτι ουκ εστιν ημιν η παλη προς αιμα και σαρκα αλλα προς τας αρχας προς τας εξουσιας προς τους κοσμοκρατορας του σκοτους του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιωνος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτου προς τα πνευματικά της πονηρίας εν τοις επουρανίοις.

γελίου τῆς εἰρήνης. ἐπὶ πασιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως ἐν ῷ 16* δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. καὶ τὴν 17* περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ. διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι 18* ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάση προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων. καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ ἵνα 19* μοι δοθείη λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησία γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου. ὑπὲρ οῦ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει ἵνα ἐν αὐτῷ 20 παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ 21* τί πράσσω πάντα ὑμῖν γνωρίσει τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ. ὂν ἔπεμψα πρὸς ὑμας εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα γνωτε τὰ 22 περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς 23 καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. ἡ 24* χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσία ἀμήν πρός εφέσιους ἐγράφη ἀπό ῥώμης διά τυχικοῦ.

v.16 εν^ν επι^{T,\mathfrak{M},K} πασιν αναλαβοντες τον θυρεον της πιστέως εν ω δυνησέσθε παντά τα βέλη του πονηρού $[ta]^{\mathcal{V}}$ τα^{T,\mathfrak{M},K} πεπυρώμενα σβέσαι. **v.17** και την περικεφαλαίαν του σωτηριού δεξασθαί^{\mathfrak{M}} δέξασθε^{T,K,V} και την μαχαίραν του πνευματός ο έστιν ρημα θέου. **v.18** δια πασης προσευχής και δεησέως προσευχομένοι εν παντί καιρώ εν πνευματί και είς αυτό τουτο $^{T,\mathfrak{M},K}$ αγρυπνούντες εν παση προσκαρτέρησει και δέησει πέρι παντών των αγίων. **v.19** και υπέρ έμου ίνα μοι δόθη $^{\mathfrak{M},V}$ δοθείη T,K λόγος εν ανοίξει του στοματός μου εν παρρησία γνώρισαι το μυστηρίον του ευαγγέλιου. **v.21** ίνα δε είδητε και υμείς τα κατ έμε τι πράσσω παντά υμιν $^{T,\mathfrak{M},K}$ γνώρισει υμιν V τυχίκος ο αγαπητός αδέλφος και πίστος διακόνος εν κύριω. **v.24** η χαρίς μετά παντών των αγαπώντων τον κύριον ημών ιησούν χριστον εν αφθαρσία αμην $^{T,\mathfrak{M},K}$

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1* παῦλος καὶ τιμόθεος δοῦλοι ἰησοῦ χριστοῦ πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν χρι-2 στῷ ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις. χάρις ύμιν και είρήνη ἀπό θεοῦ πατρὸς ἡμῶν και κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. 3, 4 εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάση τῆ μνεία ὑμῶν. πάντοτε ἐν πάση δεή-5* σει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος. τῆ κοινωνία ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν. 6* πεποιθώς αὐτὸ τοῦτο ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτε-7* λέσει ἄχρις ἡμέρας ἰησοῦ χριστοῦ. καθώς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδία ὑμᾶς ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ τῇ ἀπολογία καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινω-8* νούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ μου ἐστιν ὁ 9 θεός ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι ίνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν 10 ἐπιγνώσει καὶ πάση αἰσθήσει. εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα 11* ίνα ήτε είλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι είς ἡμέραν χριστοῦ. πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ ἰησοῦ χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ. 12 γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι ἀδελφοί ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προ-13 κοπήν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν. ὅστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς 14 ἐν χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλφ τῷ πραιτωρίφ καὶ τοῖς λοιποῖς πάσιν. τούς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίφ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου πε-15 ρισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον 16* καὶ ἔριν τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν χριστὸν κηρύσσουσιν. οἱ μὲν ἐξ έριθείας τὸν χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἁγνῶς οἰόμενοι θλῖψιν ἐπιφέ-17 ρειν τοῖς δεσμοῖς μου. οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ

v.1 παυλος και τιμοθεος δουλοι ιπσου^{T,m,K} χριστου ιπσου^V πασιν τοις αγιοις εν χριστω ιπσου τοις ουσιν εν φιλιπποις συν επισκοποις και διακονοις. **v.5** επι τη κοινωνια υμων εις το ευαγγελιον απο της πρωτης πμερας αχρι του νυν. **v.6** πεποιθως αυτο τουτο οτι ο εναρξαμενος εν υμιν εργον αγαθον επιτελεσει αχρι αχρις πμερας ιπσου^{T,K} χριστου ιπσου m,V . **v.7** καθως εστιν δικαιον εμοι τουτο φρονειν υπερ παντων υμων δια το έχειν με εν τη καρδία υμας εν τε τοις δεσμοις μου και εν^{m,V} τη απολογια και βεβαιωσει του ευαγγελιου συγκοινωνους μου της χαριτος παντας υμας οντας. **v.8** μαρτυς γαρ μου εστιν T,m,K ο θεος ως επιποθω παντας υμας εν σπλαγχνοις ιπσου T,m,K χριστου ιπσου V . **v.11** πεπληρωμενοι καρπον καρπων καρπων δικαιοσυνης τον των T,m,K δια ιπσου χριστου εις δοξαν και επαινον θεου. **v.16** οι μεν εξ εριθειας T,m,K τον T,m,K χριστον καταγγελλουσιν T,m,K ουχ T,m,K αγνως T,m,K οιομενοι T,m,K θλιψιν T,m,K επιφερειν T,m,K τοις T,m,K δεσμοις T,m,K μου T,m,K μου T,m,K μου T,m,K μου T,m,K μου T,m,K οιομενοι T,m,K θλιψιν T,m,K επιφερειν T,m,K τοις T,m,K δεσμοις T,m,K μου T,m,K μου T,m,K επιφερειν T,m,K τοις T,m,K δεσμοις T,m,K μου T,m,K επιφερειν T,m,K τοις T,m,K δεσμοις T,m,K μου T,m,K επιφερειν T,m,K τοις T,m,K δεσμοις T,m,K μου T,m,K επιφερειν T,m,K επιφ

εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γάρ πλὴν παντὶ τρόπω εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθεία 18* χριστός καταγγέλλεται καὶ ἐν τούτω χαίρω ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. γάρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ έπιχορηγίας τοῦ πνεύματος ἰησοῦ χριστοῦ. κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν 20 καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι ἀλλ' ἐν πάση παρρησία ώς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρ- 21 δος. εί δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου καὶ τί αἱρήσομαι οὐ 22 γνωρίζω. συνέχομαι γὰρ ἐκ τῶν δύο τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦ- 23* σαι καὶ σύν χριστῷ εἶναι πολλῷ μᾶλλον κρεῖσσον. τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν 24* τῆ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποιθώς οἶδα ὅτι μενῶ 25* καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν είς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως. ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ 26 τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ 27* χριστοῦ πολιτεύεσθε ἵνα εἴτε ἐλθών καὶ ἰδών ὑμᾶς εἴτε ἀπών ἀκούσω τὰ περί ὑμῶν ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι μιᾶ ψυχῆ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου. καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων 28* ήτις αὐτοῖς μέν ἐστὶν ἔνδειξις ἀπωλείας ὑμῖν δὲ σωτηρίας καὶ τοῦτο ἀπὸ ότι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ χριστοῦ οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πι- 29 στεύειν άλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν. τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἶον 30* ἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν χριστῷ εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης εἴ τις κοι- 2* νωνία πνεύματος εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί. πληρώσατέ μου τὴν 2 χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες σύμψυχοι τὸ εν φρονοῦντες. μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν ἀλλὰ τῆ ταπεινοφρο- 3* σύνη ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος 4* σκοπεῖτε ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος. τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν 5*

v.18 τι γαρ πλην $οτι^{\nu}$ παντι τροπω ειτε προφασει ειτε αληθεια χριστος καταγγελλεται και εν τουτω χαιρω αλλα και χαρησομαι. **\mathbf{v.23}** συνεχομαι δε $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ των δυο την επιθυμιαν εχων εις το αναλυσαι και συν χριστω ειναι πολλω $[yap]^{\mathcal{V}}$ μαλλον κρεισσον. **v.24** το δε επιμενειν $[ev]^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη σαρκι **v.25** και τουτο πεποιθως οιδα οτι μενω και παραμενω $^{\mathcal{V}}$ συμπαραμενω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναγκαιοτερον δι υμας. πασιν υμιν εις την υμων προκοπην και χαραν της πιστεως. **v.27** μονον αξιως του ευαγγελιου του χριστου πολιτευεσθε ινα ειτε ελθων και ιδων υμας ειτε απων ακουω $^{\mathcal{V}}$ ακουσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα περι υμων οτι στηκετε εν ενι πνευματι μια ψυχη συναθλουντες τη πιστει του ευαγγελιου. νοι εν μηδενι υπο των αντικειμενων ητις αυτοις τ, m, κ μεν τ, m, κ εστιν αυτοις τ ενδειξις απωλειας υμων τ υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε σωτηριας και τουτο απο θεου. **v.30** τον αυτον αγωνα εχοντες οιον ειδετε $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιδετε $^{\mathcal{T}}$ εν εμοι και νυν ακουετε εν εμοι. 2 ν.1 ει τις ουν παρακλησις εν χριστω ει τι παραμυθιον αγαπης ει τις κοινωνια πνευματος ει τις $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τινα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σπλαγχνα και οικτιρμοι. **v.3** μηδεν κατ $^{\mathcal{V}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εριθείαν μηδε $^{\mathcal{V}}$ κατα $^{\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κενοδοξίαν αλλα τη ταπεινοφροσύνη αλληλούς ηγουμένοι υπερέχοντας $\mathbf{v.4}$ μη τα εαυτων εκαστος σκοπουντες $^{\mathcal{V}}$ σκοπειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα $[\mathsf{kal}]^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα ετερων εκαστοι^V εκαστος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

6 ὃ καὶ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ος έν μορφή θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν 7* ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ. ἀλλ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών 8 εν δμοιώματι άνθρώπων γενόμενος. καί σχήματι εύρεθείς ὥς ἄνθρωπος έταπείνωσεν έαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου θανάτου δὲ 9* σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα 10 τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα. ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρα-11 νίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων. καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται 12 ὅτι κύριος ἰησοῦς χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. ὥστε ἀγαπητοί μου καθώς πάντοτε ὑπηκούσατε μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσία μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν 13* σωτηρίαν κατεργάζεσθε. ό θεός γάρ έστιν ὁ ένεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ 14 θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυ-15* σμῶν καὶ διαλογισμῶν. ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι τέκνα θεοῦ άμώμητα ἐν μέσφ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης ἐν οἶς φαίνεσθε 16 ως φωστήρες έν κόσμφ. λόγον ζωής ἐπέχοντες είς καύχημα ἐμοὶ είς ήμέραν χριστοῦ ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. 17* ἀλλ εί και σπένδομαι ἐπὶ τῆ θυσία και λειτουργία τῆς πίστεως ὑμῶν 18* χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν. τὸ ό αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγ-19 χαίρετέ μοι. ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίω ἰησοῦ τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν 20 ἵνα κάγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον ὅστις 21* γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει. οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν 22 οὐ τὰ τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε ὅτι ὡς πατρὶ 23* τέκνον σύν έμοι έδούλευσεν είς το εύαγγέλιον. τοῦτον μεν οὖν έλπίζω 24 πέμψαι ως ἄν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς. πέποιθα δὲ ἐν κυρίω ὅτι 25 καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου ὑμῶν δὲ ἀπόστολον 26 καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου πέμψαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπειδἡ ἐπιποθῶν 27* ἢν πάντας ὑμᾶς καὶ ἀδημονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. καὶ γὰρ

v.5 τουτο φρονειτε $^{\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φρονεισθω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν υμιν ο και εν χριστω ιησου. **v.7** αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτον εκενωσεν μορφην δουλου λαβων εν ομοιωματι ανθρωπων γενομενος. **v.9** διο και ο θεος αυτον υπερυψωσεν και εχαρισατο αυτω το $^{\mathcal{V}}$ ονομα το υπερ παν ονομα. **v.13** ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος γαρ εστιν ο ενεργων εν υμιν και το θελειν και το ενεργειν υπερ της ευδοκιας. **v.15** ινα γενησθε αμεμπτοι και ακεραιοι τεκνα θεου αμωμα $^{\mathcal{V}}$ μεσον $^{\mathcal{V}}$ αμωμητα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενεας σκολιας και διεστραμμενης εν οις φαινεσθε ως φωστηρες εν κοσμω. **v.17** αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει και σπενδομαι επι τη θυσια και λειτουργια της πιστεως υμων χαιρω και συγχαιρω πασιν υμιν. **v.18** το δε $^{\mathcal{V}}$ δ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτο και υμεις χαιρετε και συγχαιρετε μοι. **v.21** οι παντες γαρ τα εαυτων ζητουσιν ου τα του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χριστου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου χριστου $^{\mathcal{V}}$. **v.23** τουτον μεν ουν ελπίζω πεμψαι ως αν αφιδω $^{\mathcal{V}}$ απίδω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα περι εμε εξαυτης. **v.27** και γαρ ησθενησεν παραπλησιον θανατω αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο θεος αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηλεησεν αυτον $^{\mathcal{V}}$ ουκ αυτον δε μονον αλλα και εμε ινα μη λυπην επι λυπην $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ λυπη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οχω.

ήσθένησεν παραπλήσιον θανάτω άλ'λ ὁ θεὸς αὐτόν ἤλέησεν οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπη σχῶ. σπουδαιοτέρως 28 οὖν ἔπεμψα αὐτὸν ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε κάγὼ ἀλυπότερος ὧ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυρίω μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ τοὺς τοιούτους 29 ἐντίμους ἔχετε. ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγισεν 30* παραβουλευσάμενος τῷ ψυχῷ ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῷς πρός με λειτουργίας.

τὸ λοιπόν ἀδελφοί μου χαίρετε ἐν κυρίω τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ 3 μὲν οὐκ ὀκνηρόν ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. βλέπετε τοὺς κύνας βλέπετε τοὺς 2 κακούς ἐργάτας βλέπετε τὴν κατατομήν. ήμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτο- 3* μή οἱ πνεύματι θεῷ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν χριστῷ ἰησοῦ καὶ ούκ έν σαρκί πεποιθότες. καίπερ έγω έχων πεποίθησιν καί έν σαρκί 4 εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί ἐγὼ μᾶλλον. περιτομῇ ὀκταή- 5 μερος ἐκ γένους ἰσραήλ φυλῆς βενιαμίν ἑβραῖος ἐξ ἑβραίων κατὰ νόμον φαρισαῖος. κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν κατὰ δικαιοσύνην τὴν 6* έν νόμφ γενόμενος ἄμεμπτος. άλλ ἄτινα ἦν μοι κέρδη ταῦτα ἥγημαι 7* διὰ τὸν χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶ- 8* ναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου δι' ὂν τὰ πάντα έζημιώθην καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι ἵνα χριστὸν κερδήσω. καὶ εύρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν 9 διὰ πίστεως χριστοῦ τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῷ πίστει. τοῦ γνῶναι 10* αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ συμμορφούμενος τῷ θανάτῷ αὐτοῦ. εἴ πως καταντήσω 11* είς την έξανάστασιν των νεκρών. ούχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι 12* διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω ἐφ' ὧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ. άδελφοί ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι εν δέ τὰ μεν ὀπίσω ἐπι- 13 λανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος. κατὰ σκοπὸν διώκω 14*

15 ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅσοι οὖν τέλειοι τοῦτο φρονῶμεν καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι τὸ ἀυτο τρονεῖν. συμμιμηταί μου γίνεσθε ἀδελφοί καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτως περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ χριστοῦ. ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῆ αἰσχύνη αὐτῶν οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει ἐξ οῦ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον ἰησοῦν χριστόν. ὂς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαὐτῷ τὰ πάντα.

ώστε άδελφοί μου άγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι χαρὰ καὶ στέφανός μου 2* οὕτως στήκετε ἐν κυρίω ἀγαπητοί. εὐωδίαν παρακαλῶ καὶ συντύχην 3* παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. καὶ ἐρωτῶ καὶ σέ σύζυγε γνήσιε συλλαμβάνου αὐταῖς αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ 4, 5 ζωής. χαίρετε ἐν κυρίφ πάντοτε πάλιν ἐρῶ χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν 6 γνωσθήτω πασιν ανθρώποις ὁ κύριος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνατε αλλ' ἐν παντί τῆ προσευχῆ καὶ τῆ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν 7 γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν χριστῷ ἰητὸ λοιπόν ἀδελφοί ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ ὅσα σεμνά ὅσα δίκαια ὅσα άγνά ὅσα προσφιλῆ ὅσα εὔφημα εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος ταῦτα 9 λογίζεσθε. ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν 10 έμοί ταῦτα πράσσετε καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἐχάρην δὲ ἐν κυρίφ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν ἐφ' 11 ῷ καὶ ἐφρονεῖτε ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω ἐγὼ γὰρ 12* ἔμαθον ἐν οἶς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. οίδα δὲ ταπεινοῦσθαι οίδα καὶ περισσεύειν έν παντί καί έν πασιν μεμύημαι καί χορτάζεσθαι καί πει-

v.16 πλην εις ο εφθασαμεν τω αυτω στοιχειν κανονι^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} το^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} φρονειν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.17** συμμιμηται μου γινεσθε αδελφοι και σκοπειτε τους ουτω^{\mathcal{V}} ουτως^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} περιπατουντας καθως έχετε τυπον ημας. **v.21** ος μετασχηματισει το σωμα της ταπεινωσεως ημων εις $\mathcal{T}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} γενεσθαι^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} συμμορφον τω σωματι της δοξης αυτου κατα την ενεργειαν του δυνασθαι αυτον και υποταξαι αυτω^{\mathcal{V}} εαυτω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τα παντα. **4 v.2** ευοδιαν^{$\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}$} ευωδιαν^{$\mathcal{T}$} παρακαλω και συντυχην παρακαλω το αυτο φρονειν εν κυριω. **v.3** ναι^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} και $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ ερωτω και σε συζυγε $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ γνησιε συζυγε \mathcal{V} συλλαμβανου αυτας αιτινές εν τω ευαγγελιω συνηθλησαν μοι μετα και κλημεντος και των λοιπων συνεργων μου ων τα ονοματα εν βιβλω ζωης. **v.12** οιδα και^{$\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}$} δε \mathcal{T} ταπεινουσθαι οιδα και περισσευειν εν παντι και εν πασιν μεμυημαι και χορταζεσθαι και πειναν και περισσευειν και υστερεισθαι.

νᾶν καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί 13* με χριστῷ. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῷ θλίψει. 14 οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς φιλιππήσιοι ὅτι ἐν ἀρχῷ τοῦ εὐαγγελίου ὅτε ἐξῆλθον 15* ἀπὸ μακεδονίας οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. ὅτι καὶ ἐν θεσσαλονίκῃ καὶ ἄπαξ καὶ δὶς 16 εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν 17* καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισ-18 σεύω πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν ὀσμὴν εὐωδίας θυσίαν δεκτήν εὐάρεστον τῷ θεῷ. ὁ δὲ θεός μου πληρώσει 19* πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. 20 ἀσπάσασθε πάντα ἄγιον ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ 21 ἀδελφοί. ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἄγιοι μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς καίσα-22 ρος οἰκίας. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν 23* ἀμην πρός φιλιππησίους ἐγράφη ἀπό ῥώμης δι' ἐπαφροδίτου.

v.13 παντα ισχυώ εν τω ενδυναμουντι με χριστω^{T, \mathfrak{M} ,K}. **v.15** οιδατε δε και υμεις φιλιππησιοι οτι εν αρχη του ευαγγελίου οτε εξηλθον απο μακεδονίας ουδεμία μοι εκκλησία εκοινώνησεν εις λογόν δοσεως και λημψεως ληψεως ει μη υμεις μονοι. **v.17** ουχ ότι επίζητω το δομα αλλα αλλ T , $^{\mathfrak{M}}$,K επίζητω τον καρπον τον πλεοναζοντα εις λογόν υμών. **v.19** ο δε θέος μου πληρώσει πασάν χρειαν υμών κατα το τον τον πλουτος πλουτον πλουτον χριστω εν δοξη εν χριστω ιησου. **v.23** η χαρίς του κυρίου ημων T , τησου χριστού μετα του πνευματός παντών T , $^{\mathfrak{M}}$, $^{\mathfrak{K}}$ υμών αμην T , $^{\mathfrak{M}}$, $^{\mathfrak{K}}$.

Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ τιμόθεος τοῖς ἐν κολασσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ 2* ὁ ἀδελφὸς. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χρι-3* στοῦ. εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ 4* πάντοτε περί ὑμῶν προσευχόμενοι. ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν χρι-5 στῷ ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους. διὰ τὴν ἐλπίδα την ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς 6* άληθείας τοῦ εὐαγγελίου. τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς καθώς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ ἐστὶν καρποφορούμενον καθώς καὶ ἐν ὑμῖν ἀφ' ἡς ἡμέ-7* ρας ήκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ. καθώς καί έμάθετε ἀπὸ ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν ὅς ἐστιν πιστὸς 8 ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ χριστοῦ. ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγά-9 πην έν πνεύματι. διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἡς ἡμέρας ἠκούσαμεν οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάση σοφία καὶ συνέσει πνευματι-10* κῆ. περιπατήσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν ἐν παντὶ ἔργφ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αύξανόμενοι εἰς τὴν ἐπιγνώσιν τοῦ 11 θεοῦ. ἐν πάση δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ 12* είς πασαν ύπομονήν και μακροθυμίαν μετά χαρας. εύχαριστοῦντες τῷ πατρί τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ 13 φωτί. ὂς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν 14* είς την βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. ἐν ῷ ἔχομεν την ἀπο-

¹ v.1 παυλος αποστολος ιησου^{T, \mathfrak{M} , K χριστου ιησου $^{\mathcal{V}}$ δια θεληματος θεου και τιμοθεος ο αδελφος. **v.2** τοις εν κολοσσαις^{K,V} κολασσαις^{T, \mathfrak{M}} αγιοις και πιστοις αδελφοις εν χριστω χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος ημων και $^{T,\mathfrak{M},K}$ κυριου $^{T,\mathfrak{M},K}$ ιησου $^{T,\mathfrak{M},K}$ χριστου $^{T,\mathfrak{M},K}$. **v.3** ευχαριστουμεν τω θεω και $^{T,\mathfrak{M},K}$ πατρι του κυριου ημων ιησου χριστου παντοτε περι υμων προσευχομενοι. **v.4** ακουσαντες την πιστιν υμων εν χριστω ιησου και την αγαπην ην V εχετε V την $^{T,\mathfrak{M},K}$ εις παντας τους αγιους. **v.6** του παροντος εις υμας καθως και εν παντι τω κοσμω και $^{T,\mathfrak{M},K}$ εστιν καρποφορουμενον και V [και $^{\mathfrak{M}}$ αυξανομενον V αυξανομενον] $^{\mathfrak{M}}$ καθως και εν υμιν αφ ης ημερας ηκουσατε και επεγνωτε την χαριν του θεου εν αληθεια. **v.7** καθως και $^{T,\mathfrak{M},K}$ εμαθετε απο επαφρα του αγαπητου συνδουλου ημων ος εστιν πιστος υπερ υμων διακονος του χριστου. **v.10** περιπατησαι υμας $^{T,\mathfrak{M},K}$ αξιως του κυριου εις πασαν αρεσκειαν εν παντι εργω αγαθω καρποφορουντες και αυξανομενοι τη V επιγνωσει V εις $^{T,\mathfrak{M},K}$ εις την $^{T,\mathfrak{M},K}$ επιγνωσιν $^{T,\mathfrak{M},K}$ του θεου. **v.12** ευχαριστουντες τω πατρι τω ικανωσαντι υμας V ημας $^{T,\mathfrak{M},K}$ εις την μεριδα του κληρου των αγιων εν τω φωτι. **v.14** εν ω εχομεν την απολυτρωσιν [δια $^{\mathfrak{M}}$ δια T,K του $^{T,\mathfrak{M},K}$ αιματος $^{T,\mathfrak{M},K}$ αυτου] $^{\mathfrak{M}}$ αυτου αντον αντον αντον}

λύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν. **ός ἐστιν** 15 είκων τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου πρωτότοκος πάσης κτίσεως. ὅτι ἐν αὐτῷ 16* ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε έξουσίαι τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται. καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ 17 πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος 18 της ἐκκλησίας ὅς ἐστιν ἀρχή πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν ἵνα γένηται ἐν πασιν αὐτὸς πρωτεύων. ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν παν τὸ πλήρωμα κατοι- 19 κήσαι. καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν εἰρηνοποιήσας 20* διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ έν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς 21 τῆ διανοία ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς νυνί δέ ἀποκατήλλαξεν. ἐν τῷ 22 σώματι της σαρκός αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ άμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ. εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει 23* τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὖ ἠκούσατε τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν οὖ ἐγενόμην ἐγὼ παῦλος διάκονος. νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθή- 24* μασιν μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία. ής ἐγενόμην ἐγὰ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν 25 μοι είς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. τὸ μυστήριον τὸ ἀποκε- 26* κρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς άγίοις αὐτοῦ. οἶς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τις ὅ πλοῦτος τῆς δόξης 27* τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὅς ἐστιν χριστὸς ἐν ὑμῖν ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης. ὂν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ 28* διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάση σοφία ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν χριστῷ ἰησοῦ. εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ 29

v.16 ότι εν αυτώ εκτισθη τα παντά τα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τοις ουρανοίς και τα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επί της γης τα ορατά και τα αορατά είτε θρονοί είτε κυριότητες είτε αρχαι είτε εξουσίαι τα παντά δι αυτού και είς αυτόν εκτισταί. **v.20** και δι αυτού αποκαταλλάξαι τα παντά είς αυτόν ειρηνοποίησας δια του αίματος του σταυρού αυτού $[\delta\iota^{\mathcal{V}} \delta\iota^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}]$ αυτού] αυτού $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είτε τα επί της γης είτε τα επί $^{\mathfrak{M}}$ εν $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τοις ουρανοίς. **v.23** ει γε είτε είγε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιμένετε τη πιστεί τεθεμελιώμενοι και εδραίοι και μη μετακινούμενοι από της ελπίδος του ευαγγελίου ου ηκουσατέ του κηρύχθεντος εν πασή τη $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κτίσει τη υπό τον ουρανόν ου εγενομην εγώ παυλος διακόνος. **v.24** ος $^{\mathcal{K}}$ υυν χαίρω εν τοις παθημασίν μου $^{T,\mathcal{K}}$ υπέρ ύμων και ανταναπληρώ τα υστέρηματα των θλίψεων του χρίστου εν τη σαρκί μου υπέρ του σωματός αυτού ο εστίν η εκκλησία. **v.26** το μυστήριον το αποκέκρυμμενον από των αίωνών και από των γένεων υυν $^{\mathcal{V}}$ υυνί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε εφανεφωθη τοις αγίοις αυτού. **v.27** οις ηθέλησεν ο θέος γνωρισαί τι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τις $^{T,\mathcal{K}}$ το $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πλουτός της δόξης του μυστήριου τουτού εν τοις εθνέσιν ο $^{\mathcal{V}}$ ος $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστίν χριστός εν υμίν η ελπίς της δόξης. **v.28** ον ημείς καταγγελλομέν νουθετουντές παντά ανθρωπον και διδαοκόντες παντά ανθρωπον εν πασή σοφία τοι παραστήσωμεν παντά ανθρωπον τέλειον εν χριστώ τησου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

την ένέργειαν αὐτοῦ την ένεργουμένην έν έμοὶ έν δυνάμει.

θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν λαο-2* δικεία καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί. ρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου 3* τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ χριστοῦ. έν ῷ εἰσιν πάντες οἱ θησαυτοῦτο δὲ λέγω ἵνα μη 4* ροί τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. 5 τις ύμας παραλογίζηται έν πιθανολογία. εί γάρ καὶ τῆ σαρκὶ ἄπειμι άλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ 6 τὸ στερέωμα τῆς εἰς χριστὸν πίστεως ὑμῶν. ὡς οὖν παρελάβετε τὸν 7* χριστὸν ἰησοῦν τὸν κύριον ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε. ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι έν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι έν τῇ πίστει καθὼς έδιδάχθητε 8 περισσεύοντες έν αὐτῆ έν εὐχαριστία. βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν 9 ἀνθρώπων κατά τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ χριστόν. ὅτι ἐν αὐ-10 τῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ 11* πεπληρωμένοι ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. ἐν ῷ καὶ περιετμήθητε περιτομή άχειροποιήτω έν τή ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν 12* άμαρτιῶν τῆς σαρκός ἐν τῆ περιτομῆ τοῦ χριστοῦ. συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι ἐν ῷ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ 13* θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστία τῆς σαρκὸς ὑμῶν συνεζωποίησεν 14 σύν αὐτῷ χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα. έξαλείψας τὸ καθ' ήμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν καὶ αὐτὸ ἦρκεν 15 ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ. ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἔξουσίας ἔδειγμάτισεν ἐν παρρησία θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐ-16* τῷ. μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς

² v.1 θελω γαρ υμας ειδεναι ηλικον αγωνα εχω υπερ^ν περι^{T,m,K} υμων και των εν λαοδικεια και οσοι ουχ εορακαν^ν εωρακασιν^{T,m,K} το προσωπον μου εν σαρκι. **v.2** ινα παρακληθωσιν αι καρδιαι αυτων συμβιβασθεντες^ν συμβιβασθεντων^{T,m,K} εν αγαπη και εις παν^ν παντα^{T,m,K} πλουτος^ν πλουτον^{T,m,K} της πληροφορίας της συνέσεως εις επιγνωσιν του μυστηρίου του θεου και^{T,m,K} πατρος^{T,m,K} και^{T,m,K} του^{T,m,K} χριστου. **v.3** εν ω εισιν παντές οι θησαυροι της σοφίας και της T,m,K γνωσέως αποκρυφοί. **v.4** τουτο δε^{T,m,K} λεγω ίνα μηδείς v μη^{T,m,K} τις T,m,K υμας παραλογίζηται εν πίθανολογία. **v.7** ερριζωμενοι και εποικοδομουμενοι εν αυτω και βεβαιουμενοι εν T,m,K τη πίστει καθως εδιδαχθητε περισσεύοντες εν αυτη T,m,K ευχαριστία. **v.11** εν ω και περιετμήθητε περιτομή αχειροποιήτω εν τη απεκδύσει του σωματός των T,m,K αμαρτίων T,m,K της σαρκός εν τη περιτομή του χρίστου. **v.12** συνταφεντές αυτω εν τω βαπτίσμω βαπτίσματι T,m,K εν ω και συνηγερθητε δια της πίστεως της ενεργείας του θεού του εγειραντός αυτον εκ των T,m,K νέκρων. **v.13** και υμας νέκρους οντας [εν] v εν T,m,K τος παραπτωμασίν και τη ακροδύστια της σαρκός υμων συνέζωσποιησεν K,m,v συνέζωποιησεν T υμας m,v συν αυτω χαρισαμένος υμιν ημιν ημιν ημίν ημιν ημίν ημος του αυτω χαρισαμένος υμιν ημιν ημιν ημίν ημιν ημιν ημίν ημίν ημιν ημίν η

ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων. ἄ ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων τὸ δὲ σῶμα τοῦ 17* χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ 18* θρησκεία τῶν ἀγγέλων ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων εἰκἢ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν ἐξ οῦ παν 19 τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ. εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ χριστῷ 20* ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε. μὴ 21 ἄψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς. ἅ ἐστιν πάντα εἰς φθορὰν τῷ ἀποχρήσει 22 κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων. ἄτινά ἐστιν λόγον 23* μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκεία καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδία σώματος οὐκ ἐν τιμῷ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

εί οὖν συνηγέρθητε τῷ χριστῷ τὰ ἄνω ζητεῖτε οὖ ὁ χριστός ἐστιν ἐν δε- 3 ξιᾶ τοῦ θεοῦ καθήμενος. τὰ ἄνω φρονεῖτε μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε 2, 3 γάρ καὶ ἡ ζωἡ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. ὅταν ὁ χριστὸς 4* φανερωθή ή ζωή ήμων τότε καὶ ύμεῖς σύν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξη. νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πορνείαν ἀκαθαρσίαν 5* πάθος ἐπιθυμίαν κακήν καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία. δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργἡ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζῆτε ἐν αὔτοις. νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε 8 καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα ὀργήν θυμόν κακίαν βλασφημίαν αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους ἀπεκδυσάμενοι τὸν πα- 9 λαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ. καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν 10 άνακαινούμενον είς ἐπίγνωσιν κατ' είκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν. ὅπου 11* ούκ ἔνι ἕλλην καὶ ἰουδαῖος περιτομή καὶ ἀκροβυστία βάρβαρος σκύθης δοῦλος ἐλεύθερος ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν χριστός. ένδύσασθε 12* οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἄγιοι καὶ ἠγαπημένοι σπλάγχνα οἰκτιρμῶν

v.16 μη ουν τις υμας κρινετω εν βρωσει και $^{\nu}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ποσει η εν μερει εορτης η νεομηνιας $^{\nu}$ νουμηνιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η σαββατών. **v.17** α εστιν σκια των μελλοντών το δε σώμα του $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ χριστου. **v.18** μηδεις υμας καταβραβευετώ θελών εν ταπεινοφρόσυνη και θρησκεία των αγγέλων α μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εωρακεν εμβατευων εικη φυσιουμενος υπο του νοος της σαρκος αυτου. **v.20** ει ουν T,K απεθανετε συν τω T,K χριστω απο των στοιχειων του κοσμου τι ως ζωντες εν κοσμω δογματιζεσθε. λογον μεν εχοντα σοφιας εν εθελοθρησκια $^{\mathcal{V}}$ εθελοθρησκεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ταπεινοφροσυνη [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αφειδια σωματος ουκ εν τιμη τινι προς πλησμονην της σαρκος. **v.4** σταν ο χριστος φανερωθη h zwh umwn hmwn, tote kai umeis sun autw fanerwhyseshe en doxh. **v.5** νεκρωσατε ουν τα μελη υμων $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα επι της γης πορνειαν ακαθαρσιαν παθος επιθυμιαν κακην και την πλεονεξιαν ητις εστιν ειδωλολατρια $^{\mathcal{V}}$ ειδωλολατρεια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.6** δι α ερχεται η οργη του θεου [επι $^{\mathcal{V}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους uious this areiveias] $^{\mathcal{V}}$ areiveias $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.7** en ois kai umeis repierathoate note ote existe en toutois $^{\mathcal{V}}$ **v.11** οπου ουκ ενι ελλην και ιουδαιος περιτομη και ακροβυστια βαρβαρος σκυθης δουλος ελευθερος αλλα $[ta]^{\mathcal{V}}$ $ta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντα και εν πασιν χριστος. **v.12** ενδυσασθε ουν ως εκλεκτοι του θεου αγιοι και ηγαπημενοι σπλαγχνα οικτιρμου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ οικτιρμων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χρηστοτητα ταπεινοφροσυνην πραυτητα $^{\mathcal{V}}$ πραοτητα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μακροθυμιαν.

13* χρηστότητα ταπεινοφροσύνην πραότητα μακροθυμίαν. ἀνεχόμενοι άλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν καθώς καὶ 14* ὁ χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς. ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν 15* ἀγάπην ήτις ἐστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ βραβευέτω έν ταῖς καρδίαις ὑμῶν εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι καὶ 16* εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος τοῦ χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάση σοφία διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ῷδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι ἄδοντες ἐν τῇ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ. 17* καί πᾶν ὅ τι ἄν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου ἰησοῦ 18* εύχαριστοῦντες τῷ θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ. αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε 19 τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίφ. οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖ-20* κας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν 21 κατά πάντα τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστόν τῷ κυρίῳ. οἱ πατέρες μὴ ἐρεθί-22* ζετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἵνα μἡ ἀθυμῶσιν. οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς ἀνθρωπάρεσκοι 23* άλλ' ἐν ἁπλότητι καρδίας φοβούμενοι τὸν θεόν. καὶ πᾶν ὃ τι ἐὰν ποιῆτε 24* ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις. εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας τῷ γὰρ κυρίῳ 25* χριστῷ δουλεύετε. ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἠδίκησεν καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία.

406

4* οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε εἰδότες 2 ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς. τῆ προσευχῆ προσκαρτερεῖτε 3 γρηγοροῦντες ἐν αὐτῆ ἐν εὐχαριστία. προσευχόμενοι ἄμα καὶ περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξη ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου λαλῆσαι τὸ μυστήριον

v.13 ανεχομενοι αλληλων και χαριζομενοι εαυτοις εαν τις προς τινα εχη μομφην καθως και ο κυριος $^{\mathcal{V}}$ χριστος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχαρισατο υμιν ουτως και υμεις. **v.14** επι πασιν δε τουτοις την αγαπην ο $^{\mathcal{V}}$ ητις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν συνδεσμος της τελειοτητος. **v.15** και η ειρηνη του χριστου $^{\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βραβευετω εν ταις καρδιαις υμων εις ην και εκληθητε εν ενι σωματι και ευχαριστοι γινεσθε. **v.16** ο λογος του χριστου ενοικειτω εν υμιν πλουσιως εν παση σοφια διδασκοντες και νουθετουντες εαυτους ψαλμοις και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμνοις και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωδαις πνευματικαις εν $[t\eta]^{\mathcal{V}}$ χαριτι αδοντες εν ταις $^{\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδιαις $^{\mathcal{V}}$ καρδια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμων τω θ εω^ν κυριω^{τ,m,κ}. **v.17** και παν ο τι εαν^ν αν^{τ,m,κ} ποιητε εν λογω η εν εργω παντα εν ονοματι κυριου ιησου ευχαριστουντες τω θεω και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατρι δι αυτου. **v.18** αι γυναικες υποτασσεσθε τοις ιδιοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανδρασιν ως ανήκεν εν κυριώ. **v.20** τα τέκνα υπακούετε τοις γονεύσιν κατά παντά τουτό γαρ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευαρέστον έστιν $^{\mathcal{V}}$ εν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κυριώ. **v.22** οι δούλοι υπακούετε κατά παντά τοις κατα σαρκα κυριοις μη εν οφθαλμοδουλια $^{\mathcal{V}}$ οφθαλμοδουλειαις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως ανθρωπαρεσκοι αλλ εν απλοτητι καρδιας φοβουμενοι τον κυριον θ εον θ εκ ψυχης εργαζεσθε ως τω κυριω και ουκ ανθρωποις. **v.24** ειδοτες οτι απο κυριου απολημψεσθε $^{\mathcal{V}}$ ληψεσθε m αποληψεσθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την ανταποδοσιν της κληρονομίας τω γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίω χρίστω δουλευετε. **v.25** ο γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδικών κομισεται $^{\mathcal{V}}$ κομιειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ηδικησεν και ουκ εστιν προσωπολημψια $^{\mathcal{V}}$ προσωποληψια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **4 v.1** οι κυριοι το δικαιον και την ισοτητα τοις δουλοις παρεχεσθε ειδοτες oti kai umeis exete kurion en ouran $\omega^{\mathcal{V}}$ ouranois $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

τοῦ χριστοῦ δι' ὁ καὶ δέδεμαι. ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι. 4 έν σοφία περιπατείτε πρὸς τοὺς ἔξω τὸν καιρὸν έξαγοραζόμενοι. λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι ἄλατι ἠρτυμένος εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ένὶ ἑκάστω ἀποκρίνεσθαι. τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν τυχικὸς ὁ 7 άγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίω. ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν. σὺν ὀνησίμω τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ὅς ἐστιν 9* έξ ύμῶν πάντα ύμῖν γνωριοῦσιν τὰ ὧδε. ἀσπάζεται ύμᾶς ἀρίσταρχος 10 ό συναιχμάλωτός μου καὶ μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς βαρναβᾶ περὶ οὖ ἐλάβετε έντολάς ἐὰν ἔλθη πρὸς ὑμᾶς δέξασθε αὐτόν. καὶ ἰησοῦς ὁ λεγόμενος 11 ίοῦστος οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οῧτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐπαφρᾶς 12* ό έξ ύμων δούλος χριστού πάντοτε άγωνιζόμενος ύπερ ύμων έν ταίς προσευχαῖς ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. μαρτυρώ γάρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολύν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν 13* έν λαοδικεία καὶ τῶν ἐν ἱεραπόλει. ἀσπάζεται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἰατρὸς 14 ό ἀγαπητὸς καὶ δημᾶς. ἀσπάσασθε τοὺς ἐν λαοδικεία ἀδελφοὺς καὶ 15* νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. καὶ ὅταν ἀναγνωσθῃ παρ' 16* ύμιν ή ἐπιστολή ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ λαοδικέων ἐκκλησία ἀναγνωσθῇ καὶ τὴν ἐκ λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ εἴπατε ἀρχίππω 17 βλέπε την διακονίαν ην παρέλαβες ἐν κυρίω ἵνα αὐτην πληροῖς. ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ παύλου μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν πρός κολασσαεῖς ἐγράφη ἀπό ῥώμης διά τυχικοῦ καί όνησίμου.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΩΤΗ

- 1* παῦλος καὶ σιλουανὸς καὶ τιμόθεος τῷ ἐκκλησίᾳ θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ καὶ κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
- 2* τρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν.
- 3 ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ
- 4* χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν. εἰδότες ἀδελφοὶ ἡγα-
- 5* πημένοι ὑπὸ θεοῦ τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν. ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγφ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίφ καὶ ἐν πληροφορία πολλῆ καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν
- 6 δι' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου δεξάμενοι
- 7* τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῆ μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου. ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῆ μακεδονία καὶ τῆ ἀχαΐα.
- 8* ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῆ μακεδονία καὶ ἀχαΐα ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπω ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξε-
- 9* λήλυθεν ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσοδον ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς καὶ πῶς ἐπεστρέψατε
- 10* πρός τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ. καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν ὂν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.
- 2 αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ἀδελφοί τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ 2* κενὴ γέγονεν. ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε

^{1.} v.1 παυλος και σιλουανος και τιμοθέος τη εκκλησία θεοσαλονικέων εν θέω πατρί και κυριώ τησου χρίστω χαρίς υμιν και ειρηνή απο^{T,m,K} θέου T,m,K πατρος T,m,K ημων T,m,K και T,m,K κυρίου T,m,K τησου T,m,K χρίστου T,m,K . **v.2** ευχαριστούμεν τω θέω παντότε περί παντών υμών μνειαν υμών T,m,K ποιούμενοι έπι των προσεύχων ήμων. **v.4** ειδοτές αδέλφοι ηγαπημένοι υπο [του] θέου την εκλογην υμών. **v.5** ότι το ευαγγελίον ήμων ουκ εγενήθη είς υμάς εν λογώ μονον αλλά και εν δυναμεί και έν πνευματί αγίω και [εν] εν^{T,m,K} πληροφορία πολλή καθώς οιδατέ οιοι εγενήθημεν [εν] εν^{T,m,K} υμίν δι υμάς. **v.7** ωστέ γενεοθαί υμάς τύπου τυπους τύπους πασίν τοις πιστεύουσιν εν τη μακεδονία και εν τη αχαία. **v.8** αφ υμών γαρ εξηχηταί ο λογός του κυρίου ου μόνον εν τη μακεδονία και [εν] εη τη^m αχαία αλλ αλλα και T,m,K και T,m,K εν παντί τόπω η πίστις υμών η προς τον θέον εξελήλυθεν ωστέ μη χρείαν ημάς εχείν ημάς λλάλειν τι. **v.9** αυτοί γαρ πέρι ήμων απαγγελλουσίν οποίαν εισοδον εσχομεν εχείλει και αλήθινω. **v.10** και αναμένειν τον υίον αυτού έκ των ουρανών ον ηγείρεν εκ [των] των εκκρών ιησούν τον ρυομένον ημάς εκ από τυπο της ερχομένης. **2**

έν φιλίπποις έπαρρησιασάμεθα έν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ 3* πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐτὲ ἐν δόλω. ἀλλὰ καθώς δεδοκιμάσμεθα 4* ύπο τοῦ θεοῦ πιστευθηναι το εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. οὔτε 5 γάρ ποτε ἐν λόγω κολακείας ἐγενήθημεν καθώς οἴδατε οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας θεός μάρτυς. οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν οὔτε ἀφ' 6* ύμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων δυνάμενοι ἕν βάρει εἶναι ὡς χριστοῦ ἀπόστολοι. άλλ έγενήθημεν ήπιοι έν μέσω ύμων ώς αν τροφός θάλπη τα ξαυτής 7 τέκνα. οὕτως ἱμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον 8* τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγένησθε. μνημονεύετε γάρ άδελφοί τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον 9* νυκτὸς γάρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν έκηρύξαμεν είς ύμας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ 10 θεός ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν. καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατήρ τέκνα ἑαυτοῦ 11 παρακαλοῦντες ὑμᾶς καί παραμυθούμενοι καί μαρτυρούμενοι. εἰς τὸ 12* περιπατήσαι ύμας άξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ύμας είς την έαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδια- 13* λείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθώς ἐστιν ἀληθῶς λόγον θεοῦ ὃς καὶ ἐνεργεῖται έν ύμιν τοίς πιστεύουσιν. ύμεις γάρ μιμηταί έγενήθητε άδελφοί των 14* έκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ ἰουδαία ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὅτι ταὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους 15* ίουδαίων.

v.2 αλλα και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ προπαθοντες και υβρισθεντες καθως οιδατε εν φιλιπποις επαρρησιασαμεθα εν τω θεω ημων λαλησαι προς υμας το ευαγγελιον του θεου εν πολλω αγωνι. ν.3 η γαρ παρακλησις ημων ουκ εκ πλανης ουδε εξ ακαθαρσιας ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν δολω. **v.4** αλλα καθως δεδοκιμασμεθα υπο του θεου πιστευθηναι το ευαγγελιον ουτως λαλουμεν ουχ ως ανθρωποις αρεσκοντες αλλα τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεω τω δοκιμαζοντι τας καρδιας ημων. **v.6** ουτε ζητουντες εξ ανθρωπων δοξαν ουτε αφ υμων ουτε απο^{\mathfrak{M}} απ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αλλων. **ν.8** ουτως ομειρομενοι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιμειρομενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμων ευδοκουμεν μεταδουναι υμιν ου μονον το ευαγγελιον του θεου αλλα και τας εαυτων ψυχας διοτι αγαπητοι ημιν εγενηθητε^ν **v.9** μνημονευετε γαρ αδελφοι τον κοπον ημων και τον μοχθον νυκτος γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ημερας εργαζομενοι προς το μη επιβαρησαι τινα υμων εκηρυξαμεν εις υμας το ευαγγελιον του **v.12** και μαρτυρομενοι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μαρτυρουμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις το περιπατειν $^{\mathcal{V}}$ περιπατησαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας αξιως του θεου του καλουντος υμας εις την εαυτου βασιλειαν και δοξαν. $\mathbf{v.13}$ και^{\mathcal{V}} δια τουτο και ημεις ευχαριστουμεν τω θεω αδιαλειπτως οτι παραλαβοντες λογον ακοης παρ ημων του θεου εδεξασθε ου λογον ανθρωπων αλλα καθως εστιν αληθως λογον θεου ος και ενεργειται εν υμιν τοις πιστευουσιν. **v.14** υμεις γαρ μιμηται εγενηθητε αδελφοι των εκκλησιων του θεου των ουσων εν τη ιουδαια εν χριστω ιησού ότι τα $^{m,\mathcal{V}}$ αυτα $^{m,\mathcal{V}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επαθετε και υμείς υπο των ίδιων συμφυλετών καθώς και αυτοί υπο των ιουδαιων.

προφήτας καὶ ὑμᾶς ἐκδιωξάντων καὶ θεῷ μἡ ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀν16 θρώποις ἐναντίων. κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς
17 ἡ ὀργἡ εἰς τέλος. ἡμεῖς δὲ ἀδελφοί ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδίᾳ περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρό18* σωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῆ ἐπιθυμίᾳ. διό ἡθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ μὲν παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δίς καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς.
19* τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμ20 προσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν τῆ αὐτοῦ παρουσίᾳ. ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθηναι ἐν ἀθήναις μόνοι. 3 καὶ ἐπέμψαμεν τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ θεοῦ 2^* καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς 3* καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν. τῷ μηδένα σαίνεσθαι ἐν 4 ταῖς θλίψεσιν ταύταις αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. καὶ γὰρ ότε πρὸς ὑμᾶς ἢμεν προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι καθὼς 5* καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. διὰ τοῦτο κάγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κε-6 νὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλθόντος τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ύμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν καὶ ὅτι έχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ 7* καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς. διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν ἀδελφοί ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ 8* θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς 9 στήκητε ἐν κυρίφ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάση τῆ χαρᾶ ἡ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ 10 θεοῦ ἡμῶν. νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ύμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν. 11* αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατήρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστός κα-

ν.15 των και τον κυριον αποκτειναντών ιησούν και τους ιδιούς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητάς και ημάς $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υμάς εκδιωξαντών και θέω μη αρεσκοντών και πασίν ανθρώποις εναντίων. **ν.18** διοτί διο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ηθέλησαμεν ελθείν προς υμάς ευώ μεν παυλός και απάξ και δις και ενέκοψεν ημάς ο σατανάς. **ν.19** τις υάρ ημών ελπίς η χαρά η στέφανος καυχησέως η ουχί και υμέις εμπροσθέν του κυρίου ημών ιησού χριστού $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν τη αυτού παρουσία. **3 ν.2** και επέμψαμεν τιμοθέον τον αδέλφον ημών και συνέργον διακονού διακονού του θέου και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συνέργον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω ευαγυελίω του χρίστου εις το στηρίξαι υμάς και παρακαλέσαι υπέρ υμάς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πέρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της πίστεως υμών. **ν.3** το $^{\mathcal{T},\mathcal{M},\mathcal{K}}$ μηδένα σαινέσθαι εν ταις θλίψεοιν ταυταίς αυτοί υαρο οίδατε ότι εις τουτό κείμεθα. **ν.5** δια τουτό καυ μηκετί στέγων επέμμα εις το υνώναι την πίστιν υμών μη $^{\mathcal{V}}$ πως μηπώς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επείρασεν υμάς ο πείραζων και είς κενού υξυνταί ο κοπός ημών. **ν.7** δια τουτό παρεκληθημεν αδέλφοι εφ υμίν επί παση τη θλίψει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναύκη και θλίψει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναύκη και θλίψει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημών δια της υμών πίστεως. **ν.8** ότι νυν ζωμέν εαν υμείς στηκετέ $^{\mathcal{M},\mathcal{V}}$ στηκητέ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν κυρίω.

τευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ 12 περισσεύσαι τῆ ἀγάπη εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς. εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνη 13* ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῆ παρουσία τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

τὸ λοιπὸν οὖν ἀδελφοί ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίω 4* ίησοῦ καθώς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ άρέσκειν θεῷ ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας 2 έδώκαμεν ύμιν διά τοῦ κυρίου ἰησοῦ. τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ 3 ό ἁγιασμὸς ὑμῶν ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας. εἰδέναι ἕκαστον 4 ύμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῆ. μη έν πάθει 5 έπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν. τὸ μὴ ὑπερβαί- 6* νειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ διότι ἔκδικος ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων καθώς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσία ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. 7 τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ δόντα 8* τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἄγιον εἰς ἡμᾶς. περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν 9 έχετε γράφειν ύμιν αὐτοί γὰρ ύμεις θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπῶν ἀλλήλους. καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ τῷ 10* μακεδονία παρακαλούμεν δε ύμας άδελφοί περισσεύειν μαλλον. καί 11* φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσίν ύμῶν καθώς ύμῖν παρηγγείλαμεν. ἵνα περιπατήτε εὐσχημόνως 12 πρός τούς ἔξω καὶ μηδενός χρείαν ἔχητε. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν 13* άδελφοί περί τῶν κεκοιμημένων ἵνα μὴ λυπῆσθε καθώς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μή ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη 14 οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. τοῦτο 15 γάρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγφ κυρίου ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι

v.11 αυτος δε ο θεος και πατηρ ημών και ο κυρίος ημών ιησούς χριστος $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατεύθυναι την οδον **v.13** εις το στηρίξαι υμων τας καρδίας αμεμπτους εν αγιωσύνη εμπροσθέν του ημων προς υμας. θεου και πατρος ημών εν τη παρουσία του κυρίου ημών ιησού χριστού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετά παντών των αγιών $\mathbf{v.1}$ [το]^{\mathfrak{M}} το^{\mathcal{T} , \mathcal{K}} λοιπον ουν αδελφοι ερωτωμέν υμας και παρακαλουμέν εν κυριω ιησου ινα $^{\nu}$ καθως παρελαβετε παρ ημων το πως δει υμας περιπατειν και αρεσκειν θεω καθως $^{\nu}$ και $^{\nu}$ περιπατειτε $^{\nu}$ ινα περισσευητε μαλλον. **ν.6** το μη υπερβαινειν και πλεονεκτειν εν τω πραγματι τον αδελφον αυτου διοτι εκδικος ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριος περι παντων τουτων καθως και προειπομεν $^{\mathfrak{M}}$ προειπαμεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ υμιν και διεμαρτυραμεθα. **ν.8** τοιγαρουν ο αθετων ουκ ανθρωπον αθετει αλλα τον θεον τον $[και]^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διδοντα $^{\mathcal{V}}$ δοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το πνευμα αυτου το αγιον εις υμας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.10** και γαρ ποιειτε αυτο εις παντας τους αδελφους $[tous]^{\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ολη τη μακεδονια παρακαλουμεν δε υμας αδελφοι περισσευειν μαλλον. **v.11** και φιλοτιμεισθαι ησυχαζειν και πρασσειν τα ιδια και εργαζεσθαι ταις [ιδιαις] $^{\nu}$ ιδιαις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χερσιν υμων καθως υμιν παρηγγειλαμεν. θελομεν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θελω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δε υμας αγνοειν αδελφοι περι των κοιμωμενων $^{\mathcal{V}}$ κεκοιμημενων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ίνα μη λυπησθε καθως και οι λοιποι οι μη εχοντες ελπιδα.

16 είς την παρουσίαν τοῦ κυρίου οὐ μη φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι ἐν φωνῆ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ καὶ οἱ νεκροὶ ἐν χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον. 17 ἔπειτα ήμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἄμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα έν νεφέλαις είς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου είς ἀέρα καὶ οὕτως πάντοτε σὺν 18 κυρίω ἐσόμεθα. ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις. περί δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν ἀδελφοί οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης 3* ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. ὅταν γὰρ λέγωσιν εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος ὥσπερ ἡ ώδὶν τῷ ἐν γαστρὶ ἐχού-4 ση καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ ἀδελφοί οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει ἵνα ἡ 5* ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβη. πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ 6* υἱοὶ ἡμέρας οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. ἄρα οὖν μἡ καθεύδωμεν 7 ώς καὶ οἱ λοιποί ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες 8 νυκτός καθεύδουσιν καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτός μεθύουσιν. ἡμεῖς δὲ ήμέρας ὄντες νήφωμεν ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ 9* περικεφαλαίαν έλπίδα σωτηρίας. ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργήν άλλ είς περιποίησιν σωτηρίας διά τοῦ κυρίου ήμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. 10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα 11 σύν αὐτῷ ζήσωμεν. διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εῖς τὸν 12 ἕνα καθώς καὶ ποιεῖτε. έρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίω καὶ νουθετοῦντας 13* ύμας. καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερ ἐκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον 14 αὐτῶν εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί νουθετείτε τούς ἀτάκτους παραμυθείσθε τούς όλιγοψύχους ἀντέχεσθε τῶν 15* ἀσθενῶν μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς 16, 17, 18 πάντας. πάντοτε χαίρετε. άδιαλείπτως προσεύχεσθε. έν παντί εύχα-19 ριστείτε τοῦτο γάρ θέλημα θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ πνεῦμα 20, 21* μή σβέννυτε. προφητείας μή έξουθενεῖτε. πάντα δοκιμάζετε τὸ καλὸν

^{5.} v.2 αυτοί γαρ ακρίδως οίδατε οτι $\eta^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημέρα κυρίου ως κλέπτης εν νυκτί ουτώς ερχεταί. **v.3** οταν γαρ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} λεγωσίν ειρηνή και ασφαλεία τοτε αιφνίδιος αυτοίς εφισταταί ολέθρος ωσπέρ η ωδίν τη εν γαστρί έχουση και ου μη έκφυγωσίν. **v.5** παντές γαρ^{\mathcal{V}} υμείς υίοι φωτός έστε και υίοι ημέρας ουκ έσμεν νύκτος ουδε σκότους. **v.6** αρά ουν μη καθευδωμέν ως και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι λοίποι αλλά γρηγορωμέν και νήφωμέν. **v.9** οτι ουκ έθετο ήμας ο θέος εις οργην αλλά αλλ $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις περιποίησιν σωτηρίας δια του κυρίου ημών ιήσου χρίστου. **v.13** και ηγείσθαι αυτούς υπέρεκπερισσού υπέρ $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν αγαπή δια το έργον αυτών ειρηνεύετε εν εαυτοίς. **v.15** ορατέ μη τις κακον αντί κακου τίνι απόδω αλλά παντότε το αγαθον διώκετε [καί] και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αλλήλους και εις παντάς. **v.21** παντά δε^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} δοκιμάζετε το κάλον κατέχετε.

κατέχετε. ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς 22, 23 εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῆ παρουσία τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς ὃς καὶ ποιήσει. ἀδελφοί προ- 24, 25* σεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι 26 ἁγίφ. ὀρκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς 27* ἁγίοις ἀδελφοῖς. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν 28* ἀμήν πρός θεσσαλονικείς πρώτη ἐγράφη ἀπό ἀθηνῶν.

v.25 αδελφοι προσευχεσθε [και]^V περι ημων. **v.27** ενορκίζω^V ορκίζω^{T,m,K} υμας τον κυρίον αναγνωσθηναι την επιστολην πασιν τοις αγιοις T,m,K αδελφοίς. **v.28** η χαρίς του κυρίου ημών ιησού χριστού μεθ υμών αμην T,m,K .

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

- παῦλος καὶ σιλουανὸς καὶ τιμόθεος τῷ ἐκκλησίᾳ θεσσαλονικέων ἐν 1 2* θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ 3 θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν ἀδελφοί καθὼς ἄξιόν ἐστιν ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλ-4* λήλους. ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν 5 καὶ ταῖς θλίψεσιν αῖς ἀνέχεσθε. ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ είς τὸ καταξιωθήναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡς καὶ πάσχετε. 6, 7 εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν. καὶ ύμιν τοις θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου 8* ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ. έν πυρὶ φλογός διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ 9 εὐαγγελίφ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. οἵτινες δίκην τίσουσιν ὅλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος 10* αὐτοῦ. ὅταν ἔλθη ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι έν πασιν τοῖς πιστεύουσιν ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς 11 έν τῆ ἡμέρα ἐκείνη. εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν ἵνα ύμας αξιώση της κλήσεως ὁ θεὸς ήμων καὶ πληρώση πασαν εὐδοκίαν
 - **2** ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν 2* ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν. εἰς τὸ μὴ ταχέως

χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ.

12* ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει. ὅπως ἐνδοξασθῆ τὸ ὄνομα

τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐν ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν

v.2 χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου πατρος $[ημων]^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και κυριου ιησου χριστου. **v.4** ωστε ημας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτους ημας $^{\mathcal{V}}$ εν υμιν εγκαυχασθαι $^{\mathcal{V}}$ καυχασθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ταις εκκλησιαις του θεου υπερ της υπομονης υμων και πιστέως εν πασιν τοις διωγμοις υμων και ταις θλιψέσιν αις ανέχεσθε. **v.8** εν πυρι φλογος διδοντος εκδικησιν τοις μη ειδοσιν θεον και τοις μη υπακουουσιν τω ευαγγελιω του κυριου ημων ιησου [χριστου $]^{\mathfrak{M}}$ χριστου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.10** σταν ελθη ενδοξασθηναι εν τοις αγιοις αυτου και θαυμασθηναι εν πασιν τοις πιστευσασιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πιστευουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ στι επιστευθη το μαρτυριον ημων εφ υμας εν τη ημέρα εκείνη. **v.12** οπως ενδοξασθη το ονομά του κυρίου ημών ιπόου [χριστου $]^{\mathfrak{M}}$ χριστου $]^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν υμιν και υμείς εν αυτώ κατα την χαρίν του θέου ημων και κυρίου ίποου χρίστου. **2 v.2** εις το μη ταχέως σαλευθηναι υμάς από του νόος μηδε $]^{\mathcal{V}}$ μητε $]^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θροείσθαι μητε δια πνευματός μητε δια λόγου μητε δι επιστολης ως δι ημών ως ότι ενεστηκέν η ημέρα του κυρίου $]^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

σαλευθήναι ύμας ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μητὲ δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ χριστοῦ. μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήση κατὰ μηδένα τρόπον ὅτι ἐὰν μὴ ૩* ἔλθη ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῆ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας ό άντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα 4* ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας. λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς θεὸν καθίσαι ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστιν θεός. οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι 5 ών πρός ύμας ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν. καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ 6 ἀποκαλυφθήναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη 7 ένεργεῖται τῆς ἀνομίας μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι 8* τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῆ ἐπιφανεία τῆς παρουσίας αὐτοῦ. οὖ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ 9 σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους. καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν 10* τοῖς ἀπολλυμένοις ἀνθ ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καί διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν 11* πλάνης είς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει. ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ 12* πιστεύσαντες τῆ ἀληθεία ἀλ'λ εὐδοκήσαντες ἐν τῆ ἀδικία. ἡμεῖς δὲ 13* όφείλομεν εύχαριστείν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ύπο κυρίου ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀ΄π αρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας. εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου 14* ήμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἄρα οὖν 15 άδελφοί στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς 16* καὶ ὁ θεὸς καὶ πατήρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι. παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας 17*

ν.3 μη τις υμας εξαπατηση κατα μηδενα τροπον ότι εαν μη ελθη η αποστασία πρωτόν και αποκάλυφθη ο ανθρωπός της ανόμιας αμαρτίας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υιος της απώλειας. **ν.4** ο αντικείμενος και υπεραιρομένος επί παν το παντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγομένον θέον η σεβασμα ωστε αυτόν είς τον ναον του θέου ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθίσαι απόδεικνυντα εαυτόν ότι εστίν θέος. **ν.8** και τότε αποκάλυφθησεται ο ανόμος ον ο κυρίος [ίησους] ανέλει ανάλωσει το πασή απατή της $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδικίας εν τοις απόλλυμενοίς ανθ ων την αγαπήν της αληθείας ουκ εδεξάντο είς το σωθηναί αυτούς. **ν.11** και δια τούτο πεμπεί πεμψεί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτοίς ο θέος ενέργειαν πλανής είς το πιστευσαί αυτούς τω ψευδεί. **ν.12** ινα κρίθωσιν παντές οι μη πιστευσαντές τη αληθεία αλλα αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευδοκησαντές εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τη αδικία. **ν.13** ημείς δε οφειλομέν ευχαρίστειν τω θέω παντότε πέρι υμών αδελφοί ηγαπημένοι υπό κυρίου ότι είλατο είλετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας ο θέος απαρχην απ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχης είς σωτηρίαν εν αγιασμώ πνευματός και πίστει αληθείας. **ν.14** είς ο [και] εκαλέσεν υμας δία του ευαγγελίου ημών είς περιποιησίν δόξης του κυρίου ημών ιήσου χρίστου. **ν.16** αυτός δε ο κυρίος ημών ιήσους χρίστος και [ο] ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέος ο και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πατήρ ημών ο αγαπήσας ημας και δους παρακλησίν αιώνιαν και ελπίδα αγαθην εν χαριτί.

καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγω καὶ ἔργω ἀγαθῶ.

τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε ἀδελφοί περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου 3 2 τρέχη καὶ δοξάζηται καθώς καὶ πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν 3 ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δέ ἐστιν 4* ὁ κύριος ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. δὲ ἐν κυρίω ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5* ὁ δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ 6* είς ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ. παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ άτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβεν παρ' 7 ήμων. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πως δεῖ μιμεῖσθαι ήμας ὅτι οὐκ ήτακτήσαμεν 8* ἐν ὑμῖν. οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος ἀλλ' ἐν κόπω καὶ μόχθω νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν. 9 ούχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ 10 μιμείσθαι ήμας. καί γάρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμας τοῦτο παρηγγέλλομεν 11 ὑμῖν ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζο-12* μένους. τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ήμῶν ἰησοῦ χριστου ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν 13*, 14* ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς δέ ἀδελφοί μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦτον σημειοῦσθε 15 καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ ἵνα ἐντραπῆ. καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε 16 άλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δώη ὑμῖν 17 την είρηνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπω ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. ὁ άσπασμός τῆ ἐμῆ χειρὶ παύλου ὅ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῆ οὕτως 18* γράφω. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν άμήν πρός θεσσαλονικείς δευτέρα έγράφη ἀπό άθηνῶν.

v.17 παρακαλέσαι υμων τας καρδίας και στηρίξαι υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν παντι λογω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργω και $^{\mathcal{V}}$ αγαθω. **3 v.4** πεποιθαμεν δε εν κυριω εφ υμας οτι α παραγγελλομεν [και] $^{\mathcal{V}}$ υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ποιειτε και ποιησετε. **v.5** ο δε κυριος κατευθυναι υμων τας καρδίας εις την αγαπην του θεου και εις την $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υπομονην του χριστου. **v.6** παραγγελλομεν δε υμιν αδελφοι εν ονοματι του κυριου [ημων] $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου χριστου στελλεσθαι υμας απο παντος αδελφου ατακτως περιπατουντος και μη κατα την παραδοσιν ην παρελαβοσαν $^{\mathcal{V}}$ παρελαβον $^{\mathfrak{M}}$ παρελαβεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παρ ημων. **v.8** ουδε δωρεαν αρτον εφαγομεν παρα τινος αλλ εν κοπω και μοχθω νυκτος $^{\mathcal{V}}$ νυκτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ημερας $^{\mathcal{V}}$ ημεραν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργαζομενοι προς το μη επιβαρησαι τινα υμων. **v.12** τοις δε τοιουτοις παραγγελλομεν και παρακαλουμεν εν κυριω δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριω δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του εαυτων αρτον εσθιωσιν. **v.13** υμεις δε αδελφοι μη εγκακησητε $^{\mathcal{V}}$ εκκακησητε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλοποιουντες. **v.14** ει δε τις ουχ υπακουει τω λογω ημων δια της επιστολης τουτον σημειουσθε και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη συναναμιγνυσθαι $^{\mathcal{V}}$ συναναμιγνυσθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτω ινα εντραπη. **v.18** η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου μετα παντων υμων αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ κατ' ἐπιταγήν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν 1* καί κυριόυ ἰησοῦ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. τιμοθέφ γνησίφ τέκνφ 2* έν πίστει χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ χριστοῦ ἰησοῦ καθώς παρεκάλεσά σε προσμείναι έν έφέσω πο- 3 τοῦ κυρίου ἡμῶν. ρευόμενος είς μακεδονίαν ίνα παραγγείλης τισίν μή έτεροδιδασκαλείν. μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις αἵτινες ζητήσεις 4* παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. τὸ δὲ τέλος τῆς 5 παραγγελίας έστιν άγάπη έκ καθαρας καρδίας και συνειδήσεως άγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου. ων τινες ἀστοχήσαντες έξετράπησαν 6 είς ματαιολογίαν. θέλοντες εΐναι νομοδιδάσκαλοι μή νοοῦντες μήτε 7 α λέγουσιν μήτε περί τίνων διαβεβαιοῦνται. οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ 8 νόμος ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται. εἰδώς τοῦτο ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ 9* κείται ανόμοις δὲ καὶ ανυποτάκτοις ασεβέσιν καὶ ἁμαρτωλοῖς ανοσίοις καὶ βεβήλοις πατραλώαις καὶ μητραλω΄ αις ἀνδροφόνοις. πόρνοις 10 άρσενοκοίταις άνδραποδισταῖς ψεύσταις ἐπιόρκοις καὶ εἴ τι ἕτερον τῆ ύγιαινούση διδασκαλία άντίκειται. κατά τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ 11 μακαρίου θεοῦ ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί 12* με χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν. τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν ἀλλ 13* ήλεήθην ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστία. ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις 14 τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. πιστὸς 15 ό λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος ὅτι χριστὸς ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλούς σῶσαι ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἤλεήθην 16*

¹ v.1 παυλος αποστολος ιπσου^{T,m,K} χριστου ιπσου^V κατ επιταγην θεου σωτηρος ημων κατ κυριου^{T,m,K} ιπσου^{T,m,K} χριστου ιπσου^V της ελπιδος ημων. **v.2** τιμοθεω γνησιω τεκνω εν πιστει χαρις ελεος ειρηνη απο θεου πατρος ημων^{T,m,K} και χριστου^{T,m,V} ιπσου χριστου^K του κυριου ημων. **v.4** μηδε προσεχειν μυθοις και γενεαλογιαις απεραντοις αιτινες εκζητησεις ^V ζητησεις T,m,K παρεχουσιν μαλλον η οικοδομιαν^K οικονομιαν^{T,m,V} θεου την εν πιστει. **v.9** ειδως τουτο οτι δικαιω νομος ου κειται ανομοις δε και ανυποτακτοις ασεβεσι^V ασεβεσιν^{T,m,K} και αμαρτωλοις ανοσιοις και βεθηλοις πατρολωαις m,V πατραλωαις T,K και μητρολωαις m,V μητραλωαις T,K ανδροφονοις. **v.12** και T,m,K χαριν εχω τω ενδυναμωσαντι με χριστω ιπσου τω κυριω ημων οτι πιστον με ηγησατο θεμενος εις διακονιαν. **v.13** το V τον T,m,K προτερον οντα βλασφημον και διωκτην και υβριστην αλλα m,V αλλ T,K ηλεηθην οτι αγνοων εποιησα εν απιστια. **v.16** αλλα δια τουτο ηλεηθην ινα εν εμοι πρωτω ενδειξηται ιπσους T,m,K χριστος ιπσους V την απασαν V πασαν T,m,K μακροθυμιαν προς υποτυπωσιν των μελλοντων πιστευειν επ αυτω εις ζωην αιωνιον.

ϊνα ἐν ἐμοὶ πρώτω ἐνδείξηται ἰησοῦς χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

17* τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφθάρτω ἀοράτω μόνω σοφῶ θεῷ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι τέκνον τιμόθεε κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας
19 ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν. ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. ὧν ἐστιν ὑμέναιος καὶ ἀλέξανδρος οὓς παρέδωκα τῷ σατανῷ ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

- παρακαλώ οὖν πρώτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις προσευχάς ἐντεύ-2 2 ξεις εύχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων. ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῆ ὄντων ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάση 3* εὐσεβεία καὶ σεμνότητι. τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον 4 τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. ος πάντας άνθρώπους θέλει σωθηναι καί 5 είς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εῖς γὰρ θεός εῖς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ 6 ἀνθρώπων ἄνθρωπος χριστὸς ἰησοῦς. ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ 7* πάντων τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος ἀλήθειαν λέγω ἐν χριστῷ οὐ ψεύδομαι διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει 8 καὶ ἀληθεία. βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τό-9* πω ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρίς ὀργής καὶ διαλογισμοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῆ κοσμίω μετὰ αίδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυ'σω ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ 10 πολυτελεῖ. ἀλλ' ὁ πρέπει γυναιξίν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν δι' ἔρ-11, 12* γων άγαθων. γυνή ἐν ἡσυχία μανθανέτω ἐν πάση ὑποταγῆ. γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχία. 13, 14* ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη εἶτα εὕα. καὶ ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη ἡ δὲ γυνὴ 15 απατηθείσα εν παραβάσει γέγονεν. σωθήσεται δε διά της τεκνογονίας έὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπη καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.
 - 3 πιστὸς ὁ λόγος εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2* δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα νηφά-

v.17 τω δε βασίλει των αιωνων αφθαρτω αορατω μονω σοφω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} θεω τιμη και δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην. **2 v.3** τουτο γαρ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} καλον και αποδεκτον ενωπιον του σωτηρος ημων θεου. **v.7** εις ο ετέθην εγω κηρυξ και αποστολος αληθείαν λεγω εν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} χριστω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ου ψευδομαι διδασκαλος εθνων εν πιστει και αληθεία. **v.9** ωσαυτως [και]^{\mathcal{V}} και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τας $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ γυναικας εν καταστολη κοσμίω μετα αίδους και σωφροσύνης κοσμείν εαυτάς μη εν πλεγμασίν και^{\mathcal{V}} η $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ χρυσω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} η μαργαρίταις η ιματίσμω πολυτέλει. **v.12** γυναικί^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δε^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δίδασκείν δε^{$\mathcal{V}$} γυναικί^{$\mathcal{V}$} ουκ επίτρεπω ουδε αυθεντείν ανδρος αλλ είναι εν ησύχια. **v.14** και αδαμ ουκ ηπατηθη η δε γυνη εξαπατηθείσα^{\mathcal{V}} απατηθείσα απατηθείσα γυναίκος ανδρά νηφαλίον νηφαλέον νηφαλέον συφρονά κοσμίον φιλοξενον δίδακτικον.

λεον σώφρονα κόσμιον φιλόξενον διδακτικόν. μὴ πάροινον μὴ πλήκτην 3* μή αἰσχροκερδη ἀλ'λ ἐπιεικῆ ἄμαχον ἀφιλάργυρον. τοῦ ἰδίου οἴκου 4 καλῶς προϊστάμενον τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῃ μετὰ πάσης σεμνότηεί δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν πῶς ἐκκλησίας 5 τος. θεοῦ ἐπιμελήσεται. μὴ νεόφυτον ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ 6 τοῦ διαβόλου. δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν 7* ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. ώσαύτως σεμνούς μή διλόγους μή οἴνω πολλώ προσέχοντας μή αἰσχροκερδεῖς. ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾳ συνειδήσει. καὶ 9, 10 οὖτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς μὴ διαβόλους νηφαλέους πιστὰς ἐν πᾶσιν. 11* διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες τέκνων καλῶς προϊστάμενοι 12 καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς κα- 13 λὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῆ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον. ἐὰν δὲ βραδύνω ἵνα 14*, 15 είδης πως δεί ἐν οἴκω θεοῦ ἀναστρέφεσθαι ήτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζώντος στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμολογουμένως μέγα 16* έστιν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί ἐδικαιώθη έν πνεύματι ὤφθη ἀγγέλοις ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν ἐπιστεύθη ἐν κόσμφ άνελήφθη έν δόξη.

τὸ δὲ πνεῦμα ἑητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες 4 τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων. ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συ- 2* νείδησιν. κωλυόντων γαμεῖν ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς 3* μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσιν τὴν ἀλήθειαν. ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμ- 4 βανόμενον. ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. ταῦτα ὑποτι- 5, 6* θέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος ἰησοῦ χριστοῦ ἐντρεφόμενος

ν.3 μη παροινον μη πληκτην αλλα $^{\mathcal{V}}$ μη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αισχροκερδη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιεική αμαχον αφιλαργύρον. **ν.7** δει δε αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μαρτυρίαν καλην έχειν από των έξωθεν ινα μη είς ονειδισμόν έμπεση και παγίδα του διαβολού. **ν.11** γυναίκας ωσαυτώς σεμνάς μη διαβολούς νηφαλιούς $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ νηφαλέους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ πίστας εν πασίν. **ν.14** ταυτά σοι γραφω έλπιζων έλθειν προς σε εν τάχει τάχιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **ν.16** και ομολογούμενως μέγα έστιν το της ευσέβειας μυστήριον ος $^{\mathcal{V}}$ θέος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εφανέρωθη εν σαρκι εδικαιώθη εν πνευματί ωφθη αγγέλοις εκηρύχθη εν έθνεσιν επιστέυθη εν κόσμω ανέλημφθη $^{\mathcal{V}}$ ανέληφθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν δόξη. **4 ν.2** εν υποκρίσει ψευδολογών κεκαυστηρίασμενων κεκαυτηρίασμενων κεκαυτηρίασμενων τόμα του ίδιαν συνείδησιν. **ν.3** κωλυοντών γαμείν απεχέσθαι βρωματών α ο θέος εκτίσεν είς μεταλημψίν μεταληψίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα ευχαρίστιας τοις πίστοις και επεγνωκόσι $^{\mathcal{V}}$ επεγνωκόσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την αληθείαν. **ν.6** ταυτά υποτίθεμενος τοις αδέλφοις καλός εση διακόνος ιπόσυ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστού ιπσου $^{\mathcal{V}}$ εντρεφομένος τοις λογοίς της πίστεως και της κάλης διδασκαλίας η παρηκόλουθηκας.

τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἢ παρηκολούθηκας. 7 τούς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ γύμναζε δὲ σεαυτὸν 8 πρὸς εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματική γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὡφέλιμος ή δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ἀφέλιμός ἐστιν ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς 9, 10* νῦν καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι 11 δς έστιν σωτήρ πάντων άνθρώπων μάλιστα πιστών. παράγγελλε ταῦτα 12* καὶ δίδασκε. μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ ἐν ἀναστροφῆ ἐν ἀγάπη ἐν πνεύματι ἐν πίστει ἐν έως έρχομαι πρόσεχε τῆ ἀναγνώσει τῆ παρακλήσει τῆ διδα-13 ἁγνεία. 14 σκαλία. μή ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας 15* μετά ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ταῦτα μελέτα ἐν τούτοις 16 ἴσθι ἵνα σου ή προκοπή φανερὰ ἦ ἐν πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῷ διδασκαλία ἐπίμενε αὐτοῖς τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς άκούοντάς σου.

5 πρεσβυτέρω μή ἐπιπλήξης ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα νεωτέρους ὡς πρεσβυτέρας ώς μητέρας νεωτέρας ώς άδελφας έν πάση εί δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα 3, 4* ἁγνεία. χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. έχει μανθανέτωσαν πρώτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις τοῦτο γάρ ἐστιν καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον 5* τοῦ θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τόν θεὸν καὶ 6 προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. 7* δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγγελλε ἵνα ἀνεπίληπτοι 8* ὦσιν. εί δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ τὴν πίστιν 9 ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν 10 έξήκοντα γεγονυῖα ένὸς ἀνδρὸς γυνή. ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη εί ἐτεκνοτρόφησεν εί ἐξενοδόχησεν εί ἁγίων πόδας ἔνιψεν εί θλιβομέ-11 νοις ἐπήρκεσεν εί παντὶ ἔργω ἀγαθῶ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ χριστοῦ γαμεῖν θέλουσιν. 12, 13 ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἄμα δὲ καὶ ἀργαὶ μαν-

v.10 εις τουτο γαρ και^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} κοπιωμέν και αγωνίζομέθα^V ονειδίζομέθα^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} οτι ηλπικαμέν επι θέω ζωντι ος εστιν σώτης παντών ανθρώπων μαλιστά πιστών. **v.12** μηδείς σου της νέοτητος καταφρονείτω αλλά τύπος γινού των πιστών εν λογώ εν αναστροφή εν αγαπή εν πνευματί^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πίστει εν αγνεία. **v.15** ταυτά μέλετα εν τουτοίς ισθί ινα σου η προκοπή φανέρα η εν^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πασίν. **5 v.4** εί δε τις χήρα τέκνα η εκγονά έχει μανθανετώσαν πρώτον τον ίδιον οίκον ευσέβειν και αμοίβας αποδίδοναι τοις προγονοίς τουτό γαρ έστιν κάλον^{T,\mathcal{K}} και $^{T,\mathcal{K}}$ αποδέκτον ενώπιον του θέου. **v.5** η δε οντώς χήρα και μεμονώμενη ηλπικέν επι τον^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} θέον και προσμένει ταις δεησέσιν και ταις προσευχαίς νύκτος και ημέρας. **v.7** και ταυτά παραγγέλλε ινα ανεπιλημπτοί^V ανεπιληπτοί $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ωσίν. **v.8** εί δε τις των ίδιων και μάλιστα των^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} οικείων ου προνόει την πιστίν ηρνηταί και έστιν απίστου χείρων.

θάνουσιν περιερχόμεναι τὰς οἰκίας οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν 14 τεκνογονείν οἰκοδεσποτείν μηδεμίαν ἀφορμήν διδόναι τῷ ἀντικειμένω λοιδορίας χάριν. ἤδη γάρ τινες έξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. εἴ τις 15, 16* πιστὸς ἡ πιστὴ ἔχει χήρας ἐπαρκείτω αὐταῖς καὶ μὴ βαρείσθω ἢ ἐκκλησία ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέση. οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσδύτεροι 17 διπλης τιμης άξιούσθωσαν μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγω καὶ διδασκαλία. λέγει γαρ ή γραφή βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις καί ἄξιος ὁ ἐργάτης 18 τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου ἐκτὸς 19 εί μή ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων 20 ἔλεγχε ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ 21* θεοῦ καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ἵνα ταῦτα φυλάξης χωρίς προκρίματος μηδέν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. χεῖρας τα- 22 χέως μηδενὶ ἐπιτίθει μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. μηκέτι ύδροπότει ἀλ'λ οἴνω ὀλίγω χρῶ διὰ τὸν στόμαχον σου καὶ 23* τὰς πυκνάς σοῦ ἀσθενείας. τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν 24 προάγουσαι είς κρίσιν τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ὡσαύτως καὶ τὰ 25* καλὰ ἔργα πρόδηλα ἐστίν καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύναται.

όσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους 6 ἡγείσθωσαν ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονείτωσαν ὅτι ἀδελφοί εἰ- 2 σιν ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν ὅτι πιστοί εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἑτε- 3 ροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τῆ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλία. τετύφωται μη- 4 δὲν ἐπιστάμενος ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας ἐξ ὧν γίνεται φθόνος ἔρις βλασφημίαι ὑπόνοιαι πονηραί. παραδιατριβαὶ διεφθαρ- 5* μένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστιν δὲ 6 πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκα- 7*

v.16 ει τις πιστος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστη εχει χηρας επαρκειτω αυταις και μη βαρεισθω η εκκλησια ίνα ταις οντως χηραις επαρκεση. **v.21** διαμαρτυρομαι ενωπιον του θεου και κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου τησου $^{\mathcal{V}}$ και των εκλεκτων αγγελων ίνα ταυτα φυλαξης χωρις προκριματος μηδεν ποιών κατα προσκλησιν $^{\mathfrak{M}}$ προσκλισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.23** μηκετι υδροποτει αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οινώ ολιγω χρω δια τον στομάχον σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τας πυκνάς σου ασθένειας. **v.25** ωσαυτώς και τα καλα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργα τα καλα $^{\mathcal{V}}$ προδηλα εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τα αλλώς εχοντα κρυθηναι ου δυνανται $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δυναται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **6 v.5** διαπαρατριβαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παραδιατριβαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ διέφθαρμενών ανθρώπων τον νουν και απέστερημενών της αληθείας νομίζοντών πορισμόν είναι την ευσέβειαν αφιστασό $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ από $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοιουτών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.7** ουδέν γαρ εισηνεγκαμέν είς τον κοσμον δηλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι ουδε εξενεγκείν τι δυναμέθα.

8 μεν είς τὸν κόσμον δηλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα. ἔχοντες δὲ 9 διατροφάς καὶ σκεπάσματα τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτείν έμπίπτουσιν είς πειρασμόν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς άνοήτους καὶ βλαβεράς αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλεθρον 10 καὶ ἀπώλειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία ἡς τινες όρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν σὺ δέ ὧ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ ταῦτα φεῦγε δίωκε δὲ 11* ὀδύναις πολλαῖς. 12* δικαιοσύνην εὐσέβειαν πίστιν ἀγάπην ὑπομονήν πραότητα. ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρ-13* τύρων. παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ ποντίου πιλάτου τὴν καλὴν τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς 15 ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ἡν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης ὁ βασιλεύς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος 16 τῶν κυριευόντων. δ μόνος ἔχων ἀθανασίαν φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον ὃν είδεν οὐδείς ἀνθρώπων οὐδὲ ίδεῖν δύναται ῷ τιμἡ καὶ κράτος αἰώνιον 17* ἀμήν. τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶντι τῷ παρέχοντι 18 ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν. ἀγαθοεργεῖν πλουτεῖν ἐν ἔργοις 19* καλοίς εύμεταδότους είναι κοινωνικούς. ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοίς θε-20* μέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνιόυ ζωῆς. ὧ τιμόθεε τὴν παρακαταθήκην φύλαξον ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας 21* καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως. ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν ἡ χάρις μετὰ σοῦ ἀμήν πρός τιμόθεον πρώτη έγράφη ἀπό λαοδικείας ἥτις ἐστίν μητρόπολις φρυγίας τῆς πακατιανῆς.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

παῦλος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ κατ' ἐπαγγε- 1* τιμοθέφ ἀγαπητῷ τέκνῳ χάρις ἔλεος 2 λίαν ζωῆς τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. είρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ χριστοῦ ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἔχω τῷ θεῷ ῷ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾳ συνειδήσει ὡς ἀδιάλειπτον έχω την περί σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας. έπιποθών σε ίδεῖν μεμνημένος σου τών δακρύων ἵνα χαράς πληρωθώ. 4 ύπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως ἥτις ἐνώκησεν 5* πρῶτον ἐν τῆ μάμμη σου λωΐδι καὶ τῆ μητρί σου ἐυνείκη πέπεισμαι δὲ ότι καὶ ἐν σοί. δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα 6 τοῦ θεοῦ ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μή οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ 8 έμε τον δέσμιον αὐτοῦ ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ. τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγία οὐ κατὰ 9* τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κα'τ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν χριστῷ ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων. φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφα- 10* νείας τοῦ σωτήρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ 11* κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα 12 πάσχω άλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι οἶδα γὰρ ῷ πεπίστευκα καὶ πέπεισμαι ότι δυνατός έστιν την παραθήκην μου φυλάξαι είς έκείνην την ημέραν. ύποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ 13 άγάπη τῆ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ 14* πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. οἶδας τοῦτο ὅτι ἀπεστρά- 15*

¹ v.1 παυλος αποστολος ιποου^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} χριστου ιποου^{$\mathcal{V}$} δια θεληματος θεου κατ επαγγελιαν ζωης της εν χριστω ιποου. **v.5** υπομνησιν λαβων^{\mathcal{V}} λαμβανων^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} της εν σοι ανυποκριτου πιστεως ητις ενωκησεν πρωτον εν τη μαμμη σου λωιδι και τη μητρι σου ευνικη^{$\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}$} ευνεικη^{$\mathcal{T}$} πεπεισμαι δε οτι και εν σοι. **v.9** του σωσαντος ημας και καλεσαντος κλησει αγια ου κατα τα εργα ημων αλλα κατα^{\mathcal{V}} κατ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ιδιαν προθεσιν και χαριν την δοθεισαν ημιν εν χριστω ιποου προ χρονων αιωνιων. **v.10** φανερωθεισαν δε νυν δια της επιφανείας του σωτηρος ημων ιποου^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} χριστου ιποου^{$\mathcal{V}$} καταργησαντος μεν τον θανατον φωτισαντος δε ζωην και αφθαρσιαν δια του ευαγγελιου. **v.11** εις ο ετεθην εγω κηρυξ και αποστολος και διδασκαλος εθνων^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$}</sup>. **v.14** την καλην παραθηκην^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}</sub> παρακαταθηκην^{\mathcal{T},\mathcal{K}} φυλαξον δια πνευματος αγιου του ενοικουντος εν ημιν. **v.15** οιδας τουτο οτι απεστραφησαν με παντες οι εν τη ασια ων εστιν φυγελος \mathcal{M},\mathcal{V} φυγελλος \mathcal{M},\mathcal{V} και ερμογενης.

16* φησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ ἀσίᾳ ὧν ἐστιν φύγελλος καὶ ἑρμογένης. δώη έλεος ὁ κύριος τῷ ὀνησιφόρου οἴκῷ ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν 17* ἄλυσίν μου οὐκ ἐπῆσχύνθη. ἀλλὰ γενόμενος ἐν ῥώμη σπουδαιότερον 18 έζήτησέν με καὶ εὖρεν. δώη αὐτῷ ὁ κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου έν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὅσα ἐν ἐφέσῷ διηκόνησεν βέλτιον σὺ γινώσκεις. σὺ οὖν τέκνον μου ἐνδυναμοῦ ἐν τῆ χάριτι τῆ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. καὶ **2**. 2 ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων ταῦτα παράθου πιστοῖς 3* ἀνθρώποις οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. σὺ οὖν κακο-4 πάθησον ώς καλός στρατιώτης ίησοῦ χριστοῦ. οὐδείς στρατευόμενος έμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέέὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήση. 6, 7* τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει α 8* λέγω δώη γάρ σοι δ κύριος σύνεσιν έν πασιν. μνημόνευε ίησοῦν χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν ἐκ σπέρματος δαβίδ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν έν ῷ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος ἀλλ ὁ λόγος τοῦ 10 θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. 11, 12* πιστός ὁ λόγος εἰ γὰρ συναπεθάνομεν καὶ συζήσομεν. εἰ ὑπομένομεν 13* καὶ συμβασιλεύσομεν εἰ ἀρνούμεθα κάκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς. εἰ ἀπι-14* στοῦμεν ἐκεῖνος πιστὸς μένει ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται. ύπομίμνησκε διαμαρτυρόμενος ένώπιον τοῦ κυρίοῦ μὴ λογομαχεῖν εἰς 15 οὐδὲν χρήσιμον ἐπὶ καταστροφῆ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστήσαι τῷ θεῷ ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον ὀρθοτομοῦντα τὸν 16 λόγον της άληθείας. τας δε βεβήλους κενοφωνίας περιΐστασο έπι πλείον 17 γάρ προκόψουσιν ἀσεβείας. καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν 18* έξει ὧν έστιν ὑμέναιος καὶ φίλητος. οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν λέγοντες την ανάστασιν ήδη γεγονέναι και ανατρέπουσιν την τινων 19* πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν ἔχων τὴν σφραγίδα

v.16 δωη ελέος ο κυρίος τω ονησιφορού οίκω ότι πολλακίς με ανέψυξεν και την αλύσιν μου ουκ επαισχυνθη^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} επησχυνθη^{\mathcal{T},\mathcal{K}}. **v.17** αλλα γενομενος εν ρωμη σπουδαιως $^{\mathcal{V}}$ σπουδαιοτερον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εζητησεν με και ευρεν. **2 v.3** συγκακοπαθησον $^{\mathcal{V}}$ συ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κακοπαθησον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως καlos stratiwins ihsou $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ cristou ihsou $^{\mathcal{V}}.$ **v.7** νοει $o^{\mathcal{V}}$ $a^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγω δωσει $^{\mathcal{V}}$ δωη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ σοι ο κυριος συνεσιν εν πασιν. **v.8** μνημονευε ιησουν χριστον εγηγερμενον εκ νεκρων εκ σπερματος δαυι $\delta^{m,\mathcal{V}}$ δαβι $\delta^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατα το ευαγγελιον μου. **v.9** εν ω κακοπαθω μεχρι δεσμων ως κακουργος αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο λογος του θεου ου δεδεται. **v.12** ει υπομενομεν και συμβασιλευσομεν ει αρνησομεθα $^{\mathcal{V}}$ αρνουμεθα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κακεινος αρνησεται ημας. **v.13** ει απιστουμεν εκεινος πιστος μενει αρνησασθαι γαρ $^{\mathcal{V}}$ εαυτον ου δυναται. **v.14** ταυτα υπομιμνησκε διαμαρτυρομένος ενώπιον του θέου $^{\mathcal{V}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη λογομαχειν επ $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδεν χρησιμον επι καταστροφη των ακουοντων. αληθείαν ηστοχησαν λεγοντες $[tην]^{\mathcal{V}}$ $tην^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναστασίν ηδη γεγονέναι και ανατρεπουσίν την τίνων πιστιν.

ταύτην ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ καί ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα χριστου. ἐν μεγάλη δὲ οἰκία οὐκ ἔστιν μόνον 20 σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρη ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων ἔσται 21* σκεῦος εἰς τιμήν ἡγιασμένον καὶ εὔχρηστον τῷ δεσπότη εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε δίωκε δὲ 22 δικαιοσύνην πίστιν ἀγάπην εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις 23 παραιτοῦ εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας. δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχε- 24* σθαι ἀλὰ ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας διδακτικόν ἀνεξίκακον. ἐν πρᾶότητι 25* παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας. καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος 26 ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

τοῦτο δὲ γίνωσκε ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. 3 ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι φιλάργυροι ἀλαζόνες ὑπερήφανοι 2 βλάσφημοι γονεῦσιν ἀπειθεῖς ἀχάριστοι ἀνόσιοι. ἄστοργοι ἄσπονδοι 3 διάβολοι ἀκρατεῖς ἀνήμεροι ἀφιλάγαθοι. προδόται προπετεῖς τετυφω- 4 μένοι φιλήδονοι μαλλον ή φιλόθεοι. ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν 5 δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι καὶ τούτους ἀποτρέπου. έκ τούτων γάρ 6* είσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια σεσωρευμένα άμαρτίαις άγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις. πάντοτε μαν- 7 θάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. τρόπον δὲ ἰάννης καὶ ἰαμβρῆς ἀντέστησαν μωϋσεῖ οὕτως καὶ οὖτοι ἀνθίστανται τῆ ἀληθεία ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν ἀδόκιμοι περὶ τήν πίστιν. ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος 9 έσται πασιν ώς και ή έκείνων έγένετο. σύ δε παρηκολούθηκάς μου τῆ 10* διδασκαλία τῆ ἀγωγῆ τῆ προθέσει τῆ πίστει τῆ μακροθυμία τῆ ἀγάπη τῆ ὑπομονῆ. τοῖς διωγμοῖς τοῖς παθήμασιν οἶά μοι ἐγένετο ἐν ἀντιο- 11 χεία ἐν ἰκονίω ἐν λύστροις οἵους διωγμούς ὑπήνεγκα καὶ ἐκ πάντων με έρρύσατο ὁ κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν χριστῷ 12

v.19 ο μεντοι στέρεος θεμέλιος του θέου έστηκεν έχων την σφραγίδα ταυτην έγνω κυρίος τους οντας αυτου και απόστητω από αδικίας πας ο ονομάζων το ονομά κυρίου^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} χριστου^{\mathcal{T},\mathcal{K}}. **v.21** έαν ουν τις έκκαθαρη έαυτον από τουτών έσται σκεύος είς τιμην ηγιασμένον και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ευχρηστόν τω δεόποτη είς παν έργον αγάθον ητοιμασμένον. **v.24** δουλού δε κυρίου ου δει μάχεσθαι αλλα^{\mathcal{V}} αλλ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ηπίον είναι προς παντάς διδακτικού ανέξικακού. **v.25** εν πραυτητί^{\mathcal{V}} πραοτητί^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} παίδευοντα τους αντιδιατίθεμένους μηπότε δωη^{\mathcal{V}} δω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτοίς ο θέος μετανοίαν είς επίγυωσιν αληθείας. **3 v.6** εκ τουτών γαρ είσιν οι ενδυνοντές είς τας οικίας και αιχμαλωτίζοντες ^{\mathcal{V}} αιχμαλωτεύοντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα^{\mathcal{T},\mathcal{K}} γυναικαρία σεοωρεύμενα αμαρτίαις αγόμενα επίθυμιαις ποικίλαις. **v.10** συ δε παρηκολούθησας $^{\mathcal{V}}$ παρηκολούθηκας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μου τη διδασκαλία τη αγώγη τη προθέσει τη πίστει τη μακροθυμία τη αγαπη τη υπομονή.

13 ἰησοῦ διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν 14* ἐπὶ τὸ χεῖρον πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. σὰ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες 15* καὶ ἐπιστώθης εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες. καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως 16* τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. πᾶσα γραφή θεόπνευστος καὶ ἀφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν πρὸς ἔλεγχον πρὸς ἐπανόρθωσιν πρὸς παιδείαν τὴν ἐν διταιοσύνη. ἵνα ἄρτιος ἢ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὰ ἐνάπιον τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ κυρίου ἰησοῦ χρι-**4*** στοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζώντας καὶ νεκρούς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν 2 αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. κήρυξον τὸν λόγον ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως ἔλεγξον ἐπιτίμησον παρακάλεσον ἐν πάσῃ μακροθυμία 3* καὶ διδαχῆ. ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ άνέξονται άλλὰ κατά τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν 4 διδασκάλους κνηθόμενοι την άκοην. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας την 5 ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε έν πασιν κακοπάθησον ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ τὴν διακονίαν σου 6* πληροφόρησον. ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύ-7* σεώς ἐφέστηκεν. τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι τὸν δρόμον τετέλεκα 8* τὴν πίστιν τετήρηκα. λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος κριτής οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πάσιν τοῖς ἠγαπηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 9, 10 σπούδασον έλθεῖν πρός με ταχέως. δημᾶς γάρ με έγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐπορεύθη εἰς θεσσαλονίκην κρήσκης εἰς γαλατίαν 11 τίτος είς δαλματίαν. λουκᾶς έστιν μόνος μετ' έμοῦ μᾶρκον ἀναλαβών 12 ἄγε μετὰ σεαυτοῦ ἔστιν γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. τυχικὸν δὲ 13* ἀπέστειλα είς ἔφεσον. τὸν φαιλόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν τρφάδι παρὰ κάρ-

v.14 συ δε μενε εν οις εμαθες και επιστωθης ειδως παρα τινων τινος τ , τ , εμαθες. απο βρεφους $[ta]^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιερα γραμματα οιδας τα δυναμένα σε σοφισαί εις σωτηρίαν δια πιστέως της εν χριστω ιησου. **v.16** πασα γραφη θεοπνευστος και ωφελιμος προς διδασκαλιαν προς ελεγμον ^ν ελεγχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς επανορθωσιν προς παιδείαν την εν δικαιοσύνη. **4 v.1** διαμαρτυρομαί ουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενωπιον του θεου και του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου τησου $^{\mathcal{V}}$ του μελλοντος κρινειν ζωντας και νεκρους και $^{\mathcal{V}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την επιφανείαν αυτού και την βασιλείαν αυτού. γαρ καιρος στε της υγιαινουσης διδασκαλιας ουκ ανεξονται αλλα κατα τας επιθυμιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδιας επιθυμιας $^{\mathcal{V}}$ εαυτοις επισωρευσουσιν διδασκαλους κνηθομενοι την ακοην. σπενδομαι και ο καιρος της εμης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναλυσεως μου $^{\mathcal{V}}$ εφεστηκεν. **v.7** τον αγωνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καλον αγωνα^ν ηγωνισμαι τον δρομον τετελεκα την πιστιν τετηρηκα. **v.8** λοιπον αποκειται μοι ο της δικαιοσυνης στεφανος ον αποδωσει μοι ο κυριος εν εκεινη τη ημερα ο δικαιος κριτης ου μονον δε εμοι αλλα και πασι V πασιν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις ηγαπηκοσι V ηγαπηκοσιν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την επιφανείαν αυτου. **v.13** τον φελονην $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ Αφαιλονην $^{\mathcal{T}}$ ον απελιπον εν τρωαδι παρα καρπω ερχομενος φερε και τα βιβλια μαλιστα τας μεμβρανας.

πφ έρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία μάλιστα τὰς μεμβράνας. ἀλέξανδρος 14* ό χαλκεύς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο ἀποδώη αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὂν καὶ σὺ φυλάσσου λίαν γὰρ ἀνθέστηκεν τοῖς ἡμετέροις 15* λόγοις. ἐν τῆ πρώτη μου ἀπολογία οὐδείς μοι συμπαρεγένετο ἀλλὰ 16* πάντες με έγκατέλιπον μή αὐτοῖς λογισθείη. ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη 17* καὶ ἐνεδυνάμωσέν με ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῆ καὶ ἀκούση πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. καὶ ῥύσεταί με 18* ό κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ την ἐπουράνιον ῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. ἄσπασαι 19 πρίσκαν καὶ ἀκύλαν καὶ τὸν ὀνησιφόρου οἶκον. ἔραστος ἔμεινεν ἐν 20 κορίνθω τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν μιλήτω ἀσθενοῦντα. σπούδασον πρὸ 21 χειμῶνος ἐλθεῖν ἀσπάζεταί σε εὔβουλος καὶ πούδης καὶ λίνος καὶ κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ὁ κύριος ἰησοῦς χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύ- 22* ματός σου ή χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν πρός τιμόθεον δευτέρα τῆς ἐφεσίων έκκλησίας πρώτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀπό ῥώμης ὅτε έκ δευτέρου παρέστη παῦλος τῷ καίσαρί νέρωνι.

v.14 αλεξανδρος ο χαλκευς πολλα μοι κακα ενεδειξατο αποδωσει^ν αποδωη^{T,m,K} αυτω ο κυριος κατα τα εργα αυτου. **v.15** ον και συ φυλασσου λιαν γαρ αντεστη^ν ανθεστηκεν^{T,m,K} τοις ημετεροις λογοις. **v.16** εν τη πρωτη μου απολογια ουδεις μοι παρεγενετο^ν συμπαρεγενετο^{T,m,K} αλλα παντες με εγκατελιπον μη αυτοις λογισθειη. **v.17** ο δε κυριος μοι παρεστη και ενεδυναμωσεν με ινα δι εμου το κηρυγμα πληροφορηθη και ακουσωσιν^ν ακουση^{T,m,K} παντα τα εθνη και ερρυσθην εκ στοματος λεοντος. **v.18** και T,m,K ρυσεται με ο κυριος απο παντος εργου πονηρου και σωσει εις την βασιλειαν αυτου την επουρανιον ω η δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην. **v.22** ο κυριος ιησους T,m,K χριστος T,m,K μετα του πνευματος σου η χαρις μεθ υμων αμην^{T,m,K}</sup>.</sup>

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

- παῦλος δοῦλος θεοῦ ἀπόστολος δὲ ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλε-2 κτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν. ζωῆς αἰωνίου ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων. 3 έφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπι-4* στεύθην έγω κατ' έπιταγήν τοῦ σωτήρος ήμων θεοῦ. τίτω γνησίω τέκνω κατά κοινήν πίστιν χάρις έλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυ-5* ρίου ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν κρήτη ΐνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώση καὶ καταστήσης κατὰ πόλιν πρεσθυ-6 τέρους ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην. εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος μιᾶς γυναικὸς 7 ἀνήρ τέκνα ἔχων πιστά μὴ ἐν κατηγορία ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. γάρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον μὴ αὐθάδη μὴ 8 ὀργίλον μὴ πάροινον μὴ πλήκτην μὴ αἰσχροκερδῆ. ἀλλὰ φιλόξενον 9 φιλάγαθον σώφρονα δίκαιον ὅσιον ἐγκρατῆ. ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχήν πιστοῦ λόγου ἵνα δυνατός ή καὶ παρακαλεῖν ἐν τῃ διδασκα-10* λία τῆ ὑγιαινούση καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. εἰσὶν γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς. 11 οΰς δεῖ ἐπιστομίζειν οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἃ 12 μή δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. εἶπέν τις έξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφή-13 της κρήτες ἀεὶ ψεῦσται κακὰ θηρία γαστέρες ἀργαί. ἡ μαρτυρία αὕτη έστιν άληθής δι' ήν αιτίαν έλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν 14 τῆ πίστει. μὴ προσέχοντες ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων 15* ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν 16 καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι τοῖς δὲ ἔργοις άρνοῦνται βδελυκτοί ὄντες καί ἀπειθεῖς καί πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν άδόκιμοι.
- $\mathbf{2}$, 2^* σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τ $\hat{\mathbf{n}}$ ὑγιαινούσ $\hat{\mathbf{n}}$ διδασκαλί $\hat{\mathbf{n}}$. πρεσβύτας νη-

¹ v.4 τιτω γνησιω τέκνω κατα κοινην πιστιν χαρις και $^{\mathcal{V}}$ έλεος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ειρηνη από θεου πατρος και κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστου ιησου $^{\mathcal{V}}$ του σωτηρος ημών. **v.5** τουτου χαριν απέλιπον κατέλιπον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε εν κρητη ινα τα λειποντα επιδιορθωση και καταστησης κατα πολιν πρεσβυτέρους ως έγω σοι διεταξάμην. **v.10** εισιν γαρ πολλοι [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανυποτακτοι ματαιολογοι και φρεναπαται μαλιστα οι έκ της $^{\mathcal{V}}$ περιτομης. **v.15** παντά μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καθαρά τοις καθαροίς τοις δε μεμιαμμένοις μεμιασμένοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και απίστοις ουδέν καθαρόν αλλα μεμιανταί αυτών και ο νούς και η συνειδησίς. **2**

φαλίους εἶναι σεμνούς σώφρονας ὑγιαίνοντας τῆ πίστει τῆ ἀγάπῃ τῆ ύπομονή. πρεσβύτιδας ώσαύτως έν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς μὴ δια- 3 βόλους μη οἴνω πολλῶ δεδουλωμένας καλοδιδασκάλους. ἵνα σωφρονί- 4 ζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι φιλοτέκνους. σώφρονας ἁγνάς οἰκου- 5* ρούς ἀγαθάς ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ τούς νεωτέρους ώσαύτως παρακάλει σωφρονείν. 6 θεοῦ βλασφημήται. περί πάντα σεαυτόν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων ἐν τῷ διδασκαλίᾳ 7* άδιἀφθορίαν σεμνότητα ἀφθαρσιαν. λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον ἵνα ὁ 8* έξ έναντίας έντραπή μηδὲν ἔχων περὶ ὑμῶν λέγειν φαῦλον. ίδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι μἡ ἀντιλέγοντας. μή νοσφιζομένους άλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν ἵνα 10* τήν διδασκαλίαν τοῦ σωτήρος ὑμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. ἐπεφάνη 11* γάρ ή χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις. παιδεύουσα ἡμᾶς 12 ίνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. προσδεχόμενοι τὴν 13 μακαρίαν έλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ήμων ίησοῦ χριστοῦ. Θς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμων ἵνα λυτρώσηται 14 ήμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίση ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον ζηλωτήν καλῶν ἔργων. ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης 15 έπιταγής μηδείς σου περιφρονείτω.

ύπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι πειθαρχεῖν 3* πρὸς πῶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι. μηδένα βλασφημεῖν ἀμάχους 2* εἶναι ἐπιεικεῖς πῶσαν ἐνδεικνυμένους πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. ἢμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι ἀπειθεῖς πλανώμενοι δου- 3 λεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις ἐν κακία καὶ φθόνω διάγοντες στυγητοί μισοῦντες ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρω- 4 πία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνη 5*

v.2 πρεοβυτας νηφαλεους^{\mathfrak{M}} νηφαλιους $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ειναι σεμνους σωφρονας υγιαινοντας τη πιστει τη αγαπη τη υπομονη. **v.5** σωφρονας αγνας οικουργους $^{\mathcal{V}}$ οικουρους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαθας υποτασσομενας τοις ιδιοις ανδρασιν ινα μη ο λογος του θεου βλασφημηται. **v.7** περι παντα σεαυτον παρεχομενος τυπον καλων εργων εν τη διδασκαλια αφθοριαν $^{\mathcal{V}}$ αδιαφθοριαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σεμνοτητα αφθαρσιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** λογον υγιη ακαταγνωστον ινα ο εξ εναντιας εντραπη μηδεν εχων περι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathfrak{M}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγειν περι $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{V}}$ φαυλον. **v.10** μη νοσφίζομενους αλλα πιστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασαν πιστιν $^{\mathcal{V}}$ ενδεικνυμενους αγαθην ινα την διδασκαλιαν την $^{\mathcal{V}}$ του σωτηρος ημων $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υμων $^{\mathcal{T}}$ θεου κοσμωσιν εν πασιν. **v.11** επεφανη γαρ η χαρις του θεου η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωτηριος πασιν ανθρωποις. **3 v.1** υπομιμνησκε αυτους αρχαις και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξουσιαις υποτασσεσθαι πειθαρχειν προς παν εργον αγαθον ετοιμους ειναι. **v.2** μηδενα βλασφημειν αμαχους ειναι επιεικεις πασαν ενδεικνυμενους πραυτητα $^{\mathcal{V}}$ προστητα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς παντας ανθρωπους. **v.5** ουκ εξ εργων των εν δικαιοσυνη α $^{\mathcal{V}}$ ων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εποιησαμεν ημεις αλλα κατα το $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου ελεος $^{\mathcal{V}}$ ελεον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσωσεν ημας δια λουτρου παλιγγενεσιας και ανακαινωσεως πνευματος αγιου.

ων ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λου-6 τροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου. οῦ ἐξέχεεν ἐφ' 7* ἡμᾶς πλουσίως διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. ἵνα δικαιωθέντες τῆ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. 8* πιστός ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι ἵνα φροντίζωσιν καλών ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ θεῷ ταῦτά ἐστιν 9 τὰ καλὰ καὶ ἀφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο εἰσίν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ 10 μάταιοι. αίρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραι-11 τοῦ. είδως ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ὑμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκρι-12 τος. ὅταν πέμψω ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ τυχικόν σπούδασον ἐλθεῖν πρός με 13* είς νικόπολιν ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ 14 ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας 15* ἵνα μὴ ὧσιν ἄκαρποι. ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν πρός τίτον τῆς κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀπό νικοπόλεως τῆς μακεδονίας.

v.7 ινα δικαιωθέντες τη έκεινου χαριτι κληρονομοι γενηθωμέν γενωμέθα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατ έλπιδα ζωης αιωνίου. **v.8** πιστος ο λογός και περί τουτών βουλομαί σε διαβεβαιουσθαί ινα φροντίζωσιν κάλων έργων προιστάσθαι οι πεπιστεύκοτες τω $^{T,\mathcal{K}}$ θέω ταυτά έστιν τα $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κάλα και ωφέλιμα τοις ανθρώποις. **v.13** ζηναν τον νομικόν και απολλών απολλών σπουδαίως προπεμψόν ινα μηδέν αυτοίς λείπη. **v.15** ασπαζόνται σε οι μετ έμου παντές ασπασαί τους φιλουντάς ημάς εν πίστει η χαρίς μετά παντών υμών αμην $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

παῦλος δέσμιος χριστοῦ ἰησοῦ καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς φιλήμονι τῷ 1 άγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν. καὶ ἀπφία τῆ ἀγαπητῆ καὶ ἀρχίππω 2* τῷ συστρατιώτη ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ. χάρις ὑμῖν καὶ 3 είρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστῶ 4 τῷ θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου. άκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον ἰη- 5 σοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους. ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου 6* ένεργής γένηται έν έπιγνώσει παντός άγαθοῦ τοῦ έν ὑμῖν εἰς χριστόν ίησοῦν. χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῷ ἀγάπῃ σου 7* ότι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ ἀδελφέ. διό πολλὴν 8 έν χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον. διὰ τὴν ἀγάπην 9* μαλλον παρακαλώ τοιούτος ὢν ὡς παῦλος πρεσβύτης νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος ἰησοῦ χριστοῦ. παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου ὃν ἐγέννησα 10* έν τοῖς δεσμοῖς μου ὀνήσιμον. τόν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ σοὶ καὶ 11* έμοι εύχρηστον. Ον ανέπεμψα συ δε αὐτόν τοῦτ" ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα 12 πρόσλαβοῦ. ὂν ἐγὰ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν ἵνα ὑπὲρ σοῦ 13* διακονή μοι έν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου. χωρὶς δὲ τής σής γνώμης 14 οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ῇ ἀλλὰ κατά ἑκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν ἵνα αἰώνιον 15 αὐτὸν ἀπέχης. οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον ἀδελφὸν ἀγαπητόν 16 μάλιστα έμοί πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίω. εἰ οὖν ἐμέ 17* έχεις κοινωνόν προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει 18* τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. ἐγὼ παῦλος ἔγραψα τῷ ἐμῷ χειρί ἐγὼ ἀποτίσω ἵνα 19 μή λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. ναί άδελφέ ἐγώ σου 20*

¹ v.2 και απφια τη αδελφη^ν αγαπητη^{T,\mathfrak{M},K} και αρχιππω τω συστρατιωτη ημων και τη κατ οικον σου εκκλησια. **v.6** οπως η κοινωνια της πιστεως σου ενεργης γενηται εν επιγνωσει παντος αγαθου του εν ημιν^{\mathfrak{M},V} υμιν^{T,K} εις χριστον ιησουν^{T,\mathfrak{M},K}. **v.7** χαραν^{K,V} χαριν^{T,\mathfrak{M}} γαρ εχομεν^{T,\mathfrak{M},K} πολλην εσχον^V και παρακλησιν επι τη αγαπη σου οτι τα σπλαγχνα των αγιων αναπεπαυται δια σου αδελφε. **v.9** δια την αγαπην μαλλον παρακαλω τοιουτος ων ως παυλος πρεσθυτης νυνι δε και δεσμιος ιησου^{T,\mathfrak{M},K} χριστου ιησου^V. **v.10** παρακαλω σε περι του εμου τεκνου ον εγεννησα εν τοις δεσμοις μου $^{T,\mathfrak{M},K}$ ονησιμον. **v.11** τον ποτε σοι αχρηστον νυνι δε [και]^V σοι και εμοι ευχρηστον. **v.13** ον εγω εβουλομην προς εμαυτον κατεχειν ινα υπερ σου διακονη $^{T,\mathfrak{M},K}$ μοι διακονη V εν τοις δεσμοις του ευαγγελιου. **v.17** ει ουν με^{\mathfrak{M},V} εμε^{T,K} εχεις κοινωνον προσλαβου αυτον ως εμε. **v.18** ει δε τι ηδικησεν σε η οφειλει τουτο εμοι ελογγα V ελλογει $^{T,\mathfrak{M},K}$. **v.20** ναι αδελφε εγω σου οναιμην εν κυριω αναπαυσον μου τα σπλαγχνα εν χριστω V κυριω $^{T,\mathfrak{M},K}$.

21* ὀναίμην ἐν κυρίφ ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν κυρίφ. πεποιθὼς

- 22 τῆ ὑπακοῆ σου ἔγραψά σοι είδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὁ λέγω ποιήσεις. ἄμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χα-
- 23* ρισθήσομαι ὑμῖν. ἀσπάζονταί σε ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν
- 24, 25* χριστῷ ἰησοῦ. μᾶρκος ἀρίσταρχος δημᾶς λουκᾶς οἱ συνεργοί μου. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀμήν πρός φιλήμονα ἐγράφη ἀπό ῥώμης διά ὀνησίμου οἰκέτου.

v.21 πεποίθως τη υπακόη σου εγραψα σοι είδως ότι και υπέρ $\mathbf{a}^{\mathcal{V}}$ ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} λεγω ποίησεις. **v.23** ασπαζεται^{\mathcal{V}} ασπαζονται^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} σε επαφράς ο συναιχμάλωτος μου εν χρίστω ιήσου. **v.25** η χαρίς του κυρίου ημών^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ιήσου χρίστου μετά του πνευματός υμών αμην^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$}.

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν 1* τοῖς προφήταις. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ 2* ον έθηκεν κληρονόμον πάντων δι' οῦ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν. ος ὢν 3* ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ δι' εαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ημῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. τοσούτω κρείττων γενόμενος των άγγέλων ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐ- 4 τούς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων υἱός μου 5 εἶ σύ ἐγὰ σήμερον γεγέννηκά σε καὶ πάλιν ἐγὰ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν. ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγη τὸν πρωτότοκον 6 είς την οἰκουμένην λέγει καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ 7 πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. πρὸς δὲ τὸν υἱόν 8* ό θρόνος σου ό θεός είς τὸν αίῶνα τοῦ αίῶνος ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν 9 διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. καί σὺ κατ' ἀρχάς κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας καὶ ἔργα 10 τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί. αὐτοὶ ἀπολοῦνται σὰ δὲ διαμένεις 11 καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται. καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις 12* αὐτούς καὶ ἀλλαγήσονται σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως 13 ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. οὐχὶ πάντες είσὶν 14 λειτουργικά πνεύματα είς διακονίαν ἀποστελλόμενα διά τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.

διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσιν μήποτε 2*

¹ v.1 πολυμέρως και πολυτροπώς παλαι ο θέος λάλησας τοις πατράσιν εν τοις προφηταίς επ εσχατου^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} εσχατών^{\mathcal{T},\mathcal{K}} των ημέρων τουτών ελάλησεν ημίν εν υιώ. **v.2** ον εθήκεν κληρονομόν παντών δι ου και εποίησεν^{\mathcal{V}} τους αιώνας εποίησεν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$}. **v.3** ος ων απαυγασμα της δοξής και χαρακτηρ της υποστάσεως αυτού φέρων τε τα παντά τω ρήματι της δυνάμεως αυτού δι^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εαυτού^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} καθαρισμόν ποίησαμένος τών των αμαρτίων ποίησαμένος ημών εκαθίσεν εν δέξια της μεγαλώσυνης εν υψήλοις. **v.8** προς δε τον υίον ο θρόνος σου ο θέος είς τον αιώνα του αιώνος και ραβδος $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ ευθυτήτος ραβδος της βασίλειας σου. **v.12** και ωσεί περιβολαίον ελίξεις αυτούς ως ηματίον και αλλαγησονταί ου δε ο αυτός εί και τα ετή σου ουκ εκλείψουσιν.

2 παραρρυώμεν. εί γαρ ὁ δι' άγγέλων λαληθείς λόγος έγένετο βέβαιος 3 καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν. πῶς ήμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας ήτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβε-4 βαιώθη. συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν 6 περί ής λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων τί ἐστιν ἄνθρωπος 7* ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν. ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους δόξη καὶ τιμῆ ἐστεφάνωσας αὐτόν καὶ 8* κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. 9 τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξη καὶ τιμῆ ἐστεφανωμένον ὅπως χάριτι θεοῦ 10 ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οῦ τὰ πάντα πολλούς υἱούς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν 11 της σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ὁ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οί άγιαζόμενοι έξ ένὸς πάντες δι' ήν αίτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς 12 αὐτοὺς καλεῖν. λέγων ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου ἐν 13 μέσφ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. καὶ πάλιν ἐγὼ ἔσομαι πεποιθώς ἐπ' αὐτῷ 14* καὶ πάλιν ίδού ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν σαρκός καὶ αἵματος καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήση τὸν τὸ κράτος ἔχοντα 15 τοῦ θανάτου τοῦτ" ἔστιν τὸν διάβολον. καὶ ἀπαλλάξη τούτους ὅσοι φό-16 βφ θανάτου διὰ παντός τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου 17 ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν ώφειλεν κατά πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ 18 λαοῦ. ἐν ῷ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθησαι.

v.1 δια τουτο δει περισσοτερως ημας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσεχειν ημας $^{\mathcal{V}}$ τοις ακουσθεισιν μηποτε παραρυωμεν παραρρυωμεν $^{\mathcal{V}}$. **v.7** ηλαιτωσας αυτον βραχυ τι παρ αγγελους δοξη και τιμη εστεφανωσας αυτον και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατεστησας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ταν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χειρων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.8** παντα υπεταξας υποκατω των ποδων αυτου εν γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω γαρ $^{\mathcal{V}}$ υποταξαι [αυτω] $^{\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα παντα ουδεν αφηκεν αυτω ανυποτακτον νυν δε ουπω ορωμεν αυτω τα παντα υποτεταγμενα. **v.14** επει ουν τα παιδια κεκοινωνηκεν σαρκος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιματος και $^{\mathcal{V}}$ σαρκος $^{\mathcal{V}}$ και αυτος παραπλησιως μετεσχεν των αυτων ινα δια του θανατου καταργηση τον το κρατος εχοντα του θανατου τουτ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τουτεστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον διαβολον. **3**

ὄθεν ἀδελφοὶ ἄγιοι κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι κατανοήσατε τὸν **3*** ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν χριστὸν ἰησοῦν. πιστὸν 2* όντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς καὶ μωσῆς ἐν ὅλῷ τῷ οἴκῷ αὐτοῦ. πλείονος 3* γὰρ δόξης οὖτος παρὰ μωσῆν ήξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος 4* ό δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας θεός. καὶ μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλω τῷ οἴκω 5* αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων. χριστὸς δὲ ὡς 6* υίὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ οὖ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς ἐάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. καθώς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε. μή σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ κατὰ 8 τήν ήμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. οὖ ἐπείρασαν με οἱ πατέρες 9* ύμῶν ἐδοκιμασάν με καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη. προσώχθισα τῆ γενεᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπον ἀεὶ πλανῶνται τῆ καρδία αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου. ώς ἄμοσα ἐν τῆ ὀργῆ μου εί είσε- 11 λεύσονται είς τὴν κατάπαυσίν μου. βλέπετε ἀδελφοί μήποτε ἔσται ἔν 12 τινι ύμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ ζῶντος. άλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτούς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄχρις οὖ τὸ σήμερον 13* καλεῖται ἵνα μή σκληρυνθῆ τις έξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἁμαρτίας. μέτοχοι 14* γάρ γεγόναμεν τοῦ χριστοῦ ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. ἐν τῷ λέγεσθαι σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς 15 αὐτοῦ ἀκούσητε μή σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες 16* έξ αἰγύπτου διὰ μωσέως. τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσαράκοντα ἔτη οὐχὶ 17* τοῖς ἁμαρτήσασιν ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμω. τίσιν δὲ ἄμοσεν μὴ 18

v.1 οθεν αδελφοι αγιοι κλησεως επουρανιου μετοχοι κατανοησατε τον αποστολον και αρχιερεα της ομολογιας ημων χριστον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιησουν χριστον $^{\mathfrak{M}}$. $\mathbf{v.2}$ πιστον οντα τω ποιησαντι αυτον ως και μωυσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν $[\mathsf{oλω}]^{\mathcal{V}}$ ολω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω οικώ αυτου. $\mathbf{v.3}$ πλειονός γαρ δοξης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτος δοξης $^{\mathcal{V}}$ παρα μωυσην $^{m,\mathcal{V}}$ μωσην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηξιωται καθ οσον πλειονα τιμην εχει του οικου ο κατασκευασας αυτον. γαρ οικος κατασκευαζεται υπο τινος ο δε τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παντα κατασκευασας θεος. μωσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μεν πιστος εν ολω τω οικω αυτου ως θεραπων εις μαρτυριον των λαληθησομενων. στος δε ως υιος επι τον οικον αυτου ου οικος εσμεν ημεις $^{\mathcal{V}}$ έανπερ" εανπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την παρρησιαν και το καυχημα της ελπιδος μεχρι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τελους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βεβαιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατασχωμεν. **v.9** ου επειρασαν με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι πατέρες υμών εν $^{\mathcal{V}}$ εδοκιμασαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοκιμασια $^{\mathcal{V}}$ με $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και είδον τα έργα μου τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετη. **v.10** διο προσωχθισα τη γενεα ταυτη $^{\mathcal{V}}$ εκεινη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ειπον αει πλανωνται τη καρδια αυτοι δε ουκ εγνωσαν τας οδους μου. **v.13** αλλα παρακαλειτε εαυτους καθ εκαστην ημέραν αχρις ου το σημέρον καλείται ίνα μη σκληρύνθη τις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εξ υμών τις $^{\mathfrak{m}}$ απατή της αμαρτίας. **v.14** μετοχοί γαρ γεγοναμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του χριστού γεγοναμέν $^{\mathcal{V}}$ εανπέρ την αρχήν της υποστάσεως μέχρι τελους βεβαιαν κατασχωμεν. **v.16** τινες γαρ ακουσαντες παρεπικραναν αλλ ου παντες οι εξελθοντες εξ αιγυπτου δια μωυσεως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.17** τισιν δε προσωχθισεν τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετη ουχι τοις αμαρτησασιν ων τα κωλα επεσεν εν τη ερημω.

19 εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν. καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

φοβηθώμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν 2* κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῆ τις έξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κάκεῖνοι άλλ' οὐκ ώφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς 3* ἐκείνους μή συγκεκραμένος τῆ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. εἰσερχόμεθα γάρ είς την κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες καθώς εἴρηκεν ὡς ὤμοσα ἐν τῆ ὀργῆ μου εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου καίτοι τῶν ἔργων 4 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. εἴρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῆ ἡμέρα τῆ ἑβδόμη ἀπὸ πάντων τῶν 5 ἔργων αὐτοῦ. καὶ ἐν τούτῳ πάλιν εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν 6 μου. ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν καὶ οἱ πρότερον 7* εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπείθειαν. πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν σήμερον εν δαβίδ λέγων μετά τοσοῦτον χρόνον καθώς εἴρηται σήμερον 8 ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰ γάρ αὐτοὺς ἰησοῦς κατέπαυσεν οὐκ ἄν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμός τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθών είς την κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων 11 αὐτοῦ ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς έκείνην την κατάπαυσιν ίνα μη έν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέση τῆς 12* ἀπειθείας. ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πασαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος ἁρμῶν τὲ καὶ μυελῶν καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐν-13 νοιῶν καρδίας. καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανής ἐνώπιον αὐτοῦ πάντα δὲ γυμνά καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὂν ἡμῖν ὁ λό-14 γος. ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς ἰησοῦν 15* τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μή δυνάμενον συμπαθήσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν πεπειραμένον δὲ κατὰ 16* πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρίς ἁμαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρ-

⁴ v.2 και γαρ εσμεν ευηγγελισμενοι καθαπερ κακεινοι αλλ ουκ ωφελησεν ο λογος της ακοης εκεινους μη συγκεκεραμενους συγκεκραμενους συγκεκραμενος τ.Κ τη πιστει τοις ακουσασιν. **v.3** εισερχομεθα γαρ εις $[tην]^{\mathcal{V}}$ την καταπαυσιν οι πιστευσαντες καθως ειρηκεν ως ωμοσα εν τη οργη μου ει εισελευσονται εις την καταπαυσιν μου καιτοι των εργων απο καταβολης κοσμου γενηθεντων. **v.7** παλιν τινα ορίζει ημεραν σημερον εν δαυίδ^{Μ. \mathcal{V}} δαβίδ^{\mathcal{T} .Κ λεγων μετα τοσουτον χρονον καθως προειρηται ειρηται σημερον εαν της φωνης αυτου ακουσητε μη σκληρυνητε τας καρδίας υμων. **v.12** ζων γαρ ο λογος του θεου και ενεργης και τομωτερος υπερ πασαν μαχαιραν διστομον και διικνουμενος αχρι μερισμου ψυχης τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πνευματος αρμων τε και μυελων και κριτικος ενθυμησεων και εννοιων καρδίας. **v.15** ου γαρ εχομεν αρχιερεα μη δυναμενον συμπαθησαι ταις ασθενειαις ημων πεπειρασμενον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ δε κατα παντα καθ ομοιοτητα χωρις αμαρτιας.}

ρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς έξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων κα- 5 θίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν ἵνα προσφέρη δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις ἐπεὶ καὶ 2 αὐτὸς περίκειται ἀσθένειαν. καὶ διὰ ταὐτὴν ὀφείλει καθώς περὶ τοῦ 3* λαοῦ οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυ- 4* τῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθάπερ οὕτως καὶ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενηθηναι 5 καὶ ὁ ἀαρών. άρχιερέα άλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν υἱός μου εἶ σύ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. καθώς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ 6 τήν τάξιν μελχισέδεκ. Θς έν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις 7 τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγής ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εύλαβείας. καίπερ ὢν υἱὸς ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν. καὶ 8,9* τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωπροσαγορευθείς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν μελ- 10 χισέδεκ. περί οὖ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν ἐπεὶ 11 νωθροί γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ 12* τὸν χρόνον πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς άρχης των λογίων τοῦ θεοῦ καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος καὶ ού στερεας τροφής. πας γάρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δι- 13 καιοσύνης νήπιος γάρ ἐστιν. τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή τῶν διὰ 14 την έξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καί κακοῦ.

διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώ- 6 μεθα μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν. βαπτισμῶν διδαχῆς ἐπιθέσεώς τε χειρῶν ἀναστά- 2 σεώς τε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσομεν ἐάνπερ 3* ἐπιτρέπῃ ὁ θεός. ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἄπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε 4

v.16 προσερχωμεθα ουν μετα παρρησίας τω θρονώ της χαρίτος ινα λαβώμεν ελέος $^{\mathcal{V}}$ ελέον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και χαρίν ευρώμεν εις ευκαίρον βοηθείαν. **5 v.3** και δι $^{\mathcal{V}}$ δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτην ταυτην ταυτην οφείλει καθώς περί του λαού ουτώς και περί αυτού εαυτού προσφέρειν περί υπέρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτίων. **v.4** και ουχ εαυτώ τις λαμβάνει την τιμήν αλλα ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καλούμενος υπό του θεού καθωσπέρ καθαπέρ καθαπέρ καθαπέρ αιώνιου. **v.9** και τελείωθεις εγένετο πασίν τοις υπακούουσιν αυτώ πασίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αίτιος σωτηρίας αιώνιου. **v.12** και γαρ οφείλοντες είναι διδασκάλοι δια τον χρόνον παλίν χρείαν έχετε του διδασκείν υμάς τίνα τα στοίχεια της αρχής των λογίων του θεού και γεγονατέ χρείαν έχοντες γαλακτός [και] και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου στέρεας τρόφης. **6 v.3** και τουτό ποιησώμεν ποιησομέν εανπέρ επίτρεπη ο θέος.

τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύματος ἁγίου. 5, 6 καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ἡῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος. καὶ παραπεσόντας πάλιν ἀνακαινίζειν είς μετάνοιαν ἀνασταυροῦντας ἑαυ-7* τοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετόν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον έκείνοις δι' ούς καὶ γεωργεῖται μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ. 8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς ἡς 9* τὸ τέλος εἰς καῦσιν. πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν ἀγαπητοί τὰ κρείττονα 10* καὶ ἐχόμενα σωτηρίας εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἡς ἐνεδείξασθε είς τὸ ὄνομα αὐτοῦ διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. 11 ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς 12 τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους. ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε μιμηταί δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγ-13 γελίας. τῷ γὰρ ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν 14* μείζονος ὀμόσαι ὤμοσεν καθ' ἑαυτοῦ. λέγων ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω 15 σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν 16* τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι μεν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσιν καὶ 17 πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. ἐν ῷ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ 18* ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκφ. ἵνα διὰ δύο πραγμάτων άμεταθέτων έν οἷς άδύνατον ψεύσασθαι θεόν ἰσχυρὰν παράκλησιν 19 ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος. ἡν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ 20 ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν ίησοῦς κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

οὖτος γὰρ ὁ μελχισέδεκ βασιλεὺς σαλήμ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ὁ συναντήσας ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων
 καὶ εὐλογήσας αὐτόν. ῷ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν ἀβραάμ πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασισούνης ἔπειτα δὲ καὶ βασισούνου μενος βασιδούνου μενού καὶ δὲπειτα δὲ καὶ βασισούνης ἔπειτα δὲ καὶ βασισούνου μενού καὶ δὲπειτα δὲπ

v.7 γη γαρ η πιουσα τον επ αυτης πολλακις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ερχομενον πολλακις $^{\mathcal{V}}$ υετον και τικτουσα βοτανην ευθετον εκεινοις δι ους και γεωργειται μεταλαμβανει ευλογιας απο του θεου. **v.9** πεπεισμεθα δε περι υμων αγαπητοι τα κρεισσονα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κρειττονα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εχομενα σωτηριας ει και ουτως λαλουμεν. **v.10** ου γαρ αδικος ο θεος επιλαθεσθαι του εργου υμων και του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοπου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της αγαπης ης ενδείξασθε ενεδείξασθε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εις το ονομα αυτου διακονησαντές τοις αγιοις και διακονουντές. **v.14** λεγων ει η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μην ευλογων ευλογησω σε και πληθυνων πληθυνω σε. **v.16** ανθρωποι μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ κατα του μείζονος ομνυουσίν και πασης αυτοίς αντιλογίας περας εις βεβαίωσιν ο ορκος. **v.18** ινα δια δυο πραγματών αμεταθετών εν οις αδυνατόν ψευσασθαί [τον] $^{\mathcal{V}}$ θεον ισχυραν παρακλησίν εχωμέν οι καταφυγοντές κρατησαί της προκείμενης ελπίδος.

λεύς σαλήμ δ έστιν βασιλεύς εἰρήνης. ἀπάτωρ ἀμήτωρ ἀγενεαλόγητος 3 μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὖτος ῷ καὶ 4* δεκάτην άβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν 5* έκ των υίων λευί την ἱερατείαν λαμβάνοντες έντολην ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον τοῦτ" ἔστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν καίπερ έξεληλυθότας έκ τῆς ὀσφύος ἀβραάμ. ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος έξ αὐ- 6* τῶν δεδεκάτωκεν τὸν ἀβραάμ καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. χωρίς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 7 καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν ἐκεῖ δὲ 8 μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν διὰ ἀβραὰμ καὶ λευὶ ὁ δε- 9* κάτας λαμβάνων δεδεκάτωται. ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε 10* συνήντησεν αὐτῷ ὁ μελχισέδεκ. εί μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς λευιτικῆς 11* ίερωσύνης ην ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτη νενομοθέτητο τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν ἀαρὼν λέγεσθαι. μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης έξ ἀνάγκης καὶ νόμου με- 12 τάθεσις γίνεται. ἐφ' ὂν γὰρ λέγεται ταῦτα φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν ἀφ' 13 ής ούδεις προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ. πρόδηλον γὰρ ὅτι έξ ἰούδα 14* άνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν εἰς ἡν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσυνής μωσῆς καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν εἰ κατὰ τὴν ὁμοιό- 15 έλάλησεν. τητα μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος. ὅς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς 16* σαρκίκης γέγονεν άλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. μαρτυρεῖ γὰρ 17* ότι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισέδεκ. ἀθέτησις μὲν 18 γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές. ούδεν γαρ ετελείωσεν ὁ νόμος επεισαγωγή δε κρείττονος ελπίδος δι' ής 19 έγγίζομεν τῷ θεῷ. καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας. οἵ μέν γάρ 20, 21*

v.4 θεωρειτε δε πηλικός ουτός ω $[και]^{V}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δεκάτην αβραάμ εδώκεν εκ των ακροθινίων ο **v.5** και οι μεν εκ των υιων λευι την ιερατειαν λαμβανοντες εντολην εχουσιν αποδεκατουν τον λαον κατα τον νομον τουτ $^{m, \nu}$ εστιν $^{m, \nu}$ τουτεστιν $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ τους αδελφους αυτων καιπερ εξεληλυθοτας **ν.6** ο δε μη γενεαλογουμενος εξ αυτων δεδεκατωκεν τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αβρααμ και εκ της οσφυος αβρααμ. τον εχοντα τας επαγγελιας ευλογηκεν. **ν.9** και ως επος ειπειν δι $^{\mathcal{V}}$ δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ αβρααμ και λευι ο δεκατας λαμβανων δεδεκατωται. **v.10** ετι γαρ εν τη οσφυι του πατρος ην οτε συνηντησεν αυτω $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μελχισεδεκ. **v.11** ει μεν ουν τελειωσις δια της λευιτικης ιερωσυνης ην ο λαος γαρ επ αυτης $^{\nu}$ αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νενομοθετηται $^{\mathcal{V}}$ νενομοθετητο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τις ετι χρεια κατα την ταξιν μελχισεδεκ ετερον ανιστασθαι ιέρεα και ου κατά την ταξιν αάρων λεγέσθαι. **v.14** προδήλον γαρ ότι εξ ιούδα ανατεταλκέν ο κύριος ημών εις ην φυλην ουδεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περί ιέρεων $^{\mathcal{V}}$ ιέρωσυνης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδέν $^{\mathcal{V}}$ μωυσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ **v.16** oς ou κατα νομον εντολης σαρκινης $^{\mathcal{V}}$ σαρκικης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γεγονεν αλλα κατα δυναμιν $\mathbf{v.17}$ μαρτυρειται $^{\mathcal{V}}$ μαρτυρει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ οτι συ ιερευς εις τον αιωνα κατα την ταζωης ακαταλυτου. **v.21** ο δε μετα ορκωμοσιας δια του λεγοντος προς αυτον ωμοσεν κυριος και ου μεταμεληθησεται συ ιερευς εις τον αιωνα κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταξιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μελχισεδεκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

χωρίς όρκωμοσίας εἰσιν ἱερεῖς γεγονότες ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν ἄμοσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδέκ. κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτω κωλύεσθαι παραμένειν. ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς ὅσιος ἄκακος ἀμίαντος κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλό-27 τερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος. ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα ὂς ἐκάθι-2* σεν ἐν δεξιὰ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς ῆν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος. πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας 4* καθίσταται ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὁ προσενέγκη. εἰ μὲν γὰρ ῆν ἐπὶ γῆς οὐό ἄν ῆν ἱερεὺς ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων 5* κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα. οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιὰ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων καθὼς κεχρημάτισται μωσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν ὅρα γάρ φησίν ποιήσης πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ 6* ὅρει. νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχεν λειτουργίας ὅσφ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης ῆτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται.
τ εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ῆν ἄμεμπτος οὐκ ἄν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος.
μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει ἰδού ἡμέραι ἔρχονται λέγει κύριος καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον ἰούδα διαθήκην και-9 νήν. οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ῆν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρα

v.22 κατα τοσουτο^ν [και]^ν τοσουτον^{T,\mathfrak{M},K} κρειτιονος διαθηκης γεγονεν εγγυος ιησους. **v.26** τοιουτος γαρ ημιν και^ν επρεπεν αρχιερευς οσιος ακακος αμιαντος κεχωρισμένος από των αμαρτωλών και υψηλοτέρος των ουρανών γενομένος. **8 v.2** των αγίων λειτουργός και της σκηνής της αληθίνης ην επηξέν ο κυρίος και $^{T,\mathfrak{M},K}$ ουκ ανθρώπος. **v.4** ει μέν ουν^ν γαρ^{T,\mathfrak{M},K} ην επί γης ουδ αν ην ιέρευς οντών των ιέρεων^{T,\mathfrak{M},K} των^{T,\mathfrak{M},K} προσφέροντων κατά τον $^{T,\mathfrak{M},K}$ νομον τα δώρα. **v.5** οιτίνες υποδείγματι και σκια λατρεύουσιν των επουρανίων καθώς κεχρηματίσται μωυσης^{\mathfrak{M},V} μώσης T,K μέλλων επίτελειν την σκηνήν ορα γαρ φησίν ποιησείς $^{\mathfrak{M},V}$ ποιησης T,K παντά κατά τον τύπον τον δείχθεντα σοι εν τω ορεί. **v.6** V υυνί υνίν $^{T,\mathfrak{M},K}$ δε διαφορώτερας τετύχεν $^{\mathfrak{M},V}$ τετεύχεν T,K λείτουργίας όσω και κρείττονος εστίν διαθηκής μεσίτης ητις επί κρείττοσιν επαγγέλιαις νενομοθετήται. **v.8** μεμφομένος γαρ αυτους V αυτοίς $^{T,\mathfrak{M},K}$ λεγεί ιδου ημέραι ερχονται λεγεί κυρίος και συντέλεσω επί τον οίκον ισραήλ και επί τον οίκον ιουδα διαθηκήν καίνην.

ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῆ διαθήκη μου κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν λέγει κύριος. ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῷ ἰσραὴλ μετὰ τὰς 10 ἡμέρας ἐκείνας λέγει κύριος διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πλησίον 11* αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων γνῶθι τὸν κύριον ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν. ὅτι ἵλεως 12* ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην 13 τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

εἶχέν μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνή δικαιώματα λατρείας τό τε ἄγιον 9* κοσμικόν. σκηνή γάρ κατεσκευάσθη ή πρώτη έν ή ή τε λυχνία καὶ ή 2 τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων ἥτις λέγεται ἄγια. μετὰ δὲ τὸ δεύ- 3 τερον καταπέτασμα σκηνή ή λεγομένη ἄγια ἁγίων. χρυσοῦν ἔχουσα 4 θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω έν ή στάμνος χρυσή ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος ἀαρών ή βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. ὑπεράνω δὲ αὐτῆς χερου- 5* βιμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ίλαστήριον περί ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. τούτων δὲ οὕτως κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην 6* σκηνήν διαπαντός εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες. εἰς δὲ 7 την δευτέραν ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς οὐ χωρὶς αἵματος ο προσφέρει ύπερ εαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. τοῦτο δη- 8 λοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων όδὸν ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν. ήτις παραβολή εἰς τὸν 9* καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατά συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα. μόνον ἐπὶ βρώ- 10* μασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς καὶ δικαιώμασιν σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρ- 11*

v.11 και ου μη διδαξωσιν εκαστος τον πολιτην^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} πλησιον^{\mathcal{T},\mathcal{K}} αυτου και εκαστος τον αδελφον αυτου λεγων γνωθι τον κυριον ότι παντές ειδησουσιν με από μικρού αυτών^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εως μεγαλού αυτών. **v.12** ότι ιλέως εσομαι ταις αδικιαίς αυτών και των αμαρτίων αυτών και^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} των^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ανομιών^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτών^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ου μη μνησθώ ετι. **9 v.1** είχεν είχεν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} μεν ουν [και] και των η πρώτη σκηνη δικαιωματά λατρείας το τε αγιον κοσμικόν. **v.5** υπέρανω δε αυτής χερουβιν χερουβιν χερουβιμ^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δοξης κατασκιαζοντα το ιλαστηρίον περί ων ουκ εστίν νυν λεγείν κατά μέρος. **v.6** τουτών δε ουτώς κατεσκευασμένων είς μεν την πρώτην σκηνην δια^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} παντός \mathfrak{M},\mathcal{V} διαπάντος είσιασιν οι ιέρεις τας λατρείας επίτελουντές. **v.9** ητις παραβολή είς τον καίρον τον ενέστηκοτα καθ ην ον^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δώρα τε και θυσίαι προσφέρονται μη δυναμέναι κατά συνείδησιν τέλειωσαι τον λατρεύοντα. **v.10** μονόν επί βρωμασίν και πομασίν και διαφοροίς βαπτίσμοις δικαίωματα και δικαίωμασίν $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ δικαίωμασίν $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ σαρκός μέχρι καίρου διορθωσέως επικείμενα.

χιερεύς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς 12 οὐ χειροποιήτου τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως. οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ 13* ἄγια αἰωνίαν λύτρωσιν εύράμενος. εί γὰρ τὸ αἶμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν 14* τῆς σαρκὸς καθαρότητα. πόσω μαλλον τὸ αἷμα τοῦ χριστοῦ ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ καθαριεῖ τὴν 15 συνείδησιν ύμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι. διά τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν 16 λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ διαθήκη 17 θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς 18* βεβαία ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος. ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη 19* χωρίς αἵματος ἐγκεκαίνισται. λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ μωϋσέως παντί τῷ λαῷ λαβὼν τὸ αξμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ 20 πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισεν. λέγων τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἡς ἐνε-21* τείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός. καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς 22 λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν. καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατά τὸν νόμον καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. 23 ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρί-24* ζεσθαι αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ είς χειροποίητα ἄγια εἰσῆλθεν ὁ χριστός ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. 25 οὐδ ἵνα πολλάκις προσφέρη ἑαυτόν ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς 26* τὰ ἄγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίφ. ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις

v.11 χριστος δε παραγενομένος αρχιέρευς των γενομένων μελλοντων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαθών δια της μείζονος και τέλειοτέρας σκηνής ου χειροποιητού τουτ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εστιν τουτέστιν του ταυτής της κτίσεως. **v.13** εί γαρ το αίμα ταυρών και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τραγών και ταυρών και σπόδος δαμάλεως ραντίζουσα τους κεκοινώμενους αγιαζεί προς την της σαρκός καθαρότητα. **v.14** πόσω μάλλον το αίμα του χρίστου ος δια πνευματός αίωνιου έαυτον προσηνέγκεν αμώμον τω θέω καθαρίει την συνείδησιν ημών $^{\mathcal{V}}$ υμών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ από νέκρων έργων είς το λατρέυειν θέω ζώντι. **v.18** οθέν ουδέν ουδ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η πρώτη χώρις αίματος εγκεκαινίσται. **v.19** λαληθείσης γαρ πασής εντόλης κατά τον νομόν υπό μωυσέως παντί τω λαώ λάβων το αίμα των μοσχών [και των τραγων] και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τραγών νομόν υπό μωυσέως παντί τω λάω λάβων το αίμα των μοσχών [και των τραγων] και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τραγών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα υδάτος και έριου κοκκινού και υσόωπου αυτό τε το βιβλίον και παντά τον λάον εραντίσεν ερραντίσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.21** και την σκηνην δε και παντά τα σκευή της λειτουργίας τω αίματι ομοίως εραντίσεν ερραντίσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** ου γαρ είς χειροποιήτα αγια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισήλθεν αγια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χριστός αντίτυπα των αληθίνων αλλ είς αυτόν τον ουράνον νυν εμφανισθηναι τω πρόσωπω του θέου υπέρ ημών. **v.26** επεί εδεί αυτόν πολλακίς παθείν από καταβολης κοσμού νυνι νυν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε απάξ επί συντέλεια των αίωνων είς αθετήσιν [της] αμαρτίας δια της θυσίας αυτου πεφανέρωται.

παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου νυ ν δὲ ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ' 27 ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἄπαξ ἀποθανεῖν μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις. οὕτως ὁ χριστός ἄπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας 28* ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα 10* τῶν πραγμάτων κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. οὐκ ἄν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν άμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἄπαξ κεκαθαρμένους. ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνά- 3 μνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν. ἀδύνατον γὰρ αξμα ταύρων καὶ τράγων 4 άφαιρεῖν ἁμαρτίας. διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει θυσίαν καὶ 5 προσφοράν οὐκ ήθέλησας σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. ὁλοκαυτώματα καὶ 6 περί αμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. τότε εἶπον ίδού ήκω ἐν κεφαλίδι βιβλίου 7 γέγραπται περί έμοῦ τοῦ ποιῆσαι ὁ θεός τὸ θέλημά σου. ἀνώτερον λέ- 8* γων ὅτι θυσίαν καὶ προσφοράν καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ήθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας αἵτινες κατὰ τόν νόμον προσφέρονται. τότε εἴρηκεν ἰδού ἥκω τοῦ ποιῆσαι ὁ θεός τὸ θέλημά σου ἀναιρεῖ τὸ 9* πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήση. ἐν ῷ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν οἱ διὰ 10* της προσφοράς τοῦ σώματος τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ ἐφάπαξ. καὶ πᾶς μὲν 11 ίερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας αίτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν αμαρτίας. αθτος 12* δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν έν δεξια του θεου. τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθωσιν οἱ ἐχθροὶ αὐ- 13 τοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μιᾳ γὰρ προσφορᾳ τετελείωκεν εἰς 14 τὸ διηνεκές τοὺς ἁγιαζομένους. μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ 15* άγιον μετά γάρ τὸ προειρηκέναι. αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς 16*

v.28 ουτως και^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} ο χριστος απαξ προσενεχθεις εις το πολλων ανενεγκειν αμαρτιας εκ δευτερου χωρις αμαρτιας οφθησεται τοις αυτον απεκδεχομενοις εις σωτηριαν. **10 v.1** σκιαν γαρ έχων ο νομός των μελλοντών αγαθών ουκ αυτην την εικόνα των πραγματών κατ ενιαυτόν ταις αυταις θυσίαις ας προσφερουσίν εις το διηνέκες ουδεπότε δυνανται^{\mathfrak{M}} δυναται^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} τους προσερχομενούς τελείωσαι. **v.2** επεί ουκ αν επαυσαντό προσφέρομεναι δια το μηδεμίαν έχειν ετί συνείδησιν αμαρτίων τους λατρευοντας απαξ κεκαθαρίσμενους κεκαθαρμένους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** ανώτερον λεγών ότι θυσίας θυσίαν θυσίαν και προσφόρας προσφόραν και ολοκαυτώματα και περί αμαρτίας ουκ ηθέλησας ουδε ευδοκήσας αιτίνες κατά τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ολοκαυτώματα και περί αμαρτίας ουκ ηθέλησας ουδε ευδοκήσας αιτίνες κατά τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νόμον προσφέρονται. **v.9** τοτε είρηκεν ίδου ηκώ του ποίησαι ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το θέλημα σου αναίρει το πρώτον ίνα το δευτέρον ότηση. **v.10** εν ω θέληματι ηγιασμένοι εσμέν οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ δια της προσφόρας του σωματός του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ίησου χριστού έφαπαξ. **v.12** ουτός αυτός αυτός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δε μιαν υπέρ αμαρτίων προσενεγκας θυσίαν είς το διηνέκες εκαθίσεν εν δέξια του θέου. **v.15** μαρτύρει δε ημίν και το πνεύμα το αγίον μετά γαρ το είρηκεναι προειρηκεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

αὐτοὺς μετά τὰς ἡμέρας ἐκείνας λέγει κύριος διδοὺς νόμους μου ἐπὶ 17* καρδίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς. καὶ τῶν 18 άμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μἡ μνησθῶ ἔτι. ὅπου δὲ 19 ἄφεσις τούτων οὐκέτι προσφορά περί ἁμαρτίας. ἔχοντες οὖν ἀδελφοί 20* παρρησίαν είς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι ἰησοῦ. ἢν ἐνεκαίνισεν ήμιν όδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος τοῦτ" ἔστιν τῆς 21, 22* σαρκός αὐτοῦ. καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ. προσερχώμεθα μετά άληθινής καρδίας έν πληροφορία πίστεως έρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ. 23 κατέχωμεν την δμολογίαν της έλπίδος ἀκλινη πιστός γάρ ὁ ἐπαγγειλά-24 μενος. καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν 25 ἔργων. μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν καθὼς ἔθος τισίν άλλα παρακαλοῦντες και τοσούτω μαλλον ὅσω βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν 26 ήμέραν. ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνω-27 σιν της άληθείας οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία. φοβερὰ δέ τις ἐκδοχή κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίάθετήσας τις νόμον μωσέως χωρίς οίκτιρμῶν ἐπὶ δυσίν ἢ τρισίν 29 μάρτυσιν ἀποθνήσκει. πόσφ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγη-30* σάμενος ἐν ῷ ἡγιάσθη καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. οἴδαμεν γάρ τὸν εἰπόντα ἐμοὶ ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει κύριος καὶ πά-31 λιν κύριος κρινεί τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσείν εἰς χείρας θεοῦ 32 ζωντος. ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας ἐν αίς φωτισθέντες 33 πολλήν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων. τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων 34* γενηθέντες. καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε γινώσκοντες ἔχειν ἐν 35* ξαυτοίς κρείττονα ὕπαρξιν έν οὐρανοίς καὶ μένουσαν. μὴ ἀποβάλητε

v.16 αυτη η διαθηκη ην διαθησομαι προς αυτους μετα τας ημέρας έκεινας λέγει κυρίος δίδους νομους μου επι καρδίας αυτών και έπι την $^{\nu}$ των $^{\tau,m,K}$ διανοιαν $^{\nu}$ διανοιών $^{\tau,m,K}$ αυτών επιγραψώ αυτούς. **v.17** και των αμαρτίων αυτών και των ανομίων αυτών ου μη μνησθησομαί $^{\nu}$ μνησθω $^{\tau,m,K}$ ετι. **v.20** ην ενεκαινίσεν ημίν οδον προσφατόν και ζώσαν δια του καταπετασματός τουτ $^{m,\nu}$ εστίν $^{m,\nu}$ τουτέστιν $^{\tau,K}$ της σαρκός αυτού. **v.22** προσέρχωμεθα μετα αληθίνης καρδίας εν πληροφορία πιστέως ρεραντισμένοι $^{\nu}$ ερραντισμένοι $^{\tau,m,K}$ τας καρδίας από συνείδησεως πονηράς και λελουσμένοι $^{\nu}$ λελουμένοι $^{\tau,m,K}$ το σωμά υδατί καθαρώ. **v.28** αθετήσας τις νόμον μωυσέως $^{m,\nu}$ μωσέως $^{\tau,K}$ χωρίς οικτίρμων επί δυσίν η τρισίν μαρτυσίν απόθνησκει. **v.30** οιδαμέν γαρ τον είποντα εμοί εκδικήσις εγώ ανταπόδωσω λέγει $^{\tau,m,K}$ κυρίος $^{\tau,m,K}$ και πάλιν κυρίος $^{\tau,m,K}$ κρίνει κυρίος $^{\nu}$ τον λάον αυτού. **v.34** και γαρ τοις δεσμίοις $^{\nu}$ δεσμοίς $^{\tau,m,K}$ μου $^{\tau,m,K}$ συνεπαθήσατε και την αρπαγην των υπαρχοντών υμών μετα χαράς προσέδεξαοθε γινωσκοντές έχειν εαυτούς εν $^{\tau,K}$ εαυτοίς $^{\tau,m,K}$ κρείττονα υπαρξίν εν $^{\tau,m,K}$ ουρανοίς $^{\tau,m,K}$ και μενουσάν.

οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην. ὑπομονῆς 36 γὰρ ἔχετε χρείαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ. 37* ὁ δὲ δίκαιός ἐκ πίστεως ζήσεται καὶ ἐὰν ὑποστείληται οὐκ εὐδοκεῖ ἡ 38* ψυχή μου ἐν αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν ἀλλὰ 39 πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπο- 11 μένων. ἐν ταύτη γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. πίστει νοοῦμεν 2, 3* κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τά βλεπόμενα γεγονέναι. πίστει πλείονα θυσίαν ἄβελ παρὰ κάϊν προσήνεγκεν 4* τῷ θεῷ δι' ἡς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανών ἔτι λαλεῖται. πίστει ἑνώχ με- 5* τετέθη τοῦ μὴ ίδεῖν θάνατον καὶ οὐχ εὑρίσκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ό θεός πρό γάρ της μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ χωρίς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστήσαι πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν 6 προσερχόμενον τῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. πίστει χρηματισθείς νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων 7 εύλαβηθείς κατεσκεύασεν κιβωτόν είς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἡς κατέκρινεν τὸν κόσμον καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. πίστει καλούμενος άβραὰμ ὑπήκουσεν έξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν 8* ήμελλεν λαμβάνειν είς κληρονομίαν καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ έρχεται. πίστει παρώκησεν είς την γην της ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν 9* έν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς έπαγγελίας της αὐτης. έξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πό- 10 λιν ής τεχνίτης καὶ δημιουργός ὁ θεός. πίστει καὶ αὐτή σάρρα δύναμιν 11* είς καταβολήν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν καὶ 12*

v.35 μη αποβαλητε ουν την παρρησίαν υμών ητις εχεί μισθαποδοσίαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγάλην μισθαποδοσίαν $^{\mathcal{V}}$. **v.37** ετι γαρ μικρον οσον οσον ο ερχομενος ηξει και ου χρονισει $^{\mathcal{V}}$ χρονιει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. μου $^{\nu}$ εκ πιστεως ζησεται και εαν υποστειληται ουκ ευδοκει η ψυχη μου εν αυτω. στει νοουμεν κατηρτισθαι τους αιώνας ρηματι θεου εις το μη εκ φαινομένων το $^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βλεπομένον $^{\mathcal{V}}$ βλεπομενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γεγονεναι. **v.4** πιστει πλειονα θυσιαν αβελ παρα καιν προσηνεγκεν τω θεω δι ης εμαρτυρηθη ειναι δικαιος μαρτυρουντος επι τοις δωροις αυτου του θεου και δι αυτης αποθανων ετι λαλει $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λαλειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$. **v.5** πιστει ενωχ μετετεθη του μη ιδειν θανατον και ουχ ηυρισκετο $^{\mathcal{V}}$ ευρισκετο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διοτι μετεθήκεν αυτόν ο θέος προ γαρ της μεταθέσεως αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεμαρτυρήται ευαρεστηκεναι $^{\mathcal{V}}$ ευηρεστηκεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω θεω. **v.8** πιστει καλουμενος αβρααμ υπηκουσεν εξελθειν εις τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοπον ον ημελλεν λαμβανειν εις κληρονομιαν και εξηλθεν μη επισταμενος που ερχεται. **v.9** πιστει παρωκήσεν εις $[tην]^m$ $tην^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γην της επαγγελίας ως αλλοτρίαν εν σκήναις κατοικήσας μετα ισαακ και ιακωβ των συγκληρονομων της επαγγελίας της αυτης. **v.11** πιστει και αυτη σαρρα στειρα vδυναμιν εις καταβολην σπερματος ελαβεν και παρα καιρον ηλικιας ετεκεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επει πιστον ηγησατο τον επαγγειλαμενον.

ταῦτα νενεκρωμένου καθώς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡσεὶ 13* ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὖτοι πάντες μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ίδόντες καὶ πεισθέντες καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι 14 καὶ παρεπίδημοί είσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανί-15* ζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἡς 16* έξηλθον είχον ἄν καιρὸν ἀνακάμψαι. νυνὶ δὲ κρείττονος ὀρέγονται τοῦτ" έστιν ἐπουρανίου διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖ-17 σθαι αὐτῶν ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν. πίστει προσενήνοχεν ἀβραὰμ τὸν ἰσαὰκ πειραζόμενος καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας 18 ἀναδεξάμενος. πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι ἐν ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. 19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός ὅθεν αὐτὸν καὶ 20* ἐν παραβολῆ ἐκομίσατο. πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν 21 ἰακώβ καὶ τὸν ἠσαῦ. πίστει ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν ἰωσἡφ 22 εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. πίστει ίωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραήλ ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ 23* τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. πίστει μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ύπο των πατέρων αὐτοῦ διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφο-24* βήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. πίστει μωσῆς μέγας γενόμενος 25 ήρνήσατο λέγεσθαι υίὸς θυγατρὸς φαραώ. μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν. 26* μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν ἐν αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν 27 τοῦ χριστοῦ ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. πίστει κατέλιπεν αἴγυπτον μή φοβηθείς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν 28 ἐκαρτέρησεν. πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵμα-29* τος ΐνα μή ὁ όλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγη αὐτῶν. πίστει διέβησαν τὴν έρυθραν θάλασσαν ως δια ξηρας ής πείραν λαβόντες οἱ αἰγύπτιοι κατε-

v.12 διο και αφ ενος εγεννηθησαν και ταυτα νενεκρωμενου καθως τα αστρα του ουρανου τω πληθει και $\omega_{S}^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ $\eta^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ωσει^{\mathcal{T},\mathcal{K}} αμμος η παρα το χειλος της θαλασσης η αναριθμητος. **v.13** κατα πιστιν απεθανον ουτοι παντες μη λαβοντες τας επαγγελιας αλλα πορρωθεν αυτας ιδοντες και πεισθεντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ασπασαμενοι και ομολογησαντες οτι ξενοι και παρεπιδημοι εισιν επι της γης. **v.15** και ει μεν εκεινης εμνημονευον αφ ης εξεβησαν $^{\mathcal{V}}$ εξηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είχον αν καιρον ανακαμψαι. **v.16** νυν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ νυνι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δε κρειττονος ορεγονται τουτ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εστιν τουτεστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επουρανίου διο ουκ επαισχυνεται αυτους ο θεος θεος επικαλεισθαι αυτων ητοιμασεν γαρ αυτοις πολιν. **v.20** πιστει και $^{\mathcal{V}}$ περι μελλοντων ευλογησεν ισαακ τον ιακωβ και τον ησαυ. **v.23** πιστει μωυσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γεννηθείς εκρυβη τριμηνον υπο των πατερων αυτου διοτι ειδον αστείον το παίδιον και ουκ εφοδηθησαν το διαταγμα του βασίλεως. **v.24** πιστει μωυσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσης γενομενος ηρνησατο λεγεσθαι υίος θυγατρος φαραω. **v.26** μείζονα πλουτον ηγησαμενος των αιγυπτου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αιγυπτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θησαυρων τον ονειδισμον του χριστου απεβλεπεν γαρ εις την μισθαποδοσίαν. **v.29** πιστει διεβησαν την ερυθραν θαλασσαν ως δια ξηρας γης $^{\mathcal{V}}$ ης πειραν λαβοντες οι αιγυπτοι κατεποθησαν.

πόθησαν. πίστει τὰ τείχη ἰεριχὼ ἔπεσεν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. 30* πίστει βαάβ ή πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς 31 κατασκόπους μετ' εἰρήνης. καὶ τί ἔτι λέγω ἐπιλείψει γὰρ με διηγούμε- 32* νον ὁ χρόνος περὶ γεδεών βαράκ τε καὶ σαμψών καὶ ἰεφθάε δαβίδ τε καὶ σαμουήλ καὶ τῶν προφητῶν. οἱ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας 33 είργάσαντο δικαιοσύνην ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν ἔφραξαν στόματα λεόντων. ἔσβεσαν δύναμιν πυρός ἔφυγον στόματα μαχαίρας ἐνεδυναμώθη- 34* σαν ἀπὸ ἀσθενείας ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ παρεμβολὰς ἔκλιναν άλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες έξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἄλλοι 35 δὲ ἐτυμπανίσθησαν οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν ἵνα κρείττονος άναστάσεως τύχωσιν. ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον 36 έτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. ἐλιθάσθησαν ἐπρίσθησαν ἐπειράσθησαν ἐν 37* φόνω μαχαίρας ἀπέθανον περιηλθον ἐν μηλωταῖς ἐν αἰγείοις δέρμασιν ύστερούμενοι θλιβόμενοι κακουχούμενοι. ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος 38* έν έρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. καὶ οὖτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο 39 την ἐπαγγελίαν. τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου ἵνα 40 μή χωρίς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα. ἀφορῶντες εἰς τὸν 2* τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν ἰησοῦν ὂς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας ἐν δεξιᾳ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ εκάθισεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμε- 3* νηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἀυτὸν ἀντιλογίαν ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς 4 τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι. καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως ἥτις 5 ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται υἱέ μου μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου μηδὲ

v.30 πιστεί τα τείχη ιερίχω επέσαν επέσεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυκλωθέντα επί επία ημέρας. **v.32** και τι ετί λεγω επίλειψει γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ με γαρ διηγουμένον ο χρόνος περί γεδέων βαράκ τε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαμψων και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιεφθαε δαυίδ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δαβίδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τε και σαμουηλ και των προφητών. **v.34** εσβέσαν δυναμίν πυρος έφυγον στοματά μαχαιρης $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εδυναμωθησαν $^{\mathcal{V}}$ ενέδυναμωθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ από ασθενείας εγενηθησαν ισχυροί εν πολέμω παρεμβολάς εκλίναν αλλότριών. **v.37** ελίθασθησαν επρίσθησαν επειρασθησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν φονώ μαχαιρης $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απέθανον περίηλθον εν μηλώταις εν αιγείοις δερμασίν υστερουμένοι θλίβομένοι κακουχούμενοι. **v.38** ων ουκ ην αξίος ο κοσμός έπι $^{\mathcal{V}}$ ενήμιαις πλανώμενοι και ορεσίν και σπηλαίοις και ταις οπαίς της γης. **12 v.2** αφορώντες είς τον της πίστεως αρχηγόν και τέλειωτην ιπόσυν ος αντί της προκείμενης αυτώ χαρας υπέμεινεν σταυρον αισχυνης καταφρονήσας εν δέξια τε του θρόνου του θεού κεκαθικέν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκαθίσεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.3** αναλογισασθε γαρ τον τοιαυτην υπομέμενηκοτα υπό των αμαρτώλων είς εαυτον αυτον αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αντίλογιαν ινα μη καμητε ταις ψυχαίς υμών εκλυομένοι.

6 ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. ὂν γὰρ ἀγαπῷ κύριος παιδεύει μα-7* στιγοί δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. εἴ παιδείαν ὑπομένετε ὡς υἱοῖς 8* ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός τίς γὰρ ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ. εἰ δὲ χωρίς έστε παιδείας ής μέτοχοι γεγόνασιν πάντες ἄρα νόθοι έστε καὶ οὐχ 9* υἱοί. εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ένετρεπόμεθα οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμά-10 των καὶ ζήσομεν. οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. 11 πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης ΰστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν 12 δικαιοσύνης. διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα 13* ἀνορθώσατε. καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἵνα μὴ τὸ 14 χωλόν ἐκτραπῆ ἰαθῆ δὲ μᾶλλον. εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων καὶ τὸν 15* ἁγιασμόν οὖ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον. ἐπισκοποῦντες μή τις ύστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνο-16* χλῆ καὶ διὰ ταὐτῆς μιανθῶσιν πολλοί. μή τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς 17 ήσαῦ ὂς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη μετα-18* νοίας γὰρ τόπον οὐχ εὖρεν καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. οὐ γάρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένω όρει καὶ κεκαυμένω πυρὶ καὶ γνόφω 19 καὶ σκότω καὶ θυέλλη. καὶ σάλπιγγος ἤχω καὶ φωνῆ ἡημάτων ἡς οἱ 20* ἀκούσαντες παρητήσαντο μή προστεθήναι αὐτοῖς λόγον. οὐκ ἔφερον γάρ τὸ διαστελλόμενον κἄν θηρίον θίγη τοῦ ὄρους λιθοβοληθήσεται ἢ 21* βολίδι κατατοξευθήσεται. καί οὕτως φοβερὸν ἢν τὸ φανταζόμενον μω-22 σῆς εἶπεν ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. ἀλλὰ προσεληλύθατε σιὼν ὄρει καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος ἰερουσαλήμ ἐπουρανίφ καὶ μυριάσιν ἀγγέλων. 23* πανηγύρει καὶ ἐκκλησία πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων καὶ

v.7 εις $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παιδειαν υπομένετε ως υιοίς υμιν προσφέρεται ο θέος τις μαρ έστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υιος έστιν ου ου παίδευει πατηρ. **v.8** ει δε χωρίς έστε παίδειας ης μετοχοί ψεγονασίν παντές αρα νόθοι έστε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ουχ υιοί έστε $^{\mathcal{V}}$. **v.9** είτα τους μέν της σαρκός ημών πατέρας είχομεν παίδευτας και ένετρεπομέθα ου πολυ $^{\mathcal{V}}$ [δε] $^{\mathcal{V}}$ πολλών μαλλον υποταμησομέθα τω πατρί των πνευματών και ζησομέν. **v.13** και τροχίας ορθας ποιείτε $^{\mathcal{V}}$ ποιησατέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τοις πόσιν υμών ίνα μη το χωλον έκτραπη ιαθη δε μαλλόν. **v.15** επισκοπουντές μη τις υστέρων από της χαρίτος του θέου μη τις ρίζα πικρίας ανώ φυουσα ένοχλη και δι $^{\mathcal{V}}$ δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτης $^{\mathcal{V}}$ ταυτης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μιανθωσίν πόλλοι. **v.16** μη τις πόρνος η βεθηλός ως ησαύ ος αντί βρωσέως μιας απέδετο απέδοτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα πρώτοτοκία εαυτού αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** ου υαρ προσέληλυθατέ ψηλαφωμένω ορεί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και κέκαυμένω πυρί και υνόφω και ζοφω σκότω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και θυέλλη. **v.20** ουκ έφερον υαρ το διαστέλλομένον καν θηρίον θίγη του όρους λιθοβολήθησεται η $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βολίδι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατατόξευθησεται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.21** και ουτω ουτως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φοβέρον ην το φανταζομένον μωυσης $^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανοίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απογεγραμμένων εν ουρανοίς και κρίτη θέω παντών και πνευμασίν πνευμασίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δικαίων τετέλειωμένων.

κριτή θεφ πάντων καὶ πνεύμασιν δικαίων τετελειωμένων. καὶ διαθήκης 24* νέας μεσίτη ἰησοῦ καὶ αἵματι ἑαντισμοῦ κρείττονα λαλοῦντι παρὰ τὸν ἄβελ. βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυ- 25* γον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα πολλφ μαλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι. οὖ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε 26* νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων ἔτι ἄπαξ ἐγὼ σείω οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δὲ ἔτι ἄπαξ δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν ὡς 27* πεποιημένων ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον 28* παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν δι' ἡς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας. καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον. 29

ή φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε διὰ ταύ- 13, 2 της γάρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων 3 ώς συνδεδεμένοι των κακουχουμένων ώς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς 4* κρινεί ὁ θεός. ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος ἀρκούμενοι τοίς παρούσιν αὐτὸς 5* γάρ εἴρηκεν οὐ μή σε ἀνῶ οὐδ οὐ μή σε ἐγκαταλίπω. ὥστε θαρροῦντας 6* ήμᾶς λέγειν κύριος ἐμοὶ βοηθός καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι άνθρωπος. μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν 7 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. ἰησοῦς χριστὸς χθές καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς 8* τούς αίωνας. διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε καλὸν γὰρ 9* χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν οὐ βρώμασιν ἐν οἶς οὐκ ἀφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. ἔχομεν θυσιαστήριον έξ οῦ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν έξου- 10 σίαν οἱ τῷ σκηνῷ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ 11 άμαρτίας είς τὰ ἄγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως τούτων τὰ σώματα κατακαίεται έξω της παρεμβολης. διὸ καὶ ἰησοῦς ἵνα ἁγιάση διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος 12

ν.24 και διαθηκης νεας μεσιτη ιησου και αιματι ραντισμου κρειττον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κρειττονα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λαλουντι παρα $\mathsf{to}^\mathcal{K}$ $\mathsf{tov}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ abel. **v.25** blepete $\mathsf{\mu}\mathsf{n}$ paraithshobe ton lalounta ei har ekeinoi ouk exempon $^\mathcal{V}$ εφυγον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γης παραιτησαμενοι τον $^{\mathcal{V}}$ χρηματίζοντα πολυ $^{\mathcal{V}}$ πολλω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μαλλον ημεις οι τον απ ουρανων αποστρεφομενοι. **v.26** ου η φωνη την γην εσαλευσεν τοτε νυν δε επηγγελται λεγων ετι απαξ εγω σεισω V σειω $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου μονον την γην αλλα και τον ουρανον. απαξ δηλοι $[την]^{\mathcal{V}}$ των σαλευομενων την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεταθεσιν ως πεποιημενων ινα μεινη τα μη σαλευομενα. **v.28** διο βασιλειαν ασαλευτον παραλαμβανοντες εχωμεν χαριν δι ης λατρευομεν $^{\mathfrak{m}}$ λατρευωμεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ευαρεστως τω θεω μετα αιδους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευλαβειας και $^{\mathcal{V}}$ δεους $^{\mathcal{V}}$. 13 **v.4** τιμιος ο γαμος εν πασιν και η κοιτη αμιαντος πορνους γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μοιχους κρινει ο θεος. **v.5** αφιλαργυρος ο τροπος αρκουμενοι τοις παρουσιν αυτος γαρ ειρηκεν ου μη σε ανω ουδ ου μη σε εγκαταλειπω $^{\mathfrak{m}}$ εγκαταλιπω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.6** ωστε θαρρουντας ημας λεγειν κυριος εμοι βοηθος [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου φοβηθησομαι τι ποιησει μοι ανθρωπος. **ν.8** ιησους χριστος εχθες V χθες $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και σημερον ο αυτος και εις τους αιωνας. **\mathbf{v.9}** διδαχαις ποικιλαις και ξεναις μη παραφερεσθε^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} περιφερεσθε^{\mathcal{T},\mathcal{K}} καλον γαρ χαριτι bebaious baithn kardian ou bromasin en ois ouk whelhbhoan oi peripatountes $^{\mathcal{V}}$ peripaths antes $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

13 τὸν λαόν ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω 14 τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε 15* μένουσαν πόλιν άλλα την μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντός τῷ θεῷ τοῦτ" ἔστιν καρπὸν χειλέων 16 δμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μἡ 17 ἐπιλανθάνεσθε τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ 18* μή στενάζοντες άλυσιτελές γάρ ὑμῖν τοῦτο. προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν πεποίθαμεν γάρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες 19 αναστρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι ἵνα τάχιον 20 ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου τὸν κύ-21* ριον ήμῶν ἰησοῦν. καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ ἰησοῦ 22 χριστοῦ ῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς άδελφοί ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως καὶ γὰρ διὰ βραχέων 23* ἐπέστειλα ὑμῖν. γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν τιμόθεον ἀπολελυμένον μεθ' 24 οὖ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς. ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς ἰταλίας. 25* ή χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν πρός ἑβραίους ἐγράφη ἀπό τῆς ἰταλίας διά τιμοθέου.

v.15 δι αυτου $[\text{oun}]^{\mathcal{V}}$ $\text{oun}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναφερωμεν θυσιαν αινέσεως δια $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παντος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διαπαντος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω θεω τουτ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εστιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τουτέστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καρπον χειλέων ομολογουντών τω ονοματι αυτου. **v.18** προσευχέσθε περι ημών πειθομέθα $^{\mathcal{V}}$ πεποιθαμέν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γαρ ότι κάλην συνειδησίν έχομεν εν πασίν κάλως θελοντές αναστρέφεσθαι. **v.21** καταρτίσαι υμάς εν παντί έργω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγαθώ είς το ποίησαι το θέλημα αυτου ποίων εν ημίν $^{\mathcal{V}}$ υμίν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το ευαρέστον ενώπιον αυτού δια ίησου χρίστου ω η δόξα είς τους αίωνας $[\text{των}^{\mathcal{V}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αίωνων] $^{\mathcal{V}}$ αίωνων] $^{\mathcal{V}}$ αίωνων] $^{\mathcal{V}}$ αίωνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμήν. **v.23** γινωσκέτε τον αδέλφον ημών $^{\mathcal{V}}$ τιμοθέον απολέλυμενον μέθ ου εαν ταχιον έρχηται οψομαί υμάς. **v.25** η χαρίς μετα παντών υμών αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

ίάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς 1 ταῖς ἐν τῇ διασπορῷ χαίρειν. πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε ἀδελφοί μου ὅταν 2 πειρασμοίς περιπέσητε ποικίλοις. γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν 3 τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. ἡ δὲ ὑπομονή ἔργον τέλειον ἐχέτω 4 ίνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. εί δέ τις ὑμῶν 5* λείπεται σοφίας αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ μὴ όνειδίζοντος καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει μηδὲν διακρινό- 6 μενος ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένω καὶ μή γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεταί τι παρὰ 7* διπιζομένω. άνηρ δίψυχος άκατάστατος έν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 8 τοῦ κυρίου. καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ. ὁ δὲ πλούσιος 9, 10 έν τῆ ταπεινώσει αὐτοῦ ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλεν 11 γάρ ὁ ἥλιος σύν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο οὕτως καὶ ό πλούσιος έν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. μακάριος ἀνὴρ ὃς 12* ύπομένει πειρασμόν ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεταί τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὂν ἐπηγγείλατο ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδείς πειρα- 13* ζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ τοῦ θεοῦ πειράζομαι ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός έστιν κακῶν πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς 14 ίδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος. εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλ- 15 λαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. μή πλανᾶσθε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθή καὶ πᾶν δώ- 16, 17 ρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων παρ' ῷ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. βουληθείς ἀπεκύησεν 18 ήμας λόγω άληθείας είς τὸ είναι ήμας ἀπαρχήν τινα των αὐτοῦ κτισμάτων. ὥστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ 19* 20* ἀκοῦσαι βραδύς εἰς τὸ λαλῆσαι βραδύς εἰς ὀργήν. ὀργή γὰρ ἀνδρὸς

¹ v.5 ει δε τις υμων λειπεται σοφιας αιτειτω παρα του διδοντος θεου πασιν απλως και ουκ^{\mathfrak{M}} μη^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} ονειδιζοντος και δοθησεται αυτω. **v.7** μη γαρ οιεσθω ο ανθρωπος εκεινος οτι λημψεται^{\mathcal{V}} ληψεται^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τι παρα του κυριου. **v.12** μακαριος ανηρ ος υπομενει πειρασμον οτι δοκιμος γενομενος λημψεται^{\mathcal{V}} ληψεται^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} τον στεφανον της ζωης ον επηγγειλατο ο^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} κυριος $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ τοις αγαπωσιν αυτον. **v.13** μηδεις πειραζομενος λεγετω οτι απο του \mathcal{T},\mathcal{K} θεου πειραζομαι ο γαρ θεος απειραστος εστιν κακων πειραζει δε αυτος ουδενα. **v.19** ιστε \mathcal{V} ωστε $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ αδελφοι μου αγαπητοι εστω δε \mathcal{V} πας ανθρωπος ταχυς εις το ακουσαι βραδυς εις το λαλησαι βραδυς εις οργην.

21 δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ἑυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυ22 νάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ
23 μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἑαυτούς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής οὖτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς
24 γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ. κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν
25* καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας οὖτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου οὖτος μακάριος ἐν τῆ ποιήσει αὐτοῦ
26* ἔσται. εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐ27* τοῦ ἀλ'λ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῆ θλίψει αὐτῶν ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2* ἀδελφοί μου μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου
2* ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τήν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρὰ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς
3* ἐν ῥυπαρὰ ἐσθῆτι. καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἴπητε αὐτῷ σὺ κάθου ὧδε καλῶς καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε σὺ
4* στῆθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου. καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν
5* ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν. ἀκούσατε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἡς ἐπηγγείλατο
6 τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν οὐχ οἱ πλούσιοι
7 καταδυναστεύουσιν ὑμῶν καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια. οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς. εἰ μέντοι 8

ν.20 οργη γαρ ανδρος δικαιοσυνην θεου ουκ $^{\mathcal{V}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργαζεται $^{\mathcal{V}}$ κατεργαζεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. παρακυψας εις νομον τελειον τον της ελευθεριας και παραμείνας ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ ακροατης επιλησμονης γενομένος αλλά ποιητής έργου ουτός μακαρίος εν τη ποιήσει αυτού έσται. **ν.26** ει τις δοκεί θρησκος είναι εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη χαλιναγωγων γλωσσαν αυτου αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απατων καρδιαν αυτου τουτου ματαιος η θρησκεια. $\mathbf{v.27}$ θρησκεια καθαρα και αμιαντος παρα τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ θεω και πατρι αυτη εστιν επισκεπτεσθαι ορφανους και χηρας εν τη θλιψει αυτων ασπιλον εαυτον τηρειν απο του **v.1** αδελφοι μου μη εν προσωπολημψιαις $^{\mathcal{V}}$ προσωποληψιαις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχετε την πιστιν $\mathbf{v.2}$ εαν γαρ εισελθη εις την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συναγωγην υμων ανηρ του κυριου ημων ιησου χριστου της δοξης. χρυσοδακτυλιος εν εσθητι λαμπρα εισελθη δε και πτωχος εν ρυπαρα εσθητι. $\mathbf{v.3}$ και $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιβλεψητε δε $^{\nu}$ επι τον φορουντα την εσθητα την λαμπραν και ειπητε αυτω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ συ καθου ωδε καλως και τω πτωχω είπητε συ στηθί εκεί η καθού ωδε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπό το υποποδίον μου. $\mathbf{v.4}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου διεκριθητε εν εαυτοις και εγενεσθε κριται διαλογισμων πονηρων. **v.5** ακουσατε αδελφοι μου αγαπητοι ουχ ο θεος εξελεξατο τους πτωχους τω $^{\mathcal{V}}$ κοσμω $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κοσμου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πλουσιους εν πιστει και κληρονομους της βασιλειας ης επηγγειλατο τοις αγαπωσιν αυτον.

 3^*

νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ώς σεαυτόν καλώς ποιείτε. εί δὲ προσωποληπτείτε ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε 9* έλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον 10* τηρήσει πταίσει δὲ ἐν ἑνί γέγονεν πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ εἰπών μὴ 11* μοιχεύσης εἶπεν καί μὴ φονεύσης εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις φονεύσεις δέ γέγονας παραβάτης νόμου. ούτως λαλείτε καί ούτως ποιείτε ώς διά 12 νόμου έλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ή γάρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μή 13* ποιήσαντι έλεος καὶ κατακαυχᾶται έλεος κρίσεως. τί τὸ ὄφελος ἀδελφοί 14 μου ἐὰν πίστιν λέγη τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχη μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι έὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι 15* ὧσιν τῆς ἐφημέρου τροφῆς. εἴπη δέ τις αὐτοῖς έξ ὑμῶν ὑπάγετε ἐν 16 εἰρήνη θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος τί τὸ ὄφελος. οὕτως καὶ ἡ πίστις ἐὰν μὴ ἔργα ἔχη νεκρά ἐστιν 17* καθ' ἑαυτήν. ἀλλ ἐρεῖ τις σὺ πίστιν ἔχεις κάγὼ ἔργα ἔχω δεῖξόν μοι τὴν 18* πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου κἀγώ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεός εἶς ἐστιν καλῶς ποιεῖς καὶ τὰ δαιμόνια 19* πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γνῶναι ὧ ἄνθρωπε κενέ ὅτι ἡ 20* πίστις χωρίς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν. ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ έξ 21 ἔργων ἐδικαιώθη ἀνενέγκας ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις 22 έτελειώθη. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα ἐπίστευσεν δὲ ἀβραὰμ τῷ 23 θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε 24* τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. όμοίως δὲ καὶ ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ὑποδεξαμένη 25 τούς άγγέλους καὶ ἑτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα. ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς 26* πνεύματος νεκρόν έστιν οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν. μή πολλοί διδάσκαλοι γίνεσθε άδελφοί μου είδότες ὅτι μεῖζον κρίμα

v.9 ει δε προσωπολημπτειτε $^{\mathcal{V}}$ προσωποληπτειτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμαρτιαν εργαζεσθε ελεγχομενοι υπο του νο**v.10** οστις γαρ ολον τον νομον τηρηση $^{\mathcal{V}}$ τηρησει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πταιση $^{\mathcal{V}}$ πταισει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{v.11}$ ο γαρ ειπων μη μοιχευσεις \mathbf{m} μοιχευσης $\mathcal{T}^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ειπεν και μη δε εν ενι γεγονεν παντων ενοχος. φονευσεις^m φονευσης^{τ,κ,ν} ει δε ου μοιχευεις^{ν} μοιχευσεις^{τ,m,κ} φονευεις^{ν} φονευσεις^{τ,m,κ} δε γεγονας παραβατης νομου. **v.13** η γαρ κρισις ανελεος $\mathfrak{m}, \mathcal{V}$ ανιλεως \mathcal{T}, \mathcal{K} τω μη ποιησαντι ελεος και \mathcal{T}, \mathcal{K} κατακαυχαται ελεον $^{\mathfrak{M}}$ ελεος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κρισεως. **v.15** εαν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφος η αδελφη γυμνοι υπαρχωσιν και λειπομενοι ωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της εφημερου τροφης. **v.17** ουτως και η πιστις εαν μη εργα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχη εργα $^{\mathcal{V}}$ **v.18** αλλ ερει τις συ πιστιν εχεις καγω εργα εχω δειξον μοι την πιστιν νεκρα εστιν καθ εαυτην. σου χωρις $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ των ερύων σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κανω δείξω σοι δείξω $^{\mathcal{V}}$ εκ των έρυων μου την πιστίν **v.19** su pisteueiz oti $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\operatorname{deos}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eiz estiv $o^{\mathcal{V}}$ $\operatorname{deos}^{\mathcal{V}}$ kalws poieiz kai ta daimovia πιστευουσιν και φρισσουσιν. **ν.20** θελεις δε γνωναι ω ανθρωπε κενε οτι η πιστις χωρις των εργων **v.24** ορατε τοινυν $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι εξ εργων δικαιουται ανθρωπος και ουκ εκ πιστέως μονον. **ν.26** ωσπέρ γαρ το σωμά χωρίς πνευματός νέκρον έστιν ουτώς και η πίστις χωρίς $των^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργων νεκρα εστιν.

2 ληψόμεθα. πολλά γάρ πταίομεν απαντες εί τις έν λόγω οὐ πταίει ου-3* τος τέλειος ἀνήρ δυνατός χαλιναγωγήσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἰδού τῶν ίππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐ-4* τούς ἡμῖν καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ίδού καὶ τὰ πλοῖα τηλικαθτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα μετάγεται ὑπὸ 5* έλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἄν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούληται. οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ μεγάλαυχεῖ ἰδού ὀλίγον πῦρ ἡλί-6* κην ύλην ἀνάπτει. καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. 7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμά-8* ζεται καὶ δεδάμασται τῆ φύσει τῆ ἀνθρωπίνη. τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται άνθρώπων δαμάσαι άκατάσχετον κακόν μεστή ἰοῦ θανατηφό-9* ρου. ἐν αὐτῆ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα καὶ ἐν αὐτῆ καταρώμεθα 10 τους άνθρώπους τους καθ' όμοίωσιν θεοῦ γεγονότας. ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος έξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα οὐ χρή ἀδελφοί μου ταῦτα οὕτως 11 γίνεσθαι. μήτι ή πηγή ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πι-12* κρόν. μὴ δύναται ἀδελφοί μου συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα 13 οὕτως οὐδεμια πηγή ἁλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. τίς σοφὸς καὶ έπιστήμων έν ὑμῖν δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν 14 πραΰτητι σοφίας. εί δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῷ καρδία 15* ὑμῶν μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη ἀλλ ἐπίγειος ψυχική δαιμονιώδης. 16 ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17* ή δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή ἐστιν ἔπειτα εἰρηνική ἐπιεικής εὐ-

 $[\]mathbf{v.1}$ μη πολλοι διδασκαλοι γινεσθε αδελφοι μου ειδοτες οτι μειζον κριμα λημψομεθα $^{\mathcal{V}}$ ληψομεθα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.3** ει^V ιδε^m δε^V ιδου^{T,K} των ιππων τους χαλινους εις τα στοματα βαλλομεν εις V προς D0, προς το πειθεσθαι αυτους ημιν και ολον το σωμα αυτων μεταγομεν. **v.4** ιδου και τα πλοια τηλικαυτα οντα και υπο σκληρων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανεμων σκληρων $^{\mathcal{V}}$ ελαυνομενα μεταγεται υπο ελαχιστου πηδαλιου οπου αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η ορμη του ευθυνοντος βουλεται^ν βουληται^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K}}. **v.5** ουτως και η γλωσσα μικρον μελος εστιν και μεγαλα^{\mathcal{V}} αυχει^{\mathcal{V}} μεγαλαυχει^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K}} ιδου ηλικον^{\mathcal{V}} ολιγον^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K}} πυρ ηλικην υλην αναπτει. **v.6** και η γλωσσα πυρ ο κοσμος της αδικιας ουτως $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η γλωσσα καθισταται εν τοις μελεσιν ημων η σπιλουσα ολον το σωμα και φλογιζουσα τον τροχον της γενεσεως και φλογιζομενη υπο της γεεννης. **ν.8** την δε γλωσσαν ουδεις δαμασαι $^{\mathcal{V}}$ δυναται ανθρωπων ακαταστατον $^{\mathcal{V}}$ δαμασαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ακατασχετον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κακον $\mathbf{v.9}$ εν αυτη ευλογουμεν τον κυριον $^{\mathcal{V}}$ θεον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και πατερα και εν αυτη μεστη ιου θανατηφορου. καταρωμεθα τους ανθρωπους τους καθ ομοιωσιν θεου γεγονοτας. **ν.12** μη δυναται αδελφοι μου συκη ελαίας ποιησαί η αμπέλος συκά ουτέ $^{\mathcal{V}}$ ουτώς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδεμία $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πηγη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλυκον και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.15** ουκ εστιν αυτη η σοφια ανωθεν κατερχομενη αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επιγειος γλυκυ ποιησαι υδωρ. ψυχικη δαιμονιωδης. **v.17** η δε ανωθεν σοφια πρωτον μεν αγνη εστιν επειτα ειρηνικη επιεικης ευπειθης μεστη ελεους και καρπων αγαθων αδιακριτος και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανυποκριτος.

πειθής μεστή έλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνη σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην. 18*

πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν 4* τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν. ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε 2* φονεύετε καὶ ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε οὐκ ἔχετε δὲ διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε διότι 3 κακῶς αἰτεῖσθε ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ μοι- 4* χαλίδες οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστιν ὃς ἄν οὖν βουληθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. ἤ 5* δοκείτε ὅτι κενῶς ἡ γραφή λέγει πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὅ μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν διὸ λέγει ὁ θεὸς ὑπε- 6 κατώκησεν έν ἡμῖν. ρηφάνοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ 7* θεῷ ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ θεῷ καὶ 8 έγγιεῖ ὑμῖν καθαρίσατε χεῖρας ἁμαρτωλοί καὶ ἁγνίσατε καρδίας δίψυταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε ὁ γέλως ὑμῶν εἰς 9* πένθος μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ταπεινώθητε ἐνώπιον 10* τοῦ κυρίου καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων ἀδελφοί ὁ κα- 11* ταλαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον εί δὲ νόμον κρίνεις οὐκ εί ποιητής νόμου άλλὰ κριτής. είς 12* έστιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον. ἄγε νῦν οἱ λέγοντες σήμερον καὶ αὔριον πορευσώμεθα εἰς 13* τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα καὶ ἐμπορευσώμεθα καὶ κερδήσωμεν. οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον ποία γάρ ἡ ζωὴ 14* ύμῶν ἀτμὶς γὰρ ἐστιν ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη.

 $[\]textbf{v.18} \text{ karnos de ths}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \text{ dikaiosung en eirhnh spetai tois poiousin eirhnhn.}$ πολεμοι και ποθεν $^{\nu}$ μαχαι εν υμιν ουκ εντευθεν εκ των ηδονων υμων των στρατευομενων εν τοις μελεσιν **v.2** επιθυμειτε και ουκ εχετε φονευετε και ζηλουτε και ου δυνασθε επιτυχειν μαχεσθε και πολεμειτε ουκ εχετε δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δια το μη αιτεισθαι υμας. **v.4** μοιχοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοιχαλιδες ουκ οιδατε οτι η φιλια του κοσμου εχθρα του θεου εστιν ος εαν $^{\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν βουληθη φιλος ειναι του κοσμου εχθρος του θεου καθισταται. **ν.5** η δοκειτε οτι κενως η γραφη λεγει προς φθονον επιποθει το πνευμα ο κατωκισεν $^{\mathcal{V}}$ κατωκησεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν ημιν. **v.7** υποταγητε ουν τω θεω αντιστητε δε $^{\mathcal{V}}$ [δε] $^{\mathfrak{M}}$ τω διαβολω **v.9** ταλαιπωρησατε και πενθησατε και κλαυσατε ο γελως υμων εις πενθος και φευξεται αφ υμων. μετατραπητω $^{\mathcal{V}}$ μεταστραφητω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και η χαρα εις κατηφειαν. **v.10** ταπεινωθητε ενωπιον του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυριου και υψωσει υμας. **v.11** μη καταλαλειτε αλληλων αδελφοι ο καταλαλων αδελφου η $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κρινων τον αδελφον αυτου καταλαλει νομου και κρινει νομον ει δε νομον κρινεις ουκ ει ποιητης νομου αλλα κριτης. **v.12** εις εστιν $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ νομοθετης και $^{\mathcal{V}}$ κριτης $^{\mathcal{V}}$ ο δυναμενος σωσαι και απολεσαι συ $\delta \epsilon^{m, \nu}$ τις ει σ^{ν} $\text{os}^{\mathcal{T}, m, \mathcal{K}}$ κρινων κρινεις $\sigma^{\mathcal{T}, m, \mathcal{K}}$ τον πλησιον ετέρον $\sigma^{\mathcal{T}, m, \mathcal{K}}$. σημερον η $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ αυριον πορευσομεθα $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πορευσωμεθα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ εις τηνδε την πολιν και ποιησομεν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ποιησωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ εκει ενιαυτον ενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εμπορευσομεθα $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εμπορευσωμεθα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$ και κερδησομεν $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κερδησωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M}}$. **v.14** οιτίνες ουκ επιστασθε το της αυρίον ποια γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η ζωη υμών ατμίς γαρ $\text{este}^{\mathcal{V}}$ $\text{estai}^{\mathfrak{M}}$ $\text{estiv}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ h pros olivon vainomenh epeita $\delta \epsilon^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ afanizomenh.

15* ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήση καὶ ζήσωμεν καὶ ποιήσωμεν 16 τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν πᾶσα καύ-17 χησις τοιαὑτη πονηρά ἐστιν. εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις 5 2 ύμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν 3 σητόβρωτα γέγονεν. ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ 4 έθησαυρίσατε εν έσχάταις ήμεραις. ίδού ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει καὶ αἱ βοαὶ 5* τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὧτα κυρίου σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. ἐτρυφήσατε έπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέκατεδικάσατε έφονεύσατε τὸν δίκαιον οὐκ ἀντιτάσσεται 6 ρα σφαγῆς. μακροθυμήσατε οὖν ἀδελφοί ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου 7* ὑμῖν. ίδού ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' 8 αὐτῷ ἕως ἄν λάβῃ ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καί ύμεῖς στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικεν. 9* μή στενάζετε κατ' άλλήλων άδελφοί ἵνα μή κατακριθητε ίδού κριτής πρὸ 10* τῶν θυρῶν ἔστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας ἀδελφοί μου καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας οἳ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. 11* ίδού μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας τὴν ὑπομονὴν ἰὼβ ἠκούσατε καὶ τὸ τέλος κυρίου εἴδετε ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων. 12* πρὸ πάντων δέ ἀδελφοί μου μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὔ οὔ ἵνα μὴ εἴς 13 ὑπὸκρίσιν πέσητε. κακοπαθεί τις ἐν ὑμίν προσευχέσθω εὐθυμεί τις 14* ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς έκκλησίας και προσευξάσθωσαν έπ' αὐτὸν ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν

v.15 αντι του λεγειν υμας εαν ο κυριος θεληση και ζησομεν^{κ,ν} ζησωμεν^{τ,m} και ποιησομεν^{κ,ν} ποιησωμεν^{τ,m} τουτο η εκεινο. **5 v.5** ετρυφησατε επι της γης και εσπαταλησατε εθρεψατε τας καρδιας υμων ως^{τ,m,k} εν ημερα σφαγης. **v.7** μακροθυμησατε ουν αδελφοι εως της παρουσιας του κυριου ιδου ο γεωργος εκδεχεται τον τιμιον καρπον της γης μακροθυμων επ αυτον^m αυτω^{τ,κ,ν} εως αν^{τ,κ} λαβη προιμον^ν υετον^{τ,m,κ} πρωιμον^{τ,m,κ} και οψιμον. **v.9** μη στεναζετε αδελφοι^ν κατ αλληλων αδελφοι^{τ,m,κ} ινα μη κριθητε^{m,ν} κατακριθητε^{τ,κ} ιδου ο^{κ,m,ν} κριτης προ των θυρων εστηκεν. **v.10** υποδειγμα λαβετε της^{τ,κ} κακοπαθειας^{τ,κ} αδελφοι μου^{τ,m,κ} της^{m,ν} κακοπαθειας^m κακοπαθιας^ν και της μακροθυμιας τους προφητας οι ελαλησαν εν^ν τω ονοματι κυριου. **v.11** ιδου μακαριζομεν τους υπομειναντας^ν υπομενοντας^{τ,m,κ} την υπομονην ιωδ ηκουσατε και το τελος κυριου ιδετε^m ειδετε^{τ,κ,ν} οτι πολυσπλαγχνος εστιν ο^{τ,κ,ν} κυριος^{τ,κ,ν} και οικτιρμων. **v.12** προ παντων δε αδελφοι μου μη ομνυετε μητε τον ουρανον μητε την γην μητε αλλον τινα ορκον ητω δε υμων το ναι ναι και το ου ου ινα μη υπο^{κ,ν} εις^{τ,m} κρισιν^{κ,ν} υποκρισιν^{τ,m} πεσητε. **v.14** ασθενει τις εν υμιν προσκαλεσασθω τους πρεσδυτερους της εκκλησιας και προσευξασθωσαν επ αυτον αλειψαντες [αυτον]^ν αυτον^{τ,m,κ} ελαιω εν τω ονοματι του κυριου.

τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα 15 καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος κἄν ἁμαρτίας ἢ πεποιηκώς ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων 16* ὅπως ἰαθῆτε πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. ἠλίας ἄνθρω- 17 πος ἢν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν καὶ προσευχἢ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ. καὶ πάλιν προ- 18 σηύξατο καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. ἀδελφοί ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθἢ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέ- 19* ψῃ τις αὐτόν. γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ 20* αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

v.16 εξομολογεισθε ουν^ν αλληλοις τας^ν τα^{T, m, K} αμαρτιας^ν παραπτωματα^{T, m, K} και ευχεσθε υπερ αλληλων οπως ιαθητε πολυ ισχυει δεησις δικαιου ενεργουμενη. **v.19** αδελφοι μου^ν εαν τις εν υμιν πλανηθη απο της αληθειας και επιστρεψη τις αυτον. **v.20** γινωσκετω οτι ο επιστρεψας αμαρτωλον εκ πλανης οδου αυτου σωσει ψυχην αυτου^ν εκ θανατου και καλυψει πληθος αμαρτιων.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

πέτρος ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς 1 2 πόντου γαλατίας καππαδοκίας ἀσίας καὶ βιθυνίας. κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵμα-3 τος ίησοῦ χριστοῦ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὁ κατά τὸ πολύ αὐτοῦ ἔλεος άναγεννήσας ήμας είς έλπίδα ζώσαν δι' άναστάσεως ίησοῦ χριστοῦ ἐκ 4* νεκρῶν. είς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον τετη-5 ρημένην έν οὐρανοῖς εἰς ἡμᾶς. τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους 6* διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθηναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ῷ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον ἐστίν λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πει-7* ρασμοῖς. ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυ τιμιώτερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὑρεθῆ εἰς ἔπαινον καὶ 8* τιμήν καί δόξαν έν ἀποκαλύψει ἰησοῦ χριστοῦ. ὂν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε είς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾶ ἀνεκλαλήτω καὶ 9* δεδοξασμένη. κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν. 10* περί ής σωτηρίας έξεζήτησαν καὶ έξηρεύνησαν προφήται οἱ περί τῆς εἰς 11* ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες. έρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν έδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς χριστὸν 12* παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. οἶς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ήμιν δὲ διηκόνουν αὐτά ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμιν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίφ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν 13 ἄγγελοι παρακύψαι. διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν νήφοντες τελείως έλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει

ίησοῦ χριστοῦ. ὡς τέκνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον 14 έν τῆ ἀγνοία ὑμῶν ἐπιθυμίαις. ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἄγιον 15 καὶ αὐτοὶ ἄγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῷ γενήθητε. διότι γέγραπται ἄγιοι 16* γένεσθε ὅτι ἐγὼ ἄγιος εἰμι. καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσω- 17* πολήπτως κρίνοντα κατά τὸ ἑκάστου ἔργον ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ύμῶν χρόνον ἀναστράφητε. είδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίω ἢ χρυσίω 18 έλυτρώθητε έκ της ματαίας ύμων άναστροφης πατροπαραδότου. άλλά 19 τιμίω αἵματι ως ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου χριστοῦ. προεγνωσμένου 20* μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ύμας. τούς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας είς θεόν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ 21* νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι είς θεόν. τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ 22* πνεύματος είς φιλαδελφίαν άνυπόκριτον έκ καθαρᾶς καρδίας άλλήλους άγαπήσατε έκτενῶς. ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ 23* άφθάρτου διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα. πασα σαρξ ως χόρτος και πασα δόξα ανθρώπου ως ανθος χόρτου έξηράνθη ὁ χόρτος καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν. τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει 25 είς τὸν αίῶνα τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν είς ὑμᾶς.

ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ 2 φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς. ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν 2* ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε. εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι 3* χρηστὸς ὁ κύριος. πρὸς ὃν προσερχόμενοι λίθον ζῶντα ὑπὸ ἀνθρώ- 4 πων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν ἔντιμον. καὶ αὐτοὶ 5* ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς ἱεράτευμα ἅγιον ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ καὶ περιέχει ἐν τῆ γραφῆ ἰδού τίθημι ἐν σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον 6*

v.16 διοτί γεγραπται $[\text{oti}]^{\mathcal{V}}$ αγιοι έσεσθε $^{\mathcal{V}}$ γινέσθε $^{\mathfrak{M}}$ γενέσθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι έγω αγιος $[\text{ειμι}]^{\mathcal{V}}$ ειμι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.17** και ει πατέρα επικαλείσθε τον απροσωπολημπτως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απροσωποληπτως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κρινοντα κατά το έκαστου έργον εν φόδω τον της παροικίας υμών χρονον αναστραφητε. **v.20** προεγνωσμένου μεν προ καταβολης κόσμου φανέρωθεντος δε επ έσχατου $^{\mathcal{V}}$ εσχατών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των χρονών δι υμάς. **v.21** τους δι αυτου πιστους $^{\mathcal{V}}$ πιστεύοντας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις θέον τον εγειραντά αυτον έκ νέκρων και δόξαν αυτώ δοντά ωστέ την πιστίν υμών και έλπιδα είναι εις θέον. **v.22** τας ψύχας υμών ηγνικότες εν τη υπακόη της αληθείας δια $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πνευματός $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις φιλαδελφίαν ανυποκρίτον έκ [καθαράς] $^{\mathcal{V}}$ καθαράς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καρδίας αλληλούς αγαπησατέ έκτενως. **v.23** αναγέγεννημένοι ουκ έκ οποράς φθαρτης αλλά αφθαρτού δια λόγου ζωντός θέου και μενοντός εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιώνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.24** διότι πασά σαρξ ως χορτός και πασά δόξα αυτης $^{\mathcal{V}}$ ανθρώπου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως ανθός χορτού εξηράνθη ο χορτός και το ανθός αυτού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξέπεσεν. **2 v.2** ως αρτιγέννητα βρέφη το λογικον αδολον γάλα επιποθήσατε ίνα εν αυτώ αυξηθητέ εις $^{\mathcal{V}}$ σωτηρίαν $^{\mathcal{V}}$. **v.3** ει $^{\mathcal{V}}$ ειπέρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγευσασθε ότι χρηστός ο κυρίος. **v.5** και αυτοί ως λίθοι ζωντές οικοδομείσθε οικός πνευματικός εις $^{\mathcal{V}}$ ιερατεύμα αγίον ανένεγκαι πνευματικός θυσίας ευπροσδεκτους $[\text{τω}]^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{V},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θέω δια ιησού χριστού.

7* ἐκλεκτὸν ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῆ. οὖν ἡ τιμή τοῖς πιστεύουσιν ἀπειθοῦσιν δὲ λίθον ὂν ἀπεδοκίμασαν οἱ 8 οἰκοδομοῦντες οὖτος ἐγενήθη εἰς κεφαλήν γωνίας. καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες εἰς 9 ὃ καὶ ἐτέθησαν. ύμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν βασίλειον ἱεράτευμα ἔθνος άγιον λαὸς εἰς περιποίησιν ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους 10 ύμας καλέσαντος είς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς. οἵ ποτε οὐ λαὸς νῦν δὲ 11 λαός θεοῦ οἱ οὐκ ἠλεημένοι νῦν δὲ ἐλεηθέντες. ἀγαπητοί παρακαλῶ ώς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν 12* αἵτινες στρατεύονται κατά τῆς ψυχῆς. τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν ἵνα ἐν ῷ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπιεύσαντες δοξάσωσιν τὸν θεὸν ἐν ἡμέρα ἐπισκο-13* πῆς. ὑποτάγητε οὖν πάση ἀνθρωπίνη κτίσει διὰ τὸν κύριον εἴτε βασιλεῖ 14* ὡς ὑπερέχοντι. εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν 15 μὲν κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν. 16* ὡς ἐλεύθεροι καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν 17* άλλ' ώς δοῦλοι θεοῦ. πάντας τιμήσατε τὴν άδελφότητα άγαπᾶτε τὸν 18 θεὸν φοβεῖσθε τὸν βασιλέα τιμᾶτε. οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβω τοῖς δεσπόταις οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς 19 σκολιοίς. τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας 20 πάσχων άδίκως. ποῖον γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ύπομενεῖτε ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε τοῦτο χά-21* ρις παρά θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε ὅτι καὶ χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ήμῶν ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν δς αμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι 22 αὐτοῦ. 23 αὐτοῦ. ὁς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει πάσχων οὐκ ἠπείλει παρε-24* δίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως. ὂς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν

v.6 διοτι^{m,V} διο^{T,K} και^{T,K} περιεχει εν τη T,m,K γραφη ιδου τιθημι εν σιων λιθον ακρογωνιαιον εκλεκτον εντιμον και ο πιστευων επ αυτω ου μη καταισχυνθη. **v.7** υμιν ουν η τιμη τοις πιστευουσιν απιστουσιν απειθουσιν^{T,m,K} δε λιθος λιθον^{T,m,K} ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες ουτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας. **v.12** την αναστροφην υμων εχοντες καλην^m εν τοις εθνεσιν εχοντες T,K,V καλην T,K,V ινα εν ω καταλαλουσιν υμων ως κακοποιων εκ των καλων εργων εποπτευοντες εποπτευσαντες T,m,K δοξασωσιν τον θεον εν ημερα επισκοπης. **v.13** υποταγητε ουν T,m,K παση ανθρωπινη κτισει δια τον κυριον ειτε βασιλει ως υπερεχοντι. **v.14** ειτε ηγεμοσιν ως δι αυτου πεμπομενοις εις εκδικησιν μεν T,K κακοποιων επαινον δε αγαθοποιων. **v.16** ως ελευθεροι και μη ως επικαλυμμα εχοντες της κακιας την ελευθεριαν αλλ ως δουλοι T,m,K θεου δουλοι V . **v.17** παντας τιμησατε την αδελφοτητα αγαπησατε αγαπατε T,K,V τον θεον φοβεισθε τον βασιλεα τιματε. **v.21** εις τουτο γαρ εκληθητε οτι και χριστος επαθεν υπερ υμων ημων ημων ημων ημιν ημιν ημιν ωτολιμπανων υπογραμμον ινα επακολουθησητε τοις ιχνεσιν αυτου.

έν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ζύλον ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν οὖ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. ἢτε γὰρ ὡς πρόβατα 25* πλανώμενα ἀλ'λ ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

όμοίως αί γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἵνα καὶ εἴ 3* τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσωνται. ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόδῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. 2 ῶν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐν- 3 δύσεως ἱματίων κόσμος. ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ 4* άφθάρτω τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές. οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἄγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν 5* θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. ὡς σάρρα 6 ὑπήκουσεν τῷ ἀβραάμ κύριον αὐτὸν καλοῦσα ἡς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. οἱ ἄνδρες ὁμοίως 7* συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν ὡς ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείω ἀπονέμοντες τιμήν ως καὶ συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τάς προσευχάς ὑμῶν. τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες συμπαθεῖς φιλά- 8* δελφοι εὔσπλαγχνοι φιλόφρονες. μή ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ 9* ή λοιδορίαν άντὶ λοιδορίας τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγα- 10* πᾶν καὶ ίδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. έκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ 11* ποιησάτω ἀγαθόν ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν. ὅτι οἵ ὀφθαλ- 12* μοί κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὧτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν πρόσωπον δὲ

v.24 ος τας αμαρτιας ημων αυτος ανηνεγκεν εν τω σωματι αυτου επι το ξυλον ινα ταις αμαρτιαις απογενομενοι τη δικαιοσυνη ζησωμεν ου τω μωλωπι αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιαθητε. **v.25** ητε γαρ ως προβατα πλανωμενοι $^{\mathcal{V}}$ πλανωμενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επεστραφητε νυν επι τον ποιμενα και επισκοπον $\mathbf{v.1}$ ομοιως [αι] $^{\mathcal{V}}$ αι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γυναικες υποτασσομεναι τοις ιδιοις ανδρασιν ινα των ψυχων υμων. και ει τινες απειθουσιν τω λογω δια της των γυναικων αναστροφης ανευ λογου κερδηθησονται $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ κερδηθησωνται T,K . **v.4** αλλ ο κρυπτος της καρδιας ανθρωπος εν τω αφθαρτω του πραεως $^{\mathcal{V}}$ πραεος $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ησυχιου πνευματος ο εστιν ενωπιον του θεου πολυτελες. **v.5** ουτως γαρ ποτε και αι αγιαι γυναικες αι ελπιζουσαι εις $^{\mathcal{V}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεον εκοσμούν εαυτάς υποτασσομέναι τοις ιδιοίς ανδρασιν. **v.7** οι ανδρες ομοιως συνοικουντες κατα γνωσιν ως ασθενεστερω σκευει τω γυναικειω απονεμοντες τιμην ως και συγκληρονομοις συγκληρονομοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χαριτος ζωης εις το μη εγκοπτεσθαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκκοπτεσθαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τας προσευχας υμων. **v.8** το δε τελος παντες ομοφρονες συμπαθεις φιλαδελφοι ευσπλαγχνοι ταπεινοφρονες $^{\mathcal{V}}$ φιλοφρονες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.9}$ μη αποδιδοντες κακον αντι κακου η λοιδοριαν αντι λοιδοριας τουναντιον δε ευλογουντες ειδοτες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι εις τουτο εκληθητε ινα ευλογιαν κληρονομησητε. **v.10** ο γαρ θελων ζωην αγαπαν και ιδειν ημερας αγαθας παυσατω την γλωσσαν αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο κακου και χειλη αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του μη λαλησαι δολον. **v.11** εκκλινατω δε $^{\mathcal{V}}$ απο κακου και ποιησατω αγαθον ζητησατω ειρηνην και διωξατω αυτην. **v.12** οτι οι^{T,K} οφθαλμοι κυριου επι δικαιους και ωτα αυτου εις δεησιν αυτων προσωπον δε κυριου επι ποιουντας κακα.

13* κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ 14 μιμηταί γένησθε. άλλ' εί καί πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην μακάριοι τὸν 15* δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε. κύριον δὲ τὸν θεὸν άγιάσατε έν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετά πραΰτητος καί 16* φόβου. συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν ἵνα ἐν ῷ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιων καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν χριστῷ 17* ἀναστροφήν. κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας εἰ θέλει τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ 18* πάσχειν ή κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ χριστὸς ἄπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθεν δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ἡμᾶς προσαγάγη τῷ θεῷ θανατωθείς μὲν 19 σαρκί ζφοποιηθείς δὲ τῷ πνεύματι. ἐν ῷ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν 20* πορευθείς ἐκήρυξεν. ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἄπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἡν ὀλίγαι 21* τοῦτ" ἔστιν ὀκτώ ψυχαί διεσώθησαν δι' ὕδατος. ὁ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει βάπτισμα οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγα-22* θης ἐπερώτημα είς θεόν δι' ἀναστάσεως ἰησοῦ χριστοῦ. ὄς ἐστιν ἐν δεξιᾶ τοῦ θεοῦ πορευθείς είς οὐρανόν ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ έξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

4* χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν 2 ὁπλίσασθε ὅτι ὁ παθὼν ἕν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας. εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶ-3* σαι χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις ἐπιθυ-4 μίαις οἰνοφλυγίαις κώμοις πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις. ἐν ῷ

v.13 και τις ο κακωσων υμας εαν του αγαθου ζηλωται $^{\nu}$ μιμηται $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ γενησθε. **v.15** κυριον δε τον χριστον $^{\mathcal{V}}$ θεον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγιασατε εν ταις καρδιαις υμων ετοιμοι δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αει προς απολογιαν παντι τω αιτουντι υμας λογον περι της εν υμιν ελπιδος αλλα μετα πραυτητος και φοβου. **v.16** συνειδησιν εχοντες αγαθην ινα εν ω καταλαλεισθε καταλαλωσιν τ . τ . τ . τ . τ . τ . κακοποιων τ . τ . καταισχυνθωσιν οι επηρεαζοντες υμων την αγαθην εν χριστω αναστροφην. **v.17** κρειττον γαρ αγαθοποιουντας ει θελοι m,V θελει T,K το θελημα του θεου πασχειν η κακοποιουντας. **v.18** οτι και χριστος απαξ περι αμαρτιών επαθεν δικαίος υπερ αδικών ινα υμας m,v ημας T,K προσαγαγή τω θεω θανατώθεις μεν σαρκι ζωοποιηθείς δε τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πνευματί. **v.20** απείθησασιν ποτέ ότε απέξεδεχετο $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ απάξ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξεδεχετο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η του θεου μακροθυμια εν ημεραις νωε κατασκευαζομενης κιβωτου εις ην ολιγοι $^{\mathcal{V}}$ ολιγαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εστιν $^{m,\mathcal{V}}$ τουτεστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οκτω ψυχαι διεσωθησαν δι υδατος. **v.21** ω $^{\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},m,\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ημας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{V}}$ αντιτυπον νυν και m ημας m σωζει βαπτισμα ου σαρκος αποθεσις ρυπου αλλα συνειδησεως αγαθης επερωτημα εις θεον δι αναστασεως ιησου χριστου. **v.22** ος εστιν εν δεξια $[tou]^{\mathcal{V}}$ του $\mathcal{T}^{\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ θεου πορευθεις εις ουρανον υποταγεντων αυτω αγγελων και εξουσιων και δυναμεων. 4 **v.1** χριστου ουν παθοντος υπερ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαρκι και υμεις την αυτην εννοιαν οπλισασθε οτι ο παθων εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σαρκι πεπαυται αμαρτίας. **v.3** αρκετος γαρ υμιν^m ημιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο παρεληλυθως χρονός του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βιου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το βουλημα $^{\mathcal{V}}$ θελημα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των εθνων κατειργασθαι $^{\mathcal{V}}$ κατεργασασθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πεπορευμενους εν ασελγειαις επιθυμιαις οινοφλυγιαις κωμοις ποτοις και αθεμιτοις ειδωλολατριαις $^{\mathcal{V}}$ ειδωλολατρειαις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ξενίζονται μή συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν βλασφημοῦντες. οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρίναι ζῶν- 5 τας καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη ἵνα κριθῶσιν 6* μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ ζῶσιν δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι. πάντων δὲ 7* τὸ τέλος ἤγγικεν σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς. πρὸ 8* πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες ὅτι ἀγάπη καλύψει πλήθος άμαρτιῶν. φιλόξενοι είς άλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν. ἕκαστος 9*, 10 καθώς ἔλαβεν χάρισμα εἰς ἑαυτούς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ. εἴ τις λαλεῖ ὡς λόγια θεοῦ εἴ τις διακονεῖ 11* ώς έξ ίσχύος ής χορηγεί ὁ θεός ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ θεὸς διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ῷ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων άμήν. ἀγαπητοί μὴ ξενίζεσθε τῷ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν 12 γινομένη ως ξένου υμίν συμβαίνοντος. άλλα καθό κοινωνείτε τοίς του 13 χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρήτε άγαλλιώμενοι. εί όνειδίζεσθε έν όνόματι χριστοῦ μακάριοι ὅτι 14* τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται κατὰ μὲν αὐτούς βλασφημεῖται κατά δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μή γάρ τις ὑμῶν πασχέτω 15* ώς φονεύς ή κλέπτης ή κακοποιός ή ώς άλλοτριοεπίσκοπος. εί δε ώς 16* χριστιανός μη αἰσχυνέσθω δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. ὅτι 17* ό καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ εἰ δὲ πρῶτον άφ' ἡμῶν τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίω. καὶ εἰ ὁ 18 δίκαιος μόλις σώζεται ὁ ἀσεβής καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται. ὥστε καὶ 19* οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ὡς πιστῷ κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν ἀγαθοποιΐα.

πρεσθυτέρους τους εν υμίν παρακαλώ ο συμπρεσθύτερος καὶ μάρτυς 5*

ν.6 εις τουτο γαρ και νεκροις ευηγγελισθη ινα κριθωσι $^{\mathcal{V}}$ κριθωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεν κατα ανθρωπους σαρκι ζωσι^V ζωσιν^{T,M,K} δε κατα θεον πνευματι. **v.7** παντων δε το τελος ηγγικεν σωφρονησατε ουν και νηψατε εις τας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προσευχας. **v.8** προ παντων δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την εις εαυτους αγαπην εκτενη εχοντες οτι $\eta^{\mathcal{K}}$ αγαπη καλυπτει $^{\mathcal{V}}$ καλυψει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πληθος αμαρτιών. **ν.9** φιλοξενοι εις αλληλούς ανεύ γογγυσμού $^{\mathcal{V}}$ $\mathbf{v.11}$ ει τις λαλει ως λογια θεου ει τις διακονει ως εξ ισχυος ως \mathbf{m} ης \mathbf{r} , χορηγει vονvυσμω $v^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ο θεος ινα εν πασιν δοξαζηται ο θεος δια ιησου χριστου ω εστιν η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας **v.14** ει ονειδιζεσθε εν ονοματι χριστου μακαριοι οτι το της δοξης και το του θεου πνευμα εφ υμας αναπαυεται κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ μεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ βλασφημειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ **v.15** μη γαρ τις υμων πασχετω ως φονευς η κλεπτης η κακοποιος η υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοξαζεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ως αλλοτριεπισκοπος αλλοτριοεπισκοπος τ, m, κ . **v.16** ει δε ως χριστιανός μη αισχυνέσθω δοξαζετώ δε τον θέον εν τω ονοματι μερει τ, m, κ τουτώ. **v.17** οτι $[o]^{\mathcal{V}}$ ο τ, m, κ καιρός του αρξασθαί το κρίμα απο του οικου του θεου ει δε πρωτον αφ ημων τι το τελος των απειθουντων τω του θεου ευαγγελιω. **v.19** ωστε και οι πασχοντες κατα το θελημα του θεου ως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστω κτιστη παρατιθεσθωσαν τας ψυχας autwr $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ eautwr $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ en anahonoiia.

τῶν τοῦ χριστοῦ παθημάτων ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης 2* κοινωνός. ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ θεοῦ ἐπισκοποῦντες μὴ 3* ἀναγκαστῶς ἀλ'λ ἑκουσίως μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως. μηδ ώς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δό-5* ξης στέφανον. ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε ὅτι ὁ θεὸς 6 ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ταπεινώθητε οὖν 7* ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ ἵνα ὑμᾶς ὑψώση ἐν καιρῷ. πᾶσαν τήν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτόν ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8* νήψατε γρηγορήσατε ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὡρυόμενος 9* περιπατεί ζητῶν τινα καταπίη. ῷ ἀντίστητε στερεοί τῷ πίστει εἰδότες τὰ 10* αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. δὲ θεὸς πάσης χάριτος ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς στηρίξαι σθενώ-11* σαι θεμελιώσαι. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων 12* ἀμήν. διὰ σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ ὡς λογίζομαι δι' ὀλίγων ἔγραψα παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ 13 θεοῦ εἰς ἣν ἑστήκατε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν βαβυλῶνι συνεκλεκτἡ καὶ 14* μᾶρκος ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης εἰρήνη ύμιν πασιν τοις έν χριστῷ ἰησοῦ ἀμήν.

v.1 πρεσβυτερους ουν $^{\mathcal{V}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν υμιν παρακαλω ο συμπρεσβυτερος και μαρτυς των του χριστου παθηματών ο και της μελλουσης αποκαλυπτέσθαι δοξης κοινώνος. **ν.2** ποιμάνατε το εν υμίν ποιμνιον του θεου [επισκοπουντες] $^{\mathcal{V}}$ επισκοπουντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη αναγκαστως αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκουσιως κατα $^{\mathcal{V}}$ **v.3** μηδε $^{\mathfrak{M}}$ μηδ $^{\mathcal{T}.\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ως κατακυριευοντες των κληρων θεον^ν μηδε αισχροκερδως αλλα προθυμως. αλλα τυποι γινομενοι του ποιμνιου. **ν.5** ομοιως νεωτεροι υποταγητε πρεσβυτεροις παντες δε αλληλοις υποτασσομενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την ταπεινοφροσύνην εγκομβωσασθε ότι $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεος υπερήφανοις αντίτασ**v.7** πασαν την μεριμναν υμων επιριψαντες $^{\mathcal{V}}$ επιρριψαντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σεται ταπεινοις δε διδωσιν χαριν. **v.8** νηψατε γρηγορησατε $\text{οτι}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο αντιδικός υμών διαβολός ως επ αυτον οτι αυτω μελει περι υμων. λεων ωρυομένος περιπατεί ζητων [τίνα] $^{\nu}$ τίνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καταπίειν $^{\nu}$ καταπίη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.9** ω αντίστητε στέρεοι τη πιστει ειδοτες τα αυτα των παθηματων τη εν $[τω]^{\nu}$ κοσμω υμων αδελφοτητι επιτελεισθαι. δε θεος πασης χαριτος ο καλεσας υμας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις την αιωνιον αυτου δοξαν εν χριστω [ιησου] $^{\mathcal{V}}$ ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ολιγον παθοντας αυτος καταρτισει $^{\mathcal{V}}$ καταρτισαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ στηριξει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ στηριξαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σθενωσει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σθενωσαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεμελιωσει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θεμελιωσαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.11** αυτω η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δοξα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το κρατος εις τους αιωνας των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιωνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμην. **v.12** δια σιλουανου υμιν του πιστου αδελφου ως λογιζομαι δι ολιγων εγραψα παρακαλων και επιμαρτυρων ταυτην ειναι αληθη χαριν του θεου εις ην στητε $^{\mathcal{V}}$ εστηκατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγαπης ειρηνη υμιν πασιν τοις εν χριστω ιησου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

συμεών πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ τοῖς ἰσότιμον 1* ήμιν λαχούσιν πίστιν έν δικαιοσύνη τοῦ θεοῦ ήμῶν καὶ σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ 2 ίησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ ૩٠٠ πρός ζωήν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ήμας δια δόξης και αρετής. δι' ων τα μέγιστα ήμιν και τίμια 4* έπαγγέλματα δεδώρηται ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμω ἐν ἐπιθυμία φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ 5 σπουδήν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν άρετήν ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν. ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν ἐν 6 δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν. ἐν δὲ τ τῆ εὐσεβεία τὴν φιλαδελφίαν ἐν δὲ τῆ φιλαδελφία τὴν ἀγάπην. ταῦτα 8 γάρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν είς την τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐπίγνωσιν. ῷ γὰρ μή 9 πάρεστιν ταῦτα τυφλός ἐστιν μυωπάζων λήθην λαβών τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον ἀδελφοί σπουδάσατε βεβαίαν 10 ύμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι ταῦτα γάρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος 11 είς την αίώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ήμῶν καὶ σωτήρος ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων καίπερ εἰδότας 12* καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῷ παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι ἐφ' 13 όσον είμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει. είδὼς 14 ότι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου καθὼς καὶ ὁ κύριος ήμῶν ἰησοῦς χριστὸς ἐδήλωσέν μοι. σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν 15 ύμας μετά την έμην έξοδον την τούτων μνήμην ποιείσθαι. ού γάρ σεσο- 16 φισμένοις μύθοις έξακολουθήσαντες έγνωρίσαμεν ύμιν την τοῦ κυρίου

¹ v.1 σιμων^κ συμεων^{T,m,v} πετρος δουλος και αποστολος ιησου χριστου τοις ισοτιμον ημιν λαχουσιν πιστιν εν δικαιοσυνη του θεου ημων και σωτηρος ημων^K ιησου χριστου. **v.3** ως παντα ημιν της θειας δυναμεως αυτου τα προς ζωην και ευσεβειαν δεδωρημενης δια της επιγνωσεως του καλεσαντος ημας ιδια^V δια^{T,m,K} δοξη V δοξης T,m,K και αρετη V αρετης T,m,K . **v.4** δι ων τα τιμια^{m,V} και μεγιστα T,K,V ημιν και T,m,K μεγιστα m τιμια T,K επαγγελματα δεδωρηται ινα δια τουτων γενησθε θειας κοινωνοι φυσεως αποφυγοντες της εν τω V κοσμω εν επιθυμια φθορας. **v.12** διο μελλησω V ουκ T,m,K αμελησω T,m,K υμας T,K αει υμας m,V υπομιμνησκειν περι τουτων καιπερ ειδοτας και εστηριγμενους εν τη παρουση αληθεια.

ήμῶν ἰησοῦ χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης οῦτός ἐστιν ὁ υἰός μου ὁ ἀγαπητός εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ἄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον ῷ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ ἕως οῦ ἡμέρα διαυγάση καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτέ προφητεία ἀλ'λ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἄγιοι θεοῦ ἄνθρωποι.

έγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται 2 ψευδοδιδάσκαλοι οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώκαὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις δι' οὓς ἡ 2* λειαν. 3* ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται. καὶ ἐν πλεονεξία πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται οἶς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια 4* αὐτῶν οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο άλλα σειραίς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν είς κρίσιν τετηρημένους. 5* καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλ' ὄγδοον νῶε δικαιοσύνης κήρυκα 6* ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν κόσμφ ἀσεβῶν ἐπάξας. καὶ πόλεις σοδόμων καὶ γομόρρας τεφρώσας καταστροφή κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσε-7 βείν τεθεικώς. καὶ δίκαιον λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων 8 ἐν ἀσελγεία ἀναστροφῆς ἐρρύσατο. βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῆ ὁ δίκαιος έγκατοικών έν αὐτοῖς ἡμέραν έξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις 9* έβασάνιζεν. οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι ἀδίκους δὲ εἰς 10 ήμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρείν. μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς

v.17 λαβων γαρ παρα θεου πατρος τιμην και δοξαν φωνης ενεχθεισης αυτω τοιασδε υπο της μεγαλοπρεπους δοξης ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο υιος μου ο αγαπητος μου $^{\mathcal{V}}$ ουτος $^{\mathcal{V}}$ εστιν $^{\mathcal{V}}$ εις ον εγω ευδοκησα. **v.18** και ταυτην την φωνην ημεις ηκουσαμεν εξ ουρανου ενεχθεισαν συν αυτω οντες εν τω ορεί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγιω ορεί $^{\mathcal{V}}$. **v.21** ου γαρ θεληματι ανθρωπου ηνεχθη ποτε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προφητεια ποτε $^{\mathcal{V}}$ αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο πνευματος αγιου φερομενοι ελαλησαν απο $^{\mathcal{V}}$ οι $^{\mathcal{T}}$ αγιοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεου ανθρωποι. **ν.2** και πολλοι εξακολουθησουσιν αυτων ταις ασελγειαις $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απωλειαις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δι ους η οδος της αληθειας βλασφημηθησεται. **v.3** και εν πλεονεξια πλαστοις λογοις υμας εμπορευσονται οις το κριμα εκπαλαι ουκ αργει και η απωλεια αυτων ου νυσταξει $^{\mathfrak{M}}$ νυσταζει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.4** ει γαρ ο θεος αγγελων αμαρτησαντων ουκ εφεισατο αλλα σειραις ζοφου ταρταρωσας παρεδωκεν εις κρισιν τηρουμενους $^{m, \nu}$ **v.5** και αρχαιου κοσμου ουκ εφεισατο αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ογδοον νωε δικαιοσυνης κηρυκα εφυλαξεν κατακλυσμον κοσμω ασεβων επαξας. **v.6** και πολεις σοδομων και γομορρας τεφρωσας [καταστροφη] $^{\mathcal{V}}$ καταστροφη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατεκρινέν υποδείγμα μελλοντών $^{\mathcal{V}}$ άσεβεσιν" ασεβείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.9** οιδεν κυριος ευσεβείς εκ πειρασμων $^{\mathcal{K}}$ πειρασμου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ρυεσθαι αδικούς δε είς ημέραν κρισεως κολαζομενους τηρειν.

έν ἐπιθυμία μιασμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας τολμηταί αὐθάδεις δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες. ὅπου ἄγγελοι 11* ίσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ κυρίφ οὖτοι δέ ὡς ἄλογα ζῷα φυσικὰ γεγενημένα εἰς 12* βλάσφημον κρίσιν. άλωσιν καὶ φθοράν ἐν οἶς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες ἐν τῇ φθορῷ αὐτῶν καταφθαρήσονται. κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας ἡδονὴν ἡγούμενοι 13* τήν ἐν ἡμέρα τρυφήν σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν. ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος 14* καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις έχοντες κατάρας τέκνα. καταλίποντες τὴν 15* εύθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες τῆ ὁδῷ τοῦ βαλαὰμ τοῦ έλεγξιν δὲ ἔσχεν ίδίας παρα- 16 βοσόρ ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν. νομίας ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῆ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν τήν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. οῧτοί είσιν πηγαὶ ἄνυδροι νεφέλαι 17* ύπο λαίλαπος έλαυνόμεναι οίς ο ζόφος τοῦ σκότους είς αίῶνα τετήρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις 18* σαρκός ἀσελγείαις τοὺς ὄντως ἀποφύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους. έλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες 19* τῆς φθορᾶς ῷ γάρ τις ἥττηται τούτω καὶ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυ- 20* γόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ίησοῦ χριστοῦ τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μἡ ἐπεγνωκέναι 21* τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. συμβέβηκεν δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας 22*

v.11 οπου αγγελοι ισχυι και δυναμει μειζονες οντες ου φερουσιν κατ αυτών παρα κυριου $^{\mathcal{V}}$ κυριω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βλασφημον κρισιν. **v.12** ουτοι δε ως αλογα ζωα γεγεννημενα $^{\mathcal{V}}$ φυσικα γεγενημενα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις αλωσιν και φθοραν εν οις αγνοουσιν βλασφημουντες εν τη φθορα αυτων και $^{\nu}$ φθαρησονται $^{\nu}$ καταφθαρησονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.13** αδικουμενοι $^{\mathcal{V}}$ κομιουμενοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μισθον αδικιας ηδονην ηγουμενοι την εν ημερα τρυφην σπιλοι και μωμοι εντρυφωντες εν ταις απαταις αυτων συνευωχουμενοι **v.14** οφθαλμους εχοντες μεστους μοιχαλιδος και ακαταπαυστους αμαρτιας δελεαζοντες ψυχας αστηρικτους καρδιαν γεγυμνασμενην πλεονεξιας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πλεονεξιαις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εχοντες καταρας τεκνα. **v.15** καταλειποντες $^{\mathcal{V}}$ καταλιποντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ευθειαν οδον επλανηθησαν εξακολουθησαντες τη οδω του βαλααμ του βοσορ ος μισθον αδικιας ηγαπησεν. **v.17** ουτοι εισιν πηγαι ανυδροι και $^{\nu}$ ομιχλαι $^{\nu}$ νεφελαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπο λαιλαπος ελαυνομεναι οις ο ζοφος του σκοτους εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αιωνα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τετηρηται. **v.18** υπερογκα γαρ ματαιοτητος φθεγγομενοι δελεαζουσιν εν επιθυμιαις σαρκος εν $^{\kappa}$ ασελγειαις τους ολιγως $^{\mathcal{V}}$ οντως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποφευγοντας $^{\mathcal{V}}$ αποφυγοντας τους εν πλανη αναστρεφομενους. **v.19** ελευθεριαν αυτοις επαγγελλομενοι αυτοι δουλοι υπαρχοντες της φθορας ω γαρ τις ηττηται τουτ ω και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.20** ει γαρ αποφυγοντες τα μιασματα του κοσμου εν επιγνωσει του κυριου $[ημων]^{V}$ και σωτηρος ιησου χριστου τουτοις δε παλιν εμπλακεντες ηττωνται γεγονεν αυτοις τα εσχατα χειρονα **v.21** κρειττον γαρ ην αυτοις μη επεγνωκεναι την οδον της δικαιοσυνης η επιγνουσιν υποστρεψαι $^{\mathcal{V}}$ επιστρεψαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ της παραδοθεισης αυτοις αγιας εντολης.

κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα καί το λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.

ταύτην ήδη ἀγαπητοί δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν ἐν αἶς διεγείρω 2* ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν είλικρινῆ διάνοιαν. μνησθήναι τῶν προειρημένων ρημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν 3* έντολης τοῦ κυρίου καὶ σωτηρος. τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυ-4 μίας πορευόμενοι. καὶ λέγοντες ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἀφ' ἡς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' 5 άρχης κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτούς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόδι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθείς ἀπώλετο. 6, 7* γω. οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ αὐτοῦ λόγω τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρί τηρούμενοι 8 είς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεδῶν ἀνθρώπων. Εν δὲ τοῦτο μή λανθανέτω ύμας άγαπητοί ὅτι μία ἡμέρα παρὰ κυρίω ὡς χίλια ἔτη 9* καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. οὐ βραδύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας ὡς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς μἡ βουλόμενός 10* τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας είς μετάνοιαν χωρῆσαι. ήξει δὲ ἡ ἡμέρα κυρίου ως κλέπτης έν νυκτί έν ή οἱ οὐρανοὶ ροιζηδον παρελεύσονται στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἔργα κατα-11* καήσεται. τούτων ούν πάντων λυομένων ποταπούς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς 12 ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις. προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τήν παρουσίαν της τοῦ θεοῦ ἡμέρας δι' ἡν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθή-13 σονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται. καινούς δὲ οὐρανούς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν ἐν οἶς δικαιοσύνη 14 κατοικεί. διό άγαπητοί ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ 15* ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν μακρο-

ν.22 συμβεβηκεν δε^{T,m,K} αυτοις το της αληθους παροιμίας κύων επιστρεψάς επί το ίδιον εξέραμα και υς λουσαμένη εις κυλισμον^V κυλισμα^{T,m,K} βορβορου. **3 v.2** μνησθηναι των προειρημένων ρηματών υπο των αγίων προφητών και της των αποστολών υμων^{m,V} ημων^{T,K} εντόλης του κυρίου και σωτήρος. **v.3** τουτο πρώτον γινωσκοντές ότι ελευσονταί επ εσχατών εσχατού^{T,m,K} των ημέρων $[εν]^V$ εμπαίγμονη εμπαίκται κατά τας ίδιας αυτών^{T,K} επίθυμίας αυτών^{m,V} πορευομένοι. **v.7** οι δε νυν ουρανοί και η γη τω^{K,m,V} αυτώ^{K,V} αυτού^{T,m} λογώ τεθησαυρίσμένοι είσιν πυρί τηρουμένοι εις ημέραν κρίσεως και απώλειας των ασέβων ανθρώπων. **v.9** ου βραδυνεί ο^{T,m,K} κυρίος της επαγγέλιας ως τίνες βραδυτητά ηγουνται αλλά μακροθυμεί εις υμας ημας T,m,K μη βουλομένος τίνας απόλεσθαι αλλά παντάς εις μετανοίαν χωρησαι. **v.10** ηξεί δε η T,m,K ημέρα κυρίου ως κλέπτης εν νυκτί^{T,m,K} εν T,m,K η οι ουρανοί ροίζηδον παρελευσονταί στοίχεια δε καυσούμενα λυθησεταί λυθησονταί T,m,K και γη και τα εν αυτή εργα ευρέθησεταί κατακαησεταί T,m,K . **v.11** τουτών ουτώς ουν T,m,K παντών λυομένων ποταπούς δει υπαρχείν [υμας] V υμας T,m,K εν αγιαίς αναστροφαίς και ευσέβειαις.

θυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε καθώς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν. ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς 16* ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων ἐν οἶς ἐστιν δυσνόητά τινα ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. ὑμεῖς οὖν ἀγαπητοί προγινώσκοντες φυ- 17 λάσσεσθε ἵνα μὴ τῆ τῶν ἀθέσμων πλάνη συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν 18* καὶ σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος ἀμήν.

v.15 και την του κυριου ημων μακροθυμιαν σωτηριαν ηγεισθε καθως και ο αγαπητος ημων αδελφος παυλος κατα την αυτω^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} δοθεισαν αυτω^{$\mathcal{V}$} σοφιαν εγραψεν υμιν. **v.16** ως και εν πασαις ταις $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ επιστολαις λαλων εν αυταις περι τουτων εν αις \mathcal{V} οις $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ εστιν δυσνοητα τινα α οι αμαθεις και αστηρικτοι στρεβλουσιν ως και τας λοιπας γραφας προς την ιδιαν αυτων απωλειαν. **v.18** αυξανετε δε εν χαριτι και γνωσει του κυριου ημων και σωτηρος ιησου χριστου αυτω η δοξα και νυν και εις ημεραν αιωνος $[\alpha\mu\nu]^{\mathcal{V}}$ αμην $[\alpha\mu\nu]^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ

- ο ην απ' αρχης ο ακηκόαμεν ο έωρακαμεν τοῖς όφθαλμοῖς ήμῶν ο έθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς. 2 καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη δ έωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν ἵνα καὶ ὑμεῖς 3* ἡμῖν. κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετά τοῦ πα-4* τρός καὶ μετά τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. καί ταῦτα γράφομεν 5* ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἦ πεπληρωμένη. καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐπαγγελία ἣν άκηκόαμεν άπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστιν καὶ 6 σκοτία εν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν 7* τὴν ἀλήθειαν. ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἶμα ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ 8 αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν 9 οὐκ ἔχομεν ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν όμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν 10 τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίση ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. έὰν εἴπωμεν ότι ούχ ήμαρτήκαμεν ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.
- 2 τεκνία μου ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε καὶ ἐάν τις ἁμάρ2 τη παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα ἰησοῦν χριστὸν δίκαιον. καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ
 3 μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι
 4* ἐγνώκαμεν αὐτόν ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων ἔγνωκα αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστίν καὶ ἐν τούτῳ ἡ
 5 ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. ὃς δ' ἄν τηρῆ αὐτοῦ τὸν λόγον ἀληθῶς ἐν τούτῳ

^{1.} ν.3 ο εωρακαμεν και ακηκοαμεν απαγγελλομεν και $^{\mathcal{V}}$ υμιν ινα και υμεις κοινωνιαν έχητε μεθ ημων και η κοινωνια δε η ημετέρα μετα του πατρος και μετα του υιου αυτου ιησού χριστού. **ν.4** και ταυτα γραφομέν ημεις $^{\mathcal{V}}$ υμιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα η χαρα υμων $^{\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ η πεπληρωμένη. **ν.5** και αυτη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εστιν αυτη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ η αγγελια $^{\mathcal{K}}$ ην ακηκοαμέν απ αυτού και αναγγελλομέν υμιν ότι ο θέος φως έστιν και σκότια εν αυτώ ουκ έστιν ουδέμια. **ν.7** εαν δε έν τω φωτί περιπατώμεν ως αυτός έστιν εν τω φωτί κοινωνίαν έχομέν μετ αλληλών και το αίμα ιησού χριστού $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του υίου αυτού καθαρίζει ημας από πασης αμαρτίας. **2 ν.4** ο λέγων ότι $^{\mathcal{V}}$ εγνώκα αυτόν και τας έντολας αυτού μη τηρών ψευστης έστιν και εν τουτώ η αληθεία ουκ έστιν.

ή ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται ἐν τούτω γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. ό λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθώς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς 6* οὕτως περιπατεῖν. ἀδελφοί οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντο- 7* λὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἐντολἡ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ήκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ὅ ἐστιν ἀληθὲς 8 έν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη ό λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ 9 σκοτία ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει 10 καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν 11 τῆ σκοτία ἐστὶν καὶ ἐν τῆ σκοτία περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει ότι ή σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν τεκνία ὅτι 12 άφέωνται ύμιν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Υράφω ὑμιν πατέρες 13* ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς γράφω ὑμῖν νεανίσκοι ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν γράφω ὑμῖν παιδία ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν 14 πατέρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς ἔγραψα ὑμῖν νεανίσκοι ὅτι ἰσχυροί έστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. μή άγαπατε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἐάν τις ἀγαπα τὸν κόσμον 15 οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἐπι- 16 θυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος 17 παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει είς τὸν αἰῶνα. παιδία ἐσχάτη ὥρα ἐστίν καὶ καθώς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντί- 18* χριστος ἔρχεται καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν ὅθεν γινώσκομεν ότι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν εἰ γὰρ 19* ήσαν έξ ήμῶν μεμενήκεισαν ἄν μεθ' ήμῶν άλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι ούκ είσιν πάντες έξ ήμῶν. και ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου και 20* οἴδατε πάντα. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλ' ὅτι 21 οἴδατε αὐτήν καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. τίς ἐστιν ὁ 22 ψεύστης εί μή ὁ ἀρνούμενος ὅτι ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός οὖτός ἐστιν ό ἀντίχριστος ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμε- 23*

v.6 ο λέγων εν αυτώ μενειν οφειλει καθώς έκεινος περιεπατήσεν και αυτός [ουτώς] συτώς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιπατείν. **v.7** αγαπητοί αδελφοί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εντόλην καινήν υράφω υμίν αλλ εντόλην παλαίαν ην είχετε απάρχης η εντόλη η παλαία έστιν ο λούος ον ηκουσατέ απ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρχης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.13** υράφω υμίν πατέρες ότι ευνώκατε τον απάρχης υράφω υμίν νεανισκοί ότι νενικήκατε τον πονήρον ευράψα μοαφω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υμίν παίδια ότι ευνώκατε τον πατέρα. **v.18** παίδια έσχατη ώρα έστιν και καθώς ηκουσατέ ότι ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αντιχρίστος έρχεται και νυν αντιχρίστοι πολλοί υεύονασίν οθεν υινώσκομεν ότι έσχατη ώρα έστιν. **v.19** εξ ημών εξηλθαν εξηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ ουκ ήσαν εξ ημών ει υρά ησαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξ ημών ησαν μεμένηκεισαν αν μέθ ημών αλλ ίνα φανερωθωσίν ότι ουκ είσιν παντές εξ ημών. **v.20** και υμείς χρισμά έχετε από του αυίου και οιδατέ παντές παντά $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

24* νος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς οὐν ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ὑμῖν μενέτω ἐἀν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε καὶ ὑμεῖς ἐν
25 τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς
26 ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν
27* πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα ὁ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος καὶ
28* καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐτῷ. καὶ νῦν τεκνία μένετε ἐν αὐτῷ ἵνα ὅταν φανερωθῆ ἔχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ
29* ἐν τῆ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

ἴδετε ποταπήν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶ-3* 2* μεν διά τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. ἀγαπητοί νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα οἴδαμεν δὲ ὅτι έὰν φανερωθή ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστιν. 3 καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖ-4 νος άγνός ἐστιν. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ καὶ 5* ή άμαρτία ἐστὶν ή ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς 6 ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων ούχ ἁμαρτάνει πᾶς ὁ ἁμαρτάνων ούχ ἑώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν 7 αὐτόν. τεκνία μηδείς πλανάτω ὑμᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός 8 έστιν καθώς έκεῖνος δίκαιός έστιν. ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει εἰς τοῦτο ἐφανερώθη 9 ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύση τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ γεγεννημένος έκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ 10 οὐ δύναται ἁμαρτάνειν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά έστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου πᾶς ὁ μὴ ποιῶν

 $[\]textbf{v.23} \text{ pas o arnouhenos ton uion oude ton}^{\mathcal{K},\mathcal{V}} \text{ patera}^{\mathcal{K},\mathcal{V}} \text{ ecei}^{\mathcal{K},\mathcal{V}} \text{ orologian}^{\mathcal{K},\mathcal{V}} \text{ ton}^{\mathcal{K},\mathcal{V}} \text{ uion}^{\mathcal{K},\mathcal{V}} \text{ kai}^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ **v.24** umeis oun $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ o hkousate an archic en umin menetw ean en umin meinh o an τον πατερα εχει. αρχης ηκουσατε και υμεις εν τω υιω και εν τω πατρι μενειτε. **v.27** και υμεις το χρισμα ο ελαβετε απ autou menei $^{\mathcal{V}}$ en umin menei $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kai ou creian ecete ina tic didajkh umac all ws to autou $^{\mathcal{V}}$ auto $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρισμα διδασκει υμας περι παντων και αληθες εστιν και ουκ εστιν ψευδος και καθως εδιδαξεν υμας μενετε V μενειτε $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν αυτω. **v.28** και νυν τεκνια μενετε εν αυτω ινα εαν $^{\mathcal{V}}$ οταν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φανερωθη σχωμεν $^{\mathcal{V}}$ εχωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρρησιαν και μη αισχυνθωμεν απ αυτου εν τη παρουσια αυτου. ειδητε οτι δικαιος εστιν γινωσκετε οτι και $^{\nu}$ πας ο ποιων την δικαιοσυνην εξ αυτου γεγεννηται. **v.1** ιδετε ποταπην αγαπην δεδωκεν ημιν ο πατηρ ινα τεκνα θεου κληθωμεν και $^{\mathcal{V}}$ εσμεν $^{\mathcal{V}}$ δια τουτο ο κοσμος ου γινωσκει υμας $^{\mathfrak{m}}$ ημας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ οτι ουκ εγνω αυτον. **v.2** αγαπητοι νυν τεκνα θεου εσμεν και ουπω εφανερωθη τι εσομεθα οιδαμεν δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι εαν φανερωθη ομοιοι αυτω εσομεθα οτι οψομεθα αυτον καθως εστιν. **v.5** και οιδατε οτι εκεινος εφανερωθη ινα τας αμαρτιας ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αρη και αμαρτια εν αυτω ουκ εστιν.

δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐότι αΰτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν 11 άλλήλους. οὐ καθώς κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν 12 αὐτοῦ καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. μή θαυμάζετε ἀδελφοί μου εἰ μισεῖ ὑμᾶς 13* ήμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν 14* ζωήν ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν καὶ 15* οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. έν τούτω έγνωκαμεν την άγάπην ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν την ψυχην αὐ- 16* τοῦ ἔθηκεν καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. ος δ' αν έχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρή τὸν άδελφὸν αὐτοῦ χρείαν 17 ἔχοντα καὶ κλείση τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ. τεκνία μου μἡ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ γλώσση ἀλ'λ ἔργῳ 18* καὶ ἀληθεία. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν καὶ 19* ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν. **ὅτι ἐὰν καταγινώσκη** 20 ήμῶν ή καρδία ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. ἀγαπητοί ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκη ἡμῶν παρρησίαν 21* ἔχομεν πρός τὸν θεόν. καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ ὅτι 22* τάς έντολάς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ άρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστίν ἡ ἐντολἡ αὐτοῦ ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ 23* αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθώς ἔδωκεν ἐντολὴν ήμῖν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ 24 καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν ἐκ τοῦ πνεύματος οὖ ἡμῖν ἔδωκεν.

άγαπητοί μή παντί πνεύματι πιστεύετε άλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα 4 εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν

v.13 [και] $^{\mathcal{V}}$ μη θαυμαζετε αδελφοι μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ει μισει υμας ο κοσμος. **v.14** ημεις οιδαμεν οτι μεταβεβηκαμεν εκ του θανατου εις την ζωην οτι αγαπωμεν τους αδελφους ο μη αγαπων τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αδελφον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μενει εν τω θανατω. **ν.15** πας ο μισων τον αδελφον αυτου ανθρωποκτονος εστιν και οιδατε οτι πας ανθρωποκτονος ουκ έχει ζωην αιωνιον εν εαυτω $^{\mathfrak{M}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μενουσαν. τουτω εγνωκαμεν την αγαπην του $^{\mathcal{K}}$ θεου $^{\mathcal{K}}$ οτι εκεινος υπερ ημων την ψυχην αυτου εθηκεν και ημεις οφειλομεν υπερ των αδελφων τας ψυχας θειναι $^{\mathcal{V}}$ τιθεναι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.18** τεκνια μου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη αγαπωμεν λογω μηδε τη $^{m,\nu}$ γλωσση αλλα $^{\nu}$ αλλ $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εν $^{m,\nu}$ εργω και αληθεια. **v.19** $[και]^{\mathcal{V}}$ $και^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τουτω γνωσομεθα $^{\nu}$ γινωσκομεν $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ οτι εκ της αληθειας εσμεν και εμπροσθεν αυτου πεισομεν την $^{\nu}$ τας $^{\tau,\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ **v.21** αγαπητοι εαν η καρδια [ημων] $^{\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μη καταγινωσκη καρδιαν $^{\mathcal{V}}$ καρδιας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων. ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παρρησιαν εχομεν προς τον θεον. **v.22** και ο εαν αιτωμεν λαμβανομεν απ $^{\mathcal{V}}$ παρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου οτι τας εντολας αυτου τηρουμεν και τα αρεστα ενωπιον αυτου ποιουμεν. η εντολη αυτου ινα πιστευσωμεν τω ονοματι του υιου αυτου ιησου χριστου και αγαπωμεν αλληλους καθως εδωκεν εντολην ημιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$.

2* κόσμον. έν τούτω γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ πᾶν πνεῦμα δ 3* ὁμολογεῖ ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν. καὶ πᾶν πνεῦμα ὁ μὴ ὁμολογεῖ τὸν ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται 4 καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῷ ἐστὶν ἤδη. ύμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε τεκνία καὶ 5 νενικήκατε αὐτούς ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ήμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν ος ούκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ 7 πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. ἀγαπητοί ἀγαπῶμεν άλλήλους ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ 8 γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν ὅτι 9 ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτω ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν ότι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα 10* ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν τούτω ἐστὶν ἡ ἀγάπη οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν θεόν ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ 11 ίλασμὸν περί τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἀγαπητοί εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν 12* ήμας καὶ ήμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπαν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη 13 αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστιν ἐν ἡμῖν. ἐν τούτω γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατήρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν 15* σωτήρα τοῦ κόσμου. ὅς ἀν ὁμολογήση ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ 16* ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν την άγάπην ην έχει ο θεος έν ημίν ο θεος άγάπη έστίν 17 καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ. ἐν τούτῷ τετελείωται ή ἀγάπη μεθ' ἡμῶν ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῷ ἡμέρα τῆς κρίσεως ὅτι καθώς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῆ ἀγάπῃ ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον

⁴ v.2 εν τουτω γινωσκεται^M γινωσκετετ^{T,K,V} το πνευμα του θεου παν πνευμα ο ομολογει ιησουν χριστον εν σαρκι εληλυθοτα εκ του θεου εστιν. **v.3** και παν πνευμα ο μη ομολογει τον^{T,K,V} ιησουν χριστον^{T,M,K} εν^{T,M,K} σαρκι^{T,M,K} εληλυθοτα^{T,M,K} εκ του θεου ουκ εστιν και τουτο εστιν το του αντιχριστου ο ακηκοατε οτι ερχεται και νυν εν τω κοσμω εστιν ηδη. **v.10** εν τουτω εστιν η αγαπη ουχ οτι ημεις ηγαπηκαμεν^V ηγαπησαμεν^{T,M,K} τον θεον αλλ οτι αυτος ηγαπησεν ημας και απεστειλεν τον υιον αυτου ιλασμον περι των αμαρτιων ημων. **v.12** θεον ουδεις πωποτε τεθεαται εαν αγαπωμεν αλληλους ο θεος εν ημιν μενει και η αγαπη αυτου τετελειωμενη^{T,M,K} εστιν^{T,M,K} εν ημιν τετελειωμενη^V εστιν^V. **v.15** ος εαν^V αν^{T,M,K} ομολογηση οτι ιησους εστιν ο υιος του θεου ο θεος εν αυτω μενει και αυτος εν τω θεω. **v.16** και ημεις εγνωκαμεν και πεπιστευκαμεν την αγαπην ην εχει ο θεος εν ημιν ο θεος αγαπη εστιν και ο μενων εν τη αγαπη εν τω θεω μενει και ο θεος εν αυτω μενει^M [μενει]^M.

ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῆ ἀγάπη. ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐάν τις εἴπη 19*, 20* ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεόν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῆ ψεύστης ἐστίν ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν πῶς δύναται ἀγαπᾶν. καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ ἵνα ὁ 21 ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾶ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

πας ὁ πιστεύων ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ 5* πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπῷ καὶ τὸν γεγεννημένον έξ αὐτοῦ. έν τούτω γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ ὅταν τὸν θεὸν 2* άγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ 3 θεοῦ ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ είσίν. ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾶ τὸν κόσμον καὶ αὕτη 4* έστιν ή νίκη ή νικήσασα τὸν κόσμον ή πίστις ήμῶν. τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν 5* κόσμον εί μη ὁ πιστεύων ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ υίὸς τοῦ θεοῦ. οὖτός ἐστιν 6* ό έλθων δι' ὕδατος καὶ αἵματος ἰησοῦς ὁ χριστός οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον άλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν ὅτι τὸ πνεθμά έστιν ή άλήθεια. ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροθντες εν τῷ οὐρανῷ 7* ό πατήρ ὁ λόγος καὶ τὸ ἄγιον πνεῦμα καὶ οὖτοι οἱ τρεῖς ἔν εἰσιν. καὶ $ε^*$ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἕν τῇ γῇ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰσὶν. εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν 9* ή μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν ὅτι αὕτη ἐστίν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ἥν μεμαρτύρηκεν περί τοῦ υίοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων είς τὸν υίὸν τοῦ θεοῦ 10* ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς

v.19 hmeis againsmen auton $\mathcal{T}^{m,K}$ oti autos protos hyaphoen hmas. **v.20** ean tis eith oti agains τον θεον και τον αδελφον αυτου μιση ψευστης εστιν ο γαρ μη αγαπων τον αδελφον αυτου ον εωρακεν τον θεον ον ουχ εωρακεν ου $^{\nu}$ πως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυναται αγαπαν. **5 v.1** πας ο πιστεύων οτι ιήσους εστιν ο χριστος εκ του θεου γεγεννηται και πας ο αγαπων τον γεννησαντα αγαπα $[και]^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τον **v.2** εν τουτω γινωσκομεν οτι αγαπωμεν τα τεκνα του θεου οταν τον θεον γεγεννημενον εξ αυτου. αγαπωμεν και τας εντολας αυτου ποιωμεν $^{\nu}$ τηρωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.4** οτι παν το γεγεννημενον εκ του θεου νικα τον κοσμον και αυτη εστιν η νικη η νικησασα τον κοσμον η πιστις υμων $^{\mathfrak{m}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. $[\delta\epsilon]^{\nu}$ εστιν ο νικών τον κόσμον εί μη ο πιστεύων ότι ίησους έστιν ο υίος του θέου. ο ελθων δι υδατος και αιματος ιησους ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χριστος ουκ εν τω υδατι μονον αλλ εν τω υδατι και εν $^{\mathcal{V}}$ τω αιματι και το πνευμα εστιν το μαρτυρουν οτι το πνευμα εστιν η αληθεια. **ν.7** οτι τρεις εισιν οι μαρτυρουντές εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουρανω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πατηρ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λογος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πνευμα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $\mathbf{K}\mathbf{a}\mathbf{1}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ outoi}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ oi}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ treis}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ eigin}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ eigin $^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ oi}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ oi}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ oi}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \text{ parturountes}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $\text{en}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ th $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ un theim as to udwr kai to aima kai oi treis eig to en eigin. μαρτυριαν των ανθρωπων λαμβανομεν η μαρτυρια του θεου μειζων εστιν οτι αυτη εστιν η μαρτυρια του Heou oti $^{\mathcal{V}}$ hy $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ memapturaken peri tou uiou autou. **v.10** o pisteuwn eig ton uion tou Heou exei thn μαρτυριαν εν αυτω $^{\mathfrak{M}}$ εαυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ο μη πιστευων τω θεω ψευστην πεποιηκεν αυτον οτι ου πεπιστευκεν εις την μαρτυριαν ην μεμαρτυρηκεν ο θεος περι του υιου αυτου.

11 περί τοῦ υίοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία ὅτι ζωὴν αἰώνιον 12 ἔδωκεν ήμιν ὁ θεός καὶ αὕτη ή ζωή ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων τὸν 13* υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ ἵνα εἰδῆτε ότι ζωήν ἔχετε αἰώνιον καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὑιοῦ τοῦ θεοῦ. 14 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα 15* κατά τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ο αν αιτώμεθα οιδαμεν ότι έχομεν τα αιτήματα α ήτήκαμεν παρ' αὐτοῦ. 16 ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον αἰτήσει καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον ἔστιν 17 άμαρτία πρὸς θάνατον οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία 18* άμαρτία ἐστίν καὶ ἔστιν άμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ 19 τηρεῖ ἐαυτὸν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ 20* ἐσμεν καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἥκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν καὶ ἐσμέν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστῷ οὖτός ἐστιν ὁ 21* άληθινός θεός καί ή ζωή αἶώνιος. τεκνία φυλάξατε ἑαυτούς ἀπό τῶν είδώλων αμήν.

v.13 ταυτα εγραψα υμιν τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστευουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονομα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του εχετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τιστευουσιν εχετε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις το ονομα του υιου του θεου. **v.15** και εαν οιδαμεν οτι ακουει ημων ο εαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτών αιτώμεθα οιδαμεν οτι εχομεν τα αιτηματα α ητηκαμεν απ^{\mathcal{V}} παρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτου. **v.18** οιδαμεν οτι πας ο γεγεννημένος εκ του θεου ουχ αμαρτανει αλλ ο γεννηθείς εκ του θεου τηρεί αυτον $^{\mathcal{V}}$ εαυτον εαι ο πονηρός ουχ απτέται αυτου. **v.20** οιδαμέν δε ότι ο υίος του θεου ηκεί και δεδωκέν ημιν διανοίαν τνα γινωσκώμεν τον αληθίνον και έσμεν εν τω αληθίνω εν τω υίω αυτου τήσου χρίστω ουτός εστιν ο αληθίνος θεος και [η] $^{\mathfrak{M}}$ η $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ζωη [η] αιώνιος. **v.21** τεκνία φυλάξατε εαυτά $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εαυτους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απο των είδωλων αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

ό πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρία καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ 1 έν άληθεία καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος άλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν άλήθειαν. διά την άλήθειαν την μένουσαν έν ημίν και μεθ' ημών ἔσται είς 2 τὸν αἰῶνα. ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός 3* καὶ παρὰ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός ἐν ἀληθεία καὶ άγάπη. ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν 4 άληθεία καθώς έντολην έλάβομεν παρά τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε 5* κυρία ούχ ὡς ἐντολὴν γράφω σοι καινὴν ἀλλὰ ἣν εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς ἵνα άγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη ἵνα περιπατῶμεν κατὰ 6* τας έντολας αὐτοῦ αὕτη ἐστιν ἡ ἐντολή καθως ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἵνα έν αὐτῆ περιπατῆτε. ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθόν εἰς τὸν κόσμον οἱ μὴ 7* όμολογοῦντες ἰησοῦν χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί οῧτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. βλέπετε ἑαυτούς ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα 8* άλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν 9* τῆ διδαχῆ τοῦ χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει ὁ μένων ἐν τῆ διδαχῆ τοῦ χριστοῦ οὖτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ 10 ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε. ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ 11* τοῖς πονηροῖς. πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάρτου 12* καὶ μέλανος ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλησαι ίνα ή χαρά ήμῶν ή πεπληρωμένη. ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς 13* άδελφης σου της έκλεκτης άμήν.

v.3 εσται μεθ υμων $^{\mathcal{K}}$ ημων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ χαρις ελέος ειρηνη παρα θέου πατρος και παρα κυριου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιησου χριστου του υιου του πατρος εν αληθεια και αγαπη. **v.5** και νυν ερωτω σε κυρια ουχ ως εντολην γραφων $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ γραφω $^{\mathcal{T}}$ σοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ καινην γραφων $^{\mathcal{V}}$ σοι $^{\mathcal{V}}$ αλλα ην ειχομεν απ αρχης ινα αγαπωμεν **v.6** και αυτη εστιν η αγαπη ινα περιπατωμεν κατα τας εντολας αυτου αυτη εστιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η εντολη εστιν $^{\mathcal{V}}$ καθως ηκουσατε απ αρχης ινα εν αυτη περιπατητε. **v.7** οτι πολλοι πλανοι εξηλθον^ν εισηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εις τον κοσμον οι μη ομολογουντες ιησουν χριστον ερχομενον εν σαρκι ουτος εστιν ο πλανος και ο αντιχριστος. **ν.8** βλεπετε εαυτους ινα μη απολεσητε $^{\mathcal{V}}$ απολεσωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ α ειργασαμεθα αλλα μισθον πληρη απολαβητε $^{\mathcal{V}}$ απολαβωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.9** πας ο προαγων $^{\mathcal{V}}$ παραβαινων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μη menwn en th didach tou cristou deon ouk ecei o menwn en th didach tou $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ cristou $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ outos kai ton $\mathbf{v.11}$ ο γαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγων γαρ $^{\mathcal{V}}$ αυτω χαιρειν κοινωνει τοις εργοις αυτου τοις πατερα και τον υιον εχει. **v.12** πολλα εχων υμιν γραφειν ουκ εβουληθην $^{m, V}$ ηβουληθην $^{T, K}$ δια χαρτου και μελανος αλλα ελπίζω γενεσθαι $^{\mathcal{V}}$ ελθειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς υμας και στομα προς στομα λαλησαι ινα η χαρα ημων η $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πεπληρωμενη η V . **v.13** ασπαζεται σε τα τεκνα της αδελφης σου της εκλεκτης αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡΙΤΗ

ό πρεσβύτερος γαΐω τῷ ἀγαπητῷ ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθεία. ἀγαπητέ **1**, 2 περί πάντων εύχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν καθώς εὐοδοῦταί σου 3 ἡ ψυχή. ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου 4* τῆ ἀληθεία καθώς σύ ἐν ἀληθεία περιπατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ 5* ἔχω χαράν ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθεία περιπατοῦντα. ἀγαπητέ 6 πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους. οἳ έμαρτύρησάν σου τῆ ἀγάπη ἐνώπιον ἐκκλησίας οὓς καλῶς ποιήσεις ύπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος έξηλθον μηδὲν 7* προπέμψας άξίως τοῦ θεοῦ. 8* λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς 9* τοιούτους ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῆ ἀληθεία. ἔγραψά τῆ ἐκκλησία ἀλλ' 10 ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο ἐὰν ἔλθω ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς 11* καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ἀγαπητέ μή μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ δὲ 12* κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν θεόν. δημητρίω μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν καὶ οἴδατε ὅτι ἡ 13* μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστιν. πολλὰ εἶχον γράφειν ἀλλ' οὐ θέλω διὰ 14* μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι. ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε καὶ στόμα πρός στόμα λαλήσομεν εἰρήνη σοί ἀσπάζονταί σε οἵ φίλοι ἀσπάζου τούς φίλους κατ' ὄνομα.

v.4 μειζοτεραν τουτων ουκ έχω χαραν ινα ακούω τα έμα τέκνα εν τη $^{\mathcal{V}}$ αληθεία περιπατούντα. **v.5** αγαπητε πιστόν ποιείς ο έαν έργαση είς τους αδελφούς και τουτο $^{\mathcal{V}}$ είς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τους εθνικών εθνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.8** ημείς ουν οφείλομεν υπολαμβανείν απολαμβανείν τους τοιούτους ινα συνέργοι γινωμέθα τη αληθεία. **v.9** εγραψα τι τη εκκλησία αλλ ο φιλοπρωτεύων αυτών διοτρέφης ουκ επιδέχεται ημας. **v.11** αγαπητε μη μίμου το κακον αλλά το αγαθόν ο αγαθοποίων έκ του θέου έστιν ο δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κακοποίων ουχ εωρακέν τον θέον. **v.12** δημητρίω μεμαρτυρηταί υπο παντών και υπό υπ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτής της αληθείας και ημείς δε μαρτυρούμεν και οίδας οιδατέ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι η μαρτυρία ημών αληθης έστιν. **v.13** πολλά είχον γραψαί $^{\mathcal{T}}$ σοι $^{\mathcal{T}}$ γραφείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αλλ ου θέλω δια μέλανος και καλάμου σοι γραφείν γραψαί $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** ελπίζω δε ευθέως ιδείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε ιδείν και στομά προς στομά λαλησομέν $^{\mathcal{T}}$ (1:15) είρηνη σοι ασπαζονται σε οι φιλοι ασπαζου τους φίλους και ονόμα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

ίούδας ίησοῦ χριστοῦ δοῦλος άδελφὸς δὲ ἰακώβου τοῖς ἐν θεῷ πα- 1* τρί ήγίασμένοις καὶ ἰησοῦ χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. ἔλεος ὑμῖν 2 καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. ἀγαπητοί πᾶσαν σπουδὴν ποιού- 3* μενος γράφειν ύμιν περί της κοινής σωτηρίας ανάγκην ἔσχον γράψαι ύμιν παρακαλών ἐπαγωνίζεσθαι τῆ ἄπαξ παραδοθείση τοῖς ἁγίοις πίστει. παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο 4* τὸ κρίμα ἀσεβεῖς τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην θεόν καὶ κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν ἀρνούμενοι. ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι είδότας ὑμᾶς ἄπαξ τοῦτο ὅτι ὁ 5* κύριος λαὸν ἐκ γῆς αἰγύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας άγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ 6 απολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. ὡς σόδομα καὶ γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐ- 7* τάς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι όπίσω σαρκός ετέρας πρόκεινται δείγμα πυρός αἰωνίου δίκην ὑπέχουδμοίως μέντοι καὶ οὖτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν 8 σαι. κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. ὁ δὲ μιχαὴλ ὁ ἀρχάγ- 9* γελος ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ μωσέως σώματος ούκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας ἀλ'λ εἶπεν ἐπιτιμήσαι σοι κύριος. οὖτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν ὅσα δὲ φυσικῶς 10 ώς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται ἐν τούτοις φθείρονται. οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι τῇ 11 όδῷ τοῦ κάϊν ἐπορεύθησαν καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν καὶ τῇ ἀντιλογία τοῦ κόρε ἀπώλοντο. οὖτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις 12*

ν.1 ιουδας ιησου χριστου δουλος αδελφος δε ιακώβου τοις εν θεω πατρι ηγαπημενοις ηγιασμενοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και ιησου χριστω τετηρημενοις κλητοις. **ν.3** αγαπητοι πασαν σπουδην ποιουμενος γραφειν υμιν περι της κοινης ημων σωτηρίας αναγκην εσχον γραψαι υμιν παρακάλων επαγωνίζεσθαι τη απαξ παραδοθείση τοις αγιοις πίστει. **ν.4** παρεισεδυσαν γαρ τίνες ανθρωποι οι παλαι προγεγραμμενοι εις τουτο το κριμα ασεβείς την του θεου ημων χαρίτα χαριν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετατίθεντες είς ασελγείαν και τον μονον δεσποτην θεον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και κυρίον ημων ιήσουν χρίστον αρνουμένοι. **ν.5** υπομνήσαι δε υμας βουλομαι είδοτας [υμας] $^{\mathcal{V}}$ παντα $^{\mathcal{V}}$ υμας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απαξ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τουτο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οτι $[o]^{\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κυρίος απαξ $^{\mathcal{V}}$ λαον εκ γης αιγυπτου σωσας το δευτέρον τους μη πιστευσαντάς απώλεσεν. **ν.7** ως σοδομα και γομορρα και αι περι αυτας πολείς τον ομοίον τουτοίς $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τροπον τουτοίς $^{\mathcal{V}}$ εκπορνευσασαι και απέλθουσαι οπίσω σαρκός ετέρας προκεινταί δείγμα πυρος αιώνιου δίκην υπέχουσαι. **ν.9** ο δε μίχαηλ ο αρχαγγελός στε τω διαβολώ διακρινομένος διέλεγετο περι του μωυσεως $^{\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωματός ουκ ετόλμησεν κρισίν επενεγκείν βλασφημίας αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ είπεν επιτιμησαί σοι κυρίος.

ύμῶν σπιλάδες συνευωχούμενοι ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα 13* δίς ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα. κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας ἀστέρες πλανῆται οἶς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς τὸν 14* αίωνα τετήρηται. προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ ἀδὰμ ἑνὼχ 15* λέγων ίδού ήλθεν κύριος έν μυριάσιν ἁγίαις αὐτοῦ. ποιῆσαι κρίσιν κατά πάντων καὶ ἐξέλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν 16* ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. οὖτοί εἰσιν γογγυσταί μεμψίμοιροι κατά τάς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ 17 ὑπέρογκα θαυμάζοντες πρόσωπα ώφελείας χάριν. ὑμεῖς δέ ἀγαπητοί μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυ-18* ρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτφ χρόνφ ἔσονται 19* έμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὖτοί 20* είσιν οἱ ἀποδιορίζοντες ψυχικοί πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δέ ἀγαπητοί τῆ ἁγιωτάτη ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πνεύματι ἁγίφ 21 προσευχόμενοι. ξαυτούς εν άγάπη θεοῦ τηρήσατε προσδεχόμενοι τὸ 22* ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν 23* ἐλεεῖτε διακρινομένοι. ους δὲ ἐν φόβω σώζετε ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπά-24* ζοντες μισούντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. τῷ δὲ δυναμένφ φυλάξαι αὐτούς ἀπταίστους καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης 25* αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει. μόνφ σοφῷ θεῷ σωτῆρι ἡμῶν δόξα καὶ

v.12 ουτοι εισιν οι $^{\mathcal{V}}$ εν ταις αγαπαις υμων σπιλαδες συνευωχουμενοι υμιν $^{\mathcal{K}}$ αφοβως εαυτους ποιμαινοντες νεφελαι ανυδροι υπο ανεμων παραφερομεναι $^{m,\mathcal{V}}$ περιφερομεναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δενδρα φθινοπωρινα ακαρπα δις αποθανοντα εκριζωθεντα. **v.13** κυματα αγρια θαλασσης επαφριζοντα τας εαυτων αισχυνας αστερες πλανηται οις ο ζοφος του σκοτους εις τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αιωνα τετηρηται. **\mathbf{v.14}** προεφητευσεν δε και τουτοις εβδομος απο αδαμ ενωχ λεγων ιδου ηλθεν κυριος εν μυριασιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγιαις μυριασιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτου. **v.15** ποιησαι κρισιν κατα παντων και ελεγξαι m,v εξελεγξαι T,K παντας T,m,K τους T,m,K ασεβεις T,m,K αυτων $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πασαν ψυχην περι παντων των εργων ασεβείας αυτων ων ησεβησαν και περι παντων των σκληρων ων ελαλησαν κατ αυτου αμαρτωλοι ασεβεις. **v.16** ουτοι εισιν γογγυσται μεμψιμοιροι κατα τας επιθυμίας εαυτων $^{\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πορευομένοι και το στομά αυτών λάλει υπερογκά θαυμάζοντες προσωπα ωφελειας χαριν. **v.18** οτι ελεγον υμιν $[\text{οτι}]^{\mathcal{V}}$ επ $^{\mathcal{V}}$ εσχατου $^{\mathcal{V}}$ $[\text{του}]^{\mathcal{V}}$ χρονου $^{\mathcal{V}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσχατω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρονω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εσονται εμπαικται κατα τας εαυτων επιθυμιας πορευομενοι των ασεβειων. **v.19** ουτοι εισιν οι αποδιοριζοντες εαυτους $^{\mathcal{K}}$ ψυχικοι πνευμα μη εχοντες. **v.20** υμεις δε αγαπητοι εποικοδομουντες $^{\nu}$ εαυτους $^{\nu}$ τη αγιωτατή υμών πιστει εποικοδομουντες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εαυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν πνευματια αγιω προσευχομενοι. **v.22** και ους μεν ελεατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ διακρινομενους $^{\nu}$ διακρινομενους διακρινομενους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.23** ous δε εν^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} φοβω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σωζετε εκ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πυρος αρπαζοντες ους $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{V}}$ ελεατε $^{\mathcal{V}}$ φοβω $^{\mathcal{V}}$ μισουντες και τον απο της σαρκος εσπιλωμενον χιτωνα. **v.24** τω δε δυναμενω φυλαξαι υμας $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτους $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M}}$ απταιστους και στησαι κατενωπιον της δοξης αυτου αμωμους εν αγαλλιασει. **v.25** μονω σοφω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεω σωτηρι ημων δια $^{\mathcal{V}}$ ιησου $^{\mathcal{V}}$ χριστου $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{V}}$ κυριου $^{\mathcal{V}}$ δοξα και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγαλωσυνη κρατος και εξουσια προ $^{\nu}$ παντος $^{\nu}$ του $^{\nu}$ αιωνος $^{\nu}$ και νυν και εις παντας τους αιωνας αμην.

μεγαλωσύνη κράτος καὶ έξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

ἀποκάλυψις ἰησοῦ χριστοῦ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου 2* αὐτοῦ τῷ δούλῷ αὐτοῦ ἰωάννη. ὅς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ 3 την μαρτυρίαν ίησοῦ χριστοῦ ὅσα τε εἶδεν. μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῆ 4* γεγραμμένα ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῆ ἀσία χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος 5* καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ. καὶ ἀπὸ ἰησοῦ χριστοῦ ὁ μάρτυς ὁ πιστός ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι 6* ήμας ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ. καὶ ἐποίησεν ἡμας βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος 7 είς τούς αίῶνας τῶν αίώνων ἀμήν. ίδού ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν καὶ κόψονται 8* ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ναί ἀμήν. ἐγώ εἰμι τὸ α καὶ τὸ ω ἀρχὴ καὶ τέλος λέγει ὁ κύριος ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος ὁ παντοκράτωρ. 9* ἐγὼ ἰωάννης ὁ καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῆ θλίψει καὶ έν τῆ βασιλεία καὶ ὑπομονῆ ἰησοῦ χριστοῦ ἐγενόμην ἐν τῆ νήσω τῆ καλουμένη πάτμφ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ έγενόμην έν πνεύματι έν τῆ κυριακῆ ἡμέρα καὶ ἤκουσα 10* **χριστοῦ**. 11* ὀπίσω μου φωνήν μεγάλην ὡς σάλπιγγος. λεγούσης έγώ έιμι τὸ α

^{1.} v.2 os εμαρτυρησε[®] εμαρτυρησεν^{T.K.ν} τον λογον του θεου και την μαρτυριαν ιησου χριστου οσα ειδε[®] τε^{T.K} ειδεν^{T.K.ν}. **v.4** ιωαννης ταις επτα εκκλησιαις ταις εν τη ασια χαρις υμιν και ειρηνη απο θεου[®] του^{T.K} ο ων και ο ην και ο ερχομενος και απο των επτα πνευματων α [εστιν][®] εστιν^{T.K} ενωπιον του θρονου αυτου. **v.5** και απο ιησου χριστου ο μαρτυς ο πιστος ο πρωτοτοκος εκ^{T.K} των νεκρων και ο αρχων των βασιλεων της γης τω αγαπωντι^{Ψ,ν} αγαπησαντι^{T,K} ημας και λυσαντι^ν λουσαντι^{T,M,K} ημας εκ^ν απο^{T,M,K} των αμαρτιων ημων εν τω αιματι αυτου. **v.6** και εποιησεν ημας βασιλειαν^{M,ν} βασιλειςγ^{T,K} και^{T,K} ιερεις τω θεω και πατρι αυτου αυτω η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας [των^{V,M,K} αιωνων]^ν αιωνων^{T,M,K} αμην. **v.8** εγω ειμι το αλφα^{M,ν} α^{T,K} και το ω αρχη^{T,K} και^{T,K} τελος ^{T,K} λεγει ο^{T,K} κυριος ο^{M,ν} θεος^{M,ν} ο ων και ο ην και ο ερχομενος ο παντοκρατωρ. **v.9** εγω ιωαννης ο και^{T,K} αδελφος υμων και κοινωνος^M συγκοινωνος^{T,K,ν} εν τη θλιψει και εν^{T,K} τη^{T,K} βασιλεια και υπομονη εν^{M,ν} χριστω^M ιησου χριστου^{T,K} εγενομην εν τη νησω τη καλουμενη πατμω δια τον λογον του θεου και δια^{T,M,K} την μαρτυριαν ιησου χριστου^{T,M,K,ν} μεγαλην ως σαλπιγγος.

καὶ τὸ ω ὂ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος καὶ ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἐκκλησίαις ταῖς ἐν ἀσία εἰς ἔφεσον καὶ εἰς σμύρναν καὶ είς πέργαμον καὶ είς θυάτειρα καὶ είς σάρδεις καὶ είς φιλαδέλφειαν καὶ είς λαοδίκειαν. καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλησεν μετ' 12* έμοῦ καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς. καὶ ἐν μέσω τῶν ἑπτὰ 13* λυχνιῶν ὅμοιον ὑιῷ ἀνθρώπου ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρός τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσῆν. ἡ δὲ κεφαλή αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες 14* λευκαί ώσει ἔριον λευκόν ώς χιών καί οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ώς φλὸξ πυρός. καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνω ὡς ἐν καμίνω πεπυρωμένοι 15* καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. καὶ ἔχων ἐν τῆ δεξιᾳ 16* αὐτοῦ χειρὶ ἀστέρας ἑπτά καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος όξεῖα ἐκπορευομένη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός 17* καὶ ἐπέθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ λέγων μοι μὴ φοβοῦ ἐγώ είμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. καὶ ὁ ζῶν καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδού 18* ζων είμι είς τούς αίωνας των αίώνων άμήν καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ἄδου γράψον ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γινέσθαι 19* καὶ τοῦ θανάτου. μετά ταῦτα. τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς 20* μου καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ έκκλησιῶν εἰσιν καὶ αἱ ἑπτὰ λυχνίαι ἅς εἶδες ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐφέσίνης ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς **2*** ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῆ δεξιᾳ αὐτοῦ ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν

v.11 λεγουσης εγω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειμι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ α $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πρωτος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εσχατος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο βλεπεις γραψον εις βιβλιον και πεμψον ταις επτα $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκκλησιαις ταις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ασια $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις εφεσον και εις σμυρναν και εις περγαμον και εις θυατειρα και εις σαρδεις και εις φιλαδελφειαν **v.12** και εκει^{\mathfrak{m}} επεστρεψα βλεπειν την φωνην ητις ελαλει $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ελαλησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετ και εις λαοδικειαν. εμου και επιστρεψας είδον επτα λυχνίας χρυσας. **\mathbf{v.13}** και εν μέσω των επτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λυχνίων ομοίον υιον υιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωπου ενδεδυμενον ποδηρη και περιεζωσμενον προς τοις μαστοις ζωνην χρυσαν χρυσην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.14** η δε κεφαλη αυτου και αι τριχες λευκαι ως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εριον λευκον ως χιων $\mathbf{v.14}$ η δε κεφαλη αυτου και αι τριχες λευκαι ως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ωσει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εριον λευκον ως χιων και οι οφθαλμοι αυτου ως φλοξ πυρος. **v.15** και οι ποδες αυτου ομοιοι χαλκολιβανω ως εν καμινω πεπυρωμενης πεπυρωμενοι $T^{m,K}$ και η φωνη αυτου ως φωνη υδατων πολλων. **v.16** και εχων εν τη δεξια αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χειρι αυτου $^{\mathcal{V}}$ αστερας επτα και εκ του στοματος αυτου ρομφαια διστομος οξεια εκπορευομενή και η οψις αυτου ως ο ηλιος φαινεί εν τη δυναμεί αυτου. **v.17** και στε είδον αυτον επεσα προς τους ποδας αυτου ως νεκρος και εθηκεν $^{\mathcal{V}}$ εθηκε $^{\mathfrak{M}}$ επεθηκεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την δεξιαν αυτου χειρα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επ εμε λεγων μοι T,K μη φοβου εγω ειμι ο πρωτος και ο εσχατος. **v.18** και ο ζων και εγενομην νεκρος και ιδου ζων ειμι εις τους αιωνας των αιωνων αμην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εχω τας κλεις του θανατου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αδου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και του αδου m,v θανατου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.19** γραψον ουν m,v α ειδες και α εισι m εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},v}$ και α μελλει γενεσθαι v **v.20** to musthrion twn epta asterwind by $\omega^{\mathcal{V}}$ wn $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ eides epi the dexists γινεσθαι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα ταυτα. μου και τας επτα λυχνιας τας χρυσας οι επτα αστερες αγγελοι των επτα εκκλησιων εισι $^{\mathfrak{M}}$ εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και αι επτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λυχνιαι αι $^{\mathcal{V}}$ επτα $^{\mathcal{V}}$ [ας $^{\mathfrak{M}}$ ας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειδες] $^{\mathfrak{M}}$ ειδες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επτα εκκλησιαι εισι $^{\mathfrak{M}}$ εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. $\mathbf{v.1}$ τω αγγελω της εν $^{m,\mathcal{V}}$ εφεσω $^{m,\mathcal{V}}$ εφεσινης $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ εκκλησίας γραψον ταδε λέγει ο κρατών τους επτα αστερας εν τη δεξια αυτου ο περιπατων εν μεσω των επτα λυχνιων των χρυσων.

2* τῶν χρυσῶν. οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν σου καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κακούς καὶ ἐπειράσω τοὺς φάσκοντας εἶναι 3* ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσίν καὶ εὖρες αὐτοὺς ψευδεῖς. καὶ ἐβάστασας καὶ ύπομονήν ἔχεις καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ οὐ κέκμηκας. 4*, 5* ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πόθεν ἐκπέπτωκας καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον εἰ δὲ μή ἔρχομαί σοι τάχει καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς 6 ἐὰν μἡ μετανοήσης. ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν νικολαϊτῶν 7* ἃ κάγὰ μισῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ὅ ἐστιν ἐν μέσῶ τοῦ 8* παραδείσου τοῦ θεοῦ. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας σμυρναίων γράψον 9* τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν. οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν πλούσιος δὲ εἶ καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ 10* συναγωγή τοῦ σατανᾶ. μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν ίδού μέλλει βάλειν έξ ύμῶν ὁ διάβολος εἰς φυλακήν ἵνα πειρασθῆτε καὶ ἕξετε θλῖψιν ήμερῶν δέκα γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον 11 της ζωης. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις ὁ 12 νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῆ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. καὶ τῷ ἀγγέλῷ τῆς ἐν περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν 13* δίστομον τὴν ὀξεῖαν. οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἶς ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός ὃς ἀπεκτάνθη

v.2 οιδα τα εργα σου και τον κοπον σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και την υπομονην σου και οτι ου δυνη βαστασαι κακους και επειρασας^{m,V} επειρασω^{T,K} τους λεγοντας^{m,V} φασκοντας^{T,K} εαυτους^{m,V} ειναι^{T,K} αποστολους ειναι^m και ουκ εισι^m εισιν^{T,K,V} και ευρες αυτους ψευδεις. **v.3** και εβαστασας^{T,K} και T,K υπομονην εχεις και εβαστασας^{m,V} δια το ονομα μου κεκοπιακας^{T,K} και ουκ^m ου^{T,K,V} εκοπιασας^m κεκμηκας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κεκοπιακες $^{\mathcal{V}}$. **v.4** αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εχω κατα σου οτι την αγαπην σου την πρωτην αφηκες $^{\mathcal{V}}$ αφηκας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.5** μνημονευε ουν ποθεν πεπτωκας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκπεπτωκας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και μετανοησον και τα πρωτα εργα ποιησον ει δε μη ερχομαι σοι ταχυ $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ ταχει $^{\mathcal{T}}$ και κινησω την λυχνιαν σου εκ του τοπου αυτης εαν μη μετανοησης. **v.7** ο εχων ους ακουσατω τι το πνευμα λεγει ταις εκκλησιαις τω νικωντι δωσω αυτω φαγείν εκ του ξύλου της ζωής ο έστιν εν τω $^{\nu}$ παραδείσω $^{\nu}$ μεσω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ παραδεισου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του θεου μου $^{\mathfrak{M}}$. **v.8** και τω αγγελω της εν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σμυρνη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκκλησιας σμυρναιων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γραψον ταδε λεγει ο πρωτος και ο εσχατος ος εγενετο νεκρος και εζησεν. **\mathbf{v.9}** οιδα σου τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την θλιψιν και την πτωχειαν αλλα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πλουσιος δε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ει και την βλασφημιαν εκ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ των λεγοντων ιουδαιους ειναι εαυτους και ουκ εισιν αλλα συναγωγη του σατανα. **v.10** μηδεν φοβου α μελλεις πασχειν ιδου δη $^{\mathfrak{m}}$ μελλει βαλλειν $^{\mathcal{V}}$ βαλειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ ε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υμων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο διαβολος ε $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ υμων $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ εις φυλακην ινα πειρασθητε και εξετε θλιψιν ημερων δεκα γινου πιστος αχρι θανατου και δωσω σοι **v.13** οιδα τα^{\mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} εργα \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} σου \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} και \mathcal{T} , \mathfrak{m} , \mathcal{K} που κατοικεις οπου ο θρο-} τον στεφανον της ζωης. νος του σατανα και κρατεις το ονομα μου και ουκ ηρνησω την πιστιν μου και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν ταις ημεραις $[ev]^m$ $ev^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ais $ev^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ antipas o martis mou o pistos mou os apektan θ h par umin opou katoikei $ev^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ o σατανας κατοικει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$.

παρ' ὑμῖν ὅπου κατοικεῖ ὁ σατανᾶς. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔχεις 14* έκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν βαλαάμ ὂς ἐδίδασκεν ἕν τῷ βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραήλ φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν νικολαϊτῶν ὅ μισῶ. 15* μετανόησον εί δὲ μή ἔρχομαί σοι ταχύ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν 16* τῆ ῥομφαία τοῦ στόματός μου. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα 17* λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον ὁ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. καὶ τῷ ἀγγέλφ 18 τῆς ἐν θυατείροις ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἔχων τούς ὀφθαλμούς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν διακονίαν 19* καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπομονήν σου καὶ τὰ ἔργα σου καὶ τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. ἀλ'λ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἐậς τὴν γυναῖκα 20* ίεζάβηλ τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προφῆτιν διδάσκειν καὶ πλανᾶσθαι ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ είδωλόθυτα φαγεῖν. καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον 21* ΐνα μετανοήση ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς καὶ οὐ μετενόησεν. ίδού ἐνὼ 22* βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην ἐὰν μἡ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς 23* αποκτενῶ ἐν θανάτω καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ό ἐρευνῶν νεφρούς καὶ καρδίας καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστω κατὰ τὰ ἔργα ύμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω καὶ λοιποῖς τοῖς ἐν θυατείροις ὅσοι οὐκ ἔχουσιν 24*

v.14 αλλ εχω κατα σου ολιγα οτι εχεις εκει κρατουντας την διδαχην βαλααμ ος εδιδαξε $^{\mathfrak{M}}$ εδιδασκεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ εν $^{\mathcal{T}}$ Ατω $^{\mathcal{T}}$ βαλακ βαλειν σκανδαλον ενωπιον των υιων ισραηλ [και] $^{\mathfrak{M}}$ φαγειν ειδωλοθυτα και πορνευσαι. **v.15** ουτως εχεις και συ κρατουντας την διδαχην $[των]^{\mathcal{V}}$ των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νικολαιτων ομοιως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μισω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.16** μετανοήσον ουν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ει δε μη ερχομαί σοι τάχυ και πολεμησω μετ αυτών εν τη ρομφαία του στοματός μου. **v.17** ο έχων ους ακουσατώ τι το πνευμά λεγει ταις εκκλησιαις τω νικωντι δωσω αυτω φαγειν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ [απο] $^{\mathfrak{M}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του μαννα του κεκρυμμενου και δωσω αυτω ψηφον λευκην και επι την ψηφον ονομα καινον γεγραμμενον ο ουδεις οιδεν $^{m, \nu}$ εγνω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ει μη ο λαμβανων. **v.19** οιδα σου τα εργα και την αγαπην και την πιστιν $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ διακονιαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και την διακονιαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πιστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και την υπομονην σου και τα εργα σου και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τα εσχατα πλειονα των πρωτών. **v.20** αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εχω κατά σου ολίγα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι αφείς $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την γυναίκα σου $^{\mathfrak{M}}$ ιεζαθελ $^{m,\mathcal{V}}$ η $^{m,\mathcal{V}}$ ιεζαθηλ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγουσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγουσα $^{\mathcal{V}}$ εαυτην προφητιν διδασκειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και διδασκει $^{m,\mathcal{V}}$ και $^{m,\mathcal{V}}$ πλανα $^{m,\mathcal{V}}$ τους $^{m,\mathcal{V}}$ πλανασθαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εμους δουλους πορνευσαι και ειδωλοθυτα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φαγειν ειδωλοθυτα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$. **v.21** και εδωκα αυτη χρονον ινα μετανοηση και m,v ου m,v θελει m,v μετανοησαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκ της πορνειας αυτης και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετενοησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.22** ιδου εγω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βαλλω αυτην εις κλινην και τους μοιχευοντας μετ αυτης εις θλιψιν μεγαλην εαν μη μετανοησωσιν εκ των εργων αυτης m,v αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **ν.23** και τα τεκνα αυτης αποκτενω εν θανατω και γνωσονται πασαι αι εκκλησιαι οτι έγω ειμι ο εραυνων $^{\mathcal{V}}$ ερευνων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ νεφρους και καρδιας και δωσω υμιν εκαστω κατα τα έργα υμων. **v.24** υμιν δε λεγω τοις m,V και T,K λοιποις τοις εν θυατειροις οσοι ουκ εχουσι m εχουσιν T,K,V την διδαχην ταυτην και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οιτίνες ουκ εγνωσαν τα βαθεα $^{m,\mathcal{V}}$ βαθη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του σατανα ως λεγουσίν ου βαλλω $^{m,\mathcal{V}}$ β αλω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εφ υμας αλλο βαρος.

τὴν διδαχὴν ταύτην καὶ οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βάθη τοῦ σατανᾶ ὡς 25* λέγουσιν οὐ βάλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος. πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις 26 οῦ ἄν ἥξω. καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου δώσω 27* αὐτῷ ἔξουσίαν ἐπὶ τῶν ἔθνῶν. καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾳ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται ὡς κἀγώ εἴληφα παρά τοῦ πατρός 28, 29 μου. καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ ἔχων 3^* τὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι τὸ 2* ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς καὶ νεκρὸς εἶ. γίνου γρηγορῶν καὶ στήριξον τὰ λοιπά ἃ μέλλει ἀποθανεῖν οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα 3* ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας καὶ τήρει καὶ μετανόησον ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσης ἥξω ἐπὶ σέ ὡς κλέπτης καὶ οὐ 4* μή γνῶς ποίαν ὥραν ήξω ἐπὶ σε. ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς 5* ὅτι ἄξιοί εἰσιν. ὁ νικῶν οὕτος περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ οὐ μἡ έξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς καὶ ἐξομολογήσομαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. 6, 7* ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν φιλαδελφεία ἐκκλησίας γράψον τάδε λέγει ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινός ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ δαβίδ ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείει καὶ κλείει καὶ οἶδά σου τὰ ἔργα ἰδού δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν 8* οὐδεὶς ἀνοίγει. άνεφγμένην καὶ οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν

9* καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου.

v.25 πλην ο εχετε κρατησατε V άχρις" αχρις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου αν ηξω. **v.27** και ποιμανει αυτους εν ραβδω σίδηρα ως τα σκευή τα κεραμικά συντρίβησεται $^{\mathfrak{M}}$ συντρίβεται $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ως καγώ είληφα πάρα του **3 ν.1** και τω αγγελω της εν σαρδεσιν εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο εχων τα πατρος μου. επτα $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πνευματά του θέου και τους επτά αστέρας οίδα σου τα έργα ότι το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ονόμα έχεις ότι ζης **ν.2** γινου γρηγορων και στηρισον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ στηριξον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τα λοιπα α εμελλον $^{\mathcal{V}}$ εμελλες $^{\mathfrak{M}}$ και νεκρος ει. μελλει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αποβαλλειν $^{\mathfrak{M}}$ αποθανειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ου γαρ ευρηκα σου τα εργα πεπληρωμενα ενωπιον του θεου **v.3** μνημονευε ουν πως ειληφας $[και^m και^{T,K,V}]$ ηκουσας και τηρει[m] τηρει[m] και μετανοήσον εαν ουν μη γρηγορήσης ηξω επι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ως κλεπτης και ου μη γνως ποιαν ωραν ηξω $\mathbf{v.4}$ αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathfrak{M}}$ εχεις $^{\mathcal{T.K.V}}$ ολιγα εχεις $^{\mathfrak{M}}$ ονοματα και $^{\mathcal{T.K}}$ εν σαρδεσιν α ουκ εμολυναν τα ιματια αυτών και περιπατησουσι $^{\mathfrak{M}}$ περιπατησουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μετ εμού εν λευκοίς ότι αξιοί είσιν. νικων ουτως $^{\mathcal{V}}$ ουτος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ περιβαλειται εν ιματιοις λευκοις και ου μη εξαλειψω το ονομα αυτου εκ της βιβλου της ζωης και ομολογησω $^{m, \nu}$ εξομολογησομαι $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ το ονομα αυτου ενωπιον του πατρος μου και ενωπιον των αγγελων αυτου. **v.7** και τω αγγελω της εν φιλαδελφεια εκκλησιας γραψον ταδε λεγει ο αγιος ο αληθινος ο έχων την κλειν $^{m,\mathcal{V}}$ κλειδα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ δαδ m δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δαυιδ $^\mathcal{V}$ ο ανοιγων και ουδεις κλεισει $^{m,\mathcal{V}}$ αυτη m ει m μη m ο m ανοιγω m κλειει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κλειει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κλειει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κλειω $^{\mathcal{V}}$ και ουδεις ανοιξει m **ν.8** οιδα σου τα εργα ιδου δεδωκα ενωπιον σου θυραν ηνεωγμενην $^{\mathcal{V}}$ ανεωγμενην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ην m,V και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουδεις δυναται κλεισαι αυτην οτι μικραν εχεις δυναμιν και ετηρησας μου τον λογον και ουκ ηρνησω το ονομα μου.

διδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς ἰουδαίους είναι καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται ἰδού ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξωσιν καὶ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά ότι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου κάγώ σε τηρήσω ἐκ 10 σε. τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης όλης πειράσαι τούς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ίδού ἔρχομαι ταχύ 11* κράτει ὃ ἔχεις ἵνα μηδεὶς λάβη τὸν στέφανόν σου. ὁ νικῶν ποιήσω 12* αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου τῆς καινῆς ἰερουσαλήμ ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. δ ἔχων οὖς ἀκουσάτω 13 τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας 14* λαοδικέων γράψον τάδε λέγει ὁ ἀμήν ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός ή ἀρχή τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ. οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ 15* οὔτε ζεστός ὄφελον ψυχρὸς εἴης ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ 16* οὔτε ψυχρός οὔτε ζεστὸς μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς χρείαν ἔχω καὶ ούκ οίδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός. συμβουλεύω σοι άγοράσαι παρ' έμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον έκ 18* πυρὸς ἵνα πλουτήσης καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλη καὶ μὴ φανερωθῆ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου καὶ κολλούριον ἐγχρῖσον τοὺς ὀφθαλμούς έγω ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω ζήλωσον 19* σου ΐνα βλέπης. οὖν καὶ μετανόησον. ἰδού ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω ἐάν τις 20*

 $[\]mathbf{v.9}$ ιδου διδω^ν διδωμι^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} εκ της συναγωγης του σατανα των λεγοντων εαυτους ιουδαιους ειναι και ουκ εισιν αλλα ψευδονται ιδου ποιησω αυτους ινα ηξουσιν $^{\nu}$ ηξωσι $^{\mathfrak{m}}$ ηξωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και προσκυνησουσιν $^{\nu}$ προσκυνησωσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενωπιον των ποδων σου και γνωσιν οτι εγω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ηγαπησα σε. **v.11** ιδου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ερχομαι ταχυ κρατει ο εχεις ινα μηδεις λαβη τον στεφανον σου. **v.12** ο νικων ποιησω αυτον στυλον εν τω ναω του θεου μου και εξω ου μη εξελθη ετι και γραψω επ αυτον το ονομα του θεου μου και το ονομα της πολέως του θέου μου της καινης ιερουσαλημ η καταβαινει $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ Ακαταβαινουσα $^{\mathcal{T}}$ εκ του ουρανου απο του θεου μου και το ονομα $[\mu o u]^m$ $\mu o u^{T,K,V}$ το καινον. **v.14** και τω αγγελω της $\epsilon v^{m,V}$ λαοδικεια $\epsilon u^{m,V}$ εκκλησιας λαοδικεων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γραψον ταδε λεγει ο αμην ο μαρτυς ο πιστος και αληθινος η αρχη της κτισεως **v.15** οιδα σου τα έργα ότι ουτε ψύχρος ει ουτέ ζέστος οφέλον ψύχρος ης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ είης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η **v.16** ουτως οτι χλιαρος ει και ουτε $^{\mathcal{V}}$ ου $^{\mathfrak{M}}$ ζεστος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουτε ψυχρος ουτε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ζεστος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μελλω σε εμεσαι εκ του στοματος μου. **v.17** οτι λεγεις οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πλουσιος ειμι και πεπλουτηκα και ουδεν $^{\mathcal{V}}$ ουδενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χρειαν έχω και ουκ οιδας ότι συ ει ο ταλαιπώρος και ο $^{\mathfrak{M}}$ έλεεινος και πτώχος και τυφλός **v.18** συμβουλευω σοι αγορασαι χρυσιον $^{\mathfrak{M}}$ παρ εμου χρυσιον $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ πεπυρωμενον εκ πυρος ινα πλουτησης και ιματια λευκα ινα περιβαλη και μη φανερωθη η αισχυνη της γυμνοτητος σου και $^{\mathcal{V}}$ κολλουριον" κολλυριον $^{\mathfrak{M}}$ ινα $^{\mathfrak{M}}$ εγχριση $^{\mathfrak{M}}$ εγχρισαι $^{\mathcal{V}}$ κολλουριον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εγχρισον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τους οφθαλμους **v.19** εγω οσούς εαν φιλώ ελεγχώ και παιδεύω ζηλεύε $^{\mathcal{V}}$ ζηλώσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουν και **v.20** ιδου εστηκα επι την θυραν και κρουω εαν τις ακουση της φωνης μου και ανοιξη την θυραν $[και]^{\nu}$ και m εισελευσομαι προς αυτον και δειπνησω μετ αυτου και αυτος μετ εμου.

ἀκούση τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξη τὴν θύραν εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν 21 καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. ὁ νικῶν δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου ὡς κάγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ 22 τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

μετά ταθτα είδον καὶ ίδού θύρα ήνεφγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἡ φωνἡ $\mathbf{4}^*$ ή πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ λέγουσα ἀνάβα 2* ὧδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενόμην έν πνεύματι καὶ ίδού θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου 3* καθήμενος. καὶ ὁ καθήμενος ἦν ὅμοιος ὁράσει λίθω ἰάσπιδι καὶ σαρ-4* δίνφ καὶ ῗρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνφ. κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἴδον τοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πρεσθυτέρους καθημένους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ ἔσχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους 5* χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταί καὶ φωναί καί έπτα λαμπάδες πυρός καιόμεναι ένώπιον τοῦ θρόνου αἵ είσιν 6* τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ. καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου θάλασσα ὑαλίνη δμοία κρυστάλλω καὶ ἐν μέσω τοῦ θρόνου καὶ κύκλω τοῦ θρόνου τέσ-7* σαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὅπισθεν. καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῷ καὶ τὸ τρίτον ζώον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος καὶ τὸ τέταρτον ζώον ὅμοιον ἀετώ 8* πετωμένφ. καὶ τέσσαρα ζῷα ε̈ν καθ' ἑαυτὸ εἴχον ἀνὰ πτέρυγας ε̈ξ κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμοντα ὀφθαλμῶν καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας

 $[\]mathbf{v.1}$ μετα ταυτα είδον και ίδου θυρα ανεωγμένη^{\mathfrak{M}} ηνεωγμένη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν τω ουρανώ και η φώνη η πρωτη ην ηκουσα ως σαλπιγγος λαλουσης μετ εμου λεγων $^{\nu}$ λεγουσα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αναβα ωδε και δείξω σοι α δει γενεσθαι μετα ταυτα. **ν.2** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ευθεως εγενομην εν πνευματι και ιδου θρονος εκειτο εν τω ουρανω και επι τον $^{m,\nu}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θρονον $^{m,\nu}$ θρονου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καθημενος. **v.3** και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\nu}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\nu}$ καθημενος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\nu}$ ομοιος ορασει λιθω ιασπιδι και σαρδιω $^{m,\nu}$ σαρδινω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ιρις κυκλοθεν του θρονου ομοιως m **ν.4** και κυκλοθεν του θρονου θρονους $^{\mathcal{V}}$ θρονοι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κδ $^{\mathfrak{M}}$ ομοια $^{\mathcal{K}}$ Αομοιος $^{\mathcal{T}}$ ορασει σμαραγδινω. εικοσι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τεσσαρες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και επι τους θρονους ειδον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κδ $^{\mathfrak{M}}$ εικοσι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τεσσαρας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πρεσδυτερούς καθημένους περιβεβλημένους εν ιματίοις λευκοίς και έσχον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επί τας **v.5** και εκ του θρονου εκπορευονται αστραπαι και βρονται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κεφαλας αυτων στεφανους χρυσους. και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φωναι και $^{m,\mathcal{V}}$ βρονται $^{m,\mathcal{V}}$ και επτα λαμπαδες πυρος καιομεναι ενωπιον του θρονου α $^{\mathcal{V}}$ αυτου m $αι^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εισιν τα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επτα πνευματα του θεου. **v.6** και ενωπιον του θρονου $ως^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θαλασσα υαλινη ομοια κρυσταλλω και εν μεσω του θρονου και κυκλω του θρονου τεσσαρα ζωα γεμοντα οφθαλμων **v.7** και το ζωον το πρωτον ομοιον λεοντι και το δευτερον ζωον ομοιον εμπροσθεν και οπισθεν. μοσχω και το τριτον ζωον εχων $^{\mathcal{V}}$ εχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το προσωπον ως ανθρωπου $^{\mathcal{V}}$ ανθρωπος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και το τεταρτον $[\zeta \omega \circ v]^m$ ζωον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ομοιον αετω πετομεν $\omega^{m,\mathcal{V}}$ πετωμεν $\omega^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.8** και τα $^{\mathcal{V}}$ [τα] m τεσσαρα ζωα εν καθ $ev^{m,V}$ εαυτο T,K εχον m ειχον T,K αυτων V εχων V ανα πτερυγας εξ κυκλοθεν και εσωθεν γεμουσιν m,V γεμοντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οφθαλμων και αναπαυσιν ουκ εχουσιν ημερας και νυκτος λεγοντες $^{m,\mathcal{V}}$ λεγοντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγιος αγιος αγιος κυριος ο θεος ο παντοκρατωρ ο ην και ο ων και ο ερχομενος.

καὶ νυκτὸς λέγοντα ἄγιος ἄγιος ἄγιος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἢν καὶ ὁ ἄν καὶ ὁ ἐρχόμενος. καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν 9* καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. πεσοῦνται οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσδύτεροι ἐνώπιον τοῦ 10* καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνοῦσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ βάλλουσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες. ἄξιος εἶ κύριε λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν 11* ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα καὶ διὰ τὸ θέλημά σου εἰσιν καὶ ἐκτίσθησαν.

καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γε- 5* γραμμένον ἔσωθεν καὶ ὅπισθεν κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. καὶ 2* εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῆ μεγάλη τίς ἐστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ 3* οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὐδὲ βλέπειν αὐτό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι 4* καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εῖς ἐκ τῶν πρεσθυτέ- 5* ρων λέγει μοι μὴ κλαῖε ἰδού ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα ἡ ῥίζα δαβίδ ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ 6* εἶδον καὶ ἰδού ἐν μέσω τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσω τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά οἵ εἰσιν τὰ ἑπτὰ τοῦ θεοῦ πνεύματα τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ 7* καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον τὰ τέσσαρα ζῷα 8*

v.9 και σταν δωσι $^{\mathfrak{M}}$ δωσουσιν $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ τα ζωα δοξαν και τιμην και ευχαριστιαν τω καθημενω επι $\mathsf{t}\omega^{\mathcal{V}} \; \mathsf{tou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \; \mathsf{Jronou}^{\mathcal{V}} \; \mathsf{Jronou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \; \mathsf{tw} \; \mathsf{Zwnt} \; \mathsf{eig} \; \mathsf{toug} \; \mathsf{aiwng} \; \mathsf{twn} \; \mathsf{aiwnwn}.$ **v.10** πεσουνται οι $κδ^{\mathfrak{M}}$ εικοσι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τεσσαρες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πρεσθυτεροι ενώπιον του καθημένου επι του θρόνου και προσκυνησουσιν $^{\mathcal{V}}$ προσκυνησουσι $^{\mathfrak{m}}$ προσκυνουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω ζωντι εις τους αιώνας των αιώνων και βαλουσιν $^{\mathcal{V}}$ βαλουσι $^{\mathfrak{M}}$ βαλλουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τους στεφανους αυτων ενωπιον του θρονου λεγοντες. **v.11** αξιος ει $0^{m,\mathcal{V}}$ κυριος $^{m,\mathcal{V}}$ και $^{m,\mathcal{V}}$ $0^{m,\mathcal{V}}$ θεος $^{m,\mathcal{V}}$ ημων $^{m,\mathcal{V}}$ 0^m αγιος m κυριε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λαβειν την δοξαν και την τιμην και την δυναμιν οτι συ εκτισας $[\text{ta}]^m$ τα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ παντα και δια το θελημα σου ησαν $^{\mathcal{V}}$ εισι m εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και **v.1** και ειδον επι την δεξιαν του καθημενου επι του θρονου βιβλιον γεγραμμενον εσωθεν και εξωθεν $^{\mathfrak{M}}$ οπισθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κατεσφραγισμενον σφραγισιν επτα. **v.2** και ειδον αγγελον ισχυρον κηρυσσοντα εν m,v φωνη μεγαλη τις εστιν $^{T,\mathcal{K}}$ αξιος εστιν m ανοιξαι το βιβλιον και λυσαι τας σφραγιδας αυτου. **v.3** και ουδεις εδυνατο^{m,V} ηδυνατο^{T,K} εν τω ουρανω $[avω]^m$ ουτε^m ουδε^{T,K,V} επι της γης ουτε m ουδε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ υποκατώ της γης ανοίξαι το βιβλίον ουτε $^{m,\mathcal{V}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βλεπείν αυτο. **v.4** και εγω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκλαιον πολυ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πολλα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οτι ουδεις αξιος ευρεθη ανοιξαι και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αναγνωναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το βιβλιον **v.5** και εις εκ των πρεσδυτερων λεγει μοι μη κλαιε ιδου ενικησεν ο λεων ο ων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ της φυλης ιουδα η ρίζα δαυίδ $^{\mathcal{V}}$ δαδ $^{\mathfrak{M}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ ανοίξαι το βιβλίον και λυσαί $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ τας επτα σφραγίδας $\mathbf{v.6}$ και ειδον και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιδου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν μεσω του θρονου και των τεσσαρων ζωων και εν μεσω των πρεσθυτερων αρνιον εστηκός ως εσφαγμένον έχων εχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κέρατα επτά και οφθάλμους επτά α $^{\mathfrak{M}}$ $\text{οι}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εισι $^{\mathfrak{m}}$ εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τα $[\text{επτα}]^{\mathcal{V}}$ επτα $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ πνευματα $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ του θεου αποστελλομενα $^{\mathfrak{m}}$ πνευματα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $ta^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απεσταλμενα $ta^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απεσταλμενοι $ta^{\mathcal{V}}$ εις πασαν την γην. **v.7** και ηλθε $ta^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ειληφεν $to^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βιβλιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ της δεξιας του καθημενού επί του θρόνου.

καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσδύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου ἔχοντες ξκαστος κιθάρας καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων αι είσιν αι 9* προσευχαί τῶν ἁγίων. καὶ ἄδουσιν ὡδὴν καινὴν λέγοντες ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ 10* καὶ ἔθνους. καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ βα-11* σιλεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλοθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ χιλιάδες 12* χιλιάδων. λέγοντες φωνή μεγάλη ἄξιόν ἐστιν τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δό-13* ξαν καί εὐλογίαν. καί πᾶν κτίσμα ὃ ἐστιν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ύποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἅ ἐστίν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα ήκουσα λέγοντας τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνοῦ καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία 14* καὶ ἡ τιμή καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα ἔλεγον ἀμήν καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν ζῶντι είς τοὺς αἰωνας τῶν αἰώνων.

6* καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνὴς βροντῆς ἔρχου καὶ βλέπε.

2* καὶ εἶδον καὶ ἰδού ἵππος λευκός καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων τόξον

3* καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν δευτέραν σφραγῖδα ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος

 $[\]overline{\mathbf{v.8}}$ και στε ελαβε $^{\mathfrak{M}}$ ελαβεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το βιβλιον τα τεσσαρα ζωα και οι εικοσι $^{\mathcal{V}}$ κδ $^{\mathfrak{M}}$ τεσσαρες $^{\mathcal{V}}$ εικοσιτεσσαρες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πρεσβυτεροι επεσαν $^{\mathcal{V}}$ επεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενωπιον του αρνιου εχοντες εκαστος κιθαραν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κιθαρας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και φιαλας χρυσας γεμουσας θυμιαματών αι εισιν $[\mathfrak{a}\mathfrak{i}]^\mathfrak{M}$ αι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ προσευχαι των αγιών. **v.9** και αδουσιν ωδην καινην λεγοντες αξιος ει λαβειν το βιβλιον και ανοιξαι τας σφραγιδας αυτου οτι εσφαγης και ηγορασας τω θεω ημας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εν τω αιματι σου εκ πασης φυλης και γλωσσης και $\mathbf{v.10}$ και εποιησας αυτους $^{m, \nu}$ ημας $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ τω θεω ημων βασιλειαν $^{\nu}$ βασιλεις $^{\mathcal{T}, m, \mathcal{K}}$ και ιερεις και βασιλευσουσιν $^{m, \nu}$ βασιλευσομεν $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ επι της γης. **v.11** και ειδον και ηκουσα ως m φωνην αγγελων πολλων κυκλω^{m,ν} κυκλοθεν^{\mathcal{T} , \mathcal{K}} του θρονου και των ζωων και των πρεσβυτερων και ην^{\mathcal{K} , \mathcal{M} , \mathcal{V}} αριθμος^{\mathcal{K} , \mathcal{M} , \mathcal{V}} αυτων^{\mathcal{K} , \mathcal{M} , \mathcal{V}} μυριαδες \mathcal{K} , \mathcal{M} , \mathcal{V} και \mathcal{K} , \mathcal{M} , \mathcal{V} χιλιαδες χιλιαδων. **v.12** λεγοντες φωνη μεγαλη αξιον εστι $^{\mathfrak{M}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το αρνιον το εσφαγμενον λαβειν την δυναμιν και $[tov]^{\mathfrak{M}}$ πλουτον και σοφιαν και ισχυν και τιμην και δοξαν και ευλογιαν. $\mathbf{v.13}$ και παν κτισμα ο $[\text{estin}]^m$ $\text{estin}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ en to ourand kai $\text{eni}^{m,\mathcal{V}}$ $\text{en}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $\text{ths}^{m,\mathcal{V}}$ $\text{ths}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ has unokato the has και επι της θαλασσης εστι $^{\mathfrak{m}}$ α $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και τα εν αυτοις παντας $^{\mathfrak{m}}$ παντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ηκουσα λεγοντας τω καθημενω επι τω $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θρονου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τω αρνιω η ευλογια και η τιμη και η δοξα και το κρατος εις τους αιωνας των αιωνων αμην m . **v.14** και τα τεσσαρα ζωα λεγοντα m το m ελεγον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αμην και οι εικοσιτεσσαρες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πρεσδυτεροι επεσον $^{\mathfrak{M}}$ επεσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και προσεκυνησαν ζωντι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $tous^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $aiwvas^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $twv^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $aiwvwv^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **6 v.1** $kai \ ei\delta ov \ oti^m \ ote^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ $\eta voise^m \ \eta voisev^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ to αρνιον μιαν εκ των επτα $^{m, \nu}$ σφραγιδων και ηκουσα ενος εκ των τεσσαρων ζωων λεγοντος ως φωνη $^{m, \nu}$ φωνης $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ βροντης ερχου και $\mathcal{T}^{\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ιδε $\mathcal{T}^{\mathfrak{M}}$ βλεπε $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$. **ν.2** και $\mathcal{T}^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ειδον $\mathcal{T}^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ιδου ιππος λευκος και ο καθημενος επ αυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εχων τοξον και εδοθη αυτω στεφανος και εξηλθε $^{\mathfrak{M}}$ εξηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ νικων και ινα νικηση. **ν.3** και στε ηνοιξε m ηνοιξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{V}}$ σφραγιδα $^{\mathcal{V}}$ την δευτεραν σφραγιδα $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ ηκουσα του δευτερου ζωου λεγοντος ερχου και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βλεπε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$.

ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός καὶ τῷ καθημένῷ 4* έπ' αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσιν καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν τρίτην 5* σφραγίδα ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος ἔρχου καὶ βλέπε καὶ εἶδον καὶ ἰδού ἵππος μέλας καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσω τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν χοῖνιξ 6* σίτου δηναρίου καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσης. καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην 7* ήκουσα φωνήν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν ἔρχου καὶ βλέπε. είδον καὶ ίδού ἵππος χλωρός καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ ό θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἀκολούθει μετ' αὐτοῦ καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία αποκτείναι ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἐν ῥομφαία καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα 9* είδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. καὶ ἔκραζον φωνῆ 10* μεγάλη λέγοντες ἕως πότε ὁ δεσπότης ὁ ἄγιος καὶ ὁ ἀληθινός οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς. έδόθησαν ξκάστοις στολαί λευκαί και έρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν ἕως οὖ πληρωσονται καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ άδελφοί αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. καὶ εἶδον 12* ότε ήνοιξεν την σφραγίδα την έκτην καὶ ίδού σεισμός μέγας ἐγένετο

v.4 και εξηλθεν αλλος ιππος πυρος $^{\mathfrak{M}}$ πυρρος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και τω καθημενω επ αυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτω εδοθη αυτω λαβείν την ειρηνην εκ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της γης και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ίνα αλληλούς σφαξουσίν $^{\mathcal{V}}$ σφαξωσί $^{\mathfrak{M}}$ σφαξωσίν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εδοθη αυτώ μαχαιρα μεγάλη. **v.5** και ότε ηνοίξεν T,K,V ηνοίξε m την m,V σφραγίδα m,V την τριτην σφραγιδα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηκουσα του τριτου ζωου λεγοντος ερχου και ιδε $^{\mathfrak{m}}$ βλεπε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειδον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ιδου ιππος μελας και ο καθημενος επ αυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εχων ζυγον εν τη χειρι αυτου. **ν.6** και ηκουσα $\omega \varsigma^{\mathcal{V}}$ φωνην εν μεσω των τεσσαρών ζωών λεγούσαν χοινίξ σίτου δηναρίου και τρείς χοινίκες κρίθων $^{\mathcal{V}}$ κριθης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δηναριου και το ελαιον και τον οινον μη αδικησης. **v.7** και στε ηνοιξε $^{\mathfrak{M}}$ ηνοιξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την σφραγιδα την τεταρτην ηκουσα φωνην $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ του τεταρτου ζωου λεγοντος $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ λεγουσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ερχου και $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ ιδε $^{\mathfrak{M}}$ βλεπε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **ν.8** και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ειδον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ιδου ιππος χλωρος και ο καθημενος επανω αυτου ονομα αυτω $[o]^{\mathcal{V}}$ $o^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θανατος και ο αδης ηκολουθει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτω $^{\mathfrak{M}}$ ακολουθει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετ $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εδοθη αυτω $^{\mathfrak{M}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εξουσία αποκτείναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επί το τετάρτον της γης αποκτείναι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν ρομφαία και εν **v.9** και στε ηνοιξε $^{\mathfrak{M}}$ ηνοιξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την πεμπτην λιμω και εν θανατω και υπο των θηριων της γης. σφραγιδα ειδον υποκατω του θυσιαστηριου τας ψυχας των εσφαγμενων δια τον λογον του θεου και δια την μαρτυριαν του m αρνιου m ην είχον. **v.10** και εκραξαν $^{m,\mathcal{V}}$ εκραζον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φωνη μεγαλη λεγοντες εως ποτε ο δεσποτης ο αγιος και $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αληθινος ου κρινεις και εκδικεις το αιμα ημών $e^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απο $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ των κατοικουντών επι της γης. **v.11** και εδοθη m,v αυτοις m,v εκαστώ m,v στολη m,v λευκη m,v εδοθησαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκαστοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ στολαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λευκαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ερρεθη αυτοις ινα αναπαυσονται $^{\mathcal{V}}$ αναπαυσωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ετι χρονον μικρον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εως $[ou]^{\mathfrak{M}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πληρωσωσι $^{\mathfrak{M}}$ πληρωσωσιν $^{\mathcal{V}}$ πληρωσονται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και οι συνδουλοι αυτων και οι αδελφοι αυτων $[\kappa a_i]^m$ οι μελλοντες αποκτεννεσθαι $^{\mathcal{V}}$ αποκτενεσθαι m αποκτεινεσθαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ως και αυτοι. **v.12** και είδον στε ηνοίξε $^{\mathfrak{M}}$ ηνοίξε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την σφραγίδα την εκτην και ίδου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σεισμός μεγας εγένετο και ο ηλιος εγενετο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μελας εγενετο $^{\mathfrak{M}}$ ως σακκος τριχινος και η σεληνη ολη $^{\mathcal{V}}$ [ολη] $^{\mathfrak{M}}$ εγενετο ως αιμα.

καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αΐμα. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου σειομένη. καὶ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον εἰλισσόμενον καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ πᾶς ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων. καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραιςμ πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου. ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ τίς δύναται σταθῆναι.

καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς ἵνα μὴ πνέῃ
ἀνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πῶν δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβάντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἔχοντα σφραγίδα θεοῦ ζῶντος καὶ ἔκραξεν φωνῆ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οῖς ἐδόθη αὐσις ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν. λέγων μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα ἄχρις οῦ σφραγίζωμεν τοὺς δούλους
τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων ρμό χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν ἰσεν ραήλ. ἐκ φυλῆς ἰούδα τ΄ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς ἑουβὴν τ΄ εκ
χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς γὰδ τ΄ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ

v.13 και οι αστέρες του ουράνου επέσον $^{\mathfrak{M}}$ επέσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εις την γην ως συκή βαλουσά $^{\mathfrak{M}}$ βαλλει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τους ολυνθους αυτης υπο μεγαλου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ανεμου μεγαλου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σειομενη. **v.14** και $o^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουρανος απεχωρισθη ως βιβλιον ελισσομενον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ειλισσομενον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και παν ορος και νησος εκ των τοπων αυτων **v.15** και οι βασιλεις της γης και οι μεγιστανές και οι πλουσιοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χιλιαρχοι και οι πλουσιοι $^{m,\mathcal{V}}$ και $^{m,\mathcal{V}}$ οι $^{m,\mathcal{V}}$ ισχυροι $^{m,\mathcal{V}}$ δυνατοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και πας δουλος και $[\pi\alpha\varsigma]^m$ πας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ελευθερος εκρυψαν εαυτους εις τα σπηλαια και εις τας πετρας των ορεων. **\mathbf{v.16}** και λεγουσι $^{\mathfrak{m}}$ λεγουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τοις ορεσι $^{\mathfrak{M}}$ ορεσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ταις πετραις πεσετε εφ ημας και κρυψατε ημας απο προσωπου του καθημενου επι του θρονου και απο της οργης του αρνιου. **v.17** οτι ηλθεν η ημερα η μεγαλη της οργης αυτων $^{\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και τις δυναται σταθηναι. **7 v.1** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα τουτο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειδον τεσσαρας αγγελους εστωτας επι τας τεσσαρας γωνιας της γης κρατουντας τους τεσσαras anemous this ghis ina mh pineh anemos epi this ghis epi this dalasshe mhte epi ti m pan $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ **ν.2** και ειδον αλλον αγγελον αναβαινοντα $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αναβαντα $^{\mathcal{T}}$ απο ανατολης ηλιου εχοντα σφραγιδα θεου ζωντος και εκραξε^{\mathfrak{m}} εκραξεν $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ φωνη μεγαλη τοις τεσσαρσιν αγγελοις οις εδοθη αυτοις αδικησαι την γην και την θαλασσαν. **\mathbf{v}.3** λεγων μη αδικησητε την γην μητε την θαλασσαν μητε τα δενδρα αχρι $^{\mathcal{V}}$ αχρις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σφραγισωμεν $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ σφραγιζωμεν $^{\mathcal{T}}$ τους δουλους του θεου ημων επι των μετωπων αυτων. **\mathbf{v.4}** και ηκουσα τον αριθμον των εσφραγισμενων εκατον $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ και $^{\mathfrak{m}}$ τεσσαρακοντα m τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρες $^{m,\mathcal{V}}$ ρμδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι εκ πασης φυλης υιων $\mathbf{v.5}$ εκ φυλης ιουδα δωδεκα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χιλιαδες [εσφραγισμενοι] $^{\mathfrak{M}}$ εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκ φυλης ρουβιμ^m ρουβην^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} $16^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ χιλιαδες εσφραγισμένοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ φυλης γαδ δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ $16^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$.

φυλής ἀσήρ ι'6 χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλής νεφθαλείμ ι'6 χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς μανασσῆ ι'β χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ 7* φυλής συμεών ι'6 χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλής λευὶ ι'6 χιλιάδες έσφραγισμένοι έκ φυλής ίσαχάρ ι'β χιλιάδες έσφραγισμένοι. λης ζαβουλών ι'β χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλης ἰωσήφ ι'β χιλιάδες έσφραγισμένοι έκ φυλής βενιαμίν ι'6 χιλιάδες έσφραγισμένοι. ταῦτα εἶδον καὶ ἰδού ὄχλος πολύς ὂν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἤδύνατο έκ παντός ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου περιβεβλημένοι στολὰς λευκάς καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. καὶ κράζοντες φωνῆ μεγάλη λέγοντες ἡ 10* σωτηρία τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ 11* πάντες οἱ ἄγγελοι ἑστήκεσαν κύκλω τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ. λέγοντες ἀμήν ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα 12 καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. καὶ ἀπεκρίθη εἶς ἶεκ τῶν 13* πρεσβυτέρων λέγων μοι οὖτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς τίνες είσιν και πόθεν ήλθον. και εἴρηκα αὐτῷ κύριέ σὺ οἶδας και εἶπέν 14* μοι οὖτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ ἔπλυναν τάς στολάς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν στολάς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. διά τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ 15* ήμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου

 $[\]overline{\mathbf{v.6}}$ εκ φυλης ασηρ δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ φυλης νεφθαλιμ $^{\mathcal{V}}$ νεφθαλειμ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ φυλης μανασση δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. $\mathbf{v}.\mathbf{7}$ εκ φυλης συμεων δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ φυλης λευι δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιδ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ φυλης ισσαχαρ $^{\mathcal{V}}$ ισαχαρ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιδ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.8** εκ φυλης ζαβουλων δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ φυλης ιωσηφ δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ φυλης βενιαμιν δωδεκα $^{\mathcal{V}}$ ιβ $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ χιλιαδες εσφραγισμενοι. **ν.9** μετα ταυτα ειδον και ιδου οχλος πολυς ον αριθμησαι αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ουδεις εδυνατο $^{m, \mathcal{V}}$ ηδυνατο $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ εκ παντος εθνους και φυλων και λαων και γλωσσων εστωτας m εστωτες $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}, \mathcal{V}}$ ενωπιον του θρονου και ενωπιον του αρνιου περιβεβλημενους $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ περιβεβλημενοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ στολας λευκας και φοινικας m φοινικες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν ταις χερσιν αυτων. **v.10** και κραζουσιν $^{\mathcal{V}}$ κραζουσι m κραζοντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φωνη μεγαλη λεγοντες η σωτηρια τω θ εω $^{\mathcal{K},m,\mathcal{V}}$ ημων $^{\mathcal{K},m,\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{K},m,\mathcal{V}}$ καθημενω επι τω $^{m,\mathcal{V}}$ θ ρονω $^{m,\mathcal{V}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θρονου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T}}$ θεου $^{\mathcal{T}}$ ημων $^{\mathcal{T}}$ και τω αρνιω. **v.11** και παντές οι αγγέλοι ειστηκείσαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εστηκεσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κυκλω του θρονου και των πρεσβυτερων και των τεσσαρων ζωων και επεσαν $^{\mathcal{V}}$ επεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενωπιον του θρονου [αυτου] m επι τα $^{m,\mathcal{V}}$ προσωπα $^{m,\mathcal{V}}$ προσωπον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτων και προσεκυνησαν τω θεω. **v.13** και απεκριθη εις εκ των πρεσθυτερων λεγων μοι ουτοι οι περιβεβλημενοι τας στολας τας λευκας τίνες είσι m είσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ποθέν ηλθον. **v.14** και είπον m είρηκα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτώ κυρίε μου $^{m,\mathcal{V}}$ συ οίδας και ειπε m ειπεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μοι ουτοι εισιν οι ερχομενοι εκ της θλιψεως της μεγαλης και επλυναν τας στολας αυτων και ελευκαναν [αυτας] $^{\mathfrak{M}}$ αυτας $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ στολας $^{\mathcal{T}}$ αυτων $^{\mathcal{T}}$ εν τω αιματι του αρνιου. εισιν ενωπιον του θρονου του θεου και λατρευουσιν αυτω ημερας και νυκτος εν τω ναω αυτου και ο καθημένος επι τω m του $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ θρονω m θρονου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ σκηνώσει επ αυτούς.

16* σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι οὐδὲ μὴ 17* πέση ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα. ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζώσας πηγὰς ὑδάτων καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην ἐγένετο σιγἡ ἐν τῷ οὐρανῷ 8* ώς ήμιώριον. καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἑστή-3* κασιν καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ ἵνα δώση ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ 4 τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου 5* ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸ λιβανωτόν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγέ-6* νοντο φωναί καί βρονταί καί άστραπαί καί σεισμός. καί οί έπτὰ ἄγγελοι 7* ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν εαὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. ό πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη καὶ 8* πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ώς ὄρος μέγα πυρί καιόμενον ἐβλήθη είς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο τὸ 9* τρίτον της θαλάσσης αξμα. καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν 10* τῆ θαλάσση τὰ ἔχοντα ψυχάς καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. καὶ ό τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστήρ μέγας

v.16 ου πεινασουσιν ετι ουδε διψησουσιν ετι ουδ $^{\mathfrak{M}}$ ου $^{\mathfrak{M}}$ ουδε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μη πεση επ αυτους ο ηλιος ουδε **v.17** oti το αρνίον το ανα $^{m, \nu}$ μεσον $^{m, \nu}$ αναμεσον $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ του θρονού ποιμανεί αυτούς και οδηγησει αυτους επι ζωης $^{m,\nu}$ ζωσας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πηγας υδατων και εξαλειψει ο θεος παν δακρυον εκ $^{m,\nu}$ απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ των οφθαλμων αυτων. **8 v.1** και στε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ σταν $^{\mathcal{V}}$ ηνοιξε m ηνοιξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την σφραγιδα την εδδομην εγενετο σιγη εν τω ουρανω ως ημιωριον. **v.2** και ειδον τους επτα αγγελους οι ενωπιον του θεου εστηκασι $^{\mathfrak{M}}$ εστηκασιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εδοθησαν αυτοις επτα σαλπιγγες. $\mathbf{v}.\mathbf{3}$ και αλλος αγγελος ηλθε $^{\mathfrak{M}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εσταθη επι του $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θυσιαστηριου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θυσιαστηριον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εχων λιβανωτον χρυσουν και εδοθη αυτω θυμιαματα πολλα ινα δωσει $^{\mathcal{V}}$ δωση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ταις προσευχαις των αγιων παντων επι το θυσιαστηριον το χρυσουν το ενωπιον του θρονου. **v.5** και ειληφεν ο αγγελος τον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λιβανωτον και εγεμισεν αυτον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ του πυρος του θυσιαστηριου και εβαλεν εις την γην και εγενοντο φωναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βρονται και $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ φωναι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και αστραπαι και σεισμος. επτα αγγελοι οι $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εχοντες τας επτα σαλπιγγας ητοιμασαν αυτους $^{\mathcal{V}}$ εαυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα σαλπισωσι $^{\mathfrak{M}}$ σαλπισωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.7** και ο πρωτος αγγελος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εσαλπισεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εσαλπισεν $^{\mathfrak{M}}$ και εγενετο χαλαζα και πυρ μεμιγμένα εν $^{m,\nu}$ αιματι και εβληθη εις την γην και $^{m,\nu}$ το $^{m,\nu}$ τριτον $^{m,\nu}$ της $^{m,\nu}$ γης $^{m,\nu}$ κατέκαη $^{m,\nu}$ και το τριτον των δενδρων κατεκαη και πας χορτος χλωρος κατεκαη. εσαλπισε m εσαλπισεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ως ορος μεγα πυρι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ καιομενον εβληθη εις την θαλασσαν και εγενετο το τριτον της θαλασσης αιμα. **ν.9** και απεθανε m απεθανεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το τριτον των κτισματών των $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν τη θαλασση τα εχοντα ψυχας και το τριτον των πλοιων διεφθαρησαν $^{\mathcal{V}}$ διεφθαρη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. ο τριτος αγγελος εσαλπισε $^{\mathfrak{M}}$ εσαλπισεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και επέσεν έκ του ουράνου αστηρ μέγας καιομένος ως λαμπας και επέσεν επι το τρίτον των ποταμών και επι τας πηγας των $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υδατών.

καιόμενος ως λαμπάς καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ἄψινθος καὶ γίνεται 11* τὸ τρίτον εἰς ἄψινθον καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἐπλήγη τὸ 12* τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων ἵνα σκοτισθῆ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνη τὸ τρίτον αὐτῆς καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀγγέλου πετωμένου ἐν 13* μεσουρανήματι λέγοντος φωνῆ μεγάλη οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρα- 9* νοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀδύσσου. καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀδύσσου καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ 2* φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς 3 τὴν γῆν καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ αδικήσωσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ 4* πῶν χλωρὸν οὐδὲ πῶν δένδρον εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγίδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἐδόθη 5* αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσιν μῆνας πέντε καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον 6* καὶ οὐχ εὑρήσουσιν αὐτόν καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύξεται ὁ

v.11 και το ονομα του αστερος λεγεται $o^{m,v}$ αψινθος και εγενετ $o^{m,v}$ γινεται T,K το τριτον των K,m,v υδατων $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εις αψινθον και πολλοι των $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ανθρωπων απεθανον εκ των υδατων οτι επικρανθησαν. **v.12** και ο τεταρτος αγγελος εσαλπισε $^{\mathfrak{M}}$ εσαλπισεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και επληγη το τριτον του ηλιου και το τριτον της σεληνης και το τριτον των αστερων ινα σκοτισθη το τριτον αυτων και η ημέρα μη φανη $^{\nu}$ φαινη $^{\tau,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το τριτον αυτης και η νυξ ομοιως. **v.13** και ειδον και ηκουσα ένος αετου $^{\mathfrak{M},\nu}$ αγγελου $^{\tau,\mathcal{K}}$ πετομένου $^{\mathfrak{M},\nu}$ πετωμενου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν μεσουρανηματι λεγοντος φωνη μεγαλη ουαι ουαι τους $^{\mathcal{V}}$ τοις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κατοικουντας $^{\mathcal{V}}$ κατοικουσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι της γης εκ των λοιπων φωνων της σαλπιγγος των τριων αγγελων των μελλοντων **v.1** και ο πεμπτος αγγελος εσαλπισε $^{\mathfrak{M}}$ εσαλπισεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ειδον αστερα εκ του ουρανου πεπτωκοτα εις την γην και εδοθη αυτω η κλεις του φρεατος της αβυσσου. $\ker^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ hnoizem hnoizenth, to jeeth the abussou] abussou $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ kai anebh kaping ek tou jeethog ως καπνος καμινου καιομένης m μεγαλης $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εσκοτώθη $^\mathcal{V}$ εσκοτίσθη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο ηλίος και ο αηρ έκ $\mathbf{v.4}$ και ερρεθη αυταις ινα μη αδικησουσιν $^{\mathcal{V}}$ αδικησωσι $^{\mathfrak{M}}$ αδικησωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του καπνου του φρεατος. τον χορτον της γης ουδε παν χλωρον ουδε παν δενδρον ει μη τους ανθρωπους μονους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οιτινες ουκ εχουσι m,V εχουσι T,K την σφραγιδα του θεου επι των μετώπων αυτών T,m,K . **v.5** και εδοθη αυτοις V αυταις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα μη αποκτεινωσιν αυτους αλλ ινα βασανισθησονται $^{\mathcal{V}}$ βασανισθωσι $^{\mathfrak{M}}$ βασανισθωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μηνας πεντε και ο βασανισμος αυτων ως βασανισμος σκορπιου οταν παιση ανθρωπον. ταις ημέραις εκειναις ζητησουσιν οι ανθρωποι τον θανατόν και ου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουχ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ευρησουσιν αυτόν και επιθυμησουσιν αποθανειν και φευγει $^{\mathcal{V}}$ φευξεται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ θανατος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ απ αυτών ο $^{\mathfrak{M}}$ θανατος $^{\mathfrak{M}}$.

7* θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις είς πόλεμον καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι 8 χρυσῷ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. καὶ εἶχον τρίχας 9 ώς τρίχας γυναικών καὶ οἱ ὀδόντες αὐτών ὡς λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θώρακας ώς θώρακας σιδηρούς καὶ ή φωνή τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φω-10* νή άρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐρὰς όμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν καὶ ἡ ἐξουσία 11* αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου ὄνομα αὐτῷ ἑβραϊστὶ ἀβαδδὼν καὶ ἐν 12* τῆ ἑλληνικῆ ὄνομα ἔχει ἀπολλύων. ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν ἰδού ἔρχονται 13* ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἤκουσα φωνήν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ 14* ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. λέγουσαν τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ ὅς εἴχε τὴν σάλπιγγα λῦσον τούς τέσσαρας άγγέλους τούς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ 15* εὐφράτη. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ώραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν 16* ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δύο μυριάδες μυ-17 ριάδων καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῆ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων έκ τοῦ πυρός καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου 19* ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. αἱ γὰρ ἐξουσίαι αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν

v.7 και τα ομοιωματα των ακριδων ομοία ιπποίς ητοιμασμένοις είς πολέμον και επί τας κεφαλας αυτών ως στέφανοι ομοιοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ χρυσω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ χρυσοι $^{\mathfrak{M}}$ και τα προσώπα αυτών ως προσώπα **v.10** και εχουσιν ουρας ομοίας σκορπίοις και κέντρα και $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν ταις ουραίς αυτων εξουσιαν^{\mathfrak{M}} εχουσι $^{\mathfrak{M}}$ του $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξουσια $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αδικησαι τους ανθρωπους μηνας πεντε. **v.11** και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εχουσι $^{\mathfrak{M}}$ εχουσια $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επ $^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εφ $^{\mathcal{T}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ βασίλεα επ $^{\mathfrak{M}}$ αυτων $^{\mathfrak{M}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αγγελον της αβυσσου ονομα αυτω εβραιστι αββαδων $^{\mathfrak{M}}$ αβαδδων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν δε $^{\mathfrak{M}}$ τη ελ**v.12** η ουαι η μια απηλθεν ιδου ερχεται $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ερχονται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι δυο ληνικη ονομα εχει απολλυων. **v.13** και ο εκτος αγγελος εσαλπισε $^{\mathfrak{M}}$ εσαλπισεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ηκουσα φωνην μιαν έκ των [τεσσαρων] τεσσαρων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ κερατών του θυσιαστηρίου του χρύσου του ενώπιον του θέου. **v.14** Legonta $^{\mathcal{V}}$ Legousan $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ tweektwagyelw $o^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ exan \mathfrak{M},\mathcal{V} or \mathfrak{T},\mathcal{K} eice \mathfrak{T},\mathcal{K} the salthing luson toug τεσσαρας αγγελους τους δεδεμενους επι τω ποταμω τω μεγαλω ευφρατη. **v.15** και ελυθησαν οι τεσσαρες αγγελοι οι ητοιμασμενοι εις την ωραν και $[\text{εις}]^m$ την m ημεραν και μηνα και ενιαυτον ινα αποκτεινωσι $^{\mathfrak{M}}$ αποκτεινωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το τριτον των ανθρωπων. **v.16** και ο αριθμος των $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ στρατευματων του ιππου $^{\mathfrak{M}}$ ιππικου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ δυο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μυριαδες $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δισμυριαδες $^{\mathcal{V}}$ μυριαδων και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηκουσα τον αριθμον **v.18** aπο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υπο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ των τριων πληγων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τουτων απεκτανθησαν το τριτον των ανθρωπων $ano^{\mathfrak{M}} \operatorname{ek}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ tou huros kai $\operatorname{ek}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ tou kainou kai $\operatorname{ek}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ tou deiou tou ekhoreuomen ek two stomatwn αυτων.

είσιν αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν ἔχουσαι κεφαλάς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἵ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς 20* πληγαῖς ταύταις οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν ἵνα μὴ προσκυνήσωσιν τὰ δαιμόνια καὶ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα ἃ οὔτε βλέπειν δύναται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν. καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν 21* φαρμακειῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πε- 10* ριβεβλημένον νεφέλην καὶ ἷρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός. καὶ εἴχεν ἐν τῆ χειρὶ 2* αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεφγμένον καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔκραξεν φωνῆ 3* μεγάλη ὥσπερ λέων μυκᾶται καὶ ὅτε ἔκραξεν ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί τὰς φωνὰς 4* ἑαυτῶν ἔμελλον γράφειν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν μοι σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί καὶ μὴ ταὐτὰ γράψης. καὶ 5* ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν. καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας 6* τῶν αἰώνων ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῆ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῆ ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται έτι. ἀλλὰ 7*

v.19 $η^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ $αι^{\mathcal{T}}$ γαρ εξουσια $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εξουσια $^{\mathcal{T}}$ των $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιππων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εν τω στοματι αυτων εστι $^{\mathfrak{M}}$ $\text{eigin}^{\mathcal{T}} \text{ estin}^{\mathcal{K}, \mathcal{V}} \text{ kat}^{\mathcal{K}, m, \mathcal{V}} \text{ en}^{\mathcal{K}, m, \mathcal{V}} \text{ tais}^{\mathcal{K}, m, \mathcal{V}} \text{ ourais}^{\mathcal{K}, m, \mathcal{V}} \text{ autwn}^{\mathcal{K}, m, \mathcal{V}} \text{ at gar ourai ofewn}^{m}$ οφεσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εχουσαι κεφαλας και εν αυταις αδικουσι $^{\mathfrak{M}}$ αδικουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. ανθρωπων οι ουκ απεκτανθησαν εν ταις πληγαις ταυταις ουδε $^{\mathcal{V}}$ ου $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ ουτε $^{\mathcal{T}}$ μετενοήσαν εκ των εργων των χειρων αυτων ινα μη προσκυνησουσιν $^{\mathcal{V}}$ προσκυνησωσι $^{\mathfrak{m}}$ προσκυνησωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τα δαιμονια και τα $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ειδωλα τα χρυσα και τα αργυρα [και $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τα χαλκα] $^{\mathfrak{M}}$ χαλκα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και τα λιθινα και τα ξυλινα α ουτε βλεπειν δυνανται $^{\mathcal{V}}$ δυναται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουτε ακουείν ουτε περιπατείν. **v.21** και ου μετενοήσαν εκ των φονων αυτων ουτε εκ των φαρμακων $^{\mathcal{V}}$ φαρμακειων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων ουτε εκ της πορνειας αυτων ουτε **v.1** και ειδον αλλον $^{\mathcal{T}.\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αγγελον ισχυρον καταβαινοντα εκ του 10 εκ των κλεμματων αυτων. ουρανου περιβεβλημενον νεφελην και η $^{m,\nu}$ ιρις επι της κεφαλης αυτου $^{m,\nu}$ και το προσωπον αυτου ως ο ηλιος και οι ποδες αυτου ως στυλοι πυρος. **v.2** και εχων^{m,v} ειχεν^{τ,κ} εν τη χειρι αυτου βιβλιον^m βιβλαριδιον^{τ,κ,v} ανεωγμενον^{τ,m,κ} ηνεωγμενον^v και εθηκε^m εθηκεν^{τ,κ,v} τον ποδα αυτου τον δεξιον επι $\operatorname{ths}^{m, \nu} \operatorname{thn}^{\mathcal{T}, \kappa} \operatorname{Inn}^{\mathcal{T}, \kappa} \operatorname{Inn}^$ εκραξε $^{\mathfrak{M}}$ εκραξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ φωνη μεγαλη ωσπερ λεων μυκαται και στε εκραξεν ελαλησαν αι επτα βρονται τας εαυτων φωνας. **v.4** και στε ελαλησαν αι επτα βρονται τας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φωνας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εαυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εμελλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημελλον $^{\mathcal{V}}$ γραφειν και ηκουσα φωνην εκ του ουρανου λεγουσαν μοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ σφραγισον α ελαλησαν αι επτα βρονται και μη αυτα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ταυτα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γραψης. **v.5** και ο αγγελος ον ειδον εστωτα επι της θαλασσης και επι της γης ηρε^m ηρεν $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την χειρα αυτου την $^{m,\mathcal{V}}$ δεξιαν $^{m,\mathcal{V}}$ εις τον ουρανον. **v.6** και ωμοσεν [εν] m εν $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τω ζωντι εις τους αιωνας των αιωνων ος εκτισε m εκτισεν $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τον ουρανον και τα εν αυτω και την γην και τα εν αυτη και την θαλασσαν και τα εν αυτη οτι χρονος ουκετι $^{m, \nu}$ ουκ $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ εσται ετι $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$.

έν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν καὶ τελεσθῆ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ ὡς εὐηγγέλισεν τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις 8* τοῖς προφήταις. καὶ ἡ φωνὴ ἥν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσα ὕπαγε λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεφγμένον ἐν τῆ 9* χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων αὐτως δός μοι τὸ βιβλαρίδιον καὶ λέγει μοι λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ ταὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. καὶ λέγει μοι δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.

11* καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδφ λέγων ἔγειραι καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.

2* καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔσωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσης ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσα
3* ράκοντα δύο. καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου καὶ προφητεύσουσιν

4* ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. οὖτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τῆς γῆς ἑστῶ
5* σαι. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδι-

v.7 αλλ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αλλα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν ταις ημεραις της φωνης του εβδομου αγγελου σταν μελλη σαλπίζειν και ετελεσθη^{m,ν} τελεσθη^{T,K} το μυστηριον του θεου ως ευηγγελισε^m ευηγγελισεν^{T,K,ν} τους^{m,ν} τοις^{T,K} εαυτου^{T,K,ν} δουλους^{m,ν} αυτου^m δουλοις^{T,K} τους^{m,ν} τοις^{T,K} προφητας^{m,ν} προφηταις^{T,K}. **v.8** και η φωνη ην ηκουσα εκ του ουρανου παλιν λαλουσαν^{ν} λαλουσα^{T,m,K} μετ εμου και λεγουσαν^{ν} λεγουσα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υπαγε λαβε το βιβλιον $^{\mathcal{V}}$ βιβλιδαριον $^{\mathfrak{M}}$ βιβλαριδιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το ανεωγμενον $^{\mathfrak{M}}$ ηνεωγμενον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εν τη χειρι του $^{m, \nu}$ αγγελου του εστωτος επι της θαλασσης και επι της γης. **ν.9** και απηλθα $^{\nu}$ απηλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς τον αγγελον λεγων αυτω δουναι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μοι το βιβλιδαριον $^{\mathfrak{M}}$ βιβλαριδιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και λεγει μοι λαβε και καταφαγε αυτο και πικρανει σου την κοιλιαν αλλ εν τω στοματι σου εσται γλυκυ **v.10** και ελαβον το βιβλιον $^{\mathfrak{M}}$ βιβλαριδιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκ της χειρος του αγγελου και κατεφαγον αυτο και ην εν τω στοματι μου ως μελι γλυκυ και οτε εφαγον αυτο επικρανθη η κοιλια μου. **v.11** και λεγουσιν $^{\mathcal{V}}$ λεγει $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μοι δει σε παλιν προφητευσαι επι λαοις και επι $^{\mathfrak{M}}$ εθνεσι $^{\mathfrak{M}}$ εθνεσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και γλωσσαις και βασιλευσι $^{\mathfrak{M}}$ βασιλευσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πολλοις. **v.1** και εδοθη μοι καλαμος ομοιος ραβδω 11 $και^{\mathcal{K}}$ $ο^{\mathcal{K}}$ αγυελος $^{\mathcal{K}}$ ειστηκει $^{\mathcal{K}}$ λεύων ευειρε $^{\mathcal{V}}$ ευειραι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μετρήσον τον ναον του θέου και το θυσιαστηριον και τους προσκυνουντας εν αυτω. **ν.2** και την αυλην την εξωθεν $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εσωθεν $^{\mathcal{T}}$ του ναου εκβαλε εξωθεν $^{\mathcal{V}}$ εξω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και μη αυτην μετρησης οτι εδοθη τοις εθνεσι $^{\mathfrak{M}}$ εθνεσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και την πολιν την αγιαν πατησουσι $^{\mathfrak{M}}$ πατησουσι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μηνας τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathfrak{M}}$ δυο. **v.3** και δωσω τοις δυσι $^{\mathfrak{M}}$ δυσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μαρτυσι $^{\mathfrak{M}}$ μαρτυσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μου και προφητευσουσιν ημερας χιλιας διακοσιας εξηκοντα περιβεβλημενοι σακκους. **\mathbf{v.4}** ουτοι εισιν αι δυο ελαιαι και αι $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δυο λυχνιαι at enwition tou kuriou $^{m,\nu}$ Jeou $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ the yhe estwee estwoat $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$. $\mathbf{v.5}$ και ει τις αυτους θελει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θελη T,K αδικησαι πυρ εκπορευεται εκ του στοματος αυτων και κατεσθιει τους εχθρους αυτων και ει τις θεληση $^{\mathcal{V}}$ θελει $^{\mathfrak{M}}$ αυτους θελη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αδικησαι ουτως δει αυτον αποκτανθηναι.

κήσαι οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθήναι. οῧτοι ἔχουσιν έξουσίαν κλεῖσαι 6* τὸν οὐρανόν ἵνα μὴ βρέχῃ ὑετὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητείας καὶ έξουσίαν έχουσιν έπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν πάση πληγῆ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρ- 7* τυρίαν αὐτῶν τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. καὶ τὰ πτῶματα 8* αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς μεγάλης ἥτις καλεῖται πνευματικῶς σόδομα καὶ αἴγυπτος ὅπου καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη. βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ καὶ τὰ πτῶματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσιν τεθήναι είς μνήματα. καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χάρουσιν ἐπ' 10* αὐτοῖς καὶ εὐφρανθήσονται καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις ὅτι οῧτοι οἱ δύο προφήται έβασάνισαν τούς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τὰς 11* τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐ'π αὐτούς καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέ- 12* γουσαν αὐτοῖς ἀνάβητε ὧδε καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο 13* σεισμός μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν 14* ίδού ή οὐαὶ ή τρίτη ἔρχεται ταχύ. καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ 15*

v.6 ουτοι εχουσιν την $^{\mathcal{V}}$ εξουσιαν κλεισαι τον ουρανον ινα μη βρεχη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υετος βρεχη $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τας $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ημεραις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ημερας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της προφητείας αυτων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και εξουσίαν εχουσίν επί των υδατών στρεφειν αυτα εις αιμα και παταξαι την γην εν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παση πληγη οσακις εαν θελησωσι $^{\mathfrak{M}}$ θελησωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.7** και όταν τελεσωσί $^{\mathfrak{M}}$ τελεσωσίν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την μαρτυρίαν αυτών το θηρίον το αναβαίνον εκ της αβυσσου ποιησει πολεμον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετ αυτων πολεμον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και νικησει αυτους και αποκτενει αυτους. το^ν τα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} πτωμα^ν πτωματα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} αυτων επι της πλατειας της \mathfrak{M},\mathcal{V} πολεως της μεγαλης ητις καλειται πνευματικως σοδομα και αιγυπτος οπου και ο κυριος αυτων \mathfrak{M},\mathcal{V} ημων \mathfrak{T},\mathcal{K} εσταυρωθη. **ν.9** και βλεπουσιν $^{m, \nu}$ βλεψουσιν $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ εκ των λαων και φυλων και γλωσσων και εθνων το $^{m, \nu}$ τα $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ πτωμα $^{m, \nu}$ πτωματα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτων ημερας τρεις και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ημισυ και τα πτωματα αυτων ουκ αφιουσιν $^{\mathcal{V}}$ αφησουσι $^{\mathfrak{M}}$ αφησουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τεθηναι εις μνημα $^{m,\mathcal{V}}$ μνηματα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.10** και οι κατοικουντες επι της γης χαιρουσιν $^{m,\mathcal{V}}$ χαρουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επ αυτοις και ευφραινονται $^{\mathcal{V}}$ ευφρανθησονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δωρα δωσουσιν $^{\mathfrak{M}}$ πεμψουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αλληλοις οτι ουτοι οι δυο προφηται εβασανισαν τους κατοικουντας επι της γης. τας τρεις ημέρας και ημίου πνευμά ζωής εκ του θέου εισηλθέν εν $^{\mathcal{V}}$ εις $^{\mathfrak{m}}$ επ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτοις $^{\mathcal{V}}$ αυτους $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ και εστησαν επι τους ποδας αυτών και φόδος μεγάς επέπεσεν επέσεν επέσεν επί τους θεωρούντας αυτούς. $\mathbf{v.12}$ και ηκούσα ηκούσαν $\mathbf{v.2}$ φωνην φωνης μεγάλην μεγάλης εκ του ουranou legoushy $^{\mathcal{V}}$ legousan $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ autois anabate $^{\mathcal{V}}$ anabate $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ wde kai anebhoan eis ton ouranon en τη νεφελη και εθεωρησαν αυτους οι εχθροι αυτων. **v.13** και εν εκεινη τη ημερα $^{\mathfrak{M}}$ ωρα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εγενετο σεισμος μεγας και το δεκατον της πολέως επέσε $^{\mathfrak{M}}$ επέσεν $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ και απέκτανθησαν εν τω σεισμώ ονοματα ανθρωπων χιλιαδες επτα και οι λοιποι εμφοβοι εγενοντο και εδωκαν δοξαν τω θεω του ουρανου. **v.14** η ουαι η δευτερα απηλθεν και^{\mathcal{K}} ιδου^{\mathcal{T} , \mathcal{K} , \mathcal{V}} η ουαι η τριτη ιδου^{\mathfrak{M}} ερχεται ταχυ.

έγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ καὶ βασιλεύσει 16* εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ. λέγοντες εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἄν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος ὅτι 18* εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη ἀργίσθησαν καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις καὶ 19* διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἄφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

12 καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς 2* στέφανος ἀστέρων δώδεκα. καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα κράζει ἀδίνουσα 3* καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἰδού δράκων μέγας πυρρός ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ 4 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ἑπτὰ. καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν ἵνα ὅταν 5* τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη. καὶ ἔτεκεν υἱόν ἄρρενα ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῷ σιδηρῷ καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐ-

v.15 και ο εβδομος αγυελος εσαλπισε[®] εσαλπισεν^{T,K,V} και ευρυντο φωναι μευαλαι εν τω ουρανω λευουσαι^{T,M,K} λευοντες ευρυετο^{M,V} ευρυντο^{T,K} $η^{M,V}$ αι^{T,K} βασιλεια^{M,V} βασιλειαι^{T,K} του κοσμου του κυριου ημων και του χριστου αυτου και βασιλευσει εις τους αιωνας των αιωνων. **v.16** και οι εικοσι και^{T,K} τεσσαρες πρεσβυτεροι $[oi]^V$ οι T,M,K ευωπιον $[του^M]$ θρονου] του θεου καθημενοι επι τους θρονους αυτων επεσον επεσον επεσαν επεσαν επεσον επεσον επεσον αποσωπα αυτων και προσεκυνησαν τω θεω. **v.17** λευοντες ευχαριστουμεν σοι κυριε ο θεος ο παντοκρατωρ ο ων και ο ην και T,K ο T,K ερχομενος T,K οτι ειληφας την δυναμιν σου την μευαλην και εβασιλευσας. **v.18** και τα εθνη ωρυσθησαν και ηλθεν η ορυγη σου και ο καιρος των υέκρων κριθηναι και δουναι τον μισθον τοις δουλοις σου τοις προφηταις και τοις αυτοις και τοις φοβουμενοις το ονομα σου τους T τοις T , μικρους μικροις T , και τους τοις T , μευαλους μευαλοις T , και διαφθειραι τους διαφθειροντας την γην. **v.19** και ηνοιγη ο ναος του θεου ο T ετ ω ουρανω και ωφθη η κιβωτος της διαθηκης του καιρου αυτου T , και ηνοιγη ο ναος του θεου ο T εν τω ουρανω και ωρονται και σεισμος T , και T , και τοις T , εν τω ναω αυτου και ευροντο αστραπαι και φωναι και βρονται και σεισμος T , και καιριου T , και T , εν τω ναω αυτου και ευροντο εν τω ουρανω και ιδου δρακων πυρος μευρας πυρρος T , και T , εχων κεφαλας επτα και κερατα δεκα και επι τας κεφαλας αυτου διαδηματα T , επτα διαδηματα M , εχων κεφαλας επτα και κερατα δεκα και επι τας κεφαλας αυτου διαδηματα T , επτα διαδηματα M , ν. δ και ετέκεν υιον αρσεν αρρενα T , επτα διαδηματα T , τον θρονον αυτου.

τῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν 6* ἔρημον ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ 7* ούρανῷ ὁ μιχαἡλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν οὐτὲ 8* τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας 9* ό ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ έβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ ἄρτι 10* έγένετο ή σωτηρία καὶ ή δύναμις καὶ ή βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ή έξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ὅτι κατέβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ήμῶν ὁ κατηγορῶν αυτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς 11 μαρτυρίας αὐτῶν καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. διά τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες οὐαὶ τοῖς 12* κατοικοῦσιν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν είδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων 13* ότι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρρενα. καὶ 14* έδόθησαν τῆ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου ἵνα πέτηται είς την ἔρημον είς τὸν τόπον αὐτῆς ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιρούς καὶ ήμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις 15* όπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμόν ἵνα ταὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήση. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῷ γυναικί καὶ ἤνοιξεν ἡ 16*

v.6 και η γυνη εφυγεν εις την ερημον οπου εχει εκει $^{m,\mathcal{V}}$ τοπον ητοιμασμενον υπο m απο $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ του θεου ινα εκει εκτρεφωσιν $^{\mathfrak{M}}$ τρεφωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτην ημερας χιλιας διακοσιας εξηκοντα. $\mathbf{v.7}$ και εγενετο πολεμος εν τω ουρανω ο μιχαηλ και οι αγγελοι αυτου του $^{\mathcal{V}}$ πολεμησαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επολεμησαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κατα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του δρακοντος και ο δρακων επολεμησε^{\mathfrak{m}} επολεμησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και οι αγγελοι αυτου. **\mathbf{v.8}** ισχυσεν $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ισχυσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουδε $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ουτε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τοπος ευρεθη αυτω $^{\mathfrak{m}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ετι εν τω ουρανω. εβληθη ο δρακών ο μεγας ο οφις ο αρχαιος ο καλουμένος διαβολός και ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ σατάνας ο πλανών την οικουμενην ολην εβληθη εις την γην και οι αγγελοι αυτου μετ αυτου εβληθησαν. φωνην μεγαλην λεγουσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν τω ουρανω λεγουσαν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αρτι εγενετο η σωτηρια και η δυναμις και η βασιλεία του θέου ημών και η εξουσία του χρίστου αυτού ότι εβληθη $^{m, \nu}$ κατεβληθη $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ ο κατηγώρ $^{\nu}$ κατηγορος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των αδελφων ημών ο κατηγορών αυτους $^{\mathcal{V}}$ αυτών $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ενώπιον του θέου ημών ημέρας **v.12** δια τουτο ευφραινέσθε [oι] $^{m,\mathcal{V}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουρανοί και οι εν αυτοίς σκηνούντες ουαι τη m $ηη^m$ τοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατοικουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γην $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και τη m την $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ θαλασση m θαλασσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ οτι κατεβη ο διαβολος προς υμας εχων θυμον μεγαν ειδως οτι ολιγον καιρον εχει. **v.13** και οτε ειδεν ο δρακων οτι $\text{eblhh} \ \text{eisthn} \ \text{the flip} \ \text{ediaxe}^m \ \text{ediaxe}^m \ \text{ediaxe}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}} \ \text{the flip} \ \text{ediaxe}^m \ \text{eteken}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}} \ \text{ton arsen}^{\mathcal{V}} \ \text{arresponse}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}.$ **v.14** και εδοθησαν τη γυναικι αι $^{\nu}$ δυο πτερυγες του αετου του μεγαλου ινα πετηται εις την ερημον εις τον τοπον αυτης οπως $^{\mathfrak{M}}$ οπου $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τρεφηται $^{\mathfrak{M}}$ τρεφεται $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκει καιρον και καιρους και ημισυ καιρου απο προσωπου του οφεως. **v.15** και εβαλέν ο οφις οπισω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γυναικος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ του στοματος αυτου οπισω $^{m,\nu}$ της $^{m,\nu}$ γυναικος $^{m,\nu}$ υδωρ ως ποταμον ινα αυτην $^{m,\nu}$ ταυτην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ποταμοφορητον ποιηση.

γη τὸ στόμα αὐτης καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ 17* στόματος αὐτοῦ. καὶ ἀργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῆ γυναικί καὶ ἀπηλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτης τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ.

καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσ-**13*** σης θηρίον ἀναβαῖνον ἔχον κεφαλὰς ἑπτά καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόμα βλα-2* σφημίας. καὶ τὸ θηρίον ὁ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ώς ἄρκτου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων την δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ έξουσίαν μεγάκαὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον καὶ ἡ πληγή τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη καὶ ἐθαυμάσθη ἕν ὅλη 4* τῆ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου. καὶ προσεκύνησαν τόν δράκοντα ὅς ἔδωκεν έξουσίαν τῷ θηρίφ καὶ προσεκύνησαν τὸ θηρίον λέγοντες τίς ὅμοιος τῷ 5* θηρίφ τίς δύναται πολεμήσαι μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας 6* τεσσαράκοντα δύο. καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν θεόν βλασφημήσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς 7* ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν άγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ 8* γλώσσαν καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦν-

v.16 και εβοηθησεν η γη τη γυναικι και ηνοιξεν η γη το στομα αυτης και κατεπιε^{\mathfrak{M}} κατεπιεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τον ποταμον ον εβαλεν ο δρακων εκ του στοματος αυτου. **v.17** και ωργισθη ο δρακων επι τη γυναικι και απηλθε m απηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ποιησαι πολέμον μετα των λοιπών του σπερματός αυτής των τηρουντών τας entolas του θέου και εχοντών την μαρτυρίαν του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ίησου χριστου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. 13 **v.1** [^ν 12.18+13:1] και εσταθη $^{\mathcal{V}}$ εσταθην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι την αμμον της θαλασσης και ειδον εκ της θαλασσης θηριον αναβαίνον εχον κεφαλας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επτα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κερατα δεκα και $^{m,\mathcal{V}}$ κεφαλας $^{m,\mathcal{V}}$ επτα $^{m,\mathcal{V}}$ και επι των κερατων αυτου δεκα διαδηματα και επι τας κεφαλας αυτου $^{\mathcal{V}}$ όνοματα" ονοματα $^{\mathfrak{M}}$ ονομα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βλασφημιας. **v.2** και το θηριον ο ειδον ην ομοιον παρδαλει και οι ποδες αυτου ως αρκου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αρκτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και το στομα αυτου ως στομα λεοντος και εδωκεν αυτω ο δρακων την δυναμιν αυτου και τον θρονον αυτου και εξουσιαν μεγαλην. **v.3** και ειδον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μιαν εκ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ των κεφαλων αυτου ωσει $^{\mathfrak{M}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εσφαγμενην εις θανατον και η πληγη του θανατου αυτου εθεραπευθη και εθαυμασεν $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ Αεθαυμασθη $^{\mathcal{T}}$ εν $^{\mathcal{T}}$ ολη η $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τη $^{\mathcal{T}}$ γη οπισω του **v.4** και προσεκυνησαν τω $^{m, V}$ δρακοντι $^{m, V}$ τω m δεδωκοτι m την m τον $^{T, K}$ δρακοντα $^{T, K}$ ος $^{T, K}$ οτι $^{\mathcal{V}}$ εδωκεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{V}}$ εξουσιαν τω θηριω και προσεκυνησαν τω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θηριω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θηριον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγοντες τις ομοιος τω θηριω και $^{m,\mathcal{V}}$ τις δυνατος $^{\mathfrak{M}}$ δυναται $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πολεμησαι μετ αυτου. **ν.5** και εδοθη αυτω στομα λαλουν μεγαλα και βλασφημιαν $^{\mathfrak{M}}$ βλασφημιας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εδοθη αυτω εξουσια πολεμον $^{\mathfrak{M}}$ ποιησαι μηνας τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ [και] $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ δυο. **v.6** και ηνοιξε $^{\mathfrak{M}}$ ηνοιξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το στομα αυτου εις βλασφημιας $^{\mathcal{V}}$ βλασφημιαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ προς τον θεον βλασφημησαι το ονομα αυτου και την σκηνην αυτου και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τους εν τω ουρανω σκηνουντας. **ν.7** και εδοθη αυτω πολεμον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ποιησαι πολεμον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μετα των αγιων και νικησαι αυτους και εδοθη αυτω εξουσία επι πασαν φυλην και $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ λαον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και γλωσσαν και εθνος.

τες ἐπὶ τῆς γῆς ὧν οὖ γέγραπται τὰ ὄνοματα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ άρνίου ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. εἴ τις ἔχει οὖς ἀκουσάτω. 9 εί τις αίχμαλωσίαν συνάγει είς αίχμαλωσίαν ὑπάγει εί τις ἐν μαχαίρα 10* αποκτενει δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρα ἀποκτανθῆναι ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονἡ καὶ ή πίστις τῶν ἁγίων. καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς καὶ 11* είχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίω καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξουσίαν 12* τοῦ πρώτου θηρίου πάσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τούς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον οὖ έθεραπεύθη ή πληγή τοῦ θανάτου αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα 13* ίνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν καὶ πλανῷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα 14* ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὁ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ έζησεν. καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἵνα καὶ 15* λαλήση ή είκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήση ὅσοι ἄν μή προσκυνήσωσιν τὴν είκόνα τοῦ θηρίου ἵνα ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ πάντας τοὺς μικροὺς 16* καὶ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους ἵνα δώση αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν της δεξιας ή ἐπὶ τῶν μέτωπων αὐτῶν. καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ή 17* πωλήσαι εί μη ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ή τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ή τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ὧδε ἡ σοφία ἐστίν ὁ ἔχων τὸν νοῦν ψηφισάτω τὸν 18*

v.8 και προσκυνησουσιν αυτον^V αυτω^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} παντες οι κατοικουντες επι της γης ου^V ων^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ου γεγραπται το m,V τα T,K ονομα m,V ονοματα T,K αυτου V εν τω m,V τη T,K βιβλιω m,V βιβλω T,K της ζωης του αρνιου του $^{m,\mathcal{V}}$ εσφαγμενου απο καταβολης κοσμου. **v.10** ει τις εις $^{\mathcal{V}}$ εχει $^{\mathfrak{m}}$ αιχμαλωσιαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ συναγει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αποκτανθηναι $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ δει $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ αυτον εν μαχαιρη $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αποκτανθηναι ωδε εστιν η υπομονη και η πιστις των αγιων. **v.11** και είδον αλλό θηρίον αναβαίνον εκ της γης και είχε $^{\mathfrak{M}}$ είχεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κερατά δυο ομοία αρνίω και ελαλει ως δρακων. ν.12 και την εξουσιαν του πρωτου θηριου πασαν ποιει ενωπιον αυτου και εποιεί $^{\mathfrak{m}}$ ποιεί $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την γην και τους κατοικουντας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν αυτη κατοικουντας $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ινα προσκυνησουσιν $^{\mathcal{V}}$ προσκυνησωσι $^{\mathfrak{M}}$ προσκυνησωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το θηριον το πρωτον ου εθεραπευθη η πληγη του θανατου αυτου. **v.13** και ποιει σημεία μεγάλα ινα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και πυρ ινα $^{\mathfrak{M}}$ ποιη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ καταβαίνειν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ του ουράνου καταβαινειν $^{\mathcal{V}}$ καταβαινη $^{\mathfrak{M}}$ επι $^{\mathfrak{M}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την γην ενώπιον των ανθρώπων. εμους]³⁹¹ τους κατοικουντας επι της γης δια τα σημεία α εδοθη αυτώ ποιησαι ενώπιον του θηρίου λεγων τοις κατοικουσιν επι της γης ποιησαι εικονα τω θηριω $\mathbf{0}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ $\mathbf{0}\mathbf{5}^{\mathcal{V}}$ είχε $^{\mathfrak{M}}$ εχει $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την πληγην της μαχαιρης $^{\mathcal{V}}$ μαχαιρας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και εζησε $^{\mathfrak{M}}$ εζησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. πνευμα δουναι $^{\mathfrak{M}}$ τη εικονι του θηριου ινα και λαληση η εικων του θηριου και ποιηση [\mathfrak{v} α] $^{\mathcal{V}}$ οσοι εαν $^{m,\mathcal{V}}$ αν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μη προσκυνησωσι m προσκυνησωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εικονι $^{m,\mathcal{V}}$ εικονα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του θηριου αποκτανθωσι $^{\mathfrak{M}}$ ινα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αποκτανθωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.16** και ποιει παντας τους μικρους και τους μεγαλους και τους πλουσιους και τους πτωχους και τους ελευθερους και τους δουλους ινα δωσιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δωση $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτοις χαραγματα m χαραγμα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επι της χειρος αυτων της δεξιας η επι το $^\mathcal{V}$ των $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ μετωπον $^\mathcal{V}$ μετωπων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων. **v.17** και ινα μη τις δυναται $^{\mathfrak{M}}$ δυνηται $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αγορασαι η πωλησαι ει μη ο εχων το χαραγμα $\eta^{T,K}$ το ονομα του θηριου η τον αριθμον του ονοματος αυτου.

άριθμὸν τοῦ θηρίου ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς.

καὶ εἶδον καὶ ἰδού ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος σιών καὶ μετ' αὐτοῦ 14^* έκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς 2* αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης καὶ 3* φωνήν ήκουσα κιθαρφδών κιθαριζόντων έν ταῖς κιθάραις αὐτών. ἄδουσιν ὡς ἀδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ὠδὴν εἰ μὴ αἱ έκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. 4* οὖτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν παρθένοι γάρ εἰσιν οὖτοι είσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἄν ὑπάγῃ οὖτοι ἠγοράσθησαν 5* ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχή τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη δόλος ἄμωμοί γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ. 6* καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον ἐν μεσουρανήματι ἔχοντα εὐαγγέλιον αίώνιον εὐαγγελίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶν ἔθνος 7* καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν. λέγοντα ἐν φωνῷ μεγάλῃ φοβήθητε τὸν θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ 8* πηγάς ὑδάτων. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησεν λέγων ἔπεσεν ἔπεσεν βαβυλών ή πόλις ή μεγάλη ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας

v.18 ωδε η σοφια εστιν ο έχων τον $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ νουν ψηφισατω τον αριθμον του θηριου αριθμος γαρ ανθρωπου εστιν $[και]^m$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ο αριθμος αυτου εξακοσιοι $^{\mathcal{V}}$ εξηκοντα $^{\mathcal{V}}$ εξ $^{\mathcal{V}}$ $[εστιν]^m$ χξς $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$. είδον και ίδου το $^{\mathcal{V}}$ [το] $^{\mathfrak{M}}$ αρνίον εστος $^{\mathcal{V}}$ εστηκος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επί το όρος σίων και μετ αυτου [αρίθμος] $^{\mathfrak{M}}$ ρμ δ^m εκατον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ χιλιαδες εχουσαι το $^{m,\mathcal{V}}$ ονομα $^{m,\mathcal{V}}$ αυτου $^{m,\mathcal{V}}$ και $^{m,\mathcal{V}}$ το ονομα του πατρος αυτου γεγραμμενον επι των μετωπων αυτων. φωνην εκ του ουρανου ως φωνην υδατων πολλων και ως φωνην βροντης μεγαλης και η $^{m,\mathcal{V}}$ φωνη $^{m,\mathcal{V}}$ ην $^{m,\mathcal{V}}$ φωνην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηκουσα ως $^{m,\mathcal{V}}$ κιθαρωδων κιθαριζοντων εν ταις κιθαραις αυτων. **\mathbf{v.3}** και αδουσιν $[\omega_S]^{\mathcal{V}}$ ως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ωδην καινην ενώπιον του θρονού και ενώπιον των τεσσάρων ζωών και των πρεσθυτέρων και ουδεις εδυνατο $^{m,\mathcal{V}}$ ηδυνατο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μαθειν την ωδην ει μη αι ρμδ m εκατον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρες $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ χιλιαδες οι ηγορασμενοι απο της γης. **v.4** ουτοι εισιν οι μετα γυναικών ουκ εμολυνθήσαν παρθένοι γαρ είσιν ουτοι είσιν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι ακολουθούντες τω αρνίω οπού αν υπαγη ουτοι υπο $^{\mathfrak{M}}$ ιησου $^{\mathfrak{M}}$ ηγορασθησαν απο των ανθρωπων απαρχη τω θεω και τω αρνιω. εν τω στοματι αυτων ουχ ευρεθη ψευδος $^{m,\mathcal{V}}$ δολος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αμωμοι γαρ $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ εισι m εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ενωπιον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $tou^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θρονο $u^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το $u^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεο $u^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.6** και ειδον αλλον $u^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αγγελον πετομενον $u^{\mathcal{M},\mathcal{V}}$ πετωμενον $u^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν μεσουρανηματι εχοντα ευαγγελιον αιωνιον ευαγγελισαι επι $^{\mathcal{V}}$ τους καθημενους $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κατοικουντας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ επι **v.7** λεγων^{𝔐,𝑉} λεγοντα^{𝒯,𝑉} εν φωνη της γης και επι $^{m,\nu}$ παν εθνος και φυλην και γλωσσαν και λαον. μεγαλη φοβηθητε τον θεον και δοτε αυτω δοξαν οτι ηλθεν η ωρα της κρισεως αυτου και προσκυνησατε τω ποιησαντι τον ουρανον και την γην και την $^{\mathcal{K},\mathfrak{M}}$ θαλασσαν και πηγας υδατων. δευτερος m αγυελος δευτερος $^{\mathcal{V}}$ ηκολουθησε m ηκολουθησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λεγων [επεσεν] m επεσεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επεσε επεσεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ βαβυλών η πολις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μεγαλη η $^{\mathcal{V}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ του οίνου του θυμού της πορνείας αυτης πεποτικέ^m πεποτικέν^{T,K,V} παντά τα^{m,V} εθνη.

αὐτῆς πεπότικεν πάντα ἔθνη. καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολούθησεν αὐτοῖς 9* λέγων ἐν φωνῆ μεγάλῃ εἴ τις τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κεκερασμένου 10* άκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείω ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. καπνός τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων καὶ οὐκ έχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτός οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τήν είκόνα αὐτοῦ καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ῶδε ὑπομονή τῶν ἁγίων ἐστίν ὧδε οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ 12* καὶ τὴν πίστιν ἰησοῦ. καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης μοι 13* γράψον μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπαρτί ναί λέγει τὸ πνεῦμα ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν άκολουθεί μετ' αὐτῶν. καὶ είδον καὶ ίδού νεφέλη λευκή καὶ ἐπὶ τὴν 14* νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υιῷ ἀνθρώπου ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον όξύ. καὶ ἄλλος ἄγ- 15* γελος έξηλθεν έκ τοῦ ναοῦ κράζων ἐν μεγάλῃ φωνῆ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον ὅτι ἦλθεν σοι ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι ὅτι ἔξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος 16* ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. καὶ 17 ἄλλος ἄγγελος έξηλθεν έκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον όξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος έξηλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων 18*

 $\mathbf{v.9}$ και αλλος $^{m,\mathcal{V}}$ τριτος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αγγέλος τριτος $^{m,\mathcal{V}}$ ηκολουθησέν αυτοίς λέγων εν φωνή μεγάλη ει τις προσκυνει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ το θηριον προσκυνει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και την εικονα αυτου και λαμβανει χαραγμα επι του μετωπου αυτου η επι την χειρα αυτου. **v.10** και αυτος πιεται εκ του οινου του θυμου του θεου του κεκερασμενου ακρατου εν τω ποτηριω της οργης αυτου και βασανισθησεται εν πυρι και θειω ενωπιον $tων^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγιων $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αγγελων αγιων $^{\mathcal{V}}$ και ενωπιον του αρνιου. **v.11** και ο καπνος του βασανισμου αυτων αναβαινει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις αιωνας αιωνων αναβαινει $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και ουκ εχουσιν αναπαυσιν ημερας και νυκτος οι προσκυνουντες το θηριον και την εικονα αυτου και ει τις λαμβανει το χαραγμα του ονοματος αυτου. **v.12** ωδε $\eta^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ υπομονή των αγίων εστίν $[\omega \delta \epsilon]^{\mathfrak{M}}$ ωδε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι τηρούντες τας εντόλας του θέου και την πιστιν ιησου. **v.13** και ηκουσα φωνης εκ του ουρανου λεγουσης $[\mu oi]^m$ $\mu oi^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γραψον μ ακαριοι οι νέκροι οι εν κυρίω αποθνησκοντές απ $^{m,\nu}$ απαρτί $^{T,\mathcal{K}}$ αρτί $^{m,\nu}$ ναι $^{T,\mathcal{K},\nu}$ λέγει ναι m το πνευμα ινα αναπαησονται $^{\mathcal{V}}$ αναπαυσωνται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εκ των κοπων αυτων τα γαρ $^{\mathcal{V}}$ δε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εργα αυτων ακολουθει μετ **v.14** και είδον και ίδου νεφελη λευκή και επί την νεφελην καθημενον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ καθημενος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ομοιον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ομοιος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υιω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ υιον $^{\mathcal{V}}$ ανθρωπου έχων επι της κεφαλης αυτου στέφανον χρυσούν και έν τη χειρι αυτου δρεπανον οξυ. **v.15** και αλλος αγγελος εξηλθεν εκ του ναου κραζων εν μεγαλη $^{T,\mathcal{K}}$ φωνη μεγαλη $^{m,\mathcal{V}}$ τω καθημενω επι της νεφελης πεμψον το δρεπανον σου και θερισον οτι ηλθεν σοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η ωρα του $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}}$ θερισαι οτι εξηρανθη ο θερισμος της γης. **v.16** και εβαλεν ο καθημενος επι της $^{\mathcal{V}}$ $\mathsf{thn}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathsf{nefelhg}^{\mathcal{V}} \ \mathsf{nefelhy}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}} \ \mathsf{to} \ \mathsf{drehon} \ \mathsf{autou} \ \mathsf{epi} \ \mathsf{thn} \ \mathsf{yh} \ \mathsf{kai} \ \mathsf{eferioh} \ \mathsf{h} \ \mathsf{h} \ \mathsf{h}.$ αγγελος $[εξηλθεν]^{V}$ εξηλθεν $^{T,\mathfrak{M},K}$ εκ του θυσιαστηριου $[o]^{V}$ εχων εξουσιαν επι του πυρος και εφωνησε $^{\mathfrak{M}}$ εφωνησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κραυγη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ φωνη $^{\mathcal{V}}$ μεγαλη τω εχοντι το δρεπανον το οξυ λεγων πεμψον σου το δρεπανον το οξυ και τρυγησον τους βοτρυας της αμπελου $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ της $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ γης οτι ηκμασαν αι σταφυλαι αυτης.

έξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός καὶ ἐφώνησεν κραυγῆ μεγάλη τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὰ λέγων πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὰ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς γῆς ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς καὶ 20* ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὴν μέγαλην. καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν ἀγγέλους 15 έπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί καὶ τοὺς 2* τοῦ θεοῦ. νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν 3* τὴν ὑαλίνην ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. καὶ ἄδουσιν τὴν ὡδὴν μωσέως δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ἀδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ 4* ὁδοί σου ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. τίς οὐ μὴ φοβηθῆ σε κύριε καὶ δοξάση τὸ ὄνομά σου ὅτι μόνος ὅσιος ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ήξουσιν καὶ προσκυ-5* νήσουσιν ἐνώπιόν σου ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδού ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ 6* οὐρανῷ. καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ 7* τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. καὶ εν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ άγγέλοις έπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος 8* είς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης

v.19 και εβαλέν ο αγγέλος το δρέπανον αυτού εις την γην και ετρυγησέ m ετρυγησέν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την αμπέλον της γης και εβαλεν εις την ληνον του θυμου του θεου τον m,V την T,K μεγαν m,V μεγαλην T,K . **v.20** και επατηθη η ληνος εξωθεν $^{m,\mathcal{V}}$ εξω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της πολεως και εξηλθεν αιμα εκ της ληνου αχρι των χαλινων των ιππων απο σταδιων χιλιων εξακοσιων. **v.2** και ειδον ως θαλασσαν υαλινην μεμιγμενην πυρι και τους νικωντας εκ του θηριου και εκ της εικονος αυτου και εκ του χαραγματος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ $\mathbf{e}\mathbf{k}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $\mathbf{r}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αριθμου του ονοματος αυτου εστωτας επι την θαλασσαν την υαλινην εχοντας κιθαρας του $\mathbf{v.3}$ και αδουσι $^{\mathfrak{M}}$ αδουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την ωδην μωυσεως $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ μωσεως $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δουλου του θεου και την ωδην του αρνιου λεγοντες μεγαλα και θαυμαστα τα εργα σου κυριε ο θεος ο παντοκρατωρ δικαιαι και αληθιναι αι οδοι σου ο βασιλευς των εθνων $^{m,\nu}$ αγιων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **ν.4** τις ου μη φοβηθη σε $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ κυριε και δοξασει $^{\mathcal{V}}$ δοξαση $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το ονομα σου οτι μονος αγιος $^{\mathfrak{M}}$ οσιος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ οτι παντα τα εθνη ηξουσι $^{\mathfrak{M}}$ ηξουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και προσκυνησουσιν ενωπιον σου οτι τα δικαιωματα σου εφανερωθησαν. ταυτα ειδον και ιδου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηνοιγη ο ναος της σκηνης του μαρτυριου εν τω ουρανω. **ν.6** και εξηλθον οι επτα αγγελοι $[\mathfrak{o}\mathfrak{i}]^\mathcal{V}$ οι \mathfrak{m} εχοντες τας επτα πληγας $[\mathfrak{e}\kappa^\mathfrak{m} \ \mathfrak{e}\kappa^\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}$ του $\mathsf{vaou}]^\mathfrak{m}$ οι \mathfrak{m} ησαν \mathfrak{m} $\mathsf{vaou}^\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}$ ενδεδυμενοι λινον καθαρον και $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ λαμπρον και περιεζωσμενοι περι τα στηθη ζωνας χρυσας. εν εκ των τεσσαρων ζωων εδωκε $^\mathfrak{M}$ εδωκεν $^\mathcal{T,K,V}$ τοις επτα αγγελοις επτα φιαλας χρυσας γεμουσας του θυμου του θεου του ζωντος εις τους αιωνας των αιωνων. **ν.8** και εγεμισθη ο ναος καπνου εκ της δοξης του θεου και εκ της δυναμεως αυτου και ουδεις εδυνατο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ηδυνατο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εισελθειν εις τον ναον αχρι τελεσθωσιν αι επτα πληγαι των επτα αγγελων.

τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις 16* ύπάγετε καὶ ἐκχέατε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. καὶ 2* ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ έξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐγένετο έλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς τῇ εἰκόνι αὐτοῦ προσκυνοῦντας. καὶ ὁ δεύτερος 3* ἄγγελος έξέχεεν την φιάλην αὐτοῦ είς την θάλασσαν καὶ έγένετο αἷμα ώς νεκροῦ καὶ πᾶσα ψυχή ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ ὁ τρίτος 4* ἄγγελος έξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ είς τοὺς ποταμοὺς καὶ είς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέ- 5* γοντος δίκαιος κύριε εἶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ὅσιος ὅτι ταῦτα ἔκρινας. ὅτι 6* αΐμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν καὶ αΐμα αὐτοῖς έδωκας πιεῖν ἄξιοί γάρ είσιν. καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος ναί κύριε 7* ό θεός ὁ παντοκράτωρ άληθιναί και δίκαιαι αί κρίσεις σου. και ὁ τέ- 8* ταρτος ἄγγελος έξέχεεν την φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι 9* καθμα μέγα καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. καὶ 10* ό πέμπτος ἄγγελος έξέχεεν την φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη καὶ ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν 11 πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος έξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν 12*

v.1 και ηκουσα φωνης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγαλης φωνης $^{\mathcal{V}}$ εκ του ναου λεγουσης τοις επτα αγγελοις υπα γετε και εκχεετε $^{\mathcal{V}}$ εκχεατε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας επτα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ φιαλας του θυμου του θεου εις την γην. **v.2** και απηλθεν ο πρωτος και εξεχεε m εξεχεεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την φιαλην αυτου εις $^{m,\mathcal{V}}$ επι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την γην και εγενετο ελκος κακον και πονηρον επι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τους ανθρωπους τους εχοντας το χαραγμα του θηριου και τους προσκυνουντας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τη εικονι αυτου προσκυνουντας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.3** και ο δευτερος αγγελος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξεχεε m εξεχεεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την φιαλην αυτου εις την θαλασσαν και εγενετο αιμα ως νεκρου και πασα ψυχη ζ ωης $^{\mathcal{V}}$ ζωσα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απεθανεν τα $^{\mathcal{V}}$ εν τη θαλασση. **ν.4** και ο τριτος [αγγελος $]^{\mathfrak{M}}$ αγγελος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξεχεε $^{\mathfrak{M}}$ εξεχεεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την φιαλην αυτου εις τους ποταμους και εις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τας πηγας των υδατων και εγενετο **ν.5** και ηκούσα του αγγέλου των υδατών λεγοντός δικαίος κυρίε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ει ο ων και ο ην και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο εσομενος σοιος σοιος σοια ταυτα εκρινας. **ν.6** οτι αιμα αγιων και προφητων εξεχεαν και αιμα αυτοις $^{\mathcal{V}}$ δεδωκας" εδωκας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιειν αξιοι γαρ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εισιν. **v.7** και ηκουσα αλλου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του θυσιαστηριου λεγοντος ναι κυριε ο θεος ο παντοκρατωρ αληθιναι και δικαιαι αι κρισεις σου. τεταρτος αγγελος $\mathcal{T}^{m,\mathcal{K}}$ εξεχεε $\mathcal{T}^{m,\mathcal{K}}$ την φιαλην αυτου επι τον ηλιον και εδοθη αυτω καυματισαι $\text{tous}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ andrwhous $\text{tous}^{\mathfrak{M}}$ en pure $\text{tous}^{\mathfrak{M}}$ andrwhous $\text{tous}^{\mathfrak{M}}$. μεγα και εβλασφημησαν οι m ανθρωποι m το ονομα του θεου του εχοντος την $^{\mathcal{V}}$ εξουσιαν επι τας πληγας ταυτας και ου μετενοήσαν δουναι αυτώ δοξαν. **v.10** και ο πεμπτος $[αγγελος]^m$ $αγγελος^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξεχεε m εξεχεεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την φιαλην αυτου επι τον θρονον του θηριου και εγενετο η βασιλεια αυτου εσκοτωμενη και εμασωντο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εμασσωντο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τας γλωσσας αυτων εκ του πονου.

τὸν μέγαν τὸν εὐφράτην καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἵνα ἑτοιμασθῆ ἡ 13* δδός τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος 14* τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὁμοία βατράχοις. εἰσὶν γάρ πνεύματα δαιμοίνων ποιοῦντα σημεῖα ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον 15* τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. ἔρχομαι ὡς κλέπτης μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ 16* ίνα μή γυμνός περιπατή καὶ βλέπωσιν τήν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον ἑβραϊστὶ ἁρμαγεδδών. 17* καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐξῆλθεν φωνή μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταί καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμὸς έγένετο μέγας οἷος οὐκ έγένετο ἀφ' οὖ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς 19* γῆς τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτως μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη είς τρία μέρη καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον καὶ βαβυλὼν ἡ μεγάλη έμνήσθη ένώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῆ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυ-20* μοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. 21 καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς άνθρώπους καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγἡ αὐτῆς σφόδρα.

17* καὶ ἦλθεν εῖς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας

 $[\]mathbf{v.12}$ και ο έκτος $[\mathbf{q}\mathbf{y}\mathbf{e}\mathbf{λ}\mathbf{o}\mathbf{s}]^{\mathfrak{M}}$ $\mathbf{q}\mathbf{y}\mathbf{e}\mathbf{λ}\mathbf{o}\mathbf{s}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξέχεε $\mathbf{e}^{\mathfrak{M}}$ εξέχεε $\mathbf{v}^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την φιαλην αυτου επι τον ποταμον τον μεγαν τον $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ευφρατην και εξηρανθη το υδωρ αυτου ινα ετοιμασθη η οδος των βασιλεων των απο ανατολης $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ανατολων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ηλιου. **v.13** και ειδον εκ του στοματος του δρακοντος και εκ του στοματος του θηριου και εκ του στοματος του ψευδοπροφητου πνευματα τρια ακαθαρτα $\omega \varsigma^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ομοια $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βατραχοι $^{m,\mathcal{V}}$ βατραχοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.14** εισι m εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γαρ πνευματα δαιμονιων $^{m,\mathcal{V}}$ δαιμονων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ποιουντα σημεία $\mathbf{a}^{\mathcal{K},m,\mathcal{V}}$ εκπορευεταί $^{\mathcal{K},m,\mathcal{V}}$ εκπορευεσθαί $^{\mathcal{T}}$ επί τους βασίλεις της $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της οικουμενης όλης συναγαγείν αυτούς είς τον $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πολέμον της ημέρας εκείνης $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ της μεγάλης του θέου του **v.15** ιδου ερχομαι ως κλεπτης μακαριος ο γρηγορων και τηρων τα ιματια αυτου ινα μη γυμνος περιπατη και βλεπωσι m βλεπωσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την ασχημοσυνην αυτου. γαγεν αυτους εις τον τοπον τον καλουμενον εβραιστι αρμαγεδων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αρμαγεδδων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.17** και ο εβδομος [αγγελος] m αγγελος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξεχεε m εξεχεεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την φιαλην αυτου επι $^{m,\mathcal{V}}$ εις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον αερα και εξηλθε m εξηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ φωνη μεγαλη εκ $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του ναου του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουρανου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απο του θρονου λεγουσα γεγονε $^{\mathfrak{M}}$ γεγονεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.18** και εγενοντο αστραπαι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ φωναι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και βρονται και φωναι^{\mathfrak{m}} αστραπαι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ σεισμος [εγενετο] $^{\mathfrak{m}}$ εγενετο $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μεγας οιος ουκ εγενετο αφ ου ανθρωπος $^{\mathcal{V}}$ εγενετο $^{\mathcal{V}}$ οι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ανθρωποι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εγενοντο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι της γης τηλικουτος σεισμος ουτω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ **v.19** και εγενετο η πολις η μεγαλη εις τρια μερη και αι πολεις των εθνων επεσαν $^{\mathcal{V}}$ επεσον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και βαβυλων η μεγαλη εμνησθη ενωπιον του θεου δουναι αυτη το ποτηριον του οινου του θυμου της οργης αυτου. **v.20** και πασα νησος εφυγε $^{\mathfrak{M}}$ εφυγε $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ορη ουχ ευρεθησαν.

καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων μοι δεῦρο δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν. μεθ' ἡς 2* ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον 3* έν πνεύματι καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον γέμον όνομάτων βλασφημίας ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. γυνή ή περιβεβλημένη πορφύρα καὶ κόκκινω καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ καὶ λίθω τιμίω καὶ μαργαρίταις ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῆ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκάθαρτητος πορνείας αὐτῆς. καὶ ἐπὶ 5 τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον μυστήριον βαβυλών ή μεγάλη ή μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα 6* μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων ίησοῦ καὶ ἐθαύμασα ἰδών αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος 7* διατί έθαύμασας έγω σοι έρω το μυστήριον της γυναικός και του θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλάς καὶ τὰ δέκα κέρατα. θηρίον ο είδες ην και οὐκ ἔστιν και μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς 8* άβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες έπὶ τῆς γῆς ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολής κόσμου βλεπόντες τὸ θηρίον ο τι ήν καὶ οὐκ ἔστιν καὶπερ ἔστιν. ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ὄρη εἰσίν ἑπτὰ ὅπου 9* ή γυνή κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν οἱ πέντε ἔπεσαν καὶ 10*

v.1 και ηλθεν εις εκ των επτα αγγελων των εχοντων τας επτα φιαλας και ελαλησε $^{\mathfrak{M}}$ ελαλησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μετ εμου λεγων μοι $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ δευρο δείξω σοι το κρίμα της πορνης της μεγαλης της καθημένης επί των $\mathcal{T}^{\mathcal{M},\mathcal{K}}$ υδατων των $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πολλων. **ν.2** μεθ ης επορνευσαν οι βασιλεις της γης και εμεθυσθησαν οι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κατοικουντες $^{m,\mathcal{V}}$ την $^{m,\mathcal{V}}$ γην $^{m,\mathcal{V}}$ εκ του οίνου της πορνείας αυτης οί $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ κατοικούντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ γην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.3** και απηνεγκε $^{\mathfrak{M}}$ απηνεγκεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ με εις ερημον εν πνευματι και ειδον γυναικα καθημενην επι θηριον κοκκινον γεμον $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ $^{\mathcal{V}}$ γεμοντα" ονοματα $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ονοματων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ βλασφημιας εχων $^{\mathcal{V}}$ εχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ κεφαλας επτα και κερατα δεκα. **v.4** και η γυνη ην $^{\mathcal{K},\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ η $^{\mathcal{T}}$ περιβεβλημενη πορφυρουν $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ πορφυρα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και κοκκινον $^{m, \nu}$ κοκκινω $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}, \nu}$ κεχρυσωμενη χρυσω $^{m, \nu}$ χρυσω $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ και λιθω τιμιω και μαργαριταις εχουσα χρυσουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ποτηριον χρυσουν $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ εν τη χειρι αυτης γεμον βδελυγματών και τα $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ ακαθαρτα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ της $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ακαθαρτητος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πορνειας αυτης. **v.6** και ειδον την γυναικα μεθυουσαν εκ του αιματος των αγιων $[και]^{\mathfrak{M}}$ και $\mathcal{T}^{\mathcal{K},\mathcal{V}}$ εκ του αιματος των μαρτυρών ιησού και εθαυμασά ιδών αυτην θαυμα μεγα. $\mathbf{v.7}$ και ειπε m ειπεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μοι ο αγγελος δια $^{m,\mathcal{V}}$ τι $^{m,\mathcal{V}}$ διατι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εθαυμασας εγω σοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ερω σοι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ το μυστηριον της γυναικός και του θηριού του βασταζόντος αυτήν του έχοντος τας έπτα κεφαλάς **v.8** το $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θηριον ο είδες ην και ουκ εστι $^{\mathfrak{M}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και μελλει αναβαίνειν και τα δεκα κερατα. εκ της αδυσσού και εις απώλειαν υπαγείν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και θαυμασθησονται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι κατοικουντές επι της γης ων ου γεγραπται το $^{\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ονοματα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ επι το βιβλιον της ζωης απο καταβολης κοσμου βλεποντων $^{m, \nu}$ οτι m ην m βλεποντες $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ το θηριον οτι $^{\nu}$ ο $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ τι $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ ην $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}, \mathcal{V}}$ και ουκ εστι m εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{m,\mathcal{V}}$ καιπερ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παρεσται $^{m,\mathcal{V}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.9** ωδε ο νους ο εχων σοφιαν αι επτα κεφαλαι επτα $^{m,\mathcal{V}}$ ορη εισιν επτα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οπου η γυνη καθηται επ αυτων. **\mathbf{v.10}** και βασιλεις επτα εισιν οι πεντε επέσον $^{\mathfrak{M}}$ επέσαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο εις έστιν ο αλλός ουπώ ηλθε $^{\mathfrak{M}}$ ηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και όταν έλθη ολίγον auton $\mathcal{T}, \mathcal{K}, \mathcal{V}$ dei auton \mathcal{M} meinai.

ὁ εῖς ἔστιν ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθεν καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. 11* καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν καὶ ἐκ τῶν ἑπτά 12* ἐστιν καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλαβον ἀλ'λ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν 13* ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. οὖτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν καὶ 14* την δύναμιν καὶ την έξουσίαν έαυτῶν τῷ θηρίῳ διαδιδώσουσιν. οὖτοι μετά τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλε-15* κτοί καί πιστοί. καί λέγει μοι τὰ ὕδατα ἃ εἶδες οὖ ἡ πόρνη κάθηται λαοί 16* καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον οὖτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται καὶ αὐτὴν κατακαύ-17* σουσιν έν πυρί. ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν είς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τήν γνώμην αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τήν βασιλείαν 18 αὐτῶν τῷ θηρίῳ ἄχρι τελεσθῆ τὰ ῥήματά τοῦ θεοῦ. καὶ ἡ γυνἡ ἡν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς. καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα

καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα
ἐξουσίαν μεγάλην καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχύϊ φωνῆ μεγάλη λέγων ἔπεσεν ἔπεσεν βαβυλών ἡ μεγάλη καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμο΄νων καὶ φυλακἡ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακἡ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου. ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκεν πάντα τὰ ἔθνη καὶ

v.11 kai to θ hrion o hn kai ouk esti $^{\mathfrak{M}}$ estin $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ kai autoς ondoos esti $^{\mathfrak{M}}$ estin $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ kai ek twn επτα εστι $^{\mathfrak{M}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εις απωλειαν υπαγει. **v.12** και τα δεκα κερατα α ειδες δεκα βασιλεις εισιν οιτίνες βασιλείαν ουπω ελαβον αλλα $^{\mathcal{V}}$ αλλ $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξουσίαν ως βασιλείς μίαν ωραν λαμβανουσι $^{\mathfrak{M}}$ λαμβανουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μετα του θηριου. **v.13** ουτοι μιαν εχουσι $^{\mathfrak{M}}$ γνωμην εχουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και την δυναμιν και την $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ εξουσιαν αυτων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εαυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τω θηριω διδοασιν $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ διαδιδωσουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. μετα του αρνιου πολεμησουσι $^{\mathfrak{M}}$ πολεμησουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και το αρνιον νικησει αυτους οτι κυριος κυριων εστι $^{\mathfrak{M}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και βασιλευς βασιλεων και οι μετ αυτου κλητοι και εκλεκτοι και πιστοι. λεγει μοι τα υδατα α ειδες ου η πορνη καθηται λαοι και οχλοι εισι $^{\mathfrak{m}}$ εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και εθνη και γλωσσαι. **v.16** και τα δεκα κερατα α ειδες και $^{m, \nu}$ επι $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ το θηριον ουτοι μισησουσι m μισησουσιν $^{\dot{\mathcal{T}}, \mathcal{K}, \nu}$ την α הספיחי אמו אמו הפחקשה אמו הספיסיט מידחי אמו אמו הספיסיט מידחי (הסוקססטסיט מידחי מידחי) אמו אמו אמו אמו אמו מידחי της φαγονται και αυτην κατακαυσουσιν εν πυρι. **v.17** ο γαρ θεος εδωκεν εις τας καρδιας αυτων ποιησαι την γνωμην αυτου και ποιησαι μιαν $^{\mathcal{T}.\mathcal{K}.\mathcal{V}}$ γνωμην μιαν $^{\mathfrak{m}}$ και δουναι την βασιλειαν αυτων τω θηριω αχρι τελεσθωσιν m τελεσθη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τελεσθησονται $^{\mathcal{V}}$ οι $^{m,\mathcal{V}}$ τα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λογοι $^{m,\mathcal{V}}$ ρηματα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του θεου. **v.1** [και]^{\mathfrak{M}} και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μετα ταυτα ειδον αλλον $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αγγελον καταβαινοντα εκ του ουρανου εχοντα εξουσιαν μεγαλην και η γη εφωτισθη εκ της δοξης αυτου. **v.2** και εκραξεν [εν] m εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ισχυρα $^{m,\mathcal{V}}$ ισχυρι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φωνη μεγαλη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λεγων [επεσεν] m επεσεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επεσε m επεσεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ βαβυλων η μεγαλη και εγενετο κατοικητηριον δαιμονιων $^{\mathcal{V}}$ δαιμονων $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ και φυλακη παντος πνευματος ακαθαρτου και φυλακη παντος ορνεου ακαθαρτου $[και^{\nu}$ φυλακη $^{\nu}$ παντος $^{\nu}$ θηριου $^{\nu}$ ακαθαρτου $]^{\nu}$ και μεμισημενου. του οίνου του θυμού της πορνείας αυτής πεπτωκασί $^{\mathfrak{m}}$ πεπώκαν $^{\mathcal{V}}$ πεπώκεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παντά τα εθνή και οι βασιλείς της γης μετ αυτής επορνεύσαν και οι εμποροί της γης εκ της δυναμέως του στρηνούς αυτής επλουτησαν.

οί βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν 4* έκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν έξέλθετε έξ αὐτῆς ὁ λαός μου ἵνα μή συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς καὶ ἵνα μἡ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς. ότι ήκολούθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευ- 5* σεν ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῆ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν 6* ύμιν και διπλώσατε αὐτῆ διπλα κατά τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ῷ έκέρασεν κεράσατε αὐτῆ διπλοῦν. ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτήν καὶ ἐστρηνία- 7* σεν τοσοῦτον δότε αὐτῆ βασανισμὸν καὶ πένθος ὅτι ἐν τῆ καρδία αὐτῆς λέγει κάθημαι βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμί καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ 8* τοῦτο ἐν μιῷ ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν. καὶ κλαύσονται αὐτὴν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῷ οἱ βασιλεῖς τῆς 9* γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς. ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον 10* τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες οὐαὶ οὐαί ἡ πόλις ἡ μεγάλη βαβυλών ή πόλις ή ἰσχυρά ὅτι ἐν μιᾳ ιρᾳ ἦλθεν ή κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι 11* τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτῆ ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδείς άγοράζει οὐκέτι. γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ 12* μαργαρίτου καὶ βύσσου καὶ πορφύρας καὶ σηρικοῦ καὶ κοκκίνου καὶ παν ξύλον θύϊνον καὶ παν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ παν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου. καὶ κινάμωμον καὶ 13*

ν.4 και ηκουσα αλλην φωνην εκ του ουρανου λεγουσαν εξελθατε $^{\mathcal{V}}$ εξελθε $^{\mathfrak{m}}$ εξελθετε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εξ $^{\mathcal{T},\mathfrak{m},\mathcal{K}}$ auths $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ o laos mou ex auths $^{\mathcal{V}}$ auths ina mh sunkoinwinshte tais amartiais auths kai ina $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ mh $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λαβητε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ των πληγων αυτης ινα $^{m,\mathcal{V}}$ μη $^{m,\mathcal{V}}$ λαβητε $^{m,\mathcal{V}}$. **v.5** οτι εκολληθησαν $^{\mathcal{K},m,\mathcal{V}}$ ηκολουθησαν $^{\mathcal{T}}$ αυτης αι αμαρτιαι αχρι του ουρανου και εμνημονευσεν ο θεος τα αδικηματα αυτης. **ν.6** αποδοτε αυτη ως και αυτή απεδωκεν $[υμιν]^m$ $υμιν^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και διπλωσατε τα $^{\mathcal{V}}$ αυτή $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ διπλα κατα τα έργα αυτής εν τω ποτήριω ω εκέρασε m εκέρασεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κέρασατε αυτή διπλουν. **v.7** οσα εδοξάσεν αυτήν $^{\mathcal{V}}$ εαυτήν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ και εστρηνιασεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τοσουτον δοτε αυτη βασανισμον και πενθος οτι εν τη καρδια αυτης λεγει οτι $^{m, v}$ καθημαι βασιλισσα και χηρα ουκ ειμι και πενθος ου μη ιδω. **v.8** δια τουτο εν μια ημερα ηξουσιν αι πληγαι αυτης θανατος και πενθος και λιμος και εν πυρι κατακαυθησεται οτι ισχυρος κυριος ο θεος ο κρινας $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κρινων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτην. **v.9** και κλαυσουσιν $^{\mathcal{V}}$ κλαυσουσι $^{\mathfrak{M}}$ κλαυσονται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και κοψονται επ αυτην $^{m, \mathcal{V}}$ αυτη $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ οι βασίλεις της γης οι μετ αυτης πορνευσαντες και στρηνιασαντες otan blehwsi $^{\mathfrak{M}}$ blehwsin $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ ton kahnon the hurwsews auths. **v.10** απο μακροθεν εστηκοτες δια τον φοβον του βασανισμου αυτης λεγοντες ουαι ουαι η πολις η μεγαλη βαβυλων η πολις η ισχυρα ότι εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μια ωρα ηλθεν η κρισίς σου. **v.11** και οι εμποροί της γης κλαυσουσί $^{\mathfrak{M}}$ κλαιουσίν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και πενθησουσίν $^{\mathfrak{M}}$ πενθουσίν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ επ αυτην $^{\mathcal{V}}$ αυτη $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ότι τον γομον αυτων ουδείς αγοράζει ουκετί. **v.12** γομον χρυσου και αργυρου και λιθου τιμιου και μαργαριτων μαργαριτου $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και βυσσινου $\mathcal{M}^{,\mathcal{V}}$ βυσσου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και πορφυρου $^{\mathfrak{M}}$ πορφυρας $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και σιρικου $^{\mathcal{V}}$ σηρικου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και κοκκινου και παν ξυλον θυινον και παν σκευος ελεφαντινον και παν σκευος εκ ξυλου τιμιωτατου και χαλκου και σιδηρου και μαρμαρου.

θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων καὶ 14* ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ καὶ 15 οὐκέτι οὐ μὴ εὑρήσης αὐτὰ. οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς 16* κλαίοντες καὶ πενθοῦντες. καὶ λέγοντες οὐαὶ οὐαί ἡ πόλις ἡ μεγάλη ή περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσω-17* μένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις. ὅτι μιᾳ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. 18* καὶ ἔκραζον ὁρῶντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες τίς ὁμοία 19* τῆ πόλει τῆ μεγάλη. καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες λέγοντες οὐαὶ οὐαί ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἐν ή ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῆ θαλάσση ἐκ τῆς τιμιότητος 20* αὐτῆς ὅτι μιᾳ ιρα ήρημώθη. εὐφραίνου ἐπ' αὐτήν οὐρανέ καὶ οἱ ιγιοι απόστολοι καὶ οἱ προφηται ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν έξ αὐτης. 21* καὶ ἦρεν εἶς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται βαβυλών ἡ μεγάλη πόλις 22 καί οὐ μὴ εὑρεθῆ ἔτι. καί φωνἡ κιθαρωδῶν καί μουσικῶν καί αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἐν σοὶ ἔτι καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης 23 οὐ μή εὑρεθῆ ἐν σοὶ ἔτι καὶ φωνή μύλου οὐ μή ἀκουσθῆ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ ἐν σοὶ ἔτι καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ άκουσθή έν σοί ἔτι ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τής γής ὅτι 24* ἐν τῆ φαρμακεία σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. καὶ ἐν αὐτῆ αἷμα

v.13 και κινναμωμον και $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{V}}$ αμωμον και κιναμωμον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και θυμιαματα και μυρον και λιβανον και οινον και ελαιον και σεμιδαλιν και σιτον και κτηνη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ προβατα και $^{\mathfrak{M}}$ κτηνη $^{\mathfrak{M}}$ και ιπιων και ραιδων $^{\mathfrak{M}}$ ρεδων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και σωματων και ψυχας ανθρωπων. **v.14** και η οπωρα σου $^{\mathcal{V}}$ της επιθυμιας της ψυχης σου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ απηλθεν απο σου και παντα τα λιπαρα και τα λαμπρα απωλετο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ απηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απο σου και ουκετι ου μη ευρης $^{\mathfrak{M}}$ ευρησης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτα ευρησουσιν $^{\mathcal{V}}$. **v.16** και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες ουαι ουαι η πολις η μεγαλη η περιβεβλημενη βυσσινον και πορφυρουν και κοκκινον και κεχρυσωμενη $[εν]^{V}$ χρυσιω m,V εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χρυσω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και λιθω τιμιω και μαργαριτη V μαργαριταις $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$. **v.17** οτι μια ωρα ηρημωθη ο τοσουτος πλουτος και πας κυβερνητης και πας επι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ των $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πλοιων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο επι $^{m,\mathcal{V}}$ τοπον $^{m,\mathcal{V}}$ πλεων m,V ομιλος T,K και ναυται και οσοι την θαλασσαν εργαζονται απο μακροθεν εστησαν. **\mathbf{v.18}** και εκραζον βλεποντες $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ορωντες $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τον καπνον της πυρωσεως αυτης λεγοντες τις ομοία τη πολεί τη $\mathbf{v.19}$ και εβαλον χουν επι τας κεφαλας αυτων και εκραζον κλαιοντες και πενθουντες και $^{\mathfrak{M}}$ λεγοντες ουαι ουαι η πολις η μεγαλη εν η επλουτησαν παντες οι εχοντες τα $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ πλοια εν τη θαλασση **v.20** ευφραίνου επ αυτη $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουρανε και οι εκ της τιμιοτητος αυτης οτι μια ωρα ηρημωθη. αγιοι και $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ οι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αποστολοι και οι προφηται οτι εκρινεν ο θεος το κριμα υμων εξ αυτης. ηρεν εις αγγελος ισχυρος λιθον ως μυλινον μυλον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μεγαν και εβαλεν εις την θαλασσαν λεγων ουτως ορμηματι βληθησεται βαβυλων η μεγαλη πολις και ου μη ευρεθη ετι.

προφητών καὶ ἁγίων εὑρέθη καὶ πάντων τών ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

καὶ μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ 19* λεγόντος ἁλληλουϊά ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις κυρίω τῷ θεῷ ἡμῶν. ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ ὅτι ἔκρινεν 2* τήν πόρνην τήν μεγάλην ήτις ἔφθειρεν τήν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ έξεδίκησεν τὸ αῗμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. καὶ δεύτε- 3* ρον εἴρηκαν ἁλληλουϊά καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ τὰ 4* τέσσαρα ζῷα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου λέγοντες ἀμήν ἁλληλουϊά. καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα 5* αίνεῖτε τὸν θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ 6* ώς φωνήν ύδάτων πολλών καὶ ώς φωνήν βροντών ἰσχυρών λεγόντας άλληλουϊά ὅτι ἐβασίλευσεν κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ 7* άγαλλιῶμεθα καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἵνα περιβάληται 8* βύσσινον καθαρόν καὶ λαμπρὸν τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα ἐστίν τῶν ἁγίων. καὶ λέγει μοι γράψον μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γά- 9* μου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι καὶ λέγει μοι οὖτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσιν τοῦ θεοῦ. καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐ- 10* τῷ καὶ λέγει μοι ὅρα μή σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν

v.24 και εν αυτη αιματα^m αιμα T,K,V προφητων και αγιων ευρεθη και παντων των εσφαγμενων επιτης γης. **19 v.1** [και] m και T,K μετα ταυτα ηκουσα ως m,V φωνην μεγαλην m,V οχλου πολλου μεγαλην $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν τω ουρανω λεγοντων $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ λεγοντος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αλληλουια η σωτηρια και η δυναμις $^{\mathfrak{M}}$ δοξα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και η τιμη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ η $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δυναμις $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κυριω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δοξα $^{\mathfrak{M}}$ του $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ημων. αληθιναι και δικαιαι αι κρισεις αυτου οτι εκρινε m εκρινεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την πορνην την μεγαλην ητις διεφθειρε m εφθειρεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την γην εν τη πορνεια αυτης και εξεδικησεν $^{\mathfrak{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ το αιμα των δουλων αυτου εκ $[tης]^m$ $tης^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ χειρος αυτης. **v.3** και δευτερον ειρηκεν m ειρηκαν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αλληλουια και ο καπνος auths anabainet eis tous aiwnas twn aiwnwn. $\mathbf{v.4}$ kat eperon $^{\mathfrak{M}}$ eperon $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ of presbuteroi of eigenstates κοσι και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ τεσσαρες και τα τεσσαρα ζωα και προσεκυνησαν τω θεω τω καθημενω επι τω $^{\mathcal{V}}$ του $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ **v.5** και φωνη απο $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του θρονου εξηλθε $^{\mathfrak{M}}$ θρονω $^{\mathcal{V}}$ θρονου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγοντες αμην αλληλουια. εξηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ λεγουσα αινειτε τω $^{\mathcal{V}}$ τον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεω $^{\mathcal{V}}$ θεον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ημων παντες οι δουλοι αυτου [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ οι φοβουμενοι αυτον και T,K οι μικροι και οι μεγαλοι. **v.6** και ηκουσα ως φωνην οχλου πολλου και ως φωνην υδατων πολλων και ως φωνην βροντων ισχυρων λεγοντων $^{\mathcal{V}}$ λεγοντες $^{\mathfrak{M}}$ λεγοντας $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αλληλουια οτι εβασιλευσε m εβασιλευσεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ κυριος ο θεος [ημων] $^{\mathcal{V}}$ ημων m ο παντοκρατωρ. αγαλλιωμεν $^{\mathcal{V}}$ αγαλλιωμεθα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και δωσωμεν $^{\mathcal{V}}$ δωμεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την δοξαν αυτώ ότι ηλθεν ο γαμός του αρνιου και η γυνη αυτου ητοιμασεν εαυτην. **ν.8** και εδοθη αυτη ινα περιδαληται βυσσινον καθαρον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ λαμπρον και $^{\mathfrak{m}}$ καθαρον $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ το γαρ βυσσινον τα δικαιωματα εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ των αγιων εστι $^{\mathfrak{v}}$ εστι $^{\mathfrak{m}}$. **v.9** και λεγει μοι γραψον μακαριοι οι εις το δειπνον του γαμου του αρνιου κεκλημενοι και λεγει μοι ουτοι οι λογοι αληθινοι εισιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του θεου εισιν $^{\mathcal{V}}$ εισι $^{\mathfrak{M}}$. **v.10** και επεσα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ επεσον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εμπροσθεν των ποδων αυτου προσκυνησαι αυτω και λεγει μοι ορα μη συνδουλος σου ειμι και των αδελφων σου twn exontwn thn marturian $\mathrm{tou}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ihoon twhese proskunhoon h yar marturia $\mathrm{tou}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ihoon $\mathrm{esti}^{\mathfrak{M}}$ estin $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ to pneuma the profiteias.

έχόντων την μαρτυρίαν τοῦ ἰησοῦ τῷ θεῷ προσκύνησον ή γὰρ μαρτυ-11* ρία τοῦ ἰησοῦ ἐστιν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν άνεωγμένον καὶ ίδού ἵππος λευκός καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν καλού-12* μενος πιστὸς καὶ ἀληθινός καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ όφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα 13* πολλά ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός. καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ 14* ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ 15* ἐφ' ἵπποις λευκοῖς ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσσῃ τὰ έθνη καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδω σιδηρῷ καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνόν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. 16* καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον 17* βασιλεύς βασιλέων καὶ κύριος κυρίων. καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα έν τῷ ἡλίῳ καὶ ἔκραξεν φωνῆ μεγάλη λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετωμένοις ἐν μεσουρανήματι δεῦτε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ 18* μεγάλου θεοῦ. ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν καὶ 19* σάρκας πάντων έλευθέρων καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. είδον το θηρίον και τους βασιλείς της γης και τα στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ 20* μετά τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετά τοὐτοῦ

v.11 και είδον τον ουρανόν ηνεωγμένον $^{\mathcal{V}}$ ανέωγμένον και ίδου ιππός λευκός και ο καθημένος επ αυτον [καλουμενος] $^{\mathcal{V}}$ καλουμενος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ πιστος και αληθινος και εν δικαιοσυνη κρινει και πολεμει. **v.12** οι δε οφθαλμοι αυτου $[ω_S]^{\mathcal{V}}$ ως $\mathcal{T}^{\mathcal{K}}$ φλοξ πυρος και επι την κεφαλην αυτου διαδηματα πολλα εχων ονοματα^{\mathfrak{M}} γεγραμμενα \mathfrak{M} και \mathfrak{M} ονομα γεγραμμενον ο ουδεις οιδεν ει μη αυτος. **v.13** και περιβεβλημενος ιματιον βεβαμμενον αιματι και κεκληται $^{\mathcal{V}}$ καλειται $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ το ονομα αυτου ο λογος του θεου. **v.14** και τα στρατευματα $[τα]^{m,V}$ τα^K εν τω ουρανω ηκολουθει αυτω επι^m εφ^{T,K,V} ιπποις λευκοις ενδεδυμενοι βυσσινον λευκον και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ καθαρον. **v.15** και εκ του στοματος αυτου εκπορευεται ρομφαια διστομος m οξεια ινα εν αυτη παταξη $^{m, \nu}$ πατασση $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ τα εθνη και αυτος ποιμανει αυτους εν ραβδω σιδηρα και αυτος πατει την ληνον του οινου του θυμου και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της οργης του θεου του παντοκρατορος. **v.16** και έχει επι το ιματίον και επι τον μηρον αυτού το $^{\mathcal{T}}$ ονομά γεγραμμένον βασίλευς βασίλεων και **v.17** και ειδον [ενα] $^{\mathfrak{M}}$ ενα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αγγελον εστωτα εν τω ηλιω και εκραξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ [εν] $^{\mathcal{V}}$ εκραξε^{\mathfrak{m}} φωνη μεγαλη λεγων πασι $^{\mathfrak{m}}$ πασιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τοις oρνεοις τοις πετομενοις $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ πετωμενοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εν μεσουρανηματι δευτε συναχθητε $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ συναγεσθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εις το δειπνον το $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ μεγα $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ του μεγαλου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ **v.18** ινα φαγητε σαρκας βασιλεων και σαρκας χιλιαρχων και σαρκας ισχυρων και σαρκας ιππων και των καθημενων επ αυτων και σαρκας παντων ελευθερων τε $^{\mathcal{K},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και δουλων και μικρων **v.19** και ειδον το θηριον και τους βασιλεις της γης και τα στρατευματα αυτων συνηγμενα ποιησαι τον $^{\nu}$ πολεμον μετα του καθημενου επι του ιππου και μετα του στρατευματος αυτου.

ό ψευδοπροφήτης ό ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν οἶς ἐπλάνη-σεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῆ εἰκόνι αὐτοῦ ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν τῷ θείῳ. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῆ ἑομφαία τοῦ 21* καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῆ ἐκπορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα τὴν κλεῖδα 20* της αβύσσου καὶ άλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν 2* τὸν δράκοντα τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον ὅς ἐστιν διάβολος καὶ σατανᾶς καὶ έδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη. καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν 3* αὐτὸν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι ἄχρι τελεσθή τὰ χίλια ἔτη καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθήναι μικρὸν χρόνον. καὶ εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς 4* καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηριῷ οὐτὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ έπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ χριστοῦ τά χίλια έτη. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη 5* αΰτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἄγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῷ 6* άναστάσει τῆ πρώτη ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει έξουσίαν άλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ χριστοῦ καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη. καὶ ὅταν τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη λυθήσεται ὁ σατανᾶς 7

v.20 και επιασθη το θηριον και o^m μετα T,K τουτου T,K μετ m,V αυτου m,V $o^{T,K,V}$ ψευδοπροφητης oποιησας τα σημεία ενωπίον αυτού εν οις επλανήσε $^{\mathfrak{M}}$ επλανήσεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τους λαβοντας το χαραγμα του θηριου και τους προσκυνουντας τη εικονι αυτου ζωντες εβληθησαν οι δυο εις την λιμνην του πυρος $\operatorname{ths}^{\mathcal{V}} \operatorname{thy}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ kaiomenhs $^{\mathcal{V}}$ kaiomenhs $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ en $\operatorname{tw}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ deiw. **v.21** kai oi loipoi apektandhoan en th ρομφαία του καθημένου επί του ιππού τη εξέλθουση $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ εκπορεύομενη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ του στοματός αυτού και παντά τα ορνέα εχορτάσθησαν εκ των σάρκων αυτών. **20 ν.1** και είδον αγγέλον καταβαίνοντα εκ του ουρανου εχοντα την κλειν $^{m, \nu}$ κλειδα $^{T, \kappa}$ της αβυσσου και αλυσιν μεγαλην επι την χειρα αυτου. **v.2** και εκρατησε m εκρατησεν $^{T, \kappa, \nu}$ τον δρακοντα ο $^{\nu}$ τον $^{T, m, \kappa}$ οφις $^{\nu}$ οφιν $^{T, m, \kappa}$ ο $^{\nu}$ τον $^{T, m, \kappa}$ αρχαιος $^{\nu}$ αρχαιον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ος εστι $^{\mathfrak{M}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ διαβολος και ο $^{\mathcal{V}}$ [ο] $^{\mathfrak{M}}$ σατανας ο $^{\mathfrak{M}}$ πλανων $^{\mathfrak{M}}$ την $^{\mathfrak{M}}$ οικουμενην $^{\mathfrak{M}}$ ολην m και εδησεν αυτον χιλια ετη. **v.3** και εβαλεν αυτον εις την αβυσσον και εκλεισε m εκλεισεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εσφραγισεν επανω αυτου ινα μη πλανηση $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πλανα $^{\mathfrak{M}}$ ετι $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τα εθνη ετι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αχρι τελεσθη τα χιλια ετη και $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα ταυτα δει αυτον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λυθηναι αυτον $^{\mathcal{V}}$ μικρον χρονον. θρονους και εκαθισαν επ αυτους και κριμα εδοθη αυτοις και τας ψυχας των πεπελεκισμενων δια την μαρτυριαν ιησου και δια τον λογον του θεου και οιτίνες ου προσεκυνησαν το $^{\mathcal{V}}$ τω $^{\mathcal{T}.\mathfrak{M}.\mathcal{K}}$ θηριον $^{\mathcal{V}}$ θηριω $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουδε $^{\mathcal{V}}$ ουτε $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την εικονα αυτου και ουκ ελαβον το χαραγμα επι το μετωπον [αυτων] $^{\mathfrak{M}}$ αυτων $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και επι την χειρα αυτων και εξησαν και εβασιλευσαν μετα του $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ χριστου $[\mathsf{ta}]^{\mathfrak{M}}$ τα $^{\mathcal{T}}$ χιλια **v.5** και^m οι δε^{T,K} λοιποι των νεκρων ουκ εζησαν^{m,V} ανεζησαν^{T,K} αχρι^{m,V} εως^{T,K} τελεσθη τα χιλια ετη αυτη η αναστασις η πρωτη. **ν.6** μακαριος και αγιος ο εχων μερος εν τη αναστασει τη πρωτη επι τουτών ο θανατος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δευτέρος θανατος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ουκ έχει εξουσίαν αλλ εσονται ιέρεις του θέου και του χριστου και βασιλευσουσι $^{\mathfrak{M}}$ βασιλευσουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μετ αυτου [τα] $^{\mathcal{V}}$ χιλια ετη.

8* ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ. καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς τὸν γὼγ καὶ τὸν μαγώγ συναγαγεῖν αὐτοὺς 9* είς πόλεμον ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν την ηγαπημένην καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 10* καὶ κατέφαγεν αὐτούς. καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς την λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου ὅπου τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 11* καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ οῧ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. 12* καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς μικρούς καὶ μεγάλους ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ βιβλία ήνεφχθησαν καὶ βιβλίον ἄλλο ήνεφχθη ὅ ἐστιν τῆς ζωῆς καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῆ νεκροὺς καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκροὺς καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ 14* τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην 15* τοῦ πυρός οὖτος ἐστιν ὁ δεύτερός θάνατος. καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῷ βίβλω τῆς ζωῆς γεγραμμένος ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

21* καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ 2* ἡ πρώτη γῆ παρῆλθεν καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ ἐγὰ ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν ἰερουσαλὴμ καινὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ

v.8 και εξελευσεται πλανησαι τα εθνη τα εν ταις τεσσαρσι $^{\mathfrak{M}}$ τεσσαρσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ γωνιαις της γης τον γωγ και $\text{ton}^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ magay sunagazein autous eis $\text{ton}^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ polemon an o aribmos autan $^{\mathcal{V}}$ [autan] $^{\mathfrak{M}}$ as \mathfrak{g} ammos ths θαλασσης. **ν.9** και ανεβησαν επι το πλατος της γης και εκυκλευσαν $^{\mathcal{V}}$ εκυκλωσαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ την παρεμβολην των αγιων και την πολιν την ηγαπημενην και κατεβη πυρ απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ του ουρανου απο $^{\mathfrak{M}}$ του $^{\mathfrak{M}}$ θεου $^{\mathfrak{M}}$ και κατεφαγεν αυτους. **v.10** και ο διαβολος ο πλανων αυτους εβληθη εις την λιμνην του πυρος και θειου οπου και $^{m,\mathcal{V}}$ το θηριον και ο ψευδοπροφητης και βασανισθησονται ημερας και νυκτος εις τους αιώνας των αιώνων. **v.11** και ειδον θρονον λευκον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ μεγαν λευκον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ και τον καθημενον επ αυτου $^{m,\mathcal{V}}$ αυτου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ου απο του $^{\mathcal{V}}$ προσωπου εφυγεν η γη και ο ουρανος και τοπος ουχ **v.12** και ειδον τους νεκρους τους m,v μικρους $^{\tau,\mathcal{K}}$ και $^{\tau,\mathcal{K}}$ μεγαλους και m,v τους m,v μικρους $^{m,\mathcal{V}}$ εστωτας ενωπιον του θρονου $^{m,\mathcal{V}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και βιβλια ηνοιχθησαν $^{\mathcal{V}}$ ηνεωχθησαν $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ και βιβλιον^{T,K} αλλο βιβλιον^{m,V} ηνοιχθη^V ηνεωχθη^{T,m,K} ο εστι^m εστιν^{T,K,V} της ζωης και εκριθησαν οι νεκροι εκ των γεγραμμενων εν τοις βιβλιοις κατα τα εργα αυτων. **v.13** και εδωκεν η θαλασσα τους νεκρους $^{m,\mathcal{V}}$ τους $^{m,\mathcal{V}}$ εν αυτη νεκρους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ο θανατος και ο αδης εδωκαν τους νεκρους $^{m,\mathcal{V}}$ τους $^{m,\mathcal{V}}$ εν αυτοις νέκρους $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εκριθήσαν εκαστός κατά τα έργα αυτών. **v.14** και ο θανατός και ο άδης εβληθήσαν εις την λίμνην του πύρος ουτός $o^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ θανατός $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ εστίν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο δευτέρος εστίν $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ η $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ λίμνη $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ $tou^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ πυρος $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ θανατος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.15** και ει τις ουχ ευρεθη εν τω^m τη $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ βιβλιω m βιβλω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ της ζωης γεγραμμενος εβληθη εις την λιμνην του πυρος. 21 ν.1 και ειδον ουρανον καινον και γην καινην ο γαρ πρωτος ουρανος και η πρωτη γη απηλθαν $^{\mathcal{V}}$ παρηλθε $^{\mathfrak{m}}$ παρηλθεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και η θαλασσα ουκ **v.2** και εγω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιωαννης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειδον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ την πολιν την αγιαν ιερουσαλημ καινην ειδον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ καταβαινουσαν απο $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ θεου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκ του ουρανου απο $^{m,\mathcal{V}}$ του $^{m,\mathcal{V}}$ θεου $^{m,\mathcal{V}}$ ητοιμασμένην ως νυμφην κεκοσμημενην τω ανδρι αυτης.

θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης ἰδού ἡ 3* σκηνή τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν καὶ αὐτοὶ λαοί αὐτοῦ ἔσονται καί αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν θεός αὐτῶν. καί 4* έξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι οὔτε πένθος οὔτε κραυγή οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι ὅτι τὰ καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου ἰδού καινὰ 5* πρῶτα ἀπῆλθον. πάντα ποιῶ καὶ λέγει μοι γράψον ὅτι οὖτοι οἱ λόγοι ἀληθινοί καὶ πιστοὶ είσιν. καὶ εἶπέν μοι γέγονεν ἐγώ εἰμι τὸ α καὶ τὸ ω ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος 6* έγω τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. νικῶν κληρονομήσει πάντα καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ 8* πόρνοις καὶ φαρμακεῦσιν καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ ὅ ἐστιν δεύτερος καὶ ἦλθεν πρὸς με εἶς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς 9* έπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων καὶ ἐλάλησεν μετ' έμοῦ λέγων δεῦρο δείξω σοι τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου τὴν γυναῖκα. καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐ'π ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν καὶ ἔδειξέν 10* μοι τὴν πόλιν τὴν μεγάλην τὴν ἁγίαν ἰερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ ούρανοῦ ἀπό τοῦ θεοῦ. ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ καὶ ὁ φωστὴρ αὐ- 11* τῆς ὅμοιος λίθφ τιμιωτάτφ ὡς λίθφ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. ἔχουσαν τε 12*

v.3 και ηκούσα φωνής μεγάλης εκ του θρονού $^{\mathcal{V}}$ ουράνου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ λεγούσης ίδου η σκήνη του θεού μετα των ανθρωπων και σκηνωσει μετ αυτων και αυτοι λαος $^{\mathfrak{M}}$ λαοι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ αυτου εσονται και αυτος o $\theta \log \cot^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ met autwn $\cot^{V} [\operatorname{autwn}^{V} \theta \log]^{V} \theta \log^{T,\mathcal{K}} \operatorname{autwn}^{T,\mathcal{K}}$. θ εος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παν δακρυον εκ $^{\mathcal{V}}$ απο $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ των οφθαλμων αυτων και ο θ ανατος ουκ εσται ετι ουτε πενθος ουτε κραυγή ουτε πονός ουκ εσται ετι $[\text{οτι}]^{\mathcal{V}}$ οτι $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τα πρώτα απήλθαν $^{\mathcal{V}}$ απήλθον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$. **v.5** και είπεν ο καθημένος επι τω^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} του^{\mathcal{T},\mathcal{K}} θρονου^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} θρονου^{\mathcal{T},\mathcal{K}} ίδου καινα^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} παντα^{$\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$} καινα^{$\mathfrak{M}$} ποιω παντα^{$\mathcal{T}$} και λεγει μοι $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ γραψον οτι ουτοι οι λογοι αληθινοι $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ και $\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}$ πιστοι και \mathcal{T} αληθινοι \mathcal{T} \mathbf{v} . \mathbf{v} $[\text{eimi}]^{\mathcal{V}}$ to alfa $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ a $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ kai to w h arch kai to telos egw tw diywrti dwsw ek ths phyns tou udatos ths ζωης δωρεαν. $\mathbf{v.7}$ ο νικων κληρονομησει ταυτα $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ παντα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και εσομαι αυτω θεος και αυτος εσται μοι $o^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υιος. **v.8** τοις $^{m,\mathcal{V}}$ δειλοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δε δειλοις $^{m,\mathcal{V}}$ και απιστοις και αμαρτωλοις m και m εβδελυγμενοις και φονευσι $^{\mathfrak{m}}$ φονευσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και πορνοις και φαρμακοις $^{\mathfrak{m},\mathcal{V}}$ φαρμακευσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ειδωλολατραις και ο εστιν $o^{m,\nu}$ δευτερος $o^{T,\mathcal{K}}$ θανατος $o^{m,\nu}$ δευτερος $o^{m,\nu}$. **v.9** και ηλθεν προς $o^{T,\mathcal{K}}$ εις εκ $o^{m,\nu}$ των επτα αγγελων των εχοντων τας επτα φιαλας των $o^{T,\mathcal{K}}$ γεμουτων γεμουσας $o^{T,\mathcal{K}}$ των επτα πληγων των εσχατων και ελαλησε^m ελαλησεν^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}$} μετ εμου λεγων δευρο δειξώ σοι την γυναικα^m την^m νυμφην την^{\mathcal{T},\mathcal{K}} γυναικα^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{K}$} γυναικα^{$\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{K}$} με εν πνευματι $επι^{V}$ $επ^{T,m,K}$ ορος μεγα και υψηλον και εδειξε m εδειξεν T,K,V μοι την πολιν $[την^{m}$ την T,K μεγαλην $]^{m}$ μεγαλην T,K την αγιαν ιερουσαλημ καταβαινουσαν εκ του ουρανου απο του θεου. **v.11** εχουσαν την δοξαν του θεου και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο φωστηρ αυτης ομοιος λιθω τιμιωτατω ως λιθω ιασπιδι κρυσταλλιζοντι.

τείχος μέγα καὶ ὑψηλόν ἔχουσαν πυλῶνας δώδεκα καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν άγγέλους δώδεκα καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα ἅ ἐστιν τῶν δώδεκα φυ-13* λῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ. ἀπ' ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες 14* τρεῖς ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος της πόλεως έχον θεμελίους δώδεκα καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν δώδεκα 15* ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν κάλαμον χρυσοῦν ίνα μετρήση τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. 16* καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐστίν ὅσον καὶ τὸ πλάτος καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα 17* χιλιάδων τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστιν. έμετρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν μέ-18* τρον άνθρώπου ὅ ἐστιν ἀγγέλου. καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς 19* ἴασπις καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοια ὑάλφ καθαρῷ. καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθω τιμίω κεκοσμημένοι ὁ θεμέλιος ό πρῶτος ἴασπις ὁ δεύτερος σάπφειρος ὁ τρίτος χαλκηδών ὁ τέταρτος 20* σμάραγδος. ὁ πέμπτος σαρδόνυξ ὁ ἕκτος σάρδιος ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος ὁ ὄγδοος βήρυλλος ὁ ἔνατος τοπάζιον ὁ δέκατος χρυσόπρασος ὁ 21* ένδέκατος ὑάκινθος ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται ἀνὰ εἶς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν έξ ἑνὸς μαργαρίτου καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαφανής. 22* καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς

v.12 εχουσα $^{m, \nu}$ εχουσαν $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ τείχος μεγα και υψηλον εχουσα $^{m, \nu}$ εχουσαν $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ πυλωνας δωδεκα και επι τοις πυλωσιν αγγελους δωδεκα και ονοματα επιγεγραμμενα α εστιν $[\tau a]^{\mathcal{V}}$ [ονοματα] $^{\mathfrak{M}}$ των δωδεκα φυλων $[των]^\mathfrak{M}$ των $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υιων ισραηλ. **v.13** απο $^\mathfrak{M},\mathcal{V}$ απ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ανατολων $^\mathfrak{M}$ ανατολης $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ πυλωνές τρεις και $^{m,\nu}$ απο βορρα πυλωνές τρεις και $^{m,\nu}$ απο νοτου πυλωνές τρεις και $^{\mathcal{K},m,\nu}$ απο δυσμων πυλωνες τρεις. **v.14** και το τείχος της πολέως έχων $^{\mathcal{V}}$ έχον $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ θεμέλιους δωδέκα και έπ $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ αυτων $^{m,\mathcal{V}}$ δωδεκα $^{m,\mathcal{V}}$ εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτοις $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ονοματα των δωδεκα αποστολών του αρνιου. **v.15** και ο λαlwn het ehou eice m eicen $^{\mathcal{V}}$ hetron $^{m,\mathcal{V}}$ eicen $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ kalahon crugoun ina hetrhoh thn holin kai toug πυλωνας αυτης $[και^{\mathfrak{M}} και^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}]$ το τείχος αυτης $[\mathfrak{M}]$ αυτης $[\mathfrak{M}]$ αυτης $[\mathfrak{M}]$ και η πολίς τετραγωνος κείται και το μηκος αυτης τοσουτον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οσον [και] $^{\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το πλατος και εμετρησε $^{\mathfrak{M}}$ εμετρησεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ την πολιν τω καλαμω επι σταδιους m σταδιων $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ δωδεκα χιλιαδων [δωδεκα] m το μηκος και το πλαtoc kai to umos auths isa esti m estiv $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.17** kai emetrinse m emetrinsev $^{T,\mathcal{K},\mathcal{V}}$ to teixos auτης εκατον τεσσερακοντα $^{\mathcal{V}}$ τεσσαρακοντα $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ τεσσαρων πηχων μετρον ανθρωπου ο εστιν αγγελου. **v.18** και ην $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ η ενδωμησις $^{\mathcal{V}}$ ενδομησις $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ του τειχους αυτης ιασπις και η πολις χρυσιον καθαρον ομοιον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ομοια $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υελω $^{\mathfrak{M}}$ υαλω $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ καθαρω. **v.19** [και] $^{\mathfrak{M}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ οι θεμελιοι του τείχους της πολεως παντι λιθω τιμιω κεκοσμημενοι ο θεμελιος ο πρωτος ιασπις ο δευτερος σαπφιρος $^{\mathcal{V}}$ σαπφειρος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο τριτος χαλκηδων ο τεταρτος σμαραγδος. **v.20** ο πεμπτος σαρδονυξ ο εκτος σαρδιον $^{\mathcal{V}}$ σαρδιος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ο εβδομος χρυσολιθος ο ογδοος βηρυλλος ο εννατος $^{\mathcal{K}}$ ενατος $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ τοπαζιον ο δεκατος χρυσοπρασος ο ενδεκατος υακινθος ο δωδεκατος αμεθυσος $^{\mathfrak{M}}$ αμεθυστος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$. **v.21** και οι δωδεκα πυλωνες δωδεκα μαργαριται ανα εις εκαστος των πυλωνων ην εξ ενος μαργαριτου και η πλατεια της πολεως χρυσιον καθαρον ως υελος m υαλος $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ διαυγης $^{m,\mathcal{V}}$ διαφανης $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.22** και ναον ουκ ειδον εν αυτη ο γαρ κυριος ο θέος ο παντοκρατώρ ναος αυτης έστι $^{\mathfrak{M}}$ έστιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και το αρνιον.

αὐτῆς ἐστιν καὶ τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ 23* τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῆ ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτί 24* αὐτῆς περιπατήσουσιν καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν. καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν 25 ἡμέρας νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν 26* τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινοῦν καὶ 27* ποιοῦν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

καὶ ἔδειξέν μοι καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλ- 22* λον ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου. ἐν μέσφ 2* τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδεκα κατὰ μῆνα ἕνα ἔκαστον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ πᾶν κα- 3* τανάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῆ ἔσται καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. καὶ ὄψονται τὸ πρόσω- 4 πον αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ νὺξ οὐκ 5* ἔσται ἐκει καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσιν λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίζει αὐτούς καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ 6* εἶπέν μοι οὖτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί καὶ κύριος ὁ θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. ἰδού ἔρχομαι ταχύ μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους 7* τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. καὶ ἐγὼ ἰωάννης ὁ βλέπων ταῦτα 8*

v.23 και η πολις ου χρειαν εχει του ηλιου ουδε της σεληνης ινα φαινωσιν εν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ αυτη η γαρ δοξα του θεου εφωτίσεν αυτην και ο λύχνος αυτης το αρνίον. **v.24** και περιπατησουσίν περιπατησουσί^m τα εθνη δια^{m,v} του^{m,v} φωτος^{m,v} των^{T,K} σωζομενων^{T,K} εν^{T,K} τω^{T,K} φωτι^{T,K} αυτης περιπατησουσίν^{T,K} και οι βασίλεις της γης φερουσίν αυτω^m την^{T,K,V} δοξαν και^{T,m,K} την^{T,K} τιμην^{T,m,K} των^m εθνων^m αυτων^{T,K,V} εις αυτην. **v.26** και οισουσίν^m οισουσίν T,K,V την δοξαν και την τιμην των εθνων εις **v.27** και ου μη εισελθη εις αυτην παν κοινον $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ κοινουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $[o]^{\mathcal{V}}$ ποιων $^{\mathcal{V}}$ ποιουν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ βδελυγμα και ψευδος ει μη οι γεγραμμενοι εν τω βιβλιω της ζωης του αρνιου. εδειξεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μοι καθαρον $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ποταμον καθαρον $^{\mathfrak{M}}$ υδατος ζωης λαμπρον ως κρυσταλλον εκπορευομενον εκ του θρονου του θεου και του αρνιου. ν.2 εν μεσω της πλατειας αυτης και του ποταμου εντευθεν και εκειθεν $^{\mathcal{V}}$ εντευθεν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ξυλον ζωης ποιουν καρπους δωδεκα κατα μηνα ενα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εκαστον αποδιδους $^{\mathfrak{M}}$ αποδιδουν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ τον καρπον αυτου και τα φυλλα του ξυλου εις θεραπειαν των εθνων. **v.3** και παν καταθεμα $^{m,\mathcal{V}}$ καταναθεμα $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ουκ εσται εκει m ετι $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ και ο θρονος του θεου και του αρνιου εν αυτη εσται και οι δουλοι αυτου λατρευσουσιν αυτω. **\mathbf{v.5}** και νυξ ουκ εσται ετι^{\mathcal{V}} εκει $\mathcal{T}^{,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ και χρειαν $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ουκ εχουσι $^{\mathfrak{M}}$ εχουσιν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ χρειαν $^{\mathcal{V}}$ φωτος $^{\mathcal{V}}$ λυχνου και φωτος ηλιου οτι κυριος ο θέος φωτισει $^{\mathcal{V}}$ φωτιξει $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ φωτιει $^{\mathfrak{M}}$ επ $^{\mathcal{V}}$ αυτους και βασιλευσουσιν εις τους αιώνας των αιώνων. **v.6** και λεγει m ειπεν $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ μοι ουτοι οι λογοι πιστοι και αληθινοι και ο $^\mathcal{V}$ κυριος ο θεος των πνευματων $^{m,\mathcal{V}}$ $tων^{m,V}$ αγιων T,K προφητων απεστειλε m απεστειλεν T,K,V τον αγγελον αυτου δειξαι τοις δουλοις αυτου α δει γενεσθαι εν ταχει. $\mathbf{v.7}$ και^{\mathcal{V}} [και]^{\mathcal{M}} ιδου ερχομαι ταχυ μακαριος ο τηρων τους λογους της προφητειας του βιβλιου τουτου.

καὶ ἀκούων καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν 9* τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι ὅρα μή σύνδουλός σου γάρ είμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν 10* τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου τῷ θεῷ προσκύνησον. καὶ λέγει μοι μή σφραγίσης τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου 11* ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καὶ ὁ ῥυπῶν ῥυπω-12* σάτω ἔτι καὶ ὁ δίκαιος δικαιωθήτω ἔτι καὶ ὁ ἄγιος ἁγιασθήτω ἔτι. καὶ ίδού ἔρχομαι ταχύ καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ ἀποδοῦναι ἑκάστω ὡς 13* τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐσται. ἐγώ εἰμι τὸ α καὶ τὸ ω ἀρχὴ καὶ τέλος ὁ πρῶτος 14* καὶ ὁ ἔσχατος. μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἵνα ἔσται ἡ έξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς 15* τὴν πόλιν. ἔξω δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς 16* καί οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. ἐγὼ ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις έγω είμι ή ρίζα καὶ τὸ γένος τοῦ δαβίδ ὁ ἀστήρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρι-17* νός. καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν ἐλθε καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω έλθε καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω καὶ ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. 18* συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου ἐάν τις ἐπιτιθῆ πρὸς ταῦτα ἐπιθήσει ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς 19* πληγάς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίω τούτω. καὶ ἐάν τις ἀφαιρῆ ἀπὸ τῶν

v.8 καγω^{m,V} και^{T,K} εγω^{T,K} ιωαννης ο ακουων^{m,V} και^{m,V} βλεπων ταυτα και^{T,K} ακουων^{T,K} και στε ηκουσα και εβλεψα επεσον $^{\mathfrak{M}}$ επεσα $^{\mathcal{T},\mathcal{K},\mathcal{V}}$ προσκυνησαι εμπροσθεν των ποδων του αγγελου του δεικ**ν.9** και λεγει μοι ορα μη συνδουλος σου γαρ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ειμι και των αδελφων σου νυοντος μοι ταυτα. των προφητων και των τηρουντων τους λογους του βιβλιου τουτου τω θεω προσκυνησον. λεγει μοι μη σφραγισης τους λογους της προφητείας του βιβλίου τουτού $\text{οτι}^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο καίρος γαρ $^{\mathcal{V}}$ [γαρ] $^{\mathfrak{M}}$ εγγυς εστιν. **v.11** ο αδικων αδικησατω ετι και ο ρυπαρος $^{m, \mathcal{V}}$ ρυπων $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ ρυπαρευθητω m ρυπανθητω $^{\mathcal{V}}$ ρυπωσατω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι και ο δικαιος δικαιοσυνην $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ ποιησατω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ δικαιωθητω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ετι και ο αγιος αγιασθητω **v.12** και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ιδου ερχομαι ταχυ και ο μισθος μου μετ εμου αποδουναι εκαστω ως το εργον εστιν $^{\mathcal{V}}$ εσται m αυτου εσται $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.13** εγω ειμι $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το αλφα $^{m,\mathcal{V}}$ α $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και το ω αρχη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και τελος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο πρωτος και ο εσχατος η $^{m,\mathcal{V}}$ αρχη $^{m,\mathcal{V}}$ και $^{m,\mathcal{V}}$ τελος $^{m,\mathcal{V}}$. **v.14** μακαριοι οι πλυνοντες $^{\mathcal{V}}$ ποιουντες $^{\mathcal{T},m,\mathcal{K}}$ τας στολας $^{\mathcal{V}}$ εντολας $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ αυτων αυτου $^{\mathcal{T},\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ ινα εσται η εξουσία αυτών επι το ξυλον της ζώης και τοις πυλωσιν εισελθωσιν εις την πολιν. **\mathbf{v.15}** εξω δε^{\mathcal{T} , \mathcal{K}} οι κυνες και οι φαρμακοι και οι πορνοι και οι φονεις και οι ειδωλολατραι και πας ο T,K φιλων και ποιων ψευδος. **v.16** εγω ιησους επεμψα τον αγγελον μου μαρτυρησαι υμιν ταυτα επι ταις εκκλησιαις εγω ειμι η ριζα και το γενος δαυιδ $^{\mathcal{V}}$ δαδ $^{\mathfrak{M}}$ του $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ δαβιδ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο αστηρ ο λαμπρος $o^{m,\mathcal{V}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ πρωινος $^{m,\mathcal{V}}$ ορθρινος $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$. **v.17** και το πνευμα και η νυμφη λεγουσιν ερχου $^{m,\mathcal{V}}$ ελθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ο ακουων ειπατω ερχου $^{m,\mathcal{V}}$ ελθε $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και ο διψων ερχεσθω $^{m,\mathcal{V}}$ ελθετω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ ο θελων λαβετω $^{m,\mathcal{V}}$ λαμβανετω $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ το $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ υδωρ ζωης δωρεαν. **v.18** μαρτυρω $^{m,\mathcal{V}}$ συμμαρτυρουματ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ εγω $^{m,\mathcal{V}}$ γαρ $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ παντι τω $^{m,\mathcal{V}}$ ακουοντι τους λογους της προφητείας του βιβλίου τουτού εαν τις επίθη $^{m,\mathcal{V}}$ $\text{epith} \theta \eta^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \ \text{epi}^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} \ \text{pros}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \ \text{auta}^{\mathfrak{M},\mathcal{V}} \ \text{tauta}^{\mathcal{T},\mathcal{K}} \ \text{epihabara}^{\mathfrak{M}} \ \text{epihabara}^{\mathfrak{M}} \ \text{epihabara}^{\mathfrak{M}} \ \text{o Jeos epahabara}^{\mathfrak{M}} \ \text{epihabara}^{\mathfrak{M}}$ πληγας τας γεγραμμενας εν τω m,v βιβλιω τουτω. **v.19** και εαν τις αφελη m,v αφαιρη $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ απο των λογων του $^{m, \nu}$ βιβλιου $^{m, \nu}$ βιβλου $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ της προφητείας ταυτής αφέλει $^{\nu}$ αφέλοι m αφαιρήσει $^{\mathcal{T}, \mathcal{K}}$ ο θέος το μερος αυτου απο του $^{m,\nu}$ ξυλου $^{m,\nu}$ βιβλου $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ της ζωης και εκ της πολεως της αγιας και $^{\mathcal{T},\mathcal{K}}$ των νενραμμενών εν τω $^{\mathfrak{M},\mathcal{V}}$ βιβλιώ τουτώ.

λόγων βίβλου της προφητείας ταύτης ἀφαιρήσει ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βίβλου της ζωης καὶ ἐκ της πόλεως της ἁγίας καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν βιβλίω τούτω. λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα ναί ἔρχομαι ταχύ ἀμήν 20* ναί ἔρχου κύριε ἰησοῦ. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ 21* πάντων ὑμῶν ἀμήν.

v.20 λεγει ο μαρτυρων ταυτα ναι ερχομαι ταχυ αμην ναι^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$} ερχου κυριε ιησου. **v.21** η χαρις του κυριου ημων^{T,\mathcal{K}} ιησου χριστου $^{T,\mathfrak{M},\mathcal{K}}$ μετα παντων των^{\mathfrak{M}} αγιων^{\mathfrak{M}} υμων^{T,\mathcal{K}} αμην^{$T,\mathfrak{M},\mathcal{K}$}.